liber iſte decretalium datus e conuentui fratrum ſancte Crucis duyſſeldorp per honorabilem dominum adolphum de wenthuſen Canonicum Severini Colonienſis ut fratres orent deum fideliter pro eo

K.R. 94

I. folium primum

Incipit copilatio noua decretalium Gregorij pape .ix.

GREGORIUS

Gregorius epiſcopus ſeruus ſeruorum dei dilectis filijs doctoribus et ſcolaribus uniuerſis Bonon. commorantibus ſalutem et apoſtolicā benedictōnem

Rex pacificus pia miſeratione diſpoſuit ſibi ſubditos fore pudicos pacificos et modeſtos ſed effrenata cupiditas ſui prodiga pacis emula mater litiū materia iurgiorum tot cottidie noua litigia generat ut niſi iuſticia conatus eius ſua virtute reprimeret et queſtiones ipſius multiplicatas explicaret ius humani federis litigatorum abuſus extingueret et dato libello repudij concordia extra mūdi terminos exularet Ideoque lex proditur ut appetitus noxius ſub iuris regula limitetur per quā genus

In huius libri principio .v. precipue ſūt notanda videlicet que ſit intencio, que materia, que utilitas, cui parti philoſophie ſupponatur, quis modus agendi. Intencio dñi Gregorij in hac pñti copilatione fuit diuerſas conſtitucōes decretal' ep'las predeceſſorum in diuerſa diſperſas volumina ſeu copilacōes que difficultatem ſtudentibus ingerebant vnā copilacōem reſecatis ſuperfluis ad utilitatem ſtudenciū ac legenciū reducere prout in eiuſdem conſtitucione dñi gregorij euidencius declarat. Materia in hoc ope ſunt ipſe conſtitucōnes decretales ep'le ſub ſingul' titulis poſtea collocate. Utilitas ē ut hijs lectis et intellectis ſciamus diſcernere inter equū et iniquū et vnicuiq; reddere quod ſuū eſt et in hoc iuſticia conſiſtit inſt. de iuſticia et iur. in prin. et xij. q. ij. c. deuotiſſima. Supponit ethice .i. morali ſciencie ſicut et alij libri et dicit etiam imperator legib9 noſtris mores inſtruendimus corrigere. C. de ſecūdis nupcijs. l. i. Modus agendi talis eſt diuidit enī opus ſuum in .v. ptes. in prima pte tractat de ſūma trin. et fi. catho. et de conſtitut. et ſimilibus et de iudicib9 et eorum officijs. In ſecūda pte tractat de iudicijs cooperantib9 ad iudicia. In tercia pte tractat de vi. et ho. cl'icorum et reb9 eorū et eccl'arum. In quarta vero pte de matrimo. et ſponſa. et impedimētis eorundem. In quinta de accuſacionib9 et criminib9 et penis eorum et ſic terminat tractatū ſuum vnde verſus. Pars prior officia parat eccleſieq; miniſtros Altera dat teſtes et cetera iudiciorum. Tercia de rebus et vita docet cl'icorum. Ultima de vicijs et penis tractat eorum. Unde ipm diuides in .v. partes ad ſimilitudinē quinq; ſenſuum corporis quos quilibet qui iudicat habere debet al' nō eēt prudens iudex ſic ei copl'a diuulgat' reſtricta eſt uſq; ad q̄rtum grad' ad ſimilitudinē quatuor humorum corporis humani .j. de conſangui. et affi. nō debet. Dicens gregorius ep̄s ſeruus ſeruorum dei. &c.

Gregorius ſeruus nam imperator ſe ſeruum appellat ut. C. de offi. pref. p. l. i. circa prin. quia qui maior eſt veſtrum fiat ſicut miniſter veſter vel ſeruus dicatur nam ſicut per ſeruum dño acquirit' ut inſt' per quas pſonas nob. acqui. circa pñā. ita etiam per dñm papam cuilibet eccleſie poteſt acquiri ut .j. de cenſi. cū inſtancia i pñ cauſa que decīſa eſt in prin. .j. ut lite pendē. eccl'a .ij. ſic et per imperatorem hominib9 acquirit' ut in aut. conſtitutio que de dig. libe. a patria po. in §. illud quoq; in coll'. vi. et noctes ducit in ſomnes ut ſubiecti ſub omni quiete conſiſtant ut in aut. ut iud. ſine quoq; ſuffragi. circa pñā. in coll'. ij. et dicit imperator voluntarios labores appetimus ut quietem alijs preparemus ut in aut. ut diuine iuſſi. ba. glo. q̄ſ in pñ. coll'. viij. et .j. de teſti. ſpol. in. c. frequens. ¶ Filijs benedicit nam ſolūmodo patriarchas epiſcopos et archiepiſcopos fratres appellat et omnes alios filios ut .j. de fal. in. c. qm̄ ſig'. ¶ Bon. et ita non in caſtris nā ſi in caſtris ſtuderent bñficia per priuilegia ſibi conceſſa ſtud. occaſione nō haberent ut .j. de cle. nō reſi. tue frat. Preterea ex quo dicit bononie nō videtur ut a lijs mittantur alibi ſtudentib9 et ſic nō tenent' recipere iſtam compilacionē quia littere dñi pape nō extendunt' ad alios q̄ ad illos quib9 mittuntur vel qui continent' in eis ar. .j. de offi. del'. p. et. g. et. c. ſtatum et. c. cum olim. Solucio ſed nō ē ita omnes enī tenent' ad obſeruanciam iſtius compilacionis ſed propter ſtudiū qd̄ eſt bononie communius et generalius et precipue in iure vtroq; et ibi quaſi de omnib9 mūdi ptib9 ſūt ſtudētes ideo potius bon. dirigunt' et ita omnes iſti tenent' iſtam copilacōem tenere et ſuare quia non poſſūt nec debent ſingulorum aurib9 intimari ut xvi. di. in c. quod dicitis et .j. de poſtul'. ad h' et conſtō principis p9 duos mēſes a tempe publicacōis omnes aſtringit in aut' ut facte noue conſt'. circa prin. coll'. v. et .j. de ſen. ex. in. c. nouerit. ¶ Salutem per talē ſalutacionē nō tollitur excomunicacō ſi aliqui mgr̄i vl' ſcolares eſſent excommunicati tempore publicacōis ut .j. de ſen. ex. ſi aliqn̄ ubi de hoc.

Rex .i. deus alibi enī imperator nominat' ut xi q. iij. ult'. ¶ Pacificus qui uenit pacem donaret venit i mund' ut xxiij. q. i. niſi bella regnum tamen eius nō eſt de h' mundo eadem cauſa ut xxiij. q. iij. in §. i. ¶ Diſpoſuit. videlicet per prouidenciam et pdeſtinacōem non cū neceſſitate quia vaſa ire &c. ut xxiij q. iiij. c. nabugodonoſor et de pe. di. iiij. in §. ſic itaq; et tam i ſequentib9 q̄ i preced. §. ¶ Subditos .i. predeſtinatos qui ſi etiā peccant coram dño dicunt' peccare ut de pe. di. i. i. c. puenit qui etiā ſi peccant nichilomin9 tamen ſaluabunt' ut de pe. di. iiij. in §. ſic itaq; q̄ primū decretum ē de pe. di. iiij. hanc ſocietatem ¶ Pudicos .i. caſtos ſic etenī imperator ſuos ſubditos caſtitatē ſuare hortatur vn̄ dicit caſtitas ſola eſt que cū fiducia poſſibil' eſt animas deo pñtare ut i autent. de leno. in §. ſancimus q̄ ſua deri poteſt impari autē nō poteſt ut xxxij. q. i. i. c. integritas vnde nos debemus eſſe pudi. nā impudicicis oculus inpudici cordis eſt nuncius ut xxxij. q. v. in. c. nec ſolo ¶ Pacificos .i. pacem cuſtodientis dicitur autē beati pacifici qm̄ ipſi filij dei vocabuntur ut xxiij. q. i. noli ¶ Modeſtos .i. temperatos nam quilibet debet in ſe temperanciā habere ut ſciat miſericordiā et rigorem ſeruare vel etiam ſimul vtrumq; ſeruare ut xlv. di. c. diſciplina ¶ Cupiditas que radix eſt omniū malorum ut xlvij. di. in. c. bonorum et in aut. ut iud. ſine quo ſuffra. in §. cogitacō in coll'. ij. ultra vnā cau. pñ. et h' idem innuit de pe. di. ij. in §. quia radix omnium poſt il. um. §. ex premiſſis ¶ Prodiga et non ſolum rerum primo et fame quis prodigus eſſe dicitur ut .j. de accuſ. in. c. prelatorum et talis etiā crudel' eſt qui famā ſuam negligit ut xij. q. i. nolo et vere quia omnis etas ab adoleſcencia in malum prona eſt ut xij. q. i. omnis etas et omnis creatura ſub vicio eſt ut de pe. di. ij. in §. cauitas ad ſi. diſtinccionis quia omnis etas et etiam humana natura quodammodo labitur ad delicta ut in autent. de monach. in §. ſi quis igitur coll'. i. et etiam procliuius eſt curſus hominū ad voluptatem et natura eciam imitatrix viciorum ut xx. q. iij. procliuius vnde claud. vſus procliuior in peiora datur ¶ Prodiga videtur enī iſta litera cōria ſibi nam primo dixit cupiditas et qui eſt cupidus nō eſt prodigus et ſic ni intellige q̄ cupidus refertur q̄tum ad retencionem temporaliū prodigus autem q̄tum ad euacuacōnem virtutū quia vnū expellit aliud ut xxxij. q. i. cū renūciatur et eſt hic ar. q̄ allegans cōria audiatur et q̄ duo cōria poſſunt ſtare in eodem ſ' ſecūdo qm̄ papa dixit cupiditatem eſſe prodigam cū cupiditas et prodigalitas ſint penitus cōria ſibi vel etiam tu dic et melius q̄ ideo vocatur prodiga ſui quia nullus eſt modus et nulla menſura in cupiditate vnde dicit canon q̄ nec ſacietas nec etiam finis erit vnq̄ cupiditati et ideo dicit effrenata ut xlvij. di. i. c. ſicut nam al' prodigalitas talis non eēt oppoſita cupiditati Sed tamen pocius eidem competit ſi prodigalitas iſta que conſiſtit in diſtribucione rerum immoderata illa eēt eidem oppoſita et ad iſtud

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

humanum ut honeſte vi-
uat alterum nō ledat ius ſu-
um vnicuiqȝ tribuat infor-
matur. Sane diuerſas cō-
ſtitutiones et decretales e-
piſtolas predeceſſorum no-
ſtrorum in diuerſa diſperſas
volumina quarum aliq̄ prop-
ter nimiam ſimilitudinē.
et quedam propter cōtrarie-
tatem nōnulle etiam propter
ſui prolixitatem confuſionē
inducere videbantur. Ali-
que vero vagabantur ex-
tra volumina ſupradicta.
que tanq̄ incerte frequen-
ter in iudicijs vacillabant.
ad cōmunem et maxime
ſtudentium vtilitatem per
dilectum filium noſtrum
fratrem Raymundū cap-
pellanum et penitentiari-
um noſtrū illas in vnum
volumen reſecatis ſuper-
fluis prouidim⁹ redigen-
das adicientes conſtitutio-
nes noſtras et decretales e-
piſtolas per quas nōnul-
la que in priorib⁹ erāt du-
bia declarantur. Volen-
tes igitur ut hac tm̄ con-
pilacione vniuerſi vtant̄
in iudicijs et in ſcolis di-
ſtrictius prohibemus ne q̄s
preſumat aliā facere abſqȝ
auctoritate ſedis apoſto-
lice ſpeciali. Innocē. iij.
in cō. generali.

De ſūma trinitate et fide catholica.

Firmiter credimus et ſimpliciter cōfitemur q̄
vn⁹ ſol⁹ ē verus de⁹ etern⁹ inmēſ⁹ incōmutabilis

facit quod dicit ſui prodiga ⁊ ideo non dixit rex vel ſi tu vis ſaluare ſolucionem expone ſui poſſeſſoris ⁊ tunc planū eſt. Noua litigia iſtud enim ideo dicit qm̄ humana natura eſt prona ad diſcendendum ut .j. de conſ. p̄. quia diuerſitatem et de cō. di. iiij. in c. ſicut in ſacramentis ut ff. ad tre. l. q̄ poterat ⁊ ff. de arbi. in l. item ſi vnus in § ſi. ⁊ ſemp nouas deproperat edere formas ut C. de veteri iur. enu. l. ij. in § ſed quia diuine et nature introductum ē ut plura ſint negocia q̄ vocabula ut ff. de preſ. v. natura. vnde dicit imperator q̄ natura cottidie nouitates nititur inuenire ut in auc. quib⁹ mo. natura effi. ſi. in § ſi q̄s vero coll. vi. ⁊ ideo nouis morbis noua antidota conuenit preparari ut .j. de iuram. calump. c. ceterum ⁊ varia experimēta morborum varia cogunt nos remedia inuenire ut .l. di. c. ut cōſtitueret ⁊ q̄ medicamēta exhibent morbis hoc iura negocijs ut in autenti. hꝰ cōſtitucōs que in noua cōſti. in prin. in coll. viij ⁊ que de nouo emergunt auxilio indigent ut ff. de mi. acti. l. de etate in § ex cauſa ⁊ ff. ut in poſ. le. l. i § plane ⁊ ff. de uentre. inſpi. l. i. in prin. ⁊ .j. de offi. del. c. inſinuante ⁊ .j. de excepti. c. paſtoralis. Iuſticia que ab alijs virtutibus augeri ⁊ eciam ad maius aſpirare deſiderat ut i auten. de referend. in § preterea in coll. ij. lib. Libello quem olim maritus donabat vxori ut .j. de diuor. c. gaudemus. Ideoqȝ lex proditur ut humana coherceatur audacia ⁊ tuta ut inter improbos innocencia ut iiij. di. facte ſunt auten. nam ⁊ per l. nemo cogitur benefacere attamen male agere prohibetur ut xxiij. q. v. ad fidem. Limitentur limes eſt agrorum diſgreſſio vnde verſus. Limes erat poſit⁹ limē ut diſcerneret agri ut .j. de vbo. ſig. forus. Honeſte viuat iſta enim ſunt tria precepta .l. de quibus tu habes ff. de iuſti. ⁊ iure in l. iuſticia in § i ⁊ inſt. e. ti. in § iuris precepta ⁊ ſic ſūt intelligenda. Honeſte viuere .i. q̄tum ad ſe in hijs videlicet que nobiſcū agimus que honeſtas circa matrimoniū cōſideratur ut ff. de ritu nupc. in l. ſemp ⁊ xxx. di. in cena ⁊ circa mores ut ff. de tuto. ⁊ cura. da. l. ſcire § pl. Alterum non ledat videlicet in hijs que q̄ alios agimus vnde illud quod tibi nō vis fieri alij non facias et in prin. decre. di. i. humanū genus ⁊ .j. de maio. et obe. in c. dilecti. Ius ſuum vnicuiqȝ ſiue ſit pena afficiendus ſiue premio remunerandus ut .di. iij. c. ſi. ⁊ .j. in c. firmiter § i. in fi. vnde p hoc dicitur ſeruire deo ſibi ⁊ primo ⁊ ſūmum bonū in vita eſt colere iuſticiam ⁊ ſuum ius cuiqȝ tribuere ut xij. q. ij. cum deuotiſſimam. Conſtitucōnes. cōſtitucio enim eſt quam princeps motu proprio facit ⁊ decre. epl'a q̄n ſ̄he. ad cōſultacōem ut .j. de ſen. ex. in c. ſi cōcubine ⁊ decretum eſt q̄ fit in cōſ. vel in ſynodo ut .j. de ſuppl. ne. c. preſenti decreto. Similitudo. idem dicit imperator ⁊ eandem cauſam aſſerit ut C. de nouo C. compo. in prin. in tertia cōſtitucōne. Contrarietatem ⁊ ita cōpilo antiqua nō fuit legittime ordinata quia nulla cōtrarietas debet eſſe in iure ut C. de veteri iur. enu. l. tanta in § cōtrariū ideoqȝ in preſenti cōpilacōe nullū debet cōtrariū reperiri. Vagabantur quas videbitis particulas collocatas iſte nō erant in antiqua cōpilacōe ⁊ ſunt iſte .j. de ſeruis nō ord. miramur .j. de bigam. ā nobis ⁊ ita de alijs. Per dilectum ⁊ recte et ordinate debēt enim taliter cōpilari decre. ut ordo temporum ex ipſa ex illarum cōpoſicōne et diſpoſicōne clareſcat primis in primo loco ⁊ poſterioribus in ſecūdo loco ponendis ut C. de nouo C. compo. in prima cōſtōne quod quidem ſeruatur in preſenti cōpilacōe ſed in antiqua nō ⁊ qui eas cōponūt nō ſolum debent eſſe gloſſi doctrina legū ſed experiencia rerum ut C. e. ti. conſti. ij. in § ſed cum ſit neceſſariū vnde per ordinacōem illius cōpilacōis ſcientis quis illorum quorum tempe cōſtitucōis cōſ. ⁊ decre. edita ſunt preceſſit. Declarantur ut .j. de regul. ⁊ tranſe. ad relig. ſtatuimus que exponit illam conſulti. In iudicijs. ſic ergo videt q̄ omnib⁹ decre. iſti⁹ voluminis vti poſ-

ſumus in iudicijs quia indiffinita equipollet vniuerſali ut xx. di. ſi romanorum ⁊ .j. de priuil. quia circa ⁊ ff. de furtis ſi cui ⁊ ita nō eſt hic aliqua indulgencia ſiue diſpenſacio quod ē falſū īmo ille ſūt ⁊ indulgēcia nō debet trahi ad cōſequenciam ut vij. q. i. petiſti ſi tu dicas q̄ propter vnam decre. vel duas vel plures nec plus nec minus ⁊ eſt ſimile ut de cō. di. ij. reuera vbi dicit q̄ omnes illi qui mandatum manducauerunt de manna illo quod pluit filijs iſrahel mortui ſūt et tamen caleph et ioſue nō fuerunt mortui in deſerto īmo intrauerunt in terram promiſſionis ut lxxvi. di. ieiunium et ita etiam modicum quid nō nocet nam modica res nō inducit ſymoniam ut .j. de ſymonia ⁊ ſi queſtiones. Item ar. cōtra nam p modica re datur actio furti ut xiiij. q. ſi. in c. ſi. et p ſex ſolid. tantū cōmittitur ut .j. de ſymo. ex tue ⁊ pro vna gallina cōmittit furtum ut inſt. de rerū diui. in § gallinarū nam affectus et intencō cōmittentis cōſideratur vel etiā dicas hic quod dicit i ſcolis nā tūc refertur ad decre. illas que cōtinēt indulgēciā ſiue diſpenſacōem quia ille debent i ſcolis legi ut p doctrinā ſciatur ubi et quādo ſit diſpenſandū que vero ius cōmune cōtinēt referuntur ad utrūqȝ quia illis vtimur et in iudicijs et i ſcolis ſi vero de cetero aliqua decre. inueniat extra iſtam cōpilacōem quid fiet tene quod dicitur .j. de fide iſtru. paſtoral. nam hic precipit papa ut tantū hac cōpilacōe vniūſi vtātur. Sed quid eſt ſi aliqui vellent vti et legere priorem tūc dico q̄ illi eſſent excōicandi qui faciūt iſtud cōtra mādatū principis ut .j. de maio. et obe. ſi quis et xxv. q. i. generali. Quoniam omne quod nō eſt ex fide peccatū eſt ut xxviij. q. i. in § i. ⁊ .j. de preſ. qm̄ omne ⁊ ordo noſtre reparacionis a fide ſumpſit exordium ⁊ ideo de fide catholica primo eſt agendū ⁊ q̄ i fide inſtrui debemus ut ſic ad baptiſmū creduli veniam⁹ ut de cō. di. iiij. ante baptiſmū. Videndum eſt ergo quod ſit fides prout accipit hic ⁊ quot modis etiam accipitur fides et etiā quot ſint ſpecies fidei et q̄t articuli et quod premiū credenciū ⁊ etiā que ſit pena nō credenciū. Fides enim multis modis dicit nā dicit fides idē q̄ ſacramentū baptiſmi ut xlv. di. in c. de iudeis ⁊ .j. de baptiſ. ⁊ eius effec. in c. debitū. Item dicit fides caſtitas thori ut xxxij. q. ij. cōiugia ⁊ eſt iſtud vnū de tribus bonis matrimonij ut c. cauſa ⁊ c. q. omne itaqȝ. Item dicit fides ſecuritas ſiue pactum que etiam hoſtibus eſt ſeruanda ut xxiij. q. i. in c. noli. Item fides dicitur quaſi cōſciencia ut .j. de reſti. ſpol. c. literas ⁊ .j. de preſ. c. qm̄ omne quod nō eſt ex fide .i. ex cōſciencia ut de pe. di. iij. ad finem diſtinctōis in § illo autem ultra medium. Item dicitur fides idē q̄ credulitas ut q̄ credimus id quod nō videmus ut ibidem fides enim eſt de re non viſa ut de pe. di. iiij. in domo vnde etiā dicitur fides nō habet meritum cui humana racō prebet experimentū. Item dicitur fides promiſſio ut inſti. de re. diui. in § vendite. Item alio modo dicitur fides collectō articulorum ut hic ⁊ xxiiij. q. i. hec fides ⁊ in pſalmo hoc eſt fides ⁊c. Item dicitur fides equitas in actionib⁹ cōſiderata ut inſt. de acti. in § actionum quedam enim ſūt bone fidei ⁊ quedam ſūt ſtricti iuris fides vero ſic deſcribitur ab apoſtol in epl'is ad galath prout hic ſūmit. Fides eſt ſubſtancia rerum ſperandarum argumentum

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

non apparenciū et dicitur substācia rerū sperandarū nā sperare debemus quod dictum est a ꝓphetis esse futurū Item argumētū apparenciū dicitur per ꝓphecias eñ iam ꝯpletas nos debemus habere argumentū .i. ꝓbacionem nō apparenciū de futuris conplendis videlicet de die iudicij ⁊ de fine mundi Sed videt ꝙ ista diffinicio nō sit bona nam vera diffinicio debet esse ꝯuertibilis cum suo diffinito sed tamen ista nō est conuertibilis nā spes similiter est sbā sperandarū rerū vnde videtur inferendū ꝙ fides est spes quod ē falsū Item ista diffinicio videtur tantū loqui de futuris cū fides sit tam de presentibus ꝙ de preteritis ⁊ futuris coequ habet se ad omnia ad preterita .s. ꝙ debemus credere xp̄m natū fuisse ⁊ passū ad presencia ꝙ credendū est ꝙ ipse sit qui in altari cottidie ꝯficitur et ad futura ꝙ credere debem⁹ ipsum venturū iudicaturū viuos ⁊ mortuos ⁊ ita videtur esse insufficiēs illa diffinicio ⁊ licet diuersa tempa cōprehendant tamen vna fides videt esse vnde satis potest dici ꝙ nō est vera diffinicō fidei ab ap̄lo dicta. Potest autem magistraliter aliter diffiniri Fides est volūtaria certitudo absētiū infra scienciam ⁊ supra opinionē ꝯstituta sciencia eñ cognicōem habꝫ fides vero non habet vnde dicit augustin⁹ Fides est credere quod nō vides ut ꝺ pe di .iiij. in domo Item species autem fidei sūt due vna est formata quā habent boni ⁊ sancti est eciam ⁊ alia informis quam habēt mali eciam demones ⁊ infideles existentes i mortali peccato et fides istorū caret forma Prima est virtus a qua dicuntur fideles quicūqꝫ baptizant ut ꝺ cō di .iiij. quod apud eciam talis fides dicitur informata caritate Vnde sic potest diffiniri Fides est qualitas qua quis credit quod diligit caritas dignior est penes quā ꝯsistit omne meritū ⁊ est fons viuus cui nō ꝯmunicat alienus .s. a fide ut .j. de regul .c. licꝫ in fine ⁊ de pe di .i. § item ut xp̄s ait in fine vñ dicitur fides nostra est virtus quā caritas comitat Vnde dicit augustin⁹ fides que p dilectionem opatur est fundamentum oim virtutū ut .i. q .i. cū al'. qꝺ paulus ap̄ls eciā ita diffinit hec est fides que p dilectōnem opatur ut ꝺ pe di .ij. in § iterū sine caritate ⁊ nō ea que demonū est qua credunt ⁊ eciā ꝯtremescunt de fide informata caritate dicit abacuc ꝓpheta iustus meus ex fide viuit fides nostra est eadē in sbā cū fide antiquorū ut dictū est quod eciā probat euangeliū turbe autem que precedebāt ⁊ que sequebant clamabāt dicentes osanna filio dauid distat aūt in qualitate nā qꝺ ipsi credebant ꝺ futuro nos credimus ꝺ preterito videlicet xp̄m natum et passū .p. Item principal' articuli nēe fidei sūt vij. secūm ꝙ septem sūt dona sp̄us sancti quos quilibꝫ cristianus tenetur scire clerici explicite laici autē implicite ⁊ credere sicut tenet ecclesia ⁊ sūt hij incarnacio siue natiuitas .baptism⁹ passio xp̄i siue mors ei⁹ .descensus ad inferos .resurrectio .ascensi⁹ in celum .aduentus eius ad iudicium .ꝺ quib⁹ tu habes in prima cōstitucōne firmiter ꝓ quib⁹ jo. legitur flewisse in apocalipsi ubi dicitur vidi librū signatū septem sigillis formā imprimentib⁹ in celo et in terra ⁊ apud inferos ⁊ nemo fuit dignus aperire illum librū nisi leo de tribu iuda Premium vero credenciū est vita eterna ⁊ pena nō credenciū gehenna ꝑpetua iuxta illud hec est fides ⁊c. ⁊ qui crediderit ⁊ baptizatus fuerit saluus erit ut .j. de bap. et eius effec. maiores item ſm quosdā theol' sūt xij. articuli ꝓpter xij. ap̄los qui eadem hora instinctu sp̄us sancti symbolū ꝯposuerunt vñ dicitur symbol⁹ a sin qꝺ est simil' ⁊ bolus qꝺ est morsellus qm̄ quisqꝫ ap̄lorū morsellum suū apposuit est aūt ⁊ aliud symbolū maius qꝺ cantatur in missa in nicena synodo factū ꝓpter grecos qui non credebant spiritū sanctū pcedere ab vtroqꝫ ut de ꝯ. di .v. c. vltimo ⁊ pl'. item ē tercium symbolū anastasij quicūqꝫ vult quod cantatur in prima illꝺ potest appellari quartū symbolū ⁊ ita sūt modo in numero quatuor sicut quatuor euangelia sed tamen verius est ꝙ articuli tantū veri sunt vij. de quibus dictū est jo

Firmiter. ideo dicit firmiter quia ordo nostre fidei nō potest ꝓbari ꝙ ubi racō deficit fides supplet ut de ꝯ. di .ij. reuera i fine ut qꝺ sermo sonat affectus sonat .i. fides ⁊ di .vlt. c. vlt. de ꝯ. di .iiij. nichil aliud quoniam fides est de re nō visa ut de pe. di .iiij. in domo in fi. ⁊ est simile de accusato ꝯ quem nichil est ꝓbatum et sic dubius remanet quando se nō purgat Credim⁹ hoc eñ ideo dicit quia in fide dubius est infidel' ut .j. ꝺ heretic. dubius ⁊ ar .xxiij. q .i. omne quod in fine ⁊ quasi fides est exordiū nostre reparacōnis ideoqꝫ ꝺ ea pmittit quia pus ꝺbet homo instrui in fide ut de ꝯ. di .iiij. an baptismū Simpliciter fides eñ verbis simplicib⁹ est ꝓponenda ut xxiij. di. qui eps ⁊ xxiiij. di. qm̄ sic autem ⁊ testimoniū debet esse purū ut iij. q .ix. c. pura ⁊ eciam simplex debet esse ꝯstitucō similiter ⁊ lex ut iiij. di. erit autem sic eñ ⁊ quelibꝫ scriptura si obscure loquatur ꝓ nō scripta habetur ut. ff. ꝺ hijs que ꝓ non scrip. habē. l .ij. sic eñ ⁊ testimoniū obscurū nō valet ut .j. de ꝓbac. in pñcia ⁊ de testi. cū clamor ⁊ .ff. de mi. acti. in .i. de etate ⁊ in § nichil interest et generaliter nūqꝫ per verba extranea res est ꝓponenda sed tantū p vsitata ut ar .xxxvi. di. in .c. relacium jo. Vnus illud fuit dictum ad plurium differenciam planetarū quos quidā colebant tanqꝫ deos Et verus deus vocatus est ad differenciā fictorū deorū Eternus ſꝫ ideo dicit quia misericordie dei nec mensuras possumus ponere nec eciā tempa diffinire ut de pe. di .i. multipliciter ⁊ xxvi. q .vij. in .c. is qui Inmēsus .i. sine mensura vñ dicitur intra omnia inclusus ⁊ extra omnia nō exclus⁹ supra omnia nō elatus Omnipotēs ꝙ omnia potest que decent eius potenciam ⁊ que posse est aliquid posse vñ peccare nō pt qm̄ peccare n̄ est aliquid posse ut ait aug⁹ ꝑmo peccare est aliquid nō posse ut de pe. di .ij. in § caritas Incōmutabil' ut xxij. q .iiij. inmutabil' ⁊ tamē dat cūcta moueri vñ boecius stabilisqꝫ manēs dat cūcta moueri ⁊ tamē sepe mutat suā sentēciā ut ibidē dicitur ⁊ .c. vnusquisqꝫ in fine Incōprehēsibilis vñ in veteri lege dicitur bestia que montem tetigerit lapidabitur ⁊ illud accedet homo ad cor altum ⁊ exaltabitur deus ab illo ⁊ illud O altitudo diuiciarū sapiencie et sciencie dei ꝙ inꝯpꝛehēsibil' sūt opera eius ⁊ inuestigabil' vie eius Ineffabil' vñ illud sapienciam ei⁹ quis enarrabit quasi dicat null⁹ Simplex omnino nota ꝙ multiplex est ꝯposicō est eñ ꝯposicō partis ad partem ꝓpie ut in reb⁹ corpalib⁹ item est ꝯposicō ꝓprietatis ad subiectū ut racionabilitas in anima item forme ad substanciam ⁊ substancie ad formā nulla tamen istarū conposicionū cadit in deum ⁊ ideo dicit simplex omnino .i. in quolibet sensu cōposicionis ⁊ pone simil' quasi in anima cuius sbstancia simplex est ⁊ tamen tria reperiuntur in anima intellectus qui precōcipit racio que discernit ⁊ memoria que cōseruat Intellectus ꝑ cōcipiens primo parti ꝯparatur operanti item racio discernens ꝯparatur filio qui est sapiencia patris omnia disponens in celo et i terra Itē memoria

omnipotens incōprehensibilis ineffabilis pater et filius et spiritus sanctus Tres quidem psone ſꝫ vna essencia substancia seu natura simplex omnino pater a nullo filius a patre solo ac spiritus sanct⁹ pariter ab vtroqꝫ absqꝫ inicio semp ac sine fine pater generans filius nascens et spiritus sanctus procedens cōsubstanciales et coequales et coomipotentes et coeterni vnū vniuersorū principiū creator omnium visibiliū et inuisibilium spiritualiū et corpaliū qui sua omnipotenti virtute simul ab inicio temporis vtramqꝫ de nichilo condidit creaturā spiritualē et corporalem angelicam videlicet et mundanā ac deinum humanā quasi comunem ex spiritu et corpe cōstitutam Diabolus eñ et alij demones a deo quidem natura creati sūt boni sed ipsi per se facti sunt mali homo vero dyaboli suggestione peccauit Hec sancta trinitas ſm comunionē essenciam et indiuiduam et ſm personales ꝓprietates discreta p moysen et sanctos ꝓphetas aliosqꝫ famulos suos iuxta ordinatissimā disposicionem temporū doctrinā humano generi tribuit salutarem et tandem vnigenitus dei filius ihesus xp̄s a tota trinitate comuniter

incarnatus ex maria ſemper virgine ſpiritu ſancto cooperante conceptus. verus homo factus eſt ex anima racionali et humana carne compoſitus vna in duabus naturis perſona viam vite manifeſtius demonſtrauit. qui cum ſecundū diuinitatem ſit inmortalis et inpaſſibilis. idem ipſe ſecundū humanitatē factus eſt paſſibilis et mortalis. qui eciam pro ſalute humani generis in ligno crucis paſſus et mortuus. deſcendit ad inferos. reſurrexit a mortuis. aſcendit in celū. ſed deſcendit in anima. reſurrexit in carne. aſcēdit quoqꝫ pariter in vtroqꝫ. venturus in fine ſeculi iudicaturus viuos et mortuos. et redditurus ſingulis ſecundū opera ſua tam reprobis quam electis. qui omnes cum ſuis proprijs reſurgent corporibus que nunc geſtāt. vt ibi recipiāt merita ſecundum opera ſua ſiue bona ſiue mala fuerit. illi cum dyabolo penam perpetuā et iſti cum xpo gloriam ſempiternam. ¶ Vna vero eſt fidelium vniuerſalis eccleſia. extra quam nullus omnino ſaluatur. in qua ipſe idem ſacerdos ſacrificium ē ihesus xps cuius corpus et ſanguis in ſacramento altaris ſub ſpeciebus panis et vini veraciter cōtinentur. tranſubſtanciatis pane in corpus. et vino in ſanguinem poteſtate diuina. vt ad perficiendum miſterium vnitatis accipiamus ipſi de ſuo quod accepit ipſe de noſtro. Et hoc vtiqꝫ ſacramentum nemo poteſt conficere niſi ſacerdos. qui rite fuerit ordinatus ſecundum claues eccleſie quas ipſe cōceſſit apoſtolis eorumqꝫ ſucceſſoribus ihesus xps. ¶ Sacramentū vero baptiſmi quod ad dei inuocacionē et indiuidue trinitatis videlicet patris et filij et ſpiritus ſancti conſecratur in aqua tam paruulis quam adultis in forma eccleſie a quocūqꝫ rite collatum proficit ad ſalutem et ſi poſt ſuſcepcionē baptiſmi quiſquam prolapſus fuerit in peccatum per veram penitenciam ſemper poteſt reparari. ¶ Non ſolū autem virgines et continentes verum eciam coniugati per fidem rectam et operacionem bonā placentes deo ad eternam beatitudinem merentur peruenire. ¶ Idem in eodem

Dampnamus ergo et reprobamus libellū ſeu tractatū quem abbas ioachim edidit cōtra magiſtrum .p. lumbardum de vnitate ſeu eſſencia trinitatis appellans ipſū hereticū et inſanū pro eo quod in ſuis dixit ſentencijs. quoniam quedam ſūma res ē pater et filius et ſpiritus ſanctus et illa nō eſt generans neqꝫ genita nec procedens. vnde aſſerit quod ille nō tam trinitatem quam quaternitatem aſtruebat in deo videlicet tres perſonas et illam communem eſſenciā quaſi quartam manifeſte proteſtans quod nulla res eſt que ſit pater et filius et ſpiritus ſanctus nec eſt eſſencia nec eſt ſubſtancia nec natura quamuis concedat quod pater et

cōſeruans cōpatri ſpiritui ſancto quia omnia bona corroborat et confirmat et ſicut iſta tria idem ſunt in anima cum ſubſtancia ſic tres perſone pater et filius et ſpūs ſanctus idem ſūt in ſubſtācia. ¶ Omnipotēs. ut in ſymbolo anaſtaſij et tamen nō tres omnipotētes ſed vnus omnipotēs. ¶ Coeterni. ſed quod videtur in dicto ſymbolo anaſtaſij ibi et tamen nō tres eterni ſed vnus eternus ſo. hic enim ponunt adiectiue iſte dictiones ibi autē ſubſtantiue hoc enim eſt dicere hic deſignāt perſonas ibi autem eſſenciā ſed tote tres perſone coeterne ſibi ſūt et coequales. ¶ Simul ab inicio vnde ſalomō qui manet in eternū creauit omnia ſimul vnde in geneſi in principio creauit deus celum et terrā quia inſimul factum fuit et tamen ſimul nō potuit dici. ¶ Humanam ut quia prima die creauit angelos et in ſexta die homines. ¶ Communem i. mediā inter angelicā et mūdanam vel communem i. vtriqꝫ conformem quia in pluribus conformat ſe cū angelis videlicet in racione et diſcrecione et in multis alijs cū inferioribus creaturis quia ſentimus cū illis et in pluribus alijs. ¶ Dyabolus. nā dyabolus dicitur a dya quod eſt duo et bolus quod eſt morſellus quia duos bolos i. morſellos ſcilicet de corpore et anima querit facere. ¶ Demones demon enim interpretatur ſciens et ē ar. ex iſta litera quod de bono procedat malum quod falſum eſt ut hic exponit quia angelus nō habuit remediū ſicut homo quia homo peccauit per ſuggeſtionē angelus vero per ſe ſine alterius ſuggeſtione ut dicit litera ſequens et ideo plus peccauit ille quam homo. ¶ Creati ſunt boni nū quid idem ē in homine et videtur quod nō per hoc quod dicit apoſtolus eramus enim natura filij ire ſicut et ceteri a quā nullus liberatur niſi per fidem ut de con. di. iiij. firmiſſime tu tamen dicas quod homo ab inicio fuit creatus bonus ſicut et angeli et in caritate ut de pe. di. ij. romanos in v. ad hoc ergo et in c. ſe. principes enim videtur quod immortalis ut de con. di. iiij. in c. placuit verſus finem diſtinctionis et auctoritas predicta ſic debet intelligi eramus enim natura filij ire i. eramus debitores i. digni pena eterna ire i. pene eterne. ¶ Natura i. inſeparabili vicio videlicet originali peccato nā originale peccatū ita inheret generi humano ſicut eſſet naturale et ſicut natura nos non deſerit dū ſumus ita nec originale peccatū ſed tamē poſt baptiſmū nō nocet ut de con. di. iiij. c. ij. ¶ Per ſe. i. ex defectu proprio ¶ Suggeſt. et ideo magis eſt puniendus dyabolus quam ipſe faciens ut xxxvi. di. tanta nec illud ex

cuſat dyabolū ſi homo illud eciā aliter eſſet facturus ut ff. de ſeruo corrup. l. i. in §. igitur ſicut videretur quod per ſolā perſuaſionē nō debeat teneri nō enim qui exortatur mandatoris opera fungitur dicit lex ff. de hijs qui notan. infam. in l. ob hec verba nec eciā illud excuſat hominem quod de dalio alienus fecit quod debuit et potuit explorare apud ſemetipſū an expediret eidē tale cōſilium ut ff. manda. l. ij. in fi. et ſi dubitabat potuit tamen conſulere prudentiores quare imputatur alicui ignorancia ut ff. de iuris et fac. ignorā. in l. regula §. i. ff. de bono. poſ. l. in ſuorum et xxxviij. di. in §. vlt. ¶ Diſpoſicionem iſta eſt ſuit diſpoſicio quare fuerūt tēpora videlicet tempus ante legem et tempus ſub lege et tempus gracie. In tempore ante legem habebant homines ius naturale tantū quo regebant quod tamen conſiſtebat in iſtis duobus preceptis contentis in iſtis verbis quod tibi vis fieri michi fac quod nō tibi noli ſic potes in terris viuere ut re poli. i. di. in pri. Item tempore ſub lege regebant decalogo a deo moyſi donato et tunc contingebant illis omnia in figura que fuerunt completa in tempore gracie quando filius dei nos docuit precepta euangelica quibus nos hodie regimur in quo eciam ſcripture fuerūt complete et hic autē eſt ordo de quo hic dicit. ¶ A tota trinitate hoc enim ideo dicit quia inſeparabilia ſūt opera trinitatis ut de con. di. iij. c. vlti. in fi. et xxviij. q. i. ſic enim neqꝫ ſine arca prim. per mediam col. nec pōt filius a ſe facere quicquā niſi quod viderit patrem facientē ut de con. di. v. ſaluator in fine io. Incarnatus. hic ei explicatur primus articulus fidei. ¶ Vna iſtud autē fuit in archa noe figuratū vbi fuit ſanctorum redēpcio per duas naturas quo ad opinionem et veritatē ¶ Impaſſibilis ut xxij. q. iiij. in c. inmutabilis et habes iſta figura in hijs verſibus. Nil

psaac patiē aries fit victima xp̄o Nec deitas patitur quod pacia
tur homo ut xxij. q. ij. abraham ⁊ in c. sequentibꝰ Mortuus ſ
eni explicatur ꝯ tercius articulus Descendit quartus articulus
Resurrexit quintus articulus Ascendit sextus Venturꝰ sep
timus Gestant unde aplꝰs hoc mortale induet immortalit
Ex cta quā ut xxiij
q. i. qm̄ vetus ories
Sacrificē. ut de ꝯ
di. ij. moyses vn̄ dici
tur rex sedet in cena
turba cinctus duo-
dena Se tenet in
manibꝰ se cibat ille
cibus nam dicit au
gustinus de carne be
ate marie carnem ac
cepit et eandē carnē
ad manducandū do
nauit ad salutem ut
de ꝯ. di. ij. accesserūt
iudei et istud fuit si-
gnatum in persona
dd̄ de quo dicitur fe
rebatur dd̄ in ma-
nibus suis ut ibidē
dicitur Panis i
Istud enī ex causa sta
tutum fuit ut etiam
in alia forma sumne-
ret ꝓpter horrorem
unde dicit nisi quis
manducauerit corpꝰ
meum ⁊ dicit audi
to ſ verbo scandali
zati sunt dixerūt du
rus est hic sermo ut
de ꝯ. di. ij. c. i. ⁊ ij de
ſ sacramēto tradit
ī. de celebra. mis. cū
marcħ. Claues.
nota hic q̄ quis n̄
potest ꝯficere nisi or
dinatus fuerit i for
ma ecclesie Sa-
cramentū hic est se
cundus articulꝰ qui
ultimo ponitur ⁊ ſ
exp̄mit forma bap
tismi quam seruat
romana ecclesia de
ꝯ. di. iiij. firmissime
et. j. de baptis. ⁊ eiꝰ
effec. maiores in ꝑ
cetera A quocūq̄
naꝫ a quocūq̄ bap
tismus cōferatur in
forma ecclesie ta-
tum est ut. i. q. i. qd̄
quidam de ꝯ. di. iiij
a quodam ⁊ c. ro-
manus ⁊ xxiiij. q. i.
in ꝑ. sed et illud
Coniugati. nota q̄
tres ordines sūt in
ecclesia dei .s. virgi
nes ꝯtinentes ⁊ eti
am ꝯiugati xp̄s enī
plus amat virgines
q̄ alios q̄ sponte ꝯ
buunt qd̄ sibi nō fu
erat imperatū Item
continentes etiā plꝰ
placent deo q̄ ꝯiu-
gati quia n̄ expedit
homini ad regnuꝫ

filius et spiritus sanctus nec est essentia nec est substantia nec natura q̄ procedat q̄ pater et filius et spiritus sanctus sint una essentia unaq̄ substantia unaq̄ natura Verū unitatem huiusmodi nō veram et ꝓpriam ſ quasi collectiuam et similitudinariā esse fatetur queadmodū dicunt multi homines unus populus et multi fideles una ecclesia iuxta illō Multitudinis credentiū erat cor unū et anima una. et qui adheret deo unꝰ spiritus est cū illo Item qui plantat et qui rigat unū sunt et omnes unū corpꝰ sumus in xp̄o. Rursus in libro regum populus meus et populus tuus unū sunt Ad hanc autem suā sententiam astruendā illō potissimū verbum inducit qd̄ xp̄s de fidelibꝰ inquit in euangelio volo pater ut sint unum in nobis sicut et nos unū sumus ut sint ꝯfirmati in unum Nō enī ut ait aplus fideles xp̄i unū sūt in xp̄o .i. quedam una res que omnibus sit omnibus sꝫ quodammodo sunt unū .i. una ecclesia propter catholice fidei unitatē. et tandem unū regnū ꝓpter unionem indissolubil caritatis queadmodum in canonica iohannis apl̄i epistola legitur Quia tres sūt qui testimoniū dant in celo pater et filius et spūs sanctus et hij tres unum sūt Statimq̄ subiūgitur et tres sūt qui testimoniū dant in terra spūs et aqua et sanguis et hij tres unū sūt sicut in quibusdam codicibꝰ inuenitur Nos autem sacro ap̄bante concilio credimus et cōfitemur una cum petro q̄ una quedam res est et incōprehensibil quidem et ineffabil. que veraciter est pater et filiꝰ et spūs sanctus tres simul psone ac singillatim quelibꝫ earūdem et ideo in deo solūmodo trinitas est. nō quaternitas q̄ quelibet trium psonaꝝ est illa res videlicet substantia essentia seu natura diuina. que sola ē uniuersoꝝ principiū preter q̄ aliud inueniri nō potest et illa res nō est generās nec genita nec procedēs sed est pater q̄ generat et filius qui gignit et spiritꝰ sanctus qui ꝓcedit ut distinctiones sint in psonis et unitas in natura Licet ergo alius sit pater alius filius alius spiritus sanctus nō tamen aliud ſ id quod est pater est filius et spiritꝰ sanctus et idem omnino ut secūdum orthodoxam et catholicam fidē cōsubstātiales eē credātur. Pater enī ab eterno filiū generādo suam sbam ei dedit iuxta qd̄ ipse testatur. pater qd̄ dedit michi maius est omnibꝰ ac dici nō potest q̄ partem sbstāie sibi dederit et partem ipse sibi retinuerit cū substātia patris indiuisibilis sit utpote simplex oīno sed nec dici potest ꝙ pater in filiū trāstulit suam substātiaꝫ generādo quasi sic dederit eam filio q̄ nō retinuerit eam sibi alioqui desisſ eē sba patris patet ḡ q̄ sine

celoꝝ tendenti accipere uxorē ut xxxiij. q. v. nūc saluabil ⁊ ea sūt nostris
officijs gratiora que cū liceret nō impendere tamen ei dilectōnis nos impē
dimus ut xxxiij. q. i. iam nunc jo
Damnamus generans tenetur adiectiue .i. nō generat licet sit persona generans jo. Asserit videli
cet ioachim Quod ille scilicet petrus
lantat videlicet predicand. ſ
Rigat baptizando ut in
pl'a ad corinth Unum
corpus videlicet unione casti
tatis ⁊ spūs ut de ꝯ. di. iiij.
in. c. queris a me Unum.
i. eiusdem voluntatis nō au
tem unione nature Non
enī hic ihē. auctoritatibꝰ joa
chim Ait videlicet ioachī
Pater et fi. nam pater de
dit testim̄ deitatis cū dixit ſ
est filius meus ⁊c. filius aūt
dedit testimoniū deitatis ut
cum dixit hic est pater ⁊ qñ
in monte transfiguratus est
potentia deitatis ⁊ eterne be
atitudinis ostendit spiritus
sanctus etiam dedit testimo
niū ut cum spūs sanctus re
quieuit sup baptizatū in spe
cie colūbe ⁊ qñ ad inuocatōeꝫ
nominis xp̄i corda credentiū
impleuit Unum .i. differ
rentes quo ad dandam glo
riam ⁊ gratiā Legitimū
.i. unius sbstantie ⁊ essentie
In terra videlicet q̄ xp̄s
fuit verus homo ut. j. de cele-
mis. licet in quadā Spiri
tus .i. humana anima quaꝫ
emisit in passione Et aqua
que effluxit de latere ut i dcē
predicta lic; in quadam ⁊ fu
it vera aqua nō autē aquati
cus humor ut quidā heretici
dicunt et mentiunt Unū
sūt nō autem natura eiꝰdem
substātie sed tantum operatio
eiusdem misterij quia spūs
p adoptionē nos dei filios fe
cit p ablutiōnem baptismi sā
guis autem p redemptionē
item gratie Generans .i.
non generat sed ē psona ge
nerans Genita nota ad
intelligentiam psonaꝝ in tri
nitate q̄ nominū quedā sūt
essentialꝰ quedam psonalia
⁊ quedam notionalia que in
singulari numero dicuntur
de tribus psonis singillatī
ut deus bonus. deus iustus
eternus omnipotens ⁊ simi
lia in plurali vero incōgrue
dicuntur iuxta illud anastas
sij. et tamen nō tres dij sed
unus est deus personalia
sūt que supponūt psonā ⁊ i
singulari numero tm̄ ut pat
et filius ⁊ spūs sanctꝰ notio
nalia sūt que notant distin
ctionem in psonis ut generās
genita ⁊ procedens ista no
tionalia ꝯueniunt adiectiue
et dicuntur tm̄ de personis
et non de essentia sed quan
do tenentur substantiue tūc
dicuntur tam de eēntia q̄ de
psonis unde ista ꝓpositio est
simplex vera pater ē generans

ſiue hec dictio generans teneatur adiectiue ſiue ſbſtātiue Si autem dicatur ſubſtācia diuina eſt generās ſiue iſta dictio generās teneat adiectiue tunc falſa eſt quia vellet notare diſtinctōem in diuina eſſencia ſi autem teneat ſbſtantiue tunc vera eſt nam tūc is eſt ſenſ⁹ ſubſtācia diuina eſt generās i. pſona in ſubſtancia diuina que generat vnde cū nomīa iſta generās genita ⁊ pcedens ſunt adiūcta nominib⁹ pſonaꝝ diſtinctionem notant pſonaꝝ iuncta vo cū nominib⁹ iſtis ſubſtancia natura ſiue eſſencia diuina tenentur ſubſtātiue ⁊ notant eſſenciā tantū ¶ Natura hec eſt illa ſūma res quā dixit magiſter. p. ¶ Alius pater alius filius diſtinctiua ſeu partitiua nomina ut vn⁹ aliquis duo ⁊ ſimil' aliquā do ſignificant eſſenciā aliqñ nō nomina eñ partitiua iūcta cū nominib⁹ pſonalib⁹ et nō eſſencialib⁹ in maſculino genere et feminino notāt diſtinctionē in pſonis ut pater eſt vnus filius ē alius pater et filius ſunt duo Iuncta vero cū nominal' ſiue cū nominibus eſſencialib⁹ ita ꝙ ei. o mittur eſſenciā notāt ut pater eſt vnus deus itē pater et filius ſunt vna eſſencia in neutro autem genere tantū eſſenciam notant ut pater et filius ſunt vnū .i. vna res et ideo optime dicit alius pater ⁊ alius filius .i. alia ē pſona patris ⁊ alia filij non tamen aliud ꝑmo idem ſūt ī ſubſtācia ut iam patet ¶ Orthodoxam .i. rectā ab orthos quod eſt rectū ⁊ doxa qđ ē ſcriptura vel gloria ¶ Donauit vnde auguſtin⁹ nichil eñ habet filius qđ nō naſcēdo acceperit ¶ Simplex de hoc autem tu dicis ut .s. in .c. ꝑrimo ¶ Procedens videlicet p inſpiracōem ¶ Cum ergo nunc ihē. auctoritati pdicte volo pater ⁊c ⁊ eam exponit quā pro ſe inducebat ioachim ⁊ eciam exponit q̄liter intellegebatur iſtud verbū vnū ⁊ per hoc eciā alijs reſpondetur ¶ Orat in euāgelio ¶ Vnū in nobis .i. vnicī nobiſ vnione ſpūs ¶ Vnū ſumus h' autē in alia ſignificacōne accipitur iſtud nomē vnū .i. vnione ſubſtācie ſeu nature ut .j. ſequitur. io ¶ In gracia .i. p graciam ¶ Florē monaſt. nota ꝙ ſi monaſterio florentino auctor reprobatur eius ſcripta ſūt reprobāda ut .j. de hereticē. in .c. fraternitas ꝑmo ⁊ ſi bona eēnt tamen reprbarent racione auctoris quod tamē nō licet eidem hoc facere ut .xvi. di. in .c. bene quidem ſ hic autē licet auctor nō reprobetur ꝗ̄ iā cōfitetur ſe ſuare fidem catholicā tamen ſcripta ſua quia malā habebat ſentēciam reprobātur ¶ Corrigenda. ⁊ ideo qa

vlla diminucōne fili⁹ naſcendo ſbſtāciaꝫ patris accepit et ita pater et filius habent eandem ſubſtanciā et ſic eadem res eſt pater et filius necnō et ſpiritus ſanct⁹ ab vtroqꝫ procedēs ¶ Cum ergo veritas pro fidelib⁹ ſuis orat ad patrē volo inquiēs ut ipſi ſint vnū in nobis ſicut et nos vnū ſumus hoc nomē vnum p fidelibus quidē accipitur ut intelligatur vnio caritatis in gracia p perſonis vero diuinis vt attendatur ideptitatis vnitas in natura queadmodū veritas alibi ait Eſtote pfecti ſicut ⁊ pater veſter celeſtis pfectus eſt ac ſi diceret maifeſtius Eſtote pfecti perfectione gracie ſicut pater veſter celeſtis ē perfectione nature vtraqꝫ videlicet ſuo modo quia īter creatorem et creaturaꝫ nō poteſt tāta ſimilitudo notari quin inter eos maior ſit diſſimilitudo notāda ¶ Si quis igitur ſententiam vel doctrinā prefati ioachim in hac parte defendere vel approbare pſūpſerit tanqꝫ heretic⁹ ab omnibus euitetur. ¶ In nullo tamen ꝓpter h' florentino monaſterio cuius ipſe ioachim extitit inſtitutor volumus derogari quoniam et ibi regularis eſt inſtitucio et obſeruācia ſalutaris maxime cum idem ioachim omnia ſcripta ſua nobis aſſignari mandauit apſtice ſedis iudicio approbāda ſeu eciam corrigēda dictās epl'aꝫ quā ꝓpria manu ſcripſit in qua

ſirmiter cōfitetur ſe illam fidem tenere quā romana tenet eccleſia que diſponē te dño cunctoꝝ fideliū mater eſt et magiſtra ¶ Reprobamus et cōdemnam⁹ eciam peruerſiſſimū dogma impij almarici cuius mentem ſic pater mendacij excecauit ut eius doctrina nō tam heretica ſit ꝗ̄ inſana cēſenda ¶ Ex con. melden̄ſi

De conſtitutionibus.

Canonū ſtatuta ab omnibus cuſtodiantur. et nemo in actionib⁹ vel iudicijs eccleſiaſticis ſuo ſēſu vtatur. ſed eoꝝ auctoritate ducatur Gregori⁹ in regiſtro

Cognoſcentes et infra Rem que culpa caret ī damnum vocari nō cōuenit quociens vero nouum quid ſtatuitur ita ſolet futuris formam īponē ut muꝉcta diſpēdijs pterita nō comendet ne detrimentū ante prohibicionē poſſint ignorantes incurrere. ꝗ̄ eos poſtmodum dignum eſt vetitos ſuſtinere ¶ Auguſtinus ſuper illō epiſtole ad hebreos

Tranſlato ſacerdocio neceſſe eſt vt legis tranſlacio fiat quia eñ ſimul et ab eodem et ſub ea dē ſponſione vtraqꝫ data ſunt qđ de vno dicit neceſſe eſt ut de altero itelligatur ¶ Idem ſuper epiſtola ad romanos

Nam concupiſcenciaꝫ neſciebam et infra hoc eñ elegit apoſtolus generale vnde mala omnia oriūt bona eſt ergo lex

paratus ſuit corrigi ⁊ ſe correxit ut ſequitur nō debꝫ dici hereticus licet eñ aliqñ errauiſſe in fine ſiue in fide ut .xxiiij. q. i. hec eſt ſi ¶ Canonū generaliū videlicet des ⁊. q. iij. dixit apl's ſ. quia quidem canones ſūt pſonal' ⁊ quidam local' ut .xxix. di. ſciendū ¶ Statuta. nō autem abrogata illa eñ ſeruanda nō ſūt ut .xxvi. di. c. i. ⁊ .xxxvi. q. vlti. in .c. ſi. ſtatuta enim dico continēcia precepta vel phibiciones al' ei ſi de cōſilio loqueretur nō obligarent ut .xiiij. q. i. quod precipitur ¶ Cuſtodiantur. ut .i. q. vij. ſi quis omnem ⁊ .xix. di. ſi romanoꝝ ⁊ .j. e. ti. in c. ſi. ¶ Ab omnib⁹ ſic enim ⁊ leges ab omnibus ſūt ſeruande ut .C. de .l. leges. et .C. de iuris ⁊ fac. ignorā. in .l. conſtitucōnes ⁊ dic ab omnibus .i. ſubditis quoniam papa ⁊ impator legib⁹ nō aſtringunt ut .ff. de .l. princeps et .ix. q. iij. cūcta tamē legibus ſe velle viuere profitent ut .C. de .l. ⁊ cōſt. in .l. digna vox et .C. de teſt. ex impfecto ⁊ inſti. quib⁹ mo. teſtā ī fir. in .§. ſi. ⁊ .ij. q. vij. nos ſi incōpetent ¶ Actōnib⁹ videlicet ciuilibus ¶ Iudicijs i. criminalib⁹ nā iudicioꝝ aliud criminale et aliud ciuile ut .j. qui filij ſīnt legitimi in .c. p venerabil' nec enim eſt neceſſe ꝓponere acciōnē .i. nomen actionis ut .j. de iudicijs in .c. dilecti ſi tamen quis ꝓponat ineptā ſuccūbit Sed tamē aptam poſtea ꝓponere poteſt ut .j. de iudicijs in .c. examinata ubi de hoc. ¶ Suo ſenſu videlicet malo ⁊ eſt ſimil' iij q. ix. pura et .j. c. nemini ut ſis quandoqꝫ enim ſuo ſenſu vti debet iudex in iudicando ꝓprie accepto vocabulo ut .ff. de arbi. in .l. qualem ⁊ in auten. de iudic. qđ preſ. ab hijs qui adminiſtracōem recipiunt circa prin. i coll' ij. et .j. de renūci. in pñcia dū tamē ſm l. et iura pnūciet ut in auc. de iudi. in .§. quia vero in .v. oīs iudex al' .§. eſt in coll'

vi. et in auẗ. de defen. ciui. in ꝗ. ciuitatum. i. coll. iij. et iij. q. vij. iudi
cet et xx. di. in. c. de libell. et xxxvij. di. in. c. relatū et inst. de offi-
cio. in prin. et .C. de sen. interlo. in. l. nemo johannes

Cognoscentes culpa. nam quod legitime factū est penā nō
meret ut. C. de adult. in. l. gratias ꝗ͂ peccata suos debēt tene
re auctores ut. C. de
penis in. l. sancimus
et. j. de hijs que fi. a
maiori. par. c. quesi
uit et. j. de sen. ex. in
c. romana in fine et
ita est hic. ar. expres
sum quod quis nō pri-
uat iure suo sine cul
pa sua ut lvi. di. in
c. satis puersum et
xvi. q. ii. iuentum ꝗ͂
ar. ꝯ. xxij. di. in. c. re
nouātes et xxxiij.
di. in. c. si quis et in
c̄. se. et xxvij. q. ij. in c̄
toꝝ so. prima regl'a
vera est regl'r ꝯria
vero sūt casual' ul' e
tiam sūt specialia ut
dicas quod licet quis qñ
priuetur iure suo si
ne culpa sua nō ta-
men illud fit sine
causa ut. j. ut lite nō
ꝯtes. quī in ꝗ. si vero
et causam satis facit
est videre in ꝯrijs
signatis Idē in scr
casib' puat quis iu
re suo sine culpa vn
de versus Paupertas
odiū viciū fauor et
scelus ordo Perso
nā spoliant et loca
iure suo nota xxij.
di. in. c. renouātes.
et. j. d̄ priuil'. antiqua
ubi de h' ¶ Futuris
sic ꝗ ꝯstō tm̄ respi
cit futura et nō pre
terita ut. j. e. ti. in. c. fi.
ꝗ͂. ubi dicemus de
hoc. ¶ Dispendijs
i. damnis siue retra
ctionib' ¶ Comen-
det. i. puniat ¶ Pro
hibitionem ar. nemi
nē ligari ꝯstitutione
anteꝙ ad ipm̄ perueni
at ut ar. xxxij. q. iiij. in. c. dixit sara. et lxxxij. di. in. c. ꝓposuisti ar.
ꝯ xvi. di. in. c. quod dicitis h' nō ē ꝯ nā ex quo publice ē ꝓmulga
ta et etiā publicata tūc omnes tenent ad eius obſuātiā et tunc
omnes ligat p'duos mēses a tp̄e publicatiōis elapsos ut in auẗ.
ut facte noue ꝯstōnes circa pri. in coll'. v. nec enī necesse est ut sin
gloꝝ auribus inculcetur ut in dicto. c. quod dicitis et. j. de postul'. ab h'.
ubi enī ꝓbaret se extra ꝓuinciā tūc fuisse nisi al's inpedit ut. j. q̄
Translatio casus quid hebrei mat. ci. po. ſ. c. cū i tua jo
ster facti fuissent xpiani legē tamē ſuare nolebāt que doce
bāt sabbatū custodiri et circūcisionē eē ſuandā que ad licet hodie
nō dīt ſuari vn̄ istos reprehendit apl'us dicēs quod postqꝫ sacerdotiū
est translatū ad xpianos necesse ē etiā ut legis trāslatio fiat et au
gustin' etiā ꝓbat sup illo loco quod istud nō dīt facere quī lex et
sacerdotiū insimul donata fuerūt et ab eodē et sb̄ eadē sponsione et
ab eadē ꝓmissione et ideo simil' sūt ſuanda quod de vno ceneroꝝ
dicit et de altero etiā necesse est intelligi ¶ Trāslatio. s. in petrū p
illa verba ſm quosdā pasce oues meas ut. j. de el'. di. m. c. signifi-
casti ul' ſm alios p illa verba ꝗ͂ et dote ut de ꝯ. di. iiij. ꝓprie ergo
trāslata est lex et ideo āt legis obſuatiē nō ē apud iudeos ſ͂ tā
tum apud petrū et suos successores et quod trāslatū fuerit sacerdotiū

que dum hoc ꝓhibet om-
nia mala prohibet ¶ Je-
ronimus in parabolis
Ne innitaris prudentie
tue; prudentie sue in-
nititur qui ea que sibi agen-
da vel dicenda videntur
patrum decretis ꝓponit.
¶ Innocentius iij. senon
archiepiscopo et trecenen
episcopo.
Cum omnes et infra.
Ad audientiam ap- (apl'atus)
pellatus nostri peruenit quod
Trecen canonici nouum
fecerunt in ecclesia trecen
constitutum vt eis tam in
presentia quam in absentia red-
ditus suos ex integro per-
cepturis qui in eadem ec-
clesia post illam constitu-
tionem fuerunt vel de cete-
ro fuerint instituti reddi-
tus suos in absentia non
percipiant sed tunc solum
cum fuerint residentes cum
secundum trecen ecclesie
consuetudinem omnes in
hoc consueuerunt esse pa-
res Statuerunt etiam ut
cum singulis ꝓbendis an-
nexe sint vinee ipsis sitas
dum vixerint possidentibus
vinee decedentium ad succes-
sores nō transeant sed ꝓ-
uentus earum inter singulos
diuidantur ¶ Cum igitur
quisquis iuris in alterum
statuit ipse debeat eodem
vti et sapientis dicat aucto-
ritas patere legem quam
ipse tuleris Mandamus quatenus an-
tiquos canonicos iunio-
bus et iuniores in percepti-
one fructuum tam prebenda-
rum quam vinearum coequetis
antiquis secundum priorem
consuetudinem vsque ad tem-
pus predicte constitutionis
seruatam vel secundum rati-
onabilem constitutionem
in posterum obseruandam.
¶ Idem episcopo tudertino
Que in ecclesiarum et in-
fra. Sane peruenit
ad audientiam nostram
quod Trinesini ciues consti-
tuerunt ut si quis se ad in-
opiam vergere probabili-
ter se allegauerit alienandi
feudum quod ab ecclesia uel aba-
tis tenet liberam habeat

a xpo in petrū ꝓbat xxi. di. in nouo testō ¶ Sacerdotiō supple leuitico ut est
ser obiectiō que fieri poss' de melchise. q̄ legē p'cessit p annos quingētos qd̄
innuit p literā sequentē quod sacerdotiū simul datū fuit cū lege ver' ē leuiticū
¶ Qua verba sūt august. exponētis verba p̄dicta apl'i ¶ Simul quod in mō
te synai eodē tp̄e ꝯtulit dn̄s moysi legē et sacerdotiū p'ꝙ ergo trāslatū est
sacerdotiū ad xpianos ꝗ et lex
transferri debuit ¶ Sponsio
ne. nā p'ꝙ dn̄s dedit legem
filijs israhel dixit eis audi is
rahel mādata mea et ea ob
serua in corde tuo et dabo tibi
terrā fluentem lac et mel et
tūc ipsi ꝓmiserūt ſuare legē
et sacerdotiū et ideo dicit sb̄ ea
dē sponsione h' tamē attēde
quod deus semp in veteri testam̄
to tēporal' ꝓmittebat in no
uo vero nob' ꝓmittit eterna
ut centuplū accipietis et vitā
eternā possidebitis ut. j. de ce
le. mis. i. c. cū marth. ¶ Quod
de vno ar. quod ubi est eadē ratio
et ibi debet eē idem ius et quod e
tiā de similib' idē est iudiciū
h'ndum ut. v. di. ad ei' vero
et iiij. di. denique et xvi. q. ii. et
h' diximus et. i. q. iij. c. si quis
obiecerit et. j. de transl'. inter
cor. et. j. in. ti. p'xi. int cetera in
fine et quotiens ex vna radice
viciū nascit tūc ꝯsequēs est
ut vna lege tollatur ut. C. de
nupc. i. l. si libera et. i. q. i. in c
sicut xp̄s et xxij. q. ij. c. si quis
p vetus et quod dicit qd̄ de vno
dicit. i. qd̄ de vno ꝯstitutū ē
et sic facit ad titulum jo.
Nam ꝯcupisc. legit in
ep'la pauli ad romanos
nos peccatū nō cognoui nisi
p legē nā ꝯcupiscentiā nescie
bā eē peccatū nisi lex diceret
nō ꝯcupisces vn̄ aug' h' expo
nit verba illa nā ꝯcupiscen.
nesciebā eē peccatū vicē tam
graue ſm aliā expositionē a
pl's anteꝙ vidiss' legē nō cre
deb'. eē peccatū rē alteri' ꝯcu
pisceret h' p'ꝙ iuenit in lege
nō cōcupisces tūc credidit eē
peccatū verba sūt augustini
usque in finē ¶ Hic ei verba sūt
aug'. usque in fi. ¶ Hoc ei ele
git verba sūt aug ¶ Hoc vi
delicet nescire ꝯcupiscentiaꝝ
vel remouendā a se ul' voc. i. peccatū et ita exponit aug' siquidē tu intelli
gas de ꝯcupiscentia carnis tm̄ tūc falsū ē cū apl's h'eret ꝯcupiscētiā carnis
et stimulū vn̄ dixit video aliā legē repugnātē legi mētis mee captiuan
tē me in tp̄e peccati ut xxxij. q. v. in. c. si paul' ¶ Et ideo istud enī ē gnāl'.
videlicet viciū ꝯcupiscētie qd̄ est gnāl' ad omnia alia vicia ¶ Omnia mala.
nota ar. quod vno ꝓhibito oia ꝓhibent que sequunt ex illo ut xxiij. q. v. pe
nale et iiij. di. c. denique et. j. de fide instrum. c. inter dil'. in ꝗ. ceteꝝ i. fi. et. C.
de reb' alie. vel nō. l. vltiā et. C. de l. i. l. nō dubiū ¶ Oriunt. i. orīr p̄nt et ꝯ
prehēdit gn̄a singl'oꝝ et nō singula generū. i. nō ē aliquod gen' mali qd̄ ei
am quisque nō possit oriri ex ꝯcupiscētia et sic nō ē ꝯ xlvij. di. in. c. bonoꝝ v
bi dicit quod cupiditas est radix oim maloꝝ ubi similiter ꝯphendit gn̄a sin
guloꝝ et nō singula gn̄m ut de pe. di. ij. quod radix et eodē modo intelligitur
illud qd̄ dicit imperator quod auaricia est mater oim maloꝝ ut in auẗ. ut iud
sine quoque suffra. in ꝗ. cogitatē vl'us finē in coll'. ij. et ex h' gn̄ali vicio videli
cet ꝯcupiscētia omia mala. i. septē principalia vicia oriri possūt videlicet sup
bia ira inuidia accidia auaricia. gula. et luxuria et ideo dicit aug. cū apo
stol' quod bona ꝯc nō tamē ꝓpter vicia singula cuiuslib' generis ut puta in
terficere hominem purum et similia oriunt ex ꝯcupiscentia vl' tu expone
ita quod nullū ꝯrium sit Oriuntur. i. orta sūt presens p preterito ita ex
ponit. ff de verbo. sig. verbū in i. ꝓpter ꝯcupiscentiā primi parentis omnia

facultatem/et infra ¶ Volentes igitur ecclesiarum indemnitati cōsulere constitucionē huiusmodi et vendiciones feudorum ecclesiasticorum factas sine legitimo ecclesiasticarum personarū assensu vires decernimus nō habere ¶ Idem

Cum accessissent ad ap. se. archid. tull. et G. tull. capituli procurator archid. proposuerit memoratus quod cū olim quidā tull. canōici nostris auribus intimassent quod primiciatus in tull. eccl'a tā to tempe vacauisset quod ad manus nostras illius esset psonatus deuoluta/et infra ¶ Fuit insup ex parte capituli allegatum quod cōmuni assensu canonicorum tull. fuit constitutum ne primiciatus dignitas esset vlterius in ecclesia memorata inter canonicos ipos primiciatus prouētibus et possessionibus distributis/et infra ¶ Propter quod euidenter apparet quod primiceriatus ipse tanto tempore non vacauerit sicut nobis fuit falsa insinuacione suggestum/et infra ¶ Quo circa mandamus quatenus si vobis constiterit tull. canonicos ne vlterius i tullen. eccl'a primiceriatus esset officium cōmuniter statuisse/ac statutū ipsū auctoritate se. ap. fuisse postmodū sicut dicit cōfirmatū/vos illud faciatis i suo

malā dcta sūt si enī nō cōcupiuisset nec nos peccauissemus ut .v. di. ad eius vero cōcubitum in fi. vnde gg. caro nos leta ōbit ad culpam afflicta nos reduxit ad veniam et sic nō est necesse cōprehēdere singulorum genera ¶ Bona est lex .i. cōstitucio ut in pri. decretorum lex est cōstitucio ut di. i. et ij. c. i. et sic facit ad titulū ¶ Dum h' prohibet videlicet generale viciū cōcupiscencie quod tamen est generale ad omnia vicia.

Ne innitaris in parabol. salomonis ponunt ista verba fili mi habe fiduciam in dño deo tuo ex toto corde tuo et ne innitaris prudencie tue ne sis sapiens penes temetipsū vnde ieronimus exponit istam particulā ne innitaris prudencie tue ¶ Prudēciam verba sūt iero. usque in fi. ¶ Prau. sue in malo et est similis viij. q. i. sciendū. et iij. q. ix. puta et .v. c. ti. canonū ¶ Decretis .i. cōstitucōnibus et ista tūc pertinet ad titulū. ¶ Proponit nō ergo postponēda sūt decreta que ier. ita cōmēdat qd' eciam fieri non debet ut xxxvij. di. i. c. relatū io.

Cum omnes cōstitutum sed nōne canonici ecclesiarum poterāt h' et eciā alia statuere et nōne isti pñtes et superstites poterāt omnia statuere irrequisitis alijs eciā in preiudicium aliorum cū illud ius videretur esse cōmune quod absentes nichil perciperent et videtur quod sic ar. xx. q. ij. h' ius et ff. de pact. l. sepius et vij. q. i. factus est/sed hoc ideo nō valuit quod pro suo cōmodo in preiudiciū aliorum et malo zelo et eciā cōtra cōsuetudinem ecclesie istud fecit ut .j. e. ti. ex parte et eciā transgressor cōsuetud. ut transgressor l. puniendus est ut xi. di. c. in hijs et statutū siue cōstitucio debet esse iusta et honesta et cōmunis omnibus ut iiij. di. erit autē et quia ista cōstitucio nō erat generalis neque cōmunis omnibus ideo nō valuit cū ipsi canonici intelligant quasi vnū corpus et idem collegiū nō debet duplici iure censeri ut xij. q. ij. cognouimus et .j. de decimis cū in tua et ut nō incōueniēs aliud sequeretur quod successores minus haberent quam predecessores et sic nō esset vera successio i ius alterius ut ff. de v. sig. in l. hereditas ar. cōtra ff. de bonorum coll. in l. si. ubi sit bonorum collo. iam natis Sed nō in illis qui iam sūt nascituri si tamen nō ē ita Sed nūquid est verum generaliter qd' maior pars facit totū capl'm facere videtur ut .j. de hijs que fi. a maio. par. c. cū in cunctis tu dicis quod si aliquid est cōmune pluribus nō autem ut singulis collegiatis sed ut singulis tūc qd' sit a maiori parte illorum nichil ualet nisi omnes cōsenciant ut ff de serui. rusti. predi. in l. per fundū nisi rem cōcedant in naturalem usum qd' potest facere vnus inuitis eciam socijs et cōdiccionibus ut insti. de re. diuisi. in §. religiosum in v. in cōmune vero sepulchrum et nisi in casu ut .j. de iur. pa. postulasti. et c. qm̄ in quibusdam Si vero sint plures ut collegiū tunc distinguo si aliqua sūt ex necessitate facienda ut alienacōnes electōes et cōsimilia tunc enim sufficit qd' maior pars facit ut .j. de hijs que fi. a maio. par. c. cū in cunctis dum tamen alij absentes vocentur ut .j. de elec. qd' sicut et in c. venerabilem In alijs autem que ex necessitate nō sūt qualia enī erant ista que isti faciebant tūc nichil potest fieri nisi omnes cōsenciant ut h' et in pri. l. per fundum et tūc debent omnes cōsentire ut collegiū nō autem ut singuli ut ar. .j. e. cū in. et .j. de electi. in genesi Quod quisque ut ff. quod quisque iuris l. i. et i. di. in pri. decē. ¶ Patere legem vnde dicit aug. tal' sum i scriptis aliorum qual' volo eē intellectores meorum ut ix. di. neque quorūlibet nec debent eciā alijs imponere legem quā ipsi negligūt obseruare ut .j. de preben. in. c. per illorum ¶ Coequeris. sic autē omnes debent esse pares in beneficijs ut .j. e. cum. M. de ista materia notatur .j. de maio. et obe. in c. statuimus ¶ Consuetud. nota hic ar. ad h' quod in absencia quis beneficiū sine peccato potest percipere dū tamē cōsuetudo sit/secus est de iure cōmum ut .j. de cle. nō residen. in c. vel pre. c. quia nōnulli et in c. relatum johes'

Que in ecclesiarum cōstituerit qd' tamen eis licuit tam iure fori quam eciā iure poli et vocatur ius ciuile qd' quisque populus cōstituit sibi ut insti. de iure natura. §. i. et di. i. ius ciuil. sed tamen ex hoc nullū preiudicium ecclesie generali ut hic et xxvi. di. in c. bene quidem eciā si in vtilitatem ecclesie redundaret si auctoritas dñi pape nō interueniret ut in c. bene quidem et .j. e. c. eccl'a sancte marie et x. di. c. i. et .j. de sen. et re iudi. cū causa ¶ Ad inopiā nam si culpa sua eget indignum est eidem subueniri ut ff. depo. bona fides ¶ Idem ar. op. ad hoc lxxxvi. di. nō satis in v. si sine suo uicio in egritudinem inadit et est simil' .j. de cōsue. in c. ex pte ¶ Feudum. nā qui feudū alienat cadit a iure feudi et dominus alij illud cōcedere ut .j. de feud. c. ij. et in libro feudorum de feudi alienacōne in cōstitucōe si clientulus sed alij infeudare potest ut in dicta cōstōne et in cōstōne lotharij imperator nec eciā feudū in dotem donari potest sine cōsensu dñi ut .j. de donac. inter virum et vxorem ut. c. nup nec eciā vsū quis vendere pt irrequisito domino ut insti. de re. diui. in pn. et de vsu et habi. i pri. nec eciam emphiteota potest vēdere meliorac̄ōes suas dño irrequisito quod si fecerit dñs potest illud reuocare ut C. de iure emphi. l. fi. et .j. de dol. et cōtu. in c. potuit emphiteota sed facta denunciacōe dño si dixerit se nolle emere uel a denūciacōē duorum mensiū spacium sit elapsū tūc potest cui vult vendere dū tamē nō vendat psonis prohibitis ut .j. de loca. et cōduc. potuit dcē. §. et in predicta l. renūciare aūt feudo nō potest vasallus inuito dño cū in eius fauorem introductum sit ut vasallum habeat ut ar. C. de acti. et ob. sicut i intro ar. cōtra ff. de opi. lib. in l. interdum ¶ Assensu. nō tamē sufficeret oim cōsensus in isto casu quia facta alieno cōsensu oim certa formam debitam nulla est ut xij. q. ij. c. sine exceptione et x. q. ij. in §. hoc ius porrectum et C. de sacro sanc. ec. in l. iubemus in fine sed si aūt cōmunis forma seruata esset tūc teneret vendicio ut .j. de hijs que fi. a prel. sine cō. c. cum nos sed si lesa esset eccl'a dico quod restitueretur ad exemplū minoris in integrum ut .j. de rest. in int. requisiuit et .j. de empc. et vendi.

Cum accessissent/vacauisset nulla iusta causa cum dilecti. ca/al' enī nō curreret eidē tempus ut .j. de cōcess. pre. et c. nō ua. in c. qm̄ diuersitatē ar. ad h' lxxviij. di. in c. de sp̄racusane et ij. q. vi. in c. annorum in §. ad hec vnde si dominus papa interdicat aliquibus ne sine mandato suo eligant speciali tūc tempus statutum triū mensiū in canone eis curret nisi infra illud postulauerit licenciam eligendi ut .j. de elec. i. c. fi. ¶ Distributis ac ipsum statutum per sedem ap. cōfirmatum ¶ Cōfirmatū. sed nūquid canonici per se pñt minuere prebendas vel eciā dignitates sine licencia domini pape et videtur quod nō quia nec augere possunt ut .j. de cōsuet. cum olim et .j. de vi. et ho. cl'i. in c. qm̄ ut ait et xij. di. c. i. qm̄ honor eccl'e pocius debet augeri quam minui ut .j. e. ti. ex parte nam ibi est expressum quod nō ut de cō. di. i. vasa et .j. de v. sig. io. c. fi. et quia temporibus nostris pocius addi cupimus quam minui ut xv. q. i. que ad ppetuam et q. ij. i. c. quicumque vnde nec episcopus omittere pt quin statuat archipsbiterum ut .j. de offi. arch. i. c. fi. quis al' quasi ipe solus sufficiat et melius est qualemcumque eligere quam ordinem plenū nō esse ut ff de decurio. l. generaliter in §. pl. ad hoc dixit johannes

q̄ eſt cauſa minuerē pñt ut .ſ. de inſt. c. ſi. ⁊ .c. i. ⁊ .c. auctoritatem. et .ſ. e. in .c. pri. ⁊ de auctoritate epiſc. xxi. di. in nouo teſtamento et q̄ pñt unā dignitatē tollere vel diminuere prebēdas ſeu mutare ꝓbatur xvi. q. i. in .c. precipimus ⁊ .ſ. de exceſ. prel. in .c. ſicut vnirē ⁊ .ff. comunia predi. in .l. ſi quis duas in .§. i. ⁊ .ff. de neg. geſ. in .l. cū aliter ⁊ .ſ. de preben. in .c. vacantes ⁊ lxiij. di. in .§. verū ⁊ lxviij. di. quorū vices ⁊ in .c. corepiſ et in dec. predicta bononiam ⁊ .ſ. e. ex parte ubi dicit licet nō ſint eius redditus diminuti ⁊ ita videtur q̄ tūc potuiſſent ſi fuiſſent diminuti jo. Sed verius credo q̄ nō pñt iſtud facere ſine auctoritate dñi pape etiā de cōſenſu epi ne quandoq̄ iſtud in fraudē facerent ⁊ cū ſubijcerēt cū nō eſſ ⁊ h' idē .ſ. dicit etiā de cōſenſu epi ar. op. .ſ. de v. ſig. in .c. ſi. qd̄ ergo inutile fuit h' cōfirmauit auctas domini pape ex certa ſcientia ar. xvi. q. i. in .c. ultimo ſicut etiā dat actio ex nudo pacto ſi uiuetur auctoritate .l. ut. ff. de pac. l. vlti. vel etiam tu tene qd̄ jo. dicit q̄ poſſūt iuſta de cauſa nō aliter ar. .ſ. in .c. pri. v. nō i tantū a ḡrio ſenſu non credo dignitatē eos creare poſſe ul' ſupprimere ſine auctē dñi pape ut hic dicit nec diminuē numerū dū tamē eſſ iuramēto firmatū vel cū cōfirmacō ſed apoſtolice acceſſit huiuſmodi cl'a adiecta qd̄ ſi ſcīus fieret nō valeret ut .ſ. de preben. dilecto a ḡrio ſenſu Nota q̄ conſtitucō ſiue cōfirmacō dñi pape valet ut firmet infirmū ut .ij. q. i. in primis ⁊ iij. q. vi. in .c. h' quippe cōfirmat ⁊ ſupplet et etiā defectū ſolemnitatis omiſſe ut .ſ. de tranſac. i. Item valet ad h' ul' de beneficio illo quod ex certa ſcientia cōfirmatur poſtea directe an ſicite ſit acquiſitū an nō ſine nouo mādato nō agnoſcatur ut .ſ. de cōfirma. vtili vel inutil. c. ij. Si vero ſub hac forma cōfirmat ſicut recte poſſides cōfirmamus nā talis cōfirmacō modicū opatur vel nichil ut .ſ. de cōfirma. utili c. i. de qua cōfirmacone tu habes .ſ. de cōceſ. preben. et ec. nō vacan. qm̄ diuerſitatem mouerer ❡ Contrauenerūt videt q̄ priuilegiū unico actu pdatur ut hic et .ſ. in .c. pri. ⁊ .ſ. de preben. c. pro illorū ⁊ xi. q. iij. in .c. priuilegiū .C. de iure. do. impe. l. ij. ⁊ .C. de hijs qui ꝑ metū iud. ap. hij qui ⁊ .C. de pac. int' emp. et vend. in .l. cōmiſſorie Item ar. ꝯ delictū pſone xc. di. de ſūma tri. et fide cath. ad finem ⁊ xvi. q. vi. in .c. ſi epm ⁊ .ſ. de arbi. cū tempo

roboꝛe permanere niſi poſtea dicti canonici contra uenerunt aliquem videlicet in primicerium eligendo ❡ Item ex eiuſdem. epiſcopo. ❡ Um .M. ferrarien et in fra dictus .M. ꝑ ſe ac quatuoꝛ ſocijs ſuis ꝓpoſuit q̄ fer. canonici ut eo amplius ſuos redditus augmentarent quo prouentus eccleſie qui diuidi conſueuerant inter plures in vſus cederet paucoꝝ xiiij. tm̄ prebēdas preter id qd̄ menſe cōmuni deputarūt in eccleſia eadem contra antiquā conſuetudinem ſtatuerunt. Poſtmodum vero contra cōſtitucionem ipſam voluntarie venientes dictos .v. in canonicos receperunt nullis prebēdis aſſignatis eiſdem et licet eoꝝ redditus non modicū fuerint augmentati nō dū tamen eis uoluerunt ex ſuperexcreſcentibus redditibꝫ ꝓuidere ❡ Verum ex aduerſo fuerit ꝓpoſitum q̄ xiiij. prebendaꝝ numero in fer. eccleſia inſtituto et aplice protectōnis preſidio roborato cum vna ꝑbenda in eadem eccleſia uacaſſet ⁊ ad quoꝛundam inſtanciam duos ad eam et poſtmodum ad p'ces epiſcopi domini .M. et quendam alium ſine preiudicio dicte conſtitucōnis in canonicos receperunt ita q̄ ipſi de canonia nichil perceperit donec primi duo eſſent prebendas integre aſſecuti ❡ Cumq̄ per canonicoꝝ induſtriam fuerit ꝓcuratum vt ex poſſeſſionibus quas eccleſia lōgo tempoꝛe poſſidebit pluresis redditus ſoluerenē ſuperexcreſcentes omnimē ſe qui minus ſufficiens fuerit deputarunt quos dicti .v. ſibi poſtmodum petierunt contra capituli cōſtitucionem in beneficiū aſſignari et infra Mandamus quatenus cum in cōſtitucione predicta et con firmacione ſe. ap. vel fuerit vel eſſe debuerit ſicut cōſueuit expreſſim niſi intātum excreuerit eccleſie facultates q̄ pluribꝫ poſſet ſufficere competenter et in dem canonia in derogacionē ſue cōſtitucōnis ad vacaturas ꝑbendas quatuō receperunt vltra numerū cōſtitutū antiquis canonicis cum integritate ꝑbēdas percipientibꝫ conſuetas ſuperexcreſcentes redditus

re ⁊ .ſ. de priuilegijs in .c. accedentibꝫ ⁊ in .c. ſi de terra dñe. diſtīguit aut datur priuil'. ad faciendū aut ad nō faciendū ſi autem datur ad faciendū ⁊ is qui impetrauit ſpacio decem annoꝝ nō vtitur tūc perdit illud priuilegium ut .ff. de nūdinis .l. i. Si vero donatur ad nō faciendū tūc eīm papa ſi aliquid iuris in eo reſeruauit tūc nō poterit tali priuilegio renūciari expreſſe niſi eīm de auctē dñi ppe ut .ſ. de arbi. cū tempe ſed ſi nichil ſibi reſeruauit ut puta donauit priuilegiū de nō dandis decimis tūc nō pditur niſi legittimo tempe videlicet ſpacio xl. annoꝝ fecerit contra priuilegiū ſoluendo decimas ut .ſ. de priuil'. in .c. accedentibus ⁊ in .c. ſi de terra ⁊ vij. q. i. q̄ periculoſū ſed ibidem ſufficit q̄ ſemel renūciet videlicet circa bñficia ſi autē datur ad excipiendū tūc dico q̄ ꝑpetuum eſt nā que tempora ſunt ad agēdum ſūt ꝑpetua ad excipiendum ut .ff. de doli. excep. in .l. pure .§. ultimo quod eſt verū ſi nemo agat ſed ſi agat ⁊ nō excipis contra agentem pditur priuilegiū ut .ff. de pacta. in .l. pōponius in .§. rati ⁊ .ff. de cōdi. indebi. in .l. ſi is qui jo. dixit q̄ ſi ille qui impetrauit priuilegiū directe obuiat priuilegio tunc illud pdit unico actu ut hic ⁊ .ſ. in .c. primo. et .ſ. de prebend. in .c. ꝓ illoꝝ ſecus ſi nō vtatur illud vel etiā ſi tenetur ſe illo tūc eīm pditur ſ'imo tempe .i. ſpacio xl. an. ut .ſ. de priuil'. in .c. accedētibꝫ ⁊ in .c. ſi de terra magis eīm delinquit qui directe veit ꝯ priuilegiū q̄ qui nō vtitur illo ar. ad h' lxxxiiij. di. in .c. quiſquis ⁊ .ſ. de ſen. ex. cōtingit alij diſtīguunt an priuilegium ſit honeroſū ut hic et tunc unico actu tollitur an ſit fauorabil' ⁊ tunc nō perditur unico actu .t. Sed .T. melius videt' dicere ſi priuilegiū donatū eſt in fauorem pſonaꝝ qual' fuit hic ⁊ etiā in ſimil' concedō unico actu pditur ſi autem datum eſt in fauorem ec. ſeu ſtatui relig. ut fuit priuil' de nō ſoluendis decimis ⁊ cōſimil' tūc nō tollitur niſi legittimo tempe ut dictum eſt ⁊ melius videtur dicendū qm̄ ſicut ſūt diuerſa priuil'a ⁊ i diuerſis caſibꝫ cōceſſa tūc quodlibet priuilegiū locū habet i ſuo caſu ſicut vides in pref. que diuerſa tempora requirūt ❡ Eligendo videtur q̄ talis electō nō debeat ualere quia noua dignitas ſine licencia domini pape nō poterit cōſtitui ut .ſ. de cōſue. cū olim ⁊ xxij. di. c. i. ſed iſta electio videtur eſſe de nouo creata ⁊ ſine licencia dñi pape nō dicitur noua dignitas ſed ex cōſequencia dignitatis antique poſſunt eam reſumere ar. ad h' .ſ. de feud. c. ij. ⁊ .ſ. de iudic. cōſuluit et .ff. de nouo oper. nūc. l. i. in .§. ſi quis edificium

❡ Um .M. quatuor ſoc. ⁊ licet .M. mandatū haberet tamen ⁊ ſi mādatum nō haberet ꝓ ſocijs agere poſſ abſentibꝫ cū eſſent cōſortes eiuſdem litis quia agebant ad hoc ut eis cōmunicio fieret de fructibꝫ ſuperexcreſcentibꝫ ⁊ tamen debet cauere de rato ut .C. de cōſort. eiuſdem litis .l. i. et .ij. ⁊ eſt etiam ſpecial' nam al' nō admittitur quis ad agendū ſine mādato ſpeciali niſi eſſ coniuncta perſona ut .ff. de pacta. in .l. h' ⁊ hec pſone

predictis canonias ſacias aſſignai ita q ſi er eiſ pares cū alijs potuerint ſortiri prebendas q ſupfuerit in cōes canonicoꝝ vſ⁹ ſicut prius ſtatuerunt ſiue alter ꝑut melius videbitur cōuertatur Reuocatis in irritum quecumqꝫ ab alterutra parcium i preiudicium alterius poſt motam queſtionem coram epiſcopo feri· circa prebendas vł poſſeſſiones fuerit innouata ¶ Item abbati et conuentui ·ſancti ſiluestri

Ecclia ſancte marie et infra Nos attendentes q laycis et religioſis ſuper eccleſijs et pſonis eccleſiaſticis nulla ſit attributa facultas q̄s obſequēdi manet neceſſitas nō auctoritas īperandi a quibꝰ ſi quid ꝓprio motu fuerit ſtatutum q eccleſiaꝝ etiam reſpiciat cōmodū et fauorem nullius firmitatis exiſtit niſi ab eccleſia fuerit cōprobatum Vnde ſtatutū baſilij de nō alienandis predijs ruſticis ł vrbanis miniſterijs et ornamentis eccleſiaꝝ illa reꝓbatum fuit potiſſima racione q auctoritate nō fuit ro. pon· roboratum qđ a ſenatore factum fuerat i preiudicium monaſterij ñ cōuenti vel cōfeſſi vel conuicti in irritum reuocātes eaſdem poſſeſſiones ſibi reſtituendas ſentencialiť diffinimus ¶ Item vniuerſis doctoribꝰ pař· cōmorātibus

Ex lřis veſtre deuocionis accepimus et infra Licet a vobis fide preſtita fuerit conſtitutū vt ſi quis magiſtroꝝ ordinacōnem vniuerſitatis ipſorū duxerit reſiſtendum primo ſecundo tercio ve conmonitus infra triduū vniuerſitati parere contempſit magiſtroꝝ ex tunc beneficio ſocietatis eoꝝ i magiſtralibꝰ priuaret et ob ħ magiſter ·G· fuit eoꝝ cōmunione priuatus Quia tñ conſtitutū nō fuit ut in ꝑpetuum huiuſmodi priuacio duraret et tam iuriſ canoīci q̄ nostri moriſ exiſtat vt is qui ꝓpter cōtumaciam conmunione priuaretur cum ſatiſfactionē congruam exhibuerit reſtitucionem obtineat ·m· quatenus ſupradictū magiſtrum ſtatutis veſtris nunc humiliť parere curātē

ex·j·m ti· primo nōnulli ⁊ in alio eſt iſtud ſpecial q poſt litem cōteſ·datur caucio qđ eſt ꝯ io·ff·de pař·pomp·in·§ caucio rati·ſed tamē illa lex procꝰ loquitur cum lis eſt cōteſ·cū pař·ſed nō credo q iſta ſit talis cauſa quia q̄ libet poterit agere per ſe ⁊ ſine alijs ⁊ iſte·M·habebat mādati ab alijs nā ał nō fuiſſꝫ admiſſus pro eis· ¶ Eo·i·incantū ¶ Quo·i·inꝯtum ¶ Conſtitutuō·iſtud nō multū nocet dum tamen iſtud ex cauſa facerent ut dictum eſt ut·ś· in c· primo cū·ff· de decuri· ab ordine fac·quod ſemel ⁊ in cuř·ut determi·ſit numerus cſi·in coll·i·in·v· nouimus cū xc·⁊·j·de inſt· c·i· ⁊ c· cū ā· ¶ Prouidere ſupple q ille M·cū ſocijs ſuis petebat ex illis fructibꝰ ⁊ ſuperexcreſcentibꝰ prebendas ſibi aſſignari ¶ Duos ad eam n·ij ſi iſtud eſſꝫ verꝫ talis recepcio nō valeret ut·j·de preben· maio·⁊·c·tuc ſed tamen iſta forma nō fuit probata ſed iſtud obicere nō poterant q fatebantur ſe fecaſſe ꝯ concilium turoñ· ⁊ ſic ſuam turpitudinem allegabant quare nō eſſent audiendi ut ·j· de cōceſ·preben· ⁊ ce·nō vac·cū ſup queſtione ⁊ ſic repelluntur ſuam turpitudinē allegātes ut·j·de do·ñ·inē dic· ⁊ dic eam·i·ea vacante elegerunt duos ſimpliciter in canonicos ¶ Et quendā alium· de quo nō fuit mencio hic ꝑ forte capitulū nō cōtitebatur eum elegiſſe preiudicio hic ꝯ nō ꝑdeſt proteſtacio qđ tamen eſt ſemp verꝫ quando ē ꝯ ſubſtāciam rei vel facti ſuper qua ſit ut ſi ꝓteſtatus fuiſſꝫ cū reciperet aliquē in canonicū ut nō haberet prebendam ꝯ ſubſtānciam eiuſdē negocij eſſꝫ nam qui receptus eſt in canonicum nō debet carere prebenda ut·j·de prebē· in·c·relatum ¶ Si vero ꝓteſtetur ſic q ea que dixit n dicet animo cōteſtandi litem nā talis ꝓteſtacio valet jo·ut·j·de ap·c· ſolicitudinē ⁊ j·de cenſi·olim cū ⁊ ·ff· de cōdi·indebi·in·l·q quis ſciēs Item ar·ꝯ q metus cau·in·c pla aut ⁊ xxi·q·ij ·in·ca·locharius ⁊·ff·quibꝰ modis pignus vel ꝑ po·ſolū·in·l·ſi debitor·§·i ⁊·j·de reſt·in inte·c·cum veniſſent ⁊·j·de elec· cumana circa finem ſo·ibi ꝓteſtacio ñ valet ubi ꝓteſtās ꝯ ꝯrum fact·obuiat ſue ꝓteſtacioni ut in dec·ſoliatuſ· ⁊ in·c·olim cauſam niſi iſtud faceret iuſta de cauſa ut in·c·platum ⁊ qñqꝫ etiam proteſtacio plus prodeſt q̄ appellacō ut·C·de fil·famil·in·l·ij·vel·x·tamen poſſit dici q etiam proteſtacō ꝓfuit cum ipſi ꝑbendas cōſuetas integras perciplunt ⁊ ſuſcipiunt ·v· de reddītibꝰ excreſcentibꝰ nō tm̄ percipiūt ꝯrum dñt ħ tamen eis ſit preiudicium quantū ad cōmunem menſam j· ¶ Recipiunt·vnde eis prouidere debeant ut·j· de preben·in·c·relatum ⁊·c·dilectus ij·⁊·j·de cōceſ·preben·cū ſup queſtioē· Item nota q aliud eſt canonia ⁊ aliud eſt prebenda nam canonia eſt ius quod prouenit ex eleccione et recepcione in fratrem ut hic ſed prebenda eſt ius quod procedit ex cōſtitucione ⁊ ex officio nam ex quo quis facit officium debet percipere beneficium ut ꝑiij·q·i· Item cū quis vnde ⁊ lapa ut dixit vinē·poteſt beneficium habere ·i·prebendā ⁊ prebendanꝰ poteſt eſſe nō tamen can̄·ut·j·de inſť·cum eccleſia ¶ Nota q omnis canonicus debet habere prebendam ſed nō cōuertiť nam ſola perceptio ſalarij nō facit quē decurionem ut·ff·de decuri·in·l·ſola ſalarij nec quicumqꝫ habet canoniam vocem habet in·c·ut pueri· ⁊·j·de eta et quali·in·c·ex tacone ⁊ ·ff·de decuri·ſpurij·in·§ minores ¶ Nichil percipient videť q iſtud fuerit ſymonia ut·j·de preben· dilecto·c·dicit q ſi i eccleſijs ⁊ actum eſſet etiam inter partes ut omino nichil perciperent tūc ſymoniacum fuiſſꝫ ſed etiam intelligebāt tātum q de prebendiſ diuiſis nichil perciperent ⁊ iſtud patet ex eo qđ dicit·jo antiquis canonias ſuas prebendas ⁊c vnde canonicā nullū pactum cum aliquo fecerunt ſed ſimpliciter elegerunt illos ita q de prebendis diuiſis nichil omnino perciperent ¶ Induſtriam iſta videbatur eſſe bona allegacio nam ſi ꝑ ipſoꝝ induſtriam ſunt augmentata non debet cōpelli illos conmuicare alijs ut·C de alluui·l·ij·⁊·j·de reſť·in·inte· requiſiuit ⁊·ff de rei ven·ceteꝝ ⁊ nemo cōpellitur ad cōmunionem ut·ff·de cōdi· indebi· l·ſi·nō ſortem in §·ſi centum ⁊·ff·pro ſocijs qui admittitur tñ papa nō admiſit iſtam allegacōnem quia preiudicauerūt ſibi eos recipiendo et tot ponendi ſunt in eccleſijs quot ex eoꝝ fructibꝰ poſſunt cōmode ſuſtentari· ut·j· de inſť·in·c·i· quia bene poterant eis prouidere de cōmunibus fructibus nec etiam diſtinguitur hic qualiter iſti reddītus augmentātur nec refert ex q̄ ſunt augmentati vndecumqꝫ proceſſerūt ¶ Sufficere no·ar cōndicōēm eſſe ſubintelligendam que nō apponitur ut xxij·q· ij· in c· beatus ⁊ ·ff· qui ſatiſđ·cogun·l·ſi·et·j·de uſur·in·c·ſi·quem admodū ubi de hoc ⁊·j·de ꝓſcript·c·ex pte ¶ Ad prebend·vacantes ꝑ hoc enim q dicit ad vacaturas dicunt quidam ut papa innocencius iiij· q iſta decē·continet diſpenſacionem ⁊ nō ius cōmune ſed nō eſt verꝫ ꝑmo cōtinet ius cōmune cum ex cōfeſſione vtriuſqꝫ ptis conſtet illos receptos fuiſſe in fratres ⁊ ad ius canonie ſi tamen iſtud nō eſt contra ius q aliquis recipiatur in canonicū et expectet prebendam ſed nullum percipere beneficium ut dictum ē ſi tamen papi poſſit iſtud eſt ꝯ ut ·j·de prebend·dilectus quia aliud eſt canonia ⁊ aliud eſt prebenda ut dictum eſt ś·c·c·⁊ ideo papa mandat eis donari fructus ſuperexcreſcentes ¶ Numerum

folio 6

hic poteſt queri utrū iſti qui cotidie recipiunt ultra numerū vocē habeant in electione epor̄ vel alior̄ prelator̄ tūc dico ſtandū eſſe ↄſuetudinē ⁊ ſi nulla ſit ↄſuetudo adducta nō credo ut vocari debeant ad electionē huiuſ cū nōdum hēant ius plenū nec etiā poſſeſſionem jo. ¶ Cū integritate ſ cum cā. iſti voluntarie receperūt quatuor ultra numerū ↄſtitutū auctoritate ꝓpria ꝯ ſuam ↄſtitutionem quare nō cōpelluntur ↄmuniꝛ care ſuos redditus illis ut ſint oēs eq̄les cum renunciare videntur ſuo ꝑuilegio .ſ. recipiendo illos poteſt autē reſpondere ꝙ ipſi iſtos nō petierunt ut in litera patet nā ↄdemnatio nō poteſt fieri niſi quatenus petitū eſt vel dicas ꝙ ſi etiam petiſſent illi nō debeant ↄdēnari quia nō fuerūt recepti ultra numerū prebendarū licet ultra numerū canonicor̄ ſit nam ſatis patet ex ipſa litera ut dicitur ſ. e. in no. p hoc. ¶ Poſt motam no. ꝙ quicquid i preiudiciū alteriꝰ partis pēdente lite fit debet in irritū revocari ut ſ. ut lite pendē. eccleſia ſancte marie et. ſ. de ſpon. impu. c. ad diſſoluendū in fi. et. C. de rei ven. in. l. ſi fundū ⁊ .l. certum et xi. q. i. quia res ⁊ ar. ꝯ. ſ. de reſt. in int. c. cum veniſſent i fi. ¶ Prebendē. ut ſi aliqua prebēda de ātiquis vacuerit lite pendēte ⁊ illa forte ſit alij aſſignata vel etiā ſi quis poſſeſſiones illas quas ipſi petebant in bn̄ficijs occupauit totū debet in irritū revocari jo

Eccleſia ſancte marie hic nō debet poni caſus nā ponit. ſ. ut lite pēden. ec. ſancte marie et ponē ſic caſū ut tu melius itelligas cū erat inter jo. de anatb. ⁊ ec. ſancte marie i via lata ſup quibuſdā poſſeſſionibꝰ coram iudice deſ. donato a romano ſenatore ſententia lata fuit ꝯ j. de anatb. qui ad ſenatorē appellauit romanū qui erat iudex appel. poſtea lite pendē. poſſeſſiones p̄dictas trāſtulit i monaſteriū ſancti ſilueſtri vn̄ occaſione cuiuſdā ſtatuti qḋ erat rome ut ſi quis lite pendē. trāſferret in aliū poſ. tūc adiudicaretur petēti ſenator p̄dictis poſſeſſionibꝰ monaſteriū ſpoliauit ⁊ in eccleſiam ſancte marie trāſtulit ⁊ poſſeſſionē corꝑalem tradidit cū vero delata eſt ad papā ⁊ papa r̄ſpondit ut ſequit in litera ¶ Laycis. ꝙuis religioſ ſic ꝯ layci de rebꝰ eccl'e nichil diſponē pn̄t ſive i tēpalibꝰ ſiuē i ſpūalibꝰ ut h ⁊ xvi. di. i. c. bn̄ q̄dē vn̄ iſta dec. ſupta fuit ⁊. ſ. de rebꝰ ec. nō al. cū laycis ꝙ ius ſpūale .i. ius eligendi in collegiata ec. etiā ſi ſit patronus nō cadit in laycū ut. ſ. de ꝯſec. ſacroſancta ⁊ in. c. maſſana nō obſtante aliqua ↄſuetud. ut i dec. p̄dicta ſacroſancta ꝯꝯ. nec etiā de ſpūali ↄpromitti pt i lay

ad communionis veſtre conſortium in magiſtralibꝰ admittatis ¶ Honorius tercius epiſcopo et capitulo gabilonen.

Ex parte epiſcopi et eduen. fuit ꝓpoſitum ꝙ canonici eduen. ꝓprijs commodis inhiantes prebendarum numerū ab antiquo in eccleſia eduen. ſtatutum licet non ſint eius diminuti redditus reſtrinxerunt et infra ¶ Nolentes igitꝰ diuini numinis cultum diminui ſed pocius augmentari. Mandamus quatenus antiquum numerum facientes auctoritate noſtra ſeruari. Prebendas quas a tempore ultimi ſtatuti inueneritis vacaſſe in eccleſia memorata nō obſtantē aliqua conſtitucione ſuper hoc ab ipſis canonicis facta vel eciam cōfirmacione a nobis ab eiſdē obtenta perſonis ydoneis cum conſilio epiſcopi conferatis ¶ Gregorius nonus archipbro ſancte marie de vrbe maior.

Quoniam cōſtitucio ap. ſedis omnes aſtringit et nichil obſcurum debet vel ambiguum continere declaramus conſtitucionē quam nuper ſuper preferē dis in percepcione porcionis maioribus et conſuetis ſeruicijs a minoribus exhibendis edidimus nō ad preterita ſed ad futura tantum extendi. Cum leges et conſtituciones futuris certum ſit dare formam negocijs nō ad preterita ſed futura facta trahi niſi nominatim in eis de preteritis caueatur. Alexander tercius arcꝫpo ſenon. ¶ De reſcriptis.

Si cie romana et infra Queſitum eſt ex parte tua ſi alicuius cauſa delegatis iudicibus ſubmoto remedio appellacionis committitur et literis apl'icis altera pars munita qbꝫ ei generaliter eſt indultum ut libere ſibi liceat appellare ſi in vocem appellacionis prorupit vtrum eiuſ in ea cauſa debeat appellacionem deferri Inquiſicioni tue .t. reſpondemus ꝙ eiuſ in hac parte appello

cum ut. ſ. de arbi. ↄtingit nec etiā iudicare de rebꝰ ec. pn̄t ut. ſ. de iudicibꝰ in. c. decernimꝰ ¶ Perſonis no. ar. h ꝙ eodē iure cēſeri dn̄t bona clicor̄ ſicut eccl'ar̄ ut. ſ. de vi. ⁊ ho. cl'icor̄ in. c. ulti. ubi de h ¶ Fuerit ↄfirmatū ſic ergo qḋ al' eſt infirmū i pn̄. dn̄i pape ↄfirmacō facit firmū ut. ſ. de trāſac. c. i. de hoc autē dictū fuit. ſ. e. c. cū acceſſiſſent ¶ Vnde ſtatutū ut xvi. di. bn̄ quidē jo. ¶ Ruſticas ul' urb. nā ruſticū p̄diū appellat qḋ eſt ſine aliquo edificio urbanū vero p̄diū ubi factū eſt edificiū ut domus ut ff. ↄmunia urba. p. l. i. ⁊. ff. de ſuꝰ. urba. p̄di. p totū ¶ Miſterijs .i. vaſis vl' etiā ornamētis ſeu inſtrumētis ¶ Ornamentis ut pallijs ⁊ ↄſimil'. cū quibꝰ ornat eccl'a ¶ Nō cōuenienti bene dicit nō cōuenienti ꝙ ↄuencō ſiue citacō eſt principiū ſeu fūdamentū ordinis iudiciarij nā primo eſt quis citandꝰ ut. ſ. de maio. et obe. inter quatuor Item ꝙ quis citandꝰ ſit tu habes. ſ. de pbac. qm̄ ꝯ fal'. ubi etenim ſimil' p ordinē ponunt citacōes diſcōes ⁊c ⁊ p ↄuencōem ꝓpetuat iuriſ d. del. ut. ſ. de offi. del. gratū ſ videtur ꝙ potuerit ꝓcedere altera parte abſente cū eſſ iudex ap. ut. ſ. de ap. ſepe ⁊ ij. q. vi. ei ꝙ et dicit lex ꝙ quaſi ꝑuilegiū eſt eius qui ↄgnoſcit de ap. ꝓcedere altera pte abſente ut. C de tempi ap. in. l. ſi. in. ꝯ. illud ſ nō eſt ita nā ſemp debet q̄s citari quecūq̄ ſit cā etiā i cā ap. ut. ſ. de ap. i. c. p tuas ꝯ mo nec valet ſn̄ia ubi edictū ꝑemptoriū nō venit in abſētis noticiā vel ad eiꝰ domiciliū vel ad eius ec. ut. ſ. que ſn̄ie ſine ap. reſ. l. i. in ꝯ. cum ex eo edicto ⁊ jo. de ath. corā iudice ap. citat nec monaſteriū defendebat qui tn̄ dicebāt ꝙ nō poſſidebat ¶ Cōfeſſi vel ↄuicti ⁊ iſtud verū ē quia nemo eſt iudicandꝰ niſi cōuictus vel ſponte ↄfeſſus qḋ tamē ſi fiat ſn̄ia nulla ē ut. ij. q i. nos in quēq̄ ⁊ p dec. quā tu habes. ſ. ut lite pēdē. ec. ſancte marie intelligas ſ. illius .i. johannes

Ex litis ↄteſta .i. iuramēto ¶ Et tercio hec enī ē trina ⁊ canonica citacō ſiue admonicō ut xxxiij. q. ij. de illicita ⁊ xvi. q. v. j. in. c. oīā decime ⁊ xvij. q. iiij. de pbror̄ ꝙ etiā omnis citā ſp debꝫ admonicō ꝓcedere ut xij. q ij. indigne ⁊. ſ. de vi. ⁊ ho. cl'icor̄. c ult. ⁊. ſ. de ſen. ex. ↄtingit ⁊. c. ſacro ¶ Infra triduū nimis ſuit breve tēpus dier̄ ꝙ nō poterat liberare ad p'enū ⁊ ideo potuit i ꝓmptū iacdiſſe piculū ſimil'. ij. q. vi. anterior̄ ubi oli triduū donabat ad appellādū vn̄ poſtea donati fuerūt .x. dies vn̄ bn̄ feciſſent ſi ſaltē .x. dier̄ terminū ſtatuiſſēt quia illud tp̄us modicū appellat ut. ff. de ↄſti. pecunia. l. l. pmiſſo ꝯ i ꝯ. i vn̄ ꝓpē brevē terminū pt appellari ut. ſ. de dil'. c. i. ¶ Vt in ꝑpetuū hic dicit innoc. ꝙ aliud ē ſimplicit' aliquē excludere ⁊ aliud in ꝑpetuū excludere ſimil' xxxiij. q. iiij. nō oportꝫ ij. ⁊ ſimil'. i. q. i. in. c. ſūt nōnulli. ⁊. ſ. de donac. paſtoralis ſic ⁊. ff. p ſoci. in. l. coiri ſocietatē ⁊ l. ij ꝯ. i. ⁊ ſi. ar. ꝯ l. di. c. i. in ſi. niſi tempa ſtatuta intelligant ut. C. de penis in. l. ſiuus nā ex quo tp̄us nō eſt diffinitū tūc de quolibꝫ tpe ē intelligendū ut. i. q. i. eos ⁊. ff. de cundi. in. l. ſi rem in ꝯ. ſi. ⁊. ſ. de priuil'. ꝙ circa ubi verbū ſimplicit' poſitum ad futura tempa trahitur ⁊ generalit' intelligitur Itē invenio ꝙ idem eſt removere ꝑpetuo ⁊ etiam ſimplicit' removere ut. i. q. i. in. c. repeꝛiuntur in ſi. ⁊ xxxij.

di. ſi quis ē̄ epis x. q. i. quia ſacerdotes ⁊ xxvij. q. i. in. c. de vidu. ⁊ . j. de cohabi. cl'icoꝝ ⁊ mulj. in. c. cl'icos ſ̄ tamē circa talia ꝯſiderāda eſt natura ſiue cauſa cuiuſq̄ negocij hic em̄ punit̄ ꝓ ꝯtumacia ſiue cū ꝯtumacie ⁊ ñ ꝓ crimine ⁊ ꝯtumacia ſepe purgat̄ ⁊ hic facil' eſt ecīā videre i multis exem plis ¶ Iuris canoñ. ut. j. de ſen. ex. in. c. ꝓ tuas ⁊. j. de verbo. ſig. in. c. cum olim ⁊ in. c. ex parte ibi em̄ eſt exemplū de ꝯtumacia ⁊ de crimine ¶ Admittatis ñ obſtante iſto iuramēto Sed quid ſi medio tempe deliq̄ſ ſet tunc repelli poſſ ut. j. de teſti. cogen. in. c. preterea

Ex parte inbiātes ſimi le. ſ. e. cū oēs ⁊. c. cum M. fert ¶ Diminuti ſecus ſi diminuta eſſent q̄ tūc videt̄ q̄ auctoritate epi pñt dimi nuere numeꝝ ar. j. de vita ⁊ ho. cl'icoꝝ qm̄ ut ait ſic̄ au gmentatis facultatib⁹ plu res inſtitui pñt ecīā vltra nu meꝝ ſtatutū ut. ſ. e. cū acceſ ſiſſent tū dic ut ibidē ⁊. ſ. e. cū. M. ⁊ ar. j. de cenſi. q̄to ⁊ xxi. di. in nouo teſtamento ⁊ C. de epi. ⁊ cle. in eccl'ijs ⁊ de h̄ dictū eſt. ſ. e. cū acceſſiſ ſent tū dic ut ibi ar. ꝯ. j. de v̄ ſig. c. olī. ¶ Vel ꝯfirmacō ne ſub forma ꝯmuni impetra ta q̄ talis ꝯfirmacō nichil noui tribuit ut. j. de ꝯfirma. utili ul' inutil' cū dil. ⁊. j. de cōceſ. preben. vel. ec. nō vacan q̄ diuerſitatē ⁊. j. de p̄uil. ex parte q̄ qui ꝯfirmat nō do nat ut. j. de fide inſtru. inter dil. nā p tal' ꝯfirmacōes non intendit dñs papa iuri alicu ius derogari ut ar. j. de offi ord. in. c. licet q̄ nec inde dñt naſci iniurie vñ iura naſcun tur ut. j. de accu. qualiter ⁊ qñ. i. ⁊. C. vñ ui. i. meminerint Iſc qñ ualet ꝯfirmacio dñi pape ⁊ qñ ñ dictū eſt. ſ. e. cū acceſſiſſent ⁊ melius. j. de ꝯfirma. utili ul' inutil'. c. i. ⁊ ij. et obtenta fuit iſta ꝯfirmacō tacita veritate de antiquo ſtatuto nūmero ⁊ q̄ eciam facultates nō eſſent diminute ¶ Pdonei iſtud ſemp ſubintelligi tur ut. j. de elec. cūmq̄ talib⁹ em̄ bñficia ec. ſūt ꝯferenda al' puniunt̄ tā dā tes q̄ recipientes ut. j. de elec. nichil eſt ⁊. j. de preben. graue ¶ Conal'. de hoc em̄ traditur. j. de elec. cū pro defectu ⁊. c. cū inter ⁊. c. cū in veteri

Quoniā ꝯſtitucō omnes aſtringit cū ſit iudex ord. oim xpianoꝝ ⁊ mater oim eccl'aꝝ ut ix. q. iij. cuncta p mund. ⁊ ſi eciam aliquid gra ue papiat faciendum eſt ut xix. di. i memoriā et c. di. ꝯ morem ⁊ dic oēs videlicet de ſua iuriſdictiōne qm̄ poteſtates iuriſdictiōnis ſunt diſtincte ut. x. di. qm̄ ⁊. j. de ap. in. c. ſi duob⁹ niſi racione peccati forte ut. j. de iud. nouit ⁊ omnes dignitates cuiuſcūq̄ ordinis ec. romana inſtituit ut xxij. di. oēs ſñ ⁊ idem eſt in ſñia dñi pape qm̄ ſicut papa iudicat alij iudicare debent ut. j. de re iud. in cauſis ¶ Vel ambiguū lex em̄ ſiue ꝯſtō debet eſſe hone ſta ⁊ iuſta ⁊ nullam obſcuritatem debꝫ ꝯtinere ⁊ tal' ut traditur iiij. di. erit autem ne p obſcuram ꝯſtitucōem i laqueū inducamus neminem debem⁹ em̄ laqueū inicere ut xxvij. q. i. C. de viduis. ij. nec ecīā debet nos inducere p legem obſcurā vel dubiā ad id a quo nos cohiberi debꝫ ut. ar. j. de natis ex libero ventre. c. vno ⁊ qui me defendere debet nō debet me impugnare ut ff. ſi ſeruit⁹ vend. in. l. alcius ¶ Declamus bñ dicit declamus q̄ nullus ali us poſſ eam declarare ſiue interptari nā ad eū ptinet īterpretacō ad quē ptinet ꝯſtituere ut. j. de ſen. ex. inter alia ⁊ xi. q. i. ſ. ex hijs omib⁹ ⁊. C. de leg. l. i. ⁊ fi. ⁊. ff. de preto. ſtipul' l. in pretorijs ⁊ ſi ſup p̄uilegio apl'ice ſe dis queſtio erit nō vult dñs papa de ipſis p alios iudicari ut. j. de iud. cū veniſſent ¶ Conſtōm quā tu habes. j. de maio. ⁊ obe. c. ſtatuim⁹ ¶ Su per percipiendis an plus debeāt maiores minorib⁹ papere dicem⁹ ſup cō ſtitucōne illa ſtatuimus ¶ Et ꝯſuetis ſeruicijs quid em̄ debeant minores maiorib⁹ tractatur tam in textu q̄ in glo. xxij. di. ⁊ de h̄ eciam nos dicem⁹ in ꝯſtitucione illā ſtatuimus ¶ Sed ad futura nota ergo ꝯſtitucōem tan tū reſpicere futura ⁊ nō preterita ſic. ſ. e. cognoſcentes ⁊ ar. xxxi. di. in. c. an te triennium ⁊ lxxij. di. in. c. ꝓpoſuiſti m̄ ſi ſit ꝯſtitucio iuris naturalis que e

non debet admitti poſtq̄ eſt cauſa iudicibus app. re cōmiſſa quia ſpeciale mā datum derogat generali.

Item cantuarien. archie- piſcopo

Ex parte conuentreñ epiſcopi noſtris eſt auribus intimatum q̄ cū de cauſa que inter G. et F. clericos vertitur ſuper p̄ benda de noual. cogno- ſcens legittime eidem. F. ſecundum tenorem litera- rum noſtrarum continen cium q̄ ſi conſtaret ipſū F. de periurio eē conuictū et perpetuo illi renunciaſ- ſe prebende amoueret ab ea eo cognito et probato cum prelibatam prebendā adiudicaſſet eidem. G. pre dictus. F. in vocem appel- lacionis prorupit et ad te q̄ ei p̄bendā preceſe et abſ q̄ cauſe cognicione reſti- tues literas noſtras repor tauerit et infra. Verū qm̄ non credimus nos ita preceſe ſcripſiſſe et in hu ius modi literis intelligen da eſt hec condicio eciā ſi non apponatur ſi preces veri tate nitantur Mandam⁹ quatenus inſpectis literis quas predicto epiſcopo di reximus ſi inueneris q̄ ſe cundum predictum modū ei ſcripſerimus et i literis quas prefatus. F. reporta uit non fuit habita prioꝝ mencio literaꝝ ſentenciam prefati epiſcopi cōfirmes Et ſepedictum. F. cū literis

ciam reſpiciat preterita ut. j. e. cū tu. ⁊. j. de vſur. cū tu niſi in ꝯſti tucione q̄d ad preterita trahatur cautum ſit

Jaut romana iſta em̄ indulgēcia videt̄ eē ſupfluā quia de iure ꝯmuni liberꝫ eſt appellare qñcumq̄ aliquis graua tur al' em̄ nō licet añ ſñiam ut. j. de ap. ut debitus olim autem indiſtincte ten ter licitū erat eidem appellare niſi appel lacio manifeſte fuiſ ſet fruſtratoria ut. ij q. vi. in. c. ad roma nam ⁊. j. de ap. c. p uenit Sed quod d̄ iure ꝯmuni cōpetit̄ precibus ſupfluum eſt impetrare ut. C. de thexſaur. l. i. l. f. x. ff. ad muic. l. i ſ̄ fuit ſu pflua quidam dicūt ad hoc ut indulgen cia iſta valeat q̄ ſi dictum eſt huic ubi cumq̄ appellare niſi iuſta cauſa vel iuris inhibeat ap. ut pu ta ꝓpter ꝯtumaciā nam ꝯtumax nō au ditur appellans ut xxiij. q. iij. c. de illicita ⁊ eciam aliquoſ tales caſus tu inue nies ij. q. vi in. ſ. dif finitiua ſub illo. ſ. fuit quoruꝫ ſed tamen i ſta ſolucio ſic non poteſt dare nam di citur contra in fine q̄ ſemp ſpeciale de rogat generali iſta em̄ indulgencia fuit cōceſſa contra iura ꝯ mune ⁊ ita priuile giū ē quaſi lex p̄ua ta ut. iij. di. priuilegia Sed priuilegiū nō tollitur p ius ꝯmune ni ſi de ipſo p̄uilegio mencio fiat ar. j. e. ti. cū ordinē ⁊ vnū p̄uilegiū nō tollit p aliud priuilegiū niſi fiat mencio in ſecūdo p̄uilegio de p̄mo ut. j. de preſ. veniens ſed iſte qui impetrauit eum ꝯmitti ſm ius ꝯmune impetrauit ap. remo. nec fecit mēcionē de p̄uil'. ptiſ ad uerſe ⁊ tū ualent litere nā ſpeciale derogat generali ⁊ ita ſiue dicas q̄ lr̄e ſecūde fuiſſent p̄uilegiū ſiue reſcripti ſm ius ꝯmune nō poteſt ſtare iſta ſolucio ſ̄ neceſſe eſt dicere q̄ iſte qui impetrauit ut generaliter poſſ appellare impetrauit ſm ius ꝯmune Sed ut veꝝ ſit q̄ ſpeciale deroget generali pt ergo dici q̄ ecīā iſta pſona impetrans talis erat que ꝓpter delictum ſuū ⁊ culpā nō poterat appellare quia fuerat ei interdictū ap. vñ ius ꝯmune ex indulgen cia ſola eidem redditur ⁊ eſt ſimil'. C. de inoffi. t. l. ſi. quando ⁊ ſic poteſt itelligi ut res potius ualeat q̄ pereat ut. j. de p̄uil'. i hijs ⁊ j. de. v. ſig. abbate et. ff. de reb⁹ dubi. quociens ſ̄ ſ̄ talis indulgēcia manauerit ut libere poſſit appellare nichil aliud eſt videri cōce dere principē niſi ut habeat ꝯſuetam ⁊ legittimā pracem appellā di ut dicit lex predicta ⁊ ſic nullū eſt ꝯ Vel ecīā pōt dici q̄ ſolum ius ꝯmune indulgetur huic ad cautelā q̄ ſolet plus timeri ⁊c ut xxiij. di. q̄q̄ ⁊. j. de uſur. ⁊ ſi xpo ⁊. j. d̄ ꝑur. q̄ in cauſis ⁊. j. de heretic. c. ſi aduerſ⁹ ſi hodie talis idulgencia cōcederet tūc di cerem q̄ liceret eidē appellare ecīā ſi nō grauaret niſi exprimeret̄ cū indulgēcie ibi ¶ Speciali mādatū ſimil'. j. de offi. leg. ſtuduiſti et. j. e. paſtoral' ¶ Quia mādatū ſpecial' circa reuocacōem reſcrip toꝝ ſiue l'raꝝ dñi pape ita diſtigue ⁊ primo circa reſcripta que in petrantur de iure ꝯmuni ad lites ꝯtendoſas ſi primū reſcriptum ſit general' et ſm ſit ſpecial' ab aduerſario impetratum tūc ſecūdū va let ⁊ nō p̄mū ita tamē q̄ ſpecificetē generaliter nō dū ſit ficta ut hic ⁊. j. e. ti. paſtoral' ſiue fiat mencio in ſo de primo ſiue nō quia ſpeale mandatū ⁊c. ⁊ ſi primū ſit ſpecial' ⁊ ſm generale tūc idem iur̄ eſt q̄ ſpeciale valet ut. j. ti. in. c. abbate Si vero primū ē ſpe ciale ⁊ ſecundum ſpeciale tunc ſi ſm expreſſam mencionem faciat

A

nostris quas tibi detulerit ad presentiam nostram venire compellas ¶ Item wintonensi episcopo

Ceterum si aliquis super aliqua causa ab apostolica sede literas impetrauerit et aduersarius eius eandem causam obtinuerit committi alijs de commissione priori non habita mencione priores iudices ad decisionem cause possunt procedere nec secunde litere obtinent alicuius roboris firmitatem Si vero in secundis literis habeatur mencio de commissione priori precedens causa a priori est excepta iudicio cum ecc

mencoem de pmo vz sm et nō pmū ut .j. e. ti. cetera .j. de re iud. si in ter monasteriū et .j. de of. del. coram et in .c. px. al' si nō faciat mentionem tūc vz pmū et nō sm p iura px. dicta et h' intellige in nego cijs iā ceptis citatione iā facta. de h' em no .j. de ap. ut debitus i fi ne illius note et sic et in illa no. sed nunquid. Si vero nec pmus neqz sm est iudicib' psentatū et bñ potuit psentari tunc vz istud qd pmo fuit iudici p sentatū et ita alter pōt puenire pmū in petrantē sicut enī in scdo nō fiat mencō de pmo ut .j. de ap. ut debitus et hec est opinio innoc. jp. iiij Si vero pmus impetrans nō potuit su as lras iudici psentare tūc valebūt usqz ad annū et in isto casu nos possumus h'ere casum illa .j. e. ti. si aūt e et in .c. plerūqz dū tñ hoc fuit publice pte status cū p eū nō stetit quominus suis lris vteretur ut .j. de off. or. pastoralis in fi. et etiā tu optime h'es qz ptestō sit necia ubi currit tempus ut .j. de ap. c. ultimo greg. e. ti. et xvi. q. iij. in § potest in v. hijs auctib' al' si nō fuerit istud ptestatis valerent scde si iudici exhibeant et pcedat saltē ad citationem. Si vero exhibuit pmas iudici et citauit nec postea potuit h'ere copiā iud. j. annū idem est dicend' qz expectari dz p annum postea vero valent he nec ampli' expectare iudices pūt ne lites penitus fiant inmortal'. et qz sit pudiciū ei q nō possidet in tāta expectacō ie vel eciā satis posset dici qz illa duo iura si aūt et c. plerūqz trahant ad illā pstōm ut debitus et hec est sūma pte sup dec. cetera .j. e. ut lite h'is actus imponāt .j. de ap. cordi. et .j. de dolo et cōtu. finē et c. venerabil'. et .C. de iud. ppe randū in pim. In lris q impetrant ad ap. standū est illis iurib' .j. de ap. sepe. et c. cōtingit. et c. abbate. et .j. de cōfir. util' ul' inutil' c. bone. et etiā in alijs pstōib' p uilegiatis tam sup ap. q' sup puilegijs ita dicas qz si scdm puilegiū nō faciat mencōem de pmo tūc sp vz pmū et nō scdm. ut .j. de pscr. veniens istud planū est. Si vero rescriptū sm ius cōmune impetrat q puilegiū siue puilegiatas psonas nō vz rptū nisi mentionē faciat de puilegio qz tacita veritate optentū fuit et ita loquit' .j. e. ti. cū ordinē Si aūt pmū rptū sit impetratū de cōi psensu pauz et alterutra ps alijs iudicib' impetrauit cām cōmitti tacito de illo cōsensu etiā si in scdis lris fiat mentio de pmis tūc ñ valēt scde e pmo in expen. cōdemnari dz pmo impetranti ut .j. e. ti. cetera. et .j. de re iu. inter monasteriū. et .j. de off. del. cora. Itē in bñficijs impetrandis si diuerse lre a diuers' q aliquā ecclam impetrant nec i h'is fiat mētio de pmis ille solūmō valēt et ille illud bñficiū optinebit qui pmo suas lrās psentauit: ut .j. e. c. sancte. cuius et c. abbatē. ad h' facit .j. de ap. ut debitus. Alij aūt dicūt q si vero in h'is lris fiat mencō de primis tūc seruabit scdā ap lraz forma ut ar. .j. e. ti. cū dilecta. si aūt aliquis plures lras impetrat p bñficijs plurib' optinendis i plurib' ecclijs et in alijs nō fit mencō de alijs tunc nō valēt he si tere si iam receptus est p pmas nisi he mencōem expressam faciāt de recepcōe illa ut .j. e. ti. in nostra g' est. Itē si impetrauit pmas et ex eis optinuerit pensiones alicqs renūciando bñficio lraz si al' h' impetrat tacito nō valēt. ut .j. e. ti. ad audiam illa dec. .j. de fil' psb. ad audi. ex iura nō p'dicit hijs q dicta sunt pme lre ptinebāt indulgenciam ut ille posset dispēsare cū fil' sacdotū he aūt ptinebāt graciam s' de iure bñ dicit qz si cēnt filij sacdotū nō debebāt optinere ul' possidere ecclas et pme erāt gñal' tu vero dicas qz pme ñ erāt gñales respectu scdaz nec ecōuerso se valuerūt qz nō faciebāt mētionē de facta dispensacōe p pores lrās et qd p eas factū erat non reuocāt p h'as qz veritate tacita impetrate fuerūt tacuit ille dispensacōem factā cū illis filijs pbroz. Si aūt impetrasset q alios cum quibusdā fuerat dispēsatū bñ valuissent lre ille. nec em obstat q .j. de off. del. ex pte et ibi vtrūqz etiā fuit special' rptū nā pmū fuit ibi psentatū et ideo nō valuit ibi sm qz ñ fecit mētionē de pmo uel etiā qz de bnficijs loqt' trahit ad illā .j. e. c. sancte. cuius qz dñs pp nō mandit aliquos guare in recepcōe duoz ut .j. e. ti. i. c. mādat

et in .c. lras. et c. abbatē et de h' etiā tu dic ut no. in di. do. c. sancte cuius. Dicebat igit' naso qz in lris de iusticia sola psideraf repsentacō ut .j. de ap. ut debit' et .j. e. c. sancte cuius h' i lris bñfi. psideranda erit data. ut .j. e. c. cū te io

Ex pte et ppetuo. s' nūquid altero istoz pbato poterit eps ipm remouere cū alterutz istoz p se sufficiat ut .j. de iureiura. querelā et .j. de fide ius. puenit. et vij. q. i. q' p iamlosū. et .j. de testi. spo. accepta et ita vidz p iura pdicta et xxviij. di. c. i. s' q vidz nam forma pmissiois dz exacta diligentia suari ut .j. e. ti. cū dil' in fi. cū eps nō suas s' delegantis aud. uicat ut .j. de off. cuius cui mā. est ut. et si p tor. Dicit quidā q utrūqz ē pbandū ppter copul' p .l. illas. ff. d' v. ob. in .l. si qs ita et inst. de her insti. in § pl'. Istud g' nō dico s' distinguo si piunctim duo mandant quoz neutz p se sufficiat s' si vtrūqz pbet sufficit ad remocōz utrūqz pbandū est. ar. .j. e. c. olim. ita qz tu inc pias ibi a pmo videlz a vicio falsitatis ut ar. .j. e. ti. inter ceteras. Si vero talis sit fili' sacerdotis et in sacerdotio genitus ista duo sufficiūt si pbāt. s' d' psti. cū accessisent s' si alterz p se sufficiat ad remocōem alicuius tūc sufficiat si alterz pbet lz copulatiue illa duo mādātur ut h' et psimil' .j. e. inter ceteras. si piunctim mādent et piunctiua ponit h' pro disiūctiua et p ul'. ff. de v. sig. si sepe et .l. coniunctōz et ecōuerso. disiūctiua ponit p copula ut .C. de v. sig. cū quidam. et de. p. di. i. i calice circa fi. et illa pluralitas est in singularitate resoluenda ut .j. e. de pben. cū iā dudū. et .j. de puil' ut puilegia. et .j. de re iud. exhibita. et .j. de ap. significauit. et ff. de p. et demon. falsa in fi. et .i. di. omnes. l. i. ois lex. Itē eadē rō que mouet delegantem mouere dz delegatū ut .j. e. ti. sup lris. nā mirabile esset qz remaneret i eccla si pbaretur purus lz nō pbaret renūciatio ul' couerso nunqz em fuit intentio dñi pape qz utrūqz necce sit pbare dū tamen alterz pbet et ita certe sufficiat alterz exprimere et pbare nisi dñs papa istud exprimeret expsse s' qd aūt h' dicit ita fuit ppositū et itā dñs factū solūmō respexit sicut cidē fuerat ppositū et istud innuit h' lra eo cognito et pbato nō em dixit hijs cognitis et pbatis. ¶ Frestimē suggerēdo istud forsitan dño pape qd sine ordine iuris eū spoliasset. ¶ Reportauit nō facta mentione de ap. ¶ In telligenda pditiōm nota pditiōm ergo subintelligendā et si nō apponatur ut xxij. q. ij. c. beatus. et xxvij. q. ij § i. in v. beata maria et ff. q' sausa. cog l. ult. et .j. de iureiura. puenit. et c. quēadmodū et ff. de sui. l. si cui. et ff. de pdi. insti. in .l. cū h'us et ff. de sol' in .l. cū quis in fi in .i. § he § i. in fi. ar. q xxv. q. ij. vniuersa. So. in rptis sp intelligit pditio si pces veritate nitātur si ita est etiā si nō apponat ut h'. Item in iuramentis et alijs pactionib' subaudiunt pditiones ut puta si deus voluerit ut in .c. beatus et ibi in v. beata maria si res in eod statu pmanserit et simil' ut xvi. q. i. in prochia. et xxij. q. ij. in .c. ne quis et alie etiam que ipso iure insunt ut ff. de sol' in .l. cū qs et in dec. quēadmodū et in pdictis iurib' q loqur sm leges scdm aūt sm cān. ¶ Ad nostrā p. h' em ideo mādat qz false presumunt iste lre qz tantā ptinent iniquitatē ar. .C. de pa. impa. off. l. quociēs et in .l. vniuersa et etiā tal' falsarij mitti debēt ad dominū papā puniendi ut xix. di. in memoriam

Ceteꝝ si aliquis et ita pmā pxim et .j. de fal. in .c. ad falsarioz io. Istius dec. tu itelligas sm illā .j. de ap. ut debitus ut hmōi lre ualeāt que pmo iudicib' psētant vel etiā tu dic in iudicijs iam ceptis locū h'ēt et ita tenet qd dicit pmo. i. ul' qñ nō potuit h'ēre copiā iud. et h' aūt cū pstatione et ceptū itelligo negociū p solā citatiōm et ñ p solā psentatiōem ut notat in dec. ut debitus i glo. s' nūquid. h'. impetrauit et cap. aut. fit. ¶ Et aduersarius scdis si in idem nā si usus fuerit utrisqz tunc neutre valebunt ut .j. e. ex tenore ar. .C. de fide instru. diuerse et c. imputari ¶ Priores iudices ut .j. de off. d. in .c. sane q. so. h' cum ad alios iudices impetrat. illud cum ad alios siue eosdē et de h' ibidem dicit ¶ Iudicio sic patet qz simū rptuz pditur p scdū mentionē faciens de pmo ut h' per negligentiā impetrantis anno elapso ut .j. e. ti. in .c. si aūt et in c. plerūqz Itē p sollicitudinē puementia ut .j. de ap. ut debitus et .j. de foro cpe. in cap. ultimo Itē p fraudē illius qui duo paria lraz impetrauit et optinuit et utrisqz utitur ut .j. e. ti. ex tenore Itē morte delegantis re integra ut .j. de off. del' grati et c. relatū et. c. licet Itē ex noua causa ut .j. de off. del' c. insinuante et c. prudentiā in § sexta et .j. de excep. in .c. pia ¶ De cōmissione priori idē etiā tu intellige si de cōmissione priori mentionem fecit et tacuit qz de cōmuni pfensu impetrate fuerunt ut .j. de off. del' coram et infra de re iudicata in c. inter monasteriū

Laborare coegit ſed in quo coegit eū laborare cū p tales literas non poſſit cōueniri ut dictū eſt ſupra laborauit ad iudicem veniendo p ſecūdas literas vocatus ut ſuū priuilegiū allegaret ut. ff. de iud. ſi quis ex aliena et ff. ſi quis in ius voca. nō ierit ex quacūqʒ cauſa qd ſine labore et expen. fieri nō potuit videlicet cū effectu In expen. et ſic eī qui malicioſe et caam fraudulenter literas impetrat puniri debʒ in expenſis. j. e. ti. in. c. ſi. gg. eſt et ibidem nos dicemus de iſtis expen. et dampnis johannes

Inter ceteras ſub diſiūctione ſecus eī videt ſi p copulā vt. ſ. e. ex pte vbi ciī de hoc dictū eſt Occupauerit nā forte intruſit ſeipm p manum laycalem videlicet p ſecularē potenciā ut. j. de eo ſec. quiſquis et xvi. q. vij. in c. p laycos johannes Quicūqʒ no. ar. qꝫ ſi quis tenet ad alterū duorū ſub alternacione vel diſiunctione quodcū qʒ preſtando voluerit liberat ut inſt. de hered. inſtitut. in ꝟ. pl. et C. de dol. idebi. l. pl. et. ff. de iure doc. in l. plerū qʒ in ꝟ. pl. et ff. de l. ij. l. ſi ita ij. in ꝟ. ſi ita et j. de prebend. referente ar. ꝯ inſti. de l. i. ꝟ. ſed ſi generaliter ſo. prima regula verior eſt niſi promiſſor inmora fuerit ut. ff de op. ti. l. in l. mācipiorū et ff. de l. ij. in l. ſtatu liberū ꝟ. i. et ff. de ſoluti. in l. ſtichū in. i. ſupra et ff. de pe. hered. in l. iſte veniūt in ꝟ. iſte Illi. ſcilicet clico In ſimil. no. qꝫ de ſimil. debet eſſe ſimil. iudiciū ut. C. de l. leges et ff. de l. nō pnt. et j de tranſl. inter corl. jo

Si quando pone caſum j. e. ti. cū adeo et j. de p. cū teneamur et j. e. ti. ad aures jo Turbari. nā pater filiū quē diligit corripit vt xxiij. q. v. nō putes et v. q. v. nō oſculatur et c. di. ꝯ morē Negocij nā qnqʒ per nimiam iportunitatē petendū princeps nō cōcedēda cōcedit ut. C. de pe. bo. ſūt. l. i. l. x. j. de pur. cano. cū in iuuentute et ſic no. ar. qꝫ ea q̄ p nimiam ſolicitacionē elicita ſūt nō valent ut viij. q. i. in. c. audacter et xxij. q. iiij. c. vnuſquiſqʒ et ff. qui et a quibꝰ manu liberi nō ſi. l. ſi puatus Racionabil. nota h bonū ar. de omnibꝰ eē racionē reddēdā et valʒ iſtud ad teſtes examinandos ut cām ſui dicti reddant al nō videt valere teſtimoniū ſubaudi ſi cā qrant a teſte ut. ij. q. i. in pmis et iiij. q. iij ꝟ. iſte in criminali. v. jcem ſola et xxij. q. iij. c. ſi habes et lxviij. di. corepi nā qd racione caret extirpare neceſſe ē in ſi. ut ibi et paſt. debet eſſe paratus racionē reddere omni poſcenti ut xxvij. di. in ꝟ. ecce i fine et ff. de reli. et ſūp ſun. in l. ſi quis in ꝟ. ſi mter

litere non ſint veritate tacita impetrate. Verum ſi de aſſenſu parcium cauſa conmittatur et proceſſu temporis vel eciam cōtinuo pars alterutra altera neſciente cauſam ipſarū tacito de conmiſſione priore alij iudici obtinuerit delegari non inmerito is q̄ tali dolo et fraude aduerſarium ſuum laborare coegit in expenſis condempnari debet eidem Item ebōracen archiepiſcopo

Inter ceteras conſultaciones tuas fuit ꝓpoſitum quod tenere debeas cum aliqua tibi ſub diſiunctione mandātur quorum vnum eſt verum et alterum falſum puta ſi ꝓponatur qꝫ ſi talis ſit ſacerdotis filius et in ſacerdocio genitus qui proximo in tali eccleſia miniſtrauit l'qꝫ illicite eccleſiam occupauit eandem Huic ergo queſtioni taliter reſpondemus iudicia qōcūqʒ iſtorū conſtiterit illi prelibatam eccleſiam abiudicari debere et idem in ſimilibus obſeruandum eſt Item archiepiſcopo rauenē.

Si quando aliqua tue fraternitati dirigimus que animum tuum exacerbare videntur turbari non debes et infra Qualitatem negocij pro quo tibi ſcribitur diligenter cōſiderans aut mandatū noſtrum reuerenter adimpleas aut per literas tuas quare adimplere nō poſſis racionabilem cauſam pretēdas quia pacienē ſuſtinebimus ſi nō feceris qd p̄

ua nobis fuerit inſinuacione ſuggeſtum Idē fratribus ciſtercien. ordinis

Cum ordinem ciſtercienſium profeſſi et infra Si contra vos ſuper decimis vel alijs que ordini veſtro ſpecialiter ap. ſe indulſit non facta mencione ciſtercien ordinis fuerit litere a ſe. ap. ipetrate per eas minime teneamini reſpondere Item cornacen. epiſcopo

Iam de et infra Dudum ſiquidem ante tuam promocionem litere a nobiſ ſi bene meminimꝰ emanarūt quibus decano et eccleſie tibi conmiſſe de adhec in eodem capitulo exiſtente mandatum dedimus et preceptum ut. p. quide gente iudeorū originem duxit et diuina gracia fidem ſuſcepit xpi in canonicum reciperent et prebendam ſibi conferre deberent et infra Ipſi vero quia donacio prebendarum ad te ſpectabat preceptum noſtrum execucioni non potuerunt mandare Cum itaqʒ predictus p' te ſuper hoc ex parte noſtra requireret reſpondiſti qꝫ nullū inde mandatum receperas et ſic eum a te in facto negocio remiſiſti qd nulla tenus feciſſe deberes ſi datam literarū diligencius attendiſſes cum tempore q̄ litere ipſe date fuerint de capitulo dicto eſſes ſicut qui eras archidiaconus et canonicus eiuſdē eccleſie nec eſſes adhuc i epm̄ cōſecratus et infra Pro eo vero qꝫ inde cū extiterit

dū ar. ꝯ xxiij. q. iiij. nabugodo. et c. de ebrijs et ff. de. l. nō oim ſorū eſt qꝫ de omnibꝰ racio debet reddi ſi poteſt tamē qnqʒ p inpotenciā aliter cōtingit ut in. l. nō oim aut qꝫ eciā nō intereſt nr̄a q̄liſ ſit illa ut in dictis. c. nabug. et. c. de ebrijs Suſtinebimꝰ no. ar. qꝫ nō tenemur adimplere mandatū pael. ſi ci reddatur ut lxxv. di qm̄ quidē et. j. de prebend. cum teneamur Feceris nec immerito qꝫ eciā ubi poſt cōſultacōem reſcribit impator nō vult ſuā cōſultacōez ſequendā eē ſi quis nō recte reſponſum putauerit eē ut. C. de ſen. et inter. omnium iudi. l. nemo nam et vrbanꝰ nulla auctē dixit ꝓhibitū eē qꝫ vir et vxor nō pnt ſimul ſuſcipere aliquē de ſacro fonte xxx. q iiij. c. ſi. qd tū ꝓhibitū erat de cō. di. iiij. n̄ plures ſ ideo dicit n̄ eē ꝓhibitū qꝫ expſſe nō inueniebatur cōceſſū qꝫ vir et vxor n̄ pnt ſuſcipe ſ tamen implicite erat ꝓhibitū p. c. nō plures obediat ꝯ ſoditus qn̄ qꝫ eciā et qn̄cūqʒ eciam cām nō reddat vt xij. di. c. in memoriā b.

Cum ord ſup decimis ſecus eſt ſi cōueniāt ſup aliqua alia re in qua nō ſunt priuilegiati vn̄ ſi p tales liās cōuenirentur ſup decimis poſſeſſionū pꝰ gnial cō. acq̄ſitarū tūc eī bene valent tales lr̄e qꝫ i illis iure cōmūni cū alijs cēſētur ut. j. ꝯ deci. nuper qꝫ tm̄ ſup rebꝰ in quibus ſūt puilegiati intelliguntur qꝫ hic dicit ex ipſa litera poſt illud priuilegiū habent eciam aliud priuilm̄ qꝫ per liās nō pnt trahi ad iudiciū niſi de ipſo tū ordine fecerint mēcionem et alij qꝫ plures hn̄t puilegiū ſimile Nō facta mēcione ſuppreſſio eī dignitatis vel nominis viciāt ſupra ptum ūt. j. c. ad aures et. j c. ſedes et qꝫ eciam de alt. hic dicitur idem eciam intelligo de omnibus religioſis qui hn̄t conſimile priuilegiū ut templarij et hoſpital. ut j. c. ꝯ decim. ex pte Sed nōne iſtorum

ipſum dedignari nō debeſ
¶ Lucius tercius linguo=
neñ epiſcopo
Ad aures noſtras te referente peruenit ꝙ pler
uꝗ decani archidya
coni precentores vel alijs
eccleſiaſticis prediti digni
tatibus ſuper minoribus
beneficijs literas impetrā
tes nomen ſupp̄mūt di=
gnitatis et ſimplicia nomie
ſe appellant tanꝗ nō ha=
beant aliquem perſonatuꝫ
et infra· ¶ Reſpondemus
d·t·taliter ꝙ cum non ſit
intēcionis noſtre ut perſo
ne pluribus redditibꝫ ha=
bundantes per literas no
ſtras paupere s clericos ſu
per minoribus beneficijs
inquietent literas in qui=
bus actor nomen ſubpri=
mit ſue dignitatis vires
nolumus obtinere ¶ Idē
norwicen̄· epiſcopo
Si āt aliqs auctē poſteriorum literarum
per aduerſarium in iudici
um tractus fuerit et obie=
cerit literas ſe priores ha=
bere de quibus in poſterio
ribus mencio nō habetur
ſi eis dolo vel negligencia
vti poſtpoſuerit excuſari
non debet Si autem quia
delegati iudicis copiam ha
bere nequiuerint per poſte
riores literas non poterit
conueniri ¶ Idem
Ad hec ſumus et infra· Significatum
eſt nobis quoſdam in pro
uincie tue partibus tales
ut aſſerunt de cancellaria
noſtra literas recepiſſe p
quas omnia eorum nego=
cia vnius iudicis vel pluri
um quos ſibi elegerint ar
bitrio committuntur Sic
ꝗ fit ut ſi aliqueꝫ pulſare
uoluerint examen iudicis
ordinarij non requirunt.
ſed ad iudicem vnum vel
plures delegatos ſibi pro=
picios et parti aduerſe ſu=
ſpectos ſuper examinan=
da queſtione recurrant et
infra ¶ Nos huic morbo
celeri volentes obuiare re
medio Manda⁹ ꝗtenus
ſi literas tales in ꝓuincia

priuilegiū eſt generale ad omnes cpſē· quid ergo p iſtas ſpecia
les literas debet eis derogari quia ſpecial' ꝛc· ut· ſ· c· ti· c· i· ꝛ· j· c· ti
paſtoral' ꝛ· j· de offi· leg· ſtuduiſti ꝛ· ff· de regul' iur' ex toto Ex
hijs em̄ videtur ꝙ ſic ſpecial' derogent priuil'· general'· ſed iſtud
nō eſt veꝝ ꝗ priuilegiū eſt lex ꝓuata ꝛ ꝯ ius ꝯmune ut iij· di· ꝓ
uilegia ꝛ· j· de v· ſig· abbate nā ꝯmiſſio
iſta de dandis deci
mis ius ꝯmune cōtī=
net ꝛ ꝓuilegium ñ
tollit p ius cōmune
niſi mencio fiat in ꝯ
miſſione de priuile=
gio vnde nō valent
litere eciam ſpecial'
ſm ius ꝯmune obtē
te ꝯ priuilegium ta
men ſi ſunt citati ve
nire debent mona=
chi cpſē ſuum priui
legium allegare ut
ff· de iudicibꝫ ſi quis
ex aliena al' tenet ſē
tencia ꝯ eos lata ut
j· de ap· ſi duob⁹ io·
Eam te· h ſcri
bebat· c· pacien
te eccleſia ¶ Fidem
xpi· iſtud em̄ preſu
mit dñs papa ex cō
ſequenti ꝛ honeſta
cōuerſacione ut pa
tet in antiqua cōpi
lacione ut· j· de pre=
ſūpci· ex ſtudijs ſiaut
ecōuerſo ex antecedē
ti preſumit ꝓſequē·
ut· j· de preſūpci· mā
dati ꝛ· ij· q· i· m prī=
mis in v· ſi vita ei⁹
vel opinio nā talis
ancea nō extitit in ſi
ut ſ· i· di· miramur i
fine ff· de ſuſpec· tu·
l· iij· m ꝯ queri· ꝛ· C·
de ſuſcep· in l· ſi ali
qd̄ l· x ꝗ donacō
nā hñ allegabāt ꝙ
ñ hēbat prāci ꝯferē
di ſ eps ſi tñ papa
ꝯtuliſſz aliam bñficiū
et mādaret ut ipm
recipiant nūc bñ va
lerent lr̄e ꝛ ipm re
cipere deñt ꝛ ecōuer
ſo ſi col'o pater ad· c· nō dꝫ ſcribi epō ¶ Infectō negōcio p li
teras directas· c· nō tenebat eps iſtū recipe· de neceſſitate de hone
ſtate tñ ipm recipe debebat ꝛ de h repcheñdit ꝙ dicebat ꝙ ñ re
cipat inde mandat nec eciā p literas ipas plene colligit ꝙ eidem
teneant bñficiū ꝯferre ul' dic ꝙ bñ tenent cū recipe ꝛ ꝯferre pre
bendā ut apparet ex forma mādati· ſ· ubi dicit in canonicū recipe
ret ꝛ pbendā ꝯferret ꝛ p alia verba l· mādati dedim⁹ ꝛ ꝓcept
xiij· q· i· qd̄ papitur· j· de v· ſig· in hijs ¶ Deberes ar· ꝙ qs cum
alijs debꝫ facere ſi obtulerit ſe facultas nūc ei ipe ſolus facere debꝫ
ſicut ſol⁹ ſiquidē ꝑt emādare qd̄ cū alijs maleſecit ut· j· de uſur·
ſicut nr̄is xxx· q· vi· qd̄ quis ꝯmiſit ar· ſ· j· de eſt· ꝯuig· diuerſis ꝛ
eſt ar· ꝙ cū aliam del'· ipm ſequit nec tranſit ad ſucceſſores tñ ꝯtrū
eſt veꝝ· j· de offi· del'· quē abbas· j· de offi· ord'· paſtoral' i ꝯ ad qd̄
dicim⁹ ꝛ m ꝯ preterea Itē ar· ꝙ ſi aliquid mādet· e· tūc cuiſibꝫ de
c· qui illd̄ facere ꝑt intelligit eē mādatū ꝗ illd̄ implere poſſit ꝛ ſi
tūc illud facere nō poſſit tūc illd̄ facere debꝫ cū poterit ꝛ ita cum
eps ſit de· c· tanꝗ caput ut· j· de ꝯceſ· prebē· p⁹ electōeꝫ in pte decl
ſa ꝛ· j· de hijs que ſi· a· pla· ſi· ꝯ· c· nouit nō ei poterat dicere ꝙ nō
recepiſſz mādatū ar· ꝯ· xij· q· ij· qui manūmitiit ¶ Data lraꝝ ad
hoc ſemp ꝯſueuit notari iſta decr̄· ꝙ lraꝝ data ſemp ē ꝯſiderāda

ut· j· c· ꝯſtitit⁹ ꝛ· j· de ſen· ex· ſi alī· ar· ꝯ ꝙ pñtacō lraꝝ ꝛ nō data conſide
randa ē ut· j· c· ti· i· c· ſancte crucis ꝛ· j· de cl'i· nō reſidē· cū iter ꝛ· j· de pbē· dil'
ij· ad idē· j· de vſur'· ꝗ fruſtra ꝛ· j· de ap· ut debitus nā rōem iſtius ꝯnetatis
nos dicemus ſup dec· dil'⁹ Itē ar· ē h ꝙ edēdus ſit dies ꝯſul'· aduerſario ar
j· c· ti· ſi āt ꝛ· c· plerūꝗ ꝛ· C· de ꝯhē· ꝛ ꝯmit· ſtipul'· l· optimā h ꝯ· ff· de edē
l· i· ꝛ ꝯ ij· ꝛ· ff· quēadmoduꝫ
teſ· aperi· l· ij· in ꝯ dic̄ āt ſc· i
edicione lraꝝ dm ipe facien
da aduerſario om̄ia ſūt penē
da qm̄ lr̄e ꝯmunes ſūt ar· j·
de dil'· ꝛ ca ꝗppe ꝛ· c· ꝓterea
et oīa que ſūt ꝯmuīa īcgrē
ſūt edēda ꝛ lr̄e eciā auct· ſūt
tradēde ad audiendū ut· j· de
fide inſtru· ſi aut ti· ꝛ· i· c· ꝯ
ꝑcius ꝯꝯ ē ꝛ ibi dicemus
de edicōe inſtrumētoꝝ ꝛ ar·
ad idē· j· de offi· del'· cū i iure
¶ Iudex qm̄ de iudicis ꝯuer
ſis ec· ē fundata ut xxi· di· i no
uo ꝛ xxij· q· iiij· recurrat
Ad aures que ſine mā
dato ſpēali dm ipe im
petrare ad lr̄as nō ualēt ut
j· c· ti· nōnulli et· j· c· ti· ex pte
decani ſec⁹ i iſto cū Intē
cōnis h em̄ pati dñm papaꝫ
ſic vni ꝯcedere bñficē· ꝙ aliū
nō ledit ul' eciā grauat ſalcē ꝯ
uiter ut xxv· q· ij· de ec· ꝛ xi·
q· iij· ſi qs nō obediat ꝛ ix·
q· vlt· nūc vero ꝛ· ff· ne qd̄
in lo· pu· ſi· l· ij· in ꝯ merito ꝛ
in ꝯ ſi qs a pncipe ꝛ· j· ꝺ off
ord'· lz ꝛ· j· de ꝯſuet· cū olim
¶ Supprimit nā puniri debꝫ
ꝗ ſupp̄mit qd̄ reuelare tenet j·
di· ex penitentibꝫ ꝛ· ff· ꝺ ac· ēp
et vēd· l· i· i ꝯ ij Vires ꝛ ita
videt ꝙ iſte lr̄e ñ valēt qd̄ ſi
obtineat p tal' lraſ dic ſup h
ut no· j· c· ti· ad audiēꝫ ꝛ· c· ſu
p lr̄is i glo· ꝗ incipit h ꝯrit jo
Si āt negligēcia em̄ ſi
ue dolus p̄ſumit ſi ſte
terit p annū ꝙ nō vtitur lr̄is
ut· j· c· ti· plerūꝗ ꝛ· j· c· ex p
te dū tñ copiā iudicis habu
erit h ꝯdicit· l· C· de diū· ſbē·
fal'o· que dicit ꝙ ſbēpta ſunt
ꝑpetua tamē no ē ꝯ ꝗ h qd̄
dicit· l· intelligit ſi aliud ſbēp
tum nō impetretur ꝯ primuꝫ
nam al' ſemp ualēt ſbēpta
iuuente mādatore ¶ Excuſa
ri· i· nō poterit recipere ob culpam ſuā quomin⁹ teneatur reſpondere p ſcā
das lraſ Sed ꝯ videtur ꝙ ſi ſcāde nō faciāt mencōem ꝺ p̄mis ualēt ꝑ
me ꝯ poterit excipe ut· j· c· ti· ceteꝝ preterea que ānua ſūt ad agēdū ꝑpetu
a ſūt ꝛc ut· ff· ꝺ doli excep· in l· pure in ꝯ ſi· ꝯ iſte ſemp excipe p p̄mas ex ꝗ
ſe lr̄e nō faciūt mēcionē ꝺ p̄mis Sol· excepcionū quedā ſūt ꝑpetue quedā
tempal' ꝑpetua dicit illa que ꝑpetuo ꝯpetit qñcūꝗ actor agit ꝙ excepcio ñ
ꝯpetit niſi quis agat ut· ff· de excep· l· excepcio ꝛ l· excepciones tēporal' ei
ſūt que nō ſemp ꝯpetūt ꝛ euitari pñt ut in ꝓdicta· l· exceptiones in ꝯ tem
poral'· et talis em̄ ē hic ꝙ expirauit anno elapſo ut· j· c· plerūꝗ ꝛ· j· ꝺ offi
ord'· paſtoralis ꝓterea iſta mō nō habēt locū ſ qui p̄mo ſuas iudici p̄ſenta
uit ꝛ ꝓcedit infra ānum iſte obtinet ut· j· ꝺ ap· ut debitus ꝺ h em̄ no· ſ· e· c·
i· ꝛ· c· ceteꝝ in ſi· qualit iſtud intelligendū ſit ¶ Nequiuerint ꝛ ita eſt h
ar· ꝙ ſi p me nō ſtat nō ē michi imputandū ut· ij· q· vi· anterioꝝ in ꝯ ad
h in aut· ut ſpon· lar· in ꝯ hoc quoꝗ coll'· ix· vñ ſumptus ſuit· ꝯ ad h ꝛ· ff
ex quibꝫ cau· maio· ſ ꝛ ſi in p̄mo· ſbē· qualit aūt iſtud intelligit de iſta in
potēcia no· ſ· e· ti· c· i· ¶ Habere recipere poſſunt eis vti johannes
Ad hec omnia neg· no· ꝙ nimia generalitas hic reꝓbatur ut· j· ꝺ do
lo ꝛ ꝯtu· in· c· ex literis ꝛ· j· ꝺ ap· in· c· ij· ꝛ· c· ſignificantibꝫ ꝛ· j· c· ti·
ſedēs ꝛ· c· ti· c· cū in multis inoc· iij· ꝛ· ff· ꝺ iure fiſ· ita fidei ꝛ ff· de eden·
l· i· in ꝯ edere ꝛ· ff· de mi· adi· de etate in ꝯ nichil ar· ꝯ ff· de rei· vendi· in

l. que de tota. §. in rixa. et ff. comuni di. c. si nō omnes in §. si incerti ꝗ pri ma ps est vera vltima cū in casibus specialibus rm̄ loquit. ¶ Elegunt .i. elegerunt in curia existentes ut sit preteriti tpis cōditū modi quidā tamē dicere voluerūt ꝙ iste līe ad incertos iudices dirigebantur quos impator duceret exprimendos dicentes gñal ꝑmissionē cāꝝ posse fieri dum tamen iudices certi eēnt ut .j. e. ti. sedes et c. quia pastoral ꝗ ꝙ isti iudices erāt incerti ideo iste litere nō valebant ꝗ tal intellectus est ineptus et iudices erant certi et cōmissio generalis erat oim negociorū qd eē nō dꝫ sic nec gñal appellacō ab omni grauamine admittitur ut .j. de ap. c. ij sed tamē sup grauamine ꝓbabili et expresso bñ est appellandū ut .j. de ap. c. ut debitus et c. cū cim Item generalis cōmissio causaꝝ nō debet fieri ꝙ iurisdictō ordi. sic absorberet p talem cōmissionē qd esse nō debꝫ ar. xi. q. i puenit .j. de offi. leg. c. i. et de maio. et obe. p tuas et ix. q. iij c. nūc vero et C. de preci. impe. offeren. l. ij. et iij. tamen litera satis videt innuere ꝙ incerti iudices eēnt ut tunc ille posset eligere quos vellet et ita intelligit laur. .j. e. ti. sedes et michi idem videtur et ideo multofortius nō deberent valere līe si incerti iudices erāt et oia negocia cōmittebantur ꝗ predicta decre. sedes et c. pastoral nō dicunt ꝙ eciā totaliter oia negocia cōmitant ꝑmo restringunt ad paucas cās nā multitudo effrenata nō pt cōueniri p vnū sindicū eciā vniuersitas cāꝝ bñ potest cōmitti. ff. quis et a quo ap. l. i. §. i. et ff. de iudi. cum pretor vel sic de recusacione dicetur .j. de ap. cū speciale ¶ Celeri ut viij. di. mala cōsuetudo et resecāde sunt putride carnes ut xxiiij. q. iij c. resecande vñ versus Principijs obsta sero medicina paratur Cum mala p longas conualere moras ¶ Elegerūt sic .t. et vm. exponūt istd verbū elegerunt .i. eligūt in curia existētes ut sit pteriti tpis cōditū modi et sic iudices certi electi erāt et cōmissio gñalis erat oim negociorū quod eē nō debet nā p eū absorbebatur iurisdictō ordinarij qd tamē fieri nō debet ut ar. xi. q. i. puenit C. de preci. impri. offeren. l. ij. et iij. et ix. q. iij nunc vero sicut general appellō nō admittitur ut .j. de ap. c. ij. quare tales litere nō valebāt Laur. dicit et melius cui cōsencio ꝙ hi erāt incerti iudices videlicet quos vellet eligere impator qd tñ eē nō debet sicut nec ꝓcurator incertus eē debet ut. ff. de pcur. l. incertus et l. ij. nec eciā tutor incertus eē debet ut. ff. de testa. tu. in. l. tutor incertus inst. t. del. in §. tutor et eciā arbiter similiter incertus eē nō debet ut .j. de arbi. innotuit et cōmissio general fuit omniū negocioꝝ qd est cōtra cōsuetudinē curie romane ꝙ omnes cause vni psone cōmittantur nisi sub forma illa que traditur .j. e. pastoral. et eciā illa general restringitur ut traditur .j. e. ti. i. c. sedes in decre. inno. iiij. cū in multis tamen vniuersitas cāꝝ bñ cōmittitur ut. ff. de iud. cū pretor et ff. quis et a quo ap. sit l. i. in §. i. et illa fuit potior causa quare nō valebāt ꝙ tam iudices erant incerti ꝗ cōmissio oim negocioꝝ et sic laur. et damasus sensaūt sicut ex ipa litera colligitur satis credo ꝙ si papa ex certa sciēcia tal literas concederet valerent cū habeat plenitudo potestatis saluo iure recusacōis

tua inueneris eas carere vi ribus noſtra auctoritate decernas. ¶ Item

Ad audienciā noſtraȝ te ſignificante peruenit quod .b. de ſancto Stephano ſuper abſolucione ſua literas tibi ut prima facie videbatur apoſtolicas preſentauit quibus quā manifeſtum continent in cōſtructione peccatum fidem te nolumus adhibere. ¶

Clemens tercius

Ex parte .W. perſone eccleſie de carena nobis innotuit quod cum capella de emptona ad predictam eccleſiam de iure pertineat .O. dyaconus qui iam dictam capellam detinet capellanum ipſius eccleſie nomine ipſius .W. in ea miniſtrantē poſt appellacionem a ſe factam ā mouit quā cum eſſet .s. proſecutus et ad iudices literas inpetraſſet ipſe .O. appellacionem ſuam proſequi non curauit cum auctoritate predictoꝝ iudicum in ius eſſet vocatus dixit ſe literas priores habere de quibus nulla mencio in poſterioribus habebat quas vſque ad terciam citacionem ſuppreſſerat eiſque do lo vel negligencia vti ꝑ poſuerit quod ex diuturnitate temporis videbatur in quibus nulla mencio de appellacione ab ipſo facta fiebat cum biennium a tempore appellacionis iam fuiſſet elapſum. ¶ Ideoque mandamus quatenus ſi ita eſſe conſtiterit reuocatis in ſtatum priſtinū omnibus que poſt app. ipſius .O. inueneritis attemptata. preſcriptam capellam matrici eccleſie reſtituere procuretis predictum .O. ſi eum app ſuam non fuiſſe proſecutum conſtiterit memorato .s. in expenſis neceſſarijs condemnantes ¶ Clemens tercius

Diſſitatus eſt a nobis petitorio deſtinato de qua inpotencia illud intelligatur quod in literis apoſtolicis ſepe conſueuit apponi ut ſi duo vel tres q bus litere diriguntur ipſis exequendis ſimul intereē nequiuerint vnus aut plures quibus ſcribitur nichilo(minus)

¶ Propriacios vñ recusari possūt vel sic de recusacione dicetur .j. de ap. cum speciali ¶ Celeri ut viij. di. mala cōsuetudo et resecande sunt putride carnes ¶ Ad audienciā manifestū sic eñ pa ter ꝙ viciū latinitatis viciat rescriptum sic eciā si papa vni loquitur in plurali aut si patriarchas vel epos filios appellauit tunc tales litere nō valent ut .j. de fal. ꝗ grauis Item no ar. ꝗ ꝙ ꝓpter malā latinitatē nō viciantur rescripta ut. ff. de statu homi. i. l. impator et ff. de manu. t. in. l. qui habebat. C. de leg. in legatis et .j. de fide instru. ex pte so. vicium scriptoris non nocet cū aliter de voluntate testatoris cōstat ut. C. de test. errore et in. l. ambiguitates et eciam idē esset de voluntate dñi pape dicendū si de hoc cōstaret ꝗ tamen verius videtur aliud esse in testamentis et eciam aliud in literis domini pape nā testm̄ cōmittitur tabellionibus quorū scripturā siue latinum nullus corrigit vñ falsa latinitas nō viciat testm̄ dūmō cōstet p ipsum de intencione testatoris ut dicunt predicte l. et ꝓpter fauorē testatorꝝ ꝙ nec est qd magis debeatur hominibus et c. ut. C de sacro sanc. ec. l. i. Sed rescriptū dñi pape transit p multas manus et cum magna maturitate decoquitur ut xxv. q. ix. in. c. ap. sicce et .j. e. ti. cū adeo et ita nullum viciū cōtinere dꝫ ut .s. e. ti. ad hec vñ cōtra istam presūpcionem nō est admittenda ꝓbacō ar. cō. ff. de offi. presid. in l. illicitas in §. veritas Item laur. nota ut ꝙ instrumenta seu priuilegia ꝓpt falsū latinum nō viciantur ar. de cō. di. iiij. in c. et si nō sanctificata. ff. de manu. test. l. qui habebat de instrumentis tabellionū satis crederem illud ꝗ tamē de priuilegijs romane curie nō est veꝝ

Ex parte nō eñ dicitur hic sup quo fuerit appellatum et forte posset dici ꝙ sentencia fuit lata cō. O. dyaconū a qua ipse appellauit vel eciā sup alio articulo vel forte cōtra aliquē sniam sicut olim fiebat ¶ A se factam videlicet alio et ita non detulit sue ap. ꝓprie qd tamen eē nō debuit cū eciā appellacioni aduersarij deferre debuisset ut .j. de ap. an sit et .j. de ap. cōstitutus et .j. de ap. c. bone nam forte appellauerat ab ordine corā quo trahebat capellanū in cām et .s. psonam matris ec. raro inuenies alibi ut credo ꝙ aliquis nō detulit sue ꝓprie ap. vnde iudex poterat in causa procedere quia videbatur renūciare sue ap. ꝙ penden. ap. nichil est innouandum ut. ff. nichil inno. ap. penden. l. vna et .j. de ap. an sit ¶ Persecutus impetrando literas sup restitucione et quia fuerat spoliatus post appellacionē a spoliatore

faciam ut in ci ꝓcederet nõ obſtãte ap. fruſtratoria qđ ex eo ap-
paret ꝙ dictus .O. eam ꝓſequi nõ curauit ¶ Literas nã forte ſi
gnificauit dño pape ꝙ rector matricis eccl'e iniuriabat eidẽ ſup ip
ſa capella ⁊ ſic obtinuit lr̃as ĩ forma cõmuni nulla mencõe habita
de ap. que lr̃e nõ impetrarent reſtõem ap. ut. j. de reſti. ſpol. ex cõ
queſtõne cũ ſimilibꝫ
ſuis. ¶ Proſecutus
nomine ec. de taren
to q̃ erat matrix ec.
¶ Vel negligẽcia.
ſi. ĩ. e. ti. c. ſi autẽ ⁊
j. e. ti. pter uincꝫ. ¶
Nulla mencio ⁊ i-
deo nõ ualebant ut
j. de ap. ſe. pe. in fi. ar
ꝙ qui appellat debꝫ
mencionẽ facere de
ſua ꝓpria ap. ⁊ etiã
aduerſarius qui q̃-
dam mõ ap. ꝓſequi
tur ut h̃ dicit nõ in
uenies qđ alibi cre-
do teneat mencõnẽ
facere de ſua ap. ꝓp-
ria quis ¶ Cũ bi-
niũ qui ei nõ ꝓſequi
tur ſuã ap. infra an
nũ ex iuſta cã pꝰ bi
enniũ tũc rata manꝫ
ſententia ⁊ fingit nõ
appellaſſe ut. j. de ap
cũ ſit romana ⁊ ide
o iſte .O. nõ debuit
audiri pretextu ſue
ap. Sed videtur ꝙ
rector iſte nõ debuit
audiri rõe ꝯſimil' ad
proſecucõnẽ ap. cũ
actor ⁊ reꝰ circa ap.
eodẽ iure utant ut. j
de mutuis peti. c. ult.
et h̃ ãt dicit ꝯtrã vi
delicet ꝙ ille ꝯ̃ quẽ
eſt appellatũ audit
etiam pꝰ biennium
et nõ ille qui appel
lauit quare eñ iſtõ
intelligitur ĩ dictis
ꝙ iſte rector auditꝰ
fuit nõ racõne ap.
ſ; potius racõne ſpo
liacõnis ſup qua lite
ras impetrauit non
obſtãte ap. ut no. ĩ.
in vbo proſecutꝰ ſu
pradicta eñ fuit ꝓpetua q̃tũm ad rei ꝓſecucõnẽ ſ; q̃tũ ad penã ut
ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. in pri. ⁊ ſi de ap. nichil dixiſſ; tamen nichilo
minꝰ ipſe audiret petens reſtõem ec. ⁊ multo forcius nã pꝰ ap. ad
uerſarij qui debuit deferre ſue ap. preterea ĩ fauorẽ appellãtis do
natus eſt annus uel biẽniũ ex cã ad ꝓſequẽdã ap. ⁊ nõ in fauorẽ
appellati vñ appellãs ſtatim põt ſuã ap. ꝓſequi ſiquidẽ terminus
nõ eſt ei pfixus ſ; appellatus nõ ſtatim ut. j. de ap. oblate Que
poſt ap. ⁊ ita quicquid ſit pꝰ ap. a ſe uel etiã a ſuo aduerſario fa
ctã dꝫ irritari ut. j. de offi. del. c. ſup queſtõnũ i. fi. ⁊ j. de ap. bone
cũ ſuis ꝯcord. ¶ In expẽſ qui ei ſuã ap. nõ ꝓſequit altero pñte
et ꝓſequente dampnari debꝫ in expẽſ ſic. j. de ap. nichiloiꝰ ⁊ in c.
rephenſibil' vel qui ipſam ꝓſequit añ tẽpus ſtatutũ ut. j. de ap. ſepe
Sed nõ videt ꝙ iſte .O. nõ debuit ꝯdẽnari in expẽſ. cũ appellatꝰ
nõ fuerit ꝓſecutꝰ ap. infra biẽniũ cũ in h̃ eſt idẽ ius appellãti ⁊ ap
pellato ut dicit ĩ nota qui ei ⁊ ñ oportꝫ ipm ꝓſequi ap. qz ipſo iu
re rata manet ſñia q̃ eũ lata ſi lata fuit tũc põt dici ꝙ ideo ꝯdem
natur nã p̃ſertim ap. uidetur ñ ꝓceſſit ⁊ ille .O. poſt ap. capellanum
ſpoliauit ⁊ ſic irreverat rectoris ut .O. ꝯdẽnaret aduerſario in ex
¶ Liſcitatꝰ | pẽſ. pꝰ biẽniũ ꝓpt dolũ ⁊ maliciã ipſiꝰ .O. j.
petitorio. i. nũcio ſiue ordinato vł dic petitorio. i. pꝯratorẽ

exequantur ¶ Nos vero
ita ſentimus ꝙ tam de iu-
re q̃ de facto illa inpoten-
cia cenſeatur de iure ſi ali-
quem illoꝝ ſeruũ vel inſa
mẽ aut alio legittimo im
pedimento detentum eſſe
conſtiterit de facto ſi cõſti
terit eum caſu mortis oc-
cũbere aut ineuitabilis ne
ceſſitatis articulo impediri
quo minus valeat inter-
eſſe dũmodo qui pro ne-
ceſſitate preſens eſſe non
poteſt collegis ſuis litera
torie excuſacionem ſuã cu-
ret ſi poterit deſtinare ut a
lij conuidices vel executo
res nichilominus ad con
ſumacionem iniuncti mã
dati procedant Nec enĩ il-
le qui tãtũmodo nõ vult
intereſſe hac inpoſſibilita
tis interpretacione valeat
aliquatenus excuſari niſi
forte ſic in reſcripto habe
atur expreſſum ſi non om
nes interfuerint vel ſimul
nequiuerint aut noluerit
intereſſe ¶ Innocencius
tercius epiſcopo elie.

Paſtoralis officij ee
infra Preterea que-
ſiuiſti quando de reuocacio
ne literarum ambigitur u
trum iudices priores an
poſteriores cognoſcere de
beant et vtrum per ſecun
das ſint prime litere reuo
cate Ad quod t. reſponde
mꝰ ꝙ niſi poſteriores pri-
oribus vel econtrario dux
erint deferendũ ſimul' vtriqꝫ
cognoſcant et ſi forte ne
quiuerit in vnam ſenten
ciam concordare q̃tũis plu
res ſint ex vna parte q̃ ex
altera per arbitros cõmu-
niter electos a partibꝫ hꝰ
modi concertacio ſopiatur
Cũ autẽ ſub huiuſmodi
forma videlicet cãꝫ quam
talis aduerſꝰ talem et q̃ſ
dam alios ſuper hoc et q̃
buſdam alijs ſe habere ꝓ
ponit tibi duximus cõmit
tendã a nobis multociens
litere impetrantur ſolicite
queſiuiſti an iudex ex dele
gacõne huiuſmodi ãte p
ſonarum aut reꝝ expreſſi
one ſup pſonis vel rebus

¶ Inpotencia a aliq̃s ei dicit poſſe aliquid .v. modis vñ vſus Poſſe qui
dẽ rebꝫ dãt ius natura ptãs Officij meritũ quãtũ diuina volũtas de po
tẽcia iur tñ hẽꝛ xxij. q. ij facit hõ ⁊ xxvij. q. ij. c. agatho. i fi. de potẽcia natu
re hẽtur. j. de ſp on. impubeꝝ. c. pubes ⁊ c. a nob' de ptãte hẽs. j. de ꝯſang. ⁊
affi. c. j. in fi. ⁊ xxi. di. ĝ. i. Itẽ tñ hẽs ar. ubi dicit ꝙ petrꝰ ꝓ oĩbꝫ claues regni
celoꝝ accepit de potẽcia offi
cij legit xxi. di. inferior ⁊. j. de
maio. ⁊ obe. cũ inferior de potẽ
cia meriti legit iij. q. vij. in ĝ.
tria v. j. dẽ teſtat ibi cuiꝰ vita
ꝛc. de potẽcia diuine volũtat
hẽtur de pe. di. ij. caritas ſ; ta
lis impotẽcia tñ ad facti ⁊ iu
ris impotẽciã refert ¶ Ver
uum nã tal' uidet ñ põt eẽ niſi
ꝯmuni opinione ꝓ libero ſe
gerat ⁊ etiã habeat ĩ quo ca
ſu tenet eiꝰ ſñia etiã ſi pꝰ cã
latã detegat eũ ſuũ fuiſſe tẽ
pore ſñie ut iij. q. vij. i. ĝ. veꝝ
ut. ff. de offi. pre. barbarius
et. C. de teſta. l. j. ¶ Nequerit
et ꝙ ſimul debeãt intereſſe
tu hẽs. j. de offi. del. in. c. pru
dẽciã. ĝ. addiamꝰ ¶ Vel inſa
mis ſi ei pẽdẽte iudicio infamis
vel etiã ſuſpectꝰ efficiatur tũc
poſſ; repelli ut. j. de reſti. ꝯgẽ
in. c. pterea ⁊. j. de offi. del.
c. inſinuãte qz que de nouo e
mergũt ꝛc. ut. ff. de int. acti.
de etate l. ĝ. ex cã Itẽ ſi medio
tẽpe excõmunicetur ſ; tũc eo ab
ſoluto reſumit ſuã iuriſdicti
õnẽ delegata ut. j. de offi. del
prudẽciã i. ĝ. ſexta idẽ credo e
cia ſi reſtituatur pſtine fame
ꝑ pricipẽ tũc reſumit iuriſdi
ctõnẽ ut. ij. q. iij. i. ĝ. notand
in fi. ⁊. C. de cura. furi. l. j. pſ.
ſecus ſi ſñia lata detegatur
fuiſſe infamẽ qz tũc valꝫ ſñia
nec ẽ ꝯ̃ ius nec retractatur ut
iij. q. vij. in. ĝ. veꝝ et. ff. d offi
pre. barbariꝰ ⁊. C. de teſtam.
l. j. i excõmunic. ſecꝰ nam ſñia
publice excõmunicati nulla eſt
ut. j. de re iudi. in. c. ad ꝓban
dũ ⁊. j. d excep. ad excepcõeꝫ
Item ſi impedimẽtũ ſit ꝓpe
tuũ qđ põt eẽ multis modis ſi
cut infirmitas cecitas ſurditas
et ꝯſimil' ¶ Impedimẽto pu
ta qz ẽ excõmunicatꝰ uel qz eſt il
literatꝰ nec habꝫ ꝯſuetudinẽ
cãꝫ qz peritꝰ dꝫ eẽ iudex nec debꝫ querere ab alijs quid eũ loqui oportet
in aut. de iudicibꝫ in pri. coll. vi. ⁊. j. de ꝯſang. et affi. ex lr̃is i fi. ſi tñ illite
ratus ſit ⁊ hẽat ꝯſuetudinẽ cãꝫ ſiue pitiã iudicandi poteſt ei cã ꝯmitti ut. C.
de iud. l. cũ iuris ⁊ ar. C. de epi. ⁊ cli. l. parabolã ⁊ quedã impedimenta
ponuntur iij. q. vij. in. ĝ. tria ⁊ etiam idẽ eſſ; ſi excõmunicatꝰ eſſ; ¶ Deſtina
re ꝑ literas vel etiã ꝑ certum nũcium ſcatorie deſtinatum ut lxxiij. di. c. i. ⁊
vlti. ⁊. j. de offi. d el. prudẽciam. ĝ. i. ⁊. ff. de rebꝫ eoꝝ qui ſub tu. uel cura. in
l. magis in. ĝ. illud queri põt ⁊ h̃ eſt canonica ꝯſtmacõ Sed nũquid ille q̃
intereẽ non põt ualet alij vices ſuas delegare. j. de offi. del. cõrã ¶ Ad ꝯ
ſumacõem ut j. e. cũ dilecta ¶ Procedant qđ tamẽ quidã facere pñt ſi in
lr̃is ꝯmiſſorijs ſit illa cl'a qđ ſi ñ oẽs ꝛc. al' ñ pñt ꝓcedẽ ar. j. d offi. del.
cãꝫ ĩmiij ⁊ ẽ expſſũ. j. d of. del. i. c. vno del. ⁊ i. c. ti. prudẽciaꝫ ⁊. ff. de ar-
bi. l. iẽ ſumꝰ i. ĝ. ſi. ⁊ i. l. ſe Excuſari ꝓme poaꝰ puniri debet ut. j. de offi. del
prudẽciã i. ĝ. adiamꝰ ⁊ etiã alij ꝓcedere pñt q̃uis ñ videatur impleta ꝯ
dicio ⁊ ſi non omnes ⁊. c. prudenciam in. ĝ. addiamꝰ ⁊ iſtud veꝝ eſt pꝰ q̃
conſtiterit ꝙ non vult itereſſe ⁊ in hoc illa corrigit iſtam ⁊ addit iſti io.
Paſtoralis ambigitur ſed quero qualiter dubitari poſſit de reuocacõ
ne litteraꝝ nam aut ſecũde mencionem faciunt de primis ⁊ tunc ua
lent ſecũde aut non ⁊ tũnc valent prime ut. ĩ. e. ti. cetera ſ; hic neutra pars
diſiuncte eſt ꝓpetua ⁊ preterea tollitur pet dec. j. de ap. ſepe ⁊ i. c. oblate

expᵉmēdis hēāt potesta
tem Addiciens vtrum ſi
anteq̄ꝫ perſone vel res ex-
preſſe fuerint nominatim
ſuper non expreſſis in con
miſſione priori ſed genera
liter comprehenſis ſpecia-
les litere que de priori con
miſſione nullam faciāt mē
cionem ad alios iudices a
ſede apoſtolica emanaue-
runt eundem vigorem de
beant obtinere ¶ Nos i-
gitur ad h̄ duo taliter re-
ſpondemus q̄ cum gene-
rali per ſpeciale proculdu
bio derogetur iuriſdictio
per generales literās attri
buta per ſpeciales q̄tuꝫ ad
ea que ſpecialiter exp̄mun
tur penitus eneruātur li-
cet de prioribus nō faciāt

mēcionem Vnde ſupflua
relinquitur prima queſti
o et ſi merito dicī poſſit q̄
donec iuriſdictio reuocet̄
eam ſup rerum vel perſo
narum articulis expᵉimen
dis obtinet delegatus ſed
anteq̄ exprimantur perſo
ne vel res delegatus neq̄t
huiuſmodi iuriſdictioneꝫ
exercere ¶ Item ſenonen̄
archiepiſcopo

Sedes apoſtolica con
ſueuit exhibere ſe pe
tentibus liberalem ſed qui
dam eius gracia nequiter
abutuntur et infra ¶ Nos i-
gitur volentes coꝝ mali
cijs obuiare decreuimꝰ vt
cū in cōmiſſionibꝰ noſtris
minores et viliores perſo
ne ſolūmodo deſignantur

ſecundis tollitur p dec̄.j.e.ti.plerūq̄ in uiſ.ā nōdū exp̄ſis nō habet locum
iſta dubitacō qm̄ ille ſole ualēt que p̄mo iudicia preſentant citacōne facta
p ipſas ut.j.de fo.cōpe.ꝓpoſuiſti ꝛ.j.de ap.ut debitus ꝛ.j.e.ti.c.ſancte ecu
cis Itē qualiter pn̄t p̄mi iudices deferꝛe ſecundō vel eciā ſecūdi primis cū l
primi tm̄ vel eciā ſecūdi tm̄ ſint iudices ꝛ ita aut primi aut ſecūdi tantuꝫ
hn̄t nullam iuriſdictōeꝫ ut.j
de offi.del.ex l̄ris in ſi.ꝛ.s.e
cetꝛ Itē qualit.pn̄t primi l
eciam ſecūdi citare ptes cū v
trīq̄ dubitant ꝛ neſciūt an
ſint iudices p̄mo racōne du-
bitacōnis neutri debent eſſe
iudices ſicut cū dubitat̄ de tu
tel̄ duoꝝ tūc neuter erit tu
tor ut.ff.de teſta.tu.in.l.duo
ſūt ticij ꝓpter h̄ quidā gloſa
uerunt h̄ q̄ de facto dubita
ri pt̄ nō de iure ut ſi forte he
l̄e nō exhibeāt ut.j.de offi.
del.ex l̄ris vel eciā q̄ dubita
batur an annus ſit elapſus
ab impetracione poꝝ literā-
rū ut.j.e.ti.plerūq̄ ſed iſta
glo.nichil valet q̄ ad queſti
onem facti nō daret papa re
ſponſionē iuris Itē alij dicūt
q̄ poteſt eē dubitacio uīꝫ ſi
quidem ſit eadem data in v
triſq̄ literis illa ut debitus
iſtud determinat ut.j.de fo.
compe.c.pſ.ꝛ.j.e.ti.ſancte
cucis ſed certe ſm̄ coꝝ dictū
neutre reuocant alias cum
neutre coꝝ ſint priores alij l
p̄mo ſm̄ hoc neutri agno-
ſcunt de tota cauſa nā ambe
litere dicunt eſſe ſecūde ut.ff
de bo.poſ.ſm̄ ta.l.j.in.§.ſi q̄s
in duob̄ Tercij dicunt q̄ ſic
dubitari poteſt de reuocacō
ne l̄raꝝ ut ſi ſecunde mencio
nē faciunt prioꝝ h̄ tamen n̄
expreſſam ut.j.de dol.ꝛ ꝯtu
ex literis ꝛ iſtud nō eſt veꝝ ut patet ex dec̄.ex literis.j.de dol.ꝛ ꝯtu. Sꝫ
dici poteſt hanc fuiſſe racōnē iſtius dec̄.cum diuerſe l̄re ſunt impetrate iu
dices citant ptes ꝛ cum pars aduerſa corā eis exhibet ſecundas literas ip
ſi noluīt ꝯgnoſcere de reuocacione l̄raꝝ ſm̄ q̄ ꝯtingit.j.de re iud.iñ.mo
naſterii in pte decīſa ab integra. Idē ſi ſecundi iudices citāt ptes ꝛ cuꝫ ex
hibentur corā eis prime l̄re tunc ipſi nolūt ꝯgnoſcere an prime ſūt reuo-
cate h̄ q̄ ꝓ eodē negocio ptes nō ſūt trahende ad diuerſos iudices ut.j.c.
ex tenore ꝛ.j.e.ti.c.ult ſtatuitur h̄ ut iudices ꝯueniant ad h̄ faciend̄ vl̄ eciā
cum vna pars deferat alij n.j ꝛ p̄mi de h̄ ꝯgnoſcere pn̄t cum corā eis obi
citur talis excepcio ꝛ eciam ſecundi ꝛ expone qn̄ de reuocacione l̄raꝝ am
bigitur.i.qn̄ in dubiū deducit̄ de reuocacōē l̄raꝝ h̄ huic ſolucioni ob-
ſtat.j.e.ti.cum ꝯtingat ibi eīn nō ꝯueniūt ad ꝯgnoſcend̄ h̄ tm̄ execucor vi
det vtraſq̄ ptes vn̄ potes adhuc meliꝰ dicere q̄ bene pt̄ iudex dubitare de
reuocacione literaꝝ licꝫ he mencionem expreſſam faciant prioꝝ videlicꝫ qn̄
obicitur ſecundas literas impetratas eſſe p fl̄ſi ſuggeſtionē ꝛ veri ſuppſ
ſionem qd̄ clarius ſit p hanc ſolucionē ut.s.e.ti.cetꝛ ꝛ.j.de offi.del.co
rā ꝛ.j.de re iud.inter mona.ꝛ h̄ dixit jo.j.e.ti.ſup illa dec̄.cum ꝯtingat ꝛ
certe iſte intellectus verior ē Sed h̄ dubitacio de reuocacione literaꝝ non
hꝫ locum in literis ap.ꝛ in p̄ncipal̄ negocijs nā iudices ap.de h̄ ꝯgnoſce
re dn̄t ut.j.e.ti.dil.filius jo.ꝛ h.iſta eciam dubitacio nō habꝫ locum re
integra ut.j.de ap.ut debitus ꝛ p.j. ¶ Decretō.de ꝯſenſu paū ut.j.d of
del.ſup queſtionū in.§.intencionis cum tamē corā utriſq̄ poſs ꝓponi ex
cepcio ut dictum eſt in p̄ma nota ꝛ eciā ſine ꝯſenſu paū poſſent ſi vellēt
Sed tamē honeſtius ē ut de ꝯſenſu parcīū fiat ¶ Plures nā hic nō ſtat
iudicio maioris ptis ut.j.d iur.patro.qm̄ ſimil̄ ē in cī epi ut vi.q.iij.c.i.
et in iudicib̄ del.a p̄ncipe ut videtur.C.d ap.in offerend̄ ibi ita tamē ſi
diſſentirent ꝛc.ꝛ.C.qui bo.cedere poſ.in.l.ſi.ꝛ iure ꝯmuni ut.ff.ꝯmū.di.
ſabinus ꝛ in cā liberali ut.C.d.ꝯmuni.ſ.ma.l.i.in.§.i.ꝛ inſt.d re diui.in
§.religioſū q̄ ibi ſit q̄ religio vel eciā natura rei requirit dū quis plus
iuris iure habꝫ ut.C.d dona.in.l.ſancimus in.§.ne aūt h̄ ꝯ ſpo.di.c.i.ij.ꝛ
iij.ꝛ.ff.d re iud.duo ex trib̄ ſo.veꝝ eſt ꝛ eciā gn̄al̄ q̄ iudicio maioris p
tis ſemp ſtandū eſt h̄ quedā ſpēalia ſūt h̄ ſignata ubi eciam iſta regla n̄

obtinet h̄ in caſu iſto nō ſtatur iudicio maioris ptis q̄ forte in p̄
mis literis ſūt duo iudices ꝛ in ſecundis tres vl̄ eciam plures vn̄
cum illi tres equalē hēant iuriſdictōnem cum illis duob̄ nam iſti
tres ſūt loco vnius ꝛ eciā illi duo ſimiliter loco vnius habent vi
delicet vnū ipē nō p̄ualet ſn̄ia illoꝝ triū q̄ non cenſentur eē plu
res licꝫ eīn ſecus ſit
in creditoribus nam
et ſi par eſt debituꝫ
hinc inde ſtatur tam̄
maiori numero cre
ditoꝝ ut.C.qui bo.
cede.poſ.in.l.ſi. Itē
et alia racōne quia
ſi iſti tres iudicent l
eciā ſint iudices pro
ſe ſuſpecti eſſent q̄
viderētur ingerere
operas ſuas ut.ff.
de ꝓcura.in.l.qui
cia ſi aūt iudicirent
ꝯ ſe viderentur eciā
a ſe iuriſdictōem ꝛ
eciā a ſe velle remo-
uere qd̄ eſſe nō debꝫ
ut.j.de offi.del.pa
ſtoralis ꝛ ita dꝫ i ri
ad arbitros h̄ ſi in p̄
mis literis ꝛ in ſecū
dis cēnt iudices.eq̄
les numero nam ꝛ
tūc poſs dici q̄ tunc
ſtaretur iudicio ma
joris partis nā ma
ior videtur numero
iuriſdictio ꝛ ptās
ab vna pte ꝯ eciāꝫ
ab alia ut.ff.de ar
bi.in.l.ſi duob̄. ¶
Sopiatur h̄ quid ſi
arbitri adiudicent
iuriſdictōnem eis ꝯ
nō habēt nichiloiꝰ
tenebit ſentencia il
loꝝ iudicum quia cum arbitri nonſūt aucrūt ꝯ iuris ſcriptum te
nebit coꝝ ſn̄ia niſi fuerit appellatū ut.ij.q.vi.i.§.diffinicia ꝛ hec
eſt racio nā p vtraſq̄ literas iuriſdictō donata fuit jo. ¶ Specia
les videlicet impetrate ab aliquo illoꝝ qui p clauſulam generalē
poterāt ꝯueniri ꝯ impetrantem ſup eadē cauſa ¶ Perſone vel res
nā qui rem petit debet certā rem petere de iſta materia dicemus
j.de libelli ob.c.ij.ubi ꝯpetencius ponit ¶ Per ſpēal̄.nā hic pa
tet q̄ ſi vnū reſcriptū eſt generale ꝛ ſecūdū ſpeciale licꝫ nō fiat men
cio gn̄alis i ſpēali tūc eīn preualet ſpēali ut.s.e.ti.c.i.ꝛ.j.de offi
leg.ſtuduiſti ꝛ.ff.de regl̄.iur.in.l.ex toto al̄ in toto ꝯ.s.e.ti.cuꝫ
ord̄ vnde ſecūdū reſcriptū ſpeciale nō derogat gn̄ali q̄ nō facit m
cionē illius ꝛ racio ibidem redditur nam p̄mū eſt p̄uil̄m ſecūdū
reſcriptum fuit iuris ꝯmune h̄ ius ꝯmune non tollit p̄uilegiū niſi de i
ſto priuilegio faciat mencōnem ¶ Eneruantur citacōe eciāꝫ facta p
literas ſpecial̄ aut eciam p gn̄ales ¶ Supflua i iſto caſu eciam
cū general̄ mādatum reuocatū eſt q̄tum ad iſtā cīm ſpēaliter cō
miſſam bona queſtio ē ꝛ ſtatim eam ſoluit ibi donec iuriſdictio
ꝛc. Iuriſdictō hꝫ ergo iuriſdictōem licꝫ nō habeat exercicū ꝛ ita
videtur q̄ nō poſſit eam alij demandare eſt eīn abſurdū alij de
mandare iuriſdictōem anq̄ ipē eam nāciſcatur ut.ff.de offi.p cō.
in.l.obſeruare §.ſi.ꝛ ſic videtur ſimiliter q̄ nō poſſit citare ptes
ante reꝝ expreſſionē.v.q.ij.c.ſi.ideo eīn citātur partes ꝛ dantur
inducie ut deliberet quis ut iij.q.iij.offeratur Sed in iſto caſu n̄
pn̄t deliberare ar.ꝯ.j.de ap.ſignificantib̄ ꝛ inſt.de acti.in.§.cura
re ꝛ.j.d teſt.ſpol.cū ad ſedē ubi eīn petitur hoſpical̄ cū ſuis ptinē
cijs ꝛ tamen pōt ꝯmittere licꝫ nō habeat exerciciū ꝯmittit enim
quod habet Sed qualiter priores iudices p̄uantur iuriſdictōe
cū dominus papa nō intendat eos priuare Item nunquid eodē
modo p mortem delegantis eſſ iuriſdictio reuocata q̄tum ad non
expreſſas pſonas ar.q̄ non ut.C.de duobus reiſ.in.l.ult.eſt ta
men animaduertend̄ an reuocetur p mortem an viua voce ut.ff.
de ꝓcur.ſi defunctus ꝛ in.l.ſe.ſed eſt verum q̄ reuocatur p mortē

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

q̄ſtum ad ea que n̄ ſūt expſſa ut. ī. de offi. del. gr̄ū ⁊. c. licz ⁊ h̄ io
Sedes liberalis ut pote ⁊ que non claudit gremium redeun
ti ut. C. de ſūma tri. in. l. finali ad finē ⁊. C. de ep̄is ⁊ cle. in
l. ſi quis in hoc ⁊ xxiij. q. iiij. duo in. v. ita h̄ in quo eſt liberal' vel
grām facit cū ad h̄ tenecatur. ī. de fo. cōpe. licet ī̄mo quaſi precepti
euāgelicū eſt h̄ ubi
neceſſitas ibi nulla
liberalitas eſt ut. ff.
de adimēd l' m. l. rē
legatam tom̄ p̄r di
c̄ gr̄ā quicquid ipſe
facit nam vniuerſe
vie dn̄i miſericordia
et veritas n̄ā ubi iu
ſticia ſuatur ibi mi
ſericordia adhibet
ut lxv. di. in. c. diſci
plina ¶ Et viliores
et inelegant. n̄ā a io
ue principiū miſſe io
uiſ omnia plena vir
gilius ⁊ ſicido eciā
a capite cedēda eſt ut
ff. de eden. in. l. argē
tarius i. ſ. edita q̄m
p̄n̄cipuȝ potiſſima
pars eſt cuiuſq̄ rei
ut. ff. de ori. iur. l. i.
et is qui maior ē di
gnitat dȝ p̄poni ut
xvi. di. p̄ſidētus ⁊ v
bi legalis paternis
tas q̄bitur p̄mo inē
rogat pater q̄ fili⁹
ut. ff. de adop. l. ij.
¶ Maiores h̄ quas
pſonas nos dicim⁹
maiores ⁊ eciā di
gniores n̄ā inuenio
q̄ quilibz clericus di
citur habere digni
tatē ut iiij. di. in. c.
denicq̄ et. i. q. i. in. c.
repiun i ſi. q̄ncq̄ eī
mācipia dicunt ha
bere dignitatē ut. ff
de uſufr. h̄ ſi quid i
ſ. mācipioȝ quan
doq̄ eciā poteſtates
ſeculares dicunt ha
bere dignitatem ut
xxiij. q. v. adminiſtratores quandoq̄ eciā decurionatum dicitur di
gnitas eē ut. ff. ad. l. cor. de ſicc. in. l. pl' Itē ⁊ nūquid illā ma
ioritatem cōſiderabimus de qua dicitur xl. di. c. multi in ſi. vel de q̄
dicit xxiij q. i. qui ḡ pacē vel de qua dicit di. ij. lex eſt vel eciā de
q̄ua dicit. ij q. vij. c. querendū ⁊ c. terminacōnes uel illā de qua
dicit ff. de gradi. uel iur. cōſultus in. ſ. parentes uel eciā de qua dicit
ff. de pac. maiorem ſ̄. ma ores ⁊ digniores vocat h̄ notabiles p
ſonas que ſb cl'a generali cōprehēdi nō dn̄t ut. ff. de iniur. l. itē a
pud labeonē in. ſ. h̄ edictū ⁊ tales dn̄t eē que adus mouerēt a
nimū principis vel ad dandū ſeu ad denegand ſ̄p̄tū n̄ā racōne
maioritatis p̄ſumit ḡ aliquē ut xxxi. q. ij. in. c. lotharius ⁊. ff. q̄
metus cau. in l. nō eſt veriſimil' Itē q̄ circa iudicia defert dignita
ti ⁊ pſone ut. ī. de offi. del. ſane ⁊ in. c. paſtoral' ⁊ ij. q. vij. c. q̄ſ
quis ⁊ xxiij. q. i. qui ḡ pacē ⁊ xlv di. cū beatus videt ḡ q̄ p gn̄a
le clauſulā nō poſſit cōueniri ſacerdos ſiue clericus cū ipſe ſit maioȝ
quolibet laico ut vi. q. i. in. c. beat⁹ ⁊ xcvi. di. duo ſūt ⁊. ī. de ma
io. ⁊ obe. ſolite in. v. fecit deus dūmō clericus ſpēali vocabulo non
ſit deſignatus uel nominatus ⁊ h̄ eciā intuebitur iudex qui debeāt
dici maiores ⁊ qui minores ⁊ que negocia dici debeant maiora
vel minora nō enī certa poſſ̄ donari doctrina ut xxiij. q. iiij duo i
ſta at ei h̄ nomē aliis bn̄ includeret maiores pſonas n̄ā nomine
populi cōtinent ⁊ ſenatores ⁊ eciā ſeniores plebis in aut. appella
cione ſiue patricijs ⁊ ſenatoribꝰ ceteri ciues ſignantur ut inſt. de
iure natu. in. ſ. plebiſcitū nec ſemp h̄ nomē al. facit pōnē ut lvi

maiores et digniores ſub generali clauſula non in telligantur includi. Sed nec liceat occaſione generalitatis huiuſmodi multitudinem effrenatam in iudicium euocare. ¶ Nec ſuper maioribus et grauioribus negocijs audiantur qui de leuioribus et minoribus tantum faciunt mē cionem Si quis vero aliquas perſonas expreſſerit non ut velit cum eis i iudicio experiri h̄ ut ad pares tranſire valeat vel minores quia fraus et dolus ei patrocinari non debet tā q̄ mendax precator careat penitus impetratis ¶ Itē cantori et. r. priori de monte lepröſorum

Ex tenore literarum quas nobis deſtinaſtis intelleximus. R. ſacerdotem de tolle uill'. ad alios iudices ſuper queſtione que inter ipſum et abbatem de becco vertitur literas apoſtolicas impetraſſe qui cum partem citaſſent aduerſam dictus preſbiter coram eis nolut litigare et infra ¶ Cumq̄ uos in cauſe cognicione velletis procedere abbas coram vobiſ propoſuit q̄ non tenebatur per directas ad vos literas predicto preſbitero reſpondere cum per alias et ab alijs iudicibus fuiſſet citatus que auctoritate illarum non fuerint reuocate Nos igitur attendentes fraudem preſbiteri memorati duas cō miſſiones ſuper eodem negocio impetrantis quarū altera non faciebat mē cionem de reliqua quia fraus et dolus alicui patrocinari non debent decernimus ut ipſe cōmodo careat vtriuſq̄ ¶ Item mediolanenſi

Cum archiepiſcopatico ap. ſed. ſcripta

di. cenomaū. ar. ff. de cōſti. pec. l. i. in. ſ. debitū ⁊ illud ſūt alij duo latrones
nequā cum eo io. ⁊ eſt racō nam procedit aliī ḡ maiores ⁊ aliter ḡ mino
res ut xlv. di. cū beatus ⁊ xxiij. q. i. qui ḡ pacē ſimiliter de h̄ notauit. ī. de
iureiuran. cū quidā in glo. que incipit ſic patet ¶ Sub gn̄ali eo eī ipſo q̄
digniores intelligunt in fraudē verſari ut ff. de iure fiſci ita fidei n̄ā ſm̄ di
ſtinctōnem reȝ noia ſūt diſti
guenda xxi. di. cleros ⁊. C.
de codicill' ſi idē ¶ Sed necē
ſitat p̄hibet h̄ dn̄s papa ne
diuerſe pſone litigatoȝ vex
acionibꝰ afficiant ut. C. mād.
in l. p diuerſas i prin. ⁊. ī. c.
ti nōnulli ⁊. c. vlti. Intend.
enī minuere lites. ī. de dol. ⁊
cō tu. finem ⁊. c. venerabil' ¶
Multitud. ar. occiſionē uī.
ad inquū diſpendiū nō trahi
ut. C. de vſuc. pro emp. l. ſi. ar
x. q. iij. i. c. ſi. ⁊. ī. c. ti. nōnul
li h̄ videtur q̄ cū generalita
te nō debeat aliqua cōmiſſio
impetrari ut ar. ſ. c. ti. ad h̄
ſed ideo nō ualent lr̄e ille n̄ā
cer ti iudices nō erāt ibidē do
nati h̄ quos ipſe ducerer poci
us eligendos n̄ā taliter iacl
ligit illud. c. h̄ eciam litera cō
cordat huic dicto decretal' lauſ.
ut ibidē dixi ⁊ ideo negocia
illius cōmittebant qd̄ erat ini
quum h̄ generalitas cauſaȝ
al' bene poterat cōmitti ut. ff.
de iud. cū pretor ¶ Effrena
tam ut. ff. de teſti. l. i. i. pri. ī.
de teſti. cū cim ⁊ effrenatam
dicimus ultra xl. ut. ī. de cle.
excōmunicato miniſtrā. ī. c. la
tores tamen hodie illa gn̄ali
tas ſiue multitudo reſtricta ē
eciam uſq̄ ad tres vel eciā
uſq̄ ad quatuor ut ī quadā
dec. innoc. iiij. que icipit cū
ī multis ¶ Ita fraus ſic. ī.
de dol. ⁊ cōtu. ex literis ⁊ xxx
q. i. dictum ⁊. ī. c. ti. i. c. pri.
et qui fraudē allegat eciā ſi
ue dolū pbare dȝ ut ff. de p
bac. quociēs i ſ. qui dolum
Sed qualiter cōſtabit q̄ no
lit cū pſonis expreſſis i iudi.
experiri h̄ tn̄ vult deſcendere
ad minorē uel eciā ad equales eo ipſo q̄ deſcendit p̄mo ad equal' vel e
cū i ad minores preſumit fraus ⁊ dolus vn ille p̄t excipe qui cōuenit ubi ſta
tim l' eciā i q̄ato p̄t cōueniat pſon. i expſſam uel eciā niſi forſitan illius copiā
nō poſſ̄ habere ⁊ h̄ debz p̄mo proteſtari al' ei credo illū eē repellend alij

Ex tenore ſub eod negocio no. q̄ cū plures litere im petrantur ſup codē negocio aut impetrantur ab eodē aut a diuerſis dicunt ḡ
ſi ab eodē aut diuerſos iudices aut ad eoſdem Si ad diuerſos iudices ali
quis impetrat duo paria literaȝ i fraudē ei fatigandi aduerſariū ſuū ſup e
odē negocio ⁊ nō ad cautelā q̄ timebat pdere vnū ſ̄p̄ti uel eciā q̄ time
bat aliquos mori tūc neutre litere ualebūt ut hic ⁊. ī. c. ſi. q̄ nonnulli.
h̄ ſi ad cautelā ut dixi tūc valent litere h̄ tn̄ p⁹ q̄ cepit agere p alteras reli
que nō valent ut. ī. c. ti. i n̄ra ⁊ ſi attemptaret pderet vtraſq̄ ut dictum ē
Si vero ad eoſdem iudices ⁊ diſcordant i data tūc valent prime niſi i ſe
cundis mencio fiat de primis quia tunc nichil itereſt que valeant Si ve
ro eadē eſt forma literaȝ ⁊ data ⁊ ad eoſdē iudices tunc dico q̄ eedē ſūt
litere q̄m nō nocet habere plures literas ad cautel' ſi. cum poteſt quis plu
ra teſtamēta habere vnius tenoris ut. ff. de teſta. i. l. vnū teſtament. ⁊. ff.
de hijs que i teſtō. l. i. l. ſi. ⁊. ff. d̄ bonoȝ poſ. ſm̄ ta. l. i. i ſ. ſi quis i duobus
nec eciam iuueniens eſt plureſ iudices habē ſup vno et eodē negocio naȝ
illud tu habes ī. d̄ offi. leg. cū nō ignores Si vero ſint diuerſe ⁊ aduer
ſe tūc neutre ualēt ut. C. de fide iſtrum i. l. ſcripture ⁊. ī. d̄ fide iſtrumēto.
c. imputari ¶ Si autē litere impetrantur aduerſus pſoniſ. ſ. tam ab acto
re q̄ a reo aut impetrantur ad eoſdē iudices aut ad diuerſoſ Si ad eoſ
dem quia concordant tam i data q̄ i forma tunc eedē ſūt litere ut dictū ē

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

moderemur et infra Scripſiſti nobis quod cum . p . clericus in eccleſia mediolanen ſufficientem ſibi ſit prebendam adeptus mirabaris quod pro receptione ipſius in eccleſia de gongoſa prepoſito et fratribus eiuſdem eccleſie literas noſtras miſeramus cum ſi literarum noſtrarum ſeriem attendiſſes nichil inueniſſes in eis quod tuum debuiſſet animum offendiſſe cum enim in literis noſtris nec de prebenda ipſius . p . mentio haberetur nec mediolanen canonicus ymo nec clericus diceretur in eis et in literis ipſis hic eſſet adiecta conditio ſi dignus extiterit ad eccleſiaſticum beneficium obtinendum intelligere potuiſſes qualiter ipſe litere fuerant impetrate ¶ Item electo decano et canonico cameracen

Cauſam que inter p monſtra . et premonſtr. eccleſias ſuper poſſeſſionibus de anapia vertitur et infra ¶ Quia in literis noſtris animaduertimus fuiſſe inſertum quod ſi alterutra parcium citata legittime preſenciam veſtram adire vel iudicio veſtro parere contempſerit vos preſentis partis probationes recipere et quantum de iure poſſetis in cauſe cognitione ac deciſione procedere minime tardaretis ¶ Nos volentes ut clauſula illa quantum

Si vero de data eſt eadem et forma tunc ſupſedeant utriſque donec conſulatur ſuperior ut . j . de offi . del . in . c . ſane . i . et hoc autem eſt verum ſi utraque pars ſuas literas oſtendat ſi autem actor tacet per annum tunc valent ſecunde ut . j . e . ti . in . c . plerumque Si vero impetrant ad diuerſos tunc prime litere valent niſi in ſecundis mentio fiat de primis ut . ſ . e . ti . ceterum Si autem non apparet que ſint prime vel ſecunde tunc enim mutuo ſe impediunt ſed iſta quando impetrant ad iudices diuerſos non procedunt hodie quia ille ſole valent que primo iudicibus preſentant ut . j . de ap . ut debitus et iſtud locum habet in hijs per quas nondum eſt proceſſum in alijs autem per quas eſt proceſſum et repreſentatio facta eſt tunc enim ſemper valent prime niſi ſecunde mentionem expreſſam faciant de primis et etiam de proceſſu et de lite conteſ . ut . j . de re iudi . inter monaſterium et . j . de offi . del . coram quandoque tamen valent ſecunde litere et non prime . i . prime ſunt in pendenti quouſque ceſſent vel etiam infirmetur ſententia licet enim in ſecundis literis non fiat mentio de primis ut . j . de confirma . vtili vel inutil . bone et generaliter ſicut credo ubi cum prime litere elidi poſſunt per exceptionem valent ſecunde licet non faciant mentionem de primis et non prime quia ſunt veritate tacita impetrate ¶ Careat primo etiam videtur quod cauſam perdere debeat ſicut qui petit ſeruum in uno iudicio ſi petat in alio perdit cauſam ſuam ut . C . de aſſerd . toll . l . i . in § . ſi . nam ubi iudicium cepit et ibidem debet habere finem ut . ff . de iud . heres unde et primis iudicibus iniuria fieret ut . ff . de arbi . litigatores tamen cum non perdit nam ſufficit ſi litas perdit et in expen . condemnatur ut . j . e . quia nonnulli illud enim de ſeruo in fauorem libertatis eſt dictum et ideo eſt ſpeciale.

Cum adeo moderemur et vere cum multa moderatione et cautela diligentia concedi debent ut xxv . q . ij . in . c . apoſtolice ut non poſſint reprehendi quandoque tamen ipſum papam fallit obliuio videlicet de facto ut xxiij . di preterea et xxx . q . viij . i . c . quod autem nam ibi fuit oblitus urbanus cum omnium habere memoriam et in nullo peccare potius eſt diuinitatis quam humanitatis ut . C . de veteri iure e . in . l . ij . in § . ſi quis autem et nichil eſt in humana conditione quod ſtare poſſit perpetuo ut . C . e . ti . in . l . ij . § ſed quia diuine et teſtamentum ſimiliter in nulla ſui parte debet eſſe viciosum ut . C . de edic . diui . adri . tollen . in . l . ſi . ſic etiam et priuilegium ut . j . de fide inſtrumen . inter dil . et . j . de priuil . in . c . cum olim in fine ¶ Sufficientem nam debet eſſe talis quod ſufficiat tam ſibi quam ſuis ut . l . di . ſtudeat et quod etiam aduenientes recipere valeat et iura epiſcopalia ſoluere ut . j . de preben . in . c . de monach . et . j . de ſupplen . negli . prel . in . c . ſicut nam in tali ſufficientia debet haberi etiam ratio nobilitatis ut xli . di . non cogant Item et ſcientie ut . j . de preben . i . c . de multa Item etiam et dignitatis ut . ff . de vari . et extraor . cogni . l . i . in § . in honorarijs et . ff . de uſufr . in . l . ſed et ſi quid in . § . i . ¶ Ipſius mentio ſed quid ſi eſſet modica et etiam inſufficiens numquid tenetur mentionem de illa facere non videtur ar . a contrario ſenſu . j . de preben . cum teneamur tamen expeditum eſt quod qualecumque ſit beneficium debet inde facere mentionem ſi enim ſe dicat nullum beneficium eccleſiaſticum et impetret reſcriptum non valet ut . j . e . ti . ſi proponente et ibidem dicitur de hoc et qui etiam habent plura beneficia non poſſunt hanc exceptionem opponere ut . j . de excep . c . cum eccleſiaſtice et licet dominus papa ſcribat precaſe exceptiones tamen eas patienter et etiam iuſtas excuſationes admittit ut . ſ . e . ti quando aliquis quando et . j . de offi . del . ex parte tua ij . et . j . de prebend . cum teneamur nam quandoque etiam ſcribit rebus ſe aliter habentibus ut ar . ij . q . vi . in § . biduum verſus finem i . de . rurſus illud ¶ Nec clericus qui dicit ſe clericum cum in veritate non ſit clericus non valent litere ut . j . de tranſac . ex literis et qui etiam non eſt clericus non reputatur ydoneus ut hic nec etiam poteſt in clericorum numero computari ut . j . de inſt . c . ij . ¶ Si dignus nam conditio

iſta ſine omni expreſſione ſubintelligitur ut . j . de elec . cumque ſicut etiam illa ſi preces veritate nitantur ſ . e . ti . ex parte et ſic enim patet quod qui habet ſufficiens beneficium ad aliud beneficium reputatur indignus ut . j . de preben . ſup cum tamen in ipſo beneficio ſeruire non poſſit ut ibi ¶ Qualiter quia tunc ei litere non debent valere impetrate tacita veritate de . ſ . ti . ſedes johannes .

Cauſamque citata legittime . i . tercio ut . j . de cle . non reſi . c . ex tue ¶ Recipere per quod videbatur quod bene poterant recipere teſtes lite non conteſ . quod eſſe non debet ut . j . ut lite non conteſ . quoniam fre . et per totum ti . niſi in caſibus contentis in . c . quoniam fre . et in caſu quem tu habes . j . de offi . iudi . c . ij . ¶ Quantum de iure iſta clauſula ſemper debet poni in termino peremptorio poſt ipſum terminum peremptorium ut . j . de teſt . i . ni . ex literis et . j . de dol . et contu . cum dilectus quia tunc poſt edictum peremptorium iudex comminari debet ſe proceſſurum ut . ff . de iu . di . in peremptorio ¶ Inſerenda ſed per errorem ſcribentis fuit poſtpoſita hec tamen error talis non nocet ut . C . de teſt . errore et in . l . ambiguitates unde dic inſerenda ac ſi inſerta eſſet intelligenda et videbatur enim quod non reſpiceret precedentia ut . j . de ap . inquiſitiones ſed iſtud non eſt verum quia non eſt veriſimile dominum papam totam iuris obſeruantiam tot laboribus ac multis vigilijs excogitatam unico verbo tollere velle ut . C . de moff . t . ſi quando et . j . de elec . eccleſia veſtra et ar . j . de reſti ſpol . audita et qui tutorem precipit confirmare ſecundum ius intelligitur precipere ut ff . de confirma . tuto . in . l . tutores ¶ Precedat et ita quandoque ſequens clauſula determinat precedentem et quandoque precedens determinat ſequentem prout ordo iuris requirit ut xxxij . q . vij . apud ſeculo requiris et . ff . de condi . et demon . in . l . cum nam ſequens clauſula reſpicit tantummodo proxime poſitum . j . de conces . cum dil . in fine et optime facit ad iſtam materiam . ff . de l . i . l . ſi huius plurium in § . ſi . et vere precedere debet quia totum proceſſum negocij de iure debet procedi ut . C . de ap . con in § . i . et que precedunt quandoque repetita intelliguntur ut . ff . de condi . et demon . in . l . cum Item eſt hic ar . quod verba reſcriptorum ſecundum ius commune ſunt intelligenda ut . j . de offi . del . ſup queſtionum in § . ſi vero duo et . j . e . ſup literis nec etiam ordo ſcripture ſpectatur ſed potius id quod ex iure ſumitur ut . ff . de ſoluc . nec ordo ſcalis enim in priuil . ut . j . de deci . ad audientiam in ſi . jo . ¶ Incidentibus ipſo iure tam in principali quam in acceſſor . vel incidentibus vel emergentibus remota eſt appellatio ut . j . de ap . ut debitus ¶ Canonice . i . ſecundum iura canonica ut . ſ . de conſti . c . i . johannes .

Conſtitutus reciperent hic autem duo mandantur primum quod recipiant illum in canonicum ſecundum quod aſſignet eidem prebendam ſi vacat vel quam cito eam vacare contigerit numquid ergo ſi non poſſunt eidem aſſignare prebend . tenentur eum ſaltem recipere in canonicum ar . quod ſic . j . de preben . dilectus et . j . de dolo et contu . cum dilecti ar . contra . j . de offi . del . cum ſup abbatiam . ff . quod cum fal . tutore . l . i . in § . i . et melius in . l . ij . ar . quaſi a contrario ſenſu ij . q . vi . in § . diffinitiua et § quandoque plures et . ff . quemadmodum ſeruitus amit . ſi communem et . ff . de minori . etiam et i . l . tutor ar . pro et contra tu inuenies xv di . ſi ad ſacramenta finis dec . videtur dicere quod non eſt ſecundum

de iure poteritis que ante quam de probationum receptione mentio fieret fuerat inserenda clausulam illam de receptione probationum precedat Mandamus quatenus ipsam intelligentes ibidem in causa iuxta tenorem literarum illarum procedere non tardetis. Provisuri ut si literarum auctoritate priorum in eodem negotio legitime est processum stabile perseueret alioquin si occasione clausule memorate aliquid constiterit in alterutrius partis preiudicium attemptatum id viribus decernimus cariturum. Mandantes ut in decisionem ipsius negotii fiat premissum est tam super principali quam super incedentibus questionibus appellatione remota canonice procedatis. Item archiepiscopo senensi.

Constitutus apud sedem apostolicam p. clericus proposuit quod cum celestinus papa predecessor noster p. n. decano et capitulo bituricensi dederat in mandatis ut ipsum reciperent in canonicum et in fratrem et prebendam ei conferrent si qua tunc in eorum vacaret ecclesia alioquin primo vacaturam et ipsi mandatum eius admittere noluissent eis papiendo mandavit ut quod mandaverat adimpleret sibi super hoc executoribus deputatis et infra. Verum pars adversa respondit quod cum in bituricensi ecclesia certus esset numerus canonicorum institutus et firmatus iuramento et per romanum pontificem confirmatus et quod hoc memoratus p. non fecisset in suis literis mentionem intelligendum erat ipsum esse circumvenisse p. n. et dictas literas tacita veritate impetrasse et infra Discretioni vestre mandamus quatenus si vobis constiterit certum numerum canonicorum qui nunc est in ecclesia bituricensi per decanum et capitulum eiusdem ecclesie iuramento firmatum antequam predictus clericus literas executorias impetrasset quicquid factum est occasione literarum ipsarum irritum decernatis. Alioquin faciatis ei in ecclesia eadem prebendam si qua vacat sublato cuiuslibet appellationis obstaculo assignari. Idem a canonico putans.

Super literis que ab aliquibus ex malicia et a nonnullis ex ignorantia tacita veritate vel suggesta falsitate impetrantur a nobis diversos intelleximus sentire diversa. Alijs

hoc est unum mandatum et non duo et hoc enim ideo dicit nam iurati erat de certo numero canonicorum unde ratione iuramenti non poterant augere numerum nam duo in veritate mandavit dominus papa videlicet ut reciperet in canonicum et eodem recepto eidem provideret et cum reciperent quod numerus erat sacramento firmatum quare si tertie non valebant et certus numerus canonicorum statim debet in ecclesiam facultates ecclesie ut in auten. ut dete. sit numerus can. coll. i et. j. de vi. et ho. cle. j. quam ut ait et idem est si numerus certus sta tutus sit in ecclesia licet non sit iuratus aut per sedem apostolicam confirmatus quod non valent litere nisi dicat non obstante certo numero canonicorum hic tamen videtur ar. quod in fi. ubi dicit si a sitente numerum etc. si tamen potest dici quod hoc de numero facta fuit mentio et non de iuramento nec de confirmatione pape. Vel primo vacaturam quod tamen solus papa facere potest ut. j. de preben. per totum. Admittere i. percipere. Recipiendo videlicet per executorias. Super hoc videlicet tam super iuramento quam etiam sup confirmatione ut. j. collitur ubi dicat certum numerum canonicorum qui nunc est in ecclesia etc. ut notatur in fi. illius notule hic dum. Mentionem ista allegatio non valet si venissent aliqui quod numerum illum auctum specia ut j. de preben. per illorum s. de confo. cum accessissent. Et dictas literas scilicet executorias. Iuramento sed in omni iuramento tali semper intelligitur maioris auctoritas excepta ut hic innuitur a contrario sensu et ff. ad munic. l. i. impu. tor. et. j. de iureiur. venientes quod non facerent quod iuramentum si ad mandatum domini pape illum reciperent. Item si talis conditio inest iuramento tunc numquam dispensatio est necessaria quia si displiceat domino pape non est ligatus tali iuramento Jo. dicebat istam conditionem non inesse iuramento si tamen ideo dicitur auctoritas superioris excepta quia non preiudicat eidem quin possit contra facere tamen videtur verius quod in iuramento tali talis conditio subintelligatur et in huiusmodi iuramentis et hoc ideo nam super re alterius vel quasi iuramentum tale prestat et de re alterius non potest precise iurari promo esset anceps periurii ut ff. de in litem iuran. l. videamus. et ff. rerum amo. in arcell. et ideo in talibus domini pape auctoritas intelligitur tacite excepta licet autem non expresse excipiat simili. xxij. q. ij. beatus et j. de iureiur. quemadmodum circa prin. quare si dominus papa mandet aliquem recipi in canonicum non obstante tali iuramento tunc ipsum licite recipiunt quia sic apparet quod papa iuramentum factum quasi de re sua non vult ratum habere cum administratio sola commissa est capitulo et non dominium collationum et istud iuramentum tenetur canonicis servare nisi dominus papa contrarium mandet. Sed quid si iurassent ante presentationem et post datam etc. tunc non obstaret suum iuramentum quia data respicitur ut hic dicitur et. s. e. ti. ex te et ideo non valuerunt litere taliter impetrate in quibus de iuramento mentio non fiebat preterea aliud videtur hoc quod canonia sola sine prebenda numerum canonicorum augeat quia si augeret numerum tunc non obstaret iuramentum quin possent ipsum recipere sic. s. de rescri. cum M. Item nota ar. quod canonia potest esse sine proventibus ar. j. de preben. relatum si quis. i. q. iij. si quis obiecerit si ibi appellantur res corporales unde ex quibus res ipse corporales recipiuntur et sic debet mentio fieri de iuramento ut hic dicitur et sic etiam de pactione si qua in aliquo contractu interveniat debet mentio fieri alias autem non valet privilegium ut. j. de deci. ex multiplici. Impetrasset hic autem consideratur tempus date et ideo non dicit ante monitorias et sic est ar. quod per monitorias non acquiritur ius alias si diceret ante monitorium de ista materia notatur. j. de renun. veniens. Irritum et ita ea que fiunt per literas subreptitias non valent de hoc autem nos diximus. j. e. ti. ad audientiam. Prebendam. i. in canonicum recipi ista enim sunt annexa ut. i. q. iij. si quis obiecerit. Super literis diversos nam quot sunt capita tot sunt sententie ut de co. di. iij. sicut in sacramentis varie enim sunt hominum voluntates ut. ff. ad tre. quia poterat et homines sunt fac. ad dissen. endum ut ff de arbi. item si unus in principali et diversitate corporum sepe sequitur diversitas animorum ut. j. de conces. preben. vel ec. n vacan. quia diversitatem. Carere. ut. xxv. q. ij. et si legibus. Rigorem ut xvi. q. ij. prescriptione. Et simplicitatem. nam simplicitati subvenitur ut de. c. di. ij. c. iij. et. j. de rerum permu. cum universorum nec enim obest quod per simplicitatem est omissum ut ff. de ventre in spi. l. i. in §. si. item imperitie parcitur ut ff. de proba. cum de indebito in §. i. et ff. de eden. l. i. in §. si. et ff. qui satisd. cog. de die in §. minori et. C. qui admit. ad bonorum pos. et ff. si quis in ius voca. non ierit. l. ij. in §. si quis ar. contra. de in ius. vo. l. ij. C. de fal. moneta. l. i. tu tamen dic ut in prima specie. quod rusticitati parcendum est contraria vero sunt civilia. Discretionem per istam decre. sunt cassate omnes solutiones que recitabantur xvi. q. ij. prescriptione. C. si contra ius vel utili. publi. prescrip. et l. et si legibus. Priori modo. videlicet per fraudem vel maliciam et qui istam fraudem allegat eam probare tenetur ut ff. de probati. in l. quotiens. in §. qui dolum nam quilibet presumitur bonus nisi probetur malus ut. j. de scruti. c. unico et. j. de presumptio. dudum. Facta fides. sic. xxv. q. ij. et si non cognitio quam dubium sit poterit de hoc cognoscere nam ratione dubitationis sit quod

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

aſſerētibus eos debere ꝓſus carere omni cōmodo literarum cum mendax ꝑcator carere debeat penitus impetratis Alijs vero dicētibus ꝙ et ſi forma carere debeant in literis noſtris expreſſa nichilominꝰ iuxta rigorem iuris ſit in negocio a delegato iudice procedendum ¶ Nos igitur inter eos qui per fraudem ł maliciam et illos qui per ſimplicitatem vel ignorānciam literas a nobis impetrant huiuſmodi credimꝰ diſcrecionem habendā vt hij qui priori modo falſitatem exprimunt vel ſupprimūt veritatem in ſue ꝑuerſitatis penam nullum ex literis cōmodum conſequatur ita videlicet ꝙ delegatus poſtꝗ ſibi ſuper hoc fuerit facta fides nullatenus de cauſa cognoſcat ¶ Inter alios aūt qui poſteriori modo literas impetrant dicimus diſtinguendum que falſitas ſuggeſta fuerit vel que veritas ſit ſuppreſſa naꝫ ſi talis expreſſa ſit falſitas vel veritas occultata que ꝯſtius fuiſſet tacita vel exꝑſſa noſ nichilominus ſaltem i formā omuni literas dediſſemus delegatus nō ſequēs formam in literis ipſis appoſitam ſed ſecundum ordinem iuris in cauſa ipſa procedat Si vero per huiuſmodi falſitatis expreſſionem vel ſuppreſſione eciam veritatis litere fuerit impetrate qua tacita vł expreſſa nullas nos prorſus literas dediſſemus a delegato nō eſt aliquatenꝰ ꝓcedendum Niſi forſan eatenus et ut partibus ad ſuam preſenciam conuocatis de precum qualitate cognoſcat ut ſic in vtroqꝫ caſu eadem racio que delegantem moueret moueat eciam delegatum ⁊ vbi delegatus ſuas literas denegaret delegatus eciam ſue cognicionis officium nullatenus interponat ¶ Idem abbati et cōuentui premōſtraten̄.

Doceri poſtulaſtis a nobis utrum per literas aduerſꝰ abbates nł la mencione habita de ſuis conuentibꝰ impetratas teneantur abbates ipſi ſuper cauſ que ad conuentꝰ pertinent et eoſdem de ipſis querelantibus reſpondere ¶ Ac licet inhibita ſit appellacio p appellacōiſ

ci non fieret ut. ff. de libe. cau. l. ordinata ⁊ C. e. ti. l. ordinata ⁊ ita qui fraudem allegat fraudem probare debet ut iam dictum eſt ¶ Nullatenꝰ cognoſcat oppoſita excepcione legittima ſuſpenſa eſt iuriſdictō iud. circa principalem cām ⁊ ſi dubia eſt ⁊ de hoc eciam prius poſtea agnoſcat iudex de fraude ſiue dē malicia de qua excipitur nō diſtinguitur in iſto caſu ꝙ falſitas ſit expreſſa vel eciam que veritas ſit occultata ſed tantum ſufficit ꝙ p maliciam iſtud fecerit ⁊ ſic intelligitur .l. illa xxv. q. ij. ⁊ ſi legibus ſed qualiter ꝓbabitur malicia certe ex iudicijs ꝓpicius utputa ex qualitate perſone ⁊ eciam ex forma reſcripti ¶ Poſteriori videlicet p ſimplicitatem vel eciā p ignoranciā ¶ Expreſſa. utputa ſi dixit ſe in poſſeſſione nunc deiectum cum non eſſꝫ nam nichilominus tunc darentur eidem alie litere ex quo petit cauſam cōmicti vel eciam tacet ſe decimum ⁊ impetrat literas ſuper vſuris vel eciam ſuper alia re ꝓpria. ¶ Occultata utputa ſi occultauit ꝙ ad arbitros itum erat nec eciam cauſa per eos terminari potuit ut ar. C. ſi ꝗ ius vel vtili. pu. l. i. ¶ In forma comuni ſecūdum iſtū modum intelliguntur iura iſta xxv. q. ij. preſcripcione ⁊ C. ſi ꝗ ius vel vtili. publi. ⁊ ſi legibus ¶ Dediſſemus ex hꝰ enim patet ꝙ ſimplicitas ł ignorancia non ꝓdeſt circa huiuſmodi literas impetrādas ꝑmo eciam ad hoc ut reſcriptum teneat nichil debet ſupprimi ex hijs que animū principis mouere poſſunt ad dandum reſcriptum ſiue ad denegandum ⁊ primo quidem ſeries facti eſt exprimenda ut. j. de cohabi. cle. l. ⁊ mł'i ſuper eo item proceſſus cauſe ut. j. de ſen. ⁊ re iud. cum inter monaſterium Item non valent litere ſi quis tacet ſen̄ciam latam ut ar. j. de fide inſtrum. inter dil. v. nominibꝰ et C. ꝗ ſentē. reſ. n̄ poſ. in. l. ſi Item ſi tacet nomen dignitatis ut. ſ. e. ad aures item ſi tacuit aliud beneficiū ſufficiens ut. ſ. e. ti. cū adeo ſiue eciam minus ſufficiens ut. j. e. ti. in. e. ſi ꝓponente ⁊. j. de prebend. cum teneamur Item ſi tacuit eciam vicariam ꝑpetuam ut. j. e. poſtulaſti item ſi tacuit iuramentum ut. ſ. e. ti. in c. proximo itē ſi tacuit pactum precedens ut. j. de deci. ex multiplici Itē ſi tacuit numeꝝ canonicoꝝ iuramento firmatum ut. ſ. e. ti. c. pri. ⁊. ſ. de conſti. cum acceſſiſſent ⁊. j. de prebē. p illoꝝ item ſi tacuit ꝙ dignitas nō eſſꝫ vltimꝰ in eccleſia ut. ſ. de conſti. cum acceſſiſſent Itē ſi tacuit priuilegium ut ſ. e. ti. cum ordinem item ſi diſpenſacionem tacuit ut. j. de fil. pſ. ex tua item ſi tacuit ſe regularem petendo beneficij confirmacionē ut. j. de confirma. vtił vel inutil. porrecta item ſi dixit ſe clericum cum tamē n̄ eſſꝫ ut. j. de tranſac. ex literis item ſi tacuit ꝙ prebenda vacaret de facto ut. j. de conceſ. prebē. cū noſtris ⁊. c. literas item ſi tacuit excepcionem quam debuit exprimere corā ſuperiore ut. j. de ꝓcura. c. in noſtra item ſi tacuit appellacionem a ſe factam. ſ. e. ti. ex parte ij. vel eciam ab alio videlicet ab aduerſario factā ut. j. de confir. vtił vł inutili bone item ſi tacuit ꝙ alius de mandato domini

pape receptiuā fuerit ut. j. e. ti. mandatum ⁊ in duobus. c. ſequentibus item ſi dixit ſe habuiſſe monitorias quod tamen fuit falſum et execucorias impetrauit non valent ut. j. e. ti. ex inſinuacione ⁊ ubicūqꝫ generaliter talem veritatem tacuit vel eciam talem falſitatem expreſſit qua tacita vel expreſſa nullatenus dñs papa literas conceſſiſſꝫ tunc reſcriptum inutile ſit ¶ Procedendum ſecus ſi per maliciā falſitatem expreſſit vł veritatem occultauit ut in precedenti cāū ¶ Niſi forſan illō forſan nō eſt dubitatiuū ꝑmo ponit affirmatiue qui a de hoc cognoſcere debet ſi preces veritate nitā tur ut. ff. de iud. l. ſi quis ex aliena. j. de ap. cum parati ſimił forſan habes xxxiij. q. ij. admonere ⁊. j. de ꝓcura. c. tue vel i deo dicit forſitā quia ſi notoria eſſꝫ excepcio tunc ſtatim poſſꝫ ceſſare eciā in hꝰ caſu ubi notoriū eſt ꝙ aliquis nō eſt meus iudex nec teneꝫ geſtu ut ſi dicit me qui ē ultra mare nō tenē citare ut ar. j. de accuſ. euidencia ⁊ ar. j. de iuriuī. ad noſtrā C. de iuriſd. oim iud. l. in criminali ⁊ iij. q. ij. ſi epus ubi de hoc ¶ De precum qualitate .i. de veritate et falſitate preci oppoſita ꝗ impetrancꝫ ¶ Vel vtroqꝫ nā ꝑmus eſt cum tacita veritate ⁊ expreſſa falſitate p ſimplicitatem dñs papa concedit līas in forma cōmuni ac ſi eſſꝫ veritas dicta ł falſitas tacita ſecūdus caſꝰ eſt cum papa nullas līas dediſſet tacita falſitate vł eciam expreſſa veritate per ignoranciā vel ſimplicia. ¶ In utroqꝫ caſu. ſ. in iſtis duobus vltimis cāibus quādo p ſimplicitatem vel ignoranciam veritate tacita vel eciā falſitate expreſſa litere impetrantur quīa eciam tacita vel expreſſa nichilominus dñs papa in forma communi literas

Doceri quoꝰ .i. ubi n̄ ¶ Debeāt diſcrete agit ꝗ abbatē conueniat nam ſiquidem conuentus tantum conueniretur ſtatim nominaret ſuum prelatum in iudicio ⁊ ſic inducias obtineret .j. ut lite n̄ contēſ. quō ſre. in ꝗ quod ſi ſuper ⁊ C. ubi in rem acti. l. ij. nam ſine ſui pref. līia nec agere nec eciam reſpondere poteſt quin retractaretur ſentencia ut. j. de iud. cauſamqꝫ ⁊ xvi. q. i. in. c. monachi ⁊ xvi. q. ij. ſi ſacerdotes ſicut eciam nec filius ꝗ diu eſt in poteſtate patris ut. C. de annali excep. l. i. in fi. ⁊ xvi. q. ij. ſi ſacerdotes ⁊ ideo abbas conueniendus eſt dico tamen ꝙ nullum collegiū conuenit vel agit vel eciam conuenitur ſine auctē pref. ⁊ ꝯuerſo pref

obiectu᷑ poſſint ne reſpō
deant ſe tueri Super quo
duximus reſpondendum ꝙ
niſi alia cauſa racionabil'
ſuffragetur per appellacio
nem ſe tueri non poſſint
quo minus debeāt aucto
ritate literarum huiuſmo
di legittime reſpondere cū
ex officio ſuo teneantur ꝯ
gregacionum ſuarum ne-
gocia procurare niſi forte
abbatis et conuentus ne-
gocia eſſent omnino diſcre
ta ¶ Item archiepiſcopo
et magiſtro · w. canoico
madeburgenſi

Cum dilecta in xpo
filia . R. cuſtos here
ſeñ · eccleſie ac procurator
G · monial' ſuper eleccioni
bus celebratis in eadem ec
cleſia litigarunt aliq̃ diu
coram nobis et infra. De-
prehendim⁹ literas ad ab
batem de remech et ſuos
cōiudices impetratas per
ſurrepcionem obtētas cū
in eis illius articuli videli
cet de ſubtractorum reſig
nacione fuerit preter cōſci
enciam noſtram cognicio
demandata qui in priorib⁹
literis ad ſcolaſticam hil
deſemeñ et cōiudices ſuos
obtentis inſertus fuerat ꝺ
quibus eciam in ſecundis
literis mencio nō fiebat et
ideo ꝙ ipſarum literaru᷑
occaſione dinoſcit᷑ atēp
tatum duximus irritandū
Dictum inſuper ſcolaſticū
et coniudices ſuos inueni
mus minus prouide pro-
ceſſiſſe cum enim eiſdē pri
cipaliter mandaretur ut
ad predictam eccleſiam p
ſonaliter accedentes perſo
ne ydonee ad miniſtracio
nem cōmitterent abbacie
cui ad opus eiuſdem fieret
hincinde reſignacio ſbtra
ctorum ipſi formam man
dati apoſtolici tranſponen
tes illo articulo pretermiſ
ſo de alijs articulis inordi
nate plurimum cognoue-
runt ꝓpter quod proceſſū
ipſorum contra formam
noſtri reſcripti ac iuris or
dinem attemptatū irritu᷑
decernimus et inane Ideo
ꝙ mandamus quatenus
G. et quibuſdam eccleſie
ſororibus ſicut interfuerit
reſtitutis et forma mādati
noſtri exacta diligēcia ob
ſeruata i negocio ipo rōne

ſine auctoritate conuentus ſiue capituli conueniri vel eciam conue-
niri ſed tantum per ſindicum actorem vel procuratorem de conſe
ſu capituli ab ipſo prel. conſtitutum ſi negocium principalit' tan-
gat prelatum ut .j. de pcura. c. i. ⁊ ſi negocium principaliter tan
gat capitul' tunc ab ipſo. c. conſtituitur ſindicus de auctoritate pre
lati ut .j. de iudicijs
cum g ⁊ .C. de epi. ⁊
cleri. in .l. omnes ⁊ i
§. h nichilominus
⁊ xij. di. non licet ⁊
h ſociam habet cum
negocia prelati ⁊ ca
pituli ſunt diſcreta
ut dicit i fine ſi vero
ſunt cōmunia tunc p
latus de aſenſu ſui ca
pli conſtituit ſindi
cum unde vacante ſe
de nichil eſt innouā
dum ut .j. ne ſe. vaca
c. i. ij. ⁊ iij. nec eciā
nunc currit preſcrip
cio cōtra eccleſiā ut
j. de preſ. c. i. ⁊ .c. de
quarta et ſi forte ca
pitulum agit nō ſuf
ficit conſenſus ſubſe
quens prelati ſicut
nec ſufficit auctori
tas ſubſequens tuto
ris ut .ff. de auc. tu
toꝝ .l. obligari in §.
fi. ⁊ inſt. e. ti. tutor
Sed iſtud nō credo
ſufficit enī ſi poſtea
accedit conſenſus p
lati vel econuerſo ut .j
de donaci. paſtoralis
et .j. de hijs que fi. a
prel' ſine con. c. cum
nos ⁊ dicit lex que
confirmat predicta
omnia ꝙ qui nō po
teſt alienare nō po
teſt rem in iudicium
deducere ut .ff. de iu
re deli. i. l. ait pretor
§. i. Sed quid ſi lis
oriatur inter collegi
um ⁊ prelatum iſte
audiatur ſuper ior ⁊
ille donabit collegio
curatorem ad litem
ipſam cuius eciam
officium ceſſabit lite
finita ut inſt. de au
ctoritat. tutoꝝ i fine
⁊ .ff. de tutel. in .l. ij.
in §. ſi pupillos in ſi
jo ¶ Teneantur ⁊ ꝙ tenentur nomine enim prelati eccl'a intel
ligitur ⁊ prel' nomine clericum ut .ff. de an. l'. in .l. annua §. i. ⁊ .ff. de ꝯ
di. ⁊ demon. filio fa. ñ. ⁊ eccleſia eſt in epiſcopo ⁊ ecōuerſo ut vij
q. i. ſcire debes ⁊ .ff. de rebus dubi. in .l. cum bus non tamen nomi
ne prel' ſemp intelligitur eccleſia ut .j. de teſta. requiſiſti ⁊ xij. q. ij
illud ⁊ .q. iij. pontifices §. i. ¶ Reſpondere cum nō fiat mencio
de reſcr. pñs ¶ Diſcreta bene dicit diſcreta nam ſi ſūt omnino di
ſcreta non tenentur reſpondere niſi de ſua parte q̃m reſcripta non
extendunt ad res vel eciam ad perſonas in eis non comprehēſas
q̃m ſtricte ſcripta intelligenda ſunt ar. ſ. e. ti. ſedes ⁊ .j. de offi. del'
cum olim ⁊ .c. dilecti ⁊ melius in .c. p. ⁊ .g. ⁊ licet autem omnino
ſint diſcreta neq̃ prelatus ſine ꝯſenſu capituli nec eciā capitulū
ſine conſenſu prelati iſtud facere poſſunt ut dictum eſt. ſ. i. prima
Qui in dilecta impetratas que tamen ¶ notula johannes
falſe erant ut .j. de exc. prel. inter dilectos in § preterea ¶
Perſonaliter vnde eciam alij non poterant vices ſuas delegare
ut .j. de offi. del. q̃m aplici in §. is autem ¶ Mencio et ideo non valent
ſecunde litere ut .ſ. e. ceterum nec eciam quod per eas factum eſt ut .j. e. ti. ſe
quitur ¶ Perſonaliter nota hic vnum caſum nouum cum alicui mandat
ut perſonaliter negocium exequatur poteſt alij cōmittere vices ſuas ſiqui
dem partes conſenciant niſi in duobus caſibus videlicet in cauſa inquiſicio
nis Item cū papa mandat a
licui prouideri eccleſie de pre
latis ⁊ eciam de alijs mini
ſtris ut .j. de offi. del. q̃m a
poſtolica in §. is autem ⁊ eſt
ſimile quod dicit lex nam ſi
michi promiſiſti per te nauē
facturum vel aliqd ꝯſimile
per alium me non conſenciē
te non potes facere ꝓpter tu
am induſtriam quam elegi
ut .ff. de ſoluc. inter artifices
¶ Tranſponentes nota in
reſcriptis ordinem ſcripture
ſeruandum ut hic dicit ⁊ xl
iij. di. ſit rector in fine ⁊ iij. q
vij. in gradibus et ij. q. i. in p
mis ⁊ .ff. de vſufr. in .l. quo
ciens ⁊ eciam ordo verboꝝ
oſtendit ordinem proceſſ⁹
ut de ꝯ. di. ij. in xpo pat. ⁊ ff
ad tre. l. heredes in fine ar. ꝯ
ſ. e. ti. cauſam ⁊ .ſ. e. ti. inter
ceteras ⁊ ar. C. de ap. l. i. ſo.
ubi enī aliquid principaliter
mandatur illud tanq̃ princi
paliter ⁊ primo loco tractā
dum eſt cetera vero ſecunda
rio tanq̃ acceſſoria ſubſequē
ter ſūt expedienda ſicut hic u
bi vero plura non principali
ter cōmittitur non refert ꝙ
illorum primo tractetur niſi
vnū eoꝝ de ſui natura prece
dat ut in decre. ſ. e. ti. cauſam q̃
et ar. j. de cauſa poſ. ⁊ ꝓpri
in c. paſtoralis ⁊ .C. de rei vē
di. l. ordinarij ⁊ ideo caſſatur
.i. caſſus ⁊ irritus nunciatur
hic proceſſus proꝝ iudicū
quia articulū principaliter
cōmiſſū omiſerunt de alijs e
ciam inordinate plurimū ꝯ
gnoſcendo ut dicitur in lite
ra ⁊ idem penitus tu habes
j. de offi. del. venerabil' Sed
quare nō ꝯfirmauit quod le
gitime factum fuit j. de pre
bend. dilectus .i. ⁊ .j. de arbi
cū tempore .j. de pauul. cū oli
ij. ſhe. ꝙ non ſeruauerūt for
mam ſibi datam ⁊ quia cū
principale ſit caſſatum eciā
acceſſoria caſſata intelligun
tur ut .j. de fide inſtrum. inter dil. in .ū. fi. ⁊ .ij. q. vi. in §. ſi quis vero ex
pluribus ¶ Iuris ordinem nam iuris ordo exigit ut prius de poſſeſſione q̃
de ꝓprietate cognoſcatur ut iij. q. i. ⁊ ij. quaſi p totum ⁊ ij. q. ij. per totum
et .C. de rei vendi. ordinarij iuris eſt ⁊ .C. de interdic. nō eſt iuris incerti ⁊
ff. de iudi. in .l. ſi de iu. ⁊ .j. de reſt. ſpol. ex queſtōne ⁊ queſtio eciā ſpolia
cōis priuilegiata eſt ut .j. de ord. cogni. ſup ſpoliacōe ⁊ quia iſti iudices
hunc ordinem non ſeruauerunt caſſatur eoꝝ proceſſus .i. irritus eſſe oſten
ditur ut .j. ut lite nō ꝯteſ. accedens .i. ⁊ precipue quia illa forma mandati
fuit ⁊ ita eſt de ſubſtancia iuris ordinarij ordo iſte ⁊ ſic in duobus pecca
uerunt ut quia contra formam ſibi datam ⁊ quia contra ordinem iuris
ſic .j. de ꝯfirma. utili vel inutili examinata ſed tamen hic videtur loqui ꝺ a
lio ordine quem nō ſeruauerunt iudices ſubaudi in alijs articulis q̃ de or
dine cauſe ad cauſam ut ipſa litera dicit ⁊ quia contra formam mandati fe
cerunt ⁊ ordinem iuris in alijs articulis nō ſeruauerunt papa eoꝝ pro
ceſſum denunciauit irritum ⁊ inanem ⁊ ſic in duobus peccauerunt non
ſeruando formam reſcripti nec ſeruando ordinem iuris in alijs articulis

prima procedatis ¶ Idem

Plerumq; contingit
q aliqui noſtris li-
teris impetratis illis uti mul
to tempore poſtponentes
tunc demum eas exhibent
cum aliarum auctoritate ab e
is contra quos primitus li
teras impetrauerunt cepe
rint conueniri dicentes po
ſteriores literas non vale
re utpote non facientes de
prioribus mentionem ¶
Cum igitur non ſit mali
ciis hominum indulgend
ſtatuimus ut ſi quis no-
ſtras literas impetrans in
fra annum poſtq; copiam
iudicum habuerit ex mali
cia uel negligencia preſupoſu
erit uti eis auctoritate po
ſteriorum valeat conueni
ri licet in ipſis nulla de pri
oribus mentio habeatur.
¶ Idem rothomagenſi
archiepiſcopo

Cum contingat ex in
fra ¶ Preterea cum
quidam ſuper aliquo liti-
gantes ad diuerſos iudi-
ces literas impetrant quo
rum quidam obtenta a p
te altera tibi mandant ut
partem aduerſam denun-
cies excommunicationis ſen
tencie ſubiacere aliis iudi
cibus tibi poſtmodum in

iungentibus ut eandem de
nuncies abſolutam Que
ris autem a nobis an vtriſ
q; an neutris vel alteruti
ſaltem obedire debeas in
hac parte ¶ Super quo
tue prudencie reſpondentes
credimus diſtinguendum
an cum primum manda
tum recepiſſe dinoſceris
tibi forſitan innotuerit in
ter illos et alios ſup iuriſ
dictione diſcordiam ſuſci
tatam aut ſup hoc nichil
omnino ſciuiſti ¶ Et qui
dam ſi ſuper contencione
huiuſmodi nil tibi penitus
innoteſcat cum primum
mandatum recipere te con
tingit illud debes humili
ter execucioni mandare ſed
ſi poſtea tibi contrarium
ab aliis demandatur tunc
literarum ad vtroſq; a ſe
ap. obtentarum copia po
ſtulata quas tibi auctori
tate preſencium diſcrete p
cipimus exhiberi ſi ex ipſa
rum tenore deprehenderis
euidenter infra quod non
ſit aliquatenus heſitandum
q literę que ad alios a qui
bus ſecundum mandatum
receperis impetrate noſcu
tur expreſſe reuocent lras
aliorum tu illud intrepi
dus exequaris quod tibi

forte dimittendo lite conteſ. et ſic duobus modis poteſt intelligi q dicit co
tra iuris ordinem ¶ Inanem et. ſ. dixit irritandum nam ibi ipſo iure nō
erat irritus proceſſus ſed tantum irritandus p literas ſubrepticias ut. ſ.
e. ti. ſi autem hic ipſo iure proceſſus nullus et ideo dicit irritum duabus de cau
ſis tum quia contra formam et q contra ordinem iuris ut ii. q. vi. in §. diffinitiua in
v. Idem ſi ſentencia contra ſolu
tum eadem et eſt ſimile. j.
de confirma. vtili vel inutil. ex a
nimata ¶ Reſtituens ſed qua
liter poteſt monacha petere
reſtitucionem dico q nō habe
bant abbatiſſam et ille fue
rant ſpoliate ut ar. ff. de iud.
ſi longius in §. ſi filius fam.
vel eciam quia petit reſtitui
nō tanq monacham ſed q ſi
de corpore ſicut eciam ſi colle
gium non habeat unde ſol
uat creditori tunc ſoluant ſin
guli non tanq ſinguli ſed qua
ſi de corpore et quinq; petit mo
nachus prem cum res mona
ſterii diminuuntur ut xviii. q.
ii. in nullo et eciam nō recedit
a collegio ut xxvi. q. i. ſi quis
rapuerit et ubi monachas p
cipit ut. j. de ſen. ex. parrochi
anos Sed tamen ibidem nō
datur actio iniuriarum mo
nacho ſed monaſterio et in
terpretabit eam ſindicus mo
naſterii ſicut dominus agit pro i
iuria ſerui ut inſt. de iniur.
in §. ſeruus johannes.

Plerumq; maliciis ut
ſ. e. ti. ſedes et j. qui ma
tri. accuſ. poſ. in c. ſignifican
te et ff. de rei ven. in fundo
Infra an nota hic cnat. pſ
j. ut lite nō conteſ. quoniam fre. j.
de offi. ordi. paſtoral et. j. de
offi. del. c. querenti et xi. q.
iii. rurſus et c. quicumq; et
xx. q. i. in c. ſi puella Sed q
ritur quando incipiat curre
re iſte annus nā tunc incipit
copiam iudicis habere cum p
mo copiam iudicis habet ut
ff. de diu. et tempora. preſ. l.
i. et ii. q. vi. in §. biduū et. ff.
de ſeruitu. ruſti. predi. in l. cuſt
ſtianus et ſi tunc negligens
fuit impliciatur eidem ex quo
tempus ſuum ius proſequen
di et talis negligencia compa
tur culpe lax ar. C. ſi tutor nō
geſ. l. i. et ii. et xxii. q. i. domi
nus noſter Quidam tamen
dicunt q incipit currere a tē
pore preſentationis literarum
facte iudici ut. j. de ap. in c. ſu
p eo ii. Alii dicunt q a tem
pore quo depoſuit ſarcinulas
ſuas et potuit querere aduocatum ut. ff. ex quibus cau. ma. in l. ab hoſtibus
in §. ſed quod ſimpliciter Quarti dicunt et male q tantum a tempore date
literarum ut. ſ. e. ti. eam te et. C. conſtitutus quod autem primo dicitur verum ē
ut dicit litera iſta tamen hodie iſta nō habent locum ſed tamen potior eſt con
dicio occupantis licet ſecunde litere nō faciant mencionem de primis ut. j.
de ap. ut debitus et. j. e. ti. in c. ſane de crucis de hoc tamen ſatis dictum eſt
ſ. e. ti. i. qualiter iſtud et illud intelligantur. ſ. e. ti. in c. ſi autem et tamen
papa concordat conuictis iuribus ¶ Negligencia ſed quis probabit iſtam ne
gligendam ſed tranſcurſus anni probabit eam nec eciam alia interpellacio
eſt facienda ut. j. de loca. et conduc. potuit niſi ille vellet oſtendere contrari
um ſicut dicitur de anno ap. ut. j. de ap. cum ſit romana tamen iſta non o
perantur aliquid hodie nam ille obtinet qui primo ſuas literas exhibiz iu
dici ut dictum eſt niſi primus copiam iudicis nō potuit habere ante
tempus quam ſuas ſecundas lras pntauit nā et tunc ipſe excuſatur et iſtud
eſt verum ſi iſtud publice fuerit proteſtatus quia iudicis copiam
nō potuit habere et ita premiſſa iſta proteſtacione ſecundus nō po
terit eum preuenire ut. j. de ap. ſi iuſtus metus johannes.

Cum contingat
Sciuiſti nec p
famam vel eciam ali
o modo ut. j. de ſen.
ex. cum conſideres in
§. ſecunde queſtioni
ſed ei dicimus ſcire quod
ab aliis audiuimus
ut xxii. q. v. in c. hoc
videtur Sed quid
ſi audiuit ab aliquo
qui eſt leuis opinio
nis nunquid iſtud ſuf-
ficit ut nō debeat man
dato iudicis parere
et videtur q nō ut
j. de ſpon. cum in tua
et xi. q. iii. cum in cundis
et. j. de teſti. licet ii.
Sed videtur q ſic
quia in dubiis pocius
eſt obediendum
ut xxiii. q. i. i. c. quid
culpatur in fine et. j. de
maio. et obe. cum in ec
cleſiis et. j. de preſ.
cum ex officii et illa
eſt racio nam execu
cio ſentencie nō debet
differri nec eciam iconu
niencia probetur excep
cio ut. j. de teſti. veni
ens dico q nō ſuffi
cit ad retardare ex
ecucionem ſentencie cuius
qui diceret ſe habu
iſſe priores literas
que tamen reuocate
nō eſſent vel qui po
ſteriores literas di
ceret ſe habere que
reuocarent primas
et ſic ſequeretur q
nullus iudex poſſet
excommunicare vel e
ciam abſoluere vel
eciam ferre ſentenciam
ut ſi diceret quis an
te prolacionem ſentencie
illam cauſam eſſe
aliis commiſſam et ſic
daretur occaſio fig
mentis quod tamen
eſſe nō debet nam ta
lia figmenta nō ſunt con
ponenda ut xxxii. q. i
dixit et iſti. i bono
rap. i §. ſed ne dum ta
lia et C. unde vi. ſi quis incantamus ff. de car l. i. in §. ſi quis vero
et. ff. de reſ. l. i. primo probabilem cum debet habere ille qui recipit
mandatum de diuerſitate literarum anteq credat ut xxii. q. iiii. q
magnum et. j. de eſt. ex. mim. illud. ff. quod cum fal. tu. l. ii. in fine
vel eciam tu dic q qualiſcumq; notificacio ſufficit in iſto caſu ut iu
dex nō debeat dici dubius ut. i. q. iiii. in §. ſi. in fine in v. ſi quis dix
erit iſtud idol prnolando ut. j. de ſpon. preterea et. ff. de peti. hered.
in. l. item veniunt in §. a quo autem et. ff. de admi. tu. l. quidam de
cedens in §. ex quo et iſtud videtur innuere litera iſta nichil omni
no ſciuiſti ¶ Mandare. quod et fecit videlicet quia denunciauit
partem illam excommunicatam ¶ Literarum ſed qualiter enim poteſt
iſtud deprehendi ex ſola inſpectione literarum nā licet ſecunde expreſſam

ſecundo loco mandatur. Si
vero ex inſpectione litera
rum manifeſte tibi conſtet
quod litere obtente ad illos
qui primum dedere man-
datum per alias minime
revocantur ſecundum mandatum
nullatenus exequaris. ¶
Quod ſi ſuper hoc tibi me
rito fuerit dubitandum ad
exequendum ſecundum man
datum te procedere non o
portet donec iuxta continentiam
noſtre conſtitutionis teno
rem huiuſmodi inter eos
concertatio ſopiatur. ¶
Et id ipſum facere debes ſi
primo mandato recepto
nondum executioni manda
to tibi forſan innotuerit
quod inter ſe ſuper iuriſdicti
one demandato ceperit diſ
ceptare. ¶ Ceterum in hiis
omnibus puram et provi
dam te convenit intentio
nem habere ne vel ad de-
clinandum mandatum du-
bitare te dicas ubi dubi-
tandum non eſt vel etiam
ad exequendum te aſſeras
eſſe certum ubi certus eſ
ſe non debeas. ¶ Licet autem
ex hiis certa detur tibi do
ctrina qualiter in hiis te
debeas habere nulla tamen
tibi attribuitur poteſtas
ut inter delegatos aut par
tes de iuriſdictione debeas
iudicare. ¶ Idem magiſtro
.S. et .P. de fumiſ. can.
Olim ex literis ſancti
Nicaſii remen. ſargin.
et vall. regie abbatum no
ſtris fuit auribus intimatum
quod cum ad eos ſemel et ite
rum a nobis litere proceſ
ſiſſent ſuper eo quod .P. clericus
ſancti remigii parochiani
de ſalice qui .R. de clivo per
interpoſitam perſonam ſi
bi collatam fuiſſe propoſuit
detinebat ipſi partes ſemel
ſecundo et tertio citaverunt
et dictum .P. quia citatus
pluries comparere noluit per
ſe vel per reſponſalem ali
quem coram eis excommuni
cationis vinculo innodan
tes fecerunt fructus ipſius
parochie ſequeſtrari. Cum
quod poſtmodum idem .P. ac
cedens ad eos ſe iuri promi
ſerit pariturum ac obtinu
erit ſe abſolvi ipſi abſolu
tionis literas concedentes
diem ei aſſignarunt et locum
in quibus coram eis quod pro
miſerat adimpleret qui di
em et locum ex literis illis
radens in loco raſure reſcrip
ſit quod ipſi ei ſequeſtratos
fructus aſſignari manda
bant quod coram duobus eo
rum tertio ſui abſentiam ex
cuſante per literas eſt con
feſſus. ¶ Nos igitur cum tan
te temeritatis exceſſus fal
ſitatis ſcrupulo non care
ret vobis dedimus in man
datis ut ſi ita eſſet ipſi pre
ſumptori ſuper dicta par
rochia perpetuum ſilentium
imponentes prefato .R. de
clivo aſſignaretis eandem
cum fructibus ſequeſtratis.
Verum ſicut nos per literas

Sciant mentionem et priorum iudicum et etiam rerum contentarum
in prioribus literis nam per hoc non conſtat primas literas eſſe
revocatas cum poſſint eſſe impetrate per falſi ſuggeſtionem et ita
non revocant primas ut .j. de offi. del. ceterum et .j. e. ti. in c. ex par-
te circa prin. et .j. de re iud. inter mo. et ar. ſ. e. ti. ceterum ad hoc er-
go ut executori nul
latenus ſit dubitan
dum oportet ut hoc
diſcat per aſſertio
nem partium quia
cauſarum merita per
cum aſſertione pan
duntur ut C. ſi per vi
vel alio modo in l. ſi
et .j. de in inte. reſti. cum
ex literis et ſic videtur
quod aliquis iuriſdictionem
exercere valeat inter
partes quod falſum
eſt ut dicit in fine ar.
Cum poterit ſcire utrum
ſecunde revocent pri
mas et hoc verum eſt
ut dixit Jo. quod nunquam
inſpectione ſola po-
terit ſcire utrum ſecun
de revocent primas
niſi aliquid intelligat
de hoc ex partium aſ
ſertione ſed tamen
nullam per hoc iu
riſdictionem habet
inter partes ſed iſtud
verum eſt ſi ille qui
habet priores literas
non obiciat aliquid contra
ſecundas aut iudex
preſumeret primas
literas eſſe revoca
tas ex quo enim in
ſecundis literis fit men
tio expreſſa de pri
mis. Si autem aliquid
obiciat tunc executor
ſtatim debet ſuperſede
re nam per negotium
res dubia efficitur
ut C. quibus ad lib. non
licet procla. l. ij. et in
iſto caſu intelligitur
quod dicitur ſ. e. c.
paſtoral. ut ibi dixi
ſ. quod tunc dubium eſt
de revocatione lite
rarum quando men
tio fit expreſſa et iu
dicum et rerum. Sed
ab adverſario obici
tur literas eſſe impe
tratas per falſi ſugge
ſtionem per dec. pre
dictas. Item licet ex
ecutor dubitet utrum
debeat abſolvere ſed
etiam condemnare non
tamen ſecundum regu
lam arriani propria
ei erit ad abſolven
dum quam ad condemnan
dum et illam regu
lam tu habeas. ff. de
acti. et obli. in l. arrianus et .j. de proba. ex literis hoc enim ideo
dicit quia non conſtat utrum ille iudex iuriſdictionem habeat per hoc
tamen non iudicat de iuriſdictione quorum ſit iuriſdictio ſed tamen dicit
ſe debere mandatum exequi vel etiam non debere exequi ut .j. e. ti. man.

datum et .j. e. ex parte. ¶ Precipimus. ſed quid ſi non exhibentur ſecunde
litere nam tunc exequetur primum mandatum ſiquidem ad terminum pre
fixum non exhibeantur ut .j. de exce. pa. c. paſtoralis nam litere que non appa
rent non ſunt ut ff. de con. empt. l. in lege et l. ruſtica poſſeſſio. de d. d. i. l. ſolem
nitates non tamen poteſt cogere adverſarium ad exhibendum nam non ha
bet iuriſdictionem inter partes
ut dicit in fine nec etiam te
netur obedire mandanti eti
am niſi videat reſcriptum ut
j. de offi. del. cum in iure. ¶ De
ſtandum videtur quod executor
non debeat petere copiam re
ſcripti niſi ubi receperit man
data contraria ſed tamen iſtud non
eſt verum ut dictum eſt in pri
ma nota. ¶ Secundo loco ſed
quare revocantur quod legi-
tur factum eſt per primas li
teras contra id quod legitur
j. de reſti. ſpol. audita. Sed
per illum executorem non revo
catur ſed denunciantur illi abſo
luti tantum qui primo fuerant
excommunicati et utrumque ſenten
tia tenet ſed diffinitiva non re
tractatur ut dicit Johannes
vel etiam hic in ſententiis ex
communicationis que ſemper ſub facilitate re
tractantur ut .j. de ſen. ex. cum
medicinalis. ¶ Conſtitutionis
ut ſ. e. paſtoral. ¶ Id ipſum
i. ut non exequaris mandatum
et iſte caſus reſpicit primum caſum.
Olim per interpoſitam
quod tamen fieri poterit
ut .j. de preben. accedens.
¶ Comparere noluerit no.
quod citatus tertio ut compareat
poteſt excommunicari et reperti
te fructus ſequeſtrari ut hic
propter contumaciam. ¶ Seque
ſtrari quod tamen de iure fi
eri non debuit niſi tanta cau
ſa ſubeſſet ut .j. de ſequeſtra.
ad hoc et in duobus c. ſequen
tibus in quibus dicitur quod quando
fructus diſſipantur tunc de
bet fieri ſequeſtratio ut C. de
prohibita ſequeſtra. l. una et de
hoc no. ij. q. vi. quotiens ij. ſed
in caſu iſto videlicet propter con
tumaciam bene fit ſequeſtratio
ut invitus cum reo agatur ut
j. de dolo et contu. ex literis ſed
tamen in iſto caſu non dicitur
proprie ſequeſtratio ſecundum quod trac
tatur .j. de ſequeſtra. per totum
et ibi non fit ſequeſtratio pro
pter contumaciam. ¶ Radens.
primo nec etiam debuit aperi
re ut .j. de offi. del. cum olim
magiſter. ¶ Ad omnia vi
detur ergo quod per iſtam clau
ſulam ſi eſt ita vel etiam per
iſtam ſi premiſſa veritate nitantur
quod teneatur impetrator probare
omnia premiſſa eſſe vera licet
autem aliquid ex premiſſis per
ſe ad probandum ſufficeret
ſuum propoſitum ſic ſ. e. ex par
te et ff. de excuſ. tuto. l. qui te
ſtamento. Nam niſi quis ſuam intentionem plene probet ſuccumbit ut C.
de rei vend. l. ulti. fines enim mandati ſunt diligenter obſervandi ut ſ. e. cum
dilecto et imputet ſibi qui plura narravit quorum unum per ſe ſufficeret
ut .j. de probationibus licet ar. contra quod ſufficiat unum probare ut ff. de condi.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

et de mon. l. falsa in fi. in § ulti. ff. de adi insti. l. ij. § ult. et ff. de manu. t. si i
ta et. j. de prebend. cum iam dudum dic de hoc ut dixi s. e. ti. ex parte Jte
est hic ar. q sequens clausula respiciat omnia premissa. j. de ap. secundo re
quiris et. c. inquisitioni ar. contra. j. de dona. cum dilectus ubi no respiciat omnia
superiora illa clausula de foro sta. sed tantum donationem primam et inferio
rem ut iij. q. v. constituimus de
con. di. ij. cum omne crimen i
prin. sed tamen melius est ut
ad omnia referatur et sic fa
cit pro illa parte in prin. ff.
de in rem verso. si pro patre §.
penulti. johannes.
Dilectus causa nota q
non sufficit narrare se
riem facti i literis domini pa
pe nisi causa facti adidatur ut
ar. xxiij. q. ult. occidit et. j. de
testibus. c. cum causam et causa
facti potius querenda est q
ipsum factum ut xv. q. vi. c. j.
in fine et. ff. de furtis verum et
j. de accus. cum dilectus et. C
de adoptio. l. iij. et causam modus
facti ut. C. de transac. ut re
sponsum johannes. Excom
munic. tu habes hic q si excom
municatus impetrat rescrip
tum tacens de sua excommuni
catione q non valent litere
quo ad beneficia tum quia
tacuit processum iudicialem ut. j.
de re iudi. inter mo. tum quia
tacuit vicium suum tum ideo
quia ingessit se communioni ho
minum propter quod punien
dus est ut. j. de cle. ex. mini. il
lud et xi. q. iij. i. § placuit un
de inconveniens esset q ex eo
dem facto consequeretur pe
nam et commodum ut. ff. de neg.
ges. fine et xvi. q. i. legi. contra. j.
de excep. significaverunt et. c.
venerabilem ubi dicitur q ex
communicati non repelluntur
a prosecutione ap. sed isti pres
biteri erant rei ergo no debet
repelli de hoc dicemus. j. de
excep. venerab. l. et. c. signa
verunt ergo dic q isti non e
rant rei sed actores quia pete
bant se restitui nec appellave
runt in quo casu etiam loqui
tur contrarium et sic est ar. q
causa spoliationis no sit pri
uilegiata subaudi intempta
ta ab excommunicato ut. j. de
excep. c. pia q litere impetrate
ibi ab excommunicato valeant
eodem absoluto dic sup hoc
ut no. j. de excep. c. pia i qua
dam glo. que incipit sed in
rum. Carere ut. s. e. cum di
lecta hic dicitur irritandum

vestras vobis intimastis
q cum dictus. R. rasuram
prefatam coram nobis p
testes ydoneos probauis
set et ob hoc postulassetis si
bi dictam ecclesiam assig
nari vos verum clausula
illa si est ita de omnibus su
perioribus an de articulo tan
tum rasure deberet intelli
gi dubitastis. Nos igi
tur respondemus q clau
sula illa debet ad omnia su
periora referri ad hoc ut ipsi
R. prefata ecclesia confera
tur quia licet vicium falsi
tatis ad imponendum ei p
petuum silencium super ec
clesia ipsa sufficiat qui fal
sitatem huiusmodi perpe
trauit non tamen propter hoc
eadem ecclesia est aduersa
rio assignanda nisi super
aliis facta fuerit plena fi
des. Item ymolenensi
episcopo
Dilectus filius. J. ab
bas sancti stephani
bononien. nobis per suas
literas intimauit q cum ip
se cum visitationis officium
in ciuitate ac diocesi bono
nien. commisimus. G. et. J.
presbiteros ab ecclesiis pro
ter eorum graues et enor
mes et manifestos exces
sus duxerit admonendos

et sic videtur q si quid factum sit per literas subrepticias quod reuocand
est tamen de ista materia plenius dicetur. j. e. ti. ad audienciam. Care
si constiterit de istis excepcio. q no fecit mentionem de causa sue remotionis et
excommunicationis qua tenebantur astricti et merito de causa excommunicationis
tenebantur facere mentionem nam qui petit absolui debet exprimere causam ex
communicationis sue alias non valet impetrata litera sup absolutione vel si aliam
causam exprimeret pro qua non fuerat excommunicatus ut. j. de offi. dele. ex par
te. j. de fide instrumen. quia sup hiis in illa decre. ex parte nota in glosa que in
cipit ex eo et. j. de sen. ex. cum pro causa in glo. que incipit istud tamen et isto
modo no valent impetrate litere ab excommunicato tacita veritate de causa excom
municationis sue secus autem si quis impetrat ad agendum contra suum
aduersarium tacens de sua excommunicatione nam tunc valent litere eodem

absoluto ut. j. de excep. c. pia. ubi de hoc in glo. que incipit sed mirum
Item alia decre. similiter no valuerunt huiusmodi litere ut quia ni
fecerunt mentionem q p sentenciam spoliati fuerunt propter exces
sus a qua sentencia no fuit appellatum ut. C. sen. res. no posse. l. in
petrata et ita duabus de causis no valuerunt litere istorum pres
biterorum olim consue
uit allegari decre. ista
ad probandum q
litere impetrate ab
excommunicato ad a
gendum no valebant
sed istud no proba
tur per istam decre. que
no loquitur i isto ca
su johannes.
Postulasti. cum
secundum apos. quam
tu habes. j. de prebe.
cum secundum. Bene
ficio nomine autem
beneficij intelligit si
ne prebenda siue capellam
aliud beneficium com
petens ut. i. q. ij. ex
multis. Ad quod
no enim dicit ad que
quia respondit solum
modo ad factum vi
carie sed contra vide
tur q deberet etiam
ad utrumque respon
dere nam si quis or
dinatur ad titulum
sui patrimonij tunc
episcopus liberatur
a debito istius decre.
cum secundum apostolum
ergo videtur p ec
clesiam tunc satisfa
ctum ergo tenentur
inde facere mentio
nem cum videatur
beneficium obtinere
debuit ergo dominus pa
pa ad que responde
re et no ad quod so
lum hic fuit ordinatus ad
patrimonium quamquam il
lud habeat et ideo
no respondit ad q
quamquam quis habeat
no tamen tenetur fa
cere mentionem ut
hic alias enim si esset
ordinatus ad aliud
teneretur tamen fa
cere mentionem ut i
primo dicto. Per
formam cum secundum
apostol. Compe
tent. illud competent
tu intelligas secun
dum modum illius

hiis idem super restitucione
sua nostras ad te in omni
ni forma literas impetra
runt de amocionis sue cau
sa et excommunicationis sen
tencia qua tenentur astri
cti nullam penitus facien
tes mentionem. Nos igitur
fraternitati tue mandamus
quatenus si est ita literas
ipsas tamquam per veri sup
pressionem obtentas viri
bus carere decernas. Ite
episcopo veronensi
Postulasti p se. ap. e
doceri vtrum alicui
tuis ecclesie perpetuo vicari
o de prouentibus vicarie
bonisque paternis habenti
vnde valeat commode suste
tari tenearis per illam for
mam communem cum secun
dum apostolum in eccle
siastico beneficio prouide
re. Ad quod sic duximus
respondendum q cum per
formam predictam neces
sitatibus tantum pauperum
clericorum qui nullum sunt
beneficium ecclesiasticum
assecuti se. ap. duxerit suc
currendum perpetuus vica
rius nisi de vicaria sua fece
rit mentionem commodum re
portare non debet de huius
modi literis vtpote tacita
veritate impetratis. Non ei

decre. j. de prebend. i c. de monachis et de hoc dictum fuit. s. e. ti. cum
adeo tu tamen dic ut ibidem. Prouentibus. nam de duobus
querebatur ut videtur videlicet de paterna hereditate et de bene
ficio vicarie sed tantum de beneficio respondetur ergo licet no faciat men
tionem de paterna hereditate nichilominus tamen tenent litere
quia vnum negando alterum confitetur ut. j. de presumpcio. nonne sed
non videtur q aliquis talis indigne petit beneficium ut. xvi. q. i.
quoniam quicquid et xij. q. i. illi autem et iudicium sibi manducat
et bibit ut. i. q. ij. clericos et in. c. sequenti. Item quia ordinatus est
ad certum titulum q est ordinatus ad titulum sui patrimonij ut
j. de prebend. in. c. tuis. Sed no videtur iterum q de hereditate
principaliter querent sed de vicaria hoc adiecto q paterna bona

carere eccleſiaſtico beneficio debet dici cui competēter de perpetue vicarie prouentibus eſt prouiſum et pro habenti beneficij ſufficientis ſubſidium ex certa ſciencia ſuper obtinendo alio beneficio de leui nō ſcribimus quin faciamus de primo in noſtris literis mencionem ¶ Item in concilio generali.

Nonnulli gracia ſedis apoſtolice abutētes literas eius ad remotos iudices impetrare nituntur ut reus fatigatus laboribus et expenſis liti cedere vel in oportunitatem actoris redimere compellatur ¶ Cum autem per iudicium iniurijs additus patere nō debeat quas iuris obſeruācia interdicit Statuimus ne quis vltra duas dietas extra ſuam dyoceſim per literas apoſtolicas ad iudicium trahi poſſit niſi de aſſenſu parcium fuerint impetrate vel expreſſā de hac conſtitucione fecerunt mēcionem. ¶ Sunt et alij q̄ ſe ad nouum genus mercimonij conuertentes vt vel ſopitas poſſint ſuſcitare querelas vel nouas immittere queſtioēs fingūt cauſas ſuper quibus a ſede apoſtolica literas impetrāt abſq3 dominorum mandato quas vel reo ne propter eas laborum et expenſarum diſpendio moleſtetur aut actori vt per ipſas aduerſarium in debita moleſtacione fatigent venales exponunt ¶ Cum autem lites reſtringende ſint pocius q̄3 laxande hac generali conſtitucione ſancimus vt ſi aliquis ſuper aliqua queſtione de cetero ſine domini ſpeciali mandato literas apoſtolicas impetraē preſumpſerit et litere ille non valeant et ipſe tanq̄3 falſarius puniatur niſi forte de illis perſonis extiterit a quibus non debet exigi de iure mandatum. ¶ Honorius tercius archiepiſcopo cantuarienſi

Dilectus filius. I. ſarracenus clericus expoſuit coram nobis q̄ cum I. clericus dulmeñ ipſum ſuper eccleſia ſancti nicolai dulmeñ coram vobis

ſimiliter habebat Sed quid ſi nunquid ſi modicū hab& beneficium tenetur ne de illo mencionem facere tenetur quidē ut. j. e. ti. ſi p

Nonnulli abutentes. i. . . . ponente ubi dicitur de hoc jo. malo mō vtentes ſic. ſ. e. ſedes. et. j. e. c. finulli ¶ Ad remotos nota q̄ remotus dicitur qui eſt vltra duas dietas extra ſuam dyoc. et facit ea. ad hoc. j. de elec. cū inēuniſſas. et. c. nichil ē ¶ Iur. ob. quia nō debent inde naſci iniurie unde iura naſcūtur vt. j. de accuſ. q̄liter et quando. et. c. unde vi. l. meminerit ſimil. ſ. in prima cō ſti. ¶ ¶ Dietas nūquid iſtud intelligitur de vulgaribꝰ dietis que habentur ſecundū conſuetudinē regionis aut de legalibus ſecundū q̄ xx. miliaria cōputantur pro dieta ut. ff. de v. ſig. l. iij. et. ff. ſi quis caucio. l. mecenacet videtur q̄ intelligatur de vulgaribꝰ quia nomina ex communi uſu intelligenda ſunt ut. j. de ſpō. ex literis. i. nō enim ex opinionibus ſingulorum ſed ex cōmuni vſu nomina debēt audiri ut. ff. de ſuppl. le. l. in f. labeo. et cōſuetudo eſt optima legum interpres ut. j. de cōſue. c. cū dil. et plus ſtatur vſui q̄ ſignificacioni vocis ut. ff. de l. iij. nō aliter ymo eciam vſui ſtatur q̄ naturaꝫ vocis ut. ff. de l. iij. l. vxori in prin. de iſta materia multa argumenta notantur xij. di. illis unde dicas q̄ de vulgaribus dietis illud eſt intelligendū quia lex debet cōuenire cōſuetudini regionis ut iiij. di. c. erit autem lex Sed pone q̄ aliquis impetraret literas vltra duas dietas nō facta mencione iſtiꝰ conſtitucionis ſi iudices ſedent ad locum ultra duas dietas ſi remotum a ſua dyoceſi ipſū reum nunquid ire tenetur et credo q̄ ſic per hoc q̄ dicit vltra duas dietas non trahatur et eſt expreſſū. j. de excep. olim ſed in expen. actoris debent iudices ire ad locum al' fieret fraus huic cōſtitucioni ar. ad hoc. ff. de eden. pretor ait in fine ſed videtur q̄ nō valent litere quia ſūt impetrate tacita veritate tali q̄ ſi dixiſſ nō habuiſſ literas ut. ſ. e. ſup literis ergo nō debent valere qm̄ eadem equitas que moueret delegantem mouere debet delegatum ut dicit illa dec. ſup literis in fi. Sed eadem racione videtur q̄ nō valeant nā ſi dixiſſ q̄ nō traheret aduerſariū ultra duas dietas literas etiam habuiſſ ergo deberent valere et bene valent ut dictum eſt quia iſte purgat vicium et remoueret excepcionem que poſſ exponi quare bene valent quia litere nō ſunt nulle ipſo iure ſed per excepcionem anullantur ut ar. j. de vſur. quia fruſtra ¶ Poſſit non enī dicit q̄ nō valeāt litere ſed tantum ne trahatur per eas ultra duas dietas ¶ Menci

onem ut ſi ita dicatur nōn obſtante cōſtitucione et ſic enī patet ex hoc loco q̄ reſcriptum debet mencionem facere conſtitucionis ad hoc ut ei preiudicet ar. j. de eta. et qualita. cum te ſicut etiam debet mencionē facere de priuilegio ut. ſ. e. cum ordinem nec etiam habet locum regula illa q̄ ſpeciale generali derogat licet nō faciat mencionem de illo ut. ſ. e. c. i. et. c. paſtoral Sed hic reſcriptum ſpeciale nō derogat conſtitucioni generali et etiam illa ē cauſa nam iſta cōſtitucio cōtinet ius cōmune unde nō tollitur per reſcriptū cum reſcriptum debeat cōtinere ius cōmune et nō q̄ ius et ideo neceſſe ē ut ſemp reſcriptum impetratum vltra duas dietas faciat mēcionem de iſta cōſtitucōe et q̄ papa ignorat locorum diſtanciam ¶ Mercimonij ſimile. j. e. quia nōnulli vbi etiam aliqui tradunt literas eiuſdem nominis alijs ¶ Suſcitare per hoc enī reſcriptum principis litere ſopite lites nō debent ſuſcitari ut. C. de tranſac cauſas vel lites ymo q̄ tales literas impetrant a limine iudiciorum expelli debent et qui voluūt lites ſedatas per iudiciū reſuſcitaē ut. C. ſen. reſcin nō poſ. l. ult. et. ſ. e. dilectus ¶ Reſtringende ſic de pe. di. i. pene et. ff. de lib. et poſtu. cū quidam et ſic videtur q̄ i reſcriptis verba ſūt pocius reſtringenda q̄ ampliand a ut j. de offi. del. cū oli abbas i et. c. p. et. g. ſi indulgeant beneficia ut. j. de don. cum dil. in fi. et. j. d verbo. ſig. olim ¶ Mandato ſic ergo general procurator nō ſufficit ad impetrandum literas quod eſt bene notabile ſicut etiam requiritur procurator ſpecial in tranſac. ut. C. de tranſac. tranſactōnis placitum et in inte. reſti. petenda principal vt. ff. de vniuer. illud in ſ. ſi talis vel in delacione iuramenti quia p procuratorē nō poteſt deferri alteri parti ut. ff. de iureiur. iuſiurand ſ. procurator Item p generalem procuratorem non poteſt fieri accepcio niſi mādatum ſpeciale de acceptilacione habeat ut. ff. de acceptil. l. iij. aliū caſum tu habes. j. de arbi. p tuas ſi nōne ratihabicio domini ſufficit ad hoc ut valeant ſeu valere incipiant que prius non valebant ut. ff. de iud. licet unde et ratihabicio retrotrahitur ut. ff. de pigno. ſi fundus in ſ. ſi neſciente et. j. de clandeſ. ſpon. qd̄ nobis et. j. de elec. quod ſicut Item litere que primo non valent poſtea conualeſcunt. j. de foro. compe. licet. i. et. c. ex tenore et ad hoc. ſhē. licet procuracio que nulla eſt ratificari valeat non tamen valent iſte litere aduerſario cōdicente ut. j. c. ex pte et eciā propter racionem que in litera illa redditur quoniā lites ſunt reſtringende ꝛc. Sed nunquid litere iſte ſunt nulle ipſo iure et videtur q̄ ſic quia tanq̄ falſarius punitur et ſic iſte litere ſunt falſe ſicut ſentencia venalis nulla eſt ut. ij. q. vi. in ſ. diffinitiua in. v. venales dico quia p excep. ſunt anullande i utroq3 caſu iſtius. c. Si autē reus nichil obiceret valerent Sed quis debet probare q̄ ſine mandato ſunt impetrate an ille qui excipit q̄ non ſunt impetrate per procur. an dn̄s qui vtitur literis illis et videtur q̄ ille qui utitur literis et etiam exhibet eas debet mandatū probare quia executor non tenetur mandato obedire iudicis niſi prius mandatū probetur ut. j. d offi del. cum in iure et. ſ. e. cum contingat qualiter etiam poſſ reus probare q̄

q non eſſent impetrate p procuratorem cū ſit pura negatiua ⁊ negantiſ factum per re ꝯ naturam nulla eſt probacio ut·j·de elec·bone et xvi·q·v·in ·§·actor preter ea licet quis oſtendat inſtrumenta eccleſie non tamē cre dicitur m ſi de rato caueat ut·j·de offi·del·coram in prin·et generaliter cū traditur quociens de mandato dubitatur vel debet mandatum pbare vel eciam debet cauere procura tor de rato·C·de procura·l·j· Preterea nonne videtur ex hiberi cū autentico libellus porrectus pape ut lxxxi·di· maxima⁹ ar·vij·q·j·preſenci um ſed ad quid niſi tantū modo ut ſciatur p quem fue rit impetratum nam forte p excommunicatū impetrate fuit que non valent ar·j·de pro bac·poſt ceſſionem ⁊·ſ·c·di lecti de hoc tu dic ut nota·j· de excep·pia nec eīn obſtat ſi dicat q inſtrumentū appa ret viciatum ergo ſtandum eſt ei donec ꝯtrarium probetur ut·C·de edic·diui·adri·tol·l· ſi·hic enī nō impugnat ſcrip tura quin vera ſit bulla ⁊ e ciam verus auditor ſed tan tum de mandatis impetran tis dubitatur Ad hōc dicit jo q ſi ita ꝯtineatur i reſcrip to ꝯqueſtus eſt procurator tal' tunc nō eſt neceſſe mandatū probare nam per literas ip ſas ſatis apparet de manda to ex quo eum papa procur. appellat q ꝯſtat q vidit mā datum ſed ſi dicit ꝯqueſtus eſt nobis talis cum ille nō fu erit in curia ſed alius qui di cit ſe procuratorem fuiſſe nā tunc tenetur mandatum p bare quia plerīq fingunt ſe eſſe alios ⁊ ſub nomine ali oꝝ literas impetrant vnde ni ſi doceat de mandato nō de bet audiri ut hic dicit in cau ſa vero ap·dicebat ipſe jo·q nō tenebatur mandatum p bare quia non eſt veriſimile q aliquis negligat ius ſuū in proſequendo ap qui al' ē diligens ar·C·qui ⁊ aduer ſus quos l·i· Si autem per ſimplicem querelam ſint lite re impetrate tunc neceſſe eſt ſe mandatum probare cōſti tucio iſta non bene ſeruatur nec admittebant iudices ex cepcionem iſtam ſed certe be ne debet ſeruari q non ualēt litere ſi ſint impetrate nō per procuratorem pbatur iſtud per dec·gg·j·e·ti·ex parte ut ibi dicemus ſecus eīn credo i literis in beneficijs obtinendis nam ibi non exigitur mādatum cum ſup nullitate impetrentur ſed de gracia tantum concedantur ſed reſcripta ad lites iam ortas ⁊ non futuras impetrantur ut·j·e·c·vltimo curia romana iſtud non admittit ·ſ·excep·de mandato nec nos eciam eam admittere d bemus ⁊ ſi pp̄ter hoc appellaretur non darentur litere ſup tali appellacio ne Non debet exigi que ſunt ille perſone tu habes·ff·de pact·§ hec § eciam hic ⁊ ibidem videtur q huiuſmodi litere nō valent tamen curia nō admittit iſtam excep·vnde reſtringitur iſta dec· ad caſum ·c·pp̄ter quod

auctoritate noſtrarum li terarum traxiſſet in cau ſam ex parte ipſius fuit ex cipiendo ppoſitum q no ſtrarum literarum aucto ritate nō poterat conueni ri eo q vltra duas dietas a dyoceſi vbi p̄dicta erat eccleſia ſita cōtra ſtatuta concilij generalis de quo i hijſdem literis non fiebat mencio trahebatur et qui a huiuſmodi excepcione non admittentes procede batis i cauſa pro eo q idē J·in roferen̄ et helienenſi dyoceſibus beneficia obti neret qui quaſi ex hoc do micilium intelligeret ha bere ipſe audie·n·appella uit et infra Cumq idē J·appellacōe interpoſitā proſecutus ad eboracen̄ ar chiepiſcopum et eius col legas ſuper premiſſis lite ras impetraſſet uos in cau ſa ipſa nichilominus pro cedentes eiſdem iudicibus ne in cōmiſſo ſibi proce dant negocio inhibetis Quocirca mandamus qua tenus ſi eſt ita cauſe ſuper ſedeatis eidem cum nō vos ſed dicti iudices cognoſce re habeant ad quos iuriſ diccio debeat pertinere Idem epiſcopo et archidi

Dilectus filius ꝯſilio generali ut·ſ·e·c· facta ſunt ꝯſtitucio·h· proximo Domiciliū hic enī patet q licet quis prebendam habe at vel eccleſiam alibi q pp̄terea non habet ibi domicilium nam ſola poſ ſeſſio domus que in ciuitate alia ꝯparatur domicilium non facit ut·ff· ad

municipal· in·l·libertus in·§ſol·ā Verūtamē bene poteſt quis do micilium habere in pluribus locis dumodo in vtroq ſe equaliter videatur collocaſſe ut·ff ad municipal·l·aſſumpcio in·§ unus pru dencium ⁊·j·de fo·ꝯpe·ex parte al' eciam dicitur domiciliū habere vbi maiorem partem ſuarum reꝝ poſſidet ⁊ eciam aſſidue ꝯuer ſatur ⁊ ibi debet re ſpondere·C·ubi ſe natus vel cl'iſſimi in l·ſenatores ⁊ ibi de bet reſpondere vel e ciam ubi vendit ⁊ e mit contrahit ⁊ di es feſtos celebrat ut ff·ad municipal·l· e ius in·§ ſi·Item racio ne rei de qua agitur poteſt cōueniri ut·j· de pact·⁊ de foro cōpe·licet ⁊·C·vbi in rem acti·in·l·ſi· ⁊ ex hoc autem forum ſortitur ut·j·de fo·ꝯ pe·c·ſi·ubi enumerā tur plura ex quib' fo rum ſortit ⁊ ſic au tem patet q iſte di ete ſemp ſunt com putande de reſpectu dyoc·ubi eſt res de qua quis ꝯuenit ut j·de fo· compe·c·ex p te licet·j·illas bene ficium habeat ul' eci am quandoq inueni at ut hic dicit ſed in accione pſonali ſec⁹ quia tunc poteſt cō uenire ubicumq in uenit ſiue domiciliū habet Inhibetis et male nam poſtq cauſa ap·eſt commiſ ſa ex certa ſciēcia tūc enī iuriſdiccio prioꝝ iudicum eſt ſuſpen ſa ut·j·de offi·deleg· paſtoralis §·preterea Sed iudex ap·iu dicis a quo eſt appel latū pōt ihibere ne in eadem cauſa pro cedat ·j·de offi·ord· romana in·vi· ſimili ter ⁊ § a quibus·j· de ap·c·romana·§ ſi autē Dicti iudices nam iudices ap· de bent ꝯgnoſcere utrū ſit legitime appella tum ⁊ ſic legitima ē appellacō tunc ipſi ꝯ gnoſcant al' remit tant partes ad pri mos iudices ꝯdēnādo in expēn·appellātis ·j·de ap·ut debit⁹ ⁊·c cum ſpeciali ⁊ ita quando iudices donati ſunt ad ap·ſemp ꝯgno ſcere debent de huius iuriſdiccione ⁊ nec cōuenire eciam debent cum prioribus ſicut eciam quando vidi fieri illud tamen habꝫ lo cum quando iudices diuerſi ꝯtēdunt ſe iuriſdiccōem habere prīm

Cacon o legion̄·
Capitulū ſancte cru cis camerace ñ·exhibita no bis peticione mōſtrauit q calimaco clerico ſuper pre bendali beneficio in eoꝝ ec cleſia obtinendo literas no ſtras ad eos monitoriaſ et deinde preceptorias impe trante·G·clericus contra e os ſuper conſimili benefici o in eadem eccleſia ſibi cō ferendo ad J·archid·tornac̄ et ei⁹ collegas de predictis literis nō habita mencōe executorias literas a nobis impetrauit qui poſt ap·ad nos interpoſitam i eos ſu ſpenſionis et excommunica cionis ſentenciam protule runt ac dictus calimacus ſuper execucione mandati pro eo facti ad alios obti nuit ſcripta noſtra qui tu lerunt ſuſpenſionis et ex communicacionis ſentēcias in eoſdem Quocirca mā damus quatenus eo recep to i canonicum et i fratreꝫ aſſignatoq ſibi prebenda li beneficio qui ad eos pre tenſum mandatum ap·re portauit prefataſ ſentenci as iuxta formam eccleſie relaxetis alti ſup pbēdali beneficiō i ead eccl'ia ſilēciū imponētes Idē bituric̄

Capitul' ſup ꝯſimil'·ergo nō ſup eodē ſed diuerſis al' nō dicit ꝯſimil' quia qui petit ſimil' ergo aliud ⁊ non idem ergo vtriq iſtoꝝ impetrauerat ut eidem prouí deretur in beneficio prebendali ſed nō ſup vno ſed ita ſimpliciter quia nichil eſt illud cui eſt ſimil' ar·ff·ſi menſor·fal·mod·dixe· l·i·in·§ hec actio Mencione nō habita p hoc enī videbatur q li tere non ualebant ·ſ·e·ceterum ⁊·j·de offi·del·ex parte ij·§ tamē cipaliter johannes

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

archiepiſcopo ap·ſe· leg. Ad audientiam ·n· peruenit ꝙ quidam cleria obtentis a ſe. ap· literiſ ſuper prouiſione ſua in aliquibus eccleſijs tibi ſubiectis recipientes ab eis annuas penſiones ſeu alia beneficia ut ab earundem impetracione deſiſtunt renunciantes beneficio literaꝝ et infra Fraternitati tue mādamus quatenus eos qui poſt literas taliter vendítas alias de ill' mēcione nō habita impetrabunt de cetero vel hactenus impetrauerint carere decernens cō modo earundem eccleſias non permittatis earum

prime ibidem iam fuerant preſentate ⁊ ſic non ꝯdicit primo potius ꝯcordat huic ¶ Qui poſt ap· unde videtur ꝙ ſententia poſtea lata non tenuit ut·j·de ſen·ex·p tuas ſed contra dicitur·j· c· ubi dicitur prefatas ſententias relaxetis ſed tamen ibidem dicetur racō quare ſententia tenuit ⁊ intellige ꝙ ex iuſta cauſa eſt appellatū ut quia forte alteri us literas receperat vel aliam iuſtam cau ſam allegarūt ⁊ ſic non tenuit ſentēcia vel tu dic ut in vlti mo nota· ¶ Suſpē ſionis nota ꝙ ſuſpē ſus poteſt amp· ſu ſpendi ſicut excomu nicatus poteſt ampli us excomunicari ut iij q·iij·c· engeltrudā et·xi·q· iij· excellen tiſſimus ⁊ xij·q· ij· de viro nephando et·j·de iudeis ⁊ ſar ra·ita quoꝫ uno in ſi ubi de hoc ¶ Prius et ita ille qui preue nit aliuꝫ obtinebit j·de ap·ut debitus ⁊ j·c·abbatem ⁊ eſt etiam ſimile ·ff·de procurat·pluribus ⁊·j·de procurat·non iniuſte ubi potior eſt condicio poſſidentis ſic·ff·de ver·ob· tiaus ſed videtur ꝙ ille pro quo fuit ſententia lata primo debet obtinere ⁊ non ille qui primo preſentauit nam ſi quis conueniatur a pluribus ex noxa euiſdam ſerui tunc non ei qui primo egit ſed ei qui ad ſententiam prius peruenit debet dari ut·ff·de nox·ſi quis a multis ſic ⁊ in accōne de pecul'·ut·ff·de pec·ſi vero adhuc iudex forte poſſet dici hic ille enim obtinuiſſet qui prius receptus fuiſſet ut ar·j·de prebend·dil'·ij·ſo·hic neuter venit ad ſententiam hic autem poſſunt multa ꝯtria aſſignari ·j·de offi·del'·ex parte ·i·⁊·ſ·c·cete rum ⁊·c·ex parte ⁊ multa alia ꝯſimil' ſed iura illa hodie ſunt correcta per illud quod tu habes·j·de ap·ut debitus ⁊ pro quod dicit hic tu tamen dicas de iſta materia ut dixi·ſ·c·c·j·⁊ in illa decr ex pte·j·de offi·del' in alio caſu loquitur cum iam prime litere ante repreſentacionem ſecundarum ſunt impetrate ⁊ ita cōcordat cū iſta Alij autem dicunt ⁊ forte bene ꝙ prime litere ualent ⁊ non ſecunde quia de primis non faciunt mencionē ⁊ ſic fuit negligēs in proſequendo ius ſuum et hoc ꝯſtet licet enim poſtea preſentent ſecunde dū tamen nō recipiatur ſecundus al' ſecundus ante preſē tacionem prioꝝ ⁊ ſic ceſſant contraria omnia ſed ſi primus ſuum ius non proſequatur ·ſ·dolo vel etiam negligencia cum proſequi poſſit tunc ualebunt ſecunde licet enim de primis non faciāt mē cionem ſecus in reſcripto ubi p negligenciam preſentantis perditur primum reſcriptum impetratum ad lites ibi enim remanet ius ſaluum utriuſq; impetrantis licet ſecunde litere de prioribus non faciant mencionem ut·j·de ap·ut debitus nam ibi remanet vtriq; impetranti ius ſuum ſaluum ¶ Sentencias· ſ·excōmunicacionis et ſuſpenſionis pro capl'·latas ¶ Relaxetis ex hoc patet ꝙ ſentē cia ſuſpenſionis poſt appellacionē lata tenuerit ſed videtur ꝙ appellacio tenuit ex eo tantum ꝙ ei qui primo eis preſentauit literas prouidere debent ⁊ non ei qui ſecundo literas ſuas preſentauit contra quem fuit appellatum tu dicas ꝙ ideo tenuit ſententia nō obſtante ap· quia nōdum prouiderant alicui eoꝝ priorum ⁊ in literis continebatur ſi aliū ad mandatum noſtrum non recepiſſent hec enī clauſula niſi de mandato noſtro eadem clauſula foret in alterius recepcione grauata erat in vtriſq; literis inſerta ut patet in integra ſed ipſi non receperāt adhuc unde non tenuit ap·cū nō dum eis cōpeteret illa excepcio vel etiam tu dicas ſi vis predictas ſententias relaxetis ad cautelam quātum ad illam ſententiam que lata fuit poſt ap·que appellacio fuit legitima ꝗtum ad alias ſē tencias latas pro capl' ubi enī appellacō nō preceſſit tunc tenetur proprie illud verbum relaxetis ⁊ ſi autem proprie ⁊ improprie illud ſumptum tenetur ſimile xxvij·di·preſbiteꝝ ⁊ c·prioribus ⁊ lxiij. di·i ſinodo nam ⁊ ſi preſentacione p aliquem eoꝝ facta ipſi capitulo alij iudices poſt appellacionem excomunicauerant ⁊ videtur ꝙ tenet appellacio nam ex quo alius preuenerat habebat ius undē ſi capitulum appellauit ꝯ ſecundo preſentantem tunc bene videt tenere appellacio nec eidem debet prouidere ut hic dicit ⁊ ideo tūc abſolucio ad cautelam fieri deberet ſed iſtud nō credo nam quociens aliqui abſoluuntur ad cautelam illud exprimitur·j·de ap·ad preſenciam et·j·de teſti·veniens in ſi·unde prima racio verior videtur vel intelligitur tantum de ſentēcijs eoꝝ a quibus nō eſt appellatum ⁊ ſic tūc eſt planū ¶ Reportauerit ſcdm·b·i·preſentauit ⁊ ſcdm·gg·naſū·i·impetrauit·

Ad audienciam annuaſ ſed quando recipiet iſte clericus iſtas penſiones cum dicas annuas poteſt dici ꝙ in principio anni ut·C·quando di·l· e cedat ·l·j·⁊ talis obligacio eſt perpetua ut inſ'· de verb·ob·in·ſ·at ſtati·ita ſi vero i obligacione dicatur quolibꝫ anno tunc obligatus tenetur ſatiſfacere in fine anni ut·ff de verbo·ob·l·in hoc anno ·vñ verſus Annua ſi debes tunc reſpicies caput anni Anno ſi debes in fine teneberis anni ¶ Penſiones huiuſmodi autem penſiones que in fraudem fiunt de prouentibus eccleſiaꝝ ſūt prohibite in ꝯci· generali ·j·de prebendis extirpande in fine ⁊·j·de colluſi· audiuimus ¶ Renunciantes ſed nunquid continet ſimoniam huiuſmodi renunciacio ⁊ videtur ꝙ ſic cum ex literis habeat ius ad petendum beneficium ſpiritual' ⁊ in talibus omnis pactio ⁊ omnis ꝯdicio ceſſare debet ut·j·de pac·in·c·vltimo·i· q·ij·ꝗpio tamen poſſet dici ꝙ non eſt ſimonia quia ea que precipiūtur a iure licite deducuntur in pactum etiam in ſpiritualibꝫ ut·j·de elec·in·c·ſignificaſti ⁊ xxviij·q·i·eleutherius et iſtud eſt de iure ꝙ renunciet literis ſi vult beneficium habere ⁊ ſi etiam haberet beneficium poſſet deduci in pactum ꝙ ei renunciaret ſi vellet aliud quia vtrumq; de iure nō poteſt ſimul habere·j·de prebend·cum nō ignores ⁊ ſecundū h exponē venditas ·i·cum tali pacto renunciatas vel etiam poſſet dici ꝙ ſimonia fuerit quod non negant ſed etiam tu dic ꝙ non fuit ſimonia propter hoc ꝯmiſſa quod tamen eſt equius cum nullum ius ſpiritual' p tales literas habuit ¶ Non habita ⁊ ideo nō valent litere ut·j·c· c·primo ⁊·ſ·c·ad aures ⁊·c·cum adeo ¶ In irritum ſed queritur vtrum generaliter ſit verum ꝙ quicquid etiam fit p tales literas ſubrepticias debeat in irritum reuocari iſtud manifeſte probatur in iſto·c et·ſ·c·dilectus ⁊·c·cōſtitutis ⁊ hoc ideo nam per tales literas nō videtur iuriſdictio donari ut·j·de off·vica·in·c·ſua nobis ⁊ xxxv·q·ix·c·veniam ⁊ c·ſententiam etiam altera parte abſente ut·j·de re iud·cum olim ⁊·j·de iudi·ſi pretor in ſ·marcellus nec enī obſtat ſi tu dicas ꝙ poſt ſententiam nō admittitur excepcio ut iij·q·vi·in ſ·excepcio ⁊·j·de re iud·inter monaſteriū et·j·de proba·in·c·licet ſed illud nō habet locum in excepcionibus in quibus agitur de falſo ut·j·de pacti·in noſtra ⁊·j·de proba·licet cum enī per tales literas nō receperunt iuriſdictionem ideo quicquid per eas factum eſt non tenet et eſt etiam ſimile·nā replicacio omiſſa ante ſententiam ex cauſa probabili bene proponitur poſt ſententiam ut·ff·quando actio de pecul'·eſt an·in·l·queſitum al'·eſt·ſ·prime·l ⁊ multoforcius excepcio ad idem facit ·j· de re iud·ad probandum ⁊ ar·j·de ſpon·impubeꝝ ad diſſoluendum in fine·ſi cet enī illa decr·aliter intelligitur econtra etiā videtur ꝙ p tales literas del' iuriſdictio licet elidi poſſint p excepcionem ut ar·ff·de bono poſ·ſcdm ta·in·l penultima in·ſ·teſtamento et·ſ·c·nōnulli unde nō poteſt dici retro iudicium nullum fuiſſe vñ ſi aliquis ſciuit ſibi ꝯpetere excep·⁊ nō excipit ſibi imputet ſed ſi neſciuit pretextu excep·poſtea repetere ſententia nō retractatur ut·j·de re iud·inter mona·⁊·c·ſuborta Item libertas p falſos codicill'·donata nō reuocatur ut·ff·de manū·teſ·l·cū ex falſis ⁊ legata etiam preſtant licet teſtam·ſit falſum ut·ff·de hered·inſti·l·ſi·Circa iſtam materiam dicebat jo·ꝙ ſententia lata p tales literas tenet niſi releuetur p appellacioneꝫ vel etiam p ſupplicacōnem ſed tamen retractanda eſt p inte· reſti·vel etiam ſi tu vis dicere ꝙ p literas illas nulla datur iuriſdictio non eſt neceſſaria reſtitucio quia tunc ipſo iure nulla eſt ſententia vt·j·de offi·vica·ſua nobis tu vero dicas ꝙ tales litere non ſūt irrite ipſo iur·ſed bñ poſſunt anullari p excepcionem ut·ſ·c·nōnulli dictum eſt unde ſi a pri·iſta excepcio proponatur tunc ſi aliquid fiat contra totum reuocatur ⁊ ſic loquitur ·ſ·c·conſtitutis ⁊·c·cum dilecta Si autem p ꝯſenſum partium tacitum vel expreſſū procedatur et detur ſententia tenet quidem et valet ſententia cum ſit a ſuo iudice lata nec ꝯ ius cōſtitucionis ij·q·vi·in·ſ·diffinitiua ⁊·j·de re iudi·cum inter nos niſi appellatum fuerit vel etiam ſupplicatum ut xxxv·q·ix·veniam et c·ſententiam ⁊·C·de prec·impri·off·in aut·que ſupplicacō·j·de pact·c·querelam ⁊ in cauſa appellacionis vel ſupplicacionis poteſt opponere de

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

occaſione vexari reuocan
do in irritum ſi quid ea℞
pretextu inueneritis eē fa
ctum ¶ Gregorius nonꝰ
mediol' archiepiſcopo

In noſtra ꝓpoſuiſti
preſentia ꝙ nōnulli
clerici a ſe·ap· plures lite
ras non tamen alias de a-
lijs mentionē facientes im
petrant fraudulenter ut in
pluribus eccleſijs admit
tantur ſic ꝙ aliquando in
alijs recepti licet nondum
in eis eccleſiaſticum bene
ficium aſſecuti alias eccleſi
as ſuper receptione ſua ni
chilominus inquietāt et
moleſtant et infra ¶ Mā
damus quatenus eos ec
cleſijs in quibus recepti
ſunt facias eſſe contētos n̄

permittas alias eccleſias
ab eis occaſione literaru℥
huiuſmodi moleſtari niſi
forte de receptione ſua ex
preſſam fecerint mentioē℥
¶ Item epiſcopo ſiluaē
nen̄· et abbati cōpendium

Ex parte decani et ca
pituli laudun̄ fuit ꝓ
poſitum ꝙ cum ipſi aucto
ritate ap· indulgentie i no
bilem virum· J· excomu
nicationis ſententias pro
tuliſſent procuratoribꝰ p
cium ꝓpter hoc ad ſe.ap.
accedentibus et lite ſup di
uerſis articuliſ ↄteſta. noſ
cauſam ipſam vobis cō
miſimus terminandam h̄
adiecto ut non obſtarent
litere preter aſſenſum par
cium impetrate ¶ Dictus

ſubreptione ⁊ ſi oſtenderent ſe ignoraſſe bene auditur ⁊ poterit iſtud ꝓba
re p iuramentū nam aliter de facili nō poſſ̄ ꝓbare ut·j·de teſti· preſentium
et·j·de excep·c·paſtoralis ⁊ hoc autem intelligo hic ſi eis ignorantibus de
prioribus literis receperunt iſtos p ſecundas literas ut ar·j·de prebend·
in·c·dilecto vel etiā poteſt dici ꝙ aliud ſit in beneficijs nam beneficiū non
poteſt poſſideri niſi canonice
habeatur ut·j·de inſt·ex fre
quentibus ſed iſti per fraudē
obtinuerunt ⁊ ideo iniuſte
et ſi primam eccleſiam ha-
buiſſent quo ad titulū ſecun
dam nō poterant habere niſi
diſpenſatiue ut·j·de elec· du
dum dec̄ gg̃ ⁊ ideo neceſſā
ria fuit pape ſcientia in impe
tratione talium litera℞ ut·j·
e·c·ꝓximo ꝙ dn̄s papa nō
ſcribit ꝓ aliquo beneficiato
ex certa ſcientia niſi faciat m
cionem de alio beneficio ut·ſ·
e·poſtulaſti·in alijs autē be
ne tenent ea que fiunt p ta-
les literas ex quo enim taci
te vel etiā expreſſe approbant
litere nec etiam eo pretextu
poſſet appellari johannes
In noſtra mentionem
et ideo videtur ꝙ ſecun
de litere nō debeant valere
ut·ſ·e·in·c·ꝓximo ⁊·ſ·e·ce
terum ⁊·c·ex parte et·j·d of
del·ex parte·i·ſed tamen i-
ſtud eſt in pendenti que vale
ant ſi ante preſentacōem p-
orum fuerint impetrate tunc
ualebunt ille que primo fue-
rant preſentate ut·ſ·e·c·ca-
pitul'·ſancte ⁊·j·de ap·ut de
bitus poſtꝙ̄ receptus eſſ̄ p
primas tunc non ualerent ſe
cunde ut·j·ſequitur preterea
quia dn̄s papa nō intendit e
idem prouidere in pluribꝰ be
neficijs niſi in ſecundis literis mentio fiat de primis ut·j·e·ti·ſi ꝓponente
etiā ſi modicum eſſ̄ primum beneficium ut·j·de prebend· cum teneamur
Sed quid dices ſi prime litere ſunt ānullate per exceptōem nūquid ua-
lent ſecunde licet de primis nō faciant mentionē dico ꝙ valent ſecunde ſi
quidem nondū eſſent preſentate nā potius ad cautelam impetrare vident
ut ſi non poſſ̄ ↄſequi beneficium p primas tūc demū uterentur ſecundis ſi-
cut ↄſueuit dici in reſcriptis·ſ·e·ex tenore ⁊ etiam verba ſūt intelligēda
cum effectu ut·j·de cl'i·nō reſidenti·in·c·relatū vnde cum nichil obtinuerit
per primas tūc ſatis equum eſt ut valeant ſecūde nam hec fuit mens ⁊ in
tencio dn̄i pape ut p ſuas literas beneficiū ↄſequetur ⁊ id etiā ſatis innu
itur ex eo ꝙ dicit eos ↄtentos eſſe facias eccleſijs in quibus ſūt recepti
Aſſecuti ſi enī nōdum ſūt beneficiū eccleſiaſticū aſſecuti quare ergo nō va
lent iſte ſecūde litere nam qui beneficium eccleſiaſticū non eſt aſſecutus
bene poteſt p beneficio impetrare literas ut·ſ·e·cum adeo ⁊·j·e·ſi ꝓpo-
nente ſſ̄e·licet bn̄ficium eccleſiaſticū nōdum ſit aſſecutus tamen ius cano
nic p qd̄ i breui bn̄ficiū ē habiturus ex mādato dn̄i pape eſt conſecutus ⁊
ꝓ beneficiato etiam iam reputatur· vnde de h̄ in ſuis literis tenebatur mē
Ex parte indulgen ¶ tionem facere ſi iam erat receptus johānes
ac nam forte indultum erat capitulo laudun̄· ut ſi aliquis co℞ in ma
nifeſtam offenſam inciderit ꝙ illum poſſent excomunicare ſimilem indulgen
ciam tu habes·j·de verbo·ſig·ex parte nam ibi ↄceſſū erat can̄·cart·ꝙ ne-
mini liceat eſſ̄ abſoluere excomunicatum pro eccl'a carn̄·niſi premiſſa ſa
tiſfactione ꝑ emenda ¶ Articulis qui fuerūt illi articuli nō habemꝰ ¶ Cō
teſt·videlicet p procuratores donatos ad totam litem ¶ Parciū hoc enī
ſolo non ualebant litere poſterius impetrate preter cōſenſum parciū etiā
ſi mandatum procuratoris nō fuerit reuocatum ut·ſ·e·cete℞ in ꝑ· vlt· iſtud
tamen nō fuit allegatum vel etiam tu intellige de alijs ad alios iudices p
us impetratis ⁊ tūc planū eſt ¶ Impetrate·i· ipetrende ut ↄſonet gloſ ¶ Falſus
nota ꝙ quandoqꝫ dicitur procurator falſus qui nunꝙ̄ fuit ⁊ iſte nec domi
nū obligat nec ſoluentem procurator talis liberat niſi dominus ratū ha
beat ut ar·j·de offi·iudi·del'·c·cū olim ⁊·j·e·ti·coram ⁊·ff·de iud· licet ⁊·ff
de adi·ob cauſam d·ꝗ·ſi procura· Item dicitur procurator falſus qui fuit et

nō eſt ut hic ⁊ iſte liberat ſoluentem ſibi ꝓ dn̄o ignorante ſed
tamen dn̄m nō obligat ſibi ut·ff·ſi certum pet·a·eius qui ⁊·ff· de
ſolu·in·l·ſi quis ſeruo ⁊ de excep·i·etiā procuratoria notabili ut
j·de procura·in noſtra preſentia ¶ Propter ſuſpicionem ſic·j·de ꝓ
cura·in noſtra nam ꝓpter ſuſpicōem poteſt procurator nō ſolum an
te ſed etiam poſt lite
ↄteſ·remoueri ut·ff·
de procura·l·item ſi ſit
ſpectus ut puta ſi
affinitate aliqua ad
uerſario coniungat
ut·ff·e·aut affinitas
te vel etiam ſi fami-
liaris ſit aduerſario
ut·j·de offi·del' inſi
nuante ⁊ quotiēs e
tiam noua cā ſuper
uenit ut·ff·e·ſi poſt
et hic poſt lit·cōteſ·
ſed cauſa cognita ut
ff·e·poſt litem ⁊ in
l·que omnia ⁊ iſtd̄
eſt ve℞ ſi procurator
ↄdicit ſecus aūt ſi ↄ
ſentit nam tunc ſine
cauſe cognitione re
mouetur ut·j· de ꝓ
cura·auditis ⁊ ante
lit· conteſ· nulla ta
men cauſa interueni
ente ut·ff·e·ante lit̄
quare ergo nō reuo
catur quicquid actū
fuit p talem procura
torem ratio eſt ſatis
in euidenti· quia hu
iuſmodi reuocatio
nō peruenit ad aduer
ſarium vel ad iudicē
ut ex aduerſo ꝓpone
batur ut·j·ſequitur
et ideo quicquid cū
eo factum eſt valet
quouſqꝫ reuocatio procuratoris nota ſit iudici vel etiam aduerſario
ut·j·de procurato·mandato nec ille ꝓbauerit ꝙ mandati reuocatō
ad iudicem vel etiā ad aduerſarium peruenerit ⁊ ideo recte interlo
cuti ſunt iudices ſe debere p huiuſmodi litteras ꝓcedere ⁊ ille no
bilis ſup h̄ interlocutorie acquieuit videlicet oſtendendo alias lite
ras que p alium procuratorem fuerant impetrate que nō valent ſi
quidem reuocatio ad ipſum procuratorem nō peruenit nam ad hoc
vt reuocatio teneat neceſſe eſt vt ad aduerſariū vel etiā ad iudicē
perueniat vt·j·de procura·mandato ⁊ ibidem nos dicemꝰ de hoc ⁊
hoc in iudicio ſecus autem extra iudiciū ubi ſufficit ꝙ reuocatō tā
tum perueniat ad procuratorem ⁊ poſtea nō ualet qd̄ facit in dn̄i pre
iudiciū ſed bene valet quod facit anteꝙ̄ ad eum reuocatio perueni-
at vt iſta colliguntur in·d·ſi reuocatio ⁊·ff·manda·ſi mandaſſe℞
et·j·in iſta eadē glo·⁊ ita expone ꝙ ex ↄfeſſione ꝓpria ꝓbat ſecū
das literas non valere cui ↄfeſſioni ſtandū eſt ſi ad ꝯm parꝰ· pue
3 nerint ut·j·ſequitur Item videtur ꝙ prime litere nō valeant ſi re
uocatio ꝓbetur ad procuratorem perueniſſe ⁊ tamen dicitur·j·ꝙ va
leant ſ̄ tamen ideo eſt hoc quia reuocatō nō peruenit ad iudicem ꝟ
ad aduerſarium vel etiam ad vtrumqꝫ vt·j·de procura· mandato
et·ſ·e·capitulū iſtud tamen videas vtrū procurator ſit donatus ad
negocia vel ad iudicia nam ſi ad negocia tūc ſufficit ꝙ reuocatō
perueniat ad procuratorem ſi vero ad iudicia donatus ſit tūc nō ſuffi
cit niſi reuocatio perueniat·ſ·ad ipſum iudicem vel ad aduerſariū ꝟ
etiam ad vtrumqꝫ ⁊ quicquid facit procurator ſiue in iudicijs ſiue
in negocijs anteꝙ̄ ad ipſum reuocatō perueniat bene tenet ut·j·col
ligitur ex litera ut cum dicitur ſi mandati reuocatō ⁊c·ut·ff·man
da·l·ſi mandaſſem ¶ Dicebant ⁊ merito nam iſte nobilis hanc al
legacōem contra ſuos aduerſarios ¶ ꝗ ſe recipere tenebatur ut xx·di·
ſi romanoꝝ et iij·q·iij·ſi quis teſtibus ⁊ ij·di·in quolibet ⁊
iij·q·viij·cuius in agendo ⁊·j·de cenſi·cum olim ar·ꝗ xxxvij· di· ſi
quid veri· ⁊·x·di·l·⁊ ita ex ↄfeſſione ꝓpria ꝓbat ſecundas literaſ
non ualere cui cōfeſſioni ſtandum eſſe videtur Sed non eſt verū

autem nobilis .J. cicatus
Poſuit q per illas literaſ
procedendum non erat ex
eo q .w. qui eaſdem lite
ras impetrauit falſus exti-
terat procurator cum ipſe
ante impetrationem litte
rarum ipſarum propter ſu-
ſpicionem quam erga eun
dem procuratorem conce-
pit mandatum ſibi tradi
tum reuocaſſet ¶ Eis igi
tur proponentibus ex aduerſo
q ad nos vel etiam ad ip-
ſos huiuſmodi reuocatio
non peruenit voſq q de-
beritis per literas ipſas p
cedere per quandam inter
locutoriam protuliſtis ¶
Petente itaq procuratore
ipſorum ut inſpiceretis p
dictam indulgentiam pro
curator ipſius nobilis ex
aduerſo reſpondit q non
erat p iam dictas literaſ
procedendum exhibens quaſ
dam alias poſterius impe
tratas inter alia continen
tes ut ſi de partium volun
tate procederet cauſam ter
minaretis eandem alioqui
ipſam ſufficienter inſtru-
ctam remittentis ad ap. ſe
dem examen cum indul-
gentia memorata quaſ lit
teras ipſi ex eo non valere
dicebant quia per eundem w

et poſt reuocationem man
dati fuerunt impetrate ¶
Quia vero iuxta generaľ
ſtatuta concilij littere apo
ſtolice quas ſine ſpeciali man
dato domini quis impetrat
valere non debent niſi for
te ſint de illis perſonis de
quibus non eſt exigendum
de iure mandatum. Man-
damus quatenus ſi reuo-
catio mandati ad procura
torem peruenit cum minus
valere debeant littere que
impetrantur ab illo a quo
mandatum dominus reuo-
cauit in negocio ipſo iux
ta priorum continentiam li
terarum non obſtantibus
poſterioribus procedatis.
¶ Idem decano et .G. ca-
nonico leod.

Significate .w. noſ
nouerits accepiſſe
q cum .R. q .w. remen
dyoc. ſuper quibuſdam pa
nis ad iudices litteras im
petraſſet ¶ Idem .w. exci
piendo propoſuit q cum ipſe
non de remenſi ſed de leod
dyoc. exiſteret per huiuſ-
modi literas cum de dyoc
leod. aliq non faceret men
tionem conueniri de iure non
poterat nec debebat et q
exceptionem huiuſmodi ad
mittere denegarunt noſtram

nisi reuocatio ad procuratorem peruenit ut .j. sequitur ut .ff. mandati
in .l. si mandassem .ar. q nō sufficiat reuocare mandatum nisi reuo-
catio perueniat ad procuratorē ut patet hic et in .l. predicta si mādas
sem et ita potest litteras ratas habere antequam reuocatio peruenit ad
procuratorem licet confiteatur se reuocauisse mandatum nō tamē con-
fitetur reuocationem p
uenisse ad procurato
rem unde debet illud
probare ut .j. dicit et
ita patet q prime e
tiam debebant non
valere si probet re
uocationem ad pro
curatorem peruenisse
et tamen dicitur in-
fra q ualent sed hoc
ideo est quia reuo-
catio nō uenit ad iudi
cem vel etiam ad ad
uersarium ut .j. de p
cura. mandato et di
citur etiam de hoc .s. e
in isto .c. et aliud ē i
iudicio et aliud ex
tra ut dictum est .s.
¶ Concilij. ut .s. e.
nonnulli .§. sunt et
alij. ¶ Mandato .i.
expresso secundum vin cē.
et ita patet hic q nō
valēt littere sine mā
dato speciali impe-
trate licet cū constitu
tio illa .s. e. nonnulli
male obseruaretur
ut dictum fuit ibi et
sic confirmatur tenor
hic illius constitutio-
nis sed qualiter quis
probabit impetratas
litteras de mandato
dñi de hoc dictum ē
in illa constitutione nō
nulli si quis constitu
at aliquem suum p
curatorem ad impe
trandum tamen nō
videtur adhuc suffi
cere quia non constat
p hoc q ille impē
uerit nam forte aliꝰ
potuit eas impetrāe
et sic nō sufficit ostē
dere tale mandatū
quia illud nō probat
ut quia non probat i
petrationem quia nō
probat hoc esse quod
ab hoc contingit ab
esse ut .j. de transl.
inter corp. et .C. unde
cogna .l. non hoc et
sic videtur adhuc q
necesse sit probare q ille procurator tales litteras impetrauit quod
tamen erit etiam difficile probare quid ergo erit tu dic q etiam
necesse erit ut ostendat siue probet mandatum et q etiam probet
se recepisse litteras ab illo cui mandauit siue etiam ab alio p illo
consulo q tam de mandato q de receptione litterarum ab illo procu
ratore fiat publicum instrumentum ad faciendam fidem i iudicio si
autem obiciatur videlicet q requiratur sententia et idem credo ve
rum esse tam in causa ap. q in litteris que impetrantur p simpli
cem querimoniam licet johannes dixerit q non est ita in causa ap
tamen non est verum nam ita bene possunt lites finire p sententiam
suscitari per tales literas impetratas sine mandato ut etiam p a
lias acquiescent eidem forte sententie si nō haberet litteras et sic

generaliter intelligo constitutionem hoc dec. et illa .s. e. nonnulli de iure sic i
telliguntur tamen ego satis credo sufficere iuramentum impetrantis cum
uno teste ad faciendam fidem sup impetratione litterarum videlicet ad impe
trandum ex quo constat de mandato ut .j. de pcura. ex insinuatione tamē
vincē. dixit q generalis procurator sufficiat ad hoc quod est contra istam literam et e
tiam contra .l. ff. de offi. eius cui
mand. est iuri. l. i. Sed tamē
ipse exponit speciali .i. expres
so quod nō videtur verum quia
in generali procuratione ni
chil exprimitur de impetrati
one et hoc dicit .p. l. que di
cit contra pocius .ff. de pro
cura. pcura. tutorum sed si ha
beret generalem procuratio
nem ad lites et liberalem ad
ministrationē ad negocia tūc
cū satis credo q possit litteras
impetrare ut .ff. de pcura. l.
procurator cui et .j. de pcura.
petitio sed si haberet manda
tum generale ad negocia tā
tum tunc non credo ut possit
impetrare litteras ad lites q
ut hic dicitur speciale māda
tum exigit in isto casu ar. l. p
dicte pcurator tutorum tamen
curia non facit hoc quod hic
et in concil. dicitur nec etiam
daret litteras propter hoc appellāti
nisi sit de illis psonis utpu
ta liberi parentes fratres
et affines et etiam liberti ut
ff. de pcur. sed hee psone nā
et agere possunt p talibus
coniunctis personis dum tamē
voluntas contraria nō appereat
ut .ff. de pcur. pomp. in .§. si.
¶ Si reuocatione facta sed
quis probabit reuocationem p
uenisse ad procur. in casu isto
ci. iud. debet hoc probare al' e
nim regulare est q actor sem
p debet probare mandatū ut
dixi .s. e. c. nonnulli tamē do
minus papa .g. rum dicit q
reus debet probare hoc q non
sunt impetrate p procurato
rem quia non est presumendū
q quis suam pecuniā iactet
et ita propter istam presumptio
nem transfertur in reum proba
tio ¶ Cominus .i. nō ¶ Dominus r
uocauit et ita idem est si man
datū fuit reuocatū ac si man
datū non habuisset primo ptus
quia contra voluntatem dñi qua
re non valent littere et ita
patet hoc ex litera sequenti q ra
tihabitio in tali casu nō ha
bet locum aduersario contradicē
te ¶ Item si procurator manda
uit alij istam impetrationem
nunquid valebunt littere impetrate p illū et videtur q non q pcur. ante
litem contest. aliū pcur. dare nō potest ut .C. de pcur. l. neq tutorem et in .l.
nulla ratihabitio tu tamē dicas q bene ualent littere impetrate p illū cui
mādauerit pcur. et q dicitur q pcur. ante litem cont. nō potest constitue
re pcur. illud verum est ad agendū in iudicio sed procur. ad negocia bene po
test alij demandare ut .ff. mādati si procurato. i .§. i. et .ff. de neg. gest. l. si quis
mādato et talis procurator bene admittitur in curia et consueuit dici in procurati
one et do tibi potestatem ut aliū possis si necesse fuerit constituere procura.
Significante leodiē. dyoc. sed tamen videtur q istud nō debuit sibi
obesse quia et si hoc dixisset nichilominus litteras habuisset ut .s. e. ti. i
c. sup litteris quia ex quo de corpore constat extrinseca non nocent licet non
omnia exprimantur ut .j. de consangu. et affi. cum nos et .j. de testi. in .c. licet

ad h. et. ff. de rei ven. si i re et certu dicit siue nomine ppio siue demonstra cione que vicem nominis ppij obtinet designetur aut etiam in digito osten datur ut. ff. si certum peta. in l. certum est et. ff. de rei vendi. in l. si in re mi hi si iste psona aliter ostenditur ergo videtur ut sit eadem p tales litteras au diendus preterea error talis no debet eidem obesse cu ester de corpore ut ff. de iuris et facti igno. l. er ror facti preterea falsa causa siue demonstratio no perimit legatum ut. C. de fal. ca. adie. l. ij. et ff. de cond. et de mon. falsa demonstratio et. j. de sponsa. dug. et parte nec ingressum religionis nec in dactum obligant is impedit obligationem ut. j. de sponsa. con iug. veniens sed tamen om nia ista no prosunt nam ra cio illius dec. sup litteris no habet locum ubicz nunquid si titulus nominet se sepum in litteris valebunt lre nam si hoc dixisset dno pape mebil omnius litteras habuisset no prodest ei talis error primo no cet quia no valebunt lre ut hic dicit .i. quia non cadit in iurisdictionem nisi in homine remen. dyoc. et preterea eciam inconueniens videret si ta les lre valere decerent huc nam sic viderentur incerte et et in. alius remen. dyoc. per illas lras conueniri posset et i ta vna eccla que certa et det minata videretur posset trahi ad plures psonas quod ee no debet quia nimia generalitas in huiusmodi reprobat ut. s. e. ti. ad h et. j. de offi. del. p. et. g. et quia eciam stricti iuris sunt rescripta et ideo ad lites restringende sunt potius qz laxande ut. s. e. ti. in. c. no nulli vel ideo pocius qz non cadit in iurisdictionem ipsius iudicis quia dns papa non in tendit donare iurisdictionem ni si in hominem remen. dyoc. et est racio illius dec. sup lris tunc locum habet qn ex eo quod est dictum vel tacitu papa moueretur dicitur ad dan dum vel eciam ad denegandu rescriptum ut. j. e. ti. ex insinua cione et. c. si proponente et. s. e. ti. cum adeo sed hic non est i ta primo tu dicas qz ille lre fuit impetrate no ad iudices qui distabant a dyocesi secundum ul tra duas dietas nam si istud expressisset no habuisset litteras johannes

Radulphus sag. p hoc enim expresse patet qz aliud est dicere et eciam alios comprehend. clericos dyoc. et aliud clerus ciuitatis ut. j. de ver. sig. cum clericis pla. vnde ita dicendo quida bonon. dyoc. nullus ciuis poterit conueniri et ideo illa eccla et quidam alij debet poni et dici sic et quidam alij ciuitat. et dyoc. bonon. et sic tam de ciuitate qz de dyoc. p illam clausulam poterunt conueniri nam ciuitas et dyoc. sut diuersa licet sint sub eade iurisdi ctione siue sub vno episcopo ut. j. de censi. venerabil. et est simile licet eps sit in eccla et ecclesia in episcopo ut vij. q. i. scire quandocz tame nomine episcopi no designatur eccla licet ipse sit caput eccle ut. j. de testis requi sitis si dixisset sagin. eps et quidam alij tunc p clausula et quidam alij videt qz tantum illi de ciuitate conueniri debeant nam de termino precedes. s. sagin i telligitur repetita et est sensus quidam alij sagin. ut xxxij. q. vij. apls et ff. de ver. ob. tidia primo et dyoc. poterunt conueniri ut. j. e. ti. significauit nam illa clausula vaga est et generalis sed tamen no extra dyoc. ut. s. e. ti pa storalis. Et si tu dicas et quidam alij sagin. dyoc. modo illa eccla et quidam

audienciam appellauit.

¶ Ideocz mandamus quaté nus si est ita reuocato in irritum zc. ¶ Item priori sancti laudi. et succétori rothomagensi

RAdulphus clericus rector ecclesie sancti xpophori de ciuitate sagi en. sua nobis insinuacione monstrauit qz cum magi ster R. eum per quasdam litteras contra episcopu sagien. et quosdam alios sagien. dyoc. super redditi bus et rebus alijs impetra tas a nobis coram iudici bus super eadem ecclesia p generalem clausulam qui dam alij conuenissent ide rector excipiendo pposuit qz cum esset de ciuitate sa gien. et sub eadem clausu la nullus de ipsa ciuitate i telligeretur inclusus con ueniri non poterat per ean dem et quia dicti iudices ex cepcionem huiusmodi re cusarunt admittere. n. au di. appellauit Ideocz man damus quatenus si ita est reuocetis in irritum zc. ¶ Item abbati sancti iacobi de rad.

SIgnificauit nobis comitissa nabucen. qz cum mortuo comite fra tre suo ipsa in eius succes sit comitatu b. et g. p qs dam litteras ap. otra tull. episcopum et quosdam a lios clericos et laycos im petratas eam coram iudi cibus ad quos obtente fu erant super quadam pecu nie summa quam eide fra tri suo se mutuasse dice bat per illam generalem clausulam quidam alij qz in predicto comitatu suc cesserat conuenerunt. ¶ Excipiente itacz procura tore suo qz cum adhuc fra ter eiusdem mulieris viue ret quando hmoi littere impetrate fuerunt nec per ipsas dum viueret fuerat ad iudicium euocatus ear auctoritate non poterat co ueniri et qz iudices excepci onem non admittebat ip sius nostram audienciam ap. ¶ Ideocz mandamus quatenus si est ita reuoca to in irritum zc. ¶ Item abbati sancti victoris

EX insinuacione epi scopi abien. accepi

alij restringitur p determinacionem sequente ad illos de dyoc. tamen alioquin non esset differencia inter ista nomina bon. et dyoc. sed co stat qz sunt diuersa nomina et eciam diuersa signant non enim sut sinonima .i. simil. vnde bona fuit rectoris ap. qui erat de ciuitate si sic diceretur eps sag. et quidam alij sue iurisdi. vel quidam alij sui subditi tunc p illam clausulam poterunt conueniri tam de ciui tate qz de dyoc. quia illa clausula genera lis ad omnes tam ex ternos qz internos ex tenditur. Item ex a lia eccla no poterat conueniri per litteras illas nam minora ne gocia ibidem expri mebantur vnde per clausulam generale sup maioribus non poterat conueniri ut. s. e. in. c. sedes sed hanc excepcionem no ppo suit h. et quod dyo ces. i. clerus a clero ciuitatis sit alius et eciam diuersus tu habes xij. q. ij. c. sta tuimus et x. q. iij. ca uendu et hic expres se qz qz odixerint an tiqui doctores qz ei am illa. c. non tene bant quod tame no est verum ut hic pa tet p nouam decre. greg. sed pone qz n opposuisset istam ex cep. nec illam de ma iori negocio et sic tunc iudex processis set ad sentenciam co demnacionis nunquid valuisset sentencia et videtur qz sic nam hu iusmodi excepciones videntur dilatorie s tamen contrarium videt p istam clausula et quosdam alios sa gin. dyoc. nam iuris dictio tantu datur in dyocesa. et non in ciui tatibus et p hanc a liam in rebus alijs non donatur iurisdi ctio sup maioribus negocijs ut. s. e. in. c sedes vnde talis sen tencia no tenet deficiente iurisdictione nec eciam credo posse iuris dictionem prorogari in primo casu ut. j. de offi. del. p. et. g. nec in a lio nam consensus priuatorum eum iudicem no facit qui nulli iurisdi ctioni preest ut. C. de iurisdi. o. iu. priuatorum

SIgnificaui ut viueret iste comes dum viuebat poterat p istas lras co ueniri sed eodem mortuo eius successor no potest et sic patet expres se per istam dec. qz rescripta saltem reintegra no extenduntur ad il lorum successores contra quos impetrate fuerant vel qui per eas potuerut conueniri et ita morte illius contra quem impetratur finitur mandatu si cut et morte mandantis ut. j. de offi. del. relatum et in. c. gratu et. c. licet et. j. de offi. leg. c. vltimo sic et eode modo finitur morte impe trantis ita qz non transit ad successores saltem reintegra et hoc i deo contingit quia rescripta sunt psonalia nec ad alias psonas vel res qz que continent ibidem extenduntur. j. de offi. del. cum olim. i. et c. p. et. g. et h eciam probatur manifeste h ar. contra. j. de iud. quia. v. et. j. de ali. mu. iud. ca. fac. c. i. et. ij. et. j. de con. preben. pposuit. sed

ꝙ .J. clericus ſuper eius ꝓ
uiſione ad ipſum precep
torias litteras et poſtmo-
dum ad vos executorias c
tra eum litteras impetra-
uit et infra ¶ Quocirca mā
damus ꝙ ſi nulle ſup hoc
littere monitorie preceſſe
runt executorijs ſuperſede
atis eiſdem dummodo he
edem executorie de monito
rijs fecerunt mencionem.
¶ Alioquin in execucionis
negocio iuxta directū ad
vos pro ipſo mandatum
racione preuia procedatis
¶ Jtem epiſcopo norwi
cenſi

Mandatum apoſtoli
cum ad te directum
vt magiſtrum .s. facere
recipi in canonicum ⁊ i fra

trem norwicen̄. eccleſie ſi
ꝓ alio ibidem non ſcripſi
mus qui huiuſmodi gra
ciam proſequatur alio iā
beneficium per noſtras lit
teras obtinente ꝓſequi nō
teneris cum ſuper recepcio
ne duorum grauandi eccle
ſiam antedictam non fuit
intencio mandatoris ¶ Jtē
quibuſdam monachis

Litteris apoſtolicē ad
vos directis ut .P.
clericum reciperetis i cano
nicum et in fratrem niſi
per nos pro alio fuiſſet ec
cleſia veſtra grauata man
datum noſtrum vos exe
qui uolumus et mandaꝰ.
Non obſtante ꝙ .G. ſub
dyaconum per noſtras lit
teras executoriaſ recepiſtiſ

verum eſt ꝙ re integra finiuntur huiuſmodi reſcripta ut hic dicit
et eſt hic ar. ꝙ data litterarum eſt conſideranda .ſ. e. ti. c. cum te ⁊ c. cō
ſtitutus contra .j. de preben. dilectus ubi de hoc et .ſ. e. ti. c. cum te
Jtem ſignatur contra .j. de fo. cōpe. dilecti .ij. ubi conuenitur ſucceſ-
ſor ꝑ impetratas litteras contra ſuum predeceſſorem ſo. hic contine
batur ſucceſſor ⁊
anteceſſor ꝑ genera
lem clauſulam ⁊ i
deo re integra finitur
hic mandatum tale
ſed ibi fuerint impe
trate littere contra
pred. ſpecialiter ⁊
ſinguntur vna per
ſona anteceſſor ⁊
ſucceſſor vt in auē
de incertis a morte
preſbit. coll. v. quia c
tra dignitatem im-
petrare intelligunt
que nunquam moritur
ut .j. de offi. del. quā
abbas ⁊ ſic fuiſſe di
ctum contra epiſco-
pum tuſſ. ⁊ comitē
nauinē. tunc comi
tiſſa petrat conueni
ri ⁊ contra comita-
tum littere impetrā
tur ⁊ ſic poterat cō
ueniri quicumque ſuc
cedent in comitatu
ſic in c. dilectꝰ fil. ul
ti dic ꝙ in. c. dil. ꝑ
de. fuerit citatus ⁊
ſic eſt pl anum ⁊ nē
ſum contrarium ta-
men iſtud non colli
gitur ex. c. dil. ꝙ an
teceſſor fuerat cita-
tus ¶ Dum viue-
ret ⁊ ſic videtur ꝙ
ſi fuiſſet citatus fra
ter illius comitiſſe tunc fuiſſet ꝑpetuatum reſcriptum contra ſucceſ
ſorem illius contra quem impetratur ⁊ eadem racione impetrantis
ſicut ꝑ citacionem ꝑpetuatur quantum ad mortem delegantis ut e
ciam poſt mortem delegantis ad ſucceſſores poſt mortem tran
ſeunt ut .j. de offi. del. gratum ⁊ c. licet ar. j. de ap. c. ut debitus ⁊
ſ. e. ti. capitulum nam video ꝙ alia que non tranſeunt ad ſucceſſo
res poſt moriacionem tranſeunt ut ar. j. de dona. c. fi. ⁊ .C. de reuo.
dona. l. 1. in fine ⁊ in querel. inoffi. t. ſi pater. i. ⁊ .l. ſi quis filium ⁊
melius .ff. de inoffi. t. i. l. poſtumus in .§. fi. ⁊ .C. de nouaci. ſi delega
to ⁊ iudicio cepto cum al. negocium tranſit .ſ. ad ſucceſſores ut .C
de iuramen calump. in auē. principales tamen ſatis credo ꝙ ſi ille
fuiſſe ad iudicium euocatus ꝙ ꝑpetuate eſſent littere in tantum ꝙ
ſucceſſor impetrantis poſſent per illas agere poſtea ⁊ contra reum
et ſucceſſores ipſius ut ſatis hic innuit expreſſe cum dicit nec ꝑ ip
ſas litteras fuit ad iudicium euocatus ⁊ poſtea dicit ſi eſt ita vnde
iſta clauſula reſpicit omnia ſupradicta .ſ. ꝙ eo viuente fuerunt im
petrate nec fuit ad iudicium euocatus ⁊ eſt ſimil. ſ. e. c. olim vbi
Ex inſinua clauſula ſi eſt ita reſpicit omnia ſuperiora
cione ad nos iſta decretalis videtur falſa .q. in pri. ſcribit v
ni tantum .ſ. abbati ⁊ poſtea loquitur in plurali cum dicit ad nos
⁊c. ut .j. de fal. ꝙ grani ſolucio poteſt dici ꝙ fuit uicium ſcriptoris
vel dic ꝙ loquitur duobus primo enim loquitur abbati ſancti vi
ctoris mandato ſecundo epiſcopo ibi vbi dicit ex inſinuacione epi
ſcopi ⁊c. unde bene ſequitur pluralis locucio cum pluralis locucio
duorum numero ſit contenta ut .ff. de teſtibus .l. vbi numerus ⁊ iiij.
q. iij. ubi numerus ¶ Litteras .ſ. executorias ¶ Mencionem ſic e
nim patet ꝙ non ualent executorie facientes mencionem de monito
rijs ubi monitorie non preceſſerunt quia tacita veritate ſunt obtē
te ⁊ falſitate expreſſa ut facilius executorias litteras obtineret tā
ꝙ ſi tacuiſſet veritatem exprimendo tunc executorias nō habuiſſe
ut .ſ. e. ſup litteris jtem ſi tacuiſſet alium de mandato dn̄i pape fu
iſſe receptum nō valuiſſe reſcriptum ut .j. e. mandati ⁊ c. abbatem

que enī ſunt exprimenda in beneficijs impetrandis dicetur .j. e. ti. e. ſi ꝓpo
nente tamen quandoque eciā executorie prima vice conceduntur ſed tamen il
lud eſt de ſpeciali gracia ſed tamen ordo ⁊ conſuetudo curie eſt ꝙ primo mo
nitorie ſecundo preceptorie tercio executorie conceduntur .ſ. e. conſtitutus ⁊
eſt hic ar. ꝙ ſi quis in aliquo inſtrumento mencionē faciat de alio inſtrumē
to nō creditur ei niſi primum
inſtrumentum exhibeat ut .C
de eden. auē ſi quis .j. de fide
inſtru. c. i. johannes
Mandatum apoſtolicū
videtur fatua iſta que
ſtio cum dicetur in litteris
ſi pro alio nō ſcripſimꝰ qui
iam huiuſmodi graciam ꝓ
ſequatur quia iā ceperat aliū
de mandato pape ⁊ ſic nō ꝓ
ſequebatur ymo iam erat ꝓ
ſecutus illam graciam ex to
to credebat ergo ex illo vbo
ꝓſequat ꝙ nō cōpeterē ciē
excepcio cum iam eſſet receptꝰ
nā multo forcius competebat ut
hic patet ⁊ competit iſta excep
cio recepto mādato ſi poſtea
ꝓ aliquo mandatur licet pri
mus nōdū fuerit receptus ut
j. e. abbatem ⁊ .ſ. e. c. ſecus ſi
eſſet repulſus ¶ Recepcōe
et .j. tu habes hic ⁊ .j. e. in. c.
proximo et .j. e. c. abbatem
ꝙ papa nō intendit grauarē
aliquos ſup recepcōne duo
rū quare ſi ſcribit pro aliq
recipiendo in eccleſia licet il
la clauſula ſi ꝓ alio nō ſcrip
ſimus nō ſit ibi tamen ſbīn
telligitur ſicut illa ſi pſona i
donea eſt vt .j. de elec. cauſā
que et ſicut illa ſi preces veri
tate vitant ut .ſ. e. ti. c. ij. ꝙ
nō eſt intencio dn̄i pape gra
uarē aliquos i recepcōne plu
rū ut dicit hic alij vero di
cunt contra ꝙ iſta clauſula ſi ꝓ alio nō ſcripſimus in fauorem eccl̄e poni
tur nam tunc nō vult dn̄s papa eccleſiam grauare in recepcione plurium
et ſi non apponatur nichilominus tamen eū recipere tenentur ꝓ quo ſcri
bitur ſecundo loco Sed tamen iſta litera ut michi videtur contradicit et
papa quando ſcribit ꝓ aliquo recipiendo ⁊ vult ſibi plenam graciam face
re mandat ſub hac forma nō obſtante ſi pro alio vel alijs vobis direxeriꝰ
ſcripta noſtra ſicut remouet aliam excepcōnem iuramenti nō obſtante cer
to numero clericorum iuramento firmato vel eciam quocumque alio auxilio
vallato vel firmato ſecundum illos apponitur illa clauſula ⁊c. ¶ Nō fuit i
tencio nota ar. ꝙ dominus papa per ſuas litteras nō vult alicui graue ꝑ
iudicium inferre ſimil. j. de offi. del. c. ſup eo et .j. de offi. ordina. in. c. licet
et .j. de auctori. et vſupall. in. c. ex tuarum ⁊ ij. q. iij. nunc vero et .ff. ne quid i
loco ꝑ u. fiat .l. ij. in .§. ſi quis a principe ⁊ in .§. merito et .j. de conſue. cum
olim in fine jtem intencio mandantis eſt conſideranda ut .j. de preben. cū cau
ſam et in. c. fi. et .j. de procura. c. peticio et eadem racō que mouet delegan
tem debet mouere delegatū ut .ſ. e. ti. in. c. ſuper litteris in fi.
Litteras monitorias ar. ꝙ per monitorias litteras ius acquiritur qđ
non eſt verum nec eciam per preceptorias vel executorias ſed tantum
officium iudicis imploret ut recipiatur de hoc notatur .j. de renunci. vemēſ
in notula que incipit et ſic ¶ Pred. nota ar. ꝙ ſucceſſor tenetur adimplere
factum ſui predeceſſoris ut xij. q. v. quia johannes ⁊ xvi. q. vi. in. c. illud
ſic eciam ⁊ mandatum ſiue preceptum factum predeceſſoris ſucceſſor tene
tur adimplere xv. ij. q. ij. dudum ſic eciam patet ex iſta decreta. ꝙ ſi quis re
ceptus ſit ad mandatum legati vel predeceſſoris per hoc tamen non fit ꝑ
iudicium eciam ſucceſſori nec intelligitur grauata eccleſia in eo caſu ⁊ ſic
ecl̄a illa ſi ad mandatum domini pape alium nō recepiſtis tantum habet lo
cum in eo qui mandat nec eciam habet excepcionem ſi ad mandatū predi
ctum vel eciam legati alium recep. Sed in legato ipſius mandantis vide
tur contra ꝙ auctoritate domini pape qui delegauit eſt factum ⁊ qui ꝑ a
lium facit ꝑ ſeipſum facere videtur vt .ff. de admi. tu. ita tamē in .§. geſſiſſe
et .j. de ſen. ex. mulieres Si autem iſtud ſit factum de mandato ſpeciali tūc
enī locum haberet excepcio ſi vero generali nō videtur jo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

qũi a bone me. h. predeceſſoris noſtri prius ad uos monitorias impetrauit cũ factũ predeceſſoris noſtri potius q̃ noſtrum fuerit proſecuti ¶ Item abbati ſancti petri

Abbatem qui mãdatum apoſtolicũ iam recepit ut. S. clerico in aliqua eccleſiarum monaſterij ſui prouideret per litteras generales ad dioc. epiſcopum obtentas ut in dioc. ſua vbi pro alio ſcriptum non eſſet faceret prouideri cogi iuris ratio non permittit ¶ Nec ſuper conferendis eccleſijs aut beneficijs aggrauari etiam ſi facultates habeat dioceſanus p caſũ lr̃as prouidendi ¶ Itẽ

Ab excommunicato q̃ contra ſtatuta concilij generalis aſſerit ſe ligatum litteris ad excomunicatorem obtentis vt ſi eſt ita ſine difficultate abſoluat eundem et alijs deputatis qui eo non parẽte mãdatum apoſtolicum exequantur non excomunicatori qui de facto ſuo certus eſſe debet licet in hoc differatur eidem ſed illis cognitio demandatur ¶ Item

Si proponente aliquo nondũ ſe beneficium eccleſiaſticum aſſecutũ ſuper prouiſione ipſius licet minus competens beneficium obtinentis reſcriptum ap. de hoc mentionem non faciens impetret illud veluti

Abbatem qui recepit vide q̃ dicit qui mandatũ apl̃icum iam recepit nõ enĩ dicit qui prouidit ⁊ ſic patet q̃ qui primo ſiuum mandatũ repſentat ille debet beneficiũ obtinere ut. ſ. e. ti. c. ſancte eccl̃ias. j. de ap. ut debitus ⁊ ſic autẽ tenetur abbas prouidere iſti clerico dũ tamen alij de mandato euiſdem non prouiderit nec etiam eps p illas generales lr̃as poteſt cogere abbatẽ ut dicit ſup eccleſijs aut beneficijs cõferendis iſta tria capl̃a ſuperius proximi circa idem videntur dicere tñ differunt ¶ Per generales litteras tu habes hic q̃ mãdatũ generale ſecũdo impetratũ nõ derogat ſpeciali primo impetrato de iſta materia dictum eſt. ſ. e. ti. c. i. ¶ Prouideri p iſtam formam nõ poteſt facere prouideri in aliqua prelatura ut. j. de preben. c. ulti. niſi iſtud in litteris exprimatur ſpecialiter ut hic i ſi. huius dicit ⁊. j. de ſen. ex. mulieres ¶ Prouidendi vt cũ dicit in lr̃is auctoritate noſtra prouideas in aliqua eccleſia tue dyoc. etiam ſi curam habeat animarum p formã illam facias prouideri executor cui iſtud mandatur poteſt ſolũmodo excomunicare cõtradictores ſibi ſed tamen nõ põt eum inſtituere vel in poſſeſſionem mittere tamẽ cõ videt. j. de preben. in c. p illorum ſed cõ dicit ⁊ intellige prout ibi notatur id enĩ ex gratia ſpeciali papa ratum habuit factum archiepiſcopi ſed tamẽ per formã iſtam mandamus ut prouideas tali in aliqua tuarum eccl̃iarum tũc poteſt illũ ponere in poſſeſſione ⁊ etiam inueſtire ac etiam excõmunicare cõtradictores niſi aliquid rationabile obſtet ſm̃ q̃ dicit hic in finẽ licet poteſtatem habeat prouidendi ⁊ ita vtriuſq; iſtarum formarum exprimitur in iſto. c. abbatẽ ⁊. j. de cõceſ. preben. cũ noſtris. j. de preben. in. c. ulti. ¶ Prouidendi ut cum dicit in litteris auctẽ noſtra prouideas in aliqua eccl̃a tue dyoc. etiam ſi curã habeat aĩarum. h.

Ab excomunicato cõdi. ut. j. de ſen. ex. in. c. ſacro ¶ Ad excomunicatorem ſed quare ad ipſum remittit cũ iam cõ ipſum inique proceſſerit ⁊ ideo eidem ſuſpectus eſt ad h̃ tu dicas q̃ iſta eſt forma ⁊ cõſuetudo eccl̃e q̃ ſi aliquis cõqueritur ſe iniuſte fuiſſe excomunicatũ ſiue cõ formã cõcil. generalis tunc enĩ ſi periculum nõ eſt in mora remittitur abſoluendus ad ſuũ excomunicatorem ut. j. de ſen. ex. ſacro et in hoc aũt defertur ipſi excomunicatori ut factum ſuũ ipſe corrigat qui veritatem non poteſt in facto proprio ignorare ut hic dicit ⁊. j. de offi. ordi. c. ad reprimendã nec etiam debet expectare ut ab alio corrigatur ut in aut. de nupc. in fine prime colũpne in coll. iiij. ⁊ forte ad verecundiam ſuam ut ſuũ factum proprium corrigat ⁊ emendet qd̃ poteſt ut. j. de accuſ. q̃liter ⁊ quando. i. ⁊. j. de elec. noſti ⁊ xxxv. q. ix. qd̃ quis ſed tamen potius eidem parat ex eo q̃ ipſum abſoluit nam eſſ eidem maius opprobrium ſi alius corrigeret factum ſuũ ⁊ ideo dicit ut in hoc deferatur eidem ⁊ quia p querimoniã ſimplicẽ retulit iſtud ad ſuperiorem ⁊ nõ p appellationem remittit ad excomunicatorẽ ſi enĩ appellaſſ nõ remitteret ad excomunicatorem ut. j. de ſen. ex. p tuas niſi ſuperior vellet ei facere gratiam vt in. c. p tuas ⁊ hoc aũt in ordinario ſecus enĩ in delegato quando ab ipſo appellatur nam tũc nõ remittitur ad delegatum Sed quid erit de cã principali nunquid enĩ ipſe idẽ cognoſcere põt de h̃ ita quidẽ ex quo nõ appellauit debuit enĩ appellare ⁊ ſic aut exemptus eſſ in totũ propter ap. ut ãt. j. de ap. ad hec ⁊ in. c. propoſuit ⁊ ita ſuſpenſus vel etiam excomunicatus excomunicatiõne minori poteſt excomunicatũ abſoluere ut. j. de ſen. ex. ſacro ⁊ ſuſpenſus ſuſpenſũ q̃uq; abſoluit ut. j. de ſen. ex. duobus vbi de hoc Si vero uidex iſte eſt certus q̃ iſte proceſſit tũc nõ abſoluat eũ nã deſ cũ de hoc cõſtiterit remittet illũ ad ſuũ excomunicatorem ut eius mandato pareat. Quid de principali queſtione tu dic vt in vltima notã dicitur. h. ¶ Difficultatẽ iuramenti vel alicuius mandati ſeu cautiõnis ¶ Exequaris iſti enĩ non poſſũt illum abſoluere niſi poſt terminũ elapſũ ipſi excomunicatori aſſi

gnatũ nam aſ nõ teneret abſolutio ¶ Certus eſſe debet ⁊ ſic ei videtur q̃ non licet alicui factum propriũ ignorare ⁊ iſtud eſt verum niſi cam probabilem ignorãtie habuerit vt xxxiij. q. ij. in lectũ ⁊ ar. i. q. j. ſi quis a ſimoniacis aſ aũt ignorantia facti proprij nõ excuſat q̃ nõ eſt veriſimiſ vt aliquis ignoret uires patrimonij ſui vt. C. de reſcindendi. i. l. q̃ſq̃s ⁊ h̃ i facto autẽ alieno tolerabilis eſt ignorantia ut. ff. p ſuo in. l. ſi. in. ſi. tamen iſtud eſt verum ſi eſt probab h̃ cauſa ⁊ ſupina ignorantia in facto alieno nõ excuſat ut xvi. di. qd̃ dicis et xij. q. ij. qui et humanis ⁊. j. de poſtul. in. c. vlti. ⁊ in talibus autem non requiritur q̃ ſit nimis diligens ⁊ curioſus nec q̃ etiam ſit nimis negligens vt. ff. de iur. ⁊ facti ignorã. nec ſupmã de iſta materia nota. i. q. iiij. in. ſ. notãdum Itẽ eſt hic ar. q̃ in notorijs nulle ſũt ptes iudicis niſi quãtũ ad ſententiã ¶ Cognitio anteq̃ cognoſcant vtrum iuſte vel iniuſte ſuit excomunicatus debet abſolui ſi hec peccaris cautione preſtita et iuramento q̃ parebit mandatis eccleſie et poſtea cognoſcatur de iuſta excomunicatiõe ut. j. de offi. deſ. cũ cõtingat et poſtea iſti deſ. cognoſcant vtrum fuerit excomunicatus cõ ſtatuta cõcilij generalis ⁊ ſi inuenerint q̃ iuſte fuerit excõmunicatus aut ſua ta fuerit forma predicti cõcilij tunc remittent eum ad ſuũ excomunicatorem ut eius mandato pareat ſup cauſa p qua fuit excomunicatus vt. j. de offi. deſ. prudentiam verſus ſi. ⁊ h̃ q̃ dixi debet ſtatim abſolui anteq̃ cognoſcatur verum eſt niſi obiciat q̃ ſuit excomunicatus p manifeſta offenſa vel quia non paret rei iud. ut. ff. de rei vẽdi. in. l. qui reſtituere ⁊ de offi. dele. querenti quo probato nõ abſolueretur niſi ſatiſfaciat ut. j. de ver. ſig. ex pte ⁊. c. ſe. ⁊. j. de ſen. ex. ſolet in dec. noua Si vero inuenerit q̃ iniuſte fuerit excomunicatus tunc deſ. de ei cognoſcant. ſ. de cauſa illã p qua fuit excomunicatus jo.

Si proponente licet minus cõpetens ſed videtur q̃ iſtud nõ debet obeſſe q̃ modica nõ nocent nã modica res nõ inducat ſimoniam ut. j. de ſimonia ſi queſtiones ⁊. i. q. i. iudices ⁊ modicum damnũ de facili toleratur ut xij. q. ij. c. bone rei et modica etiam põt eps alienare vt xij. q. ij. terrulas nec etiam p modico datur reſtitutio ut. ff. de inter. ſcio ⁊ p modico nec plus nec minus ut de cõ. di. ij reuera nec etiã pro modico datur actio de dolo vt. ff. de dol. in. l. ſi oleum in fine ſed tamen cõtrarium videt qm̃ fraudulenter iſtud tacuiſſe videtur vt citius impetraret litteras ⁊ que i fraudẽ ſiunt impugnantur ut. ſ. e. ſup litteris preterea recipiendo modicum beneficiũ ſibi preiudicauit vnde queritur ſibi victum ex artificio vt xci. di. clericus victum quia ex quo ſemel placuit nõ põt amplius diſplicere vt xxxij. q. v. horrendus Item vnuſquiſq; in ea vocatione maneat in qua vocatus eſt ⁊ etiam faciat exemplo apl̃i dicentis ad omnia que michi opus erant miniſtrauerũt manus iſte ut xxi. q. i. c. i. ſ̃ mo nõ eſt quis inſtituendus niſi tantũ ſibi aſſignetur q̃ ſibi prouidere etiam iura epiſcopalia ſoluere poſſ ut. j. de preben. c. de monachis planum enĩ eſt q̃ tenetur inde mentionem facere q̃ntũcũq; ſit modicum aſ nõ valent littere ⁊ ſic ſoluitur hic queſtio iſta que ponebatur. ſ. de prebend. cum teneamur ſed aduerte q̃ dicit i principio ſi aliquo proponente ſe nullum bñficium ec. eſſe aſſecutũ ſed ſi

fraudulenter obtentū dicimus non valere ¶ Idem episcopo pariſienſi.

Quia nonnulli diuerſis modis litteris apoſtolicis abutuntur ſtatuimus ut quicumq₃ obtentas ſub nomine ſuo litteras alijs eiuſdem nominis tradunt qui quos volunt fatigant indebite per eaſdem et qui eas tali modo recipiunt quiq₃ illos cōtra quos nichil habent q̄ſtionis faciunt in iudicium euocari ¶ Aut litteras ipſas ad futuras trahunt cōtrouerſias que nondū fuerant tempore impetracionis exorte ¶ Seu quicq₃ ſuper vno negocio vel cauſa malicioſe ſuper pluribus perſonalibus actionib⁹ q̄ ſub vno iudice poſſent tractari cōmodius per varias litteras coraꝫ diuerſis trahunt iudicibus vt laboribus fatigati et ſumptib⁹ vel compellantur componere vel cedere iuri ſuo ¶ Aut reus actorem eodem tempore ad diuerſa loca ¶ Vel indeterminate ad villam que cōmune cum pluribus eiuſdem prouincie vill' habet vocabulū citari procurat ut dum non cōparuerit excōmunicet' quaſi contumax ut ſic eos a ſua intencione repellat ¶ Earundem litterarum commodo careant et aduerſarijs immoderatis expenſ' ac dānis que ꝓpter h' pertuliſſe

ita quia modicum beneficium habens ſignificet dn̄o pape ſub cauſ di ſe nullum habere tunc ſine dubio mentitur et ideo nullum cōmodum debet habere de litteris ut. ſ. e. ti. ſup litteris quia in fraudē modicum tacet beneficium ſed ſi aliquis ita diceret dn̄o pape ſupplicat ſanctitati veſtre talis paup clericus ut in tali eccl'a beneficium cōferre dignemini nunquid valēt tales littere quia tacuit de modico beneficio et tamen verū dicit quia paup eſt in veritate iſta forma nō videtur ꝯdicere huic decr'. quia nec dicit ſe habere vel etiam nō habere beneficium tamen adhuc poteſt dici ꝙ nō valebit quia ſemper videtur in fraudē tacere beneficiū licet modicum ut cuius obtineat litteras ſimpliciter ſe pauperem clericū nominando nam p hoc intelligit dn̄s papa ꝙ nullum beneficium eccleſiaſticū habet tamen quidam ꝯtrariū dicunt ꝙ bene ualent ꝙ nō dicit ſe nullum beneficiū habere ſ; pauper erat .ſ. de preb. c. dilectus ⁊ bene dicunt quia nunq̄ eſt neceſſe ꝙ de modico beneficio teneatur mencionem facere ut. ſ. e. poſtulaſti ¶ Non faciēs notā ergo ꝙ quia modicum habet beneficiū nichilominus tamē inde tenetur mencionem facere ⁊ etiā multe alie condiciones ſubintelliguntur ſine quib⁹ nō valent ſic ſi eſt clericus .ſ. de tranſl'. ex litteris Item ſi aliud bn̄ficiū nō habeat ut. ſ. e. ti. cū adeo Item ſi non vult in eccl'a reſidere ut. ſ. de cl'i. nō reſi. relatum Item ſi eſt dignus ut. ſ. e. ti. cū adeo ſ. de elec. cumq₃ Item ſi eccl'a tot ſufficere poſſit ut. ſ. de inſti. c. i. ⁊ in c. auctoritate ⁊. ſ. de vi. ⁊ ho. cl'i. quā ⁊. ſ. de cōſti. cū M. Item ſi de terra illa eſt oriundus vt lxxi. di. hortamur ⁊. C. de epi. ⁊ cl'i. in eccl'ijs ⁊. ſ. de cl'i. pegri te nobis Item ſi habeat vnicū ꝓpetuū que ſibi ſufficiat vt. ſ. e. ti. poſtulaſti Item ſi ad mandatū dn̄i pape aliū nō recepit ut. ſ. e. in trib⁹ c. ꝓximis vel etiā ſi quā aliam iuſtā cāꝫ habeat ſeu excuſacōem vt ſ. e. ti. ſi quando vnde potes notare verſus. Clericus indigena dignus paup reſidenſq₃ ꝯſitu prebende ſibi ſpem ꝓmittit habende

Quia ſub nomine in iſto. c. octo vicia cōprehendunt ꝑmo enim reprehendunt illi qui litteras ſuo nomine impetrantes alijs eiuſdem nominis tradunt et qui eas tali modo recipiūt Item illi qui trahunt ad iudicium illos ꝯ quos nichil queſtōnis hn̄t ⁊ qui litteras ad futura extendunt negocia que nondum erant tempe impetrati ſ̄cepti exorta Item qui ſup vno negocio trahunt reū ad diuerſos iudices vel etiam trahunt reū ſup plurib⁹ actionib⁹ pſonalib⁹ coraꝫ diuerſis del' que cōmodius ſub vno codē iudice tractarent Item ⁊ reus qui codē tempe trahit actorem ad loca diuerſa vel indeterminate ad villā que habꝫ cōmune nomen cū plurib⁹ villis omnes iſte pſone que maliciā iſtam exercēt debent carere cōmodo litteraꝝ ⁊ in expen. ſunt puniende hoc dicit decr'. Eiuſdem nominis tali malicie obuiandū eſt ⁊ poteſt etiā de facili obuiari ut nomē ꝓpriū cū cognomine in lr̄is apponatur ut huiuſmodi generalitas nominis remoueatur ita ꝙ de pſona certa in litteris cōſtet ar. ff. ſi certū petatur et tam iſti qui tales litteras tradunt ꝙ qui eas etiam recipiūt eodem fatu eis inuoluūtur ſimile. ſ. de teſti. ſpol'. in. c. ſepe cōtingit. ſ. de alie. mu. iudi. cā fac. c. i. ij. ⁊ iij. ⁊. ſ. de iudi. quia ꝑmo v ꝑt dici ꝙ q̄ tales dant litteras alijs eiuſdem nominis tanq̄ falſarij puniunt

ut in ex. dec. ſ. e. nōnulli in ꝯ. vlti. ¶ Queſtionis ⁊ iſti quod recte puniūtur qui calumpnioſe trahūt alios ad iudiciū quia debent expelli. ſ. a limine iudicioꝝ ⁊ in expen. cōdēnari. ſ. de penis calumpniā ⁊. ff. de iudi. eum quem temere ⁊. ſ. de dol'. ⁊ cōtuma. actor in decre. noua ¶ Cōtrouerſias ſi videtur ꝙ iſtud fieri poſſit nā rei que nōdum eſt cōſtitui ſeruitus ꝑt ut. ff. de ſeruitu. vrba. pdi. in. l. ſi ſeruitus ꝯ. futuro edificio ⁊ ff. ſi ſeruitus vendi. in. l. ſi. ⁊ ff. de ſeruitu. ruſti. pred. in l. labeo Sed ꝯ res que nondum eſt accuſari nō pōt ut. ſ. de ſpon. impub. ad diſſoluendum Item id de quo agendū ē ꝑmo debet in reꝝ natura eſſe ut. ff. de iure codicill'. quidam referūt ꝯ. i. et collegio quod nōdum eſt nō datur priuilegium ut. ſ. de ec. edifi. ad audienciam ⁊ predio quod nōdum eſt ⁊c. ut. ff. cōmunia pre di. l. i. nec etiā ꝑt dici verū quod nūq̄ fuit ut de pe. di. ij. in fi. Preterea decretū nullū ē ipſo iure quod eſt donatum de ea re que nōdum eſt in controuerſia ut. ff. quod cuiuſq₃ vniuerſi. Item eoꝝ in ꝯ. ſi decuriones ꝯ recte dicit ꝙ ſ̄cepta ad futura negocia nō trahūtur quod tamē verū eſt p iura pdicta in ꝯtrariū ſignata ⁊ ar. bonū. ff. de auro ⁊ argē. l. in. l. ſi ita ¶ Sup vno negocio iſtud planū eſt ꝙ debꝫ carere cōmodo vtriuſq₃ ſ̄cepti vt. ſ. e. ex tenore ⁊ etiā in expen. puniri ut dicitur hic in fi. immo etiam videt ꝙ debeat cām pdere ſicut ille qui petit ſeruū in diuerſis iudicijs pdit ſuam cām ut. C. de aſſer. tollen. l. i. in ꝯ. vlti. ꝙ vbi cepit iudiciū ibi finiri debꝫ vt ſ. de fo. cōpe. in. c. ꝓpoſuiſti ⁊. ff. de iudi. ubi etiā ſatis ſufficit ꝙ careat cōmodo litteraꝝ ſiue vtriuſq₃ ſ̄cepti vt de pe. di. i. pene ¶ Perſonal' et in h' obuiandū eſt eoꝝ malicijs ꝙ malicijs hominū nō eſt indulgendū ut. ſ. e. c. ſedes ⁊. ff. de rei vēdi. in fundo et malicia ſatis apparet ſi illū q uē p talibus actionib⁹ cōmodi⁹ trahere ꝑt coram vno trahit illū ad iudices diuerſos ꝙ quaſi vnū et idem negociū eſt et etiā ꝑinde habet ac ſi ſup vno eodēq₃ negocio trahit illū ad iudices diuerſos immo videt' ꝙ omnes illas pſonales actiones ꝓponere poſſit in codē libello ut. C. ſ annali excep. in. l. ſi Sed nōne poſſ' ſus p tales lr̄as habitus valet dico ꝙ nō ut in dec. innoc. iiij. in. c. diſpendia ¶ Litteras varias ſecus enī ſi coram ordinario ꝙ ſi p vna pſonali actōne cōueniatur corā del'. p alia pſonali actōne cōueniri poterit corā ordinario tamen alij ꝯtrarium dicunt ſed ſi coram plurib⁹ ordinarijs quis trahitur tunc idem credo quod in del'. ⁊ etiā idem videtur ſi coram del'. ordinario trahat quia eadem cā videtur ¶ Ad diuerſa loca p h' enī ꝙ dicit ad loca diuerſa videtur ꝙ reus poſſit trahere actorem ad vnū locū certū et determinatū quia h' videt' h' innuit ꝙ poſſit ⁊ habes. ſ. e. paſtoralis ij. ſ̄c. ⁊. ſ. de offi. del'. prudenciā in ꝯ. ſi. ſ ꝯ. C. de ſen. ⁊ interlocu. oim iudi. in aut. ⁊ cōſequenter vbi dicitur ꝙ reus actorem ad iudicē aliū trahere nō debet ſ; coram codē niſi tunc demū lite finita ſ̄c ꝙ reus hn̄ ꝑt trahere actorem ad iudicem aliū pendēte priori iudicio vt dicit iura predicta ⁊ etiā hoc idē innuitur cum dicit ad loca diuerſa quaſi ad vnū nō ꝓhibeatur ſed tamen actor habet excepcionem ne recōueniatur a reo coram alio iudice niſi tūc demum lite finita ⁊ ſi nō admittat talis excepcō tenebit appellacō ſi interponatur p auten. predictā ⁊ ita p excepcionē ſuſpendunt' ire rei uſq₃ ad litē finitam ſ; ſi nō excipiatur tūc enī bene procedere ꝑt ꝯ illū actorem tu tamen dic ſup hoc ut dicit dec. innoc. iiij. diſpendia in ꝯ. reus quoq₃ ⁊. ſ. de inuti pen. c. ij ¶ Vel indeterminate quod tamen eſſe nō debet quia certus loc⁹ prouidend⁹ eſt vt. ff. de iudi. ſi locus al' enī intelligit' de illo loco in quo iudicare cōſueuit vt. ff. de arbi. ſi cū dies in ꝯ. ſi arbiter Item ar. C. quomodo ⁊ quando iudex ſi ut ꝓponiſ. ar ꝙ generalitas parit obſcuritatē ut. ff de iure fiſci. ita fidei quia deliberare nō poteſt ut. ſ. de ap. in. c. ſignificatib⁹ et nimia generalitas reprobat' ut. ſ. de dol'. ⁊ cōtuma. ex lr̄is. ⁊ etiā ꝑinde

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

eſt ac ſi nullum locum ſtatuiſſ; ar·ff·de interro· acti·l·de etãte in §· nichil
et uagari non licet cum alterius damno ut·ff· de iniur· l·pretor edixerit ⁊
eciam in tali caſu tenet appellacõ ſicut ibidem·j·de ap·c·ſignificantib; ⁊·j·de
libelli ob·m·c pꝛ·et ubi al' ſi in aliquo locoꝝ euiſdem nominis haberet ha
bitacõem ⁊ nõ in alio nã tunc debet intelligi de loco illo in quo quandoꝗ;
habitat ¶ Et dampnis ⁊ me
rito debet iſtoꝝ malicia pu
niri in expen· ⁊ dampnis alteri
parti ſimile habes ſ·e·ceteꝝ
in §·fi·⁊·j·de dol'·⁊ cõtu· ex
litteris et·j·de ap· c·ut debi:
tus Sed quis puniet eos cũ
iſti nõ habeant iuriſdictionẽ
⁊ nõ alij poſſint dico ꝙ ordi
narius nõ poteſt eos punire
quia in hoc nullã habet iu
riſdictõem dicũt quidã ꝙ ordi
narius eos punire deb; ⁊ mi
chi videtur ꝙ iſti hĩj dẽ iudi
ces penã iſtam imponere de
bent ſup dampnis ⁊ expẽ n· ⁊
in hoc ſaltem habent iuriſdi
ctõnem ut de pricipũ veritate
cognoſcant et penã imponãt
ut hic videtur ⁊ eciã eodem
modo intelligit·ſ·e· ceteꝝ v
bi eſt ar·ꝙ ſecũdi iudices de
bẽt iponere iſtã penã jtẽ ad
hoc eſt optimũ ar·ſ·e· ſuper
lĩis i fi·e·j·de ap·ut debitus
et ſi hoc iudices nõ fecerint
d ũtamẽ ab eis petitũ fuerit
de ſua ſubſtancia totũ illud
detrimentũ reſtituere ꝯpellũ
tur ut·C·dẽ iudi·ſancimꝰ ⁊
poterunt eciã iſti iudices cõ
ueniri corã ordinario ⁊ corã
del'·cond·ex illa·l·C·ſancimꝰ
Sed ꝙ iſti iudices quibus
huiuſmodi lĩe dirigunt nõ
pũt videt p dec·predictã ex
lĩis ·j·de dol'·⁊ ꝯtu· ubi pri:
mi iudices ꝯdemnant et non
ſecũdi ſ tamẽ illud fuit ideo
quia in lĩis ſecũdis ꝯtinet ꝙ
pmi iudices iſtud tacũt al'
ſecũdi iudices ſ facere debẽt
videli cet cõdemnare corã pri
mis iudicib; obiciebat de ſe
cũdis litteris ab altera parte
impetratis nõ facientib; men
cionem de pmis unde primi
iudices cõſuluerũt papã qd
iuris eſſ ⁊ ipe ſhe·ut patet
in lrã ·ſ·ꝙ iſti pximi iudices
cõdemnent partẽ alterã in ex
pẽn·ꝓpter ſuũ dolũ al' vero ſe
cũdi iudices debent imponere
penã illã ſi corã ipĩs exceptũ
fuerit de primis et remittere
ptes ad pmos iudices ut hc
illi penam iſtã imponant co
rã quibus excipitur ꝙ ſi di
ceret ꝙ iſti iudices quib; littere dirigunt iſtud ñ poſſent facere p ſ ãt lĩtes
ex litib; oriret ꝙ p eiſdẽ expẽn oporteret eos iteꝝ litigare vñ tucius ⁊ me
lius eſt ꝙ iſtud faciant ut p hoc coꝝ malicijs obuietur videlicet p penam

eos conſtiterit cõdempnen
tur ¶ Gregorꝰ i regiſtro

De conſuetudine Rubrica

C Onſuetudines q̃
eccleſijs grauam
inducere dinoſcũ
tur ueſtra nos decet conſi
deracione remittere ¶ In
nocencius iij. archiepiſco:
po et capitulo lundenſi in

E X litteris et ¶ dacia
infra Si vero aliq̃s
poſſeſſiones aliquas clau
ſtris vel religioſis locis in
bona valitudine vel ulti:
ma voluntate vult pro ſu
oꝝ remedio peccatoꝝ con:
ferre hanc conferendi for
mam eſſe ꝓponis ꝙ i hu:
iuſmodi donacionibꝰ mo:
dicum terre ꝯſueuit i ma
nu accipere aut in extremi
tate pallij qd manu prela:
ti eccleſie ſuſtinetur aut ſu
per altare ponend ſb teſti
monio videncium et audi
encium ſub dicta forma q̃
ſcotacio vulgariter nũcu
patur et infra ¶ Diſcreci
oni veſtre mandamꝰ qua
tenus donaciones eoꝝ que
ſub obtentu cõſuetudinis
pdicte clauſtris eccleſijs ꝛ
quibuſlibet locis religio:
ſis pie conferuntur vel eci
am ſint collata faciatis irre
uocabiliter obſeruari ·Cũ
huiuſmodi ſignum quod
ſcotacio dicitur non tam
facte donacionis ꝙ tradite
poſſeſſionis ſit euidens ar
gumentum ¶ Item epi
ſcopo pictaueñ

A D audienciã noſtrã
noueris perueniſſe ꝙ
in tua dyoc· eciam in cau
ſis eccleſiaſticis conſuetu
do minus racionabilis ha
beatur ꝙ cum aliqua cau
ſa tractatur ibidem allega
cionibus ⁊ querelis vtriuſ
ꝗ partis auditis a preſen
tibus litteratis et illitera
tis ſapientibus et inſipien
tibus quid iuris ſit querit
et qd illi dictauerint vel a
liquis eorum preſenciũ cõ
ſilio requiſito pro ſentenci
a teneatur ¶ Nos igitur
attendentes ꝙ conſuetudo
que canonicis obuiat inſti
tutis nullius debeat eẽ mo
menti cum ſentencia a non
ſuo iudice lata nullam ob
tineat firmitatem ut in cau
ſis eccleſiaſticis ſubiectoꝝ
tuoꝝ poſtꝗ tibi de meritis
earum conſtiterit ſentenci
am proferre valeas ſicut
ordo poſtulat racionis au
ctoritate tibi preſenciũ pre
miſſa conſuetudine nõ ob
ſtante concedimus faculta
tem ¶ Itẽ vicario noſtro

infra ꝯtinebat ꝙ quidam ciuiliſti dicebant ꝙ talis donacõ nõ va
lebit quia nõ obſuatur ſolemnitas teſtamẽti ꝙ ſm leges teſtamẽ
tũ debet fieri adhibitis vij teſtib; aut·v·al' nõ valet ut·j·de teſtam
tis cũ eẽs ⁊ in·c·relatũ ſup ſ dñs papa·ſhe·diſcre·u·in·ꝛe· ¶ Cõ
ſuetudinis pdicte que laudabil' eſt unde punire d; eam tranſgreſ
ſor cõſuetudinis lau
dabilis ſicut tranſ
greſſor legis ut hi
di·in hĩs huiuſmo
di autem donacõ ua
leret eciã ſi cõſuetu
tudo ſup hoc nõ eſſ
¶ Signũ ſic em ã
nulum eſt ſignũ in
ueſtiture ut·j·d hĩs
que fi·a maio·par·c
ex ore ⁊ eciã ueſti
tura eſt ſignũ tradi
te poſſeſſionis ut·j·de
dona·c·p tuas Jtẽ ã
nulus eſt ſignũ ma
trimonij ut·j·de pre
ſumpci·illud ⁊ xxx·
q·v·feie v·debiti·jtẽ
ꝙ i pmis ſic eciã re
ſtitucõ inſtrumẽ·eſt
ſignũ renũciacõnis
ut·j·de renũci· ſanc·
et·j·de pactis cũ pri
dẽ ⁊·C·q̃ res pign·
obli·poſ·l·ij ⁊·ff·d
pactis in·l·labeo ⁊ i
l·poſtꝗ ſecus em eſt
ſi reſtituat pignus
ut·ff·e ti·in·l·poſtꝗ
ſic eciã res nõ ꝯpre
hẽditur ⁊ tamẽ poſ
ſeſſio transfertur ut
p claues ut·ff·de cõ
trahen·empci·i·l·cla
uibus Jtẽ p inſtrumẽ
tũ ſit donacõ ut· C·
de donaci·l·i·vilu eci
am transfertur poſſ
ſio ut·ff·de acquirẽ·
poſ·qd nudo in·§· ſi
venditorem jtẽ ſi rem
meã penes te depoſi
tam vendidi tibi ue
inſti·de reꝝ diui·i·§·
interdũ jtẽ cum quis
rem ſuã vult poſſide
re nomine alterius
ut·ff·de rei vendi·l·
quedã nec eciã ſem
per in acquirenda
poſ·neceſſarius eſt
actus corporal' vnde
bene ſufficit qñꝗ af
fectus aliquo actu i
teruenien͛e ut·ff·de
acquiren·poſ·in·l·ij
in·§· pl·⁊ hic licet
em lex dicit ꝙ poſſeſſio acquiritur corpore ⁊ animo ⁊ nõ altero tã
tum C·e·ti·in·l·licet ita tamẽ ꝙ rei apprehenſio per ſe vel eciã alte
rũ ſit neceſſaria ut·ff·de acquiren·poſ·in·l·quemadmod ⁊ in·l·qui
vniuerſan ⁊ iſtud tamen tu ſcias ꝙ licet eccl'a nõ apprehendat poſ
rei ſibi donate tamẽ dominiũ rei nichilominꝰ adipiſcitur qd nõ eſt i
priuato ut·ff·de rei vendi·in·l·ſeruũ ⁊·C·de ſacro ſanc·ec· vt inter
diuinũ ¶ Vnde verſus Viſu ſiue rei mutuate vendicione Clau
bus ⁊ cartis mea ſi ꝯdicio ſcienter q̃uis ñ aliẽ det poſſeſſio trãſit jo

C Onſuetud·iſtud·c·intelligit de ꝯſuetudine bone ¶ hu⁹ johannes
roſa ⁊ que multũ led·que eſt radicitus extirpanda ut viij·di·mala
et xij·q·ij·bone ⁊ xij·di·omnia talia cõſuetudo em debet eẽ raciona
bilis ⁊ nõ ꝯ vtilitatẽ eccl'e ut·j·de hĩs que fi·a maio·par·c·cum in cunctis
et·j·de re iudi·cũ ei ⁊·j·c·ad audienciam ⁊·j·c· cũ venerabil' quando aũt ꝯſue
tudo preualeat iuri ⁊ quando non dicetur·j·c·in·c·fi·johannes·

E X litteris religioſis in hĩs em que locis religioſis relinquũtur non r
quiruntur ſolemnitas teſtamẽtoꝝ ut·j·de teſtamẽtis cũ eſſes ⁊ in·c· ſe
cundum canonicã equitatẽ ⁊ fauorem religionis ¶ Appellatur ⁊·j·ſ iſto

A D audienciã inſipientib;·i·minus ſapientib; nec eciã illud
ẽ icõueniens nã qñꝗ; reuelat minori quod maior neſcit ut
C·de offi recto· puniẽ·poꝛcõis ⁊ lxxv·di·c·ſto ſubiectus i fi et xxj iiij
q·iij·fi habes ¶ Ar·non em ꝓhibetur hic ꝙ a pluribus iquiratur

vel tenetur qđ ſaluius inuenitur q̄ a plurib᷒ ſapientib᷒ queriť ut xx. di. c. de quib᷒ et. c. de fidei ꝯmiſ. in. l. ſi. ad ſi. qm̄ ⁊ illiterati quā doq̄ꝫ habent cāꝫ periciā ut. C. de iudi. certi iuris et in auť. de iudici in. ꝗ. quia vero coll'. vi. ꝟ tamen h̄ ſolum reprobať hic videlicet q̄ coꝝ reſponſū ꝓ ſentēcia teneať cū al' ſentencia a nō ſuo iudice la: ta nulla ſit vt. C. ſi a n̄ cōpe. iudi. l. ſi. ⁊ j. de iudi. ac ſi clerici

¶ Canonicas ⁊ ſic nō valet ꝯſuetudo ꝯ tra canonica ſtatuta j. de offi. archi. cum ſatis ⁊ j. de re iudi. cū cauſā ⁊ que gra: uamē induct ut. ꝺ. e. c. i. ar ꝗ. j. de cau: ſa poſ. ⁊ ꝓꝑie. cū ec cleſia ſutrina ⁊. ff. de admi. tu. ſiue here in ꝗ. pl' ꝯtietas iſta expedietur. j. e. c. ſi.

¶ A nō ſuo iudice ſic. ij. q. i. in primis ⁊ j. de iudi. ac ſi clerici j. de parroch. null' et. C. ſi a nō cōpet. iu di. l. i. et ij. ⁊ iſtud eſt verū niſi in cau: ſa reconcilacōis ut iij. q. viij. cuius niſi ex certa ſciencia alı: quis ꝯſenciat in iudi cem nō ſuū ut. ff. de iuriſdi. om̄ iudi. l. ſi quis pretorem et ff. de iudi. l. ij. ꝟ iſtō nō habet locū ī cle ri. qui nō pn̄t in alı: um iudicē ꝯſentire ſine licencia ſui epi vel pzel. vt j. de fo: cōpe. ſi diligenti ⁊ i c. ſignificaſti ubi de h̄ dicetur johannes

Quanto refer ſiara ut de ꝯ. di. v. manus et. c. de de hijs lxviij. di. c. ꝗuis cozepi ar. con tra pcv. di. c. puenit ubi p̄ſbiteri criſma bant in fronte ſed iſ lud cōxſiit gg. ad tempus ꝓꝑter ſcan dalū de ſpeciali in: dulgēcia ⁊ iſti ſa cerdotes nichil con ferebant ut dicit in fine quoniā iſtud ex delegacōne dn̄i pa pe nō faciebant et i deo ꝓ nō dato ha: betur qđ ab illo do natur qui de iure n̄ poteſt donare ut. j. de iure patro. quod aut' cō ſul. m. ſi. et. i. q. vij. dayberti ⁊. C. de. l. nō dubiū ar. ꝗ. j. de ſacramē iteran. vel nō. c. paſtoral' ꝟ ibidē ſuit collaciū ſacramentū ab eo qui potuit donare ⁊ ibidem ſolūmodo mandať ſuppleri qđ fuerat preter miſſū ¶ Sed nūquid dn̄s papa iſtud ſacramentum ꝯfirmacōis dele gare poſſ ſacerdotib᷒ ⁊ videtur q̄ ſic ꝑ illud. c. puenit al'. gg. dece piſſ eos quidam dicit q̄ dn̄s papa pōt iſtud delegare etiā layco nam ipſe ſolus habet plenitudinē poteſtatis ut. j. de preben. in. c. ꝓpoſuit tu dicas ꝗ q̄ dn̄s papa iſtud pt delegare etiā ſimplici ſac doti ⁊ nō layco ſicut credo ⁊ ſic etiam ex tali delegacione et admi niſtracio habiti ſacramenti poteſt ꝯferre quicquid habꝫ ymo quili bet clicus poteſt h̄ facere qui vero non habet poſſ nō conferre ar.

apud conſtantinopolim ꝯ ſtitutē.

Quanto de benignitate et infra peruenit ad audienciam noſtram q̄ quidam ſimplices ſacer dotes apud conſtantinopo lim ea ſacramenta preſu munt fidelib᷒ exhibere que ab apoſtolorum tempore fuerunt ſolis pontificibus reſeruata ut eſt ſacramen tum confirmacionis quod criſmando renatis ſoli de bent epiſcopi per manuū impoſicionem conferre ad excuſandas excuſaciones i peccatis ſolam conſuetudi nem pretendentes et infra ¶ Diſcrecioni tue manda mus quatenus omnibus preſbiteris diſtrictius pro hibeas ne talia de cetero ſu a temeritate preſumāt que licet a fidelibus non ſunt ꝯ temptnenda ciuius eſt ta men ea ſine periculo ex ne ceſſitate que legem nō ha bet obmittere quā ut ab hijs quibus ea conferre n̄ licet ex temeritate que le ge dampnatur nō ſine gra ui periculo inaniter confe rantur ¶ Cū vmbra que dam oſtendatur in opere veritas autem non ſubeat in effectum ¶ Idem deca no et capitulo cenoñ.

Cum inter vos ex par te vna ⁊ canonicos ſancti petri de curia ex alte ra ſuper eo q̄ dicti canoni ci generale interdictum ab epiſcopo veſtro vel vobis in ciuitate cenomaneñ po ſitum non ſeruabant que ſtio verteretur et infra ¶ Procurator vero ipſorum ꝓpoſuit q̄ ipſa eccleſia ſā cti petri a ſui fundacione li bera extitit ⁊ exempta et ꝺ conſuetudine in generali e ciam interdicto ligatum e rat eis pulſatis campanis alta voce interdictis et ex comunicatis excluſis diui na officia celebrarē ¶ Nos ergo cognito q̄ ex tali cō ſuetudine ſi qua foret diſ rumperetur neruus eccle ſiaſtice diſcipline ipſam de cōſenſu fratrum noſtro rum duximus irritandam ¶ Idem epiſcopo elyeñ

Cum olim londoneñ epiſcop᷒ noſtris au ribus intimaſſet q̄ in ſua eccleſia ꝓpoſuerat ſtatuere precētorē nos eius precib᷒ inclinati licenciā ei conceſ ſimus precentorē hm̄oi or dinandi dūmodo in ꝯferen dis reddit̄ib᷒ ſibi nulli p̄iu diciū inferret ¶ Statuētes

predictoꝝ. e. quod aūt ⁊ in. e. dayberti ꝟ ſi dn̄s papa ꝓhiberet ſacerdoti criſmare p᷒ ſuā ꝯfeſſionē nichil ꝯferret ⁊ ſi poſtea criſmaret epi vero lic; ip ſi criſmare poſſint non tamen ipſi poſſūt alijs inferiorib᷒ iſtud demandare qui iſtud ex ſuo officio nō pn̄t facere ſed alij epi archiepi poſſūt iſtō facere in ꝺpoc. alterius de licencia ipſius epi cū ea que ſunt iuriſdictōis utputa ex cōmuicare et ſimilia bene poſ ſunt alijs ꝯmittere etiā nō habentib᷒ iuriſdictionē ea vē ro que ſūt ordina. et epal'. au ctoritate nō poſſunt deman dare ſeu delegare alijs qui ſunt inferioris gradus ut. j. de ꝯſecra. ec. vel altaris in. c. aqua ⁊ ar. iſtius. dec. videtur q̄ papa nō poſſit iſtud ſim plici ſacerdoti delegare ut in c. predicto puenit ſed domi: nus papa nō ſubicitur legi bus vnde bene pōt cōmitte re ſimplici ſacerdoti vt in. c. predicto puenit. ¶ Excuſan das ut xvi. q. i. predicator ¶ Conſuetudī ⁊ male vnde dix it. O. zamoreñ. eo npc ſito late fere nū ꝗſo abate Q ui putat excluſū crimen p tem poris vſum ⁊ iſtud verꝫ eſt vbi cōſuetudo non ē preſcri ptibilis ut. j. de ſimonia nō ſa tis ⁊ j. de eo qui duxit i mať quā pol. p adulť. cū haberet et xxxij. q. vij. in. c. flagicia ⁊ nō debet eē melior ꝯdicō ſu is ꝓpter furti ꝯdicionem ſiue cōtinuacionē ut. ff. de furtis inficiando in. ꝗ. infans ¶ Ex neceſſitate in h̄ enim fuit ne ceſſitas nā cū ciuitas ꝯſtant ꝺ capta eſſ a venetis ⁊ alijs latinis flandrenſibus tunc pauci vel nulli erant ibidem epiſcopi ſed tantū preſbite ri latini erant ibi q̄ ceperūt criſmare in fronte ⁊ ideo ex emplo illoꝝ iſti ſacerdotes id faciebant ⁊ greci tunc nō criſmabant in fronte ⁊ i mť tis alijs diſcordabant a ro mana ec. a cuius obediencia ſe ſubtraxerant ut. j. de maio et obe. inter quatuor ⁊. j. de baptiſmo et eius effec. in. c. licet grecos ¶ Omittere ſic e nim de corpe xpi fieri debet ut xxxiij. q. i. cepit ſed in bap tiſmo qui ē ianua oim ſacm̄ to ꝝ ſecus eſt melius eſt em̄ ab heretico illud aſſumere ꝗ ſine illo decedere dum tamē in forma ec. cōferať ut xxiij q. i. c. ſi quem forte ⁊. ꝺ. de ſū

Quia tri. et fide catho. c. i

Cum inter vos in. ſi generale quod dicitur generale interdictū tu habes. j. de verbo. ſigni. cum i partibus ¶ De conſuetudine nota hic q̄ nec preſcripcio nec conſuetudo i iſto caſu prodeſt ut dicit hic ⁊ eſt etiam ſimile. j. de elec. cum cauſam nec eci am ꝗ obedienciam ut. j. e. cum venerabilis ⁊ xviij. q. ij. c. abbatibus et. j. de preſ. cum non liceat nec etiam contra product̄ōem que racione viſitacionis debetur ut. j. e. cum ex officij ſicut etiam nec tranſactio valet in hoc caſu ⁊ e ciam in huiuſmodi ſpiritualib᷒ ut. j. de tranſac. preterea nec permutacio rei ſpiritualis poteſt fieri cū temporali ut. j. de re. pmuta. c. exhibita ar. ꝗ. j. de priuil'. cum olim eſſemus ij. et melius in. e. cū olim ꝓpter diſcord. et. j. de cap pell'. mona. dilecti ⁊. j. de cenſ. c. ſopite ⁊. j. de prel. in. c. de quarta et. c. au ditis tamen nō ſunt contraria immo etiam ibidem non preſcribitur contra obedienciam niſi tanto tempore ſubtraxiſſent dn̄o pape vel etiam alteri eccle

et tunc non dicunt prescribere sed pocius prescribi ꝛ preterea ista ꝺ quarta et illa auditis nichil dicunt de obediencia ꝫ in alijs casibus ꝛ articulis loq̄ et sic patet ꝙ vbicumq; aliquid fit ꝯ ecclesiastici disciplinam siue neruū ec

Cum olim stat.) clesie tunc nō habet prel. locū ut hic dicit jo-
sie ꝛ honerosā dignitātē ꝑt ecīam ep̄s remouerē cū suis canonicis dum
tamē ꝯfirmacio dn̄i pape ac
cedat ut. s. de ꝯsti. cū accessis
sent ¶ Concessimus p̄ hoc
etenim videtur ꝙ noua dig
nitas in eccl'a nō pōt ꝯstitui
sine licencia dn̄i pape ut xxij
di. c. i. ꝛ C. de offi. p̄. pre. a
frice. l. i. ꝯ finem p̄ vnam coll̄
in ꝟ. omnes iudices secūdum
voluntatem dn̄i ꝛ timorem
et nostram electōem ꝛ ordi
nacōem ꝛc. ꝛ ꝭ ideo nā sum
ma dignitas ꝯstituitur opor
tet ecīā ut alia minuatur ut
ar. xcix. di. nullus ꝛ in. c. se.
Sed istud nō est verū ar. ꝯ
j. de ec. edifi. in. c. ad audien
ciam. ij. ꝛ xij. q. ij. c. bo ne. ꝛ
ff. de opi. pu. in. l. opus Item
datur priuilegiū dignitati q̄
non est ꝯ illud j. de ec. edifi.
in. c. ad audienciā ꝛ. ū. ꝺ ipse
c. si. sicut eciam nec seruitus
donatur predio qd̄ nōdum
est ut. ff. ꝯmu. predi. l. i. ar. ꝯ
ff. de seruí. rusti. predi. labeo
et. ff. de seruí. urba. predi. in. l
si seruitus in ꝯ. futuro sed ta
men ista nō ꝓcedunt quia n̄
datur priuilegiū dignitati q̄
nōdum est ꝫ dat dn̄s papa
auctoritatē ꝯstituendi dig
nitatem ec. laud. Innoc. iiij.
dicebat in suo apparatu ꝙ e
piscopus cū suo capl'o potest
nouā dignitatē ꝯstituē ta
men ego ꝯtrarium credo Pre
iudiciū intelligas enorme q̄
niam pro modico nōdū ite
ret ut ar. xij. q. ij. bone rei
et. j. de donac. in. c. apstice ꝫ
melius ut sonat l'ra quia ille
cōcordancie intelligunt de re
bus spūalib; ꝛ hic ecīā mo
dicū damnū potest ipse epi
scopus pati ita ut aliqd̄ con
ferat dignitati alij vero nō
conpellunt dare nisi iusta cā
interueniret constituendi illā
dignitatē ¶ In cessionib;
hoc enī ideo dicit nā secūdū
suā dignitatē honerandus ē
quis in sede ut. j. de maio. ꝛ
obedi. in. c. statuimus ꝛ xcij.
di. in. c. si ꝛ ecīā in subscrip
cionibus ut. ff. de albo scri. in
l. si. ꝛ l. i. et in sentencijs fe
rend. ut xcij. di. in. c. si. ꝛ. ff.
de decuri. spurij ꝛ ecīā in alijs suffrag. ut ar. xc. di. perlectis ¶ Anglicanis
si eadē ꝯsuetudo erat in alijs eccl'ijs anglicanis tunc illa seruaret ut ar. j. de
elec. cū eccl'a Si vero diuerse essent ꝯsuetudines tūc ꝯsuetudo sue metropol'
eccl'e seruanda est ut xij. di. de hijs vel eciam qd̄ verius est que melius sua
ri poss sine preiudicio aliquorū ut dicit in si. ar. xij. di. nouit ¶ Et infra sub i
sto infra ꝯtinetur ꝙ precentor erat ordinarius in eccl'a londoñ ꝛ vsurpa
bat iura aliorū vnde iterū fuit ꝯsultus dn̄s papa quā ꝯsuetudinem iste debe
bat obseruare dn̄s papa respondit ut infra sequit ¶ Illam sed videtur ꝙ
minorem ex quo ita indistincte dicit ut ar. ff. de l. iij. nūmis ꝛ. j. de censi. ex par
te primo eciam videtur de mediocri ut. ff. de edil. edic. in. l. sciendū in ꝯ. illud
et. l. pxcard. in si. ¶ Preiudiciū ar. ꝙ licet verba priuil. generalit̄ loquantur
nō tamen sunt interpretanda in p̄iudiciū aliorū ut. j. de transac. licet in si. et

ut precentor taliter institu
tus in sessionibus processi
onibus et alijs illam ha-
beret in londonensi eccle-
sia dignitatem quam ha-
bent alij precentores in a-
lijs ecclesijs anglicanis et
infra ¶ Quo circa manda
mus quatenus si secundū
diuersas ꝯsuetudines lo-
corū diuersas noueris ha-
bere precentores in angli
canis ecclesijs dignitates
iam dictum precentorem
illam habere facias in eccle
sia londonensi dignitatem
eaq; manere contentū ꝙ
racionabilibus et ap̄bā-
tis ꝯsuetudinib; ec. salius
siue alieno preiudicio pote
rit obtinere ¶ Item con-
suetū corbien. monasterij
Cum. T. venerabilis
frater noster episco
pus bost. et. l. sancte cru-
cis presbiter cardinalis in
partibus almanie legacio
nis officio fungerentur in
uenerunt abbatem de mo
nasteri heruerdensi quod
ad romanam ecclesiā nl
lo mediante noscitur perti
nere ad monasterium cor
bieñ. quod ē eciam roma-
ne ecclesie speciale ꝓpria te
meritate migrasse licencia
a illud deserendi vel cōfir-
macione a nobis vel ab ip
sis qui vices nostras in il
lis partibus tunc gerebāt
nec habita nec petita et in
fra ¶ Postmodum autem
nuncij eius ad defensionē
ipsius generale terre ipsi-
us consuetudinem allega
runt ¶ Cum igitur ꝭ nō
tam consuetudo ꝙ corrup
tela merito sit censenda q̄
profecto sacris est canoni-
bus inimica ipsam māda
mus de cetero non serua
ri ¶ Item decano sal. et ar
chidyacono et magistro
P. pen. canonico parisieñ
Cum dilectus filius
W. audoeñ. ecclesie
monachus qui pro electo
eiusdem ecclesie se gerebat
et. G. procurator monaste
rij catoferen. super iure eli
gendi abbatem in audoen
si monasterio ꝛ eiusdem e
lectione inuicem litigaret
idem. W. asseruit tam de iu
re cōmuni ꝙ de priuilegio
speciali eis ab allexandro
papa concesso et a nobis
postmodum confirmato
liberam eligendi potesta-
tem ad eosdem fratres tā
tummodo pertinere et infra
¶ Dictus vero procura-
tor ꝓposuit exaduerso ꝙ
cum olim ad peticionem

j. de offi. ord. licet ꝛ. j. de auct. ꝛ vsu pall. c. ex tuarum Item no. ar
ꝙ in dubio semper recurrit ad ꝯsuetudinē vicinarū eccl'arū ut. j. de
cogna. spūa. c. sup eo ꝛ. j. de censi. sup eo ubi ꝭ dicitur expresse. ff.
de fund. instruc. ꝛ instru. l. l. cū delamonis in ꝯ. asinam uel. nd. in
fi. ꝛ. ff. de regu. iur. semp in stipulacōibus ꝛ xij. di. nouit Item no.
ꝙ in dubijs siue ob
scuris semp interp̄
tacō debet ita fieri
ne aliqui sit captio
sa ut. ff. de regulis
iur. l. quociens ꝛ. j.
e. cū dilectus ar. iiij.
di. erit aūt lex jo
Cum ven. mi
grasse sicut e
nim abbas epo sub
iectus non debet si-
ne licencia episcopi
renunciare ut xviij.
q. ij. abbas nec ecīā
alij clici curati ut. j
de renunci. admonet
sic eciam abbas ex
emptus tantūmodo
subiectus dn̄o pape
nō potest renunciaē
sine licencia ipsius e
ciam si sit insufficiēs
ut. j. de renunci. c. si.
ꝯs. ꝛ videtur ecīā
ꝙ esset vtraq; eccl'a
priuandus ut. vij. q
i. si quis eps ꝛc. j de
transla. ꝙto sed uerū
eciam ꝛ. j. de transla
ꝙto sed verū ecīā to
leratus fuerit vel eci
am repulsus ab v
traq; hic non dicit
sed forte ꝓpter cōsue
tudinem illam fuit
toleratus simile. j. de
elec. qd̄ sicut in ꝯ. su
per eo ¶ Consuetud.
que forte fuit ꝙ sta
tim cum electi sunt si
ne aliqua confirma
cione administrant
et renūciant ꝛ ecīā
transeūt ad alias di
gnitates sine licēcia
dn̄i pape quod ta
men eē non debet
ut. j. de elec. nihil. et
et. j. de renunc. in. c.
si. ex generali tamen
administracōn. dispē
sacōn. prelati qui ꝭ
sunt tantū domino
pape nullo medio
statim ex quo sunt i
concord. electi admi
nistrant qui sūt ual
de remoti ut. j. de elec. in c. nichil ꝛ est autem racio quare istud si
at ne ecclesia intantū paciatur tam in temporalib; ꝙ in spūalibus
detrimentum ¶ Consuetud. al' tamen cōsuetudo attenditur in ele
ctionibus ut ar. xij. di. non cōsuetudinē ꝛ. j. de cleric. coniug. cum o
lim ꝛ. j. de causa pos. ꝛ ꝓprie. cum ecclesia ꝛ xxxiij. q. i. pudenda ꝛ

Cum dilecti cum ageret iste.) ff. de decur. non tantum jo.
v. sup iure eligendi abbatem mandatū habebat a capitu
lo vacante eccl'a sed quantū ad confirmacionem petendam sue ele
ctionis agebat ex psona sua iure suo sibi acquisito p electōnem sic
j. de iu. te. testi. c. ij. que incipit Innoc. ꝛ ut videtur ubi de hoc ¶
Idem v. mandatum habens a monasterio ut poss agere pro ele-
ctione ¶ De iure ꝯmuni ut xviij. q. ij. abbatem ꝛ in. c. quā sit ꝛ

xvi·q·vlti·in·c·fi.et·j·de cauſa·poſ·cũ eccl'a ¶ Eligendi lex dicit ꝙ monachi debent iurare eligere abbatẽ quem ſciunt fide rectum et vita caſtum ⁊ qui monaſterio vtiliter valeat ꝓuidere ut in autẽ de mo·⁊ de ſanc·epi·in ꝯ iubemus igitur abbatem coll'.ix·qđ tamen hodie non ſeruatur ꝑmmo ſcḋm formam illius ꝯſtitucõis quia ſꝑ·j·de elec·eligere debent ſi ſecundũ illam eligere volunt ¶ Conſtitutum ſicut eñ poſſit vnam eccl'am ſubicere alteri ut·j·de exceſ·p̄la·ſicut vnire nõ tamen credo ut ſtatuere poſſit ut vna eccleſia eligat de alia clericos inuitis quia iſtud eſſet ꝯ ius cõmune ut xvi·q·vlti·c·fi·⁊ xviij·q·ij·c·abbatem et·j·de iure patro·nobis q3 pacto priuatoꝝ ꝛc ut·j·de foro·ꝯpe·ſi diligenti et·j·de teſtamentis in·c·requiſiſti nec eciã ius publicũ reſtituere põt aliquibus cautionibꝰ vel pactionibus nec mutare formã antiquitus ꝯſtitutam ut ff·de admini·tuto·l·quib decedens ⁊ ideo dñs papa int̄pretat poſtea iſtud ſtatutũ cũ iſtud ius nõ poteſt preſcribi ut quis teneat eligere de certo loco ut hic patet ⁊·j·de ꝟ·ſig·abbate ⁊ ſic enim patet ꝙ eciam vnius iuſtus titulꝰ dat cãm preſcribendi ſubaudi dũ tamẽ adſit bona fides ut j·de empc·et vendi·puenit·ff·pro emptore qđ vulgo ⁊·ff ꝓ lega·in·l·ꝓ legato ⁊ in·l·fi·⁊ vere videtur iniuſtus titulus nam epĩs nõ poteſt deponere ius vinus ec·⁊ alteri dare ut·j·de reb·ec nõ alie·c·i·ſed tamẽ in tali titulo cũ bona fide bene potuit preſcribere monaſteriũ carofeñ·ut abbatem mõchi andreñ·eligerẽt de mõſter·o carofeñ·et epĩs ſolũmõ ꝯceſſit mõſterio carofeñ qđ ſuũ erat videlicet electõis ꝯfirmacõem et ita ceſſat preſcripcõe ſolã ꝯfirmacõem hñt ut ꝓbat p interp̄tacõm dñi pape vt h dicit i fi.tñ ſatis credo ꝙ i ipſa fũdacõe epĩs cũ caplo poſſit iſtud ꝯſtituere de voluntate patroni videlicet ꝙ illa eccl'a alteri ſbiecta eſſet ⁊ eciam ꝙ clerici inſtituendi ſemꝑ ſibi eligerent abbatem ſiue prelatũ de maiori eccl'a vnde ꝙ dicit·ſupra ꝙ epiſcopꝰ nõ põt facere ut vna eccl'a ſibi prelatũ eligat de alia eccl'a iſtud intellige quando eccleſie iam ſunt inſtitute ⁊ eciam dotate ⁊ ab inuicem diſtincte ⁊ eciam ſeparate quia tũc illud eſſet ꝯ ius ꝯmune ¶ Electõ hic ſumitur equiuoce ꝓ ꝯfirmacione ⁊ eciam ꝓ electõne ut·j·patet ¶ Legum interpres ut·ff·de·l·⁊ ſenatus ꝯ·in·l·ſi de interp̄tacione ⁊ eciã tacito ꝯſenſu ꝑ diſſuetudinem lex abrogatur ut·ff·de legib ⁊ ſena·conſul·in·l·de quib in fi· ¶ A ſuſpenſis ſubaudi ab homine talis eñ nõ põt eligere nec eciam eligi ut hic ⁊·j·de e

patronoꝝ andreñ· eccleſie a morineñ epiſcopo fuerat conſtitutũ ꝙ ſi p̄fatus locus diuino munẽ a deo pullularet ut prior aut abbas ꝯſtitueretur ibidem electio eius penes fratres eiuſdem loci et capitulũ carofereñ· penderet et huius obtentu ſtatuti ſic fuerat longe retro actis temporib obſeruatum ut monaſterio andreñ vacãte fratres ãdreñ· in carofereñ capitulo aliquem de gremio monaſterij carofereñ ſibi eligerent in abbatem·electio predicto·tam ꝯtra ſtatuti tenorẽ q̃3 etiã contra conſuetudinẽ approbatam que optima ẽ legum interpres minꝰ canonice attemptata merito caſſari debeat·et infra ¶ Quia vero nobis cõſtitit electionem ipſam a ſuſpenſis et de ſuſpenſo etiã celebratam eam iuſticia caſſauimꝰ exigente· ¶ Ceterũ cum ſupradictum ſtatutum ita ſane poſſet intelligi ꝙ p illud nec iure cõmuni nec priuilegio derogetur ut videlicet ad ſepedictos fratres electio ſpectet abbatiſ et ad carofereñ capitulũ confirmatio· M·q· ſi ex parte carofereñ cenobij talis fuerit cõſuetudo approbata que iuri cõmuni preiudicet in hac parte vos ſecundum illam decernatis electõnẽ andreñ abbatis de cetero faciendã Alioquin ãdreñ monachis ius eligendi abbatem adiudicare curetis· ut ſic de cetero liberam habeãt facultatem vel de gremio eccleſie ſue vel etiam aliunde per electionem canonicam eligẽdi perſonam ydoneã in abbatem preſentandam carofereñ capitulo ut ab eo ſi fuerit canonica confirmet.

¶ Honorꝰ·iij·piſien·capitulo.

Cum conſuetudinis vſuſq3 longeui non ſit vilis auctoritas et plerũq3 diſcordiã pareant nouitates· ¶ Auctoritate vobis preſentiũ inhibemus· ne abſq3 epiſcopi veſtri conſenſu immutetis eccleſie veſtre cõſtitutiões et cõſuetudiẽs approbatas vel nouas etiam inducatis Si quas forte feciſtis irritas decernentes ¶ Iterũ maiori ⁊ burgenſib·de rebell

ſec·cum inter·ff·⁊·j·de eta·et quali·cũ bone ⁊·j·de clerico ex·miniſ·licet et in·c·poſtulaſti·nec eciam poſtulari poteſt qui non ſeruauit interdictũ ut j in ti·ꝑxi·in·c·i·in fi·nec eciam beneficia ꝯferre et prebendas donare qui ñ ſeruauit interdictũ ut·j·de ꝯceſ·preben·quia diuerſitatem·j·Sed nõne iudicare ⁊ prebendas donare eſt iuriſdictõis ar·ꝙ ſic·j·de elec·noſti examuicare ⁊ prebendas donare·j de elec·tranſmiſſam nũquid enim ſuſpenſus poteſt exercere huiuſmodi iuriſdictõnem dicũt quidam ꝙ eciam epĩs ſuſpenſus iſtud põt·ſ·excõmunicare prebendas donare ⁊ ſic ſꝑ illi decre·quia diuerſitatẽ nã dicit ꝙ ille archiepĩs ab officio et iuriſdictione erat ſuſpenſus ſꝫ dicit ꝙ eciam canonicus ſuſpenſꝰ nõ poteſt eligere nam cũ ſit ſuſpenſus nichil officij ſibi retinet ſed ſecus eſt in prela· tamen ꝯ iſtos eſt xxiij·q·i·audiuimus qui dicunt ꝙ ſuſpenſus nõ poteſt excõmunicare alij eñ dicunt ⁊ melius ꝙ epĩs ab homine ſuſpenſus nõ põt excõmunicare nec interdicere nec eciam donare prebendas ut·j·de cõceſ·preb·c·in·c·vlti·ꝗuis eñ iſtud potuit poſt ꝯfirmacõem licet nondũ ſit ꝯſecratus ⁊ tamẽ racõ illa videtur nam plꝰ auferre eidem ſuſpenſio ab homĩe ꝙ̃ cõtulerit cõſecracio ut dicit cõſueuit plus tollit negacio ꝙ ponat affirmacõ nam electꝰ cõfirmatus multa poteſt ex hijs que ſpectant ad officiũ epale que tamen ꝑdit ꝑ ſuſpenſionem nam ꝯſecracõ ñ multũ addit ut·j·de tranſla·licet coꝛ·⁊ eſt ſimile ſubaudi ꝙ cõſecracõ parum addit ſicut eciam maritus qui poſt mat·cõſumatũ non poteſt intrare religionem ſic econtra eciam cõſecratus epĩs multa põt que nõ poterat tempe confirmacõnis ſicut tu vides in alio cõſimili epĩs in archiepĩm poſtulatus nõ poteſt ante recepcionem pal'ij tanꝗ archiepĩs ordiare clericos quod tamẽ bene poterat facere anꝗ fuiſſet in archiepĩm electus quia nõ ut epĩs ſed ut archiepiſcopus nunc facit·j·de elec·qđ ſicut i ꝯ preterea preterea beneficium concedere ⁊ habere poſſe competit racione ordinis ⁊ eſt eciam et acceſſorium ut·i·q·iij·i·c ſi q̃s obiecerit ⁊ cui interdicitur vnũ ⁊ eciã reliquũ videlicet collacio beneficij ut lxxxi·di·ſi quis ſacerdotũ ⁊ in·c·eos qui preterea de iſta ſuſpenſione fuit obiectum et eciam ꝓbatum ex eo ꝙ dicit nobis ꝯſtitit ꝛc·⁊ licet obiectũ a partibus nõ fuerit iudex tamen qui debet ipſaꝫ electionem confirmare ex ſuo officio debet inquirere de huiuſmodi ut·j·de elec·nichil eſt ⁊ iſta que dicuntur hic de iſtis ſuſpenſis intelliguntur de ſuſpenſis ab homine tantũ ſi vero aliquis eſſet ſuſpenſus a canone ut puta participando excõmunicatis ille talis bene poteſt eligere et eciam alia facere que ſunt iuriſdictõnis ſꝫ tamen ſcienter nõ poteſt eligi ut·j·de eti·excõmum·ſi celebrat quia inuidia agitur cũ·l·ꝗ cum miſtro·l·ff·de arbi·celſus ſatis eñ poſſet dici ꝙ ſuſpenſꝰ a canone poſſet excõmunicare nam põt excõmunicatũ abſoluere ut·s·de ſꝑe·ab excõmunicato·j·de ſen·ex·ſacro ⁊ in duobus·c·ſequen·vnde qui poteſt abſoluere poteſt eciã ligare ⁊ eciam econuerſo cũ talis nõ ſit priuatus cõmunione fidelium quare nõ poſſit priuare alium ⁊ hoc dico de eo qui nõ eſt ſuſpenſus ab officio et iuriſdictione jo·⁊ lau·iſtud concedunt ꝙ ſuſpenſus

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ab officio tantum poſſit excõmunicare ⁊ eciã prebendas donare et intelli
gunt iſtam decre. quia diuerſitatẽ cũ erat ſuſpenſus ab officio ⁊ eciam a
iuriſdictõne tamen ego nõ credo ꝙ eciã ſuſpenſus a canone poſſit donare
prebendas vt hic dicitur licet ei jo. ⁊ lau. concedant ꝙ poſſit excõmunicare et
eciã donare prebẽdas tamẽ in ↄ̃trarium poſſũ induci ar. j. de clen. ex. minis. i
c. ſi celebrat qđ tamẽ intelligi
tur de minori excõmunicacõe
j. tantũ de ſuſpenſo a canone
melior eſt enĩ ſecũda opinio
nam ſicut excõmunicatus nõ
poteſt aliũ excõmunicare ut xx
iiij. q. i. in. c. audiuimus ita
eciam eadẽ racione nec ſuſpẽ
ſus ab homine aliũ ſuſpende
re poteſt ut. j. de excel. prel.
in. c. vltimo ubi plenius de h
¶ Caſſauimus. i. caſſam nũ
ciauimus ut. j. ut lite nõ ↄteſ
in. c. accedens ¶ Nec iuri ↄ
muni ſimilẽ autẽ interpreta
cionem tu habes j. de fide in
ſtru. inter dil. ṽ. cetex ubi ei
aliquid a iure ↄmuni videtur
diſcrepare tunc reducendũ
eſt ad ius ↄmune ſi fieri põt
ne pereat quia ↄ̃mptũ eſt
iura iuribus ↄcordare ut. C
de inoffi. dona. l. ṽmca ⁊ eciã
aug. ↄcordat euãgeliſtas ut
de pe. di. i. picculoſe ⁊ eciã te
ſtes debent ad ↄcordiã redu
ci ut de purio notentur ut. j.
de teſti. cũ tu ſic enĩ faciendã
eſt interp̃tacõ ut nulli ſit ho
neroſa ⁊ eciam ſcḋm ius vt. ſ.
in ti. p̃rimo circa ee. j. de pri
uil. ex orc ⁊. ſ. e. cũ olim jõ
ſecũdũ ꝙ minus eſt capcio
ſa. i. odioſa ut. ff. de regul iu
ris in. l. quociens in fi. ti. ⁊ i
ſtud eciam eſt ita verũ ꝙ ad
ius cõmune reducit ſiquidẽ
verba eciam illud paciantur
vt in iſto ṽ. eleccio enĩ eſt penes videlicet penes fratres euſdem loci et capi
tulũ karo. ⁊c. nam a verbis priuilegij non eſt aliquatenus recedendũ ma
xime ubi verba priuilegij ſunt certa vt. j. de priuil. porro et. j. de decimis. c.
ad audienciam ubi enĩ verba nõ ſunt ambigua tunc nõ eſt locus interpre
tacioni ut. ff. de l. iij ille aut ille ſed ubi ſunt dubia tunc enĩ bene eſt neceſ
ſaria interpretacõ ¶ Iuri ↄmuni preiudicet videlicet preſcripta tñ quo
niam ex alia nõ p̃ceſt ut. j. de cau. poſ. ⁊ p̃prie. cũ eccl'a que ↄſuetudo iuri
preiudicet ⁊ que nõ dicetur. j. e. c. vltimo ⁊ viij. di. in. c. fruſtra.

¶ Cum cõſuetudine ut. C. que ſit longa ↄſuetudo. l. ij. et. j. e. c. ſi. ibi ãt
exponitur ⁊ xi. di. cõſuetudinis jo. ¶ Conſenſu bene dicit ↄſenſu nã
ſinẽ conſenſu obtento ipſius talia nõ p̃nt facere ymmo eciam videt ꝙ ſine
cõſenſu ipſius obtento iſtud facere p̃nt ſed videt ꝙ nõ teneretur habere ↄ
ſenſum dũmodo ↄſilium ⁊ tractatum cũ eodem habeant ut. ar. j. de arbi.
cum olim ſed tamen iſtud nõ eſt verũ quia hic obtinet ex forma arbi. p̃mo
eps ⁊ canonici vnum corpus ⁊ eciam unũ collegiũ ſũt ita ꝙ ipſe ẽ caput
et canonici ſũt membra ut. j. de hijs que ſi. a prel. ſine ↄ. ca. nouit ⁊ eſt ex
preſſũ ꝙ ſi mandetur aliquibus ut cũ cõſilio aliquorũ faciant aliquid eorũ
conſiliũ expectare tenetur nec enĩ ſufficit ſi tantũ ↄſilium requiratur ut. j. de
elec. cũ in veteri ¶ Vel nouas nouitates enĩ non ſunt ſine cã inducende
quia in rebus nouis cõſtituendis euidens debet eẽ vtilitas et neceſſitas ut
ff. de conſti. prin. in rebus ar. ſ. de ↄſti. ↄgnoſcentes ⁊ eciã reprehendũtur

¶ Ex parte indige | hic qui nouitates inducũt ut xi. di. quia neſciat
na. i. inde genitus ¶ Vicio quod ſe eẽ virtutem quandoqȝ mentitur
ut xli. di. ſepe Prodigus enĩ eſt ille qui donat danda ⁊ nõ danda Item
auarus eſt ille qui tenet tenenda ⁊ nõ tenenda Largus mediũ tenet int
vtrumqȝ unde verſus Prodigus eſt vicio animi retinenda p̃fundens Qui
retinet cupide quod res depoſcit auarus Largus qui ſumptus facit ex ra
cione libenter Sed videtur ꝙ huic nõ ſit ſubueniendũ nã culpa ſua ⁊ vi
cio incidit in egeſtatem ut lxxxvi. di. nõ ſatis in hoc ↄſiderandũ ⁊ dignum
eſt ut male meriti egeſtate publica laborent ut. ff. depoſi bona fides cauit
enĩ non fuerat ſubueniendũ huic racione premiſſa et cũ leſione alterius ta
men elemoſinam ei dare poſſumus ne fame pereat ut lxxxvi. di. paſce fa.

Ex parte veſtra fuit expoſitum ꝙ cum in terra veſtra ſint hactenus ſeruate due conſuetudines abuſiue ꝙ ſi indigena vel extraneus prodigalitatis vicio vel incuria vel quocumqȝ alio caſu diſſipauerit vel amiſerit bona ſua bona vxoris ſue tam mobilia ꝙ immobilia pro ſue voluntatis arbitrio alienaret ⁊ infra ¶ Et ꝙ ſi vir ducat vxorem que fide cõiugij violata cõmittit adulterium nichilominus ipſa medietatem omnium bonorum que fuerit vir adeptus inprudenter exigit et improbe apprehendit q̃ potius priuanda eſſet omnibus iuri bonis et infra.

¶ Tenore preſencium declaramus vos non teneri ad huiuſmodi conſuetudines obſeruandas ¶ Gregorius nonus

Cum tanto ſint grauiora peccata quanto diucius infelicem animam detinent alligatam nemo ſane mentis intelligit iuri naturali cuius tranſgreſſio periculum ſalutis inducit quacumqȝ cõſuetudine que dicenda eſt in hac parte verius corruptela poſſe aliquatenus derogari ¶ Licet enim longeue conſuetudinis non ſit vilis auctoritas non tamen eſt vſqȝ adeo valitura vt iuri poſitiuo valeat preiudiciũ generarẽ niſi fuerit racõnabilis

nie mor̃entem ⁊c. jo ¶ In curia et negligencia ⁊ ideo nõ eſt eidẽ
ſubueniendum quia vigilantibus et nõ negligentibus iura ſubueni
unt ut. ſ. de reꝝ pmuta. cum vniuerſorũ. j. de dona. inter uir. ⁊
ff. ad vell. l. l. ij. § verba quoniã ſtultis nõ ↄſueuit ſuccurri ſi errãt
tibus ut. ff. de iur. ⁊ fac. ignoran. in. l. pl'. in § ſi quis ⁊. C. ſi minor
ſe maio. dix. ſi is ⁊
eciam vtilius panis
eſurienti tollitur ꝙ
ſi de cibo ſecurus iu
ſticiaȝ negligat vt
v. q. v. nõ omnis ⁊
xxiij. q iiij. nimium
ſunt inquieti ⁊ ideo
talis ↄſuetudo meri
to reprobatur ¶ Ali
enat quod tamen ſ
iure cõmuni non de
bet fieri ut. ff. de fun
do dota. l. fundus ⁊
in. l. lex iulia. nec eci
am propter delictũ ma
riti bona mulieris
ſunt aliquatenus diſ
trahenda ut. C. ne
vxor pro marito con
uem. l. i. ij. ⁊ iij. ⁊
C. ad legem iul. de
ui priua. l. i. ⁊. j. de
pig. ex litteris tamẽ
in caſu quandoqȝ di
ſtrahũtur bona mu
lieris pro viro l. i. cau
ſa primi pilij bona
mulieris. i. vxoris
obnoxia ſunt fiſco
ſi omnia bona mari
ti ſunt exhauſta ut
C. ſi qbꝫ cauſis pig.
tacite ↄ̃bitur in. l. ſi
ſatis nec eciam va
let alienacio fundi
dotalis eciam ſi mu
lier conſenciat vt. C.
ad vell. in aut. ut cum ⁊ in aut. ut immobil' ante nupcia. don in §
p̃prie coll. v. ſed tamen ſi iurauerit non ↄ̃uenire bene tenet vendi
cio vt. j. de iureiurã. cũ ↄtingat. j. de pac. Si aũt ſine vi ⁊ dolo pre
ſtitum ſit iuramentũ ſponte ⁊ ↄ̃ſtante matrimonio in tali enĩ caſu
cũ incipit vir vergere ad inopiam mulier poteſt repetere dotem ſu
am vt. C. de rebus dotal'. l. in rebꝰ ⁊. l. ubi ¶ Bonis mulier enim
propter adulteriũ dotẽ ſuam pdere debet vt. C. de iur. do. in. l. ſi dotẽ
et. C. ad legem iul. de adult. in. l. libertatẽ ⁊. j. de donac. inter viꝝ
et vxorem ⁊ de dote poſt diu. reſti. l. plerũqȝ ¶ Obſeruandas
videlicet tanꝙ iuri ↄ̃rias ut dictũ eſt pro prima aũt ↄſuetudinẽ mu
tabantur viri ⁊ ad diſſipandũ bona p̃pria et eciam pro alteram mu
lieres erant p̃niores ad ↄmittendum adulteriũ ar. ff. de pac. dota
conuenire ⁊ eciam talis conpenſacio nõ eſt admittenda Johãnes

¶ Cum tanto diu ſic. j. de ſimo. cum in eccl'e et. j. de eo qui dux
in matri. quam polluit cũ haberet ¶ Naturali quod tamen
immobil. pſeuerat ut. v. di. in § naturale ⁊ xxv. q. i. ſunt quidam et
iſtud ẽ verũ ↄ̃tum ad precepta vel eciã quãtum ad p̃hibicões que
eciam moralia ſũt ut non mocent vt nõ occides nõ furtũ facies ⁊c
honora patrem tuũ ⁊c. ut vj. di. in §. is ita ⁊ natural' quidẽ iura ſũt
immutabilia ciuilia vero mutabilia ut inſti. de iure natura. in § ſi
naturalia ⁊ ideo nulla cõſuetudo preualet ↄ̃ ius natural' eciã ſi om
nes homines de mundo ↄ̃ facerent ut xxxij. q. vij. flagicia cuius eci
am ignorancia neminem excuſat ut. i. q. iiij. § notãdũ ⁊ ita nichil
intereſt in vicio decipere vel decipi poſſe vt xxi. q. i. ſi cupis ⁊ eciam
de iſta ignorancia dicitur qui ignorat ignorabitur vt xxxviij. di. in
§ ut itaqȝ de ignorancia enim tam iuris naturalis ꝙ ciuilis trac
tatur in ſũma. i. q. iiij. in § notandum ⁊ ibi recurrendum eſt
¶ Auctoritas. ſed queritur aũt de qua ↄſuetudine hoc intellexit ↄ̃
ſi tu dicis ꝙ de bona conſuetudine tunc illam nulla racio ſiue ius
vincit ymmo equiperatur ei ſi autem de mala tunc de illa nõ poteſt
dici ꝙ ſit vel non ſit vil. ſuper hoc dicunt quidam ꝙ principiũ iſtius
§ debꝫ intelligi de bona ↄſuetudine ⁊ finis de mala ⁊ ita huiuſmodi

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

et legittime sit prescripta

Innocentius tercius d. cano et capitulo senensi

De postulatione prelatorum

Ad hec in beato petro et infra. Cumque de facili non possetis in unum locum et propositum conuenire sed ad nos fuisset ab aliquibus appellatum tandem conuenientes in unum altisiodoren. episcopum in archiepiscopum postulastis postulacionem vestram per magistrum p. precentorem vestrum et per abbatem sancti petri exponentes et petentes vt faciende translacioni pium preberemus assensum. Uerum quoniam antequam idem magister ad sedem apostolicam accessisset nobis quasi pro certo constabat quod episcopus memorati sentenciam non obseruasset quod etiam idem magister non negauit in fratrum nostrorum presencia requisitus a nobis in ipsius episcopi excusacionem allegans quod sentenciam latam seruare nullatenus tenebatur que ad eius noticiam nec per litteras nostras nec per cardinalem tunc apostolice sedis legatum qui eandem sententiam promulgarat nec per deputati ad hoc executoris mandatum vel litteras peruenisset et infra. Quod nec sufficiat ymmo nec prosit ad excusacionem predicti episcopi cum card. idem sententiam interdicti presentibus multis solempniter ac publice promulgauerat et eadem interdicti sententia in regno francorum iam a multis publice cepit obseruari. nec sit necessarium cum constitutio solempniter editur aut publice promulgatur ipsius noticiam per speciale mandatum vel litteras singulorum auribus inculcare. sed illud solum sufficiat ut ad eius obseruanciam teneatur qui nouit eam solempniter editam ac publice promulgatam. Cum et contra quosdam qui sardin. concilium

mtelligunt sed tamen istud non facit intencio. l. vnde iste § summ. c. que sit longa consuetudo l. ij. et in ep. dicunt alij vero pro maiori parte exponunt istam litteram non tamen est adeo valitura ut iuri positiuo valeat preiudicium generare supplent isti generaliter non preiudicat iuri sed tantum in eo loco preiudicat iuri ubi talis consuetudo seruatur et iste intellectus planus et etiam facilis est sed de hoc nullam est dubitacio quin consuetudo vnius loci iuri positiuo generaliter non preiudicat in omnibus locis et ideo sic debet intelligi lex illa canonizata quam tu habes xi. di. consuetudinis quod ius enim preiudicat consuetudo non est vilis non tamen preiudicat iuri positiuo nisi fuerit racionabilis et legittime prescripta et ista exposicio reprobat duas primas exposiciones quas fecit hic gl. in fine et sic intellige xi. di. consuetudinis. Racionabilis. si quam consuetudinem tu dices esse racionabilem illam dico esse racionabilem quam non improbant iura ut. j. de ci. pos. et propriet. cum ecclesia et. s. e. ti. cum dilectus et. j. de ver. sig. abbate. s. vt quod aliqui admittant ad electionem ad quos non pertinet de iure communi et de alio collegio ista consuetudo non improbatur a iure ut dicunt iura predicta et illa est racionabilis quod tantum sibi capitulum eligat deinde et etiam alios inferiores prel. irrequisito epo ut. j. de elec. cum ecclesia vel etiam epus solus de consuetudine istud faciat vt. j. de hijs que fi. a prel. sine con. c. ea noscitur licet de iure vnum corpus fuerint ut. j. de hijs que fi. a prel. sine con. c. ea noscitur et in c. nouit et de iure communi istud fieri deberet ab omnibus communiter videlicet tam ab epo quam a can. ut quamque fit. j. de excess. preben. postulastis Item illam similiter dicerem racionabilem ut absentes non vocarentur ad electionem ut in multis locis contingit ut in tuscia in multis ec. et in huiusmodi consuetudines legittime prescribunt ut patet per exempla predicta Item et illam dico generaliter racionabilem que non obuiat canonicis institutis Item irracionabilis est illa que a iure reprobatur qualis est illa. j. de inst. ex frequentibus querimonijs et. s. e. c. cum venerabilis et. s. e. c. pri. et etiam honerosa consuetudo ut. s. e. c. j. et. s. e. cum inter vos et. j. de re iudi. c. cum causa et generaliter ubicumque aliquid fit contra veritatem seu libertatem discipline ec. vt. j. de elec. cum terra et in c. sacrosancta et i. c. massana. Prescripta videlicet spacio xl. annorum ut. j. de cau. pos. cum ecclesia et. j. de pres. c. audiuimus de hoc etiam vos potestis multa iura habere. Ista quadragenaria enim sola locum habet in rebus ec. ut xvi. q. iij. § quas actiones et ad hoc ergo ut consuetudo iuri communi preiudicet requiritur primo quod sit racionabilis. item quod sit prescrip. ut hic et. c. cum ec. item quod ex certa sciencia et non per errorem sit inducta ut. ff. de leg. quod non racione et. j. de elec. cum in terra et. c. sacro sancta et i. c. massana ec.

et etiam sciente illo qui ius condere potest ut. ff. de. l. de quibus in fi. Item quod sit tale ius quod possit prescribi nam quedam sunt que non possunt prescribi saltem a laycis ut. j. de pres. causamque et. c. cum ex officij et. c. cum non liceat et quod non sit contra ius naturale ut xxxij. q. vij. flagicia et saltem quod sit obtenta in contradictorio iudicio ut. ff. de. l. cum de consuetud. et. j. de verbo. sig. abbatem Item requiritur quod tu sis usus illa consuetudine vicibus illis quibus tu es usus eo animo ut intendas siue credas te ius habere et etiam ut id in posterum facias ut. ff. de iti. actuque priua. l. j. in § vlt. recte ait et in. l. fi. alias enim non proderet ut ibidem dicitur et sic enim sole vices non inducunt consuetud. quod non exemplis sed legibus iudicandum est ut. C. de sen. et interlo. omn. iu. di. l. nemo hic tamen secundum tales consuetud. bene iudicatur ut. ff. de. l. nam et imperator Item requiritur quod maior pars populi vsa sit consuetud. illa ad hoc ut secundum illam iudicetur quod sicut minor pars populi non possit inducere legem nec consuetud. Item et illa consuetudo preiudicat iuri cuius non extat memoria hominis ut xiij. q. vi. hic quippe et. j. de ver. sig. c. sup quibusdam in § i. et. ff. de aqua coti. et esti. hic iure in § ductus aque et. ff. de aqua plu. arcen. in summa in § labeo et sic videtur quod sit difficile probare consuetudinem. Sed quam differenciam facis inter consuetud. et prescrip. illa potest assignari ut dicunt quidam ut ubi consuetudo pretenditur admitti possit in contrarium probacio ut probetur indebitum quod consueuit pendi ar. contra C. de agri. et censi. l. i. libro. x. fi. sed vbi prescripcio est non admittitur probacio in contrarium ad probandum fuisse ar. contra. j. de prescrip. c. si diligenti vbi enim dicitur quod bona fides et etiam iustus titulus requiruntur et ibi dicitur quando exigit titulus et quando non ut. C. de pig. acti. nec creditores Item qui petit aliquid sibi deberi vel etiam fieri ex consuetudine debet allegare causam petendi et tunc sufficiat probare solum tempus licet non probet causam et tunc non admittitur probacio in contrarium sed secundum hoc non uidetur differencia inter consuetu. et prescrip. nam et in pres. quandoque probatur titulus ita dicunt quidam quod solum tempus non est causa inducende vel tollende obligacionis ut. ff. de act. et ob. l. obligacionum in § placet et ista opinio magis placet secundum jo. et. b. alij dicunt quod consuetudo sola sufficiat etiam sine causa ut. ar. j. de cau. pos. et propr. c. cum ecclesia ubi de hoc ubi aliquis est in possessione percipiendi aliquid et eidem mouetur questio tuendus est talis in sua possessione quousque probetur indebitum quod possidet racione consuetudinis ut xvi. q. iij. nolumus nisi vi seu clam vel precario possideat nam tunc ille qui donauit sua auctoritate reuocare potest ut. x. q. iij. c. quia cognouimus et. j. de insti. cum venissent Item in alio potest poni differencia inter consuetud. et pres. nam quandoque consuetudo debet esse obtempta in contradictorio iudicio populi prescripcio vero non Item quia in consuetudine requiritur quod maior pars ipsi vtatur illa ut dictum est sed in pres. non requiritur istud sic ergo tu intellige consuetudinis non est vilis auctoritas ymmo magna tamen non vincit ius positiuum illa consuetudo preiudicat in eo loco ubi est consuetudo nisi fuerit racionabilis et legittime pres. nam tunc bene vincit ius et ei preiudicat contrarientibus pre

Hodie in ea consuetudine seu pres. et secundum istam decre. satis videtur sufficere si consuetudo solummodo sit racionabilis et prescrip. Jo

De hoc appellatum que tamen appellacio non tenet nisi etiam iusta

cauſa fuerit allegata ut. j. de elec. c. cū nobis in prin. et de ap. c. ut debitus ¶ Non negat per hoc enī videtur quod confeſſio procur. dño preiudicet j. de confeſſ. mo. diſ. de re iudi. ſubortam ſicut et confeſſio aduocati ut. j. de cenſi. olim et. j. de ap. cū ciui ḡ. ff. de inter. acti. l. ſi ſine in §. ſed ſi defenſor et. ff. de cōfeſ. certi § pl. quandoque enī confeſſio procur. ſiue factū eius preiudicat dño et de hoc dicetur j. de cā poſ. cū olim et melius. j. ut lite non conteſ. c. j. ubi ponit hec materia ¶ Allegans i. la vero allegatio bona videbat nam quia liber preſumitur ignorans niſi probetur ſciens ut. ff. de proba. verius et decretum nō ſi gat ignorantes ut. ff. de decē ab ordi fac. l. ſi. et xxxiij. di. propoſuiſti circa fi. et ar. ū. de cōſti. cognoſcentes primo non ſufficit denūciare procuratori ut. ff. de peti. heredi. l. ſi. uel unt in § petit. ā. ſi tamen nō ē ita quod cum publice illa ſententia fuerit promulgata eā ignorare non pōt nec debet primo preſumit eam ſcire ut xj. q. iij. c. qui et humanis et xvi di. quod dicitis ar. ff. de inſti. acti. ſed et ſi pupillus in § preſcribe. et ar. j. de preſūp quanto ubi enī allegat ignorancia et circa ea que plerique ſciunt et que etiā publice ſiunt nō creditur eidem niſi ignorantiam probet. j. de elec. innotuit in ū. nec probare cogimus et. j. q mat. accu. poſ. cum in tua et. j. de ſen. ex. ſi vere et xxxiiij. q. ij. in lectū ſed ubi circa ignota ignorancia allegatur non cogitur ignorantiam probare ut. ff. de ad mi. tuto. hoc aūt ¶ Promulgauit ſufficit enī edicta in publico proponi et ſi ad ſciētiā non peruenit ut ar. j. de dol. et cōtu. cauſamque et ar. ff. de dāp. infec. l. iiij. in § multociens et C. de an. excep. in. l. ut predictus et. C. de iudi. properandū in § et ſiquid nec enī obſtat. ff. que ſen. ſeu. ap. reſcin. l. i. in § item cum ex eo edicto quod ibidem non fuit edictū ſolemniter propoſitū ſed ad eius noticiam peruenit nec etiam publicatum et ideo nō excuſatur niſi probaret ḡ ut dixi in glo. hec allegacō primo videtur ſufficere quod per famam ſolam id ad ipm peruenerit ut. j. de ſen. ex. cū deſideres in § ſecunde queſtion et ſi dubitaretur quia ſolūmodo per famam intellexit tunc in tali dubio debuit ſeruari ſententia interdicti quod eccleſiaſtica ſacramenta poſſet pertractare ut. j. de cle. excomu. c. illud. ¶ Dicitur ut expreſſe legit in auē. ut facte noue cōſti. circa prin. in coll. v. ubi enī dicitur quod poſt duos menſes nullā excuſationem habet etiam ſi vellet ignoranciā allegare niſi ut dixi in illa gloſa hec allegacō ¶ Canonica ut xvi. di. quod dicitis ¶ Propriam terram bona enī fuit interpretacō cardinal. quia cū dicimus ſeruū ſuū vel ipſius in mino damus actōem et cū dicimus in alterius locū tūc de dño eſt intelligendū ut. ff. de reſ. et ſumpti. ſun. l. ij § in locū tamen hic large fit interpretacio ad omnes terras que tūc regi adherebant preſtando auxilium et fauorem et eſt ſimil. ff. de ver ob. liber homo ſic autem excommunicacō extenditur ad omnes qui preſtant auxiliū excomunicato ut. j. de ſen. ex. nuper in ē. et ſi cōcubine vel etiam quia illa terra erat de iuriſdi. ipſius licet ū proprietate

non ſeruabant tanquam illud non habuerunt aut perceperint canonica tradat auctoritas quod eis non facile tūc facultas accedendi tribuitur cum idem penes illos in ſuis regionibus actum eſt et receptum ¶ Nec ualet quod in altiſiod. dyoc. dictus rex propriam terram dicitur non habere cum nos totam terram ipſius regis ſubiectā mandauerimus interdicto et card. noſtrum interpretatus mandauit in terram illam ſententiā promulgauit que regi tūc temporis adherebat et infra ¶ Sed inde liquido cōſtat ſepedictum epiſcopū ſufficienter excuſari nō poſſe qui ſue metropol. eccleſiam general. interdicti ſētenciam et recepiſſe nouerat et ſeruare et infra: ¶ Nos igitur qui ſecundum apoſtolum prompti ſumus inobedienciam omnem ulciſci eiuſdem altiſiodorē. inobedienciam attendentes ne nil obediencia prodeſſe videretur humilibus ſi cōtemptus contumacibus nō obeſſet cum iuxta canonicas ſanctiones quedam ſūt culpe in quibus culpa eſt relaxare vindictam poſtu

lacionem huiuſmodi non propter poſtulantem eccleſiam ſed propter poſtulatam perſonam repulimus ut indignam ¶ Licet autem ex eo quod hominem qui ueſtro non conueniebat propoſito poſtulaſtis cum uos interdicti ſentenciam ſeruaretis ipſe autem eam contemneret obſeruare permiſſa uobis abuſi fuetis poteſtate ac ideo uos non immerito ea priuare poſſemus de ſolita tamen benignitate concedimus ut nobis per poſtulacionem vel electionem canonicam ō perſona congrua conſulatis ¶ Idē hoſt. epiſcopo ap ſe. le.

¶ Oratum gerimus et infra ¶ Accepimus ex litteris tuis quod canonicē. ſenon. quorum poſtulacio fuit noſtra auctoritate caſſata licet caſſacionis litteras ſuppreſſiſſent in fraudem ut canonice ad electionem procederent mandauiſti et infra ¶ Cumque plures eorum poſtulacionem caſſatam a nobis innouare denuo niterentur quidā vero epiſcopum camerac. in archiepiſcopum poſtularent tu intelligens eos qui caſſacionem noſtrā

eius non eſſet et ideo totū regnum propter ſuā contumaciā fuit ſuppoſitum interdicto ut. j. de offi. del. ſane ij. et. j. de ſpon. nō eſt nobis ¶ Interpretatus nota quod delegatus interpretat mandatū dñi pape ſi quod nō eſt redactū in corpore iuris ar. ḡ. j. de ſen. ex. inter alia et xi. q. i. in § ex hijs omnibus et. C. de. l. et cōſti. l. ſi. cū veniſſent unde nota quod quedam interpretacio eſt generalis et neceſſaria et redigenda in ſcriptis ut principis ut dicunt iura hic ſignata in cōtrā ar. Item alia eſt general. et neceſſaria ſed nō eſt in ſcriptis redigenda ut cōſuetudo. ut. ff. de. l. ſi de interpretacione et. ū in ti. pri. cum dilectus et hic Item alia eſt nō generalis ſed neceſſaria et in ſcriptis redigenda ut iudicis ut. ff. de. l. et ſenā. cōſul. ū pūe et. l. cū ut ait et quod iudex poſſit ſuam ſententiā interpretari eſt ar. ff. de re iudi. l. paulus ubi dicitur quod poteſt ſupplere que deſunt ſentencie ſic et interpretari ſicut pretor poteſt interpretari ūbum poſitum in pretoria ſtipulacōe ut ff. de preto. ſtipula. l. in pretorija Itē alia eſt que nec ē generalis nec neceſſaria neque redigenda in ſcriptis ut magiſtrorum. C. de profeſ. l. vna l. xij. interpretacio autem principis ius facit quo ad omnes ¶ Mandatum mandatum dñi pape vel imperatoris ſeu alterius prelati quod ſcriptū eſt per conſtitucione vel per lege legatus vel etiam alius ſubditus eius nō poteſt interpretari quia cuius eſt cōdere ipſius eſt interpretari ut. j. de ſen. ex. inter alia ſi vero eſt mandatū reſcripti vel commiſſionis uel epiſtole ius continentis vel graciam tunc legatus vel del. poteſt interpretari ut hic tu habes vel etiā tu expone interpretatus. i. declarauit ut. j. de ap. nouit quod tamen facere poteſt quilibet executor ut dicit dñs. h. ¶ Metropol. ut xij. di. c. de hijs ¶ Obedienciam ut xxiij. q. ij. c. i. ¶ Vlciſci. primo potius deberet parcere cui ſanctitas vite ignoſcendo gloriam dereliquit ut. C. de epi. et cleri. l. ſi quis in hoc genus unde fuit dictum ō ceſare Qui vincis ut ſemper vinces parcere poſſis Parcere proſtratis ſcit nobilis ira leonis ¶ Obediencia ut. ij. q. v. c. quanto ¶ Contemptus nam facilitas venie incentiuū tribuit delinquendi ut xxiij q. iiij. eſt iuſta et. j. de vi. et ho. cle. i. ut clericorum ¶ Canonicas ut xxiij. di. quedam ſūt culpe et quia etiā maleficia nō debent remanere impunita. j. de ſen. ex. ut fame et. ff. ad. l. acquil. ita vulneratus

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

quodamodo reuocare vo
lebant eligendi priuilegiū
amiſiſſe quia cōceſſa ſibi
ex apoſtolica ſe· benignita
te abuterentur temere po
teſtate at ideo ad alios li
cet pauciores numero quā
tū tamen ad hoc ptinet o
alio ſaniores eligendi vl po
ſtulandi deuolutam eē licē
cā predictū camerac. ad e
oꝝ inſtanciā i paſtorē au
ctoritate frecus ap̄lica pro
uidiſti Nos igitur a ſolici
tudine cameraceñ· eccleſie
ipſum reddim⁹ abſolutū
q̄ a te de mandato noſtro
factum eſt auctoritate ap.
confirmantes ¶ Itē clericis
rauennati eccleſie
Bone me. vv· archie
piſcopo veſtro viā
vniuerſe carnis ingreſſo·
quidā veſtrū ſancte praxe
dis preſbiteꝝ card· quidaꝫ
vero ymoleñ· ep̄m poſtu
larunt et infra ¶ Nos igit
auditis· que de facto ⁊ de iu
re fuerunt allegata plen⁹
eciā pro vtralibus paciuꝫ
curauimus allegare cōſide
rauim⁹ vero q̄ eiuſdē car
dinal' preſencia vtilior ſit
non ſolū romane ſed eciaꝫ
eccleſia generali taꝫ apud
ſedem ap· q̄ꝫ apud eccleſiaꝫ
rauennacē vnde nō inmeri
to preferentes ſpeciali vti
litati communem et mino
ri maiorem predictū cardi
nalem poſtulacioni veſtre
nō duximus concedendū ¶
Attendentes tam ex altera
parte q̄ predictus ep̄us a
minori q̄ꝫ tercia pte fuerat
poſtulatus et q̄ ap· poſtu
laciones h⁹modi nō conſue
uit in tanta diuiſione vel
contradictione recipere cum
eciam quando aliquis ab
aliquibus vnanimiter po
ſtulatur ad admittendaꝫ
poſtulacionem eaꝝ nō taꝫ
ex iuſticia q̄ꝫ gracia moue
amur poſtulacionem ipſi⁹
nō duximus admittendaꝫ·
M· q· cum hijs qui vocem
in electione habere noſcā
tur per electionē ſeu poſtu
lacionē aut nominacōneꝫ
canonicam i pſonā ydone
am conuenire curetis ¶ Itē

arci ſi.⁊.ff.de ſolu.in.l.ſticbū in §.i. ¶ Perſonā ⁊ hoc ideo q̄
vicium ſuit materie ·i·pſone electe et nō arti ſicis eligenciū ut. ff.
ad legē acquil'·ſi ſeruus in §. ſi cal iceni ⁊ ita tu habes hic q̄ qui ñ
ſeruat interdictum eccleſie ipſius ineligibilis eſt nec eciam po
teſt poſtulari pmmo poteſt dici q̄ eſt irregularis ⁊ eciam ſuſpen
ſus et ideo nec eligi
nec eligere neq; ex
cōmunicare nec eciā
beneficia donare pt
quia claues eccl'e
temnit ut·j·de excō
prel'·c·ultimo vbi ē
de hoc expreſſū ¶
Poſtulaſtis P o
ſtulo te· primo ſi cō
ſentire ſiebit ¶ Con
ſentire nego niſi tē
bene poſtulo primo
ſi Forſitan indignus
et turpi crimine ſe
ſus Sic aliter poſ
ſem primo poſt iure
carere Si minus ē
dignus me poſtula
te tuetur ¶ Priua
re q̄ ergo fuit con
ſtitutum in cal' late
rañ·ut·j·de elec· cū i
cunctis ut qui ſcien
ter indignum elege
rit tunc eligend' ea
vice poteſtate priue
tur ad poſtulacionē
extenditur vt hic ⁊
j.de elec·bone me·in
ſi.⁊ hoc ideo nā p
poſtulacionē puem
tur ad electionē vn
de quando aliquid
phibetur ⁊ illud e
ciam phibetur p q̄ō
deuenitur ad illō vt
ṡ.de conſti.nam conci
piſcē.⁊. ff.de ſpon.
oſo.ſecus tamen eſt
cū poſtulatur illegit
tim⁹ ut cū eo diſpē
ſetur vel legitimet
ut lo·di.ce nem añ.
et.j.de elec·innotuit
¶ Poſſemus·i·pri
uati eſſetis ¶ Con
cedimus poſſicium
iudicis ⁊ de gracia
nō aūt de rigore cō
tumacia eñ et delinquenti iudex remittere poteſt penam ḋ gracia
ut·j·de offi· deleg· conſuluit ubi dicit niſi p graciam eidē benigtas iu
dicantis eidē ſubueniret ⁊·j·de offi· del'·niſi ſpecial'·⁊ bene dicit c
cedimus q̄ hec non poterant eis de iure commūi concedi niſi p pri;
uilegium ut patet in·c·ſe·jo.
Ordinatum caſſata ut.ṡ·e.c.
c.primo ¶ Caſſatam i·nōn admiſſam ¶ Miterentur po
ſtulando eundem altiſiodoriñ· ep̄m ⁊ male nā ex quo aliquis ele
ctio vel poſtulacio caſſatur vicio pſone nō eſt aſſumend' item ad ea
ūd ·ut·j·de elec·ſup eo ¶ Pauciores hic eñ patet q̄ ſi maior pa
delinquit in electione eligendo vel eciam poſtulando indignū tunc
electio deuoluitur ad alios licet numero pauciores ut·j.de elec·bo
ne·i·⁊·c·cū in cunctis ⁊·c·cum wintoñ· Sed quid ſi omnes delin
quant preter vnū nunquid ille vnus poterit eligere videtur q̄ ſic
quia vniuerſitas remanet cū vno ſiue ius vniuerſitatis ut· ff. q̄ō
cuiuſq; vniū.ſicut municipiū in ſi.⁊ ſpo.di·ſi forte Sed tamen di
cit lex q̄ hominibus coactis ſic debemus accipere ut ſiue vnus ſol⁹
iuim fecerit ſiue eciam hominibus coactis quantū eñ ad verba nō re
fert an ſolus vim faciat aut hominibus coactis q̄ ad hoc non defi
ciunt verba ut·ff·iu bo.rap·in·l.pretor ait in §. homines ſic etē
ſiue vnus ſolus ſit ſiue plures ille poteſt eligere jo.dixit q̄ vnus

ſolus non poteſt eligere ⁊ eciam in eo ſolo non poteſt illud ius remanere
ar·inducit ad hoc ·j·de elec·c·i·⁊·x·q·iij.vnio ·ff.de ver·ſigni. vetacus q̄
cum duo ſiue tres faciunt collegiū qui debent ſibi eligere prelatū nō pōt
hoc eſſe in vno nam cū deſinat eſſe collegiū ſicut grex deſinit eē ſi vnū tan
tum animal remanſit de grege ut· ff. de l'·i·ſi grex ⁊ ad h' eciam inducit ſpo.
di.ſi forte quia ſi vnus ſol⁹ eſt
ep̄us remanſit ſiue remanet
in puincia ipſe ſolus deb; a
lios reuocare ad conſecrandū
electum ut·j·de elec. bone ·i.
tu tamen dic q̄ vnus ſolus
eligere poteſt ⁊ ius eligendi
remanet in vno ſolo p iura
primo inducta ⁊ iura que in
ducit jo·non cōdicunt primo
illud·c·ſi forte non cōdicit q̄
ipſe ſolus non poteſt aliquē
cōſecrare primo ad minus d'
bent eſſe tres ep̄i ⁊ eſt de ſb
ſtancia conſecracionis ita q̄ al'
non eēt conſecratus vt ſpo i·di·
porro ubi forma conſecracō in
traditur ſed ad illa ſola que
ſolus facere poteſt non voca
bit alios ⁊ illa dec. bone.ij.
non cōdicit quia cum prima e
lectio non eēt nulla ipſo iure
primo ille ſolus qui elegit
ſecundo eam poterat confir
mare ut· j.de elec. q̄ō ſicut
non debuit procedere ad ſe
cundam niſi prima caſſata
quod tamen ſi feciſſet debe
bat poſtea ſolus eligere ut
videtur pter culpam illoꝝ
ſed in caſu illo non dicit jo·
ipſo iure q̄ non deuoluitur
poteſtas eligendi ad contēp
tos ſed tunc ſolummodo cū
elegerunt indignum tunc ſa
tis poteſt dici q̄ pter tale d'
lictum ſeu contemptū non de
uoluatur ius eligendi ad cō
temptū quia non tantum pec
cant ⁊ ſufficit q̄ caſſetur ele
ctio quia non eſt nulla in q̄
caſu eciam tantum priuant
ut·j.m.ti· primo cum in cun
ctis ſed tunc debent priuari
per ſentenciam ſicut quando
peccatur in forma ut·j·in ti.
primo quia pter ſecundū
q̄ō notatur·j.ti· primo bone
et.c·q̄ pter alia iura que
dicunt q̄ deſinat eſſe collegi
um non cōdicunt quia licet collegium deſinat eſſe collegium omnibus mor
tuis preter vnum nichilominus ius collegij ſiue vniuerſitatis remanet i
illo per.l.ſicut municipiū in §·ultimo ⁊ hoc idem dicunt vin·lau.⁊·T. ¶
Prouidiſti· de noſtro mandato ſpeciali nam al' non poſſ eum transferre
ut·j·de offi·del'·niſi ſpecial' ⁊ in·c·quia tranſlacionem ⁊ ideo dicit prou
diſti non eñ debuit dicere confirmaſti quia nichil eſt quod confirmaret
cum per poſtulacionem nullum ius acquiratur poſtulato ut·j.c.in·c.penl'.
¶ Sed debet ſuperior dicere poſtulacionem veſtram admittimus vel nō duxi
mus admittendam ut·j·e·c· primo ⁊·ṡ.e.c· primo johannes
Bone me.conſuetudo eſt raueñ· q̄ mortuo archiepiſcopo ſignificant
illud domino pape vnde de mandato eius eligunt alias ſine man
dato eius eligere non eſt moris ¶ Curauimus ſic ergo pater q̄ iudex ſup
plere poteſt que aduocatus omiſit ſicut dn̄s papa ſupplet hic ·C·ut que de
ſunt aduo·l·vna et de iure ſupplere debet non autem de facto niſi tale ſit fa
ctum quod iam eidem notum ſit ut iudici vt dicit az·alij dicunt ſicut· P·
q̄ eciam de facto et inducit ad hoc ·ff·de peti.heredi·in·l.ſi.ſed primum ve
rius eſt q̄ eciam de tali facto ſupplere debet quod eſt ei notorium tanq̄ iu
dici ut·j·de accuſ.ſi conſtiterit ar·C·de ap·l·ultima in fine·l·ſi⁊ ar.inſti·d'
acti·in §.ſi minus ⁊·ff.de edil'·edicto in·l.ſi bouem in §. aliquando ⁊ de
bet eciam ſupplere ut iudex ſedendo nō ſtando ne aduocati officiū aſſumat

pꝛepoſito et caplo ſtrigoñ

Bone memorie ·w· archiepō ueſtro viam vniuerſe carnis igreſſo cum in colloceñ archiepiſcopum poſtulandū a nobis contuliſſetis vnanimit vota ueſtra ſuffraganei ſtrigonen· eccleſie quinquinenſis epiſcopus videlicet et quidā alij poſtulacioni veſtre ſe oppo nere curauerunt aſſeretes ꝙ eis contemptis qui ius habebant eligendi uobiſcum poſtulacio eadem fuerat attemptata licet nunc ij veſtri ꝓponerent ex aduerſo ꝙ ſuper preficiendo uobis pontifice multociens de gracia ſuffraganeoꝝ fuerat requiſitus aſſenſus ꝗ ipſi uobis conſilium tenegauerunt ¶ Nunc ijs igitur in preſencia noſtra cōſtitutis et ꝓponentibꝰ aduerſarijs quedam alia cōtra poſtulacionis veſtre ꝓceſſum quia nobis de propoſitis non conſtabat ita duximus prouidendum Vt ſi ſuffraganeis perſiſtētibus in contradictione ſua uos poſtulacioni veſtre velletis inſtare per procuratores ydoneos ad ſedem ap· veniretis ¶ Si autem illi a contradictione ceſſarent et vos veſtro inſtare tis ꝓpoſito ad preſenciā noſtram mitteretis perſonas ydoneas que ſup hijs que opoꝛtuna forent nos redderent cerciores ¶ Quod ſi contradicentibus epiſcopis memoratis uos contigerit de iure veſtro diffidere aliam perſonam ydoneam prouideretis uobis canonice in paſtorem ¶ Ceterum quidam veſtrum a poſtulacione quā nobis preſentaueratis cōmunit temere recedentes alijs perſiſtentibus in eadem dictū quinqueliēſem epiſcopū in archiepiſcopum poſtularunt et infra ¶ Nos igitur poſtulacionem ipſam quam inuenimus in mlta diſcoꝛdia non ſolū ſuffraganeoꝛum verum eciam canonicoꝛum ſtringoneñ· ac contra foꝛmam mādati noſtri temere celebratam non duximus admittendam ¶ Sed vobis dedimus in mandatis ut ad prouidendum vob paſtorem ydoneum per electionem canonicam vel poſtulacionem concoꝛdie requiſito ſuffraganeoꝝ aſſenſu ſi eſſet ꝺ āntiqua ꝛ a ꝓbata

ut· C. de poſtul'. quiſquis inducendo· l· decre tum l. decē. inuenio ꝙ iudex ſupplet altera parte abſente ut· C. de tempi· ap· l· ij· in ꝗ ſi ꝛ· C. de ap· in· l· ſi. in prin· ſed tamen vtraꝗ parte preſente nō debet ſupplere niſi in caſu ꝓpt vtilitatem pub· repellendo militē a procuracōe eciam tacente altera pte· ut· ff· ꝺ procura ſiluis fam· in ꝗ veterā ꝛ· C. de procura· militē ꝛ· l· quā induc· p· de peti heredi· nō obſtat ꝙ pocius ꝺ ſuſtitur ibi iudicis officio ꝙ iure ordinario ꝛ eſt eciā ſimile ei qꝺ dixi ꝺ milite nam iudex ex ſuo officio ſi ſcit aliquem publice excōmunicatū ipſum debet repellere ab agēdo eciam ſi ab aduerſario nō excipiatur ut· j· de excep· ex cepcionem ꝛ ſic officio iudicis cōſulit aduerſario ſicut in· l· ff· de peti· heredi· in· l· ſi· ꝛ ſic ſupplet dñs papa ex ſuo officio· j· de elec· cum nobis oli vbi de hoc dicitur quare in iſto caſu iudicis officiū locū habet ¶ Generali nota ar· ꝙ pp̄ et cardinales curā ac ſolicitudinē gerunt pro ſtatu eccleſie generali· ꝛ imperator ut omnes ſubiecti quiete viuant noctes ducit inſompnes vt in aut· de iudicibus ſine quoquo ſuffra· in prin· i coll· ij· ꝛ eciam idem dicit voluntarios labores appetimꝰ ut alijs quietem preparamus ut in aut· ut diui· iuſſi· ſub ſcrip· ha· in prin· coll· v· j· de reſti· c· frequens li· vi· ꝛ· j· de excep· c· vlti· ¶ Vtilit· ꝛ ita publica vtilitas prefertur ꝓuate ut vij· q· i· c· ſcias ꝛ· ff· pro ſoc· actōem ꝗ labeo ꝛ C· de cad· tollen· l· vnā in ꝗ pl· ꝛ in aut· de reſti· ꝛ ea ꝗ parit in xi· menſe in ꝗ ea cum que cōmunit coll' iiij· ꝛ iſtud eſt verum cū in cōmuni vtilitate priuata includitur ſicut ſit in prelatura al' aut quilibet debet vtilitatē ꝓpriā ꝓferre cōmuni ut xix· q· ij· due ſunt inquit ꝛ xxxiij· q· v· in· c ſed non ar· C· ꝺ ſeruitu· l· preſes ꝛ· ff· de arbi· licet aūt ¶ Diuiſione. ad hoc enī ut poſtulacio preiudicet electioni requiritur ut numerus poſtulancium ſit maioꝛ duplo numero eligenciū ut· j· de elec· ſcriptum eſt de ꝗ tamen tu dic ſecundū ꝙ nota· j· in ti· px in glo· que incipit hic dicit papa videtur tamen ꝙ minima ps eligenciū deberet preferri multis poſtulantibꝰ qm̄ poſtulātes ſoli grē inniunt ut ꝗ dicit ꝗ eligentes iure cōmuni iuuantur ſimilit ꝛ electus ſed hoc nō eſt verū nam patronus laycus in pñtando ſoli gracie innitur ut xvi· q· ij· ſi quis epoꝝ ꝛ tamen iniuria fit preſentato ſi non admittat ut xvi· q· vij· decreuimus ꝛ· j· de iur· patro· in· c· paſtoralis grā ſit ergo poſtulato ſi admittatur ꝛ iniuria ſi repellat ut· ff· de aqua cotidi· ꝛ eſti· l· i· in ꝗ pl· vnde nō ſolū poſtulato ſed eciam poſtulantibꝰ iniuria ſit ſi poſtulatus eſt ydoneus et repellit ut· ff· qui ſatiſda· cogun· l· ſi· ꝛ· l· ſi vero in ſi. alia racio ꝛ melioꝛ poteſt aſſignari que huiuſmodi iniuria videat ſiue eligentes nitant iure ꝛ poſtulantes gracia nō tamen debent electores ꝓferri ex quo ſūt minima ps c· quia nūꝗ capitulū tenet electio niſi ſiat a maiori parte· c· ut· j· de elec· ec cleſia ueſtra ꝛ in· c· cumana ita tamen ꝙ maioꝛ pars · c· nō peccet ut ex ꝗ ipſo iure ꝓuenit nam tunc ualeret electō minoris partis · c· vel poſtulacio

ut· ꝺ· c· c· primo ¶ Ex gracia hoc ei ideo dat n cum ꝑ poſtulacionē huiuſmodi vel gracia ius nō acquiritur poſtulato ut· j· e· c· pl· ꝛ ideo quia gracia eſt non cōpellit prel'· admittere poſtulatū lxiij· di· litteras in auten· de ſanc· epi· in ꝗ nullus coll· ix· ſi tamen iuſta cauſa exigit debet cōpelli ꝑ ſuperioꝛem ut illum concedat· j· de iure patro· nullus Jtē ibi recte quodāmō compellitur illū concedere ſi eſt ydoneus qꝛ tenetur eidem ꝓuidere in beneficio cō ſimili ut· j· ꝺ iure patro· in· c· paſtoral'. Jtem idem ſupioꝛ iſtum poteſt concedere vel repellere quiā nō tenetur ei facere graciam niſi velit qꝛ nemo inuitus de ſuo cogitur facere beneficium ut· x· q· ij· precarie non ergo quicquid poteſtati iudicis permittitur iuris neceſſitati ſubicitur ut· ff· de iudi· non qꝛ quid ar· j· de offi· de leg· conſuluit ſic ergo patet ꝙ in huiuſmodi poſtul'· implorandum eſt iudi· officiū et non iure actionis agendū ut ar· ꝺ· c· ad ꝗ verſus ſi· ꝛ· j· de inter· reſti· p totū et inſti· de offi· iudi· p totum Judicis ei officiū ꝓ actione ꝓponitur cum deficit actio ut· j· de offi· iudi· c· iudicis officiū ſed nō ꝓprie implo ratur iudicis officiū in caſu iſto ſed pociꝰ debent implorare grā a ſupioꝛe ¶ Vocem hoc enī ideo dicit nam forte erant aliqui eligendi per ſuperioꝛem poteſtate eligendi priuati ut· j· de elec· cū vinto neñ· vel eciam quia omnes illi ſunt vocandi q ius eligendi habent vt· j· de elec quod ſicut ¶ Nominacōne nominacō canonica poteſt dici cum omnes concoꝛdant in aliquo intelligibili aſſumendo uadunt enī ad eum a quo petendus ꝛ requirunt eius aſſenſū ꝛ hec poteſt dici nominacio canonica ut cū ipſo diſpenſet quia ñ poteſt dici poſtulacō ꝓprie quia poſtulacō debet ſolemniter fieri ꝛ talis nominacō eſt ſatis ſimil' poſtulacōni ymmo quaſi idem eſt vnde dicit poſtulacionem

Bone me· cōtuliſſetis ipſū poſtulando ¶ Contemptis· ꝛ ideo caſſanda erat electio ſi vocari debant ut· j· de cau· poſ· ꝛ ꝓprie· cum eccleſia ꝛ lxiij· di· obeuntibꝰ et· j· de elec· quod ſicut ꝛ in· c· venerabilē ꝛ · c· bone me· ij· ¶ De gracia hoc ſi eſſ de gracia vocati eſſent nec ius nec eciam aliud cōmodū ſibi fuiſſ acquiſitum ut· j· de verbo· ſigni· abbate ꝛ x· q· iij· c· quia cognouimus ꝛ· C· de ſeruitu· l· i· ꝛ· ff· de aqua cotidi· ꝛ eſti· l· i· primo ꝗ· vnde ipſe qui dedit reuocare pt ꝛ illos vlterius non

ſeu nominacionem

admittere ut. ſ. q. iij. quia cognouimus ⁊. c. de agri. ⁊ cenſi. l. ſitibꝰ in. l. ſi. ⁊. ff. de aqua cotidi. ⁊ eſti. l. i. in §. ariſto ⁊ in §. trebacius nec eciam tali datur reſtitucō quia nō dicitur ſpoliatus cū nō poſ. ſideret ſicut eciam ille qui ſub cōdicione poſſidet ut. j. de reſti. ſpol. olim cum conſulo tamen aliqui facienti graciam ut iſtud ꝑſtet ne preſumat ſibi ius imposterū carere ut vij. q. i. pontifices ⁊ j. de iure patrona. ex litteris et in c. cōſultacionibꝰ ⁊. j. i ſi. ꝑſcimana preterea q nō eſt de collegio ⁊ dicit ſe deberi intereſſe electioni exprimere debet quo iure debeat intereſſe ut. j. de elec. cōſtitutiſ unde iſti ſatis videbantur excludendi j proxiſs ut. j. e. postulacionē ¶ Certor. tac. de modo poſtulandi qꝫ de pſona poſtulata videſicet utrū ſit ydonea ut. j. de elec. nichil ē ubi dicitur qꝫ eciam de ydoneitate perſone eſt inquirendū ¶ Diſſidere nota ḣ arg. qꝫ ſi prel. de iure ſuo diffidat dꝫ bet rē quā tenet dimittere ut. j de ſimo. p tuas in ſi. et iiij. di. generaľ. i ſi. nam talis bonā ſidē agnoſcere debet ut. ff. manda. l. qui tus mucius in. i. ſſe. ſed iſtud eſt verū ſi de iure ꝓprio diffidat qꝺ ſuam tm̄ tangit pſonam ſed ſi diffidat de iure eccleſie tunc conſtituat aliū defenſorem nomine eccle ff. de neg. geſ. at qui natura. in §. cū me abſente ⁊ nota qꝫ diffidencia iuris ꝑmittit aliquem uariare ubi non eſt alteri ius acquiſitum ut hic ⁊. j. e. c. i. ⁊. j de elec. quod ſicut niſi iam ꝑntacō eſſet facta ſupiori ut. j. e. c. ſi. verſus ſi. vel niſi iam publicacō ſcrutinij fuerit facta ut j. de elec. publicato ſi vero ius eſt alteri acquiſitū licet diffidant non tamē poſſunt variare in eius preiudiciū ut. j. de elec. cum inter canonicos in ſi. qꝫ nemo pōt mutare ſuum cōſil. in alterius ꝑiudiciū ut. ff. de regul. iuris nemo ¶ Temere ideo dicit temere qꝫ alij appellauerāt ⁊ eciā pſeuerabant in ſuo ꝓpoſito nec poterant variare eciā ſi alij nō appellaſſent cū iam ſuā poſtulacionē cōmunit factam pſentauerāt dño pape inpꝓbandā vel appꝓbandā ⁊ ideo temere faciebant nam al' poſſent ut videtur cū ꝑ huiuſmodi poſtulacōi nullū ius ſit alicui acquiſitū ut. j. e. c. ꝓpi. niſi iam publicato ſcrutinio vellent mutare ſuā poſtulacionē qꝫ nec tunc variare pōt ut. j. de elec. publicato ut dixi in prima no. ſeu ꝓxima nec eſt ꝯ. lxiij. di. quāto nam illi elegerant indignū vel ibi nō erant due ptes. c. ad faciendā electionē ¶ Mandati ⁊ ideo nō va

conſuetudine requirendo ꝓcedere curaretis alioquin nos ipſi prouideremus ecclesie uiduate. ¶ Uerum antequā ad vos noſtre littere peruenirent mittentes priori mandato ſuffraganeos preter quinquelienſ. ad concordiam reuocaſtis et infra ¶ Poſt hec mandato noſtro ſuſcepto hij qui in coloceñ. conuenerant ab eius poſtulacione recedere noluerunt ſed inouarunt eandē reuerſis ad eos quibuſdā canonicorū q in partem alterā declinarant et infra ¶ Ceteri vero qui quinquelienſē epiſcopum poſtularant conuenientes in vnum ceteros canonicos ad capitulū cōuocarunt ad poſtulacionē concordem vel electionem canonicam iuxta mandatum apoſtolicum procedere cupientes ſed illis nolentibus conuenire intelligētes qꝫ penes ſe tantum remāſiſſe facultatem liberā eligendi quia reliqui ius ſuum ꝓſequi negligebāt predictum quinquelienē denuo poſtularūt et infra ¶ Nec nocebat eorum diſcordia qui alium poſtularunt cum propriꝰ i poſtu

lacione archiepiſcopi ſupdicti conuenīſſetis pariter vniuerſi et conſenſum veſtrum ānotatum litteris et ſubſcripcionibus ꝓprijs roboratum petiſſetis a nobis per communes nuncios confirmari noſqꝫ veſtrā recepiſſemꝰ poſtulacionē diiudicandam ſi ſuffraganei forte in contradictione perſiſterent vel ſi conſentirent aut concederent appbandam ¶ Si enim poſt qꝫ poſtulacio ſubſcripcionibus poſtulancium roboratur et preſentatur ro. pon. appꝓbanda poſſent ab ea recedere poſtulantes nob frequenter illuderent et iudicium noſtrum ex eorum pendere arbitrio videretur et infra ¶ Intelleximus itaqꝫ qꝫ et ſi neutra eēt poſtulacio appꝓbanda iuxtā tenorem tamen poſterioris reſcripti ad nos de cetero ſtrigonenſis eccleſie prouiſio pertineat quia vero non plenam de perſonis illius regni noticiam habebamus ideoqꝫ non poteramus ſalua conſciencia citē eccleſie in aliqua perſona que de regno migrare origine duceret congrue ꝓuidere nec vellemꝰ ei ꝑficē

ſuie ut ſ. de ſſe. cum dil. ff. manda. diligent ⁊. j. de elec. cū in veteri ¶ Cōſuetudo. idem eēt ⁊ ſi eſſent in quaſi poſſeſſione eligendi ut. j. de iure patro. cōſultacionibꝰ ⁊. j. de cō poſ. c. iij. vel ideo dicit hoc qꝫ ex quo nō ſunt de capitulo debꝫ tūc apparere an ius eligendi habeant ⁊ eciā dicere quo iure ſint admittendi ut. j. de elec. cōſtitutus ¶ Alioquin. i. ſi nō ꝓuideret infra terminū prefixū ¶ Viduate ſi canonici negligūt ſibi eligere epm̄ ſiue abbatē tunc videlicet infra tres menſes deuoluitur poteſtas ad ſupiorem ꝓximū eligendi ut. j. de elec. ꝓ defectu In alijs aūt inferioribꝰ prelaturis ſeu bñficijs infra ſex menſes ut. j. de cōceſ. preben. nulla ¶ Sed ḣ poterant variare de licencia dñi pape al' nō cū poſtulacō iam eēt dño pape ꝑntata ut. j. e. c. dicitur ¶ Antequā. i. ſi nō dū receperant ſecundas litteras nō dꝫ caſſari quod legitime factū erat ut. j. de reſti. ſpol. audita ⁊. ff. mandati ſi mandaſſem qꝫ ergo dicit in fine ⁊ ſi neutra poſtulacō eēt admittenda ſo. forte ḣ ideo dicit qꝫ utraqꝫ poſtulacō erat in diſcordia facta ⁊ poſtulaciones in diſcordia facte nō cōſueuerunt admitti ut ſ. e. c. i. ſed iſta racio nō valet qꝫ facta dicit in cōcordia licet diuerſis temporibꝰ cōſentirent ut dicit i ſi. ⁊ illa trā ſic debet exponi ⁊ ſi neutra eorū appꝓbanda eēt poſtulacio i. quāuis neutrā ꝓbare tenere mur quia cū gracia nitant poſtulaciones pocius qꝫ iure nō tenebatur facere graciam niſi vellet ut. ſ. e. c. ꝓpi. vel eciā dato qꝫ neutra eēt in concordia facta tunc dico eciam qꝫ neutra eēt appꝓbanda ¶ Littere. i. ſecunde ¶ Mādato. i. ſecundo ¶ Intelligentes et male qꝫ illi n negligebāt ius ſuū ſed tantū inſiſtebant ſue poſtulacōi ⁊ ut illā facerent cōcordē iuxta mandatum dñi pape ¶ Reliqui. i. qui nō receſſerūt a poſtulacōe ipſiꝰ ¶ Nec nocebat nunc autem incipit reſpondere dñs pp ⁊ illud ne cōtinet ḣ ꝑnti j. qꝺ eſt in antiqua ¶ Propriꝰ quare nō poterant variare ut. j. de elec. publicato ¶ Appꝓbādā videt tamē qꝫ poſtulacō iſta nō debeat valere ſi eciam ſuffraganei cōcederēt appꝓbandā qm̄ eis cōtemptis facta ſint qui ius in electione videbantur habere ut. j. de electi. bone ſed quicquid dicatur a principio nō valebat quare ex poſtfacto cōualeſcere nō pt. j. de elec. auditis iſta poſtulacō nō erit nulla ſed tantū anullanda ut in decr. auditis vnde bene potuit cōualeſcerē ꝑ ſequentē cōſenſū ut. j. de elec. quod ſicut nec eciā illi fuerunt cōtempti qꝫ poſtea cōſenſerūt ¶ Illuderent quod tamen eē non debet ut. j. de offi. leg. licet al' iſtud ludibriū eēt ut. C. de bon. qꝫ libe. l. ſi. in §. ubi et lxi. di. nullus ⁊ eſt eciam ſimile vi. q. iij. denicqꝫ ⁊. C. de reſ. l. ij. ⁊ ſi dixerit ſe velle referre tunc ulterius ſe intromittere non debet ut. j. de ap. intima ſti ſic eciam et in poſtulacōe ꝑntata ſupiori quātum ad ſe illam appꝓbauerit ꝑ ꝑntacōem ut. j de elec. cū inter canonicos in ſi. Appꝓbando de iuris rigore cum eēt indiſcordia facta ¶ Alienum ut lxi. di. c. hortamur ⁊. C. de epi. et cleri. in eccl'ijs et. ff. de tuto. ⁊ cura. da. ab hijs l. diuus. j. de cleri. pe. c. uſti.

alienum quatinus honeſtius videretur ſi ſuffraganeus ad metropolim ſuam accederet quã archiepiſcopus ad metropolim transferre retur partem tamen elegimus pociorem et eundẽ archiepiſcopum in quẽ omnes quorum conſenſus in electione vel poſtulacione paſtoris requiritur licet temporibus diuerſis conuenerant a vinculo quo tenebatur colocen̄· eccleſie abſoluentes ad metropolim ſtrigon̄· eccleſie transferimus et ei licenciam tribuimus tranſeundi palliũ ei ad nomen et vſum eiuſdẽ eccleſie transmiſſuri ¶ Idem ca· ſtrigon̄

Poſtulacionem quã celebraſtis et infra ¶ Licet ergo per poſtulacionem huiuſmodi nullũ ius ſit alicui acquiſitum Ideo quod ſine preiudicio alicuius poſtulacioni potuiſſemus repellere memoratam· ¶ Vt tamen vobis de ſpeciali gracia conſulamus ita duximus prouidendum quod per procuratores ydoneos ad omnia ſufficienter inſtructos noſtro vos conſpectui preſentetis quatenus vtraque parte preſente quod iuſtũ fuerit decernamus ¶ Honorius iij· capitulo calaritano

Et ſi vnanimiter vota veſtra concurrerit ad ſuberinum epiſcopum in eccleſie veſtre archiepiſcopum eligendum cũ tamen ſue allegatus eccleſie liberum nõ habeat ſine noſtra permiſſione volatum electionem de ipſo factam tanquam cõtra canones minus liate attemptatam de fratrum noſtrorum conſilio digne duximus irritandam cum eligi nullo iure potuit ſed pocius poſtulari· ¶ Pius papa

De electione et electi poteſtate· Rubrica

Nullus in eccleſia vbi duo vel tres in congregacione fuerint niſi eorum electione canonica preſbiter eligatur et infra ¶ Si vero aliter eccleſiam quis acceptus fuerit eo quod per cupiditatem illam acquiſierit atque contra canonice regule diſciplinam exigerit expellatur ¶ Ex concilio ſardinen̄

nec obſtat j· de inſti· ad decorem quod illi erant extranei et qua racõne illi venerant instituebant eadẽ racõne et alij dum tamẽ aliud impedimentũ nõ obſiſtat ¶ Honeſtius nam de minori ad maius aliquis eſt promouendus ut xcix· di· legimus in ſi· et ff· de mun· et hon̄· ut gradatim ſic eciam pocius de pari ad parem quam de maiori ad minorẽ ut j· de tranſl· epi· c ſi· ¶ Diuerſis nociis quod ſi omnes canonici ſucceſſiue conueniant in aliquẽ quod ex tali conſenſu ius illi acquiritur ut· j· de elec· quod ſicut et ff· de ſeruitu· p̄ſtindũ ſed contra videtur ij· q· vi· i· §· nominacões ſub illo §· eſt autem quod et j· de elec· quia propter i ſi· et c· in geneſi ¶ Palliũ ſed quare debet ei mittere palliũ non ne habet ipſe ſuũ quod ſequitur perſonam et cũ ea ſepelit ut· j· de vſu pall· ad hec ſolu· pallium datur perſonẽ ſed tamen contemplacõe loci vnde nõ vtitur eo extra ſuam eccleſiã ſine cõ pundam ut· j· de auct· et vſu pallij cum ſup et c· ex tuarũ et quod palliũ reſpiciat locum patet in archiepiſcopo qui renuncians loco archiepiſcopali perdit vſum pallij et· j· de renũ ci· ad ſupplicacõem Sed nunquid ſucceſſor iſtius qui tranſfertur ad eccleſiã eo ipſo quod cõfirmatur vtetur pallio quod ibi inueniet dico quod non ſine ſpeciali dñi pape licencia et iniuriam faceret ei ſi denegaret priuilegiũ quod predeceſſor eius habuit ut· ff· de aqua coti· et eſti· l· i· in §· pl· johannes·

Poſtulacionem nulluſ ius et ideo ab eadẽ recedere poſſunt poſtulantes niſi iam ſit preſentata ſuperiori ut· s· e· primo vel niſi iam ſcrutinij publicacõ ſit facta nã tunc nõ poſſunt ab eadẽ recedere ut j· de elec· publicato et licet nõ poſſint a poſtulacõne recedere nullũ tamen ius eſt acquiſitũ adhuc poſtulato quod poſſit petere iure actionis cõfirmacõem propter totũ dependet ab arbitrio ſuperioris ſed ſolam graciam petere debet vnde iniuriam ei videtur facere ſi nõ admittitur p· l· ff· de aqua coti· et eſti· l· i· in §· pl· et per nominacõnem nõ acquiritur ius nominato ut· j· de elec· quod ſicut in prin· vnde poſſunt ab eadem recedere ut ibi dicitur Sed nunquid patronus poteſt aliũ preſentare primo preſentato et nondum admiſſo per epiſcopum certe nõ debet illud facere niſi ſecundũ preſentauerit et admittitur obtinebit ſecundus cũ diſtinctõne dec· quam tu habes· j· de iure patro· cum autem et c· quod autem et in c· paſtoralis ¶ Ydoneos qui ſciant et poſſint reddere racõem ut xxxvij· di· multis et· j· de purga· c· i· ¶ Vtraque preſente quia cauſarum merita partium aſſercione panduntur ut· C· ſi per vim vel alio modo· l·

Et ſi vnanimiter permiſſio ij· et· j· de reſti· in inte· cum ex litteris· ſo lũ ſic· j· de renunci· nõ cum pridem in fine· j· de tranſl· inter cor· v· ſicut autem et ideo ſine licencia domini pape tranſire nõ debet quia ẽ alteri matrimonialiter alligatus ut hic dicit et in illa inter cor· vnde tale vinculũ nõ poteſt niſi auctoritate diuina et auctoritate illius quem cõſtat eẽ vicariũ jheſu xpi ut ibi inter cor· et ita patet quod cũ nõ poſſit cõſentire non põt eligi ſed tantũ debet a dño papa poſtulari ut· s· e· bone in prin· et ut hic dicit idem eſt dicendũ de quolibet in minoribus ordinibus cõſtituto et qui non ſit etatis legitime ut· j· de elec· dũ dum et· j· de eta· et quali· preterea nã huiuſmodi perſone inabiles ſunt ad eligendum quod cum habeant ea propter que eligunt non habeãt merito tales nõ poſſunt eligi ſimiles· j· de eti· et quali· cum nuſ· inſtran· ſi celebrat et ideo poſtulari debent ab eo qui poſtulandi poteſtatem habent ſiue diſpenſandi cũ iſtis Idem eſt dicendũ de hijs qui alias nõ ſunt ydonei ut illi qui nõ ſunt legitime nati ut· j· de elec· innotuit in fine ſed idem eẽ videtur de quocumque clerico qui promoueri debet ad aliam ec· et precipue in alio epiſcopatu quod tunc ex toto non poteſt conſentire nec eciam dimittere ſuam eccleſiam ſine licencia ſui epiſcopi ut vij· q· i· cos et c· ſi quis preſbiter et· j· de renunci· admonet et ſic omnes ſunt poſtulandi et pauci eligendi et dico quod illi qui ſunt ydonei vel eciã legitimi ad eligendũ debent eligi et poſſunt ad quãcumque eccleſiam ſiue in ſua ſiue in aliena ut· j· de elec· cum inter canonicos ibi enim electus fuit quis de aliena ec· et· j· de elec· cũ in veteri et idem credo ſeruandũ eſſe in poſtul· eciam ſi poſtulacio facta ſit in concordia· ut eciã a duabus partibus Idẽ eciã credo ſi a longe maiori parte preſentata ſuperiori et in publicacõne ſcrutinij facta nõ poſſunt ab ea recedere poſtulantes ut· s· de poſ· bone ij· et· j· de elec· publicato licet nullum ius ſit acquiſitum poſtulato ut eciam ex hoc agere valeat ſed poteſt petere graciam a ſuperiore ſed quamuis omnes clerici ſic aſtricti nec poſſunt dimittere eccleſias ſine conſenſu epiſcoporum nichilominus eligi poſſunt quia non ẽ tanta cõiunctio inter eos et eorum eccleſias ſicut inter epiſcopum et eccleſiam cui eſt matrimonialiter alligatus ut· j· de tranſl· requiſiſti ſed illud vinculũ non eſt in alijs inferioribus prel· et idem videtur dicendũ de abbatibus qui tantũ ſubſunt dño pape quod de epiſcopis videlicet quod ſine licencia domini pape nõ poſſunt recedere vel ipſius legati ut· s· de conſuetud· cũ venerabil· et eciã ſi apcius eodẽ modo poſtuland· de iſtã materia dicitur lxi· di· in §· ſed et aliud Item nota quod ſicut poſtulandus non debet eligi ita neque poſtulari debet qui debet eligi quia nõ conſenciunt poſtulantes in illum ut in ſpon· ſiue per poſtula· ſed tamen poteſt dici quod valeat eius poſtulacõ ſi forte dubitatur vtrum ſit eligendus vel eciam poſtulandus et ita nullũ conſenciant ac ſi eligerent et ſi dicant eligimus et poſtulamus ſecundũ quod de iure melius valere poteſt tunc bene valet quod agitur ſiue ſit eligendus ſiue poſtulandus alias non valet ſi eligendus ſimpliciter poſtuletur quia quamuis eligibilis ſit non tamẽ eligitur ſed poſtulatur tunc poteſt dici quod potuit noluit quod voluit non potuit quia vox illud nõ ſignificat ut· ff· de rebus dubi· in ambiguo et nullũ ius eſt acquiſitum poſtulato et ſuperior poteſt illum repellere vel admittere debet

Nullus in eccleſia duo nota ꝙ duo faciunt ꝯgregacōem ut hic ⁊ tres collegiū ut. ff. de v. ſig. neratius retinet tamen in vno ius collegij ut. ff. quod cuiuſcū vniū. ſicut in ꝗ. ſi. ⁊ ꝑ. homines faciunt populū vt. ꝑ. q. iij. vno ⁊ plures ꝙ decem vel. xv. faciunt turbā ut. ff. ui bo. rap. in. l. pretor ait in ꝗ. fi. ⁊ quattuor vel. v. porci vel decem oues faciunt gregem ff. de abig. l. oues ⁊ ꝙ eciam dicitur hic ꝙ duo faciunt congregacōēz istud itelligo ubi mortuo prelato plures non remanent in ꝯgregacione adminꝰ duo ut hic dicitur duo vel tres ⁊ cū per id quod ſequitur in litera niſi eoꝝ electione ꝗ nō minꝰ et ita patet ꝙ ubi eſt tantū ſacerdoſ ⁊ clericus ibi nō dicitur eſſe congregacō ſeu collegiū ¶ In congregacōne tunc eciam cauꝰ ꝯuentus eſt electō vt. j. d iure pa. nobis ⁊ xvi. q. vlti. ꝯgregacio ſecus autem ſi eſſent ibi pluresz non tantum ꝙ collegium tunc enim ſolius patroni eſt electio ut. j. de iure patro. c. paſtoralis ⁊ c. poſtulaſti. Aliter. ſ. ꝙ p canonicam electōem.

Ociuſ populi nota ꝙ ad clamorem populi non eſt facienda electio quia ſepe aut gracia iſtud faciunt aut precium inde recipiunt ut viij q. i. ſi ergo ꝙ populus nō ē ſequendus ſed docendus ut lxj. di. miramur ⁊ uane voces populi nō ſunt audiende ut C. de pe. decurio. l. ſi lij ⁊ ar. ad h. ff. de ap. in. l. ſi ꝯſtat. ¶ Sinceram. i. caritate informatā Corrumpi nōta hic dubia in deteriorem partem interpretanda j. de cle. nō reſiden. c. i. ar. ꝯ. j. de regul. iuris eſtote ſo. iſtud enim ideo fit quia lapſi hoc frequencius faciunt ⁊ iura ad ea q̄ frequencius eueniūt adaptantur ut xxviij. di. de ſiracuſane ⁊ lxiij. di. noſſe et. ff. de. l. ⁊ ſena. ꝯſul. nam ad ea ¶ Penituerit. ꝙ venia nō datur niſi correctio ⁊ attritio ut xxxiij. q. ij legatur ⁊ quomodo gaudebis te fuiſſe correctū niſi doleas te fuiſſe peruerſum vt xxxiij. q. vij. quicad modū ⁊. i. di. penitentes jo

Poſtq̄ᵖ impleantur ut lxv. di in. c. de pſona ⁊. j. de elec. cū inter vniuerſas ⁊. c. nichil eſt in ꝗ. vlti ¶ Conuerſatus no. ꝙ ibi dꝫ facienda eſt inquiſicio ubi quis conuerſatur quia ibi notus eſt ſic xxiij. di. illud ⁊ ar. j. de preſumpc. quoſdam ⁊ xxxiij. q. i. pudenda ⁊ lxvij. di. c. de petro ⁊. j. c. ſcriptū eſt ⁊ qui aliquē ꝯpurgant debent notam habere ipſius conuerſacionē ut. j. de purga. cano. cū. p. mancouella ⁊. c. cū dilectus nā al

Ocius enim epiſcopus dixit ſi quis autem ita extiterit temerarius ut talem excuſacionem afferēs aſſeuerat ꝙ tales literas populi acceperit cum manifeſtū ſit potuiſſe plures eorum qui ſinceram fidez non habent premio et mercede corrumpi vt clamarent in eccleſia et ipſuz petere viderentur ¶ Omnino fraudes has damnandas eē arbitror ita ut nec laycam in fine communionem niſi de hoc penituerit talis accipiat ſi vero omnibus placet ſtatuite ſinodus. Rn̄. placet ¶ Gregoriꝰ papa ſtatuit.

Poſtq̄ et infra. Confirmacionem petencium deſideria ſi nichil ē qd̄ electum impediat impleātur ¶ Cuius vita vel actus quia melius poſſunt ubi eſt conuerſatus cognoſci inquirantur ibidē ¶ Paſcalis papa panormitano archiepiſcopo

Significaſti regēs et regni maiores adminiſtracione pmotos ꝙ palliuz tibi ab apocriſarijs noſtris tali condicione oblatū fuit ſi ſacramentuz quod a nobis ſcriptum detulerant exhibēs ꝗ infra. ¶ Mirantur in hac cauſa dn̄m noſtrum ihesum xp̄m qui cū omniū ſuaꝝ curam petro cōmitteret condicionez poſuit dicēs ſi diligis me paſce oues meas ſi conſcienciarum factor ꝗ cognitor ꝯdicione hac vſus ē nec ſemel tantum ſꝫ eciā ſecundo et vſq̄ ad contriſtacionem qua nos ſoliciitudine oportet tātam eccleſie prelacionem imponere fratribus quorum conſciencias non videmus ¶ Aiūt. omne iuſiurand̄ in euāgel a domino eſſe prohibitū nec ab apoſtol poſt dominū nec in concilijs inueniri poſſe ſtatutum quid eſt ergo ꝙ dominꝰ ſubſequēter ait qd̄ amplius ē a malo eſt hoc eni amplius ut exigamus malum nos ipſo permittente conpellit ūnne malum ē ab eccleſie vnitate et a ſedis ap. obediencie reſilire ꝗ contra canonum ſtatuta prorumpere ꝙ multi eciam poſt ſacramentum preſtitum preſūſerunt et infra hoc nimiruz malo ac neceſſitate cōpellimur iuramentum pro fide pro obediencia pro vnitate eccleſie requirere.

nō poſſent de ipſius vita teſtificari ut. C. ubi de crimi. agi. oportet l. ij. jo

Significaſti apocriſarijs nam apocriſarij dicuntur nuncij dn̄i pape videlicet ꝙ quaſi ſecretarij nam cuiſis quandoq̄ dicitur ſecretū ꝗq̄ aurum ⁊ quandoq̄ cuā iudiciū vnde verſus Aurū ſecretū dat iudiciū tibi ciſis ¶ Condicione ſignatur ꝗ. i. q. ij. ꝙpio ſolucio ꝯdicō iſta nō eſt improbanda nec eciam aliquā ſimoniā talis ꝯdicō inducit ſed tantū ſignificat ⁊ oſtendit pallium non eē aliter tradendum ſicut nos videmus iſtā adieccionem videlicet ſi tutor ſatiſdedit cum preſes prouincie tutorem facit non habet condicōem ſed admonet. i. oſtendit vel eciam declarat tutelā non eē aliter admittendā ut ff. de tutel. l. muto ꝗ. i nā tutor ſub ꝯdicōe nō poteſt dari ꝙ actus legitimi ꝯdicōem nō recipiunt ut. ff. de regul. iur. l. actus licet poſſ inſtitui a teſtatore ut inſti. quib modis ſini. tu. in ꝗ. ſed ⁊ ſi ⁊ tacite condicōnes non faciunt legatū ꝯdicional. ut. ff. de condi. et demon. in. l. ꝯdiciones vel eciam refert a quo apponit condicio qm̄ ſi a ſuperiore non eſt ſimonia vel poteſt dici ⁊ melius ꝙ ius ꝯmune eſt qd̄ exigitur ſꝫ vt xviij. q. ij. cleuthiriꝰ ⁊ iſtud onus annexū eſt dignitati vt. j. de preben ſignificatum ⁊ xxviij. di. dyaconi Item nota ꝙ ſuperior apponere pōt cōdicionē ante ſubditi ꝯfirmacionem ut xxiij. di. poſtq̄ ⁊ xxviij. di. de ſiracuſane Sed tamen inferior non pt niſi poſt electionē vt viij. q. iij. artaldus et ubi eciam bonus exprimitur nō eſt ſimoniacū et. j. de preben. in. c. ſignificatum et xxviij. di dyaconi et preterea ꝯdicōes eciam que inſunt ipſo iure bene apponuntur et exprimuntur ſine aliquo vicio de quib traditur. j. de iureiurā. quemadmodū et. ꝯ. de ſꝑe. c. ij. ¶ Oblatum fic. j. de ſimo. ⁊ ſi queſtiones Sed quare dn̄s papa offert eidem palliū cū palliū non ſit dandū niſi fortiter poſtulanti ut. c. di. priſca ſicut eciam et i lr̄is dimiſſorijs epī ut lxxij. di. eps ſi cut eciam nec apl̄i donari debent niſi petant inſtanter vt ij. q. vi. poſt appellacionē ⁊ j. de ap. ordi. ⁊ qui preeſt eciam parciſſime debet ꝯmeatū dare ut. ff. de re mili. in. l. officium ſed hic ⁊ in illa et ſi queſtiones dicendū eſt ꝙ eciam ipſius nūcij pus inſtanter pecierant ut patet in fi. c. et dn̄s papa eis p ſuū nunciū deſtinauit pallium vel eciam voluit eis graciam facere ſine aliqua poſtulacione ſicut videtur. ꝯ. de poſtul. bone. ij. in fine ¶ Statutum ſupple ꝗrium. Simm quia venit expoſitiue pt. ꝯ. de ꝯſti. tranſlato ¶ Paſce oues meas per iſta verba elegit eum dn̄s in prelatum et facit ad titulum ¶ A malo eſt ut xxij. q. i. ita ergo in fi. ij. q. v. ſi quis preſbiter ⁊. j. de iureiuran. ⁊ ſi xp̄us. Malum. i. incredulitas ſiue malicia ⁊ poſtea ſequitur ¶ Hoc amplius. i. iuramentum ¶ Illo. i. xp̄o alibi eciam ponitur malū pro incredulitate ut xxij. q. i. c. ij ¶ Pro fide retinendā quam quis ſuſcipit ſi ſuſpectꝰ eſt in fide ut de ꝯ. di. ij. ego berengarius et. j. de heret. ad abolendam et. c. excommunicamꝰ et. i. q. vij. quociens ¶ Pro obediencia. videlicet exhibenda vt xxiij. di.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

quã ãq̄ et. j. de illecitu. nullus ¶ Pro veritate habenda vel etiã requirẽda ut xxiiij. q. iij. q̄ q̄ Item pro pace etiã iuratur ut xxij. q. i. c. omne qđ. j. de iu di. nouit Item pro fama ꝯſeruanda ut ij. q. v. c. pbr̄ ſi a plebe et. c. ſi mala ⁊ j. de pur. can. p totũ ⁊. j. de cohabi. cle. ⁊ muli. tua in fi. Item pro damno da to uitatur ut. ij. q i. in primis ⁊. C. unde vi. in. l. ſi quando ¶ Pro veritate ſeruanda ut ſciſmatici qui ſci dunt ſe ab vitate eccleſie ¶ Aut in alijs ſecunda apo in iſtis caſibus licite iuratur unde verſus Pax ⁊ fama fi des reuerencia cautio damni Defectus veri ſibi poſcũt ma gna caueri ¶ Non inueni ri ut iuretur ¶ Auctoritatẽ ut xvij. di. p totum ¶ Exapi atur auctoritas ut iij. q. vi. duo ⁊ in. c. peregrina. Item i iuramẽtis auctas dñi pape intelligitur excepta ſemp ut ĩ. de iure. ꝯſtitutus ⁊. j. de iu reiura. venientes ⁊. ff. ad mu nicip. m. l. impatores ¶ Cor pore aſſumũtur ſed qualiter aſſumunt de corpe beati pe tri ſic intelligit qđ dicitur de corpore beati petri ũr palliũ eñ benedicitur ⁊ ꝯſecratur ſup altare ⁊ ſic poſitum ille qui debꝫ uti pallio recipit ip ſum de altari ſi eſt pñs vel a liũs pro eo ſi ẽ abſens ⁊ ſic tunc aſſumitur de corpe ſan cti petri ¶ Iuſtum eſt nota fruſtra petit debitũ qui qđ de bet nõ impẽdit ut. j. de muti. peti. c. i. ⁊ ij. ⁊. C. de ſen. ⁊ in ter. oim iudi. cũ papa ⁊ iij. q viij. cauis in agendo ⁊ xcv. di. eſto ar. ꝯ. C. de poſt. l. pt. ⁊ Quia j. de poſt. c. ij. b. ſciſmate octauiani q̄ ꝯ alex. erat ⁊ acquil. patriar cha tunc ſciſmaticꝰ erat un de dicit dñs papa facias euꝫ ꝯſecrari ab epis ſuffrag. ſal ua ꝛc. ſciſma eñ interpꝛetatur diuiſio ſiue ſciſſura ⁊ eſt gre cũ nomen unde ſciſſura non poteſt in vnitate eẽ ⁊ q̄ ſciſ matici ſunt ab eo videlicet a xpo qui eſt unũ ſe diuidunt al' eñ quare diuiduntur niſi quia ſpiritũ ſanctũ nõ habẽt ut xxiiij. q. i. ſciſma inde ẽ q ueſtis dñi que indiuiduitatẽ ſignificabat remanſit indiui ſa ut xvi. q. vlti. c. ſicut dñi ve ſtiment ¶ Suſcepit. q ſi or dinem ſuſcepiſſet careret effe ctu. i. execucione ⁊ repelleret a dignitate niſi eñ pbaret ſe cũ ordinaretur neſciuiſſe or dinatorẽ damnatũ. j. de ſciſ mate. c. i. ⁊ ix. q. i. ordinaciones ſic etiã ⁊ qui ordinat a ſimoniaco ut. i. q. i. ſi quis a ſimonia. et cũ talib quandoqꝫ diſpenſat ut hic ⁊. j. de ſciſma ẽ ij. ⁊. c. ſi quis a ſimoniac. ſed ſi ſciuiſſet non diſpenſaret ut ibi dicitur et. c ſi quis ⁊ ſic ſciſmatici nõ pmouentur ſine diſpenſacõe ut hic dicit al' eſſet ꝯ xij. di. c. nos ꝯſuetudinem ¶ Iuſticia nam p talẽ ꝯſecracõem nõ ſit pre iudiciũ acquil. eccle impoſterũ ¶ Et reuerenciã q epꝰ ꝯſecratus debebit nichilominus facere obedienciam patriarche cũ redierit ad catholicã vnita tem ⁊ eſt ar. q pꝛoſitõ eſt neceſſaria in hꝰmodi ſic vij. q. i. põtifices ⁊ xxiiij di. pbri ⁊ ix. q. iij. ſaluo et huiuſmodi pteſtacõ ſemp eſt neceſſaria ut. j. de iu re patro. ex litteris Item eſt hic ar. q excõmunicatꝰ vel etiã ſuſpenſi omnia iu ra recuperãt poſt abſolucionem ut xv. q. vi. nos ſanctoꝝ ⁊ c. iuratos ⁊ iij. q. iij. beatus ⁊ iij. q. i. c. i. ⁊ xxij. q. v. preceptũ in fi. et xvi. q. i. illi qui ar. ꝯ

Atunt in conſilijs ſtatutũ non inueniri quaſi roma ne eccleſie legem ꝯſilia vl la prefixerunt cum omnia conſilia per eccleſie roma ne auctoritatẽ ⁊ facta ſint et robur acceperint et in e orum ſtatutis romani põ tificis excipiat auctoritas et infra. ¶ Cum igitur a ſe ap. veſtre inſignia dig nitatis exigitis que a beati petri tantum corpore aſſu muntur iuſtum eſt ut vos quoqꝫ ſe. ap. ſubiectionis debite ſoluatis ſigna que uos cum beato petro tanq̄ membrum de membro ha bere ⁊ catholici capitis vni tatem ſeruare declarent ¶ Alexander tercius. P. preſ bitero car. ap. ſe. legato

Quia diligencia tua r̃ quiſiuit an electio nem electi q̄ a iurato ſciſ mate ad vnitatem eccleſi e redijt debeas confirmarẽ duximus reſpondendũ q ſi a ſciſmatico nullum or dinem ſuſceperit et eius e lectio ſecundum normã ca nonum fuerit celebrata dũ modo eum alia non impe diant diſpenſatiue permit timus confirmari ¶ Man dantes ut eum facias a ca tholicis epiſcopis ſuffra ganeis aquiligeñ. eccleſi e in epiſcopum ordinari: ſalua debita reuerencia et iuſticia eiuſdẽ eccle cũ ad ca tholicam redierit vnitatẽ ¶ Item in concilio latera nenſi

Licet de vitanda di ſcordia in electione romane pon. manifeſta ſa tis a predeceſſoribꝰ noſtris cõſtituta manauerit quia tamen ſepe poſt illa per im probe ambicionis audaci am grauem paſſa eſt ec cleſia ſciſſuram ¶ Nos e ciam ad malum hoc euitã dum de concilio fratrũ no ſtrorum ⁊ ſacri approbaci one conſilij aliquid diſcer nimus adiungendum ¶ Statuimus ergo ut ſi for te inimico homine ſuper ſe minãte zizaniam int' card de ſubſtituẽdo ſummo põ tifice nõ poterit plena eſſe concordia et duabus par tibus concordantibus ter cia pars cõcordare nolue rit aut ſibi alium preſum ſerit nominare ille abſqꝫ ulla excepcione ab vniuer ſali eccleſia romanus põ tifex habeatur qui a dua bus partibus electꝰ fuerit et receptus ¶ Si quis ãt de tercie partis nominacõe

ij. q. iij. in ſ. hinc colligitur ⁊ iij. q. iiij. ꝯſanguineoꝝ in fi. Bo. pri ma para eſt vera ⁊ etiã fama reſtituit ſi p infamiã canonicã tantũ ſit irrogata vnde verſus jus redit ut pridem cũ ſtatus reddit idẽ ¶ Licet conſtituta ut lxxix. di. ſi quis papa xxiij. di. in nomine dñi noſtri ¶ Euitanda no. hic ar. ad cautelam futuroꝝ aliqđ eſſe faciendũ ut xxiij di. in nomine dñi ⁊ i. q. vij. cõuenientib⁹ et. j. de ſeruis nõ or di. c. i. ⁊. ff. ſi ſeruꝰ vendici. l. haꝝ ⁊ in l. egi. ar. ꝯ ff. de uſu ris. l. i. ſo. illud in iu dicijs ſecus eñ in ꝯ tractib ut hic ꝯ j. đ ſepul. in noſtra ¶ Homine. i. dyabo lo nam dyabolus fa ctus eſt homo ab e uentu quoniã deui cit hominẽ ſicut im pator dicitur affrica nus ab aduentu q deuicit affricã ¶ Zi zaniam anpl' ſilbam longam unde verſꝰ ¶ Veue ſupueniẽs zi zaniam ſeminet ho ſtis Frontibus imp mitur vnctio ſacra dei ¶ Excepcione ⁊ ſic autem nulla ex cepcio poteſt oppoñi ſibi niſi tantum de hereſi ut xl. di. ſi pa pa al'. eñ q̄ñmaiqꝫ dñs papa pãſe ſerĩ bat ſima excepcõ ẽ admittenda ut. j. de offi. del. ex parte. ij. et. ĩ. de iure. l. ſi quan do ⁊ ar. j. c. ti. cũ ad eo et. j. de prebend. cum teneamur ¶ Quos ut vij. q. i. denique ¶ A duabus nunquid eñ ille q̄ eligitur reputabitur inter duas partes i ta videt j. c. cum in iure. ff. quod cuiuſ qꝫ vniuerſit. l. i. pla ne tu dic q non ut no j. c. cum in iure et. j. de ſortil. c. iij. ⁊ j. e. cumana tamen quod dicitur in iſta de ẽ. de duabus par tibus aliqñ non ſer uant card. ⁊ aliqñ ſuant ¶ Nulla enꝰ quid ergo fiet ſi due partes nullomodo conſenciunt tũc eñ brachium ſeculare ſe interponere debꝫ ar. xcij. di. nec licuit et xxiij. q. v. de liguribus ita tamen ut omnes cardina les includantur in aliquo loco de quo exire non valent quouſqꝫ conſenſerint et ita dicitur factum fuiſſe in electione honorij iij. apd puſum. et in electione cel. iiij. et innoc. iiij. et idem etiam factũ fuit poſt mortem gg. ix. ⁊ inno. iiij. tempib noſtris tamen iſtud nõ eſt de iure faciendũ ¶ Maioris in alijs eñ electionibus ualet q fiat a maiori parte. c. dum tamen ſeruetur vna formaꝝ illaꝝ de formis illis j. c. quia ppt ¶ Special' ſed non videtur ſpecial' quia etiã in al' obtinet qđ hic dicitur de duabus partib quia etiam non obtinet quod ſit ab ordine decurionũ niſi due partes ꝯſenciant ut ff. de decu ri. ab ordine fact. l. iij. et. ff. qđ cuiuſqꝫ vniu. plane ſo. nõ ei ꝯdicunt

illa soluco videlicet q̄ due partes debeāt ↄsētire sed q̄ debeāt
presentes ⁊ ita est special' habito respectu ad alias electiões in
ferioꝝ prelatoꝝ ⁊ istud innuit lrā sequēs ¶ Recursus ⁊ ideo dū
eligitur ↄfirmat ⁊ statim habet liberā ⁊ plenā administra-
Cum in cūctis ista tria ciōnem ut xxiij. di in noīe dñi. b
j. etas grauitas mo
rū ⁊ litterarū sciencia
in persona electi de
bent inquiri ut. j. e.
ti. cum nob olim ar-
lxviij. di. c. presbit
et xxxiij. di. que ipsis
et alia eciam videri
oct q̄ sit lrīme nat⁹
ut. j. e. t. Item q̄ sit
in sacris ordinib⁹ ut
j. e. dudū ⁊ j. de eta
et quali. preterea
vnde versus Ordo
natura fidei decus et
genitura Etas ⁊ mo
res lrā prestat ho-
nores ¶ Morū nā
incōposicio corporis
qualitatem indicat
mentis ut xli. di. ubi
de hoc de cathelma
dicit in di. ¶ Scie
cia nam ꝑpter defe
ctū sciēcie repellitur
quis ab ꝓpatu eciā
iam ꝓmotus ut. j. d
eta. ⁊ quali. c. si. v
bi cū dicit de quodā
epo qui nunq̄ gra
maticam audiuit ⁊
ideo fuit depositus
et. j. e. ↄgregato ¶
Forcius nā vilissi
mus est reputand⁹
qui nō precellit ali
os in sciencia ⁊ san
ctitate ex quo precel
lit in dignitate ut. i
q. i. vilissimus ⁊ i. q
vij. ↄuenientib⁹ ⁊ i
autēn. de sanc. epi.
§. damus coll. ix. ⁊
ar. est hic a minori
et sumitur ſm istam
regulam affirman
do si id de quo min⁹
videtur inesse inest.
et id de quo magis
ut xxxviij. di. c. si in
laycis et iij. q. iij. de
iudicijs ⁊ lix. di. si
offā. ⁊ xxxiij. q. ij.
cū ꝓ bellicam ⁊ xiij
q ij. non estimemus
Item ar. a maiori su
mitur hic negando
scđdum istam regu
lā si id de quo mag' videtur inesse nō inest nec id qđ minus sic eciā
paulus videt forcior eustochio sed nō est tam fortis q̄ possit re
sistere stimul. carnis ergo nec ipsa ut xxxij. q. v. in. c. si paulus viij
q. i. si ergo ⁊ vi. q. i. immitare ⁊ xl. di. quelibet ¶ Exegit ſᷓ videt
q̄ sufficiat si iam incohauerit ut. ff. de mun. ⁊ hono. ad rem publi
cam sed tamē aliud ē in secularib⁹ dignitatib⁹ ut ibidē ⁊ eciā aliud
in spiritual. ⁊ p̄t dici q̄ istud est in epo speal' vñ in alijs inferiori
bus dignitatib⁹ sufficiat attingere annū lrīmū ut. j. dicit ibi nisi qui
iam xxv. annum attigerit sed ille qui eligit in epm̄ debet eē xxx. an
noꝝ ut in auctēti. de sanc. epi in §. clericos ⁊ lxxviij. di. quicūq; uel
eciam tu distingue nam qūq; fauor in cā vertit tūc ut in vsucapio
ne ⁊ tunc sufficit incipere diem ut. ff. de diu. ⁊ tempor. pres. l. in v

confisus quia de racione es
se non potest ⁊ sibi nomē
episcopi vsurpauerit taꝫ
ipse q̄ꝫ qui eum receperint
excomunicationi subiaceāt
et tocius sacri ordinis pri
uacione mulctentur ita ut
viatici eciam eis non tan
tum in vltimis cōmunio
denegetur ⁊ si non resipue
rint cū datan ⁊ abiron q̄s
terra viuos absorbuit ac
cipiant porcionem ¶ Prete
rea si a paucioribus q̄ a du
abus partibus aliquis ele
ctus fuerit ad apostolatus
officium nisi maior concor
dia intercesserit nullaten⁹
assumatur ⁊ predicte pene
subiaceat si humiliter no
luerit abstinere ¶ Ex hoc
tamen nullum canōicis ↄ
stitucionibus et alijs eccle
sijs preiudicium generetur
in quibus debet maioris ⁊
sanioris partis sentencia
preualere quia qđ in eis i
dubium venerit superiori
poterit iudicio diffiniri in
romana vero ecclesia spe
ciale aliquid constituitur
quia non poterit ad supe
riorē recurs⁹ haberi ¶ Idē
Cum in cunctis sacris
ordinibus ⁊ ecclesia
sticis ministerijs sint etatis
maturitas grauitas moꝝ

et litterarum sciencia īqui
renda multo forcius in e
piscopo hec tria oportet i
quiri qui ad curam posit⁹
aliorum in seipso debet o
stendere qualiter alios in
domo dei oporteat conuer
sari ¶ Ea ꝓpter ne qđ de q̄
busdam pro necessitate tē
poris factum est trahatur
a posteris in exemplum p̄
senti decreto statuimus vt
nullus in episcopū eliga
tur nisi qui iam xxx. annū
etatis exegit ⁊ d̄ legittimo
matrimonio natus sit qui
eciam vita et sciencia con
mendabilis demonstratur
¶ Cum vero electus fuerit
et confirmacionem electio
nis acceperit ⁊ ecclesiasti
corum bonoꝝ administra
ciōnē habuerit decurso tē
pore de consecrādis episco
pis a canonibus diffinito
is ad quem spectant bene
ficia que habuerat dispo
nendi de illis liberam ha
beat facultatem ¶ Inferi
ora eciam monasteria pu
ta decanat. archidyacona
tū ⁊ alia que curam habe
ant animarum ānexam nl'
lus omnino suscipiat sed
nec parrochialis ecclesie
regimē nisi qui iā xxv. an
nū attingerit et sciencia et

sic. q̄n̄cūq; tāti odiū ut in pres. xx. annoꝝ et tūc debet dies impleri ut
ff. de acci. ⁊ obli. l. in omnib⁹ q̄n̄q; eciā verumq; et tunc tp̄s de momēto ad
momentū ↄputatur ut. ff. de mino. l. iij. in §. minorem tamen videtur q̄ suffi
ciat si attingat ut. j. e. c. cū nobis ubi dicit a nemine vnq̄ intelleximus q̄ xx
annū attingeret ⁊ sic romana curia seruat ¶ Matrimo. ⁊ illud est quartū e
ciam qđ in epo requirit ⁊ in
quolibet alio qui ꝓmouetur
ad honores ut. j. de fil. pres.
c. ut filij ⁊ ad regimen a ni
maꝝ ut. j. de fil. pres. c. pe. ⁊
fi. ¶ Confirmacōem nam
bene dicit ↄfirmacōem q̄ an
te ↄfirmacōez nichil attinge
re habet in administracōe a
lioquin repelleretur ut. j. e. c.
qualiter ⁊ c. nichil est ⁊ j.
de preben. cū iam dudū. ¶
Administracōem nam aliqn̄
cōtingit q̄ non statim nāsci
scitur possessionē ut xxij. di. si
qui epi ⁊ in. c. ꝑcedēti ⁊ tūc
nō debet ↄferri ¶ Tempore
quod videtur eē sex mensium
q̄ infra tres menses a die va
cacōis debet eligi vt. l. di. post
q̄ ⁊ j. e. ti. ne ꝓ defectu ⁊ j.
alios tres dies ↄsecrari ut. c.
di. quoniā quidam Sed ta
men verius est q̄ illud est tā
tum tempus triū mensiū post
cōfirmacionē ut ex eodē tem
pore colligitur. c. ⁊ est expres
sū lxxv. di. in §. ij. ⁊ in. c. ij. ni
si eum necessitas impedierit
petere ↄsecracionē nam tunc
nō curret eidem tp̄us vt in
dictis. c. q̄m quidam ⁊ lxxv.
di. c. ij. nam al' obtinet qđ h
dicitur videlicet si nō fuerit
impeditus ut xvi. q. i. ne pro
cuiuslibet q̄ cum iam sit in
mora petendi ↄsecracionem si
bi debet imputari et debet e
ciam ab illa dignitate repel
li ut in dicto. c. q̄m quidā ¶
De consecrandis ar. ꝯ. j. de ↄ
ces. preben. post electionem i
prin. sed ibi soluitur ¶ Spe
ctant nam ante ↄsecracionē
nō dicit pleno iure eccl'am
habere cum a tempore electō
nis excipi possit ↄtra ipsum
ut. j. de accus. sup hijs meri
to debet expectari usq; ad tē
pus ↄsecracionis nā postea ↄ
ferri possit beneficiū qđ habu
erat ipso iure ⁊ h est veꝝ cū
fuit negligens ⁊ in mora ut
dictum est et sic an̄ ↄsecracio
nem nō dicere habet dicitur
habere ecclaꝫ q̄ habere est
cū effectu habere ut. ff. de v
signi. nomen filiaꝝ in §. ha
bere tamen bene dicitur maritus ec. licet nōdum fuerit ↄsecratus ut sine licē
cia dñi pape eam non possit dimittere ut. j. de transl. inter corp' sed si ante
tempus predictū ↄsecracōem receperit tūc statim pñt ↄferri priora beneficia
quia plene dicitur translatus ut lxxi. di. si quis iam translatus ⁊ xvi. q. v.
ne ꝓ cuiuslibꝫ nec eciam potest repelli a ↄsecracōe eccl'e nisi per accusacio
nem directam ut. j. de accus. sup hijs ⁊ in. c. qualiter ⁊ qn̄ in alijs autem i
ferioribus dignitatib⁹ secus est nam qui habet curā animaꝝ si eligatur ad ↄ
similem habita ↄfirmacione et administracione tunc enim ipo iure vacat pri
ma ut. j. e. dudum. ij. ⁊ j. de preben. de multa. sed si aūt p̄mū bñficium nō
habeat curā animaꝝ sed secundū tunc primū ipo iure videt vacare sed non
de facto siquidē semp retineatur primū ut. j. de ↄces. preben. litis ⁊ in. c. ntis
ec. c. cum olim ¶ Archidyaconatū et sic videtur q̄ archidyaconus curam

moribus cōmendatus exi
stat ¶ Cum autem assū-
tus fuerit si archidyacon⁹
in dyaconem et decanus ⁊
reliqui admoniti non fue-
rint prefixo a canonibus
tempore in presbiteros or
dinati et ab illo remoueā
tur officio et alijs confera
tur qui eciam velint et pos
sint illud conuenienter ad
implere ¶ Nec prosit eis
appellacionis refugium si
forte in constitucionis isti
us transgressionem p ap-
pellacionem voluerint se
tueri ¶ Hoc sane non so-
lum de promouēdis sed e
ciam de hijs qui iam pro-
moti sunt si canones n̄ ob
sistant precipimus obser
uari ¶ Clericis sane si con-
tra formam istam quēq̄
elegerint ⁊ eligendi tunc
potestate priuatos et ab
ecclesiasticis beneficijs tri
ennio nouerint se suspen-
sos dignum est enim ut q̄s
dei timor non reuocat a ma
lo ecclesiastice saltem co
herceat seueritas discipli
ne ¶ Episcopus autem si
contra hoc fecerit aut con
senserit fieri in cōferendis
predictis officijs potesta
tem amittat et per capitu
lum aut p metropolitanū
si capitulum concordare
nequiuerit ordinentur ¶
Item rauennati archiepo
Causam que int̄ mo
nales sancte marga
rete ⁊ infra ¶ Si sorores
in episcopum electionem
contulerint promittentes
q̄ illam quam eis prouide
ret reciperent ipsam quam
prouiderit facias ab eis si
tamen existat ydoneam su
am recipi abbatissam ¶
Item wigorneñ epo
Nosti quomodo lin
colñ electus conced̄e
di honores vel prebendas
aut aliter disponendi de re
bus ecclesie cum sua nō sit
electio confirmata non ha
beat facultatem et infra ¶
Mādamus ergo quaten⁹
ei auctoritate nostra preci
pias ut confessionem si q̄
fecerit de predictis studeat
reuocare ¶ Item
Consideratimus q̄ e
lectio iohannis fron
tini post appellacionem et
contra tenorem priuilegi
orum ecclesie vestre fuerit
celebrata ¶ Perpendimus
eciam q̄ electio b. post il
lam qualemcūq̄ electionē
non cassatam nec non et
post appellacionē per quā
ad suum statum omnia

animarum habeat sed tamē nō principaliter subaud. quia eciā nō potest dona
re ar. xvi. q. vij. in c. nullus . j. de offi. archid. cū satis ubi de h ⁊ est verum q̄
archid. qui habet inquirere ⁊ visitare prochiam curā habet animarum vnde
si recipiat aliam prebendam curā animarum habentem tunc ipso iure vacat archi
dyaconatus ut est expressum. j. e. ti. dudū ij. ⁊ . j. de prebend. in c. de multa.
et potest excōmunicare et su
spendere ut . j . de eo qui fur
ti. ordi. rec. c. j. ⁊ eciam alij
prel. ut ibidem dicitur Sed
videtur q̄ xvi. q. ij. c. visis ⁊
xxiij. q. iij. contrarientur vbi
enim dicitur q̄ anathema est
mucro epi. so. archid. vel eci
am alij prel. nō possunt excō
municare cū solemnitate illa
de qua traditur xi. q. iij. de
bent ⁊ c. cū aliquis ut ⁊ il
la .c. intelligantur q̄ tamen so
quant de illa solemnitate so.
¶ Dirigerit dispensatiue tamen
bene pōt licet sit in minori e
tate ut . j. de eta. ⁊ quali. pre
terea ut quidam dicit de hoc
tamen dicet. j. e. cū dil. sed q̄
lxxviij. di. si q̄s xxx. ⁊ c. p res
biter ubi eciā dicit q̄ an xxx.
an. presbiter nō debet ordi
nari ⁊ h dicit q̄ statim post
xxv. an. q̄ tales prel. debent
esse pbri ut xvi. q. ij. sicut ar.
j. de eta. ⁊ quali. preterea sa
tis potest dici q̄ hodie stat
huic. c. sm qd notatur in illo
c. si triginta vel expone pres
biter. i. epus ⁊ sic eciam concor
dat huic ¶ Canonibus hic e
nim fit mencio de illis canoni
bus lxxv. di. quasi p totū ⁊ . j
de tempori. ordi. c. j. ij. ⁊ iij.
nam post cōfirmacionē debēt
ordinari in proximis tempori
bus vel saltem vsq̄ ad vi. mē
ses nec eciā credo q̄ loquat
de illis temporibus seu canoni
bus lxxvij. di. quamuis ibi au
tem post dyaconatū statuit p
v. an. ad sacerdociū recipien
dū tamen illa iura nō tenēt
hodie q̄ nō credo eciā expectā
dum ¶ Remoueant signa
tur tamen q̄ lxxiiij. di. consu
luit so. cum eciā iste suscipit
ad aliud officiū conferendum tene
tur ad reliquū . s. ad ordinē
secus autem in alijs clericis q̄
p substractionē ordinū sunt cō
pellendi ad ordines . s. qn ne
cessitas vel eciam vtilitas h
est ut . j. de eta. ⁊ quali. que
ris ¶ Possunt aut eciā sola
voluntas nō sufficiat ubi est o
pus facto ut . j. de eo qui mit.
in pos. constitutis ¶ Pro mo
dis hic eciā tu habes q̄ constitucio extendit ad preterita de hoc aūt dictū est
s. de consti. c. fi. et ista est racō quare trahitur ad preterita q̄ sine aliqua cōstitu
cōne ad h tenetur at autem tenentur p iura antiqua ¶ Promoti. i. electi
et eciam cōfirmati ¶ Si canones. j. de eta ⁊ quali. c. ut abbates sic solue i
stud intelligitur de tali qui preter suam culpam factus est talis q̄ eciā ordi
nem nō recepit sm can. nec eciā recipere potest vn̄ propter h non debet remo
ueri licet ordinē non possit recipere q̄ nō est addenda afflictis afflictio ut . j
de cl'ico egro. ex parte ⁊ vij. q. j. cū pastio nam illud intelligit de tali qui
culpa sua factus est irregul. ⁊ ideo remouet ¶ Potestate illa vice tantum
ut . j. c. cū vinton. ¶ Priuatos ipso iure ut . j. c. innotuit ¶ Beneficijs nō
tamen officijs quis eciā tunc officiaret ecclam . q. d. nullus ¶ Contra hoc
fecerit cū ad eū pertineat coll. bñficiorum ¶ Cōsecrarat sic. lxxx. di. docendus ⁊

lxxxiij . di. plerumq̄ et . C. de emend. serui. l. vna ⁊ belli pestis in
terminat quos delinquentes ad rectitudinis viam dei precepta nō
reuocant ut xxiij. q. iiij. si quis in h. ¶ Potestatem cōferendi ea si
ue videlicet cū pertinet ad epm coll'o beneficij vel eciam cōfirmandi
primū successorem et hoc aūt est verum cum ad alios pertinet coll' ⁊ e
ciam insup a percep
cione sui proprij bene
ficij suspendat ut . j
c. in c. nichil est ¶ Ca
pitulum ⁊ ita eciam
tu habes hic q̄ mi
nor suppl. negligen
ciā maioris . j. de con
ces. preben. nulla et
c. quia diuersitatem
et xi. a. ix. q. iij. cum
scimus ⁊ lxv. di. i. c.
si. et l. xxix. di. c. ij. ⁊
maior negligenciam
minoris tamen illd
est ordinariū ut in
c. cum scimus ¶ Fe
cerit cū ad eū pertinet
Causam conti
nerunt illud e
nim recte potest fie
ri ⁊ est eciam vita d
formis concal. gene
ralis ut . j. c. quia prop
ter et est simile ff.
qd cuiusq̄ vniu. iecs
eorum in . §. si decurio
nes ⁊ eciam extra
collegium pt eciam
cōpromitti quia epi
scopus nō est de col
legio licet sit caput
ut . j. de testa. requisi
sti v. qm al aute v
bi non est tanta cō
munio inter epm
et monasterium ⁊c.
¶ Permittentes sic
j. de renunc. post trās
lacionem ¶ Proui
derit quid dices nū
quid possunt reuo
care talem collacio
nem factam epo an
teq̄ ipse prouiderit vt
j. c. in causis ⁊ eciam
ibidem dicet de hoc
¶ Ydoneam no. h ar.
q̄ cum generaliter
aliquid cōmittit ar
bitrio alicuius non
valet nisi legittime
factum fuerit ut . j.
de iureiuran. quinta
uall. ⁊ in c. venies
et . ff. de ritu nupci.
q̄q̄ et . ff. p socio si
nōne et in auten. de
heredi. l. ⁊ fal. in §. hijs igitur ⁊ . ff. ne quid in loco pu. si. l. ij. in §.
si quis a principe ⁊ . ff. de operi. li. si libertus ⁊ . C. de inoffi. t. l. si qn̄
et . j. de offi. del. ex pte ⁊ xvi. q. j. ⁊ temporis qualitas ⁊ in c. postq̄
ar. q̄ xxiij. q. viij. c. viij. ⁊ ij. q. vi. in §. arbitrarij ⁊ de iureiuran. si
vero ⁊ . ff. de regul. iur in . l. quisquis ⁊ . ff. de damp. infec. in . l. q̄ bo
na ⁊ . l. cum inter ⁊ xxiij. q. iij. displicet in prin. so. si eciā arbit est cō
promissarius tunc eius arbitrio standū est siue sit equū siue sit in
quū ut . ff. de arbi. diem in §. stari nisi eciā q̄ ius scriptū vel eciā contra
formam cōpromissi sit latum q̄ tunc nō tenet ut . ij. q. vi. in §. diffin
itiua ⁊ . j. de cōfirma. vtili vel inutili examinata ⁊ . ff. de arbi. si cū di
es in §. cōpromisso ⁊ . C. quando prouo. nō est necess. l. i. ⁊ . ff. que sen
sine ap. rescin. l. j. si vero tanq̄ vir bonus arbitrari debet tunc non

debent reddita facta fuerit et infra ¶ Qua propter utriusque electionem omnino cassamus et vobis in aliam personam ydoneam et honestam conveniendi liberam tribuimus facultatem ¶ Ita quod utriusque predictorum fama sua non minus integre conservetur et quod in aliis ecclesiis possint si deus gratiam dederit promoveri vobis autem liceat preter istam ecclesie vestre ordinationem in eorum alterum convenire ¶ Item.

Suffraganeis alicuius metropolitani ad mandatum ipsius post confirmationem sive electionis etiam si pallium non receperit licitum est electum qui ad eius iurisdictionem pertineat consecrare ¶ Clemens tertius.

Super eo vero quod quesivere voluistis si aliquis electione cassata iterum ad alterius ecclesie regimen electus fuerit an eius demum electio debeat confirmari

Hic tuam volumus discretionem tenere quod si prior electio non vitio persone sed modo electionis cassatur promotionem eius in ecclesia etiam eadem nisi forte symoniace pravitatis aliquid intercessisse constiterit non debeat impediri ¶ Celestinus tertius.

Cum monasterium de pelliria in tua situm episcopatu ad eam dissolutionem devenerit sicut tuarum litterarum insinuatio patefecit quod fratres eiusdem domus observantiam religionis et ordinem abiecerunt et infra. ¶ In quedam qui cum fratribus suis in heremo est laudabiliter conservatus boni testimonii virum unanimiter consenserunt eum in abbatem totis desideriis postulantes ¶ Tu vero postulationem eorum prebuisti assensum et postulasti eandem ordinationem a sede ap. confirmari ¶ Nos autem ipsam canonice confirmamus

valet suum dictum nisi sit equum ut in dictis c. veniens et c. quintavallis ff. pro socio l. si societatem et in l. sequentibus ut hic ¶ Recipi sed quid si elegit malam nunquid tunc episcopus poterit recipere aliam sive eligere etiam si electa noluit consentire ar. quod sic j. e. cum terra et quod optavit actum potest jtem optare vinum ut ff. de op. l. l. ij. et reproba electio nulla est ut viij. q. i. factus est et ff. de pign. act. in l. eleganter i § qui reprobos et ff. ad vel. in l. quemadmodum in § si cum venerit Item quod iuravit aliter quam sibi delatum est iterum debet iurare ut ff. de iure iuran. qui pro salute in casu isto non poterit amplius eligere ut j. de offi. del. i sic tenens ff. de re iudi. l. paulus nam semel est functus suo officio sive bene sive male ut ibi et s. e. c. c. pri. et j. e. c. innotuit et c. in causis

Nosti accedendi quod tamen si faceret deberet repelli ut j. e. qualiter et j. de accu. preben. c. cum iam dudum nisi in casu ut j. e. nichil est § fi. et illud etiam dispensative fit ne iterum paciatur ecclesia detrimentum in temporalibus vel etiam in spiritualibus ut ibidem dicitur et etiam hic dominus papa voluit parcere huic electo quod poterat ipsum repellere et facere sibi gratiam vel dic quod non fuit istud in iudicio deductum vel obiectum ar. j. de preben. in c. dilecto filio ¶ Non habet facultatem primo etiam privari debet ut j. e. qualiter ¶ Confirmata per confirmationem acquirit electus plenam administrationem et etiam vinculum coniugale tunc contractum est ut j. de transl. in c. inter corporalia ¶ Revocare sed quid est quod dicit ut studeat revocare quoniam talis traditio nulla est quoniam pro mandato habetur quod ab illo donatur qui de iure non potest dare ut j. de iure patro. quod autem in fi. sed tamen talis revocatio potius est de facto quam de iure sicut donatio tantum de facto fuit nec ex tali facto crederet ius habere et ne credat istud sibi licere Item ar. quod aliquis potest contra suum factum venire ut xij. q. i. certe et lo. di. in c. penitentes et xxxv. q. ix. quod quis commisit et C. de eviction. l. si tibi litteram ar. contra xxij. q. iiij. sunt qui opes et xxiij. q. ij. eleutherius et ff. de servitu. rusti. predi. l. per fundum et j. de elec. cum dilig. diversis solum in sententiis interlocutoriis iudex potest mutare vel etiam revocare suam interlocutoriam ut ff. de re iudi. quod iussit j. de ap. cum cessante tamen circa negotia tu distingue utrum ex mutatione nulli fiat preiudicium nam adhuc re integra revocare potest et licet ut ff. de iurisdi. omnium iudi. si convenerit re autem non integra non potest ut ff. de regul. iur. nemo nisi favor aliud moveat ut C. de lib. cau. l. i. et in l. interrogatam et est etiam simile in revocatione sententie spiritualis vel etiam corporalis matrimonii ubi decipitur ecclesia ut xxxv. q. ix. in c. sententiam et melius in § hiis itaque respondetur et j. de re iudi. lator et in c. consanguinei et ideo convenire potest nam administratio est eidem interdicta nam al' non tolerat in administratione et sic etiam replicaret de administratione si eidem obiceret quod contra suum factum venire non possit ut ff. de iureiuran.

Considerauimus post ap. videlicet l. iusiuran. in i. § fi. et in l. se. appellare ne fiat electio non valet talis appellatio sed ne fiat nisi canonica tunc ei talis appellatio bene valet ut j. e. cum nobis et intellige quod allegata fuit aliqua causa probabilis quoniam sive appelletur in iudicio sive extra semper cum ap. est exprimenda ut in dec. inno. quarti contra nos est in titul. de ap. ¶ Privilegium que autem essent ista privilegia non habemus hic ¶ Post ap. ut j. e. bone i. contra j. de ap. constitutus quia in illa enim tenuit appellatio secundo loco facta etiam post alterius partis electionem solum in illa decretali constitutus tenuit electio secunda quod prima ipso iure nulla fuit hic vero prima electio non fuit nulla ipso iure in illa bone non tenuit prima tribus de causis ut ibidem dicitur de ista materia dicetur j. e. audivimus ¶ Famam ar. infamiam non conturari depositum ar. ff. de re mili. in l. qui cum uno in § non omnis et i § exauctoratus ar. contra ff. de hiis qui notantur infamia l. ij. i § ignominioso est j. e. super eo quod ibi non fuit cassata vitio persone sed forme ¶ Ordinationem dicunt quidam quod ex quo nunc cassata est quod iterum possunt alterum eligere si volunt ut j. e. super eo tamen istud non credo primo propter scandalum voluit dominus papa quod in ipsa vacatione aliquis eorum promoveretur tamen hodie alia debet esse forma in electionibus faciendis ut j. eodem quod propter io.

Suffraganeis dicit quidam quod hec non est decretalis sed tantum quedam provisio quod pallium est plenitudo potestatis ut j. de usu pall. nisi specialis et ita quod non potest per se tamen bene potest aliis demandare ut j. de conse. ec. vel altaris aqua non tamen potest ordines conferre virgines vel ecclesias consecrare ut j. e. quod sicut et e. c. transmissam in tamen dicas contra tenet quod in volumine al' posita non fuisset ut in prima constitutione gg. rex pacificus ubi dicit resecatis superfluis Item ar. ad hoc abbatissa non potest ordines conferre ut j. de penis et remis. nova et tamen potest aliis demandare ut j. de tpi. et quali ordi. si archiepiscopus xxi. di. c. i. et ij. et iij. et per totum nam et si eodem modo consecrant suffraganei et multo fortius archiepiscopo confirmato et etiam mandante ¶ Pallium hoc contra videtur nam propter pallium nondum acceptum consecratio episcoporum differt ut c. di. quoniam quod ante pallium nondum receptum non potest consecrare virgines et ordines celebrare vel etiam episcopos consecrare ut j. e. quod sicut et etiam ad idem facit j. e. transmissam propter hoc dicunt etiam quidam quod ista non est decretalis tamen tolerari potest et videtur etiam subesse quedam equitas ut cum nondum sit in mora petendi pallium hoc locum habeat quod verum sit non credo quod in traditione pallii confertur plenitudo pontificalis officii ut j. de usu pall. nisi specialis unde cum per se hoc non possit facere nec auctoritatem faciendi aliis prestare potest et est ar. op. j. de consecra. ec. vel alta. aqua et ff. ad sena. consul. mace. l. filium dic de hoc ut dicam j. de transla. cum ex eo io.

Super eo vitio persone ut puta propter aliquam irregularitatem ut quia erat illegitimus vel etiam propter crimen quod eidem fuit obiectum quod si esset probatum non potuisset eligi nec in illa nec in alia ecclesia cum sit ineligibilis et potest hic colligi quod crimen in modum exceptionis probatum preiudicet eidem in alia electione sed istud esset penam imponere ordinariam quod esse non debet ut j. de ordi. cum dilecte in fi. et j. de except. denique et ff. de hiis q

Cum terra ❡ Item
que funiculꝰ heredita
tis dñi censebatur 7 infra
❡ Sicut ex quarundam
tenore litterarum accepi-
mus ꝙ in electionibus p̄-
ue consuetudinis morbo
irrepserit ut cum aliquis
prelati debʒ electio celebra
ri conuentus ad quem per
tinere dinoscitur duas per
sonas nominant latenter
auribus patriarche vel prī
cipis exprimendas vt sic
alterius eligende vel tocꝰ
electionis penitus irritan
de idem patriarcha vel prī
ceps plenariam habeat fa
cultatem ❡ Quia hic igi
tur redundat in grauem
perniciem ecclesiastice li-
bertatis prescriptam con-
suetudinis prauitatē san
ctimus penitus abolendā
❡ Statuentes ut forma
electionis canonice in om
nibus conuentualibus ec
clesijs obseruetur videlicʒ
ut cum debet ecclesie consu
li pastoris regimine desti
tute electores in vnum lo
cum in quo fuerit electio ce
lebranda conueniant 7 in
uocata sancti spiritus gra
cia personam nominet ꝙ
si in persona fuerit vel ele
ctionis modo peccatum

tam diu in electione dili-
gentiam inquisitionis ap
ponant donec vacanti ec-
clesie de persona congrua
valeant prouidere ❡ Quo
facto non prohibemus qn
regis seu patriarche qui
pro tempore fuerit requira
tur assensus sed propter hoc
ipsam electionez nolumꝰ
impediri ❡ Item
Transmissam et in-
fra ❡ Quesiuisti quid
tibi faciendum sit super e
o ꝙ clerici tue dyocesis cū
pro suis excessibus suspen
sionis vel interdicti uł etiā
excommunicacionis senten
cia percellentur paruipen
dentes eam dimittunt ec-
clesias et transferūt se ad
matrimonia laycorum ❡
Nonnulli quoqʒ ipsorum
habitu clericali postposito
vestes induunt laycales 7
sicut layci mercatores se t̄
poribus questibus implicā
tes consilium sibi laycorū
manus associant et corre-
ctionem ecclesiasticam per
contemptum eludunt di-
centes ꝙ potestatem non
habeas eos nisi specialiter
ap. se. tibi indulserit corri-
gendi 7 infra ❡ Responde
mus igit ꝙ ex quo electōis
tue confirmacōez accepisti

notā. infamia factus fo. dicto ꝙ si p hoc eius op. grauata est potest 7 debʒ
repelli ut. j. de testi. testimoium c. greg. ubi casus iste ponitur 7 ar. ij. q. v. ꝓl
biter 7 in. c. si mala fama 7 lxxxi. di. tantis 7 . j. de accusa. omnipotens vel
etiam repelletur in alia electione cū crimen obiectū ꝓbatum in modū excep
cionis electionem de qua agitur contingebat ut. j. de excep. deniqʒ 7 . j. de con
fes. c. ij. sed si modo electōis
tunc non impeditur in alia
electōne vt. s. e. c. considerauimꝰ
❡ Symoniace ut. i. q. i. c. i.
ar. ꝯ j. de simo. in. c. de regul
et. i. q. v. c. i. 7 qđ āt hic dicit
uis est commune 7 qđ ibidē di
citur dispensacio est johānes
Cum mo. abiecerūt vñ
deberent repelli ut. j. de
cleri. vel mo. in. c. relatū ❡
In heremo 7 ita etiā videt
ꝙ monachꝰ erat licet dicat
in heremo nā aľ nō possit e
ligi sed tantū postulari ut. j. e
cum 7. c. cū in iugrm 7 etiaʒ
eiusdem religionis vel etiā
maioris debet eē qꝛ nō ē lici
tū descendere pmmo ascende
re ut. j. de transł. in c. licet et
xcix. di. legimus in fi. iuxta
illud 7 ambulabūt sancti de
virtute i virtutē ⁊c ut ꝯ pe.
di. ij. cū sanctam eccłaʒ si eī
tu intelligas ꝙ iste fuit here
mita tunc aūt nō possꝫ eē ab
bas nam heremita ꝓpriū ha
bet et etiā pt habere ut xix.
q. iij. in ꝯ cum paulus ꝫ mo
nachus nō pt habere ꝓpri
um ut. j. de statu mo. in. c. cū
ad mo. in fi. tamen ego satis
credo ꝙ fuerit de heremo ꝙ
sic appellat 7 est in tuscia et
sunt monachi ibidem consti
tuti albi cui subsūt camaduł
et isti de sancto damiano iux
ta pontem ferreū sed quare
dicit postulantes n ōne eī
bene poterat eligi dicas ꝙ p
mū monasteriū de pelhaca e
rat alterius ordinis vel etiaʒ
ille monachus erat i minorī
bus ordinibꝰ constitutꝰ et ideo
debuit postulari ut dictū ē. s.
de postuł. c. si. vñ dicit in fine
fuit canonice facta vnde vi
detur ꝙ competenciꝰ poneret
ni ti. precedēti sed licet dicat
postulantes non tamē credo
ꝙ fuerit simplex postulacio
sed electio ut satis innuit ex
eo ꝙ dicit eandē ordinacōez po
stulasti a se. ap. constitutꝰ et ex
eo ꝙ dicit ꝓp nos eā confirmaꝰ
si fuissꝫ postulacō simplex ñ di
xissꝫ ꝓp confirmaꝰ ꝫ admittaꝰ ł ñ
approbamꝰ. vt. s. e. c. ꝑpi. bone. 1
et. c. bone et sic aūt bene ponitūr ꝫ ❡ Confirmamus sed nūquid sufficit in
hac dispensacōne consensus solius epi ita ꝫ tamen ad cautelā confirmat ita i
ste eī dubitabat an possꝫ istud facere 7 ideo dñs papa in respondēdo con
firmat factū eius aľ eī papa dixissꝫ 7 nos postulacōem admittimus ꝫ ip
se solūmō confirmat factum epi vel etiā forsitan ideo qꝛ suberat dño pape nul
lo medio ar. ad ꝫ lviij. di. c. i. 7 ij. sed tamen lrā videtur ꝯtrarie ibi tu vero
Cum terra fuit ❡ Postulacionē eorꝫ ⁊c tu eī dic ut dictū est. s. b.
funiculus. i. porcio censebatur hered. ierosoł ❡ Consuetudinis no. consuetu
dinem ꝯ libertatem ec. nō ualere de ꝫ eī dicit. s. de consue. c. vlt. ❡ Conuē
tuał. ideo dicit conuentualibꝰ nam ubi vnicus est sacerdos tūc patronus debet
eligere ut. j. de iure patro. illud 7 . c. nob 7 xvi. q. si. c. decreuimus ❡ In quo
videlicet in ec. cui ꝓꝛ debet vel etiam in. c. secūdū consuetudinē loci illius si c

modo fieri potest aľ aūt ubi se melius obtulerit facultas eccłe vt
xxiij. di. in nomine dñi ❡ Diligenciā hic sumit ar. ꝙ eligētes pos
sunt alium eligere sibi prima nō reꝓbata p supiorem ꝫ ꝯ. s. e. cū
in cūctis 7 . j. e. innotuit 7 . s. e. considerauimus 7 . j. de concess. preben
c. vlt. 7 . c. post electōem qđ autem hic dicitur pōt intelligi diligē
ciam iquisicionis ap
po. ⁊c non alium e
ligendo statim sed q̄
rendo alium ydone
um quem eligāt a
lio reꝓbato vel etiā
istud intelligit post
reꝓbacionem alte-
rius vel etiā sub ea
dē adicione eligūt si
primus non obtinue
rit iūt ar. lxxxv. di. ar
chidiaconum flo-
renť. 7 ista secunda
electio expirabit p̄
ma obtinēte sicut fit
in substitucōne ut. C
de impub 7 aľ sub
sti. post additā et ar
ad hoc lxi. di. studij
et loquitur de igno
rantibꝰ vi cum electi
et diligenciā adhi-
bentibus nam aľ p̄
uarent ipo iure po
testate eligēdi ut. s.
e. cū in cūctis i ꝯ cle
ria autem 7 . j. e. in
notuit 7 ita scripsit
ꝫ lauř. hodie vero ñ
valet electio p vota
cōdicionalia facta ut
in decr. inno. iiij. que
incipit in electōibꝰ
sed videtur etiaʒ ex
ipsa littera videlicet
ꝙ alius sit intelle-
ctus 7 tūc etiam sic
exponit ꝙ si i psona
videlicet eligenda ꝯ
qua inter electores
intencio fit ad eligē
dum 7 etiā nomina
ta ante electionē fa
ctā ā Modo forte qꝛ
nō vidēt fuīt omnes
qui debent interesse
vel etiam nō seruat
forma ꝫm antiqua
iura vel etiā ꝫm no
ua in cathedrał. 7
abbacijs quaʒ non
habemus . j. e. quia
propter ❡ In electioē
futura siue etiam fa
cienda siue in tracta
tu electioñ 7 sic etiā
tunc tam diu delibe
rent 7 etiam inquirant de psona ydonea quousqʒ eam inueniāt
et tunc demū ipm eligant 7 sic satis plane sonat lrā hodie vero vi
detur seruanda forma etiā in conuentualibꝰ ecclesijs omnibꝰ que tra
ditur. j. e. quia propter licet tantū videatur loqui de cathedrali. ex ver
bis illis 7 ꝙ sit littera sic exponenda patet ex eo ꝙ dicit psonam
nominent quia per inquisicionem fit electio ❡ Ecclesijs. vdiuatis
nam 7 ille sole viduate dicuntur ꝓprie quia ibidē dicitur ꝓprie con
iugale vinculum esse ꝯtractum in alijs vero non ita si sint inferiores
Sed tamen hodie extendit ad omnes 7 licet im ꝓprie dicantur vi
duate tamen quo ad multa viduate dicuntur ex quo prelati ñ ha
bent qui possit istaʒ negocia paurare Item ꝙ littera sit exponen
da sic patʒ ex eo ꝙ dicit psonā noīent qm p noiacōez ñ fit electō io

et de talibus conſimilibus preter ea que maioris inq̄ſicionis diſcuſſionem exigunt et miniſterium conſecracionis deſiderant qd iuſtum eſt et eccleſiaſtice conuenit vtilitati ſtatuendi liberam habeas facultatem ¶ Innocencius tercius de cella ſancti petri et muten̄ abbatibus

Cum inter R. ſeniorem et R. iuniorem ſuper abbacia fuſcanen̄ q̄ſtio verteretur et infra ¶ Bone memorie celeſtinus papa predeceſſor noſter p̄dictum R. ſeniorem ſentenciam cum inſtancia poſtulantem ad componendū coegit inuitum et ſic abbacie renuncians de manu eius cuſtodiam et prioratum recepit ab eo dum viueret poſſidendos cui ordinacioni licet conſentiret inuit⁹ dominum tamen reuerſus aduerſarijs compoſicionem ipſam nolentibus obſeruare non potuit que conceſſa ſunt obtinere et infra. ¶ Nos attendentes q̄ ex cōſenſu compoſicionis recepte tus ſi quod ſibi competierat r. ſenior amiſiſſet ac per hoc ne monachi ad electionem procederent appellare de iure minime potuiſſet cum niſi quorum intereſt audiri non ſoleant appellantes appellacionem illaz dicimus legittimam non fuiſſe vnde per eam electionem n̄ potuit impediri ¶ Sane q̄tus prepoſitus et capitulum conſtancien̄ de interdicto quod cardialis propoſuerat in ſuis litteris inſeruerint quia tamen pro eo q̄ R. iunori dio ceſanus epiſcop⁹ munus benediccionis impendit ei videtur quod premiſimus obuiaret vnde vel ſcriptura facto vel factum ſcripture preiudicat ¶ Nec probatum fuit licet obiectum q̄ ab interdictis electio fuerit celebrata ipſam non potuimus irritare et infra. ¶ Ideoq3 cauſam ipſam vobis duximus cōmittendam vt ſi conſtiterit q̄ electio facta fuerit a ſuſpenſis ea omnino caſſata ipſi monaſterio poſt ſatiſfactionem condignā ſuſpenſionis et interdicti ſentencia relaxata de perſona ydonea conſulatur ¶ Jn̄ capitulo penneñ.

Qualiter poſt obitū et infra verū q̄m electa vob āte ōfirmacōes

Tranſmiſſam ad inſtancio. q̄uod non licet poſt electum ante electum tamen bene licebat ut lxxxviij. di. ſtatuendi et lxxxi. di. in c. lepotinenſe ¶ Poſtpoſito vnde ipſo facto p̄uilegiū clericale debent perdere nec eciam ab eccleſia debent defendi ut. j. de vi. et ho. cle. in c. clerici et c. vlti. q̄m indignū eſt illis ab ec. ſubueniri p quos cōſtat ſcandalum i eccl'a generari ut. j. ne cl'ici vel monachi. c. ij. et i ſtud ē verū poſt admonicionem ut. j. de vi. et ho. cl'i. in c. vlt et. j. de ſen. ex. i audiencia et eciam in p te decia premittitur de admonicōe ¶ De talibus videlicet pertinentibus ad iuriſdicionez ut puta ſicut eſt iudicare excōmunicare corrigere iuramenta recipere a vaſallis confirmare i ueſtire et beneficia cōferre et cetera cōſimilia que cōſiſtūt in iuriſdictōne ut. ſ. c. noſti. j. de tranſla. c. j. hec omnia in cōfirmacōne cōſequitur electus ¶ Illa vero que ſunt ordinis ep'alis ſicut ē clericos ordinare criſma cōficere depoſitos clericoz benedicere virgines criſma et eciā eccleſias cōſecrare et altaria et cetera cōſimilia conferunt in cōſecracione epi ut. j. c. qd ſicut in ſ. p̄terea ar. lxxviij. di. q̄uis et. j. de tranſl. inter corp. qua ante cōſecracōnem quaſi vidua eccleſia p̄pter iſta que miniſterij cōſecracionem deſiderant ut ibi dicitur et ſic eciā iure cōmuni poterat iſte illos cl'icos corrigere et eciam pu ¶ Cum inter b. inter. r. coegit nam inuītus eius forſitan magis uacillabat q̄ alterius nec poterat ſine magnis expen. finem imponere liti p̄mo certe ipſe idem ſi dubitaret et diffideret d iure ſuo debebat renūciare liti ut. ſ. de poſtul. bone. ij. et. j. e. dūdum ij. et. j. de ſimo. p tuas in ſi. nec eñ dolum facit qui rem deſerit ut litem effugiat ut. ff. de ali. mu. iudi. ca. f. Jtem in ſ. i. vel eciam coegit p̄pter bonū pacis ut. j. de ſpon. ex litteris et credo eciā q̄ n̄ fuit abſoluta coactio ſed tantū condicionalis ¶ Dum viueret licet eñ priorat⁹ nō ſit monachis cōfirmandi ut. j. de cōfirma. vtili vel inutili porrecta ſi tamen electi canonice fuerint non ſunt remouendi ſine cauſa ut. j. de ſtatu mona. ino. de hoc eciā nota. in illa decre. porrecta ¶ Conſentiret eciā inuitus et ſic factus eſt volens nam coacta voluntas ē voluntas ut xv. q. i. merito querit ¶ Obtinere p̄mo q̄ vt in integra ōtinetur ipm. R. ſeniorem verberauerūt p̄pter quod ipſi fuerunt interdicti a quodam cardinali ut in lrā ōtinetur ipſe vero. R. inebiloninus appellauit ne eligerent et tamen elegerūt aduerſarium ſuum. ſ. R. iuniorem qui fuit ab epo loci benedictus et ideo eius appellacio nō tenuit quia renūciauerat iuri ſuo ¶ Ex cōſenſu ſed nōne cōipſo q̄ alij non ſeruabant cōpoſicōem poterat iſte redire ad ius priſtinū ita videtur ut. j. de pac. cum pridem et. j. de renunci. ſane et. j. de iureiuran. c. ij. et ff. de condi. cau. da. c. nō ſequu. ſi q̄s accepto tulerit et ſi filius impugnat teſtm̄ patris i quo mater eſt inſtituta tunc reſtituit matri actio de dote que confuſa erat per addicionem hereditatis ut. C. de inoffi. t. ſi maritus et ſi mulier inuent vell'. reſtituitur actō creditori in antiquū debitorē vt. ff. ad vell. mulier ij. preterea a ſimplici pacto non tollitur actio ſeu obligacō prima vt C. de tranſac. ſiue nec eciam ei debet fides obſeruari qui ḡ pacta verſatur niſi cū actio eſt odioſa ut. C. de tranſac. cum mota et niſi eciam in criminibus ut. C. ad turp. in. l. q̄uis ſic ergo videtur q̄ eciā ſua intererat appellare ut vij q. vi. non ſolent vel eciā ſi actio ſublata fuit ſaltem tunc danda fuit actio de dolo vt C. de dol. cū p̄ponas ſo. poteſt dici q̄ actuz fuit inter partes q̄ ſi altera ps reſiliret a pacto ſoluta pena inebiloninus eidem ſtaretur vt. ff. de tranſac. ei qui fidem ſed iſtud nō credo nec eciam hic colligitur vel eciam tu dicis q̄ niſi conpoſicio interuenit et pure q̄s renunciat iuri ſuo poſtea tamen nō auditur ut hic et. j. de renunci. in preſencia in ſi. et vij. q. i. in. c. q̄ periculoſū et remittentibus ſuas actōnes nō eſt amplius regreſſus ad eas ut. ff. de edil'. edic. in. l. q̄ritur in ſ. ſi venditor et nota q̄ qui renunciat iuri ſpirituali vel eciam beneficio pure et ſine aliquo pacto debet renunciare quia nō habet ibi locum renunciacō ſub modo vel eciā ſub cōdicōe nam al' eſſet ſimonia et inde eſt eciam q̄ nō pōt redire ad primum ius ſed in tranſac. vel eciam in pacto ſecus ē cū ibi admittat talis ōtctus do ut des facio ut facias facio ut des qd tamen nō habet locum in ſpirituali beneficio ut. j. de trāſac. ſup eo ſi tu dicis quare n̄ fuit iſte auditus al' ſup beneficio priori ſicut ibidem. j. de pac. cū pridem et. j. de renūci. ſane ſ. ſx. q̄m et iſte nō habebat actionē ad agendum et nemo ſine actione experitur ff. de nego geſ. ſi pupilli in ſ. videamus nam pure renūciauit ut dictum eſt tum quia recipiendo cuſtodiā prioratus iuri ſuo in totum renūciauit et quia eciam iſte iudicis n̄ implorauit officium ſicut in illis cū pridē et in. c. ſane p qd autē audita fuerunt et reſtituti ad agendū ¶ Prepoſitus ꝛc. cōſti. quibꝰ forte negocium fuerat cōmiſſum quoz litteris bene creditur ut xix. q. iij. ſtatuimus lxxiij. di. in nomine. p. in ſi. ¶ Litteris in tribus eñ caſibus creditur litteris prelatoz p̄mus eſt. j. de pbac. poſt ceſſionem ſecundus eſt. j. de teſti. cum tu teraus. j. de pbac. q̄m ḡ ¶ Epiſcopus h eñ cōcurrūt due ſcripcōes videlicet factū epi et eciam ſcriptura prepoſiti et eciam capli et factum legati facto epi creditur j. de re iudi. ſicut et. j. de renunci. in p̄ña et ij. q. vi. hoc eciā placuit vñ nō ē ſimile

adminiſtracionem epiſco
patus ſe irreuerenter im
miſcuit recipiendo tam a
clericis q̄ʒ a laycis iuramē
ta non attendens h̄ q̄ ſe-
cundum apoſtolum nemo
debet honorem ſibi aſſume
re ſed qui vocatur a deo
tanq̄ʒ aaron precipue quia
nec donum ſciencie pontifi
ci conueniens fuerat aſſecu
tus poſtq̄ʒ nobis preſenta
ſtis eundem ſufficienti exa
minacione premiſſa electi
onem de ipſo factam duxi
mus irritandam quicq̄d
ex ea vel ob eam factum ē
denunciantes penitus non
tenere ¶ Item. capitulo
campuanenſi.

Cum inter vniuer-
ſas metropoles et in
fra ¶ Intelleximus autē
per. I. et F. canonicos ve
ſtros et per litteras quas
ad ſedem apoſtolicam detu
lerunt q̄ ad decanū et ad
alios canoicos veſtros pa
normitanos manentes cū
nobis ex eorum parte fu-
iſſet per litteras intimatū
ut ſic tractaretis ſuper ele
ctione ſubſtituendi paſto
rem q̄ nullum deberetis ī
eorum abſencia nomina-
re quendam ſocium veſtrū
cum litteris veſtris q̄ſtima
cis xij. dierum terminū aſſi
gnantes infra quem poſt
recepcionem litterarum
veſtrarum iter arriperent
redeundi q̄uis eccleſiaſti
ca conſuetudo non exigat
vt ad electionem paſtoris
canonici tam remoti vocen
tur et illi precipue qui lon
ge ante q̄ vos metropoli-
tani veſtri obitum preſen
cialiter cognouerunt quo
rum aliq̄ poſt eius diſceſ
ſum ad capuanam eccleſi
am ſunt reuerſi ¶ Quia ve
ro mora longior in electio
nibus eſt valde ſuſpecta p
mo ſepe damnoſa ¶ Manda
mus quatenus inuocata
ſpiritus ſancti gracia per-
ſonam ydoneam per electi
onem canonicam concor
diter aſſumatis ad regimē
eccleſie capuane ¶ Conſe
quenter ad audienciam no
ſtram nūcios ydoneos trāſ
miſſuri per quos a nobis
vice regia poſtuletis aſſen
ſum et apoſtolice cōfirma
cionis graciam requiratis
¶ Item archidyaco. et ca
pitulo capuano.

Cum nobis olim de
obitu et infra ¶ Cum
autem cōſtaret interpoſitā
fuiſſe appellacōnē ne fieret
electio n̄ canonica allegācio

ſuſpenſum a ſuſpenſis bñdiceret electū vel eciā ɔfirmaret in ɔ̄trium p̄ſumit
ex litteris prepoſiti et capl'i quib' eciam credit p ura predicta ꝛ ita circa i
dem factum q̄nq̄ʒ habentur varie p̄ſumpcōes ut lviij. di. ſi quis in egritudi
ne ꝛ. ff. de in inte. reſti. diuus ꝛ ar. j. de preſumpci. c. trās ibi tamen vna p̄
ſumptio prepōderat alteri hic aūt neutra ꝛ ideo papa mandauit de illo i
terdicto inquiri ¶ Impedit
quare p̄ſumitur q̄ electio il
lius fuit canonica ¶ Preter
ſimus de ſuſpenſione ꝛ inter
dicto a cardinali ¶ Preiudi
cat ſed quia neſcimus de iure
ideo abſoluimus reū quia i
dubijs promptiores debemus eſ
ſe ad abſoluendū q̄ ad con
demnandū ut. j. de probaci. ex
litteris ꝛ. j. de fide inſtru. inē
dil'. in fi. hic aūt ſecus fuit fa
ctum ¶ Suſpenſus ut. s. de
conſue. cum dil'. ubi eciā de h̄
ſatis dictū eſt ¶ Conſulat i
telligo tamē q̄ p ipſum capl'm
fiat electio ex quo nō dicit p
quos ſi eciā uoluiſſ' q̄ʒ mona
ſterio p alios prouideri tunc
mandauiſſ' illud fiat fieri ꝛ
ſicut vnde mādat illos p̄
mo abſolui a ſentencia ſuſpē
ſionis ut poſtea eligere poſ
ſint ꝛ. ff. ſeniori reſtituta fu
erit cuſtodia prioratus ut pa
Quali ꝛet in integra.
ter adminiſtracōnem.
ſic. j. de preben. cum iam du
dū ꝛ. j. e. bone me. ſed ɔ̄. j. e.
quod ſicut ꝛ in. c. nichil eſt
et in ꝗ. vlti. ſed tamen iſtud
eſt ius ɔmune illud autē di
ſpenſacio ut patꝫ ibidē ita ta
men q̄ de rebus tempalib'
nichil penitus alienet ꝛ idē
o iſtud introductū fuit nam
ſi nimia ſbtilitate circa hoc v
teremur tunc autem talis ſb
tilitas in principē eccl'e verte
retur ut. C. ad tre. in. l. pl' ꝛ
dixit eciam hic laur' q̄ ſi ep̄a
electus ante ſuam ɔfirmacio
nem aliquid de reb' ec. diſpo
ſuit ut ſalue eſſent q̄ forte e
rant perituře ꝛ iſtud nō tan
q̄ prel'. ſecit ſ̄ tanq̄ ſimplex
canonicus nō vide' ob h̄
adminiſtraſſe ꝛ eidem nō de
bet nocere ut. ff. de acquirē.
hered. in. l. p herede et. C. de
tuto. qui nō ſatiſde. l. tutor et
in. l. nō dubiū cauciꝰ tamen
faciet ſi abſtineat ac ſi eſt a
liquis qui iſtud facere poſſit
q̄ eciam qui minimā particu
lam de hereditate attigerit
adminiſtra. c videtur ut. ff. de
acquiren. heredi. ſi ſuū in ꝗ.
ſi quis ſuus proper h̄ eciā caſſatur iſta electio q̄ nō erat ɔ̄ueniencis ſciencie
¶ Conueniens bene dicit ɔueniens nam ſufficit ſi ſit ɔ̄uenientis ſciencie
licet autem nō eminentis ut. j. e. cū nobis olim ¶ Quicquid ut. C. de. l. nō
dubium et xij. q. ij. in. c. alienaciones et xix. di. in. c. ſi. ar ɔ̄ iij. q. vij. ꝗ. tria et
in ꝗ. vexꝫ ꝛ. j. de iure patro. ɔſultacōibus h̄ ñ credebant ius habere ſec' ibi
Cum inter ad decanū no. q̄ abſente decano p̄t electio fieri licet eciā ho
norabilior ſit pars. c. i. j. de conſ. preben. in. c. poſt electionē ¶ No
minare et male mandauit ut ſequit' q̄ expectare eos non tenent ut infra di
cit q̄ mora eſt piculoſa ¶ Xij. dierꝫ xx. autem miliarib' ɔputatis p dieta
ut. ff. de verbo. ſig. l. iij. ꝛ. ff ſi quis cauci. l. i. ꝛ. s. de ſſe. nonnulli vbi de h̄
mencionem facit ¶ Tam remoti ſed aliquādo a loco remoto vocandi ſunt
abſentes colligitur de eiſ' q̄ vocant a tam loco remoto q̄ʒ ciui eſt a medie.

vſq̄ʒ ianuen. l. xiij. di. q̄ʒto ſed nō debent vocari a tam remoto quan
tum eſt a capua uſq̄ʒ ad pauernā ut hic dicit ꝛ quia vocandi ſunt
ubi ſine periculo vocari p̄nt ut. j. e. quod ſicut in ꝗ. ſi autem et. c. bo
ne me. ij. ꝛ q̄ omnes de prouincia ſunt vocandi tu habes. j. e. cū ge
neſi et in huiuſmodi vocacōnibus p electionib' faciendis ɔſuetudi
ni ſtatur ſed videtur
q̄ omnes qui in eaď
prouincia ſūt vocandi
ſunt cū illi preſentes
eſſe dicant ut. C. de
preſ. lon. t. in. l. ſi. ꝛ
j. e. illa nam al' non
valet qď faciunt pre
ſentes ut. j. e. ſicut ſ̄
credo ſtandū eē poci
us ɔſuetudini ut di
cit illa in geneſ' que
tamē patenter di
cit q̄ de toto regno
francie vocant abſē
tes ad electiones de
conſuetudine genera
li in alijs autem re
gionibus eccleſie ſuffi
cit quod ſiat maiō
pars p̄ncū vt. x. q.
ij. hoc ius dūmodo
maior pars ſiue cu
c ſint preſētes ut. ff
qď cuiuſq̄ʒ vniuer.
l. plane nec vocant
abſentes in talibus
ut ibidem hoc ius
¶ Cog nouerunt
vnde vocari nō de
buerunt q̄ ſi ſciunt
non debent vocari
ut. ff. de acti. empti.
et vendi. l. i. in fi. vn
de ſtatim venire de
bebant ad tractandū
de cōmuni vtilitate
ut. C. de decuri. cū ri
al'. ij. l' x. Item nec
ille eſt expectandus
qui procurat ne ad e
uitacionem perueni
at q̄ latitat ar. ff
de eucti. ſi dictū in
ꝗ. ſi preſentem et. j.
ut lite non ɔteſ. qm̄
fre ꝗ. porro al' credo
q̄ vocandi ſūt ſi in
tali loco ſunt vnde
ſunt vocandi licet ſci
ant eccl'am vacare
¶ Reuerſi. ſicut q̄
dam ſunt reuerſi ſic
etiam ꝛ alij poterāt
redirē ut xxiij. q. iiij
diſplicet circa prin.
Item ar. ɔ̄. ff. de ar
bi. ſi cuꝫ dies i ꝗ. pl'.
¶ Aſſumatis abſentib' et tamen miſerunt p illis ut ad faciendā
cū illis electionem venirent ſed pone q̄ iſti nō habuiſſent manda
tum a papa ad eligendū nunquid eciā iſti poterāt tunc eligere an
te terminū prefixum illis abſentib' quos vocauerunt ꝛ videt' q̄ ſic
ar. huius. c. quia hic dicitur q̄ nō tenebantur vocare illos vnde poſ
ſunt mutare ſuam voluntatē ſine alterius preiudicio ut. ff. de iudi.
nemo a ɔ̄trio ſenſu cū eorꝫ non interſit ut. ff. ob cām da. ſi peccuniam
et. j. de poi. c. ij. ꝗ. i. ꝛ. ff. de poi. l. i. in ꝗ. pl'. preterea iſtud faciebant ex
gracia ſ̄ poſſunt illam reuocare quandocūq̄ʒ quia nō videt' ius ac
quiſitum vt. j. de verbo. ſig. abbatē ꝛ. x. q. iij. quia cognouimus. s.
de poſtul. bone ij. ſed ɔ̄ videtur quia ex quo illos admiſerunt vo
cando eos ad electionē iā n̄ poſſunt reuocare vt. j. e. cum vinton eciā

ex. j. de hijs que fi. a prel. sine ꝯ. c. m. e. vlti. ꝛ ff. de seruitu. rusti. ꝑ di. l. ꝑ fundũ et ex eo etiam q̃ noluerunt ꝓcedere ad electionem si ne illis ꝯsentiunt se non posse istud facere illis exclusis ut. j. de of. del. cum sup ꝛ res etiam de facili ad suam naturã reuertit ut. ff. de pac. si vnus in ꝗ. quod si non totũ preterea gracia semel ꝯcessa in tempestiue non potest reuocari ut. j. cõ mod. c. vno ꝛ ff. cõ mod. l. in cõmodato in ꝗ. sicut enim nõ de cipi. sed iuuari bene ficijs nos oportet ut in ꝓhemijs instit. tamen dixit jo. q̃ be ne põt eligere cũ in isto casu nõ tenerentur eos reuocare tñ michi videtur q̃ ex quo eos vocauerũt tenentur expectare il los. s. usq3 ad termi num statutum ꝛ h dico dũmodo ex tali expectacione ꝑiudici um vel etiã dampnũ ecclesie nõ cõtingat. Si vero mora peri culũ induceret tũc etiã nõ obstante vocacõe illa eligere põt ꝛ i stud etiam videt so nare littera illius. c. ibidem quia vero mo ra ꝛc. ꝛ q̃ etiam isti ꝓcesserunt in isto. c. h videtur fuisse quia dñs papa manda- uit eis ꝛ quia etiam periculũ imminebat ex mora ¶ Regia simile. j. de fo. cõpe. licet sed tamen ex ta li assensu nõ poss3 ad ministrare q̃ nõ cõ sentit in eũ tanq̃ pa pa sed tanq̃ rex sic j. e. quod sicut ꝗ. pre terea ꝛ xxiij. q. iiij. si eccia in si. ꝛ. ff. de adopci. in. l. si pater in ꝗ. qui duos ꝛ sic aũt ꝯsensus duplex exigitur sic. s. e. cum terra ꝛ. j. e. sacrosan cta johannes

¶ Cum nobis innouari tamen istud dicit allegãdo qm̃ nõ ex tenditur appellacõ nisi tantũ ad ea que nõ fiunt l'ime ar. j. de testi. ꝑpos. audita secus tamen est in denunciacõe noui operis ut. j. de noui ope. nunc. c. i. ꝛ ij ¶ Nulla talis enĩ appellacõ nõ valet ne ꝗ autem fiat qd̃ edicto ꝑpetuo cauetur ar. xvi. q. i. in. c. que ad ꝑpe tuam ꝛ. ff. de app. re. vel non. l. si. qm̃ publice vtilitatis interest vt fiat electio vt. ff. de noui opi. nunc. de pupillo in ꝗ. si quis riuos et j. de hijs que fi. a majo. par. c. ex tenore in fi. ꝛ. s. e. cũ inter ¶ Re uocare nũquid enĩ eo ipso q̃ admoniti nolũt redire qui sunt presẽ tes eligere põt ꝛ videtur q̃ sic ar. j. e. qd̃ sicut in ꝗ. si autem ꝛ ar. s. de postul. bone me. ij. ꝛ. j. de testi. in nomine dñi ꝛ lxv. di. si forte et. j. de offi. del. cũ sup. et maxime cũ mora in talibus sit suspecta ut. s. e. c. ꝓximo ꝛ ar. ff. de admi. tu. tutor in ꝗ. i. ubi vnus tutor aliũ n̄ ex pectat j. ut lite nõ ꝯtes. qm̃ fre. in ꝗ. i. ar. C. de diui. tu. l. i. in fi. ergõ tñ videtur q̃ teneant expectare usq3 ad finem termini triũ mensiũ ar. ij. q. vi. appellatore et. j. de offi. del. consuluit ꝛ xvi. q. iij. placuit se pe enĩ vocandi sunt ad electõnem ut lxiij. di. plebs ꝛ reus etiã ab sens debet expectari usq3 ad finem termini ut. C. de iudi. in. l. ꝓperan dũ in ꝗ. huius aũt sentencia ꝛ ar. ff. de excus. tu. l. nõ tantũ ꝛ. ff. de verbo. ob. l. insulam et ita expectabũt usq3 ad finem quousq3 elige

vider poterat q̃ post eam medio tempore nichil de- buit innouari vnde talis e lectõ iudicanda erat irrita et inanis utpote post ap- pellacionem canonice inter positam attemptata. ¶ Sed cõtra eum appellatũ fuisset non ut nulla fieret electio sed ut fieret canonice ca si factum electionis ca- nonice fuerit subsecutum non vtiq̃ contra formam appellacionis huiusmodi sed magis secundum eam videbatur esse processum et ideo licet post appellacio nem non tamen contra e- a3 fuit electõ celebrata ꝓp ter quod non erat aliqua- tenus irritanda et infra ¶ Item cum post appellacio- nem emissam archidyaco nus cum suis fautoribus chorum exiss3 et vos illos ut interessent electioni faci ende nobiscum curassetis sollicite reuocare quoniã ad electione3 faciendam ac cedere noluerunt alienos se fecisse videntur ꝓpter qd̃ electioni a uobis iuxta for mam mandati ap. concor diter celebrare de iure non posse contradicere videbã tur et infra ¶ Hijs igitur et alijs allegatis q̃q̃ con tra personam illius quem eligistis nichil dictum fue rit vel obiectum quia tam secundum verbu3 aposto li dicentes neminem cito ma num imponas debemus at tendere diligenter ad ea q̃ circa personam inquiren- da fuerant duximus ex offi cio nostro sicut decuit pro cedendum et infra ¶ Illi us quoq3 litterature licet non eminentis tamen con uenientis electus existit ut pro defectu sciẽcie sicut ple nius intelleximus ab hijs qui eum melius cognoue runt ab electione nõ debe- ret excludi ¶ De legittima tamen ipsius etate plene scire nõ potuimus verita tem quia cũ a multis aut etatis extiterit curauim⁹ indagare a nemine vnq̃ audiuimus q̃ annũ etatis

re possũt dicit johannes q̃ presentes possũt ꝓcedere circa finẽ triũ mensiũ non tamẽ precipiti festinacõe s; moratoria seu cunctõne ut ar. ff. admini. tu. l. tutor in ꝗ. i. j. de offi. del. ꝯsuluit istud tamen nõ credo ꝑmo dico q̃ si ma ior pars ꝛ sanior vult ꝓcedere ad electionem põt vt ꝓuideant eccl'e vidua te etiam si vocauerunt alios presentes vel etiã absentes statuto eis termi no ꝯpetenti infra quẽ cõuenienter venire possint si nõ ve nerint nec etiam assignaue runt iustam cãm quare non venerũt alij possũt postea ad electionem ꝓcedere q̃ debet venire vel iusta cã impeditur constituere aliquẽ de collegio ꝓcuratorẽ cui vices suas cõ mittat ut. j. e. quia ꝓpter ꝛ est racõ nam. mora in talibus est valde periculosa vt. s. e. in. c. ꝓximo ꝛ. j. ut lite nõ ꝯtes. c. q̃ niam fre. ꝗ. i. ꝛ preterea qd̃ a maiori par. c. fit debet valere nisi minor pars etiam aliqd̃ racionabil. ostenderit vt. j. de hijs que fi. a maiori par. c. cum in cunctis ꝛ sic etiã de facto obseruat ꝛ hoc idẽ dici tur hic ¶ Alienos ex quo ei ipsi nolunt venire vocati tunc enĩ sine illis nõ põt ꝓcedi ut dictum est ar. j. de offi. del. prudenciam in ꝗ. adiecimus. Manũ quid est manũ cito i ponere ut lxxviij. di. quid est et xxiij. di. c. i. ꝗ. i. ¶ Ex offi cio nota hic ar. q̃ etiã iudex põt supplere de facto nam ꝛ dominus papa etiã h de fa cto supplet quando ꝯt in cau sis iudex supplere debeat et quando nõ dictum est. s. de postul. bone me. i. sed tamen in casu isto tu illud teneas q̃ et si in isto casu nichil obiciãt electo iste tamen qui confir mat debet inquirere de modo electionis. s. vtrum electio fa cta fuerit canonice et de per sona etiam electi. s. vtrum sit ydonea ut. j. e. venerabil. al' si confirmaret indignũ ipse puniretur et ꝓmotus debe ret expelli ut. j. e. ti. nichil est et ita de omnibus talibus ipse debet ex suo officio inquire re cũm sua intersit ne punia tur Item ꝛ in alio casu iu dex ex suo officio supplet etiam de facto ut. j. de excep. exceptõem in fi. ꝛ q̃a etiam pretor ꝓhibet apud se postulare in totũ ꝓhibet etiam si non apponatur ut. ff. de postul. quos ꝓhibet ꝛ etiam in alio casu ut. ff. de peti. heredi. in l. vltima Litterature in prel. aũt non solũ requiritur scĩencia ꝑmo etiam q̃ sit sollicitus et prudens in temporalibus ut xxxix. di. petrus Item que sciencia in epo requiratur habetur xxxij di. qui eps ꝛ xxxviij. di. que ipsis ꝛ in. c. om nes psallentes tamen sufficiens sciencia bene tollerat in ipso ut dicit hic et argumentũ ad hoc de eo. edic. in lege sciendum in ꝗ. illud ꝛ in lege si quis venditor in ꝗ. venditor ¶ Eminentis eminens aurẽ sciencia bene est deside randa in prel. et ꝯpetens tolleranda nam multa sciencia inflat s; ꝓ quandã consequenciã quia materiam dat inflandi non principalit' qm̃ sciencia est de genere bonorũ sed eiusdem sciencie defectũ supplet ꝑfectio caritatis ut. j. de ꝛ nunci. nisi cum pridem in ꝗ. ꝓ defectu ¶ Racones ideo dicit racõnes nam uoluit fugare vrgentẽ necessitatem ꝛ ẽ euidẽtẽ vtilitatẽ eccl'e capuane ¶ Ca nones ideo dicit canones qm̃ sibi ꝯstare nõ potuit de etatẽ xxx. an. q̃ debs cẽ i quolibet epo ordinando v. s. preterea cũ in cunctis sed videt q̃ electio nõ vale bat vtpote facta de homine nõ plene etatis ut in. c. cũ in cunctis so. nichil fuit obiectum electo ut dicit. s. nec etiam iudex cognoscere debet nisi tantum de hijs que in iudicio deducuntur vel etiam tu dic q̃ decre. non cõtinet ius in eo q̃ iste non confirmatur sed est quedam ꝓuisio ut patet ex eo q̃ dicit nos

autem eccl'e ⁊ psone puidere volentes ¶ Procuratorem nunquid em̄ per talia verba ɔfirmat electionē credo ɔ̄ sic sed tamen bene suspendo ɔsecraciō nem usq₃ ad l'imam etatem Innoc·at ip̄ quarti⁹ dicit ꝙ nō sed cū fuerit in e tate l'ima debet eligi i archiepm ⁊ etiam dn̄s papa cū isto dispensat ꝙ cū nō essꝫ etatis l'ime dn̄s papa ipm ɔcessit in pcuratorem eccl'e capuane ac si essꝫ simpliciter postulat⁹ nā al' si non esset dispensatum electionē eius denunciasset ir ritam eē ⁊ inanem et etiam canonici essent eligendi ea vi ce priuati ut·s·e·cum in cū ctis ⁊·j·e·c·primo in·e·ſi· sci enter eum eligissent ¶ Libe ram p illud verbū nō datur libertas male administrandi ut xxj·q·i·relatū ⁊ ar·c· de inoff·t·l·si quando ⁊·j·e·m c·eccl'a uzā ad finem ⁊ licꝫ pcurator dicatur pref·ut xvj· q·i·ſ·fi·⁊·c·fi·⁊·j·de donac· fraternitatem tamen donare pōt si ɔsuetudo se habet vt·ſ· de donac·cū ex ⁊·ff·de dona c·l·filius fam·ɔsidera tamen ɔ̄suetudine loci ⁊ caꝫ quā titatē doni ut in predicto·c·ex tex ⁊·ff·quod iu aut clam in·l·phibere ꝙ non tantū jo

¶ Innotuit distulisti ⁊ merito quia nec eius e lectionem poterat ɔfirmare ñ etiam ⁊ ipe preius ɔsentiret electioni sue vt·j·e·c·primo. ¶ Cum decreto decretū de bet ɔtinere totam seriem et formam electōis videlicet no mina eligendium ⁊ coꝝ con sensum ⁊ etiam sbscriptōnes cuiusq₃ in hunc modū ego canonicus talis eccl'e huic e lectioni interfui ⁊ ɔsensi ⁊ manu ppria subscripsi si qui dem scit scribere alioquin a lius p eo ⁊ illius nomine de mandato ipsius subscribere debet ut·j·de re iudi·cū inter vos ⁊ nomen electi debet cō tinere ad quam dignitatem est electus et scriptura illa fit facta p manū publicā vel p duos viros ydoneos ut·j·de pbac·qm̄ ꝙ fal·et sigillū·c· apponatur Item hodie etiā debet ɔtinere inquisitionem et etiam voluntates singuloꝝ et publicatiōem et collationem et electionem ita ꝙ p tale de cretum appareat formam fu isse suatam tamen istud de cretum sm̄ quosdam nō est de substancia electōis tamen hodie ita est de substancia ꝙ si nō fiat publicacō volunta tum et etiam inquisitio et collacio et electio subsequenter incōtinenti cassat electio ut·j·e·cum ana et in·e·cū post petitam ¶ Ingenua ingenuus em̄ ē qui statim cū nascitur liber est ut insti·de inge·in prin· ¶ Coniugata si ei coniugata fuissꝫ tunc filius fuissꝫ spurius nec etiam tunc l'imari possꝫ p matri mo·sequens ut·j·qui filij sint l'imi tanta Sed quid si ɔ̄pliss postea cū ista nunquid iste possꝫ eligi tanꝙ de l'imo natus non videtur ꝙ nō fuit de ma trimo·natus ut·s·e·cum in cunctis nec tamen pōest ꝙ res deueniat ad eū casum a quo potuit habere initiū tempus em̄ natiuitatis videtur ɔsiderari sicut electionis tempus ut·j·e·dudum et ar·xxx·q·v·qualis in virginitate desponsata ut ibi ⁊ ita hic debet dici tamen dico ꝙ potest eligi quia matri mo·sequens omnia precedencia purgat et iste etiam tanꝙ l'imus est haben dus ut·j·qui filij sint l'imi tanta Item etiam nos dicimus in·c·qualis ꝙ

tricesimum attigisset et in fra ¶ Nos ecclesie pariter ⁊ persone prouidere volen tes et tā raciones ꝙ̄ cano nes obseruare quia ppositum vestrum prouidū in tellexim⁹ et ideo ppter vr gentem necessitatem ⁊ eui dentem vtilitatem ecclesie capuane quam in hac par te potius approbamus vo lumus ipsum firmiter per durare prefatum subdya conum nostꝝ vobis in p curatorem concedimus li beram administracionem ꝗ tam in temporalibus ꝙ̄ in spiritualibus cōmitten tes ¶ De cantuar. archiepo

Innotuit nobis ꝙ wigornien̄· ecclesia destituta pastore prior et ɔ uentus eundem magistrū G. eboracen̄. archidyaco num in episcopum elege runt cuius confirmacionē vsq₃ in aduentū eius qui absens eligebatur et insci us distulisti qui tantē spō tanea tibi et secreta confes sione monstrauit ꝙ consci encia eius aliquantis ex na talibus esset lesa et infra. Cuius electionem capitu lum pecijt per serem ap·cō firmari ¶ Presentato no bis electionis decreto sub

scripcionibus eligencium roboratu ¶ Quidam au tem suffraganeorum tu oꝝ asseruerunt eum fuisse filium cuiusdam militis ⁊ ab eo ex quadam ingenua et nō coniugata susceptuꝫ Idem quoq₃ magister ad iecit ꝙ nunꝙ̄ pater eius ha buerat vxorem legittimaꝫ sed matris eius uirginita tis florem preripuit quasi furtim et infra ¶ Quam uis autem canon lateran̄· concil' ab alexandro papa predecessore nostro editus nō legittime genitos adeo persequatur ꝙ electionem talium nullaꝫ innuit esse nobis tamen per eum ā dempta non fuit dispensan di facultas cum ea non fuit prohibentis intencio qui successoribus suis nullum potuit in hac parte preiu dicium generare pari post eum ymmo eadem potesta te functuris cum non habe at imperium par in pareꝫ et infra ¶ Multa enim in hoc casu dispensacionē in ducere videbantur littera rum sciencia morum hone stas vite virtus ⁊ fama p sone multipliciter a quib⁹ dā etiā ex fratrib⁹ nostris qui eū i scolis ɔgnouerāt

verba sunt intelligenda cū effectu ut·j·de cl'i·non residen·in·c·rela tum ¶ Nullam eē sic ergo patet ex eo ꝙ dicit innuit nullam es se et ex eo ꝙ dicit inferius electōem ipsam predicti canonis auctori tate cassatam qd̄ canon ille·s·e·cū in cunctis est canō late sentencie et·j·e·cum vintonien̄·dixit tamen·t·ꝙ talis electio est nulla et in hꝫ canon sentencie late ¶ Sed quantuꝫ ad a liam penā que impo nitur eligentib⁹ non est late sentencie sed tantuꝫ ferende et ad hoc mouet·j·e·quis quis ⁊ in·c·qua pp ter sed istud nō di co ymmo etiā quo ad omnia canon est late sentencie sed hu ic ɔ̄dicit quod infe rius dicit nec penā infligimus·j·nolu mus esse inflictā ꝙ paratus eis et hꝫ ē qd̄ premisit parcen tes nō modicum ⁊c· et illa duo·c·quia ppter et quisquis in alio casu loquuntur ut ibi dicemus· ¶ Imparem sic xxj·di inferior et·ff·de ar bi·non ingratus et ff·ad trebell·ille a quo in·ſ·tempestiuū nisi se subiciat eidem ut·ff·de iurisdic·oī· iudi·est receptum et ij·q·vij·nos si incō petent ¶ In scolis multum ei operatur noticia scolastica sic etiā et militaris vt ff·de castre·pe·mi les et in·l·fi fortꝰ ¶ Defectum i·defectuꝫ siue impedimentum quia et si non nota delicti est ell' tamen nota defectus impe dientis pmouendū vt·j·de purga·cano accedens ¶ Premis sum et sic patet ꝙ e tiam illegittime na tus potest postulari de hoc fuit dictū·s· de postu·in·e·fi· sed tamen nō al' indig nus ut puta suspē sus vel qui non ser uauit suspensionem ut·s·de postu·e·i ¶ Ignorāciā ignorā cia em̄ crassa et su pina non excusat ut·j de eō qui fenud·epa·e·i·vnde nō debent isti pbare ignorenciam quam allegauit ut hic dicitur et xxxij·di·ppo suisti crassa em̄ fuit illoꝝ ignorancia nam impuide ipsum elegerūt non requirentes de eius persona ab hijs p quos ipsi certificari po terant ut xxxvi·di·in ꝙ̄ si·et·j de regu·iur·c·p·et ff·de iuris ⁊ fac· ignorā·l·regula et ideo ipi debeant pbare diligenciā adhibitam fuisse ut sic ignoranciam pbarent et istam ignoranciā poterūt pro bare p suum iuramentum ut·j·de testi·presenciam et·j·de excep· pa storalis·ar·bonū·j·de serui·e·vno ¶ Petendam al' si fuissent mis si ad eligendum simpliciter tunc bene potuissent postulasse ut·j·e· in causis Ante susceptionem p hoc em̄ videtur solui questio domi nicalis qua queritur vtꝝ epo deposito canonici eligant aliū anꝙ̄

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

recipiant lras dñi pape in quibus depositus restituit ar. est quod resti tuto viij. q. vlti. c. sic C. de manda. prin. l. si. ar. l. vna et .j. de preben. inter cetera ar. quod vij. q. i. eos qui .ff. de decuri. l. neque in prin. et .j. de renuncia. ex transmissa C. de nupci. l. neque ¶ Presentare sic enim patet quod cum illegitimo non potest metropolitanus dispensare ex quo etiam sibi illius preceperat presentari ar. .j. de corpore vici. cum de tua iohannes

[Q]Vum inter procuratores. no. quod licet sit dissensio inter canonicos et quidam agunt quod alios ibi dicitur esse capitulum vbi est maior pars. c. et possunt constituere procuratorem et iste etiam dicetur capituli procurator et in constituendo talem procuratorem non requiruntur singuli de capitulo sed tantum illi qui sunt maior pars alii autem omitterent falsum si singulorum nomina ibi ponerentur alijs etiam ignorantibus ut .j. de hijs que fi. a prel. sine con. c. quanto et iste procurator habebit expen. a. c. ut .j. e. c. ¶ Epilentico. de quibus tu habes xxxiij. di. maritum et c. clerici et in. c. communiter diffinimus ¶ Recusatus nam per hoc videtur quod crimen in modum excep. probatum in vno iudicio preiudicet in alio ut ar. s. e. sup eo et .ij. q. i. prohibentur licet enim crimen in modum excep. probatum non infamet ut .j. de ordi. cogni. cum dilectus tamen bene gravatur eius opinio vnde inhonestum est admittere talem ad honores ut .ff. de decuri. l. cassatos et. C. de adult. si libidine in causa enim criminali bene repelleretur testis a testimonio si in alio iudicio repulsus esset probato eius crimine in modum excep. de quo gravata est eius opinio ut .j. de testi. de simonia sed tamen adhuc probandum est ipsum morbo epilentico laborare quia non constat illum sic fuisse repulsum per illam allegationem sed tamen si de hoc constaret non deberet amplius eligi ut ar. s. de postul. gratum vbi enim cassatur electio illius sive postulatio secundo facta que primo fuerat cassata propter vicium persone ut s. e. sup eo ¶ Ad aliam hic sumitur ar. quod electio non est facienda de aliena eccl'a quamdiu reperitur ydoneus in eadem Sed pone quod maior pars. c. et sanior eligat de aliena eccl'a et etiam minor de sua ecclesia que illarum prevalet in ista questione dixit lau. quod si due partes eligant de aliena ecclesia tenet electio quia due partes. c. istar totius. c. obtinent ut s. e. licet de evitanda et .j. e. scriptum est in a post. ubi cum postulatio facta a duabus partibus preferetur electioni

approbare faciebant etiam ad id non modicum accedens capituli wigornien. electo petitio populi assensus principis votum tuum suffraganeorum suffragia et humilis devotio confitentis que sponte ac humiliter suum maluit confiteri reatum quam lesa conscientia thronum contendere pastoralem ¶ Habito ergo super hoc diligenti tractatu intelligentes wigor. cap. eundem magistrum non humiliter postulasse sed improvide potius elegisse cum ad obtinendum dispensationis beneficium procedendo fuisset non per electionem inhibitam sed per postulationem premissam electionem ipsam predicti canonis auctoritate cassatam denunciavimus irritam et manere parcentes non modicum wigor. capitulo quod eis nec penam infligimus expressam in canone supradicto nec probare cogimus ignorantiam quam allegant. ¶ Et quia post cassationem huiusmodi nobis fuerit supplicatum ut dignaremur cum eo misericorditer dispensare supplicationem huiusmodi que nomine capituli non fiebat cum non ad postulandam dispensationem sed petendam confirmationem ipsius fuerint nuncii destinati ad presens non duximus admittendam ¶ Decernentes irritum et inane quicquid super ordinatione ipsius episcopatus ante susceptionem litterarum nostrarum fuerit attemptatum ¶ Quod si wigornien. capitulum eundem magistrum propter prerogativam meritorum ipsius duxerit postulandum postulationem apud sedem apostolicam presentare procurent ¶ Ide

ianuensi archiepiscopo placentin. et bobien. episcopis

[C]um inter canonicos saon. super electione pontificis questio verteretur ad se. ap. Stephanus subdyaconus saon. et J. procurator capituli accesserunt et infra ¶ Proposuit autem procurator predictus quod singuli requisiti communi consensu in assensem prepositum excepto predicto subdyacono convenerunt quo in sua duritia permanente aliorum consensus redactus fuit in scriptum publicum consequenter ¶ Ceterum pro parte altera fuit propositum

facte a maiori parte quod si due partes. c. non sint in eccl'a non videtur esse capitulum ut .ff. de decuri. ab ordine fac. l. iij. et .ff. quod cuiusque vniuer. l. plane Sed si non essent due partes licet essent maiores si eligant de aliena ecclesia non valet electio si autem minor pars eligat de sua eccl'a et sic intelligunt illa iura lxi. di. obitum et c. nullus invitus et lxxx. di. florentinum vinc. et io dixerunt quod semper prevalet electio de propria eccl'a etiam a minori parte. c. facta vel etiam a duabus ar. predictorum decretorum et lxiij. di. c. lras et. C. de epi. et cle. in eccl'ijs et .j. de cle. peregri. c. vlti. et vij. q. i. deinque et quod dicit hic est allegatio sed ideo hic obtinuit electio de aliena eccl'a quod minor pars nullum elegit sed obstat .j. e. in causis sed tamen illud dicunt propter formam mandati ut prevaleret postulatio de aliena eccl'a electioni de propria T. dixit et melius quod electio facta a maiori et saniori parte. c. prevalet vndecumque eligant sive de sua eccl'a sive de aliena dummodo aliud canonicum non obsistat et istud satis bene colligitur in ista decre. nam propter rationem illam quam hic allegabat .s. sub conditione frivolam reputat et inferet illi solo de morbo epilentico ut .j. dicit non obstante appellatione si qua ex alijs causis superius memoratis cum cas frivol. etc. ut s. e. licet in fine et etiam optime facit .j. e. quod propter ubi dicit is eligatur in quem maior et sanior pars etc. non distinguendo de qua eccl'a quod eccl'a et in. c. eccl'a vestra et in. c. in genesi vbi enim dicitur quod electio debet fieri a maiori parte c. sed quod respondebis illi. c. lxi. di. in. c. nullus. et c. obitum et c. florentinum tu tamen dicas quod verum est quod etiam ita deberet fieri et honestum esset et de iure est si tamen maior pars aliter faciat valet quoniam in hoc renunciat iuri suo quod in favorem ipsorum fuerat introductum nam et optimus est eligendus et melior ut lxiij. di. metropolitano et xcv. di. in §. nunc autem et viij. q. i. licet ergo et tamen toleratur dummodo sit sufficiens ut s. e. cum nobis olim et .j. e. cum dilecti ubi multi meliores erant in ecclesia et tamen sufficit ne in alijs constat ut xvi. q. i. c. monasterium ¶ Confirmavit sed non est eo ipso quod elegit confirmasse videtur ut lxiij. di. in sinodo circa prin. et .ff. de auctoritate. l. i. sed istud non est verum ut .j. de fide instru. inter dilectos in. v. ceterum et. s. e. cum inter vniversas in fi. quoniam tanquam arbiter elegit et tanquam archiepiscopus confirmavit ut ar. ff. quando ap. sit l. i. in §. solet sic .j. e. quod sicut §. preterea et .j. de conces. preben. et ec. non vacan. in. c. postulasti Sed numquid potest irritare electionem propalam si in tempore confirmationis vel consecrationis probetur eidem crimen in modum excep. ar. quod non quia cum ipsam electionem teneatur defendere eam non debet impugnare ar. .j. de na. ex li. ven. c. vno et .j. de cleri. coniuga. diversis fall. et .ff. de condi. indebi. in. l. frater a fratre et .ff. si servus vendi. alcius sed si est ita quia tanquam alius confirmat et tanquam alius eligit ut ar. iij. q. vij. §. tria in v. si contra patrem pupilli et de hoc etiam dixi plura ar. s. e. cum inter vniversas ¶ Subscriptum colligitur hic ar

a ꝯtrio ſenſu ꝙ ante ſubſcriptionem poſſunt electores recedere ab electione ut .j. de cenſi. olim ⁊ .1. q. vij. ſaluberrimū ⁊ lxiij. di. ꝗto ſed tamen iſtud nō eſt verꝫ nam poſtq̄ electus eſt aliquis nō poſſunt electores mutare vel variare ſuum ꝓpoſitum dūmodo et ipſe electus velit ꝯſentire ut .j. dicitur primo etiam ante electionem factam publicatione tamen facta ſcrutinij variare nequeunt electores ut .j. e. publicato ⁊ ar. .j. e. in cauſis et .ff. de ſeruitu. ruſti. predi. in l. ꝑ fundum ⁊ .ff. de regul. iur. nemo primo etiam ſi nolunt illū eligere in quē maior et ſanior pars ꝯſentit debent per ſuperiorem ꝯpelli ut .j. e. publicato nam illum tenētur eligere ex quo ſic iam ꝓceſſum eſt ut .j. e. quia ꝓpter ❡ Quaſi ꝯiugal. ſed in veritate ꝯtractum non eſt ante cōfirmationem ut .j. ti. ꝓxi. c. ij. ſed hͦ ideo dicit quia nō poſſunt ab eadem recedere ⁊ quia etiam vinculum illud nunciatū eſt ⁊ ideo tanq̄ ꝯtractum videtur ut .j. in ti. ꝓximo .c. ſi. ſed in veritate ꝯtractum non eſt vinculum ꝯiugale ꝑ ꝯſenſū eligendum ⁊ electi ante confirmationē ut .j. in ti. ꝓximo inter corꝑ. vͦ. cū non debeat ⁊c. et .j. ut lite non ꝯteſ. q̄m i. ꝟ. ſi vero in prin. ⁊ ideo dicit ꝗ ſi quia bene poſſ renunciare ante ꝯfirmationem ſine licētia dñi pape ar. decre. predicte inter corꝑ ut ibidem notatur in vͦ. ſicut autem ❡ Ex alijs nam ipſe erat ꝺ alia eccleſia ⁊ etiam in eadem erāt ydonei ❡ Reſilire ar. ꝯ. .ſ. de poſtul. bone ⁊ etiam aliud in electione ꝑ quā ius poſtulato acquiritur ut viij. q. ij. dilectiſſimi ſed ꝑ poſtulationem non acquirit ius poſtulato ut .ſ. de poſtul. c. pe. ꝓximo poteſt dici ꝙ idem eſt ſi poſtulatio eſt publice facta in ſcrutinio vel etiā ſuperiori ꝑſentata non poſſunt ab ea recedere poſtulantes ut .ſ. ꝺ poſtul. bone ij. et ut dixi. .ſ. de poſtul. c. ſi. ⁊ pe. ❡ Compromiſerint maxime ſuple nam idem eſſ ac ſi cōpromiſiſſent ut dicitur .ſ. nam ſiue ꝯprimiſerint ſiue non nō tamē pñt mutare ſuum ꝯſenſū ut dictum eſt ❡ Volentes ut voluntas impleatur neceſſe eſt nam ubi eſt opus facto volūtas non ſufficit ut .j. de eo ꝗ mit. in poſ. cā rei ſer. ꝯſtitutis et .j. de bigamis nuper jobes

Dubium ꝯſcientias no. cōſcientias eligentium examinandas ſicut conſcientiam accuſatoris ut ij. q. vij. ſi qui ſunt ❡ Reſtmauerunt q̄m ita mādauit papa ꝙ ſi altera pars nollet ut ipſi iudices terminarent cauſā tūc cām inſtructam ad ſe. ap. remitterent nam al' non fuiſſ eidem licitū recuſare nam iudicium redditur in inuitum ❡ Numerus ex eo eñ ꝙ hic dicit in fine colligitur ꝙ numerus prefert auctoritati ut .j. de apoſta. c. ij. non enī preferenda eſt dignitas niſi cum numerus eſt par vel etiam in modicum excedit ut .ff. de pac. maiorem ⁊ .j. e. eccl'a veſtra ij. ubi numerus nō prefuit .j. de teſti. in noſtra et de hoc etiam dicemus .j. e. in illa decre. eccl'a urā ❡ Dignitate eccl'e in quibus ꝯſiſtit auctoritas ut lxiij. di. c. i. ❡ Preſentate ⁊ ſic ñ remiſerunt cām ſufficienter inſtructam ⁊ ideo male fecerunt nam cām ſufficienter inſtructam remittere debuerūt ut .C. de ap. ne cauſas et .j. de ap. ꝯſili

ex aduerſo ꝙ cum ſeptem eſſent canonici ſaonen. ſe in capitulo receperunt de futura electione pontificis tractaturi ſed archid. archipſbitero et prepoſito dictū aſtenſem prepoſitū nominantibꝰ fuit a prefato ſtephano obuiatum aſſerente ipſum morbo epiletico laborare ꝓ quo alia vice fuerat tanq̄ inabilis recuſatus nec ad eccleſiam aliaꝫ deberet fieri tranſitꝰ donec reperiretur ydoneus in eccleſia ſaonen. et infra. ❡ Poſt hͦ archipreſbiter pro parte altera de rato ut dicebat litteris premunitus ipſe vero ſtephanus ꝓ parte ſua in medyolanen. archiepiſcopum ꝯpromittere curauerunt qui magiſtrum .G. modicenſeꝫ canonicum eis dederit in epiſcopum et etiam cōfirmauit et infra ❡ Diſcretioni veſtre mandamus quatenus cum conſtet electionē de prepoſito memorato a maiori et ſaniori parte capituli celebratā fuiſſe publicatam etiam ⁊ ſubſcriptam ſi dictus prepoſitus eidem electioni conſenſerit ut per mutuum conſenſū eligentium et electi quaſi ꝯiugale vinculum ſpiritualiter ſit contractū niſi ſufficienter ſit oſtenſum eundem morbo epilentico laborare ſuper quo cōtra ipſum dicitur appellatū vos non obſtante ap. obiecta ſi qua ex alijs cauſis ſuperius memoratis ꝓponitur interpoſita cum eas friuolas reputemus electionem cōfirmetis ipſius non obſtāte ꝙ poſt talem electioneꝫ a prefato archiepiſcopo ꝓponitur eſſe factum etiam ſi a partibus in eum fuerit compromiſſum cum electores a tali electione ſic nequiuerint reſilire ❡ Quod ſi electores illius non compromiſerint in archiepiſcopuꝫ memoratum etiaꝫ ſi dictꝰ prepoſitus nōdum electioni facte conſenſerit eo tamē conſentire volente dūmodo a morbo ſit immunis obiecto vos electionem ipſiꝰ nichilominus cōfirmetis. ❡ Item preneſtino epo apoſtolice ſedis legato.

Dudum ad audientiā noſtram queſtio eſt ꝯlata ꝙ cum vacante prepoſitura colonienſis eccleſie in duo ſe vota eligentiū diuiſiſſent cauſaꝫ iudicibꝰ duximꝰ committendā ⁊ infra

tutis ⁊ .C. de teſt. l. i. ⁊ ij. ❡ Procedendū procedi͡tur tamen ꝗ ꝯtinuationem in cā ap. ut .j. de ap. ſepe ⁊ .C. de tempo. ap. in l. ſi. in ꝟ. illud ſed tamen hic nō fuit cā ap. ❡ Electionis tempore iſta tria precipue requiruntur in epo ut .ſ. e. cum in cūctis ⁊ nota ꝙ in huiuſmodi electionibus tempus electōis ſpectatur an ſint tunc ydonei ut .j. de etate ⁊ quali. cū bone ⁊ .j. de elē. epo mu. in .c. poſtulaſti ar. .j. c. audiuīs ar. ꝯ. .ſ. de poſtul. bone ij. et .j. e. qꝺ ſicut in ꝟ. ſi autē ſo. tempus enī electionis debet ſpectari et ſi tunc nō tenuit electio ipſo iure non poteſt tamen tractu temporis conualeſcere ut in ꝓm iſ concorꝺ. et xvi. q. iij. in ꝟ. poteſt ubi enī qꝺ ab initio ⁊c. Si vero ab initio non erat nulla ipſo iure ſꝫ tantum per exceptionem poterat caſſari et tunc etiam tractu temporis rata pōt haberi et ſic loquūtur omnia cōtraria. Item nota ar. initium eſſe ſpectanduꝫ ut .v. q. i. in .c. primatus et xvi. q. iij. ſi ſacerdotes et lv. di. in .c. precepta et .j. de ꝓbati. in .c. poſt ceſſionem et .ff. de origi. iuris l. i. et .ff. de regu. iuris qꝺ ab initio et .ff. de minoꝛ. in l. denique ꝟ. i. et .ff. de pub. iudi. in l. is qui et .ff. de iur. omni. iudi. cum quodam et .j. de foro cōpe. c. ꝓpoſuiſti ꝯꝰ eſt ⁊ .ſ. de iure. cam te .ff. mādati. in l. ſi procurator et .ff. ad maced. ſi tamen et .ff. de pen. l. i. C. de teſti. l. i. ⁊ .ff. de vac. mun. l. munera et .ff. de pecu. licet in ꝟ. ſi filius in fine. Item ar. ꝯ. nūcium nō eſſe ſpectandū ꝑ finem .j. de teſti. cogen. preterea et .j. de ſpon. impub. in .c. acceſſit et in .c. litteras et .ff. de ritu nuptia. in l. ſi quas in ſenatorio et .ff. de iur. fiſci non intelligitur in ꝟ. ſi quis palam et .ff. de iudi. cum furioſus et .ff. de ſtatu hominū liber homo inſti. de ingeñ. in ꝟ. ſufficit ꝓ utraq̄ parte et .ff. commun. diui. in l. preceptum eſt. Solutio verū eſt initium eſſe ſpectandū ut in contractibus vel quaſi et in delicto l' quaſi in omni enim negocio ex quo actio oriri poteſt et etiam in decretis et etiam conſtitutionibꝰ initiū eſſe ſpectandū niſi ꝓpter fauorem aliud contingat ſicut eſt in matrimonio vel etiam in libertate ut patet per concordantias proximo poſitas illud autem ꝙ dicitur finem eſſe ſpectandam tunc habet locum an id debit vel non dedit ſiue etiā qñ videtur donauiſſe vel etiam qñ poſſedit ſeu reſtituit ſi ue cum capere potuit ut in autenti. de nupti. in ꝟ. quia vero hactenus et .ff. de alimē et cibā l' inela inſpicitur enim tempus ꝗ capax eſt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Ipſi vero partes ad ſuaꝫ
preſenciam duocarunt re
ceperũt teſtes examinaue
rũt eligenciũ cõſciencias
audiuerũt allegaciones v-
triuſq; et q̄m ꝓpoſitus ſã-
cti gegorij eorum ſenten
cie ſe aſſeruit nolle ſtare
proceſſum ad ſedeꝫ apoſto
licam deſtinauerũt et in-
fra ❡ Cumq; nũcij prepo
ſiti ſanctoꝝ apl'orum ſta-
tuto termio a iudicib; ad
noſtram. p̄. acceſſiſſent ſã
cti gegorij prepoſit⁹ nec
venit nec miſit ydoneum
reſpõ ſalem et infra ❡ Ge
ſtis igitur iudicij diligent̄
inſpectis inuenimus ꝙ ꝓ
prepoſito ſanctoꝝ apoſto
loꝝ auctoritas pro prepo
ſito vo ſancti gegorij nu
merus eligenciũ faciebat
cum primus a xiiij. cum p
ſonis cum canonicis qui a
lios dignitate etate ⁊ tem
pore precedebant ſecundũ
vero a. xxiiij. fuiſſet elect⁹
et infra ❡ Cum aũt alle-
gaciones pro eodem prepo
ſito ſancti georgij coram
iudicibus ipis ꝓpoſite no
bis non fuerint preſentate
ꝓpter quod nõ potuimus
ſcire per nos quid obiece
rint vel quid reſponderint
ad obiecta ſicq; cã remiſſa
nõ fuit ſufficienter inſtru
cta ad diffinitiuam ſentẽ
ciam nõ duximus procedẽ
dum ſed decisionem cauſe
ipſius alijs iudicibus com
miſim⁹ ſub hac forma vt
vel ſi notoriũ eſſ& vel ꝑ ea
que iam dicta erant cõſta
ret ꝙ prepoſitus ſancti ge
orgij electionis tempe pa
teretur vel in ordinib; vel
in ſciencia vel etate defectũ
quĩ eum iuxta ſanctiones
canonũ īpediret ad huiuſ
modi officium promoueri
ei nõ obſtante ipſius abſẽ
cia corporali ſilencium im
ponentes prepoſito ſancto
rum apoſtoloꝝ prepoſitu
ram adiudicarent eandem
alioquin cũ in eum nõ ſo
lum plures ſed due pene ꝑ
tes conuenerint et impedi
mentis ceſſantibus appare
at ꝙ eum bono zelo elege
rint prepoſiti ſanctoꝝ apo
ſtoloꝝ electione caſſata ele
ctionem confirmarent ipſi
us et ei facerent tanq̄ ꝓpo
ſito reſponderi ❡ Item ca
nonicis maguntinẽ.

Bone me. maguntiñ.
archiepiſcopo viaꝫ
vniuerſe carnis ingreſſo.
et quibuſdam petentibus
warmaſeñ. epm quibuſdͦ
vero archiepiſcopũ urm

vt. ff. de iure fiſci. in. l. non intelligitur in. §. ſi quis palam ⁊ ſi ago
ꝗ te ⁊ michi nõ ꝯpetit ius ſi tamen tempore ſentencie ꝯpetit tunc
ſequetur ꝯdemnacõ ut. ff. de peti. queſitum. ff. de rei vendi. ſi autem
§. ⁊. ff. depoſi. l. i. in §. nõ tantum ❡ Ordinib; talis enĩ electõ nul
la eſt ⁊ tunc deuoluitur poteſtas eligendi ad alios licet eciã pau
cos ut patet hic ex
preſſe tu tamen iſtõ
intellige quando ex
certa ſciencia intelli
gitur nam al' nõ eſ
ſent priuati. du; ta
men ꝓbarent igno
ranciam ⁊ ita iſta
tria ⁊ quodlibet eo
rum reddunt electõ
nem nullã ut patet
hic ❡ Abſencia cor
poralis ſic. j. de re iud
cũ olim ⁊ bene põt
ꝗ abſentem ꝓcedi i
iſto caſu eciam licet ñ
conteſ. ut. j. ut lite ñ
cõteſ. q̄m fre. in §. poꝛ
ro ar. ꝗ. j. de dolo ⁊
ꝯtu. cum olim ſed il
lud autem habet i-
bidem locum i eo q̄
appellauit illud aũt
qd̄ dixi ꝙ poteſt ꝗ
abſentem ꝓcedi intel
ligitur eo legittime
citato ❡ Impedim
tis ꝗ eundem ꝓpoſi
tis in etate in ordinĩ
b; in ſciencia ⁊ eciaꝫ
in alijs. b.
Bone me. con-
ſtaret nam ſi
iſtud eſſ& de iure con
inum debuit perdere
primam ⁊ ſecundaꝫ
vt vij. q. i. in. c. qui e
piſcopus ⁊ in. c. ſi
quis epõs. j. de traſ
la. q̄to ❡ Munda
ret ſic. j. c. qualiter
et. j. de preben. in. c.
cum iam dudum. ❡
De iu vel cau de vi
olencia impreſſione
inferenda ut. j. c. cũ
vinton. ut notatur i
iſto caſu ſed ibidẽ ſu
it illata ❡ Metue
bat vt. ſi citati ñ po
terant venire ad ec
cleſiam cathedralem
debebant tamen cõ
ſtituere ꝓcuratorẽs
qui vice ipſoꝝ fun
gerẽtur ut. j. e. quia
ꝓpter ⁊ ſic videt ꝙ
non valuiſſ& eorum
appellacõ quominus alij ꝓcedere potuiſſent non tamen credo ꝙ
eciam hodie talis appellacõ bene valeret nã ex quo maior pars mi
norem citat ſi iuſta cauſa impedit quare venire nõ poſſunt debẽt ꝑ
ſe conſtituere ꝓcuratorẽ vt. j. e. ti. quia ꝓpter al' enĩ credo ꝙ electio
maioris ⁊ eciam preſentis ptis valeret ꝑ eandem ꝯſtitucionẽ ꝙ
ꝓpter al' enĩ nõ valuiſſ& ap. licet poſſ& ſuppleri maxime ſi vocati non
fuiſſent ſi aũt maior pars canonicoꝝ iuſta de cã eſt abſens nec ve
nire põt ad eccl'am in qua debet electio celebrari ⁊ ſunt in loco in
quo debent ad electionem vocari tunc ſatis credo ꝙ minor ps debꝫ
ire ad maiorem ſi põt ⁊ e conuerſo vel ad locũ cõmunem ꝯueniãt om-
nes vel ꝯſtituere ꝓcuratorem ſi venire nõ poteſt ut. j. e. quia ꝓpter
xxiij. di. in nomine dñi circa mediũ vbi dicitur ꝙ ſi electio dñi pa
pe in vrbe romana nõ poteſt fieri tunc exeant ad locũ ydoneum ſꝫ in caſu i
ſtius decre. erat tale impedimentũ in quo abſentes nõ debebant ire nec da
re ꝓcuratores timebant enĩ ſibi vim fieri in electõne. i. violentam impreſſi
onem ⁊ ſic nõ habuiſſent liberam poteſtatem eligendi nec eoꝝ ꝓcurato-
res ⁊ ideo tenuit eoꝝ ap. ꝓpter iuſtum metũ impreſſionis ⁊ ita ſolus tal'
timor bene ſufficiat licet impꝛeſ
ſio nõ fuerit ſecuta vnde de ſꝫ
mandauit dñs papa inqui
ri ar. op. ff. loca. in. l. habita-
torẽs in §. vltimo ⁊ in. l. itẽ
queritur in §. exercitu al' au
tem debebant ire vel eciam ſi
habebant aliud impedimẽ
tum iuſtum debebant ꝓcura
torem ꝯſtituere al' debent ad
electionem ꝓcedere q̄m voca
ti erant ꝑ illam ꝯſtitucõnem
quia ꝓpter in ſpirituali vero
ſicut in matrimo. carnali de
bet eẽ liber cõſenſus ut. j. de
ſpon. cũ locum maguntiñ. fa
uebant philippo ꝑ cuius po
tenciam narnacenſis epõs fu
it poſtulatus ⁊ eciam intru
ſus prepoſitus vero fauebat
ottoni qui electi erant in di
ſcordia vnde timebant ipſe
et ſui ꝙ nõ poſſent liberꝝ ha
bere in electione ꝯſenſũ vnde
appellaũnt ex illa cã que iu-
ſta fuit vnde in illũ locum ſe
curum vtriq; parti cõuenire
debebant ❡ Conſtaret nam
al' non valuiſſ& appellacõ vl'
poſſ& ſuppleri maxime ſi voca
ti nõ fuiſſent ❡ Contra ip
ſum hac excepcione ut. j. de
ap. an ſit deferendũ ⁊. c. con
ſtitutis. j. de ap. quia fruſtra
ff. de mino. auxiliũ ⁊ xvij. q
iiij. frater et coeps ⁊ xij. q. ij
de viro ❡ Preter. licenciam
vnde priuandi ſũt poteſtate
eligendi illa vice ut. j. d traſ
ar. q̄to que põt aſſignari in
ꝯtrarium quia hic nõ fuerunt
ꝓuati ipſo iure eligendi po
teſtate vnde tenuit eoꝝ ele
ctio poſtea facta ſed ibi dicit
papa ſuſpendimus ⁊ ibidẽ
ſoluitur ❡ Confirmaret qd̄
ſi eccl'a maguntinenſis tali
modo non recepiſſ& tũc lega
tus inquireret de vtraq; par
te ꝛc ❡ Recepit ⁊ ita quan
doq; ꝓbatur ⁊ examinatur
qd̄ notoriũ eſt ar. xxiiij. q. i.
pudenda in fi. ⁊ xi. q. iij. eoꝝ
qui accuſantur q̄m licet ali
quid ſit manifeſtum eius ta
men appellacio nõ eſt negli
genda ut. ff. de ventre inſpi.
l. i. in §. q̄uis ⁊ nichil tam i
dubitat. eſt quin recipiat q̄ndam ſolicitam dubitacionẽ ut i aut. de trebel
circa mediũ cõſti. in coll. iiij. in. v. ſi ꝓinde ⁊ ita pocius recipiuntur hic te
ſtes ad cautelam q̄ eciam ex habũdanti ius ſpual' autem et tempale ali
quid ꝓbatur ut. ff. de muñ. l. cum in pꝛim. §. de iure neceſſit. quoniã ſi tranſi
uit non potuit eſſe nõ notoriũ ut. j. de tranſl. q̄to vel forſitan quia nõ erat
ſibi notorium ❡ Caſſauit. i. reꝓbauit vel irritam nunciauit ut patet. ſ. q̄
cõſtitit ei qd̄ adminiſtrauit ⁊ eciam recepit eccl'am preter auctoritatem ſe
dis ap. ❡ Pauciſſimi ſic. ſ. de poſtul. gratum ❡ Et infra ſub iſto. j. nota
ꝙ fautores epi iuerunt ad curiam ⁊ conqueſti de eo fuerunt coram papa.
❡ Proceſſiſſent videlicet ad teſtium recepcionem card ❡ Notorius ſic. ij.
q. i. de manifeſta et. j. de accuſ. in. c. euidencia ❡ Preſumitur ſic. j. de renũci
in preſencia ⁊. j. de re iudi. ſicut et. j. de ꝓbac. poſt ceſſionem ij. q. vi. ſꝫ eciaꝫ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

tunc prepoſitum ſancti pe
tri maguntin. ſibi eligenti
bus in paſtorem preneſti
no epiſcopo apoſtolice ſe.
legato dedimus in manda
tis ut ſi eundem epiſcopũ
quo ad temporalia vel ſpi
ritualia recepiſſe cõſtaret
eccleſiam maguntin. vel
miniſtraſſe i temporalib9
aut ſpiritualibus in eadez
poſtulacionez factam d ip
ſo irritam nunciaret et in
fra ¶ Demũ inquireret de
ipſius electione archiepi
ſcopi veritatez et ſi ei d ui
quaz ipſe et ſui metuebãt
conſtaret eo non obſtante
q poſt appellacionẽ ad noſ
interpoſitam in ipſius ar
chiepiſcopi fuerat electõe
proceſſum cum alij qui ap
pellacioni ad nos interpoſi
te ne ſine ipſo ac ſocijs eiꝰ
haberent in electione pceſ
ſum non duxerint deferen
dum uti contra ipſum hac
excepcione nõ poſſent qm
fruſtra legis auxilium inuo
cat qui committit in legez
¶ Sũ nec ab eis poſſe obi

ci videbatur q idem eſſꝫ a
pauciozibus ſecundũ eoruz
aſſercionem electus cum ip
ſi appellacionem legittime
ad nos interpoſitam ptem
nentes et preter licenciã no
ſtram recipientes epiſco
pum memoratum reddide
runt ſe indignos electio
nem archiepiſcopi confir
marent et infra ¶ Licet au
tem eſſent notoria que fue
rant cõtra dictuz warmañ
epiſcopum et eius fauto
res obiecta predictus ta
men legatus ad maiorem
cautelam multos teſtes re
cepit ex parte ipſius archi
epiſcopi productos iuxta
ipſe iuxta mandati noſtri
tenorem procedens poſtu
lacionem factam d warma
nenſi caſſauit et electionẽ
archiepiſcopi memorati
quã a pauciſſimis celebra
tam curauit auctoritate a
poſtolica cõfirmare ipſum
q ordiauit i preſbiterum
et tãdem i archiepiſcopuz
cõſecrauit et infra ¶ Cõtra
legati vero proceſſum hic

plicant. ff. de public. quiciamqz ſed non preſumit de perſona iudici in preiudiciũ
alterius niſi quatenus terminis conſtiterit documentis ut. j. de pbac. qm ꝯ et vi.
q. vlti. actor ¶ Negantis factũ ſic. j. de renunc. in c. ſup hoc et. j. de pbac.
qm ꝯ et vi. q. vlti. actor ¶ Naturam. i. ſcdm curſũ ſolitum cirx ut. C. de reb9 cre
di. in bone fidei vel cciam p rex naturã. i. ſcdm naturalem pbacionẽ. i. p cau
ſas rex ea que nõ ſunt non
pbantur per aliquã ciim cauſ
cum qd nõ eſt nulla eſt cauſa
nõ cum racio iuris prius q per
ſona inquirenda eſt. C. de iu
re codicill. quidam referũt
in ꝟ. i. ſed ea que ſũt pbãtur
de hac negatiua Item nota
q tribus modis dicit nega
tiua eſt cum quedam negati
ua facti. iuris. et qualitatis.
Item negatiua facti duplex
eſt videlicet pura et ſimplex
que non habet in ſe determi
nacionem loci vel tpis vel al
terius rei et iſta negatiua ñ
poteſt pbari directe vel eciã
indirecte ut ſi quis dicat ſe
nunqꝫ fuiſſe citatum vel eciã
ſi quis dicat ſe nunqꝫ ꝯtraxiſſe
cum bertea et de tali negati
ua loquitur hic et vi. q. ſi. in
ꝟ. actor vnde honus pbadi
transfertur in aduerſariũ et
hoc ideo quia negociacionum
non ſunt cauſe vt dixi ſi aũt
addiciatur tempus aut locus
vel quid ſimile tũc poteſt ідi
recte pbari ut. j. d teſti. ex te
nore et in c. ſeries et. C. de ꝯ
hen. et comitten. ſti. in. l. opti
mam i ſi. ut ſi exhibeat iſtru
mentum in quo ꝯtineatur ſti
pulacio facta tali die et loco
vt in predictis iuribus nõ ei
obſtat quod dicitur. j. de p
bac. circa. j. de teſti. tam lit
teris in ſi. quia ibi non pfer
tur directe vel eciã indirecte
ſed tantum preſumptiue Item
negatiua facti pbatur cũ ha
bet in ſe implicitam affirma
tiuam ut ſi dicat ego nõ ſpõ
te renunciaui. q. d. coactus
renunciaui et iſtud debet p
bari ab eo qui hoc negat ut
j. de renunc. ſup hoc Item ne
gatiua iuris bene pbat ut ſi
tu negas emancipacionem
recte factam ꝫ ipſi tu debes
pbare ut. ff. de pbac. in. l. ab ea parte in ꝟ. i. quia qui negat aliquid iuſte
factum dicit illud iniuſte factum unde illud debet probare negatiua cum qua
litatis dicitur iſta iſte non eſt ydoneus hic cum negat qualitas et iſte non
eſt liminus vel iſte non eſt diligens ut nõ eſt ſoluendo ꝫ poteſt et eciã debꝫ
probari ab eo qui hoc dicit nam quilibet preſumitur bonus niſi ꝯtra probe
tur. j. de preſumpci. dudum et. j. de ſeruti. c. vno et. ff. de l. ij. cũ quidam et in
l. cum pater in ꝟ. cogo. et. C. de moffi. t. omnimodo ar. ꝯ. C. de proba. ex eple
et in. l. ex perſona ¶ Singulares et ſic eſſꝫ inſufficiens teſtimoniũ illox ut. j.
e. cũ dilectus ad ſi. et. j. de accuſ. cũ dilect. in ſi. Si autem vnus iuraret de fa
cto. alterius tunc ſubiret anceps periurium qd eſſe nõ debet ut ff. de in litem
iuran. videamus et. ff. re. amo in. l. marcellus niſi ſic iuraret ego iuro q iſte
nõ fuit citatus q ego ſciam ſimile. j. de purga. cano. quociens in ſi. ſic viij.
q. iij. archaldus de hered. fal. in aut. in ꝟ. ſi vero abſunt coll. i. ad eſt ſub. ꝟ. ſã
cimus ubi dicitur q teſtes iurant q nõ ſunt conſcij alicuius malignitatis fa
cte ab herede hoc eſt dicere q ipſi ſciant et ſic patet q nullus poteſt proba
re ſe nõ fuiſſe citatum ſed tantum illi incũbit probacio qui dicit aliquem fu
iſſe citatum nõ ei qui negat legatus cum eos citauit qd tamẽ apparet ex eo
q ipſi ad legatum nũcium detulerunt et ex eo q dicit omnia preſumunt le
gittime acta vel incũbit probacõ ei qui dicit aduerſariũ fuiſſe citatum nõ ei
q negat Sed nõne. c. excuſatur ſi quilibet de. c. iuret ſe nõ fuiſſe citatum et

videtur q ſic negatiua cum probat videlicet p iuramentum ipſius
vt. ff. de iure iuran. l. iij. ꝟ. quacũqz et. j. de teſti. preſenciũ et de excep.
in c. paſtoral et licet ſit probatũ de capitul nõ tamen ſinguli pro
bant de ſe ſed talis probacõ non releuaret capitm Sed qualit pro
babit. c. fuiſſe citatum dico q p ꝫ q citacionis littere diriguntur ca
pl'o et alijs maiori
bus de. c. ut ar. ꝫ. de
poſtul. ad ꝫ et ſimĳ
di. ꝯmeſſaciones in
ſi. et. j. de ſimo. veni
ens et inſti. de iure
natura. ꝟ. ſenatus et
ff. de condi. et demõ
in. l. municipibus ar. j.
de procura. in. c. ſi. l
eciam ſi non habet
illox copia videlicet
maio rum tunc ſuffi
cit legi litteras pub
licas in. c. ſiue i clau
ſtro preſentibus q i
ueniuntur ut. j. de do
lo et ꝯtuma. cauſam
que et. c. i. et. j. de cl'i. ñ
reſiden. in. c. ex tue
et interrogandi ſiit
viam ſeu parrochia
ni ſi uolunt defende
re ut. ff. ex qbus cau
maio. ergo. ff. de ſi
be. agno. l. i. et. ff. de
damp. infec. l. iiij. in
ꝟ. pretor Sed ſi lit
tere preſentent prel
et aliqbus maiori
bus et ipſe occulta
uerit litteras nec p
ſentauerit. c. eas et ñ
vadat et mittat ad
iudicem et ſic iudex
reputans. c. contu
max et totum. c. ſu
ſpendat vel excomu
nicet nunqd illi qui
non ſciunt ſunt exco
municati videtur q
non quia ppter con
maciam procurato
ris dñs non punit
ut. ff. ſi quis ius di
centi non ob. l. i. in
ꝟ. ſi procura. et. j. vt
lite non ꝯteſ. c. i. in ſi.
vbi cum minuitur a ꝯ
rio ſenſu q ppter cõ
tumac. procura. dñs non poteſt excõmunicari ſi dñs iſtud ignora
uerit tamen tucius videtur ut. c. petat abſolucionem quia preſump
cio non modica eſt ꝯ ipſum capitulũ niſi capitulum doceat ſe neſci
uiſſe ſed tamen non de facili poſſꝫ iſtud pbare ar. q poſſꝫ. j. de pba
c. c. iij. ar. q. c. ſit excomunicatum. j. de ſen. ex. romana in ꝟ vltimo
Securæ. alioquin ſi non potuiſſꝫ ſecurus ire tunc. l. tunc poterat ap
pellare ab eo niſi ſecurum locum eidem puidiſſꝫ ut. j. de ap. ex parte
et. j. vt lite non ꝯteſ. accedens. ij. ſed ꝫ fuit falſum vt hic dicit et ſi
hoc eſſꝫ tamen potuit mittere procuratorem ſicut miſit nuncium vt. j
de ap. conſtitutus et hic Sed nunquid tenetur quis mittere procura
torem quando ipſe non põt ire ut puta quia locus eſt ſibi ſuſpe
ctus vel al' impeditus nõ credo quia nemo compellitur mittere pro
curatorem et precipue in magnis cauſis ut erat iſta ut. j. de procura
querel. ubi de ꝫ ſed mittere debet qui pponat excep. nam al' tene
ret excõmunicacio p cõtumacia ut. j. de ap. ſi duobus ¶ Nuncium
nota ſimplicem nũcium nõ audiri ut ar. j. de procura. alia quid et. j
de dolo et contu. cũ dilec. ar. ꝯ inſti. per quas. p. nob acquiri et
ci prim. ꝟ. i. ff. depoſi. l. i. in ꝟ. ſi te rogauero et. j. d offi dele. in. c. pru
denciam ¶ Ex tribus videlicet preſumpcione quia virum predi
ctum paſtorali dignitate contra formam canonicam nõ ſolũ eligẽ

facere videbatur q non a tatis warmacẽ· episcopo et eius fautoribus processisset ¶ Porro excessus notorius examinacione nõ indiget et pro hijs que a iudice sunt acta presumitur q omnia rite fuerint celebrata quãuis et q citati ñ fuerint non posset de facili comprobari quia negantis factum per rerum naturam nulla est probacio et si quilibet de se posset asserere q ad eum citacio minime peruenisset singuli tamen vestrum essent in suo testimonio singulares ad ipsum quoq legatũ si voluissent scire possent procuratorem ydoneum sicut nunciũ destinare et mitra ¶ Nos igitur et si apl̃ice auctoritatem iudiciariam presumamus pro hijs que acta sunt a legato illi tamẽ plus innituntur racioni q aduersarij archiepiscopi ex tribus causis predictis se vsq adeo reddiderũt indignos q cõtra eum non debebant audiri vnde qđ de ipso factum fuerat non poterat per eos impediri q̃niam eciam si electores eiusdem partis pariter deliquissent ut se reddidissent indignos ad nos deuoluta esset hac vice ordinaciõ ecclesie maguntiñ· quare dictum archiepiscopũ sine iuris iniuria potuissemus eidem ecclesie preficere in pastorem· ¶ Super hijs igitur habito diligenti tractatu cassacionem postulacionis facte de warm̃ episcopo ratam habemus electionem archiepiscopi confirmantes ¶ Item clerici sancte agathe

Querelam quam. G. tituli sancti vitalis presbiter cardinalis per yconomum ecclesie vestre cuius idem cardinalis est gubernator contra· p· presbiterum ecclesie sancti saluatoris super ecclesia ipsa proposuit celestinus papa predecessor noster nobis i minori officio cõstitutis audiẽtes

Sed eciam recipere presũpserũt cõtemptu q postq̃ eorum procurator nostras lr̃as reportauit quibus mandabatur q si maguñ. episcopus in temporalib᷒ et spũalibus ministrasset ipsius electio cassaretur ipsi postmodũ tanq̃ electo suo sicut ex eorum litteris apparet quibus cũ suum electum nominant temere paruerunt et blasphemia quia q̃ntum in eis fuit legatũ nostrum blasphemantes et dicẽtes eum fuisse corruptũ pecunia sũt mentiti hec lr̃a est in registro et sic ex istis tribus causis se indignos reddiderũt vt non debeant audiri innoc· iiij ¶ Ex tribus causis videlicet quia non detulerũt ap· et eciam idignũ sine licencia dñi pape receperunt et q citati non venerunt et quia ille se immiscuit administracõi te(m)p̃ali cũ potius fuit vt videtur q illi ad electionẽ processerũt sine illis q̃ apl̃ice vnquam timebant nõ poterant venire q tunc in locum secur(um) debebant omnes cõuenire et eciam q idem ep̃s sine licenciã a dñi pape transiuit q̃· s· e· cõsideramus sed q̃· j· e· auditis vbi vtraq cassatur q facte fuerunt electiones post ap· et prima eciam nõ cassata facta fuit secũda et idem debuit hic fieri quia vtraq electio post ap· facta fuit p̃ et istud opponitur eo ipso q primi postularunt post ap· sine alijs non fuerũt ipsi priuati ptãte eligẽdi q̃m et alij poterant cõsentire et eciam renũciare ap· ut· s· de postul· bone· ij· et in decre· predictis cõsideraimus et· c· auditis ergo eadem electio debuit eciã hic cassari cũ prima postulacio ñ fuerat nulla ipso iure· s· p talem postulacõe(m) post appellacõem nullũ ius acquisitum fuit vel grã quã petere possz et postulantes poterãt eciam resilire a tali postulacõne cũ nõdũ presentata esset supiori ut· s· de postulacõe i· c· bone et sic habebant ptãte(m) adhuc eligendi et poterant cũ alijs eligere si voluissent sed postea cũ reciperent eũ sine licencia pape et in cõtemptũ ipsius cũ tamen ñ possent tunc primo amiserũt potestatẽ eligendi et magis delinquerũt q̃ si indigñ· videlicet natum illegittime scienter eligerent et plus est eciam ipso facto deliquisse q̃ verbo ut· j· de ap· c· cũ illorum et plus est cõtempnere viuam· l· q̃ mortuam ut in autẽ· de fide istrumen· ut patet in integrã et si eciam penes illos remansit penes alios ius eligendi q̃uis essent pauciores ut· s· de postul· grãtũ et eciam appellacionem non pñt opponere cũ ipsi q̃ ap· deliquerũt et cõtumaces fuerunt et ita ex tribus causis predictis se fecerũt idignos sed tamen precipue ex vna amiserunt ius eligẽndi videlicet recipiendo eũ sine licencia dñi pape alr̃ si non recepissent illũ nõ amisissent temp᷒ eligendi et ptãtem ut patet in integra quidam volũt dicere q ista decre· cõtinet grãm q̃ forsitan h̃ dicunt quiã intelligũt istam decre· q̃ electus fuiss᷒ anq̃ mag· recepissent guaf· vel eciam

administrasset sed si h̃ fuiss᷒ q tamen tũc grãm cõtineret vel eciã tu dic q ex tribus presumpcõne videlicet q virum preditũ dignitate q̃ formam canonica(m) nõ solum eligere sed eciã recipere presũpserunt q postq̃ eorum procurator nostras lr̃as reportauit in quibus mandabat q si maguñ· ep̃s in temporalibus et spũalibus ministrasset ipsius electõ cassaretur ipsi postmodũ quasi electo suo sicut ex eorum litteris apparet quibus cũ suum electu(m) temere apparuerit et blasphemia quia legatum nostrum quãtum in eis fuit eum infamantes eum fuisse corruptum pecunia sunt mentiti ista lr̃a est in registro et sic ex tribus cãis istis se indignos reddiderũt vt nõ deberent audiri ¶ Ad nos dixit laur· q cũ omnes simul delinquũt eligendo indignũ tunc transfertur tantũmodo ptãs eligendi ad supiorem si nõ secundi post electionẽ priorum similiter eligũt indignũ tunc reuertit ptãs eligendi ad priores et facit eciam pro eo q dicit in lr̃a pariter· T· dixit istud nõ eẽ verum· j· e· cum vintoneñ· sed istud nõ est verum ymmo siue simul siue seperatim transfert ptãs ad supiorẽ sicut h̃ dicit et illud aduerbiũ pariter nõ notat p̃emptitatẽ temporis ad expectandũ q exigat vt simul delinquãt q̃ tantum vicij similitudinẽ et illa decre· cũ vintoneñ non facit p eo q tantum ibi vna pars peccauerat eligendo hominẽ idignũ illegittime natum apl̃ice qđ ius eligendi ad alios deuolutum fuit et illi licet qđ amodo deliquerint eligendo per impressionẽ nõ amiserũt ius eligendi et tunc primi et secũdi simul postea eligere debent vt ibidem dicitur Si vero vtraq pars peccat eligendo indignũ in electionibus ep̃orum et eorum superiorum siue eodem tẽpore siue in diuersis semper transfert potestas eligendi ad dominũ papam ut ista littera dicit sic· j· de conc· preben· in· c· quia diuersitatem et non reuertitur ad primos ut dixit lauren et eodẽ mõ tu intellige· s· e· cum in cũctis in· ¶ ceteri(m) que debet intelligi h̃m istam ut ad papã transferatur eligendi ptãs secus est cũ clerici sunt negligentes in eligendo nã tunc deuoluitur ptãs eligendi ad primũ superiorem ut· j· e· ne p defectu in electoib᷒ vero inferiorum platorum cũ eligit vel eciam cõfirmatur indignus p̃uari debet qđ dicit· s· e· cũ in cũctis in ¶ volũ· et· j· e nichil est Sed in cau̇ negligencie p̃uatur qđ dicit· j· de conc· pre· nulla exceptis abbacijs in quib᷒ donant tres menses tm̃ ut dicit illa dec· ne p defec· et qđ· c· cũ in cũctis debeat sic intelligi ex eõ apparet q ip· in· c̃· cũ in cũctis in ¶ ceteri(m) nõ dixit ad quem deuoluat ptãs eligendi nam dedit intelligere q ad· e· debet deuolui cũ de inferiorib᷒ dixit ad quos deuoluitur eligendi ptãs cũ eligitur seu cõfirmat indignus ut in· e· c· ¶ volũ· vt qđ de minorib᷒ cõcessit et de maiorib᷒ prohibuisse videatur Alij dicũt q tantũ ad supiore(m) proximũ deuoluitur ptãs eligendi et hic non erat primus supior nisi papa et ideo ptãs deuoluitur ad eũ et idem dicunt q in casu negligencie vt dicit illa decre· ne p defectu hodie vero de cõsuetudine semper deuoluit ad papam h· Sed in casu proposito omnes peccauerãt dicit similẽ omnib᷒ ꝛc· hic autem vtraq hoc ideo ptãs eligendi deuoluitur ad dominum papã q h̃ ñ ẽ ali᷒ superior h̃ in ill᷒ qui habẽt superiores ut patarchã l' archiep̃os tunc semper trãsferant ad primum superiorem ut· j· e· ne pro defectu ¶ Hac vice hoc ideo dicit q qui male eligunt nõ puniuntur ñ tantũ semel ut· j· e· auditis jo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cōmiſit ❡ Petebat enim ī-
dem yconomus prefatum
P ab eccleſia ſancti ſalua
toris quam in preiudiciū
eccleſie veſtre ac in iniuri
am cardinalis predicti oc-
cupare pſumpſerat remo
ueri cum ipſa eccleſia perti
neat ad eccleſiam ſancte a
gathe pleno iure petens pē
ſionem xvi· denariorū pa
pien· debitam eccleſie ſan
cte agathe pro eadem eccle
ſia i terminis ſibi reſtitui
de nouo ſubtractam· ❡
Predictus vero· P· reſpon
debat q̄ ipſe nullam iniu
riam irrogauerat card· nec
in preiudicium eccleſie ve
ſtre receperat dictam eccle
ſiam cum h̄ ad illam nullo
iure pertineat nec aliquam
ſibi debeat reddere penſio-
nem ſed ipſe per electionē
populi ad quem de āntiquā
conſuetudine ptinet a car
dinali ſancte ſuſanne cui e
adem eccleſia tanq̄ cappel
la ſuo titulo in ſpirituali-
bus eſt ſubiecta canonice
fuerat inſtitutus et infra.

Nos igitur racionibus vt
uſq; partiſ auditis dictum
P· ab impeticōe yconomi
veſtri ſuper electione ac in
ſtitucione de ſe facta in ec-
cleſia ſancti ſaluatoris ab-
ſoluimus et ſuper hijs pre
fato yconomo ſilenciū duc
imus imponendum ❡ Cum
nobis conſtiterit q̄ popu-
lus in quaſi poſſeſſione p̄
ſentandi clericū exiſtebat
quando ipſum preſbiterū
ad illam eccleſiam elegit
et cadē eccleſia ſpectat ad
titulum ſancte ſuſanne in
ſpiritualib9 pleno iure ſal
ua queſtione ſuper iure pa
tronatus inter eccleſiam
veſtram et ſepedicte eccle
ſie ſancti ſaluatoris popu
lum ❡ Quia vero fuit liq
do comprobatum q̄ penſi
ō xvi. denariorū papienſ·
mone te fuerit clericis eccle
ſie veſtre pro eccleſia ſan-
cti ſaluatoris in terminis
annuatim per multa tem
pora pſoluta ſed de nouo
ſubtracta ❡ Nos in eiuſdē
ſtatum papiendi h9 moi

Qvestiam audiendā no· ar· ad queſtionē ꝯnicalem q̄ ſi ille a quo ap
pellat efficiatur euiſdem iuriſdictōis ciuis eſt ad quem appellat q̄ in
ꝯhilominus ipſe pōt de cā ꝯgnoſcere ut· ff. de iudi· ſi is qui rome ar· ḡ· ff· de
iudi· ſi is qui iudiē et in· l· iiij· tamen honeſtius eſt ut cām deleget pmo vi
detur q̄ teneatur illam cām delegare ꝓpter preſumpcōem vitandā· ff· de iu
riſdi· ōim iudi· pretor ait ❡
Petens ꝛ· ita patet q̄ due
actiones inſimul pñt ꝓponi
in eodē libello ut· j· de cappel
lis mo· cum dilectus et· j· de
cā poſ· c· cum eccl'a ꝛ· in· c· ſe
quenti ꝛ· ff· fam· herc· in· l· he
redes in· ꝯ· de pluribꝫ ꝛ· ff· de
acti· empti· et vendi· in· l· nō
eſt nouum ꝛ· in· l· ſe· ſed vide
tur q̄ etiam iſte yconomus
non fuiſſ audiendus q̄ vi
debatur ꝯtrius in ſuā petitio
ne petebat enī illum· p· remo
ueri ab eccl'a petens etiā ab
eodem penſionem ſibi reſti-
tui iſta duo videntur ꝯtria vi
delicet q̄ remoueat et q̄ pen
ſionem ſoluat ſi enī ꝯdemna
retur ut ab eccl'a remouere
tur qualiter cōdemnaret ad
penſionem preſtand· ſic enī ꝯ
denaret qui nō eſt prel· vñ
ſentencia iſta nō preiudicit
eccle ſed ꝯtria petens nō au-
ditur ut· j· de ap· ſolicitud· ꝛ·
xxiij· q· vij· qd autē ꝛ· lxxiij·
di· geſta C· de mun· patro· in· l
pfeſſio tua in l· x· j· de iudi· ex
aminata dico q̄ etiam iſta ñ
obſtant nam licet petat re-
moueri interim tamē tanq̄
adminiſtrator l'imus eſt ha
bendus vt viij· q· iij· in· c· nō
ne ꝛ· reo etiam accuſato pōt
ſolui q̄d eidem debetur ut· ff
de ſol· in· l· reo Item a reo ac
cuſato poteſt peti qd deb9 ut
ff· e· ſed nec illud Item ſi tibi
ſit legatus vſufr· eiꝰ buta in
ꝯhilominus debes pſtare vt
ff· de vſufruc· in l· vſufru· reli
cto ꝛ· in· l· ſi pēdentes in ꝯ· ſi·
et quia hic ſic agebat ꝛc· ff·
ad mace· l· iij· j· de offi· del· co
ram ꝛ· ſi remoueret nichilo
minus ꝯdemnaret ad ſoluciō
nem penſionis nomine eccle
et teneret talis ꝯdemnacio ſi
cut ſi ꝯdemnaretur nomine
ſuo et ita etiam nomine eccleſie poſſ cōdemnari ar· xvi· q· iij· nolumus ꝛ· j
ut lite penden· quaſi p totū ❡ Conſuetud· videlicet que pueniт ex iure pa
tro· que dat ius eligendi ut· j· de cā poſ· cū eccleſia ꝛ· j· de hijs que fi· a prel
ſine ꝯ· c· ca noſcitur ❡ Yconomi videtur ergo q̄ cōcipienda ſūt verba ſentē
cie tantum in pſonam pcuratoris vel in pſonam ſyndici ꝛ· non principalis
ut· j· de cenſi· olim et· j· de cappell· mo· dilectus C· de ſenten· ꝛ· interlo· oi· iudi
l· i· vbi de h̄ ꝛ· ff· de neg· geſ· in· l· liberto in ꝯ· ſi· ſi enī dominꝰ deberet ꝯdēn
nari quare ḡ pcurator cōdemnaret ſiue caueret de iud· ſoluendo· q· d· nō
debet eē ar· ḡ· j· de pbaci· in· c· licet nam ibi cōdemnatur cōmune fauent· in p
ſonam pcura· nam in eo datur actio iudicati ut· ff· de re iudi· ſi ſe nō obtulē
rit et ideo a ꝯtrio dñs cōdemnat ec· fauentine vel dicas q̄ in cauſis ſpūalibꝰ
cōdēnacio debet fieri in pſonam dñi ꝛ· in cauſis matrio· ꝛ· criminalibus ut· j
de pcura· tue fraternitati ar· C de mulr· in· l· ſi· Sed dominus· in· dixit q̄ tūc
demum etiam pcurator eſt cōdemnandus quando dñs nunq̄ comparuit i iu
dicio q̄ tunc factus eſt dñs litis alioquin dñs condēnabitur nō et pcurator
ut· C· de ſen· ꝛ· interlo· oi· iudi· l· i· quia tunc nō fuit pcurator dñs litis quan
do poſt litem ꝯteſ· datur pcurator ꝛ· etiam ar· ad hoc· ff· de hijs qui notan·
infami· furti· in ꝯ· ſi quis dñs jo· ꝛ· b· et h· dicunt q̄ etiam ſiue ab inicio ſiue
ex poſt facto pcurator interuenit in perſonam pcuratoris transformanda ē
ſentencia ut· C· de pcura· michil arbitramur ꝛ· ff· de nego geſ· liberto in ꝯ·

vltimo et· ff· de pcura· qui nomine pcura· ſi pcm· ꝛ· in· l· licet in po
pulatibꝫ ❡ Vt āt tu non mādas in aliquod piculum ſeu dubium
tu debes formare ſentenciam in pſonam vtriuſq; ſ· dñi ꝛ· pcurato
ris ſui ſic tal· pcuratorem tal ꝛ· ipm dñm cōdemno vel etiam ab
ſoluo et ita tu obſeruabis vtramq; op· ꝛ· etiam ita ſeruatur ar· j·
de fide inſtru· inter
dil· in ſi· ubi pcura·
nomine dñi eodem
natur ❡ Queſtioēs
ſup iure patronatꝰ
ſed nomine petitoriū
et poſ· deductum ſū
it in iudiciū quare
ergo nō fit cōdēna
cio ſup iur· patrona
tus nam ita videtur
in verbis illis ubi re
ſponſū fuit cū ad il-
lam iſta capella nl'
lō iure pertineat ꝛc
ſic· j· de cauſa poſ· et
ꝓprie· cū eccl' a et in
c· ſequenti ꝛ· in· c· cū
dilecti ſed hoc ideo ē
quia populus nō fu
it in iudicio ꝛ· ea q̄
facta ſunt inter po
pulum ꝛ· cardinalē
preſbiterū ſancti vi
talis nō preiudicant
populo quia reſ· in
ter alios ꝛc· ut· j· de
fide inſtru· inter dil'
et· ff· de re iudi· ſepe
et· j· de re iudi· cū ſu
per ꝯuerſia· et in· c·
pē· ꝛ· eſt notabile
quod hic dicitur vt
ſi electus impugne
tur q̄ ſit electus a ñ
dño tunc ſufficit ei
dem probare q̄ eli-
gens erat in quaſi
poſſeſſione eligendi
licet ei alter poſtmo
dum obtineat in pe
titorio ut· j· de iure
pa· conſultacionibꝫ
et i· c· cū ꝓpter diſcor
dias vnde inſtitutuſ
ad repreſentacōem
populi non pōit ec
cleſiam ſed ſi autē
altera eccleſia eun
cit poſtmodum ius
patro· debet ab eo interim preſentari ut etiam per h̄ ſit in qua
ſi poſ· iuris ſui videlicet iuris patro· ut· j· d̄ iure patro· ſi vero et in
c· cum ꝓpter diſcord· ❡ Per multa tempora ut· j· de cenſi· c· pertue
nit ſed illud in petitorio hoc autem in poſſeſſorio ❡ Statum et de
iure nam cōductor lite pen· debet ſoluere penſionem ut xvi· q· iij·
nolumus et· j· ut lite pendē· quaſi per totū et· C· loca· et condu· ſi q̄s
cōductionis ar· ḡ· C· de agri· et cenſi· in· l· litibus l· xi· ubi enī dicitur
q̄ etiam lite pendē· colonus denegat domino penſionem ſi dicitus
eam ſoluiſſ ſed dominus ibidem agebat petitorio et nō poſſeſſorio
vel etiā nolebat ibi colonus reſtituere penſionem quia dicebat q̄
ille non erat dominus qui ab inicio dederat ei rem et tunc debet ſe
queſtracio fieri ſi longo tempore ſoluiſſet ut ibi dicit ꝛ· ē ſpēale jo

Cvm vintonenſ· caſus vacante ec· vintonenſ archidiaconus
cum ſequacibus ſuis elegit ſalub· decanum illegitime natum
et ſciens prior autem et complices ſui elegerunt precentorem lmḡ
pro iſtis duabus electionibus ambe partes iuerunt ad curiam pa
pa auditis probacionibus vtriuſq; partis inuenit utramq; electi
onem contra formam canonicam attemptatam prima electio de ſa
lub· decano facta fuit per inordinatam preſumpcōnem videlicet de
homine illegitime nato ſecunda de precentore lmḡ· facta fuit per

de eccleſia ſancti ſaluatoris in terminis eccleſiam veſtram decernimus reducendam et ad ſolucionem penſionis ſubtracte condempnamus preſbiterum antedictum ſalua queſtione ꝓprietatis iter eccleſias memoratas ¶ Item

Cum wintonen. eccleſia paſtore vacaret archidyaconus cũ fautoribus ſuis ſaliſbiꝛ. decan̄ Prior vero et complicẽs eius lincolñ. precentorem i episcopum elegerunt

Licet igitur omnes in conmum de facienda electione tractauerunt quia tamen nequiuerunt eſſe concordes in facto negocio ad nos habuere recurſum et hij q̄dem qui precentorem elegerant aſſerebant ꝙ illi q̄ decanum elegerant eligendi erant poteſtate priuati pro illa maxime cauſa ꝙ hominem non legittime natum ſcienter eligere preſumpſerunt vnde ſecundũ lateranen. concilium et eli

gendi hac vice perdiderãt poteſtatem et per trienniũ eccleſiaſticis beneficijs carere debebant ¶ Illi vero taliter reſpondebant ꝙ licet is quem elegerant fuiſſet minus legittime natuſ per graciam tamen ap. ſe legittimari promeruit et h̄ aſſerebant ſe legittime ꝓbaturos ¶ Nos igitur attendentes ꝙ iſti poſt p̄mã electionem admiſerant illos ad celebrandam ſecundam et ꝙ decretum concilij memorati decrevit huiuſmodi preſumptores vna vice dumtaxat eligendi poteſtate priuatos qm̄ electõ quam corã nobis celebrare volebant non iam ſecunda ſed tercia cõcurrebat ad eligendum illos cenſuim⁹ admittendos ¶ Item abbati teſteriñ. R. et. P. monachis fontis frigidi

Per inquiſicionẽ quã de mandato noſtro feciſtis ſuper ſtatu epiſcopatus et epiſcopi toloſan̄ perſpicaciter intelleximus

violenciam et impreſſionem vnde papa fratrum habito cõſilio vtrãꝗ caſſauit poſtea vero aliquot diebus elapſis pars illa que precẽtorem elegerat ad dñm papam accedens quoddã exhibuit inſtrumentum ſignatum cũ ſigillo cõuentus in quo cõtinebatur ꝙ cõuentus wintonenſ. ſuas vices priori et quibuſdam alijs fratribus conmiſerat ſup electiõe facienda in pñcia domini pape vnde petebat prior et ſui ſicut cidam eligendi dominus papa illud idẽ inſtrumentum fecerat exhiberi alteri p̄ti qd̄ tamen ab omnibus extitit ꝓbatum papa queſiuit ab illo priore et ſuis ſocijs vtrũ vellet alios admittere ad electionem celebrandam tunc ipſi reſpõderunt ꝙ ſaluis excepcionibus quas ꝯ̄ illos habebant illoſ admittere nolebant et ſic premiſſa ꝓteſtacõe omnes ſimul fuerunt in cõmum ad tractandũ de electione ſed nõ potuerunt cõmuniter concordare de aliqua p̄ſona eligenda et ſic infecto negocio habuerunt recurſũ .ſ. ad dñm papam et illi qui precentorem elegerunt dicebant illos qui ſalubri. decanum elegerant iuſ eligendi ipſo iure p̄uatos quia hominẽ illegittime natum elegerant et ſcienter vnde ſecundũ lat. cõcilium eligendi poteſtatem amiſerant et beneficijs ec. debebant carere triennio petentes a dño p̄ ut ſuper hoc interloqui dignaretur alij autem reſpondebãt ꝙ ille decanus p̄ ſe. ap. legittimari ꝓmeruit dñs papa cõſiderans ſup hoc ꝙ etiam prior et ſui poſt p̄mã electionem ſuam admiſerũt alios ad celebrandam ſecundã et lat. concil. vna vice tantum punit huiuſmodi preſumptores interloquendo ꝓnunciauit eos eſſe admittendos qm̄ electio quã modo facere volebant non ſecunda erat ſed pocius tercia dicitur ¶ Tractauerunt .ſ. poſt illas duas caſſatas ¶ Concordes nõ tamen de perſona aſſumenda concordes vero erant de electione facienda ut p⁹ ea ſequitur ¶ Scienter qm̄ ſi ignoranter tũc non eẽnt priuati veſ. e. innotuit ¶ Promeruit iſta fuiſſ bona allegacõ ſi eam ꝓbaſſent ¶ Quod iſti videlicet prior et complices eius qui nõ peccauerant eligendo ꝉime natum videlicet precentorem ¶ Illos .ſ. qui elegerant decanum illegittime natum ¶ Admiſerant no. qd̄ ſemel approbatum eſt nõ poſſũ reprobare ut. ff. neg. geſ. in. l. ponp̄. et. ff. ad l. iul. de adult. in. l. ſi vxor in ꝗ. vlt. et viij. q. ij. in. c. dilectiſſimi et ſ. e. cum inter cañ. et xxxij. q. v. horrendus et ſic admittendo illos ſibi preiudicauerũt et ius ſuum amiſerant quo poterant illos repellere illa vice et ſic ſua preſtacõ nõ ꝓfuit ꝯ̄trum faciendo ſic. ſ. de cõſti. cum. M. preterea quare eos admiſerunt cũ erũt ſuſpenſi ipſo facto auctẽ cõ. lat. ſ. e. cũ in cũctis tamen ſi elegiſſent eorũ electio debuit caſſari ut. ſ. de conſue. cũ dilectus et. j. de cl̄ico excõmu. mi. c. po

ſtul. iſti dicis ꝙ illi qui eligunt indignum p̄uati ſiit quantũ ad alios qui nõ peccauerũt ſed quãtũ ad ſe nõ eſt poteſtas eligendi ligata quin etiam bene poſſũt eligere ſi ab alijs admittantur ſicut ptãs i eſſial peregrinis celebrandi nõ eſt ligata quãtum ad ſe ſed q̄ntum ad alios quia bene celebrarent ſi p̄mitterentur ut. j. de cle pereg. tũc ſic etiam et in monacho qui publice non poteſt celebrare non tamen eſt ab epõ ſuſpenſus quia ſi muitaretur a pſo et p̄mitteretur ab epõ poſſ celebrare ut xvi. q. i. in ꝗ. ecce et licet iſti ſunt ſuſpenſi a beneficijs nõ tamen impediũtur eligere ꝙ talis ſuſpenſio nõ repellit eos ab electione nec a diuinis officijs vnde omnia negocia tam ſpiritual. ꝙ temporalia p̄nt exercere et tempore talis ſuſpenſionis debẽt etiam officiare .i. officiũ facere in ecclã qd̄ in penam tal ſuſpenſionis introducta eſt tamen modicam ſuſtentacionem debent tunc habere ne ex toto egeant. ſ. et ne in cleri obꝓbrium mendicare cogãtur ut xciij. di. ¶ Celebrare cum haberent mandatũ a capitulo ut dixi i cñũ ſecũd qd̄ patet in integra al' n poſſent eligere ut. ſ. e. innotuit ¶ Tercia ſ quo reſpectu dicitur tercia poteſt dici ꝙ p̄ima electõ que fuit decani nõ fuit ꝉime facta ꝙ fuit ab illegittimo facta ſecũda fuit p̄centoris que nõ impediebat per primam cũ illi eſſent eligendi poteſtate priuati ut. ſ. e. cũ in cũctis ita ꝙ nõ poterant aliquid obicere ꝯ̄ ſecũdam in qua tantũ puniũtur quia in prima que facienda occurrit poſt illam in qua delinquũt p̄uati ſunt tantũ eligendi poteſtate et non in tercia ſed tamen ſecũda fuit caſſata hic et ita ius eligendi deuolutum fuit ad eos vnde modo tercia cõcurrebat facẽda a qua illi nõ repellebant primo etiam admittebant auctoritate p̄dicti canonis et iſte videtur bonus intellect⁹ et ſic ex duabus cauſis iſti q̄ peccauerant debebant admitti ex eo ꝙ iſta tercia concurrebat ut dictum eſt et ex eo ꝙ admiſerant eos ad tractandum de electione ex eo enĩ ſolo admittẽntur ad ſecũd in qua nõ deberent admitti ꝙ poſtꝙ nõ iam non erat res integra non poſſunt illos repellere ut. j. e. in cñs et res de facili ad ſuam naturã reuertitur ut. ff. de pac. ſi vnus in ꝗ. ꝙ ſi non totum et. ff. de iuſti. et iure in. l. pr. et etiam ſi non admiſiſſent illos debebant nichilominus admitti et ſic in vtroꝗ caſu debent admitti et iſtud colligitur ex trã ſatis ſed tamen obuiat huic intellectui trã illa iſti poſt primam admiſerant illos ad celebrandam ſecũdã ſed exponitur in ſi. ſed poteſt dici prima qm̄ al' nulla fuit alij dicere volunt p̄ma dicitur electio p̄centoris que fuit caſſata ſecũda electio appellatur tractatus in quo fuerunt admiſſi et ꝓ vna electione reputatur ꝙ ſi non admiſiſſent illos poterant ſoli ꝓcedere ad electionem et ꝓ iſtis etiam facit optime qd̄ i littera dicit iſti poſt p̄mam admiſerunt illos ad celebrãdam ſecũdam ꝛc et ita intelligit T. et bene cõcordat trã et dicitur p̄ma quia nulla fuit vel etiã poſt p̄mam que fuit caſſata non tamen culpa ipſorũ ſed quia per violenciã et etiam impſſionem eam celebrauerunt cõpulſi vnde nõ imputatur eis uſ dic ꝙ due p̄me electiones ꝓ vna reputantur quia vno cõtextu inſimul facte ſunt et ſic nulla earum poteſt dici p̄ma vel ſecunda et ſic planum eſt ꝙ dicit iſti poſt p̄mã admiſerunt illoſ ad celebrandã ſecũdã .i. poſt illas duas caſſatas que ꝓ vna reputantur p̄or et ſui peccaſſent ad papã deuoluta fuiſſ

eligendi poteſtas ut·ſ·e·bone ꝛ ita intellexit·T·ꝛ bene concordat litte re ꝛ dicebat·T·ꝙ electio decani ꝛ electio precentoris reputabantur ꝓ vna electione ut quia ſimul facte fuerunt ut dicebat·T·ſed iſtud eſt falſum ꝓ ꝑmo in diuerſis temporibus facte fuerunt ut patet in margra ſecundu ꝙ dicitur in caſu ꝙ electio decani appellatur prima ꝛ electio precentoris fuit ſe cunda hec que modo immi net faciend° dicitur tercia re ſpectu illaꝝ ꝛ ꝙ dicitur iſti poſt primam reſpectu iſtius que immi net facienda ꝛ ꝙ di cit ad celebrandam ſecundã reſpectu ſue que caſſata fuit et ꝙ dicit tercia concurrebat nam vere tercia erat reſpectu duarum que caſſate fuerunt et ſic prior intellectus pocior videtur ¶ Admittendos ar g·j·de offi·del·cũ ſuper abba cia quia cum potui nolui et cum volui non potui nam ibi iudex qui priuatus erat iuriſ dictione non potuit poſtea aſſociari ad iudicandũ alia racio eſt in iudicibus ubi enĩ et vnus nõ poteſt ꝑdere cũ alio qui iuriſdictionem nõ ha bet non enĩ poteſt qui iuriſ dictionem habet eidem iuriſ dictionem dare vel eciam ſi bi aſſociare quia iam ex toto deſijt eẽ iudex ꝛ ſi hoc faceret a non iudice dicitur eẽ factũ et ideo quicquid faciunt ñ te net ꝯſtendo et ꝑ ꝯſequens ſe non poſſe ſolum ꝑdere et ita ille qui habebat iuriſ dictionem ꝑdit eam ut dicit dec·illa cũ ſup abbacia in e legenũe ſecus eſt quia licet illi q poſſunt eligere admit tant illos qui priuati erant per culpam ſuam nõ tamen ipſi ꝑdunt ius eligendi nat bene poſſunt renunciare iuri ſuo nec eciam illi ſunt priua ti ꝑpetuo ſed tantum vna vi ce vnde bene ꝑnt illis parce re ſi volunt ſed in iudicibus

Per m ñ eſt ita· Inquiſicionem cũ enĩ agi tur de ſtatu eccle recipiunt teſtes tam ꝯ prelatum ꝙ ꝯ omnes de ec·ut·j·de accuſa· qualiter ꝛ quando ꝛ eciam lite non ꝯteſ·ſi per contumaciã ſe abſentant ut·j·ut lite nõ ꝯteſ·qm frequenter·C·ſunt ꝛ alij ꝯ conſpirato res ꝯ illum ꝯ quem conſpirauerant nõ ſunt admittendi ſed tantum ſup ſta tu ec·admittuntur ut·j·de re iudi·cum·j·ꝛ a· ¶ Amicos ſecus ſi fuiſſent inimici ut·j·de ſimo·ſicut ¶ Colloquium iſtud ei ſufficeret ad ipſius remo cionem vt xvi·di·multi ꝛ deſiderantibus ep̃atus eſt auferendus ut viij·q· i·in ſcripturis ¶ Solicitaſſe ꝛ hoc idem eciam nocere debuit ut·i·q·vi·in ꝛ·ſi quis et·C·de epi·ꝛ cleri·in·ꝓ·ſi ꝙꝙ et hoc ipſo eciam eſt ſuſpenſus ꝙ in gerit ſe·ut·ff·de pacti·in·l·que omnia ꝛ preces ãt huiuſmodi importune in ducere videntur ſimoniam ut·i·q·i·ſit nonnulli in ſi·ꝛ in·c·ordinaciones ¶ Recognouerunt talis etenĩ recognicio ſiue ꝯfeſſio licet fieret extra ius ta men preiudicat confitenti ꝛ maxime ſi publice fiat ut·j·de exceſ·prel·ꝙ ſit graue ꝛ ar·xxij·q·v·in·c·hoc videtur et eciam recognicio debiti preſcripcio nem interrumpit ut·C·de preſ·xxx·an·in·l·cum notiſſimi in ꝓ·ſed ſi quis de bitori ꝛ in alio caſu iij·q·ix·in·ꝓ·ſed ſi debitum ¶ Detinebat ꝛ male diſſi pidabat enim ꝛ eſt ar·ꝙ ſicut in ſuo·ita nec alieno nomine iſtud facere de buit ut xvi·di·ſicut nõ ſuo ¶ Talem·i·ſimoniacũ et ambicioſũ ut patet in ipſa littera ¶ Scienter ut quia audiuit ab eo ꝛ eciam ſciuit de ſolicitacio ne precum ut dictum eſt ꝛ illud nos dicimur ſcire qꝺ ab alijs audiuimus ut dicit decretum predictũ xxij·q·v·hoc videtur ꝑmo ꝑpetuo beneficijs ꝑ ſentis debent priuari ut dixi inno·iiij·ſi criminaliter ꝯ eum ageretur et in

ꝙ maſcharon cancellari⁹ iuratus aſſeruit ſe ſciuiſſe pro certo·R·olim toloſan epiſcopum et amicos ſuoſ ante ſuam electionem ha buiſſe colloquium cum q buſdaꝫ canonicis nomina tim expſſis eoſqꝫ ſolicitaſ ſe precibus ut ipſum elige rent i epiſcopum ſeqꝫ vi diſſe pariter et audiuiſſe quando predictus epiſco pus recognouit in quorũ dam canonicorum preſenci a ſe canonicis illis qui ad uerſarij fuerunt ſue prime electioni iuraſſe credens ꝓ certo ꝙ iuramentum illud illicitum fuerat et preſtitũ ut idē·R·eligeretur ex pa cto ¶ Et ꝙ ipſemet poſt e lectionem ipſius caſſatam domũ epiſcopale eius no mine detinebat recipiēs q̃ſ dam redditus et prouent⁹ quos de ipſius conſciencia et conſenſu in eiuſdem ne gocijs expendebat ¶ Cum igitur talem ſcienter in e piſcopuꝫ eligendo ſicut ip ſe ſuo iuramento firmauit

ecclesiaſticis beneficijſ red didit ſe indignum graue gerimus ꝛ moleſtum ꝙ to loſano preposito in epiſco pum conuenaꝝ electo idem maſcharon in prepoſitum dicatur ſubſtitutus Quo circa mãdamus quatenus eundem ab officio prepoſi ture omnino amouentes faciatis virum ydoneuꝫ ad officium illud aſſumi ¶ Ide priori ſancti fridiani b·et·g canonicis lucañ.

Cum cauſam que in ter preſbiterum bo nonien et brunen· canoni cum ſancti petri lucanenſ· vertitur ſuper eo ꝙ predi ctus pſbiter bonus a ma iori parte canonicorum e iuſdem eccleſie predicto· b et quodam alio contradicẽ tibus in priorem ſicut dici tur eſſe electus olim vob duximus committendam et infra ¶ Quamuis autẽ m̃l ti priores continue vnus poſt alium in ipſa eccleſia per multa et longa tempo ra fuerint non profeſſi ꝙ

duxit ad hoc·ſ·de ꝓbac·cũ ſuper vnde nõ ꝓbat quod dicit de iſte et ideo ꝓpter huiuſmodi ſuſpenſionẽ ꝓmoueri nõ debuit ad ho nores·ſ·de ꝯſue·cũ dilectus et·j·de eta·ꝛ quali·cũ bone quia viſis ꝑſonis nõ ſunt concedendi honores ut·j·de exceſ·prel·inter dil·et·C de dignita·neqꝫ famoſis et·C de infami·l·vna l·x·ꝛ xxxi·di·cani ſ daniel ꝛ·j·de ac cu· omnipotens ꝛ teſtis eciam ſi grauara ſit eius opinio ñ ẽ ad mittendus ad teſti monium ut·j·de teſti teſtimoniũ C·de ꝓ cura·reum ꝛ ff·de muneri·et honoribꝰ in lege reum in ꝓ contra quem et ideo omnibuſ racionibus iſtis iſte maſcaron tanꝙ indignus de bet remoueri qui fu it particeps ſimoni e ꝛ eciam ſimonia cum ſcienter elegit et ideo beneficijs ec cleſiaſticis reddidit ſe indignum ut hic dicit Sꝫ quare pu nitus ſuit iſte maſca ron nam teſtis fuit et ideo ꝯ·j·de ordi cogni·cũ dilectus ꝛ de excep·denicꝫ·ff· qui poci·in pign·ha in·l·claudius et·j·d fide inſtru·inẽ dilec et·j·de re iudi·cum ſuper controuerſia· C reſ inter alios per totum ſo·res iſta ñ fuit acta inter alios ꝑmo inquiſicio fa cta fuit tam in capi te ꝙ in menbris ut dixi ꝛ ꝯ eum ꝛ ꝯ a lios vnde ſi confeſ ſus fuit contra ſe in iure preiudicare de buit ſibi et eciam cõ feſſus in iure pro iu dicato habetur ut·j· de confeſ·cum ſuper ſed ſi aliquis induca tur teſtis in cauſa al terius vel eciam in modum excep·crim ꝓbetur teſtis nõ punitur niſi quia a teſtimonio repellitur nec in famiã·ſ·iuris inquir·it ꝛ ſic loquitur gloſa ꝑmo ſignata Item no per iſtam decre·ꝙ ſuſpenſus a beneficio non poteſt eligi ad benefi cium vel dignitatem dum manet in tali ſuſpenſione in beneficio ſi cut eciam nec ſuſpenſus ab officio ſuo ut·ſ·de conſue·cũ dilec·ꝛ q nõ ſeruat interdictum ut·ſ·de poſtul·ad hec et·j·de exceſ·prel·c·

Cum cauſam per multa et longa conſuetudo ¶ Volumo io· nõ viuat in hoc ut·ſ·de conſue·ad noſtram et·c·cum iter nos quia non conſideramus quid ſit factum ſed pocius quid ſit agendũ ut·ff·de offi·pre·in·c·ſed licet et·ff·de iuſti·ꝛ iure·l·pl·et xviij·di·le gimus et negligenda epi iſtud accidit ut·j·de teſtamentis quia i gredientibus nam diſpar ꝓfeſſio non debet in eccla eſſe ut xvi q i·in·c·preſbiteros et xvi·q·vij·in noua actione ¶ Dubitaſtis ſi mile·ſ·e·c·cum contingat ¶ Aſino·i·homines diuerſe ꝓfeſſionis in vno officio non ſociabis ſic exponitur xvi·q·vij·in noua actione ¶ Irritetis et merito nam contra ius cõmune facta eſt ut xviij q ij·in·c·abbatem et·c·quam ſit et contra illud ius cõmune preſcribi tur nũꝙ ut hic dicit ꝙ ius per multa et longa tempora ꝛc et ſimi lem caſum tu habes·j·e·cum in magiſtrum et in capitulo officij iohannes

tamen prefatus presbiter b. non est professus obseruanciam regularem dubitatis et merito nobis procedere inconsultis. Quia igitur non debemus attendere solummodo quid factum sit sed quid potius sit faciendum consultacioni tue taliter respondemus, quod cum secundum legem diuinam non sit in boue arando et asino nec quisquam debeat vestem induere de lana linoque contextam irritetis electionem predictam. Et compellatis prefatum presbiterum aliosque clericos non professos ut vel beati augustini regulam in eadem ecclesia constitutam profiteantur et seruent aut omnimodo ipsam ecclesiam dimittant. Item iohanni tituli sancti stephani in celio monte presbitero cardinali ap. sedis legato.

Quod sicut ex litteris tuis et infra. Verum cum ex prima electione que facta fuit ex tribus dicendo videtur potius nominacio nichil iuris acquisitum fuerit nominatis liceat procedi potuit ad electionem regulariter celebrandam presertim in ecclesia aromatensi cum turba canonica constet si fieri potest in cathedrali ecclesia electio debeat celebrari. Nec appellacione interposita electionem illam potuit impedire cum in ea nichil attemptatum fuerit in preiudicium regie dignitatis quia non simplex nominacio sed sollempnis electio debet principi presentari ut suum postulacioni prestet assensum. Et si secus aliquando per vsurpacionem aliqui faciunt abusiue. Si autem inpotensis episcopus et abbas mellifontis qui interesse debuerant non contempti fuerunt sed ad electionem vocati si tamen sine periculo potuerunt conuocari siue nequiuerint siue noluerint ad electionem celebrandam accedere ipsorum absencia electionem non potuit impedire et infra. Quod si eos non vocatos fuisse constiterit sed contemptos infirmanda erit electio penitus taliter celebrata nisi postea propter bonum pacis curauerint consentire. Super eo autem quod in die consecracionis sue antequam missarum solemnia finirent acolitos ordinauit pro tali

Quod sicut ex tali enim simplici nominacione ius nulli acquiritur nominato vt .ij. q. vi. si quis libellos in .v. nominaciones ſ. tamen ex nominacione que fit in scrutinio nam ipso publicato ius acquiritur nominato ut .j. e. publicato. Constitucones vt .xxiij. di. in nomine dni .j. de ap. qua fronte et eciam cause spirituales in ecclesia sunt tractande ut .ij. q. ij. preceptum et .xx. iij. q. viij. in c. conuenior in .v. sed in consistorio etc. Impedire et merito nam layci non debent interesse in electionibus ut .s. e. cum terra primo ius eligendi bene cadit in laycum vt videtur in dic. ſ. in collegiata ecclesia eciam si esset patronus ut .j. e. sacrosancta non obstante eciam aliqua consuetudine ut .j. e. massana sed electio facta debet patrono presentari ut suum prestet assensum ut .j. e. cum terra et c. cum inter vniuersas et .j. e. sacrosancta. Abusiue i. contra ius ex mala consuetudine. Sine periculo sic enim patet quod si periculum est in vocando siue in mora tunc eciam alij ad electionem deberent procedere eis non vocatis ut .s. e. cum inter vniuersas et ar. .j. de sen. ex. sacro. Siue nequiuerint ar. .s. e. bone in .v. si constaret de iure etc. Siue noluerint ut si eciam noluerint tunc enim alienos se fecisse videntur ut .s. e. cum nobis olim et .j. e. ecclesia vestra. Non vocatos presumitur enim quis non vocatus nisi istud probetur ut h. patet et .iij. q. v. in c. quisquis et .l. xxiij. di. posuisti ar. .q. c. bone versus finem quia nuncio creditur an quis vocatus sit ut .ff. de rebus corum qui sub tu. vel cura. in .l. magis in ſ. illo et .j. de ap. cum parati dico quod si quis negat se fuisse citatum tunc aduersario incumbit probacio ut hic innuitur et ar. .j. de proba. quoniam contra de hoc tamen dictum est .s. e. bone .ij. Consentire sic enim patet quod electio que non valet potest confirmari per ratihabicionem ut .xvi. q. ij. quoniam quicquid et .j. de hijs que fi. a prel. sine con. c. cum nos et .c. cum in apostolica et .j. de dona. in c. pasto. in fine .j. de iure pa. cura et .j. de transac. contingit sed contra .j. c. auditis et .j. de iure pa. illud et .xvi. q. iij. in ſ. potest .v. ab inicio et .ff. de regul. .l. quod ab inicio sed nonne absentes cogi debent ratam habere electionem cum in h. negocium ecclesie vtiliter gestum sit videtur quod non .ff. de neg. gest. in .l. pomp. i. cum eciam absentes id facere teneantur ut .ff. de ritu nup. si filius sed in dic quod iniuria est facta absentibus et ideo illam non tenentur remittere sine satisfaccione ut .xxiij. q. iiij. si ille et .xc. di. si quis contristatus. Item si cogerentur consentire presentibus iam non haberent liberum arbitrium et sic eciam multis daretur episcopus quod esse non debet ut .lxi. di. nullus. Item patet hic quod circa spiritualia possum ratum habere quod meo nomine non est gestum ut .ij. q. ij. lugd. et .j. de iure patronatus .ij. q. i. in primis et .iij. q. vi. hec quippe. Sed nunquid in isto casu possunt primi electores resilire cum absentes nolunt consentire quod videtur cum diffidant de iure suo .s. de postul. bone .ij. .xxiij. di. quanto sed contra videtur .s. e. cum inter canonicos in fi. et .v. ij. q. ij. dilectissimi et .ff. de seruitu. rusti. predi. in .l. per fundum .ff. de opa. l. si tibi ſ. si vnus et .ff. de neg. gest. si ego. Item potest dici sm jo. quod si presentes eligunt et spem sue electionis ponunt in absentibus sperantes eciam ipsos ratum habituros quod tunc demum per ratihabicionem confirmari potest factum presencium sed si statim isti presentes per suam electionem intendebant ius donare electo tunc non potest ratificari eorum electio vt .ij. q. iij. lugd. et .ff. de sol. si quis auferenti quod si electo primo qualitercumque eligant possunt absentes electionem ratam habere dum tamen non sit nulla ipso iure ut .j. e. c. primo. Item pone quod isti qui contempti sunt mortui sunt nunquid substitutorum consensus exigitur innocen. dixit quod non nisi essent prel. qui succedunt alijs in honere et honore vt .j. de offi. del. quoniam abbas et .j. de offi. ordi. pastoralis in canonico secus ut ar. .j. de testa. requisisti .jo. Diuidatur sed qualiter diuidetur istud ministerium istud exemplum tu habes .xxiij. di. quorundam ita episcopus qui consecratur celebrat i. simul celebrat suo consecratori qui principaliter celebrat tunc et ideo non debet tunc dimittere illud officium quod ipsi inceperunt cum consecratore suo et eciam alios ordinare nam et sic diuideretur ministerium illius misse in qua consecrantur quod fieri non debet nam et toti misse debet interesse et ita videtur esse de substancia consecracionis ipsa missa et hac racione nam consecraciones episcoporum et ecclesiarum et confeccio crismatis debent fieri cum missa vt .j. de conse. mis. in c. ex. referente et de con. di. i. in c. omnes basilice et vno contextu sine aliquo interuallo et ille qui consecrat debet missam celebrare et ita illud officium totum dicitur continuum fieri sine interposicione aliqua vel mutacione personarum nisi magna necessitas superueniret casualiter ut .vij. q. i. nichil et in c. illud nam tunc sic ordinat romana ec. et obseruat et idem fit et eciam obseruatur in collacione sacrorum ordinum et hac consecracione videtur quod missa sit de substancia consecracionis tamen contrarium consueuit dici et verum est quia missa non est de substancia consecra. quod diuersa sunt consecracio et missa sed propter vim virtutis et reuerenciam sacramentorum et ordi. statuit ec. quod quando talia celebrantur cum missa celebrantur tamen si huiusmodi solemnitates non seruarentur tunc valent et tenent consecraciones et ordinum collaciones clericorum sed qui contra facerent punirentur tam ordinantes quam ordinati quod contra ordinaciones ec. romane

et cõtra id quod romana ec. obſeruat fecerunt ⁊ ꝙ illi qui ꝯ ordinationem ec. faciunt puniantur tu habes .j. de tempoꝛ. ordi. ſane ⁊ in .c. litteras ⁊ .c. vel non eſt ⁊ in duobus .c. ibidem ſequentibꝰ omnes enĩ tenentur ſeruare qḋ romana ec. ſeruat ut .j. de ſacra. vnctio. c. vno in fi. ⁊ que obmiſſa ſunt i pre dictis debent ſuppleri ut dicit in prim. dicti .c. de ſacra vncti. ⁊ in .c. ſe. c. j. et i c. preſbiter dixit tamen .h. ꝙ vnus ↄſecret ⁊ alter miſſã dicit conſecratus etiã licet nõ deberet fieri de iſta materia notatur .xxiv. di. ordinatões de hoc enĩ ꝙ dixit ſtẽ. queſitũ fuit a me .b. pmeñ. cañ. et boñ cappel. dñi pape in ↄſecratiõne octouiani ſcãndi in cõ ſecratiõe boñ. epi vtrũ archi eps poſſit cõſecrare ⁊ alius miſſam cantare ⁊ reſponſũ a me fuit deliberatione habi ta diligenti ꝙ illud fieri nõ debebat cũ illud eſſ ꝯ ordi nationem ec. ut .ſ. dicit et nũꝙ audiui neqꝫ legi ꝙ iſtud ali quando factum fuerit ⁊ hac de cauſa ponitur hic iſta addi tio ⁊ in hoc loco .b. cõſueuit dicere ꝙ ſi finita miſſa illa ſi a liam poſtea celebraret tunc bene poſſ celebrare ſi neceſſi tas eſſ vnde dicit tunc qua ſi diceret finita miſſa illa poſ ſet prius recepto pallio quia miniſteriũ non debet diuidi ut .xxiij. di. quoꝛundam ar. ꝯ vij. q. i. nichil ⁊ .c. illud ſed il lud ex neceſſitate que .l. non habet ut .ſ. de ↄſue. c̃pto ⁊ de cõ. di. i. in .c. ſolemnitates ¶ Sine pallio nam in pallio plenitudõ pontificalis officij ↄfertur ut .j. de vſu pallij niſi et ideo ante palliũ nõ poteſt talia facere tamen alij dicũt ꝙ bene poteſt demãdare iſtõ ſuffraganeis ſuis quia cõſe crare eſt ordinis epalis ſed epali ante pallium accept nõ poteſt exercere vnde alijs ordinis inferioꝛis iſtud nõ poteſt demandare ar. op. j. ꝯ cõ. ec. vel alta. i. c. aqua ⁊ ar .ſ. c. tranſmiſſam ſed ſui ſuf fraganei ad mandatum ſuũ poſſũt alium ſuffraganeum cõſecrare ut .ſ. c. ſuffragane is ¶ Non tanꝙ ⁊ ita que dam facit quis tanꝙ aliꝰ ut .xxiij. q. iiij. ſi eccla in fi. ⁊ .ff. de adopa. ſi pater in §. q du os ⁊ in .l. ſi conſulis ⁊ .j. qui filij ſunt legi. p venerabil v bi de hoc ꝙ nullius ec. erat e piſcopus tanꝙ archieps ſi poterat quia pallium nõdũ receperat .j. ¶ Preterire et ita etiam hic purgatur pena criminis p reſti tutionem ut .j. de rebus ec. alie. vel non ſi quis p̃boꝝ ⁊ .xij. q. ij. ſi quis ⁊ simil. j. loca. ⁊ adduc. ꝓpter et .c. potuit ſic ſi aliquis ante accuſationem rece dit ab inceſtuoſa cõiunctione ſine pena eſt ut .ff. de adult. ſi adulteriũ in §. i dem imperatores ſic .ff. qḋ metus cau. ſi cũ exceptione in §. ſatis ⁊ .C. de his quibꝰ ut indig. l. alia et .ff. de moffi. t. pompo. in §. meminiſſe ⁊ .ff. de alie. mu. iudi. cau. fac. in .l. ex hoc edicto in §. pt. ar. ꝯ .ff. vi bonoꝝ rap. raptori v bi dicit non poteſt raptoꝛi rem reſtituere ad euadendũ penam ut .ff. de fur tis qui ea mente ⁊ in lege predicta que incipit non poteſt et .ff. depoſiti. l. i. §. qui rem depoſitam Sed obicitur iſte eſt ſuſpectus ⁊ ſatiſdatio nõ intu erat maliuolũ animũ tutoꝛis ut inſti. de ſuſpec. tu. in fi. ſed iſte non erat ſuſpe ctus al' aũt excuſatur ꝓpter mandatum eiꝰ ⁊ ꝓpter. ut .xij. q. ij. de rebus jo. ſi

excesſu cum corripias et ca ſtiges cum ſolus romanus pontifex qui ante ꝑmium euangeliam conſecratur et poſtmodum ipſe miſſa rum ſolemnia incipit et p ficit conſecratus in die con ſecrationis ſue valeat ordi nes celebrare ¶ Ceteri ve ro qui inter epiſtolam et euangelium conſecrantur quia conſecrati cõcelebrãt p̃ncipaliter celebranti ne diuidatur miniſterium v nitatis non debent tunc or dines celebrare ¶ Preterea cum nõ liceat archiepiſco po ſine pallio conuocare ↄ cilium conficere criſma de dicare baſilicas ordinare clericos et epiſcopos conſe crare multum profecto p̃ ſumit qui anteqꝫ impetret pallium clericos ordinare feſtinat cum id non tanqꝫ ſimplex epiſcopus ſed tan qꝫ archiepiſcopus facere videatur ¶ Quod autem tabulam argenteam dica tur vendidiſſe dummodo eccleſiam armachanã red dat indemnem equanimit poteris preterire cum id de cleri et populi proceſſerit voluntate ¶ Idem tulleñ epiſcopo et ſaginenſi ⁊ de arceñ. abbatibus

Auditis et intellectis meritis cauſe de dua bus electionibus celebra tis in eccleſia baiocenſi v nam de .v. archidyacono ⁊ alteram de .R. ſubdyacono inuenerimus vtramqꝫ cõ tra formam canonicam at temptatam cum .N. inqui ſitis voluntatibus ſingu loꝛum decanus cum pauci oꝛibus in ipſum .R. et can toꝛ cum pluribus in dictũ archidyaconum conueniſ ſent ſolo cantore poſtmo dum quendam alium .ſ. magiſtrum .R. de abigeis nominante ad noſtram fu it audientiam appellatum ne decanus qui primam in electione vocem habebat ad electionem procederet ſi ne conſenſu totius capitu li vel maioꝛis et ſanioꝛis p tis ipſius ipſe vero decanꝰ nõ habito ↄſenſu maioꝛis p tis capltuli ſed longe mi noꝛis ſubito in electionem proꝛupit appellans ne quis contra ipſum aliqḋ atteꝑ taret quis aſſeueret ꝙ e lectioni facte plures alij cõ ſenſerunt ¶ Cum tamen ex poſt facto nequiuerit ↄ ualeſcere quod ab initio nõ valebat qm̃ electio que fu erat irrita ipo iure per ſub

ibidem inſioꝛ preſtitit auctoꝛitas hic aũt fuit iſte maioꝛ qui deliu quit ꝑmmo facere non debuit qḋ et alios facere ꝓhibere ipſum o portuit ut .xvi. q. i. nemo et .c. in canonibus et .ff. ſi ſeruitus vendi. al cius et .ff. de condi. indebi. frater a fratre dicunt quidam ꝙ poteſt h ic caſu iſto et in ↄſimili purgare penam ita ꝙ nõ remoueatur ab ec. nec etiam depona tur ꝯtrum dico nam licet ec. indemnẽ red dat nõ tamen ꝓpter ea penam depoſiti onis euadit ſed eua dit ſolummodo pe nam excommunicatõis ut .xij. q. ij. monꝰ et .c. ſtatuimus ⁊ in c. dyaconi et hoc eti am dico per iura p̃ xime dicta ⁊ iſtud e tiam ꝓbatur p decꝛ. gregoꝛij .j. de ſol. ſi quoꝛundam vbi di citur qui obligat p aliems debitis eccl'aꝫ tunc ſuſpenſus ẽ ab adminiſtratõe tem poralium ⁊ etiã ſpi ritualiũ ipſo iure ⁊ etiam ita intelligit illud .c. ſi quis p̃boꝛ rum nam p reſtitutiõ nem ſolũmodo eua dit penam excõmuni cationis ⁊ qḋ etiaꝫ hic dicit diſpenſatõ fuit ⁊ gratia et illḋ innuunt illa verba equanimiter poteris preterire ⁊ ita ſolũ modo quedam tole rantia fuit ⁊ huic ꝯ ſtitit admiratiũ ꝙ dicit de cleri ⁊ ꝑpli aſſenſu Item .c. illḋ ꝙ quis ↄmiſ. ſimili ter loquitur de ma de eo qui toleratur i ſuo officio ut ex irã ipſius .c. patet ad h enĩ preſtabat bonũ ar. ff. depoſi. in .l. i. i §. ſi rem iobes

Auditis ⁊ .j. magiſtro .R. ſubdi ¶ Ipſum noue rat in antiqua editi. olim iſtud verbum dictum non erat hic ¶ Conueniſſent no minando non aũt eligendo ¶ Appel latum .i. a cantore et ſuis ¶ Proꝛupit e ligendo . archid. et recedendo a nominatiõe .j. ſubdi. R. ¶ Electioni facte a decano ſo. ¶ Ex poſt facto hic enĩ videtur ꝙ electiõ que nulla eſt ipſo iure impedit ſecundã vbi dicit electio que fuit irrita ipſo iure ⁊c. quia v traqꝫ hic caſſat unde ꝯ dicit .ſ. c. bone et .j. de ap. ↄſtitutis .i. ⁊ .j. c. congregato in quibus etiam ſecũda tenet ꝙ prima nulla fuit ipſo iure ſed dicas ꝙ iſta electio nõ erat nulla ipſo iure ꝑmmo poterat rata haberi nec tamen eſt euidens nõ tenere ipſam et verba iſta videlicet irrita ipſo iure nõ tenentur ꝓprie vnde expone irrita ipſo iure .i. irritanda de iure et iſta expoſitio ꝓbatur p hoc qḋ dicit in fine .c. ubi dicitur vtramqꝫ electionem duximus irritandam et ſic ꝯ rietas nulla ⁊ loquitur in eo caſu iſta decre. cũ iſta .ſ. c. cõſiderauí mus et etiam non innuitur hic ꝙ ratihabitio poſſit locũ habere

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in electionibus quia bene locū habet ut. s. e. qd̄ sicut. et in. c. licet et xiij. di. ꝗto. et. j. de iure patro. cura et. s. de postul. bone. ij. sed tamen hic nō pōt locū habere ratihabicio ꝗdiu appellacio pendet et al' nisi renunciaret in totum qꝫ ista sūt ꝯtria ꝯsentire et nolle recedere ab ap. simil'. j. de ap. solicitudo. vnde dicit maxime ap. pendente ꝗsi dicat si uolunt renūciare ap. et ꝯsentire bene pōt ꝯualescere et tunc max. ime pro tantum ponit. et qꝫ dicit ex post facto. etc. allegacio fuit ptis aduerse nec eciā ponit ius ista verba ex post facto. et istud eciam videtur p finē decretal' ubi dicebat nos igitur hijs et alijs auditis que coram nobis allegata fuerunt vel dic p ut dicitur in vltima nota in fi. ¶ Maxime. ponitur ꝓprie qꝫ idē est circa ap. et in antiqua non erat istud aduerbiū ¶ Cassatam intellige de facto cū nulla fuerit qꝫ qd̄ nō est nō potest cassari sic. j. de rebus ecc. alie. vel nō in. c. si qs pꝛiorꝫ Item qꝫ in fine dicit irritandā ꝯdicit littere supiori vbi dicit qꝫ electio q̄ irrita fuerat ipso iure ergo nō poterat irritari siquidē nulla est dic qꝫ istud v̄bum irritandā ꝗtū ad primam electionem ponitur improprie. i. irritam sed ꝗtū ad secūdam tenet ꝓprie qꝫ secūda nō erat nulla s̄ tantū p excep. fuit cassata et si decanus et sui consensissent electioni secūde cōfirmata fuiss̄ ut dicitur in fi. vlti. no. b. ¶ Irrita. i. irritāda et hodie eciā seruari debet forma illa que tradit. j. e. qꝫ propter ¶ Consensu. i. illorꝫ qui ꝯsenserant a ſijs durantibus in sua ꝯdicione ¶ Irritandā no. qꝫ eciā ubi plres electiones ꝯcurrūt que fiunt in ꝯtinenti neutra impedit aliā nec eciam preualet alij que prior sit sed tantūmodo ꝓualet illa que maioribus meritis iuuatur et plurimorꝫ approbatur ꝯsensu ut lxiij. di. c. si. et. j. e. eccl'a et. s. e. dubium si vero ex interuallo secūda fiat tunc habet locū distinctiō aut ꝓma ē aliqua licet poss̄ elidi p excep. aut ē nulla ipso iure si enī ē euidēs ꝓmam nō tenere ipo iure vt puta cū eligit qui est ineligibil' vt. s. e. cū vinton. et. j. de ap. ꝯstitutis et. j. e. venerabil' et. j. e. ꝯgregato vbi eciā tenet secūda facta a paucioribus nam tunc prima nō ꝓstat impedimentū secūde sed tamen si est dubium vtrū teneat ꝓma qꝫ nō est nulla ipso iure ut qꝫ aliqua cā allegat q̄re poss̄ tenere tunc ꝓma prestat impedimentū secūde nec debet fieri secūda prima nōdū cassata ut. s. e. ꝯsiderauimus s̄ istud videtur ꝯtra hoc qꝫ dicit. s. cū ex post facto etc. quia electio que nulla est ipso iure non impedit secūdā ꝓma enī a paucioribus et post ap. facta fuit vn̄ videbat' illa nulla et sic ꝯrium p dicitur p id qd̄ nullum est. j. de renuncia. qd̄ in dubijs sicut tu vides qꝫ eciam ab accusacōne que nulla est nō potest quis recedere videlicet sine pena nisi cū iudicis auc. vt. ff. ad turpill'. l. i. in ꝗ. accusatorem sic secūdum testim̄ factū sub cō

sequentem consensum maxime ap. pendente nō poterat esse rata ¶ Eis ergo ad ꝓpria recedentibus cantor et alij qui remanserant in capitulo post illam electionem nondum cassatam et appellacionem ad nos interpositam a nominacione dicti archidyaconi recedentes de nouo prefatum subdyaconum eligere presumpserunt ¶ Nos igitur electionem vtramqꝫ duximus irritandam ¶ Item grandis silue et belle ptice abbatibus.

In cau- sis et infra. Cum capitulum tolosane ecclesie ad tractandum de electiōe episcopi conuenissent duos elegerunt ut quinqꝫ de eodem capitulo eligerent electores qui prestito iuramento de substituendi pontificis electione tractarent et a singul' de capitulo statutum est et concessum ut ille quem illi quinqꝫ concorditer vel tres ex illis eligerent ab eis si persona esset ydonea pro episcopo sine contradictione qualibꝫ haberetur et infra ¶ Post modum vero cum a predictis duobus quinqꝫ electores electi fuissent et ad tractandum de electione si cessissent in partem et nō possent omnes in vnam pariter cōcordare personam tres eorum conuenerunt in episcopum conuenarū et deinde electionem quam de postulando episcopo fecerant capitulo publicarūt ac reliqui duo subsequenter tercia die cum paucis de capitulo reliquis absentibus elegerunt archidia. agitēn. et infra ¶ Nuncij vero predicti archid. ecōtrario responderunt qꝫ cum p̄dicti quinqꝫ electores seorsum de electione tractātes inter se desiderent ita qꝫ cōtenciose voces eorum a fratribus qui remanserant in capitulo audite fuissent capitulum ipsos propter huiusmodi concessiōes suspectos habentes ad eos duos

dicōnē que nunqꝫ erit dū tamē esse possit rumpit' ꝓmum testm̄ ut. ff. de iniusto rup. t. cū in secūdo in fi. et ꝓmum matrimo. qd̄ est nullū impedit secūdō et. j. de spon. ad audienciā sic eciā manumissio que nulla est ꝓstat impedimentū vsucapiendi ut. ff. vsucap. p donato in. l. qui p donato sic eciā ꝯsecracio que nulla est impedit sequens mat. ut. j. de spon. impub. ad dissoluendū in fi. in stipl'. aliud ē nam si prima stipul' nō ualet que pōt elidi per excep. tenet secūda ut. ff. de ver. ob. si dari stipuler. quidā tamen h̄ distinguunt qꝫ electō qnqꝫ nulla est iure actionis et nō iure exceptionis quoniā ex ea nō potest ꝯfirmacio peti ut. s. e. ꝯsiderauimus ubi prima non tenet et tamen impedit secūdō Itē qnqꝫ est nulla iure excep. et actionis ut illa que facta ē ab excōmunicatis siue de persona indigna qm̄ ex ea nō pt excipi ut alia ipediat vt. j. de ap. ꝯstitutis et simile. s. e. bone si aut qnqꝫ aliquis consequitur sumptus per retencōem quos tamen ipse nō poss̄ ꝯsequi p actionem ut. ff. de ꝯdi. indebi. si in area in fi. et isti. de re di. in. in ꝗ. morte ar. ff. de ꝯpensacionib' sedque est racō quare in casu istius dec. electio que est ipso iure irrita impedit sam ita qꝫ nō valeat secunda et in ꝯtrarijs. j. e. scriptum ē et. e. cōgregato et. s. e. cū in cūctis et. e. bone. j. et. c. cum vinton. et. j. de ap. ꝯstitutis electio enī que est ipso iure irrita non ꝓstat impedimentū h̄ racō enī h̄ec est lꝫ enī in cāu istius dec̄ prima electio sit nulla videlicet propter peccatū i forma eligentes tamē nō sūt ipo iure eligendi ptāte ꝓuati nec eciā electio propter h̄ deuoluit' ad alios et ideo cantor et sui nō debebant eligere sine decano et suis et qꝫ elegerūt decano et socijs non vocatis post appellacōem ꝓma nō cassata tn̄ cassatur vtraqꝫ electio et sic utraqꝫ pars peccauit i forma siue in modo eligendi s̄ in ꝯtrarijs est electio ipo iure nulla et eligentes eciā sunt ipo iure eligendi ptāte ꝓuati et ius eligendi deuoluit' ad alios licet paucio̅res ut. s. de postul. gratum et. s. e. bone et ideo tenet electio cū sit facta ab illis penes quos ius deuoluitur eligēdi ista enī duo ꝯcurrere debent ad hoc ut electio secūda teneat plus enī peccant eligendo indignum ꝗ peccando in formam et ideo plus eciā puniunt' et est eciam simile qui peccant hodie ꝯ formam illam qꝫ propter nō sūt ptāte eligendi ꝓuati s̄ priuandi i s̄ qui peccant eligendo indignū sūt ipso iure eligendi ptāte priuati si vero vtraqꝫ pars in forma peccat in forma tunc eciā vtraqꝫ cassatur ut. s. e. ꝯsiderauimus et h̄ et eciam in simil'. s̄ si vtraqꝫ pars i materia peccat tūc transfert ptās eligendi ad superiorē ut. s. e. bone i fi s̄ si cantor et sui vocassent decanū et suos ad electionem et illi noluissent venire tunc nunquid eorꝫ electio valuiss̄ et videtur qꝫ sic ut. s. e. cum nobis olim et. e. quod sicut in ꝗ. si autem ar. ꝯ. s. e. ꝯsiderauimus credo qꝫ valuiss̄ et si decanus et sui qui ꝯtempti fuerunt in h̄a electione a cantore et suis ꝯsensissent electioni cantoris valuiss̄ secunda ut. s. e. quod sicut cum nullū ius acquisitū fuiss̄ electo per primā electionē que nulla erat ipso iure ut dicitur. s. vnde ab ea recedi poterat sine iniuria aliciuis b. hodie vero debet seruari illa forma. j. e. quia propter

In istis causis prestito secūdū qd̄ lex dicit in auc. de sanc. epi. in ꝗ. iubemus igitur abbatem in coll'. ix. ¶ Ydonea ista clausula semper subintelligitur eciam si non apponatur ut. s. e. cumqꝫ et. s. de ꝓsb̄. p. cum adeo ¶ Electionem nota mirabilem significacōnem huius verbi

de canonicis destinarunt p
quos inhibuerunt eis ex
parte nostra ne i facto p-
cederent vlterius et ita po
testatem eligendi quam e
is commiserant reuocarūt
mandantes eis ut redirent
ad capitulum et pariter cū
alijs fratribus de electione
tractarent et huiusmodi r
uocacioni duo ex ipsis ele-
ctoribus adhibentes ꝯsen
sum reliquis tribus nō cō
tradicentibus ad ipsum ca
pitulum sunt reuersi Sed
alij tres vsq ad fores ca-
pituli subsecuti ab eis post
modum discesserunt Ca-
pitulum vero cum tota di
e illa ipsorum presenciam
expectassent subsequenti
die campanam pulsari fe-
cerunt sicut moris ē ad ca-
pitulum congregandum
et predictis tribus cū pau
cis complicibus suis se se
contumacit absentantib
prior cum maiori ⁊ saniori
parte capituli elegit in epi
scopum archidyaconū su
pradictum et infra· Quia
vero postulacio de episco
po conuenienti que preces
serat facta erat per eos i q̄s
totum capitulum eligendi
transtulerat potestatē ꝓp
ter quod vnanimiter de ꝯ
sensu tocius capituli intel
ligitur esse facta qm̄ cum
res non esset integra qz iā
in tractatu processerant e
lectores capitulum mini
me reuocare potuit electio
nem ipsius archidyaconi
decreuimus irritandam ¶
Quo circa mandam⁹ qua
tenus si personam ipsius e
piscopi vtilem et necessa
riam inueneritis ad regim̄
ecclesie tolosane et ꝓone
am tam sciencia litterarū
q̄ sue conuersacionis exēp
lo ad hereticorum perfidiā
de tolosañ dyoc· extirpan
dam qui ibi per negligen
ciam presulum miserabili
ter et dampnabiliter hacte
nus pullulauit transeun
di ad ecclesiam tolesanam
ꝓpter vrgentem necessita
tem et eorundem vtilitatē
ei licenciam tribuatis· ¶
Item florentino episcopo
Cum ecclesia voltera
na a debito canonico
rum obsequio longo fuis
set tempore destituta ⁊ vol
teranus episcopus uolens
ministrorum defectum in
eadem ecclesia restaurare
quosdam canonicos elegit
et instituit in eadem quos
canonici recipere noluerūt
asserentes q̄ talis electio

electionem hoc etiam fuit dicere suam electionem capl'o suam postulacionem publicarunt ut· j· de renuncia· in· c· post translacionem ¶ Potestatem hic enim fuit ꝯfessus de intencione aduersarij ⁊ sic fundauit intencionem aduersarij· ¶ Campanam· ut· j· de offi· custod· c· i· ⁊ ij· ⁊ i· di· c· ius militare ¶ Postulacio hic autem habes q̄ qui dati fuerunt ad eligendū pñt postulare eciam de alia ec· sic· j· de renuncia· post translacionem ex quo enim capitulum nichil excepit omnia intelliguntur esse ꝯcessa p que peruenitur ad illud ⁊ quecūq eciam ipsi facere pñt ar· ū· de ꝯsue· ex litteris j· de priuil· quia circa· ff· de procura· ad le gatum ⁊ in· l· ad rem mobil· et ar· ad hoc· ff· iudi· solut· ·t; ta tamen § in hac· ff· mand· l· si· in fine ar· ꝯ· ū· c· innotuit in fine ⁊· ff· de procura· i· l· mā dato ⁊· C· de transac· i· l· trāsact· ⁊· ff· de min· illud in § si tal' ⁊· ff· de procura· pomp· et ff· de iure iuran· in· l· iusiurā· in § procurator so· pma ſſcci est vera nam talia ꝓparatori a cuncta sunt negocia pnia pali nam per postulacionē peruenimus ad elec· vel ad eius effectum vt· ff· de spō· oracio ꝯtra vero fuit cāusa ¶ Cum res non esset integra ergo si res esset integra posset eū reuocare ut hic arguitur ad instar mandati qd re integra potest reuocari ut insti· man dati in § recte cū inchil int sit mandatarij ut· ff· de ꝯdi· causa da· in· l· dedi § i· in· l· si pecunia in § i· in pn̄· ⁊ ideo accepi in parte ⁊ societate ut ff· p soci· dex in § si· ⁊ in de posito vt· ff· depo· l· i· in § pl· et· j· depositi bona fides Item in ꝯtrarium videt q̄ eciam re integra nō posset reuocari tal' potestas nisi placeret vtriq parti sicut fit in vendicōe ut C· de acti· ⁊ ob· sicut ab ini cio cū grā vtriusq partis ta lis ꝯtract⁹ fact⁹ sit vt ibidem nam ex quo semel ꝯsenserūt et contulerunt ius in illos ⁊ ipsi eciam in se receperūt ⁊ e ciam intitauerunt mutare nō possunt neq reuocare vt· j· de offi· del· sup questionū in § porro ⁊ quod semel pla cuit amplius n̄ potest displi cere ut xxx· q· ij· horrendus ⁊ viij· q· ij· dilectissimi ⁊· ū· c· cū inter canonicos in v· si· preter ea hec fuit quedam ꝯcessio seu donacio iur· sed donacio perfecta non reuocatur ut· C· de dona· siue ⁊· C· de transac· ꝯquis et· C· de reuocan· donacion· si donacionem et· C· de dona· que sub modo perfecta est ⁊ dñs dixit nō auferam a te qd ti bi dedi vt xxij q· ij· non enim et remittentibus actiones suas non est amplius regressus ad eas vt· ff· de edilic· edic· queritur in § si venditor ⁊ ꝯmodatū ante vsum ꝯpletum non reuocatur ut· j· ꝯmod· c· vno ⁊· ff· e· in ꝯmodato § sicut et sic non videtur per ista q̄ reuocacio fieri possit eis inuitis cū ꝯ cia vtrorūq istud sit factum et eciam incersit illorū ius illud non reuocari ab eis cū modo possint eligere qm̄ uolunt postea vero non Item in ꝯtrarium videtur q̄ eciam re integra reuocare pñt nam usq ad litem ꝯtest· possum re uocare mandatū procuratorii vt· ff· de procura· ante litem ꝯtes· ⁊ eciam post dū tamen suspectus sit ut· ff· e· post litem ⁊ in· l· idem suspectus ⁊· l· qui omnia et isti iam suspecti videbantur cum essent in clamoribus et in discordia vnde suspecti erant cū nollent facere electionem ut· j· de procura· ex insinua cione ⁊· c· in nostra et· c· mandato ⁊ iudicium soluitur vetante eo qui iudicare iussit ut· ff· de iudi· iudicium ⁊· ff· de arbi· sed si in ser uum in fi· Item ꝯ ꝓbo q̄ eciam re non integra non pñt reuocare vt· j· de iudicijs· c· i· ⁊· ff· de iurisdic· om· iudi· in· l· si ꝯuenerit ⁊ hic i fine quid ergo dice mus satis racionabi liter potest dici q̄ e ciam potestas tal' do nata nullomodo va leat reuocari siue ei res sit integra siue nō et hic supple ma xime quia nō est i stud mandatum pu rum ymmo al' est q̄ dam cessio iuris si ue donacio ut dictū est et jo· hunc opini oni ꝯsentire videtur et ad hoc optime fa cit· ū· c· cum q̄ ¶ Alij dicunt q̄ eciam re i tegra reuocare pos sunt ut hic innuitur a ꝯtrario sensu ar· opti quia non dicit dura re talis ptās nisi cū permissa durat ut· ff· qd cuiusq vniu· ꝯtrarium in § i· i si· ¶ de reticorū ꝓhi· hoc ei ideo dicit nam si esset remissus ⁊ negli gens ad hereticos extirpandos remoue ri debet ut· j· de here ti· excomu· in fine· ¶ Tribuatis· ex hac decre· bene colligit q̄ ius acquiritur po stulato post publica cionem postulacionis vt hic in hoc enim ac quirit q̄ eciam po stulantes nō possūt ab eadem recedere sicut nec ab electio ne post publicacionē scrutinij ut· j· e· pub licato ⁊ idem eciam credo postulacione publicata ut dixi· ū· de postul· bone ij· v bi dicitur q̄ postulā tes possūt recedere a postulacione ante q̄ sit presentata su periori sed hic nō po tuerunt recedere qz ꝓmiserant illum ha bere pro episcopo quem ipsi eligerent in episcopum et ita non potuerunt venire ꝯ suā ꝓmissionem jo·

¶ Cum ec· longo tempore nam p hoc videbatur q̄ episcopus supplere posset negligenciam canonicorū eciam si al' non posset eligere ut· j· de ꝯcess· preben· in· c· nulla et ū· e· cum in cunctis sed ta men hic non poterant taliter supplere quia non erant distincte pre bende ut j· de ꝯcess· preben· ex parte ⁊ si eciam distincte essent ta men adhuc ipse non posset cū ipse similiter negligens fuisset vnde iā potestas erat ad superiorem translata nec moram poterat purga re ut· j· de sup· negli· prela· in· c· licet et in duobus· c· se· ⁊ h̄ autem ex eo q̄ dicit longo tempore ¶ Postulauit et videtur eciā q̄ be ne postulauerit nam solus episcopus debet prebendas donare ar· xxi· di· in nouo et xvi· q· vi· nullus ar· xxi· di· in § i· qz moyses ex

preccepto dñi aaron in summum ponti fiern ⁊ eius filios in minores sacerdotes elegit vt ibidem dicitur et videtur etiam expressum in au tenti. ut tonsura. ordi. cl'i. in coll. iij. ar. ꝯ. j. de hijs que fi. a prel. si ne. c. c. in vi. c. primis qñ huiusmodi bñficia ec. debent facere de c. c. ut ibidem dicitur et etiam cũ quibus est in ministerio cum hijs disponat vt xcij. di aconi preterea ex co q̄ in fine dicit si con suetudo est q̄ cano nici eligant irrequi sito epo patet qd̃ di citur de iure cõmuni simul debent elige re sicut ⁊ alia ne gocia simil' facere d̃ bent ⁊ eps sic cap' capl'm et canonicam bra vt. j. de hijs que fi. a prel. sine c. c. no uit ⁊ in. c. q̃to ⁊ q̄ simile eligere debe ant tu habes. j. de cõces. preben. postu lastis dico q̄ de iur̃ cõmuni simul ad. c. ptinet collacõ benefi cioꝝ p iura ꝓmo allegata ut. j. de iu re patro. nobis ⁊ h̃ i fine satis em̃ potest tra esse sed csuetudo in pluribus ec. dero gat huic iuri ut hic in fine ⁊. j. de causa pos. et ꝓpte cũ eccle sia sutrina et. j. de o. sig. abbate et ar. s̃. c. cum inter vniuer. et. s̃. de csue. cũ dilec̃ et xxiij. q. i. puden da ⁊. j. de hijs que fi. a prel. sine c. c. ca nos scitur ⁊ cõsuetu do reddit aliquem inabilem ad eligen dum ut. j. de cleri. c mu. cũ olim ⁊ xij. di nos csuetud. ff. de o̧ citi. non tantũ ar. ꝯ s̃. c. cum causaz et c. cũ terra ⁊. s̃. de cõ sue. cũ venerabil'. ⁊ c. cum inter vos sed cõsuetudo illa irracio nabilis non est pri mo est ꝯ decius ec. et ideo non est pre scriptibil' ut. s̃. de c sue. c. fi. ¶ Iniuriã simile est. ff. de iniur̃ iniuriaꝝ. ꝯ. i ⁊. ff. de peti. heredi. illud. i. sz. i fine ⁊. j. d̃ ap. bone et xiij. q. i. qd̃ debetur ⁊ xiij. q. v. nõ sane ⁊ xiij. di. quia per ambiciones q̄ et si nocet alij ita ut auferat eidem assuetis cõmoda dum tamen faciat nõ animo nocendi nõ dicitur facere iniuriam vt ff. de aqua plu. arcen. si in meo et. ff. de dampñ. infec. in. l. paulus et xxi. q. i. in. c. illud et. ff. de seruitu. rusti. pdi. cum in eo ⁊ xxiij. q ij. c. si. secus si animo nocendi fieret ut. ff. de reg. l. iuris. l. domũ ⁊ ff. de damp. infec. in. l. qui vias ⁊ xxxiij. q. i. c. pl'. ff. si seruitus ven di. sicut in ꝯ cunto ¶ Longe melius et ideo preualere debet ut. j. de ꝓbati. licet sed si equaliter ꝓbatum sit tunc communiter cõferant cũ de iure comum h̃ faciendum sit ut dictum est primo ⁊ sic videt q̄ res ad suum statum sic reuertitur ut ar. s̃. de csue cũ dil'. et ff de pac. si vnus in ꝯ qd̃ si nõ tantum al' em̃ esset siniandum p possessore

fuerat in eorum preiudicõ
attemptata et infra Man
damus quatenus super p̃
mo articulo petitionis epi-
scopi in quo postulauit a
te vt canonicos ab iniuri
a quam ei super electiõe ca
nonicorum volteraneñ ec-
clesie inferunt prohiberes
et ab impetitione ipsius e-
piscopi dictos canonicos
absoluere non postponas
quia non videtur facere in
iuriam qui vtitur iure su
o cum per testes longe me
lius sit probatum q̄ cano
nici supradicti hoc iure v-
si fuerint anteq̄ episcop⁹
memoratus ¶ In secũdo
quoq̄ articulo quo idez pe
tebat episcop⁹ ut dicti ca
nonici ipsum iure electio
nis vti libere paterent ab
soluere studeas canonicos
sepedictos maxime si sit no
torium q̄ in tuscia genera
lis consuetudo seruetur ut
in cathedralibus ecclesijs
solum capitulum irrequi
sito episcopo eligẽdi cano
nicos habeat facultatem ¶
Item abbati sancti victo
ris et decano parisieñ ⁊ ma
gistro .R. cano. morineñ.

CVm dilectus fili⁹ ar
chidiaconus moriñ
et infra ¶ Ecclesia moriñ
episcopi solatio destituta
canonici eiusdem ecclesie de
pastoris substitutione tra
ctantes in tres canonicos
moriñ potestatez eligendi
episcopum vnanimiter co
tulerunt promittentes ut
illum reciperent in pasto-
rem quem de gremio ipsi
us ecclesie ducerent eligen
dum qui examinatis volũ
tatibus singulorum archi
dyaconum eiusdem ecclesie
in episcopum elegerunt ¶
Metropolitanus quoq̄ tã
electionem q̄ electi perso-
nam examinans q̄ etiam
super ipsius etate de cuius
defectu fuerat ab aliquib⁹
dubitatum inquirens so
licite veritatem per senten
tiam declarando electũ ip
sum minime sustinere in e
tate defectũ electionem de
ipso factam solemniter co
firmauit et infra ¶ Veruz
B. qui contra electum ve
nerat memoratum ꝓposu
it ex aduerso q̄ cum supra
dictis tribus sub hac for-
ma fuerat eligendi conces
sa potestas ut capitulũ cũ
reciperẽ teneretur quem il
li tres ab omnibus uel ma
iori et saniori partẽ de gre
mio ipsius eccle nomiatũ
eligerẽt i pastorẽ electores

vt. j. de ꝓbati. ex litteris et. j. de fide instrumen. de misericordia in ꝯ commodũ in si tantum in tribus casibus ut. j. de ꝓbati. ex litteris ¶ Articulo sa eadem vi detur petitio cũ prima sed tu dic q̄ prima erat ne repellerent cañ. ab epo in stitutos Item secũda erat ut imposterũ non impedirent eum eligere ⁊ licet obtineret in primo nõ tamen ꝓpter hoc in secũdo obtineret ar. s̃. c. querelaꝫ sed in secũdo articulo agebatur petitorio ut patet ex ip sa littera ¶ Notoriũ. i. ma nifestum rei euidentia vel eti am alijs duobus modis de q̄ bus tribus tu habes. j. de co habi. cleri. et muli. c. si. et. ff. de. l. et cstitutione si de inter pretatione iohannes.

CVm dil'. gremio dum tamen h̃ in illa transla cione potestatis non fuiss̃ ex pressum poterant eligere vn decũq̄ vellent ut. s̃. c. in cau sis quid iuris sit sup h̃ dictũ fuit. s̃. c. cum inter cañ ¶ Ex aminatis in hoc em̃ patet q̄ nõ tenebantur secundũ istã formam ¶ Substituere po test em̃ iudex examinare da to q̄ sit minor iudex de etate an sit dignus venia etatis ⁊ do certe sup hoc poterit ut mi nor principem ut. C. de hijs q̄ ueni. eta impe. l. ij. non tam̃ in etate poterit dispensãe ut C. e. ti. l. iij. sed bene potuit iu dicare ipsum nõ pati defectũ et si minor fuiss̃ debuit cassa re electionem ut. s̃. c. dudum sed tamen dispensare nõ pos set nisi solus papa sed nũqd̃ epi possent dispensare cũ ali quo constituto infra xxv. an. vel ut minor ꝓmoueatur ad honores et videtur q̄ nõ per id qd̃ tu habes. s̃. c. ti. cũ in cunctis in ꝯ inferiora et. j. de etate et quali. cum te vbi ei precipit dñs papa q̄ nullus ꝓmoueatur nisi sit etatis le gitime ut. j. c. nichil vbi pu nitur grauiter qui hoc facit ⁊ sic em̃ huiusmodi dispensacio ꝓhibetur illis tamẽ dicũt quidam q̄ epi pñt in etate dispensare ar. ad hoc. j. de e ta. et quali. preterea credo q̄ non pñt in hoc dispensare ꝯ csilium licet em̃ de facto i stud faciant quandoq̄ et est simile quia cũ illegittimis ñ possunt dispensare ut ꝓmo ueantur ad honores ut. j. de fil'. presb. c. fi. et. pl'. vbi em̃ di citur q̄ cũ illegitime natis solus papa dispensat nã q̄ illi ꝓhibeantur ab honori bus dicitur i csilio pictauiẽ. j. de fil. pres. c. i. vnde qua racione cũ epi nõ possent ꝯ illud csilium dispensare eadem racione dico q̄ non possunt con tra concilium dispensare lat. et concilium general' ut. j. c. nichil vbi em̃ pre sumitur qui istud faciunt quod est magis celebre concilium in quo prohi betur ne minores ꝓmoueantur ad dignitates ut. s̃. c. cum in cunctis in pri i ꝯ inferiora et ideo stabimus illis concil'. et. l. predictis ex quo non inuenio concessum per cano. quia minores iudices pñt dare veniam etatis ut. j. de noui ope. nunci. intellegimus ubi em̃ iura canonica non cdicunt legib⁹ im mo ccordant illis stabimus ¶ Terminos si hoc autem verum fuisset ni chil valuisset eorum electio vt. s̃. de sz. p. cum dilecta ⁊. ff. mandati dilige ter ¶ Digniores quibus etiam dignior locus debetur ut xviij. q. i. illud ⁊ lxiij. di. metropol'. ⁊ lxi. di. miramur in fine et hijs gradus ceteros antecellit

electores ipſi terminos po
teſtatis ſibi tradite nõ ſer
uantes predictum archidi
aconum eligere preſumſe-
runt quem pauci de capitu
lo nominarunt vnde cano
nici mouentes poſtmodum
admirãtes qualiter archi
dyaconus electus fuerat me
moratus cum plures eſſẽt
in eadem eccleſia digmo-
res ceperũt fere oẽs publi
ce profiteri q̄ nullatenus ar
chidyaconũ nominarant
et reputantes ſe i hac par
te deluſos quod ſuper hoc
factum fuerat noſtro cura
uerunt apl'atui reſerare et
infra ¶ Nos vero quia res
pernicioſa eſſz exemplo ſi p
ſurreptionis aſtuciam q̄s
aſcenderet ad apicem dig
tatis ita duximus prouidẽ
dum ut preſtito a contradi
ctoribus iuramento quod
ipſi malicioſe contra prefa
tum electum non moueãt
huiuſmodi queſtionem p
dicti tres electores iuramẽ
ti vinculo aſtringantur di-
cere veritatem q̄ canonicis
examinationis tempore in
prefatum archidyaconum
conuenerint Et ſi tres ſi-
mul aut duo ſaltem ex ip
ſis iurati dixerunt maiorẽ
canonicorum partem i ip
ſum archidyaconum cõue
niſſe vos contradictorib⁹
ſilencium imponatis cum
contra hoc eorum eſſz prõ
batio inſufficiens eo q̄ ſin
guli eſſent in ſuis teſtimo
niis ſingulares Si vero
per eorum depoſitiones cõ
ſtiterit ſepedictum archi-
dyaconum extitiſſe a pau
cioribus nominatum tũc
ſi fuerit ſufficiẽter oſtenſũ
q̄ illũ de gremio eccleſie
ſecundum formam ſibi tra
ditam debebant eligere in
quem omnes vel maior pſ
et ſanior capituli conuen
rẽt vos electionem ipſius
archidyaconi omnino caſ
ſetis alioquin quod de ip-
ſo factum eſt ratum habẽ
tes contradictores ab eius
impetitione per cenſuram
eccleſiaſticam compeſcatis
prefatum. b. p̄bẽda moriñ
eccleſie ſpoliantes quũ ſe
ad hanc penam ſi forſan i
probatione deficeret obli-
gauit non obſtante q̄ ſu
per etatis defectu obiectum
eſt contra illum cum idem
canonicis huic obiectioni
non multum inſtiterit et
ſuper hoc a metropol. fue-
rit iudicatum cuius ſenten
cia tranſit in rem iudicataz
cum infra decennium nõ fu
erit legittima prouocatio-
ne ſuſpenſa ¶ Item epi-
ſcopo baiocenſi

Cum in iure peritus
exiſtat et infra. Pri
mus tue conſultationis ar
ticulus cõtinebat q̄ cuiuſ
dam eccleſie decano defun
cto eiuſdem loci capitulum
ſub hac forma in vij. ex ip
ſis canonicis cõpromiſit ut
illum quem ex ſe vel aliis
de gremio ipſius eccl'e om
nes pariter vel maior eoꝝ
pars nominaret idem capi
tulum reciperet in decanuz
¶ Unde cum vnus ex illis
vij. a tribus ipſorum et a
lius qui nõ erat de numero
eorundem a tribus aliis in
decanũ fuerint noiati requi
ſiti vter eoꝝ aſſumi debeat
in decanũ ſuper quo taliter
reſpõdemus q̄ hiis qui de

quem labor gracior et ſtipendia meliora fecerint ante me. C. de offi. magiſtri officioꝝ. l. nemo ¶ Reſerare. videlicet denunciando p ſe vel p alios ¶ Per ſubreptionis ſic. i. de re iudi. olim ¶ Iuramento ſic ergo in cã ſpũali pſtat excipiens iuramenti de cal. q̄ malicioſe non opponat ſic. i. de teſti. conſtitutus et c. preſenciũ et c. ad h̄ et. i. de reſti. ſpol. lr̃is et. i. de excep. in c. paſtoral' ſi
cet directe agens preſtet iſtõ
iuramentum ut. i. de iura. ca
lumnie in c. lr̃as et iſtud eci
am fuit racione preſumcõ. p
ſumitur eñ q̄ malicioſe exci
piunt ex quo tot preſumpci
ones p electo ſũt q̄ et ſecun
dum leges preſtatur iuramẽ
tum quandoq; in excep. licet
a principio in tota lite pſtet
ut in auten. de teſti. §. ſi vero
coll. vij. i. de teſti. vltra tercia
vel die q̄ licet cauſa ſit ſuper
re ſpirituali q̄ eciam directe
agens iuramentũ cal. preſta
bit ut ſi agatur ad reſtitucõ
nem rei ſpũalis ut. i. de reſti.
ſpol. litteras quia ſic nõ agi
tur ſpũaliter Item ſi agatur
ſpũaliter iuramentũ de verita
te dicenda preſtatur ut. i. e.
dudum. i. de iure iuran. ex lit
teris vbi ſimiliter in cã ce. iu
ratur de veritate dicenda. ¶
Et ſi poſt tres iſtis eñ credi
tur ſicut duobus teſtib⁹ Sꝫ
nũquid fuerũt iſti teſtes in
cã ꝓpria vel quaſi non ꝙ ſup
eo quod factum eſt coram ip
ſis de facto interrogant alie
no ar. C. de fideiõ. in l. ſi. et in
ſi. de teſta. ordi. in §. legata
riis nam iudicibꝰ credit de
hiis eciã que coram ipſis a
guntur ut xviij. di. de coliis
ar. multo forcius iſtis qui to
to negocio interfuerũt ar. C.
de adulteriis. l. in adulterij
et. C. ad l. cornel. de ſicar. in
l. ſi. ſed nõ eſt verũ q̄ iudicib⁹
credat niſi quatenus. ſ. ut
i. de pbat. qm̃ ꝯ vnde meli⁹
videt q̄ licet illi ſuſpecti eſ-
ſent et eciam de facto ſuo q̄ʒ
ammodo dicant admittitur e
orum teſtimoniũ in defectuꝫ
pbacionis ut ar. C. de here.
l. ſi. et iiij. q. iij. item in crimi
le in. v. item ſerui. ij. ſiue. et ad
hoc facit qd' dixit. ſ. ita duxi
mus puidẽdũ ¶ Probacõ
ſed videtur q̄ iſte debuerũt
audiri ad hoc pbandũ quia
tal' negatiua nos nõ ꝯſenti
m⁹ bene poteſt pbari. i. de p
bac. tercio et negatiua indi
recte põt pbari. i. de teſti. ex
tenore de iſta materia dictũ
eſt. ſ. e. bone. ij. ꝙ tamen hic
ideo nõ ſunt admiſſi ad pbã
dum quia examinacõ illa fa
cta fuit ſecrete et ſigillatim
vnde quilibet eoꝝ eſſz in ſuo
teſtimonio ſingul' quia non
poſſz dicere niſi de ſe ſic. i. de
ac cuſ. cum dilecti in ſi. q̄ ibi
ſingularis teſtis nõ pbauit
ꝙ ſi publice facta fuiſſz illa ex
aminacõ ſiue nominacõ tunc
eñ pbari poſſz ſaltem indire
cte ut. i. de pbac. tercio ¶ Tunc audiatis vtriuſq; partis ꝓpoſuit formam ſecundũ quam eligendi ptãs tribus dicatur fuiſſe cõceſſa et ſi ſ. iſta littera eſt in antiqua decr̃ ¶ Oſtenſũ quare appellunt ca nonici pbare formam traditam iſtis electoribꝰ et nõ archid'. iſtõ eñ poteſt eẽ duabus de cauſis quaꝝ prima eſt preſumpcõ que mi
litum faciebat pro eo
videlicet q̄ iam erat
electus et confirmat⁹
ſecũda eſt qm̃ ad h̄
ſe obligauit illi. B.
ſicut patet in ſi. decr̃.
¶ Caſſetis. i. nullã
pnuncietis ¶ Ob
ligauit alioquĩ. i. ſi
ſe nõ obligauiſſz pe
na eſſz iudicis arbi
trio cũ certa pena ñ
ſit hic ſtatuta ut. ff
de iure deli. l. i. et. i.
de accuſ. cum ſuper
hiis et. i. de offi. del'.
in. c. de cauſis ſic eñ
tu habes hic q̄ ali
quis obligat ſe ſub
pena ordinis vel a
nathematis ut. i. q.
vij. quoc̃ cord. et de
ꝯ. di. ij. ego bereng
rius vel ſb pena a ſui
beneficij ut. i. d' fal'.
c. ſi. Itẽ et ſub alia
pena pecuniaria ut
xxiij. di. q̄q̄ et xxv.
q. ij. quecumq; et. i.
de arbi. cũ dilecti ar.
ꝯ q̄ ſub pena bene
ficij non poſſit quis
obligari ut. C. que
reſ pig. ob. poſ. ſpeꝫ
eorum ¶ Premiſ
ſorꝫ hodie vero cer
ta pena ſtatuta eſt
ꝯ illos qui ſe oppo
nunt contra electos
ſiue impugnant ele
ctionem. i. e. c. i. in ꝯ
cilio lugd'. innocen.
iiij. ¶ Iudicatũ ſed
nunquid obſtabit a
liis iſta ſentencia vo
lentibus agere ꝯ ip
ſum electum ut nos
videmus circa crimi
na et populares a
ctiones ut. i. de accu
ſa. de hiis et xxiij. q.
iiij. ſi illic et. ff. d' po
pu. acti. l. iij. et. ff. de
pacti. non cogend'
in §. quinta nec eñ
de delicto vnius ho
minis eſt querendũ
ſepi⁹ ut. ff. nau. cau
po. ſta. licet videt ta
men q̄ illis ſolũ qui
tantum preſentes fu
erunt debeat preiu
dicare ut ij. q. v. ha
bẽs hoc et in. c. veni
am. i. de accuſ. veni
ens ſicut eſt in ciuili
bus actionibus vt
res inter alios acta
ſ. ut. i. d' fide inſtru.
inter dilec. ¶ Ad h̄

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

dicas q abſolucio in popul. actionib preiudicat omnib eciam ab
ſentibus niſi in duob caſib tantũ vnus eſt ſi quis tantum ſuam
iniuriam perſequitur et probet etiam ſe ignoraſſe accuſacionem ab a
lio inſtitutam ut. ff. de accuſ. ſi cui §. i. Item ſecundus eſt cũ vult do
cere de colluſione prioris accuſatoris ut. ff. de preuari. l. ij. ff. de iu
re iuran. cum qui in
§. in popul. ¶ De
cedendũ p h̃ cum pa
teat q ſentẽcia inſti
tucionis tranſit in rẽ
iudicatam ſicut et
diffinitiua ut. j. de te
ſti. ſignificauerũt ñ
tamẽ quo ad h̃ trã
ſit in rem iudi. quin
eciam et poſt decem
dies iudex poſſit re
uocare ut. j. de ap. cũ
ceſſante et. ff. de iu
di. quod iuſſit de h̃
enim dicitur ſup conſti
tucione illa cum ceſ
ſante. j. de ap. Johes
¶ Q*uum* in iure di
cant quidã q
eciam licet iſtud nõ
fuiſſet expreſſum videli
cet damus vobis po
teſtatem eligendi v
nũ ex nobis vel eciã
ex alijs de iure tam
vnũ ex ſe eligere po
terant ut ar. viij. q. i
in ſcripturis in v. ec
ce inutile me. &c. et. ff
de tuto. et cura. da.
ab hijs in. l. ubi ab
ſunt Sed iſtud nõ
credo qm a ſe ipſo vi
detur electus et h̃ eci
am tenuit electio pre
ter formam compmiſ
ſi ut dicit in ſi. ut ſi a
compromiſſi tenorem
fie. j. de ſorti. c. vlti. et
pt. vbi de h̃ et iſtõ
qd dico optime pro
bat. l. ut. ff. de contra.
empc. non licet et. l.
ſi in empcione in ſi.
Si vero vni tantũ
collata eſſet poteſtas
nõ poſſet ſe ipm eli
gere ut. j. de iure pa
tro. p tuas et. j de in
ſti. cũ ad noſtrã et. ff
de tuto. et cura. da.
ab hijs. l. pretor et
xxiij. q. i. dicimus q
nemo debet oriri a ſe
vt viij. q. i. in ſcriptu
ris dicunt quidã q
ſi iuraſſet eligere me
liorem et ipſe eſſet melior tunc poſſet ſe eligere ſed tamen inueniẽs
et inhoneſtum eſſet ut ſe eligeret nam ſic ambicioſus eẽ videret et i
deo repellendus p illud. c. in ſcripturis pocius debet renũciare tali
poteſtati et fatuus eſſet q ſic iuraret ſi ſe credat meliorem ut ſe eli
gat vel dic q tunc et ipſe intelligitur exceptus nam in generali ſer
mone pſona loquentis non comprehendit ut. C. de ſol. iniquiſicõ et. ff.
de coi. et de non. qui heredi in. § ſi. et. j. de iure iuran. peticio ¶ Cõ
ſenciat nam ſi vult conſentire tũc connumeratur pſona ſua inter eligẽ
tes ut ar. ff. qd cuiuſq vniuer. in. l. plane et ar. ff. de adopci. ſi conſul.
et ſic quatuor intelliguntur et ita maior pars Sed quid ſi conſentit
in alium ſi talis conſenſus cũ alijs faciat maiorem ptem in ſe non po
teſt tamen poſtea conſentire nec ſuũ mutare conſiliũ in preiudiciũ alt

numero vij. a tribus eoꝝ
dinoſcatur nominatus iux
ta compromiſſi tenorem
debet in decanum aſſumi
dummodo electioni ſe fa
cte conſentiat et aliquod ca
nonicum non obſiſtat ¶
Item dua carigie.
Venerabilem et infra.
Inter cetera vero q
dam principes hac papue
obiectione ſunt vſi dicen
tes q ap. ſe. le. aut electoris
geſſit aut cognitoris perſo
nam ſi electoris in meſſem
alienam miſerat falcem ſu
am et electioni ſe ingerens
principum derogauerat di
gnitati ¶ Si cognitoris
abſente altera parcium vi
detur perperam proceſſiſ
ſe cum citata non fuerit et
ideo non debuerit contumax
iudicari et infra ¶ Verum
illis principibus ius et po
teſtatem eligendi regem i
imperatorem poſtmodum
promouendum recognoſci
mus ut debemus ad quos
de iure ac antiqua conſue
tudine noſcitur pertinere
preſertim cum ad eos ius
et poteſtas huiuſmodi ab
apoſtolica ſedem peruene
rint que romanum imperi
um in perſonam magnifi
ci karoli a grecis tranſtu
lit in germanos ſed et prin
cipes recognoſcere debent
et utiq recognoſcunt ſicut
hijdem in noſtra recogno
uere preſencia q ius et au
ctoritas examinandi perſo
nam electam in regem et
promouendam ad imperi
um ad nos ſpectat qui eũ
inungimus conſecramus
et coronamus eſt enim re
gulariter ac generaliter ob
ſeruatum ut ad eum exa
minacio perſone pertineat
ad quem impoſicio manus
ſpectat nunquid enim ſi prin
ceps non ſolum in diſcor
dia ſed eciam in concordia
ſacrilegium quemcunq
vel excommunicatum in re
gem tyrannum vel fatuũ
hereticum eligerent aut pa
ganum nos inungere con
ſecrare ac coronare homi
nem huiuſmodi deberemus
abſit omnino ¶ Obiecti
oni ergo principum reſpõ
dentes aſſerimus q lega
tus noſter approbando regẽ
et reprobando ducem nec
electoris geſſit perſonam
vt pote q nec fecit aliquem
eligi nec elegit nec cogni
toris cum neutrius electio
nem quo ad factum eligẽ
cium confirmandã duxerit
aut eciam infirmandam

ruis ne. ff. de regulis iuris in. l. nemo Si vero conſentit in talem in quẽ mi
nor pars conſentit tunc mutare pt ſuum conſenſum nam talis conſenſus eidem nõ
prodeſt hodie vero connumeratur electa pſona inter eligentes ut. j. e. cumana
et. c. quia propter nec dicerem valere talem electionem ſi modo fieret q non
eſt electus a maiori parte capituli ut. j. e. quia propter
¶ Venerabilem aut cogni
toris in reprobando phi
lippum et approbando ottonẽ
¶ In meſſem ut vi. q. iij. c. i.
et. j. de parroch. nullus ¶ Al
tera abſente qd tamen ſieri
nõ debuit fieri ut. j. de teſti. in
nomine et iij. q. ix. quaſi p to
tum ¶ Caroli cui eciã ius pa
triciatus fuit eciam dignita
tis collata eſt ut lxiij. di. a
drianus ij. ¶ Tranſtulit in
cronicis legitur q cũ eccl'ia
romana opprimeretur ab a
ſtulfo rege lõbardoꝝ peciit
auxilium a conſtantino et leo
ne filio eius imperatorib cõ
ſtantinopol et cum nollẽt pa
trocinari ec. ro. que petebat
auxilium eoꝝ ſtephanus pa
pa ij. nacione romanus trãſ
tulit imperium ad karolum
qui fuit filius pepini quem
zacharias eius pred. ſubſtituẽ
at ludouico regi francorum
quem depoſuerat de quo legi
tur xv. q. vi. alius et tranſla
cio illa facta eſt anno dñi q
karolus coronatus eſt a leo
ne papa iij. elapſis poſt hoc
xv. an. ¶ In germanos ſic
ergo regimen mũdi tranſla
tum eſt ad theotonicos nam
ipſi habent regimẽ romane
ec. vt de con. di. v. in die et ſic
patet q imperiũ nõ ẽ apud
grecos licet enim largo modo
nominetur imperator ut. j. de
maio. et obedi. ſolite ſicut et
rex ſcotoꝝ dicitur rex et qm
extra ec. nõ eſt imperiũ ut xx
iiij. q. i. in. § ſed illud eſt aũt
ille imperator ſuper omnes r
ges ut vij. q. i. i apib et om
nes naciones ſunt ſub eo vt
xi. q. i. in. § hoc ſi quis in. v.
volumus ipſe enim eſt princeps
mundi et dñs vt. ff. ad legẽ
rodiam de iac. in. l. deprecaci
cõ et eciam iudei ſunt ſub eo
ut. C. de iude iudei et omnes
prouincie ut lxiij. di. adrianus
et omnia ſunt in poteſtate im
peratoris vt viij. di. quo iure
et xxiij. q. viij. conuenio. C. de
quadrien. preſ. bene et anti.
¶ Examinacio vt xxviij. di.
quid eſt ¶ Sacrilegiũ ne
ergo q ſacrilegium impedit promouendum nã eciã familia ſacrilega repelli
tur a ſacramentis eccle ut xvij. q. iiij. miror et eciam ab alijs actib legiti
me repellitur familia legittima ut iij. q. iiij. nulli ¶ Studio eligenciũ q de
meritis ſeu ſtudijs eligenciũ non cognouit ſed tantũ de qualitate electoꝝ
pnunciauit ¶ Quamuis. i. q vel eciã tenetur proprie et q dicit. ẽ. non tam
propter ſtudia eligenciũ. &c. i. non propter ſtudiũ eligencium ſed propter merita e
lectoꝝ perſonam duas pnunciauit indignam et perſonam regis ydoneã
ſic. ẽ. de poſtul. c. i. in v. ſi. vnde bene ſequitur quamuis plures. &c. et ſic nõ cog
nitoris geſſit perſonam quia retulit ſe tantum ad merita electoꝝ et non ad
ſtudia eligencium quamuis potuerit ſe referre ut. j. ſequitur vel eciam poſſunt
teneri verba proprie et quamuis ponitur p quia ut ſupradixi ſed ſuperior littera. ſ. cũ
neutrius electionem. &c. videtur contraria ¶ Contrad. vt. j. e. bone ¶ Fauere ſi

ergo fauet non debet esse iudex xi. q. iij. quatuor et in c. se. sed tu dic ꝙ in dubio fauere pt cuicumq̄ vult ut ff. de l. ij. si quis suum in §. si inter duos et ff. de bonis aut. iudi. pos. in vendicione in §. fi. et ff. ad sill. si quis ingraui in §. si cum omnes vel etiam cogere pōt partes ad concordiā ut insti. de satisda. tuto. in §. ia aūt et j. de offi. del. suspicionis in §. ab ipso et s. e. cum inter. Sz tunc demū debet fauere cum merita electorum et eligencium sunt paria ut ar. j. de iure patro. qm in quibusdā et xxiij. di. c. si forte vel cū ad eo ptās eligendi deuoluta est ad ipsum ut s. e. bone. i. circa fi. ¶ Aduocatus et aduocatus ecclesie non pōt esse patronus sed cōparat tutori qui dat pupillo ut eum defendat a vexacionibus aliorum et vocatur honorarius vel nouitatis grā datur vt alios curatores instruat ut ff. de solu. qd si forte nec cōputatur talis tutela in numero trium tutelarum sed est ei honoris tantum ut ff. de ritu nup. si quis tutor ¶ Commouendos per nūcios suos ¶ Lotharius istud est exemplū de quo premisit .s. iure patet pariter et exemplo et ita ab exemplo principū est argumentandū ut insti. de iure naturali in §. sed qd principi. ar. cōtra C. de sen. et interlo. omni. iudi. in l. nemo et s. e. cū in cunctis so. id qd fiat ex grā vel etiā ex temporis necessitate non est trahendū ad consequenciā ut s. e. cū in cunctis qd aūt fiat nec ex grā nec ex necessitate tpis valet ut C. de cōsti. prin. l. i. et j. de sen. et re iudi. c. in causis ex facit ipse iudicat et nos iudicare debemus ut ibidem ¶ Publica no. ꝙ excōmunicacō debet esse publica ad hoc ut aliquis repellat a prosecucione iuris sui ut j. de excep. c. exceptionem cū suis similibus vnde quecumq̄ iterim fiat quousq̄ ad eum perueniat excōmunicacio tenet et etiam valet ut j. de sen. ex. c. apostolice ¶ Periuriū qm ꝙ enim periuriū non repellit ut j. de iure iuran. sicut nris sed tu intellige sic ibi periurium .i. temerarium iuramentū periuri enim non solū prohibentur promoueri ad honores primo si sunt promoti debent repelli ut j. de iure iuran. querelam infames enim sūt ut notatur ibidē ¶ Progenitores in filiis enim parentum criminis exēpla meciuntur ut vi. q. i. vera in l. illa si quis cū militibus vnde illud sepe solet filius similis esse patri ¶ Innodatus videlicet propter inuasionē et deuastacōnem patrimonij beati petri dum in tuscia moraretur ¶ Postulauit no. hic ꝙ eo ipso ꝙ quis petit absolui et per consequens cōfitetur se esse excōmunicatū ¶ Electus vnde ipso iure nulla fuit excōmunicacio seu electio ut j.

Excrauit autem denūciatoris officium quia personam ducis eiusdem indignam et personam regis denunciauit ydoneā quo ad imperium obtinendum nō tam ꝓpter studia eligencium ꝙ ꝓpter merita electorum Quamuis plures ex illis qui eligendi regem in imperatorem promouendum de iure ac consuetudine optinent potestatem consensisse perhibeantur in ipsum regem et ex eo ꝙ fautores ducis absentibus alijs et contemptis ipsum eligere presūpserunt pateat eos ꝑperam processisse cum electioni plus contemptus vnius ꝙ contradictio multorum obsistat et infra ¶ Nos igitur nō ducem sed reliquum reputamus et nominamus regem iusticia exigente et infra ¶ Quod autem cum in electione vota principum diuiduntur post ammonicionem et expectacionē alteri parcium fauere possumus maxime postq̄ a nobis vnctio et cōsecracō et coronacio postulatur iure patet pariter et exemplo nunquid enim si principes ammoniti et expectati vel non potuerunt vel noluerunt conuenire se. ap. aduocato defensore carebit eorumq̄ culpa ipsi redundabit in penam ¶ Sciunt autem principes quia cum lotharius et conradus in discordia fuissent electi ropon. lotharium coronauit et imperiū obtinuit coronatus eodem conrado tūc demum ad eius graciam redeunte ¶ Eos igitur duximus commonendos ut a p̄fato duce iusto quidem a nobis iudicio reprobato recedant et prefato regi non abnuant adherere nisi tūc demum contra personam vel factum legittimum qd ab eis obiectum fuerit ꝯ ostensum et infra ¶ Sunt enim notoria impedimēta ducis scilicet excommunicacio publica periurium manifestum et persecucio diuulgata quam progenitores eius et ipse presumserūt in apostolicam sedem et alias ecclesias exercere fuit quo ꝙ a predecessore nostro excōmunicacionis vinculo innodatus ꝙ postmodum ī cognouit per nuncium suum absolucionis beneficium postulauit vnde patet ꝙ fuit excōmunicatus electus et infra ¶ Ite etiam cōtra ꝓprium iuramentum super quo nec consilium a sede apostolica requisiuit ambicionis vicio regnum sibi vsurpare presumpserit cum super illo iuramento prius ro. ec. consuli debuisset nec valet ad plenā excusacionem ipsius si iuramentum illud dicatur illicitum cum nichilominus super eo nos prius consulē debuisset q̄m contra ipsū ꝓpria temeritate veniret illo presertim exemplo ꝙ cū gabaonite a filijs israhel per fraudem subripuerint iuramentum ipsi tamē cognita fraude contra illō venire temere noluerunt vtrum vero dictum iuramētum licitum sit an illicitum et ideo seruandum an non

de ap. cōstitutis et s. e. cum inter. Sz. et s. de cōsue. cū dilectus ¶ Iuramentū qd fecerat filio regis cecilie nepoti suo tanq̄ imperatori futuro dum adhuc henricus frater eius dicti pueri pater viueret ¶ Illicitum qm fuit de successione viuentis vt C. de pac. l. pactum tamen hic voluntas accessit viuentis vnde videtur teneri ut C. e. l. vlti. sed illa loquitur in successione hereditaria que in imperio nō potest locū habere ¶ Venire tali modo sicut fecit videlicet in vsurpando regnum nam cū fuit illicitum auctoritate ꝓpria potuit venire cōtra non obediendo illi tanq̄ regi aut imperatori ut xxij. q. iiij. in §. ecce nec etiam expectari debuit superioris auctoritas vt ff. de cōdi. et de insti. in l. que sub condicione in §. si. quia in hoc ꝙ necessario destruendum nō est nō est necessaria etiam maioris auctoritas in destructione illius vt ff. de l. iij. fideicōmissa in §. si quis il hac tamen si istō dub. ū esset an valeret tūc audiri debet superiorem qd hic al. autem semper seruandum est iuramentū dū tamen sine interitu salutis eterni seruare valeat vt j. de iure iuran. si vero si autem spōte sit prestitum et sine dolo ut j. de iure iuran. cum cōtingat ¶ Gabaonite istā hystoriā tu habes xxij. q. iiij. in §. sed cū hijs et in c. innocēs ¶ Ex successione tres successiones cōtinue videntur ius successionis inducere ymmo duce ar. xxv. q. ij. ita nos et C. de epi. aud. l. nemo ¶ De domo principio de alia tribu elegi debet ut viij. q. i. moyses ¶ Obseruari etiam si ei iā coronato iurauisset post reprobacionem legitimā eidē nō teneretur in aliquo racione iuramenti ut xv. q. vi. alius et j. de transla. quoniam Item ar. destructio principali et accessoria ut s. e. qualiter et C. de v sufris. l. eos et C. de posita. l. si quis precia et ff. de rei vendi. lege ex aduerso johannes.

Coram in ꝓuincia hic aũt videtur expreſſũ ꝙ omnes illi ſoli qui ſunt in ꝓuincia vocandi ſũt ad electionem et p̃ h̃ videtur eſſe intelligendum ſi ſunt in ꝓuincia ut. j. e. q2 ꝓpt̃ de iſta mate= ria notat vij. q. i. factus eſt ⁊ ꝙ dicit in ꝓuincia ſic eſt intelligend̃ ſi ſunt in ꝓuincia ⁊ ita ꝓpinqui ꝙ cõmode vocari pñt tunc ſunt vo candi nã ſi ꝓuincia multum lata eſſ̃ ⁊ longa non debẽt vo cari ut quia periculũ eſt in mora ut. s̃. e. cum inter vniuerſas et eodem modo ſi eſ ſet extra ꝓuinciam et ꝓpinquus vocan dus eſſ̃ ut. j. e. c. pri mo ubi vocatus fuit qui extra ꝓuinciam erat nam regin̄. et cremoñ. fuit diuerſa rũ ꝓuinciaꝝ ⁊ ita non dico omnes vo candos de ꝓuincia ſi qui commode vocari poſſũt niſi ↄſuetudo ſit ꝙ omnes vocent ut. j. e. in. geneſi nec etiam dico ꝙ tantũ de ꝓuincia ſũt vo cã di per. c. ſequens ta men in talibus voca tionibus ſtatur potiuſ cõſuetudini ut abſẽ tes vocentur iuxta ↄ ſuetudinem vniꝰ cu= iuſq; ec. ⁊ hic ↄſue tudo erat ꝙ omnes de ꝓuincia vocentur ut eſt in. c. in geneſi

Bone expectare ẽ nõ nec electõ que ſit ↄtemptus ill̃ qui debent intereſſe eſt irrita ipſo iure ut. s̃. e. qꝺ ſicut ⁊ in c. venerabil̃. j. de ar bi. cũ olim ⁊ lxiij. di obeuntib; g̃ ea nõ obſt ante põt attẽp tari ſa ut. j. d ap. cõ ſtitutus cũ eñ a iure ſit r̃pbata tal̃ elec tio nõ eſt neceſſe iu dicem adire pro ea caſſanda ut. ff. de cõ di. ⁊ niſi õ. in. ſ. que ſb ↄdi. in ſ. ſi. preter= rea cũ vniuerſitas delinquit in eligen do tunc electio deb; deuolui ad eum qui nõ delinquit ut. s̃. e. bone ⁊. s̃. de poſtu lando bone ⁊. e. gra tum al̃ eñ dico ꝙ electio archipbr̃i nõ fuit nulla ipſo iure ſed po tius ãnullanda ⁊ ideo expectari debuit caſſacõ ſupioris anteꝙ̃ ꝓ ceſſus ad ſecundam fieret ad ſe. vnde ⁊ ſi iſte habuiſſ̃ ius eligendi deliquit tamen in h̃ ꝙ noluit in ſimul eſſe actor ⁊ etiam iudex pre miſſe electõnis ut. j. de ↄceſ. preben. poſt electionem in parte decĩſa et licet illi deliquerint in eligendo nõ tamen illud ius deuoluit ad vnum ⁊ h̃ ſm jo. qui dicit ꝙ vnus nõ ↄſtituit vniuerſitatẽm ⁊ in ↄdicit in ar. iſtud. c. ⁊ lxv. di. ſi forte ff. deꝫ. i. ſi grege licet ius uniũ ſitatis dicat̃ in vno ſtare ut. ff. qꝺ cuiuſq; vniuer. ſicut in ſi. p quam ꝓnos dicamus g̃ ſi iſte nõ elegiſſ̃ poterat poſt caſſacionem eligere dum tamen licet poſtulaſſ̃ ⁊ iſtud innuit lr̃a iſta ubi dicit̃ noſtruꝫ debuit expectare iudicium anteꝙ̃ ꝓcederetur ad ſecũdꝫ ⁊ ſi electio

ſeruandũ; extiterit nemo ſane mẽtis ignorat ad no= ſtrum iudicium pertinere et infra ¶ Inſuper ſi predi dictus dux imperium obti neret libertas principũ in electione pariter et imperi um optinendi de cetero ce= teris fiducia tolleretur naꝫ ſi pro ut olim frater dicti ducis patri eorum ſic nec dux ipſe fratri ſuo ſucce= ret videretur imperium ñ ex electione ſed ex ſucceſſio ne deberi et in preiudicium principum redundaret ſi ñ niſi de domo ducis predicti videretur aliquis ad impe rium aſſumendus et infra Nobilitatem ergo. t. mo. per apoſtolica ſcripta mã damus quatenus a prefa= to duce recedat õmino non obſtante iuramento ſi qꝺ ei racione regni feciſti cuꝫ co ꝗ̃tum ad obtinendum im perium reprobato iuramẽ tum huiuſmodi non debe= at obſeruari ¶ Idem

Coram dilecto ſ. titu li ſancte prudencianẽ preſbitero cardinali et in fra Si vero vtriuſq; par tis fuerit caſſata electõ voſ fratribus omnibus qui fu erint in prouincia conuo= catis ꝗ̃ maiori et ſaniori p

teꝛorum ſuper p̃dictis vi= deritis complacere faciatis per cenſuram eccleſiaſticã firmiter obſeruari ¶ Ideꝫ ꝑmenſi epiſcopo et conu ẽtibus eius

Bone me. h. cremoñ epiſcopo i extremis agente cum de conualeſcen cia deſperaretur ipſius. ¶ Cremoneñ. capitulum. h. canonicum ſuum regij di= ſciplinis ſcolaſticis inſiſten tem ad certum terminum ſ. vigiliam penthecoſtes pro futuri electione ponti ficis citari fecerunt et infra Conſtitutõ autem dicto h̃ pro ſua et dilecto filio. N. pro electione archipreſbi= teri coram nobis electionẽ ab ipſo h. poſt electionem archipreſbiteri ñ caſſataꝫ licet de viro multe littera= ture honeſte vite et clare fame nõ tamen ſine multa temeritate preſumptam cum de priori noſtrum de= beret expectare iudicium ã teꝙ̃ procederet ad ſecundã duximus irritandam in pe nam interdicentes eiſdem contradictionis vocem in primo conſenſu capitulo ꝑmanẽte Electiõem autem archipbr̃i cuius laudabile teſtimonium perhibeatur

primo nulla fuiſſ̃ ipſo iure ꝙ electus indignus eſſ̃ tũc eñ ipſe ſolus potu it eligere ut. s̃. e. bone ⁊. s̃. de poſtulando gratum et. j. e. ſcriptum eſt ſed ta men hic non fuit nulla ꝑimmo ipſe eam poterat ↄfirmare ſi ↄſenſiſſ̃ ut. s̃. e. qꝺ ſicut jo. dixit ⁊ bene ꝙ nõ deuoluitur ius eligendi ad alios niſi quãdo eligit̃ pſona ineligibil̃ ut. j. e. ſcriptum eſt in ſi. ⁊. s̃. de poſtul. gratum ⁊. s̃. e bone me. ſed tamen dico ꝙ quando electõ non eſt nulla ipſo iure tunc nõ ipſo iure ſ; per ſentenciã ius eligendi de bet ad alios deuolui vel cũ ſi nõ ſeruatur forma illiꝰ cõ ſtitucõis quia ꝓpter tunc ſi militer ſũt puandi p ſentenci am ut. j. e. quia ꝓpter ⁊ in. c. cumana An ius vniuerſitat̃ remaneat in vno dictum fuit s̃. de poſtul. gratum et ibideꝫ recurrendum eſt quãdoq; ta men electõ eſt nulla ipſo iu re ⁊ tamen impedit tam vt s̃. e. auditis nec cũ tunc ius eligendi deuoluitur ad alios vnde ſecũda electõ ibideꝫ nõ tenuit ut ibi notatur in ſi. vl time no. ⁊ ꝙ dixi ubi quis ↄ temptus eſt non ipſo iure ſ; per ſentenciam ius eligendi debet ad ↄtemptum deuolui intelligo per ſentenciã dñi pa pe ar. iſtius littere cũ de prio ri noſtꝝ deberet expectarẽ iu dicium anteꝙ̃ ꝓcederet ad ſecundam nam ubi certa pe na ſtatuta eſt nõ ẽ alia im ponenda niſi per eum q̃ ha bet plenitudinẽ poteſtatis qꝺ ta men ſatis innuit iſta lr̃a ſuf ficit eñ ꝙ caſſetur electio v bi quis ↄtemptum ꝓſequitur ¶ Tractatum no. ꝙ caſſatur electio de qua eſt tractatꝰ ha bitus ante ſepulturã mortui ut lxxix. di. c. ij. ⁊ i. c. nullus ſ; tamen ꝓpter h̃ ſol. nõ fuiſſ̃ caſſata ſed tamen aſſumit h̃ dominus papa quaſi nõ cau ſam ut cauſam ſimil̃. j. de re iudi. cũ olim ſi ↄtemptus fu iſſ̃ cauſa caſſacõnis nã mor tuo viro ſoluta eſt vxor a le ge viri ut. j. de ſecund. nupci in. c. pñ. et vlt. ⁊ vij. q. i. ſicut alterius vxor ¶ Multoꝝ ut s̃. e. quod ſicut ⁊ i. e. venera bil̃. ¶ M ec predicta reſpõ ſio tante queſtionis diceret aliquis domino pape nonne ille. b. citatus fuit ⁊ ipſe. Ihe citacio nõ fuit l'ima ⁊ ſic eſt ar. ꝙ ſi aliquis citetur non le gittimo modo ſi aliquid fiat contra abſentem nõ tenet ge neral̃ eñ eſt ꝙ̃ ad citacionẽ que a iure r̃pbatꝰ ẽ non tenetur venireꝰ citatus etiam vt allegẽt priuilegi um de hoc no. per jo. iij. q. ij. ſi epiſcopus ⁊. j. de dolo et contuma. cum dile ctus ubi de hoc

Cum ad noſtram hic tu habes expreſſum ꝙ cleri cus ſecularis non poteſt eligi in abbatem ⁊ cuũ ad idem facit s̃. e. cũ cauſam et. j. e. cum in magiſtrum ar. contra xvi. q. i. in. c. preſbiteros tamen i bidem ſoluitur contrarium ſed non eſt contra nam illi preſbiteri erant mo nachi et ita poterant eligi in abbatẽ preſbiteri et ita ſunt monachi melio ris condicionis ꝗ̃ clerici quia clerici eos eligunt ad ſua officia ut lviij. di. c. i. et. ij. ⁊ xviij. q. i. c. i. vbi de hoc eſt expreſſum ſed tamen ipſi non eligũt clericos ad ſuas dignitates ar. cõtra xviij. q. i. omnes et ij. q. vij. ſicut ſacer dotes ſed tamen illa non tenent qm̃ quilibet monachus eſt clericus ſed nõ conuertitur ꝓpterea quilibet monachus in clericali officio videt̃ conſtitutus

Sed clericus secularis non in monachali ¶ Prem principalē ut viij.q.i. sunt in eccl'a sed secūdario liatum est alicui spectare ⁊ eciam sperare hono res ec. ut lxi.di. quod pderit ⁊ lix.di.si officia lxxxiij.di.psulut ⁊ verba ista Otu hēs xvi.q.vij.p lapsos Irritare .i. irritā nunciare ut.j.e.c.px.jo. Officij monachi nā monachi presumit aliquid ex quo monachi est subsecutū ut xxxi.q.i.si quis et.l.di.si qua femina que cū incōtinencia sūnt messe viden tur ut.ff.si certum pe.lecta ē nam ex hoc presumit q̄ tur piter et ex puencione electꝰ sit qđ tamen eē non debz ut i.q.ij.c.q̄pio sed si hec est ra cio quare nō possit clericus e ligi in abbatem q̄ non est in structus in regul' monachal' sic eadē racione monachꝰ nō debet eligi in epm vel prela tum clericus ec.secul'.cū ipse non nouerit regul' clericoꝝ ut possit prefici ec. secul'. ut xvi.q.i. sic uiuc. ⁊ c.si clericatus qđ tamē essꝫ verꝫ si om nino ignoraret sed bene eli guntur monachi ⁊ regula res ad secul' prelaturas ꝑpt officium predicandi qđ ē p̄ uilegiatum ut.j. de statu re gul'.qđ dei timorem ⁊.j. de voto ⁊ voti redempci.p tuas et xviij.q.i.statum ⁊ lviij.di c.i.⁊ ij.Sed quid si clericꝰ secul' peritus essꝫ i regul'.mo nachoꝝ posset ne tunc eligi in abbatem ⁊ videtur q̄ sic nam racio pstitucionis in co cessat ut lxi.di.in.§ i hijs om nibus sicut monachus peri tus pōt eligi in regula cleri cal' in epm per.c.predicta ꝗ nō est ita q̄ si sciat regulaꝫ non tamen est in ea expertꝰ nam graue est in expertos di uinis obsequijs applicaē ut xix.q.iij.monasterijs ꝗ qua re non potuit iste postulari i abbatem cū laycus nesciens regul' clericales possit in epi scopuꝫ postulari ut lxi.di.cū si us ⁊ postea per tres mēses addiscere potest regulas cleri cales ut in aut.de sanc.epi.in §.diuus in colla.ix.Jtez he remita postulat' in abbatem ut.s.e.cū in monasterū dic q̄ non fuit heremita ꝗ de mo nasterio qđ erat in heremo et eadem est racio nam si lay cus est peritus nō est i eo ne cessaria pbacio habitus cleri calis sed tamen omnia ista ñ psunt nam q̄tumcūq; est la ycus peritus in regula mona chali ⁊ expertus ⁊ cciā ap batus in ea nunq̄ pōt eligi vel eciam postulari in abba tem ꝑpter racōneꝫ que ꝗ red ditur ⁊ quia eiusdem pfessi onis debent esse qui eligunt et qui eliguntur ne quasi cū boue ⁊ asino videatur arari qm̄ quasi simul ⁊ semel ē lay cus et abbas ⁊ quia eciaꝫ p̄ sumpcio ambicionis maxima est cum al' non fieret forsitā

nō fieret monachus et ab inicio eciam bene repellit quemlibet a dignitatibus ut viij.q.i.in scripturis quia non ambiciose sed labo re vnumqueq; ad honorem peruenire conuenit ut.C.de re mili. ꝗ pub licam vtilitatem l.xij.⁊ ambitus vocari solent ut lxi.di.miramur in fine ¶ Competenter videlicet p tres menses ut ar.j.de cela.⁊ ꝗ si m.c.preterea et in aut.de sanc.epi.§.ij. colla.ix.vel eciam a liter expone opetent i.per annū secundū quosdā ⁊ induat p se illud .c.lxxvij.di. monachus nouicꝰ johannes.

Illa canonicaꝫ notā q̄ licet a liqui sint excommunica ti minori excommunica cione tam̄ eligi pos sunt et talis electio dicitur canonica ut hic tu habes tamen scienter talis nō po test eligi p eo qđ e ligitur ad ea quibꝰ ipse est remotus ut j.de excep. a nobis et istud hodie est ex pressum.j.de clerico excomu.minis.si cele brat nec eciam incur rit irregularitatem si celebrat tamē pec cant tales si cele brant ut ibidem di cit sed criminosi a p secucōne sui iuris ñ repelluntur nisi sint excōmunicati maiori excommunicacione et ita isti possunt vti iu re suo in eligendo ⁊ in alijs negocijs ec clesie temporalibꝰ ⁊ spiritualibꝰ ar. tam ꝗ .s.e.cum inter. ß. et.s.de psue.cū dil. ibi dicitur q̄ suspensi nec eligere nec eli gi possunt so.hic ⁊ in.c.si celebrat intel ligitur de suspensio ne canonis p solam participacionē q̄ria cū loquuntur de su spensione iudicis na maius agit cū.l.q̄ cū ministro.l.vt.ff. ff.de arbi.celsus. ¶ Supplentes istā cū supplecio fit ex habundanti nō aūt ex necessitate eo q̄ obiectum fuit de ta li excommunicacione q̄ tamen non repellit ab electione per de cre.predictam si ce lebrat ¶ Simpliciꝰ excōmunic.ꝗ potest sumi ar.q̄ utile nō vidcatur per inuti le vt.j.eodem in ca pitulo proximo in v.nisi forsan

de ipso iusticia exigente cas sauimus tum quia corpo re dicti episcopi nōdū tra dito sepulture habuerunt de ipsa electione tractatuz et contra canonicas sancti ones tum quia inuentus est .h. fuisse contemptus Licet vnus solus extiterit cum plus in talibus psue uerit vniꝰ contemptꝰ ob esse q̄ multorum cōtradi ctio in presenti Nec predi cta debet dici valuisse cita cio quia cum episcopi mor te preuenerit temeraria in mis extitit et nō potuit ar tare citatum. ¶ Item Cum ad nostram no ticiam peruenisset q̄ b.qui se pro abbate ligo neū gerebat non fuerit an te monachus q̄ electus Nos attendentes q̄ cōtra regulares tradiciones istō fuerit attemptatum cū nul lam speciem vel promissio nem habens vt abbas fi at debeat monachari electi onem de eo factam duxi mus irritare ¶ Item m̄ gistro C. presbitero cardi nali apostolice se. legato. Officij tui et infra. Sane nobis tuis lit teris intimasti q̄ cum mo nasterium quoddam posi tum in medio nacionis per uerse pastoē careret mona chi de electiōe abbatis tra ctantes cum non possent sui ordinis ydoneam inue nire personam in quendaz virum nobilem oculos di rexerunt per quem poterāt melius defensari et patreꝫ adierunt ipsius humiliter postulantes q̄ filium suuꝫ indueret ut habitum su

sciperet monachalem nul lam patri de ipsius promo cione fiduciam tribuentes et pater ad hoc inductus fili um prouidum et discretū qui effectus monachus fu it et in abbatem electus cu ius electio extitit per recto rem massanum ap.sedis le gatum qui in omnibus p̄ dictis interfuit confirma ta cum autem idem sit pa ratus purgare se q̄ nulla fuit ad hoc ambicione in ductus postulas edoceri v trum dictus legatus ele ctionem confirmare vel di spensare potuit vel quod factum est stare possit et v trum electione cassata ite rum valeat eligi in abba tem nos autem consulacio ni tue taliter respondemꝰ q̄ cum ex hijs que inconti nenti subsecuta sunt osten datur q̄ talis taliter ñ pos sit eligi in abbatem maxi me pro eo q̄ anteq̄ essꝫ di scipulus uoluit esse magi ster electionem illam irri tam esse decernimus et ma nem ¶ Uerum postq̄ fue rit in regula competenten ter instructꝰ si vrgens ne cessitas et euidens vtilitas ipsius monasterij postula uerit ideo purgacōe recep ta poterit in abbatem assu mi ne monasterium oppri matur in cursibꝰ maligno Illa rum ¶ Itē Concordiana instancia et infra ¶ Quia pro cer to didicimus electionem de ipso factam canonicam extitisse ipsam auctoritate apostolica duximus confir mandam supplentes de ple nitudine potestatis si quis

in eo fuiſſet ex eo defectũ ꝙ quidam interfuerint electioni eiuſdem qui ex ſola participatione in ſimplicis excõmunicationis laqueũ inciderunt ¶ Item magiſtro maximo notario nr̃o

Scriptum eſt in apocalipſi iohannis ꝙ i medio et in circuitu ſedis erant quatuor animalia et infra ¶ Sane ad hanc eccleſiam conſtantinopolitanam duo animalia ſũt vocata vtinam plena oculis et alas habentia ſenas videlicet cracien. archiepiſcopo et plebanus ſancti pauli de venecijs ſicut per procuratores tam poſtulantiũ archiepiſcopum ꝙ eligentium plebanum fuit ꝓpoſitum coram nobis. ¶ Uerum quia de hijs que ꝑ aſſertionem partium i iudicium deducta fuerant nobis non potuit fieri plena fides ꝙuis ſuper hijs que de numero dicta ſũt poſtulantium per quoddam publicum inſtrumentum nec non confeſſionẽ procuratoris partis aduerſe in iudicio quidem factã ſed poſtea reuocatam pars altera aſſereret ſuam intentionem eſſe fundatam cauſã

diſ. t. duximꝰ cõmittendã per ap. ſcripta mandamus quatenus ſuper hijs et alijs inquiras diligentiſſime veritatem de meritis eorum electi et poſtulati. ¶ Apud venecias vbi nati fuerint et diuicius conuerſati de ſtudijs autem eligentium et poſtulantiũ et omnibus generaliter que cauſam poſſint inſtruere apõ conſtantinopol. ubi huiuſmodi poſtulatio ꝯ electio celebrate fuerint et ſi partes conſenſerint procedas hoc modo ut ſi conſtiterit de mutuo conueniſſe ꝯſenſu ꝙ ad electionem patriarche vij. admitterentur ꝓpoſiti ſiue per ipſos ſiue per alios et duo alij ex parte vniuerſitatis pro ceteris conuentualium eccleſiarũ prelatis tot q̃ tunc temporis conuentuales eccleſias habuiſſe prelatos ꝙ cum vij. admitterentur prepoſitis et nouem canonicis q̃ſ quidem canonicos conſtat in poſtulatione pfati archiepiſcopi cõueniſſe duplo maiorem facere numerum q̃ xxvi. electores plebam tu vice noſtra poſtulationẽ admittas ñ pbatũ fuerit poſtulato aliqd obuiaſſe

Scriptum eſt inſtrumentũ publicũ videlicet p duos viros ꝓdoneos ⁊ etiam eorũ ſigillis munitum ut. j. de pba. c. qm. ꝗ ⁊ notarij etiam non debent intereẽ in electionibus neq; laya ut. j. e. maſſana ⁊. c. quia ꝓpter vbi dicit vocatis qui debent ⁊ poſſũt eciã ꝯmode intereſſe ergo notarij non debent intereſſe i electionibꝰ nec laya ut. j. e. maſſana et in. c. quia ꝓpter vbi dicit vocatis ⁊ dicitur qui poſſunt cõmode intereſſe ergo notarij nõ debẽt intereſſe quia non habent ibi ius neq; vocem nec etiam laycj et ſi non interfuerũt nunq̃ faciunt inde inſtrumentum ꝙ ſcriberet falſũ nam nõ abſentia ſcribentis ꝺ̃bet eſſe ſicut nec preſati ⁊ ꝙ etiã ſic ſcribens falſum committat tu hẽs. j. de hijs que fi. a prel. ſine ꝯ. c. qualiter in ꝗ. abſonum ¶ Reuocato. vnde licet ſine aliq̃ interuallo ſicut etiã teſtis poteſt ſuum dictum corrigere incõtinenti ut. j. de teſti. cogen. preterea cum factum parti ꝑiudicet dño dicetur. j. ut lite non ꝯteſ. c. i. ⁊. j. de cauſa poſ. ⁊ ꝓpri. cum olim ¶ Altera videlicet poſtulantium. i. ¶ Electiſic. ꝰ. e. venerabilem ſed ibidem ad illud ta eligentium nõ remiſit ſe legatus q̃uis potuerit ¶ Vbi nati q̃m ibidem meliꝰ poteſt inquiri ut. ꝰ. e poſtq̃. ⁊. j. de ꝑſũp. quoſdam ⁊ xxiij. di. illud ¶ Conſenſerint. ſ. ut notari: iſte ſm qꝺ inferius cõtinetur ⁊ in iſto ꝯſenſu neceſſarius etiã eſt ꝯſenſus electi ⁊ etiam poſtulati al' ei non poſſent partes recedere a iure ut. ꝰ. e. cum inter canonicos ¶ Mutuo iſtꝺ dicit quia pars eligẽtium hoc negabat ideo dñs papa mandat inquiri cũ de iure omnium non debuerant intereſſe ut. j. de cau. poſ. cum eccl'ã. ¶ Per alios qualiter enĩ quis per alium iſtud facere poſſit tu habẽs. j. e. quia ꝓpter ¶ Duo iſti enim duo vocem habebant pro xvi. prelatis videlicet ſingulariter pro quolibet ¶ Tot que tunc temporis ꝭ ideo dicit nam ſi tũc aliqua ꝯuentualis ec. vacauiſſet nulꝰ ꝓ ea potuiſſet admitti ſede vacante quia tunc non eſt qui iura illius tueatur vel etiam eo uti poſſit vt. j. ne ſe. va. c. i. ⁊. ij. et. j. de preſ. de quarta tunc enĩ dormit ius ec. ita ꝙ non currit preſ. ut. j. de preſ. auditis ⁊. c. i. ⁊. c. de quarta nec etiam ad. c. ius illud deuoluitur vt. j. ne ſe. va. c. ij. ar. ꝗ. j. de maio. ⁊ obe. hijſq; et in. c. cum olim q̃bus forte ſtatetur in caſu iſto quia diuerſi ſunt caſus a precedentibꝰ ¶ De canonicis inſt. que tu habes. j. e. michil eſt ¶ Duplo maior

tu habes hic ſm illos qui dicunt ꝙ hec eſt vera diffinitio ꝙ electio ſemper preualet poſtulationi niſi due partes aſſiũt in poſtulatiõne ⁊ de iſta materia dictum eſt. ꝰ. de poſtul. bone ⁊ ideo ſtatur hic iudicio duarũ partiũ nam quod due partes faciunt totum c. facere videt ut. ff. quod cuiuſq; vniũ. in. l plane ⁊ ſm iſtam decẽ. tu intellige qꝺ dicit decẽ. ꝰ. de poſtul. bone. i. ꝙ poſtulatio in diſcordia nõ ꝯſueuit admitti iſtud tamen tu intellige ꝓ ut dicitur in nota ſequenti Item no. hic ꝙ cum i electione longe maior numerus eſt ex vna parte q̃ ex alia tunc non habetur reſpectꝰ ad meritum pſone dum tamen ſit ꝯueniens ille qui eſt electus a maiori parte nec etiam ad zelum eligentiũ ut. j. e. dudum ⁊. j. de ap. ꝯſtitutis ſed ſi numerus in modicum excedat tunc enĩ recurritur ad merita ⁊ ad zelũ ⁊ etiam preferunt numero ar. j. de teſti. in noſtra et eſt expſſum. j. e. eccl'a vtã ij. ubi de ꝭ ¶ Cõfirmã. hic dicit dñs papa electionẽ a minori. c. factã confirmari ⁊ tamen pars alia non erat eligendi ptãte priuata quia non poſtulauerat indignam perſonam et de iure ſicut potterant poſtulaẽ ſicut etiam eligere ut. ꝰ. e. in cauſis ⁊ ita non poſtulãdo non peccant et ergo ius eligendi non fuerat deuolutum ad pauciores nam tunc decimum locum habet cum maior pars ſcienter poſtulat uel etiam eligit indignum ut in fine decẽ. dicitur et ideo ꝗ. j. e. cum ana et. c. eẽ. vtã et. c. i genesi in quibus dicitur ꝙ electio non valet niſi ſit facta a maiori parte c. ⁊ hic confirmatur etiam facta a longe minori ꝓpter hec et alia que dicuntur ibidem dixerunt quidam ꝙ iſta decẽ. non continz ius ſed fuit quedam ꝓuiſio et iſtud videtur per verba illa ſuperius ſi partes conſenſerint hoc modo procedas et ex eo ꝙ dñs papa admittit hic poſtulationẽ in diſcordia factam cum ⁊ p eam nullũ ius acquiratur poſtulato ut ꝰ. de poſtul. c. pl. ⁊ quia etiam non conſueuit apponi ſi ue admittere tales poſtulationes ut. ꝰ. de poſtul. bone ij et ita in iſtis duobus caſibꝰ continet gratiam quod ſatis poteſt ꝯcedi et ita videtur etiam ꝙ vtraq; pars renunciet iuri ſuo et ꝙ de ꝯſenſu partium taliter pcedatur ut. ꝰ. dicitur in verbis premiſſis et ſi partes conſenſerunt et. c. nã al' ſi contradicerent non taliter ꝓceſſiſſent ſed primo facta inquiſitione ſuper hijs de quibus premittit cauſã inſtructam remiſiſſent ad dñm papam iſtud probatur. ꝰ. e. bone in parte decis videlicet vbi due partes aliquem poſtulant licet ius non acquirat poſtulato ut agere poſſit tamen bene poteſt gratiam petere et etiam iniuria ſit eidem ſi non fiat gratia illa ut ar. ff. de aqua cottidi et eſti. l. i. in ꝗ per mittitur de hoc enĩ notatur. ꝰ. de poſtul. gratum ⁊ in. c. ſi. ⁊ pl. ⁊ etiã idem crederem etiam ſi maior pars poſtulat ꝙ gratiam deberet habere ⁊ qꝺ dicit de duabus partibus non credo neceſſarium eſſe ſed tantum quedam ꝓuiſio fuit hic vt dictũ eſt quia ſiue maior pars et ſanior ſiue etiam due partes ſiue omnes totũ dependet a ſuperiore ſed quod hic in fine dicitur ius eſt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

et etiam alij admitterent dum tamen ignorantiam pbarent ut. ſ. e. innotu
it et ſi maior pars ignorauiſſ illum indignũ tunc vtraq; debet reprobari a d
rio ſenſu. ¶ Et pſona poſtulata videlicet ignoranter. ¶ Maior pars et ita
videtur a ꝯrio ſenſu quia ſi maior pars. e. ſciuiſſ illũ indignum eẽ alij non
punirentur ꝓpter h et ita eſt hic ar. ꝙ vtile non viciatur ꝑ inutile ſic. ſ. e.
c. primo et eſt multũ notabi
le illud ꝙ etiam culpa vel do
lus minoris partis nõ nocet
nec etiam ea que fiunt a ma
iori parte irritant ꝓpter hoc
et etiam illi ſoli priuati eſſet
iure eligendi in prima elec-
ſiquidem alij non eligiſſent
ut. ſ. e. cum in cunctis et hic et
etiam alij bene admitterent
dum tamen ipſi ſuam igno-
rantiam pbarent ut. ſ. e. in
notuit etiam ſi maior pars
iſtud ignorauiſſ .ſ. illum in
dignum nam tunc vtraq; de
bet reprobari a ſenſu ꝯrio ut
ſ. dicitur. ¶ Maior et ꝙ eti
am dicitur hic ꝙ electio a mi
nori parte. c. facta ꝯfirmetur
videlicet cũ maior pars po-
ſtulantium ſcienter poſtula-
uit et indignum intelligitur
quando vno ꝯtextu fiunt taƚ
electio ꝙ poſtulatio ut hic ꝯ
tingit ſecus autem ſi ex inter
uallo tunc enĩ illi ſoli qui el
gunt vel poſtulant indignũ
ſcienter ſunt eligendi vel po
ſtulandi poteſtate priuati et
illi qui ignoranter poſtula-
uerunt ſeu etiam elegerunt
indignũ debent ab alijs ad
electionem admitti nam aƚ
deberet caſſari electio ꝓpter ꝯ
temptum ut. ſ. dicitur in eã
dem no. ¶ Preſumptione .i.
ex certa ſcientia ut. ſ. e. inno
tuit ſed qualiter potuit eẽ di
gnus iſte poſtulatus archie
piſcopatu et dignus etiam
patriarchatu et qui etiam q̃
iudicatꝰ fuit dignꝰ a dño
papa vel a ſuo patriarcha
quando eum ꝯfirmauit v. de
licet in epiſcopum quare au
tem de vno iubet inquiri de
moribus ſuis contra illud. e
xvij. q. iiij. in ſ. qui autem et
C. de crimine ſacril. in. l. ij. et
j. de cle. a. et quali. accepimꝰ
dico ꝙ licet quis dignus re
putetur ad vnam dignitatẽ
ꝓpterea non eſt dignus ad
aliam dignitatem maiorem
licet enĩ cum aliquo diſpenſe
tur in minori dignitate non
tamen diſpenſatur ad maio
rem dignitatẽ ut xij. di. nõs
cõſuetud ſed tamen qd in fi. dicitur iis ẽ ¶ Priuari iſtõ referas ad factuƺ
cum ipſi ſunt ipſo iure priuati ut. ſ. e. cum in cunctis illi videlicet qui ſcien
ter indignum elegerunt vel etiam tu dic .i. nunciari priuati. ¶ Confirmes
cum ſit a maiori parte illoꝝ facta. ſcilicet qui ius eligendi habebant.

Nec p defectu ꝗtum ad hoc nichil additur per ꝯſtitutionem iſtam naƺ
et idem erat ſecundum iura antiqua ut. l. di. poſtq̃ et lxiij. di. obeunti
bus et alij tres dantur ad conſecrationem petendam ut. c. di. q̃m quidam et
e. cum in cunctis jo. ¶ Vel regul. et hic enĩ patet ex ꝯſtitutione iſta ꝙ canõ
ſtat. ꝯ aƚ. j. de ꝯceſ. preben. c. nulla nõ extenditur hodie ad regulares prelatu
ras nam hic equiparantur tam ꝯſtatus ꝗ̃ placones aƚ preƚ reguƚ ſimiƚ xvi
q. vij. in. c. ſi quis deinceps jo. ¶ Iuſto impedimento et ita nõ currit pſcrip
tio ꝯ canonicos ſi poſtea iuſta cauſa interueniente nõ eligant ut. lxxiij. di

de canonicis inſtitutis ꝙ p
motionem ipſius debeat
impedire ac plebam electi-
one caſſata ipſum archie-
piſcopum abſoluas a vi
culo quo eradien̄ eccleſie
tenetur concedendo ipſum
conſtantinopolitane eccle
ſie in paſtorem. ¶ Quod
ſi ad faciendum duplo ma
iorem numerum ſimiƚ om
nes predicti minime ſuffe
cerint ſiue dignus ſiue in
dignus fuerit poſtulatus
tu poſtulatione repulſa e
lectionem plebani auctori
tate noſtra confirmes dũ
modo nichil obſiſtat eidẽ
quod ipſum tanto preſula
tu reddat indignum ſi ve
ro numerus poſtulantiũ
inuentus fuerit duplo ma
ior quemadmodum predi
ctum ẽ et perſona poſtula-
ta reperta fuerit indigna
tu tam poſtulationem ꝗ̃ e
lectionem non differas re
probare niſi forte omnes
aut maior pars poſtulan-
tium preſumptioni damna
bili poſtulauerit ſcienter i
dignum vt hac vice me
rito debeant eligendi ſeu po
ſtulandi poteſtate priuari
et h quoq; caſu electionem
confirmes ſi eam de perſo-
na ydonea conſtiterit cele-

bratam ¶ Idem in gene-
rali concilio
Ne pro defectu paſtoris
gregem dominicum lupꝰ
rapax inuadat aut in facul
tatibus ſuis eccleſia vidu
ata graue diſpendium pa
tiatur ¶ Volentes in hoc
et occurrere periculis anima
rum et eccleſiarum indem
pnitatibus prouidere ſtatui
mus ut vltra tres menſes
cathedraƚ vel regularis ec
cleſia prelato non vacet i
fra quos iuſto impedimẽ
to ceſſãte ſi electio celebra
ta non fuerit qui eligere de
buerant eligendi poteſta
te careant ea vice ac ipſa e
ligendi poteſtas ad eum q̃
proximo preeſſe dinoſcitur
deuoluat Is vero ad queƺ
fuerit deuoluta poteſtas d
um pre oculis habens non
differat vltra tres menſes
cum conſilio capituli ſui et
aliorum prudentium vidu-
atam eccleſiam de perſona
ydonea ipſius quidẽ eccleſi
e vel alterius ſi digna non
reperiatur in illa canonice
ordinare ſi canonicam vo
luerint effugere vltioneƺ
¶ Idem in eodem
Quia ꝓpter diuerſas
electionum formas
quas quidã inuenire conant

de ſimo. cũ ſane et lxi. di. in. c. hec nobis et. j. de conceſ. preben. c. quia
diuerſitatem et. C. de offi. t. ꝗ maiores ꝗ. ff. ex quibus cau. maio.
l. quod quidam et. in. l. ſe. et. in. l. ait pretor in ꝗ. fi. ſed ſi papa inter
diceret electionem non minus eis currit tempus niſi petant licentiã
eligendi infra tempus ſtatutum ut. j. e. c. fi. ſed nunquid eſt hic ne
ceſſaria petitatio ꝙ
non pñt eligere in-
fra tres menſes qd
videtur ut. j. de offi.
ordi. paſtoralis in fi
et. j. de ap. ſi iuſtus
metus nõ credo ꝙ i
iſto caſu ſit neceſſa
ria petitatio ꝗ de
bent petere licentiaƺ
et ſi nõ petant ſunt
in mora vt ibi dicit
¶ Ea vice .i. in pri
ma electione que im
minet facienda que
etiam ſi caſſaretur ƚ
ſi nollet vetire electꝰ
vel eã ſi eligeretur
indignus ſtatim re
cuperarent ius ſuuƺ
vt. ſ. e. cum vinton.
¶ Deuoluat olim
nõ deuoluebaƚ ad p
imũ ſuperiorem vt. j.
de conceſ. prebẽ. di
lectus ſed ad papaƺ
in ꝯſtatibus et ſic re
ducit eã ad ius cõ
mune aliaꝝ dignita
tum vt dicit ibi poſt
vi. menſes ita hic ut
poſt tres menſes ad
primum ſuperiorem
deuoluat ut. j. de cõ
ceſ. preben. nulla. ¶
Cõcil. ſed nũquid te
net cõciliũ habere ca
pli ſui ut aƚ nõ va
leat electio niſi habi
to cõcilio et cõſenſu
et videt ꝙ ſine illis
ñ poteſt eligere ſicut
nec alia negocia face
re debet ſine ipſis ut
j. de hijs que fi. a p.
ſine. ꝯ. c. nouit et in
c. quanto et quaſi p to
tum ar. j. e. cũ in ve
teri vbi caſſaƚ electõ
quia nõ fuit expectã
tũ reſpõſum eoꝝ de
quoꝝ cõcilio debuit
fieri electio vt lxiij.
di. c. obeũtibus et
xv. q. vij. epũs nullꝰ
Sed ꝗ ſufficit pete
re cõciliũ licet nõ te
neat illud ſequi vt. j.
de arbi. cũ olim eẽ ex cõciƚ. nemo obligat vt xiij. q. i. quod precipi
tur credo ꝙ iſtud facere debeat ꝯſentiente. e. vel etiam maiori parte
e. aƚ ñ credo ꝙ ſolꝰ iſtud facere poſſit p iura ꝑdicta vel etiaƺ tu dic
ꝙ ſufficit tantũ requirere ꝯſilium .ẽ. in caſu iſto de honeſtate cum
ad ipſum ſolũ deuoluat electõ et non ad capl'm conſilium vero ali
oꝝ ſimiliter non de neceſſitate ſed tantũ de honeſtate requirit. ¶
Ipſius videlicet vacantis hic enĩ precipit vt de eadem eccleſia eli
gat ſed nonne ad metropoƚ. deuoluit idẽ ius quod habuit capi
tulũ ſed. c. potuit eligere vndecunq; ut. ſ. e. cum inter canonicos et. c.
cũ in nobis et. c. in cauſis ergo et metropolitanus dico ꝙ pmo de
bet inquirere pars vacantis eccƚe et eligere de gremio ipſius et iſ
tud etiam de iure debuit fieri per illa iura lxi. di. obitum et. c. nullꝰ

et xxviij.q.ij.ꝙ ſit preacioſum ſed tamen ſi iſtud non fecerit inchoat omnius valebit electio nam multa non debent fieri facta tamen manent ut xxvij.q.i.nupciarum et xxvij.q.i.ſi vir ⁊ nunꝙ tu inueni; es ꝙ propter hoc tantūmodo caſſetur electio de iſta materia tractatur ſ.e.cum inter canonicos ſed quare dicitur hic ꝙ metropol.eligat de eadem ec.cum ipſi amiſerunt ius eligē di ſ.e.amiſerunt ius eligendi actiue non tamen paſſiue quia ipſi non pñt eligere ſed bene pñt eligi et ſatis puniuntur i hoc ⁊ nō debent eciam propter hoc dupliciter puniri nam bene ſunt reſtringen; di ut de pe.di.i.pene hic tu habes ꝙ qui non poſſunt eligere bene pñt eligi ſed ꝺ aliqui poſſūt elige re ſed non poſſūt eli gi ut.j.de eli.excom mu.inimſ.m.c.ſi ce lebrat hic āt negli gencia priuat eos po teſtate eligendi ibi nō ⁊ ibi ideo nō poſ ſunt eligi quia nō habent id propter qd eliguntur hic autem bene habent videlicet et execucionē ſacra mentorum Johannes.

Quia propter vi duatis p ſ eñ videtur ꝙ tantū lo quantur de electio: nibus platorum.i.epi ſcoporum ⁊ canonico rū ſed nunquid nos extendimus iſtam ꝯ ſtitucionē ad omnes dignitates eciam ad nō cathedral et ad plebanatꝰ ⁊ ad om nes alios prelatos i collegiatis ec.unde videt dñs papa ex tendere illas cū eciā eccle propter dignita tes illas non dicun tur viduate cū habe ant epm tamen ſa: tis poteſt dici ꝙ exten.non extendantur ad alias dignitates ſed tantum ad epatus ⁊ eciam ad regul.prelaturas ut.ſ.e.ne pro de fectu tamen de facto bene extenditur ad alias dignitates ⁊ de iure eciam bene pōt intelligi ꝯſtitucō iſta de illis prel.qui iuriſdictiōnem generalem in eccleſijs collegiatis hñt nam tales prel.quodammodo ſponſi nominantur ut xxi.q.ij.ſicut in vnaquaqꝫ ſed non debet intel ligi de dignitatibꝰ ſeu eciam de perſonatibus illarum videlicet eccleſi arum cathedralium nam in vacacione illarum nō dicitur ec.viduata cum habeat epm qui eſt ibidem ſolus maritus tu tamen dic hodie ſeruari formam in talibus ⁊ eciam in canonijs que traditur in cō ſtitucione nouella .j.e.ſtatuimus ¶ Debet hoc ideo dicit quia om nes illi qui habent ius in electione ſunt vocandi vt.ſ.e.quod ſicut et qui ſunt in quieta poſſeſſione eligendi ſimul ſunt vocandi ut.j.de cau.poſ.e.cū eccl'a et.ſ.e.coram ⁊ in.c.bone.ij. ¶ Qui voluñt be ne dicit qui volunt nam ſi quis nō vult intereſſe electioni tunc eci am alij poſſunt ſine illo procedere poſtꝙ ꝯſtiterit ut.ſ.e.qd ſicut et ar.cum.c.in nobis ⁊ ar.j.e.eccl'a veſtra ubi dicitur de hꝫ ⁊ ſic eciā omnes ſunt vocandi qui ꝯmode vocari poſſunt ⁊ qui ſunt vocandi ut dictum eſt ut.ſ.e.coram ⁊.j.e.in geneſi ¶ Commode iſtud ideo dicit quia ſi ꝯmode ⁊ ſine periculo vocari poſſunt nō ſunt vocandi ut

et multa impedimenta ꝓ ueniunt et magna pericu: la imminent eccleſijs vi: duatis ſtatuimus vt cum electio fuerit celebranda p̄ ſentibus omnibus qui de bent et uolunt et poſſunt commode intereſſe aſſu: mantur tres de collegio fi dedigni qui ſecreto et ſigil latim vota cunctorum dili genter exquirant et i ſcrip tis redacta mox publicent in communi nullo proꝛ: ſus appellacionis obſtacu lo interiecto vt is collacio ne habita eligatur in quē omnes vel maioꝛ pars et ſaniō e.conſentit vel ſaltē eligendi poteſtas aliqui: bus viris ydoneis commit tatur qui vice omnium ec cleſie viduate prouideant de paſtore. Aliter electio facta non valeat niſi forte communiter eſſet ab om: nibus quaſi per inſpiracio nem abſqꝫ vicio celebra: ta ¶ Qui vero contra p̄: ſcriptas formas eligere at temptauerit eligēdi ea vi:

ce poteſtate priuetur. ¶ Illud autem penitus iter: dicimus ne quis in electio nis negocio procuratorem conſtituat niſi ſit abſens in eo loco de q̄ debeat ad: uocari iuſtoqꝫ impedimen to detentus venire nō poſ ſit ſuper quo ſi opus fue: rit fidem faciat iuramento et tunc ſi noluerit vni com mittat de ipſo collegio vi cem ſuam ¶ Electiones quoqꝫ clandeſtinas re: probamus ſtatuentes vt quāto electio fuerit celebra ta ſolemniter publicetur.

¶ Item in eodem

Quiſquis electioni de ſe facte per ſeculares poteſtatis abuſum conſen tire preſumpſerit cōtra ca nonicam libertatem et ele ctionis commodo careat ⁊ ineligibilis fiat nec abſqꝫ diſpenſacione ad aliquam valeat eligi dignitatem Qui vero electionem hu: iuſmodi quam ipſo iure irritam eſſe cenſemus pre ſumpſerint celebrare ab

ſ.e.quod ſicut.§.i. ¶ Tres de collegio per hoc eñ videtur dari occaſio di; ſcordie nam facilius poſſent ipſi de.c.concordare in vnam perſonam quā aſſu mant in prelatum ꝙ in iſtos tres ⁊ ſi diſcordant canonici in eligendo iſtos tres tunc eque inquiretur de meritis ⁊ zelo eligencium ſicut in electiōne epi dico ꝙ in iſtis inquiſicionibus nō requiritur illa examinacō quia ⁊ ipſi nō eligunt ſed tantū inquirunt vota ſingulorum nam iſtud po teſt fieri p quoſlibꝫ de capitu lo dum tamē ſint fide digni et cauſa eciam inquiſicionis ſecrete ſiat nam forte quidaꝫ timore vel fauore timent ali quem nominare in publico quem nominant in ſecreto. et in ſecreto libere ñomināt quem volunt libera eñ debꝫ eſſe voluntas in eligendo vt viij.q.ij.dilectiſſimi ⁊.ſ.e.ti in.c.bone ⁊.j.e.c.xxi.ſicut in mat.carnali ut.j.de ſpon: ſacione ſiue ſolū et preterea p hoc e ciam obuiatur malicijs quo rūdam q̄ ſtatim eligebant et appellabant ne alij elige rent ſic.ſ.e.ꝯſideraumꝰ per iſtam ꝯſtitucionē malicijs et cauillacionibꝰ taliū obuiatur ¶ Qui ſecreto ſiat eñ in ſecreto teſtes deponere debēt ut liberius dicant veritatem nam al' non valeret eorum te ſtimoniū ut.j.de teſti.cū ve nerabi.⁊.C.de teſti.nulli de accuſa.inquiſicionis.§.tercio nam al' nō valeret niſi ſecre te ſiat ¶ Redacta videlicꝫ per ipſos ſcrutatores vel eci am p tabellionē ⁊ ꝙ dicit ſecreto.c.tantum excluditur et non perſone neceſſarie Mox.ꝯtinenti nullo actu ēxtrio intermedio poſt vota q̄ ſita ⁊ vno contextu ſicut teſta mentū ut.ff.de teſtam.in.l. heredes palam in ſi.optime ponit ſenſum iſtius mox.j.e. cum poſt petitam ubi caſſat electio nam ſtatim poſt voto rū collacionē nō fuit celebra ta ut ar.j.de teſti.cogen.pre terea Item quandoqꝫ mox ſeu ſtatim aliter accipitur vi delicet cū quodam tempera mento .x.dierum ut.ff.de ꝯſti: pecunia in.l.promiſſor ⁊ mox quandoqꝫ recipitur uſqꝫ ad annū vt xxx.q.ij.ſi in qualibet ⁊ in.c.puella ⁊ cum quodam temperamēto ſiue ſpacio ut.ff.ſolut.quod dicimus et.ff.ad.l. fal.l.i.in.§.item ſi ita Item mox quandoqꝫ intelligit cū primū potuit vt.ff. ad tertullianū.l.ij.§.itaqꝫ ⁊ in.§.ꝯfeſtim ⁊ illico.i.uſqꝫ ad triduum ut.C.de iudi.cum ſpeciali ⁊.C.de errore.i.aduoca.in.l.ſi. ¶ Publicent nam poſt publicacionem variare nequeunt electores ut.j.e.c.publicato ⁊ ideo nō ha bet locum appellacio primo ſūt appellendi ad electionem ut.j.e.publicato ¶ Collacione ut ſic ſciatur in quem maioꝛ pars ꝯſentit ⁊ eciam zeli ad zelum numeri ad numerum ⁊ meriti ad meritum debet fieri collacio nam ⁊ iſtud ē de forma electionis videlicet quando duo ſunt electi nam al' nō eſt neceſſari a et ſic tria conferūtur videlicet numeri ad numerum ⁊ meriti ad meritum ⁊ zeli ad zelum ut.j.e.in geneſi et.e.eccleſia veſtra ⁊ eciam ibidem de hoc tra ctatur ⁊.ſ.e.c.venerabilem ¶ Sanioꝛ tu dic ut.j.e.eccleſia veſtra Itē circa iſtam formam quedam ſunt ita exacta diligencia ſeruanda ut ſi ꝺ factum fuerit electio nulla eſt ſiue irrita ut.j.e.eccleſia veſtra ⁊.c.in geneſi aliquā do eciam eſt irritanda ut.j.e.cum poſt ⁊ in.c.cumana tamen in vtroqꝫ caſu non valet ut hic dicitur in.v.aliter ꝯ iſta quid ſunt de ſubſtancia electio nis ſeu de forma ut ſecreto ſeu eciam ſigillatim inquiſicio ſiat ⁊ publicacio i cōmūni coll'o et ꝯmunis electio ꝯtinenti nullo actu ēxtrio intermiſſo vnum poſt aliud faciendum ut iſta probantur.j.e.cum poſt petitam et in.c.cumana

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

in fi. ex. e. in genesi ⁊ nota in ſcriptis redacta ſint ut appareat p ſcripturas de conſenſu cuiuſlibet et ſi vellet mutare ſcriptura eidem obiicet ut. i. q. vij c. ſaluberrimū et xxvij. q. i. omnes femine ⁊ xx. q. i. vidua Item et q̄ quilibet ſit vocandus qui commode vocari poteſt non credo eſſe de ſubſtancia electionis ut propterea tantū caſſetur electio dummodo contemptus poſtea conſenciat electioni facte ut. s̄. e. quod ſicut in ꝯ. fin aūt ⁊ q̄ tres tantū debeant eſſe inquiſitores nō credo iſtud eſſe de ſubſtancia dummodo n̄ ſint i quiſitores tal q̄ fraus non poſſit fieri ut ar. s̄. e. cū dilectus ⁊ quia q̄ facit plus non videt̄ facere q̄ ut. ff. de ſeruitu. vrba. predi. in. l. ſi arb orem ⁊ etiam ſupflua non viciant neceſſaria vero premiſſa diminuunt q̄ dum ut. C. de teſta. teſtamentum et. ff. de ſuplec. lega. in. l. legata in prin. nec etiā credo eſſe de ſubſtancia q̄ ſint d̄ eodem collegio nam in electionibus collegiorum religioſoꝝ viroꝝ requiri debet ſubaudi de honeſtate ut lxiij. di. obeuntibus ⁊. s̄. e. c. pſ. dum tamē nō ſint layci ut. j. e. maſſana ⁊. c. ſacroſancta ¶ Aliquibus viris ⁊ iſti poſſunt alij eē a capitul̄ dūmodo ſint viri religioſi nec ipſi exiguntur eē de. c. quia bene pnt ſuam poteſtatem dare alijs ut s̄. e. cauſamq̄ ⁊ licet dicatur aliquibus tamen vni bn̄ poteſt committi ut in dec. predicta cauſamq̄ quia nō eſt iſtō de forma iuris pmmo meli⁹ expediri pōt per vnum q̄ per duos quia res tunc fere ē ſine crimi ut. ff. de arbi. item ſi vnus in ꝯ. cum. ¶ Vice omnium ſed nunquid maior pars tunc ſequi poſſit formā iſtā alijs etiam contradicentibꝫ ⁊ videtur q̄ ſic nam quod maior pars facit totū. c. facere videt et firmitatem debet obtinere niſi cū racionabilis a paucioribꝫ oſtendat ut. j. de hijs que fi. a maiori par. c. cum in cunctis tamen ſatis videt̄ equum nam ſic euitatur diſcordia et facilius etiam conſulitur ec. iſto modo q̄ per ſcrutiniū ſed littera iſta contradicit vice omniū ⁊ q̄ dicit al̄ electio facta nō valeat ⁊ etiā alia racio poteſt eē nam cū quilibet vocē habeat in electione nō tamen deb; iure ſuo priuari nec etiam aliquis compelli debet ius ſuum alij dare ut. C. de contrahen. empa. inuitum ⁊. l. in vendendis ſicut et empcio voluntaria eſt ut. ff. fam. hēc. ſi pignor ꝯ. ſi. Alij dicunt q̄ maior pars bene poteſt poteſtatem eligendi committere minori parte contradicente quod michi nō videt̄ quia n̄ ſeruaretur forma ſecūda vel media cū etiam ⁊ illa debeat ſeruari ſicut alie due Priuentur per ſentenciam nō autem ipſo iure ut. j. e. cumana in fi. vnde ſignatur q̄. s̄. e. cum in cunctis ubi ipſo iure ſunt priuati tu dic de hoc ut dixi. j. e cumana i fi ¶ In eo loco de hoc dixi. s̄. e. corā j. ¶ Venire ſi venire nō poteſt quare citatur nō eīn videntur citandus vnde alij pnt eligere ſed iſtud nō eſt verū quia citandi ſunt ſemper abſentes ex quo poſſūt commode citari ſiue poſſunt venire ſiue nō ⁊ q̄ hoc ipſum dubiū poſſꝫ eſſe in preſentibꝫ ut. s̄. e. quod ſicut ⁊ intelligo eos non poſſe venire qui propter timorem nō poſſūt venire ad locum ut. s̄. e. bone me. magn̄, ſed in caſu illius. c. bone nō tenent cōmittere vices ſuas ut notat̄ ibidem in glo. que incipit ſi citati vel etiam propter infirmitatē ut v. q. ij. ſi egrotans vel ſi vocetur ad maius tribunal ut. ff. de re iudi. in. l. ſi q̄ pupillū ⁊ ideo cū ſit iuſta cā impeditus iure ſuo ſine culpa ſua nō debuit priuari ut. j. ut lite nō conteſ. q̄m fre. ꝯ. ij. vnde qd nō poteſt p ſe et per alium exequatur ut. ff. de procura. l. i. ſic in iudice ut. j. de offi. del. ſi p debilit. et in. c. paſtoral. in fi. ⁊ eſt op. ar. c̄ illos qui dicunt q̄ ſi plures ſunt iudices cum illa cā q̄ ſi nō omnes ꝛc q̄ ille qui nō pōt intereſſe licet poſſit cōmittere vices ſuas tamen ſocij non tenentur admittere q̄ extat conditio qd eſt falſum hic eīn non pt intereſſe ⁊ tamen alij tenentur eius procuratorē admittere tamen de illa materia dicitur. j. de offi. del. coram ⁊ iſte procurator

officiis et beneficiis premiſ
ſuſpendantur per triennium
eligendi tunc poteſtate p̄
uati ¶ Item in eodem
Nichil ē quod eccle-
ſie dei magis officiat
q̄ q̄ indigni aſſumantur
prelati ad regimen anima
rum ¶ Volētes igitur hu
ic morbo neceſſariam ad-
hibere medelam irrefraga
bili conſtitucione ſanci-
mus qua cum quiſq̄ ad re
gimen animarum fuerit e
lectus is ad quem pertinet
ipſius confirmacio dilige-
ter examinet et electionis
proceſſum et perſonam e-
lecti ut cum omnia rite cō
currerint munus confir-
macionis ei impendat quia
ſi ſecus fuerit incaute pre-
ſumptum non ſolum deici
endus eſt indigne promo
tus Verum etiam indig-
nē promouens puniendus
ipſumq̄ decernimus hac
animaduerſione puniri
ut cum de ipſius conſtite-
rit negligencia maxime ſi
hominem inſufficientis ſci
encie vel inhoneſte vite uł
illegittime etatis approba-
uerit non ſolum confirmā
di primum ſucceſſorem il
lius careat poteſtate Ve-
rum etiam ne aliquo caſu
penam effugiat a percepci
one proprij beneficij ſuſpen
datur quouſq̄ ſi equum fu
erit indulgenciam valeat
promereri ¶ Si vero cō
uictus fuerit in hoc p ma-
liciam exceſſiſſe grauiori
ſubiaceat vlcioni ¶ Epi
ſcopi q̄q̄ tales ad ſacros
ordines et eccleſiaſticas di
gnitates promouere pa
rent qui cōmiſſum ſibi of-
ficiū digne valeāt adiplere

cum ſit de. c. habebit vocē duplicem ut. j. e. congregato cꝫ ar. j. de re iudi. cū olim. ar. s̄. e. ſcriptum nec credo q̄ multum expediat q̄ iſte qui dat procuratorem debeat iuramentū preſtare ſed ideo dicit ſi opus eſt fidem faciat iuramento quia ſi per preſentes nollent eidem credere ſuper impedimento quo detinetur nec aliter admittere velint procuratorem q̄ non habent veriſi preſumpcōem tunc debet iurare q̄ impeditus non poſſꝫ venire tunc tenentur illū admittere Sed qd ſi nullus de. c. vellet recipere vicem ſuam nunquid poſſꝫ alij committere qui nō eſſet de. c. ſeu de collegio et videtur q̄ ſic nā per iſtam litterā cōſtat q̄ ipſe debet intereſſe per ſe vel per alium ⁊ ita ſi null⁹ vult recipere vicem ſuam pt alicui clerico viro religioſo cōmittere vicem ſuam al̄ non valet electio ſi eligerent ⁊ iſtud non credo q̄ ſubſtanciam eſſe ſi aliū admittant qui nō ſit d̄ collegio quia ⁊ viri religioſi vocari dn̄t ad electionem ⁊ de ipſoꝝ conſilio eſt facienda ita q̄ non valeat al̄ electio ut lxiij di. obeuntibꝫ tamen nōn credo q̄ etiā canonici ad hoc teneatur hodie niſi velint ⁊ illud. c. obeuntibꝫ non tenet niſi q̄ ad honeſtatem tamē ſi canonici tenentur illum recipere cui cōmiſerit vices ſuas auctoritate iſtius canonis ut ar. de. ſīp. cū contingat ⁊. j. de ap. cū ſpeciali vel ſi nollent recipere pt voluntatem ſuā exprimere p ſuas lrās et voluntas illa vnā cum alia publicabitur ⁊ ſic extra. c. ſuam vicē non amittat ¶ Clandeſtinas. illa electio dicitur clandeſtina que fit ſingulariter ⁊ occulte per occulta conuenticula ut lxxix. di. c. ij. et quādo non eſt publicacio facta dicitur clandeſtina ut hic in fi. nam quādo facta eſt debet publicari al̄ non valet vt dictum eſt ⁊. j. ut

Quiſquis abuſum ut laycus princeps ec. be. ut noſtrum vel etiam pcās interſit in electionibꝫ nam talis vſus nō eſt vſus ſed abuſus ut. s̄. e. cum terra ⁊ in. c. quod ſicut ⁊ etiam q̄ libertatem ec. ut ibidem dicitur et iſtud intellige cū clerici ſponte admittunt laycos ſecus autem ſi per vim aut impreſſionem eligeret nam tunc non puniuntur ut. s̄. e. cū vinton. ¶ Libertatem q̄ ſi admitterentur layci ſiue etiam huiuſmodi poteſtates aſſumerent ſibi ius in poſterū ⁊ ſic deperiret ec. libertas nam in electionibꝫ liberū debꝫ eē arbitrium cuiuſq̄ ut viij. q. ij. dilectiſſimi ſicut in numero carnali ut j. de ſpon. cū locum ⁊ ideo talis electiō nulla eſt que fit c̄ libertatē ec. ut. j. e. ſacroſancta ⁊ in. c. maſſana et. s̄. e. cū terra et ita layci omnino ſunt excludendi in collegiatis ec. ¶ Ineligibilis fiat p hoc ei q̄ dicit fiat qd eſt futuri temporis videtur q̄ non ipſo iure ſed per ſentenciam debet ſuſpendi et facit ad hoc. j. de iure patro. preterea videtur tamen q̄ ipſo iure per id qd ſequitur non abſq̄. ꝛc. ⁊ eſt verū q̄ etiam ipſo iure factus ē ineligibil̄ et ad h̄ facit xvij. q. viij. ſi quis deinceps et. s̄. e. cūc p defectu v̄. ſi careant ea vice ſed tamen ſuſpenſio ibidem durat quouſq̄ dignitatē taliter adeptam dimiſerit et qui ſic ſuſpenſus eſt ſicut per ſuum factum ſuſpenditur ita etiam per actum contrarium reſtituitur ut xv. q. vi. nos ſanctoꝝ et lxxxi di. ſi qui pbri ⁊. c. ſi quis a modo Sed nunquid epē cū talibꝫ pe

diſpenſare credo ꝙ ſic ex eo etiã ꝙ conditor canonis iſtud ſibi nõ re-
ſeruauit aliis conceſſiſſe videt. j. de ſen. ex. nup ꝛ. j. de preben. de mul
tã in ſi. ꝛ. c graue in ſi. et ſubaudi conſentire tali electõ. ꝛ hoc min⁹
eſt adulterio in quo poteſt eps diſpenſare ut. j. de iudi. at ſi clerici.
¶ Irritam ſic. s. e. cum in cunctis ubi electio ipſo iure nulla eſt utpo
te que ſit de perſona
indigna ¶ Suſpẽ
dantur p ſententiã
ſic. j. e. cum ana in ſi-
ſic etiam intelligitur
s. e. quia ꝓpter ſed ꝯ
s. e. cũ in cunctis ubi
ipſo iure beneficiis
ec. ſunt priuati qui
dam dicunt ꝙ ſtan-
dum eſt huic ꝛ nõ
illi ꝛ in aliquo casũ
corrigitur ille canon
ibi eligẽdi poteſta
te priuatos p. c. px.
quia ꝓpt diuerſitas
huius verbi q̃ntũ ad
doctores ſiue ad ele
ctionem habetur. j. e
c. ti. cum ana in ſi. ſꝫ
ꝙ dicit ab officiis ꝛ
beneficiis priuetur
illud eſt verũ ꝙ etiã
p ſententiam ſũt pri
uandi ꝛ illud. c. cũ
in cunctis non corri-
gitur ymmo ipſo iu
re priuati ſunt bene
ficiis p triennũ ra-
cio diuerſitatis eſt
iſta hic pũantur of
ficiis et bene. ꝛ ſic i
duobus puniuntur
quia plus peccãt ꝛ
ibi priuantur vel ci
am priuati ſunt tan
tum beneficiis ut qꝛ
minus peccãt hic ꝙ
ibi ut ſic q̃dã compenſacio ſit hic inde vel veri⁹ diuiſi ſunt caſus iſti ꝛ e
tiam in diuerſo caſu loquitur ꝛ ideo diuerſe pene ſunt ſtatute ꝛ hꝫ
etiam maior pena imponit ꝙ ibi quia plus offendit qui ꝯ liberta
tem ec. aliquid facit ſed ibi eligitur pſona indigna ¶ Eligendi tũc
i. eã vice ſic. s. e. cum in cunctis ſed ſi in illo triennio quo ſunt ſuſpen
ſi iterum vacaret videtur ſm iſtam expoſicionem ꝙ canonici elige
re pñt et ita ſuſpenſi eligent ſed iſtud eſſe non poteſt ut. s. e. cũ in te
ſꝫ. ꝛ iſtud tunc totum triennũ reſpicit et iſtud intellige quando
omnes delinquũt ſed ſi aliqui nõ deliquiſſent ipſi eligerent ut. s. e
ſcriptum eſt in ſi. ꝛ. c. cũ in cunctis ¶ Priuati ut. s. e. c. px. ꝯ ubi
priuantur p ſententiam racõ eſt quia plus peccant iſti ꝙ illi ut dic
tum eſt et ideo hic ipo iure ꝛ ibi no ꝛ i diuerſo caſu loquũt jo.

Nichil examinet ad illum eñ ptinet examinacõ ad quem ſpe
ctat confirmacio et ex ſuo officio debet examinare perſonam ele
cti ꝛ formam electionis etiam ſi non obiciatur aliquid electo ut. s.
e. cum nobis olim ꝛ in. c. venerabil. in v. eſt eñ generaliter ꝛc. vt
lxxviii. di. quod eſt cito et. j. de hereti. cũ ex iniuncto quia eius inter
eſt ne puniatur ſi ꝓmouerit indignum ut. j. e. ſequitur ¶ Indigne
ꝓmouens ſic lxxi. di. tantis ¶ Inſufficientis ſciencie que impedit
ꝓmouendũ ut. j. e. congregato ꝛ etiam deiicit iam ꝓmotum ut. j. de e
ta. ꝛ quali. c. vlti. ¶ Etatis ut. s. e. c. cũ in cunctis ꝛ ita expreſſe pa
tet hic ꝙ ipſi in etate nõ pñt diſpenſare tamẽ de hoc dixi. s. e. cuꝫ
dilecti cum puniant ſi hꝫ fecerint al eñ nõ deberent puniri qꝛ qᵭ le
gitime factum eſt penã nõ meret ut. C. ad l. iul. de adult. l. gracus
¶ Poteſtate videlicet ipſo iure ſimil. s. e. ti. ne p defectu ꝛ. c. cum
in cunctis in ſi. ¶ Suſpendãtur varie pene ſtatuunt a canonibus
circa illos qui illicite ꝓmouent indignos ꝛ illos etiam qui illicite
ꝓmouent nam quandoqꝫ priuant ptãte conferendi ordinem illum
quem illicite contulerunt ut. i. q. i. ſi qui epi ꝛ. j. de tempori. ordi. in. c.
litteras ꝛ lxxvi. di. qui eccl'aſticas ꝛ etiam ordinat⁹ remouet a cle
ro ut ar. l. di. c. ex penitentib Item q̃nqꝫ ſuſpendunt a celebracõne
miſſe p annũ ut lv. di. nullus Item q̃nqꝫ deponitur ut lxiii. di. c. ut

ſi et ipſi canonicã cupiunt
effugere vlcionem ¶ Ce
terum qui ad romanum
pertinent immediate ponti
ficem ad percipiendam ſui
confirmacionem officii e-
ius ſe cõſpectui ſi commo
de fieri poteſt perſonaliter
repreſentent aut perſonas
tranſmittant ydoneas per
quas diligens inquiſicio ſu
per electionibus et electis
poſſit haberi ut ſic demum
per ipſius circumſpectionẽ
conſilii ſui plenitudinem
officii aſſequantur cum e-
is nichil obſtiterit de cano
nicis inſtitutis ita ꝙ inte-
rim valde remoti videlicet
vltra ytaliam conſtituti ſi
electi fuerint in concordia
diſpenſatiue ꝓpter neceſſi
tates eccleſiarum ꝛ vtilita
tes in ſpiritualibus ꝛ tem
poralibus adminiſtrẽt ſic
tamen ut de rebus eccleſia
ſticis nichil penitus alienẽt
¶ Munus vero benedicti
onis ſeu conſecracionis re
cipiant ſicut hactenus reci
pere conſueuerunt ¶ Ino
cencius iii. ca. cõſtãtinopol.

Ut preterite et infra
preſencium auctori
tate ſtatuimus ut expenſe
neceſſarie quas capitulũ
conſtantinopol vl eius nũ
cii vacante ſede pro electi
onis negocio fecerint d bo
nis patriarchat' fiãt totalit
vel reddantur dummodo
ipſius bona decedentis pa-
triarche non occupẽt vel v
ſurpent ¶ Inde electo lũdon

timo ubi eps ordinatus preter conſcienciã archiepi deponit ut l. di. c. i. ꝛ hꝫ
ſtatuit etiam pena circa illos qui ꝓmouent indignos qꝛ debent ſuſpẽdi ut
hic dicit per ſñiam a ſuo ſuperiore cum ad ipm peruenerit huic ꝯ. j. de pre
ben. graue ibi eñ nõ punit qui ꝓmouet indignos niſi poſt ꝑmam ꝛ ſcdam
correctõem ſiue admonicõem ꝛ hic ſtatim ſine aliqua admonicõe item hic
ordinati ſiue ꝓmoti remouẽ
tur ibi non ſo. dicas ꝙ in alio
caſu hic loquit ꝛ in alio ibi.
nam hꝫ loquit de illis qui ꝓ
mouent ad dignitates et ad
regimen ec. ſiue dignitat ut
dicit in prin. et qꝛ plus pec-
cant ꝛ plus puniunt ſine a
liqua admonicõe qꝛ vilibus
perſonis porte dignitatis pa
tere non debẽt ut. j. de exceſ.
prel. inter dilec. ꝛ. j. de iure
iuran. querelam ꝛ. C. de iſti.
l. i. l. x. ꝛ. C. de dignita. in. l.
neqꝫ famoſis. l. xii. ibi loquit
de ſimplicib bñficiis ubi nõ
requiritur tanta maturitas
et ideo ibidem locum habet
correctio qꝛ in coꝝ ꝓmocõe
non eſt tãte periculũ unde ſi
ſi non remouent ſed iſti ſic ꝛ
ita non eſt ꝯ qꝛ diuerſitas ꝯ
dictorũ. impedi. ſicut dicit diuer
ſũ tempus impedit ꝯdicõeꝫ
ut de pe. di. i. c. periculoſe ¶
Grauiori ad arbitrium tam
iudicis non determinat ut. j
de offi. del. c. del. c. de ciis et
j. de accuſ. ſup hiis ꝛ magis
puniẽda ẽ malicia ꝙ neglia
ut. j. de fal. ad falſa. in ſi. c. ¶
Canonici ut. s. e. ti. cum in
cunctis in ſi ¶ Qui ad rõ. ſi
ue ſint abbates ut. s. ꝯ conſue.
cũ venerabil. ſiue epi ¶ Vl
tra ytaliam licet eñ fines y
talie nõ vbiqꝫ diſtãt a roma
equaliter tamẽ omnes dicun
tur ultra ytaliã ſiue remoti qui dicunt vltra duas dietas extra ſuã dyoc.
diſtare ut. s. de ꝯſe. nonnulli ſed tamẽ illud eſt verũ quo ad iudicia ſed q̃ntũ
ad iſtum caſũ qui diſtaret p duas dietas ꝛ dimidiam vel etiã p tres aut
paꝝ plus non tamen credo ꝙ habere debeat illud beneficiũ nã modica di
ſtancia eſt tamen conſuetudini ſtetur ꝛ ita aliud ſtatuitur ꝓpter diſtanciam
qᵭ tamen al nõ fieret ſic lxiii. di. cum longe ꝛ. j. de dolo ꝛ contu. cũ olim jo.
¶ Adminiſtrent videlicet in duobus caſib ex ſola electione habetur ius admi
niſtrandi videlicet in hiis qui ſubſũt nullo medio ro. pontifi. ut hic ꝛ in ro.
pontifice ut xxiii. di. in nomine dñi Sed quid ſi ſuffraganeus eſt valde re
motus a ſuo metropol. nunquid eodem modo videlicet ante confirmacõnẽ po
terit adminiſtrare ꝛ videtur ꝙ ſic cum eadem ei ſubſit ꝯ idem ius ut. s. de co
ſti. tranſlato ꝛ. c. nam concupiſcentiam ꝛ. j. de tranſla. inter corl. ꝛ. j. de confir.
vtili vel inutil cum dilecta ꝛ ſi nimia ſubtilitate nos utamur res ec. depere
unt ut. C. de verbo. ſigni. cum quidam circa ſi. et. C. ad tre. l. pe. Sed ꝯ vide
tur quia cum illud ſit dictum diſpenſatiue talis eñ diſpenſacõ ad ſimilia nõ
extenditur ut. j. de re iudi. in cauſis lvi. di. cenomanẽ. nec excuſat hic periculũ
rerum ut. j. de maio. et obe. illud Sed pone ꝙ talis prelatus tempore confir
macionis reperitur minus ydoneus ꝛ ſic repellitur nunquid ea que medio
tempore fecit ſunt caſſanda ꝛ videtur ꝙ ſic. j. de hereti. fraternitatis ꝛ xii. q
ii. alienaciones ꝛ lxxiii. di. c. ſi. et ſi principal' caſſatur et omnia que ſecuta
ſũt ex eo vel etiam ob id ut. C. de. l. non dubium et. j. de fide. inſtru. inter dil.
Sꝫ. ꝯrium eſt verũ in caſu iſto qꝛ fuit in quieta adminiſtracione ꝛ etiã in q̃
ſi poſſeſſione prelacionis de licencia domini pape ꝛ etiam p prel. eſt habi
tus unde omnia que medio tpe fecit ꝛ que facere poterat rata ſunt ut ar. j.
de iure patro. in. c. ex litteris et in. c. conſultacionib et. s. e. querel. ꝛ iii. q. vii.
in ꝯ. verum ꝛ ff. de procura. in. l. ſi procuratorẽ in ſi. et. C. de teſti. l. i. que facere
poterat ideo dixi nam de rebus ec. nichil poteſt alienare qm̃ illud eidem ꝓ
hibetur ut hic dicit ſed circa ſpiritualia bene valet quicquid fecit ꝛ etiam
in temporalib ut bene adminiſtrando recipiendo emendo ad utilitatem ec.
non dando ut ar. ff. ſi certum peta. eius ꝙ ꝛ. i. q. i. ſi quis ꝛ iſtud etiã confir
mat hic lrã in ſi. Sed ſi aliquis intruſus acquirat ec. nunquid illud caſſabi
tur ꝯm eodem et videtur ꝙ ſic per iura predicta et qꝛ commodũ qui incommodo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

debet ↄpenſari ut. ff. de neg. geſ. ſi negō. in fine credo ꝙ non caſſabunt in ſi
illa que ꝑperam ſūt facta videlicet in preiudiciū ec. ſꝫ omnia vtilia remane-
bunt penes ipſam ec. que cū in fauorē ec. ꝑ iquiſiciōnē caſſant in eius leſionē
Unō debent retorqueri ut. C. de. l. qō fauore ⁊. ff. de minor. ſi iudex Jo.
⁊ preterite neceſſarie ⁊ ſic patet ꝙ ſi. e. fecerit expēn vacante ec. ꝓ
negocio electōnis ꝓmouen
de aut ꝓ electione epi confir
manda vel eciam alia de cau
ſa ut ad electionem mittendo
ſiue ꝓ petendo ↄſenſu totum
repetere pōt ab epo idem e
ciā itelligo ꝓ electione alte
rius prelati quia hmoidi e
adem rō ergo idem ius C.
ad. l. fal. in. l. ſi. ⁊. C. de moſſi
do. precibus. C. de lib. p. l. i.
et iſte expenſe neceſſarie de-
bent eē ⁊ eciā moderate q̄s
fecerunt occaſione illius ele
ctionis ut hic dicit ⁊ j. de do
lo ⁊ ↄtu. cū dilecti ⁊. j. de eo
qui mitti. in poſ. cau. rei ſer-
uan. cū veniſſent in ſi. nec eci
am debent excedere ꝓbabilē
modum ut. ff. de damp. īfec.
inter quos in ꝗ. ſi cū. i. ſequē
ti nec deficiūt quia nec deli
tus debitor nec eciam ben-
roſus credi tor eſt audiend⁹
ut. ff. de pignora. acti. in l. ſi
ſeruus ⁊ dicuntur neceſſarie
expenſe ſine quibus negociū
non pōt expediri vel ſine qui
bus res per-et vel eciam al'
efficeretur deterior ut. ff. de i
pen. in re. do. fac. l. i. ij. iij. ⁊
iiij ⁊ ff. de ver. ſig. l. impenſe
et ſufficiat ſi credat expedire li
cet non expediat ut. ff. de bo
nis auc. iudi. poſ. in. l. pretor
in ꝗ. ij. ⁊ cum ipſi canonici v
tilitatem patriarch ꝓcurave
runt dignum eſt ut ſuū ſti
pendium ↄſequant ut xij. q.
iiij. quicunqꝫ quia illud de
ſuo non tenebant facere quia
nemo co gitur de ſuo facere i
uitus beneficium ut. x. q. ij. ꝑ
carie ⁊ eciam vtiliter ſuū ne
gocium geſtum eſt ut. ff. de
neg. geſ. pomponi⁹ in ſi. cū. l.
ſe. ⁊ in. l. ſed an vltro ⁊c. qd
ſi duo i diſcordia electi eſſe
tūc dicunt quidā ꝙ nō repe
terent expen. ⁊ idem credo di
cendum ꝙ de vno dum tamē maior pars. e. certet ꝓ electo ⁊ obtineat quod
eciam idem eſt ac ſi totum. e. certaret quare eodem modo non ſolueret ille
confirmatus expen. non video cum eadem racio eſt hic ¶ Electionis illas
ergo tantum ſoluent quas ꝓpter hoc fecerunt ut. j. de eo qui mit. in poſ. c.
rei ſer. cū veniſſent in ſi. ⁊. j. de ꝓcura. cum ꝓ cauſa ⁊ ſi ꝓpter iſtud negociū
iuerunt nam al' ſi ꝓ ſuis negocijs iuiſſent vel miſiſſent vel tractaſſent nego
cium predictum non haberent expen. ut. j. de ꝓcura. cū pro cā niſi quare ius
plus expendiſſent videlicet ꝓpter morā longiorem ut. ff. fam. er. parte in pri
et. ff. de neg. geſ. ſi cōmunes ¶ Non occupent tunc em̄ q̄ ius ſibi dicit in re
bus occupatis debent cadere a iure ſuo ut. ff. qd metus cau. in. l. extat ⁊. ff
ad. l. iul. de ui. pri. in. l. creditores ⁊ xvi. q. vi. in. c. placuit ꝑimmo tenent bo
na decedentis ↄſeruaē futuro ſucceſſori ut xij. q. ij. hoc ius placiti ⁊ in. c. an
liceat ⁊. j. de offi. ordi. cum nos ſed ſi occupēt bona tūc ſufficit ꝙ habēt ac
Cum poſt inſtanē nam peti debet in cipiendo ↄpenſacionem Jo.
ſtant antequā admittatur ſicut ⁊ pallium ut. c. di. priſca ſicut eciam ⁊
libelli dimiſſorij ut ij. q. vi. poſt ap. et. j. de ap. cordi. ⁊. ff. de libel. diuus
in. l. vna Item ⁊ ſponſa non ſtatim debet tradi ut poſtea carior ſit dilata
ut xxvij. q. ij. inſtitutū Item remiſſio peccatorꝫ ut de pe. di. i. importunā ⁊ e
ciam eadem obtenta neceſſe habet petere ut. j. de renunci. quidam. ¶ Pro
tractam ſed videtur ꝙ eciam ꝑ talem progacionem non deberet caſſari ꝙ

Cum poſt petitam in
ſtanter et demum ob-
tentam quondam lundon
archiepiſcopi ceſſionē vo
ta canonicorum lundon. in
te tunc ipſorum prepoſitū
concorditer conueniſſent
quia tandem examinato
ſicut decuit proceſſu electio
nis tue inuenimus eā poſt
publicacionem conſenſuū
et collacionis tractatum a
liquam diu fuiſſe protra-
ctam aſſenſumqꝫ tuum ꝑ
uſqꝫ electus fueris requiſi
tum electionem eandem ex
ipſius dumtaxat inordina
to proceſſu iuſticia exigen
te caſſauimus ¶ Idem e-
boron. pōri et magiſtro. w
de canapulis
Conſtitutis in preſē-
cia noſtra procurato
ribus ſancti tanten. ebricē.
et ſancti leofridi d̄ cruce ab
batum et infra Cum au
tem procuratores ipſorū
abbatum iuſſi eſſent exꝓ
mere quo iure ipſi abba-
tes deberēt electioni abba-
tis fiſcanenſis monaſterij
intereſſe reſponderunt ꝙ
olim cum aſſumerentur in
ſuorum monaſteriorū ab
bates fuerit ſpecialiter in
dultum eis ab abbate et ↄ
uentu monaſterij fiſcanen
ſis ut haberent vocem in
capitulo eorundem ¶ Nos
autem racionem huiuſmo
di friuolam reputantes ſu
per hoc perpetuum ſilenci
um impoſuimus abbatibꝫ
ſupradictis ¶ Item ro-
thomagenſi capitulo
Eccleſia veſtra paſto
re deſtituta et votis
veſtris cum de futuri prela
ti haberetis ſucceſſione tra
ctatum in diuerſis diuiſis
quidam in cancellariū q-
dam in thomam et quidā
ſingulares in ſingulareſ ꝑ
ſonas eiuſdem eccleſie con
ſenſiſtis Verum cum ſuper
hijs in noſtra ⁊ fratrū no
ſtrorum preſencia multa
fuiſſent hinc inde ꝓpoſita
inuenimus ꝙ illi qui ſua
in thomam deſideria dirige
bant licet maiorē partem
facerent parciū in ↄpacōe

non omne qd ſit differendi cauſa more annumerand eſt ut. ff. de v
ſuris in. l. ſciendū ⁊ qd defertur non aufertur ut xxiij. q. ij. ancillas
ꝑimmo maturiori ſentencia ſiue ↄſilio perficitur ut de pe. di. vij. c. i
Ideo non debent differre qm̄ amplius nō poſſunt deliberare cum
mutare nequeant vota ut. j. e. publicato ⁊ ideo incontinenti electō
debet fieri antequā
ad alia diuertant q
tio em̄ ↄtextu totum
fieri debet ut. ſ. e. qz
ꝓpter ⁊. ff. de teſti. i
l. heredes ꝑ aliam i
ſi. et de hoc eciam di
citur. ſ. e. auditis ¶
Requiſicionem ſed nū
quid requiſicio ſola
ſufficeret ad caſſa d
ene: non videt quia
in fraudem poſſꝫ ab
aliquo emulo ꝑara
ri ſic. j. de ſimo. ſicut
et ideo nō videtur i
pedire ſola requiſi
cio ſed ſi conſenciat
tunc ſufficiat ad caſ
ſandum ꝓpter ambi
cionem ⁊ ſic. ſ. e. of
ficij et. c. cum ad no
ſtram ⁊. i. q. vi. ſicut
is et. C. de epi. ⁊ cle
ri. ſi quiſqꝫ ¶ Et non
ambicione ſed labo
re ad dignitatem ↄ
uenit vtrūqꝫ peruē
nire ut. C. de re mili
ꝗ publicam l. xij. et
ꝙ ita vtrumqꝫ iſto
rū reddit formam
inutilem hic em̄ re
quiſitus diſſentit ¶
Cōſenſit ſi vero diſ
ſenciat nō eſt eligē
dus ¶ Inordina
to qm̄ ex hijs que i
ordinate ſunt acta ñ
pōt aliquid ordina
biliter agi ut. j. d̄ ac
cuſa. qualiter et quā
do. i. ſic. ſ. de ſi. e. c.
cum dilecta qualiter
em̄ forma ſeruari d
beat dictum eſt. ſ. e.
quia ꝓpter Johā. ſes
Conſtitutis q
iure iſti abba
tes petebant electō
nem abbatis fiſcan caſſari in qua dicebant ſe ↄtemptos fuiſſe et
cum ſic dixerint ſe fuiſſe in quaſi poſſeſſione eligendi videtur ꝙ nūqꝫ
ſit actum cum illis quia poſſeſſor non tenetur dicere titulum ſue poſ
ſeſſionis ut. C. de pe. heredi. l. l. cogi ⁊ ij. q. vi. ſi ¶ Non eſt quia
iſti tempore ſue peticionis expulſi erant videlicet de poſſeſſione iuris
quod ſe habere credebant quia quandoqꝫ forte habuerunt vocem
in. c. fiſcan. et ideo quia eis ↄtemptis electio facta erat petebant eā
caſſari ſic. j. de cau. poſ. cū eccl'a cum em̄ peterent eam caſſari et ad
eos de iure ↄmuni non pertinet electio merito debebant exprimere
quo iure iſtud petebant quoniam ſine actione nemo experitur vel
cauſa ut. C. de edic. diui. adria. toll. l. ſi. et. ff. de neg. geſ. in. l. ſi pupil
li in ꝗ. ſi. et. ff. de admini. tu. quociens in ꝗ. Item ſi tempali. et quia in
exceptam actionem ſiue cauſam expoſuerunt imponitur eis ſilenciū. j.
de iudi. examinata quia in diuerſis monaſterijs nō poteſt qs eſſe
monachus ergo nec vocem habere. j. de reli. domi. c. vlt. in ſi. ſed
ſi allegauiſſꝫ ſolummodo ↄſuetudinem nomine eccl'arꝫ ſuarꝫ et pro
barent ſe in quaſi poſſeſſione fuiſſe nomine ſuarꝫ ec. tunc bene fuiſſꝫ
caſſata electio vt. j. de cau. poſ. cū ec. ſed nomine ſuo nō poterant cō
ſuetudinem allegare ⁊ ſic nota ꝙ qui non eſt de collegio ſi electio
nem petit caſſari debet aſſignare cauſam ſue peticionis et ꝓponere

aſ repellitur ut hic habes Jtem idem eſt ſi dicat ante electionem ſe debere intereſſe et ab illis de collegio iſtud negetur tunc enim pro teſtatione premiſſa ut ſi conuerit de iure ſuo ualeat uox eius poſſiſſe omnes ad electionem procedere et in iſto caſu neceſſe eſt docere de iure ſuo et ſola poſſeſſio in iſto caſu nō prodeſt ut .j. e. cum in ana hic enim agitur negatoria et confeſ. de hoc dicitur .ſ. et .j. de cau. poſ. cum eccleſia ¶ In capitul'. iſti abbates erāt monachi monaſterij ſi ſcam̄ quando fuerūt aſſumpti in abbates et tunc conuentus reſeruauit cōfraternitatem et q̄ uocem haberent in e. ſiſca neū. et ita hoc preter ſpm ſe credebāt uocari debere ad electionem abbatis et ſic cōſueuerant facere multi monachi ut q̄ ſi ſunt de collegio monaſterij utriuſq̄ ut ſic poſſit eligi ſi conueniat q̄ de eodem monaſterio ſeu collegio electio fiat tamen illud hodie reprobatum eſt nullus enim poteſt eſſe monachus in pluribus monaſterijs nec etiam abbas poteſt preeſſe in diuerſis monaſterijs ſic .j. de reli. domi. ne nimia in ſ. ſi. et ideo cauſa allegata ab iſtis abbatibus nulla fuit ſi ei aptam cauſam etiam poſtq̄ cauſa illa fuit repulſa allegauiſſent tunc bene debuiſſent audiri per dictā de. e. examinata et .j. de dona. inter uir. et ff. de excep. rei iu di. et an eadem et .j. de cau. poſ. cū eccleſia ¶ Eccleſia dirigebant uidelicet conſentiendo in ſepiſcopum et etiā nominando ipm̄ ſi uidetur q̄ bene ſufficiebat ex quo enim thomas maiorem partem habebat q̄ aliquis eorum ut ar. ff. de ſ. ſig. maiorem ubi ei quis dicitur poſſediſſe per maiorem partem anni et tamen non poſſedit niſi duobus mēſibus illud uerū ē q̄ maiorē partē totius c. debet electus habere ad h̄ ut ſua electio confirmetur etiam per iura antiqua ut .j. de hijs que fi. a maio. par. c. cū in cunctis et lxi. di. eenoman. et .ſ. e. quia propter. ¶ Proceſſus et ideo non ualuit etiam ſi maior pars conſenſit in illum ut .j. e. in geneſi et ita quod precipuū eſt hic deficit uidelicet electiō et talis deportatio non obtinet uicem electiōnis et ita etiam per aliū actum non poteſt fieri electiō licet poſſeſſio tradita uideatur q̄uiſ etiam poſſeſſio non apprehendat ut ar. ſ. de conſue. ex litteris et ff. de acquiren. poſ. quod in eo in ſ. ſi per uenditorem fiat quis appellat ipſo facto ut .j. de ap. dilecti et c. ut noſtrū iſta enim principalia et precipua ſunt neceſſaria ita q̄ ſine illis electio nulla eſt uidelicet inquiſi

minorum non tamen ad maiorem partem capituli peruenerunt conſideramus nichilominus q̄ poſt publicationem conſenſuum et collationis tractatum ad electionem nullius habitum eſt proceſſum ſi q̄uis deportationis ſolemnitas et poſt ap. legittimam fuerit ſubſecuta q̄ pro electione nec decerz nec expediret haberi unde quod factum eſt de thoma predicto caſſauimus petitione conſentientium in cancellarium nō admiſſa ¶ Gregorius ix.

Cum in magiſtrum aſſumi non debeat q̄ formam diſcipuli non aſſumpſit nec ſit preficiendus qui ſubeſſe non nouit ¶ Nos intellecto per te q̄ in quibuſdam regularibus domibus iure tibi dyoceſano ſubiectis ſunt quidam in abbates non profeſſi ordinem regularem aſſumpti ¶ Mandamus quatenus cum tales abbates eſſe non debeāt qui per profeſſionem monachi et regulares canonici non fuerint ad amotionem eorum quos tales inueneris ſine ap. impedimento procedas ¶ Item cuman. capitulo

Cumana eccleſia paſtoris ſolatio deſtituta et congregatis die ad celebrandam electionem prefixā qui preſentes erant de cumanis canonicis ac tribus abbatibus qui uocem in electione habere noſcūtur cappellani et clerici ciuitatis electioni ſe debere intereſſe dicentes ſub huiuſmodi proteſtatione admiſſi fuerunt q̄ uox eorum qui nō deberent intereſſe de iure uel de conſuetudine non ualeret tandem premiſſo iuxta formam concilij generalis ſcrutinio vij. de canonicis unus abbatum xi. cappellani et ix. clerici in eiuſdem eccleſie archipreſbiterum conuenerunt ix. canonicis uno de abbatibus uno cappellano et xi. clericis in ipſius eccleſ. archid. uota ſua dirigentibus et infra ¶ Cum x. et viij. fuerint canonici tres abbates ix. clerici et xiiij. cappellani neutrā electionē comperimus ad maiorem partem totius capituli peruenisse nec probatum fuerit q̄ clerici admitti debuerant nec q̄ cappellani admiſſio fuerit de cōſuetudine uel de iure nā et ſi cappellani duabus electionibus

cio ſecreta publicatio collatio et in continenti electio et ſcriptura ut .ſ. e. q̄ propter et .j. e. cumana et e. in geneſi ¶ Poſt ap. que non habet locum publicato ſcrutinio cum mutare nequeant uoluntatem ut .j. e. publicato et e. q̄ propter ¶ Caſſauimus .i. caſſum et irritum nunciauimus ſiue oſtendimus ſic .j. e. in geneſi ¶ Nō admiſſa et eadem ei quia non fuit electus et q̄ minorem partem habebat q̄ thomas ¶ Cum in magiſtrum et merito q̄ primo debet quis eſſe diſcipulus q̄ magiſter lxix. di. ordinatos et lxi. di. miſerum et xvi. q. i. ſi clericatus ¶ Preficiendus ſic .j. de eta. et quali. c. indecorum qui enim ſolutus debet eē alium ſub ſe nō debet habere et C. de libe. tu in l. ſi. et qui ſub alio eſt aliū ſub ſe non debet habere ff. de adulte. in l. ſic eueniet et ff. ad macedo. filiꝰ et .i. q. i. eſtote ¶ Per profeſſionem profeſſio enim ſola nō facit monachum et nō habitus ut .j. de regul'. porrectum et in e. ad apoſtolicam et etiam huiuſmodi profeſſionem in ſcriptis debz facere ut xx. q. i. uidua et xxvij. q. i. omnes femine ut ſi uoluerint reclamare obuiet eis propria profeſſio per ſcripturam facta ut .i. q. vij. ſaluberrimum et ar. C. de non numera. pecu. in l. et generaliter et .ij. q. i. legum et .j. de proba. per tuas ¶ Ad monicōem ut quia in uno eodemq̄ offō diſpar non debet eē profeſſio ut xvi. q. vij. in noua et etiam cōſuetudo nō prodeſt in hoc ut .ſ. e. cū cauſam in qua idem dicitur et .j. de teſta. quia ingredientibus et in iſto caſu idem iudicium eſt habendū de monachis et canō. regula. quia nō differūt niſi tantum quia regule deſtiunt ſanior ut .j. de ſtatu regul'. quod dei johannes. ¶ Cumana preſentes per hoc enim uidetur q̄ abſentes non debeant ad electionem uocari ut ar. vij. q. i. factus et x. q. ij. hoc ius porrectū tamen ſup iſta uocatione ſtatur cōſuetudo ut dixi .ſ. e. coram ¶ Abbatibus de quibus conſtabat ſed de clericis et cappellanis ī dubium reuocabat et ideo ſub quadam proteſtatione admiſſi fuerunt et ideo qui de. c. non ſūt et dicunt ſe debere intereſſe in electiōe debent dicere quo iure id dicūt ut .ſ. e. cōſtitutis hic aūt allegabatur cōſuetudo ¶ Proteſtatione cui conſenſerunt clerici et cappellani nam al' nō p̄iudicaret eis proteſtatio ſic ergo bene ualet dum tamen de iure ſuo probent ſic .j. quod metu. in e. ſiatum et xxi. q. ij. in e. lotharius et ff. quibus mod. pign. uel ypo. ſol'. ſi debitor ſ. i. et vij. q. i. in e. pontifices et xxiij. di. presbi et xxviij. di. dyaconi et .j. de offi. ordi. paſtoralis et .j. de ap. in c. ſi. et xvi. q. iij. in c. pt in uerſ. autem et ff. de neg. geſ. nō ſemus In ꝯtrarium q̄ iſta proteſtatio nō debeat ualere uidetur .ſ. de cōſti. cum. M. ferr. et .j. de ap. ſollicitudi. in fine et .j. de ce. ſi. olim cauſam et ff. de cōdi. indebi. quod quis ſciens ualuit autem hic proteſtatio ut patet in ſi. nam al' ſi proteſtatio non proceſſiſſ bene habuiſſent uocem in electione cum eſſent in quaſi poſſeſſione et .j. de cau. poſ. e. cum eccl'a et e. cum olim et .j. de iure patro. cōſultationibus et .ſ. e. querelam et etiam ſi non eſſent in quaſi poſſeſſione nam tunc ualuiſſ eorū uox ex quo ſponte

admiſerunt eos ut. ſ. e. ſcriptum ē et ideo quia hic negabat ab inicio illos debere intereſſe nec etiam admittebant eos ſine ꝓteſtatione ⁊ totū ius eorū in iudicium deductum fuit et vox illoꝝ non valuit nec etiam ꝓfuit etiam quia interfuerant in duabus electionibꝰ quia preſcrip. legitimam nō ꝓbauerunt et eſt ſimil. j. de cau. poſ. cū eccl'a vbi totum ius cappellanoꝝ in iudicium deductum fuit culpa tamen illoꝝ ⁊ poſt factam electionem ſed tamen iſti inuiti iſtud fecerūt ⁊ ꝯpulſi ab aduerſarijs ſuis qui negabant illos ius habere ⁊ eſt multum notabile ¶ Vel ꝯſuetud. clerici ⁊ cappellani ⁊ etiam abbates de iure cōmuni in electione eſſe non pñt cum ad c. tantum ſpectet electio vt ſ. lxi. q. ſi. ꝯgregatō ⁊ xviij q. ij. abbatem et. ſ. e. c. i. ⁊. j. de iure patro. in. c. nobis ſed tamen de ꝯſuetudine bñ poſſunt ut. j. de cau. poſ. cum ec. ¶ Ad maiorem partem ſic ſ. e. ec. vlā ⁊. j. e. in geneſi quia cum clerici ⁊ etiam cappellani nichil ꝓbauerūt ideo vox eoꝝ nulla fuit ⁊ ſic remanſerunt vij. canonici ex vna parte ⁊ vnus abbas ⁊ ita viij. Item ex alia parte erāt ix. canonici ⁊ vnus abbas ⁊ ita x. quia totum. c. cū abbatibus qui in electione illiꝰ habebant xvi. erant quia canonici erant xviij. ⁊ ſic nulla electio puenit ad maiorem partem illoꝝ qui voceꝫ habebāt et ſic vtraqꝫ caſſatur electio vel ſi vis itelligere maiorem partem reſpectu. c. tm̄ adhuc idem eſt ⁊ ſic patet q cōſenſus electi non ꝯputatur inter eligentes nam ſic ſi cōputaretur planum eſt q vna ps maior fuiſſ etiam quo ad totum c. videlicet ps archid. qui habuit ix. et ipſe fuit. x. et ſic erat maior parſ. c. ⁊ tamen nō valuit electō ſua qm̄ electi pſona non auget numerum nam etiam euidēter ꝓbatur p ꝯſtitucōnem illam quia ꝓpter nam anteqꝫ quis eligatur oportet q in ſcrutinio maior pars. c. cum ſiue ꝯſentiat in aliquem ut ibidem dicitur ⁊. ſ. e. ec. vlā ⁊ hic et. j. e. c. in geneſi ⁊ ita cū nullꝰ ſit electus nec etiam ſciant in quem maior pars cōſenſerit

epiſcoporum interfuerint et ſcrutatores dederint voluntatem non tamen inquiſita vota ſua vel eos aliquos elegiſſe probat ſed et ſi inquiſita fuiſſent vota l ipſi alios elegiſſent per hoc tamen non conſtiterit ideꝫ eis de iure competere vel conſuetudine iam ꝓdicta ſcripta: Vnde vos electiones ipſas preſumptas etiam contra formam concilij generalis cum collacio in cōmuni obmiſſa fuerit que poſt publicacionem ſcrutinij fieri debuiſſet de fratꝝ noſtrorum concilio finaliter duximus irritandas electores hac vice eligendi poteſtate priuantes ¶ Idē abbati clunaceñ.

Cum ſacroſancta eccleſia et infra. In noſtra ſane ꝓpoſuiſti preſencia q ſuper ordinacione ꝓoriſ monaſterij ſancti pan̄ḡcij armaceñ. ad clunacē eccleſiam pertinentis cum comite de w. arēna patrono ipſius quidam pred. tuus de conſenſu capituli ſui compoſicionem quandam iniit iuri contrariam et ec

nō pōt augere numerus numeꝝ canonicoꝝ ſic ergo patet ex illa ꝯſtitucio ne quia ꝓpter ⁊. c. ec. vlā et. c. cumana q electi perſona non debet ꝯputari i numero eligencium ⁊ qd dicitur. ſ. e. cum in iure optinet ex forma cōꝓmiſſi ut dixi ⁊ etiam hic dicitur in littera non credo q talis electiō valeat hodie et ita eſt de forma electionis q maior ⁊ ſanior pars. totꝰ. c. ꝯſenciat in aliquem in ipſo ſcrutinio ¶ Inquiſita et ita non ſufficit inquiſitores dare ita q ius acquiratur eligendi niſi eoꝝ vota inquirantur ſed alteꝝ bene ſufficeret per ſe videlicet inquiſicio uotoꝝ ut. ſ. quia ꝓpter opus eīn eſt hic ſ. dō ⁊ ideo non ſufficit alteꝝ ſimil. j. de eo qui mit. in poſ. cau. rei ſer. in. c. ꝯſtitutis ¶ De iure ꝯpetere quod dicit de iure ut de ꝯſuetud. vel ponitur ꝓ. i. nam de ꝯſuetud. preſcripta debent intereſſe ñ aūt de iure ꝯmuni vel ꝓpter potes tenere iſtud vel ꝓ. i. de priuilegio ſibi ꝯceſſo a dño papa ſic. j. de hijs que ſi. a pꝛel. ſine ꝯ. c. ca noſcitur ¶ Preſcripta ſic eīn patet q ſola poſſio non dat nec etiam cauſat ius niſi ſit preſ. ut. j. de cau. poſ. cū eccl'a ſic etiā ⁊ cōſuetudo non valet niſi ſit preſcrip. et racionabilis ut. ſ. de cōſue. cū dilec. et in. ſ. ſi. ſic etiam poſſio ſola non facit aliquem decanoneꝫ ut. ff. de decuri

onibus ſic eīn et poſſio ſola non facit aliquem clericū ſeu canonicū inſtitucione ut. j. de preben. dilecto et. j. de inſtō. ex frequentibus ar. C. de libe. cau. l. non idarco et. ff. de decuri. l. ſerennius ¶ Contra formam et ſic patet q forma que traditur. ſ. e. q ꝓpter ſit de ſubſtancia electōnis quo ad quedam que ibi ponunt ut ibi dixi ⁊ eſt veꝝ ſm q hic dicit ex q forma iſta ſit ꝯpta ta diligenter ē ſeruanda ita q qui ꝯ facit punitur ut hic dicit inquiſicio em̄ collacō et etiam publicacō ſunt de ſubſtācia ut ſi omittantur non tenet electō ⁊ in cōtinenti debet fieri electō nam ac ſi ꝓtrabatur non valet ut. ſ. e. c. cum poſt petitam et ſic electiōes fuerunt caſſate duplici de cauſa. ſ. quia neutra fuit facta a maiori par. c. ⁊ q etiam forma nō fuit ſeruata ¶ Priuantes ⁊ ita qui facit ꝯ formam illam. ſ. e. q ꝓpter debet ꝓuari per ſentenciam et non ipſo iure vt dicit illa ꝯſtitucio. v. q vero vnde ſignatur ꝯ. ſ. e. cum in cunctis in. v. clerici ſane ⁊. c. innotuit in. v. qui ꝯ formam illam ſūt hi ſunt ipſo iure priuati vnde quidā dicunt q ꝯſtitucio illa q ꝓpter corrigit illum canonem cū in cūctis in hoc quia illi hodie non ſunt ꝓuati ipſo iure ſꝫ tantum priuandi per ſentenciam ꝓ ut factuꝫ ſunt hic ⁊ etiam dicitur in ꝯſtitucione illa quia ꝓpter tamen illud non credo ꝓmo etiam vtraqꝫ cōſtitucō ſuum locum obtinet et etiam i ſuo caſu loquitur cum quis ex certa ſciencia eligit indignā perſonam vnde ipſo iure ſunt priuati eligē

eleſie ipſi dānoſam videlꝫ vt in opcione ſit ipſius comitis aſſumere ad prioratum dicti monaſterij clunacen. et de caritate priori bus duntaxat exceptis vnum de duobus melioribꝰ tocius clunacenſis ordinis quoſ abbas duxerit nominandos et infra ¶ Attendentes itaqꝫ q ius eligendi in collegiata eccleſia non cadit in laycum et ideo id eſſe perniciōſum exemplo et redundare poſſꝫ in diſpendium eccleſiaſtice libertatis uolumus ut dictum prioratum libere poſſit nō obſtante compoſicione ipſa ſicut alios prioratus tibi ſubditos ordinare denūciando ordinacōe facta patrono ut ſuum ſi voluerit honeſtum impartietur aſſenſum ¶ Idem decanis et capitulis ſancti iohannis et ſancti ſtephani biſutinē

Cum in veteri le. et infra ¶ Porro iam dudum uobis dedimus i mādatis ut infra xl. dies poſt ſuſcepcionem litterarum noſtrarum cum conſilio ſācti benigni et moris iudi

di poteſtate ut. ſ. ē. ſcriptum in ſi. et beneficijs ec. per triennū vnde dico q ſi forma illius conſtitucionis quia ꝓpter ſeruaret per omnia et veniret ꝯ ꝯſtitucōnem illam cū in cunctis nichilominus eſſent ꝓuati ſm tenorem illius. c. j. e. ꝯgre. nam aliud eſt peccare ꝯ formam illius ꝯſtitucionis cum in cunctis et aliud eſt peccare ꝯ formam illius quia ꝓpter nam plus peccant illi qui eligunt perſonam indignam qꝫ qui faciunt ꝯ formam illius concilij c. quia ꝓpter ibi eīn non peccatur ꝯ perſonam aliqꝫ ideoqꝫ maior pena in vno qꝫ in alio ⁊ ipſo iure in vno et per ſentenciam in alio ⁊ ſic ꝯſtitucio vtraqꝫ remanet in ſuo ſtatu quoniam forme ſunt diuerſe iohannes

Cum ſacro ſancta ubi ꝯria ⁊ ideo non tenuit ſimil. c. ſ. e. cum terra et vbi nominabātur due perſone in auribus principis vel etiam patriarche ſi. j. de tranſlac. decetero cum ſit facta ꝯ re ſpirituali cū laꝑco quā ipſe non poteſt obtinere ⁊ ſic. j. de preſcrip. cum ꝯ et xvi. q. vij. c. i. ſicut etiā ne pactio pro ſpiritualibus adipiſcendis valet vt. j. de pac. in. l. pactiones et. in. c. cū clerici et facit etiam

abbatum fratris. G. de or-
dine predicatorum eligen-
tis perſonam ydoneam ca-
nonice in paſtorem. Alio
quin dicti conſiliarij uobiſ
de archiepiſcopo prouide-
rent. Verum die ad eligen
dum prefixa vi. ex vobis
poteſtatē eligendi dediſtis
vſqꝫ ad confirmationem
cuiuſdam candele que ibi-
dem accenſa extitit erat du
raturam tandem cū electo
res huiuſmodi conueniſ
ſent in predictum abbatē
ſancti benigni et ſociorum
eius ſuper hoc conſiliū re
quiſiſſent proponente v
no ex illis ꝙ deliberato cō
ſilio reſponderent et diffe
rentibus eis feſtinanter da
re reſpōſum prefati electo
res cum ipſa candela extin
gueretur non expectato e
orum conſilio dictum ab
batem in biſuntin. archi
epiſcopum elegerunt et i
fra. Relato ergo ad apoſto
licam ſedem negocio archi
epiſcopum menen. et ab-
batem de trinitate munxi
mus ut ſi conſtaret ab eiſ
dem electoribus tractatum
de electione fuiſſe habitū
rum et in tractatu electio
nis predictorum conſiliū
requiſitum electionem ip
ſius abbatis ſi perſona eſ
ſet ydonea confirmarent.
Quod ſi in tractatu electi
onis non fuiſſet illorum ꝯ
ſilium requiſitum licet po
ſtea requiſitum fuerit nō
competenti tempore nec e-
am expectant reſponſū ip
ſorum aut non eſſet ydone
us idem abbas qđ de ipſo
factum erat tanꝙ̄ inualidū
irritarent et infra. Cū
autem compertum non fu
erit competenti tempore re
quiſitum conſilium de per
ſona predicti abbatis et
quando extitit requiſitum
non fuerit expectatum re
ſponſum niſi modico tem
pore nec debeat alijs impu
tari ꝙ in tantum illi ſibi
tempus artarent electio
nē abbatis ipſiꝰ nō pſone
ꝑ electiōis vicio duximꝰ ir
ritādā. Itē epo ſiluanecē.

ad hoc. j. de colluſi. c. auditimus ⁊ ſpiritualia iudicio laycoꝝ non debent diſponi ut. j. de iudi. c. decernimus in layco in cauſis ſpiritualibus poteſt eſſe arbiter ut. j. de arbi. ꝯtingit ideoqꝫ iſta ꝯpoſitio ſunt uiri gr̄a Item damnoſa ſunt ipſi monaſterio ⁊ ideo reprobanda ut. j. de i in re. reſti. requiſiuit ⁊ ſi de iure fuerit ex quo damnoſa fuerit debet remoue ri ſaltem per i in i. re ſti. ut dicit dec. pre- dicta requiſiuit. ¶ In layaim ſic ei pa tet ex iſta decre. ⁊ ex illa. j. c. maſſana ꝙ etiam ius eligendi ñ cadit in laycos i col legiata ec. ⁊ ita tol litur hic conſuetudo bon. qui eligunt cap pellanos in cappella qui etiam nō ſūt pa troni ſed tantū par rochiani et qui pa troni ſunt eligūt v na cum clericis pa- tronum in collegia tis ec. ibidem ar. cō tra. j. de iure patro in c. nobis ubi eñi in nuitur ꝙ patronus habeat in ec. colle giata vocem eligen di ſic eñi corrigitur illa dec. et omnia iu ra alia que idē vide tur dicere ⁊ ſic au tem nos ſtabimꝰ hu ic ut. c. dicebat tam electio facta debet pa trono preſentari ut hic dicit videlicet ut ſuum preſtet aſſen- ſum ſic. ſ. c. cum ter ra ⁊ in c. que do ſicut vel etiam tu intelli gas illam decre. no bis cum perſona ec. obtinet ius patrona tus et ſic non ꝯdicit licet generaliter lo quatur nō diſtiguē do inter patronū la ycum ⁊ clericum ui de ut ibi no. ¶ Li bertatis que autem in preiudiciū eccleſia ſtice attemptant fir mitatem ſortiri non debent ut. ſ. de ꝯſti. que in eccl̄iaꝝ ⁊. ſ. c. cum terra ⁊ xcvi. di. bene quidem ⁊. ſ. e. c. quiſquis ubi etiā laya phi

¶ Qvm in veteri [illegible] bentur ab huiuſmodi electionibꝰ ꝯ- no. ꝯ illos qui dicunt ꝙ tempus date debet inſpici et non re preſentationis de hoc dicitur. j. de preben. cū dil. ⁊. ſ. de ſup. eam te ⁊ in c. ꝯſtitutus ⁊ in c. capl̄m ſancte crucis ¶ Sociorum ⁊ ſic in quiſiuerunt ꝯſiliū duoꝝ tantum unde nō videntur mandatū ſer uare qđ quidam exacta diligentia eſt ſeruandū ut. ſ. de ſup. cum dilecta et. j. de offi. del. venerabilem ſed licet non requirent ꝯſiliū tercij quem eligere nolebant non tamē dicuntur feciſſe ꝯ formā mandati vel etiam preter formam ꝙ eum eligendo illo ꝯſentiente eius ꝯſilium requirunt ⁊ etiam obtinent ut ar. ſ. e. cum in iure ⁊ ff. quod cuiuſqꝫ vniuer. l. plane ¶ Ipſoꝝ. ſ. duoꝝ ⁊ non illius ꝙ electus fuit qm̄ et ille non debuit requiri cum hoc ipſo ceſſaret ut. ſ. e. cum poſt petitam ⁊ de hoc etiam tu habes. ſ. e. cumana. ¶ In tractatu. hic eñi patet ꝙ tractatus debet haberi ante electionem ⁊ collatio adminicm at quomodo eligerent niſi primo de aliquo eli gendo tractarent ut. ſ. e. cum terra ⁊ c. quia ꝓpter ⁊. j. de arbi. cum olim ſic eñi ⁊ in matrimonio carnali tractatus debet precedere ut j. de ſpon. cum apud ⁊ xxxij. q. ij. inſtitutum eſt ⁊ ideo ſi iſti nō fue

runt requiſiti in tractatu electionis caſſatur electio ſi quod ꝯſiliarij diſcorda rent ab ipſis electoribus nunquid eoꝝ electio ualeret certe ex iſta lr̄a innui tur ſatis ꝙ ſi requiratur eoꝝ ꝯſilium in ipſo tractatu competenti tempore. ſ. an teꝙ̄ conueniant in aliquem ⁊ ſi ibi ꝯferant admiculum de perſona eligenda ſiue concordent ſiue diſcordent ꝙ valeat eoꝝ electio quia per iſtam formam non imponitur neceſſitas ut eoꝝ conſilium ſequi tenean tur nam alˀ non viderent ha bere poteſtatem eligendi cū poteſtas dependeret ex illoꝝ arbitrio ⁊ ad hoc facit opti me. j. de arbi. cum olim ⁊ ex conſilio nemo obligatur ad illud faciendum xiiij. q. i. ꝙ quis ar. iiij. di. denique circa fi nem ubi dicit ꝙ nec expecta tum fuit eoꝝ reſponſū videt ꝯdicere huic dicto ſed tamen licet ꝯdicere videat non tam̄ ꝯdicit quia eoꝝ reſponſum ſemper eſt ſpectandū alˀ vide retur deluſoriū tale ꝯſiliū pe tere ¶ Requiſitū et ideo ꝓ non requiſitis videt haberi ſicut ſero appellat qui tempe competenti non ꝓuocat ut ij q. vi. ꝯ biduum in. v. ſiquidē et ē ſimil quod dicit. l. ſi in ebi promiſiſti facere inſulam ad certum tempus ⁊ tantū tempus tranſierit ꝙ animo do infra tempus ſtatutū nō poteſt fieri licet totum tempꝰ nondum tranſierit poſſū age re ꝯ te nam proinde eſt ac ſi to tum tempus tranſierit ut. ff. de ver. obli. ſi ita ſtipulatus et. l. hoc iure ar. ꝯ. ff. e. inſu lam et illud etiam dicitur tē pus competens in quo etiā de liberare ꝯgrue poterant ut j. de offi. del. conſuluit ⁊ tar de fuerunt requiſiti unde nō tenuit eoꝝ requiſitio ſicut e cōuerſo tempeſtiua actio nō tenet ut. ſ. e. bone me. ij. ¶ Expectatum ⁊ ſic videtur ꝙ non ſufficit petere ꝯſiliū tan tum ymmo expectandum ē conſiliarioꝝ reſponſū ⁊ ſine ipſoꝝ ꝯſilio et reſponſo nō valet electio ſed ꝯ. j. de arbi. c. cum olim ubi ꝯſilium tan tum requiritur ſed ꝯſenſus ñ exigitur illud eñi generale ē et etiam obtinet ratiōe arbitrij et ſufficit petere licentiam tranſeūdi ad mo naſterium petere aliud ꝙ̄uis non obtineat ut. j. de regul. et tranſe. ad reli gionem licet Item tutor ꝯſilium matris omittere poteſt licet teſtator iſtud mandauerit ut. ff. de admi. tu. quidam ꝯ. pomp. alˀ eſt lex ⁊ pretor non nūꝙ̄ a voluntatē patris et matris recedit ut. ff. ubi pu. edu. de. l. i. ⁊ ita videt ꝙ tantum ſufficiat requirere conſilium et non reſponſum attendere iſtud nō valet quod faciunt niſi eoꝝ conſilium habitum in tractatu ſit electionis ut lxiij. di. c. obeuntibus ⁊ xv. q. vij. epus nullam ⁊ xij. q. ij. ſine exceptione ⁊ ſ. e. ne pro defectu ⁊ ibi de hoc ſed ſi autem id mandatum fuiſſꝫ qđ cum eo rum ꝯſilio et aſſenſu obtento tunc eñi non valeret electio niſi ſequerentur voluntatem ꝯſiliariorum et talis poteſtas non eſt libera quia non poſſunt eligere quem volunt ⁊ tunc non aſtringuntur ad aliꝙ̄ formam ſed omni bus preſentibꝰ requirunt electores ſiue canonici ꝯſilium ꝯſiliarioꝝ et ſcđm e orum conſilium et reſponſū eligant omnes vel vnus vice omnium de man dato ipſorum. Item ſic factum fuit in electione parmenſis nepotis dñi pape ubi alˀ forma data fuit e. ſi. c. biſuntin. uoluiſſꝫ in caſu iſto eligere ꝑ formā ſcrutinij tunc ante ſcrutinium cōmuniter preſentibus omnibus tractare de bebant de electione cum conſilio ⁊ requirere eos et audire eoꝝ conſilium et poſtmodum ſuccedere ad ſcrutinium et eligere quem vellent ⁊ etiam pꝰ ſcrutinium requirant conſilium eoꝝ et poſtmodum eligant ſeruata tamen

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

forma ſcrutinij ¶ Imputari· imputent ſibi q̄ ſe tantum artauerunt ⁊ eſt
ar· q̄ vnius negligencia non debet alij obeſſe nam iniquū eſt aliquem alte
rius odio pregrauari ut· C· de inoffi· t· ſi quis ⁊ pena ſuos debet tenere aucto
res ut· j· de hijs que fi· a maio· par· c· queſiuit et· C· de penis in· l· ſancimus
¶ Artarent ⁊ ſic enī iudex cuius iuriſdictio expirat in termino non debet
ita artare ſed ea hora procedat ut poſſit perficere qd̄ in
cubit videlicet ante noctis te
nebras ut· j· de offi· del· con
ſuluit ⁊· ff· de fer· preci· ⁊ in
l· more romanorum
¶ Congregato· procurato
re ſic· ſ· e· quia propter ⁊
in· c· ſcriptum eſt ⁊· ff· de ad
mi· tuto· l· ita tamen· §· geſſiſ
ſe ¶ Direxiſſent in ſcrutinio
¶ Electus· ſeruata tamē for
ma ſcrutinij in vtraqz electi
one ¶ Poſtmodum videli
cet antequam diuerterent ad ali
um actum ne eciam ſit ꝯ· ſ·
e· cum poſt peticiam ¶ Lat· ꝯ·
ut· ſ· e· cum in cunctis ¶ Ce
lebratam videlicet de cantore
euſdem ec· ¶ In litteratura et
ſic defectus ſciencie facit ali-
quem ineligibilem ut· ſ· e· cū
in cunctis ⁊ non ſolum impe
dit promouendū ſed eciam dei
cit iam promotum vt· j· de eta·
et quali· in· c· ſi· ⁊ defectus ſci
encie inducit renunciacōem
ut· j· de renunci· niſi cū pridē
in· §· pro defectu quia ⁊ ſi n̄
ſit eminentis ſciencie ſaltem
ſit ſufficientis ut· ſ· e· cum no
bis olim ⁊ non ſolum debet
eſſe eminentis ſciencie ⁊ ha-
bere ſcienciam ſacrarum littera
rum ſed eciam ſcolarium ne
gociorum ut xxxvi· di· §· i· ⁊· c· q̄
eccleſiaſticas ut ſi paratꝰ ſit
omni poſcenti racionem red
dere ut· j· e· di· in· §· ce ce ad fi
nem quia cum ipſe debeat do
cere alios non debet tunc di
ſcere ab alijs ut in auc· de ſa
cro ſanc· ec· §· damus in coll
ix· et nos qui ſumus epi alio
rum doctrina non indigenꝰ
i· indigere non debemus ut· i
q· vij· conuenientibus ¶ Irrita
ipſo iure ut· ſ· e· cum in cūctis
cum indignam perſonam ele
gerint vnde eligendi poteſtās
remanſit penes alios quamuis numero pauciores cum primi eligendo talem
reddiderint ſe indignos ut· ſ· de poſtul· c· ij· vnde ꝯfirmatur hic electio a mi
nori par· celebrata non obſtante priori electione ⁊ ita electō que nulla eſt
non preſtat impedimentum ſecūde ſimil'· ſ· e· ſcriptū eſt in fi· de hoc dictum
eſt· ſ· e· in· c· auditis ⁊ per iſtam dec· reprobatur expreſſe dictum eorum qui
dicunt q̄ canon ille cum in cunctis non eſt hodie ſen· late ſed ferende ut dixi
¶ Dudum celebrata videlicet decano e ſ· e· cumana in fi· iohannes
iuſdem ec· ¶ Contra electū no· q̄ qui opponit in formam electionis ⁊
nō probat id quod opponit condempnari debet in expen· alteri parti qui non defi
cit in probacione eius qd̄ obicit in perſonam a beneficijs ec· per trienniū noue
rit ſe ſuſpenſū ad que ſi infra id tempus ingeſſerit ſe ipſo iure illis perpetuo
ſit priuatus nullam ſpem de miſericordia habiturus niſi euidenter probaue
rit q̄ probabilis ⁊ ſufficiens cauſa ipm̄ a calumpnia excuſauit ut iſta ſtatuū
tur in dec· innoc· iiij· c· ſi· que incipit ſtatuimus ¶ Illorum no· q̄ eligentes poſ
ſunt petere ꝯfirmacionem ſue electionis ſubintellige de aſſenſu electi iſtud ē
faciendum al' non ¶ In eodem ꝯcil· ut· j· de preben· de multa cuius verba
hic inferius ponunt ¶ Vidum ut· j· de cle· nō reſiden· quia nōnulli ⁊· j· de
preben· cū iam dudum ⁊· c· quia in tantum vnde ꝯ conſilium lat· ⁊ ꝯ ꝯcilium
generale beneficia huiuſmodi retinens ¶ Reprobare ſic enī patet q̄ tu nō
debes illud facere a quo debes alios prohibere vt· j· de natis ex li· ven· c· vno

Congregato muniē·
capitulo ad electio-
nem futuri paſtoris xiij· in
decanum et xviij· compu-
tato procuratore cuiuſdā
abſentis in cantorem ipſi
us eccleſie conuenerunt q̄
cum plures in eum et pau
ciores in alium ſua deſide-
ria direxiſſent a parte ſua
cantor electus extitit in pa
ſtorem m imineñ· eccleſia
poſtmodum cedente par
te decani q̄ alij plurimum
deliquiſſent eligendo per-
ſonam ſcientie litteral' ex
parte ꝓpter quod illis ſe-
cundum ſtatutum latera
nenſis concilij ipſo iure ꝑ
uatis poteſtas eligendi ad
eos extitit deuoluta decanū
ipſum qui in eum vota ſu
a direxerant in ſuum epi-
ſcopum elegerunt et ad ſe
dem apoſtolicam appellan
tes et infra Reliquis peten
tibus ut irritarent decani e
lectionem attemptatam a
paucioribus et poſt aliam
non caſſatam ad confirma
re reliquam veluti canoni
ce celebratam a pluribus
de perſona ydonea digna
remur ¶ Nos igitur man
damus q̄ ſi dictus cantor
defectum in litteraturā nō
patitur et aliter eſt ydone
us ad regimen paſtorale
eccleſie ipſius electionem
auctoritate noſtra procu
res infirmata reliquam ꝯ
firmare alioquin ipſius cā
toris electione irrita nunc
ata prenominatum decanū
ſi nichil ei de canonicis ſta
tutis obſtiterit eadem au
ctoritate prefacias eccleſie
memorate ¶ Item ſilua
necenſi epiſcopo iohanni
de monte mirabili archi
dya· ꝗ ſuccētori piſienſi

Dudū eccleſia rotho
magenſ paſtoris ſo
lacio deſtituta contra electi
onem que in eadem eccleſi
a fuerit celebrata quam ar
chidyaconi et quidam alij
euſdem eccleſie canonici ad
ſedem apoſtolicam acceſſe
runt dicto vero archidya
cono pro ſe ac pro pte ſua
et· G· archidya· procuratore

et ff· de adi· morbi· frater a fratre et ff· ſi ſeruū vendi· in· l· alius item
quod quis exigere debet ab alijs multofortiꝰ a ſeipſo ut· ff· de neg
geſ· ſi pupillus in· §· videamus ⁊· ff· de fideiuſ· in· l· tutor datus nec
eciam poteſt eſſe hortator viduitatis qui ꝯiugia frequentauerit ut
xxxi· di· in· c· vna tantum item nec poteſt de medio ec· malum auffer
re qui ſimul delictū
commiſit ut xxv· di· ꝑ
mum ⁊ qd̄ aduerſꝰ
alium debuit pupil
lo ſuo preſtare id eci
am debuit aduerſꝰ
ſe preſtare ut· ff· de
admi· tu· quecens i
§· ij· ⁊ xlij· di· §· i· in
prin· ¶ Ipſo iure·
ut· j· de preben· de
multa ¶ Aliena ſic
ff· de paci· pompo·
¶ Furtum ſic vij·
q· i· non furem furti
enī cōmittit qui rem
alienam inuito dn̄o
ꝯtrectat vt inſti· d· ob·
q̄ ex qua· de· naſ· i
§· furtum aūt ⁊ di
citur ecā ꝯtractio rei
aliēe fraudulofa ut
in c· ti· in prin· ut i
ſte qui ſcienter rem
alienam detinebat et
ideo non excuſat ſi e
nim quis rem ꝯtrecta
uerit alienam credēs
eam ſuam eē talis n̄
ꝯmittit furtum neqz
rapinam ut inſti· vi
bonorum rap· in· §· q̄
tamen item nec eciā
excuſatur hic ſi cre
dat dn̄m permiſſu
rum cum exigat di
ſpenſacio expreſſa ſe
dis ap· ut· j· ſequitur
et· j· de preben· d· mul
ta ſed tamen a fur
to excuſat ſi credat
ipſum dn̄m permiſ
ſurum ut inſti· de ob· q̄
ex delic· naſ· in· §· pla
cuit ſed qd̄ dictum ē
furtum vel eciam ra
pina iſtud non eſt
verum nam furtum
non ꝯmittitur in re
immobili ut inſti· de
vſucap· in· §· qui autem nec eciam de re incorporali qual' erat iſta ut
ff· de acquiren· re domi· in· l· ſeruus in· §· incorpal' ſed tamen verba
tenent impꝑie ⁊ iſte pocius dicitur inuaſor ⁊ ſic exponitur vij· q·
i· nec furem ⁊ latro inuaſor eſt ⁊ iſtud exponit cū dicat quodammo
do ¶ Decepte quia cum iam deſierit eſſe platus ipſarum nichil pote
ſtatis in eas habebat vnde non poterat illas iniurias abſoluere uel
eciam ligare ut· j· de pe· et remiſ· omnis vtriuſqz et de pe· di· vi· in
c· placuit Sed nunquid valebit illis abſolucio eius videlicet tal' pre
lati ſiue penitencia per eum impoſita non videtur nam talis nullā
poteſtatem habet ligandi vel eciam abſoluendi ſicut non ualet ſen
tencia a non ſuo iudice lata ut· j· de iudi· at ſi clerici ⁊ ſic i caſu iſto
peribant tamen non credō q̄ perirent non enī quia ille iſtud poſſi
facere ſed propter fidem quam habebant de ſacramento cum crederent
illum adhuc eſſe ſuum platum ⁊ ita in ſola fide ſeruantur et ſaluā
tur ut· j· de bap· ⁊ eius effec· debitum et· j· de pbro non bap· c· apo
ſtolica et de ꝯ· di· iiij· baptiſmi vicem ¶ Per conceſſionem· ſ· ante
ꝯcilium general'· j· de pben· de multa poterant enī ipſi cum talibꝰ
diſpenſare per illud decretum lxx· di· ſanctorum ſed poſtea non et ideo
non profuit iſta conceſſio facta poſt aliud concilium ¶ Electionis tem
pore nota tempus electionis eſſe ſpectandum· ſ· e· dudū ubi ꝯ hoc

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

illorum qui electionem ce
lebrauerant in nostra pre-
sencia constitutis inter ista
que contra electum obie-
cta fuerit archid. proposuit
memoratus quod idem elect9
post generale concilium ar
chidyaconatum ambien.
acceptus ipsum cum pluri-
bus parrochialibus eccle
ſijs quas ante idem cō ob
tineat retinere preſumpſit
eo quod dimiſſo retinuit ec-
cleſias memoratas vnde
cum in eodem concilio ſit
ſtatutum vt quicumque re
cepit aliquod beneficium cū
ram habens animarum ānex
am ſi prius tale beneficium
obtinebat eo ſit ipſo iure
priuatus et ſi forte illō re-
tinere cōtenderit eciam alio
ſpolietur predictus elect9
contra ſtatuta huiuſmo-
di veniens tranſgreſſiōis
notam nec nō cupiditatis
vicium quod in alijs rep
bare debuerat ex pluralita
te beneficiorum incurrit et
retinendo beneficia que nō
ſpectabant ad ipſum cum

poſt receptionem alterius
priora beneficia vacauerūt
ipſo iure rem cōtractauit
per conſequens alienam et
ſic furtum commiſit quo
dammodo vel rapinam in
fine quoque ſalutis et multa
rum animarum diſpendiū
predictas parrochiales ec
cleſias retinebat cū eam cu
qua iam priuat9 fuerat ip
ſo iure ad eum nullatenus
pertineret et ſic per ipſum
eedem anime dampnabilit
ſunt decepte. Verum pro
curatores eorum qui eligerāt
et ſi pluralitatem benefici
orum huiuſmodi coram no
bis confiteretur in iure p
conceſſionem tamē rotho
magenſ archiepiſcopi no
bis exhibitam eundem ele
ctum viſus eſt multiplici
ter excuſare ¶ Nos igitur
dictam excuſacionem vtpo
te friuolam nullatenus ad
mittentes vobis dedimus
in mandatis ut ſi conſtare
quod idem poſt receptum ar
chidyaconum predictum
curam animarum habentem

et ita ut dicitur ſi tunc non habuiſſet nō imputaretur ei cum iam pur
gatus eſſet per reſtitucionem ſic et qui in crimine detinetur a teſtimo
nio repellitur ſed ſi iam ſit emendatus bene admittitur ut. j. de te-
ſti. teſtimo. cum diſtinctione illius. c. et ita repellitur ut indignus quia
non erat tunc capax ut. ff. de iure fiſci. l. non intelligitur in §. ſi quis
palam ſic eciam cō
ſideratur tempus ꝗ
ctus an eccleſia tunc
decepta fuerit ultra
dimid. iuſti precij et
eciam leſa ut. j. de
empti. et vendi. cum
dilecti et. ff. de eudi.
ex mille. in §. i. et. C.
de reſcin. vendi. in. l.
ſi voluntate ſed ſi me
dio tempore. j. poſt e
lectionem et ante cō
firmacionem dimit
teret illas dignita
tes nunquid eciam p
deſſet eidem ut ſic re
putaretur dignus
videtur quod ſic nam ſi
tempore litis ꝯteſ. ñ
competit michi ius
contra te quia tunc
non poſſides et tem
pore ſentencie tū poſ
ſideas ſequitur con
dempnacio ut. ff. de rei
vendi. ſin autem i §.
i. et. ff. de peti. hered
ſi quo tempore et ff
de pecul. queſitum. i.
ſi. ff. depoſi. l. i. §. ñ
tantum et merito cū
res ad eum caſum p
uenit a quo efficax
potuit habere prin
cipium ut. ſ. de con
uerſ. coniuga. placet ſi
contra i ipſo ſui prin
cipio inabilis erat
qua intus ortus oc
cidit. i. q. i. quibuſd
et talis ꝯtus ñ ſup
ſit iniquum ab exigi
ne equitatis ut xvi.
q. iij. c. ſi ſacerdotes
dex eſt quod non poſſ
ſet dimittere iſta be
neficia ut per hoc ꝯ
firmaret ſua electiō
de iſta materia quā
doque conſiderandū ē principium vel finiſ vel medium notaui. ſ. e.
dudum ¶ Diſpenſatum nt. j. de preben. de multa et ſic eciam ait
jo. epi. qui notauit ibi quod epi poſſunt ad huc in talibus diſpenſare
¶ Eodem decano. i. electo qui decanus erat euiſdem ec. poſt dimiſ
ſum archidyaconatū eccle ambian. ¶ Per pō. que de facto cauſe
debent et ſi ſpe. dubito tunc detur eidem tempus ad deliberandum
ut. ff. de inter. actī. in. l. de etate et. l. qui interrogatur nam poteſt re
ſpondere et ſpe. cum ſit medium inter credere et non credere dubi
tare et ideo debet deliberare ut in. l. illa qui intero. et. ff. de peti. he
redi. in. l. ea debitor Item nullus cogendus eſt ad poſicionez reſpō
dere niſi ad cauſam pertineat ut. C. de probac. ad probacionem et. ff. de
noxali. quociens in fi. et. C. de exhi. reis in qua et. j. de excep. dilecti
Item nec ad alias poſiciones per quas eciam ipſe ſit ꝯtrius alijs
poſicionibus prioribus ut. ff. de peti. heredi. ſi quis. §. ultimo item ñ
ſolum ſub verbis affirmatiuis ſed tamen ſub negatiuis bene poſ
ſunt iudices admittere poſiciones ſi expedient ut. j. de ꝯfeſ. ſtatui
mus ¶ Et reſponſiones ſed ponē quod reus ꝯfitetur quod petitur ab
actore nunquid p talem ꝯfeſſionem fit litis ꝯ. et videtur quod non quia
dicit. l. p narracionem propoſitam et ꝯdictionem obiectam fit litis ꝯ.
ut. C. de iudi. rem non nouam in §. patroni et alibi dicitur litis ꝯ.

cum iudex per narracionem inceperit audire cām ut. C. de litis ꝯteſ. l. vna et
ita quod dicitur p narracionem ſimpliciter determinatur p illam. l. rem nō
nouam que eſt poſterior et ita videtur quod tantum fiat litis ꝯteſ. p ꝯdictionē
et non per ꝯfeſſionem unde tu dicas quod ſi libellus ab aduerſario donatus ē
et propoſita narracōne actoris. ſ. aduerſario et reus ꝯfitetur animo ꝯteſtan
di litem quod ſemp preſumi
tur niſi oſtendat ꝯtrium p p
teſtacionem tunc lis eſt ꝯteſ.
et ex tali ꝯfeſ. dampnat ut. ff.
de confeſ. ul. et ita ſentencia
diffinitiua fertur ꝯ reum ſed
ſi non ſit datus libellus et ſ
us ꝯfitetur in iudicio tunc ñ
dicitur fieri litis ꝯteſ. nec eciā
fertur ſentencia diffinitiua ſ
tantum iudex reo precipit ut
ſoluat ad certum tempus ut
ff. de iudi. ſi debitori et tale p
ceptum non appellat ſentencia
a ſed ſimpliciter dicitur precep
tum et ita ſeruat eſt ergo
dex quod eciam oblato aduer
ſario libello et poſtea propoſi
ta peticione actoris in iudicio
ſiue reus neget ſiue non licet
litem ꝯfiteatur ꝯteſtando lit.
ꝯ. eſt facta et iſtud ſatis ha
betur per hoc quod dicit narra
cionem et reſponſionem lit.
ꝯ. fiat non diſtinguendo v
trum confitendo vel eciā negā
do et eciam ipſa ſignificacio
verbi iſtud probat ꝯteſtari. i.
ſimul teſtari et eciam ipſa ſi
gnificacio et ita reus qui cō
fitetur ſimul teſtatur cū acto
re ſuper re petita ¶ Dudum
ſic enim patet manifeſte quod lit.
cōteſ. eſt de ſubſtancia ordis
iudiciarij et nō ualet ſenten
cia vel teſtis receptio ſine il
la ut. j. ut lite non ꝯteſ. ac e
dens et. c. ad hoc et. hic et ita
eciam per pōnes et reſponſi
ones ad eas non fit lit. ꝯteſ.
ut. j. de lite ꝯteſ. c. vno ¶ Ir
ritari hic enim agebatur ꝯ ele
ctum ut eius electio caſſaret
ex cauſa predicta ſi. j. de iudi.
c. exhibita et eciam ex eadem
cauſa poſſent ipſi idem excipe
re contra electum ſi peteret
ſuam electionem cōfirmari ut
j. de excep. in. c. dilecti et ſic
ex eadem cū ꝯpetit actiō et ex
cep. diuerſo tamen iudicio quod non contingit in alijs iudicijs cum excepcō
ſit actionis excluſio ut. ff. de excep. l. ij. et idem eſt effectus quocumque modo
teſtetur ſiue predatur ¶ Electo reſpondente hic ergo patet qualiter litis
cōteſ. fiat nam per peticionem in libello petitam et reſponſionem directe
factam ad ipſam ut hic patet ſic eciam traditur. C. de litis ꝯteſ. in. l. vna et
j. de lit. ꝯ. c. vno C. de iudi. l. rem non nouam in §. patroni ¶ Veritate nota
ius nouum licet enim racio antiqua eſſet et ſic eciam obſeruatur quod in reb9 ſpi
ritualibus iuramentum de veritate dicenda preſtatur et non de cal. ut. j. de iu
ramen. cal. in. c. litteras Sed quid nonne tal iuramentū debet exigi a prel
cum litigatur per ſindi. nomine collegij in cauſis ſpiritual non videtur quia
illud iuramentum debet preſtare ſindicus qui videtur dñs litis factus p lit
cōteſ. ſicut preſtat iuramentū cal. ut. j. de iuramē. cal. in pertractandō et in. c.
ſe. et in. c. ſi. cū in cauſa et idem eciam dico in iſto iuramēto quod in iura mē.
de cal. ut qui non vult illud preſtare actor cadit ab actione inſtituta et re9
p confeſſo habetur ut. j. de iuramento calump. cum in cauſa et. C. e. ti. in. l. ſi
§. quod ſi actor iuramentum illud de veritate dicenda quidam exigunt a prela.
eciam dato quod preſtitum ſit a ſindico tamen in ſpiritualibus cauſis quam in ciuilibus
ut eciam platus dicat inde veritatem de cauſa illa ſed quo iure iſtud faciant
non vidi ius illud ſuper hoc ſed ex quadam equitate iſtud dicunt que tamē
poſſ et quandoque ꝯtinere iniquitatem quia poſſ corrūmpi prel Sed nūquid

credeketur confessioni prel' ut p confessionem talis condemnaretur eccl'a et su
am eccl'a suam intencionem fundauisset nunquid confessio preualet prel' contra
facta certe non ar. op. xxv. q. ij. postea quam quia factum prelati non debet ec.
imputari ut xvi. q. vi. si ep̄s in et. j. de excep. cum venerabilem qui enim tale iura
mentum exigunt dicunt quod confessio sola prelati non preiudicat eccl'e sed tam
cum alijs adminiculis bene
preiudicaret ut si altera ps
semiplene probauisset ita tamē
quod non sufficeret ad condemnā
dum tunc enim sola confessio pre
lati non preiudicaret sed tan
tum compleret probacionē sed nō
credo quod exigi deberet talis con
fessio nisi forsitan tunc cum
prel' deberet respōdere de eo
quod ipse fecit sicut seruus
quandoque interrogatur de suo
facto ut iiij. q. iij. Item seruus et
C. de questioni. in l. in l. inter
rogari nec etiam tunc dice
rem quod illa confessio ec. preiu
dicet quia delictum persone ec
nisi id fecisset de mandato c.
vel etiam ratum postmodum
habuisset et istud probat illa de
creta. j. de testi. presenciū que
hic inferius allegant cum ita ē
dum est licet enim consuetudo se
in contrarium habeat ut in decre
ta noua presenciū de iuramē.
cal. cui standum est cum cōsue
tudo uincetur hodie vero nos
habemus quandam decre. su
per hoc que dicit quod nomine
suo et in anima. c. vel maio
ris partis istud iuramentū
de veritate dicenda prestat.
et sic debet respondere veri
tatem quam ipse scit et intel
lige per illos in quorum ani
mas iurauit et incipit presē
cium et ponitur in. ti. de testi
et intitulatur archid. rothomag'
et ita confessio solius prel'. nō
preiudicat ec. et ita nō debet
exigi licet enim consuetudo se ha
beat in contrarium ¶ Si confite
tur et ideo pro confessio debet ha
beri cum sua excusacio nō va
leret nam confessos in iure
pro iudicatis oportet haberi
C. de confes. l. vna. j. de confes
c. cum super et in. c. ex parte
tamen si quis probet se errasse
se non nocet confessio ut. j. de con
fes. c. si. et. j. de iuris et fac. igno. in. l. error facti de ista materia tractabit ple
ne. j. de confes. c. si. et. j. de iudi. at si clerici ¶ Suspendit innuit quod secus est de
iure communi quod dicit archid. enim ea que sequuntur facere non deberet de iu
re communi sed tantum de consuetudine ut. j. de offi. archid. ad hec et. j. de exces.
prelatorum ad hec Item quod non de iure communi istud faciat est ar. xvi. q. vij. c.
nullus omnino ymo videtur quod de iure communi istud faciat et quod consuetudo nō
prohibet ut. j. de offi. archidi. cum satis ymmo contrarium dixit quod de iure communi ista
spectant ad archid. ut xxv. di. c. pleclis et lxiij. di. si in plebibus et. j. de offi.
archidi. ad hec et. c. ut nostrum quid est ergo tenendū de iure communi et vide
tur quod ista pertineant ad archid. per iura proxima sed tamen tu dic quod consuetu
do in talibus obseruatur de ista materia dicetur. j. de offi. archidi. ad hec et
eo ipso quod archidi. vel alius prel' istud exercet intelligere potes quod curā hēt a
nimarum annexam Item de personatibus ut. j. de preben. de multa in. §. fi. et
est ar. quod de similibus debet eē idem iudicium ut. j. de transla. inter corp'. et. s
de fide p. inter ceteras in §. simil'. enim equitatis racio similia iura suadere vide
tur ut. C. ad. l. fal. in. l. si. et. ff ad. l. acquil'. illud et. C. de cōsti. pec. in. l. fi. et. j. de
confirma util. vel inuti. cum dilecta et. j. de cōsti. nam concupis. et quociens ex v
na iudice vicium nascitur cōsequens est ut eadem. l. tollatur ut. C. de nupci.
l. si libertam ¶ Habendam potest ei huic dici ut dicatur xvij. q. iiij. vxor se
ligis in. v. sic est ad singul. ec. ¶ Expressa fic. s. de fide p. super litteris multa

pfatas parrochiales eccle-
sias electionis tempore re-
tineret nec ostenderet sed
super hoc per ap. se. dispen
satum electionem ipsius au
ctoritate apostolica cassa-
retis et infra. ¶ Partibus
ergo propter hoc in vestra
presencia constitutis pre-
stito quoque de veritate iu
ramento dicenda et factis
posicionibus et responsio
nibus hinc inde tandem eo
dem decano pretextu quo
rundam grauaminum ad
nostram audienciam appel
lante Vos electionem hu
ius irritantes eidem eccle
sie decemoniam. episcopo p
uidistis et infra. ¶ Licet
autem posiciones et respō
siones super pluribus arti
culis facte fuerint coram vo
bis quia tamen contes. lit
non inuenimus esse factam
cum non per posiciones et
responsiones ad eas sed p
peticionem in iure preposi
tam et responsionem factā
litis contestacio fiat iuxtā
processum de. f. n. cō. irri

tum duximus nunciandum
¶ Tandem archidyaconi
electionem ex pmissa cau-
sa precijt irritari electo re-
spondente predicto quod non
erat electio eius irritanda
Lite vero coram uobis le
gitime contestata prestito
quoque de dicenda veritate a p
tibus iuramento idem ele
ctus et si confiteretur se di
cta beneficia electionis tē
pore tenuisse tamen excusa
re se super hoc nullatenus
nitebatur quia videlicet di
ctum archidyaconum nō
credebat curam animarum
habere sed cum iure cōfes
sus fuerit quod archidyacon'
ambianen. de cōsuetudine
suspendit excōmunicat et
absoluit presbiteros et p
ores et parrochiales eccle
sias interdicit necnō archi
dyaconus visitat et inqui
rit que viderit inquirēda
et procuraciones racōe vi
sitacionis recepit euidenter
apparet quod curam habet a
nimarum annexam quam
si etiam nō haberet negare

enim exempla potest haberi. c. s. de fide p. cum adeo et in. c. constitutus. j.
de offi. del'. coram et. j. de re iudi. inter monasterium et sic idem iu
ris est in indulgencijs siue in cōfirmacionibus ut in fi. ut hic pa
tet et etiam in priuil'. ut. j. de deci. ex multiplici ut non valeant veri
tate tacita impetrata ad h. ad hoc ergo ut confirmacio valeat necesse
est ut dn̄s papa ex
certa sciencia confir
met omnia beneficia
al' non valet ut pa
tet hic et. j. de consang
et affi. quia circa. ¶
Habuit ve ipse dice
bat ¶ Dependeret
de hoc enim nota. j. de
eta. et quali. c. cum
te ¶ Redditus per
sonatus. i. decanatus
super quo decanatus
impetrauit indulgē
ciam ut ipsū cū par
rochial'. ec. retineret
vel forte loquitur de
archid. videlicet ut
illa retineret cum ar
chidya. ¶ Vtram
que illarum intitula. no
ta ergo quod nullus po
test habere duas ec
clesias intitulatas et
ut hoc melius intel
ligas primo videas
quid sit titulus quā
doque enim dicitur titu
lus vexillum ut xvi.
q. v. consuetudo Item
dicitur titul' omnis
causa dominij acqui
rendi ut titulus pro
emptore p donato
p herede p seruo p
dote pro legato vn
de dicit quod in pres. ec
clesie bona fides et
etiam iustus titulus
exigunt ut. j. de pres
si diligenti in fi. et q
aliquem talem titul
habet cum etiam p
scribendi habet Itē
dicit titulus ipsa ec
clesia ut titul' sancti
petri vnde singuli
tantū clerici p singu
los titulos sunt po
nendi. i. eccl'as ut
lxx. di. epi vnde in ordinacionibus quando vocant clerici dicitur
accedat ordinandus talis ad titulum talis plebis Item titulus
dicit clericat' vel canonicatus in aliqua ec. vnde dicitur intitulari
i. inclericari vel etiam canonicari Item dicit titulus quilibet ordo ec
clesie quelibet dignitas vel etiā prelacō vnde dicitur quis intitula
ri in aliqua ec. i. ordinari vel etiam prefici ut lxx. di. sanctorum est ergo re
gulariter verum quod nulli clerico licitum est habere duas ec. intitula
tas vel quo ad titulum clericatus vel etiam quo ad titulum canoni
catus vel ordinacionis vel etiam prelacōnis seu dignitatis ut lxx. di
sanctorum et hic ubi dicit quod nullus potest habere plures ec. parrochi
ales vel etiam dignitates cum idem iudicium sit de huiusmodi ha
bendum ut hic dicit et. j. de preben. de multa et xxj. q. i. c. i. et lxx.
di. epi et vi. q. i. in apibus et xxi. q. i. clericus ab instanti nam habe
re plures ec. est genus negociacionis ut in predicto. c. clericus ab i
stanti quia eis non potest deseruire ut. j. de preben. quia in tantum
et. j. de cleri. non residen. quia nonnulli et qui ad vtrumque festinat
neutrum bene peragat ut xxi. q. pma. presbiteros Item sicut vxo
re viuente nullus aliam potest habere sic nec secundam ecclesiam
potest clericus habere prima retenta ut vi. q. i. sicut alterius et sic
accipitur ti. in decre. pdicta et i decretis pdictis quidam ista regul'r

I

non poteſt qui in perſona
tus exiſtat cū item de perſo
natibus et beneficijs curaꝫ
habentibus iudiciū ſit ha
bendum Inſuper indulgē
ciam quam ſuper hoc aſſe
rit ſe habere inualidam re
putamus cum in ea falſi
tatem ſuggeſſerit et ſub
repſerit veritatem qua taci
ta vel expreſſa ipſam nul
latenus habuiſſet ſugge
ſit enim ꝙ predictas par
rochiales eccleſias antequā
fuiſſet in archidyaconum
aſſumptus canonice fue
rat aſſecutus cum nullus
potuerat plures parrochi
ales eccleſias obtinere niſi
vna penderet ex altera vel
vnam intitulatam et aliā
commendatam haberet vn
de cum item utrarum illaꝝ
intitulatam habuit ipſas
nequeūt canonice habuiſ
ſe ¶ Item ſuggerens ꝙ
redditus perſonatus ſui e
rant tenues et exiles ſup
preſſit ꝙ alios redditus i
pluribus eccleſijs noſcit
obtinere ſuppreſſit etiam
ꝙ plures parrochiales ec
cleſias cum pluribus alijs
beneficijs in diuerſis eccle
ſijs obtineret cum intencō
nis noſtre non fuerit ſcienꝫ
in tot beneficijs preſertim
curam animaꝝ habentibꝫ
diſpenſare nec intencionis
noſtre fuerit aliquid ei de
nuo concedere ſed ut per i
dulgenciam poſſꝫ habita li
cite retinere et infra ¶ Tā
dem cum non reſtaret niſi
ſententia proferenda id tā
turi ſi quod ei competere
videbatur ꝙ liti ceſſit ſpō
tanea volūtate cuius ducti
mus ceſſionem admitten
L ꝓ [illegible] dā ¶ Item
geneſi legitur et in
fra Cum in concilio latera
nenſi caueatur vt hijs col
lacione habita eligatur in
quem omnes vel maior et
ſanior pars totius capitu
li conſentit et in .v. maior
pars non conſenſerit totꝰ
capituli ꝗꝗ maiorem p
tem habuit paruum com
paracionem minoꝝ nec
plene numeri ad numerum
quia vterqꝫ .g. et .h. de q̄
bꝫ aduerſarij referūt que
ſtionem in electione voceꝫ
habuerunt tractatum nō
extitit nec diſcuſſum nec
zeli ad zelum nec meriti ad
meritum facta fuerit colla
cio nec etiam electio cōmu
niter celebrata quoniā licꝫ
in eundem .w. ſingularit̄
ſinguli conſenſiſſent non
tū debuit ſubſeq̄ ſingl'aris

ſunt vera tamen in caſibus bene poteſt quis plures eccle. habere
Primo vbi vna dependet .ſ. ab altera ut hic et .j. de eta. et quali. e
cum te et .j. de preben. extirpande .§ſi. Item ſi habet vnam intitula
tam et alteram commendatam ut hic et .xxi. q .i. qui plures. Item ꝓpt
eccleſiaꝝ paupertatem ut .q .iij. vnio et .j. de eta. et quali. c. cum ꝙ
Item olim ꝓpter pe
nuriam clericoꝝ ut
.xxi. q .i. c .i. in fi. Item
ꝓpter diſpenſacionē
dni pape ut .j. de pre
ben. de multa tamē
hodie eps nō poteſt
in talibus diſpenſa
re ut dicit decre. illa
de multa ſed in illa
quam quis habet c
mendatam non dici
tur prelatus eē vnde
verſus Paupertas
pendens defectus ꝯ
cia ſeruās Eccleſias
retinere duas dat
quodlibet hoꝝ. pre
miſſa vera ſunt in p
laturis et dignitati
bus Sed quid dice
mus de alijs clericis
nunquid poſſunt eē
clerici in plurib' ec
cleſijs et ibi habere
prebendas ſo. de iu
re cōmuni in plurib'
ec. non pnt intitula
ri niſi tenues eſſent
in ſubſtancia ut di
ctum ē de prelaturis
ſed tamen per diſpē
ſacionem epiſcopo
rum bene poſſūt ut
ſ. e. c. quiſquis nam
epiſcopis cum tal'
clericis diſpenſacio
non eſt ꝓhibita ꝑmo
mo tacite videtur cō
ceſſa per gratiani con
ſuetud. quam ſcit do
minus papa et tolle
rat et ſic autem ipſo
facto derogatum eſt
illi dec. .lxx. di. ſancto
rum ſed ſi in diuerſis
epiſcopatibus tunc
eī neceſſaria eſt v
triuſqꝫ epi diſpenſa
cio ſed tamen hic vi
detur ꝑmitti ꝙ etiā
clerici poſſunt ha
bere titulum i diuer
ſis ec. quia non ꝓhi
bet hic niſi tantum
de parrochial. ec. et
ſic ꝑ ꝯtrarium ſenſum
ꝑmittit clericis plu
res habere ſed tamen credo ꝙ ſi primum beneficium ſit ſufficiens
ꝙ ſecundum non poteſt habere niſi cū diſpenſacione ¶ Redditus
perſonatus .i. decanatus ſuper quo non impetrauit indulgenciam
ut eum vna cum predictis parrochial. ec. retineret cum archid. ¶
Retinere nota ergo ꝙ qui habet plura beneficia quoꝝ alterꝫ ꝑ ſe
ſe ſufficeret non poteſt ſine mortali peccato aliud retinere ſed tamē
diſpenſacio reddit iſtud licitum ſicut vides. ſimilē ꝯſuetudo etiam
facit ꝙ in abſencia licite poſſit beneficium papi .ſ. de cōſti. cū omnes
¶ Et quod .i. quia non videbatur et ideo ceſſit ſpontanea volun
tate ſic .j. de ſimo. ꝑ tuas ubi dicit quaſi male conſcius ſibi ceſſit jo
In geneſi in concil. ut .ſ. e. quia ꝓpter ¶ Collacione que ſi
non fiat non tenet electō ut. ſ. e. cumana in fi. ¶ Pardum c

paracione ſic .ſ. e. c. vna et in .c. cumanā ¶ Zeli ad zelum ſic enī patet ꝙ in
electionibus ꝯſideratur hodie zelus et etiam merita eligencium ſeu electoꝝ
et etiam dignitas eligencium ut ex omnibus illis maior pars et etiam ſa
nior cenſeatur ut .j. e. eccl'a veſtra et ita non ſemper ſtandum eſt numero ut
.j. e. c. in ſi. et .j. de teſti. in noſtra illa enī maior pars et ſanior eſſe cenſetur
ut .j. eccl'a veſtra que eſt iu
ſtior et maiori racōne inīt
et equitate ut .lxi. di. multi in
fi. ff. de pac. maiorem ¶ Cō
muniter in cōmunum ei et pub
lice debet electio celebrari et
non ſingulariter vel clamde
ſtine ut .ſ. e. quia ꝓpter in fi.
et hoc eſt ibidem expreſſum
qualiter fieri debeat ¶ Item
repeti ſic enī videretur idem
repeti nam in ſcrutinio quili
bet ꝯſenſit ꝑ ſe et etiam ſo
lus ſi autem poſtea publica
to ſcrutinio quilibet per ſeip
ſum elegerit vel etiam ſi qui
libet per ſe et ſeparatum eli
geret tunc idem repeti videre
tur quod eſſe non debet ut ſe
quitur vel etiam tot eſſent e
lectores .xc. ¶ Singul' con
ſenſus enī eligencium omnes
ſimul ad inuicem debent con
uenire et etiam ſimul expri
mi per vnum vel etiam per
plures ſimul ut omnes ut
ſ. e. quia ꝓpter et .ſ. e. bone
me .i. ubi non creditur teſtib'
qui ſunt in ſuis teſtimonijs
ſingulis et in .c. cum dilecta
et .j. de accuſ. cum dilecti nec
voces eoꝝ tanqꝫ plurium ad
mittunt quos tempꝰ diuer
ſitas inſimul interfuiſſe pro
hibuit ut iij. q. ix. c. nichilo
minus ſimul enī in vnum cō
ſteſ concordare debent ſicut e
lectores in vnum concorda
re debent cum alijs quoniā
ius eligendi eſt cōmune om
nibus et ideo per ſingul' di
uidi nō debet ſicut enī vna a
ctio cōmunis eſt plurib' tunc
nō debet diuidi per ſingul'
ſed ſimul tota in iudicium ve
nit et deducī debet ut. ff. de
iuriſdi. oī. iudi. in .l. ſi idem in
§ ſi vna et etiam ar. ad hoc
ff. de ſeruitu. ruſti. predi. in .l.
ſi vnus ex ſocijs ar. ꝯ. ff. de
ſeruitu. ruſti. pred. in .l. per fū
dum vbi ius cōmune eundi ꝑ
fundum cōmunem pluribus
poteſt michi ſeparatim conce
di et cū omnes conceſſerunt
tunc habeo ius eundi ut. ff.
cōmunia predio in .l. receptū
et in .l. ſi quis duas in § item
ſi duo et .ff. de aqua plu. arcen. in .l. ſi autem et diuerſis etiam temporibus
poſſunt aliqui ꝯſentire electioni ut .ſ. de poſtul. bone in fi. et .ſ. e. quod ſicut
in § ſi autem ¶ Duo de quibus nichil fuerit diſcuſſum et ita nec dns pa
pa debuit aliquid dicere de eis cum de qua re cognouerit iudex tantū de ea
debeat ꝓnunciare ut .j. de cau. poſ. cum ſuper et .ff. de iudi. de qua re ſed ip
ſe iſtud ſupplet ex ſuo officio vnde quando iudex ſupplet dictum eſt .ſ. de po
ſtul. prelati bone .i. et iſtud etiam ꝓprie debet inquirere .ſ. vtrꝫ forma ſit
ſeruata et verꝫ perſona ſit digna etiam ſi nichil dicatur de hoc diſp. .ſ. e. cū
nobis et .ſ. cum venerabilem ¶ Cum primus videlicet jo. ¶ In poſſeſſione
vel quaſi vnde tunc ab electione non debuit excludi ſed vocari ut .j. de cau.
poſ. cum eccleſia et poteſt eligere et valet talis electio etiam ſi ius in verita
te non haberet dum tamen quiete poſſideat vel etiam credat ſe ius habere

ut. ſ. e. querelam et. j. de ciu. poſ. cum olim et. j. de iure patro. conſultationibꝰ ſi tamen ab initio anteq̄ fiat electio negatum fuerit illos ius in electiōe ha bere et admittantur ſub ꝓteſtatione ut eoꝝ vox valeat ſi de iure valere debꝫ non valebit eoꝝ vox niſi conſtiterit eos ius habere unde talis poſſeſſio ꝓdeſt ut. ſ. e. cumana unde q̄diat ei quod hic dicit ſo. non eſt ꝯ q̄m iſtud ius nō fu it diſcuſſum vtꝝ debeat in eſſe vel non et ita remanſit adhuc in ſua quaſi poſſeſſione et ita etiam ꝓteſtatio non. ſu it neceſſaria hic ratione pre miſſa preterea aliud eſt hic nam iſte pro ſe ius cōmune habebat naꝫ canonicus erat illi non ¶ De conſuetud. ſic et enim videtur q̄ etiam in tali bus potius ſtandum ſit cōſue tudini q̄ alicui iuri tamen q̄ dam dicunt q̄ omnes de ꝯ uincia ſunt vocandi etiam ſo li ad electionem ar. illius de cre. ſ. e. coram quia cōmunius debet electio ubi notatur de hoc tamen verius credo q̄ ꝯ ſuetudini ſtatur ut ibidē dixi ¶ Contra formaꝫ ar. q̄ mā dati forma eſt exacta diligē cia obſeruanda ut. ſ. de reſcri ptis cum dilectus et. j. de offi. del. veniens ar. venerabil. et qui ꝯ facit nichil feciſſe videtur l etiam putatur ut ibidem et ſ. e. c. quia ꝓpter nam per h et etiam per illud quod dicit in. c. cumana et. j. de offi. del. in. c. venerabil. patet qualiter cōſtitutio illa quia ꝓpter ſit i telligenda et etiaꝫ per illud qd̄ tu habebis. j. c. eccl'a ¶ Iri tam ſic tu intellige. ſ. e. eccle ſia vtrā johannes

Maſſana ne per laycos nam ius eligendi i col legiata ec. non cadit in laycū ut. ſ. ſacra ſancta huius enī mere ſpiritualia non poſſūt a laycis poſſideri ut xvi. q. vi c. i. et. j. de preſ. c. cauſamq̄ cum enī de dignitatibus ec. nulla ſit eis attributa diſpo nendi facultas ut xvi. q. vij. in. c. laycis apud quos obſe quendi manet neceſſitas nō autem auctoritas imperandi ut in. c. c. et. c. q. in. c. non pla cuit et etiam xcvi. di. bene q̄ dem qd̄ ſi attemptare volue rit tunc tanq̄ ſacrilegus iudi cetur ut in. c. c. et in c. q. ſi q̄s principum et per laycos nul lus per eos eccleſiam teneat ut in. c. q. per laycos et talis electio nullā eſt ut. ſ. e. quiſ quis pſimmo ſunt excommunica di ut in. c. q. ſi quis deinceps et in. c. ſi duobus et i duob. c. ſequentibꝰ Itē nota hic ar. q̄ utile viciatur per inutile ſic etiam. ſ. de offi. del. cum ſuper et ff. de arbi. pedius et ix. di. ſi ad ſacram ſcripturam et iij. q. ix. puta et viij. q. i ſciendum ar. ꝯ. ſ. e. illa et. j. de cleri. ex. miniſtran. in. c. ſi celebrat et. j. de pre ben. dilec. et xij. q. ij. ſi q̄s et xxij. q. iiij. inter cetera ¶ Conſuetud. cum ei ta lis conſuetudo ſit ꝯ ec. libertatem ut. ſ. e. ſacro ſancta et. c. cum terra et. ſ. e. q̄l quis et. j. de re iudi. cum cauſa nām nulla temporis longinquitate defendit ut. ſ. de conſue. cum inter uos et in. c. cum venerabilem et. c. ad audiendam et ſ. e. cauſamq̄ et. i. q. iij. ſi quis prebendas et q̄ non eſt rationabil. ideo nō poteſt preſcribi ut. ſ. de conſuetudinibus. in. c. ſi. johannes

Eccleſia tunc noluit nam ſi noluit intereſſe tunc videtur iuri ſuo re nunciaſſe unde ſine eo alij non poterunt ꝓcedere ut. ſ. e. quod ſicut et

electio ſed communis nec l
idem repeti videretur vel
ex hoc ſequeretur abſurdi
tas ut tot eſſent electiones
quot eſſent numero electo
res nec ex ſingularibꝰ vel
particularibus conſenſibꝰ
appareat vniuerſalis ele-
ctio vel communis licet qui
libet ſingularis veritatē
exprimat ſue partis quem
admodum ex ſingularibꝰ
ꝯpoſitionibus licet vera v
niuerſalis ꝯpoſitio nō ap
pareat niſi per ſignum vni
uerſale forſitan exprimat
nec premiſſi duo canonici
poterant ſic excludi cum ꝑ
mus exiſterit in canonica
tus poſſeſſione vel quaſi
habendo ſtallum in choro
locum in capitulo legendo
et cantando ut canonicus
et attractus ac electionem
dignitatum et perſonatū
que occurrerunt pro tem
pore faciende tanq̄ canoni
cus ſit vocatus q̄uis hac vi
ce fuerit cum proteſtatione
admiſſus Secundus vero
eſſet in tali loco de quo fu
erat ad electionem vocan-
dus cum de toto regno frā
cie vocentur abſentes de ꝯ
ſuetudine eccleſie gallica
ne ¶ Nos hijs plenius in
tellectis de conſilio fratrū
noſtrorum premiſſam ele
ctionem ut pote contra for
mam concilij attemptatā
decernimus irritam et ina
nem ¶ Item. c. maſſano
Maſſana eccleſia pa
ſtore vacante et in-
fra edicto perpetuo ꝓhibe
mus ne per laycos cum ca-
nonicis pon. electio preſu
matur que ſi forte preſūp
ta fuerit nullam obtineat
firmitatem non obſtante
contraria conſuetudine q̄
dicꝫ debeat potius corrup
tela ¶ Item ca. cal.
Eccleſia veſtra deſti
tuta paſtore conue
nientes in vnum abſente
w. qui tunc noluit inter
eſſe ad celebrandam electi
onem terminū ſtatuiſtis
Veniente vero termino et
dicto w. cum abſens exi-
ſteret nō vocato premiſſo
iuxta formam concilij g.
ſcrutinio xiiij. magiſtrū
d. preſbiterum card. et ca
nonicum noſtrum et xvij.
R. remenſem canonicum
elegerunt prefato w. poſt
modum electionem eiuſdē
R. ſuum prebente conſen-
ſum tandem procuratori
bus vtriuſq̄ partis in no
ſtra pñ. conſtitutis allegebat
pro electione dicti R. q̄ cū

j. de offi. del. prudentiam in ſ. adiciamus et. ſ. e. quia ꝓpter et. ſ. e. di nobis nec etiam ipſius abſencia electionem debuit retardare ut. C. de decuri. nominationum vel dic noluit intereē ad terminum ſtatuē dum in quo debebat electio fieri non enī renunciauit ꝓpter h q̄ ini mis vellet intereſſe electioni ¶ Non vocato ſed nunquid debuit in terim vocari nō nam dicendo ſe nolle in eſſe per ꝯſequens di xit q̄ etiam vlterius non vocaretur ſic. j. de offi. del. cum ſup ar. negato aliq̄ om nia negantur que ſe quuntur ex eo ut. ſ. de conſti. nam decipiſ. et qui ſcit nō debuit certiorari ut. ff. de ac ci. empti. et vendi. l. i. in ſi. et. ſ. e. cum in ter et ſcienti pretor non ſubuenit ſed tā tum ignoranti ut. ff quod cum fal. tu. l. ij in ſi. ipſe enī ſe dece pit nam ſcienti et nō lenti non ſit iniuria ſiue dolus ut. C. de tranſac. cum donati onis vel etiaꝫ tu dic q̄ debeat vocari ut ad terminū ſtatutū veniret ad electionē celebrandam et q̄ non fuit vocatus cō temptus videtur vn de electores debue runt caſſari niſi po ſtea conſenſiſſ ſi quid ꝓſecutus fuiſſ. cōtēp tum ut. ſ. e. quod ſi cut nam licet tūc no luerit intereſſe non tamen renunciauit ob hoc quo minus electioni intereſſe vel let ut dicitur in ſi. ꝑ me note ¶ In cta te ſi enī id eſſ veruꝫ tunc electio nulla fu iſſ ut. ſ. e. cum i cun ctis ¶ Sufficientis ex hac enī cauſa ele ctio nulla redditur unde electio alteriꝰ partis etiam longe minoris valet ut. ſ. e. congregato et. c. cum in cunctis ar. ei ſi ſufficientis ſcientie eſſ licet non emine tis tamen tolleratꝫ ut. ſ. e. cum nobis et de hoc dicitur. ſ. e. congregato ¶ Dicebatur videlicet a pte cardinal ¶ Adicere iſte enī dixit ſe nolle intereſſe ut dictum eſt in prin. ſed nūquid ꝯſenſus iſtius poſt electionem preſtitus computandꝰ eſt dato etiam q̄ pars e qualis ſit alteri dignitati et electus ſit ydoneus videt q̄ non quia ſemel renūciauit iuri ſuo ergo ad id nō poteſt vlterius redire etiam enī poſtmodum primatus ſuos nō potuit recipere nam poſtq̄ ſe mel ceſſit &c ut vij. q. i. q̄ periculoſum et etiam remittentibus actio nes ſuas non eſt amplius regreſſus ad eas dandus ut. ff. de edil. edic. queritur in ſ. ſi venditor et xxiiij. q. iiij. ſi illis unde dicit lex q̄ ſemel noluit petere bonoꝝ poſ. perdit ius eius vbi enim noluit ce pit ius eius ad alios pertinere ut. ff. de ſuc. edic. l. i. in ſ. tutor et quod potuit noluit et quod voluit adimplere non potuit ut. j. de

m quatuoꝛ excederet aliam
computato w. ꝓdicto ma
ioꝛem ca. partez habebat
et per hoc debebat pars ſu
a ſanioꝛ reputari cum ubi
eſt maioꝛ numerus zelus
preſumatur melioꝛ pars
vero altera electionem ean
dem multipliciter impug-
nabat ꝓponens prenomi
natum R. in etate pati de
fectum nec etiaꝫ eſſe ſuffi-
cientis ſciencie ad eccleſiaꝫ
ſupradictam cū etatis ma
ture ⁊ eminentis ſciencie
prefatus cardinalis exiſtat
et electoꝛes cardinal'. alios
meritis et auctoꝛitate pre
cellerent habito preſertim
reſpectu ad perſonam ele-
ctam melioꝛem zelum eos
habuiſſe cōſtabat diceba
tur preter ꝙ conſenſus di
cti w. quem pars eiuſdeꝫ
R. confitebatur contemp
tum aſſerente parte reli-
qua capitulum pocius ab
eo fuiſſe contemptum cū
non fuerit preſtitus in ſcru
tinio ſed poſt electionē ac
ceſſerit adicere niehil va
lebat et infra ¶ Deniqꝫ ſta
tutum generalis cōcilij qd e
lectionem decreuit inuali-
dam cum contra eiuſdem
concilij foꝛmam in electio
ne peccatur non debet ad co

temptum et alia que ſunt
de foꝛma referri vnū ꝙ ibi
dicitur ꝙ aliter electio cele
brata non valeat ea tantū
reſpicit que attemptantur
contra foꝛmam concilij cō
memorati non autem alia
que ponuntur ibidem ſicut
eſt iſtud ꝙ pſentibus om
nibus qui debent ⁊ nolūt
et poſſunt commode inter
eſſe haberi debeat in electi
one proceſſus ne cetera q̄
ſunt hic alij ſtatuta noſcū
tur vno verbo videantur
euerti neqꝫ enim credendū
eſt ro. pon. qui iura tuetur
quod alias excogitatum ē
multis vigilijs et inuētū
vno verbo ſubuertere no
luiſſe ¶ Nos igitur que
hincinde fuere ꝓpoſita ple
nius intellectis cum ex late
ranenſi concilio in oꝛdina
cionibus eccleſiaꝫ maioꝛ
pars et ſanioꝛ capituli exi
gatur et ſtatutum genera
lis concilij contineat inter
cetera ut hic eligatur in
quem omnes vel maioꝛ et
ſanioꝛ pars conſentit ele-
ctionem non .R. perſone ſꝫ
pocius ipſius electionis vi
cio cum maioꝛ et ſanioꝛ ps
non conſenſerit in eundem
de. f. n. concilio ſentencialiť
duximus irritandā ¶ Inde

offi. del. cum ſuper et precipue cum res iam non eſſet integra ut. ē
c. in cauſis et ſic amplius ad ius ſuum non poteſt redire ⁊ ex quo
etiam remiſit ius ſuum alijs non poteſt vlterius etiam ſe intromit
tere ut xxxij. q. v. ex premiſſis ſicut eciā iudex qui refert cauſam ad
ſuperioꝛem ut. j. de offi. del. in. c. licet ⁊ ſi tantum dicat ſe velle re
ferre non poteſt ſe i
tromittere ut. j. de
ap. intimaſti ſed con
tra videtur quemaꝫ
ad huc valet eius cō
ſenſus quia licitum
eſt eidē penitere ut
ar. ij. q. vi. ſi vero ⁊
in. ꝗ. ſi quis libellos
ne iuſte plenitudis
etiaꝫ humanitas au
feratur ⁊ iudex po
teſt ſuam interlocu
toriam mutare non
obſtante appellacio
ne ut. j. de ap. cuꝫ ceſ
ſante ⁊. ff. de re iud.
quod iuſſit ⁊ mag
ne ſapiencie eſt ho
minem reuocare qd
male locutus eſt vt
xxij. q. iiij. c. magne
non credo ꝙ vox ſua
ſit computanda cuꝫ
non fuerit in ſcruti
nio ex quo enim ip
ſe dixit ſe nolle inter
eſſe et ſe abſentauit
quouſqꝫ electio fue
rit celebrata licet e
nim vocari debuerit
ut dicitur in fine ſe
cunde notule et qui
a conſenſerit electio
ni. ſꝫ. non poteſt cō
temptum proſequi
ſi autem ante electio
nem factam et ſcruti
nium reuerſus fuiſſꝫ
tunc bene admitte
retur quoniam res
integra eſſꝫ ut. ff. de
minoꝛi. in. l. quid ſi
minoꝛ in. ꝗ. ſcenola
Si vero ſcrutinio fa
cto et ante electionē
reuertitur tunc iterū
debet fieri ſcrutiniū
ſi contradicere vellet
et etiam poſſe ſequi cō
temptum ſiquidem e
rat in loco vnde vo
cari debuit al' non
Item quid ſi aliqs
erat abſens in loco
de quo nō debebat
vocari ⁊ tandem pꝰ
factam electionem ſi
ue ſcrutinium quaſi caſu ſuperueit nūquid enim ſi conſendat alteri
electioni valebit conſenſus talis ut etiam per talem conſenſum pre
valeat electio non credo ꝙ talis conſenſus debeat computari quia
nec etiam electionem poſſꝫ impugnare quia non fuit vocatus ad
tempus electionis faciende etiam publicato dico ſpectandum quis
totum habuit maioꝛem partem ſicut enim conſideratur an tunc e-
lectus fuerit ydoneus ut. ē. c. dudum ij. nam al' contingere poſſꝫ ut
qui tempus electionis haberet tunc eciā ius illud perderet poſtea
per alios ſuperuenientes qui vocandi non erant et hoc per conſtituci
onem illam. ē. c. quia ꝓpter ¶ Valebat. ⁊ ſi vere contemptus fuiſ
ſet tamen electionem non poſſet impugnare tanꝙ contemptus ex
quo ipſe conſenſit electioni ⁊ etiam numerum eligendum non au

gere ¶ Deniqꝫ allegacio pro magiſtro ¶ Sicut eſt iſtud non tamen credo
ꝙ iſtud ſit de ſubſtancia ſeu de foꝛma electionis ut ſi aliqui non vocentur
qui tamen vocandi ſunt nec ꝓpterea caſſabitur electio dumtamen et ipſi cō
ſenciant poſtea vt. ē. c. quod ſicut et. ē. de poſtul. bone me. ij. que ſunt illa
que ſunt de ſubſtancia dictum eſt. ē. c. quia ꝓpter que vero ſunt de ſubſtan
cia collige ex. c. ē. c. cumana in
ſi. et. c. in geneſi ¶ Vno ver
bo ut. C. de inoffi. t. ſi quādo
et ar. ē. de ſhe p. i. c. cauſamqꝫ
et. j. de hijs que ſi. a maioꝛi
par. c. cum in cunctis ¶ Vi
gilijs quia noctes ducit in
ſomnes ut ſubiecti quiete vi
uant ut in autenti. ut iud. ſi
ne quoqꝫ ſuffragio coll. ij. in
prin. et dicit impetatoꝛ volū
tarios laboꝛes appetimus vt
quietem alijs preparemus
ut in autenti. ut diuine iuſſio
nes in prin. in coll. viij. ⁊. j.
de reſtitucionibꝰ ſpol. c. fre
quens ¶ In oꝛdine ut. j. de
hijs que ſi. a maio. par. c. c. i
¶ Sanioꝛ non conſenſerit
ex iſta decre. patet ꝙ non ſem
per ſtandum eſt numero in e
lectionibus ⁊ ideo nota ꝙ e
ciam plura ſunt conſideran
da in electione videlicet au-
ctoꝛitas zelus ⁊ etiaꝫ nume
rus conſideratur in dignita
tibus et meritis vite zelus cō
ſiſtit in animo videlicet ut ſi
ne omni carnali amoꝛe eli-
gant ſed ſecundum merita
vite ſunt perſone eligende ut
viij. q. i. ſi ergo dicis ergo ⁊
j. ut ec. bene. ut noſtrū de nu
mero per ſe patet dicis ꝙ ſe
cundum iſta tria debet fieri
collacio zeli ad zelum meriti
ad meritum ⁊ numeri ad nu
merum ⁊ etiaꝫ dignitatis
ad dignitatem habito reſpe
ctu ad dignitatem ut hic et
ē. c. in. geneſi ſi enim ex vna
parte ſit dignitas ⁊ melioꝛ
zelus tam reſpectu eligencium
ꝙ electi ⁊ ex altera parte ſit
numerus preualebit digni
tas cum zelo ipſi numero ut
hic tu habes ar. j. de teſti. in
noſtra preſencia quia h' erat
numerus maioꝛ ex vna par
te nec tamen ſtatur numero
et iſtud intelligo eſſe verum
dummodo numerus nō ml'
tum excedit nam al' ſtaretur
numero dum tamen electus
eſſꝫ ſufficiens ut. ē. c. dudum
ij. et. j. de ap. cōſtitutus ſecun
dum hoc eciā maioꝛ ⁊ ſanioꝛ
cenſetur ſicut eciā numerus
ſit maioꝛ ex alia parte nam illa pars dicitur maioꝛ ⁊ ſanioꝛ que melioꝛi ze
lo ⁊ maioꝛi pietate mouetur ut lx. di. multi in ſi. ⁊ lx. di. ſane quippe ⁊ ar.
viij. q. i. ſi ergo et. ff. de pac. maioꝛem ſi vero ex vtraqꝫ parte meritum par
ſit tunc ſtandum eſt numero licet ex alia parte ſit auctoꝛitas ut ar. qui ho.
ce. poſ. l. vlti. ꝗ. ij. ⁊ ſic eciā zelus et numerus vtilitati. i. auctoꝛitati prefertur
in iſto caſu Sed quid ſi par eſt zelus in meritis eligendum ⁊ numerus et
auctoꝛitas eſt hincinde tunc enim recurrendum eſt ad meritum electi ut lxiij
di. c. ſi foꝛte ubi de hoc Si vero omnia hincinde ſint equal' tunc neutra ele
ctio valet de iure quia neutra facta eſt a maioꝛi parte ut. ē. c. cumana ⁊ in. c
eccl'a veſtra ⁊ in. c. in geneſi ſic etiam vtraqꝫ pars caſſanda eſt in caſu iſto
videlicet quando omnia concurrūt tunc non crederem eos ꝑuandos quia nō vi
detur facere ꝯ foꝛmam ita directe vnde iterū eligant ut ar. lxxix di. ſi duo. ſi

Publicato ſcrutinio variare nequeunt electores cũ ſit facienda collacio et electio celebranda ad quod per ſuperiorem ſi oportuerit compellantur.

¶ Jalianus ¶ Idem

Electionem propter ſimoniam eo ignorante actam non habente cõmiſſam contigerit reprobari cum eo ſuper prelacione ad quam taliter electꝰ fuerat ea vice non poteſt epiſcopus diſpenſare quãuis circa eum qui ignoranter recepit ſimplex beneficium per ſimoniacã prauitatẽ poſt liberam reſignacionem epiſcopi diſpenſacio tolleret.

¶ Jn quibus ¶ Idem

Interdicitur ut abſq; ſuperioris licencia eligere nõ preſumant tempus ſtatutum a canone currit ex quo in mora fuerint licenciam hꝰ petendi ¶ Inno. iij. antiocheno patr.

De tranſlacione epõrum Rubrica.

Quum ex illo generali priuilegio quod beato petro et per eum eccleſie ro. dñs noſter indulſit canonica poſtmodum manauerint inſtituta continencia a maiores eccleſie cauſas ad ſedem apoſtolicam preferendas et per hoc tranſlaciones epiſcoporum et ſedium mutaciones ad ſummum apoſtolice ſedis antiſtitem de iure pertineant nec ſuper hijs quicquam preter eius aſſenſum debeat immutari miramur quod l. apamenſi electum in capuanam politanam eccleſiam tranſtuliſti et nouo quodam mutacionis genere peruiucaſti maiorem et magnum quodammodo minoraſti epiſcopatũ archiepiſcopum ymmo pocius deepiſcopare preſumens. Licet enim dictus l. nondum fuiſſet in archiepiſcopum conſecratus confirmacionis tamen munus receperat et archiepiſcopalia quantum ei licuit miniſtraret ſicut nobis ipſius relacione innotuit qui ſe nuallimenſem epiſcopum aſſeruit confirmaſſe ¶ Jte

iterum taliter eligant tunc priuentur iure eligendi ſuperior tamen poteſt facere graciam cui vult ar. j. de parroch. c. i. et. ff. ad ſill. ſi quis in graui in ꝑ. ſicut omnes ⁊. ff. de re. ſ. ⁊ ſup. ſun. l. vlti. in prin. ⁊ in. c. venerabilem jo.

Publicato ſcrutinio quod ſit ſcrutinium tu habes. ſ. e. quia propter. Variare ſed quare non poſſunt variare cum nondum ſit electus primo neceſſaria eſt ſubſequens eleccio nam aliter non ualet electio ut. ſ. e. in geneſi ⁊. c. ec. veſtra ⁊ ita videtur quod poſſunt variare cum nõdũ videatur ius acquiſitum adhuc ideo nõ poſſunt variare quia iam res nõ eſt integra ut. ſ. e. in cauſis ⁊. c. eccleſia veſtra ⁊ nemo poteſt ſuum conſilium mutare in preiudicium alterius ut. ff. de regul. iur. nemo et talis mutacio poſſet eſſe dampnoſa ec. quia ſic electio protraheretur et mora eſſet periculoſa ut. ſ. e. cum inter vniuer. et. j. ut lite nõ conteſ. quoniam fre. in ꝑ. porro ⁊ ſic enim per huiuſmodi publicacõnem iam electio inicata quodãmodo videtur ſicut per citacionem negocium eſt quaſi ceptum ut. j. de offi. del. gratum ⁊. j. de fo. cpe. in. c. propoſuiſti ⁊ caſus ſimile ut ſi quis michi ceſſit ſeruitutem nam ipſe poſtea nõ poteſt variare licet ex toto nõ ſit michi ius acquiſitũ niſi cum omnes ceſſerunt ut ff. de ſeru. ruſti. predi. in. l. per fundum ⁊ ita hic licet per talem conſenſũ ⁊ publicacionẽ nõ ſit ius plenum acquiſitum tamen variare nõ poſſunt ymmo per ſuperiorem variare cõpellunt ut hic dicit contra. j. de tranſl. in. c. licet vbi etiam dicitur quod in electione inicatur matrimo. ſpiritual. ⁊ per hec etiam videt quod antea poſſit voluntas mutari ſed ibidem vere inicatur in electione ſed hic pro tanto videtur inicari quia variare nequeunt electores racione predicta ¶ Compellantur nam ex quo iam quaſi ceptum eſt negocium videlicet per conſenſum preſtitum in ſcrutinio neceſſe eſt conſumare et eſt ſimile qui enim mandatum in ſe ſuſceperit neceſſe habet conſumare ut. ff. comoda. in comoda. in ꝑ. ſicut et. ff. manda. ſi alicui ꝑ. qui mandatum adiuuari enim et nõ decipi beneficijs nos oportet ut in. l. predicta in comodato in ꝑ. ſicut in fi. et. j. comoda. c. vno ⁊ quod ſemel placuit nõ poteſt amplius diſplicere ut xxxij. q. v. horrendus ⁊. j. de ſpon. impub. de illis et. ff. de negg. l. pomp. ut que ſimpliciter promittuntur ſine adiectione ſoluantur ut xxxij. q. vlti. in. c. fi. et que nõ cepit deliberet et quẽ ingreſſa eſt perſeueret ut xxvij. q. i. c. nupciarum ideoq; merito ſunt conpellendi perficere quod inceperunt Idem etiam credo in poſtulacione ut poſtquam fuerit publicatum ſcrutiniũ ab ea non poſſint recedere ymmo tenerentur illã porrigere ſuperiori licet per poſtulacionem ius nõ ſit acquiſitum poſtulato racione predicta ⁊ de hoc dictum eſt. ſ. de poſtul. c. vlti. et pl. ⁊ in iſto caſu electio licet nõ ſiat incontinenti quia fraus ⁊ dolus eorum nõ debet obeẽ nominato et ita contradicunt. ſ. e. quia propter ⁊ in. c. cum poſt petitam johannes

Italianus nõ habente nam ⁊ ſi al. conſentiret idem eſſet ac ſi etiam ab inicio procuraſſet ut. j. de ſimo. ſicut ſic enim ratihabicio in maleficijs retrotrahitur et mandato etiam comparatur ut. ff. de vi. ⁊ vi arma. l. i. in ꝑ. quociens et. j. de reſti. ſpol. cum ad ſedẽ in fi. ⁊. ij. q. i. notum in fi. nec enim refert vtrum ante vel poſt promiſerit ſeu etiam donauerit ut. i. q. i. eos in fi. accipe enim eſt quandocũq; accipe ut ibi. i. q. iij. ſi quis obiecerit in fi. ⁊ in. c. ſi quis preſbiter et ſic quod meo nomine geſtum ẽ ego poſſum ratũ habere ut. ff. de neg.

geſ. l. ſi pupilli in ꝑ. item queritur et ix. q. iij lugd. ⁊ ita tu habes quod etiam ignorancia eũ excuſat ut poſſit cum eodem poſtea diſpenſare ut. i. q. v. preſenciuum et. j. de renunc. in. c. poſt tranſlacionem ⁊. j. de ſimo. ex inſinuacione ubi. c. diſpenſat ¶ Illa vice ut ſic etiam per factum illorum puniatur illa vice ſicut ille qui delinquit in electionis forma punitur electus quia non valet electõ vel etiam in perſonam electi puniuntur electores in electione illa vice tantum ut. ſ. e. cum in cũctis ⁊ in. c. quia propter et. i. c. cumana ⁊ ſic aliquando punitur ſine culpa cauſa tamen ſubeſt. ſ. propter viciũ primum quod vicium purgabitur per intermediã perſonã ſimile. j. de fil. preſ. in. c. ex tranſmiſſa. et quia ex hijs que incontinenti ſiũt naſcitur preſumpcõ ut. ſ. e. officij ⁊ que etiam incontinenti ſiunt iam videntur in eſſe ut. ff. ſi certum petatur. l. ſecta ⁊ qui ex dignitate conſorcium trahitur ut de pe. di. ij. c. ſed ⁊ continuo ⁊ in comodum ut inſti. de re. diui. in ꝑ. inſula quoq; ſed huic quod dicit illa vice nõ poteſt epiſcopus diſpenſare contradicit. i. q. v. preſenciuum quod etiam loquitur in eodem caſu in prelacione et tamen dicit quod epiſcopus poſt renunciacionem poteſt iterum ad curam regiminis illũ aſſumere poteſt dici quod etiam ibidem inicius et benignius agitur quia vlteroneus ſupplicauit ut deponeretur et cum talibus mitius agitur quam cum conuictis ut. l. di. c. poſt ſbiecerũ ſed iſte ſenſenciam expectauit unde notorium eſt quod tali modo fuerit electus ut. j. de cohabi. cleri. ⁊ muli. c. fi. ſed in. c. preſenciuum nõ ſuit notorium ⁊ ideo ibi ſtatim diſpenſat et nõ hic et ideo plus punit vl' forſan ſtandum eſt hodie huic propter raciones ſuperius dictas vel etiam tu dic quod ſint diuerſi caſus ⁊ ideo non cõdicit iſtud c. preſenciuũ et loquit de ipſo iuuito qui ordinem ſuſcepit per ſimoniam ab alio commiſſam eodem ignorante et non dignitatem iſtud. c. loquitur de eo qui eligit ad dignitatem per ſimoniam eo ignorante cuius electõ fuit per ſentenciam reprobata unde epiſcopus ſtatim põt cum eo diſpenſare ad eandem dignitatem ſed in. c. preſenciuum põt epiſcopus diſpenſare ut eligat ad curam regiminis ad quam non fuerat electus ⁊ ſic eſt diuerſitas nõ cõtrarietas ar. ſ. j. de ſimo. nobis vbi enim cum tali nõ põt epiſcopus diſpenſare ſo. ut ibidem Sed quare ſecus eſt in beneficio ſimplici in quo ſtatim põt epiſcopus diſpenſare poſt liberam reſignacionem quam in prelacione ut dicit in fi. ſo. quia circa maiora cautius eſt agendum quia ibi nõ das ſed accipis vt xlij. di. c. quieſcamus ⁊ cautum de tanta re nõ ſegniꝰ eſt agendum ut vij. q. ij. c. fi. ⁊ integritas preſidencium prelatorum ſalus eſt ſubditorum ut lxi. di. miramur circa primũ unde dicit. l. vbi enim maius periculum ibidem cautius eſt agendum et magis etiam conſulendum ut. ff. de carbo. edic. l. i. in ꝑ. ij. etiam

igitur ꝑpetrandi ſimilia ce
teris audacia tribuatur de
ab epiſcoporum confirma
cionibus duximus ſuſpen
dendum ¶ Item decano ⁊
capitulo andegauenſi

Inter corporalia et
ſpiritualia eciam cog
noſcimus eſſe differenciã
ꝙ corporalia facilius deſtru
untur ꝙ̃ conſtruantur ſpi
ritualia vero facilius con-
ſtruuntur ꝙ̃ deſtruant̃ vn
de iuxta canonicas ſanctio
nes epiſcopus ſolus hono
rem dare poteſt ſolus au-
ferre non poteſt ¶ Epiſco
pi quoqꝫ a metropolitaĩs
ſuis munus conſecracionis
accipiunt qui tamẽ nõ poſ
ſunt niſi per romanum põ
tificem condempnari Cum
ergo forcius ſit vinculum
ſpirituale ꝙ̃ carnale dubi-
tari non debet quin omni-
potens deus ſpirituale con
iugium quod eſt inter epi
ſcopum et eccleſiam ſuo
tantũ iudicio reſeruauit
diſſoluendum qui diſſolu
cionem eciam carnalis con

iugij quod eſt inter viruꝫ
et feminam ſuo tantũ iudi
cio reſeruauit precipiẽs vt
quos deus cõiunxit homo
non ſeparat. Non enĩ hu
mana ſed pociꝰ diuina po
teſtate coniugium ſpiritu
ale diſſoluitur cũ per trãſ
lacionem depoſicionem aut
ceſſionem auctoritate ro.
pon. quem conſtat eſſe vi
carium iheſu xp̃i ep̃s ab ec
cleſia remouetur et ideo
tria hec que premiſimus ñ
tam conſtitucione canoni
ca ꝙ̃ in conſtitucione diui
na ſoli ſunt romano ponti
fici reſeruata Sicut autem
ep̃s conſecratus ſine licẽcia
a romani pontificis ſuam
non debet eccleſiam delin
quere ſic et electus confir
matus eum non debeat in
dubium reuocari quĩ poſt
electionem ⁊ confirmacio
nem canonicam inter per
ſonas eligencium et electi
ſit coniugium ſpirituale ɔ
tractum cui pro facto epi
ſcopalis dignitas nichil
addit Cũ quis epiſcopali

primariũ ſeciam in eccl̃ia ec. non debet ſ habere ſed adminiſtra. ſed
bene poteſt ſimpliciter beneficium habere ut. i. q. v. c. quiciũqꝫ in
fi. et eciam facilius diſpenſatur in beneficio ꝙ̃ in adminiſtracione vl
eciam in ordine vel eciam tu dic ꝙ ſunt diuerſi caſus et ideo ꝯdicit
et eciam alia racio eſt nam hic ſponte renunciat ibi etenĩ ꝑ ſenten
ciam electio reproba
tur forte poſſ ideꝫ di
cĩ ꝙ eciam ep̃s cũ in
ſto electo poſſ diſpẽ
ſare ſi quid ſtatim
ante moram queſti
onem ſponte renũci
aret audito eciã ꝙ
taliter eſſ electus ⁊
iſtud eciam non ꝑ
ctabitur hic ut dici
ut. j. de renunci. poſt
tranſlacionẽ in glo.
que incipit quia et
ꝯa ad h. j. item ar. ꝯ
j. de ſimo. nobis ſe
de ibidem.

Ipſa cimone.
nam duobus
modis intelligit iſtõ
videlicet ꝙ in ec. ca
thedral̃ ⁊ eciam re
gul̃ donantur tres
menſes ut. ſ. e. ne ꝑ
defectu in minoribꝰ
autem dignitatibꝰ
ſiue beneficijs donã
tur vi. menſes ut. j.
de conceſ. preben. nl̃
la ¶ Currit ſed ta
men mirum videtur
quod dicit iſta ſtte
ta tempus illis cur
rere qui agere non
poſſunt vnde ꝯtra
plura ſignantur ut
j. de conceſ. preben.
quia diuerſitatẽ et
j. ne ſe. vacan. per ta
tum ⁊ j. de preſ. pla
cuit ⁊ c. de quarta.
Item tempore ſeiſ
matis ut. j. de preſ.
cum nobis olim ite
ſiſio ſam. non currit
tempus ſed iſti loco
filiorum ſam. habẽ
tur quia ſunt in po
teſtate ſuperioris vñ
de eis non debꝫ cur
rere preſ. ut. C. õ an. ex. l. i. ꝯſti. C. de bo. ma. l. ij. in fi. ſe. racio poteſt
eſſe nam licet eis interdicta ſit adminiſtracio non tamẽ ipſi ꝑpterea
ius ſuum debent negligere ⁊ ꝓuiſionem ec. ymmo diligentes de
bent eẽ ⁊ petere licenciam qm̃. l. j. tempus quia negligentibꝰ iura
non ſubueniunt ut. ff. ex quibus cau. ma. nõ enĩ negligentibꝰ et ne
gligere ignoſci nõ debet ff. de eden. veluti in prin. nec eciam ſtultis
debet ſuccurri ſed tantum errantibus ut. ff. de iuris ⁊ fac. ignorã.
l. regula. in ꝯ ſi quis in fi. ⁊ eciam ei qui valitudine impeditur cur
rit tempus niſi mandauerit per alium actõem mouendã ut. ff. de diu
et tempo. preſ. l. i. ⁊ eciam ei qui non poteſt appellare non põt iuſta
de cauſa impeditus currit tempus ap. niſi iſtud coram publicis per
ſonis fuerit ꝓteſtatus nam alꝰ eidem ſua negligencia obeſſ nõ ob
ſtante illa ei ut. j. de ap. c. ſi iuſtus metus et. j. de offi. ordi. paſtora
lis et ita i mora ſũt que debet eis obeſſe nam mora nocet ut. ff. de
vſufruc. l. mora et non põt purgari in caſu iſto ut. j. de ſuppleñ. negli
gen. prel. licet ⁊ c. ſe. Sed ꝯ mora poteſt purgari quia ſi ꝓmiſi
tibi ſtichum et illum tibi offere poſt moram purgatur mora ut. ff.
de ob. interdum in ꝯ vlti. ff. ſi quis cau. et ſi poſt tres Item ſi ego
ſum in mora tecum agendi ⁊ interim mortua ſunt animalia michi
ſubtracta non nocet michi mora ut. ff. de iu ⁊ iu. arma. in. l. pl̃ ſed

tamen verum eſt ꝙ eciam in iſto caſũ nocet mora nec eciam purgari põ
teſt cum ius non habeant eligendi quia tranſlatum eſt ad ſuperiorem vnde
ſi eligerent nulla eſſ talis electio ſicut nulla eſt ſentencia eius qui dimiſit
iuriſdictionem ut. j. de offi. del. cum ſuper ſequitur autem iſtud. c. cum de ɔ
ſuetudine aliquis loci non põt eligere niſi primo licencia impetrata a ſupe
riore ut ar. ſ. c. cum inter vel
intellige iſtud. c. cum ſuperi
or qui habet poteſtatem in
terdicat ne ſine ipſius mãda
to ſpeciali ad electionem pro
cedant ſicut ſepe facit dñs
papa vel eciam eius legatꝰ

Cum ex illo priuile
gio videlicet quo ꝑ
fuit eam cunctis ec
cleſijs ut xxi. di. in nouo ⁊ j.
c. ꝙ̃uis et in hoc aũt differt
imperium a papatu quia im
perator ſuam iuriſ dictionem
habet a populo ut inſti. de iu
re na. in ꝯ ſed quod princi
pi et. C. de veteri iure enu. l. j.
ꝯ eſt enĩ et in auten. quomo
do oportet c. ubi dicitur ꝙ e
ciam ab codẽ principio ſunt
ſed romana ec. vocem tantum
dominñ. eſt prelata ut hic ⁊
xxi. di. ꝙ̃uis ſtatuta ¶ Conti
nencia nam queſtio religio
nis ⁊ fidei ad petrũ tantum
eſt referenda ut xij. di. ſꝑp
tis et xxiij. q. i. quociens ⁊
xvi. q. i. frater noſter ⁊ xxiij.
q. vlti. conuenior ¶ Tranſla
ciones ⁊ eciam depoſitiones
ut iij. q. vi. ꝙ̃uis ⁊ c. dudũ
et. j. e. c. xxi. ⁊ vij. q. i. mutaci
ones ¶ Mutaciones ut vi.
q. ij. c. temporis qualitas ¶
Pertineant que autem ſũt
ea que ad ſolum papam per
tineant in iſtis verſibus cõ
prehende Reſtituit papa ſo
lus deponit ⁊ ipſe Diuidit
ac vnit eximit atqꝫ ꝓbat Re
ſtat ſes ſoluit ſinodũqꝫ facit
generale Transfert ⁊ mu
appellat nullus ab ipſo et ꝯ
ſingulis iſtis in habetis cõ
cord. j. de exceſſi. prel. in. c. ſi
cut in iure et. j. de offi. l. c. qꝺ
tranſlacionem in glo. que in
cipit quedam ſũt ¶ Confir
maſſe ſecundum quoſdaꝫ fa
ctum narrat tantum quia an
tẽ pallium receptum non poteſt ꝯfirmare nam in pallio plenitudo pontifi
calis officij ꝯfertur vt. j. de vſu pal. niſi ſpecial̃. ⁊ ar. ſ. de elec. quod ſicut ar
ca ſi. contra. ſ. de elec. in. c. ſuffrag. dicunt quidam ꝙ illa non tenet alij dicũt
ꝙ cõfirmare poteſt ⁊ eciam omnia illa que ſunt iuriſdictionis ut hic ⁊. ſ.
de elec. tranſmiſſam ⁊ in. c. noſti nam in ꝯfirmacione ꝯſequunt omnia que
ſunt iuriſdictionis et confirmare eſt iuriſdictõnis nam eo ꝯfirmato poteſt
conferre beneficia ut. ſ. de elec. noſti ergo eadem racõne confirmare nam. c.
ſede vacan. confirmat ut. j. de maio. et obe. cum olim ⁊ in. c. hiſqꝫ vel eciam
con ꝓuincales ep̃i ut lxiij. di. quod per ambiciones ar. j. de excreti. ad abo
lendã. in ꝯ. et qm̃ ⁊. j. de exceſ. prel. ⁊ de accuſ. pre. nulla multo forcius ele
ctus ꝯfirmatus ⁊ videtur ꝙ tunc ad papã ſpectet confirmacõ c. di. quoniã
et. j. de accuſ. pre. quia diuerſitatem tamen iſtud eſt verũ ꝙ electus in archie
piſcopũ ꝯfirmatus omnia poteſt que ſunt iuriſdi. ⁊ non que ſunt ordinis
vnde licet poſſit ꝯfirmare illos electos nõ tamen ꝯſecrare poteſt ante pal
liũ acceptũ ut. ſ. de elec. quod ſicut ⁊. j. de ꝯſecra. ec. vel alta. a qua ⁊ illã de
ete. ſuffrag. quidã volunt intelligere quando non eſt in mora et illã quod
ſicut videlicet quando eſt in mora petendi palliũ alij vero dicunt ꝙ decre.
ſuffrag. non tenet ſed verius credo ꝙ decre. illa ſuffrag. teneat ⁊ ꝙ electus
in archiepiſcopũ confirmatus poteſt ſuffraganeos confirmare vt hic in
nuitur ⁊ poteſt eciaꝫ mandare ſuis ſuffraganeis ut electũ debeãt ꝯfirmare

ſiet iſtud non poſſ ipſe facere video eni q ipſe non poteſt clericum ordinare et tamen non poteſt mandare alicui epo ut eum ordinet et hoc idem faciunt abbates exempti de ſuis clericis quia faciunt eos ordinari per epiſcopos quos etiam epi non ordinant ſine licencia ab eorum prelatorum et multo fortius electus talis poteſt iſtud demandare ſuffraganeis et illa eſt racio nā per iſtam demandacionem nichil omittit cum etiam ipſi epiſcopi ex ordine et conſecracione quam habent iſtud poſſunt facere nec etiam deeſt illis niſi tantum quia conſecrandus non eſt de eorum iuriſdictione nec ſequitur non poteſt hoc facere ergo nō poteſt alijs demandare inſtanciam tu habes in abbatibus exemptis et in electis confirmatis ar. vij. q. i. pontifices ¶ Audacia ſic. j. e. q̄to ar. q pena unius metus eſt multorum vt. ij. q vij. quia propter et. j. de ſtatu regul. c. a que Item punitur etiam quis in eo in quo delinquit ut. j. de tempori. ordi. literas et. j. e. q̄to

Iſter coſt. iſtud etiam eſt generale nam periculum facilius reuocatur q conſtituatur ut. ff. de pecul. non ſtatim et etiam poſſeſſio amittitur facilius quia animo ſolo q acquiratur nā ibidē ē neceſſarius actus corporal. ut. ff. de acquiren. poſ. l. poſſideri q̄m amittenda ¶ Spiritual. tamen ſpiritualia niſi legaliter oſeruentur de facili deſtruuntur ut lx. di. c. ſicut et illud intelligas quo ad virtutum deſtructionem que fit per peccatum unde dicitur qui eni peccat in uno factus ē omnium reus ut. j. de regul. iuris deſiceat et quod dicit hic referas ad ſacramenta. ſ. ordinaciones oſecraciones depoſiciones et ſimil. ¶ Deſtruantur unde lex dicit q difficilior eſt diſſimulacio matrimonij q coniunctio ut C. de repu. l. conſenſu in pam ¶ Epiſcopus ſolus vt xv. q. vij. in c. vltimo ¶ A metropol. ut lxiij. di. c. i. ij. et iij. ¶ Petro. pon. ut iij. q. vi c. q̄uis dudum et. ſ. e. m. c. primo ¶ Cum ergo iſtud ergo non eſt illatiuū ſed tantum quaſi ſuſceptiuum ſequentis racionis ¶ Fortius. i. dignius q̄ carnale nam in veritate fortius eſt quoniam diſſolui non poteſt etiam ſi interueniat oſenſus dn̄i pape et ipſorum coniugum ymmo etiam manent coniuges poſt fornicacionem ſeparati ut xxij. q. vij. c. i. et ij. et. j. de iureiurā. tua nos et durat etiam uſq ad mortem ut vij. q. i. ſicut et. j. de ſepul. in. c. de vxore niſi in can. videlicet ante carnal. copulam ut. j. de ouerſi. oiuga. et publico ſpirituale eni oiugium in multis diſſoluitur caſibus videlicet tranſl. renūc. depoſi. et auctoritate dn̄i pape ut. ſ. e. m. c. primo et ideo minus eſt forte ſed dignius ¶ Separaret ut xxxiij. q. ij. an quod nephas et m. c. quod deus ¶ Non eni humana reſponſio eſt tacite queſtionis nam diceret quis cotidie diſſoluitur inter epm et ec. et tunc ipſe ſhe. nō eni ꝛc. ¶ Diuina et ſic quod fit auctoritate dn̄i pape dicitur fieri auctoritate dei et eſt verum ſi iuſta de cauſa iſtud faciat ut xxxiiij. q. i. c. quicumq et. q. iij. ſi quis nō recto iudicio ¶ Eſſe vicarium et tamen ſucceſſor eſt piſcatoris vt xxiij. q. i. qm̄ vetus et etiam epiſcopus dicitur vicarius xpi ut xxxiij. q. v. mulierem et ſucceſſores apoſtolorum ſunt epi ut lxviij. di. quorum vices ¶ Confirmatus ergo ante oſirmacionem bene poteſt quod eſt verum nam ad hoc habet tenue ius cum poſſit repelli p exccp. ut. j. de accuſ. ſup hijs ¶ Poſt electionem et confirma. ergo ante confirmacionem poteſt recedere ab eccl'a ¶ Cui videlicet oiugio ſpirituali

preditus dignitate nullius tamen poſſet eſſe eccleſie epiſcopus quemadmodū de illo contingit qui oneri pontificali renunciat nō honori vnde cum non magis ſit vinculum epi ad eccleſiam q̄ electi maxime cum fuerit confirmatus ymmo idem penitus et non aliud idem iuris obtinet in vtroq Sicut ergo epiſcoporum tranſlacio depoſicio et ceſſio ſic et electorum poſt confirmacionem racione coniugij ſoli eſt ro. pon. reſeruata Licet vſq ad tempora iſta qō cautum fuerat de epiſcopis expreſſum nō fuerat de electis propter expreſſam tamen ſimilitudinem vel pocius identitatē nemini poterat videri in dubium ſubtiliter intuenti cū idem iudicium de ſimilibus ſit habendum Sed neq illud quod in canone legit ō electo ut ſi vltra ſex menſes per ſuam negligenciam retinuerit eccleſiam viduatam nec ibi nec alibi donū

conſecracionis accipiat ymmo metropolitani ſui cedat iudicio aliter intellegentibus poterat ſuffragari cū non intelligatur eccleſia viduata quaſi ſponſum nō habeat ſed quia ſponſus eius nondum ſit conſecratus ad huc quo ad quedā quaſi viri maneat ſolacio deſtituta ſicut iuxta modū communem loquendi illa dicit eccleſia viduata que licet epiſcopum mutilem habeat tamen phibet habere Nec qō de ceſſione ſb ſequitur et ſtatutum fuit ad penam trahi debet ad graciam ut ſicut metropolitani iudicio electus deiicit ita etiam ad aliam eccleſiam poſſit transferri preſertim cum nec ſine auctoritate romani pōtificis fiat ceſſio vel deiectio memorata qui ut hic poſſent ex canone illo metropol. indulſit vnde ſi circa tranſlacionem idem fieri voluiſſ qō de ceſſione dixerat et de tranſlacione poterat expreſſiſſe et

Nichil addit conſūmatur tamen in oſecracione illud matrimo. ut. ſ. e. licet ¶ Nullius tamen ergo nō probat hoc eſſe quod ab hoc contingit abeſſe ut. C. de probaci. neq tales. C. vnde cog. nō hoc et. j. de teſti. ſpol. cum ad ſedem in. ſi. et ar. j. de teſti. cum tu. et xxviij. di. que ipſis ¶ Non honori vt. j. de eo qui renū. epi. c. vno ¶ In utroq ut quia ō ſimil. ſimile debet eē iudicium ut. ſ. de elec. dudum ſimilis eni equitatis racio ſimilia iura ſuadere videtur ut. C. ad. l. f. in. l. vltima et. j. de confir. utili ul inutili cū dil. ¶ Sic et electorum qō eni dictum erat de epis ad electos progatur oſirmatos ſicut enim quod dicitur de vxore progat ad ſponſam ut. ff. de iure doci. in. l. ſi ſponſa et. ff. de fundo. dota. in. l. ul. et ff. de bonis q lib. non ſine in ſi. j. de iureiurā. quēadmodum ar. C. qui potio. in pig. ha. l. ſi. in ſi. ¶ Poſt ergo ante confirmacionem poteſt ¶ Similitudi. nota ar. q de ſimilibus ſimile debz eſſe iudicium ar. ō xxviij. q. i. ſicut eni in v. pmde et xxvij. q. i. c. nupciarum ar. ō circa med. ¶ Sed neq illud hic reſpō det tacite queſtioni que poſſ fieri p. c. c. di. qm̄ quidam nam ibi dicitur q eccleſia que habet electū confirmatum appellatur vidua et ille cedit iudicio metropol. et hic dicit q ñ poteſt ſine dn̄i pape licencia ſhe. dominus papa huic obiectioni q nō dicatur vidua niſi quo ad quedam item nec illud obſtat q de conceſſione ſubſequit et etiam iſtud ſtatutū fuit ad penam ꝛc. ¶ Si ultra vi. menſes melius eni dixiſſ ſi vltra quinq nam de. v. menſibus dicit in canone illo cuius ſentencia ponit hic ¶ Quo ad quedā videlicet ea que miniſterium oſecracionis deſiderant ut. ſ. de elec. cū ſ miſſam ¶ Inutil. in alijs etiam prelatus mortuus reputat ut de pe. di. i. c. ſcindite et quia inabilis eſt ad agendum nullus dicit ut ff. quod cuiuſq vniuerſi. l. i. ē. pl. et. ff. qui ſatiſda. cog. l. iij. et. ff. ad vell. q̄uis in ē ſi conuenerit ¶ Graciam ar. ff. de excep. rei. iudi. in l. euidenter pena enim nō debet alicui tribuere immunit ut. ff. de inter. et rel. l. relegatorum in ē. ſi. et. l. ſe. nec econuerſo gracia debet trahi ad penam ut ff. de iureiurā. l. item apud labeonem et ar. contra C de. l. non dubium et. C. de. l. quod fauore et quod prouiſum eſt ad con coriō non debet trahi ad noxam ut xlv. di. non licet ¶ Sine auctoritate romani pontificis videlicet generali ¶ Poterat expreſ. ut ff de iniur. l. item apud labeonem ar. ō. C. de l. non dubium ¶ Superſticioſis ut. ij. q. v. conſuluit et qō apoſtulus non diffinit vel diſtinguit nec etiam nos diffinire vel diſtinguere debemus ut xxi. q. i. quod ſi dormierit ¶ Quod non inuenitur nota ar. qō non eſt conceſſum intelligitur eſſe phibitū. ff. de celle. illici. in. l. phibitū et. l. i. in pain. et. ff. de dona. ſilius et xvij. q. ij. hoc tantum et. lx. q. iij.

conqueſtus et xxiij. di. de illo clerico ꝛ lv. di. ſi euangelica ꝛ. ff. qꝫ cuiuſqꝫ vniuer. l. nulli et. ff. de poſtul. l. i. in ꝗ. ait pretor ij. iſta eni regul. locum habet in iudicijs que ſunt ſtricti iuris quoniam quicquid aſtringen de obligationis cauſa dictum eſt niſi eni id exprimatur verbꝰ tantum omiſſum intelligitur ut. ff. de ver. ob. quicquid et etiam in arbitrijs iſtud locum habꝫ ut j. de arbi. cum dilec. et. ff. de arbi. ſi cū di cis in ꝗ. plenum ꝛ in l. quid tamen in fi. et etiam in priuilegijs ut. j. de dec. ad audientiam ꝛ. j. e. ſi e. licet ꝛ. j. de priuile. ſi de terra ſcias eis eſt in iudicio bone fidei hic ſumit ar. ꝙ omnia deceſſa eſſe intelligunt que nō ſūt expreſſe ꝓhibita ꝛ habet locum iſtud in iudicio bone fidei ut ſequitur nam ibi oē intelliguntur omnia venire in iudicium niſi etiam expreſſe ꝓhibeant ut. j. de ci u. poſ. cum eccleſia et. ff. de iudi. ſolemus ꝛ. ff. depoſi. l. lucius ꝛ. ſcias etiam in beneficijs que ſunt latiſſime interpretanda ut. j. de priuil. olim et. j. de donati. cum apoſtolica ꝛ. c. alꝫ di lec. in fi. et ſcias etiā in abſolutionibꝰ ut j. de ſen. ex. nup. ar. ꝗ videlicet ꝙ illa intelliguntur deceſſa eſſe que non inueniū tur expreſſe prohibita ut xxx. q. iij. illud et. q. iiij. qui ſpūalia et xvi. q. i. ſunt nonnulli et. ff. de para. l. mutius in ꝗ. i. ꝛ. v. di. ad eius et. ff. de teſti. l. i. ꝛ xvij. q. i. iam nunc. in v. illo et iſtud etiam nō uetat dñs ſuper hoc ei conſueuit dici ꝙ ubi conſtitutio ſuit ꝓmulgata tunc videlicet affirmatiue intelligitur eſſe ꝓhibitū ubi inueniatur eſſe conceſſum niſi reperiatur ꝓhibitū patꝫ exemplum xxxi. q. i. de us ꝛ in. c. ſe. quod ſi dormierit ſi vero negatiue expreſſe conſtitutio fuerit ꝓmulgata tunc ſemper intelligit eſſe ꝓhibitum et maxime ubi fuerit eadem ratio niſi iueniatur eē conceſſum exemplū patet xxiij. q. v. c. ſi non liceat nam cuncta licerent niſi iura vacarent ¶ Tanqꝫ maiores ut xl. di. homo xpianus et. ff. de re mi. omne in ꝗ. qui manus iuxta illud omne animi vicium tanto in ſe conſpectius crimen habet quanto etiam qui peccat maior eſt ¶ Pro ſimplicit. ſimplicitati eni parcendum eſt lxxxv. di. tanta nequicia et. j. de rer. ꝓmutatione cum vniuerſorꝫ ubi etiam plures concord. ſunt ꝺ hoc ¶ Nō potuerit ꝛ ita quod uoluit non potuit et quod potuit noluit ut. j. de offi. del. cum ſuper ꝛ. C. ſi quis alteri vel ſibi multum ꝛ. C. de iure delib. ſi generoꝛ. ff. de heredum inſti. quotiens ar. ꝗ ut. C. de inſti.

quod non eſt ſanctorꝫ patrum decreto ſancitum ſuperſticioſis non eſt adinuētionibus preſumendum ꝑſertim cum nonnunqꝫ intelligatur prohibitum qꝺ nō inuenitur expreſſum ¶ Sane qꝫ cum turonen. electuꝫ archiepiſcopus archipꝛbꝛ ꝑ metropolitanum ſuuum confirmatum in eccleſiam veſtram preter ap. ſe. auc. transferre preſumpſit et epiſcopum conſecrare quā rothomagenſis archiepiſcopus citra mandatuꝫ noſtrum abſoluit et ei tribuit licentiam tranſeundi di ctos archipꝛbꝛos a confirmatione ꝛ conſecratione pōtificalem epſcopum vero ab executione pontifical. officij bitinicen. archiepiſcopus iuxta tenorem mādati noſtri ſuſpendit ꝛ qꝛuis iidem archiepiſcopi tanqꝫ maiores plus exceſſerint in premiſſis prefatus vero epiſcopus minus utpote illorum tanqꝫ maiorꝫ errorem ſecutus ¶ Nos tamē intellecta eorum confeſſione ſpontanea et ſupplicatione deuota veniam errori dedimus quia non ex malignitate ſed ex ſimplicitate peccauerunt ꝛ qm prefatꝰ

ēpiſcopus qui minus peccauerat ſeuerius fuit caſtigatus reatum ſuuꝫ recognoſcens humiliter et deuote ac miſericordiam poſtulans et iudicium non requirens ¶ Nos intuentes ꝙ licet ſibi munus conſecrationis impenſum nec prioris eccleſie ipſum ponatificem fecerit nec ſecunde aꝫ ad primam non fuerit conſecratus ꝛ ad ſecundam ꝑ ori vinculo perdurāte nō potuerit canonice conſecrari adhuc coniugaliter alteri allegatus ei tam a vinculo prioris eccleſie qꝫ a pena ſuſpenſionis penitꝰ abſoluto benignitate ſe. ap. duximus concedendum ut pote conſenſu hactenus ꝑdurante an deganēſem eccleſiam ſtudeat gubernare

¶ Item epiſcopo archidi et. p. ſcolaſtico maguntī.

Quanto perſonā hildeſemen. epiſcopi ꝛ infra. Ipſe relicta hildeſem. eccleſia ad herbipolen. auctori. ſe. ꝓpria tranſtulit nō attendens ꝙ veritas in euāgelio proteſtatur quos deus ꝯ. homo nō ſe. poteſtatem tranſferendi pontifices ita ſibi retinuit dominuſ ꝛ magr̄ qꝺ ſoli beato petro

ſub adici. fac. l. ſi teſtamentum ¶ Perdurante. i. ſi adhuc in ſuo conſenſu durāte ſic lxiij. di. quāto ꝛ. ſ. de elec. bone ꝛ quod hic dicit de gratia ſolummodo dicitur nam ille debuit vtraqꝫ priuari ſed quia iſtud ex ſimplicitate contingit ideoqꝫ eidem peperat ut. j. de rer. ꝓmutati. cum vniuerſorꝫ ꝛ qui a. c. ipm recepit ideoqꝫ priuari debuit illa vice ſi dñs papa eum repuliſſet vel cum eo nō diſpenſauiſſꝫ ut. j. e. c. ꝓx. ¶ Quanto perſonam iſtō c. ꝛ ſequens ꝛ illud. c j. de maio. ꝛ obe. illud de eadē materia loquuuntur ¶ Cōiunꝫ. ut xxiij. q. ij. quos deus et in. c. an quod ꝛ xxx. q. i. in c. ad limina ¶ Antiquitas ſic xxxv. q. i. ¶ Transferendō ut. ſ. e. c. i. ꝗ ſtatuta ꝛ ix. q. iij. c. conqueſtus et antiquitas etiam eſt veneranda ut ij. q. vi. anteriorꝫ in ꝗ. illud mos eni eſt retinēdus fideliſſime vetuſtatis ut. C. de teſta. in. l. teſtamenta ¶ Reuerentiam tanqꝫ iuri ſcripto ut xi. di. eccleſiarꝫ conſtitutiones ꝛ i. c. catholica ꝛ. j. de ci. poſ. cū ec. ¶ Non puri hominis vere tamen hominis qui etiam ē aliquid ſecundū qꝺ homo ut j. de hereti. cum xpꝰ ꝛ eſt etiam verus deus ꝛ etiam verus homo ut. ſ. d ſumma tri. c. i. ¶ Vicem dei vnde dicit celeſte arbitrium ut. C. de ſumma trini. l. i. in fi. ꝛ ideo etiā naturam rerꝫ immutat ſubſtancialia vnius rei applicando alteri ut ar. C. communia de le. in. l. ij. in fi. et de nichilo etiam poteſt aliquid facere ut. C. de rei. vxo. acti. l. vna in prin. ꝛ de. c. di. ij. reuera ꝛ ſententiam que non eſt facit aliqꝫ ut iij. q. vi. hꝫ quippe nā et in hijs que vult eſt eidem pro ratione voluntas ut inſti. de iure na. ꝗ. ſed quod principi nec eſt etiam qui ei dicat cur ita facis ut de pe. di. iij. ꝗ. ex perſona ipſe eni poteſt ſupra ius diſpenſare. j. de conceſ. preben. c. ꝓpoſuit Item ꝛ de iuſticia poteſt facere iniuſticiam corrigendo iura et immutando ut. j. de ap. ut debitus et. j. de conſangui. ꝛ affi. non debet ꝛ etiam plenitudinē obtinet poteſtatis ut. ij. q. vj ut de certo In exemplum nā facilitas venie incentiuū tribuit delinquendi ꝛc ut xxiij. q. iiij. eſt iniuſta et ſi ea que male vſurpantur omittimus exceſſus viam alijs aperimꝰ ut xxxv. q. ix. c. loci ꝛ xciij. di ꝑuenit ij. ꝛ. C. de indic. vid. l. ij. in fi. ꝓpagatur eni viciū niſi per correctionē diſcipline ſubſequatur correctio ut xxi. q. ij. placuit in fi. ¶ Non eſſꝫ notorium notorium eni eſt quod tranſiuit ſed quod ſine licentia tranſiuerit non ē notorium ut. j. de clerico ex. illud ¶ Illicite videlicet ſine domini pape licētia ſic. ſ. ti. ꝓx. in. c. bone. i. ¶ Non poſtul. peccauerunt ſic. ſ. e. c. ꝓxi. ꝛ j. de tempor. ordi. in. c. litteras et. j. de offi. del. cum olim iij ¶ Suſpendimꝰ videlicet per ſententiam. et ſic non ipſo iure ſic. ſ. de elec. cum inter in fi. ar ꝗ ſ. ti. ꝓximo bone me. i. in ꝗ. i. ubi videt ꝙ etiam ipſo iure ſint priuati ꝛ ideo expone ſuſpendimus ꝛ ſuſpenſos eſſe denunciamus ¶ Debebat ſua autoritate ꝑmmo etiam in eadem vocatione in qua vocatus erat ſecundum apoſtolum debuit ꝑmanere ut xxi. q. i. clericus ¶ Canonicus ut vij. q. i. ſi qs epiſcopus iohannes

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vicario ſuo ⁊ per ipſuz ſuc
ceſſoribus ſuis priuilegio
ſpeciali prebuit ⁊ conceſſit
ſicut teſtatur antiquitas
cū decreta ſanctorum pa-
trum ſanxerunt reuerenci
am exhibendam ⁊ euiden-
ter aſſerunt ſacrorum ca-
nonū ſanctiones non enī
hō ſed deus ſeparat quos
romanus pontifex qui nō
puri hominis ſed veri dei
vicem gerit in terris eccle
ſiarum neceſſitate vel vti
litate penſata nō humana
ſed diuina pocius auctorita
te diſſoluit et infra ¶ Ne
autem facti peruerſitas trā
ſeat preſumptoribus in ex
emplum cū quod ſi verum
eſt nō eſſe nō poteſt noto
rium ſibi precapim⁹ ut ad
miniſtracionē herbipole
ſis eccleſie penitus relinq̄t
et infra ceterū quonia; her
bipolenſes canonici vota
ſua in ipſum ꝓrſus illic
te contulerunt volentes ſi
cut dignum eſt ut in eo pu
niantur in quo peccauerūt
eligēdi eos hac vice ſuſpē
dimus poteſtate ⁊ infra qz
vero hildeſemenſis eccleſi
e cui fuerat alligatus vn
de ſecundum apoſtolū ſo
lucionem querere non de
bebat nimis improbe deli
quit ne ad ipſam redeat ul
terius diſtrictius inhibe⁹.
cum ſecundum tradiciones
canonicas qui ad maiorē
ſe plebem tranſtulerit a ca
thedra debeat pelli aliena
et carere ꝓpria ut nec illis
preſideat quos per ſuper
biam ſpreuit nec illꝭ quos
per auariciam cōcupiuit
¶ Item branburgē. epiſco
po ⁊ ſcolaſtico maguntī.

Licet in tantum et i
fra. Sicut legitimi
matrimonij vinculum qđ
eſt inter virum ⁊ vxorem
homo diſſoluere nequit do
mino dicente in euangelio
quos. d. d. h. nō ſe. ſic ⁊ ſpi
rituale fedus coniugij qđ
eſt inter epiſcopum ⁊ ec
cleſiam qđ in electione ini
ciatum ratū in ꝯfirmacōe
et in conſecracione intelli
gitur cōſummatū ſine illi⁹
auctoritate ſolui nō poteſt
qui ſucceſſor ē petri et vi
carius ihesu xpi hic autem
e. quondam hildeſemē. epi
ſcopus nō attendens ad h-
bipolen. eccleſiam ꝓpria te
meritate tranſiunt ⁊ infra
Nec illa. p. n. indulgencia
pſumpcōne excuſat ipſius
ſed ambicionem accuſat cū
in ea ſit expreſſum cū ſi ad
maiorem vocaret forſitan

Licet inter mixtam ſecundum cū etiam iſta verba ſonare videntur col
ligitur cū quis poſſit matrimonij principium habere ſine medio ⁊ fi.
Sed tamen ꝯdicat ambro. dicens cū ſacramentum matrimonij aut plenum
eſt aut nullum quia matrimoniū eſt res indiuidua ſicut ⁊ matrimoniū carna
le quod eſt coniunctio maris ⁊ femine indiuid. vite ꝯſuetud ꝯtinens ut. j. de ꝑ
ſumpc. in c. illud ⁊ xxvij. q.
ij. §. 1. ⁊ inſti. de pa. po. in prī.
in primo ſẜ. et xxvij. q. ij. §. 1.
ſẜ verba iſta poſſunt refer
ri ad ſolemnitatem pocius q̄
ad ſubſtanciam matrimonij ſ
etiam tu dicis cū ꝑ tanto di
citur inicia tum nam poſt elec
cionem ab ea non poſſūt re
cedere electores ut ſ. de elec.
cum inter canonicos ymmo
hodie etiam ante electionem
publicato tamē ſcrutinio ne
queunt variare ut. ſ. de elec.
publicato ⁊ etiam poſtea per
cōſenſum electi perficitur in
confirmacione ſit etiam ra
tum ita tamen cū amplius p
ſe non poteſt renunciare ut. ſ.
e. c. inter corꝑ. ⁊ in ꝯſecracio
ne ꝯſūmatum etiam intelligi
tur ⁊ hoc tantum quo ad il
la que miniſteriū ꝯſecracōis
deſiderant ar. ꝯ ſ. de elec. tranſ
miſſam ſed quo ad vinculū
cōiugale conſecracio nichil o
peratur ut. ſ. e. inter cor. ſic e
ciam ⁊ in carnali matrimonio
iſta poſſunt conſiderari videli
cet per ſponſalia que ſunt ꝓ
miſſio futurarū nupciarū vt
xxx. q. v. noſtrates tamen qđ
amodo videtur iniciari nam p
eadem ad matrimoniū deue
nitur ut. ff. de ſpon. oracio p
conſenſum animorū contrahi
tur ⁊ etiam ratum efficitur i
ta cū nunq̄ poſtea ſeparantꝰ
niſi ante carnalem copulam
cauſa religionis ut. j. de con
uerſi. coniug. ex publ. cō iterꝝ
per coniunctionem corporum
conſūmatur ut. j. de diuor. ꝯ
to ¶ Maiorem ut quia gra
datim ꝯferuntur honores ut
ff. de mun. ⁊ ho. in. l. ut gra
datim ⁊ qui etiam promoue
tur de minori ad maius debꝫ
promoueri ut xxiij. di. legiti
mus in fi. ¶ Videatur ut ſi
alicui videri poſſit ſed nulli
videri poteſt ergo nec hic ſic
et viij. q. 1. in opſeo ⁊ ar. xx
v. q. v. ad ſedem in v. hic eni
gilent ⁊ acem mentis ſi poſ
ſint intendant quaſi diceret
non poſſunt ut xxiij. q. iij. ſi
habes in v. inuenirentur p
doni ſed tamen auguſtin⁹ dicit ſe neſcire licet verum nō ſit qđ dicit forſitā
videatur aliquibus ut tranſire valeat non tamen eſt verū cum etiam perſo
na prius examinanda ſit ⁊ poſtulacio vt ſequitur ¶ Ad parem ſed nonne
conceſſo qđ maius eſt videtur concedi id quod minus eſt ut. j. de deci. ex par
te et. xvi. q. ij. viſis ⁊. j. de donaci. paſtoral ⁊ dic cū minus eſt tranſire ad ma
iorem quia ad minorem vel ad parem quia minus eſt ꝯ ius cōmune vnde
magis eſt diſpenſabile tranſire ad maiorem q̄z ad parem vel etiam ad mi
norem videlicet ꝓpter maiorem vtilitatem ut hic dicit ¶ Cum poſtulacio
ſed quare iſta verba priuil. ſiue indulgencie non interpretatur dn̄s papa
largiſſime ut. j. de verbo. ſig. olim ſẜ. quia forma verborū iſtud non patiꝰ
ſic. j. de priuil. in c. ſi de terra et. ſ. de conſue. cum dilec. Item per talem indul
genciam noluit ſubuenire conſuetam examinacionem poſtulacionum ut ar

C. de inoffi. te. in. l. ſi quando ⁊. ſ. de elec. et teſtim Sed quero quā
vtilitatem ſuit iſte conſecutus per illam indulgenciam ſecundū iſtā
interpretacionem quam dominus papa facit hic cum pocius interp̄
tacio debeat fieri ut res pocius valeat q̄ pereat ut. j. de verbo. ſig.
abbatem in §. ſed ſi vnus eligat ⁊. ff. de rebus dub. l. quociens ⁊. j
de priuil. in hijs et
cū etiam hic dicat ſi
ne priuilegio tali id
fieri potuiſſꝫ et priui
legium aliquid debꝫ
addere iuri cōmuni
ut ff. ad municipal.
l. 1. ⁊. ff. de l. 1. ſi quā
do pocius enī nos iu
uari beneficꝭ q̄ deci
pi nos oportet ut. j
comoda. c. vno ⁊. ff
comoda. l. i commodato
in §. ſicut in fi. ſẜ. i
deo attenuat vires i
ſtius priuilegij nam
et per ambicionem
ſuit obtentum ut. j.
q. i. principatus ⁊. C
de ſen. ꝯ. l. vna ex eo
enī cū aliquid contra
ius obtinetur preſu
mitur ambicioſe ob
tentum ut. ff. ad mu
nicipal. l. iij. in pri.
vel etiam tu dic cū
ſuper examinacione
non dabatur eidem
aliqua indulgencia
ut apparet ex verbiſ
eiuſdem indulgencie
e in v. dum tamen
eidem nichil obſta
ret ⁊c ⁊. j. ubi dicit
tenor illius decre. ſ
in hoc autem vale
bat eidem indulgen
cia ut ſi vocaretur ad
maiorem dignitatē
tunc poterat conſen
tire ⁊ etiam per mu
tuum conſenſum illi
us ⁊ etiam poſtulā
cium iniciatur cōiu
gium ſpirituale qđ
tamen non eſſꝫ ſi in
dulgenciam nō ha
beret nam tunc cō
ſentire non poſſꝫ ut
ſ. inter cor. ad fi. ſi
vero ſeruauiſſet in
dulgenciam ⁊ voca
tus fuiſſꝫ ad maiorē
dignitatem tunc au
tem ad illam bene
potuiſſꝫ tranſire nul
la alia petita licencia
a quo etenim non ſ
uat priuilegium ꝓdit illud ut. ſ. de cōſti. cum accesſiſſent cum ſuiſ
concord. et priuilegium etiam ſeu indulgencia eſt ita ſeruanda ſecū
dum cū in eadem continetur ut. j. de priuil. porro ſed iſte voluit priuile
gium illud ampliare tranſeundo ad parem ⁊ ſine examinacione ⁊
ideo non ꝓficit eidem nec etiā ad maiorem ſine examinacōe ut pa
let ex tenore indulgencie. h.
Quam ſuper inſtra ec.
Iſta verba tu habes. c. di. pallium ¶ In qualibet ſignat
contra. j. de verbo. ſigni. cum clerici. ſo. ibi enī placentina
eccleſiā accipitur ſtricte ꝓ cathedrali tantū hic autem large ſumitꝰ
ꝓ qualibet eccleſia ſue ꝓuincie tamē h poteſt eſſe racio ut per iſtā
interp̄tacōem nulli fiat priuilegium tamē per illam bñ poſſꝫ ꝓiudica
ri paſall. eccl'e ⁊ dico etiam poſſet inniterer peruirum ¶ Tunc

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

pallio per. quod enim pallium deſignatur plenitudo pontifical' officij ut. j. e. cum ſis et. j. e. niſi ⁊ eo tantum eſt vtendum intra miſſarum ſolemnia ut. e. di. contra morem ⁊ etiam certis diebus ut. j. e. ad honorem ⁊ etiam qui continentur in ſuo privilegio vt. j. e. ti. c. vlti. b Ad hec amodes ⁊ ita pallium eſt perſonale alij nō pōt amodari ymmo nec etiā in alia provincia poteſt uti. ſine licentia illius cuius eſt parrochia etiam ſi privilegium habeat ut j. e. ex tuarum ea enim que perſonis miſcerent cum pſonis extinguuntur ut ar. j. de offi. del. quoniam abbas ⁊. ff. de regulis iur. privilegium in ſti. de iure natu. §. ſi quod principi ⁊ vij q. i. petiſti ¶ Sepeliri ut de c. di. j. nemo ⁊ m. c. clericum contra hoc eſt ſpeciale de veſtimentis ſacerdotal. ſpiritual. et etiam de pallio et ſic enim non obſtat. ff de rel. ⁊ ſump. fu. in. l. ⁊ ſi quis in §. ſu neris vbi enim certam ta ⁊ etiam annuli prohibentur cum cadaueribus poni ne forte propterea effodiantur et. c. nemo loquitur de layco qui tūc non debet indui in veſtimentis ſacris ſecus eſt de clericis.

Niſi ſpecial' nominis et ita ſi est in epiſcopum ſit conſecratus non tamen eſt archiepiſcopus nominandus ā te pallij receptione ¶ Palliare nā palliare debet quis qđ male fecit ⁊ etiam revocare congruenter ſi poteſt ne viliſcit eius autoritas ut. j. de accuſ. qualiter et quando et. j. ō ap. cū ceſſante. ff. de re iu di. m. l. quod iuſſit. ¶ Eligemus magis enim tenemur diligere nos qȝ alium nam quiſqȝ regulam diligendi primum a ſemetipſo accipit ut xxiij. q. v. ſi non licet et agris tuis ſiccentibus non ſunt alij irrigandi ut. C. de ſeruitu. ⁊ aqua. l. preſes xxiij. di. qua per ambitiones ⁊. C. ut nemo priua. l. ij. ⁊ quilibet ſibi primo faciat elemoſinam et deinde primo ut de pe. di. iij. ſane cauē

dignitatem ſibi liceret aſſumere dum nichil ei ō ſtatutis canonicis obuiaret vnde licet forſitan aliquibus videatur vt indulgencie occaſione ipſius ad dignitatem poſſit tranſire maiorem ad partem tamē ipſi tranſire non licuit cum in maiori dignitate ppt maiorem vtilitatem facili' ſoleat diſpenſari ¶ Preterea cum poſtulacio ſicut ⁊ electio examinari ſoleat diligenter et tenor illius indulgencie non ſolum videatur poſtulacionis examinacionem ſed perſone etiam reſeruaſſe ſubiungens dummodo nichil ō canonicis ei obuiet inſtitutis anteqȝ per eū poſtulacio examinata fuiſſet cui fuerat facienda nulla debuerat racione tranſiuiſſe ¶ Clemens tercius De auctoritate ⁊ vſu pallij.

Cum ſuper aliquare et infra ¶ Queſiuiſti quomodo intelligatur qđ in forma tradicionis pallij continet' videlicet tradimus tibi pallium ut infra eccleſiam tuā eo vtaris quod ita intelligitur ut videlicet infra quālibet eccleſiam provincie tibi cōmiſſe Si vero te ſacrū indutū veſtib' eccleſiarum proceſſionaliter vel alio modo exire ctigerit tūc pallio minime vti debes ¶ Cel. iij.

Ad hoc quod queſitum eſt a nobis ex parte tua vtrum liceat tibi pallium tuum metropolitano alio cōmodare et infra ¶ Inquiſicioni tue taliter reſpondemus qȝ non videat' eſſe conueniens ut palliū tuū alicui cōmodes cum pallium perſonam nō tranſeat ſed ut quiſqȝ cū eo debeat ſicut tua nouit diſcrecio ſepeliri ¶ Innocen. iij. C. pſbitero card. ap. ſe. le.

Niſi ſpecial' illa dilecto et infra Sane ſi poſtulacio troiam epiſcopi ad panormitanam eccleſiam fuiſſet per nos etiam approbata nō tamen debere ſe archiepiſcopum appellare priuſqȝ a nobis pallium ſuſcepiſſet in quo pontificalis officij plenitudo cū archiepiſcopal' nominis appellacione cōfertur tu ergo quod factum eſt ſic ſtudeas palliare ut id in cōfuſionem tuam ⁊ ap. ſe. opprobrium nō redundet qm̄ ſi oporteat vt vel nos vel tu ex hoc negocio cōfundamur eligemus pocius te cōfundi qȝ ledamus ſe. ap. dig. ¶ Idem

Ad honorem dei ⁊ in infra. Sane ſolus ro. pontifex in miſſarum ſolemnijs pallio ſemper vtitur et vbiqȝ qm̄ aſſumptus ē in plenitudinem eccleſiaſtice poteſtatis que per pallium figuratur ¶ Alij autem eo nec ſemper nec ubiqȝ ſed in eccleſia ſua in quā iuriſdictionem eccleſiaſticā acceperunt certis debent vti diebus qm̄ vocati ſunt in partem ſollicitudinis non in plenitudinem poteſtatis ¶ Idem. cpoſtell'. archiepo

Ex tenore tuarum litterarum accepimus qȝ cum fuerit in conceſſione pallij tibi dictum ut ipſo infra tuam eccleſiam vtaris et cum tibi pro eccleſie tue negocijs frequenter

dum et. c. qm̄ vult ordinare vnde michi poſſum cōſulere cum alterius damno ut. ff. ad l. acquil. in. l. ſi quis fumo in ſi. ar ō xxij. q. ij. primum ⁊ xi. q. iij Ad honorem videlicet ſub iſta forma verborum ¶ ſi quis vero jo. Ad tradiur pallium ad honorem dei omnipotentis ⁊ beate marie virginis ⁊ beatorum petri ⁊ pauli apl'orum ⁊ dñi pape greg. et ec. romane ⁊ eccleſie cal' tibi cōmiſſe tradimus tibi pallium de corpore beati petri ſumptum in plenitud pontificalis dignitatis ut vtaris eo intra eccleſiam tuam certis diebus qui exprimuntur in privilegijs eccleſie tue conceſſis a romana ec. ut. j. e. ti. in. c. ſi. et ſunt hij ¶ Natiuitas dñi feſtiuitas ſancti jo. et ſancti ſtephani in circumciſione in epiphania in ramis palmarum in cena dñi in ſabbato ſancto in tribus diebus reſurrectionis in penthecoſten Item in feſto beati jo. baptiſte Item in tribus feſti. ſancte marie et omnium apl'orum et in cōmemoracione omnium ſanctorum Item in dedicacionibus eccl'arum ⁊ in principal' ec. ſue feſtiuitat. in ordinacionibus cl'icorum Item in cōſecracionibus epōrum et etiam in die anniuerſarij ſue conſecracionis ar. ad hoc. j. de feri. c. ſi. ⁊ de c. di. iij. pnunciandū ¶ Sed in eccl'a ſua. i. intra quamlibet ec. ſue provincie ut ō. e. i. ſed extra ec. in proceſſione uti non debet ut. ō. e. t. i. ſic enim ⁊ miles poſt miliciam finitam cum ſingulis non indui ut. C. de prepo. ſacri cubi. in. l. ulti. in l. xij. p con. vero vtitur ſuis inſignijs priuſqȝ mereret provinciam ut. ff. de of ſi. p'. l. i. ſimile etiam eſt in vſufruc. qui veſte ſerica non poteſt uti niſi in cena ut. ff. de vſufruc. in. l. ſed ⁊ ſi quid. in §. ij. ⁊ ar. ō. j. ut lite ne pendente amemoria ¶ Sollicitud. ut. i. q. v. quis ſe.

Ex tuarum. j. ec. t. i. infra ec. tue provincie ut. ō. e. c ¶ Abſqȝ pallio tamen racionabil' poteſt uti vbiqȝ ut xxvi. di. in §. ecce ſimiliter videtur qȝ etiam inſulatū poſſit vbiqȝ ut xxi. di. in. c. cl'os et cl'icos ⁊ videtur etiam qȝ vbiqȝ ut. j. e. cum ſis ¶ Prouincias ⁊ eſt racio nam ſicut pallium fortiter poſtulanti datur ut. c. di. priſca ita dat fortiter cuſtoditur etiam ſi transferat ſedem non tamen pallium cum eodem transfertur vt. ō. de poſtul'. bone ij. in ſi. vnde ꝓ parte eſt beneficium perſonale quia cū perſona ſepelitur ut. ō. e. ad hec et etiam ꝓ parte local' quia nō transfertur cū perſona ad alium archiepiſcopatum ymmo ⁊ tantum remanet ibidē ut. ō. de poſtula. bone in fi. ¶ Corruptel' ſed videtur qȝ non ſit corruptela ⁊ qȝ ſit

etiã tollerent̃ ut. ff. de offi. p̄ɔ. l. ubi eī p̄ɔ. viri ſuis inſignijs ubiqʒ ſ. poſt q̄ egredit̃ urbem ¶ Indulgemus iſtud eīn ideo dixit quia non eſt licitum alicui celebrare vel eciam predicare in aliena p̄uincia niſi tantum ad hoc fuerit inuitatus vij. q. i. epi ⁊ ix. q. ij. nullus ⁊ xvi. q. iij. ſcriptum ē ¶ Propter hec ca. pro ec. dedicandis ⁊ clericis ordinandis ¶ Id permittat nota q̄ licet dn̄s papa det alicui priuilegium nō tamen vult ut eodem utatur in preiudiciū alicuius ut. j. de offi. ordi. ſicut ⁊. ſ. de tranſla. licet ¶ Pallio tuo ⁊ non illius ad cuius p̄uinciam declinas cū ſit pſonalē ut. ſ. e. ad h. ¶ Caſibus. ſ. in duobus p̄miſſis et non in alijs q̄d eīn in quibuſdam pmittit ⁊ in alijs eciam p̄hibet ut. ff. de iudi. cū pretor Johannes

Qva nos in aliena de licencia tamen dyoc. q̄ non debet manum apponere in meſſem alienam nam al' ñ licet ut vi. q. iij. ſcriptum eſt et ix. q. ij. in. c. nullus primaſ priuatim tamen bene poſſ ſine licencia ut. j. de cle. peregrinis dyoc. eīn debet eum inuitare ut vij. q. i. in. c. epi vel p̄ ſbiteri iuramentū aſtrictus Primũ. qui eīn preciſe ſint dies illi neſcimus niſi ſint aliqui ſunt enumerati. ſ. e. ad honorem ⁊. j. de feri. in. c. ultimo ¶ Quarta ſatis eīn eſt ſoluta per iſtam reſponſionē nam reſpicere debet ſuum p̄ uiſ et ſi ibidem ɔtinetur q̄ celebrare poſſit cum pallio p̄ defunctis tunc ita obſeruet ſecundum q̄d ibidem continetur ſic. j. de priuil. in uno. in. c. porro ⁊. c. ſi de terra jo

Qvm ſis ubiqʒ hic eīn videtur ex eo q̄ dicit ubicumqʒ q̄ eciam extra ſuam p̄uinciam archiepiſcopus uti pallio valeat ſicut eciā p̄° ut ff. de offi. p̄ɔ. l. i. ſ. q̄q̄ c. i. ⁊. j. e. ex tuarū ſ. q̄ dicit ubicūqʒ reſtringe. i. i ɔplibʒ ec. tue prouincie ut. ſ. e. c. i. vel eciam ubicumqʒ ſi habeat priuilegium de hoc ⁊ ille ad cuius p̄uinciam vel dyoc. tranſit id permittat ut. ſ. e. ex tuarū et ſic tunc planum eſt johānes.

Litteras ſenectutem non enim quelibet ſenectus facit ut q̄s petere valeat ceſſionem ſed ea ſola que p̄rſus reddit hominem ineptum ut. j. e. niſi ſ. debilitas item p̄pter quaſ cauſas quis renunciare valeat traditur. j. e. niſi ⁊ in. e. p̄° tranſlacionem ¶ Inſufficienciam iſta eſt iuſta cauſa ad renunciandum quia defectus ſciēcie non ſolum impedit p̄mouendum ut. ſ. de elec. cōgregato p̄mmo delicat iam p̄motum ut. j. de eta. ⁊ quali. in. c. ſi. ⁊ eciam de hoc tu habebis. j. e. niſi ¶ Moue ſic eīn iudex debet pocius cauſam differre q̄ eam nouo iudici delegare ut. ff. de vaca. mun. pretor in ſ. ulti. ar. xv. q. iij. monaſterijs ¶ Moleſtū petend̄ cedendi licenciam ¶ Militie ſic vij. q. i. ſcilſitaris non eīn ſolum debent et milites niſi ɔpletis ſtipendijs ut. ff. de hijs qui non expel. ſtipen. l. ij. ſ. x. et nichil creditur fuiſſe actum dum aliquid ſupereſt ad agendum. C. de hijs quibus ut indignis l. pē. in ſi. ⁊ fruſtra velociter currit quia ante q̄ ad metas p̄ueniat deficit ut de pe. di. iij. in caſum ⁊ ar. vij. q. i. c. nichil ⁊ magis delinquit qui cauſam interruptam dimittit q̄ qui nunq̄ʒ ad cauſam per

extra tuam prouinciam dimorantī verecundū ſit abſq̄ pallio miniſtrare cum conſuetudo ſit in hyſpania generalis q̄ archiepiſcopi extra prouincias ſuas pallio indifferenter vtantur vt extra tuam prouinciaʒ vti pallio valeas indulgeri tibi a ſe. ap. poſtulaſti Licet autem conſuetudo talis dicenda ſit pocius corruptela ¶ Nos tamen de ſpeciali tibi gracia indulgemus ut ſi neceſſitate aliqua prepeditus ad eccleſiam tibi ſubiectam accedere forte nequiueris pro conſecrandis ſuffraganeis tuis l' clericis ordinandis et ad eccleſiam alienam p̄pter hoc te contigerit declinare dūmodo is ad quem eccleſia pertinet id permittat vten di pallio in iam dictis caſibus liberam habeas facultatem ¶ Honorius tercius archiepiſcopo. G.

Qva nos et infra. In quiſicioni tue taliter reſpondemus q̄ tam in tua q̄ī aliena dyoceſi potes abſq̄ pallio ⁊ ſcandaliſ celebrare qui vtiq̄ in tua dioceſi non debes ſemper celebrare cū pallio ſed diebꝫ illis dumtaxat qui in eccle

ſie tue expreſſi ſunt priuilegijs ſicqʒ ſoluta eſt quarta queſtio qua queſiſti an tibi ſit licitum p̄ defunctis cum pallio celebrare ¶ Itē

Cvm ſis et infra ubicumqʒ fueris in miſſarum celebracionibus cōſtitutus diebus ſolemnibꝫ vſum pallij per quod plenitudo pontificij deſignat poteris liberius exercere ¶ Alex. iij. londonieñ. epo

De renūciatione. Rubrica.

Litteras tuas ⁊ infra. Si tuam autem ſenectutem aut inſufficienciam forte conſideras te tanq̄ʒ emeritum poſtulas relaxari ſcito nos decreuiſſe q̄ tuicius ſit h' tempore ut commiſſa tibi eccleſia ſub umbra tui nominis gubernetur q̄ʒ ſi alteri noue incognitem p̄ſone gubernanda in tanto diſcrimine committat maxime quia in te vigor deuocionis et fidei eciam ſenescente corpore non deficiat ſed vergente deorſum condicione corporea feruor ſpiritus in ſublimiora deſcendit et infra ¶ Monemus te igitur ut ſuper hoc diebus iſtis nulla te facias importunitate moleſtuʒ quia

venit in autenti. de lit. ⁊ cl. comites coll. viij. et qui ponit primum ſupplere debet ⁊ finem ut de con. di. i. c. nullus epus johānes

Qvm inter iuramentū iſte p. abiurauit ſuum beneficium q̄ de cetero non repeteret illud ſed tamen non iurauit q̄ eum nō reciperet dum tamē iterū eligeretur ad illud ut. j. quod me. cau. ad audienciam iuramētum eīn non extenditur ad ea de quibus non fuit cogitatum in iuramento ⁊ que tunc non extabant ut. j. de iure iurā. cle ricis ſic eciam nec ſ̄xpta extenduntur ad hec que non extabant tempore impetrati ſ̄xpti ut. ſ. de ſ̄x. in. c. ſi. ⁊ tranſactio eciam non extenditur ad ea de q̄bus non fuit dictū neqʒ cogitatum ut C. de tranſac. in. l. ſi de certare ⁊. C. de iudi. licet unde non obſtat eciam in alijs ſic eciā ⁊ iſti p. nō obſtat iuramentū cum non agat ex iure prima recepcione ſed tantum ex nouo iure poſt iuramentū p̄ſtitum acquiſitum de conſenſu maioris et ſanioris partis capituli quia alia eſt modo noua cauſa petend̄ ut. ff. de excep. rei iud. et an eadem ff. de inſti. habebat et. j. de cauſa po. ⁊ p̄ pri. in. c. ulti. Maioris ⁊ ſanioris ⁊ ſic ſtandum eſt maiori parti ut ſ̄p. di. et xix. di. in canonicē. ff. ad municipal quod maior quid tamen ſit ſeruandū de hoc nota. ſ. de elec. in. c. eccl'a veſtra ¶ Interceſſerit. ſ. poſt renunciacionē iſte p. poſt ſuam renunciacionem obtinuit litteras a domino papa ut in eadē eccleſia reciperetur et iſte inueſtitus ſuit d̄ beneficio illo auctoritate dn̄i pape et de conſenſu maioris partis et ſic ini

Et trans lnoi paris non poteſt obicere iuramentum jo. Emiſſa abbatis. i. prelati nam eccl'a ſecularis eſt et non regularis et eſt nomen dignitatis ⁊ iſte p. rubeus erat ibidem canonicus ¶ Votum non tamen q̄ emiſiſſ ſed q̄ tantum emittere p̄ponebat ut. j. de regu. conſulti. ar. contra. j. de regu. in. c. ſuper eo non eſt contra ibi enim fuit ad profeſſionem habitus hic autem ad p̄ bacionem tantum vel eciam hic nullum habitum ſuſcepit ⁊ ſiquidē ſuſcepiſſ non obſt̄ nam ſolus habitus ſine p̄feſſione non facit monachum ut. j. de regu. porrectum et. j. ne cl'i. vel mo. conſuluit ¶ Fe ſignauit ſed qualiter illa bona ſibi fuerunt reſtituta ex quo enim ſemel fuerunt acquiſita ec. non debent eidem amplius reſtitui ut xij. q. ij. nulli ⁊ xvij. q. iiij. ſunt qui opes ſ̄x. iure poſi non auſ̄ iure

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

foꝛ. ut xvij. q. iiij. quamuis ar. j. de dona. inter vir. ꝛ uxo. mulieres et in autenti. de monachis in § ſi vero in coll. i. vel eciam de facto fuit hic poſitus ꝙ̄ de iure ſi tranſierunt in ꝓꝓrietatem ec. vel foꝛſitā ſub condicione contulit illa bona ut ſi ibidem deberet remanere ꝓꝓ e tuo de iſta materia notatur. j. de eli. coniugato quod a te ioh̄anes

Admonet ita
Ite ut xvi. q. vij
in. c. nullus omnino
et. j. de iure patro. ci
ra al' eciā niſi talia
beneficia dimiſerint
ſunt excommunicandi
uſq̄ ad ſatiſfactionē
debitam ut. j. de in
ſti. ex frequenti. ¶
Dimittere ut vij. q.
i. epus de loco ꝛ. j.
de priuil. cum ꝛ plā
tare in § in eccl'ijs
Jdem eſt eciam in
clericis alioꝝ pꝛela
toꝝ ut abbatū ꝛ ſi
mil'. ſine quoꝝ aſen
ſu non debent dimit
tere ec. ut lxiij. di. c.
i. ꝛ ij. et liiij. di. c. i.
quod ſi fecerint poſ
ſunt reuocari et niſi
ammoniti redierint
ſunt excōmunicandi
ut vij. q. i. ſi quis ve
ro ꝛ. c. ſequenti ꝛ
hic eſt canonica co
hercio ut d ſcit hic in
fi. et ſi pꝛelatis ſu-
us tranſitum ſuum
ratum habere nolue
rit tunc poterit illa
eccleſia oꝛdinari per
eum ad quem ſpe-
ctat ut. j. quod i ou
bijs hic autem in fi.
ad religionem tamē
tranſire poſſunt ut
xix. q. ij. due ſunt et
e ciam regulares pe
tita licencia ꝙ̄uis ñ
obtenta ut. j. de re
gul'. c. licet Jtem eſt
ar. ex iſta litera ꝙ v
nus pꝛel'. nō poſſit
ad aliam pꝛel'. eligi
in alia eccleſia vel e
ciam canonicus ſed
tantū poſtulari qm̄
pꝛelatus ille vel eci
am clericus non ha
bet facultatem rece
dendi ab ec. ſua ſine
licencia ſui epi vnde
eius aſenſus eſt ille
gittimus quod tamē
vniendus credit ¶
Sed quid ſi epiſco
pus malicioſus cum
malicioſe non vult
concedere tunc ei co
gendus eſt per ſuperioꝛem ut ar. j. de iure patro. c. nullus et ſecun
dum cum haber locum electio tantum in clericis eiuſdem ec. nos
tamen iſtud non dicimus ymmo ꝛ clericus alterius ec. bene po-
teſt eligi ad aliam ec. dummodo ſit ydoneus et in eodem epatu et
in alio eciam tenet electio ut. ſ. de elec. cum inter cañ. ubi de hoc ta
men implorand. eſt ſui epi licencia et ſi eam denegaret conpelleret
Super ſuperioꝛem ſi quidē malicioſe iſtud faceret p decre. p̄dictā
per h caſus quidam repete ¶ nullus. j. de iure patro. jo

intecēs omnino pꝛobatur
pꝛius ſoluere miliae an-
gulum ꝙ̄ cedat aduerſitaſ
victoꝛi pꝛeliorum ¶ Jtē
abbati volēn. et pꝛioꝛi de
Cum inter ¶ artagi-
p. Ganfredi et quoſ
dam alios canonicos ſācti
iohannis ſuper ſpirituali
beneficio .ſ. ſtallo in cho-
ro et loco in capitulo que
ſtio fuiſſet diutius agitata
et infra. ¶ Jdeoq̄ꝫ manda
mus quatenus ſi pꝛefatuꝫ
p. inueneritis de conſenſu
maioꝛis partis capituli fu
iſſe de pꝛedicto beneficō au
ctoꝛitate ap. inueſtitum e
um faciat is beneficium ip
ſum pacifice poſſidere ¶ Nō
enim videtur nobis impe
dimentum afferre iuramē
tum quod de eodem non pe
tendo vlterius ꝓponitur
pꝛeſtitiſſe ſi conſenſus ma
ioꝛis ꝛ ſanioꝛis partis ca-
nonicoꝛum eccleſie inter-
ceſſit. ¶ Jtē epo nerulañ.
Ex transmiſſa relaci
one abbatiſ ſancti ni
colai de cepano noſtris eſt
auribus intimatum ꝙ p.
rubeus clericus dum infir
mitate laboraret apd̄ mo
naſterium ſancti ſaluato-
ris ſibi pꝛecijt habitum mo
naſticum indulgeri. ¶ Qui
recuperata poſtmodum ſa
nitate ad monaſterium a-
liud gracia complendi vo
tum acceſſit ꝛ ibidem mo-
ram aliquantulum faciens
ea que pꝛedicte eccleſie ſan
cti nicholai contulerat ſibi
fecit reſtitui ¶ Nunc autē
mutato animo laboꝛat ut
reſtituatur in eccleſia pꝛe
dicta ¶ Verum quoniam
iam dicta eccleſia ab eo ſo
luta dinoſcitur ex quo ea
que ſibi contulerat ad peti
cionem ſuam reſignauit ei
dem ¶ Mandamus qua-
tenus ſi res ita ſe habet p̄
dictum abbatem et ſocios
eius ad receptionem p. nul
la racione compellas inui-
tos nec acceptiono populi d
pelli permittas hoꝛtari ta
men eos poteris ut illum
non tanq̄ꝫ vnum de eccleſi
a ſed quaſi de nouo recipi-
ant in canonicum ꝛ in fra-
trem ¶ Jtem epiſcopo
Admonet ꝛ infra vni
uerſis pſonis epiſco
patus tui ſub diſtrictione
pꝛohibeas ne eccleſias tue
dyoceſis ad oꝛdinacionem
tuam ptinentes abſq̄ꝫ tuo
aſſenſu intrare audeant
aut tenere aut te in conſul
to dimittere ¶ Quod ſi q̄ſ
contra uenerit in eum ca
nonicam exerceas vltionē
¶ Clemens tercius.
Super hoc ꝙ ſciſcita
ris vtrum eccleſiaſti
ca bn̄ficia repoſcētibꝫ obie
cta ſpōtanee abiuracōnis

dat ſuum beneficium de quo fuerat canonice inſtitutus obiciebatur eidem ex
aduerſo ꝙ̄ non poterat repetere .ſ. quia ſponte renunciauerat ꝙ̄uis ad eū
pertinuit nam dum quiete poſſidebat illud ſponte abiurauit replicabat a
ctoꝛ ꝙ non ſponte renunciauit ꝛ iſtud vtrumq̄ꝫ volebat ꝓbare pꝛimo ei que
ritur an excepcio ſpontanee abiuracōnis nulla cauſa reſignacōis obiecta ſi
ue aſſignata ſit admittenda
et dato ꝙ ſit admittēda que
ritur an teſtes actoꝛis qui di
cit ꝙ non ſponte renuncia
uit pꝛius ſint admittendi an
teſtes rei qui dicit ꝙ ſponte
renūciauit queritur cuius te
ſtes pꝛius ſūt admittendi v
trum eius qui dicit ꝙ renū
ciauit ſponte an actoꝛis qui
dicit ꝙ nō ſpōte renūciauit
ſuo beneficio ſl'. dn̄s papa
ꝙ nō ē veriſimil' ut quis ſpō
te renūciet ſuo beneficio foꝛ
te multis laboꝛibꝫ acquiſito
ſine magna cauſa ꝛ ideo te
ſtes ſup renūciacione ſponta
nea ſūt recipiēdi nec ei teſtes
ꝛc vnde nō eſt ſuperuacuum
ſi iudex inquirat cām renunci
acionis ſi voluerit nam al' ñ
tenetur ꝛ ſi eam inuenerit ꝓ
babilē .i. nō in nō metu ad
admittat cauſam illam al'
imponatur actoꝛi ſilencium
ſ. actoꝛi niſi ipſe repellendo
ꝓbauerit ꝙ ſponte nō renū
ciauerit in fi. ſl'. dn̄s papa
quaſi tacite queſtioni et quo
modo poteſt iſtud eſſe cum ꝛ
illa ſit negatiua .ſ. ꝙ ſponte
nō renūciauit ꝛ ipſe ſl'. ꝙ
licet videatur quedam nega
tiua tamen talis negatiua in
ſe habet implicitam affirma
tiuam videlicet ꝙ coactus re
nunciauit et ideo ſuper illa
aſſercione implicita ꝓbacio
nes actoꝛis ſūt admittende
et eciam ſentencia ꝓferenda
ꝓ eo qui melius ꝓbauerit
¶ Poſcentibus .i. petentibꝫ
¶ Sine cauſe .i. ſine adiectiō
ne iuſte cauſe renūciacōis ¶
Veriſimil' ꝙ̄ iſtam pꝛeſum
cionem bene admittitur ꝓ
bacō in ꝯtrium videlicet ꝙ re
nūciauit ut. j. dicitur ſtatim
in reſpōſione ut. j. de pꝛeſup
c. quia veriſimil' ¶ Cauſam
reſig. al' enim licet nō ſit ab
ipſo reo allegata nā foꝛte i
deo renūciauit quia plura be
neficia habebat ut. j. de pꝛe
ben. cum referente vel eciam
quia ſimoniace fuerat illud
adeptus ut. j. de ſi̅ō pā. non
eſt veriſimile Jllud maxime
dico nam idem eſſꝫ ꝛ ſi nul
lam cauſam allegauiſſꝫ ꝛ ſic
nō dicitur ꝙ reus cauſam il
lam allegauerit ſed tantum
iudex iſtud queſiuit nam ſufficit allegare ſpōtaneam renūciacionem ſine a
liqua cauſa nec tenetur cauſam allegare nec iudex inquirere debet et hoc no
tatur dum dicit j. ꝛ ideoq̄ꝫ ſuperuacuū eſſꝫ inquirere quaſi diceret ſi eīn ipſe
vult poteſt inquirere nō tenetur nam ſufficit ꝙ ſpōte renūciet vt. j. in. c. px.
quidam ſignāt cōtra. j. de reſti. ſpol'. in. c. ſolicite ibi ei nō recipiūtur teſtes
illius qui allegabat ſpōtaneam abiuracōem āte reſtitucōem et hic recipiū
tur āte reſtitucōem ita ſoluebāt quidam hic autem nō allegabat ꝙ ſpolia
tus ſed eciam cōpulſus nolēs tradiderit vel eciam renūciauerit nam ſi iſtud

excepcio fine cause cognicio
ne sit admittenda ¶ Et an
actoris qui sponte non re
nunciauit an rei de sponta-
nea renunciacione debeāt
probaciones admitti Sic
tue experiencie respondemus
quod hic nulla racio verisimi
le reddit ut quisquam beneficia
um multis forte laboribus
et expensis acquisitum quo
sustentari debet facile sine
magna causa sponte sua re
signet. Ideoque superuacu-
um esse nō credimus cau-
sam resignacionis diligen
ter inquiri quoniam si p
babile .i. non ui non metu nec
oppressione nec interuentu
pecunie nec promissione ex
torta iudex inuenerit maxi
me si nō interuenerit iura-
mentum quod vix fieri de
volūtate propria creditur quod
fere semper a malo est nisi
replicacio canonica fuerit
opposita admittere nō post-
ponat ¶ Porro licet negā
tis factum per rerum natu
ram nulla sit probacio eius
tū qui spontaneā renunc
iacionem negat cum impli
cite et quodammodo repli
cando inficietur super asser
cione sua habito ad digni
tatem et opinionem respe
ctu probaciones credimus
admittendas ¶ Item
In presencia nostra
et infra. Licet igitur
iudex nō semper ad vnam
speciem probacionis appli
cet mentem suam sed ex co
fessionibus deposicionibus
allegacionibus et alijs que
in eius presencia proponūtur
formet animi sui motum.
Et tanta sit iudicialis au
ctoritas vt semper pro ip
so presumi debeat donec contra
ipsum aliquid legitime co
probetur quia si tu coram
dulmen. et eius conuidice
nichil penitus probauis
ses standum sentencie fue
rat nisi aduersarius eam
ostenderet irritandam qui
a tamen propter ista consti-
tit de ipsius renunciacione
spontanea per quasdam e
piscoporum litteras et con
fessionem ipsius nos ei su
per eadem abbacia silenciū
duximus imponendum ¶
Clemens tercius
Sane dilecto fratri no
stro .J. presbitero car
dinali tunc ap. se. leg. nos
meminimus iniunxisse vt
P. subdyaconum canoni
cum in prebenda ecclesia insti-
tuere procuraret qui man
datis nostris obtemperans
ibidem instituit i canonicū

fecisset non admitterentur contra eum probaciones vt ibidem sed ubi constitit non
spoliatus licet enim presumatur pro eo quod iniuriis istud fecerit auditur tamē
aduersarius volens probare spontaneam abrenunciacionem qua etiam probata si
iterum spoliatus velit replicare quod non sponte bene auditur ¶ Ad hoc ut nul
lum sit contrarium ita dicas quod hic et illa solicite i diuersis casibus loquūtur nec se
tangunt qui enim per vim vel
metum renunciat iuri suo re
nec quod renunciacio quia i
stud voluit licet coactus et
sic amisit dominiū ex toto nā
coacta voluntas voluntas est
ut xv. q. i. merito et ff. quod me-
tus cau. l. si mulier in § si metu et
in l. metum aūt ij. in § sed quod
pretor et sic locum habet in
isto casu actio quod me. cau.
que appellatur actio pretoria
ut ff. e. ti. in § si metu et in i
sto casu loquitur ista decre.
nec talis dicitur proprie spolia
tus sed tantum compulsus nam
quasi volens tradidit et etiā
renunciauit vnde non poterit
petere restitucionem cum nō
fuerit spoliatus ymmo domi
nium tradidit licet per metū
ut dictum est Sed datur ei
dem actio pretoria quod me
tus cau. et hic ei agebat sim
pliciter actione in rem peten
do suam ec. sed tamen sibi op
ponebatur spontanea abre
nunciacio videlicet cum res est tra
dita per metum agitur per a
ctionem in rem et etiam in p
sonam et si tantum promissio
facta est per metum et tantū
agatur ut res tradatur ha
bet excepcionem quod me.
cau. ut ff. quod me. cau. l. me
tum in § sed quod pretor si
qui spoliatur remanet dñs
vel quasi et perdit solam pos
sessionem et in isto casu locū
habet interdictum possessoriū
et in hoc casu loquitur illa so
licite et ibidem renunciauit
spoliatus et secundum hoc nul
la excepcio potest opponi que
tangit dominium et qui petit re
stitui quia spoliacionis que-
stio est priuilegiata .j. de or
di. cog. super possessione nec
enim referri pōt spoliato que
stio proprie. cum non habeat
ius vel etiam cum nō sit ca
nonice institutus ut .j. de re
sti. spol. item cum quis et in
c. ex litteris et c. ex conquestio
ne et ideo in casu illius c. soli
cite non auditur qui refert ei
dem in questionem quod sponte re
nunciauit vel etiam abiura
uit quia etiam isti duo simul nō possunt stare quod vnus petat restitui et ad
uersarius agat de proprietate istud esset contra ordinem iuris ut. C. de rei vendi. or
dinarij sed et hic petebat ec. agendo reali actione simpliciter vnde aduersa
rius potest obicere excep. peremptoriam et docere de iure suo et actor poterit
replicare et sic vterque docere debet de sua intencione secundum quod hic sit ut
dicit in fi. et in fine apparebit quis melius probabit et ita plana est que con
sueuit difficil. reputari ¶ Non ui .s. compulsiua sed tantum sponte ¶ Nec
metu et tamen metus in se continet vim et ita superflue dicit non ui ut. ff. quod
me. cau. l. ij. ¶ Nec oppressione ut. C. quod me. cau. per impressionem etiā
in talibus donari nō debet ut .j. de pac. cum pridem ¶ Pecunie que etiam
pro expensis in talibus non debet donari ut .j. de pac. cum pridem et .j. de
re. permu. ad questionem et ex eo quod dicit non interueniente pecunia videtur a contra

rio sensu quod si interueniente pecunia renunciauisset talis renūciacio nō
tenuisset et sic eidem restitueretur ec. sed hoc est falsum quia licet renū
ciacio non teneat iste tamen priuari debet nam simoniam iste com
misit pecuniam recipiendo pro re spirituali et isto potest suppleri
maxime si restitueretur in isto casu nam de de gracia sola istud fie
ret ¶ Nec promissi
onem in casu isto be
ne restitueretur ob
dolum aduersarij sic
j. e. sane ¶ A malo
est videlicet non cre
dentis ut xxij. q. i. in
c. ita ergo et .j. de iu
reiuran. et si xps ¶
Replicacio videlicet
quod non sponte renū
ciauit ¶ Posita et
probata .s. ut sequitur
in § porro ¶ Re
plicacio canonica .s.
ut actor neget se
sponte renūciasse
¶ Admittere maxi
me cum effectu nam
si probabit iustam cau
sam resignacionis si
ue renunciacionis
obtinebit nisi etiam
actor per replicacio
nem excepcionē re
pellat et istud ē quod
sequitur nisi replica
cio .ac. ¶ Negantis
de ista negatiua di
ctum est .s. de elec.
bone .i. vnde tu dic
ut ibidem ¶ Negat
est enim quoddam
factū pregnans quod
includit in se affir
matiuam hanc .s. co
actus renunciaui quod
ista proposicio nō spō
te resignaui inclu
dit in se istam affir
matiuam coactus re
nunciaui et istam p
bat actor in suam re
plicacionem sic. C. de
codicil. nec codicil
los et .j. de succes. ab
intes. cum dil. et iij.
q. ix. iudicis ¶ Infi
cietur .i. neg suam
spontaneam renun
ciacionem .i. ¶ Ad di
gnitatem videlicet te
stium et sic autem ni
semper statur nume
ro testium ymmo co
siderari debet testium
dignitas et alia de
quibus nos habe
mus iiij. q. iij. si testes cum duobus § sequentibus et .j. de testi. in
nri sic etiam et in eleccionibus ut .s. de elec. ec. vestra ubi de hoc et
sic obtinebit ille qui melius de sua intencione probabit Sed qua
liter pronunciabit iudex hic nōne enim pronunciare debet quod non spō
te renunciauit et videtur quod sic cum etiam super hijs inducuntur te
stes sed istud non videtur ymmo videtur quod etiam iudex debeat p
nunciare super questione principali que est de restitucione eccle. de
ista materia videlicet vtrum debeat iudex pronunciare super incidenti l. ñ
dicetur .j. de ordine cog. intelleximus hic autem possit dici iure no
uo quod et procedi possit lite non contes. super principali hic autem finē
negocium per iuramentum vt notatur .j. de litis contestacione et in co
alio lugd. vel etiam in casu isto confitebatur reus quod beneficium

actori pertinuit et sic autē non fuit tunc necesse ꝯtestacione alia a lij vero intelligunt istā litterā habito respectu ad dignitatem personarum tantum nam si ille qui dicit ꝙ metu renunciauit esset homo preclare dignitatis ⁊ opi· tunc presumpcio esset ꝯ eum qui dicit ꝙ non sponte renunciauit ut. ff. quod me·cau·l·nō est ꝓcog̃ quia magis aperte ꝓbaciones requiruntur ab eodem ut in·l·illa dicitur ⁊ nichilominus respectus est habendus ad dignitatem ⁊ opinionē testium ut dictum est si eīn ille qui obicit qḋ spōte renunciauit habeat meliores testes tūc ei stabitur non obstante dignitate al terius ar·illius decr. quia nō est verisimile ·j· de presūpc. ⁊ hic in ·v·nulla racō ꝯc·et tamen recipiuntur ꝓbaciones ꝙ sponte renūciauit in casu istō posset dici iure nouo ꝙ ista exceptio abiuracionis sponte facte impedi at lit·ꝯtes. super questione principali ciui negocium per iuramentum sit finitum ut·j· de lit·ꝯtes.m·c· vno et istud reus de plano confitebatur·l·ꝙ beneficium illud qḋ actor petebat ad ipsum actorem pertinuit sed tñ illud spōte renūciauit ⁊ sic nō fuit alia ꝯtesta cio necessaria·h·

subdiaconum memoratū et infra ❡ Postmodum idem ·h· quorundam vestrum ductus consilio litteras suas vobis reddēs vestre misericordie se subiecit et infra ❡ Quia vero vnde misericordiaȝ debuit impetrare inde cogitur dispendiuȝ sustinere mandamus quatenus h̄ non obstante ipsum in fratrem et canonicum admittatis ❡ Innocē cius iij · wiclioseñ· ar̄epo

Quod in dubijs ⁊ in fra· Hijs preterea qui beneficium ecclesiasticum sibi collatum sponte i manu laycali resignantes illud denuo a layco susceperunt eodem beneficio sunt spoliādi licet resignacō ta

Isti presencia casus duo electi fuerunt ad quandam abbaciaȝ ·h· et quidam alij vnde causa fuit ꝯmissa quibusdam iudicibus vel eciam per ordinarium ei tractabatur fuit sentencia lata ꝯ dictum ·h· et alteri fuit adiudicata iste ·h· appellauit ei ap. fuit ꝯmissa epō dulmeñ· ⁊ eius ꝯiudicia coram quibus dicebat ·h· sentenciam prioꝝ iudicum nō valere quia in sentencia nō querebat causa quare ꝯ eum sentencia lata esset et preterea quia pars aduersa probare debebat sentēciam iustam fuisse tunc in ꝯtrariū respondebat ꝙ ista non fuit necessaria ⁊ presumendū est pro sentencia iudicis ꝙ semper rite fuerit lata demum causa ista delata est ad dñm papam dñs papa auditis hincinde ꝓpositis dicit ꝙ iudex nō semper debet animū suum applicare ad vnam speciem ꝓbacionis pꝛimo omnia debet ꝯsiderare que in eius presencia fiunt ⁊ ex hijs debet animi sui motum ꝯfirmare ⁊ formare sentenciam ⁊ pro sentencia semper presumitur donec in ꝯtrarium aliquid ostendatur videlicet ꝓpter iudicis auctoritatem ⁊ si nichil esset ꝓbatum coram epō dulmensi ⁊ suo ꝯiudice standum est sentencie nisi iste ·h· eam ostēderet irritā dam tamen quia ꝯstitit domino pape per litteras quorundam episcopoꝝ ⁊ per ꝯfessionem eiusdem ·h· de renunciacōne spontanea imponit eidem silenciū super dicta abbacia ⁊ intellige ꝙ renunciacio facta ante electōnem aduersarij ipsius ·h· ad hoc ut renunciacō talis operetur aliquid ſ·ō de elec·cum inter ·h·i·⁊ de hijs que fiunt a maiori par·c·ex ore ar·j· de arbi·ex parte ⁊ hoc est verū secundum vnū casū secus secundū alium casum vt puta iste se opposuit in alia electione facta a ❡ Ad vnam speciem sic ·ff· ob carmen in ꝯ si ⁊ iiij·q·iij·si testes ꝯ item in criminali et ·j· de re iudi· causam ❡ Presumi sic ·j· de re iudi siāt ⁊ ·c·cum inter nos ⁊ ·ff· de regul iuris res iudi· ❡ Pro ipsō ·i· pro sentencia ipsius ❡ Standum hic est ar·ꝯ jo·qui dicebat ꝙ in causa ap·victor necesse habebat sentenciam probare recte latam fuisse ⁊ hoc per illam auté· de hijs que ingredi ad ap·in·coll·v·vbi dicit ꝙ victores non alit̄ ponantur ni sentencijs ꝙ si eas recte latas monstrauerint sed tamen dicendum est ꝙ

semper statur sentēcie nisi ꝓbetur ꝙ sit iniusta ut·C·de ap·in·l·qui ad ciuilia et·C·ut cau·pub·ꝯsit tutor in·l·vna detegere enim debet sentencie iniquitatē rei ut·ff·si pen ap·l·i·in ꝯ·i·⁊ eciam docere debet se iuste appellauisse ut ·j· de ap·cum in eccl̄a Sed quid respondeb. aut· dic·ꝙ eciam eo ipso ꝙ nō reprobatur sentencia eam ꝓbat iustam ut·C·qui nō pos·miti·super seruis in l·xij· Si autem quis diceret sentēciam iniustam esse racione ꝓcessus ut ꝙ diceret non fuisse litē ꝯtes·vel eciam ordo iudiciarius non fuit seruatus in alijs tunc eīn necesse habet docere sentenciam iniustam videlicet per ipsum processum ut·j·de ꝓbac· quoniam ꝯ dic ut ibidem no·in ꝯ. vltime note ❡ Episcoporum in quoꝝ eciam presencia ipse renunciauerat ❡ Litteras quibus aūt litteris quandoq; eciam standum est ut·j·de probac·in·c·post cessionem ⁊ p·q·iij cum ❡ Confessionem eius ⁊ istud solū sufficit nā in iure confessos pro ꝯiudicis placet haberi ut·C·de ꝯfes·l·vnica ·j·de ꝯfes·cum super ⁊ c·vltimo johannes.

hium facta layco nullam obtineat firmitatem ❡ Idē eborensi archiepiscopo

Ad supplicacionem ragusin· archiepiscopi eum a cura qua tenebatur ec·raguntineñ duximꝰ eo absol· ꝙ ibi nō poterat secure morari ⁊ si accessisset haberet ad illam mortis sibi periculum imminebat Ne vero id in vituperium ministerij nostri defectum in rebus temporalibus paciatur mandamus quatenus ꝙ de liberalitate regia a cōcessione tua in episcopatu cardeoli ⁊ ecclesia de malebroñ ē illi collatum ad sustentacionem conserues ipsius Cui concessimus vt i ipō episcopatu absq; vsu

Sane instituit et eciam canonicos suspendit ut patꝫ in integra ❡ Ductus consilio eciam in fraudem ⁊ eciam sui lucri causa vnde erat in dol'·vt·ff·de dol·in·l·si cū scires ⁊ ex consilio fraudulento obligabantur ut·ff·de regul iuris ꝯsilij nō fraudulenti vnde ꝯ illos habuit actionem de dol' tamen apud se debuit explorare utrum eidē tale ꝯsilium sibi expediret ut·ff·man·l·ij·in fine naȝ nō tenebatur sequi ꝯsilium tale ut xiiij·q·i·in·c· quod predicatur vnde videtur ꝙ non teneantur sed tamen bene tenerentur si quid istud constaret ⁊ si eciam vellet id allegare tunc deberet ꝓbare ut·ff·de ꝓbac·quociens in ꝯ qui dolo ſ tamen hic presumitur dolus vnde ipsum recipere compelluntur ❡ Reddens ⁊ sic tradendo litteras renūciauit iuri suo sic·j· de pac·cum pridem ⁊ donatis et traditis instrumentis mancipiorum mancipia ipsa donata intelligunt ut·C·de dona·l·i·⁊ qui cirographum legauit et actiones eciam que ibidem ꝯtinent legauit ut ff·de l·iij·qui cirographum et qui obligauit instrumenta suoꝝ agrorum de ipsis intelligit cogitauisse ut·C·que res pig·pos·ob·l·ij· Item si restitui tibi caucionem pignoris iure pignoris videor remisisse ut·C·de remis·pig·in·l·creditorem ⁊·ff·de pac· l·ij·secus est si restituo pignus nam nichilominus debitū petere possū ut·ff de pac·l·iij· Item racō diuersitatis est nam in altero est vtilitas ſ non i altero ar·ꝯ·j·c·veniens so·ut ibi ❡ Sustinere sic·j·de fideius· peruenit et sic aūt ipi reddebant mala pro bonis et hec quidam maloꝝ sunt vnde eis nocet ut xxiij·q·iij·sex sunt differencie ⁊ eciam exhibicō siue reuerencie siue bonorum impensus non debet esse damnosus ut·ff·de furtis in·l·fuius communis in ꝯ quod vero ⁊·ff·quemadmodū testa·aperi·in·l·ſ si quis ⁊ ideo quia decepᵗus fuit promissionibus eidem subuenit ut·s·c·c·super h̄ nam deceptis et nō decipientibus iura subueniunt ut·ff·ad vell·in·l·ij·ꝯ·i·⁊·j·de reꝝ permuta· c·cum vniuersoꝝ et·j·de dona·inter vir·et·C·si minor se maio·dixe·l·ij· Sed qualiter iste audit cum nullum ius habeat et nemo sine actione experitur ut.ff·de neg·ges·si pupill·in ꝯ si·verum est ꝙ nullum ius habet sed quia iste implorauit officium iudicis ideo admittit ꝯ eos qui eum taliter deceperunt ꝙ cum deficit actio tunc iudicis offi·est implorandum vt·j·de offi·iud c·officiū ⁊·ff·de minori·in cause ij·verisimile tu habes ·j·de pac·cum pridē et ibi offici·iudi·implorauit naȝ al' nō audiretur ut ar·ō·de elec·cū inter· h senioꝛem sed tamen potest dici ꝙ per restitucōem istaꝝ litteraꝝ nō renunciauit institucioni quaȝ habuit a legato autoritate se·ap·quia nō renūciauit facto legati per talem restitucionem subiciendo se eoꝝ misericordie ⁊ ita de iure fuit auditus ❡ Admittatis donari executoribus super hoc ut patꝫ in integra

Quod in dubijs nō eīn videtur ꝙ tal' renunciacio teneat nisi in manu eius fiat a quo beneficiū recepit ut vi·q·ij·deniq; et

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

xviij. q. ij. in c. abbas. et in auten. de defen. ciui. in § niterim coll. iij. et ff. de origi. iuris. l. ij. in § et cum placuiss. ar. xxvij. q. ij. gonsaldus et op. ar. C. de defen. ciuit. in l. fi. et. s. e. admonet in fine et hic etiam in fi. so. verum est quod quantum ad eccl'as vel quantum ad superiorem talis renunciacio non tenet quin ec clesia vel superior cum possit repetere si velit ut vij. q. ij. c. non oportet et ci am superior ut xxxiij. q. v. mu lier sed ipse non potest eam repetere et ita quo ad se te net nam et si mutilis sit talis renunciacio tamen in se pa ctum tacitum habet ne repe tat sicut acceptilacio est mutu lis ut. ff. de pac. si vnus in § pl. et. ff. de acceptil. in l. si ac ceptilatum et vij. q. i. eos ar contra ff. de acceptil. l. an inutil in prin. et quia etiam postea de manu layci recepit suspen sus est ut xvi. q. vlti. in c. si quis deinceps et in c. se. pri mo plus dicit concil' gene ra le quod qui consentit electioni de se facte per secul' potestatis abusum ineligibil' efficitur ut. s. de elec. quisquis ar. contra j. de iure patro. preterea ex pone verbum istud omnino ne priuetur videlicet fideliuz cum iam sit priuatus omnium one sanctorum recipiendo eccle siam de manu layci ic. autem dicebat hic quod clericus qui sic recepit beneficium de manu layci suspensus erat ipso iure per c. si quis deinceps quod tamen satis concedi poss. sed predicta decre. preterea contra di cit ut dictum est et in c. si quis concilium general' aliam pe nam imponit quia efficitur i eligibil' et ideo melius vide tur dicendum quod illa iura xvi q. vij. si quis deinceps et c. se. que dicunt quod clerici qui isto faciunt sunt suspensi et lay ci etiam qui instituunt cleri cos sunt excommunicati non tamen tenent in hoc ut et ipso iure penam imponant primo ho die sunt layci excommunicandi et cleri ci qui recipiunt bene ficia suspend. et nichilominus etiam ineligibil' fiunt per iura illa j. de iure patro. preterea et. s. de elec. quisquis joh an.

Ad supplicacionem mo rari forsitan propter intem periem aeris ut lxxiiij. di. c. quorundam et quia etiam ip se capitales inimicos habe bat ut. s. de elec. bone. i. Defectum sic xc. ij. di. c. vpa ceni in. v. mendicare inse'x

Ad sustentacionem huic ei prouidendum est in beneficio quod non crimen sum mo causa necessitatis ab officio abducit ut vij. q. i. in c. quamuis triste sed ma le meritum egestate propria debet laborare ut. ff. depositi bona fides et meri to huic est prouidendum nam et depositario subuenitur in necessarijs ut. l. di. studeat erit autem iste tanquam plebanus istius ec. ¶ Absque vsu pallij ar contra C. quemadmodum ciuil' mu. induciam. l. ij. in l. x. quam maioribus honoribus fun cto non est licitum ad minores honores descendere ut dicit lex predicta et ar. ad idem xcij. di. legimus in fine et. s. de transla. c. licet et c. i. johannes

Nisi cum pridem prouitatis quasi credens quod cedendo placeas deo Sanctificatio sicut ieremias ¶ Ministerium videlicet quod ministerium est priuilegiatum ut. j. de sta. mo. quod dei timor ¶ Cui iste videlicet iere mias qui etiam predicacionis officium recusabat ut vij. q. i. in scripturis

pallij officium episcopa le valeat exercere tibi tan quam metropolitano reueren ciam et obedienciam impen surus ¶ Item epo calarit.

Nisi cum pridem et infra Si i huiusmodi cessi one frugem melioris vite tibi promittis scire te de bes non esse sanctificato in vtero sanctiorem et ideo non oportet te predicacionis iam suscepte deserere ministe rium cum ille cuius fieri ba iulus recusabat tandem pre dicando recepit verbum dei ¶ Quod si forsitan humi litatis causa de culmine que ris pontificali descendere eo ipso videris humilitatis e rigere male verticem quod te mimus in resignandi propo sito exhibes pertinacem ¶ Quia tunc in te veram hu militatem custodies cum et per eam locum sublimem fugies et per obedienciam non dimittes ¶ Intueri te ita quod volumus quod hec sunt illa per que cedendi episcopus potest licenciam postulare ¶ Consciencia criminis debilitas corporis defectus sciencie atque malicia ple bis graue scandalum irre gularitasque persone sed in omnibus hijs est obseruan

da cautela ¶ Propter con scienciam nostri criminis cedendi potest licencia po stulari et forsitan non cuius libet sed dumtaxat illius propter quod ipsius officij execucio post peractam pe nitenciam etiam impeditur cum si omnes quos argu it consciencia cuiuslibet cul pe cederent pauci vel nulli in illo ministerio remane rent et infra. ¶ Alia vero causa est debilitas corpora lis que vel ex infirmitate vel ex senectute procedit nec tamen omnis sed illa solum modo per quam impotens redditur ad exequendum of ficium pastorale Nam si per qualibet debilitate corpora li suscepte seruitutis officia um posset deseri frustra se fateretur apostolus in su is infirmitatibus gloriari Cum interdum non plus hortetur senilis debilitas a liquem cedere quam moralis maturitas que in senibus es se solet ipsum suadet in suo officio permanere. e. pro ta libus. n. de se dicit apl's cum infirmor tunc forcior sum quia nonnunquam infirmitas corporis fortitudinem cor dis augmentat Pro defectu quorum sciencie plerumque pot

Cuius videlicet verbi dei ¶ Quod si forsitan illud forsitan non videtur poni dubitatiue sed tamen affirmatiue sic ut xxxiij. q. ij. ad monere j. de peniten. et re. de pe. di. i. quod obiec. et. ff. de re. vendi. item si in § i. et etiam verba sequencia istud idem innuunt et. s. de fide. su per litteris in. v. forsan. ¶ Irregulares vnde uersus Hoc vix esse potest quod quis sine crimine viuat ¶ Dumtaxat illius ex isto loco colligitur quod pro nullo crimine potest renunciare e piscopus sine licen cia domini pape quantumcumque etiam grauis sed tamen super hoc quidam dicunt quod nullus criminosus nullus etiam irregu laris potest sine do mini pape licencia re nunciare ar. j. e. c. p rimo in. v. vnde qui dam in § quecumque et di. q. iij. denique et ff de administra. tu. in l. tuto res in § qui se e ciam si talis sit qui titulum non habeat vt si simoniacus vel etiam intrusus in mo re tamen ob necessi tatem renunciare pos sent ar. illius c. xvij. q. iiij. si quis suaden te dyabolo. et jo. dicunt quod etiam simoniacus et intrusus non habent titulum primo fures et inuasores sunt ut i. q. i. ordinaciones et ix. q. i. ordinacio nes et ideo quanto plus rem tenent tanto ma gis etiam ipsi peccant et fur semper est in mora ut. ff. de cond. furti. si pro fure in § p. quia non dimittitur pec catum etc. ar. xiiij. q vi. si res aliena vnde dicunt quod etiam re nunciare possunt sine licencia domini pape nam et ipsi ad hoc tenentur canonis au tori. ut i. q. i. si quis neque in alijs enim qui titulum habent se cus est nam ibidem est necessaria domi ni pape licencia ut hic dicit et ar. j. e. i c. primo in § pris et in se. sed tamen istam litteram contradicit videlicet non cuiuslibet sed illius dumtaxat cuius execucio post penitenciam peractam impedi tur. sed tamen ista duo crimina talia sunt. et sic autem videtur quod etiam hic sit petenda licencia nam licet titulum non habeat tamen simoniacus videtur titulum habere cum per eleccionem habuit ec clesiam quo ad communem opinionem titulum habet fere occulta fuerit simonia vnde saltem propter hoc tenetur licenciam petere et ci etiam potest subesse nam si bene administrauit tunc enim dominus papa de facili dispensabit cum eo ut ar. j. e. c. in § persone vero satis enim possi hic dici quod intrusus omnino cedere debet quia nec quantum ad opinio nem nec etiam quantum ad veritatem titulum habet ¶ Que sit ergo crimi na que post penitenciam peractam impediant execucionem ordinis dic quod

quis petere ceſſionē quia
cum ipſa cura ſpiritualiū
adminiſtrationē ſit potiſ
ſim· neceſſaria ⁊ cura curaꝝ
temporalium oportuna.
Preſul qui cōmiſſam ſibi
debet eccleſiam regere in u
triſqꝫ ſalubriter ei renunciā
at ſi ſcientiam in qua ipſaꝫ
regat ignorat Cu·n·i
quit dñs ſcientiam repu:
liſti ⁊ ego te repellā ne ſa
cerdocio fungaris m̄ qꝫ
et ſi deſideranda ſit emines
ſciencia in paſtore in eo ta
men ſit competens tollerā
da quia ſciencia ſecundum
apoſtoluꝫ inflat caritas aut
edificat ⁊ ideo imperfectū
ſciencie ſupplere poteſt per
fectio caritatis Propter
maliciam autem plebis co
gitur interdum prelatus
ab ipſius regimine decli:
nare quādo plebs adeo du
re ceruicis exiſtit ut ꝓfice
re nequeat apud ipſam ſꝫ
ꝓpter eiꝰ duriciā quo ma:
gis ſatagit eo magis iuſto
iudicio deficere permittat
dicente domino p ꝓphetaꝫ
linguam tuā adherere faci
am palato tuo quia diu ex
aſperans eſt ⁊ apl'i legun
tur dixiſſe iudeis ecce duer
timur ad gentes quia ver
bi dei vos idignos feciſtis

non tamen pro qualibet
culpa paſtor debet gregeꝫ
deſerere ne mercenario cō
paretur qui vidit lupum
venientem ⁊ dimittit oues
et fugit ſed de ſuperioris
licencia tunc demū poteſt
non tam timide fugere qꝫ
proiude declinare cū oues
conuertuntur in lupos et
qui debuerant humiliter
obedire iam irreuocabilit
contradicunt Cum ſi ta
les ſint pro crimine grauı
ter puniendi ſunt tamē ꝓ
tempore validiter tolleran:
di quia qui nimis emūgit
ſanguinem elicit Pro g
ui quoqꝫ ſcandalo euitan
do cum alter ſe dari non po
terit licet epiſcopo petere
ceſſionem ne plus tempora
lem honorem qꝫ eternam
videatur affectare ſaluteꝫ
Memor illius qđ dicit apo
ſtolus ſi eſca ſcandalizaue
rit fratrem meum non mā
ducabo carnem ineternū
ſed inter ſcandalum et ſcā
dalum eſt ſubtiliter diſtin
guendum ſicut dominꝰ ip
ſe diſtinxit cum dixiſſent
apoſtoli ſcis quia phariſei
audito hoc verbo ſcanda
lizantur reſpondit ſinite ce
ci ſunt et duces cecoꝝ ali
bi vo dixit q̄ ſcādalizauerit

ſimo· ut ·i·q·i erga ſimoniacos ⁊ ·j· de ſimo· tāta ¶ Item homicidi
um ut·l·di· miror et ·j· de tempori· ord· c· vltimo et de iſtis duobus
criminibus nos expreſſe habemus ·j· de accuſa· inquiſicionis Item
ſecundum jo· omne peccatum quod ipſo iure irrogat infamiam ut
iij q· vij· in ꝑ porro quia licet culpa per penitenciam tollatur tamē
infamia non abolet
ut· ij· q· iij· in ꝑ hinc
colligitur de hoc no
tatur ·j· de tempori·
et quali· ordi· ex de
note in iſtis eñi cri
minibus que poſt
penitenciam impedi
unt execucionem or
dinis aut beneficij
retencionem debet
petere epiſcopus ce
dendi licenciam naꝫ
penitere non poteſt
niſi renunciet· in a
lijs autem crimini:
bus de quibus pōt
penitere remanendo
in ſuo officio non te
netur petere ceſſionē
ar· illius decre· ·j· de
tempori· ordi· in c· vl
mo Debilis igna
rus male conſcius irre
gularis. Quoniaꝫ
mala plebs audit
dans ſcandal'. cede
re poſſunt ¶ Cu
iuſlibet culpe iſtud
eſt contra illos qui
dicunt omne crimen
inducere irregulari
tatem ¶ Pauci nā
res pene q̄ naturam
eſt ut quis ſit ſine
peccato ut xxv· di· in
ꝑ nūc autē ⁊ lxxi
di· apl'os in ſi· ſic ·j·
de preben· in c· pl'·
¶ Impotens talis
eñi morbus dicitur
ſonticus quamqꝫ
rei agende impedim
to eſt detentus ſeu a
ſtrictus ut· ff· de ver
bo· ſig· morbus ⁊ ff
de re iudi· queſitum
vij· q· i· c· illud ¶ In
firmitas qñ ſenior
ſpūs ad ſublimiora
aſcendit ut· ſ· e· c· lit
teras ¶ Plerumqꝫ
niſi eſſꝫ talis ſciencia
quā cito diſcere ꝑt
ad quod ſemper te
netur epūs ut xxxviij
di· c· vltimo vnde di
cit iuris ꝯſultus ſi v
num pedem tenerē in ſepulchro adhuc tamen addiſcere vellē ut
ff· de fidei ꝯmiſ· liberta in· l· apud iulianum ⁊ xxiij· q· iij· ſi habea
in a dicit aug· ſe ab annicullo puero velle addiſcere ut ·i· c· ſi habeſ
¶ Spiritualium ut xxxviij· di· per totū ¶ Temporalium ut lxxx
vi· di· fratrem noſtrum ⁊ lxxxix· di· petrus ⁊ xx· di· in ꝑ ·i· ⁊ merito
neceſſaria eſt ſciencia ſpiritualium ⁊ eciam temporalium nam in
hijs alios debet epūs docere ⁊ non aliorum doctrina epiſcopus i
digere non debet ut· ij· q· vij· conuenientibus ⁊ in autē· de ſan· e
pi· in ꝑ in hoc damus ¶ Commiſſam videlicet ſciencia ¶ In vtr
qꝫ videlicet tam in temporalibus q̄ eciam in ſpiritualibus ¶ Tolle
randa ut· ſ· de elec· cum nobis o'im ⁊ ·j· de preben· in c· venerabilē
¶ Repuliſti xxxviij· di· omnes pſallentes in ſi· ¶ Plebis ſic vij· q· i·

in ꝑ hoc tunc ſeruium ⁊ in· c· vltimo ¶ Quo· i· q̄tum ¶ Ro· i· in tantum
¶ Adherere faciam ·i· tacere faciam ¶ Exaſperans populꝰ iſrahel ¶ Pro
qualibet culpa videlicet ſubditoꝝ ¶ Fugit ut xxiij· q· iiij· in· c· tres perſo:
nas ¶ Validiter nam quandoqꝫ doctrine debet ſeueritas diſciplinie ut xxiij· q·
iiij· ne admiſſo· ⁊ ·c· non poteſt ⁊ xi· q· iij· quando ¶ Elicit ut iiij· di· deniqꝫ
et alibi noli eſſe minus iu
ſtus nam ⁊ iuſtus quandoqꝫ
in ſua iuſticia perit ut ij· q· vij
in ꝑ de hijs et de pe· di· i· in· c
ſerpens ¶ Si eſca ut· j· de
noui ope· nunci· cum ex inīu
ſto ¶ Diſtinguendum vide
licet ut greg· diſtinguit ſup
ezechiel'· in om'l'· vij· vtrum
ſcandalum ſine peccato eui
tare poſſumus an nō nam q̄
tumcumqꝫ poſſumus ſcāda
lum ſine peccato euitare de
bemus alioquin vtilius ſcan
dalum naſci permittitur q̄ꝫ veri
tas relinquatur ut· j· de regu
lis iuris ſcandalizauerit veri
tas enim bone vite vel eciaꝫ
iuſticie nūq̄ꝫ eſt deſerenda
diſcipline autem quandoqꝫ
ſ· tunc debet deſeri veritas di
ſcipline quando multitudo
peccancium eſt in cauſa non
tamen defendere uolunt qđ
faciunt vel eciam excuſare ut
ar· xliij· di· commeſſaciones
vbi de hoc ⁊ ·l· di· ut conſtitu
eretur et ·j· de cl'i· exꝯmu· ·l· in
terdic· in· c· latores Si vero
defendere uolunt maluꝫ qđ
faciunt ⁊ eciam excuſare il
lud quaſi ex auctoritate tunc
etenim multitudini non eſt
parcendum videlicet ꝓpt' ſcā
dalum ut de pe· di· vi· c· i· in
ſi· et ar· lxxxij· di· plurimos
et vij· q· i· in ꝑ cum autem in
ū· ſecundum de hoc dicitur ·j· de
tempo· ordi· ſane in tercia no
ta ¶ Hoc verbo videlicet n̄
eſſe quod in os intrat ſed tā
tum quod ex ore ꝓcedit coin
quinat hominem nam tunc
dixerunt apl'i ſcis quia pha
riſei quoꝝ religio erat in ci
bis diſcernendis audito ſꝫ
verbo ⁊c· iſꝫ alibi ut xi· q· iij
inter verba ¶ Sinite quaſi
non eſt curandum de eorum
ſcandal' ¶ Vnius uxoris ui
rum ·i· monogamū ut in de
cre· in tractatu ordinandoꝝ
in pluribus locis ¶ Regu
lariter miniſtrauit nam al' q̄
tumcumqꝫ irregularis ſit nō
poteſt regulariter miniſtrare
ex hijs eñi que inordinate ſūt
acta non poteſt aliquid ordi
nabiliter fieri ut· j· de accuſ· qualiter et quando ⁊ dic regulariter· i· lauda
biliter ¶ Non potuit ·i· non debuerit de iure tempore ſue excōmunicacionis
eciā ⁊ ſicut eſt ar· q̄ illud dicimur poſſe quod de iure poſſumus ut xxij· q· ij
faciat homo ⁊ ar· ſ· de iḣe· ſciſcitatus ſed debuit confiteri ſaltem in ſecreto
ut· ſ· de elec· innotuit ¶ Et culpa nam in culpa fuit ex quo nō manifeſtauit
impedimentum in tempore ſue ꝓmocionis vnde imponi debet ſibi pena cuꝫ
diſpenſatur cum eodem ut ſequens littera dicit cū enim ſi culpa talis ⁊ cau
ſa videlicet ipſa irregularitas occulta ſit diſpenſatur cū eodem videlicet ob
vtilitatem ec· ¶ Culpa latet no ar· ꝓ eorum opinione qui dicunt q̄ pecca
ta latencia faciunt homines irregulares ut ·l· di· in· c· ſacerdos ⁊ ·c· ſacerdo
tes a ꝓprio ſenſu ⁊ in· c· de hijs ar· xxxij· di· in ·c· habuiſſe ar· q̄ xxxij· q· iij· cri
ſtiana ſo· in foro iudiciali non habet vindictam ſed in ſpirituali ¶ Zelotra

i.zelans et viſitens peccata vel etiã͂ exactor criſtitatis ut.i.q.iiij.in.§.eõ
tra ⁊ xxiij.q.i.in.§.i. ¶ Unde patet videlicet a ꝯrio ſenſu ¶ Manzeres ſi
cut in pſtor.legitur ⁊ in rubrica quibus non eſt fas in eccleſiam dei intro
re manzer enĩ ꝓprie dicitur de ſcorto natus Item ſpurius de profeſſo ⁊ ꝓ
feſſa natus Item notus de adulterio natus ſicut dicitur nota febris que affli
git ſicut quartana ⁊ tamen
non eſt vera quartana ſicut
qui videtur verus filius ⁊ ta
men non eſt ⁊ omnes tales
illegittimi ab honoribus re
pelluntur ut.s.de elec.cum i
cunctis ⁊.j.de fil.presb.c.i.in
§.ſi.naturalis enĩ dicitur na
tus de concubina que in do
mo tene.quaſi in domo in lo
co vxoris iuncta ⁊ talis in bo
nis patris ab inteſtato ſucce
dit in duas vncias paterne
ſubſtancie dum tamen alij fi
lij legittimi non exiſtent nec
etiam cum mater ſimul ut.C.de
naturali lib.in auten.licet ⁊
etiam in bonis maternis ſuc
cedunt vna cum legittimis
filijs ut.C.ad ſena.cõſul.orfi
c.ſi qua §.ſi. ¶ Omittamus
et tamen ſtatim ſubiungit de
eo ⁊ eſt color rethoricus qui
dicitur preoccupacio ſimiliter
viij.q.i.c.moyſes in.ſi. ¶
Ociositas iuxta illud ocia ſi
tollas periere cupidinis arcus
¶ Queritur egiſtus quare ſit
factus adulter In promptu cau
ſa eſt deſidioſus erat ⁊ etiã
dicit beatus ieronimus ad
monachum ſemper aliquid
boni operis facito ne te dya
bolus inueniat ociosum ut
de cõ.di.v.nunquã ¶ Spon
ſam tuam ut.s.de tranſl.c.
inter corp.et.ff.ſoluto matri.
ſi cum dotem in §.ſi maritus
et exponi ſponſam.i.militan
tem eccleſiam ¶ Defigendo
manum verba ſunt ſalomo
nis in parabolis fideiuſſori
loquentis qui obligauit ſe
apud extraneum.i.apud cre
ditorem qui eſt extraneus.i.
alius a fideiuſſore ⁊ reo prĩ
cipali ſic etiam epõ defigen
do manum.i.per manualem
obedienciam ſe obligauit ꝓ
ſuis ouibus apud extraneũ
i.apud creditorem ſo.eſt a
pud deum qui ſibi credidit
gregem ſuum mediante me
tropolitano cui facit obediẽ
ciam manualem epõs enim te
netur racionem deo pro ani
mabus ſibi commiſſis ſi ma
le cuſtodierit oues ſuas ut
j.de regulis iuris in.c.pſ. ⁊
exponi apud extraneum.i.a
pud alium nam deus alius ẽ
ab homine in eo ꝙ deus quĩ
ipſe eſt creator ⁊ homo eſt
creatura vel dic ꝙ deus eſt
extraneus a quocumqꝫ xpia
no ⁊ tamen quilibet xpianus
eſt eius filius enim dicitur eſ
ſe in patris poteſtate quouſ
qꝫ eſt emancipatus ⁊ eman
cipatus dicitur extraneus ſi

vnum de puſillis iſtis qui
in me credũt expedit ei ut
ſuſpendatur mola aſinari
a in collo eius et demer.in
profundum maris ¶ Per
ſone vero irregularitas ut
ſi forte ſit bigamus vidue
vel maritus eſt cauſa prop
ter quam licenciam petere
poterit aliquis reſignandi
atteſtante apoſtolo qui di
xit oportet epiſcopum eſſe
vnius vxoris virum non
tamen ꝓpter qꝫlibet irregu
laritatem perſone debet ei
qui regulariter miniſtra
uit cedendi licencia indul
geri vt pote ſi de legittimo
matrimonio non ſit natus
quia licet irregularitatem
huiuſmodi non potuerit
ſubticere ſi tamen ⁊ culpa
latitet ⁊ cauſa cum eo qui
laudabiliter ſuum imple
uit officium iniuncta ſibi
penitencia competenti po
teſt non minus vtiliter qꝫ
miſericorditer diſpenſari.
Ego ſum inquit dominus
zelotes viſitans peccata
patrum in filios vſqꝫ in tẽ
ciam et quartam generaci
onem in hijs qui oderunt
me .i. in hijs qui contra
me paternum odium imi
tantur vnde patet ꝙ illis
qui paterna vicia non ſecũ
tur ꝓprie poſſunt in tali
bus ſuffragari illo diſcre
cionis adhibito moderami
ne ut inter notos ⁊ manze
res naturales ⁊ ſpurios di
ſtinguatur ⁊ infra ¶ Ve
rum ſi ꝓpter alias cauſas
ceſſionem affectes non eſt
in hoc poſtulanti fauendũ
Cum huiuſmodi poſtula
cio videatur non eẽ diſcre
ta quoniam ut id tanqꝫ no

ſtiſimum omittamus ꝙ o
ciositas et voluptas arma
ſunt hoſtis antiqui ad mi
ſera s animas captiuãdas
ꝓpter laboris anguſtias
aut perſecucionis incurſus
non debes deſerere ſponſã
tuam ¶ Cui defigendo ma
num apud extraneum te ſi
de media copulaſti ſciens
ꝙ beati ſunt illi qui perſe
cucionem paciuntur ꝓpter
iuſticiam quoniam cum ꝓ
bati fuerint ac. co.iij.quo
niam repromiſit deus dili
gentibus ſe ſed dices ſpiri
tus vbi vult ſpirat ⁊ ne
ſcis vnde veniat aut quo
vadat ⁊ ideo ñ eſt qui poſ
ſit vias illius perſcrutari
¶ Qui vero ſpiritu dei a
guntur nõ ſũt ſub lege q̃
niam vbi ſpiritus dei ibi li
bertas quare ſi tibi licenci
a ab homine data non fue
rit nichilominus tamen ce
des quia data eſt tibi ceden
di libertas adeo certe deci
pis ſi ſic ſapis ¶ Nã quo
modo ſpiritu dei agitur q̃
contra ſpiritum dei agit ſi
enim vera ſunt que premi
ſimus ymmo quia indubi
tanter ſunt vera procul du
bio contra ſpiritum dei a
git qui aliquid contra veri
tatem attemptat quoniã
ipſe eſt ſpiritus veritatis
¶ Porro ſi dicas ꝙ forſan
eſt alia latens cauſa ꝓpter
quam tibi cedendi volun
tas celitus inſpiratur et
nos ſiquidem reſpondemus
tu quomodo ſcis ꝙ talis i
ſpiracio ſit celeſtis Nonne
recolis ꝙ ille glorioſus põ
tifex martinus dixerit cum
cepiſſet repente iuribus cor
poris deſtitui dñe ſi adhuc

cut ⁊ quilibet alius ⁊ tamẽ eſt eius filius ⁊ ita deus emancipa
uit hominem cui donauit ei liberũ arbitrium faciendi quodlibet bo
num vel malum ⁊ ita dicitur deus extraneus.s. ¶ Illius ſpiritus
i.vias quia non ſunt in homine vie eius ut xlviij.di.in §.neceſſe in
ſi. ¶ Sub lege ut xix.q.ij.due ſunt et.j.de regul.licet ¶ Indubi
tanter quĩ ⁊ nephas
eſt dicere ut ſcriptu
ra mentiatur ut xx
iij.q.v.quid ergo ¶
Pontifex beatus mar
tinus ¶ Illius vi
delicet beati pauli a
poſtoli ¶ Virtutũ
flore.i.operibus vir
tutum quia virtutẽ
nullus poteſt habe
re ſine caritate quo
niam qui vnam vir
tutem habet in actu
omnes habet ⁊ q̃ e
ciam caret vnã om
nibus caret ut xxiij
q.i.ubi ſana fides
et xxxij.q.i.cum re
nunciatur ⁊ de pe.
di.ij.ſi enim inquit
et.j.de regul.iuris
deficeat ¶ Nichil
iuxta illud apl'i ⁊
ſi tradidero corpus
meum ita ut arde
at caritatem autem
non habeam nichil
michi prodeſt ut de cõ
di.iiij.ſolet ⁊ de pe
di.i.in.c.ſi quis au
tem ad finem di.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Cũ multis ut vij.q.i.ibi ¶ Plus ceteris ut xxiij.q.iiij.qs nos ¶ Affectus iuxta illud ¶ Non eſt in medico ſemp releuetur ut eger q̃ q̃nq; vicium eſt materie nõ artificis vt ff.ad.l.acquil.ſi ſeruus in §.ſi calicem ⁊ xliij.di.epiſcopus nec etiam euentus mortaliter me dico qui fuit diligens imputari debet ut.ff.de offi.pre.in.l.illici tas in.§.ſicuti ⁊ ſufficit diligenciam apponere quam poteſt ut xlviij.di.in.c.ſi. et ſi etiam negocium nõ habeat effectum ſufficit tamen vtiliter ceptum ut ff.de neg.geſ.l.ſi an ultro in.§.i.licet enim ſecus ſit in negoci. pupilli ut.ff.e.ti.ſi pupilli in prin.⁊ in l.ſitis ¶ Licet illa ſ.vita contemplatiua ¶ Beatia ergo pocius eſt amplecti danam tenere certũ et dimittere incertũ nos debemus ut de pe di.vij.c.ſi.⁊.ff. de ritu nupci.in.l.ad optiuus in.§.i.ſed tamen vtraq; certa eſt ¶ Iſta videlicet actiua vita ¶ Lye. lya enim lippa erat oculis que quatuor filios genuit ex iacob ſed rachel tantũ duos videlicet ioſep et beniamin.¶ Legiſlatoriſ videlicet moyſi ut xxxvi.di.ſi quis vult ¶ Quapropter i.ob quam cauſam ad preſulatum ut xviij.q.i.c.vno.¶ De hoc licencia qui enim petit licenciam ⁊ eam obtinet compellendus eſt ut cedat

Poſt tranſlacionem liberam etiam ideo potuit eligere vndecunq; ⁊ nota q̃ qui poteſt eligere poteſt etiam poſtulare ut.s.de elec.in cauſis ſed non econuerſo ar.ff.de ritu nupci.generali ſed tamen ſatis poteſt idem dici hic expreſſe habetur q̃ etiam vni poteſt cõmitti poteſtas eligendi ut.s. de elec.cauſam q; ¶ Poſtulando.ſimpliciter non poterat ut quia erat de alia eccl'ia lxiij.di.litteras et lxxi. di.fraternitatem ſ; i poſtulãdo eligi poteſt ut lxiij.di.c.valentinianus ut qui a epiſcopus fuerat ⁊ ideo non eligi ſed poſtulari debet ⁊ iſta fuit cauſa quare fuit poſtulatus ⁊ ñ iſta quia de alia erat eccleſia ut dixit io.de hoc dicitur.s. de elec.cum inter canonicos

ꝑpl'o tuo ſum neceſſari⁹ non re.la.fiat voluntas tua illius exemplum ſecutus qui dixerit cupio diſſolui et eſſe cum criſto manere autem in carne neceſſarium eſt ꝓpter uos et infra ¶ Quippe ſi quantocũq; virtutum flore refulgeas et in te non habeas caritatem nichil comꝓbaris habere Nulla ſiquidẽ maior caritas poteſt eſſe q̃ ut ſuam animã ponat quis pro amicis ſuis Cũ autem ꝓpter hanc deceat te animam tuam pro ſubditis tuis ponere nulla occaſione dummodo proficere ipſis poſſis et ſi nõ omnibus tamen multis ab eorum regimine te conuenit excuſare ¶ Quoniam ſi laboris cauſam pretẽdis exemplum te apoſtoli ſubleuabit qui ſuadet tibi laborem huiuſmodi non refugere dummodo ſe aſſerit pro omnium ſalute plus ceteris laboraſſe quia licet non ſequatur ſemper laborem effectus nichilominus tamen ipſe labor eſt meritorius apud deum iuxta quod legitur reddet deus mercedem laborũ ſeruorum ſuorum et infra ¶ Nec putes q̃ ideo martha malam partem elegerit q̃ cura plurima ſatagebat q̃ maria optimam partem elegit que non auferetur ab ea q̃m licet illa ſit magis ſecura iſta tamen magis fructifera et licet illa magiſ ſuauis hec tamen magis vtil' ¶ Cum in fecunditate ſobolis lippitudo lie rachelis pulchritudini ſit prelata

Quamuis ſimul in vnum et contemplatis eſſe valeas et actiuis legis latoris exemplo qui nunc aſcendebat in montem ut ibi gloriam domini cũ maiori cerneret libertate Nunc vero deſcendebat in caſtra ut cũ utilitate neceſſitatibus populi prouideret quapropter facilius indulgetur ut aſcẽdat monachus ad preſulatũ q̃ preſul ad monachũ deſcendat et infra ¶ Monemus itaq; vt laborem paſtoralis regiminis non recuſes ne fortaſſis ad pedes ſuos cum maria ſperneret te recipere qui ſibi apud te diuertenti ſpreuiſſes cum martha ſollicita miniſtrare et infra ¶ Quia vero i poſtulando cedendi licenciam inſtitiſti tibi te duxim⁹ relinquendũ ut diſtinctis cauſis ꝓpter quas cedere oporteat ſi propter aliq̃ cauſam vtilem ⁊ honeſtam in huiuſmodi ꝓpoſito perſeueres de licencia noſtra cedas alioquin cedendi licenciam auc.ap.tibi ſcias eſſe penitus interdictam. Quoniam ⁊ ſi pennas habeas quibus ſatagis in ſolitudinem aduolare ita tamẽ aſtricte ſũt nexibus preceptorum vt liberũ non habeas abſq; noſtra permiſſione volatum ¶ Idem.h.epo in archiepm rauenn.elec.

POſt tranſlacionem tuam ad eccleſiã rauennacenſem cum prepoſitus ⁊ canonici fauent.in. I eorum canonicum liberã eligendi facultatem vnanimiter contuliſſent ipſe. I. ſancti fridiani lucanũ can.

olim epiſcopum ſaonen-ſem in fauentinum epiſcopum poſtulando elegit ¶ Porro a ſancti fridiani priore ſuper hoc requiſito et obtento conſenſu prepoſitus ⁊ alij poſtulacionem eandem approbari a nobis humiliter pecierunt. Uerum poſtulacionem huiuſmodi videbatur concil. conſtantinopol. capitulum obuiare in quo ſtatutum eſt vt quicumq; de pontificali dignitate ad monachorum vitam et penitencie locum deſcenderet Nequaquam vlterius ad pontificatum reſurgat vnde contra dictum concilium cum ſit vnum ex quatuor principalibus que ſicut quatuor euangelia catholica eccleſia veneratur nullatenus videbatur eadem poſtulacio admittenda ¶ Ceterum quidam ſpirituales caſus inueniuntur in quibus predicto con. non obſtante is qui vitam monachalem elegerit licite rurſum poteſt ad epiſcopatum aſſumi Si enim quiſquam perſecucionum rabie ſeuiente vel prepediente valitudine corporis cum proficere neque at in regimine paſtorali de ſuperioris auctoritate ad monachalem vitam deſcendat perſecucionis vel egritudinis impedimento ceſſante ad epiſcopalem poterit reſurgere dignitatem ¶ Item ſi quis propter litterature defectum ne tanquam cecus ceco ducatum prebeat locum regiminis auc. ap. deſerendo ad ocium ſe contulerit monachale ac per exercitum lectionis ſciencie repperit margaritam procul dubio poterit denuo vocatus a domino cathedram reaſcendere paſtoralem ¶ Ruſus ſi quis cupiditate parentum eo tamen penitus ignorante fuerit epiſcopatum adeptus ⁊ hoc comperto epiſcopatum ipſum de ſuperioris licencia dimittens obſeruanciam elegerit regularem et ſi ad epiſcopatum eundem redire poſtmodum nequeat iuxta canonicas ſanctiones ad alium tamen poterit licite reaſſumi ¶ Quamquam in hijs autem ⁊ in conſimilibus caſibus is qui epiſcopatu dimiſſo monaſticam vitam elegerit reſurgere valeat ad officium paſtorale nihil tamen in hijs contra preſcriptum intelligit concil. attemptari quod in eo caſu

A ſancti fri. no. priore ⁊ a. c. nam ſolus prior non poſſ. alienare perſonam ut ar. xij. q. ij. ſine excep. ⁊ xix. q. iij. ſtatuimus al. precipimus Si autem nollet donare ipſum debet compelli ad illud per ſuperiorem ut. j. de iure patro. nullus in fi. niſi iuſtam cauſam habeat non dandi nam ⁊ tunc non debet compelli ut xiiij. di. litteras ⁊ lxxi. di. c. j. ⁊ ij. ¶ Concilij conſtantinopol. ut vij. q. i. hoc nequaquam ¶ Quia vi delicet ſunt nicenum conſtantinopol. ⁊ epheſinum primum et calcedon. ut xv. di. ſicut ¶ Ceſſante no. ar. quod ceſſante cauſa ceſſat eciam effectus ut i. q. vij. quod pro remedio ⁊ q. i. quod pro neceſſitate ⁊ lv. di. priſcis ⁊ lxi. di. i. § hijs omnibus ⁊ in. c. neofiti ⁊. j. de ap. cum ceſſante at contra xxxij q. i. dixit dominus ⁊ xix. q. ij. due ſunt ſo. ſi enim propter cauſam diſpenſacio fiat vel aliquod ſimile tunc cauſa ceſſante ceſſat eciam quod ex cauſa factum eſt ut in primis. c. ſi vero ius commune ſtatuitur ex cauſa licet enim ex tunc cauſa ceſſat remanet tamen ius quod ſtatutum fuit ex illa cauſa ut. ff. de poſtul. l. i. in § ſeptum et lv. di. priſcis ut in contrarijs. l. vel eciam ſic licet cauſa impulſiua ceſſet remanet tamen quod ex eadem ſecutum eſt xxxij. q. ij. dixit dominus ſi autem finalis eſt cauſa tunc enim quamdiu durat cauſa durat eciam quod ex ea conſtitutum eſt vel eciam quod ex illa cauſa fit ea vero ceſſante ceſſat conſtitutum ex illa cauſa ut in conſtitucione dictum eſt ar. contra xxxvij. q. vij. c. ſi. vel ceſſat quod ex ea conſtitutum eſt cauſa ut quando in conſtitucione dictum eſt vt cauſa ceſſante ceſſat conſtitucio ut in primis concord. ¶ Ceco vnde verſus Si cecus cecum conatur ducere ſecum. In foueam ductor primus cadit inde ſecutor ¶ Deſerendo ut. s. c. in. c. primo in § propter defectu ¶ Cupiditate parentum data pecunia vel promiſſa ut. i. q. v. quicumque ⁊ in. c. preſenciam ¶ Dimittens statim cum illud ſciuit primo petita ⁊ obtenta eciam licencia a domino papa ut hic dicit ⁊ ſic non poteſt renunciare ſine licencia domini pape quamuis ſit ſimoniacus nam alias ratihabicio ſibi preiudicat ut. j. de ſimo. ſicut vel eciam intra breue tempus ut. i. q. i. conſtat et. j. de regulis iuris in. c. ij. quod tamen in maleficijs verum eſt ut. ff. de vi ⁊ vi ar. l. i. in § quodeus et xxiiij. q. ij. ſed virgo ⁊. C. de tranſac. cum ⁊. C. quomodo et quando iudex m. l. ab eo ¶ Nequeat quia erga ſimoniacos nulla eſt miſericordia adhibenda ut. i. q. i. erga ſimoniacos ⁊ vij. q. i. preſenciam ⁊. s. de elec. in. c. ſicut per eo ⁊. i. q. i. quod quidam ⁊. j. de ſimo. nobis fuit ſic eciam videtur propoſitum ut poſſit cum ſimoniacis diſpenſare ut. i. q. v. c. quicumque ⁊ in. c. preſenciam ⁊. j. de ſimo. in. c. ſimoniace ⁊. s. de elec. in. c. ſi aliquis ſo. vincencius autem dixit quod talis de iure non poteſt eligi ſed tantum diſpenſatiue eciam debet poſtulari alij dicunt quod eciam ſi commiſſa fuit ſimonia in ordine tunc enim nullus cum eo poterit diſpenſare ut. i. q. i. erga ⁊ in. c. quod quidam nec eciam dominus papa ut dicunt nam caracterem viciosum habet cui non poteſt renunciare ⁊ ideo non purgatur vicium illud ut xiiij. q. vi. in. c. ſi res aliena

ſed iſtud non credo immo eciam dominus papa bene poteſt diſpenſare cum ſimoniacis qui caracterem habent viciosum ⁊ qui ſcienter commiſerunt ſimoniam ⁊ eſt expreſſum j. de ſimo. in. c. pt. ſed tamen inferiores prel. non poſſunt diſpenſare cum ſciente ſed tantum dominus papa ⁊ hoc ideo eſt quia bene purgatur vicium furti eciam re furta apud furem remanente de voluntate domini ut. ff. de v ſucap. ſi fur in princ. et. i. q. i. quod quidam. v. ſi forte miſſie caractrem ⁊ idem in violento detentore ut. ff. de preca. certe in § ult. ſed cum ſimonia eſt commiſſa ignorante eo cui eſt acquiſitum beneficium vel eciam qui ordinem ſeu dignitatem eſt adeptus ignorante poſſunt epi diſpenſare poſt liberam rei reſignacionem ſed tunc diſtingue utrum beneficium ſimplex eodem modo adeptus eſt ſtatim poſt reſignacionem nam tunc poteſt reſumi ad iſtud diſpenſatiue tamen ut. s. de elec. ſi aliquis in fi. ⁊. c. eciam tunc diſpenſat ⁊. j. de ſimo. ex inſinuacione Item in iſto qui dignitatem ſic eſt adeptus ¶ Item diſtingue utrum ſponte renunciet petens humiliter reſignacionem ſuam admitti nam ſtatim poteſt epiſcopus cum eodem diſpenſare ad eandem prelacionem ut ar. i. q. v. preſenciam vbi enim diſpenſatur in dignitate aſſumenda cum eo qui ſponte renunciauit ordini ignoranter ſuſcepto ar. illius c. quicumque circa principium tamen loquitur de diſpen. domini pape et ar. illius. dec. c. ſi aliquis a contrario ſenſu et. c. quicumque ſi autem de hoc contenderit in iudicio ⁊ ſua eleccio per ſentenciam fuerit reprobata ut quia ſimoniace facta fuit licet eodem ignorante tunc enim epiſcopus illa vice ⁊ eciam in illa nacione non poterit cum eodem diſpenſare ſed poſtea ſic. s. de elec. ſi aliquis in prin. ⁊ ita teneas circa iſtam diſpenſacionem ſimoniacorum ¶ Loquitur iſta interpretacio eſt tenenda ſup illo. c. vij. q. i. hoc nequaquam excluſis omnibus opinionibus ibidem notatis ¶ Non valet. ut. i. q. i. ſi quis ex hoc autem tu collige quod ſimoniacus ſine domini pape licencia non poteſt renunciare de hoc notatur. s. c. c. primo § i. tamen contrarium dictum eſt ¶ Dimiſit ut vij. q. i. quod periculoſum ¶ Si locum tantum ut. j. de ordi. ab epis qui re. epi. c. vno ¶ Ordinem. i. ord. execucionem nam caracteri nemo renunciare poſſ. ¶ Ex premiſſis videlicet quatuor cauſis de quibus dictum eſt. s. in littera propter perſecucionem populi vel eciam corporis infirmitatem

vel defectum ſciencie vel etiam ꝓpter ſimoniam ab alijs eo ignorā
te commiſſam cū quis renūciat ꝓpter aliq̄ crīm talis nō ꝓhibetur
iterum poſtulari ad dignitatem epalem ut hic dicit ¶ Ab ordi
ni ſed quid ſi renūciauiſſ ordini ob aliq̄ cauſam talem ſ. adhuc
poteſt reaſſumi de licencia domini pape ſed nunquid reconſecrabitur
nō quia caracterem
retinuit ut. i. q. i. qđ
quidam in. ꝟ. ſi for
te inuſ. ac ꝛ xxxij. q.
vij. ſicut ꝛ ideo ſola
execucio ſibi deeſt
quam reaſſumit de
licencia domini pape
¶ Alioquin. i. ſi ñ
renunciauit aliqua
ex predictis de cauſ
que ſūt ſine pecca
to ſed ex alia ꝓpter
peccatum ¶ Cū du
bium ñ tamen impoſ
ſibiſ quia bene di
ſpenſat dñs papa ↄ
tra quatuor ↄcil ꝛ ↄ
tra apl'm dum tamē
nichil ſtatuat ↄ fidē
ut xxv. q. i. ſunt qui
dam ꝛ ar. xxxiij di.
lectoꝛ lxxxij. di. preſ
biter quod aūt legi
tur xv. di. ſicut de ar
ticulis fidei intelligi
tur Johannes

Quidam cum
inſtancia ex eo
ꝙ cum inſtancia per
ſeuerando petunt ꝑ
ſumitur ↄ eos mag
ut de pe. di. i. diuer
ſum ꝛ. C. ad vell. i
l. ſi mulier in. ſi. ſic e
ciam paſſiū cū inſtā
cia petit debet ut. c.
di. priſca et. ff. de ꝙ
ſtion. l. i. in ſ. diuuſ
¶ Compellendos.
no. ꝙ quis cogitur
renunciare obtenta
licencia renūciandi
tamen ſecundum. l.
rem integra recuperat
bona quibus ceſſit
ut. ff. de ceſſi. bonoꝝ
hijs qui ſed hoc au
tem ideo eſt ne illu
datur dominus pa
pa ſicut cum poſtu
lacio preſentatur do
mino pape nō pōt
ab eadem poſtea re
cedi ut. ū. de poſtul.
bone ij. racio autem
quare compellunt
reddit i littera nā
in iſta compulſione
petentis dominus
papa ↄſiderat vtili
tatem eccleſie vel ſa
lutem petentis quo
rum neutꝝ vult im
pediri ꝛ ideo cōpel
litur

loquitur cum ꝓpter aliqđ
crimen epiſcopatum quis
deſerens ad vitam mona-
ſticam penitendi cauſa de-
ſcendit ¶ Unde quidam in
eo caſu loqui dixerunt ca-
pitulum ſupradictum cū
quis pro crimine de quo ↄ
uictus fuerat vel confeſſ⁹
ab epiſcopali dignitate de
poſitus in monaſterio exi-
ſtit ad penitenciā agendā
incluſus vel cū aliquis ꝓ
ter graue crimen pro quo
epiſcopatum retinens pe-
nitenciam digne agere nō
valebat cedendi obtenta li
cencia vitam monachalē
elegit ¶ Alijs aſſerentib⁹
ſic intelligendum eſſe di
ctum capitulum ut per ſe
reſurgere nequeat. i. quaſi
debitum repetere quod ta
li modo dimiſit quāq̄ eligi
poſſit preſertim ſi locū tā
tum et nō ordinem reſig
nauit ¶ Cum ergo nobis
conſtare nequierit ob quā
cauſam predictus iohan. o
lim epiſcopatui ceſſerit :
Mandamus quatenus ſi ti
bi cōſtiterit ꝙ ꝓpter aliq̄
ex premiſſis cauſis ſeu ↄſi
milibus idem iohannes e
piſcopatui ceſſerit memo
rato tu auctoritate noſtra
dummodo neceſſitas vel
vtilitas id expoſcat licen
ciam ei tribuas ad cedendi ad
regimen ec. fauent. maxime
ſi veritate ſubnititur ꝙ di
ctus. J. loco tantūmodo
ceſſerit et nō ordini vel eci
am dignitati tunc enim eſ
ſet vehementiſſime preſu
mendum ꝙ nō ꝓpter crim
ab ipſo commiſſum ſꝫ cau
ſa penitencie ad vitam mi
grauit regularem preſerti

cum ſe. ap. poſt ceſſionem
multo minus q̄ antea per
miſiſſꝫ eidem tali crimine ir
retito in pontificali ordine
miniſtrare Alioquin cum
durum nimis exiſteret cō
tra tam ſolemne conſilium
huiuſmodi poſtulacionem
admittere preposito et ca
nonicis memoratis iniun
gas ut aliam perſonam y
doneam ſibi eligant in pa
ſtorem ¶ Item i ↄ. gn̄ali.

Quidam cedendi licen
ciam cum inſtancia
poſtulantes ea obtenta ce
dere pretermittunt ſed cū
in poſtulacione huiuſmo
di aut eccleſiarum commo
da quibus preſunt aut ſa
lutem videantur ꝓpriam
attendiſſe quorum neutꝝ
ſuaſionibus aliquorum q̄
rencium que ſua ſunt ſeu e
ciam leuitate qualibet no
lumus impediri eos ad ce
dendum decernimus com
pellendos ¶ Honorius ter
cius decano et magiſtro g
canonico ſācti dion. leo d.

Veniēs ad apoſtolicā
ſedem. J. ſubdiaco.
ꝓpoſuit ꝙ cum bone me.
Innocencius papa predeceſ
ſor noſter abbati de emēco
et maioris eccleſie ac ſācti
pauli cantoribus treuereñ
ſuis dederit litteris in man
datis ut ſi nichil canonicū
obuiaret prebendam in ec
cleſia ſancti florēn. in con
fluencia quam iacobus de
canus ipſius eccleſie reſig
nauit ſub ap. ob. ei aſſig
narent et infra. ¶ Cūq; iu
dices apoſtolicum vellent
adimplere mandatū qui
dam ſe oppoſuerunt cano
nici eccl'e memorate dñtes

Veniens hoc negante ꝛ ſic autem per negacionem factam fuit res du
bia facta ut. C. quibus ad ſib. ꝓclamare nō ſicet l. iij. ꝛ ſic per narraci
onem ꝛ litis reſponſionem litis ↄteſ. fuit facta ut. j. de litis ↄteſ. c. vno ho
die in primo ut. ū. de elec. dudum ¶ Probatū videlicet ipſis iudicibus ſꝫ
tamen in veritate nō erat ꝓbatum nam per hoc renūciaſſꝫ litteris quare ip
ſoꝝ ſentencia retractatur ꝙ
et ſi verum eſſꝫ ꝙ ſe eorū gra
cie ↄmiſiſſꝫ non tamen videt
renūciare litteris niſi expreſ
ſe litteris eis reſtituiſſꝫ ut. ū.
e. ſane ꝛ. j. de pac. cum pridē
Item ſi ↄmiſit ſe coꝝ gracie
et ipſi graciam nullam ſibi
faciebant poterat vti iuri ſuo
et eſt ſimile ſicut nos cauimus
ad arbitros in cū ap. nō ta
men ꝓpterea renūciō ap. ꝑ
mo eciam poſtea poſſū ap. ꝓ
ſequi neqꝫ currit michi p⁹ea
tempus interim ut. C. de tem
po. ap. aūtē. ſi tamē nec eci
am inde dampnū aliquod ſu
ſtinere debet unde talis me
ruit graciam ꝓmereri ſeu re
portare ut. j. de fideiuſ. ꝓueit
et. j. de pac. cum pridem ſed
ↄ videtur nam videtur renū
ciare litteris ſuis ut. j. de of.
del. gratum ꝛ. j. de teſti. c. cū
veniſſent ꝛ. j. de hijs que ſi
unt a maio. par. c. ex ore ꝛ. j
de preben. ꝓ illorum ꝛ. C. de
iure domi. impe. in. l. ij. ꝛ. C.
de. l. ↄmiſ. poſt diem ꝛ nichil
refert alteꝝ ꝙ ex equipollen
tibus fiat ut. ff. de re iudi. l.
in ſūma ꝛ. ff. de arbi. quid tā
men ſꝫ. i. et. j. de verbo. ſig. in
hijs dic ꝙ eciam per hoc ñ
renūciauit per iura p̄ima nā
ſic caſſata fuit ſentēcia illa
¶ De gracie. c. ↄmiſſe ſimil
ū. e. ſane ſed tamen ibidē pl⁹
fecit tradendo litteras aduer
ſarijs ſuis quare ſic iuri ſuo
renūciauit hꝫ aūt nō tradidit
trāſ licet ſe ſubmiſerit gracie
aduerſarij unde ibidem au
ditus potius fuit iudicis offi
cio ꝙ iure actionis Sed hic
ipſo iure caſſata fuit illa ſen
tencia vel eciam ibidem audi
tus fuit de iure ut dicitur i
bidem in fine in vltima nota
¶ Duo iudicum unde ob hꝫ
ſolū debuit ſentēcia caſſari.
cū nō appareat ꝙ ceteris ſe
excuſaſſꝫ vel eis commiſiſſꝫ vi
ces ſuas ut. j. de offi. del. cau
ſam matrimonij ꝛ. ff. de re
iudi. in. l. duo ex tribus ſed ſi
autem ſe excuſaſſꝫ tūc bene
potuerūt ꝓcedere ut. j. d. del.
prudenciam quod tamē tu i
tellige ſi certa quod ſi nō om
nes erat in litteris Sed ta
mē ex alia cauſa fuit ſentēcia
caſſata et mādatur iudicib⁹
iſtis ut prebendam iſtam fa
ciant eidem cōferri ut dicitur
in fi. et ut patet in integra ¶
Juri ſuo nota ar. ꝙ per ex
cuſoris litteras ius acquirit
impetranti nam aſ nō poſſꝫ re
nūciare iuri ex ipſis litteris

competenti ſi nõ acquireretur ius quiã ei quod nõ eſt nõ poteſt renũciare dicitis q per litteras monitorias preceptorias et executorias nullum ius acquirit p quod eccl'a ſeu clericus contra quos impetrantur littere obligati ſint impetranti nec etiam ius aliquod in eccl'a habet ante receptionem ſed tantũ officium executorum põt implorare ut mandatum apoſtolicum exequantur et ipſi tenentur mandatum adimplere hinc eñi officio bene poſſ renunciare reſtituendo lr̃as et renunciando litteris impetratis vel etiam impetrãdis quo facto executores vlterius non procedent et ſic nec eſt iudi. officium nec etiam aliud per illas lr̃as poterit reimplorare hinc eñ officio nõ fuit renunciatum ut. ſ. e. ſane cum iam executor fuit ſuũ officium proſecutus ſed lr̃as reſtituit quarum auctẽ te fuit inſtitutus et inde nõ obfuit renũciatio lr̃arum et ideo de iure fuit auditus ut notatur in ſi. vltimo. ¶ Preſixo. quod quid bene potuit et iudex etiam idem facere poteſt et debet vt. j. de ap. oblate et c. ſepe contingit et terminum prefixerit ut hic in curia eſſ ut ſequitur Jtem quandoq ſtatuitur terminꝰ ad iter arripiendũ et tũc ſufficit iter arripere in termino ut. j. de ap. c. peruenit et i iſtis caſibus littere ante terminos impetrate nõ valent ut dicit illa oblate et c. ſepe terminꝰ ante datus a. l. eſt annus vl ex cauſa biennũ ut. j. de ap. cum ſit romana et talis terminus bene poteſt preueniri vt in c. oblate ¶ Nuncius ſufficiens ſed non videt q iſte fuerit contumax ex quo miſit nũcium ad impetrandum et contra dicendum cũ ipſe non appellauerit ſed ille jo. contra quem fuerit ſententia lata et ideo nõ debuit contra eum ſententia firmari ſicut et forſitan ipſe i expẽſ condemnari poſſ vnde contra j. de ap. in c. olao vbi etiam condẽnatur appellans in expen. q non fuit proſecutus ap. miſ ad impetrand in expen. et ibidẽ non fuit proceſſum ſup princ poteſt dici q in illa in c. olao hic non fuit petitũ ille m ebolaus tantum peciit alteram partem in expen. condemnari quia nõ miſerat ſufficientem procuratorem hic autẽ peciit ut procederetur ad ſententiam confirmandam vel melius hic enim fuit lis conteſ. et ſententia diffinitiua lata et ideo cũ ſtatutus eſſ terminus ad proſequẽdam ap. et altera pars nõ fuit ſufficienter proſecuta ad ſententiam defendendam contumax debet reputari ſiue ſit pars appellata ſiue appellans nam iudex altera parte abſente poteſt procedere ad caſſandam ſentẽciam vel confirmandam ut. C. de tempor. ap. l. ſi. in §. illud et. ij. q. vi. in §. appellator. et. j. de ap. in c. p cias vbi de hoc eſt expreſſum ut quia non miſit nũcium ſufficientem quare im putet ſibi nec etiam põt dici q nõ fuerit citata quia terminus conſtitutus ad ap. proſequendam ab appellante vel iudi. vicem obtinet peremptorij ut eo elapſo proinde procedatur ac ſi etiam peremptõne fit citatus ut. j. de ap. ſepe contingit et nota hic q appellatus tenetur mittere nuncium ſufficientẽ ad ap. proſequendam ſi terminus ſit a iudice prefixus vel ab appellante et etiam appellans eodem modo al' eñ finiretur cauſa altero proſequente ſine et hoc

ſubdyaconum antedictus renunciaſſe iuri ſuo quod ſibi ex litteris ipſis competebat dicto. G. ſubdyacono hoc negante iam dicti canonici teſtes ad hoc probandum aliquos produxerunt per quos cum videretur probatum ipſum ſe coram capitulo cõmiſiſſe duo iudicium predictorum ſententialiter decreuerunt eũ tem non poſſe vti litteris ſupradictis pro eo q idem ſe gracie aduerſarij conmiſiſſet per quod viſus eſt renunciaſſe iuri ſibi ex ipſis litteris competenti a qua ſententia idem appellans vigiliam epiphanie terminum ſue appellationis prefixit ad quem cum vemiſſ petrum de colle medio cappellanum noſtrum ſuper hoc ſibi conceſſimus auditorem Sed cum eius aduerſarius non acceſſerit p duos menſes et amplius expectatus nec vllus appareret pro eo ſufficiens reſponſal tandem quidam litteras hñs ad contradicendum et impetrandum coram eo comparuit qui cum ad tractandum cauſã minus ſufficiens crederetur Jdem auditor ſententiam predictorum iudicum ſententialiter iuſticia exigẽte caſſauit Nos igitur ratam et firmam habemus cappellam ſentenciam memorati

¶ Jdẽ archiepo treuerẽ

Ecte coram nob fratermtatis tue littere continebant q abbas ſancti petri tullen. tibi humiliter eſt confeſſus q cũ adeo graui egritudine laboraret q de vita deſperaretur ipſius ad cuiuſdam emuli ſui conſilium de quo ipſe cum non crederet eum emulum confitebat monachos ſuos ab obediencia in qua ſibi tenebantur abſoluit vocato dyoceſano epiſcopo ſuo ut abbaciam in eiꝰ manibus reſignaret qui tamen vſus conſilio ſanior non fecit et eidem abbati ſanitati poſtmodum reſtituto vniuerſi et ſinguli de conuentu obedienciam et reuerenciam requiſiti ab eo eandem in capitulo promiſerunt et infra. Nos autem ex tali facto eundem abbatem ſuo reſignaſſe regimini non videmus ¶ Gregorius nonus agatenſi et articen. epiſcopis

Jlecti filij conuentꝰ monaſterij ſancti vo

aliquem eſt verum cum lis eſt conteſtatã et appellatur a ſenten cia diffinitiua ſiue poſt litem conteſ. ut hic habes al' aũt punitur in expen. ut dicit illa in c. olao nam et ibi fuit lis conteſ. et etiam a grauamine fuit appellatum vnde non poterat procedi ad ſentẽciam altera parte abſente vnde punitur tantũ in expenſ quia nõ venit ſufficienter ſaluo eo quod dicit. j. de ap. cordi. ¶ Si vero ap. añ litem. c. a iudice nõ fuerit recepta nec ab aduerſario approbata tunc ſufficit appellãti mittere procuratorem ad impetrandum et contradicendũ ut. j. de ap. interpoſita in §. i. ſaluo quod dicitur. j. de ap. cordi in §. i. ſed cum a ſen. appellat diffinitiua nõ refert vtrum appellatio approbetur a iudice vel etiam ab aduerſario ſaluo eo quod dicit. j. de ap. cordi ſed cõſiderabit vtrum terminus a iudice ſit prefixus vel etiam ab appellante et tunc vtraq pars tenetur mittere ſufficientem procuratorem ad totam cam. j. de ap. interpoſita al' procedi contra abſentem tanq contra contumacem ut hic et. j. de ap. interpoſita vbi de hoc plene dictum eſt johannes.

Icet deſperaretur ſic. j. de regulis iuris ſicut tenor ¶ Conſilium de quo tenebatur ille emulus actione de dol' ſi fraus interceſſit ut. ff. de regulis iuris conſilij et contra eum poteſt agi de dolo q̃tũ eius intereſt id non eſſe factũ ut. ff. de dolo arbi. in. de iu. §. de dolo et iſtud eſt verum ſi ſoluendo fuiſſ ſ tamen iſtud non eſſ ſiquidem vera renunciatio fuiſſ vnde in eo caſu reſtitui debꝫ ad priſtinum ius ut ff. de dolo elegant in §. pl. et. ff. de co per quem fac. eſt in l. ſi. hic autẽ iſta ar. ceſſant ut quia non fuit hic renunciacio facta cum effectu non fecit et ideo voluntas talis non obfuit quia non proceſſit ad factum ſim liter ubi voluntas nõ ſufficit ibi eñ eſt opus facto ut. j. de eo qui mit. in poſ. cau. rei ſer. c. j. et ar. j. de re iudi. cum aliquibus ſed contra videtur nam tacite ipſo facto videtur ſuo iuri renũciaſſe ut. j. de hijs que ſi. a maiori par. c. ex ore nam ipſo facto videtur renũciaſſe ſicut ipſo facto deum negamus ut xi. q. iij. c. eſtimãt ipſo facto mentimur ut xxij. q. v. caueto et etiam ipſo facto appellamꝰ ut xxij. q. v. caueto et. j. de ap. dilecti et in c. ubi noſtrum et etiam eo ipſo q aliquis ſalutat prelatum conſentit in eum quem bene poteſt reprobare ut lxiij. di. cum adrianus nec eñ eſt ſcripto opus qui i ſuam obedienciã ipſo voluntarie aduenis probat officio ut. j. de maio.

⁊ obe· legebatur tamen verum eſt ꝙ ꝓpter hoc renūciauit ut· ſ̄ ·
v.miſi m·§ pro defectu ut hic patet nam al' ꝓcederetur contra con
taciem ut hic et j·de ap·interpoſita ¶ Promiſerunt ⁊ ſic videtur
ceaſ ſumpſiſſe obedienciam a qua ctiā illos tali modo abſoluere ñ
poterat cum eſſꝫ prelatus ſine licencia ſui epi ut xviij·q·ij·abbas ⁊
ſ̄·e.c· primo ⁊·ſ̄·e·
admonet cum iſtō
ſit de ſubſtancia re
gul' videlicet ipſa o
bediencia It no·ar
ꝙ re integra licitū
eſt penitere ut·ſ̄· de
elec.in cauſis ⁊ ·ff·
de iuriſdic· omnium
iudi·m·l·ſi cuenerit
johannes

Vlecti inſuffici
entem ꝓpter i
ſufficienciam debe
ret remoueri ut xviij
q·ij·c·ſi quis abbas
et ciaꝫ magiſter ꝓp
ter inſufficienciā de
beꝫ remoueri a ma
giſterio ut·C·de pro
feſ·⁊ medic·m l·ij·
li·x·⁊·ff·de mun·⁊
bono·m·l·ut grada
tim ⁊ ꝓpter negli
genciam cuſtos vt j·
de offi·cuſto.c.i·Itē
ꝓpter negligenciam
prelatus repellitur
ut·i·q·i·§·ecce item
et iudex ſimiliter ut
C·de offi·pre· orien
tis·l·iij·⁊ ſic autem
bene debet admic
ti renunciacō dū ta
men debito modo ſi
at ꝓpter inſufficien
ciam ut·ſ̄·e.ti.miſi in
§ ꝓ defectu miſi et
poſt tranſl'.m·§ itē
et etiam hic dñs pa
pa admittit illā ꝓp
ter inſufficienciā vel
etiam ꝓpter negligē
ciam ut j·de offi·cu
ſto·c·i·⁊ magiſter
ꝓpter inſufficienciā
debet remoueri a do
cendo ut·C·de pfeſ·
et me·l·ij·li·x·¶ In
manibus ad quem
enī pertinet ↄfirma
do et ad eundē perti
net reſignacio ut x
viij·q·ij·in·c·abbas
poteſt ⁊ ideo talis
renūciacō nō tenuit
ut ar·ſ̄·e· quod in
dubijs ſed tamē ꝙ
tum ad ſe bene tenuit nam nō poſſꝫ per ſe repetere de hoc enī dictū
fuit ·ſ̄·e.quod in dubijs vnde compellitur etiam poſtea cedere ſi ſꝫ
contingit ꝓpter inſufficienciam ¶ Cedere nec etiam ad aliam ab
baciam ſe transferre ut·ſ̄·de conſue·cum venerabil' ¶ Quam ele
ctionem nam ſi non tenuit renūciacio non valuit electio ſicut enī ſi
quis non eſt legitime deſtitutus alius in locum illius non fuit le
gitime inſtitutus ut iij·q·vi·in c·hoc quippe ⁊·j·de accuſ·ad petici
onem ſicut xxi·di·tantis damel' ⁊ vij·q·i·preſendum Item nota
ar·ꝙ ſi principal' nō tenet nec acceſſoriū ut·j·de ſi·inſtru inter di
lec·et·C·de·l·⁊ conſti·non dubium jo.

Tatuimꝰ ſubſtitutos ⁊ ↄfirmatos ſupple nam ante nichil facere ut
etiam diſponere poſſunt ut·ſ̄·de elec·noſti habitatorem

mmediate ad eo· pertinen
tis eccleſiam intimauerūt
ꝙ abbas eorum ſenciens ſe
inſufficientem oneri regi
minis abbacie ceſſit i ma
nibus eorundem Ipſiqꝫ g·
monachum ſancti victo
ris elegerunt canonice in
abbatem et infra. ¶ Cum
igitur dictus abbas cedere
ſine licencia noſtra nequi
uerit nos tam ceſſionem
ꝙ electionem predictas de
cernentes irritas ⁊ inanes
Mandamus quatenus ab
batem ipſum loco ſuo re
ſtituī faciatis quo integre
reſtituto vice noſtra rea
piatis ceſſionem ipſius ¶
Alex·tercius ciſtercienſis

De ſuplenda negligentia prelatorum. Rubrica.

Tatuimus prete
rea vt ſi epiſco
pus tercio cum hu
militate ac deuocione ſicut
conuenit requiſitus ſubſti
tutos abbates veſtros be
nedicere forte renuerit eiſ
dem abbatibus liceat pro
prios monachos benedice
re et alia que ad officiū hu
iuſmodi pertinent exerce
re donec ipſi epiſcopi duri
ciam ſuam recogitent et
abbates benedicere nō re
cuſent ¶ Clemens tercius.

ar·ꝙ quia donare poteſt quod non habet ut·C·de teſtā·ma·cōſtā·verſus ſi
nem ar·C·de iure emphi m·l·ſi·ar·ad hoc·ſ̄·de elec·ſuffrag·et·ff·de acquirē
re domi·m·l·non eſt nouum ⁊·ff·de vſufruc·m·l·quod noſtꝝ non eſt ar·ꝙ
j·de iure patro·quod autem in ſi·⁊·j·de dona inter virꝝ ⁊ vx·nuper ⁊·ff·
de regulis iuris nemo,ff·de acquiren·re domi·l·tradicio ⁊ ij·q·vij·dapher
tū ⁊·ff·de offi·ꝓ con·m l·ob
ſeruarem in ſi· ¶ Et alia vi
delicet ut conferant tedi
orum in monaſterio ꝓprio ut·j
de e·ta·⁊ quali·cum contin
gat ⁊ ar·xix·di·c·i.ſi tamen
preſbiteri ſint ibidem cuꝫ et
illa impoſicio manus nō ſit
niſi quedam benedictō vt·i·
q·i·manus ſed qualiter poſ
ſunt hoc etiam facere ante ſu
am benedictionem dico ꝙ in
odium epoꝝ dñs papa iſtō
cōcedit per iſtam ↄſtitucionē
ne ꝓpterea in ſpūalibus vel
etiam in alijſ monaſterijs pa
ciantur detrimentū ꝓpter
negligenciam epoꝝ ſimil' in
dulgenciam nos habemus
ſ̄·de elec·inchil eſt in·§ vlti
mo Sed dic ꝙ ſacramenta
neceſſaria ↄferunt qui nō ha
bent ſecus in volūtarijs ⁊ ē
iſtud ſtatutum in odium epo

Cuit nobꝰ tua frater
nitas intimauit mo
nachi quidam et canonici
regulares eccleſias que ſic
ad eorum preſentacionem
pertinent in tuo epiſcopa
tu habentes ꝓprijs vſibuſ
deputare intuntur nec vo
lunt ad eas cum vacaue
rint vocare perſonas quin
pocius occaſione conceſſio
nis quorundam epiſcopo
rum vicarios in eis pro ſu
a inſtituunt et deſtituunt
voluntate admiſſos ita pē
ſionibus onerantes ꝙ nec
eccleſijs competenter poſ
ſunt in paupertate nimia
deſeruire nec epiſcopo in e
piſcopalibus reſpōdere ne
ꝙ hoſpitalitatem ſicut cō
uenit tranſeūtibus impar
tiri ¶ Volentes autem vt
ſtatutis eccleſie debitus et
antiquus per aliquius inſo
lenciam ſubuertatur man
damus quatenus inſi a iu
riſdictione tua exēpte ſint
eccleſie ſupradicte predi
ctos exceſſus ſtudeas racio
nabiliter emendare et niſi
predicte perſone infra tem
pus lateraneñ. concilij cō
ſtitutum ad vacantes ec
cleſias tibi perſonas pro
neas preſentauerint extūc
tibi liceat ap. re·m eiſdem

Cuit inuin ru in jo.
tur quod tamen facere
nō poſſūt nam ad priuatū
cōmōdum trahi nō debent
que ad cōmunem vtilitatem
prefixa ſūt ut xvi·q·i·in·c·ꝙ
ad ꝓpetuam ⁊·j·de offi.archi
di.ut ſingule ⁊ ar·ff·ꝓ ſoci·
acti·m·§ labeo ¶ Confeſſio
nis ↄfeſſio etenim epi ſine ↄ·
c.nō ſufficiat ut poſſit tranſ
ferre eccleſiam vel etiā fructꝰ
eius ad regulares ut·j·de do
naci.paſtoral' ⁊·j· de hijs
que ſi·a prel'·ſine·c·cum nos
¶ Et deſti tuuunt in ec·que
ad eos pleno iure nō ſpectāt
inſtituere vel etiam deſtitue
re nō poſſūt pbros ſed illos
debent preſentare epis ut ip
ſi epo de cura plebis reſpō
deāt ⁊ monachis de rebus
temporalibus exhibeāt raci
onem ut·j·de preben·in la
terane·cō·⁊·j·de priuil'·c·cū
et plantare ·§·in eccleſijs ſꝫ
ſi autem ad eos pleno iure
pertineāt tūc enī bene poſ
ſūt inſtituere ⁊ etiam deſti
tuere ut xvi·q·ij·c·i·⁊· j· de
pref·cum olim ⁊·j·de priui·
quōniam ꝓ ↄfeſ· ¶ Penſio
nibus nouis quod tamē nō
licet ·j·de cenſi·ꝓhibemus.

¶ Paupertate tam magna ꝙ nō honeſte deo ſeruire poſſūt quia cum ad
vtrumqꝫ feſtinat tunc neutꝝ bene peragit ut xvi·q·i·in c.preſbiteros ⁊·C·
ꝺ aſeſ·l.nemo ¶ In epalibus videlicet in ꝓcuracionibus ut·x·q·iij·cauendū
et in·c·relatum ⁊ in cathedratico ut in·c·cauſa·q·iij·illud etiam ſi eps det
monachis eccleſiam tamen cathedraticum ibi debet habere ut·j·de don·pa
ſtoralis et tantum debēt ſacerdotes monachoꝝ habere vnde iura epalia ſol
uere ⁊ vitam ſuam honeſte valeant et hoſpitalitatem ſeruare ut hic dicit et
j·de preben·de monachis ⁊ in eadem cauſa·q·iij·illud ¶ Hoſpitalitat' nā·
clerici tenentur ad illam tantum que pertinet ad officium pietatis ut xlij·
di·§·i·non ad illam que fit ex debito ſeruitutis ut·C·de epi·⁊ cleri·l·i·⁊·j·de
immuni·ec·c·i· ¶ A iuriſdi·tua cum ſint exempti quia tunc epus nichil ha
bet ut·j·de priuilegijs cum ⁊ plantare §·in eccleſijs ⁊·j·de pref·cū olim

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

et.j.de priuil.quoniam ¶ Predictos excessus ergo a contrario sensu si exempti sunt epus illorum excessus non poterit punire ut ar.xvi.q.i.frater noster nam alr mutile esset eorum priuilegium nam priuilegia ita sunt seruanda secundum quod continet in illis ut.j.de priuil.porro quod unus sit de ista materia tractatur j.de priuil.tuarum nos et vi.q.iij.c.placuit et melius.j.de priuil.uolentes ¶ In lat.con.ut.j.de conces.pre.nulla ¶ Ex tunc videlicet post vi.menses ¶ Imposterum per istam enim ordinacionem non fit eidem preiudicium in posterum in alia prima presentacione nisi in ista vice tantum ut.s.de elec.cum in cunctis et nulla admonicio est hic necessaria nam tempus eos admonet ut.j.de loca.et con.in.c.vltimo et.C.de iure emphi.l.fi.et.C.de contra hen.et committen.sti.l.magnam johannes

¶ Licet sup archid.ista tu habes.j.de testi.cogniti.tus et.j.de conces.preben.post electionem ¶ Videamur nam ordinata caritas a seipso incipit ut de pe.di.ij.sane et ar.xxiij.q.v.si non licet et.s.de vsur.nisi vbi de hoc ¶ Sed a noticia et sic patet quod istud tempus currit a tempore sciencie tantum ut.j.de conces.preben.quia diuersi.in fi.ar.tamen est quod currit ab eo tempore quo scire potuit ut.ff.quis ordo in bo.pos.serue.in l.fi.ar.contra.ff.de peti.heredi.item veniunt in § petitam quod tamen prius dictum est valet ¶ Imponatis hic euacuatur opinio illorum qui dicunt quod mora in electionibus potest purgari que consueuit teneri.j.de conces.preben.nulla nam hic fuit nulla electio que facta fuit post vi.menses et.j.e.dilecto et.c.sequens non obstabat nam illud fuit tolleranda et sic est planum quod dicitur per totum istum ti.jo.

¶ Litteras de patientia et ita de iure talis ordinacio non valebat ut.s.e.c.proximo et.j.e.in.c.primo nam multa per patientiam tollerantur que si in iudicium deuenirent cassarentur ut.j.de preben.cum iam dudum et sic nota quod patientia dat hic ius in talibus institutis non autem ex illa institucione ex tunc sed ex nunc ex tali patientia sic.ff.de off.pro con.in.l.obseruare in fine et sic.ij.q.i.in primis hic.

¶ Dilecto omnium nam de iure communi electio sint spectat ad capitulum et ad epm ut potest hic colligi et.j.de conces.preben.in.c.postulastis et j.de hijs que fi.a prel.sine con.c.ea noscitur et ideo cum simul omnes sunt negligentes tunc transfertur potestas eligendi ad proximum superiorem ut hic et in.c.postulastis et sicut etiam alia tractare debent communiter ut.j.de hijs que fi.a prel.sine con.c.per totum et ita electio debet fieri communiter nisi consuetudo repugnet ut.s.de elec.cum ecclesia vulterana in fine vbi de hoc et ita etiam fi.e.per se conferre beneficia vel etiam quandoque epus confert per se ill suo tantum fit de consuetudine singulari ut in.c.ea noscitur et sicut vides quod in quibusdam locis tantum eligit capitulum et in quibusdam epus tantum vnde soli consuetudini asscribendum est et talis consuetudo racionabilis est et ideo bene potest prescribi vnde de tali et similibus tu potes intelligere.s.de

ordinare rectores qui eis preesse noluerint et preesse ita tamen quod ex hoc nullum patronis imposterum preiudicium generetur. ¶ Innocencius tercius

Licet magister.H.et R.procurator de roberto sancto eadmundo super archidyaconatu richemundie diucius litigauerint coram nobis et infra. ¶ Ne igitur ius nostrum negligere videamur qui alios in sua iusticia confouemus Mandamus quatenus si vobis constiterit archidyaconatum richemundie vacasse per annum a tempore semestri quo uel ad archiepiscopum vel ad capitulum donacio pertinebat non a vacacione sed a noticia computato cum pro eo quod eboracen. archiepiscopus alium superiorem non habet ex tunc fuerat ad nos donacio deuoluta utrique super eo silencium imponatis ¶ Idem magistro.P.de castro nouo et.R.monacho de pontis frigidi apostolice sedis legato.

Litteras vestre discrecionis accepimus quod cum in quibusdam tunc ecclesijs legacionis vestre subiectis quedam beneficia et dignitates tanto tempore uacauissent quod tam prelati quam capla secundum tenorem lateranensis concilij essent iure instituendi priuati post quam aduentus vester innotuit esse in beneficijs illis personas minus ydoneas instituere presumpserunt et infra discrecione vestre mandamus quatenus si beneficia vel dignitates noueritis personis ydoneis assignata eas sub pacienta permittatis ab ipsis pacifice possideri alioquin personas ammonentes prsus ab ipsis eas de personis ydoneis auctoritate nostra suffulti non differatis quanto cius ordinare. ¶ Idem episcopo

Dil.fil.p.zamoren. tituli sancti marcelli presbitero card.D.et R.procuratoribus.p.et G.ap.se.ap.constitutis auditore concesso et infra Quia nobis constitit a decano salamantino et eius sequacibus post elapsum sex mensium spacium infra quod episcopus et capitulum pro ut communiter spectabat ad eos procedere ad electionem cantoris neglexerant electionem predicti.p.minus canonice celebratam cum decretum

consilie.c.fi.in fi.tamen hinc quod dixi contrarie videtur xvi.q.iij.in.c.nullus omnino sed illud tu intelligas secundum ista que dicta sunt et istam consuetudinem approbat concilium latera.j.de conces.pre.nulla vbi tu habes quod quandoque spectat ad.c.collacio prebendarum dignitatum et cura animarum et quandoque ad epm et tunc vnus supplet negligenciam alterius ut ibidem dicitur et illud non potest intelligi nisi de consuetudine de iure communi non ¶ Irritam et sic patet quod mora in talibus non potest purgari nam talis electio nulla est ut hic dicit de hoc dictum est.s.e.c.licet ¶ Ubi pac.romanorum et ita patet quod ab alijs non possunt attemptari que sibi tantummodo romana ecclesia reseruauit sic.s.de translac.inter corr.et in.c.i.et.s.de elec.quod sicut in § sup eo et ar.quod consuetudo romane ecclesie ad consequenciam trahi non debet ab alijs ar.contra.xij.di.c.i.et ij.et de con.di.i.c.basilicas C.de priua.edic.cum dubitatur et quod rome fit spectandum est ut.ff.de offi.presid.sed licet et secundum quod dns papa facit et nos facere debemus ut.j.de re iudi.in causis et eadem racio que mouet ipsum mouere debet alios iudices ut.s.de iure.sup litteris ar.op.insti.de satisda.tu.i § fi.in fi.so.que romana ec.seruat et docet alios seruare tunc dico quod ad illa seruanda cuius subditi tenentur que vero in priuilegij signum sibi tantum reseruauit nullus alius sine sua licencia speciali attemptare debet et que sit illa dicit j.de offi.le.quod ad transla. ¶ Virgines ut xx.q.i.deuotis contra vbi dicitur quod non nisi in die epiphanie et in albis pascal et in natal apostolorum virgines sunt velande ad de tamen ibi quod hic dicitur et hic quod ibi et ita alterum per alterum supplebitur johannes.

Sine quatuor temporum supple et extra sabbatum in sanctum et etiam in sabbato mediane ebdomade quadragesime et in sabbato sancto ut.j.e.in.c.primo quia et tunc hic licet ¶ Ad sacros nam ad minores potest in diebus dominicis et etiam in alijs diebus solempnibus ut.j.in.c.primo tamen si secus fiat bene recipiunt caracterem ut.j.e.consultacioni ¶ Multitudo no.ar.quod multitudo inducit dispensacionem l.di.vt constitueretur et.i.q.vij.quociens ij.et xxiij.di.commessaciones et xxij.q.iiij.non potest vnde versus Ob populum multum crimen pertransit multum tamen in multitudine non parcit

illis quos magis eſſe oſtiterit cauſa delinquendi ut. j. de cleri. ex. mi. celatores et ita propter ſcandalum aliquid omittitur impunitum quod al' non eſt obmittendum quod tamen non poteſt fieri ſi veritas non offenditur que triplex eſt videlicet iuſticie ut. j. de regulis iuris qui ſcandalizauerit. Item veritas doctrine ſiue diſciplme ut xi. q. iij. quando ergo. veritas bone vite ut xxij. q. ij. primum in prin. et xxxij. q. v. ita ne hec autem nunquam omittenda eſt propter ſcandalum ut xi. q. iij. inter verba. nec veritas iuſticie. Item veritas diſciplie ſeu etiam doctrine quando omittitur propter ſcandalum ut puta quando mutandum eſt in cauſa ut hic de hoc autem dicitur. ſ. de renuncia. niſi cum pridem. ſecundum gratia quo ad iuſticie quo ad iudicium doctrine ſeu diſciplme quo ad prelatum bone vite quo ad quemlibet pertinet unde verſus Eſt verum vite doctrine iuſticieque. Primum ſemper habe duo propter ſcandal. linque.

Antiqua no. hic arg. quod conſuetudo excuſat in delictis ut ar. xxxij q. iiij. obiciunt et iiij. di. denique. ar. contra j. de ſimo. non ſatis et. j. de eo qui dux. in matri. quam pol. cum habet. ſ. de con. ſue. c. fi. in. i. glo. ſo. conſuetudo ſiue multitudo excuſat a pena temporali que propter ſcandalum non poteſt imponi ſed a pena eterna non excuſat ymmo potius accuſat ut dicunt contra et non minus ardebunt qui cum aliis ardebunt ij. q. iiij. multi in fine ubi dic quod conſuetudo excuſat in hijs que ſunt contra ius poſitiuum dummodo tamen conſuetudo rationabilis ſit et preſ. ut. ſ. de conſue. c. fi. in fi. In hijs autem que ſunt contra ius naturale nullo modo nec illa conſuetudo excuſat ut ibidem. i. glo. Deponentur ab execucione et ſuſpenſi habentur cum tamen ipſi caracterem recep.

De eo qui duos ſed nunquid plures promouiſſent ut. j. e. c. pe. utique dummodo non videatur generalis ordinatio. Minores et ſic videtur quod omnes minores ordines poſſit quis ſimul recipere ex eo quod dicit poteſt unum promouere ad minores nam ex quo indeter minate dicit ad minores de omnibus poteſt intelligi ut xix. di. ſi romanorum in fine et. j. de priuil. quia circa quod tamen ſatis poteſt concedi et de facto ut. j. de eo qui furti. ordi. rece. cum. h. niſi conſuetudo repugnet que ſcandalum generaret conſuetudo enim ea que ſunt licita reddit illicita ut. j. de cleri. coniuga. cum olim et. j. de cogna. ſpiritua. ſuper eo. In ſabbato ut lxxviij. di. ordinationes ij. non er

irritam et inanem et appellationem a decano et ſuis fautoribus interpoſitam factum archiepiſcopi ad quem iam erat eligendi deuoluta auctoritas nequiuiſſe aliquatenus impedire et infra. Mandamus quatenus dicto. G. niſi aliquid canonicum obuiet electioni de ipſo factam ſub ap. ob. confirmetis. Alex. iij. bacon. epiſcopo.

De temporibus ordinationum et qualitate ordinandorum.

Subdiaconos ſic autem nulli liceat niſi romano pontifici in diebus dominicis ordinare quibus conſecrandi deo dedicatas virgines et minores ordines hijs diebus habebant licentiam celebrandi ſabbato quidem penthecoſtes non liceat alicui ſacros ordines celebrare cum in ſequenti ſeptimana recepta ſpiritus ſancti gratia celebrantur. Idem epiſcopo hebereden.

Sane ſuper eo quod moris eſſe dixiſti in eccleſijs ſcocie quibuſdam vel walie in dedicationibus eccleſiarum vel altarium extra ieiunia quatuor temporum clericos ad ſacros ordines promouere ſignificamus quod conſuetudo illa vtpote inſtitutionem eccleſiaſtice inimica eſt penitus improbanda et niſi multitudo et antiqua conſuetudo terre eſſet taliter ordinati non deberent permitti in ſuſpectis ordinibus miniſtrare. Nam apud nos ſic ordinati deponerentur et ordinantes priuarent auctoritate ordinandi. Idem eidem.

De eo autem quod queſiuiſti an liceat extra ieiunia quatuor temporum aliquos in hoſtiarios lectores exorciſtas vel acolitos vel etiam ſubdiaconos promoueri taliter reſpondemus quod licitum eſt epiſcopis dominicis et alijs feſtiuis diebus vnum aut duos ad minores ordines promouere ſed ad ſubdiaconum niſi in quatuor temporibus aut in ſabbato ſancto vel in ſabbato ante dominicam de paſſione nulli epiſcoporum preterquam ro. pon. licet aliquos ordinare. Idem

Ex tenore tuarum litterarum accepimus quod N. clericus adeo deliquit quod ſi peccatum eius eſſet publicum degradaretur ab ordine quem ſuſcepit et amplius non poſſet ad ſuperiores

go in die dominico ut. j. e. litteras etiam continuato ieiunio ut quidam dicebant

Ex tenore adeo ut puta periurium adulterium commiſit ut. j. e. ti. in. c. vlti. mo. Vtatur nota ergo quod dicit hic videlicet quod criminoſus acta penitencia poteſt promoueri et in ordinibus ſuſceptis miniſtrare ar. ad hoc xxiiij. di. in. c. fraternitatis et. l. di. quia tua et. c. domino ſancto et in. c. ponderet et in pluribus alijs ar. contra xxv. di. primum et. i. q. vij. ſi quis omnem et xlviij. di. quando ſo. quidam dixerunt quod ſi non eſt promotus nec modo nullo debet promoueri per. c. predicta hec autem ſunt nimis rigida opinio quia res pene contra naturam eſt ut quis ſit ſine peccato ut xxv. di. in. ſ. nunc autem unde videtur idem dicendum circa promotos et promouendos facilius tamen impeditur promouendus quam deiciatur iam promotus ut xv. q. i. in. ſ. fi. tamen circa promotos T. et. Jo. diſtinguunt quod quatuor ſunt conſideranda Primum quantitas criminis ſ. vtrum ſit enorme vel mediocre et in hoc conſideratur quantitas criminis Item ſecundum eſt qualitas criminis videlicet vtrum ſit occultum vel manifeſtum Tercium eſt modus publicationis videlicet vtrum ſit publicum per euidenciam operis et per iudicis ſentenciam vel confeſſionem ſpontaneam in iudicio factam iſtis tribus modis notorium fit crimen. j. de cohabi. cleri. et muli. in. c. fi. Quartum ſatiſfactio penitentis. ſ. an egerit veram penitenciam vel ſimulatam ſi crimen eſt enorme et manifeſtum ut ſimul concurrant. ſ. quantitas et qualitas criminis deponitur nec nunquam reſtituitur poſt quantamcumque penitenciam ut. l. di. miror. Si vero enorme et occultum in eo caſu monendus eſt vt abſtineat et non cogendus quia ſolum deum habet ultorem nam latencia peccata vindictam non habent ut xxxij. q. v. chriſtiana unde acta penitencia diu poterit ſuo officio et etiam ad maiores ordines aſcendere ut hic et. j. de ſimo. ex tue preter reos homicidij ut. j. e. queſiuiſti eſt et ibi exemplificant crimina talia Si vero mediocre fuerit et occultum tunc enim acta penitencia ut etiam parte eius remanere poterit in ſuo officio et ad maiores ordines promoueri fortius quam in alio caſu ut. l. di. de hijs ſi autem ſit mediocre et manifeſtum ſi conuictus eſt in iudicio vel etiam timore probationum confeſſus eſt tunc in eo caſu deponitur vt lxxxi. di. ſi quis clericus Si vero publicum eſt per operis euidenciam vel etiam per confeſſionem ſpontaneam tunc acta penitencia cum eodem poterit miſericorditer agi ſecundum quod viſum fuerit ſuo epiſcopo quandoque etiam plus vel minus vt. v. q. vlti. in. c. ſi quis preſbiter et. l. di. poſtquam et iſtud totum intelligas cum penitenciam veram egerit et non ſimulatam nam ſi ſimulatam non reſtitueretur ut. l. di. in. c. ut conſtitueretur. Occultum et ſic ceſſante probatione et iudicij ratio conquieſcit ut xxxij. q. v. chriſtiana et ſecretorum deus eſt iudex et cognitor ut xxxij. di. erubeſcant et ij. q. v. conſuluiſti et ſolum deum habent ultorem ut. C. de iniur. iuriſiurandi. Prohibere etiam ſi crimine tenerent non ſunt prohibendi ſed amouendi ut. j. e. in. c. fi. ar. contra j. e. in. c. primo

ſo. hic loquitur de ſeculari ibi vero de regulari qui voluntatem ꝓpriam nō habent ut xij. q. ij. non dicatis ⁊ in. c. nolo vel eciam illud ꝓpter ſcandaluȝ prelatoꝝ hic autem nullum ſcandalum vel melius hic ſiue illud cum quis petens ordines habet ius petendi racione tituli quem habet vel eciam dig nitatis illud autem cum ius petendi non habet ⁊ ideo prelatus ſuus qui nouit ſua ſecreta poteſt eum repellere ar. j. de ſpon. p.

Ad aures eoꝝ prel. i. abbates vel eciam prio res regul. large ſumpto vo cabulo ut. j. de verbo. ſign. ꝙ uis Obedienciam et ita patet qꝫ minores prelatis ſuis obedienciam ſeruare de bent ut ar. c. di. ꝙ morem et xix. di. in memoriam ⁊ viij. q. i. ſciendum ⁊ ff. de re mili l. iij. ꝯ in bello ⁊ xi. q. iij. abſit Item ar. ꝙ quia non ſemp eſt obediendum ut xij. di. nō liceat ⁊ v. q. vi. ita vos ⁊ xi q. iij. non ſemp C. de ineunda omnes in fine l. x. ſo ſi prel excommunicet ſiue iuſta ſit ſen tencia ſiue iniuſta obedien dum eſt ſentencie ut xi. q. iij. ſentencia paſtoral ⁊ i. c. ſi e piſcopus forte niſi in duob⁹ caſibus . j. de ſen. ex. p tuas. Item ex precepto prel. ſi nō pertinet ad ſuum officium qđ precipit non eſt eidem obedi endum ut. ff. de regulis iuris in. l. factum a iudice ar. vij. q i. quia frater ſi vero ad ſuum officium ptinet obediendū eſt ut hic ⁊ in ſimil quando non decipitur in precio ſi ve ro precipiat qꝫ omnino ma lum eſt non faciat ꝙ ſciend am ſi ſibi iuſtum videatur pre lato ut. j. de reſti ſpol. lras ſi ... uato tamen quod dicitur . j. de ſen ex. inquiſicionem Si ve ro precipiat quod malum n̄ eſt tunc erit ei obediendum ut xi. q. iij. qui reſiſtit ⁊ c. ſi dominus ⁊ in. c. iulianus ⁊ c. non ſemper ſi autem ſit ꝑ ceptum tunc ꝓpter bonū obe diencie excuſatur a peccato licet in veritate ſit malum ut xxiij. q. i. quid culpat Scan dalo no. ar. qꝫ nichil cū ſcan dalo eſt faciendum ſic liiij. di. generalis in fine ⁊ li. di. c. i. di. xij. illa ⁊ xxviij. q. v. ſi uxor ⁊ in. c. iam nunc ar. ꝙ. j. de regul. iuris qui ſcanda lizauerit ⁊ xi. q. i. inter verba ex. ſ. de renuncia niſi cum pri dem in. ꝯ pro grauj quoqꝫ ſo lucio pro vitando ſcandalo ſepe ceſſat rigor ſentencie ec. ſed tamen malum non debet ꝑpetrari ut ar. xi. q. iij. quid ergo de hoc eſt dictum. ſ. e. c. ſane ⁊ . c. niſi cum pridem in. ꝯ ꝓ graui Eſſe poteſt nota aliquid eſſe faciendum vel eciam omittendum ad cautelam eoꝝ que fieri poſſunt ut xxxij. q. i. dixit dn̄s ⁊ . ff. de neg. geſ . l. di uorcio in primo ꝟſ. in fi. ff. de eiec. ⁊ effu. ſi vero in. ꝯ pretor ⁊ . ff. de damp. infec. in. l. qui bona ⁊ in ꝯ ſi quis ſtipulatus Regnum dei quia apud de um non gradus eleganciot ſed tantum vite melioris actio comꝓbatur ut xxij. q. iiij. ſicut excellenciam ⁊ ille eciam maior dicitur qui eſt iuſtior ut xl. di. non loca in. c. multi in fine Si archiepus ordinandus . i. conſecran dus niſi forte ius in eleccione haberent ut ar. xxiij. di. miratus ſum ⁊ tunc tu dic ordinandus . i. eligendus nam de conſuetudine vocandi ſunt Ad ſedem metropol. ut lxiij. di. metropolitano ⁊ li. di. c. ſi. Eligatur tamen

ordines promoueri Veruȝ qm̄ peccatum ipſum occul tum fore dixiſti Mandam⁹ quatenus penitenciam ei cō dignam imponas et ſuade as vt per te penitencia per acta ordine ſuſcepto vtatᷣ quo contentus exiſtens ad ſuperiores ordines aſpir⁹ n̄ aſcendat Verumtamen quia peccatum eius occul- tum eſt ſi promoueri vo luerit eum non debes racio ne aliqua prohibere Lu cius tercius turoñ archiepo

Ad aures noſtras per uenit qꝫ religioſi qui dam deſiderant ad ſuperio res ordines promoueri ſed prelati eorum deſiderijs cō tradicunt Tue igitur que ſtioni taliter reſpondem⁹ qꝫ honeſtius et tucius eſt ſubiectis debitam prepoſi- tis obedienciam impēdo in inferiori miniſterio deſer uire q̄ȝ cum prepoſitorum ſcādalo graduum appete re dignitatem Nec eſt in hac parte ſubiectorum de ſiderium confouendum qm̄ eſſe poteſt qꝫ prelati ſecre- ta eorum commiſſa nolue rint ex quibus conſtat eis qꝫ ſalua nequeunt conſcie cia ſublimari quia non in ſublimitate graduum ſed in ampliacione caritatis ac quiritur regnū dei Idē

Si archiepiſcopus o bierit et alter fuerit ordinandus omnes epiſco pi eiuſdem prouincie ad ſe dem metropolitanam cōue niant ut ab omnibus ordi netur Reliqui vero comp- uinciales epiſcopi ſi neceſ ſe fuerit ceteris conſencien tibus a tribus iuſſu archi epiſcopi poterūt ordinari ſed melius eſt ſi ipſe cum omnibus eū qui dignus eſt elegerit ⁊ cūncti pariter pontificem conſecrauerūt Ex concilio arelatenſi.

Nec epiſcopi ſine me tropolitani permiſſu nec metropolitanus ſine ē bus vel duobus epiſcopis cōprouincialib⁹ preſumat epiſcopū ordinare ita ut alij epiſcopi comprouincia les ammoueantur epiſto lis ut ſe ſuo reſponſo ſig nificent conſenſiſſe qꝫ ſi in ter partes aliqua dubita cio fuerit maiori numero metropolitanus conſenci at Urbanus tercius ar chiepiſcopo piſanenſi.

Cum quidam et ſtra- epiſcopum qui dic quo non debuit ordinet ce lebrauit canonica diſciplia

ius in eleccione habet vt dictum eſt al. expone eligatur . i. electus ordinetur Ab omnibus no. qđ omnes tangit ab omnibus eſt approbandum nam in concedendo hauſtum aque omnes debent veni re ad quos ſpectat vt. ff. de aqua plu. arcen. l. in concedendo ⁊ . C. de aucto. preſ. in. l. fi. ⁊ . C. de agro deſer. c. quamqꝫ ij. in fi. l. xij. ⁊ xi. q. i. licet ergo ⁊ . ff. de adop. in. l. dilius dicas qꝫ in tali caſu omnes ſunt vocandi et debent adeſſe ſi quidem fieri poteſt et ſi non poteſt tūc ſufficit ut maior pars conſendat vt. ff. ad municip. in. l. quod maior ⁊ qꝫ omnes ſuffraganei debeāt eum ordinare legit lxiij. di. quia per am biciones et ſicut qꝫ dixi maior pars ſuf ficit locum habet in collegijs ſecus autē in priuatis ut dictū eſt ſ. de conſ. cū om nes Ordinetur i. conſecretur Sed melius eſt ⁊ licet vi deatur ut poſſit aliqđ per alium fieri tunc eū perinde habeat ac ſi eciā per ſe illud fieret ut. ff. quod cu iuſqꝫ vniuerſi item e orum in. ꝯ ij. ⁊ . ff. de admini. tu. ita tamē in ꝯ geſſiſſe tamen melius expediretur per ſe q̄ȝ p aliū ar. ij. q. vij. accuſacio Elegerit . i. electum approbauerit jo.

Nec permiſſu ita tamen qꝫ ipſe ſit preſens vel eciaȝ alius cui commiſerit vi ces ſuas ut. j. de off ordi. quod ſedem ſic eciam iudex iuſta de cauſa cōmittere po teſt alij vices ſuas ut. j. de offi. deleg. pa ſtoralis. i. ꝟſ. ſic eci am ⁊ ꝑdicacionis of ficium poteſt ordina rius alij cōmittere cum eciam id p ſemet ipſum non poſſit ex plere ut. j. de offi. or di. inter cetera ſic eci am. ff. de pacis. l. i. Siue tribus in cluſiue ⁊ ſic non eſt contra lxiiij. di. cōprouinciales quidam intelligunt litteram ſicut ſonat et male nam ſic videretur qꝫ archiepus minorem auctoritatem ha beret q̄ȝ epus cum iſtud poſſit fieri a tribus epis de iuſſu tamē ar chiepi ut. ſ. e. c. primo et ideo additum fuit in lra vel duob⁹ quod tamen non erat in antiqua compilacione ⁊ qꝫ autem dicit tribus ē de ſubſtācia conſecracōis nam al. non eſſ conſecratus ſi pauciores eſſent vt lxvi. di. porro vbi tradit̄ forma conſecracōis ab apoſtol Ordinare . i. conſecrare Conſenſiſſe vt lxiiij. di. c. i. ij. ⁊ iij. Maiori quando numero maiori ſit ſtandū ⁊ quando nō. notatur ſ. de eleccionib⁹ eccleſia veſtra johannes

Cum quidam canonica vt priuetur poteſtate conferendi ordi nes quos illicite contulit vt. ſ. e. c. ſane et. j. c. tris al. cū ſi pena

non eſſe ſtatuta pro arbitrio ſuperioris puniretur ut. j. de offi. del. c. de cauſis ¶ Apud nos et ſic enim talis diſpenſatio dño pape reſeruatur ut. j. e. c. litteras nam et eo quod dicit apud nos alijs abſtulit poteſtatem diſpenſandi ut ar. j. de preben. de multa in fi. ubi dicit per ſedem ap. et ita non per alios ut ar. j. de ſen. ex. nuper et. j. de preben. graue in fi. et. j. e. dilectus in fi. et etiam hic habemus unum caſum in quo epi. uel etiam archiepi. non poſſunt diſpenſare tamen de hoc tu dic ut. j. e. conſultationem. b.

Cum ſecundum ¶ videlicet latinum in partibus calabrie in ordinibus conferendis ſeruabant inſtitutionem grecorum extra quatuor tempora ordines conferendo et econuerſo et ita permixtim ſe ordinabant adinuicem et male unde hic prohibetur quod latini de cetero eorum ritum non ſeruent ſed tantum in quatuor temporibus ordines conferant non obſtante conſuetudine antiquitus obtenta cum ſit potius quam inſtitutionem eccleſiaſticam ut. s. e. ſane ar. quod. j. e. quod tranſlationem ubi enim tolleratur mos ſed tamen hodie talis mos reprobatur ut de cetero talis commixtio non debeat eſſe quia tantum unus ſit epiſcopus qui omnibus preſit ut. j. de offi. ordi. c. quoniam in pleriſque jo.

Ex parte ad integros quia que fuit dubitatio iſtius queſtionis ideo dubitauit nam et monachus iſte fuit apoſtata unde non debuit admitti ad legitimos actus ut ij. q. iij. beatus et ita videtur quod etiam abbas non poſſit cum eodem diſpenſare nam tempore quo recepit ordines ſuſpenſus erat ut ar. j. de eta. et quali. cum bone et. j. de elec. exemi. in. poſtulaſti ar. s. de elec. cum inter fr. vel dic quod non apoſtatat niſi qui ad ſeculum redit ut j. de apoſta. c. i. et l. di. in. c. ſi. quandoque etiam dicuntur apoſtate retro abeuntes ut xvi. q. ult. non obſeruetis Item et apoſtata dicitur qui recedit a fide ut ij. q. vij. non poteſt ¶ Libere ut ſi monaſterium ad quod tranſiuit fuit maioris religionis tunc enim non peccauit ut. j. de reli. licet et tunc de iure communi poteſt in ordine ſuſcepto libere miniſtrare et ita hic videtur fuiſſe ſi vero minoris tunc peccauit mortaliter et ideo cum eodem erit tunc diſpenſandum nam aliter non deberet miniſtrare Johannes

Quod tranſl. ordinatus extra quatuor tempora ſic eſt in antiqua compilatione et ſic bene facit tunc ad titulum ¶ De tiem

corrigere et ordinatos a ſuſceptis ordinibus tam diu redere debes exceptos donec apud nos reſtitutionis gratiam conſequantur ¶ Cel. iij. rothomag. archiepo

Cum ſecundum eccleſiaſticas regulas et infra ¶ Quia vero ſicut dicitur in partibus calabrie latini a grecis et greci a latinis ſecundum alterutrius inſtitutionis obſeruantiam ordinantur decetero volumus commixtiones et conſuetudines rituum in ordinibus obſeruari ¶ Innocentius tercius abbati et conuentui karoli loci.

Ex parte veſtra noſtro fuit apoſtolatui reſeratum quod quidam monachus veſter ſe ad nigros monachos transferens et habitum eorum aſſumens ad ſacerdotij ordinem in ipſo habitu eſt promotus unde quia dubitaſtis utrum in aſſumpto taliter ordine debeat miniſtrare Mandamus quatenus niſi aliud canonicum obuiet ipſum monachum officium ſacerdotis exequi libere permittatis ¶ Idem. c. preſbiter.

Quod apoſtolice ſe. leg. Quod tranſlationem

pontificis et infra. con. tue taliter reſpondemus quod cum clericus grecus epiſcopo latino ſubiectus a greco pontifice ordinatur niſi de mandato vel licentia ſui epiſcopi fiat interdicenda eſt ei ordinis executio ſic ſuſcepti tanquam ab alieno pontifice ſine mandato vel licentia ſui epiſcopi ordinato Si vero de mandato vel licentia ſui preſulis a greco pontifice ſecundum morem grecorum fuerit ordinatus licet culpandus ſit epiſcopus latinus qui clericos ſuos a greco facit antiſtite ordinari ¶ Quamdiu tamen talis mos ab eccleſia tolleratur impediri non debet ab executione ordinum taliter ſuſceptorum. ¶ Idem epiſcopo mutinenſi.

Cum in diſtribuendis et infra meminimus a nobis fuiſſe ſupplicater poſtulatum et clementer indultum ut quia prefatus. a eccleſie romane ſubdyaconus erat mandaremus ipſum per bononien. epiſcopum promoueri ¶ Idem eidem et magiſtro. h. ſubdyacono noſtro.

Litteras veſtras recepimus ſup iordiara

cia ut ix. q. ij. augo. lecti di. c. ii. ij. et iij. ¶ Tollerantur iſta enim fuit comparatiua permiſſio ut hic innuitur ar. j. de preben. cum iam dudum et forte ob multitudinem et ſcandalum talis conſuetudo tolleratur ar. s. e. ſane et xxiij. q. iiij. non poteſt tamen iſte mos non tolleratur hodie ut. j. de offi. ordi. quoniam in pleriſque et. s. eodem. cum ſecundum

Cum in diſtribuendis indultum ſed nonne epiſcopus iudicit talem. j. de maio. et obe. per tuas nam videtur potius ut ſit onus quam honor dic tamen quod licet ſit honus in hoc in multis alijs eſt etiam honor quia non poteſt niſi pluribus teſtibus conuinci ut ij. q. iiij. c. preſul. et in. c. nullam Item non poteſt etiam cogi ab epo recipere ordines ar. de con. di. ij. c. ultimo. Item quia maior honor debetur ei dem quam alijs ut. j. de maio. et obedi. per tuas et. ff. de albo ſcri. l. ſi. ſi iſte poteſt iudicari ab epo ſuo ut dicit illa per tuas unde quod ix. q. iij. nullus primas ubi dicitur qui non poteſt ordinare non poteſt etiam iudicare et econuerſo So. illud enim eſt ordinarium et regulare iſtud vero eſt ſpeciale propter excellentiam ſuperioris qui manus impoſuit ar. illius c. de con. di. ij. c. ulti. johannes.

Litteras et ſequenti die iſtud ſolum reprehenditur hic quod unum ordinem una die et alium alio die contulit eidem unde collige quod ſi in die ſabbati non potuit perficere ordinationem ſequenti die dominico continuato ieiunio poteſt eam perficere cum in uno die intelligantur ordines collati fictione iuris et ſic loquitur. c. lxxv. di. quod a patribus ¶ Continuationem nam continuatio de duobus facit unum et coniungit illa ar. xvi. q. iij. in. §. poteſt in v. b. de preſcriptionibus et vij q. i. illud et in. c. nichil facit enim cum biſextus occurrit nam tunc duo dies pro uno reputantur ut. j. de verbo. ſigni. queſiuit et. ff. de mun. l. denique in. §. minore ar. quod. ff. de ſta. lib. cum heres in. §. ſtichus ¶ Fictione primo ſine fictione aliqua bene veſpere et mane ad unam diem naturalem referuntur iuxta illud et factum eſt veſpere et mane dies unus ¶ Pertinere teneas conſtanter quod omnes ordines in die ſabbati conferri debent ut. s. e. c. ij. et iij. et lxxv. di. c. ultimo preter epiſcopalem dignitatem que die dominico tantum confertur ut lxxv. di. c. i. et etiam preter minores ordines qui poſſunt conferri in diebus dominicis et in alijs diebus ſolemnibus ut. s. e. c. i. et iij. et etiam ſubdyaconatus ordo poteſt in die dominico conferri a ſolo papa ut. s. e. de eo licet ergo die dominico continuato ieiunio conferantur tamen in ſabbato conferri intelliguntur et tunc continuatio ieiunij eſt neceſſaria Hugo autem dixit omnes ordines die dominico conferendos et non in die ſabbati et idem dicit de baptiſmo ut de con. di. iiij. venerabilis et. c. ſe. ar. lxxv. di. quod a patribus in v. ſed poſt diem ſabbati cuiuſque aduentus que ſucceſſit in prima ſabbati exordia conſecrandi eligantur in quibus hija que conſecrandi ſunt ieiunijs et a ieiunantibus ſacra benedictio conferatur quod tamen eiuſdem obſeruantie erit ſi mane ipſo die dominico continuato

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

ieiunio ſabbati ordinatio celebretur a quo tempore noctis precedentis inicia non recedunt et ſecundum eius opinionem non videtur ut ſit continuacio ieiunij neceſſaria ut vnus dies fingatur ſabbatum et dominica nam ſicut epalis ordo poteſt conferri in die dominico ſequenti nec etiam exigitur continuacio ieiunij nec etiam quod fingatur dies ſabbati trahi ad dominicam ita etiam ſi quis ordinetur mane die dominice poſſet autem illud fieri ſine continuacione ieiunij no. tamen quod in ſabbato magno paſcali non celebratur ordo quia nec miſſa cantatur de con. di. iij. ſabbato dicunt quidam quod illi ordines qui celebrant in dominico die trahunt ad ſabbatum et ideo fit ordinacio die ſabbati quoniam ſabbatum ſignificat requiem et qui ordinatur tranſit ad requiem clerical. requieſcit enim a laboribus ſecularibus vincendus dicebat ſpecial. eſſe de ſabbato paſcal. ut miſſa trahatur ad dominicam ſequentem et etiam ordines ad ſabbatum tamen hodie non fit iſtud etiam in illo ſabbato ut. ſ. e. de eo vbi dicitur quod in ſabbato ſancto ordines conferuntur primo ita tunc miſſa celebratur ſicut in alijs ſabbatis ordinacionum et ita ſeruatur de facto et bene ordines celebrantur in die ſabbati ut. ſ. e. c. ij. ¶ Nam ſi quantum reſponſio tacite queſtionis diceret aliquis duo dies ſunt et ita non vno die duos ordines contulit et. ſ. hoc

¶ In quo deliquit primo etiam in pluribus eum puniuit quod deliquit quia non peccauit dyaconatum conferendo et tamen punitus fuit in eo ſed ideo plus ordinator punitur quam ordinatus quia debuit eſſe prudencior et quia maior ar. ſ. de tranſl. inter corp. et ut alij a ſimil. coherceantur ſic j. e. c. primo iohannes

Vel non eſt repeliſſe vnde poſſit eidem dici et ego te repellam ne ſacerdocio fungaris michi ut xxxvij. di. omnes pſallentes in fi. et ſ. de renunc. niſi i ſ. pro defectu ¶ Inſtituta que dicunt quod nullus ante xx. an. debet promoueri in ſubdyac. ut xxviij. di. de hijs lxxvij. di. c. in ſingulis et in c. quicunque et c. ſubdyac. ergo multo minus aliquis ante xv. annum ordinari non debet ut lxxvij. di. placuit c. in ſingulis et c. quicunque ¶ Suſpendentes ut puniatur in quo peccauit xij. q. ij. qui humilitatis et c. de viro et xvi. q. i. reuerentiſſimi et ſ. e. c. primo litteras et punitur etiam hic in collacione omnium ordinum quia in tantum delinquit ¶ Ad etatem et ita licet non ſit in etate legittima nichilominus recipit ordines ſed execucionem ſuſpenditur uſque ad legittimam etatem ſic j. de eta. et quali. ex tacione vbi enim ſuſpenditur adminiſtracio talibus conceſſa uſque ad etatem legittimam ſic enim et tempus non ordinis collacionem ut. j. e. conſultacionem et ſ. e. ſane et in c. cum quidam ¶ Iniuriam ſimile xxi. di. c. i. et xvi. q. vij. c. ſi quis deccrnimus ſed tamen propter factum prel. iſte non debuit in execucione puniri iniquum enim eſt aliquem alterius odio pregrauari ut. C. de inoffi. t. ſi quis in ſuo et peccata etiam ſuos debent tenere actores ut. j. de hijs que fi. a maiori par. c. que ſunt et. C. de pen. ſancimus ſed iſtud fuit quia

ordinacione ymoleñ. electi quem bonomeñ. epus precedenti ſabbato in dyaconum et ſequenti die dominico continuato ieiunio in preſbiterum ordinauit in quo quantum uterque deliquerit euidenter intelligit qui prudenter attendit Si enim vtrumque ordinem eorum die conferre illi non licuit pari non licuit racione vnum ordinem vno die et alium altero etiam ieiunio continuato conferri cum propter continuacionem ieiunij fictione canonica ſiue mane diei dominice trahatur ad ſabbatum ſiue veſpere ſabbati ad diem dominicam referatur profecto mane cum veſpera ſeu veſpera cum mane ad eundem diem pertinere diceretur Nam ſi quantum ad hunc neceſſitatis articulum pertinet mane ad vnum diem et veſpera referatur ad alium cur eſſet continuacio ieiunij neceſſaria cum et ſabbato ante cenam et dominica ante prandium intelligantur eſſe ieiunij prefatum itaque bonomeñ. epiſcopum ut puniatur in quo deliquit a collacione ordinum dyacon. et preſbiterij alterum vero ab execucione officij ſacerdotal. uolumus manere ſuſpenſos donec de illis aliter diſponamus ¶

Honorius tercius epiſcopo et archidyacono legion.

Vel non eſt compos ſui archiepiſcopus conuenten. vel inimicus a ſe videtur ſcienciam repuliſſe qui in puerum latorem preſencium adhuc xij. annorum contra ſacrorum canonum inſtituta in ordinacione in dyaconum dicitur ordinaſſe in ludibrium ordinis clericalis et infra diſcrecionis veſtre mandamus quatenus et ſi rem inueneritis ita eſſe dictum epiſcopum a collacione ordinum ſuſpendentes ipſum ut eidem in qui ab execucione officij dyaconatus uſque ad etatem legittimam in iniuriam ſuſpendimus ordinantis prouideat in eccleſiaſtico beneficio competenti per eccleſiaſticam cenſuram compellatis ¶ Item leon. et ſabinenſi abbatibus.

Dilectus filius .w. ymolicen. canonicus noſtro dudum apoſtolatui reſerauit quod ymolicenſis eccleſia ſuo viduata paſtore canonice ipſum vnanimiter elegerunt Qui autem eſſ

etas repugnat et non debet alteri per alterum condicio iniqua auferri ut. ff. de regul. iuris non debet Sed nunquid tenetur ad continuacionem iſte qui infra annum diſcretum ordines ſacros ſuſcepit et dicitur notatur. j. de cle. per ſal. promo. c. vno ¶ Competenti ſed perſone qualitate inſpecta ut ar. xliij. di. non cogantur et. ff. de iure dot. cum poſt diuorcium. i. ſ. gener. et. l. di quero et. ff. de adminiſ. tu. cum plures in ſ. cum tutor et. ff. de vſufru. in. l. ſed et ſi quid in ſ. i. et etiam ſciencia conſideratur ut. j. de preben. c. de multa ad hoc enim tenetur ſi titulum non habet ut. j. de preben. c. cum ſecundum.

Dilectus et poſtmodum ſi poſtea electus fuiſſet ri valuiſſet electio ut. ſ. de renunc. poſt tranſlacionem ¶ Sacros ordines quod tamen nullomodo fieri debet ſed tantum vnus eciam do vna die conferri debet. ſ. e. litteras et ideo punitur ut in fi. ¶ A canone ſit permiſſa no. ar. op. quod epiſcopi non poſſunt diſpenſare niſi in caſibus ſibi conceſſis a iure quod quidam concedunt et ſicut etiam pro eis. j. de fil. preſ. c. ſi. et p. ar. contra j. de ſen. ex. nuper in qua opinione fuit laur. vincen. jo. et t. de hoc enim tradit j. de iudi. at ſi clerici de iſta ma. no. l. di. minor et i. q. vij. i ſ. niſi primo etiam prohibita ut. ſ. e. litteras et j. de eo qui fu. ra. or. di. recep. c. i. et ita tollit ar. predictum vel etiam tu dic quod non eſt licitum epiſcopo diſpenſare in hijs que pertinent ad generalem ſtatum eccleſie ut hic et. ſ. e. litteras i criminibus diſpenſare poſſunt niſi ſit eis expreſſe prohibitum ¶ Ipſi obtemperare tu habes hic quod ſuperioris auctoritas non excuſat ut xij. q. ij. qui cumque et m. e. de rebus et xi. q. iij. ſi dominus et xvi. q. i. c. in canonibus et. q. vij. decimas ar. contra lxiij. di. i. ſalomitane et xxiij. q. v. dixit dominus et xxviij. di. c. dyaconi Item eſt ar. quod iniuſtum preceptum prelati non eſt adimplendum xi. q. iij. iulianus ſi c. tamen eſt quod eſt iniuſtum ſecus autem ſi dubitaret ut xxiij. q. i. quid culpatur in fine ¶ Periurij vnde poſſet priuari eccleſia et depom ut. j. de iureiurā. querelam ut. j. m. c. primo cum in iudicio in preſencia domini pape ſit confeſſus et etiam confeſſus proconuicto habetur ut j. de confeſ. cum ſuper et. C. e. ti. l. vna ſed tamen eidem pepercit dominus papa. Variauit vnde non erat eidem credendum ut. j. ut ecclesie ut noſtra et. j. de preſumpci. litteras et iiij. q. iij. ſ. item circa ſi in per. qui falſo vel etiam varie ſic et. j. de penis in c. ſuper hijs

Veſtram ⁊ ſic eni ſolus dominus papa in hoc diſpenſat ut dixi ſ.c. cum quidam et melius .ſ. e. c. proximo johannes

Conſultacioni caracterem ⁊ ita quocumqz tempore ordines conferantur carader imprimitur nam tempus nō eſt de ſubſtancia ordinis ſic nec etas impedit caracterem ut .ſ. e. vel non eſt compos tamē quia trāſgreſſor eſt cū quis recipit ordines extra tempus debitū punitur ut hic naz eidem interdicit ordinis execucio ſic ſuſcepti ut .ſ. e. cum quidam ⁊ qui conferunt puniūtur nā iſti priuantur poteſtate ordinandi ut .ſ. e. ſane ſic eciam ⁊ baptiſmus a quocū qz conferatur in forma eccleſie tenet ſicz autem a iudeo vel eciā a pagano qd̄uis ab eodem recipi non debeet ut .ſ. d. ſumma trini. c. i. in ſi. ⁊ de con. di. iiij. a quodam ⁊ in c. romanus ⟦ Cōpetenti primo tamē eis ab execucione ordinum ſuſpenſis ut .ſ. e. cum quidam ⁊ in c. vel non eſt ad arbitrium iudicis imponitur pena ex quo non eſt determinatum .j. de offi. del. in c. de cauſis ⁊ .ff. de iure deli. l. i. in §. ait pretor ⟦ Poteris ⁊ ita videtur q̄ eciam epiſcopi cum talibus poſſunt diſpenſare ex eo q̄ dicit poteris ſuſtinere vnde ſignatur ꝯ .ſ. e. cum quidam ⁊ in c. lr̄as ubi dicit donec apud nos ⁊ .ſ. e. c. pri. i ſi. dicas autem q̄ auctoritate iſtius c. poteſtas eſt conceſſa ſibi nam alr̄ non videtur iure ordinario per iura predicta ⁊ in c. lr̄as ſed eciaz videtur q̄ ſuo iure illud facere valeat nam dn̄s papa hic reſpondit ad conſultacionem ſed cōſultacio in iſto ſolo caſu fuit utrum tales reciperent caracterem qd̄ autem ſequitur addit dominus papa conſultacioni vel eciam tu dic q̄ bene poteſt eps̄ cum talibus diſpenſare cum hic tantum de iure reſpondeat ut ar. .ſ. e. cum quidam in prin. ⁊ .ſ. de elec. quod ſicut in §. ſuper eo ⁊ ꝯria omnia intelligūtur cum dn̄s papa ex certa ſciencia ſibi reſeruat diſpenſacionem illoꝝ ut magis alij terreantur et ipſi puniantur jo.

Queſitum comꝓbata .ſ. per teſtes vel per confeſſionem in iure factam ⟦ Notoria tribus etenim modis redditur crimen notorium videlicet per ſentenciam per confeſſionem in iure factam vel eciam per rei euidenciam ut .j. de cohabi. cleri. ⁊ muli. in c. ſi. ⟦ Homicidij ſic eni patet q̄ homicida quātūcumqz occultus eciā poſt penitenciam peractam non poteſt miniſtrare ſic eciam .j. de accuſ.

circa ſacroꝝ ordines conſtitutus archieps̄ caſalen̄ metropol. eoꝝ epiſcopo ircen̄ mandauit ut eum vno et eodem die ad tres ſacros ordines promoueret. q̄ ille non auſu ꝓprio ſed ipſius archiepiſcopi mandato perfecit ⟦ Cum ḡ nobis conſtitit ſupradictum epiſcopum in pluribus deliquiſſe tū qz ſine mandato archiepiſcopi vt ipſe confeſſus extitit ad huiuſmōi ordinacōem inordinate proceſſit. tū qz ſi de archiepiſcopi mandato conſtaret cum illi huiꝰ diſpenſacio a canone minime ſit permiſſa ipſi obtēperare nō debuit in hac parte tum eciam quia reatuz periurij ſepius uariatur iurando prius q̄ archiepiſcopus id preceperat et poſtea q̄ illud non mandauerat in iudicio confitendo ipſum tam diu ab ordinandi ſuſpendimꝰ poteſtate donec noſtram meruerit graciaz obtinere ⟦ Gregorius tercius archiepo̅ barcelonēſi.

Conſul. tue taliter reſpondemus q̄ eos q̄ extra tempora ſtatuta ſacros ordines receperunt caracterem non eſt dubium recepiſſe quos pro tranſgreſſione huiuſmodi primo eis penitencia impoſita competenti ſuſtinere poteris in ſuſceptis ordinibus miniſtrare ⟦ Idem.

Queſitum eſt de ſacerdotibus vel alijs clericis qui per reatum adulterij periurij homicidij vel falſi teſtimonij bonum recte conſciencie perdiderunt et infra. reſpondē q̄ ſi ꝓpoſita crimina ordine iudiciario comprobata vel alr̄ notoria non fuerunt non debent hij preter reos homicidij poſt penitenciam in iā ſuſceptis vel ſuſcipiendis ordinibus impediri qui ſi non penituerint mouendi ſunt et ſub interminacōe diuini iudicij obteſtandi vt in teſtamentum damnacionis ſue in ſuſceptis eciam ordinibus non miniſtrent ⟦ Innocenciꝰ iij.

De ſcrutinio in ordine faciendo. ⁊ de etate ⁊ qli. or

Ex par dilecti fi te tua fuit propoſitum et infra fraternitati tue taliter reſpōdemus q̄ cum aliquos in dyaconum vel preſbiteruz promouemus prior dyaconorum qui nobis aſtitit dicit poſtulat ſancta mater

inquiſicionis in prin. vnde dn̄s dixit ꝓpheta dauid poſt penitenciam non edificabis michi templum quia vir ſanguinis es ut .i. q. vij. ſi quis omnem ⁊ de .d. di. i. in ſi. et de hoc autem dictum eſt .ſ. e. ex tenore iſti vero ante peractam penitenciam non debent miniſtrare ut hic videtur a ꝯrio ſenſu primo poſſunt parte penitencie pacta ut .ſ. e. c. ex tenore ⟦ Penituerint .i. ſi nō dum penitenciam egerint ⁊ ideo videtur q̄ non ſint permittendi in ſuis ordinibus miniſtrare ⟦ Mouendi ſūt ſed non compellendi cū ſint occulta peccata eoꝝ ut .ſ. e. ex tenore ſed permittendi ſunt arbitrio ſuo ſic .j. de circumci. multi ⟦ Damnacionis ſic .j. de ſimo. matheus in ſi. ⁊ vere damnacionis niſi cum eis epiſcopus ſuus poſt penitenciam peractam duxerit diſpenſandum quod quidam facere poteſt ut .j. de iudi. at ſi clerici et ualde eciam neceſſaria eſt diſpenſacio in occultis nō eni ꝓpter vitandam depoſicionem nam ꝓpter peccata occulta non puniuntur que iudiciam non habent ut xxxij. q. i. xpiana ſed ut licite ſuū officium exequātur q̄ autē non poſſunt ut xxxiij. di. habuiſſe nam de eo ſuper quo eſt diſpenſatum non pōt pꝰea accuſari ut .j. de ſil. preſ. ex tua et .j. de ſciſma. c. fraternitati alioquin poſſ eciam poſt penitenciam peractam accuſari ut xxxiij. q. ij. admonere et xv. q. v. in. c. p̄bros ar. ꝯ de pe. di. iiij. diuina clemencia et xxij. q. iij. ſi illic ⁊ i. q. iiij iam utiqz ſed tamen bene verum eſt q̄ alr̄ poſſ accuſari ⟦ Non miniſtrent videlicet ſi non penituerint ergo ſi penitue rit poſſunt miniſtrare ſine damnacionis periculo et ſic videtur eſſe ꝯ alanū qui dicit licite non miniſtrent eciam poſt penitenciam peractam ſine diſpenſacione ut dixi in prima no. ſaltem valet diſpenſacio q̄tum ad accuſacionem alr̄ enim ſufficit penitēcia in occultis ut h̄ p̄tz

Ex parte ſcie mirabilis enim eſt iſta reſponſio pocius ei debēret ſe dixiſſe nullam conſcienciam habere de eius dignitate vel eciam indignitate ſ hec. ex quo vidi illum electum a bonis quandam videtur habere noticiam de dignitate ipſius ⁊ tunc de tali ſ hec. q̄ audiuit ab alijs ut xxij. q. v. hoc videtur ⟦ Contra conſcienciam nam tunc edificaret ad gehennam ut .j. de reſti. ſpol. in c. lr̄is ⁊ .j. de preſ. in c. quoniam omne ⁊ xxviij. q. i. in §. ex hijs ⟦ Eſtimare nota quemlibet preſumi dignū niſi ꝓbetur indignus ⁊ de quolibet preſumendum eſt bonum niſi contrarium ꝓbetur ut .j. de pſumpci. dudū ⁊ .ff. de manu teſ. in. l. ſuos et .ff. del. ij. cum pater §. rogo ſed contra videtur preſumitur non ydoneus niſi probetur ydoneus ut .C. de hijs qui veniam etatis impetrāt. l. ij. ⁊ .C. de ꝓbaci. ex pſona ⁊ .ff. de magiſtra. conuen. l. i. in §. ſi magiſtratus ⁊ in dubio preſumitur quis excommunicatus ut .j. de ſen. ex. cum deſideres in §. ſecun de queſtioni ⁊ pſumitur eciam pocius fornicacio q̄ matrimonū ut xxx. q. v aliter ſo. iſtud enim eſt generale vt ibidem anime periculum vertitur preſumitur in deteriorem partem ut .j. de ſpon. iuuenis ⁊ xxviij. di. ꝓbaſ ſed licz

videatur deterior tamen melior et iudicis eſt et ſic de .c. di. iiij. paruulos at autem circa iudicia potius preſumitur iuſtum vel bonum quam econuerſo lxxxvi. di. ſi quid xi. q. iij. in cunctis xxiij. q. iiij. innocens et ff. de proba. in

Requiſiuit uſque excluſiue ut probant ſequen. l. ab ea parte io. cia nam ſic exponitur ff. de hijs qui notan. infa. l. quod ait pretor. quandoque etiam ponitur in cluſiue ut xciij. di. a ſubd. ff. de ſena. l. ſi. § ſenatores ¶ A non epis. i. ab abbatibus lxix. di. c. quia videmus et .j. in ti. primo et in .c. cum contin git ¶ Executionem ergo ſu ſpenſus eſt qui a ſuſpenſo re cipit ordines ut .i. q. i. ſtatui mus et etiam reſignatio nõ abſtulit iſti ordinem ſed tan tum ordinis executionem ¶ Craſſa tunc enim dicitur craſ ſa et ſupina ignorantia quando aliquid fit publice vel coram populo et hoc non excuſat. Ignorantia ſic .j. de cle. excõ mini. c. pe. et ſi fuerit ignorã tia probabilis cum eodem po terit per epiſcopum diſpen ſari ut .j. e. c. primo ſed cõ p babilis enim facti ignorantia quemlibet excuſat ex toto ut ff. de iuris et fac. ignorã. in l. error et in l. regula ergo ſecundum hoc nulla diſpen ſatio eſt neceſſaria. Re. in cul pa enim fuit recipiendo ordi nes ab epo non ſuo ut ix. q. ij. lugd. et ideo neceſſaria eſt diſpenſatio vel etiam tu di cas et melius quod etiam licet ſit ignorantia probabilis ta men neceſſaria eſt diſpenſa tio nam cum ordinator talis non haberet executionem ſui officij eam alij conferre non potuit ut .i. q. i. ſtatuimus nã quod non habet non poteſt dare vt .i. q. vij. daybertum et etiam pro non dato habet quod ab iſto donatur qui de iure donare non poteſt ut .j. de iure patro. quod autem i ſi. ergo neceſſaria eſt diſpen ſatio ad hoc ut executionem ordinis habeat iohannes

¶ Cum clericus excomuni cato ſic enim patet quod excommunicatus confert ordinẽ licet enim ipſe ſit extra eccle ſiam et etiam heretici confe runt ordinem vt ix. q. i. ab ex cõmunicatis et in .c. ordinati ones ſed contra .c. q. i. c. i. vbi ei dicitur quod nullo modo dicitur conſecratio que ab excomun catis eſt celebrata tu dic quod i bi non fuit forma ſeruata ec. vel etiam non dicitur conſecratio verum eſt quantum ad executionem quia quod non habent donare non poſſunt ut .i. q. i. qui perfectionem et in .c. ventum eſt et .c. i. et de .c. di. iiij. quomodo ſed nunquid poteſt talis excommunicare alios et videtur quod ſic nam cõferre ordines quod eſt plus ut videtur ergo bene poteſt aliũ excommunicare ſed non eſt ita cum enim ipſe ſit extra eccleſiam alium eicere extra non poteſt ut xxiiij. q. i. c. audiui mus ſecus autem eſt in ordine nam licet ſit extra eccleſiam tamen caracterẽ retinet et illum bene poteſt conferre dum tamen ec. forma ſeruetur ¶ Epiſco pos et ſic epiſcopi diſpenſant hic ſic ix. q. i. ab excommunicatis et in .c. ordina tiones nam ignorantia eos excuſat ſi vero ſcienter ordines recepiſſent tunc enim non diſpenſaretur cum eis ut in capitulo ordinationes ſic .ſ. eodem in c. proximo in fine iohannes

eccleſia hunc dyaconum vel ſubdyaconuz ad onus preſbiteratus vel dyacona tus aſſumi et nobis inter rogantibus ſi eum cogno uerit eſſe dignum idem re ſpondit quod quantum humana fragilitas noſſe ſinit et ſcit et teſtificatur illum ad hu iuſmodi onus officij eſſe dignum vnde i tali reſpõ ſione aliquem peccare non credimus dummodo contra conſcientiam non loquatur quia non ſimpliciter illuz aſſerit eſſe dignum ſed in quantum humana fragilitas noſſe ſinit cum illum quez indignum eſſe non nouit dignum debeat eſtimare huiuſmodi ergo reſponſi one ſecure vti poteris niſi forte de indignitate tibi cõ ſtiterit conſecrandi Si au tem illum indignum eſſe cognoſcis metropolitano prius quam ad huiuſmõi ſeru tium vocatur ſecreto ſtu deas nunciare quatenus nos in terrogationem huiuſmo di non in conſecratione põ tificis ſed in ordinatiõe dya com vel preſbiteri faciamus ¶ Alex. tercius tol. archi epiſcopo De ordinatis ab epiſcopo qui renunciauit epiſcopatui vel eccleſie.

Requiſiuit a nob tua. f. vtrum cle rici qui poſt renũ ciationem factam a predeceſ ſore tuo ordines receperãt in ipſis debeant remanere et infra reſpondemus igit diſtinguendo vtrum renũ ciauit loco tantum aut lo co ſimul et dignitati nam in primo caſu ordines ſicut antea rogatus ab epiſco po aliquo poterit de ratio ne conferre In ſecundo ve ro diſtinguendum puta mus vtrum ſacros ordi nes contulerit an minores Si enim a tali ordines vſ que ad ſubdyaconatum quis acceperit quia et huiuſmo di ordines quandoque a nõ epiſcopis conferuntur et in illis deſeruire poterit et ad maiores ſi ydoneus ſit promoueri Sane ſi ab eo dem quis ſacros ordines ſci enter receperit quia indig num ſe facit executione offi cij non habebit vbi autez non ſcienter poterit niſi craſ ſa et ſupina fuerit ignorã cia poterit diſcretus ponti fex diſpenſare ¶ Greg. ix Cum clericus qui ab excommunicato epiſco po ignoranter ordines re ceperunt per ſuos poterit

Ut abbates ſuple ſtatuimus ¶ Prepoſiti dignitas eſt per ſe quamuis enim ſit nomen generale ad omnes qui prelã tionem habent ut .j. de verbo. ſign. quamuis ¶ Fiant ut .ſ. de elec. cum in cunctis ¶ Amittant ſic .ſ. de elec. cum in cũctis con tra .j. de cleri. egro. c. i. et ff. de ſtatu ho. qui furere et ff. de poſtul. l. i. in § caſſius iſtud tamẽ contrarium tu intelligas cum per ſuam culpam ad ſta tum talem peruene rit quo promoueri nõ poteſt contraria enĩ intelliguntur quan do ſine culpa et tunc non debet addi afflic tis afflictio ut .j. de cle. egro. c. i. et capi tulo. pe. iohannes.

¶ Etatione pu eris puer enim dicitur a ſeptennio vſque ad xiiij. annum ut .j. de regulis iur. ad noſtram et xx. q. i. c. i. et xxij. q. v. pue ri et .i. q. i. pueri et i c. eſtote et .ſ. de tem por. ordi. vel non ẽ compos et puer dici tur quantum ad benefi cium obtinendum q ſeruire non poteſt ut .j. de preben. ſup ¶ In archidiaco natum no. ar. quod in ſtituere non pertinet ad archidiaconum vt xvi. q. vij. nullus contra .j. de preben. referẽte tamen ſup hoc ſtatur conſuetu dini ¶ Eccleſias .i. prelaturas eccleſiaz quod tamẽ fieri nõ debet ut .j. e. c. i. et ij quia pueri non re putantur ad hoc ydonei ut .j. de prebẽ. c. ſuper inordinata beneficia enim ſim plicia in tali etate cõ ſtitutis licite confe runtur lxxvij. di. in ſingulis ratione or dinis titulum debẽt habere ut lxx. di. c. i. et ita ratione ordi nis et beneficij titulũ debẽt habere et poſ ſunt tu dic de hoc p ut dicitur in .c. ſuper inordinata ¶ Pre dicti pueri impube ribus enim dignitas non debet donari ut ff. de iure immu. l. ij. in § impuberes et .i. q. i. pueri et in .c. eſtote ¶ Congruam idem eti am dicit .l. in eo qui ſe obligat pro filio decurione quia non tenet quouſque ad etatem congruam perueniat ut ff. ad municip. l. luci⁹ in § imperatores Sed pone quod epiſcopus aliquem pupillum vel a liquem minorem faciat archidyaconũ habebit ne iſte vocem in capi tulo ac ſi eſſet etatis legitime ar. quod non quia minores xxv. ãnis de curiones facti licet decurionum ſportulas recipiant non tamen in de tim ſuffragium ferre poſſunt. ff. de decuri. ſpurij in § minores ſi cut nec minor factus miles debet ſapientum iura tractare ut. C. de teſta. mili. l. ſi. ¶ Etatem tamen diſpenſatiue tollerantur iſti pueri nam alias non debent ut .ſ. de elec. cum in cunctis et .j. e. cum te

Sed numquid talis rector poteſt omnia facere tanquam maior et vide tur quod ſic. ff. de re iudi. l. quidam conſulebant quod tamen non eſt verum. j. e. c. primo et. C. de teſ. mili. in l. vltima ſed nonne iſte ex quo tolleratur per diſpenſationem videtur etatis veniam impetraſ ſe ut. C. de hijs qui veniam eta. impetrant in l. eos ſed non eſt ita nam licet quis eta tis veniam impetra ret non tamen po teſt alienare ſine de creto nec etiam ha bet adminiſtratione liberam uſque ad eta tem perfectam xxv. annorum ut in l. pre dicta eos johannes.

Iſti decorum qui ſeipſos qui et in prelatum eligant et ſi minor ſit non de bet ſub patris pote ſtate ar. ff. ad tre bell. nam quod ad ius etc. ff. de adulte. in l. ſic eveniet C. de le. tu. in l. vlti. inſti. de excuſ. tu. in § mi nores ff. ad macedo. l. filium hec ar. quod ff de adopt. in l. p. ad optionem etc. ff. de hijs qui ſunt ſui vel alie. iuris in l. filius ff. de mun. et ho. l. ij et ff. de iudi. cum pre tor in fi. ubi dicitur nichil intereſt an iu dices in poteſtate an ſui iuris ſint etc. pſ biter etiam dicitur in poteſtate patris eſ ſe ut. C. de epi. et cle. in aut. preſbiteros et inſti. quibus mod is patrie po. ſol. in § filius famil. ubi di citur quod licet filius a dipiſcatur honores remanet tamen in patris poteſtate un de per iſta iura vide tur quod ordo ſacerdo talis non liberat a patria poteſtate ſau tenentur alij autem di cunt quod quilibet ſa cer ordo a patria po teſtate liberat quia li berat a dominica que maior eſt de epiſco pali ordine tu ha bes liiij. di. ſi ſervus ſciente de ſacerdote i. e. di. c. ex antiqui et. c. frequens de dyacono dicitur quod vicarium preſtando liberatur lie. c. ex antiquis ſubdyaconus autem eodem iure gaudet cum dia cono ut. j. de ſervis non ordi. miramur et nulla dignitas ſecularis eſt ſimilis ſacerdotio ar. xcvi. di. duo ſunt et. j. de maiori. et obe. ſoli te et dignitas patriciatus ſolvit ius pa. po. ergo multo fortius ſa cerdotium et quilibet ſacer ordo. j. de ſen. ex. cum voluntate in § vl timo iſtud credo eſſe verius quod quilibet ſacer ordo filium liberat a pa. po. ¶ Infra annum ex eo enim quod prohibet infra xiiij. an. videtur concedere quod poſt xiiij. an. ſtatim concedat quia quod de uno prohi betur de altero conceditur ut ar. xxv. di. qualis ſed tamen non eſt ita nam licet infra xiiij. an. prohibeatur non tamen conceditur in xv. vel etiam in xvi. primo infra xxv. annos prohibentur ut. s. de elec.

epiſcopos diſpenſari ¶ Idem ex concilio pictauenſi. De eta. et quali. et ordine preficiendorum.

Ut abbates decani et prepoſiti qui preſbiteri non ſunt preſbiteri fiant qui archidyaconatus tenent dyaconi qui vero archipreſbiteratus preſbiteri aut amittant honorem quod ſi aliqua iuſta de cauſa prohibente preſbiteri aut dyaconi eſſe non poterunt prelationes amittant. ¶ Alex. iij. cant. archiepo. Ex ratione et infra. Accepimus conventum epiſcopus pueris qui ſunt infra decennium conſtituti in archidyaconatu dilectus filius R. archidiaconus caſtrenſis eccleſias plures conceſſit que non per clericos ſed per laycos diſponuntur unde quia hoc non debet aliquatenus tollerari mandamus quatenus predictum epiſcopum ſuper hijs corripias et clericis ydoneis adminiſtrationes et cuſtodias preſcriptarum eccleſiarum donec predicti pueri ad congruam veniant etatem laycis amotis committas eidem epiſcopo prohibens ne de cetero eccleſias inſi perſonis qui etatem et ſcientiam habeant regendas concedat quod ſi ſecus egerit ei debitam penam infligens inſtitutionem et conceſſionem ipſius omnino viribus carere decernas ¶ Item cantuarienſi archiepiſcopo et eius ſuffraganeis.

Indecorum eſt ut hij debeant eccleſias regere qui non noverunt gubernare ſeipſos cum ad eccleſiarum regimen tales perſone ſint admittende que diſcretione preemineant et morum fulgeant honeſtate Nolentes itaque ſuſtinere ut parvulis regimen committatur animarum M. q. nemini infra annum xiiij. conſtituto perſonatum aliquibus eccleſie concedere preſumatis Sciturj procerto quod ſi contrahere preſumpſeritis quod inde feceritis irritabimus et in obedientiam veſtram grauiter puniemus ¶ Idem Eam te decet et infra tarauſ inhibemus ne perſonis quam in eccleſijs tui epiſcopatus ad curam animarum fuerint ordinande in ipſis inſtituas nec aliqua occaſione vel etiam litterarum noſtrarum obtentu inſtitui patiaris que ſcientia moribus et etate congrui non congruant inſtitutis ſed etiam plures

cum in cunctis et. j. eodem. c. primo johannes.

Eam te decet ſupple per etatis taciturnitatem impetratam ſi enim ex certa ſcientia ſcriberet dñs papa pro minori eius mandato eſſet obediendum nam ſacrilegij inſtar obtinet dubitare utrum ſit is dignus quem princeps elegit ut xvij. q. iij. c. qui autem et. C. de crimi. ſacrile. in l. ij. preterea contra ius et etiam contra publicam utilitatem eſt tale reſcriptum et ideo non valet ut. C. de preci. impera. offe. in l. reſcriptum ar. s. de reſcrip. ex parte et. j. de teſti. cauſamque Item eſt hoc ar. quod non ſemper eſt obediendum mandato domini pape ar. s. de reſcrip. ſi quando et in c. cum adeo et. j. de heretici. cum ad abolendam in fi. ſed non dicitur mandatum quando ignoranter mandat ¶ Concilium lateranenſe ut. s. de elec. cum in cunctis johannes ¶ Pendent qualiter dicitur una eccleſia pendere ex alia poteſt dici quod ſecundum quod legitur. j. de reli. domi. quia monaſterium ar. ff. arbo. furtim cel. gemma et ſi aliqua parrochialis eccleſia ſubſit alij licet prelatus minoris ec. duas eccleſias dicatur habere tamen alius preſbiter erit eidem ſubiectus Item ſi eccleſia parrochialis aliam in fundo ſuo conſtituit nichil impedit vicarium in ea conſtitui et prelatum maioris eccleſie eſſe prelatum utriuſque non tamen per ſe deſerviet quia cum diſpenſatione epi. unus prelatus preeſt univerſis eccleſijs ſ. habendo unam commendatam et aliam intitulatam xxj. di. ſanctorum lau. iſtud tamen intellige ſecundum determinationem illarum decre. s. de elec. dudum et. j. de preben. de multa Item in caſu quem habes j. de preben. extirpande poteſt quis habere plures ec. in § quis vero et in § qui autem ¶ Dimittendam. j. de preben. referente et hoc autem ſecundum illam de multa intelligi debet ¶ Tenues in caſu iſto dñs papa permittit propter paupertatem plures eccleſias habere ut. x. q. iij. unio Item varietas clericorum ut xxi. q. j. c. j. in fine Item unam intitulatam et aliam commendatam xxi. q. j. qui plures. s. de elec. dudum ij. ubi de hoc. j. ¶ Paupertas pendens defectus gratia ſeruans Eccl'as retinet duas dat quolibet horum

Preterea ſubdyaconus qui tamen hodie in epiſcopum eligi poteſt ut. j. e. a multis et eodem privilegio gaudet quo dyaconus ut. j. de ſervis non ordi. miramur j. ¶ Breve tempus nam breve tempus dicitur quatuor menſium ut. C. de uſuris rei iudi. eos ff. de iud. ſi debitori quandoque etiam x. dierum ut. ff. de conſti. pec. in l. promiſſor in § i. quandoque etiam duorum menſium C. de ſecundis nup. l. i. quandoque xxx. dierum ff. de itinere actuque priva. l. i. in § i. ſed hic appellatur breve tempus annus nam in anno et dimidio poteſt quis ad ſacerdotium promoveri ut lxxviij. di. monachus novicius et omittamus annum dimidium propter iiij minores ordines vi. Item perinde eſt utrum aliquid fiat cum in preſenti cum breui ut. ff. ſi certum peta. lecta. ff. de inter. teſti. divus. ff. ut in poſ. l. is a quo ſic ergo patet quod epiſcopi poſſunt cum eo diſpenſare qui eſt in minoribus ordinibus

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

conſtitutis Sed nunquid cum eo qui eſt in minori etate quidam dicũt q ſic ar. huius. c. de hoc no. ẽ. de elec. cum dilec. ar. q poſſit ẽ. c. inde eorum non poteſt niſi ſolus dominus papa johannes.

Queris non ſunt ut. ẽ. de tempori. ordi. c. ſi. et. j. de ſimo. ex tue et in. c. matheus et. i. q. i. ſacerdotes ¶ Compellendos lxxxiij. di. honorarijs et in. c. conſuluit et. c. i. et. ij. ¶ Contrarium lxxxiij. di. ſi qs et. c. placuit et xxiij. q. iiij. diſ plicet et i. q. vi. ſicut et ar. viij q. i. in ſcripturis ¶ Fatent aut iſti commiſerunt iſta pecca ta occulta ante ſuam pmoci onem aut poſt ſi ante remo uendi ſunt quia in tempore examinacionis iſtud non fu erunt confeſſi xxxiij. di. c. ſi. et l. di. ex penitentibus et lxxxi. di. ſi quis ſine et in. c. ſe. Sed ſi poſtea commiſerunt iſta pec cata ſe indignos fecerũt vn de ſunt expellẽdi ex quo ſua culpa ſe indignos fecerunt ar. ẽ. e. c. i. tamen ſi vtilitas eccleſie ſuerit q non remoue antur quia in alijs negocijs eccleſie ſunt valde neceſſarij et eciam vtil tollerantur in ea et ita ſecundum hoc cum eis diſpenſatur pter vtilita tem et maxime cum peccata ſint occulta ſed tamen q vi detur. ẽ. de tempori. ordi. ex tenore et. c. ſi. vbi cimmo ſi tollerantur quorum peccata ſt occulta et eciam hic priuan tur ſi illi nolunt et petunt p moueri pacta penitencia et iſti ſe fatentur indignos et nolunt pmoueri ſi autem iſti vellent pmoueri acta penitẽ cia admitterentur preter re os homicidij ut dicitur in q. ẽ. de tempori. ordi. c. vlti. ¶ Vtilitas nam pter vtilitã tem eccleſie compellitur qs ordines recipere et pter ne ceſſitatem al' eciam eſt puni endus per ſubtraccionem be neficiorum ut ſequitur ſic. ẽ. de elec. cum in cunctis in. ẽ. in ferior et lxxiij. di. c. conſuluit vbi eodem modo compellun tur ut ſic indirecte de nolen tibus fiant volentes jo

Ad aures noſtras cur diligencia et ideo non videtur ei imputandum ſi ad hibuit omnem diligenciam quam potuit ut. l. di. hij qui arborem et in. c. ſepe et ideo ſi preter ſuam culpam caſus fortuitus contingat eidem nõ eſt imputandum ut. j. como. c. vno et. j. de homicid. c. vlti mo et. ff. commoda. l. in rebus caſus enim fortuiti non poſ ſunt preuideri ut in predictis concord. primis et abſit vt nobis imputetur q pret vo luntatem noſtram contingit vt xxiij. q. v. de occidendis. nam non eſt in medico ſemp releuetur ut eger ut in l. pre dicta illicitas ¶ Conſciencia ut xxxiij. di. habuiſſe qui cum

habentes eccleſias que ex vna non pendeant tibi liceat ap. poſt. cogere ad viam ipſarum quam maluerint dimittendam niſi ita fuerint tenues in ſubſtancia qui proprios ſacerdotes nõ poſſunt conuenienter haberi ¶ Item

Preterea Licet ad regimen parrochialis eccleſie non debeat aliquis niſi ſub dyaconus admin⁹ admitti diſpenſatiue tamen in minoribus ordinibus conſtituti conſueuerunt aſſumi dum tamen tales ſint qui infra breue tempus poſſint i pſbiteros ordinari ¶ Item

Queris a nobis quid agendum ſit de clericis tue iuriſdictioni cõmiſſis qui cum beneficijs eccleſiaſticis multum habundent a te inoniti nolunt ad maiores ordines pmoueri ſe tale quid ſecreto cõmiſiſſe dicentes q eos ſalua conſciencia ordinarij nõ ſinit ¶ Cum igitur ſuper hoc caſu videantur ſacri canones diſcordare et cum q dam dicant eos minime pellendos alij vero contrarium aſſeuerant omnis cõtrarietatis vinculum preſenti pagina enodam⁹ ſtatuentes vt ſi predicti clerici a perceptione maiorum ordinum pter occulta ſua peccata ſe indignos eſſe fatentur minores in eccleſia quorum ſit vita probabilis proferantur eiſdem et niſi forte illi qui ordinarij pro iam dicta cauſa recuſant in alijs eccleſie ſeruicijs ualde vtiles fuerint eiſ auferantur beneficia et alijs canonice conferantur q ſi pro ſola voluntate rẽnuerint ordinari et ſuaſerit vtilitas eccleſie aut neceſſitas ipſas dummodo pdonei ſint ad maiores ordines recipiendos per amiſſionem locorum et beneficiorum ſubtractionem ap. ceſ. compellas ¶ Clemens tercius R. colonienſi canonico

Ad aures noſtras te ſignante peruenit q in arte phiſica eruditus pluribus iuxta ipſius artis tradiciones exhibuiſti curam diligenciam medicinam licet pluries incontrarium ſucceſſit et quibus putabas adhibere medelam mediciams perceptis mortis periculum incurrerunt ¶ Verum quia ad ſacros ordines deſiderãs promoueri ſuper eo nos conſulere voluiſti tibi breuit reſpondemus q ſi ſuper pmiſſis conſciẽcia te remordet ad maiores ordines de noſtro conſilio non aſcendas ¶ Celeſtinus tercius

Cum bone memorie Clemens papa predeceſſor noſter . J. butarum et quoſdam alios barẽſes clericos vocauiſſet ut ad preſenciam ipſius accederent H. archidyacono ſuo quem grauiter leſerant reſponſuri quia venire iuxta mãdatum apoſtolicum contempſerint in eum fecit ſuſpenſionis ſentenciam promulgari in qua diucius permanẽtes quidam ex ipſis ſuſpẽſi ad aliud beneficium eccleſiaſticum ſunt adepti et q vtrum beneficia ſic recepta poſſint racionabiliter retinere Nos conſulere voluiſti

facit q conſciendam edificat ad gehennam ut. j. de reſti. ſpol. in. c. li teras in ſi. et. j. de preſ. qm omne et xxviij. q. i. in ẽ. ex hijs et. j. de ſen. ex. inquiſicioni ¶ Te remordeat ut ſi forte in parte medicinam donauiſſet infirmis al' enim euentus mortalitatis non eſt imputandus ut. ff. de offi. pre. l. illicitas in ẽ. ſicut et. ff. ad. l. aquil. qua actione in ẽ. vlti. et. ff. de var. et extraordi. cogni. medicus vel e ciam ſi negligens fu erit quoniam diſſo luta negligencia eſt pre dolum ut. ff. man da. ſi fideiuſſor in i. ſi. ¶ De conſil. ſi eſt conſilium reue rencie cui obediendũ eſt ut vi. di. teſtamẽ tum al' teſtim ut xiiij. q. i. c. quiſquis et. j. de ſimo. c. matheus in fine ſecus autem in conſilio perfeccio nis ut xiiij. q. i. quiſ quis quale eſt illud ſi tu vis eſſe perfe ctus vade et vende omnia que habes et da pauperibus et de tali conſilio poteſt intelligi quod dici tur in. c. quiſquis in illo. ẽ. ſi conſilio vti volueris &c.

Cum bone ſe ſerant miles qui prepoſito man⁹ iniicit debet capite puniri et omnis con tumacia aduerſus p ſidem vel dico capi te punitur ut. ff. de re mili. in. l. omne de lictum in ẽ. i. et. ij. et qui reſiſtit caſtigare uolenti ut. ff. e. ti. in l. milites in ẽ. miu e mes et in ẽ. iuxta di uinum oraculũ con tumacia enim parẽ tis morte luitur lxx vi. di. non ſatis in. ẽ. ceterum in fine ¶ Su ſpenſus ſuſpenſi enĩ non poſſunt eligere nec eciam eligi ix. q iij. nos in hominem et ẽ. de conſue. cum dilectus et. ẽ. de con ſue. cum inter. ſi. et c. per inquiſicionem et. j. de ap. cõſtitutus nec beneficia eis in tempore ſuſpenſionĩ cõferri poſſunt vel e ciam lrãs pro benefi cio obtinendo poſſũt impetrare ut hic et eciam interim ſunt beneficia ee. denegã da. j. de ap. in c. pa ſtoralis ¶ Sunt adepti talia enim be neficia non poſſunt retinere eciam ſi po ſtea fuerit abſolutũ

nãm tempore ↄpetenũ beneficij mabiles erant ⁊ etiam idigni qm̃
in talibus pncipium eſt ↄſiderandum ut. ſ. de elec. dudum ⁊. c.
ad audientiam ⁊ .i. q. i. principatus ⁊ xvi. q. ij. ſi ſacerdotes ⁊ eſt
ar. ꝙ tempus impetrati ſcͥpti eſt ↄſiderandum puniendi ergo ſũt
qui ſuſpenſi ſpiritualia negocia tractare pſumunt in tantũ ꝙ
etiam epũs cum tali
bus non poteſt di-
ſpenſare ut xi. q. iij.
ſi quis epũs ⁊. j. de
ſen. ex. cum illoꝝ
Spoliare triennio
ex quo per annum
et ultra quis in exco
municatione ſtat ꝓ
uari debet ſuo bene
ficio ut xi. q. iij. rur
ſus Item qui ſuſpẽ
ſus vel excõmunica
tus tractat ſpiritua
lia debet depom. j. de
dolo ⁊ ↄtuma. veri-
tatis idem etiam vi
detur in ſuſpenſo ut
hic johannes
Multis ut nõ
lus point teno
rem illius decreti lx
di. c. nullus in epm̃
uſꝗ ibi in quibus ũ
bis. Solos ſu-
pple ſacros quomaꝫ
ſubdyaconus bene
fuit in primitiua ec.
ſed non reputabat
ſacer ordo ut xxi. di.
c. i. Vel metropol'
ſicut olim metropol'
diſpenſabat cum in
eligibili circa epatuꝫ
ſed cum illegittimo
non põt diſpenſare
ut. ſ. de elec. innotu
it nec etiam in eta
te ut. C. de hijs qui
ven. eta. impetra. l.
ij. ⁊ iij. ſed cum hijſ
qui pacuntur defe
ctum in ordine ſatis
videtur ꝙ etiam po
teſt archiepũs cum
iſtis diſpenſare in e
piſcopatu ſicut olıꝫ
poterat ar. illius c.
lx. di. nullus in epm
et etiam in alijs di
gnitatibus inferio
ribus bene poteſt ut
ſ. c. preterea In
quibus verbis ver
ba ſunt dñi innocẽ
cij interpretantis ca
pitulum vrbani qui
fuit locutus ſecundũ
antiqua tempora
Verum cum hodie
nunc incipit allega
re ꝙ ſubdyaconus
poſſit eligi Erube
ſcant xxiij. di. erube-
ſcant Nemo xx
ij. di. nemo Ob
ſeruare nam ex quo
honorantur dignũ
eſt ut honorentur ut
xvi. q. vi. in. c. de lap

reſpondemus ꝙ nõ licet il-
la eis que habuerant bene-
ficia vel que poſtmodũ ſunt
adepti aliquatenus retinere
vnde barenſi archiepo dedi
mus in mãdatis vt eos ꝓ
tanta pertinacia ac cõtemp
tu auctoritate beneficijs a-
poſtolica que non habent
non differat ſpoliari In
noc. iij.
Multis mi-
rãtibus an ſubdiaco-
nus in epm̃ eligi valeat he
ſitatur. Siquidem vrbanꝰ
papa primus decreuit vt
nullus in epiſcopum niſi
in ſacris ordinibuſ religio
ſe inuens inuentus fuerit e
ligatur. Sacros inquit or
dines dicimus dyacona-
tum et preſbiteratum hos
ſiquidem ſolos primitiua ec
cleſia legitur habuiſſe ſub
diaconos vero quia et ipſi
miniſtrant altaribꝰ oppor
tunitate exigente concedi-
muſ in epiſcopoſ eligi. Di
ſpectare ſciencie ac religio
nis exiſtant ꝙ ipſum non
ſine romani pontificis vel
metropol'. licencia fieri per-
mittimus inquibus verbiſ
innuitur ꝙ vrbanus ad ſta
tum primitiue eccleſie ſe re
ferens in quo ſubdiacona
tuſ ordo ſacer minime dice
batur et inſtituit ut de ſub
diacono niſi vtilitatis cau
ſa et tunc etiam niſi de per-
miſſione metropol'. vel ro
mani pontificiſ non poſſet
electio celebrari Verũ cũ
hodie ſubdiaconatus inter
ſacros ordines conputetur
ſicut vrbanus papa ſecũ
dus ſub hijs verbis expreſ
ſit erubeſcant impij ⁊ intel
ligant iudicio ſancti ſpiritꝰ
eos qui in ſacris ordinibꝫ

preſbiteratu diacoñatu ſub
diaconatu ſũt poſiti ſi caſte
non vixerint excludendos
ab omni eorundeꝫ graduuꝫ
dignitate et iterum nemo
ad ſacrum ordinem permit
tatur accedere niſi aut vir-
go aut probate caſtitatis
exiſtat et qui vſqꝫ ad ſub-
diaconatum vnicã aut vir
ginem vxorem habuerit et
ad ſimilitudinem diaconi ⁊
preſbiteri ſubdiaconus de-
beat continenciam obſerua
re. Sicut eſt in ſexta ſyno
do conſtitutum vt ſi quis
eorum qui accedunt ad cle
rum nupciali iure mulieri
voluerat copulari h̃ ante
ſubdiaconatum ordinẽ faci
at et beatus gregorius ſta
tuiſſe legatur vt nullum
facere ſubdiaconum preſu
mant epiſcopi niſi q̃ caſte
uicturum ſe ꝓmiſit Nos
volentes ſup h̃ articulo diſ
ceptacionis materiam am
putare ſtatuimꝰ vt ſubdia
conus in epiſcopum libere
valeat eligi ſicut diaconus
vel ſacerdos Ide. e. e. ſancte
crucis preſbitero cardinali
Tuam in domino dili
genciam conmendan
tes quaꝫ ſuper monaſterio
ſancti quirici domoſceris ad
hibere mandamus quate
nus ſi non potes eidem mo
naſterio de perſona ydonea
melius prouidere tu mona
chum illum quem litteris
tuis de honeſtate ac indu
ſtria cõmendaſti per quem
ſtatus eiuſdeꝫ loci creditur
reformandus nullum ꝓr
ſus habens reſpectum ad
peticionem illicitam quam
quidam layci faciebant ſed
ex tue dũtaxat ꝓuiſionis

ſis Synodo ut xxxij. di. c. ſi quis eõdum Muſicis. ut xxi. di. c. ut nullũ
Nullum ut xxviij. di. nullum ⁊ xxi. di. ante triennium Libere ⁊ ita
quod prius fuit diſpenſacio eſt hodie ius ↄmune ſic. j. de eťi. l. quod tranſla
cionem et etiam ad ſubdyaconatũ extenditur quod de inferioribus eſt dictũ
ut. ſ. de tranſla. c. inter corl'. ⁊. ſ. de conſue. c. cũ venerabilis ⁊ eodem priuile
gio gaudet ſubdyaconus q̃
et dyaconus ut. j. de ſeruu. n
ordi. c. miramur jo.
Tuam prius non enim
preces carnales debet reſpice
re ordinator. ſed tantum me
rita ⁊ prouidenciam ordinã
di ut. i. q. i. in. c. quibuſdam
et viij. q. i. moyſes ⁊ in. c. ſi
ergo ⁊ ideo nota cum quis
eligitur vel etiam ordinatur
aut ſuis precibus interuem
entibus aut alienis ſi autem
ſuis tunc quidam dicunt ⁊
hugo cum eis ꝙ q̃tumcumqꝫ
ſit ydoneus ſimonia ↄmittit
ar. viij. q. i. in ſcripturis ⁊ i.
q. vi. ſi cum is ⁊. i. q. i. in. c.
ordinaciones et. j. de iure pa
tro. per noſtras illud credo
ſi eſt indignus ſecundum ꝙ
dicit c. ſed ſi dignus eſt tũc
bene poteſt preces porrigere
ſuperiori cum indiget ꝙ tũc
non preſumitur eẽ ambicio
ſus ſed pocius ob neceſſita-
tem al' poteſt dici ꝙ ſimonia
eſſe ar. i. q. i. ẜ non ita quorũ
dam et ar. j. de ſimo. tua Si
autem preces quis pro ſe
porrigat ut in prelatum eli
gatur ambicioſe ſunt tales ꝑ
ces ⁊ etiam illicite ar. i. q. i.
nullus itaqꝫ ſi vero precibꝫ
alterius ꝓmoueatur aut pre
ces ſunt carnal' aut preces ſũt
ſpirituales ſi autem ſũt car
nales et ſiant ꝓ indigno ſi
monia ↄmittitur. i. q. i. ordia
cionibus quia ſuccedũt loco
precij. i. q. i. nonnulli ſi vero
ꝓ digno dum tamen ſuperi
or non habeat reſpectuꝫ ad
preces ſed tantum ad meri
tum licite poſſunt admitti
ut hic ⁊. i. q. i. quibuſdam;
ſi vero ſpiritual' ſunt poſſũt
admitti nec inducunt ſimoni
am ut. i. q. i. latorem. Ideõ
aſcend. forte erit irregularis
et ſic poteſt quis eſſe abbas
in inferioribus ordinibus ⁊ e
tiam ꝓpter neceſſitatem naꝫ
al' non valeret nam ⁊ dya
conus poteſt eſſe abbas ut. l.
di. accedens primo ⁊ infans
curam monaſterij gerere po
teſt ut ibidem infantis enim
muneribus ciuilibus non
excluditur C. de hijs qui im
ple ſtip. ſacramento ſunt libe
rati. l. i. l'. x. nomen enim ab
batis pocius eſt ſolicitudinis
q̃ ordinis vel etiam honoris
ut xviij. q. ij. hoc tantum ar.
ſ. e. c. i. ⁊ etiam in cauſa ne
ceſſitatis laycus enim poteſt
eſſe abbas xcvj. di. a ſubdi
cono ⁊ xvi. q. i. generaliter
tñ hoc quod dicit diſpẽſatiue

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

intelligitur nam ⁊ abbas debet eē ſacerdos alˀ ei remoueret ut. ſ. e. ti. e. i.
Cum ↄtingat in ſinodo lxviij. di. c. qm̄ videmus ¶ Abbati hoc idem
poteſt etiam electus in abbatem ⁊ etiam ↄfirmatus ſi ei epūs differ
rat benedicere ut. ſ. de ſupplen. negl. prela. in. c. ſtatuimus talis enim ordo
appellatur pſalmiſtatus tamen vbi agitur de ſingulis ordinibus nichil eſt
agitur de hoc xciij. di. a ſub
dia. ⁊ lxxvij. di. illud vnde
quidam dixerunt non eē or
dinem ſed corꝫ opinio corri
gitur in ſi. vbi dicit ꝙ per ꝓ
mam tonſuram ordo clericalˀ
confertur ⁊ ita etiam ħ preſ
bitero licet xxiij. di. pſalmi
ſta vbi de hoc in ſūma hugo
¶ Intelleximus in cano
ne ut xix. q. iij. manda
mus ¶ Circa curā hic enim
videtꝰ ſi quis tranſit ad ſtri
ctiorem religionem ſine li
centia prioris vel abbatis ꝙ
reuocandus eſt ad priorē ec
cleſiam ſed videtur obſtare
j. de regul. licet ſed poteſt in
telligi quod hic dicatur qñ ex
leuitatis cauſa tranſit ꝑut i
telligi conſueuit ille canon
xix. q. iij. c. mandamus vel eti
am dicatur ꝙ iſte tantum ſu
erit in habitu ꝓbationis vel
etiam locus ille quem intra
uerat fuerat religionis laxio
ris ꝙ̄ prior vel dic ꝙ ſi aliqꝭ
petita licentia licet non obten
ta tranſit ad ſtrictiorē regu
lam ꝙ tunc non poteſt reuerˀ
ti ad priorem locū ⁊ ſic loqˀ
tur illa decre. licet ſed ſi nul
lo modo petijt licentiam tūc
enim redire cogitur pro ut ſe
cit hic johannes.
¶ Accepimus exceptionē
nota ꝙ qui ordinauit
aliquem non pōt eidem po
ſtea irregulariter aliquam
vel crimen aliquod obicere
niſi ex cauſa ſuperueniente ſic
etiam nec electorꝫ electū ut
viij. q. ij. dilectiſſimi ⁊ eſt ſi
mile iiij. di. i iſtis ⁊ iiij. q. iij.
ſi quis teſtibus ⁊ j. de decl.
preben. cum pro queſtione i
fine ſic lxxiij. di. op acceꝫ ⁊
j. de clericis pugna. in. c. diuer
ſis fal. ¶ Preſertim. i. certe
¶ Que. i. quia ¶ Reputa
re nota ꝙ qui reputatur di
gnus vna dignitate ſi poſtea
eligatur ad alterā ⁊ tunc di
gnus ſimiliter debet reputa
ri ſic lxxiij. di. geſta ar. ꝯ xij.
di. nos ↄſuetud. ⁊ ſ. de elec.
ſcriptū eſt ⁊ ecōuerſo qui ei
reputatus eſt indignus i v
no officio debet indignus ha
beri in alio ff. de ſuſpec. tu. l.
iij. in ꝑ. queri poteſt vbi dicitˀ
ꝙ ſi quis male ſe habuit in
tutela demandetur curator tā
ꝙ̄ ſuſpectus debet remoueri
ut. C. de ſuſcep. ⁊ archa. in. l.
ſi aliquid l. x. Item quid di
ces ſi aliquis irregularis vel
etiam criminoſus eſt tollera
tus in officio ſacerdotali nun
quid ſi talis eligitur ad dig

officio inſtituas in abbatē
ita videlicet ꝙ ad ſacros or
dines non aſcendat cum i
ſtante neceſſitatis articu
lo poſſit in abbatem aſſu
mi etiam in minoribus or
dinibus conſtitutus et lap
ſi memorati non ſint con
ſanguinitate vel affinita
te coniuncti monacho me
morato ut ex ipſorum pe
titione debeat contra eum
aliqua ſiniſtra ſuſpicione
ſuboriri ¶ Item rothoma
genſi archiepiſcopo
Cum contingat inter
dum ꝙ layci ad mo
naſteria conuolantes a ſu
is abbatibus tōſurentur
requiſiſti an clericatus or
do in tonſura huiuſmodi
conferatur ſuper quo tali
ter reſpondemus ꝙ cum in
ſeptima ſinodo ſit ſtatutū
vt lectores per manus im
poſitionem licentia ſit vni
cuiqꝫ abbati in ꝓprio mo
naſterio ſolummodo facē
di dummodo ipſis ab epi
ſcopo ſecundum morem ꝓ
ficiendorum abbatum ma
nus impoſitio facta noſca
tur et conſtet eum exiſtere
ſacerdotem per primam
tonſuram iuxta formā ec
cleſie datam a talibuſ cleri
calis ordo confertur ¶ Itē
Intelleximus ꝙ cum
monaſterio tuo fue
ris laudabiliter conuerſa
tus ad monaſterium ſan
cti innocencij talis ordinis
acceſſiſti vbi cū aliqꝰ diu
in ipſo ordine permāſiſſes
demum ad corꝫ reuerſus de
metropolitani ⁊ aliorꝫ con
ſilio ad primam domū redi
re curaſti in qua tandē ſub
regularis obſeruantie di

ſciplina taliter te eo et ho
minibus placuiſti ꝙ per
tuorum exigentiam meri
torum fratres tui preſece
runt te vnanimiter in ab
batem ¶ Ne igitur occaſi
ne more quā in preſcripto
monaſterio cōtraxiſti qua
ſi conſcientia te remordeat
in ſuſcepte adminiſtratio
nis cura te perſcas attēdere
ꝙ tantum eſt in canone. ne
quis canonicus regularis ſi for
te qd abſit publice lapſꝰ
ſit efficiatus monachus ⁊
ſi factus fuerit ad canonica
tus ordinem reuertatur. vl
timus in choro manēdo ci
culꝫ ad memoriam delatu
rus. diſcretione tue taliter
mādamus quatenus circa
curam tibi commiſſam ſoli
citudinem exercere ſtudeas i
defenſam taliter ſequentia
bona continuare prioribus ꝙ
dignum a deo poſſis meri
tum expectare ¶ Item
Accepimus te auribus
noſtris intimante ꝙ
quidam clerici ad ſacros or
dines ſine titulo ſunt pro
moti te ac eccleſiam bra
charen. ſuper beneficijs ob
tinendis infeſtant et infra
Licet igitur in ordinatio
bus clericorꝫ ill. tu ac pre
deceſſores tui diligentiam
debueritis adhibere ut mi
nus ydonei non ordinaren
tur a vobis ac ideo poſt ꝓ
motionem corꝫ exceptionē
non poteris pretendere con
tra illos niſi forte poſtqꝫ
ꝓmoti fuerint reddiderint
ſe indignos ex ſuperhabū
danti tamen quando ſcribe
re pro talibus nos oportet
faciamus in litteris noſtris
apponi vt ſi ordinatꝰ pro

nitatem pt ꝯ eūm excipi ab illis qui eum tollerauerunt i officio ſa
cerdotali videtur hic ꝙ non nam qui eum reputauerūt dignū ad
ordinem ſacerdotalem ⁊ ad beneficium reputabunt eum dignum
ar. j. de accuſ. nulli ⁊ j. de ſen. ex. in preſentia ⁊ ff. de lib. cau. l. ꝙ
ſciens ſicut nec vir poteſt accuſare mores vxoris quos prius ap
ꝓbauerat ut. ff. de a
dult. in. l. ſi vxor in
fine ħ concedebat
jo. tamen indeꝫ ex
ſuo officio bene po
teſt de talibus inq̄
rere ij. q. vij. c. que
rendum ⁊ ff. de po
ſtulan. l. quos ꝓhi
bet ⁊ ff. de peti. he
redi. in. l. ſi. ⁊ ff. de
adulte. l. j. ꝯ ſi pupil
lo ⁊ j. de excep. ex
ceptionem ⁊ ꝙ etiā
ſuperior debeat de
iſtis inquirere tu ha
bes expreſſū ſ. de e
lec. in. c. nichil eſt ta
men ꝙ dicat jo. illi
qui eum tollerauē
runt i ſacerdocio nō
poſſunt eidem poſte
a obicere non credo
verꝫ nam licet enim
in tali officio toleraſ
ſent non tamen ꝓp
terea eū debent tol
lerare in maiori nū
quid ſi eligatur in e
piſcopum vel maio
rem prelatum poſ
ſunt eidem aliquid
obicere ymmo poſ
ſunt nam licet in v
no ſit dignus nō ta
men in maiori debꝫ
ꝓ dignoꝰ reputari xij.
di. nos conſuetud. ⁊
ar. ſ. de elec. i. c. ſcrip
tum tamen cum nō
poſſunt accuſare ꝓ
dictum. c. nulli ſed ſi
ꝓmoueatur ad dig
nitatem tunc enī de
bꝫ ꝙ poſſunt ꝯ eū
excipere ¶ Examinari
eū intelligo ꝙ ⁊ i eo
caſu epō ꝓmittitur
examinatio ſine ex
ceptio quando non
per ſe examinauit e
piſcopus ſed per ar
chidiaconum ut. j.
de offi. archidi. c. ad
hoc et ſic patet ꝙ ci
am quis examina
tur ſepius. j. de pre
ben. cum ſecundum
et. ij. q. i. metnam et
q. i. notum ar. ꝯ j. de
offi. le. in. c. licet. ⁊
ff. n. a ut. cau. ſta. l.
cet. Sed videtur ꝙ
tantummodo exami
nari debeant de hijs
que poſtea ↄtingūt
ar. ſ. e. c. in ſi. ꝯ ꝓ
mo etiam debent ex
aminari ne indig
ꝯ. negligentia poſ

examinacionis non debet impedire ꝙ minus queratur an dignus
ſit ⁊ eciam ad hec tenetur ſuperior .ſ. de elec. nichil eſt et .j. c. vene
rabilem ¶ In forma communi ut .j. de preben. cum ſecundum ¶ Eccle
ſia vel alijs nota ꝙ per formam communem que alicui mandatur ut
prouideat in aliqua eccleſia ciuitatis vel eciam dyoc. poteſt prouidere
in eccleſia cathedra-
li ut bene patet hic
et .j. de preben. in c.
pro illorum ⁊ in c. cum
ſecundum ſed tamen
per formam illam nō
poſſz in aliqua prela
tura ut .j. de preben
c. ultimo nam ad p̄
laturas non extendi
tur intendo manda
toris ſed quid ſi di-
catur tantum prouide
as tali in aliqua ec.
dyoc. bonomeñ. vel
eciam ſi dicatur in a
liqua eccl. ciuitatis
bonomenſis nunquid
enim tunc poteſt pro
uidere in alia ec. ciui
tatis dicas ꝙ nō nā
per illam clauſulam
in aliqua eccleſia di
oceſ bonomenſ nō
comprehenduntur ec.
eciam ciuitatis vel e
conuerſo ut .ſ. de iſſc
tadulſus ¶ Excepci
ones quamuis enim
dominus papa p̄d
ſe ſcribat tamen ex
cep. tunc ſunt admit
tende .j. de offi. del.
ex parte ij. niſi dicat
ꝙ nulle debeant ad
mitti quod tamen nūꝙ
de facili dicit ut ibidē
ſed ſi enumerentur
non obſtante tali ⁊
talibus excep. tūc il-
le non ſunt admit
tende ar. ff. ſi quis
cau. ſed ⁊ ſi in ſ.
queſitum johānes.
Cum ſit ars ar
cium bene di-
cit ars arcium nam
anime ſunt precioſio
res alijs rebus om
nibus ⁊ corporib
ut xij. q. i. c. precipi
mus ⁊ xxiij. q. ij. ſi
habes ⁊ .j. de pe. ⁊
remiſ. cum infirmitas
in fi. ¶ Per alios. i.
per clericos ſuos de
ſuo latere miſſos xx
iij. di. quando ¶ De
prehendi. nota ꝙ ex
ipſo ꝙ ordinatus ap
paret indignus ⁊
ordinans ſimiliter
ut lxxxi. di. tantis da
mel in fi. nec enim po
teſt ignorare prel.
vicium ſui ſubditi ut
.j. de regul. vnis ꝙ
ius ar. ſ. de ele. c. in
notuit ⁊ .C. de reſci
ndi. quiſquis .ff.

quo ſcribimus ydoneus ha
beatur et eccleſiaſtico bene
ficio non indignus et ab
ordinatore vel ſucceſſore
ipſius competens benefici-
um tribuatur cum et ſi te-
cum agere de iure vellemus
te poſſemus merito ad pro-
uiſionem illorum compel
lere quos a te vel a prede-
ceſſoribus tuis ordinatos
fuiſſe conſtaret eo preſer-
tim quo ad obtinendum ec
cleſiaſticum beneficium e-
os debet ydoneos reputare
quos ad ordines ſuſcepiſti
vnde grauiter ſuſtinere nō
debes ſed nobis pocius de-
uote inclinare teneris ſi il
los examinari per alios faci
mus quos ſine examinaci
one non credimus ordina
tos antequam ad prouiſionem
eorum compellere te veli-
mus mandamus quatenus
eis pro quibus te contige-
rit recipere noſtra manda-
ta in forma communi in
maiori eccleſia vel alijs dio
ceſibus bracharen. prouti-
dere non tardes excepciones
autem ſi quas contra tales
proſueris precipimus au
diendas ¶ Idem in gene-
rali concilio

Cum ſit ars arcium
regimen animarum di
ſtricte precipimus ut epi-
ſcopi promouendos in ſa
cerdotes diligenter inſtru-
ant et informent vel per ſe
ipſos vel per alios viros
ydoneos ſuper diuinis offi
cijs et eccleſiaſticis ſacra-
mentis qualiter caute va
leant celebrare quoniam ſi decete
ro rudes et ignaros ordina
re preſumpſerint ꝙ quidam
facile poterit deprehendi et

ordinatores et ordinatos
ulcionem grauem decernimus
ſubiacere ¶ Sanctius eſt
enim maxime in ordinacio
ne ſacerdotum paucos bo
nos quam multos malos habe
re miniſtros quia ſi cecus
cecum duxerit ambo pari
ter in foueam delabuntur.
¶ Honorius tercius capi
Quam tulo brenen̄
quis multa propoſita
fuerint contra epiſcopum
calmañ. quia tamen cōfeſ
ſus eſt coram nobis ſe nū
quam de gramatica didiciſſe.
nec eciam donatum legiſſe
et per euidenciam facti vi
quam a deo de illiteratura et i
ſufficiencia ſua conſtat ꝙ
contra deum eſſet et cano
nicas ſanctiones tantum i
epiſcopum tollerare defe
ctum ipſum a pontifical exe
cucione officij et admini
ſtracione calmañ. eccleſie
duximus penitus amouen
dum ¶ Innocencius tercius

De ſacra vnccione Rubrica.

Cum veniſſet ad a
poſtolicam ſedem
bratulenenſ epus
qui in conſecracione ſua ſa
cram non acceperat vnctio
nem quoniam apud vos non cō
ſueuere pontifices cum cō
ſecrantur inungi nos ꝙ il
li defuerat mandauimus i
ipſo ſuppleri facientes ca
put eius et manus per epi
ſcopum albanenſem aſſiſtē
tibus eis duobus epiſco
pis ſecundū morem eccleſi
aſticum ſacro criſmate deli
niri et infra ¶ Scire te vo
lumus duas eſſe ſpecies vncti
onis exteriorem que materia
lis eſt et viſibilis et interi
orē que ſpecialis ē et inuiſibilis

loci. ſed adde in ſ. i. ⁊ ff. de edil. edic. l. i. in ſ. cauſa ſed tamen iſtud eſt ve
rum cum eos examinat per ſe ſecus tamen ſi per alios ut xxiiij. di. quando
et .j. de offi. archid. c. ad hoc ¶ Melius ſic xxiiij. di. tal. vnde dicit. l. melius
eſt paucos ydonea agere quam multis muneribus pregrauari ut .C. de veteri iur.
enu. l. tanta in ſ. ſecundum ⁊ melius eſt paucos ciuiter agere quam multis inuerecun
de periculoſe in auten. de tabel-
arijs medium conſtitucionis
et eſt ar. contra illos qui multa in
ſtituta allegant de con. di. v. nō
mediocriter ⁊ xxiiij. q. i. in c.
odi ⁊ proinde nam ⁊ multi
tudo honeroſa nichil habet
honeſti ut in auten. de refe
ren. in fi. coll. ij.
Quamuis confeſſus eſt
et ideo pro conuicto
debet haberi ut .j. de conf. cū
ſup ⁊ in c. ultimo ⁊ .C. de cō
feſ. l. omnes ¶ Donatum ⁊ i
deo gramaticam exponere po
pulo non ualebit vnde in hoc
reprehendi non poterit ſi cut
ille lxxxvi. di. c. cum multa v
bi reprehenditur qui grama
ticam populo exponebat ¶
Defectum cum tria ei precipue re
quiruntur in epo bona ſcien
cia etatis maturitas ⁊ gra
uitas morum ⁊ quartum ꝙ ſit
de matrimonio legitimo na
tus ut .ſ. de elec. cum in cun
ctis defectus etenim ſciencie
ſufficiat ad credendum ut .ſ. de
renunc. niſi cum pridem in ſ.
pro defectu competens etenim
ſciencia in epo tolleratur ut
.ſ. de elec. in c. cum nobis oli
et in c. predicto niſi cum pri
dem ſ. pro defectu ignomi
nioſum eſt in epo cum ipſe de
bet alios docere ſi tunc que
rat ⁊ ab alijs edoceri ut in
auten. de ſacris epi. in ſ. da
mus et .i. q. vij. in ſ. conuenien
tibus ⁊ .i. q. i. in c. viliſſimus
et qui doctior ⁊ eciam ſancti
or eſt ille eſt eligendus ut
viij. q. i. in c. licet ergo ⁊ ta
lis eciam debet eligi cuius cō
paracione ceteri grex dican
tur lxi. di. in ſ. nomine vero
criminis ne ſacramento iniu
ria fiat ut de con. di. iiij. in c.
oſtenditur et .i. q. i. c. quod
quidam
Cum veniſſet caſus q̄
dam epus grecus ad
ſedem apoſtolicam ac
cedens confeſſus fuit domino
pape ꝙ in ſua conſecracione
non receperat ſacram vnctio
nem vnde dominus papa quod
illi defuerit fecit in illo ſup
pleri ſcribit ergo dominus pa
pa ſuper hoc conſtantinopol
patriarche oſtendens ꝙ due
ſunt ſpecies vnctionis videli
cet exterior ⁊ interior exterio
ri inungitur corpus ſ. interio
ri inungitur anima dicit eciā
cum dominus papa ꝙ aliquis
vngitur oleo et criſmate oſtē
dens quare de vno et quare
de alio ⁊ quare epus vngi
tur in capite ⁊ princeps in

humero ⁊ quilibet fidelis xpianus vngitur in ſcapul ⁊ i pectore añ bap
tiſmum ⁊ poſt baptiſmum oleo ſancto primo in pectore ⁊ poſtea inter ſcā
pul et bis poſt baptiſmum primo in vertice a pbro qui baptizat poſtea in
fronte ab epiſcopo in ꝯfirmacione ⁊ oſtēdit quid ſignificant iſta ⁊ a qui
bus conferri debent dicit etiam qꝫ conſecratur altare ⁊ calix· exemplo bea
ti ſilueſtri qui cum conſecra
bat altare illud etiam criſ
mate pungebat ⁊ etiam au
ctoritate domini qui precepit
moyſi ut faceret oleum vncti
onis de quo vngeretur taber
naculum dicit etiam qꝫ ſacra
mentū vnctionis de quo vn
geretur tabernaculum dicit e
ciam qꝫ ſacramentum vnctio
nis aliud ſignificat in nouo
teſtamento qꝫ in veteri vnde
non iudaizat eccleſia cum
vnctionis celebrat ſacramen
tum ſicut quidam mendunt
qui diuinas ſcripturas non
intelligunt deinum monet
patriarcham ꝯſtantinopol·
ut in ordinandis preſbiteris
et etiam in conſecrandis epi
ſcopis morem obſeruet ⁊ e
ciam faciat obſeruari quē ro
mana ec· obſeruat in fine di
cit qꝫ romanus pontifex non
vtitur baculo paſtoral· tū
ꝓpter hyſtoriam tum etiam
ꝓpter miſticam racionem iſte
tamen patriarcha vti pote
rit baculo paſtorali ad ſimi
litudinem aliorum pontificū
¶ Apud nos·i·apud grecos
ſcribit enim patriarche con
ſtantinopol· ¶ Suppleri ut
i·q·i·in ſ· etc quando ab he
reticis cuite ergo eſt ſupplen
dum quod incaute eſt preter
miſſum ut·j·in ti· primo in e
primo ⁊ viij· vnde inchil di
citur eſſe actum cum aliquid
ſupereſt ad agendum ut· C·
ad ſilleyanum cum ſiluan· i
fine ⁊ vij·q·i·inchil ¶ Du
obus nam ⁊ in ꝯſecracione e
piſcopoꝝ tres epi ad minus
debent intereſſe ut lxvi·di·e
porro ⁊·ſ· de temporī·ordi·
c·ſi archiepūs ¶ Cor primo
anima ſed hoc autem ideo di
cit quia anima ſedem in cor
de principaliter habet vel po
cius quia vnctio non fructifi
cat in anima niſi tantum ex
corde ⁊ etiam ex voluntate p
cedat vni· ¶ Infirmatur de
xcv·di·in ſ· ſed illud ¶ Vn
ctionem i·vnctio figura eſt
antithaſis cum caſus ponitur
pro caſu ſimile xxv·di·in ſ·
ſi· ⁊ lxxv·di·c·i·in·v· omnis
ſanctificacio ·i·omnem ſancti
ficacionem ut·j· de iudi·c·i· i
v·illo quem·i·qui ¶ Sacra
mentum ſic de ꝯ·di·iiij·c·i· ⁊
j· de celebra ·miſ· cum mar
the in ſ· ex eo in ſi· ¶ Agit
ſalutem ¶ Auget iuxta illō
ſuper egros manus imponēt
et bene habebunt ⁊ vere au
get ſicut ꝯfirmacio ·j·e·c·in
v·nam per eam ſpiritus ſan

exteriore inuiſibiliter vergi
tur corpus ¶ Interiore inui
ſibiliter iungitur cor· de pri
ma iacobus apoſtolus ait·
Infirmatur quis i vobis
Inducat preſbiteros eccle
et orent ſuper eum vngē
tes eum oleo in nomine dñi
et oracio fidei ſaluabit infir
mum ¶ De ſecunda iohānes
apoſtol⁹ ait vos vnctionē
quam accepiſtis ab eo ma
neat in vobis et non neceſ
ſe habetis ut doceat aliquis
vos ſed ſicut vnctio ei⁹ vos
docet d omnibꝫ vnctio inuiſi
bil ⁊ exterior ſignū ē interi
oris et inuiſibilis vnccōis
Vnctio vero inuiſibilis et i
terior non ſolum eſt ſignū
ſed eſſe ſacramentum qꝫ
non digne ſumatur vel a
git vel auget abſqꝫ dubio
quod deſignat ¶ Ad exhibē
dum aūt exteriorem et viſi
bilem vnctionem benedicat
oleū quod cathecuminorum
vel infirmorum et conficiat
criſma qd ex oleo fit ⁊ bal
ſamo miſtica racione per o
leum enim nitor conſcientie
deſignatur ¶ Iuxta qꝫ legit
prudētes virgines oleum
acceperunt in vaſis ſuis cū
lampadibus per balſamū
exprimitur odor fame ꝓpt
qd dicitur ſicut balſamum
aro·o·dedi hic ergo criſma
te vngi debet epiſcopus ū
tam in corpore qꝫ in corde
ut ⁊ interius nitorem con
ſcientie quantum ad deum
et exterius habeat odorem
fame quo ad proximum de
nitore conſcientie dicit apoſ
tolus gloria noſtra h eſt
teſtimonū conſcientie nr̄e
vt in pſalmo· Omnis glo
ria filie regis abint⁹ de odo
re fame idem apoſtolus ait
criſto bonus odor ſumus i
omni loco ⁊ alijs ſumus o
dor vite in vitā alijs odor
mortis i mortem debet eñ
epiſcopus bonum habere
teſtimoniū et ab hijs qui
ſunt intus ⁊ ab hijs q ſūt
foris ut cortina cortinā tra
hat et qui audit dicat veni
¶ Hic vnguento caput et
manus epſcopi conſecran
tur p caput enim mens in
telligitur iuxta illud vnge
caput tuum et fa·t· la· per
manus opera deſignantur·
Iuxta illud Man⁹ mee diſ
tillauerunt mirram Man⁹
igitur vngitur oleo pieta
tis vt epiſcop⁹ oportet bo
nū ad omnis maxime aut
ad domeſticos fidei caput ā
vngitur balſamo caritatis
vt epiſcopus diligat deum
ex tota anima et proximū
ſuum ſicut ſeipſum Caput
vngitur ꝓpter dignitatē
et auctoritatem et manus
propter miniſterium ⁊ offi
cium· Caput inungitur ut
oſtendatur illius repreſēta
re perſonam de quo dicitur
per ꝓphetam· Sicut vngu
entum in capite eius et ē
Caput enim viri criſt⁹· ca
put xpi deus qui de ſe dicit·
Spiritus domini ſuper me
eo qꝫ vnxit me euāgeliſare
miſit me pauperibus· Ma
n⁹ vngit epſcopo ut oſtē
datur accepiſſe poteſtatem
benedicendi et conſecrandi
vnū cū eas conſecrator inun
git conſecrare inquit et ſanc
tificare digneris dñe man⁹
iſtas per iſtam vnctionem
et per veſtram benedictio
nem ut quicumque conſe
crauerunt conſecrantur et

ctus ad augmentum donatur ⁊ robur ⁊c ¶ Racione pro ut ſtatī
ſequitur ¶ Legitur in euangelio ſ· primo ¶ Quod dicitur vide
licet in libro ſapientie ¶ Quo ad primum nam iſta duo ſunt ne
ceſſaria ut xij·q·i·in·c·nolo ⁊ xi·q·iij·in·c ·non ſunt audiendi ¶
Ab intus·ſ· pcedit ſacra vnctio ¶ Odor·i·exemplum ⁊ mutacio
apoſtoloꝝ qm apo
ſtoli per famam ⁊
predicācionem muta
bant oēs ad ſalutē
verba iſta ut habes
xxiij·q iiij·nabugo
donoſ· ⁊ dicit bon⁹
ordo predicōs bono
rum quam quidam
ex caritate ſuſcipiūt
etiam iſti in anima
uiuunt vnde dicit a
lijs ſi vnius ordo vi
te in vitam·ſ· eternā
alij vilipendunt ⁊ e
ciam ꝯtempnunt p
dicacionem bonoꝝ
et iſti ex tali cōtemp
tu mortem anime in
currunt vnde dicit
alijs ſum⁹ ordo mor
tis in mortem·ſ· e
ternam ⁊ ita ex eo
dem bono alij ſaluā
tur ⁊ alij pereunt·
¶ Vite ·i· dilectio
nis ⁊ bone opinio
nis ducentis eos in
vitam eternam· ¶
Mortis·i·inuidie ⁊
male opinionis du
centis eos in mortē
eternam ¶ Foris·
ſic viij·q ·i· licet ꝯ
et lxiij·di·i·plebs·
dyoc· ⁊·c·nos te ⁊
ē·vota ciuium ⁊·c·
ſi· ⁊ de ꝯ·di·i ·iube
nius ¶ Cortina· i·
ut fidelis infidelem
trahat ut xxviij·q·i·
iam nunc ¶ Illud
euāgelij ut dic iux
ta illud in canticas
canticorum ¶ Sicut
ſeipſum ·i·ad id ad
quod ſeipſum iſtud
aduerbium ſicut nō
eſt ſicut ſimum nā
ordinata caritas p
us debet incipere a
ſeipſo ut xxiij·q ·v·
c·ſi non licet vnde
primo quis debet e
lemoſinam facere ſi
bi ⁊ deinde primo
vt de pe·di·i· ſane ca
uendum et· C· de ſa
ntu·preſes ¶ Illi⁹
i·xpi v·Si tu pnic
tis me tibi uite ſitis
¶ Iuri xxiij·q·v·ci
caput ¶ Inquit i
ſta benedictio dicit
ab epo cum ꝯſecrat
manus preſbiteroꝝ
vt xxi·q·i·in ſ· et c
¶ Vbi·i· poſtqꝫ ¶
Iuxta·miſtica enim
et inuiſibilis vnctio

fuit xpi quia nec in regem nec etiam in ſacerdotem inunctus fuit ut ij.q.vij.§. hijs ita reſpondetur ¶ Ex tunc .i. a tempore xpi ¶ Differencia quod oſtenditur xcvi.di. duo ſunt ꝛ .j. de maio. ꝛ ebedi. in.c. ſolite ¶ In fronte. ut de c.di.v.c. de hijs ꝛ .c. nouiſſim ꝛ .c. manus in quibus etiam habetur ſignificacio iſtarū unctionum manus ¶ In pectore de c. di .iij. dein ꝛ .in.c. pſbiteri ¶ Reddere racionem ut xxxvi. di. in §. ecce ad finem ¶ Sacerdos de cō. di.ij. pſbiteri ¶ Mabent videlicet confirmacionem in fronte ſoli epiſcopi conferunt .ſ. de conſuequanto ubi de hoc. ar. contra xcv.di. peruenit ubi etiam pſbiteri in fronte criſmabant Solucio illud conceſſit gregorius diſpenſatiue videlicet ad temp' ꝓpter ſcandalum ut ibidem expreſſe patet al' enim ſacerdos nichil conferret ut i s. quanto

¶ Sacerdos .i. eps ij.q.vij. accuſacio ¶ Vicarij xcviij.di. quorum vices. ¶ In qua ſimplex relacio eſt hic ſicut ibidem mulier ſaluauit que dampnauit quoniam alia fuit columba que detulit ramum in archa .ſ. noe ꝛ alia que deſcendit ſuper xpm dum baptizaretur ¶ In cathaciſmo in archa noe in t pore diluuij ¶ Aliud quidem ꝛ ſic tu collige hic q alium ordinem in ſubſtancia olim habuit leuita ꝛ alium hodie al' videretur eccleſia incapzare in ꝑdemptitate ¶ Paſtorali ut de con. di.i. nullus epiſcopus ꝛ lxx. di. in.c. diſciplina ¶ Hyſtoriam beatus marcial' lemouicenſis fuit unus de diſcipul' petri quem poſuit dominus inter ſuos diſcipulos cum dixit niſi efficiamini ſicut puulus non intrabitis ꝛc. ꝛ poſuit manum ſuper caput ei' et adhuc apparent in capite ſigna digitorum iheſu xpi nri quem poſtea petrus miſit ad predicandum cum alio in germaniam qui cum iret mortuus eſt in via ꝛ collega eius beatus marcial' redijt ad petrum ꝛ petrus ait ei accipe baculum meum ꝛ tanges eum ꝛ dic ut in nomine domini ſurgat ꝛ predicate ꝛ iuit ꝛ in xl. die a tempore mortis tetigit eum ꝛ reſurrexit ꝛ predicauit ꝛ ita beatus petrus remouit a ſe baculum ꝛ donauit ſubditis deſignatur autem p bacculum que in iſtis v. continent Collige per primum medio rege punge p ymū. Attrahe ſuſtenta ſtimula vaga morbida lentis

qualiꝫ ben edixerint benedicantur in nomine domini. Unde in veteri teſtamento non ſolum ungebatur ſacerdos ſed etiam rex et propheta ſicut in libro regum dominus precepit helye vade ꝛ reuertere in domum tuam per deſertum ꝛ damaſcum. ¶ Cumqꝫ perueneris illuc unges orabel in regem ſuper ſyriam ꝛ ieu filium namſi unges regem ſuper iſrahel helizeum autem filium ſaphat qui eſt de abel unges ꝓphetam pro te ſed ubi iheſus nazarenus quem unxit deus ſpiritu ſancto ſicut in actibus apoſtolorum legitur unctus eſt oleo pre conſortibus ſuis qui ſecundum apoſtolū eſt caput eccleſie qui ē corpus ipſius principis unctō a capite ad brachiuꝫ ē trāſlata ut princeps ex tunc ñ ungatur in capite ſꝫ i brachio ſiue in humero vel i armo in quibus principatus congrue ſignatur. iuxta quod legitur factus eſt principatus ſuper humerū eius ad quod etiam ſignificando ſamuel fecit poni i armum ante ſaul qui decerat locum in capite ante eos q̄ fuerunt inuitati in capite vero pontificis ſacramētal' eſt delibacio conſeruata q꞉ in perſonam capitis in pōtificali officio repreſentat. ¶ Refert autem inter pricipis ꝛ pontificis unctionē quia caput pontificis criſmate conſecratur brachiū vero principis oleo delimtur ut oſtendatur quāta ſit differencia inter auctoritatem pontificum ꝛ principis poteſtatem quia vero criſtus fecit nos in ſanguine ſuo deo noſtro regnum ꝛ ſacerdotes ꝓpter quod petrus ait Vos eſtis genus electum regale ſacerdocium Jdarco in nouo teſtamēto non ſolum reges et ſacerdotes unguntur ſꝫ omnes criſtiani bis ante baptiſmum ſcilicet oleo benedicto primū in pectore deinde inter ſcapulas ꝛ bis poſt baptiſmū vel criſmate ſacro primum in vertice deinde in fronte in pectore namqꝫ baptizandus mungitur ut per ſpiritus ſancti donum abiciat errorē ꝛ ignoranciam ꝛ ſuſcipiat fide rectam quia iuſtus ex fide viuit Inter ſcapulas ut per ſpiritus ſancti graciam excuciat negligenciaꝫ ꝛ torporem et bonam operacionem exerceat quia fides ſine operibus mortua eſt ut per fidei ſacramentū ſit mūdicia cogitacionū in pectore per operis exerciciuum ſit fortitudo laborū In ſcapulis quatenus per dilectionem ſecūdū apl'm operetur In vertice vero baptizatus inungitur ut ſit paratus omnipotenti deo de fide reddere racionem quia p caput intelligitur mens. iuxta quod legitur oculi ſapientis in corde eius cuius ſuperior pars eſt racio ꝛ inferior ſenſualitas unde hene per virtutem que ſuperior eſt pars capitis intelligitur racio que eſt ſuperior pars mentis in frōte ungitur baptizatus ut libere confiteatur quod credit q꞉ corde creditur ad iuſticiam

¶ Miſticam nam baculus in ſummitate habet recuruacionem quaſi ad tra hendum quod tamen non eſt neceſſarium in romano pontifice quia nullus ab eo diuertere poteſt finaliter nam eccl'a non poteſt eſſe nulla xxiiij· q· i· pudenda in fine vel eciam quia per baculum deſignatur cohercio ſiue caſti gacio ꝛ· ideo alij pontifices recipiunt a ſuis ſuperioribus baculos quia ab homine recipiunt poteſtatem

Romanus autem pontifex non vtitur baculo q̄ a deo ſolo poteſtatem accepit v̄. In baculi forma preſul' da tur hec tibi norma· Attra he per primum medio rege punge per ymum· Attrahe peccantes rege iuſtos pun ge vagantes·

P Aſtoralis permiſſi ad hoc autem non videtur reſpondere ſed dic q̄ anteq̄ ſuppleantur iſta non debet miniſtrare lxj di· ſolicitudo ꝛ ſatis videt re ſpondere q̄ dicit ita ſuꝫ leri quia nondum dicitur actum cum aliq quid ſupereſt ad agendum vij· q i· illud ꝛ· e· mebil ꝛ· C· ad ſill· l· pe· in fi.

ore aut confeſſio fit ad ſa-
lutem memor eius qđ do
minus ait Qui me confeſ-
ſus fuerit coram hominib;
et ago ꝛc· ante baptiſmuz
ergo vngitur oleo benedi
cto et poſt baptiſmum criſ
mate ſacro quia criſma ſo
li competit criſtiano criſtuſ
enim a criſmate dicitur uł
potius a xp̄o dicitur criſmā
non ſecundū nominis for
mam ſed ſecundum fidei re
lacionem a xp̄o vero criſtia
ni dicuntur tanq̄ vncti di
riuentur ab vncto ut om-
nes concurrant in odorem
vnguenti illius cuius no-
men eſt oleum effuſum p
frontis criſmacionem ma-
nus impoſicio deſignatur
que alio nomine dicitur c
firmacio quia per eam ſpi-
ritus ſanctus ad augmen
tum datur et robur vnde
cum ceteras vnctiones ſim
plex ſacerdos vel preſbiter
valeat exhibere hanc non
niſi ſummus ſacerdos id ē
epiſcopus debet conferre
quia de ſolis apoſtolis le
gitur quorum vicarij ſunt
epiſcopi q̄ per manus im
poſicionem ſpiritu; ſanctū
dabant queadmodū actuū
apoſtolor; leccio manife
ſtat Cum audiſſent iquit
apoſtoli qui erant iheroſo
limis quia recepiſſet ſama
ria verbum dei miſerūt ad
eos petrum et iohannem
qui cum veniſſent orantes
pro ipſis ut acciperent ſpiri
tum ſanctum nondum enī
in quemq̄ illor; venerat ſ;
baptizati tantum erant in
nomine domini ihesu tunc
imponebant manus ſuper
illos et accipiebant ſpiritu;
ſanctum cuius aduentus
per vnctionis miniſteriu;
deſignatur quia columba
in qua· ſ· ſ· ſuper xp̄m i bap
tiſmo deſcendit ad veſperū
in cathacliſmo reuertens ra
mum retulit virentis oliue
cuius utiq; ſacramentum de
dit ꝓpheta prenoſcens ex
hilerandam faciem in oleo
predicauit vngitur eccleſia
ſecundum eccleſiaſticū mo
rem cū conſecratur altare
cū dedicatur templum cum
benedicitur calix nō ſolum
ex mādato legis diuine ve
rum eciam ex templo beati
ſilueſtri qui cum conſecra
bat altare illud criſmate p
ungebat precepit enim do
minus moyſi ut faciet oleū
vnctionis de quo vngeret
tabernaculum teſtimonij et
archam teſtamenti menſā
q; cum vaſis ¶ Verū vncti
onis ſacramentū aliud q̄d e
efficit ꝛ figurat tam in no
uo q̄ in veteri teſtamento
Vnde non iudayzat eccleſi
a cū vnctionis celebrat ſac
mentum ſicut antiqui men
ciuntur qui neq; ſcripturas
neq; dei nouere virtutē Mo
nemus igitur vt illū in or
dinandis preſbiteris et con
ſecrandis epiſcopis more;
ſerues et ceteras obſeruari
quoniā ap· ſe· obſeruat et
ita licet ro· pō· nō vtatur
baculo paſtorali tū ꝓpter
hyſtoriam tū proptē miſti
cam racionem tu tū ad ſimi
litudinem aliorū po· poteſt
eo vti ¶ Innocencius· iij

De ſacramentis iterand' vel nō

P Aſtoralis· et In-
fra ꝓterea ¶ Nos cō
ſulere voluiſti an
primiti debeat miniſtrare;

¶ Impoſicionē quam ſolus epiſcopus facere debet dyaconibus ut xxiij· di· in· c· dyaconus ¶ Iterandum videlicet ſacramentum n̄ debet iterari ne ſacramēto fiat iniuria ut de c· di· iiij· oſtenditur ꝛ· i· q· i· quod quidam ¶ Supplēdum ſic· ē· c· c· pri· circa prin· ꝛ· i· q· i· in ſ· cecē ꝛ· j· e· preſbiter ſed contra xxiij· di· ſubdyaconus vbi enim dicitur q̄ ſubdyaconus non recipit manus impoſicionem ſed illud capitulum loquitur de impoſicione manus conſecratoria que non datur ſubdyacono ſed hec impoſicio manus eſt quedam benediccio ſic accipitur lxx· di· quoniam et i· q· i· manus·

A Nobis exhūmandos ꝓpter hoc autem corpora non decent ex
hūari qm̄ illis non nocet talis ſepultura dum tamen al' bon
fuerint ut .j. de ſepulturis ſacris ⁊ xiij. q. i. animē defunctoꝝ ❡ Be
nedicta monumenta ꝑterea itē ꝯ non debent benedici ex quo ſunt ſe
mel conſecrata ⁊ iſta fuit dubitacio quia veſtimentis ec. alij ꝗ ſan
cti homines non de
bent uti de .c. di. i. de
ſtimēta ſed ꝓpterea
non polluuntur ❡
Altaria iterum ꝓp
ter hoc non debent
conſecrari ut de .c. di
i. §. ſi motum ⁊ .c. ec
cleſijs nam ꝓpter h̄
non ſunt execrata ſi
cut nec eccleſia licꝫ
polluatur ſanguine
ut de con. di. i. eccle
ſijs nam ꝓpter hoc
non ſunt exſecrata.
Preſbiter cū
ordinatur ma
nᵒ preſbiteri ⁊ dya
coni pricus criſmate
non debent perungi
ut xxiij. di. preterea
jo ❡ Manus impo
ſicio ſacerdotibus ci
et dyaconibus ma
nus imponitur ut xx
iij. di. quorundaꝫ ⁊
coꝝ cōſecracio ſimil'
eſt xvi. q. i. m. §. ecce
euidenter ſed tamen
eſt differencia nam
epiſcopus ⁊ omneſ
preſbiteri qui ibideꝫ
ſunt ſuper caput ip
ſius pb̄ri ordinand'
manus imponūt ut
xxiij. di. p̄b'ri cum or
dinat dyacono au
tem ſolo epiſcopus
cum ordinatur ſol'
ſuper caput eius ma
nus imponit ut m.
di. m. c. dyaconus.
Ab apl'is apl'i eni
cum ex precepto ſan
cti ſpiritus paulum
et barnabam mitte
rent ad euangeliū
predicandum genti
bus manus eis im
poſuerunt ⁊ ideo ri
tu introducta ab a
poſtolis pb̄ris ⁊ ed
am dyaconibꝫ ma
nus imponitur ut di
citur lxxv. di. quodi
die dominico ſimil
ter ⁊ ordinacio epi
ſcopoꝝ ſiue cōſecra
cio ab apoſtolis .ſ.
petro iacobo ⁊ iohā
ne introducta eſt dā
tibus formam ſuc
ceſſoribus lxvi. di. pe
tro jo. ❡ Supplend'
vt. s. e. paſtoralis
Suſpenſio .ſ. quan
do ep̄us incipit orac
onem ad benedicen
dum ſacerdotem tūc
eīn pb̄ri omnes qui

qui ſine impoſicione manu
um fuerit ad ordinem ſ dya
conatus aſſumptus Et ſi
ꝯfirmacionis ſacramentum
in eo debeat iterari qui per
errorem fuit non criſmate ſꝫ
oleo delinitus ad qđ breuiter
duximus reſpondendū ꝗ in
talibus non eſt aliquid ite
randum ſꝫ caute ſupplendū
qđ incaute fuerit p̄termiſſū
❡ Honori' .iij. archiepiſco
po luden̄. ⁊ ei' ſuffraganeis
A Nobis humiliter q̄ſi
uiſti qđ fieri debeat de
mortuoꝝ corporib' q̄ tpe
ſciſmatis ⁊ reprobi valde
macy a ſciſmaticis ſunt ſe
pulti ⁊ de monumentis ſacer
dotalibus cum quibus mi
niſtrabant necnon de alta
ribus in quibus degradati
p̄ſbiteri celebrant Nos autē
inquiſicioni t. t. breuiter re
ſpondemus ꝗ nō credim'
ob hoc dūtaxat ſepultos hu
iuſmodi exhumandos aut
debere monumenta talia ite
rū benedici vel reconſecrari
altaria ſupradicta ❡ Gre
gorius .ix. lūdon̄. archiepo
Preſbiter ⁊ diaconus
cum ordināt manus
impoſicionē tactu corporali
ritu ab apl'is introducto ſ
cipiunt qđ ſi obmiſſum fue
rit non eſt aliquatenus ite
randus ſed ſtatuto tempe
ad huiuſmodi ordines con
ferendos caute ſupplendum
qđ p errorem extiterit pre
termiſſum ſuſpenſio autē
manuū debet fieri cum orō
ſuper caput effunditur or
dinādi ❡ Ex cōcilio pictaū

De filijs p̄b'roꝝ ord. ꝟ nō

U T filij p̄b'roꝝ et
ceti ex fornicacōe
nati ad ſacros ꝗ
dus non promoueātur ni
ſi aut monachi fiant vel in
congregacione canonica re
gulariter uiuentes prelacio
nem vero nullatenus habe
ant ſed neqꝫ ſerui niſi pri'
a dominis ſuis libertati do
nentur ❡ Alexander terci
us lincol'. electo.
A D preſenciaꝫ noſtraꝫ
accedēs .R. preſbiter
tacito ꝗ eſſꝫ ſacerdotis fili
us impetrauit a nobis in
eccleſia in qua pater ei' mi
niſtrauit exiſteret cappel
lanus Ideoqꝫ mandamus
quatenus ſi tibi conſtiterit
ꝗ memoratus .R. ſit in ſa
cerdocio genit' et ꝗ pater
eius in eadem eccleſia mini
ſtrauit non obſtantibus
predictis litteris noſtris ip
ſum ammoueas ab eadem
Preſencium ❡ Idem
auctoritate inhibe
mūs vt filios ſacerdotum i
paternis eccleſijs miniſtra
re vel eas qualibet occaſio
ne obtinere nullatenus pa
ciaris ſed ipſos ab eccleſijſ
in quibus patres eorum
miniſtraſſe noſcuntur ſtu
deas penitus āmouere. ❡
Idem wigorenſi epo.
C Onquerēte nobis .m.
clerico et infra frater
nitati tue taliter manda
mus quatenus ſi publicuꝫ
eſt ⁊ notorium patrem .R.
clericū habuiſſe in preſcrip
ta eccl'a perſonatū filiū ei',
ibidem miniſtrare aut euiſ
dem perſonatum habere nl'
latenus paciaris ⁊ ſi iam in
ſtitutus eſt ibi eum mox n̄
differas ammouere ❡ Idē
londonenſi epiſcopo
U Eniens ad preſenciā
noſtram .N. clericus

tangebant caput debent manus eleuate ita tamen ꝗ non tangant caput
ordinandi quod ex ipſo facto melius patet qualiter ipſum debet fieri ꝗ iure
aliquo exprimi ſic .j. de dona. c. apl'ice ⁊ quedam ſunt que melius poſſunt
in intellectu percipi ꝗ elocucōne exꝑmi ff. de ſoli. ratum ff. rem in ratam ha
beri quo enim m. ſ. ul.
U T filij ſupple ſtatui
mus informacione
ſic .ſ. de elec. cum in
cunctis ⁊ .j. de ſeruis non or
di. conſuluit ⁊ xxxv. q. iij. de
meſtis ❡ Prelacionem ſic
j. e. m. c. ſi. niſi ex diſpenſacio
ne ſedis ap. ut ibidem ❡ Ser
ui .j. de ſeruis non ordi. cōſu
A D noſtram ſuit jo.
preſenciam tacito ⁊ i
deo non valuerunt littere .ſ.
de reſc. m. c. ſuper litteris xxv
q. ij. ⁊ ſi legibus ❡ Miniſtra
uit nullo medio naꝫ ſi media
perſona interueniſſet ſecus eſ
ſet .j. e. ex tranſmiſſa ⁊ .c. ad
extirpandas tunc enim ſi fuiſ
ſet legitimus ſicite poſſꝫ ibi
dem miniſtrare ⁊ alibi al' n̄
j. e. c. pl'. ❡ Non obſtantibꝫ
que impetrate ſunt tacita veri
tate ſic .ſ. de eta. ⁊ quali. caꝫ
te ſecus enim ſi ex cer ta ſcien
cia illum recipi mandaſſꝫ ⁊
ſic eſt ar. ꝗ non ſemper eſt o
bediendum litteris ſiue man
dato domini pp̄e ut .ſ. de reſc.
ſi quando ⁊ in .c. predicto cā
te Item nota hic ar. ꝗ litte
re impetrate tacita veritate
non ꝯferunt iuriſdictionē jo.
Preſencium in paternis
idem iuris eſt de alijs
j. e. m. c. ſi. vnde ſupple maxi
me ❡ Paciaris niſi eas habe
ant per diſpenſacionē ap. j.
e. ex tua ⁊ .c. pl'. ⁊ vltimo idē
etiam et ſi vicarius ꝑpetuus
⁊ .j. e. conſtitutus al' enim ex
pellantur ⁊ alijs ydoneis ꝯ
ferantur .j. e. c. vlti. vbi de
hoc johannes
C Onquerente ⁊ infra
nobis .M. qui preſen
tātus erat a patrono ec. quia
ipſum ſuper illa ec. moleſt a
bat in qua eius pater nul lo
medio miniſtrauerat ❡ No
torium qualiter autem dica
tur aliquid notorium tu ha
bes .j. de cohabi. cleri. ⁊ mu
li. c. ſi. quia ſi ibi miniſtrauit
non poteſt eſſe notorium .ſ.
de tranſla. ep̄o ❡ Ammoue
re cum non oſtendat diſpen
ſacionem ſedis ap. ut dictum
eſt .ſ. e. c. proximo ⁊ etiam
idem tu dicas hic.
U Eniēs miniſtrauit ma
xime ut .j. e. c. vltimo ex
quo non eſt legitimus.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Innotuit ſ quãliter potuit innoteſcere ei. Reſ. ſi ipſe eidem fuit confeſſus quando ipſum examinauit ut xxiij .q.v. hoc videtur vel etiã dicis innotuit quoquo modo ut· ff. de admi. tu· quidam decedens in ỹh. ⁊ ſi epus iſtud ſciebat non tenebatur ei xem dicere quia qui ſciuit non debuit certiorari ff. de acti· ep. ⁊ vendi. l. i. in ſi. ſed quis pbabit innotuiſſe epo ille qui dicit ⁊ allegat ſcienciam debet iſtud probare ff. de pba. in. l. veri us ⁊ lxxxij. di. ꝓpoſuiſti Sz preſumptio eſt ꝯ epm ꝙ ipſe ſciuerit nam eũ examinauit vel examinari fecit ut xxiij. di c. quando epus ⁊ preſumitur ꝙ nichil omiſerit de dan gentibus ut xi. q. iij. abſit et s. de era. ⁊ quali. accepimus vnde videtur ꝙ ipſe debeat ꝓbare ſe ignoraſſe ſimil. in notuit ponitur. s. de ſte. cum contingat Reſtituas naz quod benigne dedit fraudiſ conatio non debuit reuocare ut· ff. de edili edic. l. ad res donatas de pe. di. i. ꝯtumilſ bet ⁊ xxij. q. ij. c. non enim et xvi. q. ij. viſis Sed nõne potest epus venire ꝯ ſuum factum non ſi nõ eſt illicitũ ⁊ ita videtur xxxv. q. ix. c. quod quis omiſit et. s. de elec. c. no ſti ⁊. j. de re. ec. non alie. ſi q̃ſ pbrorum et. C. de euict. ſi tibi li beta· ſed iſtud precipit dñs papa in odium epi qui taleſ ſcienter elegit ſimile. j. de cle coniuga. c. diuerſis fal. ⁊ in hoc facit dña papa graciã in huic ſacerdoti ut ille epus de cetero tales non ꝓmoueat et cum ignorauerũt cũ fuiſſe talem tollerãtur in ec. eadem de gra. l. quouſqꝫ ei ꝓuideatur in alia ec. ⁊ ſic in primo caſu ꝓpter culpã epi cum eo diſpenſat dñs papa in alio caſu tolleratur ad tempus Ordinaſti ar ꝯ. l. di. ex penitentibus ⁊ l. xxi. di. ſi quis ꝯ ſiue hoc ex diſpenſacione fit ut dixi Sed nunquid eſt interim prelatus ita ꝙ habebit omnia. ff. de bo. poſ. l. ij. ſed ꝯ videtur ꝙ non ſit prel. nam prelatura non poteſt ad tẽpꝰ donari ut lx. di. precepta ſicut nec hereditas tempo ral. ff. de adop. ſi tibi ⁊. ff. de heredi. inſti. ſ. l. hereditas ⁊ ff. de regulis iuris actus le gitimi ſicut etiam nec libertas ut. ff. de manu teſ. in. l. ſi bertas ⁊. ff. de pecul. ſ. i. l. que ſitum in ỹ. ij. ſed iſtud intelligitur fieri de mandato domini pape al' eni nõ eſſꝫ prel. ·jo.

Propoſuit ⁊ ita eſt hic ar. ꝙ qui habet ordinem debet etiam beneficium habere lxx. di. c. i. ⁊ ij. ⁊. j. de preben. epus ⁊ i. q. iij. ſi quis obiecerit Eiuſdem ſed quare requiritur illius aſſenſus ⁊ non patrom contra illud. c. lxiij. di. principali ⁊ in capitulo ſe. pta. dixit ꝙ patronus eligit ſolũ prelatum ⁊ iſte ſubdyaconꝰ erat prelatꝰ et ideo eius conſenſus exigebatur ·j. de iure patro. in. c. poſtulaſti vel etiam ſupple conſenſus patrom principaliter vel etiam dicas ⁊ melius ꝙ ſacerdos erat prelatus ut dicebant. T. ⁊ lau ⁊ ſubdyaconus tollerantur ex diſpenſacione ⁊ ideo aſſenſus patrom debet requiri principaliter ⁊ patronus preſentabit presbiterum de aſſenſu. clerici ⁊ iſti etiam equaliter habebunt bona eccleſie ex eo ꝙ dicit quia indignum eſt ut ipſe ⁊c. ⁊ hoc quod dicitur ex iſto. ſ. potius credo dictum diſpenſatiue ꝙ de iure eſſe dictum quia ſacer:

nobis ꝓpoſuit ꝙ cũ illum ad capellã ſancti. l. quã ei cõceſſiſti in preſbiterum ordinaſſes ipſum ea poſtea ſpoliaſti eo ꝙ pater eius in ꝑſcripta eccl'ia miniſtrauit Ideoqꝫ. f. tue Mandamꝰ q̈tenus ſi tibi innotuit quãdo eam ſibi dediſti ꝙ pater eiꝰ in predicta eccleſia miniſtraſſꝫ ipam ei reſtituas ⁊ in pace eum dimittas amoto alio ſi quẽ inſtituiſti forſitan in eadeꝫ Verum ſi hꝫ ignorans feciſti ex quo ad eccleſiam ipaꝫ eũ in preſbiterum ordinaſti eam ſibi reſtituas et in pace dimittas donec in alia eccleſia ſibi prouideas vnde honeſte valeat ſuſtẽtari

Idẽ epo exon·

Propoſuit nobis. R. l. to: pſenaũ ꝙ cũ ad eccleſiam de ſalab· a dño fundi fuerit preſentatus tu curam animarum ſibi voluiſti committere pro eo ꝙ eſſꝫ filius ſacerdotis Ceterũ quia indignum eſt ut ipſe poſtquã eſt in ſbdiaconum ordinatus omnino debeat eccleſiaſticã beneficij prouiſione carere Mandamꝰ quatenus aliquẽ honeſtum preſbiterum cũ aſſenſu eiuſdẽ clerici inuenire ſtudeas qui eccleſie ſeruiat ſupradicte ita ꝙ predictus. r. medietatem omniuꝫ bonorum beneficiorum predicte eccleſie eidẽ in ſuo ordine ſeruiendo pacifice debeat optinere non enim ſolus preſbiter miſſarum ſolemnia vel alia diuina officia poterit ſine miniſtri ſuffragio celebrare

Idẽ archiepiſcopo cant

Ex tranſmiſſa cõqueſtione. w. clerici percepimus ꝙ ad abbatis de caſt ꝑſentacionem in quodam beneficio eccleſie. N. in preſenti recipere diſtuliſti eo ꝙ pater eius in prefata eccleſia miniſtrauit quo defuncto media interceſſit perſona cui predictum beneficium ẽ collatum Ideoqꝫ Mandaꝰ q̈tenus ſi eſt ita prenominatum. w. ad prefatum beneficium admittere non ꝑtponas non ideo minus obſeruato. ap. reſcripti de certo ꝙ ſucceſſionem in eccleſia dei hereditariam deteſtatur

Idem wigorñ. epiſcopo

Conſtitutus in preſencia noſtra. G. clericus ſupplicem ſinuacione monſtrauit ꝙ cum cappellam de tor tam. canonice fuiſſꝫ acceptuſ ⁊ eam pluribus annis pacifice poſſidiſſet. R. miles ipſũ ea ſine iudicio ſpoliauit

dos de iure omnium debet habere adminiſtracionem ⁊ ſecundum h ſatis videtur ꝙ clericus ſatis ſit prel' ex diſpenſacione dñi pape ve dixit. p. ⁊. J. ſacerdos erat ſeruitor ec. quia innuit lrã illa qua ec. ſeruire ⁊c. quod tamen ſatis videtur ſed ex lrã potius colligitur ꝙ pbr ſit prel' ꝙ clericus ex eo ꝙ dicit ſolus pbr ⁊ ꝙ dicit ſine miniſtri ſuffragio ⁊ eſt ar. ꝙ clericũ poſſũt prebendas habere diſtinctas ⁊ diuiſas jo. Solus ar. ꝙ non debet eccleſia dedicari niſi tantum aſſignetur eidez qd ſufficiat duobus ar. vij. q. i. illud ⁊ lxxi di. in omnibus de ꝯ di. i. hoc quoqꝫ ſtatutum ⁊. c. nemo ⁊. j. q. ij. placuit johan. Ex tranſmiſſa media no. ꝙ iſtud nomen heredis ꝓpriũ ſignificat heredem non tamen ulteriorem ſed non ſemper ſed tantum i quibuſdam ſpecies ut. ff. de verbo. ſigni. in. l. ſciendum. C. de pe. in. l. honor ar. ꝯ C. de heredi. inſti. l. ſi ubi dicitur ꝙ heres heredis teſtatoris ẽ heres C. de. l. in animalibus ⁊. ff. de verbo ſigni. heredis. ff. de libe. ⁊ poſtu. l. i. ſo. regulare eſt ut per multas ſucceſſiones accipiatur nomẽ heredis ut in predicta lege ſciendum omnia ꝯria ſũt ſpecialia tanfredus ⁊ ſi iſte fuit legittimus nulla diſpenſacio ẽ neceſſaria ex quo media interceſſit perſona ut dicit in ſine ⁊ hic non dicitur ꝙ ñ fuerit legittimus Obſeruato. i. ꝓpter hoc non minus decretum ſeruatur illud quo prohibent filij ſuccedere in paternis eccleſijs ⁊c. preſentandum ⁊ in ec. non debet eẽ ſucceſſio ut viij. q. i. apoſtolica Succeſſionem nota ꝙ ſucceſſio hereditaria in filijs ⁊ in hominibus eiuſdem loci conſideratur. j. de iure patro. conſuluit ⁊. j. de inſti. ad decorem johannes.

Conſtitutꝰ ſpoliauit quod tamen de iure non potuit fieri ut xvi. q. vij. c. laycis ⁊. c. contra ſanctorum nec etiam in hominibꝰ clericorum layci habent poteſtatem ut xxiij. q. viij. ſcire xij. q. ij. eccleſiarum Licitus ſed cum iſte fuerit ſpoliatus debuit reſtitui ſimpliciter antequam cognoſceret de iure ſuo ut. j. de reſti. ſpoli. in literis ⁊ c. Item cum quis et. c. ex conqueſtione ſed hoc ideo fit et mandat papa inquiri quia ipſe non agebat poſſeſſorio tantũ ſed petitorio ⁊ poſſeſſorio quod tamen patet in ipa lrã in prin. vbi dixit ſe canonice inſtitutũ fuiſſe ⁊ poſtmodum ſpoliatũ ⁊ ideo de utroqꝫ mandat inquiri ſic. j. de reſti. ſpoli. accepta al' ei ſi ſimpliciter peciiſſꝫ reſtitucionem

Cumq; memoratus clericus exinde apud te depoſuiſſet querelam tandem obiectum fuit ei q̄ pater ſuus in cappella miniſtrauit eadem ⁊ infra. fraternitati tue taliter mandamus quatenus ſi conſtiterit q̄ idem clericus a predicta cappella fuerit per potenciam laycalem eiectus et q̄ pater eius p̄fate cappelle perſona ſeu perpetuus vicarius nō fuerit licet in eadem nomine eiuſdē. G. quandoq; miniſtrauit ipſam ſibi cū redditibus perceptis reſtituere non omittas. Item eborenſi archiepiſcopo.

Ex pte tua nobis fuit ꝓpoſitum q̄ cum olim ad tuam conſultacionem ſuper filijs ſacerdotū tales a nobis litteras receꝑiſſes ut eos poſſes in eccleſijs quas patres eorum nulla mediante poſſiderant ſuſtinere quos probate vite ⁊ ſane ꝯuerſacionis cognoſceres vel quos longo tempore illas tenuiſſe conſtaret. Quidam ad iudices litteras impetrarunt ut ſi conſtaret eos filios eſſe ſacerdotum vel clericorum qui primo ante eos eccleſiam tenuerūt ſuper hijs imponant eis ap. ceſ. ſilencium ⁊ eccleſias illas ipſis aſſignent q̄uis in eis ſe oſtendere nequeant per epiſcopos inſtitutos Super quo tibi taliter respondemus q̄ ſi per priores litteras cum aliquibus clericis diſpenſaſti diſpenſacionē tuam prioꝝ litteraꝝ intuitu nolumus irritari alios vero clericos layce donacionis intuitu in eccleſijs ſine auctoritate pontificis ſummi inſtituti aut inſtitutos remanere auctoritate ap. prohibemus. Item cant. archiepō ⁊ eiꝰ ſuffraganeis.

Quoniam ſacris canonibus eſt prohibitū et infra. precipimus quatenus ſi manifeſtum ⁊ publicum fuerit patres in eccleſijs perſonatus geſſiſſe filios ab eiſdem ſi etiam eas acepti ſunt penitus excludatis nec ad eaꝝ gubernacionem vlterius aſſumantur Nolumus enim vt cauſa in iudicium deducatur vel etiam teſtes admittantur ſi hoc manifeſtum exiſtat. Idē cantuarieñ. archiepō

Ad extirpandas ſucceſſiones ⁊ infra. f. t. M. q. ſi qui filij pbroꝝ ꝑ tunc tue teneant eccl'as in quibus patres eoꝝ tamq̄ pſone vel vicarij nulla perſona media miniſtrauit eos ſiue geniti in ſacerdocio ſunt ſiue nō ab eiſdem eccleſijs non differas ammouere.

Ad [...] re clemens iij. Ex tua pte noſtris auribus eſt relatum et infra. Quia nobis tua fraternitas reqſiuit an a pōtificibꝰ generati valeant ad ſacros

filiis ſeſtitutis fine cauſe pīncipat' ꝯgnicione. Perpetuus nota q̄ ſicet pater temporal' vicarius fuerit ibi non videtur preſtare impedimentum filio quia cum pater nullum habuit titulū vel ius iure ceſſat ius ſucceſſionis Item ſi pater fuit prelatꝰ filius poteſt ibidem eſſe canonicus de ſimo mat. natus .j. e. c. ad h ſe d ḡrum videtur dicere .j. e. ad abolendam ⁊ ibi dicitur de hoc ⁊ in. c. ſi. Nomine eiuſdem ut ſi pater miniſtrauit ibidem nomine filij pater q̄ filiꝰ erat ibidem prelatus nam is poſſidet cuius nomine poſſidetur. ff. de acquirē. poſ. quod meo nomine et inſti. de inter dic. §. poſſidere ⁊ .j. de reſti. ſpol. cum venisſ ⁊ .j. de preſ. c. ſi diligenti. Percepcis vel etiam qui potuerunt pcipi jo. vt .j. de reſti. ſpol. gratius ubi de hoc. b.

Ex parte conſulcacōni ponitur im ꝑſone nam ⁊ cuiꝫ reſpondet ꝯſultacioni ius cōmune oſtendit p reſponſionem ar. j. de voto ⁊ vo. redemp. ex multa ⁊ ideo expone conſultacōm. i. ſuppliacōm nā inoulgendam ꝯtinet iſta decre. ⁊ hoc patet ex eo qd dicit j. diſpenſacionem tuam ⁊c. ⁊ pbat iſtō j. e. c. pe. ⁊ vlti. nam dñs pp tm cum taſibus diſpenſat ut ibi dicit. Eos. ſ. cū q̄bus fuerat diſpenſatū. Ipſis videlicet impetrantibꝰ. Nequeant h aūt ideo dicit quia iſti de gā obtinuerunt lrās pro illis ec. obtinendis ⁊ ex hoc patet q̄ eccleſiaſ ſidē nō poterunt retinere p ſolam ꝯceſſionem epiſcopoꝝ ex q̄ dñs pp mandat illos remoueri ⁊ eſt h vex j. e. in. c. ſi. Irritari ergo diſpenſacio ſemel ſacta non ē amplius reuocanda ſi aut nec iniurie remiſſio xxiij. q. iiij. ſi illis ꝑmiſſō beneficiū decens eſt eē manſuꝝ ut in autenti. ꝯſtitucio que de dign. libe in. §. illud quoq; col la. vij. deꝰ enim ſua dona multiplicat de pe. di. i. q̄tuſiber et .j. de ſciſmaticis fraternitati. Donacionis ut. i. q. vij. ſi quis omnem in ſi. ꝑmiſſō ſuſpendi debēt etiā ⁊ ꝯmunione priuari qui recipiunt eccl'as de manibus laycoꝝ ⁊ layci ſunt excōmunicandi .j. de iure patro. in. c. preterea nam ipſi non poſſūt tale ius poſſidere ut. ā. de elec. ſacro ſancta ⁊ in. e. maſſana inſi in cappella in qua patronus tantū habet ius preſentandi ut .j. de iure patro. a. nobis ⁊. c. quod autem ⁊. c. cum autē aduocatus ⁊. c. paſtoralis ⁊ non ius offerendi ut .j. e. in. c. vltimo jo. Quoniam ex [...] concludatis ut. ā. c. preſendum ⁊ .j. e. c. ſi. Vlterius ⁊ ita loquitur de illegittimis ⁊ ſic nec in paternis nec etiam in alijs inſtitui debent ut j. e. c. vlti. jo. Manifeſtum ⁊ ita tu habes q̄ in manifeſtis ⁊ in notorijs ordo iudiciarius non eſt ſeruandus ij. q. i. de manifeſta ⁊. c. lotharius ⁊ .j. de appel. cum ſit romana in fine ⁊. C. de acci. ea quidem ar. ō. ij. q. i. deus omnipotēs et .j. de diuor. porro jo.

Ad extirpandas pbroꝝ vel etiam nepotes vel inferioꝝ q̄ wlibet quorum autem eſt ius ſuccurrendum ut inſti. de hered. quali. ⁊ dif ſe. §. ſui i collateralibus vero ꝓhibet ar. j. d offi. del'. ex pte ⁊ etiam quilibꝫ repellit qui quaſi iure ſucceſſionis ſibi intendit vendicare eccl'aꝫ qm ibi non habet locum ſucceſſio. ā. e. ex tranſmiſſa in fi. et viij. q. i. apoſtolica jo. Vicarij perpetui ut. ā. c. conſtitutus. Media. ā. c. ex tranſmiſſa. Amouere eaā ſi fuerit de legittimo matrimonio nati ne videatur locum habere ſucceſſio viij. q. i. apoſtolica ſecus ſi media perſona interceſſiſſ nam de iure cōmuni ibi ⁊ alibi preſici poſſunt cum ſint de legittimo matrimonio nati jobes.

Ad hoc ſimo ut .j. e. ad abolendam contra ſecūdum vnam lecturam ſed illō maxime quod eſt ibidē tenet comparatiue al' illegittimus filius veriſimile cū patrem eadem eccleſia eē non debet j. e. cum decorem. Optinere ⁊ ita poteſt filius legittimus in paterna ec. ſimul cū patre obtinere beneficium ar j. e. cum decorema contrario ſenſu in verbo illo illegittimus ſed in paterno officio ſeu dignitate non debet ſuccedere ut viij. q. i. apoſtolica et. ā. c. ꝯſtitutus ⁊. ā. in. c. ꝓximo johannes

Michahel cōſtiterit q̄ quomodo potuit iſtud conſtare ſi ipſe negauerit ſe fuiſſe filium illius R. ſiquidem natus ex illa fuit quam tenebat ſecum in domo publice pro concubina preſumit enī filius illius qui natus eſt in matrimonio quoniam patēs eſt quem nupcie demonſtrant ut. ff. de in ius vocan. quia mater et ita preſumpti ue talem dicimus filium q̄uem talis cohabitacio filium oſtendit ⁊ quia fuit in poſ. filiacionis. C. de ſuiſ et le. l. iij. ſed ſi nō fuit natꝰ de tali qualiter probabit R. ex eo q̄ ille eum ſuum filium appellabat ⁊ ille cū appellabat ſuū patrem et communiter habebatur ⁊ nominabatur filius vt .j. de probaci.

ordines promoueri si scien
cia fuerint et morum hone
state probabiles sciat fra
ternitas tua q si ex legiti
mo sunt matrimonio pro
creati nec aliud canonicum
obuiat licite possunt ad or
dines sacros ascendere et in
eisdem ecclesijs in quibus
presunt vel prefuerunt ge
nitores eorum beneficia ob
tinere ¶ Item
Michael presbiter de
sancto germano trans
missa nobis conquestione
monstrauit q cum ecclesi
am sancti J. decedens . tue
dyocesis canonice sit adep
tus . N. filius antonij qui
proximo ante ipsius eccle
sie habuerit personatum ad
se vicariam ipsius asserit
pertinere et infra . fraterni
tati tue mandamus quate
nus si tibi constiterit ipsum
N. filium fuisse anthonij
qui eiusdem ecclesie habu
erit proximo personatum
ei super eadem vicaria per
petuum silencium impone
re non postponas ¶ Item
Literas et infra . In
tellex imus q . N. in
sacerdocio genitus de vxo
re legitima natus et con
ceptus affectauit a pueri
cia ministrare domino in
officio clericali ¶ Verum
licet a filijs paterna incon
tinencia modis omnibus
propellenda noscatur . Si
tamen aliquis dignus inuentus
fuerit permittimus ipsum in
clericum ordinari et ad ec
clesiasticum beneficium vn
de commode sustentari vale
at promoueri ¶ Innoc. iij
Cum decorem domus
Dei et infra . filijs ca
nonicorum prebendas in
eisdem conferri ecclesijs no
sinatis quarum sunt canonici
patres eorum tamen inmodo
rum sit ut in altaris officio
illegittimus filius impudi
co patri ministret in quo v
nigenitus filius eterno pa
tri pro salute humana in
generis victimatur ¶ Item
in concilio generali.
Ad abolendam pessi
mam que in plerisque
inoleuerit ecclesijs corrup
telam firmiter inhibemus
ne canonicorum filij maxi
me spurij fiant in seculari
bus ecclesijs canonici in qui
bus instituti sunt patres e
orum et si fuerit contra pre
sumptum decernimus non
valere Qui vero tales ut
dictum est canonicare pre
sumpserint a suis benefi
cijs suspendantur ¶ Innoc. iij.

per suas et eciam ex dictione sola discernitur quis eius filius . j. de presump. auferte sed videtur q nominacio talis non probet eum filium nam contrarias admittit probacionem ut . C. de proba . l. non nudis C. de testa . neque professio . et ff. de mortis . t . l . si institutia . § i . tamen bene stabit nominacioni per illam de c . per tuas in fine nisi expresse contrarium probaretur ut dicunt illa iura proxima . s . c . ad extirpandas johannes
Literas lima ducta an sacros ordines susceptos qua postea usus non sicut xxxi di . ante triennium et xxxij . di placuit nam promissa continencia sine castitate postea fuit promotus vnde postea vti vxore non licuit ut xxvij . di epus benedictionem et xxxij . di . c . seriatim et . j . de cleri . coniuga . sane et in c . coniugatus et ideo non potuit promoueri ¶ Ordinari sed nunquid per hoc dispensatur cum eo in minoribus ordinibus ar . q sic nam permissio in genere in dio mediocritatem respicit . ff . de auro et argen . l . qui lanceam et ff . de l . i . legato C . communia de le . in . l . vlti . in § sed et si quis et . ff . de l . i . apud iul . i . § scio et . C . de dona . si quis argentum in § . simili quoque a simili dispensacio in genere tantum debet respicere mediocritatem ar . ff . de l . iij munus ar . contra s . de l . al de transla . in c . fi . et . ff . de consti . prima . beneficium et . j . de verbo . signi olim et . j . de donaci . cum dilectis fi . et est op . ar . ad hoc . j . de simo . in c . fi . sed tantum tuciu us est intelligere de minori bus nam sicut dominus papa videtur sensisse et nos ita sentire debemus ar . s . de sen . in c . super literis et . j . de prebe . c . vltimo . johannes
Cum decorem illegittimus sed tamen legitimi bene possunt esse in ecclesijs in quibus eorum patres presunt ut . s . c . ad hec et . j . e . c . proxi . vbi legitimi videntur secundum vnam lecturam prohiberi . s . illius aduerbij maxime ponitur et ei standum est ¶ Vi ctimatur . s . de summa tri . et fide catholica c . i . johannes .
Ad abolendam filij ille gittimi ¶ Spurij si istud aduerbium maxime ponitur pro tantum tunc enim legitimi possunt institui ut . s . c . ad hec si autem intelligas proprie tunc nec eciam legitimi sunt in ecclesijs instituendi in qui bus sunt instituti eorum patres multo minus et spurij quod satis videtur et ita corrigitur . s . c . ad hec tamen de spurijs nulla dubitacio erat cum illi essent prohibiti per multa alia iura ut . s . e . c . i . et . j . de seruis non ordi . consu luit ff . de penis . l . sanctio legum sed dic ut in sequenti nota dicitur ¶ In se cul . hoc ideo dicit nam in regularibus bene possunt simul esse monachi vel eciam regulares canonici pater et filius nam tales persone irregulares non possunt intrare religionem ut . s . e . c . i . et lvi . di . ut filij et ita eciam in secul . tantum ex hoc verbo prohibentur et ex eo q dicit inferius qui vero tales ut dictum est canonicare presumpserit a suis beneficijs suspendatur videtur q tantum loquatur de spurijs nam et cum illis non possunt epi dispensare ut . j . e . in c . fi . et pre . pro legitimis non ita puniren . et sic tantum loquitur de spurijs et secundum hoc ista dictio maxime ponitur pro tantum . i . legitimi tantum pro

hibentur licet precedens glosula contrarium dicere videatur sed tamen verius credo q de omnibus filijs intelligatur nam aliter nichil adderet ista constitucio nisi istud solum q pena hic imponitur ordinatoribus sed tamen contrarium est verum nam a propria significacione verbi non est recedendum si tamen res aliter potest esse salua ut . ff . de l . iij . in . l . non aliter et . j . de reg . ad audienciam et . s . de transl . inter corl . et in redibitoria mencio est de rba edicti seruare ut . ff . de exer ci . l . i . § . si is et ideo istud maxime tenet proprie et intelligitur illud eorum qui non sunt spurij sed alias il legittimi ut sunt na turales et sic idem di cit quod . s . e . cum de cetero eo tantum addi to q pena statuit hic contra ordinatores et sic non tollit . s . e . ad hec ¶ Non valere ar . contra q si possunt epi dispensare cum illegittimis in simplici beneficio ex eo q hic dicat decernimus non valere et q eciam pena imponat ordinatoribus talium personarum ar . j . e . c . fi . vbi remouentur illegittimi promoti sine dispensacione domini pape hic autem ius commune statuit sed dispensacio non prohibetur in ecclesijs alijs in quibus eorum patres non sunt instituti et ita bene possunt epi cum illegittimis dispensare et in simplici beneficio et eciam in alijs ecclesijs a paternis sed in paternis non possunt nam eo ipso q contrarium prohibet de paternis tantum datur intelligi q concedat de alijs ar . j . e . c . fi . et . s . e . ad hec et . c . cum decorem de hoc dic ut . j . e . cum decorem in notula sic ergo johannes .
Obiectus medio quare merito debet expelli ut . s . e . michahel et in . c . ad extirpandas et in . c . ex parte tua et in . c . presencium et in . c . cum querente eciam si fuisset legitimus ¶ Non obstante sic enim patet expresse q eciam legatus domini pape non potest cum talibus dispensare licet habeat generalem legacionem sed contra videtur . j . de offi . leg . c . quod transla . vbi legatus exercet ea que tantum sunt sedi ap . reseruata . s . excommunicatos propter manus violentas manus in clericos absoluere sed illud iam est introductum de consuetudine ex certa sciencia domini pape et tunc perinde est ac si dominus papa committeret specialiter et ita per generalem legacionem non transferuntur ea que specialiter tribuuntur . ff . de offi . eius cui est mandata iurisdic . l . i . et . ij . et . j . de offi . l . quod translacionem et . ff . de pigno . l . ob legacionem vel forsitan iste legatus erat tantum legatus in sua prouincia

Dilectus filius. G. ꝓpoſitus ſancte marie transmiſſa nobis petiõne monſtrauit ꝙ cum virgilius presbiter quãdam eccleſiam curam animarum habentem quam nullo medio habuit pater eius obtinebat ipſum monuit vt reſignaret eandem ſed idem aſſerens ꝙ .W. remenſis archiepiſcopus tunc apoſtolice ſedis legatus diſpẽſauit cum eo id efficere cõtradicit. Quocirca mandamus quatenus non obſtante diſpenſatiõe aliqua que a ſede ap. non manauerit quod canonicum fuerit appellatione poſtpoſita ſtatuatis. Gregorius nonus archiepiſcopo turonenſi

Nimis in tua prouincia eccleſie deformat honeſtas ex eo ꝙ filij ſacerdotum et alij non legitime nati ad dignitates et perſonatus ac alia beneficia eccleſiaſtica curam animarum habentia abſqꝫ diſpenſatio ne ſedis apoſtolice ꝓmouentur. Quocirca mandamus quatenus predictis perſonis a perſonatibꝰ dignitatibus et huiuſmodi beneficijs prorſus amotis ea perſonis ydoneis conferri facias per illos ad quos collationem ipſorum de iure noueris pertinere et ne de cetero preſumatur diſtrictius inhibemus. Ex cõcilio toletano.

De ſeruis non ordinandis et eorum manumiſſione. Rubrica.

Inſtruendi et infra forte dicat aliquis fieri clericus non permittitur niſi añ clericatum ingenuitatis dignitate pacatur. Ceterum verum dicit et ideo ꝙ infirmari vel vituperari poteſt precaueri debet. Ex eodem.

De ſeruorum ordinatione et infra. Statutum eſt ut nullꝰ epiſcoporum deinceps ad ſacros ordines eos promouere preſumat niſi prius a dñis libertatem fuerint conſecuti. Et ſi qualibet ſeruus fugiens dominum ſuum qualibet calliditate vel fraude ad gradus eccleſiaſticos ꝑuenerit decretum eſt vt deponatur et eius dominus eum recipiat. Ex eodem.

De famulis eccleſie cõſtituere presbiteros et dyaconos per parrochias liceat ita tamen ut antea manumiſſi ſtatũ accipiant libertatis. Quicquid aũt

et iſti legati tantum qui mittuntur a latere dñi pape ut .j. de off. le. c. cum non ignores non habent tam largam legationem ſicut iſti qui mittuntur de latere dñi pape ut .j. de offi. leg. excommunicatis vn de ſatis poſſ. dici ꝙ etiam cardinal' legati qui quaſi pars corporis domini pape intelligunt vi. q. iij. §. ſi quis cum militibus poſſunt cũ talibus diſpenſare ſ alij non poſſunt vl tra id quod ſpecialiter in eorum priuilegijs continetur et ꝙ iſti habeant maiorem poteſtatem et auctoritatem patet quia preſentibus legatis a latere dñi pape miſſis iſti non debent tunc ſue legationis officium exercere ut .j. de offi. le. volentes et etiam optime facit ad hoc xcv. di. c. ſi. et xc iiij. di. c. i. primo nec illiꝰ ſiue iſti poſſũt diſpenſare ſicut nec diſpenſare poſſunt contra concilium lateran. .j. de preben. dilectus et hic et .j. c. proximo. Canonicum ſed quid erit canonicum hic ut ab eccleſia expellatur .j. in c. primo filius enim patri in eccleſia nõ debet ſuccedere .ẽ. c. preſentium et c. cõquerente et c. ad extirpandas et in pluribus c. ſequentibꝰ poſt illud preſentiũ et viij. q. i. apl'ica jo.

Nimis ſed. ap. Sic ergo patet aperte per iſtam decre. quid iuris ſit de fil. preſ. et alijs natis illegitime ꝙ nõ poſſunt ad dignitates vel etiam ad beneficia curam animarum habentia ꝓmoueri niſi tantum per diſpenſationem ſe. ap. ſic .ẽ. c. ex tua et in c. proximo ar. .ẽ. c. ad abolendam et ſi quidem ſunt promoti debent expelli. Sed nunquid poſſunt epiſcopi cum talibꝰ natis illegitime diſpenſare in ſimplici beneficio ut promoueantur ad ordines ſacros ſine aliqua ꝑlatione et videtur ꝙ ſic eo enim ipſo ꝙ tantum prohibet eos a dignitatibus et cura animarum videtur intelligere et permittere de alijs inferioribus beneficijs nã quod de vno prohibetur et de alio ꝑmittit ut xxv. di. qual' et .j. de hijs que fi. a ma. par. c. cum apoſtolica in fi. preterea non inueniuntur eis prohibitũ ergo intelligitur eis ꝑmiſſum .j. de re. ꝑmu. ad queſtiones et xxx. q. iiij. qui ſpũalem ſed videtur prohibitum .ẽ. c. c. i. et c. ad abolendam et .j. de ſeruis non ordi. conſuluit ſed põt dici ꝙ ibi ius cõmune ſtatuitur tamen diſpenſatiõ non prohibetur ſed contra iſtud videtur expreſſe .ẽ. c. litteras vbi diſpenſat dñs papa cum tali ad clericatum ibi etiam dñs papa ꝑ hoc cũ alijs diſpenſauit et ideo cum alijs non prohibetur nam iſtud ab eodem fuit petitum et

ſic patet ꝙ illegitime nati non pñt de iure cõmuni promoueri ad aliquem ordinem ſed ſi in monaſterijs vel in regul. intrauerint eccleſijs nunquid poſtea poſſunt ad ordines promoueri vel ad dignitates de iure cõmuni vel etiam ꝑ diſpenſationem et videtur ꝙ de iure cõmuni .ẽ. c. c. i. et in c. ad abolendam et lvi. di. c. i. nam ingreſſus religionis omnem irregularitatem tollit ut in auten. de monachis in prin. ſed ꝙ videtur videlicet ꝙ non tollat irregularitas ꝑ ingreſſum religionis .j. de apoſta. ex litteris et .j. de pe. in quibuſdam ꝑt dici ꝙ poſtꝙ intrauerint religionem poſſunt promoueri ad ordines ſine aliqua diſpenſatione ſed tamen ad honores non debent promoueri ſine diſpenſatione ut hic dicit et etiam eſt hic ar. .ẽ. c. c. i. in. ꝟ. prelationes vero ⁊c. et ita tu habeſ hic vnum caſum in quo epiſcopus auferre poteſt ſine diſpẽſatione.

Inſtruendi. i. ingenuitatis in principio autem tenetur iſtud verbũ ingenuus nam ingenuus eſt ille qui ſtatim cũ naſcitur eſt liber ut inſti. de ingenuis in prin. vnde dic ingenuitatis i. libertatis plene nam qui ad clericatum promouentur ꝑus plenam libertatem conſequi debent nullo a dño retento obſequio temporali alioquin non debet ad clericatum promoueri ut liiij. di. ꝗ cumqꝫ. Precarij i. o. ꝙ futura ſunt precauenda ut xxiij. di. in nomine domini et lxiij. di. cum adrianus et i. q. vij. cõuenientibus circa prin. et exempla preſentia nos cauere ꝑmouent in futurũ vt lxxxij. di. plurimos in fine et maior triſticia eſt de talibus cum reuocantur ꝙ naſcatur gratia vocatis fi. di. ꝑterea. et in. c. deſignata et eccl'a etiam ꝑ talibus infamatur .j. ti. px. c. vno et ſic etiã ad cautelam aliquid fit futurorũ ut xxviij. di. in. c. de ſiracuſane et etiam ꝑuidere ꝗs debet quod contingere poteſt ut ff. locati ſi quis domum §. i. ar. ꝙ ꝙ non imputatur alicui ſi non cõiunauit ut ff. ad l. acquil'. ſi putatur in fi. et ff. manda. in l. ſi fideiuſſor in §. ſi cum debitor et .j. ut ec. be. ut noſtrum johannes

De ſeruorum ad ſacros et idem etiam tu intellige de inferioribus liiij. di. c. i. et in c. quicumqꝫ et c. ſi quis obligatus et .ẽ. c. in. c. px. Fugiens iſte autem fugiens ſi de ſuo ſtatu certare voluerit tunc ad priorem iudicem vnde fugit remitti debet vt ibidem cauſa ſtatus agatur. C. vbi cauſa ſta. agi debet. l. i. ſi autem ipſe eſt in poſſeſſione libertatis tunc ſub illo iudice ſub quo eſt cõuenitur. C. e. ti. l. iij. hec aũt tu debes intelligere ꝙ iſta queſtio ſi dubitetur vtrum ſit fugitiuus vel non tractabitur et etiam diffinietur anteꝙ inchoetur cauſa ſtatus ut ff. de libe. cau. in l. liberis in §. ſunt et alie et in l. igitur in §. penul. Si aũt non eſt fugitiuus et vult ꝓclamare in libertatem tunc enim ſequit forũ domini. C. vbi cauſa ſta. l. iij. Vt deponat quid iuris ſit de ſeruis ordi. nota ꝙ cum ſeruus ordinat' ſciente domino et etiam ꝓdicte ſeruus remanet et domino reſtituit' etiam ſi ſit factus ſacerdos vt quidam dicunt liiij. di. ex antiquis alij vero dicunt ꝙ vt jo. et T. ſi autem ſciente et

non ꝯdicente dño tunc ſtatim efficit liber ut liiij·di·ſi ſeruus ſciẽte ſi autẽ dño ignorante ordinatur ſed ſciente epo vel repreſentatore ꝙ ſit ſeruꝰ tũc eñ ille liber efficiatur tamen epus vel repreſentator tenetur duos dño reddere eque bonos ſeruos ut liiij·di·ſi ſeruus abſente ſi autem non habeat vnde ſoluat tunc eñ domino reſtituetur ut ſtatim diſtinguitur Si vero domino ignorante et etiam epo preſentatore tamen iſtud ſciente fuerit ordinatus ſi eſt in minoribus ordinibus deponitur et remanet ſeruus liiij·di·nulli et·c·ex antiquis et ·c frequens dyaconus autẽ det vicarium p ſe aut ſi non habet ipſe reddat liiij·di·ex antiquis eodem priuilegio ſub dyaconus gaudet·j·c·mirãmur ar·idem·ſ·de eta·et quaſi·a multis ſi vero ſacerdos ẽ ſtatim eſt liber ſed in amiſſione ſui peculij mulctetur vt in·c·ex antiquis vel etiam ſi non habet peculium ſeruiet domino in diuinis officijs ut liiij·di·frequens Si aũt ꝗs monachꝰ efficiatur vſqꝫ ad triennium tantũ poteſt eum dominus repetere vltra vero triennũ pmanet monachus et liber liiij·di·ſi ſeruus ſciente johannes·

teneat ꝓpter accuſator puniẽtur p m·lũ ubi·ſi defecerit in probando et ſe obligabit ad penam extraordi· vt·j·de accuſa·ſup hijs Degradetur liiij·di·ex antiquis et·c·frequens ꝗ vbi dicit ꝙ etiam factus ſacerdos remanet liber tamen ſuper hoc varij varia dixerũt quidam dicũt ꝙ illud corrigitur p illam vel dicit illa ꝯtinet ius commune iſta ſiue ſpecialia in odium illoꝝ qui pmoti ſunt vt ſeruiant in diuinis officijs ar·ꝗ·j·e·ti·co li bertus·M·dixit ꝙ dominus iſtud dixit in pactione ut redigeretur in ſeruitutẽ niſi miniſtret diuina dominis·B·dixit ꝙ intelligitur de ſeruo prelati vel poſſ did vt quidam dicunt ꝙ libertas eſt res ſpiritualis et ideo venire poteſt in ꝯmutaciõne cum alio ſpũali j·de reꝝ pmuta·ad queſtiones ſꝫ·dicit ꝙ iſtud·c·non tenet tamẽ verior opinio videtur violendi qui dicit ſm M·ꝙ eo pacto et cõditione liber factus fuit et ordinatus vt ſeruiret dominis ſuis in diuinis al' in ſeruitutem redigatur et facit pro hoc·j·c·libertus et eſt etiam ar·ꝙ ſi domino ignorante factus fuerit ſacerdos reddi debet domino ut ei ſeruiat in diuinis vt liiij·di·frequens ergo multo fortius debet ei ſeruire vbi eo pacto promotus eſt ut dixi ꝙ maior ꝯtumacia preſumitur illius et ſic aũt ꝓpter ꝯtumaciã et ꝙ fidem pmiſſã non ſeruauit deponitur et redditur domino et nullo priuilegio clericali de cetero gaudebit quo ad dominum jo·

Ex famulis licebit vt xij q iij·c·i·et ij·ꝗ hic eñ loquitur de libertis eccl'e hac condicione manumiſſis ut ꝗcquid acquirerent ec·eſſꝫ illõ aũt intelligitur de illis qui ſũt ingenui Item ꝗ inſti·de ſucceſ·lib·in ꝗ·ſi intrã hic de rebus nomine ec·acquiſitis ibi de alijs vel hic de manumiſſis ab ec·illud a priuatis vel iſti non habebant ꝯſanguin·illi ſic xij·q·ij·epus qui filios et eſt ratio xij·q·iij·pontifices et·j·de teſti·cum in officijs Beſt de hijs que intuitu ec·ſũt data et p remedio animaꝝ defunctoꝝ ut ibi dicitur in·c·pontifices illud autem verius credo ꝙ hac condicione iſti fuerũt manumiſſi vero ſimpliciter fuerunt libertati dati tũc liberũ eſt eis facere qd uolunt·j·e·eo libẽ dus Eccleſiam·i·prelatũ quia in ea precipue tenentur cum ſit caput vt·j·de verbo·ſign·cum clerici ſecũs ẽ de alijs pſonis ſingulis vt xij·q·ij·c· qui manumittunt octaua diſcuſſio et in·c·epus qui mancipiũ ſed tamen ꝗ eccleſiam non põt teſtificari cũ ſit eius patrona niſi cõtraꝫ edicti venia impetrata vt·C·de inius vo·l·ij·in c·predicto quia manumittuntur al' in ſeruitutem redigunt vt hic dicit et·c qui manumittunt Promeruerũt·i·acceperunt vel etiam tu intellige ꝓpter nã et ipſi libertateꝫ ſuis meritis ꝓprijs accepetũt xij·q·ij·ſi ꝗs de ſuis jo

talibus extiterint obitũ aut quolibet modo collatum e is in perſonas extraneas tranſmittere non licebit ſed omnia ad ius eccleſie a qua manumiſſi ſunt poſt eorum obitum debeant pertinere quibus ſicut ceteris eccleſie libertis accuſandi vel teſtificandi aduerſus eccleſiam additus precludatur ad quod ſi ſpirauerint non ſolum libertatis beneficio careant ſed etiam honoris gradu quem non dignitate nature ſed temporis neceſſitate meruerũt Ex concilio apalẽ

Nullus et infra Si quis de ſeruis ſuis quemqꝫ donauerit libertati et ipſum in preſbiterum fecerit ordinari ille autẽ poſtea in ſuperbiam elatus domino ſuo canonicas horas pſallere noluerit accuſatus apud epiſcopum qui eum ordinauerit degradetur Alex·iij·traduen·archiepo

Conſuluit et infra cõſultacioni tue taliter reſpondemus ꝙ neqꝫ ſpurios neqꝫ ſeruos ordinare debes et ſi memor es in cõſecracione tibi dictum fuiſſe vite ne quemlibet ſeruilis condicionis ad ordines p

moueri preſumas Innocencius iij·wacienſi epo·

Eo libentius et infra Adiecſti aliam queſtionem an illorum filij qui eccleſie ſeruili condicione tenentur traditi a parentibus miliciae clericali cum ſuorum inconueniencia domi norum ut deo in ea cuius ſunt eccleſia debeant deſeruire an conſequentes ꝓpterea libertatem poſt tempus ea relicta ꝓpoſuit ad aliam transferre In quo credimus diſtinguendum vtrum eo tenore fuerint manumiſſi et oblati ordini clericali ꝙ manumittenti eccleſie dum vixerint deberent impendere famulatum in obſequijs diuinorum et tunc transferendi ſe ad aliam eſt eis licencia denegãda vel manumiſſi extiterint abſolute ſic ꝙ libertatem habeant transeundi

Miramur nõ Item modicum cum inſertum in conſtitucionibus antiquorum quomodo ſerui in gradus eccleſiaſticos ordinari debeant in ſeruitutem vel non debeant in ſeruitutem reuocari et infra De ſubdiaconali ordine qꝫ de eo non ſit mencio i patꝫ

tamen oſtendit talem quem non licet habere ut·ff·de ſta·homi·in·l·vulgo et iſti illegitime nati non debent pmoueri·ſ·de fil·preſ·c·i·et vlti· Seruos ut liiij·di·c·i·et·ſ·e·c·per totum johannes

Conſuluit ſpurios ſpurius autem eſt cuius pater eſt vulgus et ſic non poteſt ſuum patrem oſtendere et ſi oſtendit vertamen

Nullus canonicas ar·ꝙ dñs poteſt retinere operas ſpirituales in eo quẽ manumittit ad clericatum ar·ꝗ liiij·di·quamqꝫ ſed illud intelligitur de obſeꝗo temporali qd tenetur in eo qui manumittitur nõ ad ordines ſed vt laicus remaneat et illud de obſequio ſpirituali qd non phibet pmmo licitum eſt vt liiij·di·frequens in fine Accuſatus ſed qualiter ciuiliter agit ꝗ iſtũ aut criminaliter ſi aũt criminaliter et dñs non pbauerit qualiter punietur dñs põt dici ꝙ accuſatus non punitur ꝓpterea quia dominꝰ nõ accuſat ſed potius agit in ſeruitutem vt redigat vt·C·de eden·qui accuſare vel ſi vis ꝙ

Eo lib dominoꝝ ut liiij·di·c·i·ij·et iij· Aliam videlicet de licencia epi al' enim non eſſꝫ queſtio nam ex quo intitulati ſũt in aliqua ec·debent in ea remanere ꝓpetuo ut lxx·di·ſanctoꝝ et xxi·q·i·in·c·i·et·ſ·de renunci·admonet Tenore ar·ꝗ i·q·ij·ꝗppio et ſ·e·inſtruendi et·j·de pac·in·c·vlti· Ex tenore·i·eo intuitu vel modo non eñ ſuit ꝯdicio ſꝫ modus ad quem ſeruandum tenetur ut j·de pac·in·c·vlti·ar·ꝙ non ſiue ꝯdicõ·ff·de nitel·unico·in ꝗ·ſub condicione et·j·de preben·ſigna·eſt nobis ff·de inſti·t·libertas vel aliter ſicut ſponſalia ꝗbi poſſũt ſub ꝯdicione ut fidẽ xpianã recipiat

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

xxviij.q.ij.non oportet vel ut vitam ſuam corrigat .j.de ſpon.miter opera Jtem poteſt aliquem in animicitere ut ordinem recipiat ut hic .j.de condi.appo.c.ij.libertas enim eſt res ſpūalis et ideo in commutacione venire poteſt cum alio ſpūali ut hic et .ſ.c.nullus et .j. de re.pmuta.ad queſtiones ¶ Jmpendere primo et ſi non impen dunt in ſeruituti; re diguntur ut xij.q.ij diaconum et.c.octaua et illud ex audias ſe cundum hoc et cia ſm illius diſtinctio nem tu intelligas.ſ. c.nullus ut ibidem dictum eſt johānes ¶ Miramur anti quorum ut liiij. di.ex antiquis et in c.frequens et.c.qs autem ¶ Mencio. ut patet in canonibus predictis ut liiij.di. in.c.ex antiquis ubi nulla mencio fit de diacono ſed expſ ſe de preſbitero et e ciam de diacono mē cio fit et de inferiori bus officijs ſed tm̄ gene taliter mencio fit de ſubdi.in.c.ex antiquis ubi vero re liqua officia illa ve ro cla reſpicit om nes poſt diaconum quia cauſa ſm iura antiqua ſubdya.or do non erat ſacer et ideo iure comuni cen ſebatur cū inferiori bus ordinibus in p̄ mitiua ec.ut lx.di.c nullus in epm̄ et.c. precedentibus in q̄ bus ad honores p uehi phibentur om nes inferiores poſt ſubd.et ideo olim i ſte ſubdyaconus p motus fuerat ſuo do mino ignorante .i. euocabitur in ſeru tutem hodie vero cū dya.eodē priuilegio gaudet ut ſi quis do mino ignorante ſub diaconus fiat vicarium p ſe preſtet aut ſi nō habet ipſe traditur ſi cauetur de diacono et idem iuris eſt de ſubdya.per hanc decre ¶ Gregorij conſtitu.quam habes xxxi.di.ante triennū et xxviij.di. nullum jo. ¶ Jrritam ij.ut xxxij.di.erubeſcant et illa iura lxi.di.ho die ſunt correcta quia bene poteſt ſubdya.eligi in epm̄ ut .ſ.de eta ¶ Dilectus mater et quali.in ordine preſi.c.a multis jo. Illa cuius enim ſi iſte natus eſt de ſ'imo matrimonio ḡdiat il lud decre.xxxij.q.iiij.in.c.liberi ſunt dicti ibi enī dicitur q̄ homines nati de ſ'imo matrimonio deteriorem partem ſemp ſequuntur et hic dicit q̄ partus ſequit matrem ſi tu dicas q̄ non ſuit natus de ſ'imo matrimonio tunc ſequitur condicōem matris ut ibidem et hic videtur ſed ſm hoc non pōt ſtare quod hic dicit quia ſi iſte nō eſt natus de ſ'imo matrimonio nō pt ad ordines ſacros pmoueri ut .ſ.de fil.pſ. c.i.et hic dicit q̄ i preſbiterum ordinetur dic ergo q̄ iſte natus erat de ſ'imo matrimonio et tamen ſequitur condicōnem libere matris .C. de rei ven.paum et de li.cau.placuit ſed ibi non eſt matrimo.ve.ff. de ſta.homi.lex nature et .c.illud libi.intelligitur ſm lombardiam que adhuc obſeruabat in multis regionibus ut partus ſemper ſe quitur deteriorem condicōnem natus de ſ'imo matrimo.ſed tamē lex romana tenet aliud ut ptus ſemp condicōem matris ſequat natus de

ſtatutis expreſſe videtur nobis q̄ cum is cum dyacona li gradu priuilegio gau- det eodem nam licet ſacer non reputaretur in eccle ſia primitiua tamen in con ſtitucione Gregorij atq̄ vrbani ſecundum moder- na tempora ſacer gradus eſſe minime dubitatur. ¶ Gregorius nonus archie piſcopo neapolitano.

Dilectus filius .g. di aconus propoſuit q̄ io hannes miles ea occaſione q̄ patrem ipſius hominem ſuum eſſe proponit licet ma ter ſua cuius debet imitari condicionem libera eſſe no ſcatur ne promoueatur in preſbiterum impedire pre ſumit ¶ Quo circa manda mus quatenus ſi tibi con ſtiterit de premiſſis eunde militem ab huiuſmodi im pedimento compeſcas ¶ Ex concilio cartha. De ob ligatis ad rōcinia ordi. l' nō

Magnus epiſcopus auguſtinus dixit procuratores acto res executores ſeu curatores pupillorum ſi debeant ordi nari Gratus epiſcopus di xit ſi poſt depoſita onera et reddita raciocinia actus vi te ipſorum fuerint comp bati In omnibus debent et cum laude dei ſi poſtulati fuerint honore eccleſiaſti- co munerari Si enim ante libertatem negociorum ul' officiorum fuerint ab ali- quo ſine conſideracione or dinati eccleſia infamatur. Vniuerſi dixerūt recte ſta tuit ſanctitas veſtra ideoq̄ iuſta eſt ſentencia veſtra Alexander tercius De cor pore viciat ordinandi l' nō

De preſbitero cam pame qui duellū ſponte obtulit et oblatum ſuſcepit et in eo digiti partem amiſit reſpō detur q̄ cum ipſe non per diderit tantū de digito quī ipſe ſine ſcandalo poſſit ſo lemniter celebrare ſatis po tes poſt peractam peniten ciam cum eo miſericorditer agere et per mittere ipſum

ſimo matrimonio ut dicunt .l.predicte vel illud.c.liberi pt reduci ad .l.pre dictas ut dicas ibi deteriorem ptem ſequatur .i.debiliorem videlicet feminam nam ſexus femineus eſt debilis et ideo iſte cū ſit natus liber et de matre libe ra pmoueri poteſt non obſtante condicōne militis preterea cū iſte iam eſſ dyaconus in libertate remanet dato vicario et ſic dn̄s eū non poterat impe dire liiij.di.ex antiquis jo ¶ Magnus paracoris paracor dicitur qui mandato dn̄i alie na negocia i iudicio admini ſtrat ff.de pcura.l.i.al' dicit paracor ad negocia datus ff.manda.ſi remunerand.in ſi.et ille eſt titulus ſpecial' ad negocium quia iſte ad cauſas et eciam ad negocia paracor ſiue actor conſtituit a corpore vel ab vniuerſita te ut.ff.q̄ cuiuſq̄ vniuerſi. l.i.et debet conſtitui cum decre to et cum auctoritate iudi.ad lites preſentes et non ad fu turas ut.ff.e.ti.l.item eorum in ſi.ſ ſi quid ¶ Executores. nam executores ſunt qui mā data iudicum exequūtur ſi cut ſūt hmōi officiales dū ta men ſeriapreceptca non exer cuerint nam illi nō pnt pro moueri ut li.di.aliqn̄ti ita ta men q̄ irregularitatem non ḡtrerint ¶ Curatores meliꝰ enim dixiſſ tutores per ſ qs ſequitur pupillorum nam et tu tor datur pupillo infra annū xiiij.curator aūt poſt xiiij.uſ q̄ ad xxv.annum ¶ Racio cinia nam raciocinijs obliga tus alicuius ſecul' perſone in ſi miſerabil' fuerit cui eſt obli gatus et ſi in officio ſuo no luerit remanere nō debet p moueri ar.xxij.q.iij.c.i.et ij. et .j.ne cleri.vel mo.c.i.et.ij. et.c.ſed nec paracor ſi vero perſone ec.vel miſerabili fue rit obligatus et in ſuo officio perſeuerans pt pmoueri dū tamen aliud non obſiſtat ar lxxxvi.di.peruenit ar.xvi.q. vij.in noua lxxix.di.iudica tum ſi autem adminiſtracio nem depoſuerit tunc cauſā q̄ negocia gerat ſi tamē ex cauſa tunc eadem obligacōe remāñet obligatus ſi aūt publicata fuerint raciocīna tūc dico q̄ nō debet p moueri ante racōem redditam ut .C.de epi.et cl'i.official' ſi vere puata aut in ipſa pmocione mouetur queſtio ſibi aut nō ſi mouetur vel prius mota ſu it diſtinguitur aut conuenitur de dolo vel fraude vel eciā culpa tantū ſi autem de dolo vel eciam perfidia nō debz ante finem litis pmoueri ar.lxxxi.di.tantis et xxij.di.illud et .C.de pcura.c.l.reum et in iſto caſu poteſt intelligi illud.c. et tamen debet taxari infra quod tempꝰ decidatur cauſa ut ar.j.de clamdeſ. deſpon.cū inhibicio et .j.qui filij ſint l'imi tator et v.q.i.quidam et .C.de in ge.manu.l.diffamari et.ff.de accuſ.in.l.cū tāta Si aūt de culpa tantum co uenitur poteſt pmoueri non obſtāte reclamacōne ſui creditoris cū lis mar te ſuo concurrere poſſit ut prius et eciā ſub eodem iudice ut.ff.de iuriſdi.om nium iudi.cū quadam et .j.de foro cope c.propoſuiſti ſi vero nec lis mouere ſi bi nec mota eſt tunc non obſtante obligacōne pmouetur niſi manifeſtum ſit eum de dolo teneri tunc enim epus ipſum ex ſuo officio repellere poteſt ſicut quemlibet criminoſum vi.q.i.infames alia. ¶ Ante libertatem .i.an te racionem redditam ¶ Jnfamatur quia ſi creditore phibente ordinatus fuerit ad clericatum ſſe.non deponitur propter hoc ſed bona ſua cedent cidem inſolutum que tamen ſi non ſufficiant epus eidem tenetur qui abſtulit ei oc caſionem negociandi lxviij.di.formatus et expone infamatur .i.vn̄ punit vel eciā tu dic q̄ nō teneat epus vltra id qd facere pōt ar.j.de ſolu.odardꝰ

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

Sanctitas noſtra nā omnia noſtra ſcam⁹ quibus auctoritatē impōnimur ut. C. de veteri. iure enu. l. i. in §. ſed neq̄ ar. j. de ſen. ex. m. c. mulieres jo.
De pb̄ro ſuſcepit vt ſi. di. m. c. ſi quis poſt acceptum ḡ ſo. qui duel-
lum ſuſcepit licet impune occidere poſſit non tamen habet affe
ctum ſeu eciam ꝓpoſitum occidendi ſed ius ſuum defendendi nō re
pellitur ab officio ſuo vel qđ
hic dicitur eſt diſpenſacio p
illud verbum miſericorditer
ita tamen ꝙ homicidium vl̄
membroꝝ trūcio non fuit ſe
cuta quia tunc non poſſ di-
ſpenſare ut. j. de cleri. pug. ī
duell. c. i. ſed de rigore iuris
tal̄ ſunt diſponendi vt ibi
Miniſtrare ut. j. de clī. e
gro. preſbiteꝝ ḡ hic nō fuit
debilitas l̄ diffo rmitas ibi
fuit ſic. j. e. c. vltimo jo.
Unde tua can. de con
cubinatu ⁊ ita ḡ ius
ɔmune. ſ̄. de elec. cum in cun
ctis vnde ſequitur ex multa
diſpen Concilio iſti ergo
ſuffragi. cenſentur del̄. ar. i. di
ſtudeant ſine quoꝝ ɔcilio ſu
per macula illa nichil debet
diſponere al̄ non valeret ut
ſ̄. de elec. cum i veteri Fuit
infra qđ ydoneum ſit ⁊ iu
ſtum qđ videbitur ut. ſ̄. de e
lec. cauſamq̄ ⁊ ff. loca. ſi m. l
et. ff. de operi. liber. l. ſi liber
tas Item pone ꝙ habeat v
nū oculum maiorem alio nū
quid remouebitur videtur ꝙ
non ff. de edil. edic. qui cla
uum § i. ⁊ hic non determi
nat quid facere debeant vn
de iſtoꝝ arbitrio relinquitur
j. de offi. iudi. del̄. de cauſis ⁊
ff. de iure deli. l. i. in § i. jo.
Ex parte dalij vicenſi
ut lv. di. m. c. ſi quis ꝑ
egreditudine ⁊ m. c. ſi quis
a medicis Abſciderunt
ex indignacione nulla cauſa
ſuperueniente xxxiij. di. ma
ritum quia ſi ex cauſa ſupue
niente id fecit puta timore
lepre non imputatur ut. j. e.
ex parte nam iſti ordinari ꝓ
hibentur qui ſam ſe abſcidūt
nam quaſi homicide ſui ipſi⁹
iudicantur ⁊ dei addictiom iniu
rii ut lv. di ſi quis abſcidit
et quia preſumitur ꝙ omne
turpe malum faceret qui hoc
in ſe ipſo auſus eſt ut. ff. de
edil. edic. l. cum aūt in § ex
cipitur ſed quare aliquis in
cidet ſibi manus cum nemo
ſuoꝝ membroꝝ ſit dn̄s. ff.
ad l. aequil. m. l. liber homo

in ſuo ordine miniſtrare li
ceret ei⁹ exceſſus grauis ad
modum extitiſſet Item
aſtenſi electo.

Cum de tua electione
querela mota fuiſſet
et infra tibi ꝙ in oculo ma
culam habeas ⁊ filius cano
nici fueris eſt obiectum vn
de cantuarienſi archiepiſco
po dedimus i mandatis ut
pro eo ꝙ canonici filius di
ceris in promocione tua ex
multa diſpenſacione proce
dat de macula vero archie
piſcopo predicto manda-
uimus vt cum concilio ſuf
fraganeorum ſuoruꝫ quid
exinde ſibi viſum fuerit ex
equatur in quo tibi ex max
ima diſpenſacione curaui-
mus prouidere Clemēs
tercius varienſi epiſcopo.
Ex pte. G. monachi
extito. fuit noſtro ap
preſentatum ꝙ cum ipſe
maicuabilis ſectus fuerit
poſtmodum ſub regula et
abbate deuote deo militanſ
in dyaconatus ordinem ē
promotus et infra. Sane
cum ſecundum ſtatuta vi
cenſis concilij illi ad dyaco
natus ordinem prohibean
tur accedere et ſi in eo or
dinati eciam fuerint ceſſare
debeant q̄ ſeipſos ſam ab-

ſciderint vel affectauerint
ut ab alijs abſcidantur nō
credimus ei aliquod impe-
dimentum auferre quo mi
nus prouehi poſſit qui cū
maicuabul̄ ſectus fuit quia
non videtur hoc eo tempo
re affectaſſe quo iudicium
animi non habebat preſer
tim cum in canonibus apo
ſtolorum ſit manifeſte ſan
citum ꝙ eunuchus ſi per
inſidias hominum factus
vel ita natus ſit aut eciam
in perſecucōe ſint ei ampu
tata virilia et dignus alit̄
eſt poſſit in epiſcopum ꝓ
moueri Itē caueren archiepo
Significauit nob G.
ſancti ſtephani ꝙ b.
preſbiter credēs ſe obſequi
um preſtare deo fecit ſibi ui
rilia amputari et infra
Quo circa mandamus qua
tenus ſi iam dictum preſ-
biterum al̄ dignum inuene
ritis ei ſacerdotale officium
abſq̄ altaris miniſterio
auctoritate noſtra fretus ⁊
tua pro ut videris expedire
concedas Innocen. iij.
Ex parte M. preſbite
ri fuit ꝓpoſituꝫ ꝙ cū
ſibi ſentiret lepre periculū
imminere de concilio medi
ci uirilia ſibi fecit abſcidi ut
poſſit a tā gūius infirmitatē

abſciderit ut lv. di. c. ſi qs abſciderit ⁊ c. ḡ pꝰꝫ xxxiij. di. maritū ſi
ei licꝫ aliciu ſe iure i corp⁹ ſuū cū ñ ſit dn̄s ſuoꝝ mēbroꝝ ff. ad. l. ac
quil̄. m. l. liber homo ⁊ ſic in hoc caſu poteſt epus diſpenſare cum
auctoritate qđ credo eciam ſine auctoritate ꝑe in al̄ amiſſa
Ex parte lepreque hominem expellit a cohabitacōne alioꝝ
ut xxxiij. q. ij. hoc ip
ſum ⁊. j. de ce. coni.
cum dicat apoſtol⁹
et. j. de cleri. egro. tu
a nos. Infirm
tas ſecus aūt ſi ex
indignacione ut lv.
di. ſi quis abſciderit
et. c. qui partem ⁊ i
c. vij q̄ ſe. vel eciam
obtentu religionis
ut. ſ̄. c. ꝓxi ⁊ eſt ra
cio quia eunuchos vo
luntarios dominus
diligit et non ex ne
ceſſitate factos ut
xxxiij. q. v. tunc ſal
uabitur ⁊ lv. di. in ē
ſi quis in egritudi.
al̄ per egritud mem
quia nemo eſt dn̄s
ſuoꝝ membroꝝ vt
ff. ad. l. acquil. m. l.
liber homo ⁊. ff. de
pecul̄ depoſui in §
ſtichus ar. ḡ. ff. de
pecul̄ m. l. ſed ⁊ ſi
dampnum in § ſi ip
ſe iſtud tantum ei
dem fieret ꝙ eciaꝫ
dn̄s ſerui ꝓt iſtud
dampnū nichil de ſer
m peculio deducit
Nunc videlicet
qui a dn̄is vel eciaꝫ
a medicis vel a bar
ris ſiūt ſectus ut lv.
di. ſi quis a barba
tis Exequatur ⁊
eciam ad ordines ſu
periores ꝓmoueat
ut lv. di. m. c. ſi quis
a medicis ⁊ eciam
de iure ɔmuni ſine
aliqua diſpenſacio
ne p iura ꝓdicta jo.
Et poſuiſti ma
num ⁊ idem ē
ſi amiſiſſ digitos ꝓ
ter quos impedire
tur ad frangendam
eucariſtiaꝫ. j. de cle.
egrotan. preſbiteꝝ
ff. de edili. edic. m. l.
ſi homines ſecus au
tem ſi impediretur
p amiſſionem digiti
ut. ſ̄. e. c. i. ſed tamen

religione enī ⁊ nō ferro querenda eſt caſtitas ut xxxiij. q. v. tunc ſaluabitur
in fi. ⁊ ar. j. e. ꝓximo ⁊ ꝙ dicit affectauerunt ut ab alijs ⁊c. intelligas cū
effectu nam cogitacionis penam nemo meretur de pe. di. i. cogitacionis
Iudicium qm̄ etas illa neſcit quid videnit C. de fal. mo. l. i. ⁊ iij. q. viij. §
Significauit obſequium ſed in tam aploꝝ lv. di. eunuchus jo
hoc diſplicuit quia non ferro ſed religione querenda eſt caſtitas vt
xxxiij. q. v. tunc ſaluabitur in fine ⁊. ſ̄. c. ꝓximo Virilia talem appellat. l.
morboſum. ff. de edili. edic. hui aūt ⁊ ar. lvi. di. c. ſi quis abſciderit ⁊ ita ho
micidia reputatur lv. di. qui partem Officium ſicut baptizare penitenci
am dare ⁊ alia officia preter miſſe officium ⁊ alia ɔſimilia que ſolum ſa
cerdotibus ſūt ɔmiſſa xvi. q. i. adiciamus de ɔ. di. iiij. ɔſtat Tua ⁊ ita
diſpenſacio eſt quia deponi debet qui muſto errore. ſuperatus eſt ſe ipſum

ob efrenciam dentis non impeditur nec eciam dicitur morboſus. ff
de edili. edic. m. l. cui dens Pro enormi ſecus autem ſi ꝑ nimo
ri ut. ſ̄. e. c. i. ⁊ ij Defectu videlicet irregularitate Promoue
ri qm̄ abbas debet eſſe ſacerdos ut. ſ̄. de eta. ⁊ quali. m. c. i. Ta
euerit ordinandus etenim tenetur ſuum impedimentum prodere ut
l. di. ex penitentibus ⁊ lvi. di. quia ſimpliciter ⁊ liiij. di. ſi ſeruus
Sed quare iſte remouetur ab abbacia ſi dicas ꝙ ꝓpter irregulari
tatem ɔdicit ſ̄. de eta et quali. tuam et xvi. q. i. legi ⁊. i. di. acce͠dis
ar. dixit johan. ꝙ pocius remoueretur ꝓpter ſcandalum ꝗ ꝓpter ir
regularitatem quod non credo pumo ſufficit irregularitas ad re
mocionem ⁊ quia iſtud tacuit fraudulenter ⁊ abbates de iure de
bent ad ordines ꝓmoueri al̄ ſi ſua culpa impediuntur repelluntur

vt. ſ. de etã. et quaſi. c. i. et iſtud. c. accedens non dicit ꝙ ipſe ſit ab
bas ſed in monaſterio ſolicitudinem debet habere ut puta ſindicus
vel etiam celler arius potius ad laborem ꝙ ad honorem dicte. illa
tiam que ꝯ videt loquitur de diſpenſatione ob neceſſitatem et ꝙ
talis non debeat eſſe abbas eſt ar. ſ. de elec. pro defectu ibi enim
equiperantur regu
lares et cathedrales
ec. unde videtur ꝙ
ſit nomen honoris
et nebilominus ho
noris ac etiam labo
ris unde dicit aug⁹
omne enim quod ẽ
hic eminet plus in
erroribus afficit ꝙ
honoribus gaudꝫ ut
viij. di. m. c. vcꝝ ip
Thomas defor
mitatem nam
et modica deformi
tas nõ impedit qua
lis etiam iſta fuit ut
ſ. e. c. i. ſi vero mag
na deformitas eſſ
ut ſi totum digitꝫ
vel etiam pollicem a
miſiſſ non ꝓmoue
retur. j. de ele. egro.
in. c. preſbiterꝝ de
huiuſmodi deformi
tatibus nota ad in
telligentiaꝫ iſtius. c.
ꝙ quidam ſunt cor
pore viciati ſponte
quidam caſu ſi aũt
ſponte diſtingue aut
nulla iuſta cauſa in
terueniente et tunc
ordinandus repellit
et iam ordinatus re
pellitur ut lv. di. qui
partem et. c. ſi quis
a medic et xxxiij. di.
maritum aut iuſta
cauſa interueniente
et tunc non ꝓhibet
ab ordine ut puta ti
more lepre aut ali
qua conſimili cauſa
ut. ſ. e. ex parte m[..]
generet deformita
tem nam tũc in om
ni caſu repellitur ut
ar. lv. di. c. lator et i
c. ſi euangelica et. ſ.
e. in. c. ꝓximo ſi autem caſu in magnis membris ſiuẽ corrupſerit ſi
ue dignitate repellitur et etiam dicitur ſi deformitatem generet vt
lv. di. in. c. ſi euangelici i paruis enim membris non impeditur eti
am ſi deformitas modica ſit et ſine culpa ſua ut hic ſi vero ſua cul
pa in talem deformitatem modicam inciderit de miſericordia tollera
tur ut. ſ. e. c. i.
Ut bigami ſupple ſtatuimus ꝓpter
illud verbum bigami et etiam repudiatarꝝ mariti ſicut ad
titulum ¶ Penitentes ſolemniter ut. l. di. penitentibus et
lxi. di. miramur ¶ Non aſcendat ꝓpter defectum ſacramenti vt. j. e
Super eo bi ti. debitum vbi de hoc ſacramento traditur
gamis. ſ. ordinatis ¶ Officio. i. priuandi ſunt officio et po
teſtate aſcendi ordines ꝯſimil' ſic. ſ. de tempori. ordinan. litãs et i
c. dilectus ¶ Bigamis vere vel etiam interpretatiue vnde dicitur
bigamis qui caſtitatem ꝓmiſſam violat vt xxvij. q. i. qꝺꝙ Item q
ꝯpit cum vidua vel cũ corrupta ut xxxiij. di. maritum et. j. e. debitum
et. c. a nobis Item qui unã de facto et alteram de iure habuit diuer
ſis temporibus ut. j. e. nup item qui ſcienter cognouit vxorem adulte
ram repudiatam xxxiij. di. c. ſi cuius et. c. ſi laycꝰ omnes iſti reputã
tur bigami interpretatiue ꝯtrium ad. l. promotionis quidam aũt ꝓp
ter defectum ſacramenti ut mariti viduarꝝ et corruptarꝝ et qui ſcien

vicõ liberari et infra. ¶ Quo
niam igit̃ canones ſanctorꝝ
patrum hanc a ſacri altaris
adminiſtratione non pro
hiberent Mandamus qua
tenus ſi eſt ita et memora
tus. M. eſt al' ydoneus ut
ſui miniſterij officium exe
quatur liberam ei tribuas fa
cultatem ¶ Jõ militen̄ epo.
Ex poſuiſti nobis ꝙ p̄
deceſſor tuus. b. in ab
batem promouit neſciẽs ꝙ
ipſe eſſet manu altera muti
latus et infra. ¶ Nos igit̃
f. tue. t. reſpõdemus ꝙ cum
ꝓ tam enormi defectu ad ſa
cros non poſſit ordines pro
moueri et ipſe in promotiõe
ſua id tacuerit fraudulẽt ab
abbatie officio eſt nõ ime
rito amouendus ¶ Honori
us tercius epo engoliſm̄.
Thomas monachus
propoſuit ꝙ cũ in ãn
nis eſſet puerilib⁹ conſtitu
tus q̃dam barra ferrea ſu
per dextere ſue pollicẽ fortu
ito caſu cadẽs ũgulam uul
ſit ab eo ¶ Quocirca. Man
damus quatenus ſi ad frã
gendum eucharıſtiam ſit i
pollice ipſo potẽs et aliud
canonicum nõ obſiſtat ꝓpt̃
deformitatem hui⁹ mõi nõ
dimittas quin eum ad ordi
nem promoueas ſacerdotis
¶ Ex concilio aurel'. De
bigamis non ordinandis
Ut bigami vel pe
nitentes vel repu
diatarũ mariti ad
ſacerdocium non aſcendant
¶ Luc⁹ iij. ſpalen̄ ãchiepo
Super eo ꝙ tua frater
nitas de bigamis req̃
ſiuit. Reſpondemus ꝙ ordi
natores corꝝ portate et offici
o ordinãdi et ordinati ſi ad
ſacros ordines fuerint pro
moti eis ideo ſunt priuandi
quia in bigamis ꝯtra apoſto
lum diſpẽſare non licet ut
debeant ad ſacros ordines
promoueri uel in eis ſi pro
moti fuerit remanere ¶ In
ordinatore aũt põt diſpen
ſatio adhiberi vt ordinãdi
poſtate et officio nõ puent
¶ Celeſtinus tercius
De bigamis p̄ſbiteris
et viduarꝝ maritis idẽ

ter cognouit vxorem adulteram alij non ꝓpter ſacramenti defectum ſed tan
tum ꝓpter affectum intentionis cum opere ſubſecuto ut in. c. nup et. c. a nobis
Item ille vere dicitur bigamus qui temporibus diuerſis duas habuit vxo
res ſucceſſiue xxvij. di. deinde et in. c. acacius et iſti non ꝓmouentur. ſ. ꝓp
ter ſacramenti defectum de quo dicitur. j. e. debitum ¶ Diſpenſare. ſ. ꝯ xxx
iiij. di. lector ibi enim diſpen
ſatur ut bigamus fiat ſubdi
aconus ſed ibi oſtendit. M.
papa ꝙ licet dño ꝓpe aut a
lijs epi diſpenſare cum biga
mo uſqꝫ ad ſubdyaconũ et ñ
ſupra quod non eſt ꝯ apo
ſtolum per iſtud. c. ꝓhibitio
enim apli ẽ de dyã. preſbite
ro et epo et non de alijs quia
tunc non erat ſubdyaconus
ſz ſacer ordo ſed. H. dixit ꝙ
M. papa ſe retulit ad ſtatum
primitiue ec. in quo ſubdia.
non erat ſacer ordo lx. di. nl'
lus quidam dicebant ꝙ epi
olim poterant diſpenſare cũ
bigamis in maioribus ordi
nibus iſta ratione nam epi
cum criminoſis diſpenſabãt
j. de iudi. at ſi clici et tamen
ſiue apl'us criminoſum ordi
nari ꝓhibuit xxv. di. in ꝯ nũc
autem nec tamen dicuntur ſi
cere ꝯ aplꝫ et ſic eadem rati
one cũ bigamo quorꝝ opi
re ꝓbatur. j. e. nup et. c. a no
bis ſꝫ. dixit ꝙ epi nõ poſſũt
diſpenſare cum bigamo vel
cum viduarꝝ marito ar. l. di
non ꝯfidit cuius opinio ꝯfir
matur per illa. c. nuper et. c.
a nobis Jdeoqꝫ jo. voluit di
cere ꝙ papa non poſſ qꝺ di
cit lꝫ. et. H. videtur veriſſi
mum ꝙ licet diſpenſetur cũ
criminoſis non tamen ſequit̃
ꝙ cũ bigamo et illa eſt ratiõ
nam criminoſus poſt peniten
tiam peractam videtur reſti
tutus in p̄ſtinum ſtatũ et
incipit eẽ quod non fuit ut. l
di. ferrũ et. c. ponderet et. c.
dño ſancto et ideo cũ talibus
diſpenſatur ſed bigamus nõ
ꝓhibetur ꝓmoueri ob crimẽ
xxvi. di. acacius ſed ꝓpt ſa
cramenti defectum ut. j. c. de
bitum quia carnem ſuã diui
ſit in plures ab unitate ſua re
cedendo ſed illud ſacramentum non poteſt amplius reſtitui poſt per aliq̃ ſa
tiſfactionem cum non ſit crimẽ et iſtud ꝯſiderauit apl'us cum dixit non biga
mi et aliud ꝯſiderauit cum dixit non criminoſũ quia in criminoſo ꝯſiderauit
indignitatem perſone ꝓpter crimen quo purgato non ꝓhibuit diſpenſati
onem ſed ille defectus ſacramenti non poteſt purgari nec illa irregularitas
in baptiſmo purgatur ut xxvi. di. acacius nec etiam videtur ꝙ papa non
poſſit diſpenſare ꝓpter eandem rationem nam ꝓpter diſpenſatiõem dñi pa
pe non reſtituitur ſacramentum unitatis cum nec poſſ nam cum deus cun
cta poſſit virginem tamen poſt ruinam non poteſt reſuſcitare ut xxxij. q. v.
ſi paulus et idem dicit imperator. C. de rapti virgi. l. una circa prin. Item
non poteſt diſpenſare cũ monacho ut ꝓprium habeat vel etiam ꝯtinentiaꝫ ab
iciat ut. j. de ſtatu mo. cum ad monaſterium multo minus videt̃ diſpenſand
re cũ bigamis vnde epi. H. eſt bona et. b. ipſe. h. dubitat videtur conſentire
et tamen ne in hoc videatur dñi pape potentia dicit ꝙ poſſit cũ bigamis di
ſpenſare hoc tamen dicit ꝙ bigamus in quocumqꝫ ordine ꝓmoueatur re
cipit ordinem ar. l. di. quicumqꝫ penitentis per quod. c. videtur ꝙ etiam cũ bi
gamo diſpenſari poſſit ſed illud tantum intelligitur de minoribus ordini
bus ¶ Sacros videlicet dyaconatum et preſbiteratum qui tantum ſacri
fuerunt ſecundum antiqua tempora ut lx. di. nullus ſed tamen idem eſt ho
die de ſubdya. et. ſ. de eta. et quaſi. c. a multis et. ſ. de ſeruis non ordinã.

miratur vbi dicitur q̄ eodem priuilegio ſubdyaconus cum dyacono gau
det ¶ Ordinatore cū quo etiam pōt diſpenſari per hoc enī patet q̄ non cū
bigamo ordinato ut in ordine remaneat vel etiam ut ꝓmoueat nam qđ
de vno conceditur ⁊ de altero negatur ut xxv di. qualꝭ ⁊ .j. de preſump. c. nō
ne johannes

De bigamis preſbite
ris .i. qui fiunt preſbi
teri ¶ Defunctis ⁊ ita i ſtō
impedimentum non poteſt
purgari per mortem vxoris
quia non matrimonij vincu
lum ſed certa irregularitas
ex carnis diuiſione eſt impe
dimentum ⁊ illa non tollit
per mortem vel etiam per pe
nitenciam ut xxvi. di. vna ⁊
in .c. acacius nec per baptiſ
mum ut in predictis .c. io.

Hyper tercius alij duo
ſoluuntur .j. de ſen. ex.
nup ¶ Contrahendis vide
licet illicitis ⁊ etiam ꝓhibi
tis ¶ Effectus ſi enim aliq̄s
ꝯbat nupcias cum ea cum
qua non poteſt de iure con
trahere infamis eſt licet nup
cie nullū effectum habuerit
ut. ff. de hijs qui notan. infa
mes in .l. quid ergo in ꝭ. ij.
quandoqꝫ magis conſideratur
effectus q̄ affectus vel q̄ ip
ſum factum ut de pe. di. i. in
ꝭ. hec autem verba nam ver
ba ipſa cum effectu ſūt intelli
genda a ſiue accipienda ut .j.
de cle. non reſiden. relatum ⁊
ff. de condi. ⁊ demon. in .l. hec
condicio ⁊ .j. de ſpon. in .c. ſi.
quandoqꝫ enī conſideratur ma
gis factum ut hic ⁊ .j. de cō
ceſ. preben. tua ⁊ in .c. cū no
ſtris quandoqꝫ etiam plus
conſideratur iuris effectus ut. ff.
de condi. inſti. l. muliet in ꝭ. i.
et .j. de ſpon iuuenis ¶ Du
as ut. C. de adulte. cū̄m qui
¶ Ad factum quaſi diceret
ꝯtrit de facto cum ſecunda q̄
de iure non potuit duas enī
ſimul vxores non licuit ha
bere niſi cui ex reuelacōe di
uina fuerit conceſſum .j. de
diuor. gaudemus ¶ Legali
bus xxviij. di. preſbiterꝫ ¶
Tales vi delicet ex̄a de qui
bus eſt queſitum. ¶ Bi
gamos colligi hic q̄ opinio
veritati prefertur ſic .j. de ſpō
iuuenis ⁊ iij. q. vij. ꝭ. tria in
ꝟ. verꝫ ⁊ ſi ſeruus ⁊ .C. de te
ſta. l. i. xxxij. q. ij. homines. ff.
ad maceđ. l. iij. j. de offi. dele.
coram ⁊ .j. de iure patro. cō
ſultacionibus ⁊ .ſ. de elec. querelam ſed ꝯ vij. di. vnitate xxxi. di. quicūqꝫ
et .j. qui fil' ſunt legi p tuas. C. plus valere quod agitur. l. i. ij. ⁊ iij. ſo. verꝫ
eſt q̄ veritas ſemp prefertur opinioni alia vero ſūt caſualia ut opinioni ſte
tur pocius q̄ veritati vel etiam in fauorem ꝯhencium ⁊ odium decipiencium
ut. ff. ad maceđ. l. iij. vel in fauorem prol. j. qui fil. ſunt legi cum inter vel fa
uore teſtōꝝ ut. C. de teſta. l. i. vel ſentencia xv. iij. q. vij. ꝭ. tria in ꝟ. filius vnde
verſus Teſtamenta fauor odium ſentencia ꝓlis Ex iſtis caſibꝰ prefertur o
pinio veris ¶ Ipſis nam in maleficijs ſpectatur voluntas non aūt exitus
ut ar. xlix. di. in .c. ſi. ⁊ . ff. ad. l. corne. de ſica. in .l. diuus C. de ſeruo corrup. ſi
quis ſeruo ¶ Bigamō no. ar. ꝓpter ſimilitudinem facti aliquem numerari
inter eos de quoꝝ numero ipſe non eſt ut xxvij. q. i. eſt qđ q̄. l. di. ſi ille. ff.
manda. l. ſi. ¶ Tamē̄ non eſt expreſſiuum veritatis ſed ſimilitudi. iuxta il

omnino ſentimus vt nec
viuentibus vxoribus nec
defunctis ad diuinorum de
beant celebracionez admit
ti maxime cum a doctrina
ſit apoſtoli et inſtitucioni
bus eccleſie alienum ¶ In
nocencius tercius ratiſla=
menenſi epiſcopo

Nuper a nobis et in=
fra Tercius articulꝰ
videbatur habere non mo
dicum queſtionis quomaz
cum in matrimonijs con=
trahendis non iuris effe=
ctus ſed animi deſtinacio
attendatur vnde illum co
mitatur infamia qui duas
habet ſimiles vxores q̄ p
tim ad factum partim ad
ius conuenit retorqueri ¶
Sicut in canone legitur de
preſbitero qui non legali
bus nupcijs detinetur ea=
dem cenſura tales videntur
inter bigamos reputandi
Licet obuiet ex aduerſo q̄
opinioni ſit veritas prefe
renda et q̄ iuxta premiſſa
qui nullam vxorem habu
erit foret bigamus reputā
dus qđ contingeret ſi quis
de facto contraheret cū di=
uerſis quibus de iure non
poſſet matrimonialiter co
pulari ¶ Nos autē in hac
queſtione taliter reſponde

mus q̄ cum huiuſmodi cle
ricis qui q̄tum in ipſis fu
erit ſecundas mulieres ſibi
matrimonialiter coniunxe
runt tanq̄ cum bigamis ñ
liceat diſpenſari licet in ve
ritate bigami non exiſtāt
non propter ſacramenti d
fectuz ſed propter affectuz
intencionis cum opere ſub
ſecuto ¶ Idem intereñ. epo

Debitum paſtoralis
officij et infra frater
nitati tue duximus reſpon
dendum q̄ cum duo ſint in
coniugio videlicet cōſenſꝰ
animorum et cōmixtio cor
porum quorum alterū ſig
nificat caritatez q̄ conſiſtit
i ſpū int dez et iuſtā ani
mam ad qđ ptinet illđ qđ
dicit apoſtolus qui adheret
clero vnus ſpiritus eſt cū
eo reliquum vero deſignat
conformitatem que cōſiſtit
in carne inter criſtum et ec
cleſiam ad quod pertinet il
lud quod euang. teſtatur
verbum caro factum eſt et
h. m. no. profecto coniugiuz
illud quod nō eſt in cōmix
tione corporuz conſumatuz
non pertinet ad illud coniu
gium deſignanduz qđ int
criſtum et eccleſiam p car
nacionis miſterium eſt cō
tractum. iuxta qđ apl̄us

lud ex iſtis ⁊c. i. ad ſimilitudinem ſitis ſed in veritate vero ſitem ¶
Diſpenſari ar. ꝯ. j. de cleri. coniuga. ſane ſed illa loquitur de eo qui
nūq̄ vxorem habuit ſed tantū in ſacro ordine ꝯxit ⁊ ideo bene po
teſt cum tali diſpenſari hic aūt loquitur de eo qui primo in laycali
habitu ꝯxit ⁊ poſtea factus ſacerdos iterꝫ ꝯxit vnde bigamus re
putatur ꝯtnz ad af
fectum licet in verita
te non ſit ⁊ ſic puni
tur ꝓpter affectum
tantū cum opere ſb
ſecuto tamen ꝓpter
ſacramenti defectum
defectus enim ſacra
menti vnitatis non
eſt in iſto quia in ve
ritate carnē ſuam ñ
diuiſit in plures ¶
Defectū. de quo dici
tur .j. e. debitum.

Debitū coniugio
carnali copula
cōſumato ¶ Alterꝫ
videlicet cōſenſus a
nimoꝝ ¶ Caritatē
i. dilecti onem ⁊ cō
iunctionem ¶ Reli
qui .i. commixtio corpo
rum ¶ Conformi
tatem .i. coniunctionē
et vnitatem ¶ Pro
thoplauſtus .i. adā
primo plaſmatus.
¶ Caro ut xxxv. q.
v. fraternitatis ⁊ .j.
de diuor. c. gaude
mus ¶ Vna .i. vna
caro carnali operaci
one ad vnam carnez
procreandam ¶ Sa
cramentum triplex
enī ſacramentum de
ſignatur i matrimo
nio carnali copula
conſūmata primum
eſt vnio fidel' anime
ad deum per dilect
onem ⁊ caritatē ſꝫ
aūt deſignatur per
coniunctionem dilectō
nem ⁊ caritatē ⁊ de
ſignatur per coniuncti
onem animoꝝ in ip
ſa prima diſpenſacō
ne dum alter p mu
tuū conſenſum conſentit
in alterꝫ et de iſto
ſacramento fit men
cio ibi alterꝫ vero ſi
gnificat caritatē que
conſiſtit in ſpiritu in
ter deū ⁊ iuſtam a
nimā ſecundum eſt
vnio nature huma
ne ad deūm q̄ facta eſt in vtero virginis per incarnacionem verbi
dei ⁊ iſtud deſignatur per carnalem commixtionem viri ⁊ vxoris ⁊
de hoc ibidem fit mencio reliquum vero deſignat conformitatem
que conſiſtit in carne videlicet inter xp̄m et ſanctam ec. primū eſt v
nio voluntatis ſecundū nature conformitas ut xxvi. di. acacius de c
di. ij. in xp̄o vbi tu habes de conformitate nature diuine ⁊ humane
et non intelligas q̄ ipſe actus corporal' deſignet iſtud ſacramentū
ſed tantuz ꝓpter ſacramenta actū conſumatū deſig. Terciū ſacramen
tuz eſt vnitas ec. ex omnibus gentibus collecta ⁊ vni viro xp̄o ſb
iecta iſtud ſacramentum ſignatur p illū coniugatū qui tantum vni
cum matrini omū ſeruauit ſed vbi ſm matrimonū ꝯbitur iſtud ſa
cramentū terciū non habet locum quia recedit ab illa vnitate que

paulus exponens illud qđ dixerat prothoplauſtus h nunc os ex oſſibus meis et caro de carne mea et propť hoc relinquit homo pr̄em et matrem et adherebit vxori ſue et erunt duo in carne vna ſtatiꝫ ſubiungit h autem dico magnum ſacramentuꝫ in criſto et eccleſia Cum ergo propter ſacramenti defectum inhibitum ſit ne bigamus aut maritꝰ vidue preſumat ad ſacros ordines promoueri quoniam nec illa eſt vnita vnici nec iſte vnꝰ vnꝰ profecto vbi deficit inť huiuſmodi coniuges commixtio corporum non deeſt huiuſmodi ſignaculum ſacramenti vnde is qui mulierem ab alio viro ductam ſed minime cognitam duxit vxoreꝫ cum nec illa nec ipſe carnem ſuam diuiſit in plures propť h impediri non debet quin poſſit ad ſacerdocium promoueri ¶ Item lundonieñ archidiacono ap. ſe. le.

Quia circa minima et infra. Sane poſtulaſti per ſedem ap. edoceri ſi preſbiteri ſucceſſiue pluꝛes concubinas habentes bigami cenſeantur ad qđ duximus reſpondendum ꝙ cum irregularitatem non incurrerint vel contrahant bigamie cum eis tanquam ſimplici fornicacōe notatis q̄ ad execucōeꝫ ſacerdotal' officij poteris diſpenſare ¶ Item

A nobis fuit et infra. Ille autem qui in ſubdiaconatus ordine conſtitutus de facto tantum qa de iure non potuit duxit viduam in vxorem profecto bigamus non exiſtit h nec vidue poteſt in ueritate dici maritus cum inter ipſuꝫ et illam non fuerit vinculū maritale contractum cum eo tamen contra doctrinaꝫ apoſtoli tanq̄ cum marito vidue diſpenſare non licet non propter ſacramenti defectum ſed affectum intencionis cum opeꝛi ſubſecuto ¶ Alex. iij. epo cenomañ.

De clericis peregrinis

Tua nos duxit fraternitas conſulendos quid agendū ſit de clericis qui in remotis regionibus ordinati eorum litteras oſtendūt a quibꝰ ſibi proponunt manus impoſitas et verum epiſcoporum ſint ſigilla que repreſentent incertuꝫ exiſtit tue igitur con. reſpōdemꝰ tuale eſſe ut in hijs ſtatuta patꝛꝫ

pⁱmo ſeruabatur p vnicam matrimonū in ſcđo matrimōmo diuidit carnem ſuam in plures vnde āmodo vnitatem ſignare non poteſt cꝛ̄s enim ſignificat vnitatem ex omnibus gentibus xp̄o ſubditam in .c. acutus ſed ex quo eccla ſe iunxit xp̄o ab eo nunq̄ diſceſſit nec ipſe xp̄us .ſ. ab ea ergo bigamus talem vnitatem nō pt deſignare et ideo p̄mouerí non pōt ꝑpter defectum iſtius tercij ſacramēti duo prima ſacramenta exprimuntur hic ut dictum eſt ſed iſtud tercium non expreſſit in lrā niſi loquendo expreſſe de ipſo non imponendo aliqua verba per que iſtud ſignificetur niſi forſan per illa verba nec illa eſt vnica niſi ille vnus vnius per hoc enim notatur receſſus ab vnitate et melius infra vbi dicitur nec ille nec illa diuiſit carnem ſuam in plures et ſic in vnitate pmanſit uterq3 ibi enim non deficit inter huiuſmodi coniugatos commixtio corporalis non deeſt ſignaculum iſtius modi .ſ. ſacramenti vnitatis vel etiam per illa verba hoc autē dico magnum ſacramentum inter xp̄m et ec. ſed de iſto tercio ſacramento legitur xxvi. di. acutus ſed in quo conſiſtit ſignificacio iſtius tercij ſacramēti quidā dicunt ꝙ in ipſo cōiugio ſed iſtud eſt falſum nam mortua vxore deſinit eſſe coiugium et ſic nulla ē ſignificacio Item ma trimonium non cōſumatum non ſignificat illud ſacramentum ut hic in ſi. eſt ergo dicendum ꝙ in eo qui vnicam matrimonū ſeruauit ſcđo clerico et ordine ſuſcepto eſt ſignificacio huius tercij ſacramenti nec eſt neceſſe ꝙ talis clericus ſit vel etiam fuerit coniugatus quia auctoritate apl'i eſt ordinandum eē vnius vxoris virum .i. non plurium .i. qui nunq̄ vxorem habuit liberius pmouetur quia ab vnitate non receſſit ſed in vnitate pmanſit ut xxvi. di. acutus ¶ Vidue corrupte quia licet vidua fuiſſ dum tamen non corrupta non ꝓhibetur ut hic dicit. ¶ Cognicam ſic patet ꝙ vxor ordinandi ad h ut ille pmoueri debuit vxor eē ut .j. e. c. vltimo ſed quare exigitur maior caſtitas in vxore q̄ in viro ſ̄he. quia maritus corrupte ſi cum ea vna caro efficiatur non poteſt pmoueri ut xxxiij. di. precipimus et in .c. curandum et in .c. ſi cuius et in .c. lapſi ſed ille qui habuit concubinam poſt vxorem ſuam vel ante pmoueri poteſt ut xxxiij. di. fraternitatis. Mo dixit ꝙ vir ſignificat ec. que in pte receſſit a xp̄o adulterando recedendo a fide et ſi in pte virgo fuerit et ideo non deeſt ſignificacio ſacramenti in viro quamuis non ſit virgo vxor aūt ſignificat xp̄m qui nunq̄ diuiſit ec. quoniam ipſe fons viuus cui nunq̄ communicat alienus ut .j. de regulis iur. c. licet in ſi. et de pe. di. i. in .ſ. item ut xp̄us. alij dicunt et melius ꝙ vir deſignat xp̄m qui copulauit ſibi ſinagogam et poſtea ec. de gente .ſ. militantē in qua ſunt boni et mali et ideo non nocet ſi vir non fuerit virgo vxor aūt ſignificat ec. triumphantem in qua nō ē macula neq̄ ruga que ſaltem virgo pmanſit ſaltem mente vnde apl'us deſpondi enim vos vni viro caſtam et virginem exhiberi xp̄o ꝛc. xxvij. q. i. nupciarum et ideo exigitur ꝙ vxor ſuam carnem nō diuiſerit in plures quod ſi fecerit deficit in coniugio ſignificacio tercij ſacramenti .ſ. vnitatis et ita illud tercium ſacramentum exigitur tam ex parte viri q̄ ex parte vxoris vnde epiſcopus vnius vxoris vir ſignificat vnitatem ex omnibus gentibus vni viro .i. criſto ſubditam ut xxvi. di. acutus ¶ Diuiſit ſic xxxiij. di. vale numano per qđ ſoluebatur iſta queſtio ſic ergo nos conſideramus pocius racionem et cauſam quare iſta fiant q̄ ipſum factūm et ita is qui duxit vxorem a ſe primo corruptam promoueri poteſt quia racio et cauſa inuenitur in eo quia nō diuiſit carnem ſuam in plures dicunt quidam ꝙ tales nō debent pmoueri quia verū ē ꝙ eſt maritus corrupte ar. op. p eis xxx. q. v. in .c. qual' et .li. fuit in iſta opinione ſuffragat ꝙ ita ſcriptum eſt .ff. q et a quibus li. non ſi. in .l. ꝑ ſpexerit et vi. q. iij. ſcriptum quod non credo eadem racione et iſte de quo fuit queſitū non poſſ pmoueri quia eſt verū ꝙ fuit maritus vidue et corrupte quare intelligo qđ dicit .c. qualis quando ab alio eſt corrupta ꝛc. que ad idem poſſunt induci xxxiij. di. quicunq3 et xxxiij. di. curandū et .c. precipimus jo

Quia circa bigamie ut ſ̄. e. nuper ar ꝯ ſed ibi loquitur quando fuit ſolempniter ducta tanq̄ vxor hic aūt non et ibi fuit prima vxor ſecunda non potuit eē. ¶ Ideratis nota hic mirabile q̄ plus habet luxuria hic q̄ caſtitas ar. xxxiij. di. fraternitatis ſed ꝯ dicit .l. in auten. de te ſti. et ea que pa. in ſi. coll. iiij. et ſtulti non debent eſſe melioris condicōnis q̄ periti et xvi. q. i. legi epl'am .ff. quod vi aut clam in .l. ſeruuā .ff. de furt. itaq3 ſullo .ſi. racio huius redditur .ſ̄. e. c. primo .ſ. defectus ſacramenti jo.

A nobis viduam quia cum eſſ in ſacro ordine conſtitutus cum ea non potuit ꝯ here matrimo. ut xxviij. di. preſbiterū et .ſ̄. e. c. nuper cum licet nō fuerit matri. quia tamen q̄tum in ipſo fuit cum vidua ꝯpit cū eo non poteſt diſpenſare ꝯ doctrinam apl'i .ſ̄. e. in .c. ſuper eo non tamen ꝑpter defectum ſacramenti ſed tantū ꝑpter defectum ꝯhendi quam habuit cū viduā non contentus terminis ſuis cum iam ad actum ꝓceſſerit licet non habuiſſ effectū ſic .ſ̄. e. c. nuper et eſt hic et ibi expreſſum ar. ꝙ voluntas non contenta ſuis terminis puniatur et ea que ibidem ſunt dicta poſſunt etiam hic repeti cū ſimilia

fit caſus ciuſa aũt quare iſtud fiat dicta eſt. ſ. e. debitum ¶ Cum ope vide ſ'et carnali ar. ſ. e. debitum et xxxiij. di. in. c. valentiniano

T Va ſtatutum ut xxviij. di. p totum ¶ Quinque ideo eni. v. epoꝝ ſigilla exiguntur nam dubitari cõſueuit de ſigillo vnius epi ſi eni de illo contaret tunc id ſolum per ſe ſufficeret. j. de pbati poſt ceſſionem vel etiam per teſtes ut. j. e. c. ex tue ¶ Incogniti ex quo enim ſũt incogniti im plorandum eſt cuius ſidei et innocentie ſint ut xlij. di. qui eſcamus et. ff. naute caupo. ſta. l. viti. §. ſeruoꝝ ¶ In ſuſpenſione quod aũt dicitur hic intellige de hijs qui re cipi poſtulant i ec. tamq̄ cle rici certoꝝ ſi tanq̄ viatores ſi quidem uoluerunt ſecreto ce lebrare ſunt permittendi ut j. e. tue de o. di. ij. non phibe at et vij. q. i. epi ¶ De adi bus nam per actus ſequẽtes preſumitur de preteritis et ẽ cõuerſo ut xxxiij. q. ij. cum per beſtiam et vi. q. i. c. qui crimen ff. de re mili. m. l. nõ omnes in §. a barbaris et ij q. i. in primis et. l. di. c. ſi quis dyaconus et lxxvij. di. quicũ q3 ¶ Diſpenſari. i. ex benig nitate recipi

L Itteras quas debet ſemper habere ut lxxi. di. c. primatus et. ſ. e. c. pri mo ¶ Per argumẽta vbi ei dicit per teſtes vel inſtrumẽ ta ſed per argumenta eſſe p bandum quia per argumen ta ſeu iudicia eque pbatur ſi cut per teſtes ij. q. vi. §. diffi nitiua ut nullus homicidaꝝ et xxxij. q. i. dixit dñs et xxvij q. i. nec aliã et. C. de rei vendi l. iudicia et. j. de preſumptio. litteris vel etiam ydonea ar- uocit epiſcopoꝝ ſigilla ut xxviij. di. tranſmarinos et. ſ. e. in. c. primo vel etiam ſi gillum epiſcopi ſufficit dum tamen notum ſit ut lxxi. di. extranei et. C. de epi. et cleri. ſi qua per calumniam in fine ſed ſi amiſerit inſtrumenta tunc amiſſionem pbet et te norem ipſius et q̄ ſine vitiõ fuerit ut. j. de priuil. cũ olim in fine vel etiam teſtes ut. j. c primo ¶ Suſcipere niſi ut hoſpites vij. q. i. in. c. epiſco pi vel preſbiteri et de o. di. ij nõ phibeat et xlij. di. queſca.

T Ue commendaticijs vel etiam dimiſſor. lxxi. di. c. pt. et ſi. et xix. q. ij. due ſũt

veterum obſeruentur q̄ nouum aliquid ſtatuat. Statutum eſt autem de tranſmarinis ut admnus. v. epiſcoporum ſuper ordinatione ſua teſtimonio muniãtur q̄ in alijs ſimiliter qui ſunt incogniti credimus obſeruandum ita q̄ in ſuſpenſione aliquanto tempore habeantur in quo plenius de actibus ipſorum inſtruantur ſed etiam de inferioribus ordinibus oportet inquiri quia poſſet contingere ut aliquibus pretermiſſis ſaltum feciſſent hijs autem paractis ſi digni inuenti fuerint circa eos poterit diſpenſari ¶ Innoč. iij. cõſtantinopol patriarche

I Nter iiij et infra vtrũ clericos ad te venientes ſine ſuorum ordinatorũ litteris et offerentes iuramentum q̄ ſint in quo uis eccleſiaſticorum ordinum conſtituti debeas ad ſuperiores ordines promouere inquiſitioni tue reſpondemꝰ q̄ niſi de ipſorum ordinatione canonica per ydonea tibi conſtiterit argumenta eos nec in illis ſuſcipere nec ad maiores debes ordines promouere preſertim anteqū cõuerſatio eorũ fuerit approbata ¶ Idem patriarche ieroſõ.

T Ue f. et Infra verũ clericos qui ad ieroſolimitanas partes ſine cõmendaticiis litteris veniunt celebrare diuina permittere debeas et infra reſpondemꝰ q̄ niſi tibi legittime conſtiterit ſiue p litteras ſiue per teſtes d illorum ordinatione canõica q̄ penitus ſunt ignoti non debes ipſos permittere tuis plebibꝰ celebrare ſed ſi forſan eorum aliqui ſecreto ex deuotione celebrare voluerint poteris ſuſtinere ¶ Honorius tercius epo regin.

T E nobis proponente didicimus q̄ quidã prelati eccleſiarum tue iuriſdictionis in eccleſijs ſibi commiſſis ſine conſcientia tua clericos de alienis epatibus inſtituere non verent attendentes igitur id eis nulla ratione licere cum ſit honeſtati contrarium et a ſanctorum patrum inſtitutionibus alienum et infra inquiſitioni tue reſpondemus q̄ tibi licet eos exinde remouere niſi aliquos ex diſpenſatione in eiſdem eccleſijs duxeris dimittendos ¶ Ex libro romani ordinis

De officio archidyaconi

nuꝫ ar. p opi. illoꝝ qui dñt q̄ ſemp pualet electio de gremio ec. aliꝫ elec. de alio facte etiã ſi ſit a minori pte facta de h opi. ſ. de elec. cũ

U T archid. ſuppl ſtatuimus de iſto inter canonicos archidyacono tu habes xxviij. di. geſta in. c. honeſtatis et in. c. ubi iſta ¶ Vicarium et ita ꝯgnitionem et iuriſdictionem habet ex quo vicarius eſt epi ut C. de offi vicarij l. ij et. j. de offi. vicarij. c pl. et xcv. di. pledis et in auten. de defen ciui. circa prin. coll. ij ¶ In vrbe ar. q̄ xcv. di. pledis ſolu cio licet enim quedã ptineant ad officiũ archidya. primicerij et theſaurarij ut ibi dem dicitur tamen precordinator eſt in cunctis et in locum e piſcopi eſt et tanq̄ eius vicarius ¶ De certo epus eni ſin gulis annis debet ſuã parrochiam vi ſitare ut x. q. i. epm in. c. decernimus et ſ c. palatie niſi dimit tat illud ne pter eius expenſas grauen tur eccleſie et tunc mittat archidyaco num cum duabus t cum tribus equita turis vel quia epus non poteſt ire ut di citur hic Item q̄. j e. mandamus vbi dicitur q̄ archidya conus viſitare debet in ſingul annis aut etiam pluries ſi expe dit ſed ibidem loqui tur de viſitatione ſue pprie parrochie h aũt loquitur quan do viſitat vniuerſã prochiam ad man datum epi. jo. ¶ Corrigat ſit er go archidyaconus co ditionis habꝫ ex quo iuriſdictionem habet nam iuriſdi ctio ſine coherõne nulla eſt ut j. de of. dele. ex litteris et. ff. de offi. eius cui mã da. eſt iuriſdic. l. ſi et q̄ de iure commũi ptĩ neat ad archidyaco num tu habes. j. e. ad hec et. c. vt noſtꝝ et. j. e. in. c. primo ſecus aũt eſt de cõſuetudine

¶ Canonica. i. ſm ordinem ec. facta ut. ſ. de ſumma tri. c. firmiter circa fine ¶ Per teſtes vel etiam per alia firma argumenta. ſ. e. c. primo et ar. j. de preſumpti. litteris et de cõuerſatione ipſius primum debet cõſtare vt. ſ. e. in c. primo ¶ Secreto quia tunc nullum periculum ſit aliciu niſi ſibi ſed ſi publice celebraret ipſo tunc periculum poſſ eẽ ut ſi non eſſ ſacerdos deciperet ipſum ut xlij. di. queſcamus et. j. de cele. miſ. de homine

T E nobis inſtitutionibus lxxi. di. c. i. et ij. et per totum et. C. de epi. et cleri. in eccleſijs ſic enim de aliena ec. non ẽſt aſſumendus prel. dum reperitur ydoneus in eadem ut lxi. di. nullus ¶ Ex diſpenſatione no. ar. q̄ nullus poteſt eligi de aliena dyoceſi ſed tantum debet poſtulari quia inſtituti abſq3 cõſcientia epiſcopi remouentur niſi cum eis voluerit diſpenſare et ſic per ſolam diſpenſationem de alijs epiſcopatibus inſtruuntur et eſt hic ho

O Fficium auſcultetur iſtud vt. j. e. in. c. ſi. vbi de hoc jo. enim videtur potius ſpectare de cõſuetudine ad officiũ magiſtri ſcolarum ſed iſtud potius ex cõſuetudine ſit et multa alia que cõſiderã tur hic etiam attenduntur in huiuſmodi officijs potius q̄ ius cõ mune vt. j. de excoſ. prel. ad hec et. j. e. in. c ſi. jo.

E A que de iſto archid. habetur lxxxiij. di. geſta et in. c. honoratus et. c. vbi iſta ¶ Cũ iuſia p hoc aũt tu intellige omnia vaſa ec. vt ar. xij. q. ij. in. c. apoſtolicos et cuſtodia eoꝝ potius ptinet ad cuſtodem ſiue ad theſaurarium ſed vt dixi in primo. c. cõſuetudo attenditur vbi non eſt theſaurarius ſed iſtud forte pertinet ad archidyaconũ ut hic videtur ¶ Ex negligentia prelatus enim

nō ſolū tenet̄ de dol' culpa lata ⁊ leui ad inſtar tutoris ut. C. de pe
ri. tu. ⁊ cura. ſi res pupill. et C. arbi. tu. quicquid ⁊ etiam de negli
gencia ut hic patet et̄iam ꝓpter negligenciā remouetur ut. j. de
offi. cuſto. c. i. ⁊ i. q. i. §. ecce cū honoris ⁊ lxxxi. di. in. c. dictum et
ar. xviij. q. ij. c. ſi quis abbas ſic etiam videt̄ ꝓpter negligenciā re
mouetur. C. de offi.
pre. ori. in. l. ſi quos
et. ff. de cuſto. ⁊ ex
hi. reo. carceri. ⁊ in
ꝑ non eſt quod pōt
etiam intelligi cum
craſſa eſt negligen
cia ut ar. i. q. i. quic
quid ⁊ . ff. de ver. ſig
in. l. magna vbi di
citur ꝙ magna ne
gligencia culpa eſt
et magna culpa do
lus ar. ē. de eodi. ab
epo qui renuncia. epi
c. i. i. ſi. ¶ Reatu ar.
ꝙ negliā plati mor
tale peccatū eſt lxxxi
di. c. dictum ⁊ . j. de
regul' iuris in. c. pl'
¶ Cuſtodie ad ꝑx
ei ꝑtinet cura ⁊ ed
ām ſolicitudo tocius
ec. ut cauet xx. v. di. c.
ꝑlectis ⁊ . j. e. ti. ad h
¶ Qvm ſatis cō
ſuetud. verū ar
chidyaconus curā
animarū habeat vel
non videtur iura di
uerſo modo loqui ꝺ
iure cōmūi nō habz
curā animarū ut xvi.
q. vij. nullus omni
no ⁊ hic nec etiam
pt de iure cōmuni ex
cōmunicare ut. j. e. c.
ꝑxi. ar. ꝯ. j. de eo ꝙ
furti. ordines rece;
c. i. cū ſuis concor. an.
et. ē. e. c. i. h. dixit ꝙ
de iure cōmuni archi
dyaco. non hz curā a
nimarū n̄ ſibi demā
detur ſpecialiter ab
epo nec etiā pt aliꝗ
cōmittere p. c. predi
cū nulli omnino ⁊
per h. c. ⁊ omnia il
la iura que videntur
innuere ꝯriū intelli
gir de delegacione
epi ⁊ ſic illud c. lx
ij. di. c. i. ſi in plebi
bus aliꝗ dicūt ꝯrium
videlicet ꝙ habet cu
ram animarū ⁊ etiā
iuriſdic. ex eo ꝙ epus
eum inſtituit ſiue etiā quia p collegiū eligit̄ ⁊ epm confirmat gene
ralē adminiſtracōnem cū iuriſdic. adipiſcit̄ ⁊ facit etiā ad h. j. de p
ben. referente ⁊ . j. de eo qui furti. ordi. rece. c. i. cū ſuis concor. ⁊ . j. e
c. mandamus que aūt ſūt illa que de iure cōmuni ꝑtinēt ad archi
diaconū collige p. c. j. e. ad hec ⁊ in. c. ut noſtrū alia ei pocius habēt
archidiaconi de cōſuetudine ꝙ de iure cōmuni quia viſitant ⁊ etiā
corrigunt de cōſuetudine ut t. j. e. c. ſi. ⁊ . ē. de elec. dudū ⁊ ſic de cōſuetu
dine omnia alia iura ⁊ cōſimil' intelliguntur. j. de exceſ. prel. in. c.
ad h et ꝙ aūt dicit hic obtentu cōſuetudinis intellige nō preſcripte
et. j. e. in. c. ꝑxi. tu intellige ꝙ nō excōmunicabat de cōſuetudine et ſic
retulit ſe ad ius cōmune ſic ergo iura ꝙ loquitur diuerſimode de iu
riſdictōne archid. ſūt intelligenda ſcḋm cōſuetudines diuerſas locorū

Ut archidiaconus poſt
epm ſciat ſe uica
riū eē ei' in oībꝫ
et om̄ez curā in clero taz in
vrbe poſitorū ꝙ eorū q p pa
rochias hitare noſcūt ad
ſe ꝑtinere ſiue ꝺ illorū ꝯuīſa
cōe ſiue onoē ⁊ reſtauracōe
eccīarū ſiue doctrina eccl'i
aſticarū l' ceterarū rerū ſtudio
et dlinquēciū racōēz coraz
ꝺo redditurꝰ ē ⁊ ut ꝺ tercio
in terciū annū ſi eps nō pōt
pochiā ꝯnuīſaz circueat et
cūcta q̄ emēdacōe indigent
ad uicē ſui epi corrigat ⁊ e
mendat ¶ Ex conal'. toll'.

Officiū vero arcḋ ē euā
geliū qn̄ voluerit lege
re uł' aliaui ꝺ diaconis pape
et qn̄ eps miſſā cāit ad uiſi
onē illi' mouāt ſe leuite ſa
cris veſtimētꝭ q̄lt cū pōtifice
ad miſſaz ꝓcederat et infra
om̄e eccl'iaſticū officiū ꝓ
uidendo lectōēs aut reſpōſo
ria in maiore eccl'ia dēt dare
et auſcultare intim uł l'e
uangeliū aut epl'am reſpō
ſoriū aut q̄libet in eccleſia
lectōēz legat uł' cātet donec
auſcultet ab ipo acolitos
quoz ipe ordinet q̄s e oruz
candelabra q̄s turribulū de
ferre q̄s ꝺe minorū in eccl'a
aliq̄ officia agere debeat ¶
Greg. ar. ſalatuitan.

Ea q̄ ꝯ et infra ſcire
vo volu' ꝙ ad te diſ
tricte q̄ſituri ſumꝰ q̄ḋ l' pro
prie eccl'ie l' ea q̄ diuiſis ec
cleſiꝭ animalia ſūt collecta
ſb oī ſolicitudine fide ſuāt
ꝙ ſi q̄ ex eis l' negligēcia vł
cuiuſcūꝙ fraude deꝑijt tu in
h reatu aſtringeis q̄ p ar
diaconatꝰ ordinē cuſtodie
eiuſdē eccl'ie curaꝰ deputaꝰ
¶ Alex. iij. elien. arcḋ.

Qvm ſatꝭ ſit abſurdū
et infra qm̄ igit̄ obtē
tu aliaui' eccl'ie ꝯſuetudiſ
nō dēs ꝯ ſanctorū pr̄m inſti
tucōēs tranſgredi et ꝙ ad
tuū nō ſpectat officiū ven
dicare. M. q̄ neminī ſit licē
cia ⁊ mādato epi curaz ꝑſu
mas omittere cīaꝝ ¶ Item

Archi- ꝑwingor. epo
diacono ꝺ eccl'iaſtica
non iūdet̄ inſtitucōē licere
niſi auctoritas epoꝝ acceſ
ſerit in aliq̄s ꝓml'gare ſen
tenciaz ¶ Jdē epo cōtrouen
tren. et abbi aſter.

Mandamꝰ q̄. ꝓhibeatis
Caſtren. archidiacono ne
ad eccl'ias ſui arcḋ. uiſitan
das niſi ſel' in anno accedit
niſi forte tal' cā emerſit ꝓpt
q̄ ipm oporteat p̄fatas ec
cleſias ſepiꝰ uiſitare ¶ Jn

Ad h nos eo | noc. iij
animus et infra ſane

diuerſorū ſic. ē. de cōſue. c. cū olī ¶ Jnſtitucōnēs ut xvij. q. vij. nulli omnino
et. q. i. cū ſicꝫ fidelibus ⁊ ſic de iure cōmuni ad offi. archid. nō ꝑtinet cōmit
tere curam animarū iſtud iā patet p notam precedentem
Archidyacono ꝓmulgare iſtud verū ē de inſtitucōe ec. ut hic dicit ⁊
xvi. q. ij. in c. viſis et. q. vij. in. c. nullus ⁊ xxiij. q. iij. c. corripiant ſecus
de cōſuetudine ut. ē. de elec. du
dū ꝓ ut dictū ē. ē. c. i. e. ꝑx.
dicit tamē quidā ꝙ eo ipo
ꝙ eligit̄ ad iuriſd. in ſbditos
et pt excōmunicare ar. xciij. di
legimus ⁊ . j. de offi. ordi. cū
ab ec. et quod hic dicit non
videt̄ licere verū eſt quo ad
verba canonis ex antiqua in
ſtitucōe ec. ar. xvi. q. i. cū ſicꝫ
fidelibus ſed quo ad iura de
cretaliū ſecus ſed credo verꝰ
quod dicitur. ē. c. in. c. ꝑx. jo
¶ Mandamus viſitandū
iſtud ei ꝑtinet ad curaz
animarū ut. ē. de elec. dudū ij
et ſic eſt ar. ꝙ archid. curam
animarū habet ⁊ ꝙ poſſit a
liꝗ cōmittere ſꝫ intellige h tan
tū loqui de cōſuetudine ut dixi
ē. e. cum ſatis ¶ Viſitare ⁊
ita ſufficit ſemel in anno tan
tū viſitare ex eo etiā ꝙ ꝓhi
bet pluries viſitare niſi no
ua cauſa emerſerit ſed ꝯ. j. de
cenſi. cum venerabil' ubi dici
tur ꝙ preter aliq̄ neceſſita
tem bis in anno debꝫ viſitare
et ꝓcuracōem habere ſꝫ tu in
tellige illud cum determina
cōne iſtius ꝓ ut ibi dicit̄ ſic
pus ē quia nō bis in anno
ſꝫ etiā pluries ſi ei ſbeſt ꝑ p
latus viſitare ut xviij. q. ij. vi
ſitandi ⁊ in c. non ſemel ſi ve
ro aliqua ei ꝓ ſuis neceſſita
tibus accedat ad eccl'as tūc
ſūptibus ꝓprijs parcet ut. C.
de ſta. ⁊ ꝓmg. l. ſi. de h in dic
ut dictum eſt. j. de cenſi. cum
venerabilis jo
Ad hoc yſidori xxv. di.
ꝑlectis ¶ Jurgia ⁊ ſic
eſt ar. ꝙ archidi. iuriſdictō
nem habeat p. c. ꝑlectis ⁊
lxiij. di. ſi in plebibus et. j. de
pe. licet dixit jo. ꝙ habz iuriſ
dictōnem ordi. de iure cōmuni
et verū eſt in omnibꝫ que cōti
nentur in iſto. c. ⁊ . j. e. ut no
ſtrū et ita per cōſequens cohr
cionem habet licet aūt ipſe
non poſſit cognoſcere niſi de
modicis cauſis per h ꝙ dicit
iurgia nam talis iuriſdictō
ſine cohercione nulla eſſꝫ ut
dixi. ē. e. c. i. in alijs aūt que
non numerantur h ſtabimꝰ
cōſuetudini preſcripte ut dictum eſt. ē. c. cum ſatis ¶ Ordinis ut. ē. e. c. ij. ¶
Clementis ut xciij. di. dyaconi et in epl'a euariſti in. e. di. c. dyaconi ¶ Jdē
ſtitucōe credo ut illa ſit ut. j. e. ut noſtrū que debuit iſtam precedere in ordi:
ſcḋm ordinacōem iſtarū decre. vnde per hoc videtur ꝙ loquat̄ de alia cōſtitu
cione ſed forſitan nō ſeruatur ille ordo niſi in ordinacōe decretal' diuerſorū au
ctorū ſcḋm ꝙ patet etiā in alijs locis ¶ Archid. j. e. ut noſtrū ſed alibi dicitur
ꝙ illud eſt officiū ſacerdotū ut xciij. di. qn̄ epus iſtud eſt verū de iure ſed il
lud vbi epus eligit ſpecialiter ſacerdotes ad h vel etiā ſi n̄ ē ibidē archi. ut
in multis eccleſijs videtur ergo ꝙ nō ſit epus ꝑmuendus ſi ꝓmouet indig
num ſꝫ pocius archidi. qui examinat ⁊ etiā repreſentat epo ut ar. liij. di. ſi
uis ſed non eſt ita nam epus tenetur de facto illius qui examinat cum de
mandato illius iſtud faciat ſicut nauis exercitor de facto magiſtri tenetur ut

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ff. de exerci. l. i. in §. magiſtro. niſi forte examinato2 talis fuiſſz ut nō ſit veriſi
mile eum mentiri ut ar. j. de pignori. ſignificante. ſm h aūt ſi tal̄ ordinetur
ſine titulo cū ā epo ignorante examinator qui pſentauit eū tenebit ei pvide
re ſed ſi ille nō ſoluendo ſit tūc ꝯ epm regreſſū habebit ⁊ h ideo nā ius ex
aminandi adhuc illū reſeruatum eſt epo ut ar. ſ. de eta. ⁊ quali. accepimus
et in ſubſidiū ne ⁊ ille ordia

quidicis hīc coram ſe ꝯteſ. ſup pmiſſis de ꝯſenſu vtriuſqz partis
cām remiſerūt ad dñm papā ⁊ quia ꝯſuetudines archidi. diuerſe
ſūt ſup iuriſdictōne ⁊ papa neſciret ꝯſuetudines quibus vtitur ar
chidya. ſenonen. in alijs abbacijs ſenonenſis ciuitatis ordinis pre
fati monaſterij pferre ſententiā non potuit vnde ille archidyaco

tis in opprobrium clericoꝝ mēdi
care cogat ut. ſ. de tenui. ad
ſupplicatōes ⁊ xcii. di. in ordi
acom ¶ Tangit ut. C. de au
ctori. preſ. l. ſi. ⁊. ff. de aqua
pluui. arcen. l. in ꝯcedendo ⁊
ff. de adop. in. l. nā diuus ⁊
ſ. de tempori. ordi. ſi archiepſ
ubi de h ¶ Communiter ſm
locoꝝ ꝯſuetudinem iohannes

Significaſti auctoritate
h ei ideo dicit nā ſine ꝯ
ſcienda ⁊ auctori. ſui epi nl
lus pmoueri debet ad ordi
nes ⁊ etiā alius eps talē n̄
debet ordinare ſine litteris ꝯ
mendaticijs qḋ tñ ſi factum
fuerit ordinacō talis nō eſt
rata quo ad ſuū epm qui e
is interdicit execucōem ut ix.
q. ij. c. i. ⁊ c. ſequentibus et
j. de parochijs nullus ⁊ eti
am interdicenda ē talibꝰ exe
cucio ordinis ſic ſuſcepti ut
ſ. de tempori. ordi. quod trāſ
lacionē epus tñ bene pt cum
talibus diſpenſare ⁊ recipe
re illos in ordinibus illꝭ ut ix
q. ij. lugdu. ¶ Litteras ⁊ ita pa
tet ꝙ archidi. n̄ pt donare lit
teras ꝯmendaticias vel etiā
ad ordines recipiendos ſed
tm̄ epus ut lxxi. di. extraneo
et de ꝯ. di. v. non oportet ⁊ lx
viij. di. quis ar. tamē ꝯ ꝙ
iſtud facere poſſit. ſ. e. c. pri
mo v. in quadam in fi. nō tñ
ꝯdicit nam licet illos n̄ exa
minet ⁊ pñtet illos epo ſuo
non tñ eos alij epo preſenta
re pōt ⁊ iſtud itellige cū eps
eſt pſens ſi vero eps abſens
eſſz videlicet extra prochiam
ſuam ⁊ neceſſitas l etiā vti
litās ordinandoꝝ imminueret
nā tūc poſſz illos pñtare alijſ
epis p quos ordinent nam
abſente epo ſupplet vices eꝰ
ar. ſ. e. in. c. xx. ⁊ in. c. ad h
iſtud tamen itelligo ſi archi
dyaconus iſtud habeat de ꝯ
ſuetudine al̄ n̄ niſi ipe mada
tū ſpeciale haberet ab epo j.

Ut noſtro hec eſt pars
illius. j. ut ec. be. ut no
ſtro ¶ De iure comuni ex co
enim quod hic dicitur ⁊ ſ. e.
xx colligi que ptinēt ad archidyaconū de iure ꝯmuni de h aūt dictū ē. ſ. e.

consulnit nos tua dilectio
quid ad officiū arc̄d. ꝯcat pti
nere et in qbus p ipm cura
epal̄ ſollicitudinis ꝯbeat rele
uari et nos p ut poſſumus
reſpō. arcdia. ſm ſtatuta be
ati yſidori impat ſbdia. et
leuitꝭ pochiaꝝ ſollicitudo et
carus ordinacō ad ipm pti
net et audire ꝯbet iurgia ſin
guloꝝ arpresbri q̄ decani a
ptibꝰ nūcupant eꝰ iuriſdic
cōni ſe nouerit ſbiacere ſe
cund̄ vero rōni ordinis cō
ſtitucōꝫ maior pꝰ epm et ip
ſiꝰ epi vicariꝰ repit. Omnē
ſollicitudiēꝫ ⁊ curā tā in cl̄i
cis q̄ꝫ i eccl̄ijs eoꝝ ſm deū p
ut meliꝰ poterit impēdendo
cuꝫ ſup hijs ſit reddituruꝰ in
diſtricti examinis iudicō ra
cionē Jtē in epatu beati cle
menti ppe p. n. ocl̄us epi ar
dia. appellat ut loco epi p e
piſcopatū pſpiciēs q̄ corri
genda viderit corrigēt et emē
det niſi adeo ardua fuerint
negocia q̄ abſqꝫ maioꝝ ſui
pſencia nequeat terminari
Jn qbdaꝫ uero nr̄a ꝯſtitucōe
iaꝫ alia uice nos meminimꝰ
expſſiſſe q̄ꝫ inſtitucō corpo
ral̄ tā ſup bñficijs q̄ꝫ ī dig
nitātibꝰ ad ipm ꝯbeat ptinē
examinacō vero cl̄icoꝝ ſi
fuerint ad ſacros ordines p
mouēdi et hꝫ iōeꝫ in collacōe

bñficioꝝ credimꝰ obſeruād
vt cū bñficijs eccl̄iaſticꝭ p
ficiēdi fuerit a ſuo pꝰ exami
nent arc̄d. et p ipm pꝰ mod
epo pſentent. Subſequent
poſtea q̄ſiuiſti vtrū dcani
rurales q̄ p ſe ſtatuunt
ad mādatū tuū ſolū l arcdia
com l vtriuſqꝫ etiā inſtitui
ꝯbeant l deſtitui ſi fuerit amo
uēdi ad h duit reſpō. q cuꝫ
ab omnibꝰ q oīs tangit
ꝯbeat approbari et dn̄e coꝝ
decanꝰ exerceat offi. d di con
ſenſu eligēdꝰ eſt l etiā amo

Significaſti uendꝰ ¶ Jtē
caſti et infra inēdicas
arcdiacono tuo ne ſīi ꝯſcien
cia tua ⁊ auctoitate lr̄as ſu
as pmouēdis ꝯcedat ⁊ eiſd
diſtricte phibeas ne ad or
dines accedāt ꝯuolaē q ſi ꝯ
phibicōꝫ tuā venie pſūpſe
rint execucōꝫ eis ordinū ſuſ
ceptoꝝ taliꝭ inēdicas ¶ Jtē

Ut nr̄m ⁊ infra. Nec
fuit ſufficient pbatū
⁊ infra q cācellariꝰ ex offi
cio ſuo exerceat ſpūalia me
morata cū ea poaꝰ d iure cō
mum ad arcdiacōarꝰ ſpectēt
offi. repſentare videlicet or
dināds epos ⁊ illos exami
nare ponē abbēs ⁊ abbatiſ
ſas in ſedibꝰ ¶ Honoriꝰ. iij.
abbi archam. trecen. dioē.
⁊ arc̄d. ⁊ dcano. ſ. ſtep. trecē

nus remitteret eum ut
ſequitur h eſt in an
tiqua ¶ Cano. no.
ergo ꝙ teſtes iſti ſūt
requirendi ad teſta
menti de quibus eſt
veriſimile ꝙ verita
teꝫ ſciāt ⁊ illi ei ſūt
potius preferēdi ſic
xxxv. q. vi. ꝯſangui
neos ⁊. j. qui matri
monium poſ. videbitur
nobis ⁊ ab antiqui
oribus ut ibidē dici
tur ad quoꝝ dicta ē
recurrendū in anti
quis factis ut. ff. del
iij. ſi chorus in §. i.
et xx. di. c. de quibus
ab illis ei querēda
eſt veritas quibus
lux veritatis potius
aſſiſtit ut iiij. q. iij.
ſi teſtes ſic ergo et
ſuꝑ preferunt h nam
melius veritatē ſci
re debent qui forte
cum illo archidi. p
dictis quandoqꝫ in
terfuit ſic etiā ⁊ illa
que fiunt in. c. p ca
nonicos nñc lius p
bantur ut. j. de teſti.
venens ⁊ que domi
geruntur facilius p
bantur per domeſti
cos ꝙ p alios vt. C.
de repudi. in. l. ꝯſen
ſu in §. ſeruus ⁊. C.
de queſti. l. interro
gari io. ¶ Pacifica
no. ꝙ ꝯſuetudo ſiue
poſſeſſio debet eē pa
cifica nō aūt violen
ta ad h ut preſ. locū
habeat ⁊ ſine inter
rupcōe ut. j. de preſ
ſanctoꝝ et. c. illud ⁊
xvi. q. iiij. vo ſumus
C. de preſ. xxx. vel xl.
an. in. l. ſi quis et ita
patet ꝙ iuriſdic. ſi
ue officiū archi. poci
us colligit ex ꝯſuetu
dine q̄ꝫ ex iure ꝯmu
ni quia huiuſmodi
viſitacio ⁊ correcō
pocius ex ꝯſuetudie

e. cū ſatis ⁊. i. e. ſe. ¶ Examinare ut. ſ. e. c. ad h in ſi. ar. ꝯ xxiij. di. qn̄
Dilecto ſit ſitum p hoc forte epus ſed ſolutum eſt in. c. pri. ad h. jo.
credebat archidya. ſuam intencionē fundatā eē quaſi de iure ꝯmuni ut xvi.
q. vij. omnes baſilice ⁊ xviij. q. ij. monaſteria ſed h eſt ius epoꝝ ¶ Man
data iſta enī ptinent ad correctionē ſed que ꝯcedūt ad iuriſdictionē ¶ Se
ſent ⁊ ita videbatur in h ꝯſuetudinē reſpicere. j. de excel. prel. ad hec ⁊. ſ.
de ꝯſue. cū olim que tribuit iuriſdic. ar. j. de offi. ordi. duo ſimul ⁊. C. de emā
ci. l. ſi. que tamen in hijs precipue ꝯſiderant ut dixi. ſ. e. cū ſatis ¶ Salua
correctio enī monachoꝝ primo loco ptinet ad abbatem ut. j. de offi. ordi. q̄ꝫ
to ¶ Quoniā coram p h ei multum preiudicat archiepo ſi iſtud eſſz vex
ſed forſitan ꝯſuetudo eſt illius archidyaconi ¶ Et infra hic ſubintellige

habētur ar. ſ. de elec. dūbū dic ergo ſuper h ut dixi. ſ. e. cum ſatis
¶ Abbatis ar. ꝙ ꝯſuetudinē aliaꝝ ec. ſiue iuriſdictionē attendere
debemus ſi dubitet quid alia ec. facere debꝫ. j. de cenſi. eccl̄as ⁊. c.
ſopite ⁊ in. c. ſuper eo ⁊. c. di. c. ꝯ morem ⁊ niſi vbi tantū diuerſa
eſſz ꝯſuetudo vniuſcuiuſqꝫ ec. tunc enī ſecus eſſz ut ar. ſ. de ꝯſue. cum
olim ⁊ ita ſimile ar. ſ. de ꝯſue. cum olim ⁊ ita archidi. pbaret con
ſuetudinē hanc in alijs monaſterijs ſui archi. tunc obtineret i iſto
quoniā diuerſo iure non debent cenſeri ut xij. q. ij. cognouimus et
j. de decimis cum in tua iohannes

Ut archipresbiter. ſ. ſtatuimus ¶ Subeſſe ſic enim vide
tur ꝙ q̄ maior ē i ordine ſubiat minori vñ ꝯ. j. d maiori
et obe. ſtatuimus ⁊. c. j. dicas ergo ꝙ archidyaconꝰ preeſt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

archipbro quo ad dignitatem non tamen quo ad ordinē ut. ij. q. vij. puto ⁊ in. c. queritur ⁊. C. de offi. vicarij ⁊ prefec. l. i. ⁊ ſic non ꝯdicunt xxiij. q. v. eſt ordo naturalꝭ ⁊ etiam in angelis ⁊ in pote ſtate ac etiam in ordine differt alter ab altero ut lxxxix. di. ad hec ¶ Collectam. i. miſſam ſimile lxviij. di. qm̄ videmus ¶ Iniunxit ſic xxxv. di. c. pleclis in fine unde ſumptū fuit iſtd. c. de verbo ad verbum

xxiij. q. iiij. ſi quis ſuadente ⁊ etiam laycū ut de con. di. iiij. ſanctum eſt baptiſma ¶ Iuſſionem ſic. ſ. c. pximo ⁊ xxxv. di. perlectis ¶ Officium benedictionis. i. in matutinis qn̄ legi debent lectōnes ¶ Propter infirmos ut de ꝯ. di. ij. tribus ꝯ ibidem ſubaudiendū ē niſi ad opꝰ infirmorū ut hic ⁊ de ꝯ. di. ij. preſbiter ¶ Eucariſtiam ſiue ꝯfeſſionem ut ſi culpa vel etiam negligencia preſbiteri moriatur infirmus ſine ꝯfeſſione reus erit mortis illius ut xxvi. q. ij. ſi pbr et in. c. cognouimus

¶ Miniſteriū car dinaliū. i. parro chialium ſic vij. q. i c. paſtoralis ⁊ dicū tur cardinales a car dine nam ſicut in cardine regitur ho ſtiū ita ⁊ per iſtos in eccleſia dei regi debet officium inde c tiam dicti ſunt cardi nales qui p eos re gitur vniuerſalis ec cleſia ſic xxiij. di. pſ biteri ⁊ lxi. di. frater nitatem ibi enim ex ponitur cardinalis prius ⁊ xxi. q. i. re lato ¶ Dominico. i. a veſpere ſabbati quando incipit dies ſm canonicam cōpu tacionem ſiue quo ad officium ut. j. de feri. quoniam ⁊ lxxv di. quod a patribus ¶ Indeclinabiliter . i. in horis ſtatutis ⁊ iuſto impedimento ceſſante ut. j. de cele. miſ. preſbiter ferēs illam ſentenciā ma ledictus qui negli genter facit operam dei. ¶ Cedant qn̄ officium facere de bent ¶ Scurrilita te. i. diſcurrere ſicut ſcurra facit ¶ Pro hibita de quibus ti habes lxviij. di. q̄ uis ſed tamen ad ea faciēda debet vici nos epōs inuitare cum cautelꝭ ſtudio vij. q. i. in. c. pontifi ces ¶ Cuncta iſte archipreſbiter poſt epm curam animarū debet habere in ec cleſia cathedrali cō ſulto epo ¶ Recon ciliare ergo eo incō ſulto non debet niſi eodem abſente maxi ma neceſſitas cogat ut xxvi. q. vi. in. c. vl timo ⁊ loquitur de ſolemni penitente q̄ crimen publicū com miſit quia vniuerſā cōmouet urbem ut ibidem dicitur in q̄ etiam caſu ⁊ quilibꝫ ſacerdos eum recon ciliare poſſet ut ar.

Dil. fil. et infra. Ad peticionem archid. ſenon. conquerentis ꝙ abbas ⁊ cōuentꝰ ſancti petri monaſterij ſenon. procuracionem annuam et quedam alia racione archidiaconatꝰ ad ipm ſpectācia exhiberi ſibi ꝯ iuſticiam denegabāt abbi ſancti criſpini ⁊ collegis eius dedimꝰ in mandatꝭ vt audirēt cām ⁊ ſine debito termiārent coram quibꝫ pceſſit archidiaconꝰ dicēs ut cū moāſteriū infra metas ſui archidiaconatꝰ ſit ſitū abbas et moāchi ſibi obedirēt in hijs q̄ ptinēt ad iuriſdictonē correctiōes et viſitacionē ad ius vt dicebat archidiaconale ſpectantes videlicet ut coram ſe conquerentibꝫ reſpōderent citati etiā venirent ad eiꝰ pſenciā etiā eiꝰ mādata honeſta et ſancta ſm deū de correctione exceſſuū et alijs q̄ archidiacōi ſolēt et poſſūt racionabilit iniungere audituri et ſalua ſua regula ⁊ abbatis ſui debita obediēcia ſuāt Peciit inſup ne de cetero facerent aliquos de ſenoñ. balliuia eo ptermiſſo corā officiali ſenon. archiepi conuenir aſſerens illos prius debere ꝯueniri ſb ipo q̄ corā officiali pdicto ſpecialibꝫ ipiꝰ archiepiſcopi ⁊ hoim ac familie ſue cāis dumtaxat exceptis et infra. Ideoqꝫ diſ. u. m. q. p maiores eccleſie ſenon. canonicos q̄ habere dēnt de huiuſmodi ꝯſuetudine noticiam pleniorem ſup hijs veritatem ſollicite inquiratꝭ et niſi vobis ꝯſtiterit pfatum archidiacon l pdeceſſores ipiꝰ de pacifica ſic obtēta ꝯſuetudine iuriſdictiō aliq̄ in ipſo moāſterio l huiuſmōi abbacijs hactenꝰ habuiſſe pfatū monſteriū ab eiꝰ impeticōe pemtꝰ abſoluatꝭ perpetuū ſup h ipi archidiacono ſilenciū imponentes Si vero de premiſſis ꝯſtiterit per eoſdē dumtaxat canēe iuriſdictionē adiudicātes eidē in monaſterio ſupdicto q̄ ipm ul pdeceſſores ſuos in monaſterio ipſo ul i eiſdem abbacijs habuiſſe ꝯſtiterit ſup alijs petitū ei ſilēciū imponatꝭ Ex con. tolꝰ.

De officio archipreſbiteri.

Ut archipreſbiter ſciat ſe ſbeſſe archid. et eiꝰ preceptꝭ ſicut ſui epi obedire et q̄d ſpecialiter ad eiꝰ miniſteriū ptinet ſup om̄s preſbiteros in ordine poſitos curam agere et aſſidue in eccleſia ſtare et in epiſcopi ſui abſencia ad vicē eiꝰ miſſarū ſolemnia celebret ⁊ collectā dicat aut cui ipſe iniunxit. Leo. pp.

Miniſterium archipreſbiteri in eo cōſtituit ut diligēti cura puideat miniſteriū ſacerdotū cardinalium qui ſolemne agere debent officiū in ꝯmunicacōe corporis et ſanguinis domini noſtri ihu xpi a ſācto die dominico īcipiēdo p om̄s horas canonicas indeclinabiliter pſeuerent vt opꝰ dei digne ⁊ ſancte pficiatur ab eo cui cōmittitur ⁊ infra puideat et archipreſbiter vitam ſacerdotum cardinaliū preceptis ſui obtemperando epiſcopi ne aliq̄ cedāt aut in ſcurrilitate torpeant et infra. Si epiſcopus defuerit exceptis hijs que phibita ſūt archipreſbiter puideat

¶ A foro remiſſo. i. extra ciuitatem et eſt ar. ꝙ quilibet de ꝯpatu pt recipere ſacramenta i maiori eccl'a quod verū eſt ar. l. di. in capite ar. ꝯ de pe. di. vi placuit ⁊. j. de par. c. ult. nullus non ꝯdicunt cōſius enim non pt recipere parochianum alterius epi hic aūt nullum parochianum alterius epi recepit quia omnes poſſūt recurrere ad archiepm̄ in maiori ec. ut hic dicit. b.

Ut ſingule iſtud. c. loquitur de archipreſbitero rurali ⁊ precedens de archipreſbitero ciuitatenſi. ¶ Titulos titulus enim appellatur ec. lxx. di. c. ij. ⁊ lxxx. di. epi ⁊ hic etiam dicitur titulus canon. l. di. in. c. ſi quis dyaconus Item dicitur titulus tractatus ut. ff. de poſtul. l. i. et ar. xxvi. q. v. nec mirū. v. finem in hijs duobus titulis Item dicitur actio titulus ut C. famil. her. non eſt ambiguum Item dicitur titulus dignitas vnde ouidiꝰ gratulor archoliam titulis accedere noſtris de hoc aūt dictum eſt. ſ. de elec. dudum. ij.

¶ Renūciet ar. ꝗ ſolus ep̄us ſit uidet ordinarius in ſua dyoceſi ut xi. q. i. de perſona lxxx. di. non liceat ar. ꝯ xi. q. iij. c. i. ⁊ c. nullus ⁊. ij. q. i. nemo in ꝑmo ſhe. ¶ Valeat quia ipſe non poteſt omnibus ſufficere ⁊ ideo p alios iſtud facere debet ut ar. ſ. de offi. ordi. inter cetera nec etiam ipſemet eam ſibi debet aſſumere quia ⁊ pretor ſe tutorem non pōt dare ut. ff. de tuto. ⁊ curato. pretor ꝗ ſic etiā prelatus ipſum ad prelaturam non poteſt accipere. ſ. de miſſi. c. ulti. et. ſ. de iure patro. per tuas et. ſ. de bap. et eius effec. debitū ꝗ dr̄i debet eſſe int dantē ⁊ accipientē ut ibidē dicit ¶ Onera debet ergo ſua onera cum alijs partiri ut. ſ. de preſumpcio. mandat a ubi de hoc ¶ Ita iſtud ita non notat omnimodam ſimilitudinem nam aliter preeſt ep̄us ꝗ archipreſbiteri ¶ Referunt preter minora que ipſi archipreſbiteri poſſunt determinare cum habeant ordinariam iuriſdictionem ut. ſ. de offi. ordi. cum ab eccleſiaꝝ et. ſ. de conſangu. ⁊ affi. ex litteris

cuncta que in ſacerdotum
miniſterio perfici debeant
fontes benedicere: Infir-
mum oleo perungere peni-
tentem infirmum conſulto
epiſcopo reconciliare peni-
tenciam cunctis alijs ſacer-
dotibus iniungere in preci-
puis feſtiuitatibus aut ipe
celebracionem miſſe ſolem
niter impleat aut ad ſui iuſ
ſionem cui committitur per-
agat venerant. ¶ Item

Officium archipreſbi
teri in vrbe conſtat
quando ibi preſul defuerit
uice eius officium inchoat
benedictiones preſbiterales
in eccleſia dare miſſam quī
voluerit cantare vel cui de
ſacerdotibus iuſſerit quan
do vero epiſcopus miſſam
canit debet preparare ſacer
dotibus vt induant ſe ve
ſtimentis ſacris et qualiter
ad miſſam procedant debꝫ
enim preparare cuſtodi eccle
ſie ut i ſacrario eucharistia
xp̄i ꝓpter infirmos non de
ſit debet infirmis prouide
re et ꝓuidendo preparare ſa
cerdotibus ne forte ſine cō
feſſione vel confirmacōnis
corporis ⁊ ſanguinis domi
ni moriantur confeſſiones
vero peccatorum eoꝝ qui
a foris veniunt recipere cū
omnibus ſacerdotibus et
ceteris ſm̄ prouiſionem pō
tificis magnam debet illis
adhibere curam ad criſtia
nos quoqꝫ faciendos et bap
tizandos infantes et ad ſuc
currendum omnia a ſacer
dotibus per iuſſionem illi
us fiant ¶ Item ex ſinodo
rauenenſi habita.

Vt ſingule plebes ar
chipreſbiteꝝ habe-
ant ꝓpter aſſiduam erga
populum dei curam qui ñ
ſolum imperiti vulgi ſoli
citudinem gerant verum e
ciam preſbiteroꝝ qui p mi
nores titulos habitant vi
tam iugiter circūſpectiōe cu
ſtodiant ⁊ qua vnuſquiſ
qꝫ induſtria diuinū opꝰ ex
erceat ſuo ep̄o renunciet nec
pretendat ep̄s ñ egere ple-
bem archipreſbitero qua-
ſi ipſe eam gubernare va
leat quia ſi valde ydoneuſ
ſit decet tamen ut ſua one-
ra partiat et ſicut ipſe ma
tria ec. preeſt ita archipſbi
teri preſint plebibus ut in
nullo titubet eccleſiaſtica ſo
licitudo cuncta tamen ad e
piſcopum referant nec ali
quid contra eius decretum
ordinare preſumant ¶ Idē
ex libro ro. ordi.

Ut primicerius. ſupple ſtatuimus. Dyaconis. vt. ſ. de offi. archid. officium. circa illa. c. loquūtur ſm diuerſas conſuetud. diuerſarum eccleſiarum. vel eciam primicerius iſtd faciat ad mandatum archid. vel tanq̄ vicarius eius. et ita p̄ret qui ſbz eſt epō pōt alteri demandare vices ſuas et merito. q2 ſut ordinarij iudices. Ut ipſe. ſ. archid. vel eciā ipſe primicerius quod ē melius. Lectiones. ſed iſtud videtur ptinere ad officiuꝫ archidyac. vt. ſ. d offi. archidyac. officiū. diuerſa conſuetudo diuerſarum eccleſiarum impedit contradictionē q̄ circa hc̄ conſideratur.

Ut ſciat ſupple ſtatuimus. Sacrorum vaſa poſt archidyaconū. et ſic non eſt contra. ſ. de offi. archid. ea que. Luminaria. lampad. vt differat ab eo quod ſequitur ſiue in cera qua illuminatur eccleſia. et ſm hoc videtur ptinē ad officium cuſtodis. vt. j. in ti. pximo. ſed iſtd referas ad diuerſam conſuetudinem. ut ſupius eſt dictum.

Cuſtos ſignatur. vt. ſ. de elect. in cauſis. et. j. c. pximo et. j. di. ius militare Utenſilia. vt. ſ. d offi. archid. ea que. que eſt contra. So. ſupple ſub archid. et ſacriſta. vel eciam ſecundum conſuetudines diuerſas. Supra modum. ſic. xx. iij. q. i. manet. ar q̄ ita excedit mod⁹ in eo qd eſt ampli⁹ ſicut i eo qd ē min⁹ vt. lj. di. qui in aliq. et. xlv. di. diſciplina et. xlj. di. quiſquis. et. ff. de penis. reſpiciendum. C. de cuſtod. et exhibi. reo. ſi q̄s in fine. et. j. de vita et hone. cleric. in. c. clerici. et ſic media via tenenda eſt. vnde verſus. Cum media ſemp gaudebat ludere fortuna. maior enim medijs gracia rebus ineſt. et illud inter vtrumq̄ vola medium tutiſſimus ibis. Cum diſcretione. diſcretio enim eſt mater omnium virtutum. vt. i. q. v. preſenciū. Ydoneus. ſic ergo remo-

De officio primicerij. Rub.

Ut primicerius ſciat ſe eē ſub arō. ſicut et archipreſbr et et ad ei⁹ curā ſpālit ptinere ut pſit i docendo dyacōis vel alijs gdibꝫ eccl'aſticis in ordine poſitis vt ipē diſciplie et cuſtodie inſiſtat ſicut pro animabꝫ eorū corā deo racōem eſt redditurus vt ipſe dyaconibuſ doceat lectiones ad nocturna officia et de ſingulis ſtudium habeat vt in quacū q̄ re capacem ſenſum habuerit abſ vlla vacet negligencia aut a quo ipſe iuſſerit inſtruantur. Ex concil'. tol'.

De officio ſacriſte.

Ut ſciat ſe ſacriſta ſubiectum archidyac. et ad eius curam pertinere cuſtodiaꝫ ſacrorum vaſorum et veſtimentoꝝ eccleſiaſticorum ſeu tocius theſauri eccleſiaſtici necnon q̄ ad luminaria pertinēt ſiue in cera ſiue in oleo. Ex libro ro. ord.

De officio cuſtodis.

Cuſtos eccleſie cui ea que eccleſie cōpetunt cuſtodienda cōmittuntur oportet vt ſui archid' iuſſioni in cunctis obediat in canonicis horis tintinabuloꝝ ſigna pulſanda. ipſo archidyac. iubēte ab eo pulſentur pallia ul' lintheamina altaris ſeu cuncta vtenſilia eccleſie incēſſanter cuſtodiat lampades et lāternas vel lucernas in accendendo ſeu in extinguendo puigil exiſtat vt ne ſupra modū lucēdo oleum depereat aut minus lucendo obſcurior ſit eccleſia. ſed omnia cum diſcretione agātur que noſcitur omniū virtutum eſſe mater. ſi vero is minus ydoneus ad hoc pagendū extiterit ab archid' coherceatur vt ſe emendet. ſi autē incomit⁹ permāſerit archidyac. epō annunciando ꝓuideat vt inocente eiecto aptus domui dei cōſtituatur miniſter ut omnia in laudem domini fiant. Ex ꝯ. tol'.

Cuſtos ſoliatus debꝫ eſſe de omni ornamēto eccleſie in ſummarijs ſiue incenſo necnō panem et vinum omni tempore paratum ad miſſaꝫ habere debet et p ſingulas horas canonicas ſignum ex cōſenſu archid' ſonare et omēs oblatioēs ſeu elemoſinas ſeu decimas cum cōſenſu tamē eiuſdem archid' abſente epiſcopo inter fratres diuidat. In hijs tribus ſ. columpnis eccl'ie vt ſancta ſancit ſynod⁹ cōſiſtere debet alma mater eccleſia vt ad hoc opus tales ordinentur quales meliores et ſanctiores eſſe viderint ut nulla negligencia in ſancta dei eccleſia videatur. hij tres. archid'. archipreſbr. cuſtos ſimul iuncti vno animo proinde peragant et pfecte et non ſit inuidia neqꝫ zelus inter illos. Alex. iij. norwicen archiepō. et. G. archid'.

De officio vicarij. Rub.

Ad audienciaꝫ noſtram peruenit q̄ W. preſbr monachos de hameſcia petendo vicariam eccleſie de burik'. a qua. xx. annis retroceſſit in diuerſis poſtea eccleſijs

uetur ab officio ſuo minus ydoneus. ſic eciam et magiſter minus ydone⁹ remouetur qui primo moribus deinde ſciencia et facundia alios precellere debet. vt. C. de pfeſ. et medic. l. ij. l. x. et iudex et prelatus remouetur ꝓpter negligenciam. vt. ſ. de offi. archid. ea que. Emendet. nota ar. q̄ prima offenſa veniam meretur. vt. xxxv. di. eps. et. C. de epali aud. l. venio. et ſic quodlibet peccatum non inducat depoſitionē. v. q. iiij. in loco. Denunciando. ar. q̄ per denunciationem aliquis eſt remouendus. ar. ij. q. vij. quapropter. et. j. de iureiuran. querel. et. j. de fideiuſ. peruenit. ſed non loquitur in denunciatione. et ar. ad hoc xxiiij. q. iij. ecce vndecumq̄.

Cuſtos abſente epō. nota ar. ten canonicorum per epm debere diſpenſari. vt. xij. q. ij. c. vulteranne. et per eum eciam ydoneus debet cōſtitui. vt. C. de epi. et cleri. in. l. omnes et hoc eciam nichilominus et. ix. q. iij. c. cū ſimus. Iſtis tribus. ſ. qui enumerantur inferius. ſ. archid. archipreſbr. et cuſtos. Sanctiores. et ita videtur q̄ ſemper melior et iuſtior ſit eligendus. vt. viij. q. i. licet. et in. c. ſi ergo. et. lxiij. di. metropolitano. et. xxv. di. q̄ nunc autem. et. i. q. i. vtiliſſim⁹ et in auf. de monachis. ordinationum. in q̄. ordinacōem. ar. contra. xvj. q. vij. monaſteriū. et. ſ. de elec. cum nobis olim. et. ſ. de renunc. niſi cum pridē q̄. pro defectu. et. j. de preben. c. pl. et. lxj. di. cauus. et. lxxv. di. in. c. florentinū. ar. ff. de l. ij. cū pater. in q̄. rogo. ſo. melior ſanctior et eciam iuſtior deberet eligi. tamen ſi alius eligatur licet non ſit melior ſufficiat tamen q̄ ſit ſufficiens. nam ſuciencia ſciencia in prelato ſufficit. ſ. d renunc. niſi cum pridem. in q̄. pro defectu. et. ſ. de elec. cum nobis olim. jo. Zelus. i. odium q2 eſt bonus zelus et malus zelus. vnde de malo intelligitur hic. ſicut eſt bonus dolus et malus dolus. vt. ff. d dolo. l. i. q̄ non fuit. job.

Ad audiam. diuerſis quod tamen eſſe non debuit cum pluribꝫ non poſſit ſeruire. q2 cum ad vtrumq̄ feſtinat neutrum bene peragit. vt. C. de aſſeſſo. l. nemo. et. xxj. q. i. preſbros. et eo ipſo q̄ permiſit ſe intitulare in ſecundam vel eciam poſtq̄ tranſlatus eſt ad eaꝫ ius amiſit quod habuit in vicaria. j. de conceſ. preben. literas. et. xv. q. ij. ſi quis iam tranſlatus. et qui beneficiatus eſt in vna eccleſia non reputatur ydone⁹ ad aliam. j. de preben. ſuper inordinatam. jmo nō ſolum vicariam petere non poterit ſed vtrumq̄ beneficium amittere debet ſiquidem vtrumq̄ retinere contendit ſm moderna iura vt. j. de preben. de multa. eſt q̄ ſup hoc in iure contendit qui

enim vicariam ꝑpetuā habet beneficiatus intelligitur. vt. s. de ꝑ̄pē. postulasti. et qui curam animarum habet vel etiam plāceam si cōsimil̄ recip. prima ipso iure vacat. vt. j. de preben. de multa. jdem est si quis vicariam ꝑpetuam hab; sicut etiam si haberet ecclam intitulatam. ar. j. c. vltimo. ⁊. s. de fil. presbi. cō

P Rouideas plures. ex eo eñ ꝙ dicit plures videtur ꝙ possit vnam vicariā ha bere. s; istud videtur falsum nā quilibet in ꝑsona ꝓpria et non ꝑ vicariū debet in ecclesia des uire. vt. j. de cleri. non residen. ꝙ nōnulli. ⁊ in. c. se. ⁊. s. de elec. cum in cunctis. ⁊ melius iure nouo. vt. j. de preben. ex tirpande. in §. qui vero. i. cum possunt ⁊ istud verum est nisi in casib; qui ponuntur in dicta decre. extirpande. in §. qui vero et istud verum est nisi in casib; videlicet cum ecclesia prochia lis sit anneꝫa prebende vel e tiam dignitati. ⁊ intellige ꝓ bende minoris seu maioris ec clesie vt ibi. ar. etiam hodie vi carij non possunt cōstitui. ⁊ ta lis vicarius debet esse sacerdos cum habeat curam animarū vt. j. c. c. vltimo. ⁊ debet etiam esse ꝑpetuus vt in dicto §. qui vero. ⁊ debet esse canonice insti tutus cū certa porcōe per epm vt. j. c. in. c. primo. jo.

A D hec epi. quidam aūt supplent et patroni si nō sit ecclesia collegiata. qm̄ pa trom cōsensus desideratur etiā vbicumq; ius ꝑpetuum aliqd percipiendi cōfertur alicui. vt ar. xvj. q. vij. decernimus. ⁊. q vj. si quis epōrum. et. C. de au ctori. pres. in. l. si. ⁊. lxiij. di. p̄n cipali. istud tamen non credo ꝙ in isto casu cōsensus patroni sit requirendus cum patron⁹ tantū modo debeat presentare vacante ecclesia vt dicunt iu ra predicta s; ecclesia non intel ligitur vacare institucōe vica rij et hic etiam videtur innui. R emouere. s; ius iure hab; tamen bene verū est ꝙ ius vi carie habet s; tamen non dicit habere ecclam quo ad titulū solus eñ prelatus eam intitu latam habet. tamen expelli nō pōt ac si eam haberet intitula tam sine iusta causa et tunc per iudicem et non ꝑ prelatū ecclesie vt hic in fine dicit. C ommune. vt cum sit ꝑpetuo

P ersonatu acceptus fatiga re presumit. Quia igitur non est canonicum vt qui curam aīmarum in diuer sis habet ecclesijs vicarius in alienis existat. manda mus quatenus si est ita p̄ dictum presbiterū a peticōe supdicte vicarie desistere cō pellatis. Jo. belien. epō.

P Rohibeas attencius ne in epatu tuo paci aris aliquem vicarias plu res habere. Quia cum vi carij teneantur personis et ecclesijs deseruire alienum est ab ordine iuris vt vi cariā quis habeat preter vnam. Jo. wintoñ. epō.

A D hec si persona ali cuius ecclesie vicario quem in eadem ecclesia insti tuit de assensu ⁊ auc. dyoč epi certā assignauerit por cionem is qui personā illa defuncta in ꝑsonatum illi us substituitur non pōt e undem ab ecclesia remoue re. vel assignatam sibi mi nuere porcōem nisi aliquid omittat ꝓpter quod per iu dicem in vicaria sit vel be neficio condempnandus. Jtem norwiceñ. epō.

C Lericos in presbiteratu vel alijs inferiorib; ordinibus cōstitutos in vi carijs ecclesiarum quas a cepti sunt sibi alios substi tuere non permittas cū id satis sit absonum ⁊ absur dum. Innoč. iij. abbati sancti eug. et plebano sci. p.

T ua nob. et infra. nos igitur vicarij literas existimantes per subreptio nem obtentas qm̄ iurisdi cio vicarij quem ro. pon. i vrbe reliquit non extendit extra illam nisi ei specialit sit concessum presertim cum ipse ro. pon. moratur in su a ꝓuincia speciali videlicet inter inter capuanā ꝓuin ciam et pissanam. m⁹. q. quicquid occasione illarū lrarum actum est in irritū reuocetis. Honori⁹. iij. epō wigorneñ.

E X pte tua fuit ꝓpo situm coram nobis et infra. m. q. ꝑpetuos vica rios vt in ecclesijs in qui bus obtinent vicarias resi deant et se in presbiteros vt earum cura exigit faciant ꝓmoueri per subtractionē prouentuum vel ipsarum

C Lericos. ⁊. j. sic pone casum p̄ lati ecclesiarum in quibus curam animaꝝ habent seu aliam dignita tem in ꝓpria ꝑsona debent ecclesie deseruire et nō substituere sibi vicarios nā istud est cōtra racōem ⁊ iste casus ꝓbatur. j. de preben. extirpande. in §. qui vo. et sic tu cōdinabis lrām. Non pmittas clericos. i. prelatos. In presbitera tu. vel etiam in alijs ordinib; cōstitutos alios substituere in vicarijs ecclarū. Q uas videlicet ecclesias sūt adepti tanꝗ̄ prelati ⁊ ꝙ ita accipiatur istō nomen clericos ꝓbatur nam appellacōe clericoꝝ omnes supiores cōtinentur vt in auč. de sanc. epi. in. §. presbiteros. et. xj. q. i. de persona. s; sm̄ alium casum ꝙ cōsueuit poni expone predicta clericos. i. vicarios substitutos. A lios. videlicet vicarios in vicarijs quas sunt adepti. q. d. vicarius eñ nōn pōt alium substi tuere sibi vicarium s; iste casus non est bonus ꝙ hic innuitur ꝙ licitum est cō stituere vicarium qd̄ tamen non est verum vt dictum est sm̄ ius nouū nisi tu velles istam decre. restringere ad casum illius §. qui vero. s; in nullo casu licitū T ua vicarij. vicarius cōstitutus est vicario alium vicarium sibi substituere. jo. C um omnia pōt que pertinent ad iurisdiccōem illius cuius vices gerit. vt

C. de offi. eius qui gerit vices alterius. l. i. ⁊ ar. xciij. di. in. c. vltimo et. xciij. di. c. i. quedam sunt tamen que sine mandato domini pape speciali non debet attemptare. vt. j. de offi. l. quod translatom. Non extenditur. nisi forte intra centesimum miliare ad instar prefecti vr bis. vt. ff. de offi. pre. vr. l. i. §. in initio. ⁊. ff. de offi. ꝓcon. l. si in aliā in §. si. Irritum. nō tam ꝙ id quod factū est per subreptionē non valet tanꝗ̄ a nō suo iudice. vt. xj. q. i. c. pl. ⁊. C. si a nō cō pe. iud. l. vltima. ꝓxi mo retractari pōt al tera parte absente. vt. j. de re iud. cum olim. ⁊ precipue in decre. ista iste eñ li tere nullā cōferebāt iurisd. quia vicarij iurisdictio non exte ditur extra vrbem vt hic dicit. s; si cōcederet literas extra suam iu risdiccōem nulla est. vt. ff. de iurisd. om. iud. l. vltima. ⁊. C. qui pro sua iurisd. l vna. et ita quicquid factum est ꝑ literas vicarij nō valet. nec tenuit etiam ipso iu re. de ista materia dictum est. s. de ꝑpē. ad audiam. ⁊. c. cū dilecta.

E X parte. ꝑpe tuos. ꝑpetuus enim vicarius dicit qui canonice a perso na eccle de auctorit epi est institutus et certam debet recipe porcōem. vt. s. c. ad hec. ⁊. j. de preben. extirpande. in §. qui vero. nec enim quis pōt plures vicarias habere cum habeat animarum curā tā ꝙ̄ vicarius ⁊ etiam debeat in loco reside re vt dicit hic sicut nec pōt quis plures ecclesias habere. vt j. de cleri. non resid. ꝙ nōnulli. ⁊. c. si. et j. de preben. c. de mul ta. in quibus casib; possit quis cōstituere vicarium dicitur in decre. pdicta extirpande. in §. qui vero. beneficia e nim ecclesiarum ꝓpter diuina officia fuerunt cōstituta. xij. q. ij. cōsti o. ⁊. xvj. q. i. generaliter. ⁊. i. q. ij. c. si. ⁊ ar. C. de mili. t. l. pl. et. xxj. q iij. cyprianus. Per subtractionem sic etiam et alij clerici cōpella tur quando necessitas vel vtilitas vt ordinentur exposcit. s. de eta. et quali. queris nec locum hab; distinctio que cōsueuit notari. lxxvij. di. in prin. ⁊ maxime vbi quis acceptat beneficium curam animaꝝ habens anneꝫam ibi eñ indistincte deb; promoueri. vel etiam pri uari illo beneficio. vt. s. de elec. cum in cunctis. ⁊. s. de eta. et quali. Q Uia cōpellunt. vnde tali ia re. c. i. ⁊. lxj. di. per totum. jo. C Ura cause debent officia qui patrocinium aduocant. vt. C. ne hec. potencia. patro. pres. l. i. ⁊. j. de alie. mutan. iud. cau sa. c. ij. ⁊ etiam iudex ꝓpter illoꝝ ꝓhibitionem non dimittat suam iusticiam exercere. vt. j. de iud. c. decernimus. in fine. et ar. xj. q. iij. q̄s tuos. in fine. et. C. inulsum. ⁊. C. quod me. cau. l. vltima. Pari pe na. sic eñ patet ꝙ agentes et cōsencientes pena pari cōstringuntur. sic

iij·q·i·nonnum·⁊·lxxxvj·di·facientis·ar·tamen dici ꝙ magis punit ꝯſenciens ꝙ̄ agens·vt·xxiij·q·iij·qui aliorum·⁊·xj·q·iij·qui conſenſit·⁊ ad hoc nota ꝙ quadruplex eſt ꝯſenſus videlicet negligencie conniuencie et eciam cooperationis ⁊ auctoritatis ſiue defenſionis·in prima caſu·videlicet negligencie minus peccat ꝯſenciens ꝙ̄ agens niſi forte negligēcia nimis craſſa fuerit vt in prelato·vt·i·q·i·quicquid inuiſibilis·et·lxxxiij·di·conſentire·⁊ in·c·nichil·in ſecundo aūt caſu videlicet conniuencie puni tur minus plus tn̄ punitur ꝙ̄ negligens ar·lxxxvj·di·tanta·in tercio autem caſu videlicet cooperacionis equaliter puniūtur et peccant faciens et conſenciens·ſm hoc autem intelliguntur omnes auctoritates que dicunt ꝙ equaliter puniūtur·in q̄r to caſu·ſ·auctoritat vel defenſionis mag peccat ꝯſenciens defendendo et eciā auctoritatem preſtādo ꝙ̄ faciens et eciā magis eſt puniendus·vt·xxiij·q·iij·qui aliorum·⁊·xj·q·iij·q̄ ꝯſentit·vnde verſus Cōſenſus negligit ſuadet iuuat atqꝫ ſileat. hic minus hic ꝙ minus ſunt hic equaliter hic plus.

Impedire. vide qualiter iuriſdictio extēditur ad eos de quibus mencio in ſpāis non habetur·ſic eciā executio extēditur ad illos in quos nō ſunt lata·ſ·de ſen·ex·c·nuper·⁊ in·c·ſi cō cubine·ſ; iſtud ꝯtingit quia impedit ipſam iuriſdictiōem ⁊ iudex omnia pōt que ad iuriſdictiōem ipſaꝝ pertinent·et ſine quibus cauſa nō poteſt expediri·vt·ſ·c·preterea·c·ſignificaſti·⁊ c·prudenciam·in fine·et in·c·ſuſpitionis·ı·ſiſ·⁊·ſ·de teſti·tam litteris·io.

vicariarū ꝓcellas. Alex· iij· epō bituricē. De officio ⁊ poteſtate iudicis deleg.

QVia queſitum eſt qd̄ faciendū ſit de poteſtatibꝰ que cum precipimꝰ aliciui iuſticiam exhiberi minus aut terroribus ꝯquerentes ſilere conpellunt et ſic mandatum noſtrum illuditur ſic tibi· R· ꝙ ſicut agētes et conſencientes pari pena ſcripture teſtimonio puniunt ſic tam eos qui trahūtur i cauſaꝫ quam principales eorū fautores ſi eos manifeſte cognoueris iuſticiam impedire diſtrictione eccleſiaſtica poteris cohercere Item bonoñ epo

SAne ſi a nobis ſuper aliqua cauſa litere priꝰ ĩpetrenē ⁊ alie poſtea non facta mencione prioꝝ literarum litere opponantur ſi iudicibus innotuerit donec ro·pon· conſulat et ſuam ex inde cognoſcant plenius voluntatem execucioni ſuperſedeāt vtraꝝqꝫ ne pro varietate literarū cauſarum fines valeant impediri Iō epo londoñ.

SI pro debilitate vel pro qualibꝫ alia graui neceſſitate tractandis cauſis que tibi a ſe·ap·cōmittuntur ĩteſſe non potens liberum tibi ſit perſonis diſcretis et prouidis uices tuas committere ita ꝙ ſi res tanti eſt te conſulere debeant niſi forte cauſe ita graues ſint ꝙ ſine preſencia tua non poſſunt cōmode t̄minari Item. xp. card

DE cauſis que electo infra certū terminū decidende tibi cōmittuntur ꝯ tuam volumus cognicionem tenē ꝙ niſi dies prefixus de communi conſenſu paꝛtium prorogetur eo trāſacto mandatum exſpirat Illis eciam qui pro cauſis tibi cōmiſſis ad citacionem tuam venire aut ſuper hijs tuo iudicio parere neglexerint ſi tale fuerit negocium quod certa ex inde pena canonibus exprimat eandē infligas· alioquin ipſos pro delicti qualitate et cauſe ſecundum tuum arbitrium punire procures· Item archiepiſcopo ſenonenſ·

procedendum eſt p primas et debent ſupſedere in executione ſecundarum donec ꝯſulatur dominus pp. ſuper imponenda pena illi impetranti tanta veritate·ſ; tamen iſta ita vtrūqꝫ ꝯtradicat eis et ita per decē·ut debitus·eſt primū dictum verius.ſ; ſuper expen pōt puniri·vt·ſ·de ſptis·cauſam·et in·c·ceterum in fine·⁊·ſ·de ſpt·c·i·vbi dixi de iſta materia. Innotuerit·videlicet ꝙ non reuocent primas·iob.

SI pro debilitate·i·infirmitate·vt·xviij·di·ſi epiſcopus· Pro qualibet alia·ſ·vt ſi oportꝫ eum ire ad regē Liberum·eciam partibꝫ inuitis. cum talis pōtas conceſſa ſit a·l·vt·C·de iud·a iudice·ſ·c·cum apoſtolici·niſi in caſu iſtius decre·ſm hijs aūt·⁊·ſ·e paſtoralis·in prin·et eciam cōpellere penitētem niſi maliciose ſe vellet exonerare vt ibi dicit et ſic ſemper debet ſubeſſe iuſta cauſa quando cauſam cōmittit vt hic tu habes· Diſcretis·vt·ſ·de ꝯſan·et affi·in·c·ex literis·⁊·ſ·de preben·in·c·ſup inordinata· Reconſulere·tā ꝙ virum diſcretum ⁊ non tā ꝙ iudicem ſi in totum ſuas vices cōmiſit·vt·ſ·c·ſup queſtionum·in·ſ· porro· al' ſi cum eo poſtea vellet iudicare non valeret·vt·ſ·c·cum ſuper· Cauſe ita deputa inquiſitio et prouiſio eccle·ar·ſ·c·quoniam ap·ſ· ij·ſm formam illius ſ·alioqn̄ bene cōmittere poſſz magis perito. Graues·ſic ꝙ negocia grauia debet quis per ſe tractare et non per procuratorem·vt C·ꝺ procura·l·vltima·nec tam pōt cogi ꝯſtituere procuratorem vt·ſ·de procura·c·querelaꝫ·io.

DE cauſis certū terminū·tempus iſtō currit poſt ꝙ litere preſentantur iudicibus vt·ſ·de app·ſuper eo· Sed quid ſi infra·xx·dies cauſa cōmittitur terminanda nūquid tunc inducie·xx·dierū ſūt dande·vt·iij·q·iij·offeratur·⁊ videtur ꝙ ſic beneficiū iuris nemini eſt auferendū·vt·xxviij·di·c· quod de hijs.in fine·⁊ ff·de re iud·l·iiij·ſ·ſi quis·⁊ ꝯ ſtō in inte·infra quadriennium debet terminari·reo vero dilſ·petente prorogatur eciam vltra quadriagenium·et tunc prodeſt tam reo ꝙ actori·vt·C·de tempori·reſti.inte·l·vltima·reo enim in ducie deliberatorie dantur

Sane innotuit·ſ·quod non reuocent primas· Literarum·cōtra·ſ·de ſpt·ceterum vbi valent prime ſi ſecunde non faciant mencionem de primis·ſ; illud tu intellige quando ad iudices diuerſos lre impetrantur hic autem qn̄ ad eoſdem iudices prime litere et ſecunde impetrantur ⁊ forma eſt diuerſa vnde videtur dicere ꝙ ſupſedere debent donec ꝯſulant ſuperiorem qualiter debent ſe habere in cauſa ipſa ſ·ſm quas lrās ipſi procedant ne pro tali varietate negocium ex toto impediatur ſi vellent ſequi vtramqꝫ formam· ſed tamen ſm hoc videtur negocium impediri ſ; non pōt impediri finaliter ſ; ad tēpus videlicet quouſqꝫ dominus papa reſcribat ſuper illo·ſed hodie nō videtur locum hic quod dicit hic·nam procedere debent p formam primo ſibi datam ex q̄ ſecunde lre non faciunt mencionem de primis·ſ·ꝺ app·vt debitus·⁊·ſ·de ſpt·cupꝰ ſancte crucis·⁊ q tacita veritate impetrate ſunt cum nō fecerint mencionem de prima forma. alij tamen volunt intelligere iſtud·c·vt ꝯcordet cum illa·ceterum·⁊ dicunt ꝙ

vltra quadriennium ⁊ tunc proſūt tāꝫ actori ꝙ reo·vt·C·ꝺ reſti·i inte·petende ſ; ꝯtradicit in fine ꝙ tempus non pōt prorogari niſi de ꝯſenſu partium·ſo·propter temporis anguſtiam puto arcendas inducias et nō ampliandas. interdū enim licet iudici artare tempus a·l·ſtatutum·vt·ff·de re iud·l·ij·⁊·ſ·de re iud·qd̄ ad ꝯſultacionem·nam et cauſa criminalis infra biennium eſt terminanda·vt·C·de iud·properandum·in prin·C·vt intra certum tempus cri·qō termi·l·vltima·quandoqꝫ tamen infra·i·dies·C·vt omnes tam ciui·ꝙ mili·iud·l·i· Parcium·nota ar·ꝙ de ꝯſenſu parcium iuris ſolemnitates remitti poſſunt· vt ar·ſ de reſti·ſpol·c·licet·et·ff·de fer·l·i·ar·ꝯtra·ſ·de fer·c·vltimo·⁊ ar·iij·q·v·accuſatoribus·et·xxiij·di·quorundam·C·de libe·cau·nec ſi voles·C·de arbi·in auē decernimus·C·de iura·cal·l·vlt·in·ſ·ſed quia·ſo·ille ſolemnitates que ſunt introducte in fauorem partium poſſunt omitti vel eciam remitti de ꝯſenſu parcium ff·de fer·l·i·⁊·ſ·de teſtam·tuis·⁊·ſ·de reſti·ſpol·licet·illis autem ſolemnitatibus que ſunt introducte ob reuerenciam dierum nō poſſunt partes renunciare·vt·ſ de fer·c·vltimo·et eciam illis que p communi vtilitate ſeu publica·vt ſ·ſ·ſed quia·⁊ ceteris que ſunt de ſubſtancia iudicioꝝ videlicet renunciare nō

Preterea super hoc quod nos consulere voluisti utrum liceat iudici delegato non ordinario cogere contumacem ut veniat aut damnare si non venerit? hoc tibi auctoritate presentium innotescat quod postquam ei causa licet simpliciter delegatur satis potest nostra auctoritate partes compellere et contumaces severitate ecclesiastica cohercere etiam si litere commissionis id non contineant aut partes mandatum non habeant ut accedant quia ex eo quod causa sibi committitur super omnibus que ad causam ipsam spectare noscuntur plenariam recipiat potestatem. Item wint. epo.

Quamvis scimus et infra. Si vero duobus causa committatur etiam si non apponatur ut unus sine alio procedat nichilominus unus ex ipsis sive suo studio sive alii vices suas poterit committere in hac parte. Item nos.

Significasti nobis et infra. Consul. t. t. respondemus quod si iudex ordinarius ad mandatum iudicis delegati a nobis non vult aut non potest aliis resistentibus sententiam ab eo latam effectui mancipare delegatus iudex eam auctoritate sibi commissa potest executionem mandare et si qui sibi restiterint eos ecclesiastica sententia cohercere. Item.

Si quando clerici coram iudice delegato prelatos ecclesiarum super ecclesiis quas tenent in causam traxerint et coram eodem iudice transactione vel alio modo obtinuerint ecclesias in quibus certum sit eos institutionem canonicam nullatenus habuisse nec possessionem etiam corporalem ordinarius iudex non debet delegati iudicis mandato resistere violenter sed apud ipsum instare ut differat eos in possessionem mittere donec nobis rei veritas innotescat. Item barien. epo.

In literis et infra. c. t. t. respondemus quod ex quo iudex delegatus per se vel per alium sententiam

possunt. ut est libelli ob. sibi sic. et quod sententia feratur in scriptis. Prorogatur. et ita patet quod iurisdictio que certo termino finitur potest prorogari ad maius tempus. de prorogatione iurisdictionis dicetur. j. e. p. ce. g. et si compromissum fuit ad certum tempus finitur compromissum nisi de consensu partium prorogetur. ut. ff. de arbi. in. l. dicem proferre. Ecce transactio. posset quem in isto c. pone quod iudex ultimo die iurisdictionis sue tulit sententiam quis eam demandabit executionem nunquid ipse idem iudex et dico quod sic quia potestas cognoscendi expiravit sed non potestas exequendi. ut ar. j. e. in literis. jo. Veniret dum tamen citatio teneat alias non tenetur venire. ut. s. de elec. bone me. cec. in fine. et. j. de fo. compe. Quod certa sicut est in usurariis. ut. j. de usur. quod in omnibus. et si illi possessorem execucientur. j. de usur. prius si pena certa statuta est nam si est contumax si talis est res debet mitti in poss. cau. rei servande. si autem non sit talis tunc exequatur. j. ut lite non con. tes. tue. et in. c. quoniam. jo. Sed quid si diverse sunt pene. Hoc minor pena imponatur. ut de pe. di. i. pene. et. l. di. si quis vo luntate. et in. c. si qua femina vel erit locus gratificationi. ut j. de iure patro. cum autem. vel illa que magis timetur. ut in c. quoniam fre. in fine. Tandem in sigas. cum tu sis del. in quo casu non potes dispensare si certa procedere cum fines mandati exacta diligentia sint servandi. s. de rptis. c. cum dilecta. secus in ordinario qui potest dispensare. ut. j. de iud. at si clerici. Arbitrium. ff. ar. de ti. l. i. in § qualitate delicti et etiam ex qualitate cause et persone inspecta. ut. j. de homicid. c. sicut dignum. jo.

Preterea non ord. disputa alias scolastici. Simpliciter. videlicet sine aliqua forma expressa quia si certa forma donata esset tunc etenim illa servanda esset. ut. s. de rpt. cum dilecta. si cum simpliciter mandat quod iustum fuerit exequaris. ut. s. de fil. pres. c. pf. tunc enim locum habet quod hic dicitur quod etiam omnia potest sine quibus causa non poterit expediri. ut. j. e. c. praeterea. in fine. et in. c. suspicionis. et sic est ar. quod verbum simpliciter positum generaliter est intelligendum. ut. xix. di. si romanorum. et. j. de privil. quod dictum. Cohercere secundum tenorem illius decre. j. ut lite non contes. tue. sic sibi est contes. secundum tenorem illius decre. j. de dolo et contuma. put. Mandatum secundum quod habent. j. de resti. spol. conquerente. Ex eo quod causa nota ar. quod accessio principali accedit et accessorium ut. viii. di. quo iure. et. xvi. q. i. si monachus. et. ff. de iuris. om. iudicum. l. ii. et ff. de re iud. in. l. quidam. C. ubi et apud quos. in. l. fi. et. j. de in inte. resti. causa ar. contra. xv. q. iii. constituit. et. ff. de pol. l. i. in § que depositis. et. j. de testi. ad hoc. et. ff. de usufruc. item si fundi. in § si insula. et. ii. q. viii. quisquis. et. C. de epis. aud. in aut. sed liberi. et. C. de lib. pret. et exhe. in aut. ex causa. C. de l. servis. So. prima pars est vera. et. c. constituit. non est contra nam et idem principalis intendo fuit contra res. alia non tangit contrariam. item ar. quod aliquo prohibito omne id prohibetur per quod ad illud devenitur. ff. de spon. odo. et. j. de parti. tue. ve rumtamen licet aliqua sint annexa et alicui accessa licet unum adiunatur non tamen aliud primo nec illud. ut. ff. de liber. et postum. l. si ita. in § regul. sed tamen illud est speciale in favorem libertatis. Idem nota quod idem iuris est in utroque connexorum. ut. s. de consto. translato. et. i. q. iii. si quis obiecerit. et. viii. di. quo iure

et. j. de apph. rna. ff. de app. si ... in § si quis. et in § sequenti. ar. contra j. de eo qui duxit in matri. quam polluit per adult. propositum. C. de fide instru. l. ii. et. j. de spo. impub. in. c. de illis. et. ii. q. v. interrogatum. sc. Idem iuris est in utroque connexorum ubi alterum sine altero non contingit esse ut hic. et etiam ubi est eadem ratio in utroque connexorum. ut. s. de consto. translato. secus autem ubi est diversa ratio ut patet per contra. job.

Quamvis duobus. ista etiam fuit dubitatio quando fuit causa commissa duobus vel tribus sub ista forma nisi. ut predictis in causa quod iustum fuit facientes nulla clausula adiecta. quod si ambo non potueritis. etc. credebatur quod si unus non possit interesse quod non posset committere idem quod sit ut epis. mutin. an posset committere vices suas et dicit quod bene potest nam illa clausula nichil facit quantum ad potestatem committendi cum illam a. l. habeat. j. e. pastoralis. in pri. hoc. et. c. quoniam. et. C. de iud. a iudice.

Significasti iudex ordinarius dubitatio fuit quia iste non credebat quod iudex del. possit suam sententiam demandare executioni. ut ii. q. vi. quisquis. et. ff. de re iud. in. l. a divo pio si bene potest ut patet hic. Non vult. si enim non vult potest compelli a del. quod est maior illo etiam exceptum ad illam causam. ut. s. e. sane. et. j. e. pastoral. in. i. hoc. et si eam iniustam sciat videlicet sententiam lata. ut. j. e. in. c. pastorali in § quod vero. dum eidem ordinario iudici fidem faciat de iurisdictione sua. ut. j. e. cum in iure. et. C. de mandata prin. l. una. Resistentibus. quos tamen excitare potest cum cohercitionem habeat nam tamen executio alias delusoria videretur. ut. j. e. in. c. ex literis. et ar. ff. cuius est mandata. est iurisd. in. l. fi. in fine. et. s. e. c. ti. c. i. Restiterint. sic enim videntur de sua iurisdictione facere impedimentum prestando. unde potest eos excitare. ut. s. e. quod quesitum. et. j. e. cum literis. jo.

Si quando transactio. nam transactio in spiritualibus nullo modo intervenire sumpto proprie vocabulo. ut. j. de transac. in. c. fi. per eo tamen amicabilis compositio bene intervenire possit. ut. j. de transac. statuimus. et ar. ad hoc. j. de preben. nisi. et. j. de rerum permutac. c. i. unde expone transac. i. amicabili compositione. Institutionem. unde titulum non habet vel etiam causam possidendi. titulus enim non acquiritur per transac. in spiritualibus sed tantum canonica institutione. j. de insti. in. c. ex frequentibus. et. ff. de decuri. in. l. herennius modestinus. Mandato. videlicet de mittendo illum in possessionem illum transigentem. Resistere. sed tamen parato instet vel etiam appellet si iudex preces non admittat. et tunc tenebit appellatio. ut ar. j. e. sup eo. et. j. de re iud. in. c. cum

ſuam executionē mādauit vel mandari precepit eius auctoritas ⁊ iuriſdictio ceſſat quia ſemel eſt officio ſuo functus. ¶ Item ab bati ſancti albam

Conſultationibus et infra Queſitū ē utrū ſi aliquis eccleſia ꝟ poſſeſſione qualibet ſe aſſeuerans abſꝗ iudicio ⁊ cauſa racionabili ſpoliatum et a nobis ad iudices literas obtinuerit vt infra certū tempus reſtituatꝰ ſibi poſſeſſio ſi cōſtiterit iudici eū eſſe ſpoliatū poſſeſſio debeat ei reſtitui cum is qui tenet eccleſiam vel poſſeſſionem quam ipſe requirit antequam de litteris ipſis aliqua mentio fieret ſtudiorum peregrinacōis vel alia huiuſmodi cauſa ſe abſentauerit nec infra prefixum tempꝰ iudici poſſit ſuam preſenciam exhibere ¶ Super quo · R · ꝙ nec poteſt nec debet reſtitucionem habere quamuis paratus ſit coram iudice delegato teſtibus ydoneis poſſeſſionem vel deiectionem ſuam probarē niſi hic qui poſſidet ſe per contumaciam abſentaſſꝫ ¶ Item carno·

Sane quia · Item · epo ⁊ infra tue queſtiōi diximus reſpondendum ꝙ iudex a nobis delegatus uices noſtras gerit · Unde in cauſa illa ſuperior eſt ⁊ maior illis quorū cauſā ſuſcepit terminandam · Ideoꝗ ſi epꝯ vel alia perſona que non ſit ḋ iuriſdictione illiꝰ in cauſam quam ei delegamus rebellis aut contumax fuerit ſm qualitatem facti poterit vel interdicti vel ſuſpenſionis ſentencia a iudice delegato conpelli Itaꝗ ꝙ iudex ſm negocij qualitatē temporate procedens epo vel ingreſſum eccleſie uꝉ ſacerdotale officium interdicat aut ē terram illius q̄ ad iuriſdictionem ſuam pertinet ſpecialiter interdicto ſupponat ¶ Item eboracenſi epiſcopo et conuenteri·

In controuerſia · Johannes·
In litteris ꝑcepit videlicet cum effectu. nam ſi mandauit non tamen eſt paritum ſentēcie · tunc em̄ ipſemet exequatur poſtea vt · ſ · e · ſignificaſti · verba em̄ ſunt intelligenda cum effectu · vt · j · de cleri · n̄ reſiden · in · c · relatum · de pe · di · i · hec aūt verba · j · de ſpon · c · ſi · ⁊ iſtō pōt facere vſꝫ ad annum a die lata ſnīe enumerandū · vt · j · e querēti. ¶ Functus · ſic. ff. de re iuḋ · in · l · iudex · ⁊ · j · e · in · c · venerabil · ⁊ ita expirat iuriſdctō delegati ſentēcia lata et eciam execucōi demandata · vt hic · ¶ Item finiit morteiu iudicis cui ſub nomine ꝓprio ſcribitur · vt · j · e quoniam abbas · a contrario ſenſu · finitur eciam per mortem illius cōtra quem impetrantur lr̄e re integrā exiſtēte · vt · ſ · de ſpē · ſignificauit · finitur eciam reuocato mandato · item finit mandatū termino elapſo cōmiſſionis · vt · ſ · e · in · c · de cauſis · item finitur mandatum ſi iudex remittat cauſā ſuperiori · vt · j · ḋ cau mandato · vt · ff · de iuḋ · l · iudicū ſoluit item et per ſecundas lr̄as que mencionē expreſſam faciunt ḋ primis · ut · ſ · de ſpē · ceterum · item ſi iudex remittat cauſam ſuperiori · vt · j · de offi · leg · c · ſicut tropani · item elapſo termino cōmiſſionis · vt · ſ · e · de cauſis · item ſi re integra moriatur delegans · vt · j · e · gratū · et · c · relatum · ⁊ · c · ſi cui · itē per legitimā recuſacōem · vt · j · de ap · cum ſpeciali · itē per appellacōem legitimā · vt · j · de ap vt debitus · itē per delacōem appellacōi · vt ar · j · de ap · ſepe · ⁊ · c · inter ¶ Conſultacōm interpoſitam · nam aꝉ ſi fraudulenter repoſita eſſet ſcīs eſſet · j · de ap · ſugeſſum · vel eciam poſt citacōem · vt · j · de eo qui mit · in poſ · in · c · vltimo · ſi ibidē ſuppletur maxime ¶ Reſtitucōem. ſ abbi · ſic em̄ videtur ꝙ ſi quis abſens ſit iuſta de cauſa et non animo fraudandi non debet miſſio fieri in poſ · eius bonorū · ff · ex quib cau · in · poſ · ea · in · l · fulcinius · § quid ſit latitare · ar · ff · ḋ iuḋ · non videtur · ff · de pcul · eo tempore · in · l · ſꝫ · ar · contra · C de reſti in int · l · ignorare · ff · de priuil · credi · l · vltima · ff · quib ex cau · in poſ · ea · in · l · fulcinius · in § ſi fundum · ꝙ in illis cenſ dicitur ꝙ eciā iuſta de cauſa ſit abſens ſi nō defendatur ſit miſſio in poſ · ſo · aliud eſt bona alicuius poſſidere et in poſ · mittere ⁊ aliud eſt reſtituere poſ · ſi vocatus latitat cauſa fraudandi creditores ſi nō defendatur tunc boni viri arbitratu iubentur eius bona poſſideri et eciam venduntur · vt ff · ex quib cau · in poſ · ea · in · l · fulcinius · circa pꝛin · ⁊ in § quid ſit latitare · ⁊ C · de bonis auct · iuḋ · poſ · l · cum ꝓponas · et ſm ꝙ dicitur in auꝉ · ibidem poſita · et qui utat · ſi autem vocatus non latitat vt fraudet creditores ſꝫ tantum eſt abſens ex quacumꝗ cauſa ꝓbabili vel eciam non ꝓbabili vel neceſſaria uꝉ eciam nō neceſſaria tunc mittantur credi · in poſ · bo · ei cuſtodie ſi nō defendatur nec eum defendere poſſunt · ſ · ꝑmo ſunt cuſtōdēs nec poſſidēt · vt · ff · ex quib cau · maiores in int · reſti · item arꝉ · in § hoc autem · ⁊ · ff · de acquiren · poſ · in · l · poſſideri · § ſi · ⁊ · j · vt lite non cteſ · c · quoniam in fine · ⁊ hic in actione perſonali · ſi vero quis abſens ſit cōtra quem agatur actione reali talis em̄ debet citari ad ſuam domum et eciam interrogandi ſunt amici eius an ipſum defendere velint · vt · ff · ex quib cau · maio · in · l · ergo · ⁊ ſi non ſit qui eum defendat tūc fiat miſſio in poſ · petitam cau · rei ſer · j · vt · lite non cteſ · qm̄ freqū · in alijs · ⁊ ſic intelligitur cōtrarium hic ſignatū illud · § ſi fundū · aliud eſt poſ · reſtituere vt dicit hic nā tunc eſt poſſeſſor quouſꝗ euincitur ꝓprietas et habet cōmodum poſ · ⁊ iſtud negatur in caſu preſenti vel ꝑſenti aꝉ ſi daretur reſtō quaſi diffinitiue ꝓcederetur contra abſentem eciam lite non cteſ · quod eſſe non debet · j · vt lite n̄ cteſ · per totum · et idem eſt ſeruandum in iſta cauſa ſicut eſſꝫ ac ſi tractaretur cauſa ꝓprietatis · j · vt lite n̄ c · e · ij · ¶ Quid ergo faciet iſte ſpoliatus · ſꝫ fiat denūciatio ad eius domū legitima et ſi non ſit qui eum defendat mittatur in poſ · cau · rei ſer · reo tamen poſtea veniē de iuſta cauſa abſencie ꝓbata reſtituitur vel in integrum vel ad appellandum · ⁊ talis miſſio non ꝓhibetur hic ſꝫ tātum ap · reſtitutio · de reſti · abſentis dicitur · ij · q · vj · § biduum · ⁊ · j · § ſi aduerſus abſentem · eciā ſi non iuſta cauſa reſtituetur eidem poſſio quādocumꝗ infra annum · put dicitur in decre · qm̄ § in alijs ¶ Poſſeſſionē nota ꝙ iſta duo tenetur ꝓbare qui petit reſtitui · videlicet ſe poſſediſſe et ſpoliatum fuiſſe vt · j · de reſti · ſpol · olim cauſam · et · j · qui filij ſunt legi · cauſam ꝗ · ⁊ idem eſt ſi quis ſpoliauꝰ vel mandauit ſpoliari · videlꝫ ꝗtum ad hoc vt teneatur de reſtitucōe vel eciam ratam habuit ſpoliacōes · vt · j · de reſti · ſpoliatum ad ſedem in ſi · ⁊ · ff · ḋ vi et vi arma · l · i · in § deiciſſe ¶ Niſi is · per iſtam lr̄am videtur ꝙ ſi iſte contumaciter fuiſſet abſens ꝙ tunc eſſꝫ reſtitutio facienda quod tamen non eſt verum niſi poſt litem cteſ · ꝙ ſi tunc eſſet contumax reciperentur teſtes ⁊ reſtitueretur ſi ſuam poſſeſſionem ꝓbauiſſet et ſpoliacionem ⁊ ſic intellige vltimum ṽ · aꝉ enim teſtes ante litem cteſ · ob contumaciam non ſūt recipiendi in cauſa reſtit · vt · j · vt lite non cteſ · c · ij · ⁊ ſic mutat caſum ſimilꝉ mutatio habetur · j · de cau · poſ · ⁊ ꝓprie · c · paſtoralꝉ · aꝉ · c · pn̄t · ꝙ · ſ · dixit de eo qui erat abſens cā ꝓbabili et anteqū ſciret lr̄as cōtra ſe impetratas · ⁊ hic loquitur cum lite cteſ · contumax inuenitur ⁊ in eo caſu ſi de cauſa liquet reſtituitur poſſeſſio · j · de dol · et contumacia prout · vel mittitur tantum in poſ · cau · rei ſeruan · lite non conteſ · j · at lite nō conteſ · qm̄ § in alijs · vel pōt intelligi ſm opi · illorū qui dicebant ꝙ lite non cteſ · poſſunt teſtes recipi cōtra cōtumacem et ſentencia ferri · ⁊ hec fuit opi · hug · et ſic ꝓprie tenet iſtō niſi · jo.

Sane vices nr̄as · nota ꝙ deꝉ vicem gerit delegantis · vt · xciij · di · c · viſio et · xciij · di · c · j · ⁊ · ff · de offi · eius cui māda · eſt iuriſd · et ſi pretor. ¶ Terminandam · ar · xxi · di · inferior · ⁊ in · c · denicꝗ · item maior eſt ordinario quātum ad cauſam iſtam · vt · j · de offi · orḋ · c · paſtoralis · item nota ar · ꝙ dominus ꝓ · ligari ab eo cui confitetur ſua peccata · ⁊ · ij · q · v · mandaſtis. ¶ Si ēpꝯ cuius cauſa eſt deꝉ cōmiſſa ⁊ ita eſt ḋ iuriſḋ deꝉ · quātum ad cauſam iſtam. ¶ Vel alia perſona · cuius cauſa eſt cōmiſſa deꝉ · ſi tamen iuriſdccōem impediat tūc deꝉ · eum punire pōt · vt hic dicitur · ⁊ · ſ · e · c · i · ei cōmiſſa · et · ſ · e · c · i · ¶ De iuriſdccōe nam ex tali delegacōe ipſe ſit de iuriſꝉ eōe cuius cauſa eſt delegato cōmiſſa.

¶ Copeſt, cum iuriſdictionem in eum habeat, alʼ nulla eſſet talis delegatio. j. e. c. ſi literis. et ff. de offi. eius cui mand. eſt iuriſd. l. ſi. in fine. et eſt multum notabile quod maioribus defertur in preiis inferendum propter dignitatem. ſed ar. contra j. de ſtatu regul. c. quia. i. ſupra. ¶ Officium. vt quando ſic ſpecialia interdicuntur tunc alia non interdicta poteſt exercere. vt. s. de corpo. vicia. ſignificauit. ſecus enim ſi ipſe ſimpliciter eſſet ab officio ſuſpenſus. ¶ Specialiter. ſecus enim ſit cum eps nomine ſuo conuenitur. et eſt ar. quod alius pro delicto alterius punitur. item eſt ar. pro delicto vnius totam terram ſuppoi interdicto. s. de po ſtul. ad hec. et j. de ſpon. non eſt nobis. et. ioh.

¶ Ex parte omnino. i. ſine aliqua pactione vel conditione ſeu modo. ¶ Dimitte. videtur enim quod talis renunciatio fuerit ſymoniaca quia qui remittit dat viij. q. iij. talia. j. de reſti. ſpo. cemens. et ff. de aliump. l. quam etiam. et ff. que in fraudem credi. l. in fraudem. ar. contra ff que in frau. credi. in l. ſi pignus. ſupra. iſta dictio omnino ſoluit contraria. i. ſine aliqua conditione. item pone quod ſimpliciter renunciat ſed tamen habet in animo vt cidem detur alʼ non renunciaturus et videtur quod ſymonia committitur ſola voluntate ſicut vſura que voluntate ſola committitur. vt. j. de vſuris. conſuluit. et. i. q. i. qui ſtudet. ſed tamen ſecus eſt in ſymonia dicitur quia prohibita. et ſecus in prohibitis nam ſymoniaca prohibita quod ſunt illa ſymoniaca que in veteri teſtamento nouo quod erant ſymoniaca in ſui natura vt vendere ſacramenta vt in predicto. c. qui ſtudet. et in. c. ſicut cunctibus. ¶ Symoniaca. nam illa ſunt prohibita que per conſtitutionem eccleſie ſunt facta ſymoniaca qualʼ eſt hic. et etiam paſtum dare poteſt alʼ propter receptionem in canonicum et etiam in omnibus iſtis non ſufficit voluntas ſola nec etiam in aſſiſis dum tamen ſit contenta ſuis terminis quod autem de vſuris dicitur non obſtat nam vſure vtroque teſtamento prohibite ſunt vt. j. de vſuris. ſuper eo. ¶ Iſto obſtantibus. ar. contra. s. de reſ. c. i. ibi enim ſpecialʼ derogat generali. ſed prime hic vntur generali et ſecunde ſpecialʼ. que de vno ſpeciali beneficio mentionem faciunt et tamen non valent hic ſecunde litere. ſed tamen veritate inſpecta ſpecialʼ ſunt tam prime quam ſecunde prime ad vnum beneficium tantum reſtringuntur ſed tamen hodie in literis pro beneficiis obtinendis ille ſole preualent que primo preſentantur. s. de reſcri. c. ſancte eccleſie. alij tamen contradicunt et hec concordat cum illa quod prime fuerunt primo preſentate epo loci cui iſtud mandabatur. j. de ap. vt debitus. de iſta materia fuit dictum. s. de reſ. c. i. dic vt ibi. ſupra.

¶ Ex parte racional. nota ar. quod magis eſt procedendum ſecundum iuris ordinem quam ſecundum formam reſcripti. ſic. s. de reſ. ex tenore. ſed contra. s. de reſ. cum dilecta. Sed. ſemper ſequenda eſt forma reſcripti dum tamen non contradicit iuri. nam ſi contradicit ſecus eſt. vt. s. de eta. et quali. cum de. et iſtud eſt verum niſi dominus papa ex certa ſciencia contra mandet tunc enim eſt obediendum et ſi alʼ durum ſit mandatum. e. di. contra morem. et. xix. di. in memoriam. et ille qui recipit exceptiones legitimas ſecundum ius intelligitur facere ad quod etiam tenetur. vt. s. de eta. et quali. accepimus. in fine. item nota ar. quod ſi tu compromiſiſti in aliquem vt ſtares mandato ſuo intelligendum eſt de honeſto. vt. j. de arbitris. cum cremens et in. c. quintauall. ¶ Quod nulla. ſupple et conſtet ſuam intentionem. ſ. domini pape talem fuiſſe et voluntatem alʼ enim non obſtante tali generalitate racionabiles exceptiones debent recipi. vt ar. j. de teſti. ſpol. audita. et etiam ar. ff. de pig:

Ex parte v. nobis innotuit quod cum ad te frater. w. conuentrenen. R. literas impetrauit vt archidiaconatum ei quem in eccleſia tua primo vacare contigerit aſſignares. R. alias ad te frater epe eboracen. impetrauit nulla de prioribus habita mencione vt ſi auunculus ſuus archidiaconatum quem habebat in eadem eccleſia vellet omnino dimittere ipſum ei faceres aſſignari. quoniam ergo ſi memores fuiſſemus nos pro predicto R. literas direxiſſe pro aduerſario nullatenus ſcripſiſſemus. M. quod prefato. R. archidiaconatum ipſius eccleſie ſi vacat non obſtantibus poſterioribus literis aſſignetis. ¶ Item eboracen. archiepiſcopo

Ex parte tua et infra racioni tue. t. R. quod ſi quando iudici delegato expediat formam ſibi ſtatutam ſeruare tamen debet racionabiles excepciones admittere et in cauſa iuxta iuris equitatem procedere niſi exprimatur in literis noſtris quod nulle debeant excepciones admitti quod nec nos nec anteceſſores noſtros vnquam credimus expreſſiſſe. ¶ Item abbati et conuentui maioris monaſterij

Quoniam abbas lincestrie quem ſuſcepto mandato noſtro partibus dictum ad agendum prefixit abbatem. wincestrie de nouo ſubſtitutum iudicia premortuo illi mandato noſtro porrecto quia ſub expreſſis nominibus locorum et non perſonarum commiſſio emanauit ſibi ſocium in cauſa cognicione adiunxit. Nos ſentenciam illorum ſicut eſt lata ratam et firmam habemus. ¶ Item

Super eo vero quod ſubiungere voluiſti ſi de preſentacione preſbiteri inter aliquos queſtione ſuborta cauſam contigerit delegari alicui ſub hac forma vt ſi conſtiterit ius de quo agitur ad partem alterutram

nori. l. obligatione. et C. que res pigno. ob. poſ. in. l. i. et ff. de peculio qui peculij. ſed tamen ſpecialiter enumerantur cum dicitur non obſtante tali generali vel tali et tali exceptione. nam tunc eas non recipiet iudex. ar. ff. ſi quis cauc. ſed et ſi. in ſi. quaeſitum. ¶ Vnquam. ar. contra. ij. q. vij. c. latores. et. xxi. q. ij. in. c. placuit. contra. xxvij. q. i. in. c. ſi hemo. eſſe. ſolicitarijs notum erat domino pape factum ipſum. et quod iſta ſunt talia de quibus et in quibus non habet locum exceptio vel etiam excuſatio. item ar. C. de decuri. exceptio. l. x. j. ¶ Quoniam abbas caſus. cum ſit commiſſa fuit duobus abbatibus. videlicet abbati lincestrie et abbati vincestrie non expreſſis nominibus proprijs et ambo citauerunt partes. abbas vincestrie tandem mortuo et altero in locum eius ſubſtituto abbas lincestrie poſtea proceſſit cum abbate vincestrie ſubſtituto qui tulerunt ſententiam et dominus papa etiam confirmauit. vel etiam poteſt poni et verior eſt caſus quod abbas lincestrie citauit ſolus mortuo conjudice ſuo quod ſub illa forma quod ſi ambo in cauſa non poſſent procedere tunc alter eorum in cauſa ſolus procederet cauſa enim commiſſa fuit et poſtea ſubſtituto altero cum eodem proceſſit quod bene potuit in cauſa procedere et hoc potius concordat litere vt in principio patet. ¶ Prefixit. nam ſolus bene potuit prefigere etiam mortuo altero ſi continebatur in literis quod ſi ambo non poſſitis. et nam tunc adeo exiſtit nec etiam propterea mandatum expirauit quantum ad iſtum defunctum. ſed ſtatim altero ſubſtituto et etiam confirmato ambo procedere debent quod temporalʼ fuit impedimentum. ſic. C. de cura. fur. in. l. pſ. ¶ Subſtitutum. et quod ſucceſſor agnoſcere poteſt vnde potuit agnoſcere predeceſſor etiam dicitur. et iſtud eſt verum quando nomen proprium in literis non ſit expreſſum nam pro vna perſona intelliguntur quod dignitas non moritur. ſed ſi nomen proprium in literis expreſſum eſſet quod tunc commiſſio fuit perſone facta tunc non agnoſceret ſucceſſor. et iſta eſt racio vt predixi quod nunquam dignitas perit indiuidua licet corpora humana cotidie pereunt. vt. ff. de l. i. ſi quis fundo. ſed videtur quod etiam idem ſit et ſi non exprimatur nomen proprium quod iſtud nomen abbas talis loci in loco nominis proprij habetur. vt. ff. de lib. et poſtu. nominatim. ar. ſed non eſt nomen proprium ſed ſingulare ſicut ſemper. et etiam appellatiuum ſimiliter et ſi electus ſit in loco premortui idem eſt quod agnoſcere debet vt predeceſſor. ff. de iud. mortuo iudice in aut. vt nulli iudicum. in. § et hoc iubemus. coll. ix. ſed hoc videtur quod etiam ſi expreſſum ſit nomen proprium dignitatis quod etiam ſucceſſor adhuc poſſit cognoſcere. ar. ff. de cond. et demon. ſic. i. § titia. et. ff. de libe. et poſtu. in. l. placet. et in. l. ſe. ſi teſtator illud voluit. ff. de annu. le. in. l. annua. in. § i. contra. ¶ Sed pone quod ſint plures archid. in aliqua eccleſia ſicut ſunt in eccleſia parisien. et dominus papa

mandat archid. pariſien. ſine adiectione nominis ꝓprij vel cognomi-
nis ita q non appareat de quo ſenſerit quis eorum erit iudex videt
q nullus. q ſi duo ſunt dati tutores euſdem nominis nec appareat de
quo ſenſerit teſtator neuter eoꝝ erit tutor. ff. de teſta. tu. duo ſunt ti
tij. a ſimili cum plures ſint archidyaconi. ꝛc. et ſi dicat teſtator ex-
heredo filium meum
cum plures habeat
nomine ꝓprio nō ex
preſſo tunc neuter e
orum eſt exheredā-
tus. ff. de libe. et poſ
ſtu. nominatim. ꝛ ſi
non appeat quis in-
ſtitutus ſit heres nō
valet inſtitutio. ff. d
heredi. inſti. l. in cum
pus in § quotiens
et. ff. de rebus dubij
ſi fuerit. in § item ſi
plur. ho. ꝛ. ff. de ma
nu. teſ. in. l. cum plu
ribus. ſi vidit q ille
iudex ſit quem impe
trator elegerit. nam
ſi inter duos dubite
tur de aliquo lega-
to cui potius deri
debeat heres debet e-
ligere cui ſoluat. ff.
de l. ij. ſi quis. in § ſi
inter duos. ꝛ ſi q̄ ſi
tencōe ambigua eſt
d ſuis tunc quod eiꝰ
vtilius eſt accipere
debet. ff. de iu. ſi q̄s
et. ff. de iu. ſolemus
et. C. de cond. indebi
ſi quis ſeruum. h vi
di de facto tamen ſa
tis patet hic q ille
quem eligit actor e-
rit iudex. nam d illo
ſenſit cui impetrauit
lras. vt. ff. de ver. ob
li. inter ſtipulantem
§ ſi de cōmuni conſeq
ſi partes concordaſ-
ſent nō diſtinguēdo
de quo. quid erit cū
modo dicit actor de
vno et alius de ali-
o nec tamen cōſtare
pōt de quo intellexe
runt. ex quo eni non
concordāt dicerem q
ille iudex ſit cui primo ſunt litere pſentate. ſ. de ſpt. c. ſancte eccleſ.
et. j. d. ap. r. ꝛ dubitas. ſi aūt in ſimul eēt pſentacē facta tūc q̄ dignior
ſi aūt equalit̄ digni eſſent tunc ſorte dirimatur. ff. de iu. ſi cum am
bo. ꝛ. xxvj. q. ij. ſors. non eſt aliquid mali. ¶ Sicut eſt iuſta. iſta v
ba cum ponūtur in cōfirmationib9 conditionaliter intelliguntur. j. de
cōfirma. examinata. ꝛ. j. de conceſ. preben. de. in. c. q diuerſitatem. ſec9
aūt ſi ponantur in priuilegijs nam cum pūilegium ſit lex priuata
vt. iij. di. priuilegia. ꝛ priuilegiū etiam ſemp debet ibidem aliquid
ponere. vt. j. de verbo. ſig. abbatem. ꝛ. j. de priuil. in hijs. et ſic ponū
tur in litteris quas dominus papa ex certa ſcientia cōfirmat. ut h. ſo.
Cum per eo inter aliquos qui ſe dicunt patronos. ¶ Ius. videlz
pſentandi ſeu preſentacōis. vt dixi. ſ. ¶ Ordinet. iſta verba
videntur cōtinere ambiguitatem vnde credebat iudex vt iſte poſſ in
ſtituere clericum pſentand quod tamen nō eſt verum vnde ſic expo
ne. ordinet. i. pnunciet ordinand am eccleſiam ad pſentationem il
lius qui pbauit ius patronatus ad ſe pertinere. tamen ſi epūs arch
dyac. vel etiam archipreſbr cōſentirent tunc eni delegatio valeret
et eius inſtitutio. ¶ An liceat. prima queſtio. et vtrum archipreſbr
ſecunda q̄ſtio. ¶ Archid. nota ar. q archid vel etiā archipreſbr pōt
cōmittere curam animaꝝ. ſi tamen illud eſt veꝝ quando ab epō eis

pertinere ad preſentationem
euſdem de perſona ydonea
prouide ordinet eccleſiam
ap. re. an liceat delegato iu
dici inſcio dyoceſano epiſco
po archidyac. archipreſbi
tero reclamante preſenta-
tum ſibi clericum in poſ-
ſeſſionem eccleſie mittere.
Et an ſi archipreſbiter aut
archidyaconus vel epiſco
pus ad quem inſtitutio per
tinet appellauerint eorum
ſit appellationibus deferen
dum. ¶ Hoc tuam volu-
mus diſcretionem tenere q
licet queſtionem que de pre
ſentatione vertitur ap. re.
committamus alicui termi
nandam. Non tamen no-
ſtre eſt intentionis dyoc.
epiſcopo archidyacono vel
archipreſbitero preiudiciū
generare. Ideoqȝ preſentan-
dus eſt illi qui inſtituen-
dus fuerit et tenebit eorū
appellatio ſi videtes iuri ſu
o detrahi duxerint appellā-
dum. quia non illis ſed par
tibus inter quas cauſa cō-
miſſa eſt appellationis re-
medium eſt ſublatum. ¶ Idē.

Cauſam matrimonij
que inter .I. mulie-
rem et .B. agitari dinoſci-
tur foroiulien. et vapicen.
epiſcopis nos meminim9
commiſiſſe quibus eam vi
ro reſtitui mandantibus uir
mulierem cruciatibus et fla
gellis adeo afficit q mu-
ta et coacta inter ſe et vi-
rum ſuum confeſſa eſt pa-
rentelam: ſic quidē factum
eſt q ad iudicium vnius e
orum dimiſit eandem et in
fra. ¶ Diſ. u. mandamus
quatenus ſi inueneritis q
prefatus .B. dictam .I. ad
iudicium ſolummodo alte
rius predictorum a ſe ſepa
raſſet quia cum cauſa duo
bus committitur ſententia v-
nius nō tenet. ipſum ut cā
dem mulierem ſicut vxorē
ſuā benigne recipiat et ma
ritali affectione pertractet
monitione premiſſa coga-
tis. ſi quid tamē apparuerit
quid poſtq̄ ab eo recepta fu
erit matrimonium ipſorū
velint et legitime poſſint

ſpecialiter eſt cōceſſum. vt. ſ. de offi. archid. cum ſatis. vel etiā cum illud cōſ de
cōſuetudo obtinet. vt ar. ſ. de elec. dudum. ij. ꝛ. ſ. de offi. archid. dilecto. ꝛ. j
de exceſ. prel. in. c. ad h. ¶ Non ſtre intencōis. nota ar. priuilegia ipſa ꝛ oia
ſimil tantum extendi ad ea de quibꝰ eſt cogitatū. vt. ff. de pac. in. l. tres fr̄es.
et. ff. de tranſac. in. l. cum aquiliana. ꝛ ſic ſemper mandātis intencio eſt cōſi-
deranda. vt. j. de reſti. ſpol. au
dita. ꝛ. j. de pben. cum cauſam
et in. c. ex tuo. item nota ar. q
dominus pp̄. non intendit uni
alicui derogare. vt. xxv. q. ij
primum. ꝛ. j. de offi. ord. ad h
et. j. de deci. ex multiplici. ꝛ. ſ.
de ſpt. ad aures. ¶ Illi. vide-
licet epō vel etiam archid. vel
etiam archipreſbro. ¶ Et tene
bit. ꝛ ita differri debet execuciō
ſententie ſiquidem per eam
alicui preiudicium generetur
vt. j. de re iu. cum ſuper cōtro
uerſia. niſi preſūptio ſit in con
trarium q male appellatur ſeu
malicioſe. vt contingit in reſti
tucōe. ut. j. de in integ. reſti. ſi
ſe tanta. ¶ Inter quas ꝛ ita licet
ap. ſit remota in lris tamen ni
chilominꝰ ipſi poſſunt appella
re videlicet omēs quoꝝ intereſt
vt. ij. q. vj. nō ſolent. item no
ta q omnes poſſūt ſe oppone
re quos ipſum negociū tang
liter eni de illis non fiat men
cio ꝛ ſunt admittēdi nam al
teneret ap. interpoſita per eeſ
item nota ar. q iuriſdictio ex
tenditur ad eos de quibꝰ non
eſt cogitatū. de hoc tamē dixi
ſ. e. q queſitum. item nota bo
num ar. q res inter al acta n̄
pudicat alijs. vt. j. de re iu.
l. q̄uis. vbi de hoc tractatur et
etiam dp̄ trnous ibidem ponū
tur iſta verba q̄ hic. Io.
Cauſam q inuita. ꝛ i.
ideo talis cōfeſſio n̄ debet
preiudicare. vt. xxxj. q. ij. in. c.
lothariꝰ. ꝛ. xv. q. v. c. i. ꝛ ſic
etiam illud ſpeciale conſiteretur
tunc eni ꝓpter vnius cōfeſſio-
nem vel etiam amboꝝ tūc ma
trimonium non debet ſepari
nam ſic ſepe adinuicem collu
derent. vt. ſ. de eo qui cognouit
cōſan. vx. ſue. c. ſup eo. ꝛ. xxxv.
q. vj. in § h. ſ ſi ābo confiteāt
et fama publica cōſentit tunc
poſſunt ſepari. vt. xxxv. q. vj. in. c. ſi duo. tamen quidam intelligūt aliter ca
nonem illum. ¶ Confeſſa eſt. etiam vno iudice tantū cum tamen hodie non
valeret talis cōfeſſio. ¶ Ad iudicium. vnius ꝛ male qm̄ nō erat ibidem poſita
illa clauſula. q ſi non omnes. vel ſe litteratorie nō excuſauit. ¶ Solūmodo.
ar. q vbi aliquoꝝ preſencia deſideratur quod in eorūdem abſencia agitur irri
tatur. vt. lxiij di. in. c. obeuntibus. ꝛ. ſ. de elec. cum in veteri. ꝛ. C. de teſta. l. ſi
vnus. ꝛ. lxvj. di. porro. ꝛ. xviij. dj. in. c. cor epi. ꝛ. ff. de trāſac. cum hij. in § ſi
pretor. ꝛ. ff. de re iu. in. l. ſi duo ex tribꝰ. ꝛ. C. de aduoca. fiſci. l. vltima. et. ff.
de iure fiſci. ſi fiſcum. ar. contra. lxiij. di. c. i. et. ij. ꝛ. C. de poſtul. velamento. ꝛ
xv. q. vij. felix. Sed duobus modis alicuiꝰ pſencia deſideratur q̄tum ad ne
ceſſitatem ꝛ ſic vera eſt prima rubrica vt hic. ꝛ. ſ. de elec. quod ſicut. ꝛ in. c.
venerabil. item q̄tum ad honeſtatem vel vtilitatem et talis abſencia nō vici
at quod factum eſt vt in ḡrijs. ꝛ. xxxj. q. ij. honorantur. ¶ Sentencia vnius
quid iuris ſit quando iu. ordinarij vel del. vel etiam arbitri ferūt ſnīas diſ
ſas. dicitur. j. de re iu. in. c. ſi. ꝛ ibidem dicitur de hoc. ſi autem duo ſunt iu
dices et alter ſine altero pdit non tenet ſentencia vt hic ſiue etiam plures
et etiam aliquo abſente pnunciatur. vt. ff. de re iu. in. l. duo ex tribꝰ. ¶ Reci
piat. ſic. j. de reſti. ſpol. ex cōqueſtione. ꝛ ar. j. de ordine cogni. c. intelleximus.
hic etiam et in illa ex cōqueſtione agitur poſſeſſorio. ꝛ ideo cum cauſa ſpoli-
acōis priuilegiata ſit tunc illa primo eſt tractanda. ꝛ cōuenius ſup ſpoliacōe

deconuenire nō pōt ſpoliatum niſi ſup alia ſpoliacōe. vt. j. de ord. cogni. ſup ſpoliacōe facta enim reſtitucōe poſtea cognoſcatur de ꝓpetate. ſ. de cauſa matrimonij. illa vero intellexīmus loquitur in petitorio. ſ ſi incontinenti ille vel ſet ꝓbare ꝯſanguinitatem maxime in gradu indiſpenſabili tūc reſtitutio differetur ſm tenorem illius decre. j. de reſti. ſpol. in. c. literas. al' ſemper facienda eſt incōtinenti reſtitutio. jo.

Cauſam q̄ domini. nota hic ar. euidens q̄ cauſa ſuſpitionis eſt racōnabilis ſi eſt dominus aduerſarij. vt ar. iij. q. v. accuſator. ꝛ. ij. q. iij. q̄tuor. ꝛ. j. c. inſinuante. ꝛ idem eciam eēt ſi iudex eſſet vaſallꝰ impetrantis. ar. xxij. q. v. de forma. ꝛ. j. vt lite non ꝯteſ. c. accedens. jdem eciam eēt ſi conſanguineus eſſet vel eciam aduocatus extitent in eadem cauſa p̄ro eodem. vt. j. de app. c. poſtremo. jdem eciam videtur ſi iudex cauſam aſimilem habeat. vt. j. de iud. cauſamq̄. ij. jtē ar. optī. ad hoc. j. de teſti. c. perſonas. de cauſa enī ſuſpitionis tractabitur. j. e. ti. in. c. ſuſpicionis cauſa. et. j. de ap. c. cum ſpeciali. Vnde verſus. quatuor iſta timor odium dilectio cenſuſ. ſepe ſolent rectos hominum peruertere ſenſus. jo.

Cum de pſonis ec. i. ab audiencia perſonarum quibꝰ eſt cauſa ꝯmiſſa. jtem ar. q̄ iudex del. cauſam cōmiſſam ſibi debet ſubdelegare ec. perſonis et non laycis cum layci de talibus cauſiſ ec. non debeant iudicare. vt. j. de iud. in. c. decernimus. ꝛ decre. iſtam habbis. j. e. ſuper queſtionum. circa prin. et ibidem exponitur. jo.

Relatum. ꝯteſ. q̄ dicit h̄ ſm. l. ſuum locum habet nam ſi ante litem cōteſ. morit mandator expirat mandatum vt hic dicitur. q̄ non dicitur incepta lis niſi tantum p litis ꝯteſ. vt in aut. de litigi. ꝯ omnem. coll'. viij. ff. rem ratam haberi. amplius ſm canōnes nō ꝯſideratur tempus litis cōteſ. ꝑmo ſufficit ſola citatio ante mortem mandatoris ad ꝑpetuandum ſ̄ptum. vnde citacōe ꝑmiſſa nō finitur mandatum p mortem mandātis. j. e. c. primo. ꝛ in. c. licet. ſ ſi nō p̄ced at morte ſtatim expirat mandatum. vt. j. de offi. l. c. vltimo. in ꝯ. vltimo. ꝛ. ff. de iuriſꝯ. omnium iud. ꝛ quia. ſed qualiter fiat litis ꝯteſ. habetur. j. de litis. c. vno. Jtem ſicut per libelli ob. actio ꝑpetuatur. ſ. temporalis. vt. C. quando libel. prin. da. litis ꝯteſ. l. i. et ij. ꝛ. iij. q. vj. anterior. ꝛ ſicut res litigioſa efficitur p libelli ob. vt in aut. de litig. in prin. et. C. de litigi. in aut. litigioſa. eodem modo ꝑpetuatur del. per citationem ſolam vt dicunt iura predicta. johannes.

Oeptum quaſi ceptū. ideo dicit quaſi ceptum nam q̄tum ad iuriſdicōem ꝑpetuandam ceptum eſt negocium ſ q̄tum ad litis ꝯteſ. non eſt ceptū vnde legitimas exceptiones exponere pōt. vnde ſucceſſor impetrantis mortuo impetrante poterit reum conuenire ꝛ eciam eius heredem reo defuncto. ar. ē. de ſ̄ptis. c. ſignificauit vbi de hoc. ꝛ ar. ff. de inoffi. t. in. l. poſtumus. in ꝯ vlt. et. C. de dona. ſi delegō. ff. de iuriſd. omni. iud. et quia. ibi expone. Agi cepit. videlicet p citacōem ad hoc ut ad ꝑpoſitū faciat. vt. j. c. licet. ꝛ. j. de offi. l. in. c. vltimo. Maxime. hoc bene dicit nam et idem eſſet ſi certus eēt et negocium quaſi ceptum eſſet ꝑmiſſa citatione nam pōt ꝑcedere eciam ſi certus eēt de morte delegantis dum tamen negociū non eēt quaſi ceptum nō procederet. ff. ſi certum. pe. in. l. cius qui in ꝑuincia. ꝛ ideo bene pōt ꝑcedere cum ſi. dum ſit certus et negocium ſit q̄ſi ceptum. ar. ꝯtra. inſti. mand. ꝯ recte. ibi enī diſtinguitur q̄ eciam ignorans poſt mortem citauit licet poſtea de morte ſciat.

impetere cauſam audiatis et fine canonico terminetiſ. Jtem exon̄ et wintōn̄. epīs ac abbati herfordie.

Cauſam que inter. F. et. h. de natiuitate cgathe vertitur vobis fratres epī et london̄ epō ꝯmiſimus terminandam. verū tamen qm̄ idem. F. prefatū lōdon̄ epm habebat ſuſpectum pro eo q̄ dominꝰ eſt predicti. h. ipſum amouendum ꝛ te fili abbas loco illius duximus ſubrogand.

Cum te ꝯſu. Jdem. Valente et infra. ſi ſup cauſa que tibi ex noſtra delegatione ꝯmittitur a pſonis eccleſiaſticis vni vel pluribus quibꝰ vt parcas laboribus prium et expenſis ꝯgnitionem ipſiuſ cauſe ꝛ teſtium examinacōem ſententia tibi reſeruata ꝯmiteris q̄uis appellatio fuerit interpoſita huius appellationis intuitu cauſam ipſam indiffinitam relinquere nō teneris. Lucius. iij. cantuar. archiepō et eius ſuffra.

Relatū et i. ganeis. infra. Nos itaq̄ ꝯſultue. t. rn̄ꝰ q̄ ſi lis fuerit ante p̄deceſſoris noſtri obitū conteſtata mandatum in morte mandatoris nullatenus expirauit. ſi vero ante litem conteſtat. deceſſerit non eſt a iudicibꝰ quos delegauerat ex delegatione huiuſmoi procedendum. Vrbanus. iij.

Oratum. Ogerimus et infra. ſane cōſuluit nos deuotio veſtra an āte obitum delegātis ꝑpoſito citationis edicto lite vero poſt mortem ꝯteſtata nichilominus debeat in cauſa ꝑcedere delegatus. et vtrum is intelligatur ap. renunciaſſe qui ea interpoſita ad ꝑducendos teſteſ inducias poſtulauit et demum ꝑductionem ꝛ allegationem renūcians atteſtationes petijt ſolemniter publicari. Nos ḡ queſtiōi t. t. rn̄ꝰ. q̄ cum in caſu prīori citatione facta negociū ſit quaſi ceptū et maxime ſi de legatus non ſit certus

procedere pōt. vt. ff. de acquirēn. poſ. l. fundi. in ꝯ. ꝛ. ff. ſi certū petat. eius qui in ꝑuincia. ꝛ in eadem. l. ꝯtrarium dicitur. Receſſum. nota preſūptionem iuris nam iuri ſuo renunciare preſumitur qui iuri ſuo ꝯtrarium facit. j. de teſti. cum venīſſ. que loquūtur de hoc eodemq̄ negocio et eſt eiuſdem vrbani. j. de ap. ſollicitudi. ꝛ. j. de hijs que fiunt a maiori parte. c. q̄ ore. vbi d̄ hoc multa ar. inuenies. ꝛ. j. de vita et hone. cleri. i. c. vltimo. C. de iure domi. impe. in. l. vltima. al. l. ij. ꝛ. ff. de mino. ſi filius. ꝛ. ff. d̄ inoffi. t. in. l. ſi filius et in. l. ſi ꝑponas. in ꝯ. i. ꝛ. lxij. di. cum adūi anus. job.

Prudenciam. p iſtam decre. nota cautelam q̄ ſi quis eſt excōicatus et ab excōicatore abſolui non pōt vel ſi vult faciat impetrari literaſ ſup aliquo negocio ꝯtra alium ſuum aduerſarium ad amicos iudiceſ et ſic poterit ab eis abſolui vt hic dicit. Tuam et. j. primam queſtionem tu habes. j. de iuditi. peti. c. prudenciam. ſecundam et terciam. j. de ap. ſecundo requiris. alie nō inueniūtur. Tercie. circa. ad iſtam queſtionem nō videtur dominus ꝑ̄ reſpondere. tamen videtur q̄ non teneatur venire. vt. ſ. e. cauſam matrimonij. ꝛ. j. de eo qui mit. in poſ. cauſa rei ſ. cum ſicut. et. ij. q. vj. in ꝯ. diffinitiua in. v. jtem ſi plures. et. ff. de re iud. in. l. duo ex tribus. ff. de arbi. l. ſi in tres. ꝛ. l. ſe. preterea ſi veniret ille duo non poſſunt ꝑcedere et ita nō eſt ꝯtumax ſi non venit vt. ff. de iud. non videtur. ꝛ. ff. de pecul'. eo tempore. et. ff. de arbi. ſi cum dies. in ꝯ. ſi arbiter. preterea nō videtur eſſe in mora qui ſe pōt tuerī per excep. vt. ff. ſi certum peta. lecta. ff. de vſuris. ſciendum. et. j. vt lite non ꝯteſ. qm̄ fre. in ꝯ. ſi vero. in fine. ꝛ. ff. iudicatum ſolu. vir bonus. econtra tamen videtur q̄ teneatur venire nam quilibet coiudex eſt iudex inſolidum cum ſit res indiuiſibilis. vt. xxiiij. q. i. loquitur. et. j. de iure patro. c. i. ꝛ. ff. de bonis lib. in. l. ſi libertus. in fine. ꝛ. ff. de ſeruitu. in. l. vne. et. C. de religi. ſi ſepulcrum. ꝛ. ff. de relig. vel q̄d. et. ff. ad legem fal'. l. i. in ꝯ. ſi vſufruc. Jtem vnus ꝯſul ſolus ꝑcedere pōt altero abſente. vt. ff. de offi. conſul. in. l. vna. ar. C. de audorit. preſtanda. l. ſi. in ꝯ. ſancimus. ꝛ. ff. de exercito. l. i. in ꝯ. ſi plures. tamē p vtraq̄ parte fa' iſtō c. ꝛ eſt bonum ar. ff. de fideicōmiſ. lib. in lege ſi legatario. in ꝯ. i. ꝛ quilibet tenetur venire ſaltem ſuum priuilegiū allegare. vt. j. de ap. cum parati. ꝛ. c. cum ſpeciali. ꝛ. ff. de iud. in. l. ſi quis ex aliena. ꝛ. ff. ſi quis in ius voca. nō ier. l. ij. in primo. ſꝫ adhuc diſtinxit jo. et bene vtrum iudices ſint ordinarij vel eciam del. ſi autem iudices ſint ordinarij tunc vno abſente reliqui poſſunt ꝑcedere per iura que ad hoc ſunt inducta cum quilibet eoꝝ inſolidū habeat in delegato autem vel in arbitris ſecus eſt quia vno eorū abſente reliqui nichil facere poſſunt nec tenet quod ab eis fit vt.

de obitu delegantis potest et debet in causa procedi tenebit quod iustitia fuerit prevⁱa diffinitum. In secundo vero casu videtur ab ap. recessum si secundum ea que premissa sunt eum qui appellavit constiterit processisse. ¶ Cele

Prudenciam | sim⁹. iij.
tuam et infra. quinto loco supplicas informari utrum cum causa tribus committitur ita quod si omnes interesse nequiverint duo eam nichilominus exequantur si reus a duobus tantum fuerit convocatus venire necessario teneatur. Et si citatus a pluribus coram duobus comparuerit tercio nec veniente per se vel per literas ut solet fieri excusante an duo presentes in causa possint procedere et eam sententie calculo terminare. In hoc casu taliter respondemus quod cum aliquis delegatorum iudicium per certum nuncium vel excusatorem literatorie destinatum non ostenderit se interesse non posse vel alias

de eodem canonice constare non poterit residui procedere ad cause cognitionem non debent. quod si processerint nichil reputabuntur egisse. ¶ Illa quippe fuit antiqua ap. se. provisio ut huiusmodi causarum cognitiones potius duobus quam uni. tribus quam duobus libentius delegaret. Cum sicut canones attestantur integrum sit iudicium quod plurimorum sententiis confirmatur mandati siquidem fines excedere probaretur. si quis contra formam rescripti accepti presumeret iudicare. ¶ Adicimus etiam quod ubi fuerit in commissione appositum ut si omnes interesse nequiverit duo eam nichilominus exequantur. si aliquis ex ipsis cum possit noluerit interesse duo nichilominus in causa procedant licet ille tercius sit gravissime arguendus pro eo quod mandatum ap. exequi subterfugiat aut contempnat. Item quod per omnia dictum⁹ observando de causa

---

§. e. cum in matrimonij. et j. e. c. duo delegatorum. et j. e. c. primo. si de re iud. duo. licet enim quilibet eorum iurisdictionem in solidum habeat tamen eam per se non potest exercere quia loco unius intelliguntur. sicut cum plures unam trabem furantur ita quod nullus eam furatur et tamen quilibet eorum tenetur. ut. ff. ad l. acquil. ita vulneratus. in fi. sic. s. de supplenda. passio̅ tal in fine. et sic enim patet quod et iste de quo queritur ad talem citationem non tenetur venire. et si dicas quod dominus papa non respondet ad istam questionem primo respondeo. bene quia respondeo. ad secundam questionem est verum duo presentes tercio absente et se nullo modo excusante procedere possunt quod non debent procedere et si processerint nichil reputabuntur egisse unde bene respondet ad primam questionem nam secunda soluta prima soluta intelligitur. nam et si nichil facere possunt bene sequitur quod non tenetur venire. et sic quasi superflua relinquitur prima questio. s. de supplenda. c. pastoralis. sic. j. de iuf patro. postulasti. nam ibidem per solucionem ultime questionis solvuntur precedentes. semper sic invenies et sic dico quando duo tantum citant et hoc constat citatus non tenetur nisi venire. et in isto casu loquitur ista decretalis. quod hic ponitur pro questione quod tantum duo citant et est questio iuf et ego respondeo. quod non tenetur. ¶ Sed si tu ponas quod tres iudices sunt dati contra te et duo te citant per suas literas vel etiam per nuncium et nulla fit mencio de tercio hic non est certus de tercio facto. immo bene potest dubitare an tercius excusaverit se vel etiam illis commiserit suas vices. et ita si minus caute faciant nullam mencionem faciendo in literis suis de tercio tutius est ire et videre an habeant auctoritatem a suo consocio et si habent bene possunt procedere si autem non habent delegationem vel etiam excusationem a suo consocio tunc non possunt procedere. ut. j. e. in c. prio. et tunc posses agere contra illos ad tuum interesse eo quod presumptuose citaverunt nec in hoc possunt pretendere errorem cum de hoc sint certi et quod teneatur ad interesse. patet. j. de sen. ex. sacro. ¶ Sed pone quod duo contra ipsum procedant absentem et citatum tercius autem postmodum ratum habeat quod illi fecerunt nunquid sententia valet sicut in electionibus ratihabicio. ut. s. de elec. quod sicut. dico quod non valet talis sententia per ratihabitionem tercij cum ab initio nulla fuerit unde postea non potest ratificari. ut. ff. de regul. iuris quod ab initio. ¶ Item quid si partes consentiant quod duo procedant nunquid valet processus tercio nec veniente nec excusante non credo quod partes eis donare possint iurisdictionem illam. ut. C. de iurisd. omnium iud. in l. privatorum consensus. et. j. e. p. et. g. nec enim dicitur quod non valeant fieri. ¶ Sententie calculo. calculus est racio numerus sive carbo. calculus est pondus minimus lapis ensis aquitus ¶ Per certum nuncium. qui tamen sit certus et proba

et fidei. xcvij. di. in c. nobilissimus. ¶ Sed cui debet fieri fides quod sic nunquid certus dico quod iudicibus consocijs. ff. rem ra. ha. ne satisdacio. et fides est iudicia faciendo cum secundum ea que coram eo probantur debeat iudicare. s. de renun. in presencia. et. iij. q. vij. iudicet et etiam partibus de ista delegatione vel etiam excusatione debet fieri fides. nam per hoc constat an iurisdictionem habeant de qua fidem facere debeant. ut. j. e. cum in iure. ¶ Sed nunquid isti nuncio vel excusatori creditur sine literis non credo quod nunciumque bonestus sit et fidelis. ut. j. de proba. quam contra. et unius testi non creditur quantumcumque sit bone fame. ut. iiij. q. iij. § item unius. et ideo sequitur literatorie destinatum et potius creditur literis quam nuncio. hec enim est idonea probatio que fit per literas. ut. ff. de pignori. contrahitur. sic. xviij. di. in c. placuit. et quod dicit literatorie respondet utrumque dictum sive etiam est expositiuum § vere nuncio iurato credi. ut. j. de ap. cum parati. ubi de hoc. ¶ Non ostenderit. videtur quod non debeant eos certificare nam ipsi sunt certi siquidem non interest hoc contingit vel quod non potest vel quia non vult. si in utroque casu debent procedere ut dicitur hic in § adicimus. g. cum certi sint non debent certificari. ut. ff. de acti. empti et vendi. l. j. § sed hec sciat hoc tamen eis est denunciandum. semper enim debet de hoc constare antequam procedant nam possit esse quod ille tercius bene vult interesse nec per eum stat quod per partes que ipsum ducere debet suis expensis cum suis expensis non teneatur venire ut hic colligitur. j. de vita et ho. cleri. cum ab omni. et de hoc ibidem notatur. et est simile si mulier sciat maritum accusationem esse porrectum tamen recte nubit cum eidem non est denunciatum. ut. ff. de adult. denunciasse ei. per prim. et. ff. quando dies legati cedat huiusmodi legatum ¶ Constare canonice. s. per testes ut probetur absens longe ut non possit haberi vel etiam per testes probari possit quod est infirmus ut ar. s. de cleri. eg. tue ¶ Egisse. per hoc noveris esse solutam primo loco propositam questionem. nam ista solutio includit in se illius solucionem ut dictum est in prima notula. ut. j. de impo. cocundi. fraternitatis. et. s. e. in c. super eo. ¶ Quippe. interpositio est ob hoc nam mentionem fecerat de pluribus iudicibus quod nichil fiat ad questionem. et ille § mandati siquidem continuat precedenti solucioni. et illa clausula illa quippe. etc. competencius poneretur post illam clausulam mandati siquidem. et sic tota continua esset et plana. vel etiam possit legi tota continua ¶ Duobus quam uni. secus enim est in arbitris nam et propter hominum fragilitatem ad dissenciendum melius in unum compromittitur quam in duos. nam fere sine exitu est. ut. ff. de arbi. in l. item si unus. in § principaliter. tamen si in duos compromissitatur tenet compromissum et pretor debet illos cogere ut si dissenciant tercium eligant cuius auctoritati stet ut dicit § principaliter. et. j. e. super spiritualium. ¶ Plurimorum. quod enim a pluribus queritur sapientibus facilius invenitur. ut. xx. di. de quibus. et etiam per ampliores homines veritas pretiosissima revelatur. ut. C. de fideiussorib. in l. si. in fine. et. xviij. di. certa consciencia. ¶ Formam. iste § probat quod duo tantum non debent procedere et ratio est de processu et siquidem procedant nichil egisse reputabuntur et ergo si citant nichil faciunt nam de toto negando ad partem valet ar. et sic autem per istud probantur que dicta sunt in prima nota. et sic enim forma scripti est servanda. ut. s. de rescr. cum dilecta ¶ Appositum. si vere iurato nuncio creditur. ¶ Possit. ex hoc autem absque periculo rei familiaris. nam tunc non tenetur negligere sua. ut. ff. de iud. si longius

que committitur duobus eo apposito vt si ambo interesse nequiuerint alter nichilominus exequatur ¶ Sexta nobis proposita ex parte tua questio continebat q̄ cum aliquib⁹ iudicibus causa committitur et quandoqȝ contingit q̄ re⁹ actori obiciat q̄ stare non potest i iudicio vt pote vinculo excoicationis astrictus si reus nō velit statim eū probare excōmunicatum sed nō poss⁹ an actor nichilominus audiri debeat donec sup eo qd obiatur rei ueritas fuerit patefacta ¶ Hanc dubitationem taliter mouemus quod si ille qui tāle quid obiat statim vel infra terminum competentem non probauit legitime qd intend⁹ actori permitti debet vt sine offendiculo quolibȝ audiat ¶ Ceterum si ex cōfessione actoris vel alio quolibet modo legittime probauerit vel ostenderit actorē esse vinculo excommunicationis astrictum ā iudicib⁹ delegatis secundum formam ecclesie valeat absolui ¶ Ita vt si propter aliam iustā causam et euidentem ab ordinario iudice vel delegato excommunicatus fuerit ad excommunicatorem debȝ absoluendus remitti qui si maliciam adhibuerit delegati iudices id ritu ecclesiastico libere exequantur dummodo non sit tale genus excommunicationis illius cuius absolutio se. ap. reseruet ¶ Explorati quid iuris extitit vt delegatis iudicibus quibus principale et accessorium committat ¶ Si vero ab hijs fuerit absolut⁹ prestito iuramēto quod stabit mandatis ecclesie ¶ Rursus interrogas an coram eisdem delegatis vel ordinario a quo excommunicatus extitit teneatur super eadem causa pro qua excommunicatus fuerat respondere et quorū debeat stare iudicio vel mādato. In quo casu t. R. q̄

in primo. ff. ¶ Noluerit. hoc enim est qd additur ei quod supra dixit .l. si omnes nequiuerint interesse et ibi potes istud verbum supplere interesse nequiuerint aut noluerint. &c ¶ Procedant. postq̄ tamen constiterit q̄ non vult interesse. vt dixi .s. in alio casu videlicet cum nō possunt interesse. vt .s. de rescrip. sciscitatus. ¶ Arguendus. primo et puniendus pro eo q̄ mandatum apostolicū non vult. vt .s. de rescrip. c. sciscitatus. et quis eum arguet vel puniet cum dicitur non q̄ par in parem nō habet imperium. vt .s. de elec. innotuit. et ff. ad trebel. l. ille a quo. in § tempestiuum ordinarius non nam del. maior est eo quantum ad illam causam. ar. s. c. sane. et .j. de offi. del. ord. pastoralis. in § i. superior § illum puniat cuius mādatum exequi nō curat. vt. C. de tempor. ap. in .l. si. in § illud et iudices debent superiori denūciare eius negligentiam ar. j. de preben. graue. in fine. ¶ Excōicat. sic .s. videtur q̄ si excōicatus impetret rescriptum tacito de sua excōicatione quod valet p⁹ quam fuerit absolutus. ar. C. de preci. impera. offeren. vniuersis. ¶ Item nota ar. q̄ per absolutionem in statum pristinū reducitur. ar. iij. q. i. c. i. et .ij. et q cum sit pena nō debet extendi sed potius restringi. vt .j. de his que fiunt a maiori par. c. que fiunt. et de pe. di. i. in § potius. s contra .s. de cō. a. et quali. bone et .s. de rescript. dilectus. j. de app. i c. pastoral. tamen verū est q̄ litere ab excōicato impetrate h tacito non valent ad agendū vel etiam ad beneficium obtinendum vt dicunt cōtraria siquidem ad suam defensionem fuerunt obtente vtputa quia appellauit tunc bene valent litere licet de excōicatione nullā mentionem faciant. vt .j. de excep. cum inter. et c. cū dilecte. et in c. significauerunt. et in c. si. quod hic dicit locū habet quā post lrās impetratas fuit excōmunicatus ab homine vel a iure. et ita eo absoluto valent litere quod patet ex eo q̄ dicit non pōt stare in iudicio nec enim dicitur q̄ nō valebant litere. ¶ Donec. ista enim fuit dubitatio vtrum procedendum esset sup principali non obstante excep. opposita donec aūt de excōicat. constaret vt insimul sup excep. principali procederetur. qd tamen esse nō debet immo supsedendum est super principali donec in termino cōpetenti probetur excep. vt .j. de iud. exhibita. ¶ Statim. i. infra .viij. dies .j. de excep. c. pia. ¶ Terminū. et ita non plures. vt .j. de app. secundo. et in c. cum speciali. ¶ Competentem. hodie ille terminus non est ad iudicis arbitriū immo infra .viij. dies probari debet exceptio excōicationis die in quo proponitur non cōputato q̄ si non fuerit probata iudex in causa postea procedat reum in expensis actoris quas ob hoc eum fecisse docuerit condemnando taxatione premissa et vltra duas vices non proponitur statuto tenore dec. Innocencij in qua omnia statuūtur que incipit pia in ti. de excep. l. vi. ¶ Confessione. ex isto loco satis colligitur q̄ super excep. debet lis contestari inter partes et iurari de calump. nā excep. debent donari in scriptis. vt .j. de proba. quoniam contra. sicut datur libellus. vt .j. de li. ob. c. ignarus. et ad exceptionem debet ille contra quem proponitur respondere vt dicit hic. sic etiam lis contestatur et si negauerit actor excep. tunc iurabitur de calumpnia. vt .j. de fideius. constitutus. et opti. ar. C. de iura. calump. l. i. si autem postea per confessionem nō constiterit de excep. tunc eandem probabit per testes vel etiam alio modo quo poterit. s. per instrm̄ at non valerent lite nō contes. vt .j. vt lite non contes. p totum. ar. contra. j. de offi. iud. c. ij. et sup ista exceptione vel etiam alia consimili vbi crimina opponūtur testes non debēt com=

pelli. vt .j. de testi. cogen. dilectorum. tamen quidam istud non obseruant in excep. et male sicut credo. nam ordo iuris vbique seruandus est maxime cum proceditur iure ordinario probatur .j. de ap. interposita in § vltimo. ¶ Excōicat. maioris. videlicet q̄ minor non repellit ab agendo vel a consortio fidelium. vt .j. de excep. a nobis nec etiam ab electione. vt .j. de cleri. ex. mi. si celebrat. ¶ Formam. que duplex est. vt .j. de v. sig. in. ex parte. ¶ Aliaȝ nam secus est si propter eandem que nūc delegantur quam tamen vel non teneret iurisdictio si se excōicatus suppressit vel etiam ab istis del. absolueretur nec enim remitteretur ad primos immo tacita veritate de alia commissione non valerent vel de pressu ordinarij. ar. j. de app. vt debitus. sed hic non dicebatur actor excōicatus ante impetrationem literarum quod patet ex ipsa lrā et in glo. q̄ incipit sic videt. ¶ Excōicatorem. nam isti del. non habent aliā potestatem illum absoluendi nisi primo illū excōicatorem requirant q̄ tamen si nō primus ordinarius vel del. tunc enim primo eum absoluere possunt prius tamē iuramento q̄ stabit mandatis ec. sup eo p quo fuerit excōicatus nam al' si statim eum absoluent non credo eum absolutū vt xi. q. i. in. c. pl. et C. si a non cōpe. iud. in .l. vltima. et ff. de regul. iuris .l. factus a iudice. q̄ sub conditione illud mandat et ita condete existente ipsum nō possunt absolue. ¶ Remittat vt .xvij. q. iiij. si quis suadente. et .j. de sen. ex. cum quesitū. ¶ Explorati q. d. istud non videtur eis commissum et dominus papa. sic q̄ etiam commissum intelligitur tanq̄ accessorium et etiam est responsio tacite questionis et sic absolutio est accessorium nam sine illa causa principali non pōt procedere q̄ non auditur nisi absoluatur actor. vt .s. e. § se. tertia. et ff. de iuris. omni. iud. l. ij. ¶ Excōicatorem. nisi ab eisdem legittime fuisset appellatum. vel nisi aliam exceptionem legitimam opponere posset contra illos. j. e. insinuante. ¶ Distulerint. s. procedere in causa illa pro qua fuit excōicatus. et sic videtur q̄ actor et reus eodem tēpore possunt litigare coram diuersis iudicibus. et sic est contra. C. de fori. et intrelo. omni. iudici. in aut. et consequenter. de hoc dixi .s. de rescri. in c. vltimo. ¶ Principali. sicut econuerso qd iuris est in accessorio etiam in principali. vt ff. de accep. til. per iusiurandū. in § hec ulterius. adde actor. ¶ Accessorio. accessorium enim vocat causam illam pro qua fuit actor excōicatus. et sic remanebit reo in ista causa sub iudicibus del. quos ipse impetrauit siquidem reus cum noluerit reconuenire. vt .j. de muta. pe. c. i. et .ij. sed si pro causa alterius tercij ab isto tercio fuerit excōicatus quid erit. sic. nichilominus absoluent cum prestito iuramento q̄ stabit mandatis eccle. et etiam procedent in negocio commisso sibi. sed in alio nō possunt procedere etiam si ille proponat iste actor consentiret

nam iuriſdictio illorum prorogari ad illum decedum non poſſet cum de iu
re iſtis nõ fiat mencio cum talis iuriſdictio ſit deleg. ut. j. e. p. ex. g.
in fine. et nota q iſti excõicatores p ſuam negligenciam ſuam iuriſd
amittunt tam circa abſolucionem q ſuper principali negocio. ſic. j. de
foro cõpe. licet. et in. c. ſe. et ita vnus delegatus ſupplet negligẽciam alteri9
deleg. vel eciam ordina
rij. ſic quandoqz ordi
narius ſupplet defecti
am de l. ut. j. de offi.
ord. ſignificauit. jo.

Cum cauſa ab
illis. videlicet
del. ¶ Tantum vnde
non tenebatur corã
eis reſpõdere nec ve
nire tenebantur ſi excep
tum erat eidem q a
duobus tantum vocã
tus fuerat de hoc au
tem dictum eſt. ſ. in
c. primo. niſi velit
quis venire ſuum p
uilegium allegaturus
ne de facto ſibi pre
iudicetur ſm q hic cõtin
git q non obſtante
tali excepcõe iſti duo
e
 poſſierunt de facto
ſolummodo nam de iu
re non potuerũt. ſed
contra videl. j. de app.
ſi duobus. vbi etiã te
net ſentẽcia excõica
cionis ab eodem lata
qui iudex non erat
ob contumaciam eius
qui appellauerat ad
papam nam citatus
coram metropol nõ
cõparuit. ſed hoc ideo
eſt nam ille qui excõ
municauit credebat
ſe iudicem propter ap
pellacionem ad ipſum
factam ignorans q
alter ad ſedẽ ap. ap
pellauiſſet vnde te
nuerit ſnĩa q ille de
buit ei iſto ſignifica
re videlicet q ad pa
pam appellauerat et
p illam probe q iſte
tantum citatus a du
obus non tenetur i
re citam et ipſi bene
ſciãt ſine tercio nõ
poſſe procedere et ſi
procedunt non valet
ſic et in decretali. ſi
duobus. ſi autem ille ſciuiſſet q ad papam appellauiſſet et eo non ob
ſtante eum excõicauiſſet nõ valuiſſet vt ibidem colligitur euidenter.
¶ Sed ponamus q ſint tres iudices ſub illa forma q ſi nõ omnes.
&c. et tercius malicioſe non venit et ſic alij non poſſũt procedere quid
fiet de cauſa illa. ar. q duo poſſunt procedere. lxv. di. ſi forte ad inſtar
eleccionis. vt. ſ. de elec. q ſicut. primo contra videtur q non poſſunt.
nam primo debet eis conſtare de impotencia vel eciam de voluntate ter
cij. vt. ſ. e. c. in. c. i. et. ſ. de ſpõ. ſeiſſitatus. vel eciam põt eſſe q habet iu
ſtam cauſam abſencie. ¶ Quid enĩ ſi poſtea probaret ſe non potuiſſe
venire impeditus iuſta de cauſa caſſabitur quod factum eſt ad inſtar
rei abſentis. vt. j. de re iud. cum bertoldus. item qualiter poſſunt duo
citare tercium cum ſit par illius et par in parem non habet imperiũ
vt. ſ. de elec. innotuit. et. ff. ad trebellianum ille a quo. in. §. tempeſti
uum. ſi enĩ teneretur ad eorum citacionem venire ergo poſſent eum excõica
re ſi non veniret quod tamẽ nõ eſt verum. vnde dicis q eum ſi poſ
ſunt citare ſed eum admonere poſſũt vt veniat et rogare et ſi non ve

coram ipſis excommunica
toribus ſuper illa cauſa p
qua fuerat excommunicat9
ſtare debet et coram ſerua
re mandatum niſi ſpeciali
ter fuerit illud alijs a ſede
ap. delegatum ¶ Quod ſi excõ
municatores malicioſe diſ
tulerint tunc delegati eãdẽ
iuriſdictionem quã in prin
cipali et acceſſorio exerce
bunt ¶ Innoc. iij. regin.
archiepiſcopo et epõ the.

Cum cau prhaluten.
ſa q vertit inter mõtis
regal et coſan. archiepos
ſuper quibuſdam decimis
panormitanen et capuan
archiepiſcopis et tibi fra
tri regin et ſic tribus iudic
bus commiſſa fuiſſet a nob
ſine debito terminanda pre
dictus archiepiſcop9 mõ
tis regalis ſicut accepim9
ad primam panormitan.
et capuan. archiepiſcopo
rum citacionem acceſſit in
quorũ preſencia exceptõe
propoſuit q pro duab9 cau
ſis eorum non deberet ſtare
iudicio tũ quia cauſa ipſa
tribus fuerat delegata et
item ab illis duob9 tm te
frater regin. inconſulto nec

iuces tuas ſuper hoc com
mittente ad iudicium fue
rat euocatus tum quia an
ipſorum citacionem noticia
am quia literarum pro ea
dem cauſa nuncium ſuum
ad ap. ſe. tranſmiſerat in
quo decretal. alex. pp. p. n.
ſibi affirmabat apo9 ſuf
fragari ¶ A tuo item archi
epiſcopi excepciones ipſi9
nolentes admittere contra
eum vt reſponderet inter
locutoriam ſentenciã pro
tulerunt propter quod ad ſedem
ap. appellauit et infra. f.
tue ¶ .q. ſi vobis conſti
terit predictos arcẽpos ex
cepciones predictas nulla
tenus admiſiſſe nõ obſtã
te eo q per ipſos factũ eſt
decimas ipſas quibus pre
dictus montis regalis ar
cẽps ſe poſtq nunccius ſuus
propter hoc ad ſe. ap. acceſſe
rat ſpoliatum ſe aſſerit p
cipue cum eaſdem tam ſibi
q eccleſie ſue a ſe. ap. aſſe
rit cõfirmatas ſiue p lay
calẽ potenciã ſiue p eoſdem
iudices factum ſit cũ fruc
tibus inde perceptis reſtitui
faciatis audientes poſtmo
dũ quãtum de iure poterit

nerit vſqz ad terciam admonicionẽ ſiue rogacionem nec aliquid reſcripſerit ibi ſi
dixerit ſe nolle intereſſe et non venerit tunc alij poſſunt procedere q tunc preſu
mitur nolle venire vel nõ poſſe intereſſe. et talis preſumpcio tunc habebitur p
reſponſione ipſius videlicet q nolit vel nõ poſſit. vt ar. iij. q. ix. decreuimus. et. ff.
de re iud. contumacia. et op. ar. xlv. di. in. c. ſi forte. et ſic ſtatim remanet iuriſd
apud alios. vt. ſ. e. c. primo.
et. j. e. in. c. primo. nec enĩ ob
ſtat ſi tunc dicat ſe nõ potuiſ
ſe venire q potuit alijs vices
ſuas cõmittere vel ſe excuſare.
vt. j. e. paſtoral. in. §. vltimo.
nec eſt inconueniens vt vnus
del. ſuppleat negligenciam al
terius del. ut. ſ. in. c. primo. in
§. ſexta. ſic eciam et ordinarius
quandoqz ſupplet negligenciã
del. j. de offi. ord. ſignificauit.
item talis iudex qui negligit
facere iuſticiam facit litem ſuam
vt. xxiij. q. iij. dixit dominus. et
eciam propter negligenciã iudex
remouetur. vt. C. de offi. pre
tor. in. l. ſi quos. ſic eciam et preſ
pt. i. q. i. in. §. ecce. cum hereticis.
merito ergo cum conſtet de negli
gencia tercij iud. duo iud. pro
cedere poſſunt. ¶ Nuncium. vt
j. de app. in. c. meminimus. et
in. c. ad hec. ar. dixit. ij. q. vi. in
§. cuius vero hodie iſta allegõ
non habet locum. j. de ap. vt
debitus. quod tamen non eſt
verum. ¶ Protulerunt. et ma
le ex certa ſciencia vnde nõ va
luit quod poſtea ipſi fecerunt.
¶ Conſtiterit. et in abſencia p
tis conſtare põt hic minime obſt.
vt. j. de app. interpoſita. in. §. ſi.
vnde hic habes caſum vnum i
quo procedi põt lite non conte
ſtata. ut patet per decretalem
predictam. ¶ Admiſiſſe. et ita
videtur q eciam in cauſa app.
ſufficiat oſtendere ſe appellauiſ
ſe ex cauſa probabili nec enĩ eſt
neceſſe vt probet cauſam ap. ve
ram fuiſſe. ſic. j. de app. in. c. di
lecto. vnde ſignatur contra. j. de
ap. interpoſita. vbi dr probare cãm
veram fuiſſe. de hoc enĩ dicas. j.
de ap. interpoſita. quãdo debe
at probari veram fuiſſe vel eciã
ſufficiat oſtendere ſe appella
uiſſe ex cauſa probabili. ¶ Spo
liatum. videlicet ab illis duobus
¶ Fructibus. vel qui potuerũt
parcipi. vt. j. de reſti. ſpol. i. c. ġ
Quis. et. xxij. q. ij. ſi heres
Cum ſup caſus ita colli
gitur ex integro. cauſa vertebatur inter conuentum de cenobio ex vna parte
et. s quẽdam abbatem eorum ex altera ſup ipſa abbacia qua dicebat iſte ſe fu
iſſe iniuſte ſpoliatum et poſt multas et varias commiſſiones obtinuit iſte. s. cau
ſam committi leron. epõ et abbati de becco ſiue vallis richerie ſub iſta forma vt al
ter ſolus altero nolente intereſſe aut eciam nõ valente mãdatum apoſtolicum
adimpleret. partibus enĩ in preſencia iudicum conſtitutis pars. fr. qui dicebatur i
truſus in prediciũ illius. s. predictum epm recuſauit tribus de cauſis. tum q
idem epõs cauſam habebat cum ſuo monaſterio ſup quadam eccl'a. tum eciam
quia eundẽ. fr. redeuntem a curia romana ad pacis oſculum nõ admiſit. q p
dicto. fr. dixerat q ſi poſſet eidem noceret et iſtud probare volebat coram predi
cto abbate condiudice ſuo vel coram arbitris a partibus electis dicto epõ iſtud no
lente admittere ante ingreſſum cauſe fuit ab eodem epõ poſtmodum appella
tum. ſed tamen ipſi duo nichilominus poſtmodũ interloquẽtes nõ tenuiſſe ap.
predictum. s. decreuerunt eſſe reſtituendum dicto. fr. ſup dicta abbacia ſilen
cium procuratori imponẽtes parte interpoſita app. ab abbate de becco ne cum dicto
epõ ex cauſis legitimis recuſato in dicta cauſa procederet. vnde cauſa demũ ad

ſpa; peruenit ḋ; hic φ tal' ſentētias nulla fuit. nam licet abbas antequā ab eo cū appellaretur ſolus potuiſſet ꝓcedere φ tamen interlocutus eſt cum epō qui iam recuſatus erat app. ab eodem interpoſitam nō tenuiſſet ⁊ ꝑ ↄſequēs ↄfeſſus eſt ſe in cauſa nō poſſe procedere. nec etiam erat ſue intentiōis aliquid ſolus diffinire ⁊ ideo cum eo qui iam iudex eſſe deſierat aliquid diſponere nō valebat potātē ac etiam volū- tāte mutuo aduerſantibus. vñ quod a duobꝫ factum eſt de iu re nō valet. ¶ Formā. que ſu- it vt alter ſolus in cauſa ꝓce- deret altero nolente vel poſſe in- tereſſe ut dictum eſt nō valen. te. ¶ Appellationem interpoſi- tam φ non admiſit recuſatio- nes ꝓpoſitas ↄtra epm ⁊ pōt dici φ etiam ipſo facto fuit in terlocutus reſtituendo cū dicto epō. s. et imponēdo ſilentium aduerſario poſt app. φ in inte gra non inuenitur φ ambo ſu per hꝭ interlocuti fuiſſent. ¶ Cō feſſus ipſo enī facto ↄfeſſus ē ſic etiam ipſo facto negamus xpm. vt. xj. q. iij. eſtimāt. ⁊ ip ſo facto mentimur. vt xxij. q. v. cauete. ⁊ ipſo facto nos ap pellamꝰ. vt. j. de app. vt noſtꝫ et in. c. dilecti. ipſo facto ratū habemus. ff. de neſſi. t. ſi ꝓpo nas et in l. vltima. ff. rem ra tam haberi. l. iij. in §. falſus. ⁊ j. de hijs que a maiori par. c. ſiunt. ex ore. vbi etiam tu ſue mes multa ar. ad hoc. itē no- ta ar. φ qui vnum facit vel di cit plura facit vel dicit. ff. de ar bi. celſꝰ. §. i. et vj. q. iij. eſtimāt et in. c. ſe. ar. j. de dolo et contu ma. cum dilecti. ff. qḋ metus cau. l. i. ¶ Deſierat. ꝓpter recu ſatiōes predictas. ¶ Noluerit nota φ poſſe et velle ſūt ↄtra ria vt hic nec etiam valet qḋ valere pōt quia illud nō vult nec valet illud quod vult φ illud non pōt valere vt. C. ſi quis alteri vel ſibi. muſtum in tereſt. C. de iure dot. ſi genero ſic. s. de tranſl. inter corꝑ. ꝟ ſul ſinem. ⁊ ff. de milita. t. in. l. ſi miles. ⁊ ff. ḋ rebꝫ dubi. l. in ā biguō. ⁊ ff. de hered. inſtitu. in. l. quociēs. ar. ↄtra. j. de preb. inter cetera. ⁊ in. c. dilectꝰ. et potius interpretāda eſt res vt valeat φ pereat. j. de verbo. ſig. abbate. ⁊ j. de priuil'. in hijs. itē ar. ↄtra xij. q. ij. ſi quos. ⁊ ff. de ↄtrahen. emp. cum tabernas. ff. de libe. legata. l. i. ⁊ l. non ſolū. in. §. i. ſic inſti. de adopti. in §. vltimo. ar. ↄtra pōt huic aſſignari. ſ. de elec. cum vinton. ſ ibidem ſoluitur. itē ar. ↄtra. ff. qḋ cum fal' tutore. l. i. in §. i. vbi dicitur φ licet vnus tutor auctoritatem ꝑſtet cum falſo tutore tamen tenet quod factum eſt. ſ illud ideo eſt nā licet plures ſint tutores tamen ſolꝰ adminiſtrare pōt. vt. C. de auct. ꝑſtanda. in. l. ſi. vel cum vnus tutor ſcit ſe ſolū tutorem eſſe ſimile eſt huic. vt. ff. de arbi. patiū. in fine. ⁊ j. de ſen. et re iud. c. ad ꝓbandum. item ar. φ dicatur vtile per inutil'. j. e. ſup queſtionū. §. ſi vero

quicquid fuerit queſtiōis.

¶ Idem ouentri et conches.

Cum ſuper abbatia monaſterij veſtri de conches inter vos et. R. quondam abbatem nr̄m fuiſſꝫ queſtio agitata demū ſuper ea ad lexioñ. epiſcopum et abbatem de becco noſtre litere fuerint deſti- nate et infra quamuis ſo lus abbas antequam ap- pellaretur ab eo iuxta for- mam literarum noſtrarū procedere potuiſſꝫ quia ta- men pro eo φ cum ipſo e- piſcopo interlocutus ē ap pellationem prius ab eodē epiſcopo interpoſitam nō tenuiſſe ḋ iure ſine ipo dū poſſꝫ et nollet negō inter- eſſe per conſequentiam cō feſſus eſt ſe non poſſe mā datum apoſtolicum adim plere nec ſue intentionis extitit ut ſine coniudice ſuo aliquid diffiniret ⁊ cum eo qui iam iudex eſſe deſierat aliquid ſuper predicto ne- gotio rite diſponere non valebat voluntate ac po-

teſtate ſibi mutuo aduer- ſantibus cum noluerit qḋ potuerit et qḋ uoluerit adi plē nequiuerit qḋ a duobꝫ factum fuerit effectum de iure non potuit obtinere.

¶ Idem arepo toll'.

Conſuluit nos. f. t. vtrum cum ad reci- piendos teſtes depoſitiōnes publicandas eorum vel ſē tentias ꝓferendam peremp- torie partes citaſſes et earꝫ altera ſe abſentat contuma- citer die data. an circa vlti mam ſaltem partem diei tibi ſit in negō procedendū vel in diem expectandū po tius ſubſequentem et ſi ex pectaueris vtrum contu- max iterum ſit citandꝰ cū non fuerit dies partibꝫ aſ ſignata proceſſum. ¶ Nos autem credimus diſting uendum utrum iuriſdictiō durꝫ poſt terminū peremp torium an expiret in illo ſi duret in diem alteram e quitate ſuadente poteris expectarē nec erit pars con tumax peremptorio elapſo

dio. iij. q. ij. in. c. vltimo. itē licet iudex poſſit partē ſniam inferendo termino ↄſtituto nō tamen pōt eidem parcere in expenſis et ſumptibꝫ alioqn tunc ipſe ſuo reſtituet expenſ. vt. C. de iud. in. l. ſanctimus. ſ. cū videtur φ etiam ḋ iure mero nō teneatur in diem expectare ſequentē vt. ff. de ver. ob. in. l. qui hoc āno. vel φ ſaltem in ſupma hora diei iu dicere valeat. vt. ij. q. vj. biduū. ⁊ hoc idē nam iudex matutino veſpere mane et me dię iudicare pōt. vt. ſ. aut. de iudicibꝫ. in. §. ſedebunt. in col'. vj. ſ. ↄtra videtur. ff. de origne iuris. l. ij. §. et qui. ↄ. vbi dicit φ incōgruum eſt vt iu dices in veſpere ſede ant ſtatur potꝰ au- tentice vel dicas φ nō eſt ↄtra nam dicitur ibidem φ incōgruū erat magiſtratibꝫ in hora veſptina in pu blico eſſe. ⁊ ita intē ſi fuerunt quinqꝫ vi ri qui cerā vſqꝫ in il la hora fungerentur ⁊ ſic potꝰ ↄcordat vnde vſqꝫ ad ſupmam horam. videlicet an te nochis tenebras iudex pōt ꝓcedere vt hic in fine dicit tamē honeſtum eſſꝫ iterum citare cum ad ſuperan dam maliciam tue ſic. j. de dolo et contu ma in. c. pue. ar. ff. ḋ iud. ⁊ poſt edictū. ¶ Terminum. peremp torium niſi terminuſ peremptorius ſtatu tus ſit ad ſniam au diendam nōn valet ſniam in abſentia ci- tatus pñs. vt. ff. quē ſen. ſine ap. reſcin. in §. et cum ex edicto. ar. contra. C. quō ⁊ quando iudex. l. ij. ſ. l. iſta loquitur cū iu dex partes in preſen cia ſua monuit vt cē to termino ↄparerēt ad ſniam audiendā et tūc ſi qua pārs non veniat reputa ↄtumax eſt et ſnaniq3 tenet ſ cet peremptorie non fuerit monita. alia lex loquitur quando abſens citatur per edictum in abſentia. ¶ Exequi. ꝑmo videtur φ in vltima die quo futurus priuatus eſt iudicare nō poſſit. vt. ff. de fer. prodie et. ff. de iuriſḋ. omni. iud. cum qui. ar. ↄtra. ff. de pe. in. l. ſi. ſed hic vl tima die ſue iuriſḋ tenetur iudicare vt hic patet. ¶ Inſtantia. i. po teſtas. ¶ Lucem. ſic. xviij. q. ij. pnicioſam vnde ꝑſumitur ↄtra illum qui occulte confert beneficia. j. vt ec. bene. vt noſtrum. ⁊ xxx. di. ana ſtaſius ⁊ lxxxj. di. clericis. ff. de ritu nupci. in l. palam. ⁊ melius in l. ſi. ff. de admini. tuto. nō exiſtimo. ⁊ tenebre apte ſūt ad fabricand falſm. ff. de ventre inſpici. l. i. in §. mulier. tranſactio bene pōt fieri de nocte. vt. C. de tranſac. nō minorem ⁊ teſtamentum. vt. ff. de teſta. ad teſtamentum. in §. vltimo. ¶ Incipiat. i. φ cum ad actus quidā ꝑpi ſunt fieri qualibet hora. ¶ Legal'. vt. ff. de fer. more romano. ¶ Tene bras quid ſi iudex ꝓceſſit in tenebris ad lumen candele vel ad cōt ſtat. ſtilis vel ſniam ꝓtulit nunquid valꝫ quod agitur credo φ va let ꝓceſſus licet nō debuit ꝓcedi dū tamen aliud nō impediat ⁊ pre cipue iudex honeſtus ſit cū hic non dicatur φ ſi ꝓceſſum fuerit non valeat. nam ⁊ multa nō debent facta tamen tenet ⁊ valent alij con tra forte. ¶ Tenebras. vt vigilēt homines ſurgūt de nocte latrōes.

¶ Onſuluit. depoſicōes. i. dicta ipſorꝫ teſtiū. ¶ Citandus. vbi de hꝭ. ſo. videbatur nam peremptorium fuiſſet tricium edictū vt iterꝫ non eſt ci tandus. vt. ff. de iud. ⁊ poſt peremptorium. ¶ Equitate. et equū eſt ⁊ honeſtū in diē alterum expectare nō ſtatim debet dici ↄtumax potuit quidem iuſtā cau ſam abſentie ⁊ ſic reuocabitur ſnia. vt. j. de re iud. cum bertoldus. nec etiaꝫ ꝑ tor feſtinare debet ad diſcernendum vt iubeat poſſidere. vt. ff. de dampno in fec. ſi finita. in §. ſi forte. nō tamen eſt neceſſarium niſi velit in diem illum ex- pectare. ¶ Citandum. ecce quāta pōtas datur iudici circa iudicia vt poſſit ↄtu macia parte in ꝑiudicium alterius. vt. C. quō et quando iudex. in. l. i. ⁊ ff. de ar bi. in. l. ſi cum dies. in §. ſi quis ex litigatoribꝫ. non enī quicquid iudicis pōtati permittitur iuris neceſſitati ſubijcitur. vt. ff. de iud. nec quicqḋ. ⁊ eſt ↄtra il-

¶ Peremptorij. ut. ff. de iud. l. nonnunq̄. et. j. de teſti. in fine. cum ex iu
ſtis. ¶ Coartare. ut. j. de app. reprehenſibilis. et. ij. q. vi. appellatore.
et. ff. de excuſ. tutorum. in. l. tantum. johannes.
Inſinuante familiarem. familiaritas enim iudicem repellit ſicut
et teſtem. ut. j. de teſti. in litis. nam familiaritatis affectio veritatem
impedire ſolet. ut. iij
q. v. accuſatores. pre
ſertim tota familia ip
ſius dn̄i recuſat.
C. ſi quacumq; pre
di poteſta. l. vna. ſi
tamen modica fami
liaritas nō nocet. ut
ff. de verbo. ſig. late
in. § amicos. et ſic
j. de app. ex inſinuati
one. et. j. ut lite non
ↄteſ. accedens. et. §.
de ſpe. ad hec. et. ff.
de parti. ut affinita
te. iſtud tamen adū
tas quod maior cauſa re
pellit iudicem quam te
ſtem. nam quelibet
conſanguinitas iudi
cem repellit. ut. j. de
app. poſtremo. ſed non
teſtem quod frater tene
teſtatur pro fratre. ut
j. de preſumpci. licet
et ſtatea nō inueni
prohibitum quod edictū
de teſti. eſt prohibito
rium. ut. ff. de teſti. l.
j. et hec ideo nam fa
cilius inueniunt plu
res iudices quam vnus
teſtis. ¶ Sine quo.
quod mandabatur quod ſi
nō omnes tu frater
epē cum illorum altero
in cauſa procedas tūc
cum alij non poſſunt
procedere ſine ipſo l
ſuo ſubdelegato. ut
j. e. c. quoniam. in §.
i. ¶ Officialis. et ita
timeri pōt ne trahat
in partem epi et ſit in
partem. ſ. ar. j. de eo
qui mit. in poſ. cau
rei ſer. cum ſicut. et. j
ut lite non ↄteſ. ac
cedens. ¶ Effectus.
ſic e in pate quod excep
ti. pōt propom poſt
litem ↄteſ. ſi de nouo
incipiat cōpetere. ſic
ff. de arbi. nō diſting
uimus. in § cum quid
ne. ff. de interroga.
ac. in. l. de etate. in
§ et cauſa. et. j. de re
ſti. in int. in. c. viſo.
¶ Merito. iſta cauſa
mouit dn̄um. R. ut
cauſam faceret alijs
ↄmitti ne pars adverſa propter ſuſpicionem huiuſmodi recuſaret illos iudi
ces et impetraret cauſam alijs ↄmitti coram quibus oportuiſſet eundem
R. poſtmodū litigare. et ita eſt ar. quod aliquis providere debet ea que ↄ
ipſū fieri poſſunt. ſic pro eo ar. ij. q. i. c. de perſona. in. v. et ne obia
tur. zc. ff. locati. ſi quis domum. in §. i. et. j. de pacti. c. i. ¶ Conſen
ſerit. pars adverſa. nam ipſe. R. coram eis cogitur litigare cum in
eos ↄſenſerit ſemel et ipſos impetrauit. ut. j. e. ſuper queſtionum. et. iij
. iiij. offeratur. et. iij. q. iij. in. § veniturus. videtur tamen quod etiam ipē

citanda niſi gratiam ei fece
rit benignitas iudicantis. ſi
aūt expiret niſi partes au
id noverit ſe tibi p̄ſentaue
rint ea hora qua ↄgrue vł
canonice poſſis procedere ad
exequendū id propter quod
eis legitime terminum per
emptoriū aſſignaſti extūc
exequi poteris quod inten
dis ne fruſtra iudicialis in
ſtātia euaneſcat. ¶ Ne ve
ro iudicium eccleſiaſticum ex
erceatur in tenebris que lux
ta teſtimonium veritatis q̄
male agit odit lucem. ¶ Li
cet etiā ſm̄ cōſuetudinem
et ↄſtitucōes legitimas mo
re romano dies a media
te noctis precedentis incipiat
et in medio noctis deſinat
ſubſequentis. vnde quod in
duabus dimidiatis nocti
bus agit̄ pinde ſanxit ha
bēdum legalis auctoritas
ac ſi in qualibet parte agit̄
lucis. ¶ Nos tamen perde
dicam horā ↄgruam intel
ligimus ex qua poſſis ante
noctis tenebras perficere quod
incibit. ¶ Porro diſcretus
iudex in aſſignacōe pemp
torij non debet iuriſdictōem
ſuā niſi neceſſitas exigat
arto coartare. ¶ Jo abbati
de bordellis et priori ſancti
Inſinuan ſepulcri
te. R. rectore ſancti
aldati ad aud. n. puenit quod
cum cauſam que ſuper iure
parochiali inter ipſum et tho
mam vertebatur vigorū epō
et diuidiabus ſuis a nobis
obtinuit delegari. poſtmo
dum licet fuerit in eadem q̄
ſtione proceſſum tractu tē
poris ante diffinitiue ſnīe
calculum idem epūs dictum
R. in familiarē admiſerit
ſine quo alij duo iudices
ſm̄ quod in nr̄is literis māda
batur in cauſa procedere nō
valebāt et alter ipſorum iu
dicum officialis eſt epi ſu
p̄dicti propter quod adver
ſe parti poterat ſuſpectus
haberi. vnde cum tam epūs
q̄ officialis eius p̄dict⁹ vt
pote quos idem. R. in iudi
ces poſtularet. et ipſe fa mi
liaris eorum poſtmodum eſt
effectus ab adverſa parte
merito poſſent recuſari deci
ſionem ipſius cauſe vr̄e pe
ritie diſcrecōi ↄmitti. Quo
circa. m. q. ſi eſt ita niſi poſt
q̄ eius familiaris eſt effe
ctus litigare ↄſenſerit co
ram illo in cauſa ſm̄ prio
rum ↄtinētiam litterarum ra
cione previa procedatis alio
quin partes ad priorum iudi
cum revertātur examen.
¶ J de poriſandi fridiam.
Querenti quid per cen
ſuram eccleſiaſticam
et infra. ſi vero delegat⁹ a
nobis excommunicet illum
qui rei iudicate parere con
tēpnit licet aliquibus videat̄

R. eos recuſare valeat ob nouam cauſam ſicut eius adverſarius. abſurdum
enim eſſet iudicium in vnam partem declinare et nō in alteram. ff. de arbi. ſi cum
dies. in. § ſi arbiter. in fine. et. ff. quod cuiuſq; vniu. l. i. et merito recuſari poſſunt
propter familiaritatem. ut. ff. de audi. tu. in. l. quod dicimus. in fine. et. ff. q̄ ad
ec. ↄfugi. l. ſi. et. iij. q. v. ↄſtituimus. ¶ Alioqui. i. ſi ↄſenſerit litigare poſt quam ſci
uit illum effectum fuiſſe fami
liarem. ut. ſ. e. gratum. et. j. de
teſti. cum veniſſet. et. ſ. de elec
cum inter can. et. ff. de iuriſd
omni. iud. eſt receptum. ¶ Re
uertant. iſtud eſt iuſtum ut ad
eum revertatur quam iniuſte di
miſit. ut. j. de ap. cum in eccl'a
et inſuper in expenſ adverſario
ↄdempnetur. j. de app. ut debi
tus. et. §. de ipſis autē. et ita
notaque ex noua cauſa ſuperueni
ente iudex recuſari pōt.
Querenti. et. j. ſub iſto. j.
ↄtinetur ps illius. j. de
verbo ſig. que incipit querenti
et dicatur ibi quid ↄtinetur p
cenſuram ec. ¶ Offī. ut. ſ. e. ſ
literis. et. ff. de re iud. l. l. iudex
et. j. de iud. ac ſi clerici. in fine
¶ Pareatur. cū effectu. ut. ſ. e
ſignificaſti. et. j. de cleri. non re
ſide. ¶ Equitatis. placet ſm̄ me
dia via dommo. et ar. ff. de ac
quiren. rerum domi. adeo. i. §.
cum quis vnde dn̄us. cum me
dia ſemp gaudebat ludere for
ma. maior enim medijs gracia re
bus ineſt. et illud medium te
nuere beati. ¶ Quadrimeſtre
in actione perſonali dantur q̄
tuor menſes reo cōdempnato
ad ſoluendum. C. de vſuris rei
iud. l. ij. et. iij. et ſi minus tem
pus dareūr ſuppletur a lege
ff. de re iud. l. iiij. in §. ſi quis
ar. ↄtra. j. de re iud. quod ad ↄ
ſultacōem et. ff. de re iud. l. ij.
vbi enim dicitur quod tempus
illud artari et elongari poteſt
a iudice. ſed tu intellige illud fie
ri cum cauſe ↄgnitione et iuſta
de cauſa al' non deberet artari
et in illa quod ad ↄſultationem
ſponte recepit terminum bre
uiorem in reali aūt actione ſta
tim ſiue reus dixerit ſe velle ſen
tencie parere. al' ſi non fuerit
appellatum poſt. x. dies ſenten
tencia debet execucōi demanda
ri. ut inſti. de offi. iud. in §. i. et
in criminali ſtatim mādanda
eſt ſnīa execucōi. ut ar. de pe
ni. l. in. § ſi eat. C. de penis. cum
res. quod tamē eſt verum ge
neraliter niſi in caſibus qui no
tantur. xj. q. iij. cum apud. et. j
ſiud tēpus quadrimeſtre dat
a tempore ſnīe late ſi non eſt
appellatū vel ſi eſt appellatū
a die ↄfirmationis ſentēcie. ut
C. de vſur rei iud. l. ij. et cōfeſ
ſus habet iſtud tempus a die ↄfeſ. ut. C. de ↄfeſ. certum. in § ſi. ſed ſi ↄfeſſus fue
rit de crimine non ſtatim demādatur ſentencia execucōi donec ↄtra ipſum cri
men pronunciatur ſed in vinculo detineri debet. ut. ff. de cuſto. et exhi. reo. in. l. ſi ↄ
feſſus. et. ij. q. i. nos in quemquam. ¶ Annuum. ſed quare non pōt ſuam iuriſdicōem
exequi poſt annū cum iudex ſemp teneatur tueri ſuam ſnīam ut. ff. ne vis fi. ei
qui in poſ. mit. l. i. nam iudex quantum ad futurum tēpus perficiat prebuerit. ut. ff.
ſer. vendi. e gi. et. l. harum ſed iſta. l. tantum loquitur de ordine iu. zc. alie due
loquūtur de ſeruitutib; que debentur in futurum. ſed hic loquit̄ de iudice del.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cuius iurisd. non est perpetua. sed infra certas metas temporis finitur. sm quod hic
dicit ¶ Sed pone quod post snam iudicis inquietat actorem nunquid prior del.
pot adhuc cognoscere et videtur p istam dec. quod sic cum iurisd. duret usque ad
annu quod non videtur possessionem adeptus qui eam statim amisit. ut. ff. de
acquiren. pos. l. no videtur. et ar. ff. de here. vel acq. vendi. l. ij. in. § puenisse.
et in. § illud. quod cum effectu di=
citur puenisse. ut ibidem. sed con
tra videtur quia finctus est suo
officio. s. e. in litteris. et. ff. de
re iud. l. iudex. et quia istud ad
ordinariu spectat. ut. j. de ap.
cu teneamur. item quod hic e no
ua iniuria et ideo noua inter=
pellacoe opus est. ff. de excep.
rei iud. l. si mat. in. § ij. pot di=
ci quod licet sit noua iniuria tam
est sequela precedentis unde
ad eum spectat. ar. ff. de insti.
aciumqz. in. § pl. alt em delu=
soria videntur edicta iudicum
ff. ne quid in loco pu. l. si. et. j
de matri. cotrac. cotra interdic.
ec. c. i. et satis videtur quod saltē
usque ad annu cpescere valeat
cotradictores et qui no paciun
tur illum quiete possidere exco
municando illos etiam gene=
raliter sed non assumendo aliq
cognitionem ulterius ad iudice
em del spectant que accidunt
ante snam sed post snam nul=
lam cognitionem assumere de=
bet cum iam no habeat nisi me
ram execucoem unde no vale
ret si tanq iudex cognoscere
vellet. C. de execu. rei iud. in. l.
si ut proponis. ea vero que acci
dunt post snam ad ordinariu
spectant quod non agitur ex pri
ma causa sed potius ex noua.
¶ Contestacoem. videtur quod si
iudex del ante litis ctes. exco=
icet aliquem pro cotumacia quod
post annum illum non possit
absoluere. sed ctra. j. de offi. ord.
pastoral. ubi successor in one=
re et honore absoluit unde iudex
iam cepit exercere suam iurisd.
unde perpetua est. ut. j. e. licet. et
ita post annu pot absoluere et
etiam quandocumqz. quod ecclesia
nulli claudit suum gremiu. ut
C. de summa trini. in. l. fi. ar. quod
post annu no pot absolui. ut
xj. q. iij. rursus. et. c. quicumqz.
so. dico quod post annu illum absoluere pot et etiam in causa pcedere quando cu
ille fuerit absolutus et quod dicit hic quod post annum illum non pot absoluere in
tellige de eo qui excoicatus fuit post snam diffinitiuam cui no parebat unde
fuit excoicatus iste tal post annu no potest absolui ab eodem quod in totum iu=
risdictio expirauit et quo ad execucoem sed ubi quis excoicatur ante litem ctes.
semp absolui pot quod iurisdco durat usque ad snam latam et execucoi demanda
tam infra an. post snam. et ista tra sic intelligitur et si aliquis cotumax est q
cuenitur actione reali tunc actor debet mitti in pos. rei petite cau. rei ser. et si co
tumax veniat infra an. a tpore interlocutoie late recuperat pos. post annum
no recuperat. et eodem modo iudex del. usque ad annum pot suam snam execu
cioni demadare postea vero no potest et in hec attenditur ista similitudo. jo.

Sup questionum nram que. j. sequitur et incipit licet in cui. zc. et etiam
cpenditur usque ad illum § nos aut. ¶ Consultacoi. que est. s. e. cum te co
sulente. et. j. ponitur statim. s. ibidem. si sup causa. zc. usque ibi nos autem statui=
mus. ¶ Derogatur. pmo corrigit quod interpretatur. ut. ff. ad trebell. l. i. in. § q
operas. ¶ Sndet. s. e. cum te csulente. ¶ Interposita s. ad dominu papam.
¶ Prouocacois. hoc em ideo dicit quod nullus cmittere pot causam app. remota ni
si solus princeps quod est priuilegium pricipis. ut. ff. quibo non licet app. l. i. in
fine. ¶ Quicumqz. § si ordinarius delegat aliquem articulu cause alicui tūc
ab eo non pot appellari quod est verum si de csensu paciu fuerit datus. ut. ff.

quod suo sit functus officio ut
lis ulterius no habeat ex
delegata sibi iurisdictione
processum alij autē dicunt
quod iurisdictio eius duret do=
nec sentencie pcat ut inte
rim absoluere possit parere
volentem ¶ Nos tamen p
equitatis tramitem incede
tes. p. auc. statuimus ut
delegatus a nobis non so
lu usqz ad quadrimestre
tempus quo ad soluendu
debitum a lege reo cocedi
tur sed usqz ad integrum
annum iurisdictionez sibi
conmissam ad exequendu
sentēciam valeat exercere
sicut obseruatur in illo q
ante lit. contest. cotumax
inuenitur ¶ Item cant. ar.

Super questio cpo
num articulis de qui
bus nos consulere voluisti
t. R. quod per constitucoem
nostram consultacionem
alex. pp. nullatenus deroga
tur sed illa per istam exponi
tur pmo in ista verius iura
que in illa fuerat ptermis
sa supplent. Ipse naqz. R.;

quod si super causam que ali
cui ex. ap. delegacione con
mittitur a personis ecclesi=
asticis vni uel pluribus qui
bus delegatus ut pcat la=
boribus parcium et expen
sis cause cogniciones ipsius
et testium examinacionez
sentencia sibi reseruata co=
mittat appello fuerit inter
posita huius appellacionis
intuitu causam indiffini=
tam relinquere no teneat
¶ Nos autem statuimus
quod licet is cui causa conmit
titur. ap. re. non possit eam
alijs sine prouocacionis ob=
staculo delegare si tamen
delegatus a nobis vel iu=
dex quicumqz no tam cog
nitorem quam executorem ad
aliquem certu articulum
que piam deputauerit ab
eo nisi modum excedat no
liceat appellari dummodo
de parcium deputetur vel
recipiatur assensu quod si
delegatus a nobis vel lit.
exordium vel cause finem
ne dum totum negocium
ci duxerit conmittendum

de app. in. l. csensu. ¶ Quam execucoez. executorem em de pprie q rem
iudicatam ducit ad effectum. ut. C. de execu. rei iud. si ut proponis. et
executor iudicis partem no habet quoniam iurisdictiones in aliquem no
debet sibi vendicare. hic autem impprie dicitur qui aliquem certu ar
ticulum examinat et de eo cognoscit et ideo premisit no tam cognito
rem quam executorem. depu
ta de aliqua excep=
one. s. verum testis ad
mittendus sit vel de
aliq consimili ita quod
nullam iurisdictionem
habeat sed tantum ex
equatur mandatum
quod cidem iniunctu
est et siquidem dubi
um fuerit referre de
bet delegato et a ta
li non appellatur ni
si modum in exeqn
do excedat. ut dicit
hic et posset forte dici
quod talis audiuit iur
dictionem et etiam
cohercoem habet. ut
j. e. ex litteris. et ita
non possit appellari
ab eodem nisi modu
excedat tamē hodie
nullus pot appellare
ipso iure nisi grauet
qualiscumqz sit iudex
et in quocumqz articu
lo pot appellari ab
eo cui cmissa est iu
risdictio cum cognici
one si aliquam par
tem grauauerit. j. de
app. ut debitus. et in
hoc aut nichil dicit
quod dicit app. remota.
¶ Dummodo. ad istud
pposit ista dubitacio
a contrario sensu quod si
dicatur quod non pote
rit recusari tanq su
spectus nisi ex noua
causa. ut. s. e. c. insinu
ante. ¶ Exordiu. ex
ordium litis appella
ri pot. quo ad perpeti
andum ipsum cita
cio. ut. s. e. c. grauum. et
j. e. licet. et. j. de offi.
legati. in. c. vltimo. et
C. de pscri. xxx. vel. xl.
an. sicut in rem vel quo ad faciendam rem litigiosam oblatio libelli
reo insinuata. ut. C. de litig. i aut. litigiosa. pprie vero exordium li
tis est litis ctes. tunc em prestatur sacramentum de calupnia. ut. j. de
iura. calump. cum causam. quod tamen fieri debet in exordio litis. ut. C.
de iura. calump. cum iudices et ex tuc tenetur de fructibus etiam bo
ne fidei possessor. ut. C. de rei vend. in. l. certum. ¶ Finem. i. cognitio
cum calculo sne que imponit finem cause. ut. ff. de arbi. dicam autem
¶ Prouocetur. si grauatur al no appellatur hodie. j. de app. c. ut de
bitus. ¶ Per iudicem. ex hoc em pbat quod is cui cmittitur litis ctes
et cause decisio iudex est et ab eo pot appellari. ¶ Diuisim. i. vnam p
tem vni et alteram alteri. ¶ Delegare. nisi causa criminalis sit que si
delegatur. ut ar. ix. q. iij. saluo. ubi dicitur in cspectu omniu. zc. lic
aut a principe delegari possit. ut. xxiij. q. iij. istud. et. ff. de leg. l. iij.
in § stem duius. vel nisi sit iudex app. qui sm. l. ini delegare pot. ut. C
de iud. in aut. ad hec. secus est sm canon de quo aut mencio fit hic.
cui derogatur per istam dec. saltem quantum ad nos quantum ad hoc. na
del. quicumqz sit vel cause principalis seu appell. potest cmittere sm
tenorem illius dec. ¶ In. prin. istud obtinet sm. l. ut iudex coram se
faciat litem ctestari et per se ferat snam media vero cmittat cancelli
arijs suis. item semel tantum audiat negocium in medio in auten. ut

deſinet. non inueni. ſꝫ credit. ꝯ. ſ. illud. ⁊ in ꝯ. ſequenti. in coll. ij. vt p. in auc. de exhiben. reis. in ꝯ. ſi vero. i coll. v. ⁊ C. de iud. in auc. ad hec. tamen ſm canones aliter vt hic dicitur. Jtem ſm l. tantum ſuis conſiliarijs committit examinacõem iudex. vt in dicta auc. ad h. et in auc. de iud. in ꝯ. ſi quis auc. coll. vj. ſm canones cõmittit cuicũꝗ vult. vt. j. e. paſtoralis. ¶ Ab eo. ſ. cui pꝛincipium vel finem committit ſm ꝙ determinatur cuicumꝗ vult. i. quãdoꝗ ad dominũ papam ⁊ quãdoꝗ ad ipſum del. põt appellari. ¶ Aſſenſu. ⁊ iõ poſtea nõ poteſt recuſari. ſemel enim iudex electus nõ poteſt recuſari. vt. ſ. e. inſinuante. et. iij. q. iij. offeratur. ⁊ xxxij. q. v. hoꝛrendus. tam en bene poſſum ab eo appellare. vt. ff. de app. ex conſenſu. et. C. qui ſatiſ da. cogun. arbitrio licet ſit ar. contra j. de re iud. cauſam ꝗ tamen non eſt contra ꝙ ibi fuit appellatũ ⁊ ꝙ dicit ibi in confirmacõe ſentẽcie ꝙ eciam d̃ communi conſenſu cauſa commiſſa fuit illa eciã non fuit cauſa ꝗre ſnia confirmata fuit. ſꝫ quia appellans nõ pꝛobauit ꝙ ſentẽcia iniqua fuiſſ. jtẽ contra. ij. q. vj. a iudicibus. ſed illud loquitur de arbi. compꝛomiſſarijs a quibꝰ nõ appellatur. vt. C. de arbi. l. i. jtẽ nota ar. ꝙ aſſeſſoꝛ qui pꝛincipat in examinacione cauſe et in ſnijs. ff. de offi. aſſeſſo. l. i. ꝙ de communi conſenſu parcium eſt eligendus. ar. hic ⁊. ij. q. vj. placuit. ⁊. xj. q. j. c. ij. ſed ſi ptes nõ conueniant tunc iudex eligat nõ ſuſpectũ. vt. j. de app. cum ſpeciali. et. j. in. c. pꝛimõ. in fine. ⁊ illum tñc ptes inuite recipiant ꝙ iudicium redditur in inuitũ. vt. ff. de verbo. ob. in c. ſtipulacionem ꝯ. i. ¶ Transfert totam nõ tamen iudicis dandi licẽciã ꝯmittere põt licet illud ſit de iuriſdictione. vt. ff. de iuriſ. om. iu. l. ij. in fine. ⁊ hec ideo ꝙ illam nõ habet ex cõmiſſione ſꝫ a lege. vt C. de iud. a iudice. j. e. paſtoral. in. i. ſſ. ⁊. e. quoniam. vñ. de in aliũ non põt eam transferre et ſic iſtud ſaltem nõ transferre in alium nã ſi iſtud poſſ tunc ſub del. poſſet alium delegare qđ tamen eſſe nõ poteſt. ut. j. de app. cum cauſam. pꝛeterea qualiter põt ſe abdicare iuriſd. ſaltem ſine eius licencia a quo eã habet. vt. ff. de offi. pꝛocon. l. ſolent in ꝯ. i. cum teneatur exequi mandatũ illius eciã ſi ſit per quem dixit vt. xix. di. in memoriam. ⁊. c. di. contra moꝛem. licet eñ iudex cõmittat totam cauſam alicui nichilominus retinet iuriſdcõem licet alius exercicium habeat illius cauſe. vt. ff. de offi. eius cui manda. eſt iuriſd. l. i. ꝯ. mer. ⁊. ff. de iuriſd. omni. iud. l. more. et in. l. i. ꝗ eciam reuocare poteſt quãdo vult. vt. ff. de iud. iudicium ſoluitur. dicas ꝙ omnes ille. l. que dicũt ꝙ non põt a ſe iuriſdictionem abdicare et eciam ꝓpꝛie ad hoc inducte intelligũtur de iudicibus ord. nam illi poſſunt quãdocumꝗ reuocare eciam ſi totam eam cõmittant. ſꝫ in del. ſecus cũ nil ꝓpꝛium habeat ſꝫ eius qui mãdauit. ff. de offi. eius cui manda. eſt iu

ab ipſo tãquã a iudice licite pꝛouocet. cum eciam lis ante iudicẽ debeat cõteſtari et cauſa per iudicem diffiniri. ¶ Intencionis ergo noſtre fuit ſicut ex tenoꝛe conſtitucõis pmiſſe põt liquido deprehendi ꝙ vt iudicialis auctoritas libertꝰ valeat exerceri delegatꝰ a nobis licite poſſit et pꝛincipium et medium ⁊ finẽ cauſe ſibi commiſiſſe non ſolũ coniunctim ſed eciam diuiſim alij delegare nõ obſtãte qđ dicitur ꝙ iudex debet cognoſcere per ſeipſum in pꝛincipio in medio ⁊ in fine cum pꝛobacio anteꝗ̃ ferat ſentenciam vniuerſa que acta ſunt in iudicio inueſtigare debeat diligenter ¶ Verumtamen cum totã cauſam cõmittat alicui uel pꝛincipium aut finẽ ipſius ab eo tamquam a iudice poteſt licite pꝛouocari. ¶ Cũ autem alicui medium tantum committit ab ipõ tamquam ab auditoꝛe pꝛouocari non poteſt niſi mãdati fines excedat vel merito ſit ſuſpectus vnde non valeat recuſari pꝛout ſtatuimus vt de parcium detur vel recipiat aſſenſu ¶ Poꝛro cum delegatus a nobis iuriſdictionẽ ſuam in alium tranſtulerit totam ſi fuerit appellandum nõ ad eum ſꝫ ad nos appellari debebit. Cum autẽ aliquid de iuriſdictione ſibi reſeruat ſi cauſa ei ſit ap. re. cõmiſſa non ad nos ſed ad eum d̃ iure poterit appellari vnde ſi foꝛſitan appellet ab eo cui medium cauſe cõmittit ſiue cognitoꝛ aut executoꝛ dicatur vel ꝙ meliꝰ eſt auditoꝛ pro eo nĩ ꝙ mandati fines excedat vel merito ſit ſuſpectꝰ nichilominus tamẽ delegatus a nobis iuxta conſultacionẽ pꝛemiſſã cauſã poterit diffinire vt parcatur parciũ laboribus et expẽſis ¶ Eũ vero quẽ delegatus a nobis deputauit auditoꝛem neutra parcium poterit recuſare niſi coram eo iuſtã

iuriſd. in l. quecumꝗ. in ꝯ. qui mãdat. ⁊ ideo nichil reſeruat ſi totam iuriſdicõem committit. ¶ Sed nũquid del. poteſt committere totam cauſam retenta ſibi execucõe ſentencie ſatis videtur ꝙ poſſit ꝙ iſtđ eſt de ſua iuriſdictione ſꝫ tunc ad eũ nõ poſſit appellari ꝙ nil iuriſdcõis habet quantum ad cognicõem ſed ſolam execucõem. vnde ulterius ptes iud. non poſſ aſſumere. vt. C. de execu. rei iud. in l. ſi vt pꝛoponis. ⁊ dixit ꝙ nõ poteſt nã ſi mandato deſinit eſſe iudex. ſꝫ tamen illa non videtur eſſe racio qm ille non ſentẽciat ⁊ quantum ad execucionẽ durat iuriſdictio. vt. j. e. paſtoralis. ¶ Ad eum. lex indiſtincte dicit ꝙ ſi del. iudex cõmittit alij cauſam ad eum eſt appellãdum. vt. C. qui ꝓ ſua iuriſd. l. et a. illa intelligitur ſm iſtã vel eciam aliter ſm. l. jtem ar. contra videtur. ff. quis et a quo l. i. in fine. vbi dicit ꝙ ſi iudex delegatus alij cauſã delegat et ab illo vltimo appellatur ſi appellabit ad ipſum qui dona uit ſꝫ ad iudicem illius qui dedit illum a quo appellatur. ⁊ ita contradicit huic qui dicit nõ ad nos. intellige illã ſm iſtã vt dictum eſt de alia ꝙ in totum cõmiſit. et ita concoꝛdat huic quando totum cõmiſit. C. qui pro ſua iuriſd. vel aliud ſm. l. ¶ Auditoꝛ. talis dicitur habere nocõem. i. cognicionem quã iuriſdcõem. vt. ff. de re iud. ꝯ. tot ait. in pꝛin. ¶ Pꝛemiſſam. ſ. aleꝗ. que ponitur in pꝛi. v. ꝙ ſi ſuper cauſa. ⁊ iſtud interpretatur quo caſu illa intelligitur. ¶ Coꝛã eo. i. coꝛam del. a domino pp. ⁊ in iſto caſu cauſa ſuſpicõis non pꝛobatur coꝛã arbitris cum al. generali ſit ꝙ cauſa ſuſpicõis debet coꝛam arbitris pꝛobari. j. de app. ſecundo requiris. ⁊. c. cum ſpali. jdem credo et ſi oꝛdinarius cauſam delegat. vt. j. e. ſuſpicõis ¶ Vices. nã ſimpliciter vices ſuas committens totum videtur cõmiſiſſe. j. de iure patro. ex litis. et j. de donac. paſtoral. ⁊ ex. ar. ff. de tut. l. ij. in fi. ff. de excu. tuto. l. ij. ⁊ ex. j. e. venerabili. vbi iſtđ eſt expꝛeſſum quia functus eſt ſuo officio vices ſuas eidem cõmittendo. vt ibi dicit. ¶ App. re. maxime ꝙ idem eſt ⁊ ſi non ſit remota. ꝙ in vtroꝗ caſu ad eum et nõ ad pp. appellatur. ⁊ ꝙ ipſo iure hodie remota eſt ante ſnia. vt j. de app. vt debitus ¶ Procedere. nõ habet locum hodie hoc qđ dicit non põt app. remota procedere nam ipſo iure remota eſt app. j. e. vt debitus. ⁊ ita nõ ꝓpter hoc videatur iuriſd. illius qui recepit cõmiſſionem a del. Nã et ſic vulneratur ſua iuriſd. per alterius cõmiſſionem releuatur ipſo iure vt eciam ab illo non appelletur niſi grauaretur per illam decẽ. vt debitus. ¶ Delegare. iſtđ eciã non poteſt cum ſit del. ab alio ꝗ̃ a pꝛincipe. vt. j. de app. cum cauſam. ff. de offi. pꝛocon. l. ⁊. C. de iud. a iudice. niſi vbi del. eſt ad vniuerſitatem cauſarum. vt. ff. de iud. cum pꝛetor. in ꝯ. i. et. ff. quis et a quo. ap. l. i. in ꝯ. i. ar. contra. j. de re iud. cum bertoldus. ſi tamen illa nõ tenet in hoc pꝛocedere. pꝛedictã. j. d̃ app. cũ cauſã. Jtem tu habes hic ꝙ minus dignum trahit ad ſe magis dignum. ar. ſ. de tẽ. oꝛd. in. c. literas. ⁊. ſ. e. ſuper. et ar. contra. j. de con. ec. vel al. quod in dubijs. ⁊. j. de celebra. miſ. cum marthe. j. d̃. pꝛeterea põt dici. et. C. de peti. heredi. in l. hereditas. et. xiij. q. ij. nõ eſtimemus. et. ff. de ſolu. in. l. ſi alieni. et. C. de ap. l. papinus. in ꝯ. vltimo. Jtem tu habes ꝙ cum res tranſit de vna pſona ad aliam nõ tamen tranſit cum pꝛiuilegio ſuo vel cauſa ſua ſeu honoꝛe. ſic. xij. q. ij. qui manumittuntur. ar. contra. xxj. q. i. ſi quis laicus. ⁊. j. de pig. ex literis. ſic eciã quãdoꝗ aliquod iuueſt inefficax vnde et ſi ipſe mandet ius illud tempoꝛe eſt efficax apud illum. vt. ſ. de elec. ſuffraganeis. ⁊. ff. de nouacio. in. l. doli mali.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

Ambo. hic aūt patet ex iſto .§. qꝫ quando in cōmiſſione dicitur qꝫ ſi ambo in cauſa procedere non poterint alter nichilominus in cauſa procedat. qꝫ autem ille qui non pōt intereſſe ſuas vices alij cōmittere poſſit ſiue ſit appoſita illa clauſula qꝫ ſi ambo vel qꝫ ſi non omnes. ꝛc. ſiue nō apponatur iudex ſemp cōmittere poteſt vices ſuas cum hēat iſtud a l. j. in. c. primo. et .j. de app. cum cauſam. ꝛ de iud. a iudice. ¶ Hic conſueuit iſtud queri. vtrū cōiudices teneant admittere delegatum a cōiudice ſuo qui nō poteſt intereſſe et videtur qꝫ nō qꝛ non extat cōditio .j. e. coram. ꝛ ibi iſtam queſtionem explicabimus. ſꝫ illud queritur vtrum inuitis ptibus iudex poſſit alij cauſaꝫ delegare vnqꝫ cum iſtud a. l. habeat vt dicunt iura predicta. ꝛ .j. e. qm̄. ꝛ ita nulli iniuriam facit qui vtit iure ſuo. vt. ſ. de elec. cum eccla vulterana. ¶ Sed queritur vtrum del. poſtqꝫ vices ſuas cōmiſit in totū an poſſit reuocare poſtea. ꝛ videtur qꝫ ſic naꝫ iudicium ſoluitur vetante eo qui iudicare iuſſit. vt ff. de iud. iudicium. dicas qꝫ ſi ille ſuſcepit ſubdelegationem non pōt reuocare poſtea. vt .j. e. c. vej. ſi vero non vult ſuſcipere tunc poſſꝫ nichilominus poſtea procedere verba enī ſūt intelligenda cum effectu. vt .j. de cleri. non reſiden. c. relatum. et ff. qꝫ quiſꝫ iuris. l. i. in .§. hec autem verba. ſꝫ antequā cōſtet de voluntate eam non pōt reuocare qꝫ cumqꝫ tu dicas rem integram quilibet cōpellere valeat cōmittentem qꝛ licet iuriſd. quo ad executionē remanſerit iuriſdictionem cognitionis ipſe reuocare poſſit. ſicut cōtingit in ſnīa diffinitiua. Ordinarius enī qn̄cumqꝫ reuocare iuriſdictionem in quo caſu illa lex iudiciū intelligitur. ff. de offi. procon. ſolent. in .§. i. ſꝫ ſi partem iuriſd. delegate ſibi retinuit pōt reuocare. vt ſ. e. in .§. porro. ꝛ p. l. predictā iudicium ſoluitur. ¶ Sed pone qꝫ vnus delegatorū cōmittat ſuo cōſocio ptē iuriſd. ſi ipſe ptem grauauerit ad quem appellabit ad condel. non qꝛ par ē illi et de pari ad parem nō appellatur. ff. de ap. l. i. et .ij. q. vj in. c. illo videlicet. nec etiam cōſocius appellatū eſt cognoſcere poſſꝫ primo ſi iſtud vellet eo ipſo iuriſdictionem. vt. ſ. e. cum ſup. ar. cōtra ff. quando app. ſit. l. i in .§. ſi preſes. ꝛ in .§. precer. vbi appellatur ab ord. et preſide ad eūdem pſidem tantum. ar. xvij. di. in. c. multis. ibi enī appellatur a metropol. ad cōpl. in quo ipſe debet intereſſe. ꝛ ita in iſto caſu appellabitur ab eo ad ipſū condel. quidā dicunt qꝫ bene valet appellatio ad ipſum cōdel. ar. iſtius .§. per cōtrarium ſenſuꝫ et idem eſt ſi vnus cōmittit alij a ſuo cōiudice nam ſi tūc appelletur ab eis erit appellandum ad ipſum cōdel. tamen contrarium credo qꝫ in nullo iſtoꝝ caſuum ſit aliter appellandum. ſꝫ ſi enim vnus velleꝫ cōfirmare qꝫ fecit ꝛ alter conꝫ caſſare nichil eſſꝫ. dico ergo qꝫ ad ſuperiorē in talibꝫ eſt appellandum. vt. ſ. e. c. in .§. porro. ꝛ qꝫ dicit. ſ. non ad nos ſꝫ ad eum eſt appellandum. intelligēdum eſt quando vnus ſolus eſt iudex. vel etiam ſi plures eſſent et omnes cōmitterent alij vel vni ſoli retenta ſibi pte iuriſdictōis vices ſuas. al̄ enī qualitercūqꝫ permittas ſemp erit ad papam appellandum quicquid alij dicant ꝛ iſtud idem dicit lauren. propter rōnes premiſſas. jo. ¶ Vlus ergo cōcludit ex pmiſſis que precedunt .§. primum. in. v. vnde ſi forſan. ex illo. v. quem vero. ꝛ in .§. ſi vero. ꝛ ar. a toto in quātitate. ſic .j. in. c. primo .§. i. et .ix. q. iij. cum ſimus. ¶ Grauamine et reuera grauamine. nam periculoſum eſt ſub iudice ſuſpecto litigare. vt .iij. q. v. c. quia ſuſpecti. ꝛ. ſ. de app. cū ſpeciali. vnde quicquid fit cōtra app. legitimaꝫ debet in irritum reuocari. vt. ſ. e. cum cauſam. ꝛ hic in fine.

cauſam recuſatōis oſtēderit. Si vero duo ſint a principe delegati et vnus cōmittit vices ſuas alteri ille non pōt appel. re. procedere nec cauſam alij delegare quāuis in cōmiſſione facta duobus cōtineatur expreſſum vt app. re. alter poſſit procedere ſine reliquo ſi non poſſint ambo pariter intereſſe. quia qð poteſt ex ſola iuriſdcōe ſibi a principe delegata nō pōt cum iuriſdictione ſibi a condelegato cōmiſſa. vñ ſi ab eo fuerit appellatū licet aliquibꝫ viſum fuerit qꝫ ad cōdelegatum valeat appellari. nobis tamen videtur qꝫ ad primum duntaxat appellandum eſt delegantem propter racōem ſuperius aſſignatā etc. ¶ Eius ergo appellatio de quo tua .f. nobis ſcripſit ſi noſtre conſtitucōis occaſione ad noſtram audienciam appellauit pro eo qꝫ delegatus a nobis reſeruata ſibi diffinitiua ſentencia audiam cauſe cōmiſit quibuſdam qui de ipſius aſſenſu nec dati ſūt nec recepti niſi cōtra eos iuſtam cauſam recuſacōis oſtenderit vel paratus fuerit oſtendere coram iudice delegato nō debuit impedire quominus procederent auditores qui etiam ſi tanqꝫ ſuſpecti fuiſſent merito recuſati delegatus tamen a nobis nichilominus potuiſſꝫ ſublata appellatione diffinitiuam cauſam expedire iudicialiter. Quod ſi iuſtam recuſationis cauſam noluerit admittere delegatus ſed coram ſuſpectis eum audire cogebat a tali grauamine licite potuit ad noſtraꝫ audienciam appellare. quia quicquid poſt app. huiuſmodi preſumptum eſt pſencium literis iudicari debet irrituꝫ et inane. ¶ Ide epō clien.

Paſtoralis officij ꝛ infra. Conſulē. tue duximus rñdendum qꝫ cum ð legato a principe iuriſdcō dandi iudicem a lege ſit cōceſſa dummodo ipē ſeipſū exonerare malicioſe non

Paſtoralis. cōcessa. vt. C. de iud. a iudice. ꝛ .j. de app. cum glo. ¶ Seipſam exonerare. nō enī videtur qꝫ iudex cauſam cōmittere poſſit niſi cum iuſta de cauſa impeditus non pōt intereſſe. vt. ſ. e. ſi pro debilitate. et. ſ. de ſptis. ſuſcitatus. C. de peda. iud. l. ij. et. ff. de iud. l. ſi. ar. .j. de teſti. in nomine domini. qð tamen nō eſt veꝝ cum de iuris beneficio iſtud habeat vices ſuas cōmittere pōt. vt ff. de offi. eius cui mada. eſt iuriſdictio. l. i. et. ſ. in. c. primo. ¶ Sed nūquid ſtatim credendum eſt iudici cum ſcribat ſe nō poſſe intereſſe non videtur niſi de hoc cōſtet. vt. ſ. in. c. prudentiam. in .j. .§. ſi enī paſſim cuilibet iudici crederetur tunc quilibet ſe poſſet exonerare cū vellꝫ. ar. ff. de vacci mu. l. i. et. l. cum pretor. ar. cōtra .j. de re iud. cum ſuper. non eſt preſumēdum qꝫ iudex malicioſe cām cōmittit. dubia enim in meliorem ptem debemus interpretari. .j. de regul. iuris. qð infimus. ꝛ in. c. eſtote. ff. de regul. iuris ſemp in dubijs. et de quolibet pſumendū eſt bonum niſi cōtrarium appareat. vt. ſ. de ſcrutin. c. pno. et .j. de preſump. dudum et ſi quis dicat hoc in fraudem factum illud tenetur pbare ff. de pbat. quotiens. in .§. qui dolum. ¶ Re mittentem. ſic patet qꝫ aliquis inuitus ē cōpellendus iudicium ſuſcipere videbat hominem alterius fori. vt C. qui pro ſua iuriſd. l. vnica circa finem. et ff. de mun. et hon. in l. munerum .§. iudicandi neceſſitas. niſi aduocatus qui non pōt cogi alibi qꝫ in ſuo foro iudicium ſuſcipe. C. de aduo. diuerſo. iudo. .j. l. ſancimus in fine. et hec in del. a principe. ſꝫ ordinarius nō pōt cogere hominem alterius fori. ff. de iuriſd. omni. iud. l. ſi. et. ff. de iudic. et cuia. da. ab hys. l. i. et .iij. et .j. de offi. ord. paſtoral. ſꝫ nemo pōt cogi vt arbitrium ſuſcipiat. vt. ff. de arbi. l. iij. .§. i. ſed tamē poſtqꝫ ſuſcipit cōpelli debet vt in dicto .§. ¶ Cohercionem. iuriſdcō enim ſine cohertione nulla eſt. ff. de offi. eius qui manda. eſt iuriſdcō. l. ſi. et .j. in. c. primo. verūptamen verbum cohercendi maiorem cōtinet animaduerſionem. vt ff de offi. procon. l. meminiſſe. in. ſi. ar. l. poſt illam meminiſſe primo qui delegat precipit vt. C. qui pro ſua iuriſd. l. vna. in principio ꝛ preceptum neceſſitatē habet. xj. q. i. quod debetur inuitus enī qui delegatur. ar. ff. de mun. et honoꝝ. in. l. munerū. in .§. iudicandi. et. C. de aduo. diū. iud. in. l. ſancimus. ¶ Superioribꝫ deputa in dignitate cōſtitutis vt. ſ. e. ſane. et. l. di. cōtumaces et .xlv. di. cum beatus. ꝛ .j. de maioꝝ. et obe. in. c. per tuas. ꝛ .ij. q. vij. quiſquis. ¶ Diſcretione que eſt mater omniū virtutum. vt. ſ. de offi. cuſtod. c. i. ꝛ .i. q. v. preceptum. ¶ Punire. vt. ſ. in .§. primo et. ſ. e. ſane. ¶ Scienciam certā ſcienciaꝫ intelligo vt ſi in literis app. mētio ð proceſſu fiat ipſius cauſe et de appellacōe interpoſita et ð exceptione propoſita ꝛ iſtud eſt verum quā a grauamine ante ſentenciam appellatur. vt .j. de app. vt

debitis· et sic a sententia diffinitiua appellatur· tunc ibidem non est necesse dicere nisi appello ab iniqua sententia a tali iudice lata ⁊ de tali app· mentio hic fit. ¶ Discussa· videlicet confirmatione vel cassatione. Si pone quod iudices app· pronunciauerunt male fuisse appellatum· ⁊ sic confirmauerunt sententiam latam quero quis mandabit sententiam executioni vtrum primi iudices vel secundi· quidam dicit quod primi sumentes ar· ex illa sa· cra sumentes interim executio sententie suspendatur ar· sed videtur quod eorum iurisdictio sit reuocata ex eo quod dicit iurisdictionem priorum iudicum reuocature videtur· ar· C· de epis· aud· si quis litigium· ⁊ ideo melius videtur quod secundi iudices eam debeant executioni demandare vt dicit· et quod secundi istud facere debeant videtur nam si iudices app· sententiam confirmarent vltimo dicendum a tempore app· tunc patet quod primi iudices non possunt eam postea demandare executioni cum sua iurisdictio quo ad omnia expirauerit· vt· s· e· c· querenti· sicut nos videmus quod iudices app· ante diffinitiuam sententiam si pronunciant app· legitimam procedunt postea in principali vt· j· de app· vt debitus· ⁊ c· cum in eccl'a et· C· de rebus credi· generaliter· in §· et si iudex· sic etiam dicendum est quod illi qui confirmant sententiam diffinitiuam debent facere quod superest ad faciendum. si siue primi siue etiam secundi istud faciant non tamen refert quo ad effectum sententie si tamen primus iudex fuit ordinarius satis potest dici quod exequatur suam sententiam cum tamen sua iurisdictio sit perpetua· sed videtur quod iudex secundus eam potius exequi debeat quam ex secunda sententia agitur pro actionem in factum ⁊ non ex prima vt notatur· j· e· c· coram· et ideo potius secundus quam primus debet exequi· ¶ Officium· ar· a toto in contrarium· ar· s· e· in· c· primo· in §· eius ergo· ⁊ · xj· q· iij· cum similibus in prin· ¶ Scias ad intelligentiam eius quod hic dicitur nota quod est executio mera et est executio mixta· dicitur autem mera executio cum presentibus partibus cognitum est de causa ab aliquo ⁊ tunc ille mandat alicui vt suam sententiam exequatur talis executor non debet audire exceptiones· ⁊ de tali executore loquitur hic· ⁊· C· de execu· rei iud· in l· si vt proponis· ⁊· j· de re iud· in· c· decetero· ⁊· ff· de iud· si pretor· i· §· ibi vbi enim sententiatum fuit contra absentem et exponit et si sciat sententiam illam iniustam· i· contra ius litigatoris latam quod super hoc nullam cognitionem habet· ⁊ ideo dicit· et si non cognitio sed executio· ⁊c. vnde illam debet simpliciter executioni demandare. secus autem si sciat illam nullam esse vt siquidem esset sententia lata auct· falsarum literarum· vt j· de fal· c· litere· vnde iudex non habuit iurisdictionem vel per instrumenta falsa vel etiam per dolum aduersarij· siquidem ista obiciantur coram executore debet supersedere executioni dummodo calumpniose seu ma

querat potest compellere renitentem eo quod iurisdictio illa nullius videtur esse momenti si cohercionem aliquam non haberet. ¶ Debet tamen delegatus sollicite prouidere vt si personis superioribus exigente necessitate negocium duxerit delegandum in coactionibus inferendis dignitati deferat et persone ¶ Item cum totum negocium alij possit committere delegatus sicut supius est expressum citationis officium potest cuilibet discretione vel ratione preuia demandare ac punire merito contemptorem ¶ Preterea postulasti sicut cum a sententia lata literarum nostrarum auctoritate in quibus app· est inhibita fuerit appellatum ⁊ litere post app· ad iudices alios emanuerint ad mandatum posteriorum iudicum executio sententie a prioribus delegata debeat retardari vt priores iudices ipsam neque per se neque per alios exequantur ¶ Nos autem in q· t· t· ri· quod cum

licet ista non proponantur· et tunc negocium referat superiori· vt· j· de re iud· ex parte· ⁊· s· e· c· si quando et· C· si ex fal· iudiciis· ⁊· ff· de iud· si pretor· in §· marcellus· si autem executor talis esset ordinarius et deputatus executioni sententiarum debet admittere talem excep· vt dicit· l· pretor· in §· marcellus· calumpniose ideo dixi nam si istud esset non deberet fieri executio· vt· C· ad· l· cornel· de fal· in· l· ij· vbi quia crimen falsi obiciebatur causa morande solutionis ⁊ ideo non differtur cum falsum sit et crimen postea probare vt ibidem dicitur. mixta executio dicitur que habet cognitionem annexam vt cum quis mandat alicui rem suam restitui vel mandat alicui dari beneficium coram tali executore admittuntur exceptiones legitime quemadmodum absolute scribat· vt· s· e· ex parte· ⁊· xxv· q· ij· c· et si non cognitio· ⁊· s· de pre· si quando et· c· cum adeo· et nota quod a mero executore si appellatur nisi modum excedat in exequendo· vt· C· quorum ap· non recipi· ab executore· ⁊· j· de re iud· quod ad consultationem· in fine· ⁊· ij· q· vj· sub illo §· sunt quorum· in· v· ab executore· ⁊ s· in· c· primo· in §· quod vero· et in §· sequenti. si tamen a mixto executore bene appellatur· si non admittat excep· legitimam vel etiam alter pars grauamen· vt· j· de app· dilecto· ⁊· c· vt debitus· ¶ Item nota quod non semper obediendum est iudici siquidem cui dicitur est mandatum iniquum eius siue contra ius· vt· xxiij· q· j· in· c· quid culpatur· et· xj· q· iij· non semper· ⁊ in duobus· c· se· ⁊ j· di· c· si quis presbytera· secus enim si aliter iniustum fuerit· vt xxiij· q· v· in· c· lex eterna· et· c· cum minister· licet enim non sit obediendum iniquo precepto iudicis vt dicunt vtra hic pro sic assignata· hoc preceptum non dicitur iniquum presumo iustum ita de rigore iuris dum mens ideo exequendum· nam ex quo sententia lata est licet iniusta et contra ius litigatoris a qua non est appellatum elapso x· die de iuris rigore demandanda est executioni· ar· C· vt lite pen· l· vltima· spontanea enim app· omissio turpitudinem iniquitatis purgat quas sententie inerant· ar· ff· de condi· ob tur· cau· l· si ob turpem· vel etiam si appellauit secundo et succubuit· ⁊ istud etiam de rigore iuris introductum est ne litem debeat refrenare vt aliquis sit finis litium· vt· j· de dol· et contuma· finem· ⁊ in· c· venerabil· nam si per iniuriam iudicis sit damnatus tunc de eo conqueratur· vt· j· de empo· et vend· si venditor· ⁊· C· de eucti· emptor fundi· ⁊· ff· de eius· si per imprudentiam· ⁊ insti· de ob· que ex quasi delic· in prin. ¶ Eadem· nota ar· contra hug· et eius sequaces qui dicunt quod iudex si debet ferre sententiam secundum allegata siquidem conscientiam lesam in contrarium habet si debet alij causam delegare sed si non posset delegare alij cum sit subdel· a delegato quid tunc fiet secundum eum trepidauerunt vbi non erat timor pronunciat in nomine domini secundum allegata et deponat conscientiam· vt· iij· q· vij· iudicet· ¶ Rege simil' est· xviij· di· si eps nam per hoc patet quod ista clausula· quod si non omnes· ⁊c· non spectat ad temporal' impotentias· nam quandoque secundum hoc iudex qui non potest interest non posse alijs committere vices suas· ¶ Sed videtur quod iste iudex potius teneatur obedire mandato domini pape quam archiepō vel regi· vt· xj· q· iij· qui resistit· ⁊· ff· de re iud· contra pupillum· sed cum vtrique obedire valeat diuersis temporibus vel etiam eodem tunc vtrique obedire tenetur· vt· ff· de operi· lib· l· duorum libertus· primo propter commoda propria iudicium deserere potest· vt· ff· de iud· si longius· ¶ Suspecto· istud enim semper est faciendum· vt· j· de app· cum specia li· ¶ App· remota· contra· s· in· c· primo· §· si vero· ⁊ in §· nos autem· et· ff· a quibus

appellationis causam ex certa sciencia iudicibus alijs committimus cognoscendam· app· videmur recipere ac iurisdictionem priorum iudicum reuocare vt interim executio sententie suspendatur donec appellationis merita fuerint plenius discussa et infra. ¶ Quia vero sepe contingit quod executio sententie ordinario demandatur quesisti vtrum si ipsam iniustam esse cognouerit debeat eam executioni demandare an sit ei potius supersedendum· ¶ Attendentes itaque quod non cognitio sed executio tantum demandatur eidem rn̄ns. quod cum ordinarius teneatur obsequi delegato et si sciat illam sententiam esse iniustam exequi nichilominus teneatur eandem nisi apud eum possit efficere vt ab hoc onere ipsum absoluat et infra. ¶ Cum autem sepe contingat ad diem quem iudex delegatus a nobis partibus assignauit earum altera pariter vi negocium proget

non fiet appel. l. i. in fi. dic q̄ istud est speciale ut iudex delegatus causam cō
mittere possit app. re. in odium illius qui procurauit absentiam iudicis. sed tamē
hodie non habet locum nam appellatio remota est. unde nullus pōt ab aliq̄
iudice appellare nisi grauetur. ut. j. de app. ut debitus. uel etiam tu dic q̄ non
cōmittit app. remota sed auctor. istius decre. hmōi del. perdit app. remo. in odiū
illius qui procurauit absentiam
illius del. et ita uerum est cōtra
satis patet per istam lrām. jo.

Ex literis. casus inter. a.
presbiterum et canonicos san
cte iustine decrouersia uertebat
sup canonicatu sancte iustine p̄
mo fuit causa cōmissa ad petiti
onem can. sancte iustine primi
cerio graden. et plebano san
cte sophie. secundo ad petitio
nem. a. presbi. impetrate fue
rūt alie litere archipresbitero pa
duano in quibus de prioribus
ut dicitur mencio nō fiebat tā
dē archipresbi paduanus q̄
clericū sancte iustine non recipi
ebant eundem presbiterum in so
cium et fratrē illos excōicatos
fecit denūciari publice. postea
primicerius et plebanus mā
dauerunt patriarche graden.
ut dictos clericos denūciaret
nō esse excōicatos cum in secū
dis literis de prioribus mencio
non fiebat. sed cum patriarcha
uellet exequi mandatum sibi
iniunctum castellanus archiē
cū impediuit unde patriarcha
archiē. supposuit ec. interdicto
propter hoc autem orta fuit con
trouersia inter ipsos et sic que
stio est ad dominum papam. sed
q̄ nō potuit domino pape de
facto plene cōstare mandat q̄
busdam iudicibus ut sup illis
lrīs ueritatem inquirant et si
cōstiterit euidenter q̄ secunde
nō reuocent primas sñiam la
tam in archiē. castellanū usq̄
ad satisfactionem debitam faci
ant obseruari. si autē euidēt
cōstiterit q̄ secunde litere exp̄
se reuocent primas tunc sñiaz
patriarche denūcient irritam
et inanem cum iam nullam re
ceperāt a primis iudicibus qui
iam reuocati fuerunt iurisdicti
onem. ¶ Mencionem. utpura q̄
non cōtinent seriem rei. ut. j. de
cohabi. cleri. et muli. c. sup eo
et. ff. de app. si expressum. et. j.
de re iud. inter monasterium.
uel etiam q̄ simpliciter mencio
nem fecit de illa ecclesia tacito in aliis literis. ut. j. de dol. et contuma. c. ij.
¶ Subdel. hic enim euidenter apparet q̄ iudex subdel. est ecciam metus excō
icatos qualis erat patriarcha cohertionem habet. ut. j. de re iud. cum berthold9
in. ū. alioquin. et. ū. c. primo. i. sñ. et etiam iudex del. ab epō. ut. ij. q. i. c. pue
nit. īmo etiam subdel. sm. l. modicam cohertionem habet. ut. C. de sportul. l.
ij. et. C. cui manda. est iurisdictio. l. fi. et de defen. ciui. in. l. defensores. et. ff. si
quis ius dicenti non ob. l. i. īmo et arbiter cohertionem habet. ut. ff. de arbi.
in. l. nō ex omnibus. et. ff. de iud. l. ij. in fine. tamen dicit quidam q̄ del. ab or
dinario nō habet cohertionem aliquam. ut. ij. q. vj. c. quisquis. et. ff. de re iud.
l. a diuo pio. et. j. de foro cōpe. si quis cōtra clericum nisi lis cōtestata sit coram
epō. ut in aut. de litig. in. ū. omne. et ita non pōt mittere in pos. ff. de iurisd. om
iud. l. iubere. sed q̄ in pos. mittere ualeat isto dicit lex. ff. de offi. eius cui man.
est iurisdictio. in. l. cognitio. in. ū. ultimo. sed illa. iubere loquitur de pos. que ius
tribuit. sed illa cognitio loquitur si ius nō tribuat que tantū sit causa custodie.
¶ Satisfactum. id est obtinet ut cum quis excōicatur pro crimine siue pro mani
festa offensa. l. ut prius satisfaciat q̄ absoluatur. ut. j. de uerbo. sig. ex parte.

ipsum a rege uel archiepisco
po euocari nos peruersorū
uolētes malignitatibus ob
uiare decreuimus ut si de
legato constiterit hoc fuisse
alicuius partis malicia pro
curatū ipsa puniat anim
aduersione condigna et ne
aliquid lucrum ex hmōi
fraude reportet psone neu
tri parti suspecte quantū
ad diem illum cōmittat ip
sum negocium que in ipo
app. re. procedat nisi forte
partes consenserint nego
cium prorogari ¶ Ide ab
bati sancti hilarij et mgrō
G. canonico ēmisū.

Ex literis patriarche
graden. et infra. M.
q̄. nisi uobis constiterit q̄
litere que secundo loco ad
archipresbiterū paduanū
impetrare dicūtur de priori
bus literis ad primiceriū
graden. et plebanū sancte so
phie obtētis expressam fe
cerint mencionem ut p se
cundas prime appareāt re
uocare cum primos iudices
auctoritate literarum no
strarum iurisdictionez nō
sit dubium habuisse quaz
potuerunt postmodū patri

arche quo ad execucionem
sentencie demandaē ex qua
cohercionem et idem patri
archa recepit cum hmōi
demandata iurisdictio olu
soria uideāt si subdelegatus
huiusmodi cohercionez ali
quam non haberet inēdic
ti sentenciam ab eodem patri
archam castellis archiē.
promulgatā pro eo q̄ eiusdē
patriarche execucionē impe
diēs eius lrās qbus pre. iudi
mandatuz nunciabit legi
m publicū ū pmisit tā diu
precō. sñiā faciatis iuiolabi
liter obseruari donec eidez
patriarche de iniurijs irro
gatis sufficienter fuerit sa
tisfactum. Si uero consti
terit primas literas per se
cundas legittime reuoca
tas cum appareat primos
iudices iurisdictionem nul
lam penitus habuisse et ita
constet per cōsequenciā pat
archam ipsum nō recepis
se iurisdictionez uel coher
cionem aliquam ab eisdez p
dictam interdicti sentenci
am denunciētis irritam et i
anem ¶ Item epō pictauī.

Licet undiq̄ et infra
Cum igitur duxeris

si enim pro cōtumacia uel etiam pro delicto excōicatus fuerit statim debet
absolui iuramento prestito q̄ mandato stabit ecclesie ut ibi dicitur. sed
cōtra dicit. j. de app. qua fronte. in. ū. sane. sed illa non cōdicit īmo cō
cordat. ibi enim excōicatur pro contumacia uel etiam pro qualibet alia
causa ut dicit. e. et lau. dicit q̄ ideo statim accepta cautione absolui
tur ne in excōicatiōe
decedat. sed tu dic qui
e. q̄ nō est cōtra. et q̄
dicit pro qualibet alia
causa que nō sit ma
nifesta. nam et si cau
sa illa nō sit manife
sta tūc statim debet
absolui ante satisfa
ctionem nec tenetur
satisfacere nec etiam
cōpelli debet nisi p̄mo
cōstet. ¶ Irritam. ex
hoc patet q̄ senten
cia que nulla est nō
est executioni dema
danda. īmo exequē
ti eam impune non
paretur. ar. j. e. si ēm
do p̄mo et uiolen
ter eidem resisti pōt.
ut hic sicut resisti po
tuit officiali uenienti
ad accipiendum bo
na alicuius nisi pri
us ab impatore for
ma fuit donata. ut.
C. de iure fisci. prohi
bitum est. in. l. x. nō
tamen iste patriarcha
tenetur actione iniu
riarum cum isto ig
norarit q̄ putabat
sñiam aliquam fuis
se. ut. ff. ui bonorum
rap. l. ij. in. ū. qui pu
blicanus. ¶ Inanez.
utputa latam a nō
suo iudice. et pōt no
tari ar. q̄ patriarcha
siue archieps nō est
iudex ordinarius in
prouincia. ut ar. ix. q.
iij. cōquestus. sed hic
non procedebat patri
archa ordinaria po
testate īmo del. et
sic nō colligitur hic
illud ar. joh.

Licet inspe. te.
Talem per cita
tionem. ut. s. e. grati
et. j. de offi. le. in. c. ul
timo. et. ff. de iud. si
quis postea. ff. de pollic. l. i. et. ff. de neg. gest. nam et seruus in. ū. si
uiuo. ¶ Integra. et ita soluitur mandatum re integra morte alteri
us tam mandatoris q̄ mandatarij. ut insti. manda. in. ū. recte soluit
etiam morte litigatoris re integra ut. s. de rescript. significauit. ar. ff. q̄
satisda. cog. si decesserat. et ar. cō. ff. fam. her. si filia. in. ū. certaue. iux
ar. cōtra q̄ non soluatur morte litigatoris. j. de iud. q̄ uo. et. ff. de fi
deius. si liberta. in. l. cum queritur. quod autem dicatur morte manda
toris finit mandatū. illud tū est uerum nisi sit tale quid quod post mor
tem necesse est adimpleri. ut. ff. manda. si uero non remunerandi. in
ū. ultimo. ¶ Sed pone q̄ plures cause cōmittuntur per unum speci
alem et sit in una et non in alia nūquid iurisdictio in alijs perpetuatur
ar. q̄ non. ij. q. ij. ū. notandum. in. ū. abolitio. et. q. vj. in. ū. diffinitiua
et in. ū. quandoq̄. ar. ff. de app. cum in una. et. ff. de neg. g. nam et ser
uus. in. ū. sed si uiuo. et. ff. de mino. etiam. in. ū. sed si ex causa. ar. cōtra
q̄ etiam quantum ad omnes sit perpetuatum. ipsum. C. de duob. reis. l. fi.
uerum est q̄ non est iurisdictio perpetua nisi in causa illa in qua facta ē

ctatio unde mortuo mandatore expirat iuriſdictio quantum ad alia. ſed quo ſi moriatur ante rerum declarationem facta tamen citatione ar. quod nō pōt procedere. ſ. de ſpē. paſtoral. nam plures cauſe intelliguntur ſicut contra unum tñ. ar. j. ti. primo. innotuit. ¶ Item quid ſi del' non moritur ſed deponitur non perdit. ¶ Quid ſi excōicatur tūc perdet del' quia morte naturali confirmatur donatio et nō ciuili. ff. de dona. inter virum et ux. l. cum hic ſtatus. in §. ſi donator. jo.

Cum in iure. hoc eſt multum notabil. nā licet ſententia del' exhibeatur non tamē eidem credituṙ nec etiam preſumitur pro ſententia niſi commiſſio oſtendatur. nec etiaʒ creditur iudici ſi ſe delegatum oſtendat ſiue dicat. ar. j. de teſti. cū a nobis. et etiam idem dicit. l. in arbitro quod nō ſtatur eius verbo ſi dicat iuramentum a partibus interpoſitum. C. de arbi. l. iij. in §. ſin aūt. et ar. C. de mandata prin. l. vna. caue at ergo quicumque impetrat a principe cauſam committi alicui vel etiam delegari vt ſi ſnīa pro eo lata fuerit a delegato ita diligenter cuſtodiat commiſſionem ſicut et ſententiam. nam ſi lapſu temporis cōueniretur et oſtenderet ſententiam ſine commiſſione nō valeret ei niſi de commiſſione probaret. ſnīe vero iudi. credimus. iij. ſemp ſtatur et pro ea preſumitur. nam ibi conſtat de iuriſdictione. j. ō re iud. ſicut ex. ij. q. vj. hoc etiam ſi tamen publicatum fuiſſet in iudicio ſpē tum tunc videtur quod ſufficiat ſiquidem de hoc conſtat. vt. j. de priuil. cum olim. et C. de teſta. publicati. Item ſi ſententia eſt redacta in publicam ſcripturam ſeu cartam videtur quod ſufficiat. j. de teſti. ſignificauit. et in aut. de fratrū fil. §. i. in coll. ix. licet ſit ar. contra. j de re iud. c. cum inter nos. Item ſufficit ſi teſtium ſubſcriptionem habeat. vt. xxj. q. iiij. §. preter. Sed videtur quod hodie ſufficiat tabellio ſolus ad imponendam fidem ſnīe. j. de proba. quoniam contra fal. vt tamen nulla ſit dubitatio debet ita fieri quod reſcriptum domini pape ſolemniter in formam publicam inſeratur redactum etiam ipſa ſnīa iud. audientie et etiam alia inſtrumenta preparatoria quoniam idem iuris eſt de illis. naʒ ſi oſtenderetur ſnīa in perſonam procuratoris vel ſindici ſi non conſtaret de mandato procuratorio ſnīa non valeret nec etiam ſtaretur ei ſi negaret illum fuiſſe procur. ſi tamen poſtquam in illa ſnīa inſeruntur inſtrumenta huiuſmodi et ipſum iud. audiē. ſtabitur poſtea ſnīe etiam ſi originalia non appareant. vt C. de teſta. publicati. j. de in cauēat in ſententia excōicationis vt qui eſt abſolutus cuſtodiat inſtrumentum abſolutionis per quod tutus exiſtat ſi eidem obijceretur excōicatio al' poſſet ei.

Cum olim ipſo. et ideo nō valuit. Idem piceum generali. jo.

requirendum ſi cauſaʒ tribus iudicibus delegamus in noſtris apponi literis illam clauſulaʒ facientes quod ſi non omnes hijs exequendis poteritis intereſſe duo veſtrum ea nichilominus exequantur et vnus poſtquam commiſerit cuidam ex alijs iudicibus vices ſuas de medio ſit ſublatus. tercius vt ſuſpectus merito recuſetur an collega ſuperſtes ſuo noie ac defuncti poſſit negociuʒ diffinire. inquiſitione. t. t. rūl. quod ſi iuriſdictione a ſuo ſibi collega delegata eo viuente vti non cepit quia mandatum huiuſmodi re integra morte mandatoris expirauit non habet ſolus officium iudicandi. ſi vero ante mortem illius iuriſdictione vti cepe rit taliter demandata vices ſuas et illius poterit adimplere. ¶ Item epō baion.

Cum in iure peritus et infra. preterea quēſiuiſti cum tibi ab aliquo ſub hac forma mandatur. auctoritate. qua fungor iniungo tibi vt talem denuncies excōicationis ſententie ſubiacere. ac tibi ſuper mandato ap. heſitanti ab aliquo non ſit fides facta an mandatum huiuſmodi exequi tenearis. ¶ Super quo huiuſmodi tibi damus reſpōſum quod niſi de mandato ſe. ap. certificeris exequi nō cogeris quod mandatur. ¶ Item pariſien. et trecen. epis et abbati ſancte genouefe.

Cum olim abbas et conuentus vigilamen. ſua nobis conqueſtione monſtraſſent quod comes altiſiodoren. quoddam ſtagnum et molendinum et domum in terra eorum conſtruere intendebatur in ipſorum preiudicium et grauamine epō et theſaurario rauenn. commiſimus cauſaʒ illam per quorum literas accepimus quod lite ſup petitionibus eccleſie conteſtata et receptis vtrimque teſtibus et atteſtationibus publicatis cum ſuper dictis teſtium inter partes fuiſſet poſtmodum diſputatum tandem pars comitis propoſuit quod de damnis in nemoribus et rebus alijs datis ſuper quibus teſtes deponere videbantur cognoſcere nō debebant cum in reſcripto noſtro nulla

quod factum eſt ſi formam mandati fuiſſet tranſgreſſi. vt. ſ. de ſpē. cum dilecta. ¶ Antequam. maxime quia nec poſt litem conteſtatam cum dominus non habuit ratum factum procur. ymmo poſtquam ſciuit ſtatim contradixit. ¶ Procuratori. videlicet qui ſimpliciter fuit conſtitutus ad cauſam iudicibus predictis delegatam. et nota quod licet per principales perſonas fieri valeat iuriſdictionis prorogatio. vt. de iud. l. ij. in §. ſed iudex. et in. l. de qua re. §. i. tñ per procur. nō pōt fieri. cum de hoc nō fuerit cogitatum quando fuit conſtitutus procura. vt ar. ff. de au. et ar. t. i. l. ſi ita. et ff. de fin. fac. cū acquī. et ff. de ſolen. ēp. ruptur. pollu. et C. de inſac. j. l. tranſactionis. ſic. ff. de iureiur. iuriurand. i. §. procur. et xiiij. q. ij. i. c. ne quis arbitretur. qualiter autem fiat prorogatio dicitur. j. e. p. et. g. nam preceptum vnius articuli non debent ſuper alio admitti probationes. vt. C. qui legitimam per. in. l. ſi. et ff. de iureiuran. in. l. ſi duo patroni in §. vlt. circa finem. vnde talia dicta nō valent cum iurent ſuper aliquo articulo. vt. j. de teſti cogen. in. c. de teſtibus. ¶ Contradixit. ex hoc enim videtur quod ſi procurator mandati fines excedit domino ſciente quod preiudicat domino niſi dominus ſtatim contradicat. vt ar. l. di. in. c. ſi ſeruus ſciente. et ar. j. de hijs que fi. a pre. ſine conſe. c. in. c. ij. et. ff. quod cum eo. qui in aliena po. l. ij. et. ff. de inſtito. ſed et ſi in prin. et ff. ad mace. d. l. ſi filius. et C. de nup. d. in l. ſi ut proponis. et ſi iudex ſcientibus partibus mandati fines excedat eis preiudicat. ar. C. communia de vtriuſque iud. in. l. ij. nam al' non preiudicat factum procuratoris ipſi domino ignoranti. vt C. de procura. l. ſi procuratoris. et ff de procura. in. l. ignorantis. jtem nota quod licet procurator nō poſſit cauſam de re ad rem prorogare tñ videt vt prorogare valeat de tpe ad tēpus nā procur. datus ut confeſtim intelligendū eſt poſtea litem peragere. vt. ff. de procura. qui procuratorem. item procurator etiam mandatum hic nō pōt prorogare ad id quod eſt preter mandatum. vt. ſ. de elec. in cauſis. et. ſ. de renunc. poſt tranſactionem. et. ff. iudicatum ſolui. in. l. iam tamen. §. fi. et etiam prorogat ad ea vi delicet que ſunt mandato preparatoria. vt. ff. de procura. in. l. ad rem mobilem. et in. l. ad legatum. et etiam euiſdem ſeu ſequelam. in §. ei apud quem. in fine. ¶ Negatum. nā ipſi non habebant iuriſdictionem in huiuſmodi contra comitem. ſic. ſ. e. ex literis. vnde bene poſſet agere contra iudicem ad ſuum intereſſe qui eum iniuſte excōicauerunt. vt. j. de ſen. ex ſacro. et ſic autem error non poteſt excuſare.

Cum olim. iſta decre. et illa quam tu habes. j. de rerum permuta. cum olim de eadem materia loquuntur. ¶ Delegati. cuius vicem gerebant. vt. ſ. e. ſane. iniuria etenim iudicum ad eum pertinet cuius legatione funguntur. vt. ij. q. vij. accuſatio. in fine. et. iij. q. i. nulli. ymmo contumaciter delegantem debent honorare partes. vt. xxiij. di. c. ſi. et. xxiij. di. c. i. ¶ Violauit. et ideo puniendus eſt tanquam falſarius et ob hoc ſolum priuari debuit ſuo beneficio. vt. ſ. de ſpōſa. cum olim. et. j. de fal. in. c. ad audientiam. ¶ Vrie. tangit illud quod in libro regū cum vrias nollet accedere ad berſabeꝫ vxorem ſuam quam dauid rex cognouerat timens ne decipiſſet ex eo ſicut et fecerat quod cum ipſe nollet facere tunc rex miſit vriam ad achab principem milicie cum literis continentibus vt eum poneret in confortiſſimos hoſtes vt occideretur ab eis quod ita factum eſt vnde iſte

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

ſuſtiā fuit ſi recepit illas lrās ſiquidem eas ſuſpectas habebat nam primo
eas inſpicere debuit diligenter ꝛ quidem in eis aliquid eſſ iniquum debuit
tunc ꝯtradicere iudicis relationi ſi ꝯtra veritatem referebant. iudices eciā de-
bent oſtendere ptibus relationem quā faciunt ſuperiori. vt. ij. q. vj. biduum.
in ſi. ꝛ. C. de rel. in. l. i. et. ij. nam al' poſſet appellare vt ibi. et quociens autem
iudex ſe relaturum pollicetur il
lico litigatoribꝰ tenetur edere
acta. vt. j. de app. intima ſſi.
¶ Mota. ſic ḡ videtur ꝙ iudex
maxime quem princeps dedeꝰ
recuſari valeat. ar. contra. j. de
app. nouit. et. ff. de offi. preſid.
l. i. credit cū princeps al' fore
iudicaturos ꝙ ipſe iudicaturꝰ
eſſet. vt ibi dicitur ar. cōtra in
ſſi. de ſatiſda. in prin. ¶ Pro-
curauerat. ſic. ſ. de tranſac. ꝙ
to. et. j. de iure patro. in. c. pa-
ſtoralis in fine. et. ſ. de tempo-
orð. lrās. ꝛ. j. de app. an ſit.
¶ Dolus. nam fraus et dolus
nemini debent patrocinari. vt
ſ. de ipſis. c. ſedes. j. de teſta-
mentis. in. c. officij. jo.
¶ Coram lris. de rato et iō
non debuit audiri. vt. j.
de procura. c. i. niſi cauiſſet de ra
to. ¶ Sed qualiter admittit
iſte. h. ad agendū ꝯtra ſenten
ciam cum nō haberet manda-
tum ad hec pōt dici ꝙ. h. ideo
fuit admiſſus ꝙ erat ꝯiuncta
perſona nā ipſe erat clericus
illꝰ ec. et canonicus plebis de
paſtino cui ſuberat eccl'a ſan
cte agathe. ꝛ ꝯiuncta perſona
licet admittatur ad agendum
cauet tamen de rato. vt. ff. de
procura. ſed hee pſone. ꝛ. in. l.
pōponius. in fine. ꝛ ideo cauet
de rato. nam poterit ꝯtingere
ꝙ iſti de popul'. non haberent
ratum vnde nō noceret eis res
iud. vt. C. quibus res iud. nōn
nocet. l. i. iſte. h. cauit de rato
cautione fideiuſſoria. ſ videt
ꝙ illa cautio ſit fragil'. nam ex
ea non pōt agi ad intereſſe cū
res talis ſit que non pōt eſti-
mari. vnde non videtur admit-
tendi ꝓpter fragilitatem eius
vt. ff. ad trebell'. in. l. qui ita. in
§. i. ꝛ. j. vt lite nō conteſ. acce
dens. ſ pōt agi ad expenſas in
lite factas. vt. ff. rem ra. ha. in
l. ſi ſine. in. § cum procurator. ꝛ
in hoc magis expedit reo vt di
cit jo. ꝙ ei caueatur de rato ꝙ
ꝙ mandatum ꝓbetur. nam p
hoc ꝯſequitur fructus al' ſumptus vt dicit. ſ ecōtra ꝙ in tali caſu cū res talis
ſit que non pōt eſtimari tucius erit reo ſi ille mandatum ꝓbet. nam dominus
poſtea ꝯtra ſnīam non pōt venire venire ſi poſſit ſed forte ex caucōe illa bene
poſſ agi ad intereſſe ꝯtra fideiuſſores ſiquidem dominus rem ratam non ca
am eſtimabitur inquātum leſa ſit eccleſia ꝙ non ſtatur ſentencie ne in vanum
cottidie litiget. ar. j. de arbi. per tuas. vbi coram agitur ad intereſſe in cōſimili
cauſa. ¶ Item ex hoc videtur ꝙ cum de mādato dubitatur tūc ſimpliciter eſt
cauendum de rato eciam ſi ille diceret ſe velle mandatum ꝓbare. ꝛ iſtud vide
tur per. l. C. de procura. l. i. ꝛ ꝙ per caucōem fideiuſſoriam et nō iuratoriam vi
dam. vt. ff. de procura. ſeruum ꝙ. in. § ait pretor. ſ videtur ꝙ et iſte ſine cautiōe
audiri debuit ex eo ꝙ inſtrumenta eccleſie habet. ar. ff. de l. iij. qui ꝯtrographū.
ſ hec iſta nō erant inſtrumenta tal' ꝑmo inſtrumenta cauſe p que intendebat
de iure ec. ꝓbare. et illa lex loquitur de inſtrumento cautōis legato et iſtud
eciam ꝯſtabat. vnde eo ipſo ꝙ inſtrumentum legatur intelligitur eſſe legatū
id quod in eo ꝯtinetur nam al' inutil' eſſ legatum alias inſ' tum cum alteriꝰ
non poſſit cum verba inſtrumenti nō ad iuuent recitantem. vt. C. de ꝓbacō

de dampnis inicō habetur
et infra ¶ Iudices autem
interlocuti ſūt ꝙ ſup dam
nis datis a comite ad eos
cognicio pertinebat. Quo
audito comes ad ap. bene
ficium cōuolauit vnde iu-
dices ipſum euicāt et nec
per ſe nec per reſponſalem
3 doneum comparentem ex
communicacionis vinculo
aſtrinxerūt ꝛ infra Quia
vero ſup dampnis datis an-
quam lis fuerat conteſ. ne-
quaquā ad dictos iudices
cognicō pertinebat cum in
reſcripto nulla de ipſis mē
cio habetur nec ad ipſos
poterat iuriſdictio proro-
gari Cum procurator ad
illa intelligat ſolūmodo
conſtitutus que in cōmiſ-
ſionis literis inueniuntur
expreſſa et poſtq̄ȝ comes
publicatis atteſtacōnibus
intellexerit ſup hijs fuiſſe
depoſitum protinus cōtra
dixit. Nos eoſdem iudices
ꝓnunciamus minus iuſte
interlocutos fuiſſe ac ſepe
dictum comitem qui ob hō
ad. ap. benef. cum cōuola
uit excōmunicacōnis ſen-
tencia non fuiſſe ligatum

¶ Item ſenon̄ archiepo
Cum olim magiſter
G. et. H. archidiacona
tum et propoſituram ad
inuicem ꝯmutaſſent ꝛ infra
verum dictus. b. delegatꝭ
noſtris non deferens pmo
verius delegantı ſigilla ui-
olauit illoꝝ et ſcripta que
nobis fuerant preſētanda
non erubuit aperire. Qui
poſtmodum in nrām pre-
ſenciam conſtitutus aduer
ſario preſente in excuſacō
nem ſuam propoſuit ꝙ iu
dices perperam ꝓceſſerant
contra ipſū ꝛ acta in ſcrip
tis minus fideliter redegiſ-
ſent vnde timens ne literas
reportaret iuxte ſcripta illo
rum aperuit ꝛ ꝙ ſuſpicatꝰ
fuerat admuenit. ¶ Sane
ſi ꝙ expediret melius nota
uiſſ vel nō recepiſſ ſcrip
ta ſuſpecta vel recepta no
bis fideliter preſentaſſet ꝛ
oſtendiſſet cauſam ſuſpi-
cionis propoſite coram no
bis ¶ Preterea cū non con
quereretur de iudice quem
ei proprio motu cōceſſimꝰ
ſed de illo poacꝰ ꝙ ille duxe
rat eligendum et iudices
ſuas nobis per eum literas

ad ꝓbacōnem. qualiter eciā ſit intelligendum quod in lris dicitur
de rato dicatur. j. de rel' domi. cum dil' in prin. ¶ Horum veritate ꝛ
ideo non valuerunt lre cum ꝯſenſerit in ferē. lite conteſ. ꝛ eciam te-
ſtes coram eo ꝓducendo. ſic. j. de re iud. inter monaſteriū. ¶ In cuius
re decisione. i. cognitione ſicut eſt in in antiqua et bene. ꝛ iſtud eciam
ꝓbatur per hoc ꝙ di
cit horum veritate ꝯ
pta al' ſuppreſſa. na
ſi de iſto proceſſu men
cionem feciſſet tunc
cerciū hec diceret
et tunc nō poſſ eps
procedere ſine ad-
iuncto vel ſubdelega
to ipſius vt dicitur
in illa magna gloſa
ſic. j. e. inſinuante. ꝛ
j. de iud. in. c. pt. ſen
tenciaꝫ ꝯfirmauit la-
tam per abbatē ſan-
cti ſtephani et priorē
ſancti victoris. ¶ Ad
mittere noluit. ſed vi
detur ꝙ ferē. male fe
cerit ꝙ iſtum ſubdel'
nō admiſit. nam dēt
a principe tunc poterit
alij delegare cauſam
cum id eciam ſit con
ceſſum a lege. vt. C.
de iud. a iudice. ꝛ. ſ
c. paſtoralis in prin
et. j. e. quoniam. ꝛ. j.
de app. cum cauſam.
ſic ḡ videtur ꝙ ma
le fecit ferē. ꝯtra iuri
ſdicta ꝙ debuit ip-
ſum ſubdel' admitte
re. ſed ꝯtra hoc quod
dixi quia ſentencia
ferē. poſtea ꝯfirma
tur dicunt quidam
vt laurenciꝰ ꝙ ideo
noluit eum admitte
re nam ſub iſta for
ma ſcriptum fuerat
ꝙ ſi ambo. ꝛc. tu fra
ter epe in cauſa ſolus
procedas. nam tunc
extat addito vt vide
tur hic circa finem
et ſm hoc videtur ꝙ
quis nō poſſit ꝯmit-
tere vices ſuas quā
do iſta clauſula ap-
ponitur ꝙ ſi omnes.
ꝛc. Item ſi ipſe nō p
teſt intereſſe dicens ſ
ꝙ ferē. ideo iſtū ſubde
nōn admiſit qm̄ litere fuerūt tacita veritate impetrate nulla men
cione de proceſſu coram ferē. habito facta coram quo lis fuit conteſ
et teſtes producti vt patet in integra. ꝛ. j. de re iud. inter monaſteri
ū. vnde ñ valebant ꝛ ita nec del'. neqꝫ ſubdel' admittere tenebatur
et eciam ſolus eps iuriſdictōem habebat ꝛ hec fuit cauſa quare eiꝰ
ſentencia ꝯfirmatur vnde non valuit app. facta ꝓpter hoc vt dicitur
hic. ¶ Quod tamen nō intelligitur. ſ pone ꝙ ſint plures iudices
cum illa clauſula ꝙ ſi non omnes quero vtrum ille qui non poteſt
intereē poſſit uices ſuas committere et vtrum ſocij teneantur eius ſu
delegatū admittere quod committere valeat planum ē. nam iſtud
habet a l. conceſſum. vt. C. de iud. a iudice. j. e. qm̄. et. ſ. c. paſtoral'.
in prin. et in. c. ſi p debilitate. ꝛ. j. de app. cum cauſam. ꝛ eciā ſi nō
poteſt intereſſe. vt. ſ. e. in. c. ſuper qm̄. in § ſi vero. ꝛ. ſ. e. ſi p debili
tate. ꝛ in. c. paſtoral'. in § ꝑmo. al' non debet committere niſi quando
eſt impeditus. vt. ſ. e. paſtoralis. in prin. et in. c. ſi pro debilitate. et
de ſic patet p iura iſta ꝙ iudex del'. ꝯmittere poteſt vices ſuas. et ꝙ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

etiam impeditus eſt ꝗ alij tenentur eius ſubdel. admittere. al' enim talis ↄmiſſio deluſoria eſſet ⁊ ſic ludubrio fierent. l. quod tamen nõ debet eſſe. vt. C. de homi. ꝗ ſibi. in. l. ſi. in ꝗ vbi aute. et etiã qñ effectũ ꝗ ſua fuit intelligenda. vt. j. de cleri. nõ reſiden. in. c. relatum. ⁊. ff. ꝙ quiſ iuris. l. i. in ꝗ hec autem verba. ꝑterea iſtud optime ꝓbatur. s. de elec. quia ꝓpter ꝗ illud. ibi enim tu habes ꝙ ille qui nõ poteſt intereſſe alij ↄmittere põt vices ſuas. ⁊ ille etiam tenet recipere. al' nõ valet electio. nã qḋ p noſmet nõ poſſumus facere per alios debemus facere. ff. de ꝓcura. l. j. et. ff. de admini. tuto. ita tamẽ. in ꝗ gelſiſſe. ſ; cõtra videtur ex ꝓceſſu p iſtaȝ allegationem nam ſm eaȝ ſententia ↄfirmata fuit. ꝑterea non tenent eum recipere ad mãdatum illius nã par eſt illis ⁊ par in parem nõ habet imperium. vt. s. de elec. innotuit. ⁊. ff. ad trebell. ille a quo. in ꝗ tempeſtiuaȝ. nec enim illõ videt ſequi ꝙ ſi ille cõmittere poteſt ꝙ alij teneantur eum admittere nam ex alieno facto null' obligatur. vt. ff. de ver. ob. i. l. ſtipulatio iſta ar. dicunt quidaȝ ꝙ licet ille qui non põt intereſſe vices ſuas cõmittere poſſit alijs. iudi. tamen nõ tenentur eum admittere ſi velint ꝙ iam additio expirat ⁊ ſic remanſit iuriſdictio apud eos vnde ipſi poſſunt ꝓcedere ſoli ſi volũt et ceſſante impotẽtia poterit cum eis poſtea ꝓcedere. ar. C. de cu. fu. furi. cum filijs. ⁊ vbi curator tempore furoris adminiſtrat ceſſante furore ceſſat ſic enim non adminiſtrat iſte del. cum ñ poteſt intereſſe ⁊ nõ committit vices ſuas. tamen iſtud non credo. ĩmo dico ꝙ etiã ille qui non poteſt intereſſe ob impotentiam facti temporalis põt ↄmittere vices ſuas et ↄſocij tenẽtur eum admittere et eius ſubdel. ⁊ allegatio que hic ponitur nõ ↄcludit ius. vnde circa huiuſmoi delegationes ita diſtingue. nã aliud eſt cum ab initio delegantur plures iudices cum illa clã ꝙ ſi non omnes. ⁊ nullus poſtea adiungitur. et aliud cum ab initio delegatur vnus vel etiam plures. vbi vnus poſtea alius adiungitur cum illa clã ꝙ ſi ambo. vel ꝙ ſi nõ omnes. ⁊c. Jn primo caſu delegatus poteſt alium ſubdelegare ⁊ ↄſocij illum tenẽtur admittere. in ſecundo caſu refert an res ſit integra vel non. ſi autem res eſt integra tunc idem eſt ac ſi omnes ab initio donati eſſent ⁊ tunc adiunct' põt ↄmittere vices ſuas et etiam alij tenentur eum admittere in ↄgnitione cauſe. ſi vero res non eſt integra ꝙ iam erat ꝓceſſum ad litem

æſtimaſſent de ipſo pariter conquerentes verbo ipſi' fidem non duximus adhibendam. ſ; vt in eo ſaltem puniretur in quo peccauerat contra acta iudicii que temere violauerat ipſum ſicut nec debuimus noluimus exaudire ne videretur dolus ſuus ei patrocinium attuliſſe. ¶ Jtẽ capellano ſancte. M. bonoñ.

Q Vorum dil. fil. M. dyacono cardinal'. qm̃ T. et. R. nuncio et clerico ſancte agathe aduerſario tuo qui cum inſtrumentis eiuſdem eccleſie. ſed abſq; literis de ratihabitione ad ap. ſe. acceſſerat ſed de rato caueat ſub fideiuſſoria cautione auditores cõceſſimus ꝓponere curaſti ꝙ cum quondam in parrochia ſancte M. in honore ſancte agathe eccl'am cõſtruxiſſet alex. pp. pre. n. cauſam ſup hoc abbati ſancti ſtephani et priori ſancti victoris cõmiſit: qui pro eccleſia ſancte. M. diffinitiuam ſniam protulerunt. verum capellan' ſancte agathe ſententie parere contempſit. ¶ Cumq; ſuper eadem cauſa coram ferrar. epõ p ãnum diſceptatum fuiſſet pars eccleſie ſancte agathe hoc veritate ſuppreſſa magiſtrũ. j. bonon. canonicum obtinuit cum epõ in cauſe decisione adiungi qui cum cauſe intereſſe nõ poſſet predictus epõs cui per ſequentes literas mandabatur vt ſi ambo intereſſe non poſſent mandatis ap. exequendis ipſe ea nichilominus adimpleret predictam ſententiam ↄfirmauit. et infra. ¶ Nuncius vero eccleſie ſancte agathe inter alia ꝓpoſuit ꝙ cum dict' magiſter vices ſuas alij dlegaſſet epõs admittere noluit delegatum ſed poſt app. ad nos interpoſitam ſolus in cauſe cognitione proceſſit et infra. ¶ Sed econtra reſponſum eſt ꝙ ferrarien. epõs ſolus procedere potuit cum in vltime cõmiſſionis literis fuiſſet inſertum ꝙ ſi ambo intereſſe nõ poſſent predictus epõs ei nichilominus exequi procuraret qḋ nõ intelligitur vt ſi per ſe vel per alios intereſſe non poſſet. quia id raro vel nunquam cõtingerit. ſed ſi nõ poſſent perſonaliter intereſſe. jtem ꝗ cardinalis latam ab eodem ferrarien epõ ſniam ↄfirmauit et aduerſe parti ſuper hoc ꝑpetuum duxit

conuict. ⁊ hoc veritate ſuppreſſa aliquis eſt adiunctus vel etiam ſub del. ipſius tatis non eſt admittendus tanq̃ per veri ſuppreſſionem adiunctus. ſiue etiam obtentus vt ↄtingit in pñti negocio. ⁊ iſtud bene colligitur ex iſta d. c. ⁊ hoc etiam ꝓbatur in auť. de exhi. et introd. reis. ꝗ iſtud. coll. v. vbi dicit ꝙ poſt litem ↄteſt. non poteſt alius adiungi nec primus etiam recuſari. ⁊ ideo ſña ferr. epi ↄfirmata fuit et quod dicitur hic nõ intelligit ꝙ ſi per ſe vel etiam p alium. ⁊c. quod tamen non eſt verũ. nam iſta clã ꝙ ſi non omnes locum põt habere i multis caſibus de iure et de facto. in quibus etiam caſibus duo vel aliqs bene poſſũt ꝓcedere puta de iure. vt ſi eſt excõicatus. vt. j. de re iud. ad ꝓbandum vel etiam tanq̃ ſuſpectus recuſat'. vt. s. e. cum ſup. vel etiam iſta mis vel etiam ſeruus. vt. i. de ſpõs. ſuſcitatus. vel etiaȝ ſi de facto non põt intereſſe puta ꝙ mortuus eſt vel alio impedimẽto ꝑpetuo detentus vel furioſus vt in predicta decre. ſuſcitatus. nam in talibus locum habȝ iſta clauſula ꝙ ſi nõ omnes. ⁊c. ſ; quãdo tẽporali impedimento eſt detentus tũc bene ↄmittere põt vices ſuas. ⁊ cõſocij tenẽt eius ſubdel' admittere ſ; in caſu iſtius decr. ñ debuit admitti rationibus ꝑmiſſis. ſic ꝗ debȝ intelligi illa clã ꝙ ſi nõ omnes. ⁊c. puta ſi non põt intereſſe de iure vel de facto vt dixi tũc non põt ↄmittere cum nullaȝ iuriſdictionem habeat. al' enim bene habȝ iuriſdictionem quãuis impediat ad tempus et ideo tũc quis ↄmittere poteſt cum eſſe dicit. ⁊ ꝗ dicit impeditus ad tẽpus nõ intelligas ꝙ omnino ſit impeditus vt nullo modo tũc poſſit intereſſe. ĩmo ſi vellet omnia alia dimittere bene poſſet intereſſe ſ; nõ vult ſua ↄtempnere tunc ꝓpter cauſam iſtam nec tenetur. vt. ff. de iud. ſi longius. ¶ Confirmauit. ex iſta ſecũda ſña datur actio ſm. d. n. in factum que hic confirmatur et nõ ex prima. vt. ff. de hijs qui notan. infa. furti. et ff. ad treb. ſi quis prima. iſta tamen ↄfirmata cõfirmatur ꝑ

Q Vm. ſ. ſ. ſima notula. quõ dominus papa cõmiſit hic cauſam cõtra laycũ intelligo ꝙ cauſa ad forum eccleſie ſpectabat. puta cauſa vſurarum vel decima: um. vel etiaȝ ille laycus noluit exceptionem vel etiam cõſuetudo eſt ibi vt layci cõueniantur p literas domini pape. ¶ Cum ſint ſocij. ⁊ hic ħ habes ꝙ cã. non põt eſſe iudex ſui concan. ꝓpter familiaritatem que veritatem impedit aliquãdo ſeu impedire ſolet vt. iij. q. v. accuſatores. ⁊ teſtis bene poteſt eſſe cã. pro ſuo ↄcanonico cum etiam frater p fratre teſtificari valeat. j. de preſumpti. lris. cum ediſtum de teſti. ſic ꝓhibitorum. vt. ff. de teſti. l. i. et ratione quia facilius habentur iudices ꝗ teſtes. vnde facilius iudex repellitur ꝗ teſtis iudex enim recuſatur pro modica cauſa ut ſi aduerſarius eſt ↄiunctus de terra illius. j. vt lite non ↄteſ. accedens. ar. j. de app. ex inſinuatione. jtem ſi iudex ẽ ſuffraganeus eius. j. vt lite non ↄteſ. accedens. jtẽ ↄſanguinitas. ut. j. de app. in. c. poſtremo. ſ; in teſte ſecus eſt. vt. iiij. q. iij. jtẽ lex iulia. quandoq; enim aliq̃s poteſt eſſe iudex qui tamen nõ poteſt eſſe teſtis. vt patet in cauſa filij. iij. q. vij. ꝗ tria. circa finem. ⁊ criminoſi ſunt iudices ſ; nõ teſtes. vt. ij. q. vij. in ꝗ vi.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſilencium imponendum.

Nos ergo quod ab eo factum eſt auc. app. confirmamus.

Item propoſito ſancti domini ſubdiacono noſtro

Q̃uem. R. canonicus ianuen. cauſam que inter ipſum ac p. ciuem ianuen. vertitur tibi obtinuerit delegari et idem ciuis propter multas et graues inimicicias ciuitatis ſue in tua nequeat preſenciam comparere. M. q. ſupradicto R. huiuſmodi opcionem relinquas ut exceptis canonicis ianuen. quos cum ſit eius ſocius merito habet pro adverſa ſuſpectos in ciuitate vel dioc. ianuen. in qua ſunt multi viri prouidi iudicem eligat coram quo queſtio terminetur cui auc. noſtra diſtricte precipias ut eandem cauſam iuxta reſcripti ad te optenti tenorem ap. re. fine debito terminare procuret.

Item rothomag. archiepiſcopo

Q̃uum contingat interdum quod layci et infra inſuper requiſiti ſumus cum quis conqueritur ſe a ſuo epiſcopo poſt app. ad nos legitime interpoſitam vel alias iniuſte excommunicacionis ſentenciam promulgatam et nos iudicibus damus in mandatis ut ſi eſt ita iuxta formam eccleſie abſolucionis illi impendant beneficium vel eandem ſentenciam denunciet eſſe nullam ac. eps paratus ſit probare ſe in illum antequam vocem app. emitteret vel alias iuſte huiuſmodi ſentenciam protuliſſe an probacionibus non admiſſis liceat iudicibus excommunicatum abſoluere et denunciare ſentenciam eſſe nullam. Ad quod f. R. quod cum quis conqueritur ſe poſt app. ad nos legitime interpoſitam excommunicacione fuiſſe innodatum ſemper utriuſque partis probaciones ſunt admittende antequam ad decernendum ſuper hoc aliquid procedatur per quas denique apparebit an abſolucione indigeat conquerens vel denunciandus ſit potius non ligatus. In eo vero caſu cum excommunicatum qui ſe aſſerit iniuſte vir vel numquam eſt eius antequam abſolutus fuerit probacio admittenda niſi tunc tantum cum aſſerit in excommunicacionis ſentencia intollerabilem errorem fuiſſe patentem expreſſum ad quod probandum admittitur antequam abſolucionis graciam conſequatur

Item iudex recuſatur vel aſſeſſor eidem adiungatur ſi habet ſimilem cauſam. ut. j. de iud. c. cauſam que. ij. ſicut etiam et teſtis repellitur qui cauſam ſimilem habet. j. de teſti. perſonas. io. h. ſi donaretur iudex contra alium decernens quod dicens non poterit tunc ex iſta cauſa recuſari quia par affectionis cauſa omnem ſuſpicionem tollit. ut ff. de ritu nupc. in l. non ſolum. in § denuo. Eligat. nota ex hac litera quod quando reus ad iud. non poteſt ire ſecure quod actor poteſt et debet iudicem eligere in loco non ſuſpecto et non adverſarius. Contra tamen tu habes quod reſtituetur iudices eligere. ut. ſ. j. q. i. iudices. xv. q. vij. c. ſi autem. et. iij. q. vj. peregrina. et. iij. q. v. j. ſi quis. et. ij. q. vj. in c. placuit. Item iudex videtur cum ordinarius recuſatur ut tunc reus eligat. ut. j. de app. cum ſpeciali. Si contra dicit. l. quod iudex petitus non debet donari niſi ob reuerendam perſonæ iudicis. ut. ff. de iud. obſeruandum. predicta decretal loquuntur in cauſa criminali et preterea hodie non ſtat illis. et quod dicit hic quod iſte iudicem eligat intellige ſi altera pars cum eo voluerit concordare vel etiam cum altera pars eſt abſens. vel etiam dic quod de gracia ſpeciali dominus papa dat ei iſtam licenciam cum de conſenſu utriuſque eligendus eſſet. ut. ſ. e. i. c. ſuper queſtionum. Item nota arg. quod iudex qui non poteſt de cauſa cognoſcere poteſt alii committere vices ſuas tamen contrarium eſt verum. ut. j. de app. ſecundo requiris. in § iiij. et hic non loquitur de iudice ſuſpecto ſed quia reus non poteſt ire ad iudicem. unde iudex tenetur locum prouidere ſecurum. ut. j. de app. ex parte. et. xxxiij. q. ij. ſiue et l. etiam cauſam admittere in loco non ſuſpecto ut hic vel potius ille iudex perderet auctoritatem illius reſcripti. et eſt hic arg. quod etiam iudex incertus poteſt dari. contra. c. ad hec. ſ. de reſcriptis. ſed iſtud fuit de gratia ſpeciali. io.

Cum contingat. utriuſque partis. et ſi teſtes epi dicerent excommunicationem preceſſiſſe appellationem. et teſtes alterius dicerent appellationem preceſſiſſe excommunicationem tunc debet iudex ſententiare quod et ante ſententiam et poſt fuit appellatum. ut. j. de teſti. cum tu. et ita videtur ſuperfluum quod ſemper iudicatur pro appellante. nam ſi teſtes epi dicerent quod tamen poſt ſententiam appellauiſſet non crederetur eis. nam tunc negatiuam probarent quod non debet eſſe neque poteſt. ut. ſ. de elec. bone me. et. j. de cau. poſ. cum eccleſia. dico probationes epi audiri debere ſi vult probare ſe illum excommunicaſſe antequam vocem emitteret app. ſed quod ponitur in queſtione in prima vel etiam ſi vellet probare iniuſtam app. nam iſta non impediret app. precedentem ſiue ſequentem. ut. j. de app. ut debitus. ubi dicitur quod qui appellat rationabilem cauſam debet proponere et ſi probata fuerit iniuſta tunc remittetur ad epm. ut. j. de app. ut debitus. et in. c. cum in eccleſia. nec enim eſt verum quod dicitur quod ſemper preſumatur pro appellante. nam poteſt eſſe quod epus melius probet et per plures et meliores teſtes quibus ſtabitur. ut. j. de teſti. in noſtra preſencia. et poteſt dici quod decre. iſta cum tu. loquitur cum teſtes utriuſque partis erant equales. ut ſic fiat interpretacio pro utriuſque petitorum teſtes noterentur. Vis aut numquam. ut in caſu ſequenti tantum. ſic ſ. de ſen. ex. per tuas. Intolerabilem errorem. ut. xj. q. iij. c. quia diuinis. et. ij. q.

iij. eps. et. j. de heret. ſi quis. Ne ſi nichilominus. nota quod non debet admitti ad probandum illud quo probato non poteſt. ut. C. de proba. ad probacionem. et. j. de ſymo. in. c. per tuas. ſ. quibus ſcitis. et valet ad exceptiones opponendas quas quidam admittunt indifferenter et in fine pronunciant ſecundum illas ſi de iure valent alias enim ſi non poteſt probacio illa tunc illud non debet fieri. primo cum proponuntur debet iudex videre utrum ſint admittende vel non et ſi ſint admittende tunc demum audiet probationes ſuper illis unde qui aliter faciunt non bene faciunt. nam ſi quis habe ne probare ſuam exceptionem et non admitteretur poteſt eſſe appellandi. nam audito probationes ſuper illa videtur iudex admittere cum effectu. et ideo non eſt illud faciendum niſi ſi iudex ſub illa appellatione cum admittat ut ſi de iure valeant debeant valere quod valeant al' non. ſic. ſ. de elec. cum ana. De num probationum. ſi cum iſte iam ſit abſolutus quare audiuntur probationes ſuper hoc dico quod duplici de cauſa iſtud fieri poteſt. nam ſi probabit quod iniuſte fuerit excommunicatus non iniungitur ei aliquid per iuramentum et ideo preceptum differtur quouſque conſtet utrum fuerit excommunicatus. ut. j. de offi. iud. ord. ad reprimendum. ſi vero iuſte fuit excommunicatus tunc precipiet ei iudex ut ſuper eo pro quo fuit excommunicatus ſatisfaciat ut in de. predicta ad reprimendum. Item quia ſi probatur quod monitione legitima non premiſſa cum excommunicaſſet tunc excommunicator per menſem priuatus eſt ingreſſu eccleſie. ut. j. de ſen. ex. ſacro. vel etiam ſi allegaſſet contra decre. j. de ſen. ex. cum medicinalis. al' puniretur ut ibi. Item ſi iniuſte fuit excommunicatus tenetur eidem excommunicatori ad intereſſe et in tantum tempus abſtineat quantum viſum fuerit ſuperiori. ut. ij. q. i. nemo. et. xxiiij. q. iij. § illicita. et econuerſo ſi ſententia iuſta fuerit probata excommunicatus tenebitur ad intereſſe excommunicatori. ut in decre. ſacro. niſi utrumque error probabilis excuſet. ut ibi patet quare admittantur probationes poſt abſolutionem. Ne quod excommunicatus pro contumacia petat abſolui a iudice offendo cautione de ſtando iuri. nonne cum aduerſario abſente et non vocato poteſt abſolui et videtur quod ſic. ſ. de ſpt. olim. p. ubi lex non diſtinguit. nec nos diſtinguere debemus. ſ. de tranſac. inter cor. & ad audienciam. ſ. de maior. et obe. ſolite. nec ſibi preiudicium fieri videtur quod ſi preſens eſſet et appellaret vel contradiceret nichil ei prodeſſet. ut in. c. cum contingat.

ſed ꝯtradicᷓ pōt.j.de ſen.ex.venerabili.ꝯ.de eo q̄ mit.in poſ.cauſa rei ſer.c.j.⁊.c.cum venſſent.xj.q.iij.excõicatos a ſacerdotibus nuſ lus recipiat ante vtriuſ partis examinacõem iuſtam.dic vt ibi.jo. Venerabil fuerat ſpoliatus.videlicet p fredericum impatorem. Plenarie.iſtd dicit q̄ ſpoliatꝰ ad omia iura ſua tam corꝑ q̄ incorꝑ.debet eẽ re ſtitut anteq̄ ſibi ali quid obiciatur.vt.ij q.ij p totū.⁊.c.nul lus.ibi eñ dicitur q̄ omnia iura ſunt re ſtituẽda.iij.q.i.et.ij. per totum.⁊.j.de re ſti.ſpol.in.c.ex litte ris.⁊ in.c.item cum quis.et.c.ex ꝯqueſti one vnde dicit plenarie.j.c.piſanis. Co adiutorem.et ita da tur h coadiutor ꝓpt ſuſpicionem dilapi dacionis et alibi do natur ob infirmitatẽ ſiue ſenectutẽ.vt.vij q.i.ſcripſit.⁊ in.c. q̄ma.et ar.ff.de tu tel.ſoler.et.j.de cle. egro.c.vlimo.et p. Sine cuius ꝯſilio iſtud intelligo et cõ ſenſu.nā al' nō mul tum valeret tãtis co adiutor ar.ad idem ꝯ.de elec.in.c.cum i veteri.⁊ in.c.ne pro defectu.ar.j.de arbi. cum olim.ꝯ illud vi detur dictū ob fauo rem arbitrij. Omẽ genus alienacõ.quod ꝯtinetur per hoc q̄ dicit alienationis.tu babes.j.de reb ec.ñ alie in.c ſancimus. in.c.nulli.C.de re a lie.vel non.in.l.ſanc cimus.largiſſime e nim ſumitur hic iſtd verbum alienatiõis alibi etiam ſtricte ac cipitur ꝓ eo tantum ꝯtractu quo domini um transfertur.vt.C de fundo dota.l.i. Caſſauimus.i.caſ ſos et irritos denun ciauimꝰ.vt.ꝯ.de ſpõ cum dilecta. Con tra mandati.⁊ meri to q̄m mãdati fines diligenter ſũt ſeruã di.vt.ff.mandati.i l.diligenter.et.C.de pcura.in.l.ſi procurator.⁊.ꝯ.de ſpõ.cum dilecta.vbi quaſi idem di quod hic.vbi de hoc. Suſpectus de dilapid.ꝯ tunc videtur q̄ illi non ſit donandus coadiutor ex quo erat ꝯ dilapidac. ſuſpectus ꝑm mo deberet potius deſtitui.vt.iij.q.ij.q̄a ca.⁊.C.de ſuſpec.tuto.in.l.e um q̄m.et etiā dolo videbatur facere petendo reſtitucõem cum ꝓpter hoc debeat deſtitui.vt.ff.de excep.doli.in.l.dolo.dic q̄ iſtd olim ſm iura antiqua obtinebat q̄ accuſatus ſuſpectus de dilapidacõe remo uebatur etiam lite pendente ab adminiſtrac.vt.iij.q.ij.in.c.quia ca. vbi de hoc.⁊.C.de ſuſpectis.tutori.cum q̄m.tamen hodie ſecus eſt q̄ non remouetur ab adminiſtracõe ꝑmo datur eidem coadiutor niſi primo ſuſpectus de dilapidatione ꝓbetur male adminiſtrando.vn de hoc ꝓbato ꝑſumitur ꝯtra eum q̄ decetero male adminiſtrabit.vt

Verum ſi ꝓponat ſe ſim pliciter excõicatum iniuſte ac eps ad ꝓbandum q̄ iu ſte ipſum excõmunicauit ſuas poſtulat ꝓbatiões ad mitti non eſt ante abſolu tionem ipſius aliquatenuſ audiendus.cum et ſi ꝓcer to ꝯſtarꝫ in illum rationa biliter excõmunicationis ſen tenciam ꝓmulgatam fuiſ ſe nichilominus eſſꝫ ei ab ſolutio impendenda humi liter poſtulanti.⁊ ideo in h caſu illum credimus iuxta formā ecclesie ꝓtinus ab ſoluẽdum ut ſit demum ꝓ batioibꝰ vtriuſ partis ad miſſis vtrum iuſte vel in iuſte ligatuſ fuerit decerna tur. Honorꝰ.iij.menſa ñ et regin.archiepis.

Venerabili.f.n.archi epõ cuſentin dedimꝰ in mandatis vt cephaluð epm reſtitui faceret ad epa tum et alia quibus fuerat ſpoliatus quo iſtituto ple narie et corporalem ac paci ficam poſſeſſionem recepto ſi eps merito eſſet de dilapi datiõe ſuſpectus virum ꝓ uidum et honeſtum proui deret coadiutorem eidem ſi ne ꝯſilio cuius nichil cor ũ faceret que ad adminiſtra tionem pertinẽt temporalẽ quo aduiſ veritate cõperta duceremus aliter ꝓuidendũ interim omne alienationiſ genus eorꝫ vtriq̄ auct.n. diſtrictius interdicens.por ro idem archieps corporis infirmitate grauatus con miſit in hmõi negocio ui ces ſuas primo abbati ſpi ritus ſãcti de panormio ac deinde theſaurario cuſentẽ neñ quorꝫ proceſſus nobis exhibitos de fratrum.n.ꝯ. caſſauimus iuſticia exigen te.q̄ videlicet abbas con tra mãdati nři tenorem ad inquirendum vtrum de di lapidatione ſuſpectus eſſꝫ eps eo nõ reſtituto ꝓceſſit et archieps ipſe cum iam functus ſuo eſſet officio di cto abbati ꝯmittendo in i tegrũ vices ſuas iuſte hu iuſmodi negocii dicto the ſaurario non potuit demã dare. Greg.ix.preceptori et magiſtro.N.canonico am

Significanti biãn. bus.M.muliere et.j. nato eius nos noueritis ac cepiſſe q̄ cum nobilis mu lier iuliana vidua mengẽſ ſe pauperem ꝯtra eos ſup terris ⁊ rebus aliis ad iudi ces nřãs literas impetraſſꝫ hijdem coram eis excipiẽdo ꝓponere curauerit q̄ cum

ff.de adminiſtra.tuto.in.l.ſi cui.⁋.de criminibꝰ.⁊.ff.de ſuſpec.tu.l.ſi aliquid.⁋ ꝫ.et ita accuſatus ſiue denũciatus de dilapidac.⁊ ꝓbatus etiam ſuſpectus ſm iura nra remouetur ab adminiſtracõe vt hic.et.j.de ſymo.licet helj.⁊ ꝑ dum iudex ſine accuſatore pōt aliquem remouere dum tamen aptiſſimis ar gumentis liqueat eum eſſe ſuſpectum.vt.ff.de ſuſpec.in.l.iij.in.⁋.pterea.nec etiam admittendus eſt ſi poſ ſet ſatiſdare nam ſatiſdatio ñ mutat maliuolum animū tuto ris.vt inſti.de ſuſpec.tutor.in ⁋.nouiſſime.et.ff.ꝯ ſuſpec.tu to qui ſatiſdo.et qui ſuam ec cleſiam ꝓ alienis debitis aggra uat ſiu etiam oblig.iure tunc ſuſpenſus eſt ab adminiſtraci one tꝑoralium et ſpiritualiũ j.de ſol.ſi quādam.ad hãc autem denunciacõem.quilibet videtur admittendꝰ.vt in aut de non alie.aut pmu.in.⁋.no bis.in fine.⁊.C.de ſuſpec.pie tatis.tamen videtur ꝓbabili us q̄ tm hij admittantur.q̄ rũ intereſt.vt.xvi.q.vij.filijs. ac nepotibꝰ.iij.q.vij.quapꝓt. vel ſaltẽ ſoli clerici admittũtur vt.xij.q.ij.nõ liceat tamen ad denunciandũ admitterem quẽ libet de illa prochia q̄ eorꝫ in tereſt vt eccleſia nõ deueniat ad malum ſtatum.ar.xvi.q.i ꝯ.q̄m quicq̄d.et.xij.q.ij.cumũ Vices ſuas.hic ſoluit quod dubitabatur.vtrum del' cõmit tẽs vices ſuas ſimpliciter eas valeat reuocare ⁊ patet q̄ nõ poteſt cum ille ceperit vti ſua iuriſdicõe vt hic patet.⁊ nota ꝯ.c.ſup queſtionũ.ꝯmittendo enim vices ſuas õmnia ſimpli citer amiſit que poterat ſuper negocio illo.ſic.ꝯ.e.m.c.ſup queſtionum.in.⁋.ſi vero.ſic eñ qui cauſam cõmittit ſimpliciter omnia videtur committere que ad ipſam cauſam noſcunt per tinere.vt.ꝯ.c.pterea.⁊.j.e.ſu ſpitionis.⁊ eſt ar.q̄ indiffini ta equipollet vniuerſali.ff.de ſeruu.vrba.predi.ſi ſeruitus.et de tutel.l.iij.⁋.ij.in fine.⁊.j.ꝯ priuil.quia circa.⁊.j.de iure patro.ex literis. Demanda re.cum abbas iam ꝓceſſiſſet in negocio vnde archieps nõ po tuit reuocare.job.

Significantibꝰ paupem. nam et ſi pauper eſt ad huc debet corã ſuo iudice a gere et ſequi forũ rei.nam cau ſa viduarum non principaliſ ad eccliaꝫ ſpectat niſi quo ad ꝓtectionẽ ⁊ defenſionem.vt j.de verbo.ſig.ſuper.lxxxvj. di.c.i.et.ij.ꝑmo ad iudicium regis ſiue domini illius cauſa viduarum pupil lorꝫ et orphanorꝫ ſpectare videtur.ut.xxiij.q.v.regũ.et.q.iij.ab imperatori bus.et.C.quomodo impator inter pupil.l.vna.nam et ſecũdario ad eccleſi am ſpectat.ut.xxiij.q.v.adminiſtratores.vel etiã ſi iudex ſecularis negligẽs eſſet ut.j.de foro ꝯpe.ex parte.ſed ibidem ſequitur in poſſeſſorio in quo caſu bene poteſt iudiciũ eccleſie implorare. Procedere non debere.nõ videtur q̄ bene pronunciarent quantũ ad ſecundã exceptiõem ꝑmo ſuperſedere debue runt quouſq̄ corã iudice ſeculari ut ſi ille negligens fuiſſꝫ i iuſticia exhibẽda et ipſi tunc procedere poſſent ut.j.de foro ꝯpe.in.c.ex trãſmiſſa.et in.c.licet. et.c.ex tenore.et ita ſic ꝓnunciando amiſerunt iuriſdicionem quoniã iudex ſiue bene ſiue male ꝓnunciando functus eſt offitio ſuo.ut.ff.de re iud.in.l. iudex.ſic etiam ipſo facto ſine ꝓnũciatione ſuam amittit iuriſdictionẽ cuius

ſibi aſſociando qui iuriſdictionem non habet. vt. ſ. e. cum ſup. et ſi negocium referat ad ſuperiorem. vt. j. de offi. le. in. c. ſicut. vel etiam ſi dicat ſe velle referre negocium ad ſuperiorem. j. de app. interpoſita. et. C. de rel. l. i. et ideo non potuerunt illam poſtmodum reſumere quia ſiue bene ſiue male ſemel functi ſunt officio ſuo vt. ſ. e. in literis. et. ff. de re iud. in. l. iudex. et etiam de conſenſu partium. nam ex quo iuriſdictio expirauit partes non potuerunt eis iuriſdictionem dare quia conſenſus priuatorum iudicem non facit eum qui nulli iuriſdictioni preeſt. C. de iuriſd. omni. iud. l. priuatorum. vnde non potuerunt ſe vlterius intromittere quare caſſatur quicquid fecerunt tamquam a non ſuo iudice factum vt dicit in fine. ſed in eo quod dicit ſe pauperem cum tamen eſſet diues et nobilis in fraudem vt aduerſus literas videtur quod bene pronunciarent ne de fraude commodum reportaret. vt ar. ſ. de reſcrip. ſup literas. et in. c. ſedes. ſatis enim videtur malicia notata ſed non preeſt hoc excipientibus vt dicitur in prin. ſed ſi obſtiterit eis de dolo ſeu de fraude in eo quod dicit ſe pauperem bene pronunciauerunt. ſecus ſi per ſimplicitatem vt in predicta decre. ſuper literis. nam tunc ſiue pauper ſiue diues debet requiri prius dominus ſecularis vt dixi in prin. notule. ¶ Infra terminum. quod fieri poteſt. ff. de arbi. ſi cum dies in prin. ſicut et iuriſdictio ad terminum committitur. vt. ſ. e. de cau. ſis. et etiam infra terminum poſſet quis ad iudicem redire ſi vellet. vt. ff. de arbi. ſed ſi in ſeruum. in fine. ſed pena committeretur. ¶ Negligentibus tamen potuerant compelli ad procedendum ex quo erant negligentes. ff. de arbi. l. iij. §. i. primo. et ſi partes termino finito vellent in eos iterum compromittere compellendi ſunt arbitrium ſuſcipere ex quo in mora fuerunt. ff. de arbi. ſi cum dies. l. ſicut.

dicte litere ſugeſto menda cio impetrate fuiſſent cum predicta. j. que nobilis eſt et diues pauperem ſe dixiſſet in eis coram ipſis non requiſito domino prius ſub cuius iuriſdictione ipſi conſiſtunt et coram quo parati erant eidem exhibere iuſticie complementum non debebant de iure per tales litteras conueniri vnde dicti iudices interloquendo pronunciauerunt ſe per eas litteras procedere non debere et infra. ¶ Demum fuit a partibus in quoſdam tamquam in arbitros taliter compromiſſum quod ſi infra terminum in compromiſſo expreſſum cauſam non decidierent partes ad eorundem iudicium redirent examen. Verum arbitris cauſam infra terminum negligentibus terminare dicti iudices iuriſdictionem per formam compromiſſi huius reſumpſerunt a quibus iterum ſe ſencientes grauari quod ſuper hys ſup quibus ab eis fuerant abſoluti litigare compellebant eoſdem ad noſtram audienciam appellarunt. Ideoque mandamus quatenus ſi eſt ita reuocetis in irritum etc. ¶ Suſpicionis cauſa quo ¶ Iudice aſſignata non ipſe forſan prouocatus obeſſet ſed arbitri potius coram quibus probatio eſt facienda ad quos omnia que ad hunc articulum faciunt pertinere noſcuntur poſſunt ad hoc terminum aſſignare ab ipſo quoque iudice cui ſicut iuriſdictio ſic et cetera ſine quibus explicari non poteſt intelliguntur eſſe commiſſa. Hij vero vt conueniant ſi diſcordes fuerint in vnam ſummam vel tercium concorditer aduocent.

quod tenentur ſuſcipere arbitrium talem ſermo in virtute obediencie et diſtricto precepto a domino papa iniuncto tenentur. vt. j. de app. cum ſpeciali. et ſic etiam ſi huic precepto non obediant ſunt compellendi. nam ſi iudex cui ordinarius recuſatur non compellat eos ordinarius. ſi autem delegatus de quo loquitur hic eos compellat non obſtante eo quod recuſatus eſt nam iudicium non precedit. ¶ Iam hic eſt aliud ſpeciale. quia conſenſus priuatorum eum facit iudicem qui nulli iuriſdictioni preeſt nec iſti dicuntur vere arbitri niſi pro tanto quia eliguntur a partibus ſicut arbitri. alij enim eliguntur de conſenſu partium et hoc patet quia alij arbitri nullam cohertionem habent ſed tantum metu pene eorum ſentencie ſtatur. C. de arbi. l. i. vel etiam per emologationem. i. confirmationem vel prorogationem vel approbationem ſeu ratam habitionem per decennium. vt. C. de arbi. cum antea. et iudices ſunt licet arbitri appellentur. ſic. xj. q. i. peruenit. et. ff. qui ſatiſda. cogun. in. l. arbitrio. et. ff. quod metus cau. ſi cum exceptio. in §. hec autem actio. et. C. de ſen. ex peri. reci. l. i. et. ff. de proba. ſi arbitri. et iſtorum iuriſdictio que ſi ordinaria eſt per electionem ſicut quando exercitus elegit ſibi imperatorem. vt. ſe. xciij. di. legimus. et conſtitutio affirmat talem iuriſdictionem. vt. ff. de iuriſd. om. iud. et quia

Per formam compromiſſi. nunquid ſi pena ſuit appoſita in iſto compromiſſo. nunquid mulier iſta que voluit redire ad iudices conueniri poſſet ad penam videtur quod non quia per compromiſſum huius non poterant partes eis donare iuriſdictionem cum priuatorum conſenſus. etc. vt dictum eſt in gloſa non videtur. et ideo cum principalis non teneat nec pena ſuper hoc adiecta. vt notatur. j. de precario. c. ij. in glo. que incipit promiſſa. et. j. de cenſi. grauis. in glo. que incipit ſed ſi deuiſſio. ſi autem iudices iſti ordinarij eſſent aliter ex certa ſciencia compromiſiſſent ſubijcere ſe eorum iuriſdictioni tunc enim peti poſſet pena ſi nollent ſe eorum iuriſdictioni ſubijcere. ¶ Suſpicionis cauſa que tamen racionabilis debet eſſe recuſans iudici. videlicet talis que ſi eſſet probata deberet legitima reputari. vt. j. de app. cum ſpeciali. ſic et in app. vt in decre. c. cum ſpeciali. et. in. c. vt debitus. et ſi quidem dubia eſt tunc arbitri iſtorum diffiniant. ¶ Forſam. ſed videtur quod non debeat iudex ob hoc amoueri quia non facit ei iniuriam cum vtatur iure ſuo. vt. ſ. de elec. c. cum eccleſia vulterana. ff. de iniur. l. iniuriarum. in §. i. et iſtud eſt eidem a iure conceſſum. vt hic. et. j. de app. ſecundo requiris. in §. i. et. c. cum ſpeciali. ſed refert ſe ad id quod contingere ſolet. licet enim non debeant amoueri tamen indignantur pro maiori parte et ideo forſan quia prouocatus eſt contra illum non debet terminum ad hoc cognoſcendum aſſignare ne ſibi obeſſet in arctando ipſum. et licet ſit prouocatus non tamen propterea poterant eum declinare quaſi eum offenſum haberent ceſſante probatione ſuſpicionis. vt. ff. apud eum a quo app. l. vna. ¶ Omnia. ſicut enim iudici omnia commiſſa intelliguntur que ad cauſam ipſam pertinent. ſ. e. preterea. et hic conſ. et. ff. de iuriſd. omni. iud. cum iuriſdictio. ſic etiam et in iſtis arbitri iuriſdictionem habent et cohertionem et poſſunt compellere teſtes et etiam impedientes punire vt patet hic. et poteſt etiam ab eis appellari. ff. qui ſatiſda. cogun. in. l. arbitros. ſed ad quem appellabitur ad papam debet appellari. ¶ Sed quid dices ſi iſti qui eliguntur arbitri a partibus nolunt ſuſcipere arbitrium quid erit tunc ſunt ne compellendi et videtur quod non quia nemo compellitur ſuſcipere arbitrium. vt. ff. de arbi. l. iij. in §. i. quia iſta res libera eſt vt ibidem dicitur. dico

¶ Ad hoc terminum. i. ad probationem faciendam poſſunt arbitri terminum partibus aſſignare. et omnia alia que pertinent ad iſtam ſuſpicionem probandam arbitri facere debent et non iudices et per iſtam decre. non videtur iudici prohibitum quin valeat terminum prefigere intra quem arbitri cauſam ſuſpicionis debeant terminare ſicut olim fiebat. contra tamen dici conſueuit nam iſta via poſſet obeſſe. et ſic vtrumque prohibetur. vt. j. de pactis. c. fin. nam ex eo quod dicit omnia que ad iſtum etc. iudex recuſatus nichil facere poterat circa articulos recuſationis. et ſic non poterat terminum prefigere arbitris ad finiendam cauſam recuſationis. ſed ante iſtam decre. iudex recuſatus terminum prefigebat arbitris ſecundum quod olim ante iſtam decre. fiebat. vt. j. de app. c. legitima. et in iſto ſexto corrigitur decretalis iſta per illam alias non mutatis. ¶ Conueniant. videlicet arbitri. vt. ff. de arbi. item ſi vnus. in §. principaliter. ¶ Aduocent. ſ. arbitri et non partes. contra. ſ. de reſcrip. paſtoralis. et verum eſt quod primi duo eligi debent a partibus ſed tercius ab arbitris vt hic. ¶ Sunt ergo tres. ſic etiam dicit. l. in tribus arbitris. vt. ff. de arbi. item ſi vnus. in §. principaliter. ne res ſine exitu eſſet. ſed tamen videtur quod iudex iſte non poſſit ſuper principali ſe intromittere cum ſua iuriſdictio interim ſuſpenſa ſit. ſic. ſ. e. paſtoralis. in §. preterea. et pendente dilacione iudicis officium quieſcit. C. de dil. ſi pars. ar. ſ. de reſcrip. paſtoralis. in fine ſed iſtud iudici permittitur in penam illorum qui nolunt concordare. et ne eorum culpa contingat negocium prorogari. et ita eorum malicia eſt coherceda alias iudex ſe non poſſet ſic intromittere ſuper principali cum ſit iuriſdictio ſuſpenſa. vt dixi. ¶ Sed quid erit ſi arbitri non conueniant ſiue vel malicioſe vt ſic negocium prorogetur. et idem credo quod tunc iudex eos compellere valeat vt gloſa dicit. ne ſic diucius contingat negocium differri. nam aliter in ſe continet iniquitatem iſta conſtitutio nam per hoc donaretur cauſa malicijs

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

ciu ꝗ̃ duo vel alter eoꝝ id faciant ſunt cogendi ne hm̃oi occaſione principale negocium pluſ debito ꝓrogetur. ¶ Judex abbati ſancti genoueſe.

Petro et. G. per literaſ apl̃icas conquerentibuſ coram te de epõ laudun̄ ꝙ cõceſſum ab eis mutuum ꝓmiſſo loco et termino non perſoluit pendente iudicio .j. lapaus qui in quantitate quadam eiſdem mercatori bus tenebatur in ſe tuam iuriſdictionem ſicut aſſerit voluit prorogare vt ſi infra terminum cõſtitutum predictam non ſolueret q̃titatem excõicationis in pſonam et interdicti in terram ſententias promulgares quas hm̃odi occaſione a te latas decernimus non valere. cum et ſi alias iuriſdictioni preeſſe dicaris qꝛ in dictum .j. nullam iuriſdictionē habebas iuriſdictionis prorogatio nulla noſcitur extitiſſe. Cum hm̃oi delegata iuriſdictio ad alias perſonas nequeat prorogari. ¶ Idem.

Cum in viceſimū annum pegeris dari potuiſti in etate hm̃odi delegatus. ¶ Ceterum conſtituto infra etatem eandem niſi partes ſcienter conſentirent in eum qui annum xviij. tranſcendiſſ facta delegatio ab alio q̃ a principe n̄ teneret. ¶ Idem.

Uſſo delegatorum vel

dominum quibꝫ eſt potius obuiandum. vt. ſ. de ſpõſa. in. c. ſedem ap̄ et. ff. de rei vend. l. in fundo.

Pet. G. termino. hoc autem ideo dicit. nam ſi ꝓmittis pecuniam mutuatam michi ſoluere in c̄to loco et termino ⁊ nõ ſoluis in eo loco teneris michi q̃tum in ea intererat ſolutam fuiſſe in eo loco ⁊ ideo per iudicis officium michi cõdempnaberis ad intereſſe qꝛ michi abſtuliſti vtilitatem loci ⁊ idem eſt ſi ego peto in alio loco q̃ ꝯuen̄. quia aufero tibi vtilitatem loci vnde et in hoc teneor tibi. vt. j. de plus pe ti. c. vno. hec en̄ actio vtriuſ vtilitatem continet tam actoris q̃ rei. vt. ff. de eo qui loco certo. l. ij. ⁊. C. e. ti. l. vna. et dicitur iſta actio certi ꝯdicti ſ appellatur arbitraria ꝓpter locum. nã per officium iudicis petitur iſtud intereſſe. cum eñ petitur principale debitum principali actione puta ex teſtamento vel certi ꝯdictis tunc debet iudicis officium interponi. ut tõeꝝ hẽat vtilitatis actoris vel rei in ꝯdempnatione faciend. vt. ff. de eo qui certo loco. l. ij. i. pñ. et in. ſ. i. et in. ſ. ſi heres. ⁊. l. aut ſi mutua. ⁊. l. in bone. ſ in bone fidei ꝯtractu. vt ꝙ michi ſoluere ꝓmiſiſti in certo loco intereſſe tunc venit in re actionis et eſt in obligatione ad intereſſe. ¶ Iuriſdictioē del. ſecũ ꝺ ordinaria. ¶ Prorogare. ſ non potuit vt dicit in fi. ſ tantum prorogauit de facto. ¶ Promulgares. ſic ſ volebat ſe obligare ſub pena excõicationis quod quidē bene põt. vt de con. di. ij. ego berengarius. Item ſub pena ſui beneficij. vt. ſ. de elec. cum dil. ⁊. j. de fal. in. c. vlt. ſ deficit iuriſdictio. ¶ Iuriſdictionis preeſſe. vnde videtur ꝙ in eum potuit ꝯſentire et illum ꝯſtituere iudicem ſibi. vt. ff. de iud. l. i. et. ij. ⁊. ff. de iuriſdictione omnium iud. ſi ꝯuenerit. ſ hic volebat ꝓrogare iuriſdictionem del. in ſe quod tamen non põt eſſe vt hic dicit et nõ ordinariã. ¶ Nulla noſcitur. nota ſ quando poſſit fieri ꝓrogatio iuriſdictionis. fit eñ ꝓrogatio de tēpore ad tempus vt ſi dominus pp̄ mandet cãm terminari infra certum tēpus ⁊ de ꝯmuni conſenſu tempꝰ ꝓrogauerunt. nam eo tēpore elapſo quo mãdat pp̄ cauſam terminari expirat iuriſdictio. vt. ſ. e. de cauſis. et iſtud eſt de ꝯſenſu iudicis faciendum. vt. ff. de iud. l. ij. ſ. ſi iudex. ⁊ ita triplex ꝯſenſus requiritur. ſ. iud. actoris et rei. ſic et arbitrium ꝓrogatur. vt. ff. de arbi. in. l. diem proferre. ⁊. l. ſi arbiter ex ꝯpromiſſo. ⁊ ſi arbiter in mora fuit ꝯpellitur iterum finito tēpore ſuſcipere arbitrium. vt. ff. de arbi. in. l. ſi cum dies. in. i. pñ. ¶ Item de re ad rem. vtputa donatus eſt ad vnam rem in ſup alia re ſi ꝯſenciant ptes et iudex põt ſuam iuriſdictionem ꝓrogare vt. ff. de iud. de qua re. in. ſ. i. ⁊. ſ. e. cum olim. item de pſona ad perſonam fit ꝓrogatio. vt. j. de alie. mu. iud. cau. fac. c. i. et tunc iuriſdictio altera pte mutata. item ꝓrogatur iuriſdictio iud. ad eos qui non ſũt ſ ſua iuriſd. de ꝯſenſu ipſoꝝ al. itẽ ꝓrogatur iuriſd. de vno iudice ad alium. vt. C. de iuriſd. omni. iud. l. i. ⁊ ita ꝓrogacõ que fit in alium iudicem ex certa ſciencia et nõ per errorem fieri debet. vt. ff. de iuriſd. omni. iud. l. i. et. ij. illud intellige cum ille in quem ptes ꝓ iuriſdictioꝝ ordinariam habet al' nõ. nam priuatoꝝ ꝯſenſus eum iudicem nõ facit qui nulli pẽſt iuriſdictioni. vt. C. de iuriſd. omni. iud. in. l. priuatoꝝ. ordinariam iuriſdictionem ideo dixi qꝛ in iudicem del. non põt fieri ꝓrogatio nec etiam iuriſdictio del. põt extendi ad alias perſonas que in reſcripto nõ ꝯtinentur vt hic dicitur expſſe ⁊ ſic autem ſola ordinaria iuriſd. ad eos ꝓrogari poteſt qui non ſunt ſubiecti ſibi ⁊ hoc ſatis põt intelligi ex eo ꝙ dicit. l. priuatoꝝ ꝯſenſus eum iudicem nõ facit qui nulli iuriſdictioni preeſt. i. iudicio ſ del. nulli iudicio. i. iuriſdictioni pẽſt et ideo in eum nõ põt fieri aliqua ꝓrogatio ſole eñ perſone que ꝯtinentur in rẽpto iuriſdictioni iud. del. poſſũt ꝓrogare ad alias res tm̄. ¶ Sed pone ꝙ ptes iuriſdictioni del. ad alias res q̃ in rẽpto cõtinentur cuiuſmodi erit illa iuriſdictiõ vel ordina. ſiue del. ⁊ videtur ꝙ ſit ordinaria qꝛ a lege habetur. vt. ff. de iuriſdictioē omi. iud. in lege ⁊ quia econtra videtur ꝙ ſit delegata quia ſortitur naturam prioris iuriſdictiõis vt ſicut non appellatur a prima nec ab iſta poteſt etiam appellari ut. ff. de arbitris in. l. labeo. C. de iud. cum ſpeciali. ꝓmo videtur ꝙ eadem ſit cum priore ſicut idem eſt primũ cũ priori quãdo pẽtium ꝓrogatur. vt. ff. de precari. in. l. ſed ſi manente. et ar. ff. de offi. pcõſ. in. l. meminiſſe. et eſt iſtud verum qꝛ prima iuriſdictio delegata eſt. prima eñ iuriſdictio ad alias res extenditur p conſenſum pcium. item illud ſcias ꝙ clerici nõ poſſũt in ſe iuriſdictionem ꝓrogare vel in iudicem ſecularem q̃tumcunq; ꝯſenciant nec etiam alteriꝰ iudicis eccleſiaſtici niſi de conſenſu ſui epi et hoc nõ da. vt. j. de foro ꝯpe. ſignificaſti. ⁊ in. c. ſi diligenti. job.

Cum in. xx. annũ. caſus ali quis habens viginti annos donari põt iudex del. a q̃cumq; et hñs. xviij. donari poteſt a quocumq; i. de parcium ꝯſenſu ⁊ minus. xviij. an. hñs non põt dari niſi a principe etiam ſi partes ꝯſentirẽt. ¶ Pegeris. ⁊ ſic videtur ꝙ non ſufficit annus iam inceptus. ſic. ſ. de elec. cum in cunctis. et. j. de regul. ad noſtram. et. c. ſignificatum. et. xx. q. i. c. i. et in. c. illud ar. ꝯtra. ff. de mun. et hono. in. l. ad rem publicam. vbi etiam annus ꝓ ꝯpleto habetur. ſ illud loquitur de hijs qui rem publicam adminiſtrant et de decurione qui fauoris cauſa admittitur poſt inceptum. xxv. annum. ſic. ſ. de elec. cum in cunctis. in. ſ. inferiora. ſ hic loquitur de iud. del. qui donari poteſt poſt. xx. ãnum vbi tantus fauor nõ eſt ꝯſideratus. et quia in minori etate eſt minoris diſcretionis eſſe ꝓſumitur vnde annus. xx. debet eſſe ꝯpletus. ¶ Infra eandem etatem. nota ſ ꝙ quidam ſũt qui impediuntur vt iudices eſſe non poſſunt. natura vt ſurdus mutus et ꝑpetuo furioſus et impubes qꝛ hm̃oi perſone iudicio. i. diſcretione carent. vt. iij. q. vij. in. ſ. tria. ⁊. ff. de iud. cum ptor. in. ſ. non aũt. item. l. impeditur ꝓpter infamiam qui a ſenatu remotus eſt. item moribus vt femine et ſerui nõ qꝛ in ſe non habeant diſcretionem ſ quia ciuil' ñ funguntur officijs vt in dicto. ſ. non aũt. ex eo aũt ꝙ dicitur ꝙ impubes nõ põt eſſe iudex videtur ꝙ ſtatim poſtq̃ eſt pubeſ iudex eſſe valeat a ꝯtrario ſenſu quod tamen nõ eſt veꝝ indiſtincte vnde dic qꝛ adultus ordinarius et del. a principe ꝯſtitui põt qꝛ princeps qui eum conſtituit ex certa ſcia omnia facta ab eo valere decreuit. vt. ff. de re iud. ꝯſulebant vnde ſumpta ſuit iſta decre. ſi vero adultus maior. xx. annis del. ſit ab alio q̃ a principe tenet delegatio. vt ſic in prin. ſi vero minor. xx. annis ſit non tenet delegatio niſi ꝯſencientibꝫ partibꝫ in eum qui ſit maior. xviij. an. vt dicit hic in fine. ⁊. ff. de arbi. cum lege niſi eſſet datus a principe minor vero. xviij. an. ab alio q̃ a principe non poteſt donari etiam ꝯſencientibꝫ partibus vt innuitur hic ſ. l. illa quidam ꝯſulebant videtur dicere ꝙ ex ꝯſenſu etiam minor. xviij. an. dari poſſit del. ſ. ſi dic ibi minor dũmodo nõ ſit minor. xviij. an. arbiter eñ minor. xx. annis non poteſt eſſe. vt. ff. de arbi. cum. l. etiam ꝯſencientibus ptibꝫ vt videtur iuriſdictio donatur in. xviij. anno vt dicit. l. quidam. arbitrium vero nõ niſi in. xx. an. vt. ff. de arbi. cum. l. ſ cum iuriſdictio maior et dignior ſit q̃ arbitrium videtur maior etas inquirenda et infamis poteſt eſſe arbiter. vt. iij. q. vij. in. ſ. tria. et in. ſ. dignitor. ſ tamen infamis non põt eſſe iudex eadem cauſa. ⁊. q. viij. infamis. et. ſ. de ſpõſa ſuſcitata. que eſt ratio diuerſitatis. pñ. ratio poteſt eſſe duplex. nã iuriſdictio datur a principe ſiue a magiſtratibꝫ arbitrium vero a priuatis vel

ſeo qꝛ multa requiſita ſunt in iudicio·vꝫ pꝰ ſupplicatio appellatio recuſatio ꝗ in arbitrio ſola pene ſolutio ⁊ ideo maior etas requiritur ne ptes in pnp tum incidant periculum ꝓpter ignorantiam arbitroꝝ· vnde arbitri nõ debet iurare ne per ignorantiam in piuriũ incidant. vt in aut. de iudi. in ꝗ. qua ver

Qſtio delegatorum. nota ꝙ ſi plures ſint iud. del. ⁊ illa claũ ꝙ ſi non omnes nõ fuerit appoſita vno eoꝝ mortuo alter non põt ꝓcedere in cauſa. qꝛ cum alter ſine altero non poſſit ꝓcedere per mortẽ vnius finitur iuriſdictio alterius. Idem eſſꝫ ſi alter efficiatur infamis. vt. ſ. de ſpõ. ſuſcitatus. Itẽ ſi remoueatur vt ſuſpectus qꝛ neuter eorũ erit iudex inſolidũ vt iudicare valeat nam loco vnius ꝑn ſunt et omnes qui iudicem iudicare iuſſi ſunt. vt. ff. de re iud. in. l. duo. ex trib⁹ tamen vnus bene põt cõmittere alteri vices ſuas. vt. ſ. e. q̃uis. et ſiquidem eo viuente alter vi ꝗ aperit iuriſdictione ſibi cõmiſſa tunc ſolus poſtea ꝓcedere poterit. vt. ſ. e. licet al' non. vt hic dicit. Idem etiã eſt in arbitris vt vno eoꝝ mortuo officiũ expiret cum in eos cõpromiſſum ſit vt omnes iudicẽt vt. ff. de arbi. Item ſi vnus. i ꝗ. Item ſi plures. ⁊. l. ſi in tres. et l. ſiciti. ⁊ hic. ⁊ iſtud eſt verũ niſi in cõpromiſſo ſit actum expreſſe vt ſi alter eoꝝ nõ poſſit intereſſe tunc alter arbitrum ꝓferre valeat. vt. ff. de arbi. non diſtinguemus. in ꝗ. cum in plures. et. j. de teſti. raynaldꝰ. in prin. ſicut qñq; ſeruatur in del' iudicibus. vbi ponitur illa clauſula ꝙ ſi non omnes. ⁊c. et hoc eſt qð ſequitur niſi aliud videatur in cõpromiſſo ſit expreſſum ⁊ ſic idem in arbitrio ſicut in iudicio q̃tum ad hoc ſeruatur ⁊ eodem etiam modo finitur cõpromiſſum per mortem litigatoris alterutrius niſi de hoc in cõpromiſſo mẽtio fiat her. edis vtriuſꝫ litigatoris. vt. ff. de arbi. in. l. diem ꝓferre. in ꝗ. i. et. l. ſi interpellat. in ꝗ. ſed ab altera et in. l. ſi cõpromiſſum. ⁊. j. de arbi. in. c. vltimo. ſꝫ ſecus eſt in iudicio qm̃ ibidem nõ finitur iuriſdictio re non integra. de hoc fuit dictũ. ſ. de ſpõ. ſignificauit. ar. ad idẽ

QVoniam apoſtolica negocijs. ſimil' dicit impr. j. de iud. qua. ꝓ. ſo. rebus eñ et non verbis legem imponimus. C. ecia del. l. ij. in fine. ⁊ ideo iſtud dicit ne credat aliquis papam ita elegiſſe eum vel ptes in eum taliter cõſenſiſſe ꝙ abſtulerit eidem põtatem delegandi vices ſuas cum viſum fuerit expedire niſi ꝑp iſtud vetaret expreſſe cum iſtud a. l. habeat. vt. j. de iud. a iudice. et. ſ. e. c. paſtoral'. et ita licet cõmuniter a ptibus ſit electus nichilominꝰ eis inuitis poterit etiam committere vices ſuas vt hic manifeſte colligitur ꝗ hoc dictũ eſt. ſ. e. c. ſuper queſtionum. et iſta fuit dubitatio al' non ꝓuideret dominus ꝑp. eccl'ijs ſꝫ tantum perſonis. Cum mandatur epõ ſic ꝗ ſoluta eſt queſtio qua querebatur olim vtrum eps̃ ſuas vices committere poſſit cum ſic ſcribebatur. tu frater epẽ cum eoꝝ altero. ⁊c. et ita cõmittere põt et alij non poſſunt ꝓcedere ſine epõ vel ſubdel' eius. vnde ſi moreretur eps̃ anteq̃ vices ſuas cõmittat expirat alioꝝ officium quouſꝫ alter ſubſtituatur. vt. ſ. e. qm̃. ⁊ in. c. ſi ſtuante. nam ſine eo alij nullo modo poterunt procedere. vt. ſ. e. c. primo.

Vt perſonaliter. ſic eñ patet ꝙ ſi cui iniungitur vt aliquid faciat pſonaliter nõ põt illud per alium facere niſi de cõſenſu illius vel illoꝝ quorũ eſt negociũ iſtud qua eoꝝ intereſt põt et de eoꝝ cõſenſu alij cõmittere illud exequendũ al' nõ põt. vt. ff. de ſolu. inter artifices. et ſi teſtator iuſſerit aliquem ſuis manibus domum cõſtruere vel depingere ꝑ alium iſtud non põt facere. ꝙ hoc in

arbitroꝝ ſicut ꝓponis rebus humanis exempto eorum officium expirauit niſi aliud in delegatione aut cõpromiſſo fuiſſet expreſſũ

QVoniam ap. Ioꝫ. Ce. intendit ꝓuidere negocijs non pſonis quibus eadem cõmittuntur ſi iudex tercius licet ex officiõ noſtro vel de aſſenſu paciũm pro communi a nobis datus eiſdem alij delegauerit vices ſuas cum delegato a principe id ꝯcedatur a iure delegatio valebit ipſius. Item q̃ꝫ dicendum ẽ cum mandatur epõ vt cũ altero ſuoꝝ cõcanonicorũ mãdatũ ap. exequatur et tũc ſine ſubdelegato ab ipſo epiſcopo reliqui duo ꝓcedere nõ valebunt. Is aũt cui iniungitur vt perſonaliter negocium exequatur põt dũmodo partes cõſenciant hoc alijs delegare ꝑter q̃ ſi inquiſitionẽ fieri vel eccleſijs de prelatis aut alijs miniſtris ꝓuideri. in. cũ in caſibus hijs induſtriã et fidem perſone cui talia cõmittim⁹ eligere videamur

Ceterũ ſaluatoꝝ. ſe. ap. auc. nulli cui commiſſum fuerit predicare de cruce excõmunicare vel abſoluere aliquos vel diſpenſare cum irregularib⁹ vel iniungere penitencias liceat hoc cetero alijs demandare qꝛ non ſibi iuriſdictio ſed certum miniſterium pocius cõmittitur in hac parte. Alex. iij. vniuerſis ſuffraganeis cantuar. eccleſie. De offic. legati.

QVm nõ ignoretis cant. ar epm vobis nõ ſolum iure metropol'. ſed etiam legationis iure preeſſe et infra. Sane licet idem ar eps̃ metropolitano iure audire non debeat cauſas de epiſcopatib⁹ veſtris niſi per appellationem deferantur ad eum legationis tamen obtentu vniuerſas cauſas que per app. vel querimoniam perueniunt ad audienciam audire põt ⁊ debet ſicut qui in ꝓuincia vices nrãs

cialis perſona videtur eluſiſſe. C. ꝗ eidem. del. bulla. in ꝗ. ſi vero ſolis. ſic etiam econuerſo quod quis in ſua pſona agere ꝓhibetur id per ſubiectam pſonam nõ debet exercere. vt. ff. de adminiſtrac. tu. ab omita. ꝓnen. l. ij. in ꝗ. i. et quod nomine meo facere non debeo nec alieno. vt. xiiij. di. ſicut non ſuo. ⁊. xxiij. q. vltima. in. c. hijs a quib⁹ et hoc ideo eſt ne aliã via cõtingat quod fieri ꝓhibetur. vt. ff. de iuto. et cura. ſcire ꝗ. ſi mater. et ff. de cõdi. et inſti. que ſub cõditione. in ꝗ. ſi quis. et. ff. de bonis liber. l. quentur. et. j. de ꝓcura. tuc. et. C. ſi maiori ep. ita venierit. l. ſi. in caſibus cõſequẽtib⁹ non poterit iudex vices ſuas cõmittere cum in cõſcientibus illis quorũ negocium cõmittitur vt puta in cauſa inquiſitionis ⁊ cum debet ordinare eccleſiam de prel' vel de alijs mi⁹ noribus miniſtris quã in iſtis dominus ꝑp. elegit illoꝝ induſtriam et qꝛ in iſtis maius periculum vertitur ideo non vult dominus ea per alios fieri, quia circa maiora cautius eſt agendũ et. lxj. di. quãtocumꝰ et. xxij. q. ij. c. vlt. et ff. de exhibi. edic. l. i. ꝗ. ij. ⁊. lxj. di. miramur. Nulli cui cõmiſſum. iſti eñ quibus iſta que ſequuntur expedienda committuntur meri executoris ſũt ad certos articulos expediendos et nullam iuriſdictionem habent vt dictũ eſt. ideoq; vices ſuas non poſſunt alijs cõmittere. executores tamen videntur hic vt exercere poſſint ſaltem impedientes eos ſuum officiũ exercere quod eſt ſibi iniunctum alioqñ deluſoꝝ ⁊ ſine effectu eſt talis cõmiſſio. vt. ſ. e. in. c. ex litteris. quod tamen ſatis credo ar. illius. c. ex litteris tamen cõtradicere videtur litterã que dicit non ſibi iuriſdictio. ⁊c. ſꝫ dic non ſibi iuriſdictio. verũ eſt q̃tum ad hoc vt cõmittere poſſint. vel ꝙ nullam iuriſdictionem habẽt inter partes ſꝫ tantum officium.

Cum irregularib⁹. nota ar. ꝙ epi auctoritate ꝓpria cum irregularibus nõ poſſunt diſpenſare. ex eo autem ꝙ iſtud ex cõmiſſione cõceditur. et verum eſt ꝙ epi cum quibuſdam regularibus. vt. ſ. de fi. i. preſ. c. ſi. an epi diſpenſare valeant vbicumꝙ; non ꝓhibentur dicitur. j. de re iud. in. c. ar. ſi clerici.

QVm nõ niſi per app. ſunt tamen alij caſus in quib⁹ archiepiſcopus iudicare põt de ſubditis ſuffraganeoꝝ qui notantur. j. in ti. ꝓximo. paſtoral'. ⁊. j. de excel. prel'. ſicut vnire.

Legationis tamen ex iſto loco patet quam põtatem legatus habeat qua de omnib⁹ cauſis tam per app. q̃ per querimoniam cognoſcere põt. ſꝫ nunquid poſſet epm dico ꝙ non cum dominus ꝑp iſtud ſpeciali ter ſibi reſeruauerit. vt. ſ. de tranſl. c. i. et. ij. ꝓmo legatus miſſus de latere domini pape vtpura cardinal'. iſtud non poſſet facere niſi cõtineretur expreſſe in ſua legatione. j. e. c. i. et. ij. illa eñ que ſibi ſpecialiter reſeruauit mandata iuriſdictione generali tranſferuntur. vt. ff

de offi. eius cui manda. eſt iuriſd. l. i. multa enim ſunt que in manda to generali non exprimantur. ut. ff. de procura. in l. pompoꝰ. in princi. et in l. procedenti. in fine. et. ff. de mi. illud. in § ſi tal. et. ff. de uſura. uſurtand. in § procurator. ſi tamen preſbiterum bene deponere poſſit ad iunctis ſibi aliis epis. ut. xv. q. vij. felix. et in. c. ſi aute. utrum poſſit abſoluere illos qui in canonem inciderunt. tu habes. j. e. excōicatis. item ſi ad papam appellaret poſſit ne il lum compellere coram ſe litigare. nō ut ar. j. de app. in. c. ſi duobus. nam quolibet o miſſo ad eum poteſt appellari. ut. ij. q. vj. c. ideo. utrum indulgencias poſſit facere dicitur. j. e. in. c. ult. ¶ Uniuerſas. et ita poteſt audire cauſas que mouentur contra exemptos ſui archiepiſcopatus. ſi contra. ā ō ſupplen. negl. pla. vi. cum ſicut. xvj. ar. contra. xxv. q. ij. ſeruatis. ubi dicit q priuilegia ſunt ſpecia. ſi tamen ſm hoc videt derogari illis priuil. unde tu dicas q iſti legati p ſuam legationem non poſſunt punire exemptos nec etiam audire cauſas que mouentur contra eos niſi velint reſpōdere ſub eis. niſi tantum de hiis que in eorum priuilegiis cōtineantur. nā et tota poteſtas eſt conſideranda ex forma priuilegij. alij vero legat. cardinal. vel etiam alij qui mittuntur de latere domini pape maiorem habent iuriſd. tam contra exemptos q etiam contra omnes alios ſaluis hiis tm que ſe. aplice ſpecialiter reſeruantur. ſed iſte archieps cantuar. et etiam cōtrac. non habent talem potatem. ut ar. j. e. excōicatis.

gerere comprobatur. ¶ Ce. lectimꝰ. iij.

Studuiſti querere utrum d cauſa quā alicui delegamus alius qui ſit generalis in prouincia legatus ante cognitionem vel poſtea cognoſcere valeat vel omiſſionis noſtre proceſſum quem iudici delegato tranſmittimus taliter impedire. Rnꝰ. q cū mandatum ſpeciale derogat generali legatus omiſſionem alij factam ſpecialiter impedire non pōt. et ſi ſm formā mandati noſtri ſententia fuerit promulgata nō poterit ipſe legatus niſi ſuper hoc mandatum ſpeciale receperit eam quomodolibet irritare ipſam tamen ſi racionabiliter lata fuerit confirmare valebit et execucioni demandare. ¶ Innocē. iij. tt. ſancti laurencij in lucina preſbitero cardinal. ap. ſe. le.

Niſi ſpecialis

Nilla dilectio quam ad perſonam tuam habuimus et habemus iuſtum motū noſtri animi temperarꝫ pe

¶ Studuiſti. iſtud intellige ſm illam decre. ut debitus. ut notat in glo. ſ. nunquid. de app. in. c. propoſuiſti. ¶ Ante cognitionem. i. ante cauſam cognitam et etiam per ſnām diffinitiuam. ¶ Et poſtea cognoſcere. i. poſt ſentēciam latam. ¶ Mandat ſpecial. ſimil. ſ. de ſpē. c. i. et in. c. paſtoral. quod unis ſit ſuper iſtis mandatis dictum eſt. ſ. de ſpūs. c. i. et. ſ. de offi. del. ex parte. contra et illud ſoluitur. ſ. de ſpē. c. i. ¶ Non pōt non enī expirat iuriſdictio minoris iudicis in preſencia maioris. ut. xj. q. ij. peruenit. et. xcv. di. ecce. et. ſ. de dona. in hac ſactiſſima. primo legatus ſpecialis quātum ad cām illam maior eſt legato generali. ut ar. xcix. di. in. c. papimꝰ. et ar. j. de offi. ord. in. c. paſtoralis. ¶ Niſi ſuper hoc mandatum ſpecial. quī par in parem nō habet poteſtatem. nec reuocare pōt ſententiam. C. ſi aduerſus rem iudicatam. aduerſus ſnām. et. ff. ad trebell. ille a quo. in § tempeſtiuū. et. ff. de arbi. nam magiſtratus. et. ſ. de elec. innotuit. ¶ Confirmare. ſed qualiter ſententiam cōfirmabit iſtam niſi de ea primitus cognoſcat utrum ſit iuſta vel iniuſta. ſi tamen de illa non poteſt cognoſcere niſi ſi eidem ſpecialiter committatur ut ſuperius dicit ergo illam non pōt confirmare. dicunt quidam ut alia q cognoſcet de ea. et ſi inuenerit eam iuſtam confirmabit eam. ſi vero iniuſtam tunc remittat illam ad ſup

ſeriem. ſimile. C. ubi ſenatus. vel clari. in. l. ult. tamen verius credo q nullā cognitionem habet ſup iſta ſententia. tamen ad mādatum illius qui ſnām illam poſſet executioni demandare al' nullo modo ſe intromittat. et q dicit confirmare valebit refert ſe potius ad factum q ad iuſ. nam talis cōfirmatio nichil operatur. vel intellige in forma communi que parum valet. ſi tamē ſm nos ſic poteſt dici cum ſit q̄tum ad hoc inferior. ſed nunquid legatus tenetur eidem obedire ut mandet executioni. nō videtur quia cum ſit generalis legatus et ab eodem donatus maior eſt illo cui illa cauſa delegata eſt et iſte eidem ſubeſt. in aliis autem ſatis crederem q illam deberet executioni demandare q quātū ad illam cauſam maior videtur ipſo legato. ut ſuperius dixi et debet ſup hoc ſupplicare nō autem ipſum compellere ut ipſam ſnām exequatur. q forſan p alium non pōt ita bene executioni demandari ex ſententia i

na docente cognoſceres quantum exceſſeris qui ſpretis canonum ſanctionibus et conſuetudine generali motu proprio preſumpſiſti troianū epm de troiana eccleſia ad panormitanā de facto trāſferre. ¶ Item eidem.

Quod tranſlationem et infra. Licet in regno ſicilie general' ſit tibi cōmiſſa legatio ad ea tamen ſine ſpeciali mandato noſtro non debuiſti manꝰ extendere que in ſignum priuilegij ſingularis ſunt tm ſummo pontifici reſeruata et ſi quedam ex hiis que d ſpeciali conceſſione ſepe fuere legatis indulta ut illorum videlicet abſolutio qui propter ſacrilegas manuum iniectiones i clericos inciderunt in canonem promulgate ſententie videantur ex ipſo legationis officio iam licere legatis an exiſtimas q vices noſtras tanq legato tibi commiſimus exequendas q panormitanam eccl'am poſſes ſubicere meſſanenſ

¶ Niſi ſpāl. nota q iudex ratione amicicie pōt remittere penam. ut. l. di. clerico. et. xxv. q. ij. veniam. licet enī pacto nō poſſit eam remittere. ut. j. de ſimo. nemo. et. i. q. i. nullus. ¶ Pena docente. nam qui ſtultus eſt in culpa ſapiens ſit in pena. ut. xxxviij. diſti. qui ca. et ſimil. xxxviij. di. q. i. ſi homo eſſet. ¶ Sanctionibus. xxviij. di. c. ult. et. ſ. de tranſl. inter corp. et. c. i. ¶ Transferre. iſta enī mandato generali nō transferuntur q ſunt meri imperij et ſedi apoſtolice ſpecialiter reſeruata. ut. ff. d offi. eius cui māda. eſt iuriſd. l. i. et. ſ. de trāſl. i. et in. c. licet. et. c. inter corp. et j. e. in. c. primo. ſeſſ.

Quod tranſlacōem pontifici reſeruata. nam quedam ſunt que ſedes apoſtolica ſibi reſeruauit ſpecialiter. j. de verbo. ſigni. veniens. ut eſt queſtio fidei. ut. xxiiij. q. i. quociens. et. j. de bap. maiores. item maiores eccl'e cauſas ut tranſlationes epōrum et mutacōes ſedium. ut. vij. q. i. mutacōes et. ſ. de tranſl. c. i. item depoſitiones epōrum et conceſſiōes et tranſl electorum. ut. ſ. de tranſl. inter. item cōgregatio concilij general. ut. xvij. di. § i. depō. et reſtitutio epōrum et ſūma negocia eccl'arum. ut. ij. q. vj. ideo. it exemptio epōrum. ut. xvj. q. i. frater nr. item quedam vota ſolus pp commutat ut. j. de voto et voti redempci. ex multa. item ſolus papa in maioribus criminibus diſpenſat et cum fil' preſbitorum et cum aliis natis illegitime ut promoueantur ad dignitates. ut. j. de iud. at ſi clerici. et. ſ. de fil' preſbi. c. ultimo. item ad eum ſolum omiſſis mediis appellatur. ut. ij. q. vj. c. ij. iij. et. iiij. et ar. ij. q. vij. metropolitanum. et eſt ar. expreſſum q omiſſo medio nō tenet appellatio ut. j. de app. dilecti. item ſubdyac. pōt facere in diebus dominicis. ſ. de tempo. ord. c. i. et in. c. de eo. itē primam vacantem non pōt legatus cōferre. ut. j. de p ben. dilectus. itē non pōt abſoluere excōicatos a iud del. ut. ſ. e. ſtuduiſti. multominus excōicatos a domino pp iſta omnia que ſibi ſedes aplica reſeruauit. generali delegatione ſiue demandacōe nō transferuntur. niſi de hiis contineat ibidem ſpecialiter ut hic dicit iſta enī ſunt quaſi meri imperij. ut. ff. de iuriſd omni. iud. imperium. ideo generali commiſſione nō transferuntur niſi de hiis ſpāliter contineatur ibidem. ut. ff. de offi. eius cui manda. eſt iuriſd. l. i. et eſt ſimile. nam licet pater filio concedat liberam adminiſtracōem nō tamen pōt alienare. ut. ff. de hiis que in fraudem credi. ſi pater. et. ff. de pec. in l. contra iuris. in § ultimo. item non pōt donare. ut. ff. de donac. in. l. filiusfam. et in generali promiſſione ea veniunt que quis concederet. ut. ff. de pecul. in. l. qui peculij. item

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

vt illam iſti preficeres cõ-
ceſſo ſibi per te priuilegio
primacie et an putas ex ea
dem cauſa tibi licere duos
epatus vnire uł vnum di
uidere ſine licencia ſpeciali.
¶ Item baton̄ epõ et .m. ca
pellano ⁊ ſubdyac. noſtro
Licet trauen̄ canoni-
ca ab inicio diſſenſiſ
ſent tandem omnes vnani-
miter conſenſerunt .G. fra
trem caſſinen̄ abbatis in ar
epm eligentes cuius electi-
onem portuen̄ eps tũc ap.
ſe.le. examinare precepit ⁊
infra ¶ Nunciãs prefati ab
batis nobis literas preſen
tauit grauem cõtra iam di
ctum legatum querimoni
am cõtinentes ꝙ poſtꝗ ele-
ctionem examinauerat et e
am ad noſtre deliberacõis
examen tranſtulerat nun-
cijs iam dictis electionem
eandem malicioſe nimis ex
aminare preſũpſit et infra
De omnium conſilio .ſ. n. ex-
aminacõem ſecundam tan
ꝗ a non ſuo iudice factam
poſtꝗ negociũ ad noſtrũ

fuerat tranſlatum examen
cenſuimus irritam et ina-
nem. ¶ Item ſancti apu.
et ſancti leonis abbatibus
et magiſtro .R. arõ. tulł.
Dil. fil. R. meteneñ
canonicus nobis inti
mauit ꝙ cum prenczcim̄
epõs ap. ſe. le. eccleſiam ſan
cti tradonis cõtuliſſent eidem
meteneñ archid. ad quem
illius eccleſie preſentatio per
tinebat aſſerens ꝙ eodem i
conſulto cõferri non potuit
a legato canonicum ipſum
ſuper eadem eccleſia moleſta
re preſumit ¶ Cum igitur
plus iuris habeat in ↄceſ-
ſione prelatus ꝗ in preſen
tacõne patronus nec preiu-
dicetur prelato ſi quãdo p
ap. ſe. cõ le. inconſulto eccłia
concedatur. M. q. dictum
archid. vt ab eius ſuper h
moleſtacõe deſiſtat ap. re-
cogatis. ¶ Item illuſtri re-
gi francorum.

Nouit ille qui nichil
ignorat ⁊ infra ex p
te tua querimoniam acce-
pimus ꝙ cum tibi legat̄

maiora non cõmittuntur ſine mãdato ſpeciali. vt. ff. de procu. pompo⁹. ⁊ in .l. mandato. ſic eciam eodem modo poteſt miſſionem ex ſecundo decreto ſibi reſer-
uat ſpecialiter. vt. ff. de damp. infec. dies cauccõis. in .§. i. ⁊. ff. de iuriſd. omni.
iud. in .l. iubere cauere. que aũt ſibi nõ reſeruat ſpecialiter tunc alijs videtur
indulgere. vt. ſ. de ſen. ex. nuper. ¶ Sed nũquid talis legatus miſſus a late-
re domini pape iudicare põt de
exemptis qui tñ ſubſũt domi-
no pape. ar. ꝙ non. xvij. di. c.
huic ſedi. ar. ꝙ poteſt. vt. xvj.
q. i. frater nr̄. Joh. tamen dixit
ꝙ nõ põt et melius facit ſi ab
ſtineat. ⁊ ideo ar. ff. de offi.
procon. nec quicꝗ. ego credo
ꝙ cognoſcere põt de cauſis ꝗ
cõtra eoſdem exemptos moue-
tur non obſtantibus ſuis priui
legijs nam per ſua priuilegi
a ſolummodo eximũtur a iuriſd
epõrum in quorum territorio cõ
morantur. ſ a iuriſdictiõe do-
mini pape vel eius legatorum
nõ eximuntur. ⁊ ita eciam vi-
demus de facto ſeruari. et ꝙ do
minus papa eorum iudicia nõ
reſeruauit ſibi ſpecialiter. ex-
communicatos aũt qui in canonẽ
late ſentẽcie inciderunt legati
omnis officio poſſũt abſoluere.
vt hic. ⁊. ſ. de ſen. ex. ad emi-
nenciam. et. ſ. e. in c. pſ. item ſo
lus princeps põt cauſam cõmit
tere app. remo. vt. ff. qui et a
quibus non licet appel. l. i. in fi.
et. ẽ. ti. primo. ſup queſtionũ.
in. §. nos autem. vnde verſus.
reſtituit papa ſolus deponit et
ipſe. citat ſoluit ſynodumque
facit generalem. trãsfert et mu
tat appellat nullus ab ipſo. di
iudicat vnit eximit atꝙ probatam. j.
Licet tranſtulerat. nichil
tamen deliquit. vt. ij. q.
j. nõme preſbri. ⁊. iij. q. vj. mul
tum ſtupeo. nam eo ipſo ꝙ iu-
dex dicit ſe velle negocium re
ferre non põt amodo cognoſce
re. vt. C. de relig. in. l. i. ⁊. C. de
app. ex illo. ⁊ illico relonis ex
emplum litigatoribus tenetur e
dere. ut. ſ. de app. in. c. intimaſti
quod tamen intelligitur ita ſi
partes relonem approbauerãt.
ſ ſi cõſentirent vt iterum cogno
ſceret ante relonem factã tunc
bene poſſet procedere. vt. C. de re
la. in. l. ij. ⁊. iij. ¶ Examinare. videtur tñ ꝙ examinaret negociũ non tñ ꝗ pro
nũciaret ſ vt cauſam magis inſtructam ad dominum papam remitteret. vt. ſ.
de app. cõſtitutus. et. ij. q. i. nomen. ⁊. ſ. de ſta. regul. ea que. in. v. hec eadem.
quod tamen ego nõ credo ex quo enĩ ſemel examinauerit et examinacõem diſ
reperit ad ſuperiorem cum iam iudex eſſe deſinat vt. j. ſequitur. ⁊ eſt ſimile. ẽ. de
poſtul. bone. ij. ⁊ ꝙ de facto vnius nõ eſt ſepius querendum. vt. ff. naute cau
po. ſtab. in. c. licet. in fi. ¶ A non ſuo iudice. vt. C. ſi a nõ cõpe. iud. in. l. vltima
et. ẽ. de cõſue. in. c. ad audienciam. ⁊. ſ. de iud. in. c. at ſi clerici. ⁊. ẽ. de offi. del.
Dilectus inconſulto. ſic. ſ. de iure patro. cum ſuper. ⁊. xj. q. i. in. c. pſ. Jo.
in. c. cum dil. ſ illud intelligitur de laico. ¶ Plus iuris iſtud intellige
plus iuris. i. plenius ius eſt inſtitucõis ſiue ↄceſſionis prel. ꝗ ius preſentacõis
patroni. vnde ex ſola preſentatione patroni laycĩ non ↄſequitur quis ius ple-
num. vt. ſ. de iure patro. in. c. paſtoralis. ⁊ in. c. quod autem. et in. c. cum aũt.
nam et patronus laycus mutare põt voluntatem ſuam anteꝗ eps eum ↄfir-
met vł deſeret preſentatum et alium preſentare vt dicunt iura pdicta ⁊ ita nõ
habet ius plenũ. ſi ex inſtitucõe ſola ſiue ↄceſſione prel. quãdoque eciam plenũ
ius ↄſequitur inſtituto per prelatum ceſſante preſentacõe patroni laycĩ infra
quatuor menſes nam tũc eps inſtituere põt et ille ius plenũ habet. vt. ſ. de iu
re patro. cum propter. ⁊ in. c. qm̄ conuerſo nunꝗ per ſolam preſentacõem patrõi
laycĩ ius plenum ↄſequuntur niſi accedat ↄfirmatio prel. laycĩ patroni ideo

dixi nam ſi collegium vel ec. perſona aliquem ydoneum preſentat eõ
ius plenũ acquiritur vt ↄfirmationem petere valeat tanꝗ ſi electus
eſſ qm̄ poſtea nõ poſſunt variare. vt. ſ. de iure patro. cum aũt. ⁊ in
c. paſtoralis. jo. et lauł. dixerunt ꝙ per preſentacõem ñ acquirit ius.
ſ eſt falſum ymo ius acquiritur mediatum preſentato ꝙ ſi preſentatur
a collegio vel eccleſi
aſtica perſona quod
poſtea nõ poſſũt va
riare vt dictum eſt.
et ſi a layco patrono
preſentatur tũc mĩm
ius acquirit ꝙ ſi nõ
mutet voluntatem po
teſt ↄfirmationem pe
tere ab epõ. vt. ſ. de
ſen. et re iud. cum ber
toldus. vnde ſi eps e
um nõ admittat po
teſt agere cõtra epm
ad ſuum intereſſe ſi
poſtea alius preſenta
tus ab epõ admittat
vt. ſ. de iure patro.
in. c. paſtoral. ⁊ ita
ſemp ius acquiritur
preſentato per factũ
patroni. ⁊ ſic intelli
gitur qd dicit plus
iuris. nam vt patet
ius habet. ſ plus alt
ꝗ nam et plus ↄ-
fertur per prelatum ꝗ
per patronum ꝙ ↄ-
firmationẽ petere po
teſt. ¶ In ↄceſſione
ſ cõtra iſta racio nõ
videtur ſufficiens nã
ſm hoc eps poſſ do
nare eccłam inrequi
ſito patrono quod
tamen eſſ nõ debet.
vt. xvj. q. vij. in. c. de
cernimus. ad hoc au
tem dicit jo. ꝙ iſta ↄ
ceſ. continet graciã
ſpecialem nam lega
tus non põt conferre
re prebendas vel eccl-
eccleſias in preiudiciũ
aliorum. vt. ſ. de app. c.
i. ⁊. ſ. de preben. dile
cti. ſicut illud cõmune
graciam quod facit
prel. vt. ſ. de conceſ.
prebende conſtituinus
nam ſolus princeps põt aliquem priuare re ſua. ⁊ ar. xj. q. iij. auditẽ
et in. c. azenoñ. ⁊ in. c. per principalem. et. C. de quadri. preſ. vnde ſ
ↄſueuit diſtingui vtrum ius patronatus pertinet alicui clerico racio
ne ſui patrimonij. ⁊ tunc legatus nõ poteſt cõferre eo inuito eccleſi
am cum eidem in hoc ſubſit nam tanꝗ laycus preſentat. vt. ſ. de iure
patro. cum dilectus. et ar. xvj. q. vij. c. decernimus. ¶ Si autem ius
patronatus alicui pertinet racõe eccleſie tũc legatus põt ↄferre ec-
cleſiam inuito prelato illo ad quem racõe illius eccleſie ptinet ius pa
tronatus ſiue inuito collegio ad quod ptinet ius illud nam iſti le-
gato ſubſunt. ⁊ ita loquitur qd dicit hic. nam archid iſte racõe ar-
chidyaconatus preſentabat vnde legatus potuit eidem preiudicare et eo
in ↄſulto conferre eccłam ſicut ↄferre põt beneficium vacans in eccle
ſia inuitis canonicis et eciam irrequiſitis. et iſtud intellige de legato
miſſo a latere domini pape. alij vero legati ſicut cantuar. et eboracẽ
conſimiles qui habent priuilegium iſtud nõ poſſunt vnde tenet appel
latio ſi iſtud facere vellent. vt. ſ. e. c. ⁊ in. c. officij. et. ſ. de appell. c. i.
et quod dicit jo. non eſt verum ſimpliciter de quolibet legato. ¶ Pre-
lato. patrono clerico. ſ. racõe diſpenſacõis. vero eſt in preſentacõe.
Nouit terminos. ex hoc enim videtur ꝙ ſi legatus prouincia ad
quam eſt deſtinatus quodammodo nec exercere neg. abſolue

nec eciam cauſas delegare valeat in illa prouincia. et idem de alijs iudicibus eciam videtur. vt. ff. de offi. preſidis. l. iij. et. ff. de iuriſd. omni. iud. l. vltima. videtur tamen quod poſſit aliquos abſoluere dum eſt extra ſuam prouinciam. nam ea que ſpectant ad iuriſdiccionem voluntariã exequitur extra prouinciam. vt. ff. de offi. procon. l. ij. ad hoc autem ſi dicas quod nullus iudex poteſt excõicare vel eciã abſoluere extra ſuam prouinciam. nam excõmunicacio fit cum cauſe cognitione. vt. ij. q. i. nemo. ſed tamen ea que cauſe cognicionem deſiderant fieri debent iudice ſedente pro tribunali. vt. ij. q. iij. in §. notandum. in v. ſi quis. et. ij. q. iij. in §. ſpacium. in v. a iudice. ſed in aliena dyoceſi non poteſt ſedere pro tribunali nec aliquid ibidem diſponere. vt. ix. q. ij. epiſcopum. item nec abſoluere poterit nam ſi poſſet abſoluere per conſequens excõicaret. vt. xxj. di. in. c. denique et ar. ff. de re iud. l. iij. quod enim in ſua dyoc. iuriſdiccionem habeat cum ar. xj. q. i. ſi quiſquam. et xcij. di. ſi quis epiſcopus. et j. e. c. pe. et. s. de ſpõ. paſtoralis. in fi. ar. ff. de bonis auct. iud. poſ. l. cum vnus. in §. pe. dicitur quidam extra ſuam dyoc. excõicaret vt ar. ij. q. iij. ſi epiſcopus forte ſic eciam paulus excõicauit corinthium abſentem. vt. xj. q. iij. c. vltimo. iſtud tamen concedo quod extra prouinciam exiſtens poſſit delegare cauſas in prouincia. vt. ff. de offi. pre. vrb. in. l. vltima. et maxime ſi cauſam abſencie neceſſariam habeat. vt. ff. de offi. procon. in. l. aliquando. talis enim delegatio fit ſine cauſe cognitione licet qui delegat imperet. vt ar. s. ti. primo. paſtoral. ſi tamen ille nollet eam recipere non poſſet eum excõicare. vt ar. j. in ti. primo. c. paſtoralis. Item extra ſuam dyoceſim poteſt conferre beneficium. vt. j. de conceſ. preben. poſt electionem in parte deciſa. ¶ Item poteſt queri ſi excõmunicauit aliquem dum eſt in prouincia vtrum poſſit eum abſoluere dum eſt prouinciam egreſſus et eſt dicendum quod non nam exeundo prouinciam eſt priuatus dignitate. vt ff. de offi. preſid. l. iij. et ſtatim tunc expirat eius iuriſdiccio. vt. j. e. in. c. vltimo. tamen cottidie fit contra hoc vt ibi. vidi de facto de magiſtro. H. ſummo canon. ſaxon. eccleſie qui dum eſſet in carcere excõicauit quendam ſuum canonicum in carcere.

eſſet certa racione ſuſpectus extra fines regni francie exierat in terram tuam interdicti ſentenciam promulgauit et infra tue magnificencie. R. quod et ſi fines francorum regni exierat nondum tamen fuerat terminos ſue legacionis egreſſus cum non in regno francorum ſolum ſed in vien. lugdunen. et biſuntin. prouincijs iniunctam ſibi a nobis legacionis ſolicitudinem ſuſcepiſſet. ¶ Greg. ix. ieroſol.

Volentes patriarche vices et infra. T. legacionis officium in prouincia tua duximus committendum ita tamen quod ſi legatum ad partes illas de latere noſtro contigerit deſtinari execucionem ipſius officij quamdiu legatus ipſe ibi fuerit pro ſe. ap. reuerencia omnino

Volentes latere. cum tamen legatus de latere domini pape ſit maior vnde eo preſente non exerceret minor ſuum officium ymmo debet illi deferre tamquam maiori. vt. xxj. di. denique. et j. de priuil. antiqua. in §. dominice. et. ff. de offi. procon. in l. fi. et maior poteſtas ad obediendum preponitur minori. vt. viij. di. que contra mores. in fi. et. xvj. q. iij. qui reſiſtit. et interim ſuſpenſum eſt eius officium eo vero recedente reſumit illud. vt ar. contra. xcv. di. ecce et. xj. q. i. peruenit. et. C. de donac. in hac. Jo.

Excõicatus mittuntur. g. a contra. ſenſu ſi miſſus ſit a latere domini pape abſoluere omnes ſiue de ſua legatione ſiue non. quod eſt verum tam in eundo quam redeundo ſecundum quoſdam ex officio enim legationis licet legatis miſſis de latere domini pape excõicatos pro violenta manuum iniectione in perſonas eccleſiaſticas abſoluere. vt. s. e. quod tranſlacionem. et j. de ſen. ex. ad eminenciam. tales enim legati poſtquam egrediuntur vrbem quouſque in vrbem reuertantur abſolucionem impendunt. et ita eſt obſeruatum de facto et iſtud eſt introductum in fauorem animarum ut periculum mortis vitetur vt ar. j. de ſen. ex. ſacro. ſic eciam proconſul vbi cum ſigna proconſul vbicumque ſigna proconſularia habet ſuam poteſtatem egreſſus vrbe non exerceat niſi in eadem prouincia que ei decreta eſt. vt. ff. de offi. procon. l. i. et habet iuriſdictionem licet non contencioſam. vt. ff. e. l. ij. ¶ Si omnes per hoc enim quod dicit hic patet quod maior eſt legatorum poteſtas qui de latere domini pape mittuntur quam aliorum. iſti enim de quibus premittit non poſſunt abſoluere excõicatos propter ſacrilegam manuum iniectionem aliunde venientes vel extra ſuam prouinciam exiſtentes quoniam nulla poteſtas eſt eidem conceſſa extra illam prouinciam. vt ar. ff. de iuriſd. omni. iud. l. fi. niſi eis amplius concedatur vt dicit in fine. ſi tamen illos de prouincia ſua poſſunt abſoluere. ar. a contra. ſenſu niſi eidem ſpecialiter a ſede ap. concedatur ut hic in fine dicit. de duplici genere legatorum fit mencio. de hijs quibus ad tempus legationis committitur officium racione perſone et non dignitatis. vt. s. in. ti. primo. et j. de accuſ. cum dilecti et j. de preſump. mandata. item ſecundo de hijs qui racione dignitatis ius legationis ſiue officium in ſua prouincia habent vt. s. e. c. i. et j. de ap. c. i. iſti enim non mittuntur de latere domini pape vnde minor eſt eorum poteſtas et iſti poſſunt abſoluere excõmunicatos et ſubditos nequaquam niſi eis concedatur ſpecialiter vt dicit in fine. illi vero qui mittuntur de latere domini pape. nam et ipſi pars eius corporis eſſe intelliguntur. vt. vj. q. i. in §. ſi quis cum militibus et. C. ad l. iul. maieſ. quiſquis. ex officio enim legationis omnia poſſunt facere niſi tantum ea que ſibi ſedes ap. reſeruauit. s. e. quod tranſlationem. ¶ Sed quos dicimus de latere domini pape miſſos an card. tantum de latere domini pape miſſos. an eciam alios in curia exiſtentes vtputa capellanos epiſcopos vel eciam archiepiſcopos pro negocijs ſuis in curia exiſtentes. ſed videtur quod proprie de latere domini pape dicuntur miſſi cardinales. nam ipſi ſemper ad latus eius aſſiſtunt. ſed idem videtur de capellanis et alijs curial. nam et ipſi eciam aſſiſtunt eidem licet non in conſil. ſecretis. tamen ſatis poteſt dici quod eciam iſti dicuntur miſſi de latere domini pape quos inuenit in curia exiſtentes eciam ſi non ſunt cardinales. et illos tranſmittit ſpecialiter ad alienam prouinciam concedendo eis generalem legationem. ¶ Item qui poteſt ex ſuo officio abſoluere poteſt eciam alij committere cui viderit expedire. vt. j. in ti. primo. in. c. vltimo. proprie autem dicuntur miſſi de latere domini pape card. tantum. ar. j. de ſen. ex. ad eminenciam quod eciam ipſi pars corporis domini pape dicuntur eſſe vt dictum eſt. et ideo eorum poteſtas latior eſt quam aliorum nam de ſua et aliena prouincia poſſunt abſoluere. alij enim non poſſunt abſoluere aliunde venientes niſi amplius illis conceſſum fuerit vt dicit in fine. Item nota quod romane eccleſie legati quantumcumque plenam legationem habeant non poſſunt ex legationis officio conferre beneficia niſi eis ſpecialiter conceſſum fuerit niſi ſint legati card. qui ampliori debent gaudere prerogatiua. iſtud enim ſtatuitur in decre. innoc. iiij. j. e. que incipit. officij noſtri debitum. Jo.

Ex. dimittas. ¶ De excommunicatis pro iniectione manuum violenta eccleſie ro. legati qui de ipſius latere non mittuntur extra prouinciam ſibi commiſſam vel ibidem ſi huiuſmodi manuum iniectores illuc contingebat aliunde accedere et qui eccleſiarum ſuarum pretextu legacionis ſibi vendicant dignitatem eciam ſubditis quamuis in ſua prouincia exiſtentes beneficium abſolucionis impartiri non poſſunt niſi de ſpeciali gracia illud et iſtis amplius a ſe. ap. concedatur.

Nemini dubium ¶ Idem. eſſe volumus quin legatorum ap. ſe. ſtatuta edita in prouincia ſibi commiſſa durent tamquam perpetua licet eadem poſtmodum ſint egreſſi. Decius aut ſi cauſas

Nemini. ſtatuta. ſic enim patet quod ſtatuta que faciunt legati in prouincia ſibi commiſſa ſunt ſeruanda perpetuo. et ſiquidem ſunt lata ſub anathemate qui faciunt contra ſunt excõicati. vt. j. loci. et adhuc ex publico ſcripto. nam epiſcopi qui ſunt minoris auctoritatis in ſua dyoc. ſtatuta facere poſſunt. vt. j. de maior. et obe. in. c. ſi quis venerit. Item de remiſſionibus quas faciunt locis religioſis vel eciam pontifex. quid dices nunquid ſunt ille perpetue et videtur quod non nam preſes prouincie non poteſt interdicere alicui vltra tempus ſuum vel ſua arte. vt. ff. de penis. in. l. vltima. et. ff. de poſtul. puto. in §. vltimo. ſed verum eſt quod bene valent perpetuo ſicut ſtatuta licet enim adminiſtratio ſit temporalis tamen quod factum eſt per eum perpetuum eſt. vnde qui contra facit incidit in penam ſi qua pena impoſita eſt. et per pre. et ad tempus et eciam in perpetuũ

pbiberc poteſt aliqui ne vrā iuř aduocēne·vt.ff.de offi·pře·vib.l.i.in·§.ſi.
Iuriſdictio expiret· ⁊ ita patet ꝙ recedendo de ꝓuincia ſua iuriſdictio exſpirat ſicut per mortem expirat·vt·ſ·de offi·del·in·c·licet·et in·c·gratum· naꝫ pro mortuo q̄ntum ad hoc reputatur. multis modis dicitur iuriſdictio expirare·vt no·ſ·de offi·del·ex litteris· Citatio non preceſſit ꝗ ſi preſſit valebit

omiſſio poſt deceſſu· ⁊ ſic aūt tem per citacōem iuriſdcō ꝑpetuatur·ſic·ſ·de offi·del. gratū et in·c·licet·⁊·j·de foro cōpe· ꝓpoſuiſti·ſimil·j·de app·vt debitus· ⁊·ſ·de ſpt· capitulum· ſancte crucis·in quibus dicitur ꝙ citacōe ſola ſiue ꝯuentione ꝑpetuitur iuriſdictio aliorū. jo·

Permicioſam·inquirē re·l·nec dem̄ cum frequens et clamoſa eſt fama ꝯtra ſubditum que vicē accuſatoris obtinꝫ·vt·j·de accuſa·qualiter·ij·⁊·j·de ſymo· licet heli·. et tunc etiā poſſūt introducere teſtes ꝯtra eos·xj· q·iij·precipue etiam lite non conteſ·j·vt lite non conteſ.qm̄ fre·in·§·ſunt et alij· Et iudicare· vndecumqꝫ illi ſint· pſes enī ꝓuincie purgare debet ſuam ꝓuinciam malis hominibus·nec etiam diſtinguit vndecumqꝫ ſint·vt·ff·de offi pſi dis·ſi preſes· ⁊·vj·q·iij· placuit·et·C·vbi de crimi·agi oportet·qua in ꝓuincia· Canones·canones dicunt ꝙ epi debet inquirere cauſas ſynodales et teſtes maturiores in parochia vel in ꝓuincia cōſtituere vt cauſam ſynodal ad epm deferant·vt·xxxv·q·vj· eps in ſynodo. ad epōs enim pertinet inquirere de hmōi criminibus eccl'aſticis de adulterijs de cōſanguinitate inter virū et vxorem·vt·xxxv·q·vj· eps in ſynodo· et in·c·ab iſto die·⁊·c. duobus ſe·jtem de hereſi·vt·j·de heret· excōicamus·in·§·adicimus· jtē

duxerint aliquibus delegan das cum iuriſdictio iſtorū expiret ſi ante illorū diſſenſum horum citatio non ꝓceſſit. Ex ſynodo iohis pape· **De officio iud· ord·**

Permicioſam **Rub·**
et infra. habeant igit' epi ſingularum vrbium in ſuis dyoceſibus liberam potatem adulteria et ſcelera inquirere vlaſci et iudicare ſm ꝙ canones cenſerint abſꝫ impedimento alicuius et cum opus fuerit publicum con uocet auxilium non ad ꝓiudicandum ſed potius ad ea que deo ſūt placita proſequendum. Eugeni' pp·
Si ſacerdos ſciat pro certo aliquem eſſe reum alicuius criminis uł ſi confeſſus fuerit et emendare noluerit niſi iudiciario o

crimen vſurarum.ſacrilegium vſura ſymonia ⁊ ſimil' que ꝓprie ad forum eccleſiaſticum ſpectant·⁊ de iſtis etiā principaliter debēt inquirere epi et punire et etiam de quocumqꝫ mortali peccato.vt.j.de iud· nouit. jtem ex eo ꝙ dicit hic inquirere vlaſci et punire ſm ꝙ canones cenſent eſt ar·ꝙ iudex iudicare debet ſm allegata·⁊ etiam ſm canones et.l·et non ſm ꝯſcienciam vt expreſſe dicitur.xj·q·iij·ſūmo opere·⁊·iij·q·vij·iudicet·⁊·vj·q·ij·ſi tantum·⁊·j c·placuit·et·j·c·ꝓximo·⁊·C·de iud·rem non nouam·⁊ in auť·de iud·in·§· ꝙ vo·coll'·vj·et in auť·de defen·ciuit·in·§·ꝙ iuſiurādum·coll'·iij·⁊·ff·de offi· preſidis·l·illicitas·in·§·i·ar·ꝯtra ꝙ poteſt iudicare ſm ꝙ putat. ff· qūis et a quo appellatur·in·l·appellan·⁊·ff·de arbi·qualeꝫ·⁊·xj·q·iij·reuera·et ar·viij di·qui ꝯtempta veritate·in iſto caſu quando iudex aliud in cōſciencia habet ⁊ liť ꝯſtat per legitimas ꝓbacōes dicunt quidam ꝙ alij debet cauſam delegāe vt·ff·de iuriſd·omni·iud·pretor·alij dicunt et melius ꝙ licet iudex in ſua cōſciencia habeāt quam conſt·per allegata tunc debet iudicare ſm ꝙ facta eſt ſibi fides in iudicio per iura primo dicta ⁊ nō debet ſequi ſuam cōſcienciam q̄ neſcit ea tāqꝫ iudex ſꝫ tanqꝫ de'·vt·j·e·in·c·pſ·et·vj·q·ij·ſi tm̄·⁊ in·c·placuit nec enī peccat nec etiam dicitur facere ꝯtra ꝯſcienciam ⁊ ita nec in condempnando nec etiam in abſoluendo ſuam ꝯſcienciam ꝯſequatur.⁊ ꝙ ita ſit procedendum patet·nam domin' omnia ſciebat et tamen iudam noluit ꝯdempnare niſi ꝯuinceretur ꝓbacōnibus·vt·ij·q·i·deus omnipotens·qui enī ꝯtra ꝯſcienciam iudicat punitur ſm tenorem ꝯſtitucōis innoc·iiij. cum eterni·de re iud·
Publicum.et ita nec in ꝯdempnando nec etiam in abſoluendo ſequitur ſuam ꝯſcienciam· Conuocent.i·iudicium ſeculare·vt·xxiij·q·v·principes·⁊·xcvj·di·cum ad verū ventum eſt et ita vtraqꝫ poteſtas per alteram adiuuatur· vt ibidem dicitur·et·j·e·quoniam·⁊·j·de maledic·c·ij· Ad ꝑiudicandum· nam per hoc nō acquirit ius in ꝑiudicium eccle vt ſua auctoritate quis i poſterum poſſit tale quid attemptare niſi de mādato eccleſie ꝑimo tenetur auxilium pſtare eccle et poſſent etiam ꝯpelli ad hoc·xxiij·q·v·adminiſtratores·et

j·de maled·c·ij·⁊ eſt ar·ꝙ pſtatio neceſſaria eſt cum aliqui auocantur ad ea in quibus nō habent ius·vt·vij·q·i·c·pōtifices· ⁊·xxiij· di·preſbi·
Si ſacerdos ſciat ꝓ certo vt quia eum vidit delinquentem vel etiam ꝙ ipſe idem ei ꝯfeſſus ſuit·et·xxiij·q·v·hec dicetur. Non debet eum nominatim.nota hic ar·ꝙ licet aliquid i genere quod nō licet in ſpecie·ſic·viij·q·i· quid aūt·⁊·ff·de queſtioni·l·i·in·§·qui q̄ntū· ⁊ ar·e· de offi·del·qm̄ abbas·et·ff· de penis·in·l· moneam·§·ſunt aūt·ad ſinē ar· contra·xxiij·di· quamqꝫ·⁊·xxiij·diſ· quido·ff·ſi quis cau ci·in·l·ſed et ſi quis. in·§·queſitum·⁊·j·de app·inter cetera·⁊·C de iure de·impe·l·i·
Sed quod ſicut licet in genere licet i ſpecie et etiam conuerſo. niſi deſcenſus ad generale vel etiā ad ſpecialia occaſiones mali inducat vt patet p exempla i prima rubrica·⁊·C·ſi res pignori·ob pol·l·i·et·C de pig·in·l·obligationes· ſꝫ exempla ſingula tam de prima rubrica ꝙ de ſecūda ſuū caſum obtinent. vt patet in quacumqꝫ ꝯcedenda ibidē poſita. Confeſſus ſit licet enī ſit ꝯfeſſus in penitencia nūqꝫ tamē excōicabit eū ſolliciti i pſu exprimendo·nā ſic ꝓderet peccatorē quod non debet eſſet de pe·di·vj·placuit·⁊·j·de pe·et remiſ omnis vtriuſ· No

dime quis ꝓbare poſſit nō debet eum nominatim arguere ſꝫ indetermiate ſicut dicit xps·vn' veſtrum me traditurus eſt.ſed ſi ille qui dampnum illatum eſt pecierit iuſticiam pōt excōicare actorem dampni licet etiam ei ſit ꝯfeſſus ſed tamen nō nominatim pōt euꝫ remouere a ꝯmunione licet ſciat eum eſſe reum ꝙ nō vt iudex ſcit ſed vt deus·ſꝫ debet eum amouere ne ſe ingerat qūia nec xps iudam a communione remouit·
Alex·iij·florenē epō·
Cum ab eccleſiarum ꝓlatis eccleſiaſtica ſentencia in malefactores aliquos ꝓmulgatur rata debet et firma conſiſtere et vſꝫ ad condignam ſatiſfactionem inuiolabiliter obſeruari. Quapropter, m' ·q·ſi

minatim indeterminate·i·nomine expſſo non debet eum arguere vl etiam excōicare·ſꝫ tantum in genere ſic dicendo quicumqꝫ fecit tale delictum ſit excōicatus.nam proinde habetur ac ſi nomine ꝓprio expſſo eſſ excōicatus q̄ntum ad deum ſꝫ q̄ntum ad eccl'am non quia non vitabitur eccl'a.⁊ eſt ſimil'·xj·q·iij·ſi excellentiſſimus·⁊ inſti·de exhe·li·in·§·maſculos·et in·§·nominatim·et·ff·de l·b·et poſtum·l·nominatum· Remouere a ꝯmunione·ſimil'·vj·q·ij·ſi tm̄·et in·c·placuit· Sed quid ſi epus dicat excōico vnum de illis qui tal' ſurtum fecerunt ⁊ videtur ꝙ nullus ſit excōicatus ꝙ cum ex plurib' ſeruis eiuſdem nominis vnus eſſe liber iuſſus eſt neuter eorū erit liber·vt ff·de manu·t·in·l·cum ex pluribus·⁊·ff·de teſta·tu·in·l·duo ſunt titij et nominatim quis eſt excōicandus·ut·xxiij·q·ij·ſīne·ar·ꝯtra·l·ꝙ vtercꝫ ſit excōicatus·ut·ff·de adim·l·l·ij·in·§·ſi duobus·et·ff·de re dubi·in·l·qui duos·vin·ſꝫ verum eſt ꝙ neuter eorū eſt excōicatus quia ſentencia eſt incerta.⁊ ideo rei iudicate auctoritatem nō obtinet ſicut ſentencia que certam quātitatem non ꝯtinet nulla eſt·ut·C·de ſen·que ſine certa quanti·pfe·in·l·pſ·et vltima· Admonere.in ſecreto ne ingerat ſe ꝯmunioni ſue.ſic·c·j. de ſen ex·cum non ab homine·in·i·. ſꝫ ſi tamen publice non debet eum remouere ſicut nec xps iudam remouit ꝑimo ei eucariſtiam dedit·⁊ cum alijs ad ꝑdicandum miſit·vt·j·q·i·ꝑſbi·
Cum ab eccl'arum·eccleſiaſtici·ſic ꝗ iſti prelati poſſunt excōicare·vt·xvj·q·i·alia eſt·et ſic enī ſūt iudices ordinarij ar·j·de excel·prel·ad hec·⁊ etiam habēt curam animarum· vt·ſ·de elec·cum in cūctis·in·§·inferiora. ſic etiam et abbates pōt excōicare et iuriſdcōem habet·vt·j·de ſymo·ſicut·⁊·ſ·de offi·del·p· inmunitate ⁊·j·de foro ꝯpe·ſignificaſti·⁊ iſtud cōmes ꝯcedunt ſꝫ ſolucionem ꝯtra tal' facerent.innoc·contra·ſꝫ anathematizare nō poſſunt vt dicunt quidam·xvj·q·ij·viſis·et·xxiij·q·ij·complicantur. et tu dicis

quando plebanus sancti panceracij in clericos vel laycos patrochianos suos interdicti vel excommunicacionis sentenciam racionabiliter tulerit ipsam facias inviolabilit observari et eam sine congrua satisfactione et absq; eiusdem plebani consciencia nō relaxes ¶ Idem cant. archiepo et eius suffraganeis

Cum vos plerumq; oporteat ordinacionem differre ecclesiarum pro eo q̄ quandoq; vobis persone minus ydonee presentantur aut interdum mēvos et presentatores alia de causa radix dissensionis emerserit et infra. ff. u. M. q. si quādo in vacantibus ecclesijs in quibus ecclesiastica persona presentacionem nō habet vel quia persone minus ydonee presentantur vel alia de causa de iure personas nō potueritis instituere in eis ap. ces. ponatis yconomos q̄ ibi debent fructus percipere et eos aut in ecclesiarum utilitatem expendere aut futuris personis fideliter reservare ¶ Idem

Ex tua cant. archiepo parte et infra quia nos consulere voluisti utrum illorum absolucio teneat qui ocultatis excessibus p quibus excommunicati fuerant absolucionis beneficium per se. ap. meruerunt sive excommunicacionis sue causam aliam ptendentes. et. R. q̄ si ita tibi constiterit debes eos ec. cen. compellere cum litteris tuis rei veritatem continentibus ad ap. se. redire. Si vero id tibi nō constiterit et eos suspectos

q̄ non possunt anathematizare sive excommunicare cum illa solennitate de qua traditur. xj. q. iij. debent. et de illa excommunicacione intelligitur predicta. xvj. q. ij. visis. et xxiiij. q. iij. corripiantur. et q̄ hoc facere possint isti inferiores prel. tu habes. j. de eo qui furtive ord. re. c. i. et q̄ non est ordin. pmo potius iurisdiccionis. vt. s. de cleri. c. transmissa. et illud etiam generaliter traditur q̄ quilibet prel. collegiate ecclesie. licet enim subsit epō est tamen iudex ordinarius in sua plebe et iurisdiccionem agnoscendi habet et etiam excōicandi vt dicit hic. et in aut. de defensor. ci. in. §. ij. coll. iij. et xv. q. iiij. c. i. et. j. de iud. decernimus. et ar. C. de iurisd. omni. iud. in. l. ultima. et illum dico prel. istud facere posse et talem iurisdictionem habere qui electus est a collegio sive universitate vt. s. de elec. c. i. et. p ciij. di. legimus. et idem etiam intellige si non preficiatur a collegio vel etiā ab universitate ab eo qui administracionem habet. s. cum iurisdictione pura epō. ¶ Racionabiliter quod presumitur semp donec contrariū pbetur. vt ar. s. de renunc. in psenti. da. et. j. de re iud. sie. et etiam servanda ē a subditis sive iusta sit sive non. vt. xj. q. iij. c. sentencia pastor. ¶ Relaxes. sed pone q̄ eps talem sentenciam relaxet plebano irrequisito nec aliq̄ satisfactione pmissa nunquid tenet absolucio vī q̄ cum sit ei superior et etiam ordinarius sue dyoc. vt. xj. q. i. de pers. sona. s tamen male facit pmo et si subditus conqueratur epō debet illū remittere. s. ad superiorem excōicatorem absolvendum. vt. j. c. c. ad reprimendam. fm tenorem illius decre. nisi periculum in mora esset. vt. j. de sen. ex. sacro. et tunc recepto iuramento fm formam ecclesie vt traditur in decre. sacro sancta in metropol. ecclesia. jo.

Cum nos ecclesiastica. illud enim ideo dicit nam persona ecclēsia cogit deputata p suspensione vel subtractione beneficij. vt. lxxiiij. di. consulto. ut sic decedes fiant. ad idem etiam facit. s. de eta. et quali. c. i. ¶ Vel alia de causa. nam forte magnum scandalum posset esse. ut ar. j. de iure patro. c. i. et. ij. si autem p modico scandalo tunc non dimittit eps ordinare ecclesiam. vt. j. c. si. m. c. qm. vel etiam quia de iure patronatus vertit q̄d inter epōs et eoz psentatores ¶ Ydonee. et sic patet q̄ patronus laycus licet indignum psentet non tamen est privatus nec etiam privandus psentandi potestate. s tamen in collegio vel ecclastica persona aliud est nam si collegium eligat indignum est ipso iure privatus. ut. s. de elec. cum in cunctis. et idē credo de clerico patrono q̄ non patitur eidem si psentet pmo privatus est eodem modo vel saltem privandus sicut vides in alio articulo clericus patronus non pōt variare laycus enim bene pōt. s. anteq̄ presentatus confirmatus. ut. j. de iure patro. in. c. quod autē. et ista pōt esse racio nā layco patrono dantur tm quatuor menses a tpore vacacionis sed collegio sive clericis dantur tm. vj. menses per illam consti. j. de concess. prebe. nulla. nam laycus non privatur sua potestate psentandi licet indignum psentet clericus vero sic. unde quedam fit cōpensatio huic et michi. nam layci gravantur in tempore relevantur tamen in alio nā non puniuntur et clerici puniuntur eligendo indignum tamen relevantur in maiori tempore. et q̄ clerici etiam magis debet esse discretio et scire debent iura ideo magis puniunt si peccant in electione nibo. et clerici eodem iure utuntur in psentando q̄tum ad penam si delinquant sicut clerici eligendo ar. di. di. c. cum aut. quidam dicunt q̄ ad superiorem devolvitur pvisio ecclesie cum patronus laycus psentat indignum. vt in aut. de sanc. epi. in. §. si quis oratorij domum. tamen in iure nostro non cavetur istud expresse. et ideo standum est canoni et non legi. ¶ Yconomos. hic enim constituitur yconomus ad conservandum non aūt ad agendum. vt. lxxv. di. quoniam q̄n q̄ etiam ad agendum constituitur. vt. C. de epi. et cleri. in. l. ōnes. in. §. nebilominus. et. j. de iura. cal. in. l. imperatorum. et de capell. in. c. dilectus. et in. c. constitutus. et istud intellige cum de iure patro. questio erat inter patronos et epm. vel etiā qn patroni non concordant de presentanda persona vel male psentant tunc debet eps statim ponere yconomum qui conservet bona ecclesie videlicet in patrono layco vt si questio ē de iure patronatus inter patronos usq̄ ad quatuor menses expectabit eps et illis elapsis ordinabit ecclesiam salvo iure in posterum ei qui obtinebit ecclesiam. ut. j. de iure patrona. qm in quibusdam. et in. c. cum pter discord. ¶ Item tu debes notare ex ista lra q̄ patronus nō debet se intromittere de rebus ecclesie nisi quo ad defensionem. vt. xvj. q. vij. decrevimus. et in. c. filijs. s eps vel etiam alius ad quem pertinet institutio debet custodiam illius ecclesie habere. ¶ Futuris personis. nota bona conservanda in tempus successor. vt. xij. q. ij. hoc hui9 placuit. et. c. caritatem et. lxxv. di. qm quidam. et. x. q. ij. c. si quis eps nisi tal' sint q̄ servando non possunt servari. vt. C. de administra. tu. lex que tutores. in. si. et ff. de peti. hered. divus in si. i. sic. et. x. q. ij. si quis.

Ex parte. ad ap. se. redire. ex eo enim q̄ isti cōpelluntur ad curiam redire patet q̄ non sūt absoluti nam et talis absolutio per suppressionem veritatis obtenta non pdest. vt. j. de sen. ex. cum pro causa. et in. c. officij. in fi. et litere etiam super hoc obtente nō tenent. quidam dicunt q̄ si pro pluribus criminibus una tm sentencia aliquis excommunicatus sit dum tamen aliqd istorum in absolutione expresserit absolutus est dum tamen de alijs postea peniteatur. ar. de con. di. iiij. tunc valere q̄d non credo verum nisi tm de illo quod expressit sed tamen illa absolutio non pdest cum adhuc sit ligatus ab aliquo crimine. vt. j. de sen. ex. cum pro causa. s tunc demum valebit absolutio cum alia excommunicatione absolutus fuerit sicut enim si quis de uno peccato penitenciā agat et nō de alio tunc enim talis penitencia nō pdest quo ad vitam eternam nisi cum alterius criminis penitenciam egerit. vt de pe. di. iij. in §. ultimo in fi. si aūt pluribus sentencijs quis est ligatus oportet vt a qualibet absolvatur. et etiam ultima confirmabit omnes pcedentes q̄ tunc incipient valere. vt ar. ff. ad tre. l. i. m. §. s quociens. sicut dicitur de penitencia. vt de pe. di. iij. in. §. ultimo. et. j. de pe. et re. quod quidam. et. ff. de servi. rusti. pdi. in. l. per fundum. et tot enim sunt necessarie absolutiones q̄t fuerunt excommunicationes. simil. ff. de novi operis nunc. in. l. de pupill. in. §. si in pluribus. et. ij. q. iij. in. §. prevaricator. in. v. si plura crimina. et talis semp est vitandus quousq̄ ab omnibus absolutus fuerit. vel etiam si esset excommunicatus a pluribus et omnes excommunicatores uni committerent vices suas et ille absolvatur ab omnibus una sentencia expressa causa cuiuslibet excommunicationis erit absolutus. et idem erit etiam ac si singulariter a qualibet absolveretur. et est simile q̄ plures obligationes possunt in unam acceptilationem venire. vt. ff. de accep til. in. l. pluribus. s in voce non videtur velle solvere istam questionem. j. de sen. ex. cum pro causa. et in. c. officij ¶ Sed quare absolutus p ro causa falsa nō habet p absoluto sicut excōicat9

pro cauſa falſa ꝑ abſolutꝰ non habetur. Primo pro excōicato habetur ſecundum quo ad eccl'am. vt. xvi. q. iij. c. i. et. ij. ſ. Et. vtrobiq; enim conſulitur anime nam ex cōmunicatio etiam ſi iniuſta ſit non eſt contempnanda ne ex contemptu ipſo liget. vt. xi. q. iij. in ſ. cum ergo. in fine. et excōicatio eſt medicina anime ſi nō contempnatur. vt. xxiiij. q. iij. ſ. notandum. potius obeſt ei qui iniuſte excōicat quam excōicato ſi nō contempnit. vt. xi. q. iij. illud. alia racio etiam pōt aſſignari quare non poſſit abſolutio ex cauſa falſa nam fuit excōicatus ꝓ cauſa certa et oīſ res per quaſcumq; cauſas naſcitur per eaſdem diſſoluitur. vt. j. de regul' iuris. in. l. omnis res. ſed de illa cauſa nō eſt mencio facta et ideo adhuc remanet cauſa ergo et eius effectus. et ſic enim remanet cauſa illa videlicet prima excōmunicatio preterea cauſa priore durante ex alia cauſa ex qua non fuit excōmunicatus tūc abſolui nō potuit nam ab eo quod nichil fuit non potuit abſolui et ſic talis abſolutio nulla eſt ab iſta vero non intēdebat illum abſoluere et ab alia videlicet falſa nō poterat abſolui. ar. ō. de tranſl'. inter corp'. et. ō. de offi. del'. cum ſuper. et ar. ff. de hered. inſti. in. l. quociens. item ar. contra quod abſolutio ex cauſa falſa tenet. j. de conſan. et affi. c. quia circa. ¶ Purgationem. et ita quos eps ſuſpectos habet cōpellere ad purgacōem pōt ꝓſtādā ut dicitur ſed dū tñ publica īfamia laboret. vt. j. de pur. ca. nos inter alios. et ſint etiā infamati apud bonos et graues. vt. j. ō pur. ca. cū in iuuētute. et nō ſit orta ab inimicis. vt. xj. q. iij. i cūctis. ¶ Significauit. notāt. vt quod nolueri̅t parē ſine duobus eij late contra conſanguinitatē vel etiā affinitatē ſed ſi excōicati impetrauerunt lrās ſuper ſnīa retractanda quam latam eſſe dicebant videlicet per teſtes falſos que non tranſit in rem iudicatam vt. j. de re iud. lator. et in. c. cōſanguinei ſm vnum caſū ſm aliū caſum ante ſentenciā fuerunt excōicati. ¶ Pro eorum receptione. iſtud enim eſt intelligē dum quando teſtes ad iudicē non poſſunt venire vt quia ſunt valitudinarij vel alio iuſto impedimento detenti. vel etiam ſunt in honore conſtituti. vt. j. de teſti. ſi qui. alias enim ſunt compellendi venire. vt. C. de teſti. ſi quādo. dum tamen per longum iter non diſtent. vt. ff. de teſti. l. iij. in ſ. vltimo. ¶ Deſidia iud. del'. et ita videtur ordinarius deſidiam ſupplet iud. del'. ſicut del' ſupplet negligēciam ordinarij. ō. de offi. del'. prudenciam. in ſ. ſexta. et. j. de foro cōpe. in. c. licet. et in. c. ex tenore. ſed quod dicitur hic ex eo contingit quia recidunt in iuriſdictionem ordinariam quod non proſequitur ſuā appell'. et ſic etiam ob hoc remaneant in inceſtuoſa coniunctione. ¶ Reuocare. ſcilicet poſt admonicōem ipſius del' et etiam ipſiꝰ cōtumacie factam vt recedant. et ſi poſtea malicioſe verſantur nec recedant tunc eos reducit ordinarius in priſtinam excōicationis ſentēciam. vt ar. ō. de offi. del'. prudenciam. ſ. ſexta. ſed per quātum tempus expectabit certe per modicum tempus dabitur dilatio ita quod poſſit cōponere ſarcinulas et ſe ad cauſam ꝑparare. vt. ff. ex quibus cau. teſti. i in. l. ab hoſtibus. in ſ. ſed quod ſimpliciter. vel etiam ad arbitrium boni viri. i. iudicis. vt. ff. de verbo. obli. in. l. continuus. in ſ. cum ita. ¶ In receptione. videlicet per procuratorem. ſ. cum illi ſint excōicati. vt ar. j. de iud. intelleximus. vel etiam per ſeipſos cauſam incipere poſſunt quia quodāmodo ſunt rei et reus excōicatꝰ bene pōt in iudicio ſtare. vt. j. de excep. in. c. ſignificauerunt. et in. c. vltimo. et ſuam app. proſequi vt ibi ſed poſtquam inceperunt hīc legittimū progreſſum vt dicit poterunt abſolui. et eſt ſimil'. j. de verbo. ſig. c. ex parte. vbi nō abſoluitur quis niſi primo ſatiſfaciat. ſed hic nō ſtatim abſoluitur propter ſuſpicionem ꝑrimam. nam alias regula eſt quod primo abſoluatur. j. de ſen. ex. per tuas. immo primitus debet ſatiſfacere antequam abſoluatur. jo.

habuēris quod confeſſi nō fuerint veritatem ipſos compellere debes ex inde coram te quod veritatem cōfeſſi fuerint purgacionem ꝓſtare

¶ Celeſtinus tercius.

Significauit nobis dilectus filius quod quidam de parrochianis tuis cum ꝓpinquis cōſanguinitatis et affinitatis copula excōmunicacione nodantur ad iudices remociores ab apoſtolica ſede literas impetrant per quas cū ab excomunicacōne fuerit abſoluti quia dicti delegati ad locum ubi teſteſ produci ualeant. nō accedāt nec aliquos pro eorum recepcōe trāſmittunt in prenoīata nepharie cōiunctōis copula remanent cū debitum nō ſortitur effectum et infra. Cum itaq; pro malicia uel deſidia iudicis delegati non debeat quis ad remanendū in copula cōiunctionis iniq; ſuffragium inuenire tibi fraternitati tale damus reſpōſum quod quociens ea que prediximus in tua dioceſi euenire contigit. licite poteſt talit abſolutos in priſtinam excomunicacionis ſentenciā reuocare ipſos quia tam diu eadē ſentencia tenere ligatos donec cauſa in recepcōe teſtium et in alijs legittimum incipiat habere progreſſū ¶ Innocē. iij. anxil'.

Quanto epiſcopo

Quanto deuocō religioſorum et infra. ad audienciam noſtram noueris peruemiſſe quod monachi canonici et alij regulares tue prouincie cum deberent pocius in clauſtro iuxta regularia conſtituta diuinis obſequijs inuigilare et obedienciis et redditibus quorum curam geſſerunt. preaima ꝯgregata clauſtrum abhorrentes et per curias principum et potentum diſcurrere non verentur. et infra. Mandamus quatenus quoſcumq; tales inueneris niſi ad cōmunicationem tuā reſipuerint vt ſuum proprium manibus prelatorum ſuorum ſine difficultate reſignent conuertendum in vtilitatē

Quanto in clauſtro. vt. xvj. q. i. ſi cupis. et ſine quo nō pōt viuere. vt. xvj. q. i. in. c. placuit. ¶ Principum. nam ſi ibidem in aliqua adminiſtratione capentur indignum eſt eis ab eccleſia ſubueniri ꝑ quos cōſtat ſcandalum generari. vt. j. ne cleri. vel mo. ſacerdotibꝰ. ¶ Inueneris per inquiſitionem. vt. j. de ſymonia. de regul'. vel etiā cuidencia rei vt. j. de cohabi. cleri et muli. in. c. ſi. et in. c. veſtra. ¶ Vt proprium. quod niſi in manu reſignauerit in ſignꝰ poſitionis in ſterquil' cum eo ſubterretur. j. de ſtatu regul'. mo ā chi. et in. c. cū ad monaſterium. ¶ Abbatis. vt. xviij. q. ij. abbates. ¶ Prelati. ſed patet quod ꝯ hortatio et correctiō monachi primo loco ſpectat ad abbatem. vt. j. de ap reprehenſibil. in ſ. et xxiij. q. iiij. corripiātur. h. dicit quod ſi agatur in figura iudicij tunc eps ſolus debet cognoſcē dicitur ſecꝰ autem ſi agatur ſm regul' clauſtr. vt. xj q. i. de perſona. et. C. de pōia po. l. iij. et. C. de emend. ꝓpin. l. vi. ci ſed tamē videt ꝓbabil' quod prel'. eccleſie collegiate iuriſdictionem. vt. xv. q. iij. c. i. vt dictum eſt. ō. c. cum ab eccleſiarū. et quod abbas ſue parꝯ poſſit monachos ſuos excōicare eſt expreſſum. j. de maior. et obe. cum in eccl'a. et. j. de ſymo. ſicut in omnibus. tamen in omnibꝰ iſtis potiſſime eſt conſideranda conſuetudo cuiuſlibet eccleſie que iuriſdicōem dat. vt. xj. q. iij. conqueſtus. C. de emācī. l. i. et vltima. tamen hodie talium reuocatio primo loco pertinet preſidentibus capitulis abbatū et priorum. vt. j. de regul'. c. i. et vlti. et ibi additur pena videlicet excōmunicationis. ¶ Officij. ſic. ō. de eta. et quali. queris. et. lxxxiij. di. conſuluit. johannes.

Ad reprimendā maliciam. ſic. di. iiij. facte ſunt. nam per leges nemo cogitur bene facere tamen male agere prohibetur. vt. xxiij. q. v. ad fidem. ſ. vt boni inter malos quiete viuant. vt. xxiij. q. v. non fruſtra. et iſtud ſolum bene agitur vt vita hominum corrigatur. vt xxiij. q. v. prodeſt. ¶ In canonibꝰ. nam varie ſunt pene in canonibꝰ ſtatute. nam quidam inducunt degradacōem et curie ſeculari traditionem. vt. j. de fal. ad falſarior. quidam autem degradacōem et detruſionem in monaſterium. vt. l. di. ſi eps. quidā vero depoſitionem ſimpl modo. vt. l. di. ſi quis viduam. quidam ſuſpenſionē. vt. ij. q. v. ſi mala fama. et in. c. preſbr. et. xxxij. di. nullus. et quidam excōicationem vt. xvij. q. iiij. c. ſi quis ſuadente. quidam vero priuacōem officij et etiam beneficij ꝑpetuo. vt. lxxxi. di. ſi quis a vito. et quidam etiā officij ad tempus. vt. lxxxij. di. preſbr. ſic. xxi. q. ij. placuit. quidā autem priuacōem officij tantum ad tempus. vt. xxxiij. di. preſbrum. quid

domus fratrum abbatis consili
um et regularem vitam ob
seruent si prelati eorum post
tuam ammonitionem id ex
equi negligenter omiserit
per suspensionem beneficij
et officij . ap. re. cōpellas
Item rotbomag. archi
epo et eius suffraganeis
Ad reprimendam ma
liciam peruersorum pene
certe sunt in canonib' cō
stitute quas sicut latas a
uobis interdum in subdi
tos multis inuiolabiles ob
seruari . ita latas ab alijs
debetis inuiolabiliter obs
uare . Ideoque m. q. senten
cias quas lexonensis epi
scop' duxerit in subditos
suos canonice promulgan
das ꝛ uos ipsi seruetis et
a uestris subditis faciatis i
uiolabiliter obseruari. tu
uero frater archiepiscope
cum excommunicacōis sen
tencia per ap. non suspēda
tur obiectum. Si quis ex
cōmunicatus ab episcopo
te iniusta tibi fuerit exco
municacione conquestus
ad ipsū ei quasi coepiscō
po deferens ad soluendum
secundum ecclesie formam
remittas cui si noluerit
illum absoluere tu recepta
iuratoria caucione ad solu
cionis ei munus poteris ex
hibere ita tamen q mihi le
gittime tibi constiterit eū
contra iusticiam excommu
catum fuisse ex debito sibi
iuramēto precipias ut su
per eodem quo fuerat excō
municacione nodatus eidē
episcopo satisfaciat compe
tenter . q si facere contēp
serit eum in excommunicacō
nis sentenciam . ap. re. re
ducere non omittas. Ite
Turoñ archiepo
Vos simul et infra .
Con. t. Anio. q cum sit i
canonibus diffinitum pri
mates uel patriarchas nil
iuris pre ceteris episcopis
habere nisi quantum sacri
canones cōcedūt ꝛ prisca
illis consuetudo cōtulerit
ab antiquo ita ut secūdū
uicenas regulas sua priui
legia seruentur ecclesijs

etiam priuationem beneficij tm ad tempus. ut. xvij. q. i. si quis de ca
dine. et. s. de elec. cum in cunctis. quod etiam priuacionem tm dicit ins. ut
v. di. ante omnia. ꝛ. lv. di. nullus. ꝛ alias penas tu habes. xviij. di
sicut. et. xviij. di. placuit. ¶ Ab alijs. ij. q. vj. qui se scit. ¶ Vos ipsi.
xj. q. iij. cure. ¶ Non suspendatur. hoc enim ideo dicit nam sentencia il
la secum trahit suam
execucionem. ut. j. de
ap. in. c. pastoral. in
§ i. hinc enim est q
post. x. dies non tra
sit in rem iudicatam
nam quandocumque
fit petit absolutionem
de et si taceat quis p
decem dies non dicitur
acquieuisse sentencie
unde dicendo q post. x.
dies vel etiam quan
documque valeat ap
pellari a sentencia ex
communicacionis ad me
tropol. quoniam ad h
q etiam metropoli
tanus eum pōt absol
uere caucione prestita
videlicet q eius man
dato parebit super
eo pro quo sunt excō
municatus coram ex
communicatore. s illud
non videtur nam ex
quo non appellauit
infra. x. dies postea
vero non pōt appella
re unde per ap. non
transfert querelā ad
metropolitanū. sed
per simplicem quere
lam posset conqueri e
tiam post decem dies.
¶ Conquestus. sicut
enim conqueri potest de
iniusta excommunicati
one sic etiam potest
appellare qui est ex
communicatus ꝛ suam
appellationem prose
qui et impetrare lit
teras super hoc. ut. j. de
except. cum inter prio
rem et in. c. ultimo. s
tamen ob hoc non
suspenditur excōica
tus si causa transfer
tur ad superiorem si
quidem infra. x. dies appellat vel post unde. unde si conueniatur etiam
super alia re potest se defendere ut dicit decre. Item nota q dicit con
questus. nam si quis excommunicatus appellat non debet remitti ad ex
communicatorem nisi eidem facere graciam velit. ut. j. de sen. ex. per tuas
s contra videtur videlicet q ipso facto videtur appellasse eo q ad me
tropol. iuit. ut. j. de app. dilecti. ꝛ in. c. ut nostrum. so. iter arreptum
nullo modo habetur pro app. post sentenciam primo uiua voce statim est
appellandum postmodum vero in scriptis. ut. ij. q. vj. in § forma. in
fi. ꝛ. ff. de app. l. ij. § ante sentenciam videtur appellare qui ad curiam
propter hoc proficiscitur ut dicunt omnia iura contraria s tamen illa non
habent locum iam iudicio cepto. nam qui appellat totam causam co
ram iudice exprimere debet etiam propter illam appellationem. ut. j. de
app. dilecto. et in. c. ut debitus. hodie enim quicumque appellat in iudici
o vel extra ut ab interlocutoria siue a grauamine in scriptis appellat
et causam app. exprimat. ut. j. de app. cordi. ¶ Excōicatum fuisse. hoc
etenim dicit nam semper presumitur pro sentencia iudicis ord. ut. j. de proba.
in. c. post cessionem. ꝛ. j. de re iud. sicut. ꝛ. s. de renunc. in pñcia.
§ si autem obiciatur contra sentenciam racione processus oportet ut probetur
processus ad hoc ut stetur sentencie. j. de proba. quoniam contra. ꝛ ita sentē
cia stabitur et presumitur pro ea nisi cum sentencia infringat racione pro

cessus. ꝛ hic etiam patet q non proponitur aliquid ab absoluto nisi primū con
stet an iuste vel etiam iniuste fuerit excōicatus. ut. j. de resti. spol. in. c. literas
in fi. ꝛ. j. de sen. ex. sacro. et illud etiam constabat partium assertione et recepcione
probationes ab utraque parte. ut. s. de offi. del. cum contingat. absolucio autem s
eius debet fieri distinctionem dicere. j. de verbo. signi. ex parte. Item per tales pro
bationes constabat utrum alte
alteri teneatur ad interesse sicut
q traditur. j. de sen. ex. sacro. p
ut notatur. s. de offi. del. cum
Vos simul. contingat.
in canonibus. ut. ix. q. iij.
conquestus. ꝛ. xviij. q. ij. c. i. et
ultimo. ¶ Primates et patri
archas. diuersitas enim est in
nomine tamen dignitas est e
adem. ut. xcix. di. § i. et. c. i. et. ij.
¶ Consuetudo. est racionabilis
et prescripta nam aliter consuetu
do non ꝙ d st. ut. s. de consue. in
c. ultimo. unde est ar. q ponis
continuitatem in solucōem et ob
ligationem inducere in futurum
ut ar. xxj. q. ij. statuendum. ꝛ
j. de censi. in. c. ex parte. et in. c.
olim causam. C. de agricol. et
censi. in. l. libbe. l. xj. ꝛ ar. contra
j. de excess. prel. cum ad quorū
dam. ꝛ. x. q. iij. q cognouimus.
et. j. de censi. peruenit. solutio q
cumque est in pos. in eadem de
bet defendi. ut. j. ut lite pendē.
quasi p totum. et ar. s. de elec
in. c. querelā. in fi. ꝛ. j. de cau.
pos. cum ecclesia. ꝛ. ff. si seruitus
vendi. l. harum. ꝛ. ff. de a
qua cotid. et estiua. in. l. pe. si
liqueat eam vi vel precario vel
clam possidere ꝛ sic intelligū
tur contraria. de hoc autē dixi. s.
de consue. in. c. ult. ¶ Vicenas.
ut. lxv. di. c. mos antiquus. ꝛ
in. c. sequenti ¶ Priuilegia. vi
delicet ecclesiarum nam et tali
a priuilegia sunt perpetua et eti
am perpetuo sunt seruanda. ut. x
xv. q. ij. c. i. ij. et. iij. s tamen p
uilegia personalia cum perso
nis extinguūtur. ut. vij. q. i. in
c. petisti. ꝛ. ff. de censi. l. cadet
in fi. ꝛ. j. de presump. in. c. man
data. ꝛ. j. de offi. le. volentes.
¶ Secus in sic. xx. q. iij. conquest'
¶ Speciali priuileg. nota ar.
q dominus papa potest uni
ecclesie detrahere et alteri con
ferre quod quidem nullus dubitat. ut. xvj. q. i. in. c. frater noster. ꝛ. ix. q. iij. c
nunc vero. et in. c. principalem. ¶ Ad cuius audiam a grauamine vel etiam a
sentencia. ut. j. de app. cum in ecclesia ꝛ maxime nam si nollent appellari debent
ab ipso archiepō ut ipse consentiret. ut. j. de foro compe. significasti.
Quod sedes committere certum est enim q archieps mandare pōt vices
suas suffraganeo ꝛ ille etiam tenetur recipere et pōt illum compellere. ut
j. in. c. proximo. ꝛ iussu archiepi suffraganei illum debent consecrare. ut. s. de tem
por. ord. si archieps aliquando enim sine sui licencia nō debet eps consecrari. ut. l
xv. di. non debet. ꝛ in. c. eps. ꝛ in. c. non est. ꝛ sic consecratus eps debet archie
piscopum visitare infra duos menses ꝛ si non possit impeditus iusta de cau
sa tunc illud eidem significet. ut. lxv. di. si quis in metropol. ¶ Item ordinād'
tenetur consecrationem recipere ab eodem cui hoc mandauit licet autem in hoc
grauetur nam iudex superior istud facit iure suo suffraganei vero ad manda
tum eius debet consecrare eum. sic. s. de offi. del. c. super questionū. in § si duo
archieps autem committere pōt ea que sunt iurisdictionis etiam illis qui etiam nō
habent deputa illis qui non sunt epi vel etiam archiepi vel maiores. ut. j. de
conse. ec. vel al. aqua nec etiam talia dicuntur cōmitti sed mandat archieps
suis suffraganeis ut hoc faciant sola enim auctoritas eis deest et nichil cōmit
tit eis archieps nisi tantum q auctoritatem dat eis propter prelationem quam
habet super illis. ꝛ istud patet ex eo q quandoque epi mutantur ad hoc faciēda

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ab hijs q̄ nō poſſūt eā facere deputa capitulū qñq̄ mutat aliū ep̄m con ſecrandam ecclam vel altare vel etiam ad clericos ordinandos. vt. vij. q. i. pō tificis. ſatis pōt dici ſm canones q̄ ea que ſunt meri imperij poſſūt delegari vt depō. vt. xxiij. q. iiij. illud. ⁊. ij. q. vij. ſicut. licet ſm. l. non poſſint niſi tūc de: mum cū delegans non pōt adeſſe. ut. ff. de offi. eius cui manđ. eſt iuriſđ. l. i.

¶ Ex ſubtractione gratie. i. ſi ñ ſit excommunicatus vel ſuſpēſus ſciſmaticus nam talis non pōt ordinare vel ordinari vt. ſ̄. de ele. q̄ diligentia. ⁊. ſ̄. de eta. et quali. cum bone. ⁊. j. de ſciſ ma. quod a preca. et. ſ̄. de epi. qui rennuci. epi. c. ſi. ⁊ etiam hereticus non ſit. vt. ix. q. i. ab hereticis. et. c. j. huiōi autem p ſone non conferunt ordinis exe

¶ Paſtoral. ne cutionē. quod mirum. vnde no ta h̄ q̄ pinguius habet arc̄e piſcopus in epis q̄ in eorum ſubditis ut hic patet. ⁊. ſ̄. c. quanto. ¶ Sed nunquid idex iuris eſt in epōs circa ſubditos ſuoꝝ ſubditoꝝ certe non nam ep̄s ei preponeretur ſi voluerit cognoſcere per ſe de cauſis ſub ditoꝝ cum ipſe ſit iudex ordi narius omnium ī ſua dyoceſi vt. xi. q. i. c. de pſona. ⁊ ar. ad hoc. ff. de iud. l. iudicium. ⁊. xi. q iij. qui ſi ſūt. et. viij. di. que con tra mores. in ſi. ⁊. ij. q. i. nomē ſ̄ archiep̄s non eſt iudex ordi narius totius puincie niſi tm̄ epōrum niſi in caſib. vt hic di cit. ⁊ ita nō eſt ſimile licet ſm hug. t. vm. jo. dixit q̄ ſi tal̄ p lati coꝝ ſubditi. ſ. epōrum vel ex electione vel ex cōſuetudine longa iuriſdcōem ordinariā habent tūc ep̄s non pōt cogno ſcere de cauſis ſubditoꝝ taliū prelatoꝝ niſi per app. deferant ad eum. vt. j. de exceſ. prel. c. ij et. j. de foro cpe. cum contingat et. j. e. ti. c. irrefragabil. ſ̄. i. ar ad hoc. xviij. q. ij. cognouim. et. j. de app. dilecti. gradatim e nim debent cauſe procedere. vt. ij q. ij. in ſ̄. anterioꝝ. et in ſ̄. illo. et. j. de ſtatu regul. in ſingulis niſi in principe. i. papa. ij. q. vj arguta. et. c. ſo. ⁊. j. de app. ſi duobus. tamen verius credo qđ dixit jo. q̄ epi non poſſunt cognoſcere de cauſis ſubditoꝝ ſuoꝝ prelatorum eis iniuſtis. ſic eñ eos priua re poſſ omni ſua iuriſdictione quod tamen nō eſt verum nam nimis eſſet in: quū. vt. j. de exceſ. prel. in. c. ad hoc. p̄mo ſeruare debet ſñias ſuoꝝ ſubditorum vt. ſ̄. c. cum ab eccleſiarum. vbi notatur de iuriſdcōe epōrum nam ſi ſua vnicui q̄ iuriſdictio nō ſeruetur ordo ec. confunditur. vt. xj. q. i. peruenit. ⁊ tamen nichil ominus ep̄s eſt iudex ordinarius ſue dyoc. quo ad multa alia que patent p ſe. ep̄s tamen bene poſſ cōpellere per ſe ſubditos ⁊ etiam ſuoꝝ ſubditoꝝ dele gationem ſuſcipere ſibi ab ipſo factam ſecus in archiepis vt hic. ¶ Exceptis quibuſdam. eſt tamen iudex ordinarius totius puincie q̄ eius gerit ſolicitu dinem. ut. ix. q. iij. c. i. et. ij. nec eñ ideo ſequitur q̄ cuiuſ de puincia vel pōt di ci q̄ iuriſdcōem habet ſuper quemlibet. ſ̄ tamen impeditam et ligatam ex quo eam nō habet niſi in certis caſ. vt. ſ̄. de ſpt. paſtoralis. in. ſ̄. ſi. ⁊. ſ̄. de cleri. pegr. nic. ⁊ hoc ſm lau. e dixit q̄ non eſt iudex ordi. niſi in caſibus ſpecialib. p̄mo cum deuiat in diuinis officijs a conſuetud. metropol. ec. vt. xij. di. de hijs. itē ſi delinquit in eius dyoc. vt. vj. q. iij. placuit. nam in iſto caſu efficitur quis ſ̄ iuriſdictione cuiuſ alterius. item ſi habet predium in ſua dyoc. vt. j. de foro cpe. in. c. vltimo. et in. c. fine. ⁊ iſte caſus etiam pertinet ad quemcūq̄ alium item ſi cauſa deferatur ad eum per app. vt. ſ̄. de offi. del. c. j. ⁊. ſ̄. e. duo. ⁊. xi. q. i. peruenit. item cum abſolutus ab archiepō non vult parere epō. vt. ſ̄. c. ad re: primend. item ſi cauſa eſt criminalis inter ep̄m et ſuum clericum tūc cauſa ſi

preterea ſi ap. ſe aliquaz ec cleſiam vel rectorem ipſiꝰ quolibet ſpeciali priuilegi o decreuerit honorare quā diu clerici tui coram te vo luerint ſtare iuri conpelli non debent iudicium patri arche ſubire niſi cauſa per app. ad audientiam eius p feratur aut ei aliquid ſup hoc a ſe. app. ſit iniunctum

¶ Item turon. archiepō.

Quod ſe. ap. et infra. Quos ſiquidem conſu luiſti vtrū ſi aliqua infir mitate vel alia iuſta cauſa detētus aliquem ſuffraga: neorum tuoꝝ conſecrare ñ poſſes alicui coepōrum tu: orum vices tuas licitū ſit tibi committere et infra. ¶ Con. t. t. rūſ. q̄ in articulo cōſtituto et vices tuas vt dictum eſt tibi committere licet et cōſecrandus munus debet ab eo conſecrationis accipere cui eas duxeris cō: mittendas dūmodo catho: licus habeat et impedimē: tum ei ex ſubtractione gra cie ſe. ap. ñ obſiſtat. ¶ Itē

De epiſcopo elien.

Paſtoralis officij ⁊ in fra. ex parte tua fuit nobis ſu: per requiſitum vtrum ſi a liqua cauſa fuit ad archie: piſcopū per ap. delata poſ: ſet eandem iure ordinarie poteſtatis ſuffraganei ſui ſubdito ſubdelegare vel a nimaduertere in eūdem ſi cauſam renuerit ſuſcipere delegatam. Ad quod reſpō demus q̄ archiep̄s ipſum ad ſuſcipiendam delegatio nem huiōi conpellere neq̄t cuiutum cum in eū exceptis quibuſdā articulis nul lam habeat poteſtatem li: cet ep̄s ſuus ciuez ſit metro polita lege ſubiectus et in fra. ¶ Preterea poſtulaſti an alicui liceat ſine ſpeciali mandato ap. ſedis legato qui reum propter contumaciā manifeſtam excōicationis vinculo innodauit vel pe: titorem cauſa rei ſeruande in poſſeſſionem petitorum induxit rebꝰ humanis ex: empto eidē volenti iuri pa rere abſolutionis bñficiū

la ſedē in ſynodum reducā eñ quia preceſſ archiepō. vt. vj. q. ij. c. j. itē ſi clericus cauſam ciuilem habet ſ̄ ſuū ep̄m. vt. xj. q. i. ſi clericus. item in alio caſu. vt. j. e. irrefragabil. ſ̄ tamen ibidem dicatur q̄ tanq̄ de legatus a domino pp. item quando ep̄s negligēs eſt in eo qđ debet facere. vt. ix. q. iij. cum ſimus. ⁊. j. de ſen. ex. per tuas. et. j. de app. qua fronte. item mortuo e piſcopo et eccleſia p doneos clericos non habet. vt. xij. q. ij. nō liceat. item cum eſt e uidēs ſententiam epi iniuſtam eſſe. ut. j. ſ̄ app. ſollicitudo. item cum viſitat puinciā vt. j. de preſ. cum ex officij. ⁊. j. de cenſi. ſopite. ⁊ in. c. nuper ¶ Nullam poteſtatem habet. ſi eñ nullam poteſtatē in eum ha bet. ſ̄ talis delegacō non videtur valere et ſic autem ſñia eiꝰ nulla eſt. vt. ar. C. q̄ pro ſua iuriſdictiōe l. vna. ſ̄. licet eñ in illum clericū cui cau ſam committit non ha beat poteſtatem tamen in cauſā que ad eum p app. delata eſt po teſtatem habet. ⁊ ita cauſaz ad iuriſdcōez ſuam ſpectantem de legat ⁊ iſte tenetur cpit iuriſdictionem ſiquidem eam recipe re velit ſ̄ tamen ſi ñ vult eam recipe tūc poteſt cōpellere par tes vt in aliquem cō ſentiant vel illos ⁊ pōt mandare qđ et illum appellat recipe re commiſſionem quod facere pōt licet ab eo dem fuerit appellatū vt ar. j. de foro cpe. ſi quis contra clericū. et. ſ̄. de offi. del. in. c. ſuſpicionis. in. ſ̄. ſi. ⁊. j. de app. cum ſpecial. ¶ An alicui. videtur ordinario. ¶ Maior. vt. ſ̄. de offi. del. ſue. ¶ Sine mandato. vt. C. ſi aduerſus rem iud. in. l. aduerſus. ⁊. ff. de minori. l. minor magiſtratus. ⁊. xxi. di. inferior. ¶ In mortis periculo in quo caſu de quolibet genere excōicationis ⁊ etiam a quolibet la yco pōt abſolui. ut ar. xxvj. q. iiij. in. c. ſi quis ſuadente. ⁊. j. de ſen. ex. in. c. quod de hijs. ar. de hoc de con. di. iiij. ſanctum eſt baptiſma. ¶ Sed nūquid in obſidione poſitum vel etiam tranſfretare volen tem licitum eſt abſoluere dixit ciuē. q̄ ſic nam iam imminet periculū mortis. ſ̄ hic aūt vidends eſt verū hic emineat naufragium vel etiam mortis periculum vel non. nō eñ intrando mare ſtatim p imminet periculum ſeu naufragium qđ ſi eſſ verūm nullus tranſfretaret ſed cum ſunt in naufragio. i. in mortis periculo tūc eñ ſatis poteſt dici q̄ liceat vel etiam ſi inſtet bellum campeſtre contra ſarracenos vel eti am al' uiſum ⁊ manifeſte appareat mortis periculum tūc licitū eſt abſoluere etiam layco. vt ar. d. di. c. ſanctum eſt. ¶ Quidam dicūt contrarium q̄ nunq̄ licet abſoluere layco a tali excōicatione nam pō teſt poſt mortem ei ſuccurri cum conſtet per aliquem de confeſſione ſue contritione per euidentia ſigna. vt. j. de ſen. ex. a nobis. ſed iſtud non poteſt ita locum in naufragio hēe ſiquidem omnes ſi. b. ergeret̄ nam tunc eſt cōmune periculum omnium de naue et ſic prima ōpio benignior et ſecurior eſt. ⁊ ſic autem laycus in neceſſitate poteſt

iniungere poſſit vel etiaz ab aliis preceptis moneatur ab ſoluere dū recipit confeſſionem illius vnde non eodem modo ab excōicatione nō em videtur ratio quare potius i vno videretur q̄ in alio. ff. ad. l. ae. quil. in. l. illud. ve. etiam tu dic q̄ lapſo quis pōt in neceſſitate con fiteri ſ tamen lapſus illum non pōt abſoluere vel ligare. Succe dat. vt. s. de offi. del. qm̄ abbas. et. j. de e mum. ce. aduerſus. q̄ cum in locum et e tiam in iura eius ſuc cedat partibus eius fungi debet. ff. de iu. d. l. mortuo iudice. et ff. de eden. in. l. quod in. §. nichil interca. Qm̄ per ſummum pontificem vel etiam per eius del ſpeciali ter ad cauſam illam deſtinatū. vt. j. de eo qui mitti. in poſ. cau. rei ſeruan. cum ſicut Verus poſſeſſor. ex hoc em̄ videtur q̄ aliquis ſit verus poſ ſeſſor poſt annum et nō ante. vt. ff. de ac quiren. poſ. l. iij. item videtur hic q̄ ad h ve alius dicatur ve rus poſſeſſor non ſit neceſſarius ſm̄ decre tum. vt. j. de lite non conteſ. q m̄ ſre. §. in a lijs. ar. cōtra. j. de eo qui mit. in poſ. cau. rei. ſer. c. i. et. ff. de ac quiren. poſ. l. iij. §. ſi. in fi. et. ff. de damp. infec. in. l. ſi finita in §. ſi quis autem. et i §. ſequenti. et in §. ill. que loquūtur in a ctione pſonali. de h em̄ dicitur. j. de dolo et contu. in. c. cōtin git. Coram publi cis. vt. C. de annal. excep. vt perfectius. et. xvj. q. iij. i §. poteſt et. C. de epa. aud. l. ſancimus. et. j. de ap. c. vltimo. Interrū pat annal. ſ vſ ad quod tempus pote rit poterit poſtea petere rem ſibi reſtitui ſiue recipere poſ. dico q̄ vſ ad. xl. annos ſm̄ iura canonica. ſed ſm̄ l. vſ ad. xxx. annos nam ſo la litis conteſ. ꝑpetuat actionem vſ ad. xl. an. vt. C. de preſ. xxx. an. cum notiſſimi. et. xvj. q. iij. in §. poteſt. Sed nunquid ſm̄ iura cāo nica poterit tal' preſcribere ex quo habet iam vel d bet habere ſcientia am rei aliene ſm̄ iura ciuilia talis em̄ bene vſucapit licet ſciat rem ali enam. vt. ff. de noxal. acti. in. l. generaliter. credo tamen q̄ ſi alter ex ceſſum non haberet ſcientiam leſam niſi q̄ res in iudicium deducta fuerit cum habeat titulum. i. auctoritatem iudicis bene pſcribit. ex hoc em̄ q̄ res in iudicium deducta fuit per ipſum eam petendo pre ſumitur bonam fidem habere et precipue quādo eidem tradita fuit poſſeſſio iure debuit de calumpnia nam aliter non datur poſſeſſio etiam cauſa rei ſeruande niſi negocio ſummatim examinato. vt. j. vt lite non conteſ. qm̄. in §. q̄ ſi forſan. et ita bene poteſt preſcribere. d iſta materia tractatur. j. de preſcrip. qm̄ omne. et ſic interrumpitur āna lis preſcriptio in poſſeſſione vt poſt annum recipiat poſſeſſionem ſic etiam in excommunicatione ut ſi non poteſt inuenire ſuum excōicatorē infra annū poſt annū non perdet cauſam. xj. q. iij. rurſus. Preſta re. et dolum iuris et vtile. ſimile dolum dat tibi. l. ff. de rei ven. is qui deſtinauerit. et ſic autem in ſtipul'. illa quanti ea res eſt con

impartiri et poſſeſſiones re ſtituere infra annum ſuffi cienti recepta primit⁹ cau tione. Ad qd dicimus q̄ cuz delegatus quantum ad il lud ſit maior ordinario ſi ne mandato ſummi ponti ficis excommunicatus ab huiuſmodi delegato non po teſt per alium preterquaz in mortis articulo abſolu tionis gratiā optinere niſi forſan delegat⁹ talis exti terit cui ali⁹ ſuccedit in ho nore ac onere nec per aliuz q̄ per ſummum pontificez recuperare poterit poſſeſſio nem amiſſam. Verumptamen ne alius poſt annū verus efficiatur poſſeſſor coraz ordinario vl' ſi eius copiam habere nequiuerit coram publicis et honeſtis perſonis vt quaſi preſcrip tionem interrumpat anna lem offerre ac preſtare qd iuri parebit poterit cautio nem ut ſic poſt annum re cuperare poſſeſſionē p ſe. ap. mercatur. Item archi epiſcopo ſenon.

Licet in corrigendis exceſſibus appella tionis ſit diffugium inter cluſum et ideo pariſien. e piſcopus a nob receperat in mandatis vt tam circa viros religioſos q̄ circa etiam clericos ſeculares ſu e iuriſdictioni ſubiectos qui multa et grauia con mittere proponuntur inq̄ rat et corrigat ap. re. que inuenerit corrigēda ſtatueret ad reformationem eorum qd regulare fuerit et ho neſtum. Quia tamen intē tionis noſtre nec fuit nec eſſe debuit iuriſdictiōi tue per mandatum huiuſmodi derogare auc. preſentium duximus declarandum q̄ ſi inquiſitionibus ab eodē epo non tamq̄ delegato ſed tamquaz ordinario fa ciendis aliquis caſ⁹ emer ſerit in quo hiatum ſit ad ſedē metropol appellare p dicti occaſione mādati auc toritati tue quominus ad te tanquam ad metropol appellari valeat nolumus

modicis eſt certam ſummā adiicere. nam difficile eſt ꝓbare quanti ea res eſt ſic em̄ tu debes dicere ſi nō feceris iſtud tenebaris michi ad meum intereſſe q̄nti eadem res eſt. ſ tamen ſecurius eſt dicere teneberis michi ad talem ſummam ad intereſſe vel nōmine intereſſe. vt. ff. de pactori. ſtipul'. in. l. vltima. ſimile ad cum. j. de ap. c. ſi. et nota qd dicit offerre ac etiam preſtare. nam ſola ob latio non ſufficit niſi ſequatur factum. vt. j. de eo qui mitti. in poſ. cau. rei ſer. c. i. et iſtd intel lige verum eſſe ſi illi nolunt re cipere nam al' non nocere. ut j. de eo qui mit. in poſ. cau. rei ſeruan. c. ij. ſic em̄ non ſufficit offerre pecuniam ad interrum pendum curſum vſurarum ni ſi deponatur in ec̄ de ſacra. ut. C. de vſuris. l. accepta. Licet intercluſum. vt. j. de ap. ad noſtram. et. c. reprehenſibilis in fine. et in. c. cum ſpeciali. in fi. nec obſtat. j. de purga. cano. ſi. nos inter a lia. nam non loquitur de cor rectione ſ tantum de purgati one et iſta omnia ſunt vera ſi corrigens modum excedat. vt ij. q. vj. in §. ab executore. ſub illo v. ſunt quorū. et. j. de ſen. ex. vniuerſitatis. et iſtud intel lige de notorijs exceſſibus in q bus non admittitur appellatio vt. j. de ap. cum ſit romana. in fine. Clericos ſecul' clerici em̄ ideo dicuntur ſecul'. nam ad modum laycorum qui ve re ſeculares dicuntur poſſunt ꝓprium habere et etiam inde facere pro ſua volūtate ſm̄ q̄ tu habes. j. de teſta. per tuas. Nec debuit eſſe videlicet ne inde naſcantur iniurie. l. vnde iura naſcuntur. ut. C. vnde. vi l. meminerint. j. de accuſ. qua liter et quando. i. et. s. de con ſue. cum olim. item per hoc nō intendebat alicui preiudicare. ſic. s. de vſu pall'. in. c. ex tuarū. et. j. de maiori. et obe. cum in ferior. et ſic em̄ videtur q̄ ſem per ſit recurrendum ad inten tionem ſcribentis. ſic. j. de ꝓben in. c. vltimo. et antepen'. et. s. de offi. del'. ſup eo. et. ff. ne qd in loco pu. ſi. l. ij. in §. ſi quis a principe. et. C. de emancipa. l. nec auus. Non tanq̄ del'. ſi em̄ tanq̄ delegatus cognoſceret vel etiam inquireret tunc em̄ tantum ad do minum ꝑpam debet appellari. vt. s. de offi. iud. del' ſuper queſtionum. Ap pellare. puta ſi volebat inquirere ſuper que non poſſit n infamatio. vt. j. de ac cuſa. cum oportet. vel etiam q̄ admittit teſte conſpiratores. vt. j. de iud. cum j. et. a. et. j. de ſymo. in. c. licet help. et in. c. per tuas. vel etiam ſi nō citat illū contra quem inquiritur. vt. j. de accuſa. qualiter. ij. in §. debet. vel ſi in aliquo for mam excederet inquiſitionis. ut. j. e. in. c. primo. circa prin. et. j. de accuſ. inq̄ ſitionis. Mandati. quo nō delegatum conſtituit ſ etiam tanq̄ ordinarium i ſtruxit. nam per tale mandatum nō poſſet perdere vi del'. cum ex eo non ha beat iuriſdictionem delegatam. vt. j. e. c. graue. vbi enim ſimil' fuit mandati Appellari valeat. et ita poteſt in inq̄ſitione appellari ſicut in correctiōe a ſ uamine. l. cum modus exceditur. vt. j. de ſen. ex. vniuerſitatis. et. j. de ap. de p. Infragabil'. ne ſanguis eorū du ore. j. e. in. c. primo. circa prin. jo. rū eſt iſtud dbū p platis negligētibus corrigere ſubditos. ſic. j. de regu in. c. vltimo. et. j. de ſtatu regul'. cum ad monaſterium. in §. vltimo. et. j. de ac cuſa. qualiter et quando. §. vltimo. nec etiam admittitur excuſatio ſi lupus o ues comedit et paſtor neſcit. vt. j. de regul'. c. ꝗuis. et ecipſo q̄ prel' tacet quodāmodo conſentit. vt. xliij. di. ſit rector. et ex eo ꝓmittitur ſeueritas delin quendi. vt. xxxiij. di. error et facilitas venie incentiuū tribuit delinquēdi ut xxij. q. iiij. eſt iniuſta. ne ſ ſubditorum ſanguis de ſuis manibus requiratur

ſequatur paulum dicentem mundi ſunt manus mee a ſanguine omnium ve ſtrum. vt. xlix. di. epheſus. ¶ Nulla ɔſuetudo. nam in talibus non preſcribit contra epm. ut. j. de preſ. cum ex officij et contra obedientiam non currit ſimi liter preſcriptio. vt. j. de preſ. cum ex officij. tamen in preiudicium archid. iu riſdictionem iſtam non debet exercere. vt. j. de exceſ. prel. c. ij. niſi ille negligens eſſet vt hic dicit de capitul. tunc enim bene poſſet. ¶ Vel appellati o. nā a correctione nō appella tur. vt. j. de appell. reprehenſibil in fi. et. c. cum ſpeciali. in fi. et c. ad noſtram. niſi modum ex cedat vt hic dicit. et de hoc di ctū eſt. ṡ. e. in. c. primo. ¶ Per capitul. vel etiam per decanū. vel per alium prel. de capitulo ſi ɔſuetudo ſit. ut ar. j. de app. dilectis. tamen de iure ɔmuni de cauſa criminali debet epus ɔgnoſcere qui eſt ſolus ordi narius. vt. xj. q. ij. de perſona. et hoc autem qd hic dicit de ɔ ſuetudine eſt. vnde dicit ɔſue uerunt. ¶ Sed nūquid in eo caſu quilibet de capitul erit iu dex canonica illius qui inquiri tur non videtur ſufficiens ratio cum quilibet eorum ſit ei par l forte minor iſto dicas qd non ſz quilibet eſt iudex ſicut in plu ribus del. vt. ṡ. de offi. del. vno delegatorum. ſicut eſt in electi onibus. ut. ṡ. de elec. qd ꝓpter. ¶ Sed quomodo deuoluitur poteſtas iudicandi de. c. ad e piſcopum cum epus ſit de illo capitulo tanqȝ caput. ut. j. de hijs que fi. a prel. ſine con. c. nouit. et in. c. ſe. et. j. de verbo. ſigni. cum clerici. preterea cum e piſcopus de. c. ſit tanqȝ caput vt dictum eſt ſi omnes ſint ne gligentes ꝗ ad ipſum epm nō deuoluitur poteſtas primo ad metropol. ſi nō omnes negli gentes ſunt ꝗ apud illos tan tum remanebit illa poteſtas ſicut in paucis remanet videlicet ius eligendi ꝓpter vicium aliorum. vt. ṡ. de elec. bone. ij. et in. c. cō gregato. preterea ſi deuoluatur poteſtas ad epm ergo videt qd etiam ille ſolus ɔgnoſcere va leat de cauſis criminalibus alio rum quod eſt contra illud. xv. q. vij. epis. et. lxxxvj. di. ſi quid ve ro. et. j. de accuſa. qualiter et quando. nam eadem eſt queſtio qualiter deuoluā tur electio a. c. ad epm. Jo. dixit qd vbicumqȝ epus eſt de capitulo et ipſe vna cū alijs eligit tunc deuoluitur ius eligendi vel corrigendi ad metropol. ſi epus cū alijs de capitulo negligens inueniatur quandoqȝ enim non eſt de capitulo et tunc deuoluitur poteſtas de capitulo ad epm. ut. j. de conceſ. preben. c. poſtulaſtis ego dico qd epus eſt ſemper de capitulo tanqȝ caput et alij tanqȝ membra vnde dico ꝗ de iure communi ius eligendi ſimul ſpectat ad epm capitul niſi conſuetu do in contrarium nam de ɔſuetudine ſolus epus quandoqȝ ɔfert beneficia. quan doqȝ ſolum. c. in ſuā eccleſiā et ſm hoc transfertur ius eligendi de vno ad ali um ſi vero ius ɔmune in eccl'a ſeruatur tunc ius illorum in archiepm transfert et ſic intelliguntur omnia iura que mentionem faciūt de tali tranſlatione nec etiam videtur rationem habere quod dicit Jo. nam epus vt dicit quandoqȝ ſit de capitulo et quandoqȝ non quandoqȝ enim epus in electionibus intereſt nō tan qȝ. ſ. epus ſed tanqȝ canonicus et eſt conſuetudo ſpecialis in quibuſdam eccl'ijs in quibus epus retinet ius canonic et etiam preter ſuos redditus aliquid de capi tulo percipit et tunc eſt in electione tanqȝ canonicus. et ſic intelligitur illa dec. poſtulaſtis. et tunc ſimiliter transfertur poteſtas ad ipſum epm niſi maliciā ad hibeat ut ibidem dicit. et hoc eſt verum circa collationem prebendarum ſeu beneficiorum. ſed cum epus eſt negligens in correctione ſubditorum tunc non deuoluitur ius corrigendi ac etiam puniendi ad capitulum primo ad archiepm. vt. ij. q. ij. qui

aliquatenus derogaret. ¶ Jre

Irr⟨e⟩ in generali concilio irrefragabili conſtitu tione ſancimus ut eccleſiarum prelati ad corrigendum ſub ditorum exceſſus maxime clericorum et reformandos mores prudenter ac dilige ter intendant ne ſanguis eo rum de ſuis manibus inq ratur ut autem reformati onis et correctionis officiū libere valeant exercere de cernimus ut executionem ip ſorum nulla conſuetudo l appellatio ualeat impedire niſi formam in talibus ex ceſſerint obſeruandā. Ex ceſſus tamen canonicorum cathedralis eccleſie qui cō ſueuerunt corrigi per capi tulum p ipſum in illis ec cleſijs que talem hactenus conſuetudinem habuerūt ad commonitionem et iuſſi onem epi corrigantur infra terminum competen tem ab epo prefigendum alioquin extunc epus deū habens pre oculis ipſos vt animarum cura requirit p

cen. ec. corrigere non poſt ponat. Ceterum ſi canonici abſqȝ manifeſta et rationa bili cauſa maxime in con temptu epi ceſſauerint a diuinis epiſcopus ſi volue rit nichilominus celebret in eccleſia cathedrali et me tropol. ad querelam ipſius tanqȝ epi ſuper hoc delega tus a nobis taliter eos per cen. ec. cognita veritate caſti get qd metu pene talia de ce tero non preſumant. Proui deant itaqȝ diligenter eccle ſiarum prelati ut hoc ſalu tare ſtatutum ad queſtum pecunie vel grauamen aliud non conuertant ſed iſtud ſtudioſe ac fideliter exequā tur ſi canonicam voluerint ef fugere vltionem quā ſup hijs ap. ſe. auctore dño at tentiſſime uigilabit. ¶ Jrr

Q⟨uoniam⟩ in eodem Quoniam in pleriſqȝ partibus intra eandem ciuitatem atqȝ dyoc. permixti ſunt popu li diuerſarum linguarum habentes ſub vna fide va rios ritus et mores diſtricte

ſimus nā talis iuriſdictio primo ſpectat ad epiſcopū ſpectat fieri de con ſilio eorum et in eorum preſentia hoc facere debeat. vt. xv. q. vij. epus nullus et. lxxxvi. di. ſi quid vero ſed cum ius corrigendi ſpectat ad c in eccleſia cathedrali de conſuetudine vt hic dicit cum ipſum capitu lum ſit negligens tunc ius transfertur ad epm ut hic expreſſe ha bes et etiam poſtea epus nichilominus de conſilio eorundem corrigere debet tam licet amiſerit. c. ius corrigendi quod ha bet de conſuetudine non tamen amiſit ius commune quod ha bet videlicet nam cū epiſcopo debet in ta libus intereſſe ut. ṡ. de elec. ne pro defectu nam licet per negli gentiam ſuam amit tant ius eligendi ac tiue nō tamen amit tunt paſſiue ut. ṡ. de elec. ne pro defectu. ¶ A diuinis videtur qd can. ſoli poſſit ec cleſiā ſubiicere inter dicto cum ſubeſt cau ſa cum qua ſolus de cimus iſtud poſſit ut j. de ex. pre. dilecti e ſic eſt ꝗ. j. de hijs que fi. a maiori par. c. q ſiuit vbi dicit qd req ritur conſenſus epi et canonicorum. ſed vi detur qd capitulum non poſſit ſuſpende re eccleſiam nam ſic ſe ſupponerent inter dicto qd tamen non poteſt eſſe ut qs ſup ponat vel etiam inter dicat ſeipſum quia in facto proprio non poſſunt iudices eſſe nec poſſunt dicere ſibi ſ. neqȝ imperare ſibi poſſunt ut [illegible] autem. ff. de arbi. in. l. pe. quod credit Jo. Sed ego nō cre do ſi. c. hoc de conſuetu dine habeat. Jtē tamen poteſt eccleſiam ſup ponere interdicto nec enim tunc dicuntur ſeipſos interdicere vel etiā ſuſpendere. Sed tantum eccleſiā interdicunt ut diuinum officium non fiat in eccleſia ob delictum alicuius vel etiā aliquorum et in alia eccleſia ipſi celebrarent nam ſeipſos non interdicunt eadem ratione nec epus poſſet interdicere ſuā eccleſi. cathedral niſi ſic interdicere ſeipſum ſed poteſt ſicut iſtud contingit ſepe de facto nā ſepe ꝓpter factū [illegible] interdicit eccleſia et etiā epus ceſſat ibidem a diuinis ſi in alijs eccleſijs nō ceſſat. ¶ Del. ſic. j. de here. ad abolendam in fine et ex po ſic del. j. donatus nō enim poſſet dici iuriſdictio illa delegata cū nō ex piret morte re integra nec etiā expiret tempore eſt ergo ordinaria vel quaſi iſtius canonis auct. ɔcepo conceſſa a ſede ap. ſic. ṡ. de tranſ. [illegible] in. v. qui ut hoc poſſent ex canone ɔc. et eſt etiā caſus ſpecial in quo metropol iuriſdictionē habet in ſubditos ſuorum ſuffraganeorum Jo. Sed quare epus exceſſus iſtorum nō corrigit in caſu iſto ſicut in alijs ut. ṡ. dicit ratio reddi poteſt nam cū iſte exceſſus ſit in pſonā epi commiſſus ſiue in odiū ſuū eidem eſt facta iniuria et nemo in ca [illegible] propriā poteſt iudicare auct. ꝓpria ut. xxiij. q. iiij. c. inter querelas et. q. v. de occidendis nec iudex eē debet de ſuo facto ut. iij. q. iiij. c. i. Jo. aſſignauit aliam rationē. ſ. qd epus ſolus nō pōt punire aliqȝ ſed cū canonicis eccl'ie ut. xv. q. vij. epus nullus et. lxxxvi. di. ſi quid vero

et ſic tunc ſequeretur ꝙ canonici ipſi rei eſſent et etiam iudices. ſed
iſta non videtur ratio eſſe nam ſi canonici excederent omnes tūc eṁ
bene poſſ corrigere eṗs per ſe et punire illos unde imputet ſibi. nā
per ſuum delictum priuati ſunt ipſo iure illo tunc ſic. j. de verbo. ſig.
abbate. in fine. ſiquidem eṗs ſolus non poſſet corrigere illos qñ om=
nes excedūt iam vi=
dentur priuilegium
habere delinquendi
et ſic remanerent in
ſuo delicto quod ab
ſurdum eſt. ſ quare
non tractatur iſta cā
coram arbitris cum
canon dicat ꝙ ſi epi
ſcopus cauſam habe
at cum ſuo clerico co
ram arbitris debet t
ctari. ut. xj. q. i. ſi cle
ricus aduerſus. ſ ta
men illud c. loquit
de cauſis ciuil. ſed in
caſu iſtius. c. ſi cleri
cus vellet eligere cō
muniter arbitros q̄ſ
cpellet cum eṗs nō
ꝙ non eſt iudex in
ſua cauſa. item archi
eṗs non ꝙ nullam
iuriſdictionem in eū
habet niſi in certis ca
ſibus. ut. ſ. e. paſto
ralis. ſ ipſe non eſt
de illis quid erit cre
do ꝙ licet cauſa ſit e
piſcopi nunc eṁ ipē
eṗs cum cpellere po
teſt ut arbitros cum
eodem eligat. ut. j. d
arb. ſecundo requiris
in ſ. j. et c. cum ſpeci
ali. et. ſ. de offi. del.
ſuſpitionis. in ſ. i. ſed
in caſu iſtius. c. ideo
non eliguntur arbi
tri nā ſic domino pā
pe placuit. ut dixit
jo. primo et alia ratio
melior aſſignari pōt
hic eṁ in iniuriā et
contemptum epi ſuſpē
ditur eccleſia et ſic
enim eſt cauſa crimi
nalis. nam agit eṗs
de iniuria ſibi irro
gata et d cauſa crimi
nali arbitri non poſ
ſunt cognoſcere neqꝫ
de liberali ſeu matri
monali. ut. j. de reſti.
in int. cauſa. ſ. ſi. et. ff. de arbi. non diſtinguemus. in ſ. ul. et in ſ. de
liberali. ¶ Quod metu pene. ſic eṁ ferro abſcindenda ſunt vulnera
que fomentorum non ſenciunt diſciplinam. ut. xlv. di. plurimos. in
fine. et. xvi. q. i. in canonibꝫ. et. ſ. de elec. cum in cunctis. in ſ. ſi. et ut
alij etiam penam conſimilem pertimeſcant et etiam terreantur. ut. ff.
de pe. l. capitalium. in ſ. famoſos. et. ij. q. vij. quapropter. et. j. de ſtatu r
gul. ea que. iuxta illud oderunt peccare boni virtutis amore. oderūt
peccare mali formidine pene. ¶ Ad queſtum. d hoc tractatur. j. de pe.
c. licet. utrum liceat p crimine pecuniam ſic exigere. j. de vita et ho.
clericorum. c. ut clericorum mores. circa finem. johannes.

Quoniā prudēt uꝫ ſuis expenſ. ut. j. c. proximo. diuerſos ponti
fices niſi ex diſpoſitione. ut. vij. q. i. non aūt. et in ſ. ſe. ¶ Mon
ſtrum. ut. ff. de ſtatu homi. non ſunt liberi. et. C. de poſtum. hered.
inſti. quod tractatum. in fine. et. ff. de verbo. ſig. que res. ꝙ unus de
bet eſſe imperator et etiam ſinguli epi per ſingul. dyoc. eſſe debent. ut
vij. q. i. in apibꝫ. ¶ Sibi vicarium. et tamē iſte vicarius habebit co

preacipimus ut pontifices
huiuſmodi ciuitatum ſiue dyo=
ceſium prouideant uiros
ydoneos quī ſecundum ri=
tuum diuerſitates et lingūū
diuina illis officia celebrēt
et eccleſiaſtica ſacramenta
miniſtrent inſtruendo eos
uerbo pariter et exemplo.
Prohibemus aūt oīno ne
una eademqꝫ ciuitas ſiue dy
oceſis diuerſos pontifices
habeat tāquam unum cor
pus diuerſa capita quaſi
monſtrum. ſed ſi propter
preſcriptas cauſas urgēs
neceſſitas poſtulauerit pō
tifex loci catholicum pſulē
nacionibus illis cōformem
prouida deliberacione con
ſtituat ſibi uicarium in pre
dictis qui ei per omnia ſit
obediens et ſubiectus vñ
ſi aliquis aliter ſe ingeſſe=
rit excommunicacōis ſe no=
uerit mucrone percuſſū et ſi
nec ſic reſipuerit ab omni
miniſterio eccleſiaſtico de
ponendum adhibito ſi ne=
ceſſe fuerit brachio ſeculari
ad tantam inſolenciam re
pellendam ¶ Inter in eōd.

Inter cetera q̄ ad ſa
lutem ſpectant popū
li xpiani pabulum uerbi
dei per maxime ſibi noſcit
neceſſarium quia ſicut cor
pus naturali cibo. ſic aīa
ſpirituali cibo nutritur eo
ꝙ nō in ſolo pane uiuit hō
ſed in uerbo qđ procedit ex
ore dei ¶ Unde cum ſepe cō
tingat ꝙ epiſcopi proptē
occupaciones multiplices
uel inualitudines corpora
les aut hoſtiles incurſus
ſeu occaſiones alias ne di=
camus defectū ſcienciē ꝙ i
eiſdem epiſcopis reprobā=
dum eſt omnino nec de ce=
tero tolerandum per ſe ip=
ſos nō ſufficiunt miniſtra
re populo uerbū dei maxi=
me per amplas dyoceſes
etiam diffuſas generali cō=
ſtitucione ſancimus ut epī
viros ydoneos ad ſancte p
dicacionis officium ſalub
riter exequendum aſſumāt
potentes in opere et ſmone
qui plebes ſibi cōmiſſas
uice ipſorum cum per ſe ipos
idem nequiuerint ſolicite
uiſitantes eas verbo edifi
cent et exemplo quibꝫ ipi
cum indiguerint congrue
neceſſaria ſubminiſtrent
ne p neceſſariorum defectu

dinariam iuriſdictionem ſiue pōtatem. ſic. ſ. de offi. archid. ad hec. et. xcv. di.
perlectis. ubi archidya. eſt vicarius epi et tamen ſua iuriſdictio eſt ꝓpria. ſic
eṁ videtur ut aliquis qui non eſt archieṗs ſuffraganeum poſſit hic ſic eciā
quandoqꝫ archieṗs eſt ſubditus epi. ut. ſ. de renuncia. c. ad ſupplicacionem. ſed
a quo conſecrabitur hic eṗs ſuus conſecrabit eum et nō metropol. cum eidē
non ſubſit. ut. ſ. e. paſtoral.
adiunctis ſibi duobuſ vicinis
epis nam aliter non poſſ con
ſecrari. ut. lxvj. di. porro. et. ſ.
d tempo. ord. ſi archieṗs. et c.
nec epi illi tenentur venire ad
vocacionem illius qui ſibi adi
uicem mutuū conſilium et etiā
auxilium tenentur exhibere ut
j. de treuga et pa. c. i. et. xj. q.
iij. cure. ¶ Percuſſum. et ita et
nō late ſentencie ſicut ille. xvij.
q. iiij. ſi quis ſuadente. et ſicut
ille. ſ. de elec. cum in cunctis.
et. c. quiſqs. ubi enim et ipſo
iure ſunt ſuſpenſi. ¶ Seculari
ſic. ſ. e. ti. c. i. et. xvij. di. in. c. ſi
ſicut. et. xxiij. q. v. princeps. al
eṁ niſi clericus ſit incorrigibi
lis non eſt implorandū bra=
chium ſeculare. etiam clericum
depoſitum nō habet punire ſe
cularis niſi incorrigibilis ſit. ut
j. de iud. cum non ab homine.
ut. lxxxj. di. dictū. niſi in crimie
falſi. ut. j. de fal. ad falſariorum.
et ita ubicumqꝫ deficit eccleſia=
ſtica poteſtas recurrendum eſt
ad auxilium ſeculare. ut. xj. q.
i. petimꝰ. et. xxiij. q. v. d ſigur
tibus. et ſic eṁ una poteſtas
per aliam adiuuatur. ut. xcvj
di. cum ad verum ventum eſt.
pōt etiam eum cpellere. ut. j.
de maled. c. ij. jo.

Inter cetera non ſufficiē
unt. et ideo cum alijs ſu
a onera debent partiri. j de pre
ſumpo. mandata. et. ſ. de offi
archid. ut ſingul. ¶ Predica=
cōis officium quod eſt priuile=
giatū. ut. j. de ſtatu regul. qđ
dei timorem. nec tamē pōt qs
predicare niſi mittatur aucto=
ritate epōrū vel aplice ſedis.
ut. j. de heretic. excōicamus. in
ſ. quia vero. in contrarium ſig=
naucrunt quidam huic. ſ. de
offi. del. c. ultimo. ſ tamen nō
eſt nam ibidem loquitur tan=
tum in del. qui predicacionis
officium ſibi iniunctum cmit=
tere non pōt. hic eṁ loquitur
tantum in ord. cuius offi. ſap
cius patet ¶ Ui neceſſitatis. diſpenſatiue ut dictum eſt ſ propter neceſſitatem
ut iſta littera probat. ut. vj. q. i. non aūt. et. ſ. de renūci. ad ſupplicacōm. et iſte pō
tifex ſubiectis eſt dyoc. racione officij quā exercet in eius dyoc. tamq vicari
us ut ſequens littera dicit ſecus aūt in alia dyoc. ad ſupplicationem. ¶ Neceſ
ſaria ſubminiſtraſſent. ſicut legatus principis cum mittitur in prouinciam d re
bus fiſci vel etiā imperatoris viuere debet. in auc. ut nulli iud. in ſ. nulli. coll
ij. et in auc. de mandat princi. in ſ. illud. licet eṁ ſecus faciāt legati domini pp̄e
ut. j. de prec. accedentes. et. j. de cenſi. cum inſtancia. et in. c. procurationes. jo.

Conquerētur petens. videbatur ut ſpecificet eo nam per talem ſpecificacio
nem precluditur via in poſterum litiganti ut lites diminuantur quod tamē
iudex facere debet. ut. C. de iud. in. l. properandum. et. ff. ſi certum peta. in. l. quod.
et. j. de dol. et contuma. finem. et in. c. venerabil. ut ſciat quid preſtare debeat
reus et etiam actor recipere dum obtineat ne poſt ſniam alia contendo ona
tur. ut. j. de verbo. ſig. cum olim. et melius in. c. cū inter vos. et iudex debet ma
teriam diſcordie amputare. ut in auc. de mand. prin. in ſ. deinde. et in ſ. ſit ti
bi ſg. coll. iij. primo et iudex primo loco partes ſi pōt ad concordiam reuocabit.

vt·ſ̄·e·di·ſtatuendum·⁊·v·q·ij·ſi primates·⁊·xviij·q·vltima·in c·ſi quis me-
bro⁊·et·ff·de nouo ope·nunc·l·i·in·§·cum pꝛeſtito videtur ꝙ ſufficiat dicere
peto iura epal' in capell'·nam vniuerſalis petitio eſt illa et in tali non req iri
tur ſpecificatio ſicut cum dico peto ſacciem adminiſtrationis·vt·j·de reſti·ſpol·
cum ad ſedem·et·j·de dona·inter vi᷑·⁊ de relig·domi·ↄſtitutus·ſatis em ad-
mitti poſſz talis libellus atqꝫ ꝓ
ponatur pro vniuerſitate nec
em compellitur quis ſpecificare
niſi velit ad cautel' cum certum
ſit que ſint iura epalia·ſꝫ va-
let etiam actori vt ſna ſit ma
gis certa pꝛimo per decretalem
iſtaꝫ credo ꝙ ſint ſpecificanda
iura epalia ⁊ ſi non ſpecifice
tur in libell' intelligentur tan
tum de hijs que enumerantur
hic per dominū ū papam·⁊ de
hijs autem nō petiit queſtio
refertur cum ſint in iure expreſ
ſe in alijs aūt ſingulis iudici
is debet ſpecificatio fieri vt·j·d
libel·ob·in·c·pꝛim·ſi·ubi aūt
dicitur de hoc· ¶ Canonicam·
hic bene ſpecificantur iura epi
ſcopalia ⁊ eſt etiam vtile ꝙ i
ſententia apponantur ne poſſe
a dubitatio in aliquo oriatur
vt·j·de verbo·ſig·in·cum inter·
¶ Iuriſdictionem·nam iudex ordi
eſt eps in ſua dyoc·tam mo-
nachoꝝ ꝙ alioꝝ·vt ij q·i·de
perſona· ¶ Penitencias·publi
cas et alioꝝ maioꝝ criminum
vt·j·de exceſ·pꝛel·in·c·accedē
tibus ¶ Duos ſolid·nam du
os ſolid poteſt petere eps a q̄
libet eccleſia ſue dyoc ē nomine
cathedratici pꝛeterꝙ a mona
ſterijs·vt·x·q·iij·inter cetera·
appellatur em cathedraticum
quaſi pro honore cathedre da
tū·vt·x·q·iij·in·c·placuit·q̄n
doqꝫ etiaꝫ appellatur ſynoda
ti cum ꝙ in ſynodo datur·vt
j·de cenſi·olim·⁊ iſti duo ſoli
di dabūtur ſm ↄmunem eſti
mationē illiꝰ monete q̄ antiqitus
et ab initio ſolui ↄſueuit·vt·ff·
de·l·nūmis·n̄ eſt ſo·minoris
mo·que nō ē in vſu ſit pꝛeſcrip
tū vt i dicta de c·olim·ſiue ſit
maior moneta i vſu ſiue ſit mi-
vt·j·d ceſi· cū annoſoꝝ·⁊ in di
cto·c·oli· ¶ Quartam decimatio
nū·ſꝫ videt ꝙ de iure cō popu
li decimaꝝ ad pro·ec·pꝛtineat·
vt·j·de deci·in·c·cum in tua·et
in·c·pꝛeterea·ſed contra videtur
j·d deci·c·dudum·vbi eps pe
tebat decimas iure ↄmuni de
bitas ſibi ſolui et obtinuit·de
iſta quarta tu habes·x·q·iij·
vnio·⁊·xij·q·ij·vulteranē·et i
c·nobis·⁊·c·conceſſo·et in·c·quatuoꝛ·quid iuris ſit de hoc dicitur·j·de decim
in·c·cum in tua et·c·cum contingat·iſtam quartā pꝛecipiebit eps de ↄſuetudine·
¶ Ac mortuarioꝝ·quandoqꝫ tm̄ eſt tercia q̄nqꝫ medietas et quādoqꝫ quarta
vt·j·de ſepul·in·c·certificari et in·c·i·⁊·ij·⁊ dicitur mortuarium illud quod
quis relinquit pro anima ſua in morte de iſtis tu habes·j·de teſta·officij·⁊ i
c·requiſiſti·iſtas duas quartas eps de ↄſuetudine pꝛecipiebat ⁊ ideo ſuper
iſtis neceſſaria fuit pꝛobatio epi ſꝫ non ſuper iuribꝫ epalibus que debebātur ip
ſo iure ſed iſta quarta mortuarioꝝ potius pertinet ad ius epale·vt in dicto
c·officij·⁊ in·c·requiſiſti· ¶ Viſitationem ꝙ annuam·⁊ ſic ſemel in anno tan
tum pōt viſitare ecclas·vt·x·q·i·decreuimus·in·c·epm et in·c·placuit·alibi e
nim dicitur ꝙ bis in anno·vt·j·de cenſi·cum venerabil'·⁊·j·de ſent·ex·co-
mu·in·§·adijcimus·alibi etiam dicitur ꝙ viſitabit quociens neceſſitas fuit

compellantur deſiſtere ab i
cepto· Unde pꝛecipimus tā
in cathedralibus ꝙ in alijs
conuentualibꝫ eccleſijs vi
ros ydoneos ordinari q̄s
epi poſſint coadiutores ha
bere ⁊ coopratores non ſo
lum in pꝛedicationis officio
verum etiā in audiendis
confeſſionibus et peniten-
cijs iniungendis ac ceteris
que ad ſalutem pertinent a
nimaꝝ ſi quis hꝰ adimple
re neglexerit diſtricte ſub-
iaceat vltioni. ¶ Innoc·
iij·epō aſciſinati·

Conquerente pꝛoconomo monaſterij ſan-
cti benedicti montis ſuba
ſij nobis innotuit ꝙ tu iu
ribus epiſcopalibꝫ non cō
tentus qui in eccleſijs ſeu ca
pellis eiuſdem monaſterij
debes habere a quibuſdaꝫ
eorum pꝛocurationem exigis
quas ad dandam pꝛocura
tionem minime ſufficere ꝓ
ponebat petens ut ſpecifica
res que tibi ratione epiſco
palis iuris competerent in
eiſdem·Quoꝝ quibuſdam
ſpecificatis lis fuit legitime
conteſtata·nos autē inſpe
ctis pꝛobationibus et que
ab vtraqꝫ parti fuere ꝓpo
ſita intellectis decernimus
vt in eccleſijs ſeu capellis

x·q·i·ſecunda·⁊·xviij·q·ij·nō ſi ſemel· ¶ Viſitandas·illud em̄ eſt ↄ-
dinarium ut ſemel tantum in anno viſitet ſi tamen fuerit neceſſitas
pōt etiam plures viſitare·vt·ſ·de offi·archid·mādamus·q neceſ
ſitas nō habet legem·ut de con·di·i·ſicut·vnde ſibi imputent clerici
qui tales reddūt ſe ut totiens debeant viſitari· ¶ Penſatis facultat
nam iuxta facultates
eccleſie faciendi ſunt
ſumptus·ut·j·de cē-
ſi·cum nuper·ne hu
ius bona ↄſumi lon
gi temporis ↄſumat·
j·de cēſi·cum apoſto
lus·⁊ ne ad eſtima
tionem ſeu examinati
onem vitulis cōtra
me eccle perducant
vt·x·q·iij·inter cetera
et in·c·illud· ¶ Ne
plus ceteris·q ā ec
dem ↄmuni iure cum
alijs capell' ſubſint
eodeꝫ iure cenſeri de
bent·vt·xij·q·ij·cog
nouimus·et·j·de de
cī·cū in tua·⁊ dig
num ē ut qui ſimil'
cum alijs vitaꝫ ſuſce
pūt ſimilem ſequāt
diſciplinam vt·j de
ſtatu regul·c·recole
tes ꝙ nec debet alijs
ſimiliſ fieri alijs au
tem tribulatio·vt·ij
o·q·i·in·§·is ita ↄtra
ſinem· ¶ Cenoſ' lat·
vt·j·de cenſi·cum a
poſtolus·jo·

Tu iuxta ſcrip
tum ē cohercere ⁊
corrigi non poſſūt·
quibus autē ſtudia
ſunt diuerſa·vt·xxij
q·vij·in noua actiōe
et lapa clericis epi
do ſunt iuſſi·vt·ij·
q·vij·lapa·⁊ ſine
ſtrepitu iudiciorū ta
lia debent fieri·ut·j·
d accuſ·olim·ad cle
ricos tantum ſeculares
refertur ꝙ dicit ſecul'
nam de laycis nō eſt
dubium ꝙ in talibꝫ
non debent ingredi
vel etiam tu dic ꝙ d
facto ↄueniebāt laycol
¶ De canoni·ſue ec
cleſie cum quibꝫ iſtis
facere debet·vt·xxij
vj·di·ſi quid vero·et
xv·q·vij·eps nul-
li·j·de accuſa·qualit
et quando ¶ Indecē
ti habitu·ut·j·de vita et honeſ·cleri·clerici·⁊·xxi·q·iiij·per totum·
¶ Adiunctis·videlicet qui ſūt in iſtis officijs exercitati·vt·j·de ſta
tu regul' c·in ſingulis·jo·

Dilecto ut cum citatio cauſaꝝ dicit
bat em̄ abbas ꝙ cetera queſtione eccleſiaſtica inter homines ip
ſarum parrochiarum tūc em citatio ad ipſum ſꝫ examinatio et deci
ſio queſtionis ad epm venet·⁊ etiam ad ipſum abbatem ↄmuni
pertinebat ſed tamen eps ſuper iſtis inqetabat abbatem ⁊ etiam
ſuper emend·vnde de ↄmuni conſenſu pꝛimum fuerunt impetrati
ad iſtos iudices ¶ Ad legem iuriſd·nota hic dicam inter legem iu
riſd·et·legem dyoceſanam in quibus·l·conſiſtit tota ius et poteſt
epōrum·nam ad·l·iuriſd pertinent iſta de quibus determinatur hic
videlꝫ donatio cur canimaꝝ delictoꝝ correctio ⁊ ordinatio ecclaꝝ

tūe dyoceſis ad monaſteri
um ipſum ſpectantibꝫ ha-
beas canonicam obedienci
am ſubiectionem et reuerē
ciam inſtitutionem et deſti
tutioneꝫ correctionem et re
formationem ac cen·ec·iu-
riſdictionē q̄ꝫ cauſarū om
nium ad forum eccleſiaſti
cum de iure ſpectancium pe
nitencias et ſacramentorū
omnium que ab epiſcopo
recipienda ſunt collationeꝫ
ſynodum ⁊ ſynodatica ſeu
cathedratica nomine duos
ſolidos quartam decimatio
num ac mortuarioꝝ viſi-
tationem q̄ꝫ annuam·ita ꝙ
cum ad viſitandas eas ac
ceſſeris nō amplius pꝛocu
rationis nomine requiras
ab eis niſi q̄tum penſatis
facultatibꝫ earūdem mode
rate ſe poterunt exhibere
nec plus ceteris capell' eiuſ
dem dyoceſis in pꝛocuratio
nibus ꝓponerētur ⁊ infra
¶ Tu autem hijs iuribꝫ in
pꝛefatis eccleſijs contentus
exiſtens nō amplius ab e
is exigas pꝛeter moderatuꝫ
auxilium ꝙ iuxta formam
lat·con·ſi manifeſta et ra-
cionabil' cauſa extiterit cu
caritate poſtulandū ſicut ab
alijs eccleſijs eiuſdem dyo
ceſis pro neceſſitate deponi

ſuſtinemus. ¶ Item abbati et conuentui ſancti remi

Ut iu- giij remeñ-
ſta et infra. Attendentes igitur q᷑ indecens ē vt remeñ archiepō in veſtro monaſterio viſitacōis officium exercente ſeculares interſint per q̄s poſſit in clauſtro diſſolutionis materia prouenire firmiter inhibemus vt nullos decetero ſeculares in capitulum niſi duos vel tres de canonicis eccleſie ſue indecenti habitu alijs qō expedire viderit religioſis adiūctis ſecū viſitacionis tempore introducat. ¶ Item epō baiceñ. et archid rothoñ.

Dil. fil. abbas monaſterij rothoñ. expoſuit q̄ᵖ tercia pars emendarū quas homines. v. parrochiarum pro ſuis exceſſibꝫ ſoluere conpelluntur ad ſuū ſpectat monaſterium ab ātiquo et infra. Cum ergo. I. papa pre. n. vobis dedit in mandatis ut auditis hinc inde ꝓpoſitis cauſaꝫ remitteretis ad eum ſufficienter inſtructam dictus epiſ ꝓceſſum veſtrū diuicius impediuit occaſione cuiuſdā ſentencie que ſuper quibꝰdam eccleſijs quo ad legē dyoceſanā ꝓmulgata extitit pro eodem vnde prefatus abbas nobis humiliter ſuplicauit vt cum cicacio cauſaꝝ examinacio et deciſio ac emende ad legē iuriſdicionis pertinere noſcūtur non ſineremus ſentencie memorate pretextu negocij proceſſum ulterius impediri. ¶ Cum ergo predicta de lege iuriſdicionis exiſtant m. q. huiuſmodi ſentencia non obſtante ꝓcedatis in negocio ſcḋm traditā nob formā. ¶ Gregorius. ix. epiſcopo ſuaneñ.

Graue gerimus q̄ᵖ cū in eccleſia ſancte marie de orbitello et quaſdam eccleſias exiſtentes in tua dyoceſi ad monaſteriū ſancti anaſtaſij de vrbe ſpectātes nullam iuriſdictionem habeas ordinariam aut etiam delegatam occaſione noſtrarū literarum quas ſuper correctionem clericorum tibi tranſmiſimus in eas interdicti ac in clericos earūdem ſuſpenſionis ſentencias promulgaſti quāq̄ᵖ abbas euiſdem mōaſterij eos corrigere ſit paratꝰ et infra. M. q. ſi ita eſt prudenter corrigens per teipſū que minꝰ ꝓuide attēptaſti

ſiue conſecratio altarium ſeu virginum ꝯfectio criſmatis et generaliter omnium ſacramentoꝝ et ordinū collatio que conſiſtunt in dando et alia plura ſimil' que enumerantur. ſ. e. c. ꝯquerente. et eciā in capitulo ibidem canonicam obedienciam habeas. xc. vſq̄ ad verbū ſynodaticum in quo verbo incipit ꝯnumerare quedam que pertinēt ad legē dyoc. nam ad legem dyoc ſpectāt hec. vocatio ad ſynodū. et ſepultura mortuoꝝ cathedraticum item tercia vel quarta mortuarioꝝ q̄rta decimacionum. de iſtis autem duabus quartis in dic. vt notatur. ſ. e. conquerēte. ꝓmo ſunt hoſpitalitas ſiue hoſpitalitas et conſimil' que cōſiſtunt in recipiendo quandoq̄ tamē lex dyoc. recipit legem iuriſdictionis. vt. j. d pref. audiſtis. et. ſ. e. conquerēte. dicas ḡ q̄ᵖ omnia monaſteria ipſo iure in fauorē religionis exempta ſunt a. l. dyoceſana. vt. x. q. i. c. i. et. q. iij. inter cetera. et. xvj. q. j. cum pro vtilitate. et. xviij. q. ij. q̄ᵖ ſit. et in ſ. vltimo. et. xvj. q. j. c. placuit omnibꝰ. et in. c. placuit cōmuni. videlicet ab hm̄oi enumeratis ſuperius et in. c. ꝓximis. ad. l. dyoceſanam ſpectan tibus libera ſunt omnia monaſteria nec ad talia etiam faciēda poſſunt cogi. vt. xviij. q. ij. q̄ᵖ ſit. tamē a lege iuriſdcōis nō ſunt exempta niſi ꝓuilegio ſpecialiter munita ſint ſi tamen omnia monaſteria i ſua dyoc conſtituta ſb ſunt epō quo ad leg' iuriſdictiōs. ut. xviij. q. ij. hoc tantū. c. monaſterijs. et in. c. cognouimus. et. xvj. q. i. c. interdicimus. ſicut vero eccleſie ſub ſunt epō quo ad vtrāq̄ legē. vt. x. q. i. de hijs et in. c. antiquos. ꝓſtant tamē monaſteria ſeruicium epō ex prima conſtōe. vt. xviij. q. ij. in. c. clentherius. vel etiam racōe viſitationis. ut. j. de pcē. cum ex officij. vel etiam quod ex ꝯſuetudine debent vt. xviij. q. ij. ſeruicium. et. i. q. iij. c. queſitum capelle vero monaſteriorum ſiue regul' ſub ſunt epō quantum ad vtrāq̄ legem. ut. ſ. e. c. conquerente. et. xvj. q. ij. in c. ſane. et. j. de priuil'. cum et plantare in ſ. in eccleſijs. niſi pleno iure monaſterijs ſubſint. ut. j. de priuil'. q̄ᵐ per ꝯfeſſionem. item capelle monaſterioꝝ exēptoꝝ ſubſunt epiſcopo ſuo ſicut et alioꝝ niſi exempta ſint monaſteria cum ſuis capellis. vt. j. de priuil'. in. c. ex ore. in fine. vnde racōe capellarū que nō ſunt exēpte ſicut cum maioribꝫ eccleſijs ad ſynodum venire tenētur. nam abbas tenetur ad ſynodum venire. vt. j. de maiori. et obe. in. c. q̄ᵖ ſi quis. et. xviij. q. ij. abbates. et illud etiam tu intelligas de hijs que populum habēt et ſic non ꝯdicit illa pālea. xviij. di. c. epiſ. et. xviij. q. ij. in ſ. vltimo. que etiam intelliguntur de hys qui non habēt populum. et non ꝯtinent ius ſic ḡ iſta litā patet q̄ᵖ ſentencia lata ſuper hijs que ſpectant ad legem dyoceſanam nō tangit ea que pertinent ad legem iuriſdcōis. nam ſic ſnīa lata pro vnō non obſtat in alio cum ſit penitus diuerſa. jo.

Graue occaſione literarum tu habes ar. hic q̄ᵖ ꝑ mandatum generale conceſſum poſterius priori ſpeciali videlicet priuilegio exemptionis non derogatur nam de illo mencio in generali nō habetur. item nota ar. q̄ᵖ ius commune non tollit priuilegium ille enim ce ſunt exempte a iuriſdictione epali. et litere ſuper correctione clericoꝝ ſcḋm ius ꝯmune obtente non derogant priuilegio exemptionis. ſic. ſ. de ſpē. cum ordinem. item nota ar. q̄ᵖ dominus pp per ſuas literas iuri alioꝝ preiudicare non intendit. vt. ſ. de offi. del. c. ſuper eo. et. ſ. de audiē. et vſu pall. ex tuarum. ſimil' tu hēs ſ. de offi. ord. in. c. licet. p iſtas literas debebat procedere tanq̄ ordinarius non tanq̄ del.
¶ Tranſmiſimus. ſimile mandatū habuiſti. ſ. e. licet. ¶ Corrigere ſit paratus maxime nā ſi ille non corrigeret illos ob negligenciam. ſ. abbatis tunc non transfertur pōtas corrigēdi ad epm cum non ſit illorū ordinarius nec etiam in eos aliquam iuriſdictionem habeat. ut ar. ſ. de negl'. prel'. ſuper. ſicut. ſ tantum locum habet illud cum abbas epō ſubeſt nā ſi tunc abbas negligēs eſt tūc demum pōt epiſ illos corrigere. vt. ſ. e. quanto. et in. c. irrefragabil'. et. ix. q. iij. cum ſimꝰ et. j. de exceſ. prel'. nulla. et. j. d app. c. i. ¶ Si eſt ita per iſtam clauſulam ſi eſt ita nō demandatur huic ꝯgnitio cum de ſuo facto debeat eſſe certus. vt. ſ. de ſptis ab excōicato. ¶ Corrigere per teipſum ſic ergo q̄s debet corrigerē qō ꝑperā geſſit et etiam palliaē quod male fecit. ut. ſ. d audcē. et vſupal. niſi ſpecial'. et. j. de accuſa. qualiter. et. xxxv. q. ix. quod quis conmiſit. nam dicit impē. non enī erubeſcimus que prius dixi mus corrigere nec etiam ab alijs corrigi volumus expectare vt in auē. de nupci. in fine prime columpne. coll'. iiij. ar. contra. j. de cleri. coniug. diuerſis fall'. ¶ Relaxes. et ſic videtur q̄ᵖ ſentencie late tenuerunt tamen contradicit ſuperior litera. vbi dicit nullam habeas iuriſdictionem ordinariam vel etiam delegatam. et ſic autē videtur q̄ᵖ iuriſdictio illa nulla fuit et ſic debuit dicere denūcies non tenere. vt. ſ. de offi. del. cum contingat. vnde tu dicas q̄ᵖ iſta ſentencia videlicet abſolutionis pocius ad factum refertur. ſic. j. de teſti. in. c. dilecto. nam forte illi abſtinuerant timore talis ſentencie. ſ ꝓpter obſeruationem talis ſentencie nullum ius acquiritur epō. vt. j. de teſti. ſpol'. c. olim. mat. de. et exponē relaxes. i. relaxatas eſſe oſtendō. ſimil'. j. vt lite non contes'. ꝯcedens. i dum tamen ille eccle non tunc etem non tenet ſentencia. vt. j. de relig. domi. conſtitutis. et. c. cum dilectus. vel etiam poſſet dici q̄ᵖ ſi eccleſie ille non ſint exempte tamen epiſ primo loco non habet correctionem. ſed tantum abbas cui ſubſunt nullo medio ad quem pertinet ꝑnopaliter correctio illoꝝ clicoꝝ

nec etiam eps poteſt eidem auferre illam iuriſdictionem niſi tantum cum abbas fuerit negligens. ar. ſ. e. tracſag. ⁊ e. quanto put notatur. ſ. e. paſtoralis. ⁊ ſm hoc ponitur pprie iſtud verbum relaxes. q2 non debuit eps corrigere illos quādiu abbas paratus eſt corrigere eos. ⁊ ideo dicit minus pudenter atemptaſti ymo potius de facto vt dictum eſt relaxantur. jo.

Eis ex officio. videlicet ex ordinarie poteſtatis. In certis caſibus. primo ex officio legationis. vt. ſ. de offi. leg. quod tranſlacōem. ⁊ in. c. ex. cōicatis. et in. c. nemini. vt. j. de ſen. ex. ad audienciam. item ſi cui iſtud cōmittatur ex priuilegio vt boñ. archid. qui ex priuilegio abſoluit excōicatos in ſtudio boñ. cōmorantes vel etiam delinquentes ibidem. ſ3 contra iſtud eſt manifeſtum ar. vi delicet q2 non poſſunt committere. vt. ſ. de offi. de l. c. ſi. in. §. vltimo. cum eidem non cōpetat iſtud ex officio ſ3 tantum ex priuilegio. ⁊ ſic autem certum miniſterium cōmittitur ſibi i iſta parte et huic forte ſtandū eſt quod tamen bene pōt qūia ñ dicitur iſtud certum miniſterium cum iſtud cōpetat ſibi mere dignitatis cui conceſſum fuit priuilegium ſpeciium. item epi in certis caſibus poſſūt tales abſoluere vt. j. de ſen. ex. mulieres. et. in. c. de monialibꝫ et. c. quod de hijs. item abbas talis abſoluit. vt. j. de ſen. ex. cum illorum. item in articulo mortis poſſunt epi et etiā3 ſacerdotes tales abſoluere. vt. ſ. vij. q. iiij. ſi quis ſuadente. ⁊. j. de ſepulturis. in. c. vltimo. in omnibꝫ autem iſtis caſibus pſone nominate ſuperius cum viderint expedire committere poſſunt ſuper hijs vices ſuas auctoritatē iſtius canonis. idē etiam intelligo in omnibꝫ alijs executoribus q2 etiam illi q ordinario iure vel delegato a principe poſſūt abſoluere poſſūt eciā cōmittē vices ſuas cū viderint expedire dūmō deł. iuriſdicōem habeat. ⁊ ſic non cōdicit. ſ. de offi. deł. c. vlt. jo.

Ex literis dicte monaſterij videlꝫ foſſe nouę. Implorando. et ſic patet q2 ad officium iudicis pertinet pvidere partibꝫ aduocatis ſi al' non poſſunt habere. vt. ff. de offi. pcon. in. l. nec q̄cquam. in. §. aduocatos. ⁊. ff. de poſtul. in. l. i. in. §. ait pretor. debet etiam iudex attendere vt equa diſtributio aduocatoꝝ fiat. vt. C. de poſtul. in. l. prudentiō. et. iij. q. vij. in. §. tria. ⁊ in. §. ſi vero. ſed nota q2 iſtō olim obtinuit videlꝫ cum ſolaria de publico donabantur hodie vero quilibet debet prouidere ſibi ſm q2 melius pōt. vt. C. de iud. ppetrandum. in. §. ſi illō paupibus tamen et hmōi debilibꝫ perſonis qui non poſſunt prouidere et aſſiſtere ſibi debet pretor de aduocatis prouidere. vt. ff. de poſtul. l. i. in. §. ait pretor. Hoc non obſtante. ex hoc cū patet q2 nō eſt admittenda exceptio iſta habeō te ſuſpectum q2 alterius aduocatus eſt clericus tuus vel cōmenſalis vel etiam famił. ar. cōtra. j. de app. ex inſinuatione. ſ3 non eſt contra q2 nō dicitur ibidem q2 iudex poſſit ob hoc tanq̄ ſuſpectus recuſari q2 aduocatus eſt cōmenſalis iudicis ymmo dicitur q2 iudex videbatur fouere latentē ptem ſui clerici cōmenſalis qui erat aduocatus. vnde

Iudicis. officium iudicis patet latiſſime. vt. ff. de iuriſd. omni. iud. l. i. quedam ſ3 ſūt in quibus iudicis officium imploratur. pōt enim iudex de iure ſupplere que aduocatus defficit. vt. C. vt que deſūt aduocē. per iudicem ſupple. l. vna. ⁊ de hoc eciā dixi. ſ. de poſtulł. boñe. item debet interrogare quociens equitas mouet iudicem. vt. ff. de interroga. acti. in. l. vbicumq3. ⁊. xxx. q. v. iudicantem. etiam poſt q2 in cauſa eſt cō | ſumitur ex eodem ar. cōtra. jo.

predictas ſentencias ſine diffícultate relaxes. Ide.

Eis quibus ex officio in certis caſibus competit illos abſoluere qui in violenta iniectione manuū i cidunt in canonem ſententie pmulgate licet alijs huius abſolucōnem committere cum viderint expedire

Honoriꝰ. iij. archiepiſcopo ſancti leonhardi abbati ſalart. De officio iudicis

Ex literis veſtris accepimꝰ q2 cum cauſam q̄ inter abbatēm et conuentum monaſterij foſſe noue ex pte vna ⁊ abbatē et cōuentū3 mōaſterij cañ ex altera ſr q̄buſdā poſſeſſionibꝰ mōaſterij ſā. p. de almaſia vtebat et infra. q2 ps dicti mōſterij pponūt q2 hēe nō poterat aduocatū3 vīm ſr ſ3 offīm iplorando tu fr̄ at. pē ei de magro. R. clerico tuo ad exhibendum in cauſa ipſa patrociniū prouidiſti verum frater. S. caneñ monachus pponūt in preſentia

ciūm eiuſdē3 monaſterij factum hoc eſſe eo q2 dictꝰ R. clericus domeſticus tuꝰ erat et infra. M. q. hoc non obſtante in negocio ipſo ratione preuia procedatis.

Gregorius. ix.

Iudicis officium vbi cumq3 pro actione ppomit veluti cum reſtitutio in integrum principaliter poſtulatur litis conteſ. expoſcit. alias ante et poſt ingreſſum cauſe poteſt ad hoc ſine litis conteſtatione haberi recurſus. Gregoriꝰ. ix. auguſtino anglorum epō.

De maioritate ⁊ obediencia

Cum certū ⁊ infra ſit honoris iſta diſcretio ut ipſe prior et maior habeatur qui prius cum vnitatis conſilio ⁊ concordi actione fuerit ordinatus. Item.

Si quiſ venit contra decretum epi ab eccleſia abiciatur. in libro regū legitur qui non obedierit principe morte moriatur et in conſilio agath. precipit

cluſum. vt. j. de fide inſtrumentoꝝ. cum jo. j. item ſecūm habz iudicis officium in omnibus que cōtingunt poſt litem conteſ. videlicet circa rem petitam cum fructibus pceptis poſt litem conteſ. ſiue cū damp num detur in ea nam ea que poſt litem conteſ. accidunt valde ad iudicis officium pertinent. vt. ff. de rei vend. l. non ſolum. ⁊. l. item. in §. i. ⁊. C. de rei vend. l. l. certi. ⁊. ff. de edil. edic. in. l. edil. in. §. ſciendum. omnia talia que contingunt poſt litem conteſ. petitur officio iudicis et non iure actionis illa vero que contingunt ante litem conteſ. debent ſpecialiter peti in libello ⁊ niſi fuerit petita iudex i pronunciabit de illis vt in predicta §. item ſciendum. ptem de do et culpa ſeu negligēcia poſt litem conteſ. commiſſa. vt. ff. de rei vend. l. qui petitorio in §. i. ⁊ etiam in multis alijs locum habz iudicis officium. ſed illud officium cōpetit maiori et minori et multa alia exempla. ptem poſſunt in ſtudijs et in alijs incidētibus ante litem conteſ. ⁊ poſt. procedit ſine litis conteſ. vt. ſ. c. i. e. primo. Vbicumq3. i. vbi tantum modo actio deficit. Pro actione. et in locum iuris cōmunis. Pro actione. hoc eni ideo dicit nam iudicis officium nemini datur niſi tunc demum cum alia actio nō ſupereſt nam ſi ei minū auxilio quis iuuatus eidem tribui ñ debet extraordinarium. vt. ff. de minoꝝ. in. l. ⁊ ſi minor. in. §. vlt. et. ff. de mini. in. l. in cauſe. in prin. ⁊ cū in locum actionis ſuccedit.

tur. ⁊ quia etiam quaſi extraordinarium eſt iudicium cum principaliter poſtulatur ſicut in alijs iudicijs tunc debet lis conteſtari. vt ff. de minoꝝ. pomponiꝰ. in. §. ſi. ⁊ illud officium iud. non ppetuatur per lit. cōteſ. vt ibidem dicitur ymo infra certum tempus debet terminari puta ſi eccleſia leſa ſit in aliquo cōtractu ſolempniter celebrato tūc enim debꝫ petere directe reſtitucōem contra iſtum cōtractum. idem eſt de minore ſiquidem directe reſtitui petit. ſed cōtra videtur videlicet q2 poſſet expediri cauſa reſtitutionis lite non conteſ. nam dicit lex q2 cauſa cognita et preſentibꝫ aduerſarijs vel etiam ſi per cōtumaciam deſunt cauſe reſti. minē. ppendi poſſunt. vt. ff. de minoꝝ. in cauſe. in §. cauſa cognita. ⁊ ſic videtur q2 ſi altera pars cōtumax ſit q2 cauſa expediri poſſit. Quid ergo ſiet ſi contumax eſt iſtud vidi de facto q2 vario modo dicebant ſapientes quidam q2 erat reſtitutio danda ⁊ alij dicebant q2 non tamen ſatis videtur expediri per iſta3 decre. vnde dicis q2 etiam altera parte abſentē per cōtumaciam ſic etiam nō conteſ. non eſt facienda reſtitutio nec etiam ſententia ſuper hoc proferēda. ſ3 tñ debet actor mitti in poſ. cauſa rei ſeruande de re illa ſuper quā petitur reſtitutio. vt. ſ. de offi. deł. cōſultacōibus. ſi vero lis eſt conteſ. tunc daretur reſtitutio leſione probata. tamen videtur per auē. q2 etiam altera parte abſente poſſit reſtitutio indulgeri cum ſi

contra. vt in aut. ut ſpon. lar. in ſ. hoc autem. coll. ix. et. C. vt ab he. ſe abſtine. lege. i. et in autentica ibidem poſita ſed tamen autentica in ſe intelligitur in ſuo caſu ſpeciali cum videlicet cum minor ſe vult abſtine ab hereditate tunc enim vocandi ſunt creditores quorum intereſt eſſe preſentes cum minor ſe abſtineat ut videant bona hereditaria mobilia et immobilia ubi debeant ita cuſtodiri. et ſi infra tres menſes nō venerint tunc ſtatim eſt minori abſque periculo abſtinē aus dentē iudicis coram quo petitur ꝛ eliminē et eſt ratio quare in caſu iſto prodi tur ſi te non conteſ. q mi nori non competit reſti tutio contra aliquem ſi tantum contra ſuum factum ut liceat ei abſtinere ab heredi tate quam adiuit. nam aliter eidem non poteſt conſuli niſi q abſtie at. et ſi creditores etiam preſentes eſſent non tamen fieret li te conteſ. cum eis quia contra eos non peti tur reſtitutio. ſi autem contra aliquem peteretur et ipſe eſſet contu max tunc lite non conteſ. procederetur per miſ ſionem in poſſeſſionē vt di. et lex iſta in cauſe. in ſ. cauſa intel ligitur lite non conteſ. videlicet ut lis non conteſtetur. vel etiam cum minor petit con tra ſuum factum reſti tui et non contra ali quem. et q ſic intelligatur ſatis patet per legem que dicit. vel lite con teſtatio in bonis reſtitutionibus eſt facienda per quam lite conteſ. iudi cis officium non preuenitur. vt ff. e. ti. papinianus. in ſ. vltimo. item e ar. q actio ſm canones eſt proponenda. ar. cōtra. j. de iud. dilecti. vbi de hoc. unde expone. p actione. i. in loco iuris communis. et quia etiam ei qui nullo quaſi iure iuuatur datur reſtitutio in integrum per officium iudicis. et iſtud officium quod in locum actionis proponitur competit or dinarijs principaliter et etiam incidenter ſi tamen delegato incidenter vel etiam principaliter ſi iſtud eis principaliter committatur. ut j. de in int. reſti. c. pe. vbi de hoc. et ideo intellige cum maior reſtituitur principaliter videlicet cum alia actio nō ſupeſt. vt verbi gratia aliquis fuit abſens cauſa rei publice preſcriptum fuit contra eum propter cuius ab ſentiam debet reſtitui iudicis officio. ut. C. ex quibus cau. maior. in in teg. reſti. l. i. et ff. e. per totū. et iſtud officium datur in fauorem ſue perſone et non propter rem ipſam unde computari poteſt inter actiones per ſonales et nō inter reales videlicet cum implorat a maiore. Ante. i. antequam ſit in cauſa concluſum. vel etiam expone ante litem conteſ. exhibito tamen libello. Ante. i. petatur reſtitutio nō tamen principa liter ſine incidenter. quandoque etiam poſt litem conteſ. ſi per principa pali queſtione diſputata apertis atteſtationibus aut etiam poſtquam ſit in cauſa concluſum allegat altera pars. ut eccleſia vel minor q omiſit ne ceſſariam probationem. unde petit admitti ad probationem commiſſam of ficio iudicis. ut j. de in integ. reſti. in c. auditis. et iſtud etiam fieri po teſt contra litem conteſ. et ante ingreſſum litis ut ſi omiſit aliquam excep tionem quam non propoſuit infra tempus ſibi ſtatutum. ut j. de excep. ſ. c. paſtoralis. aut etiam ſi omiſit probationem neceſſariam ſuper aliqua exceptione probanda tunc iudicis officio admittitur nam intereſt eius litibus et ſumptibus non vexari. ut ff. de minor. in l. minoribus. xxv. an nis. item eſt hic ar. q excep. que proponuntur an ingreſſum litis videlicet ſi omiſit allegationem. ff. de min. l. minor. xxv. an. etiam lite non con teſ. non ſit neceſſaria litis cont. ar. contra. ſ. de offi. del. prudentiam. in ſ. ſexta. vbi de hoc. et j. de app. interpoſita. in ſ. ſi. in quibus etiam

q anathematiſetur. Clemens iii. papa

Legebatur in literis tuis q frat antiochꝰ cartulam de obedientie ſponſione cōſcripſerat in qua ſignum prodebatur iniurie non enim neceſſarium fuerat ut obligaretur ſcripto qui obedientiam ſuam ipſo iam uoluntarij aduentus officio comprobabat. Clemens papa.

Omnes principes terre et ceteros homines epiſcopis obedire beatus petrus precipiebat. Honorius iii. capitulo herbipolenſi.

Illud dominus in beato petro et infra Cum ſpiritualia ſint temporalibus digniora et obedientia

procedit iure ordinario. et hoc officium competit maiori ante litem conteſ. et poſt. ſic. ar. contra. j. de app. in c. ſignificate. vbi ſolutio. Poſt ingreſſum. i. ante ex hibitum libellum vel etiam poſt libellum ob. vel etiam poſtquam eſt in ea concluſum. jo. Cum certum eſt maior. niſi poſterior ordinatus fuit a maiore vt. j. e. per tuas. et ff. de albo ſcri. l. i. et fi. Qui prius. nota ar. qui prior eſt tempore potior erit iure. vt. lx. di. in c. vltimo. et vij. q. i. factus eſt. et xxvij. q. ij. duobus et. xvij. di. in ſ. hinc. et in c. fi. et. C. qui po. in pignori. ha. in l. diuerſis. et in l. ſi fundum. ar. contra. lxiij. di. epiſcorum. et ff. qui po. in pignori. ha. in l. intercedum. et ff. ſi certum peta. in l. creditor. ar. contra. j. de iu re patro. illud. ff. de relig. et ſup. fu. in l. pe. et vij. q. i. licet et. ff. qui et a quibus manu. li. n. fi. l. ſi quis habens. que etiam fa cit pro contraria parte. Sol. prima iura eſt vera contraria ve ro ſunt ſpecial et caſualia. vt patet per ſingula contraria. Secundi actione. i. tracta tu. ſic. xxij. q. v. noua actione i. tractatu nouo die habito. et xv. q. iij. prima actione. vel eti am in die ſecundi actione. i. cō cordi conſenſu vel ſaltem ma ioris partis. vt. lxiij. di. c. i. ij. et

melior ſit q uictima. Et aſcultare magis quam adipem arietum offerre non dubitat bilduiſmenſis epiſcopus pro temporali commodo inobedientie notam incurrere et apoſtolicis iuſſionibus contraire. Idem illuſtri conſtantino imperatori

Solite benignitatis affectu et infra mirata eſt imperialis ſublimitas q te uiſi fuimus in noſtris litteris increpare huic aut tue admirationi nō cauſam ſed occaſionem prebuit q legiſti beatū petrū apoſtolorū principē ſic ſcripſiſſe ſubditi eſtote oī humane creature propter deum ſiue regi tamquam precellenti ſiue ducibus tamquam

Quis venerit. iij. jo. contra uiſum decretum et ſic tu habes q epiſcopus facere po teſt decretum ſeu conſtitutionem in ſu a dioceſi. vt de con. di. iij. c. i. epiſ cum bene poſſunt condere cano nes ſpecial. nam quilibet popu lus et etiam quelibet eccleſia ſibi conſtituere poteſt aliquod ius vt. i. di. ius ciuile. et viij. di. que contra. et xj. di. catholica. et xij di. illa. primo de maioribus ne gocijs nichil ſtatuere poſſunt.

Abdicatur. vt. xj. q. iij. ſi aut vobis. et in c. ſequenti. Principi. i. domino pape. vt de cen. di. i. corpora. ſicut etiam econuerſo imperator vocatur pontifex. vt. x. di. de capell. Sed nunquid papa debet domino pape obedire poteſt dici q ſic quo ad ſpiritual. vt. j. c. omnes principes. et j. de iud. nouit. ſic etiam con uerſo principi ſeculari. i. imperatori omnes ſubditi obediant. et etiam clerici qui ab eodem recipiunt temporalia. vt. j. c. ſolite. Morte mctatur ſed nunquid ec cleſia punit taliter non. ſi tantum oſtendit quid iudex ſecul facere debeat. vel morte videlicet eterna. nam perībit ob deſidium contumacie niſi penituerit. et dic nō obedient iuſto precepto. vt. xj. q. iij. ſi dominus. ſi autem eſt iniuſtum et illud manifeſtum ſit nō obediat. vt ibid. et in c. iul. ſi aut dubium eſſet preceptum propter bonū obedientie quod precipit faciat. vt. xxiij. q. i. quid culpatur. in fine jo.

Legebatur. mira. ſic. j. de ſymo. ſi diligenti. et. j. de regul. iuris. c. indig num. ſufficiebat enim facere manualem obedientiam. vt. j. e. de his. ar. de xxiij. di. quanquam. et. j. de iureiurā. nullus. et p contra. ſolutio que dicit contraria intel ligunt de his quibus cura animarum committitur quod hic dicit et conſimil debet tamen in telligi. de clericis inferioribus qui nō ſunt compellendi ad iuramentū vel etiam ad ſcrip turam faciendam. ſed ſufficiat ſi ſolummodo obedientiam promittant ſuis prel. vt dicit in fi. et in dec. nullus. Aduentus. ſimil. de pe. di. i. que penitet. vbi dicitur q mū dati ſunt leproſi dum irent et ſacerdotibus ſe oſtenderent. et eſt hoc bonū ar. p ſup ſtitus reſcriptū. vt. j. de excel. prel. cum ad quorundam. et. x. q. iij. c. q agnouimus. et. ff. de aqua cotti. et eſtiua. l. i. in ſ. trebacius. et ff. vt in poſ. le. vel fideicom.

Omnes principes. ſ. principes ſubſunt epiſcopis quod tamen intel. ſ. ſpiritual. jo. rex eſt. vt. j. c. ſolite. et xcvj. di. duo ſunt. Quid ſi rex habet multos epiſ ſub ſe in regno ſuo vt rex anglie coram quo tractabit ſuas ciuiles ſpirituales vel cui dabit decimas. ſolutio. cauſas ſpuales tractabit coram illo epiſcopo in cuius territorio ha bitat principaliter larem. vt. C. vbi ſenatores vel clariſſimi. l. ij. decimas vero pre dial. dabit illi epiſcopo in cuius territorio ſita ſunt predia. vt. j. de decimis. c. ſignifica tum. decimas vero perſonal donabit illi eccleſie in qua audit diuina officia proportionaliter diuidendo ſiquidem audit in pluribus. vt. ff. ad municip. in l. aſſump

Illud autem digniora. videlicet i. con. et ar. j. de teſta. relatum. in fine. jo. quo ad quid. nam ſpiritualia ſine temporal non proficiunt ſicut nec anima ſine corpore. vt. i. q. iij. ſi quis obiecerit. Qua vidimus. vt. lxxxj. di. ſi qui ſunt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

presbi. et. xxij. di. in glo. et. viij. q. i. scd'm. ¶ Et asculta. i. attendere et etiam audire mandata cum effectu. ¶ Commodo. i. occasione seu pretextu pietatis non est impietas facienda. ut. i. q. i. non est putanda. et. xiiij. q. v. forte.

Solite casus imperator constantinopolitanus faciebat patriarcham (ar. xxx. q. i. nosse. jo.) iuxta pedes suos in parte sinistra sedere dominus papa istud intelligens scripsit eidem quod non decebat eum taliter se habere erga suum patriarcham cum alii reges et principes suis prelatis sicut decet reverenter assurgant. et etiam iuxta se sedem assignent. imperator vero sibi eidem pape quod multum admirabatur quod ob hoc eum ausus fuerit increpare. dicens quod sacerdotium subesset imperio auctoritate beati petri dicentis subditi estote omni creature propter deum. sive regi tanquam precellenti sive ducibus tanquam ab eodem missis ad vindictam malorum laudem vero bonorum. tunc enim rescribit dominus papa sibi respondendo auctoritatem illam beati petri exponens dicens. quod si personam loquentis et eos ad quos loquebatur diligenter considerasset non expressisset taliter intellectum illius auctoritatis. scribebat enim suis subditis quos ad humilitatem inducebat nec tamen propter hoc voluit sacerdotium subesse. nam secundum intellectum illius sequeretur quod quilibet etiam servus imperium in sacerdotes acciperet ex eo quod dicit omni humane creature tamen non negat quin imperator possit suis et illis qui ab eodem temporalia receperunt. tandem exposita premissa auctoritate beati petri ostendit exemplo veteri sacerdotium preeminere regibus dicentis jeremie. Ecce constitui te super gentes et regna. etc. et etiam per auctoritatem gene. fecit dominus duo luminaria magna etc. dicit etiam quod si ista duo considerasset non fecisset taliter suum patriarcham sedere ad pedes suos. et licet eum non increpavisset poterat tamen eum rationabiliter increpare cum ipse super omnes acceperit potestatem in persona beati petri cum dictum fuit a domino. quodcumque ligaveris. etc. in fine tamen dicit quod imperialis celsitudo discernat utrum ad bonum et utile mutaverit imperatoriam excellentiam cum ipse solummodo ad utilitatem ecclesie et terre ierosolimitane subsidium eum duxerit mutandum. ¶ Increpare. istud tamen non fecit animo increpandi sed animo commovendi ex affectu dilectionis. ut. v. q. v. non omnes. et. in c. non osculatur. et C. de sen. et interlo. omni. iudicum ex stipulatione. sic. xxiij. q. v. non putes. ¶ Subditi. ut. j. de censi. in c. omnis anima. et. xi. q. iij. c. quod magnum. ¶ Verum hic sibi dominus papa auctoritati beati petri inducte ab imperatore. ¶ Si personam. nam consideranda est persona loquentis et cui etiam quis loquitur. ut. xxvi. di. c. de

ab eo missis ad vindictam malefactorum laudem vero bonorum et infra verum si personam loquentis et eorum ad quos loquebatur ac vim locutionis diligentius attendisses scribentis non expressisses taliter intellectum. ¶ Scribebat enim apostolus subditis suis et eos ad humilitatis meritum provocabat nam si per hoc quod dixit subditi estote sacerdotibus voluit imponere iugum subiectionis et eis prelationis auctoritatem afferre quibus eos subiectos esse monebat sequeretur ex hoc quod etiam servus quilibet in sacerdotes imperium accepisset cum dicatur omni humane creature. quod autem sequitur regi tanquam precellenti non negamus quin precellat imperator in temporalibus illos dumtaxat qui ab eo recipiunt temporalia sed pontifex in spiritualibus antecellit que tanto sunt temporalibus digniora quanto anima prefertur corpori. licet non simpliciter dictum fuerit subditi estote. sed additum fuerit propter deum. nec pure sit subscriptum regi precellenti sed interpositum forsan non sine causa tanquam. quod autem sequitur ad vindictam malefactorum laudem vero bonorum intelligendum non est quod rex vel imperator super bonos et malos gladii acceperit potestatem sed in eos solummodo qui utentes gladio eius sunt iurisdictioni commissi et infra. ¶ Potuisses autem prerogativam sacerdotii ex eo intelligere po-

cius quod est dictum non a quolibet sed a deo non regi sed sacerdoti nec de regia stirpe sed de sacerdotali prosapia descendenti de sacerdotibus videlicet qui erant in anathot. Ecce constitui te super gentes et regna ut evellas et dissipes edifices et plantes et infra. ¶ Preterea nosse debueras quod fecit deus duo magna luminaria in firmamento celi lu. ma. et lu. mi. luminare maius ut preesset diei et lumi. mi. ut preesset nocti utrumque magnum sed alterum maius. ad firmamentum igitur celi hoc est universalis ecclesie fecit deus duo magna luminaria i. duas constituit dignitates que sunt pontificalis auctoritas et regalis potestas. sed illa que preest diebus. i. spiritualibus maior est. que vero nocti. i. carnalibus minor. ut quanta est inter lunam et solem tanta inter pontifices et reges differentia cognoscatur. ¶ Hoc autem si prudenter attenderet imperatoria celsitudo non faceret aut permitteret constantinopolitanum patriarcham magnum quidem et honorabile membrum ecclesie iuxta scabellum pedum suorum in sinistra parte sedere cum alii reges et principes archiepiscopis et episcopis suis sicut debent reverenter assurgant et eis iuxta se venerabilem sedem assignent et infra. ¶ Nos autem etsi non increpando scripserimus potuissemus tamen rationabiliter increpare et infra nobis enim in beato petro sunt oves christi commisse.

inde componitur. et. j. de consan. et affi. in c. de infidelis. et etiam ad quid probatur ratione personarum colloquentium. ar. i. q. vij. dixit. ¶ Suscepit temporalia. numquid ergo appellabitur ab episcopo ad imperatorem videtur quod sic. j. de foro compe. verum. tunc enim cognoscit quasi iudex civilis. ut ar. j. de app. si duobus. dico quod sic nisi sit contraria consuetudo. ar. ad hoc. xviij. di. si episcopus. tamen videtur quod illa temporalia penitus essent a iurisdictione imperatoris separata. ut. x. q. i. noverit. unde dicas quod appellandum est ad archiepiscopum nisi de consuetudine vel privilegio speciali. aut etiam alio iure ad alium sit appellandum. ut. j. de app. ro. i. § debet. ¶ In spiritualibus. ut. x. di. suscipitis. et. xcvj. di. cum ad verum. ¶ Anima corpori preferitur. ut. ij. q. i. precipimus. et. xviij. q. ij. si hec. et. lxxxviij. di. sedulo. ¶ Propter deum. per quod etiam videtur contrarium predictionis in quo autem arbitrium liberum est. ut. xxiij. q. i. in c. ultimo. ¶ Tanquam. quod etiam quandoque similitudo proprie quod veritatem notat. ut in evangelio dominus ait tanquam ad latronem existis cum gladiis et armis. i. ad latronem. nichil enim est simile sibi ut sit similitudinarium non autem expressivum veritatis. sic. ff. de pecul. l. iij. in § si filius. et est hic ar. quod nulla dictio debet vacare in scripto aliquam frustra membranam occupare. ut. xix. di. si romanorum. ar. ad hoc. xxxiij. q. i. sic enim. et. ff. de usufru. l. iiij. ar. contra C. de fideicom. l. in recte. ¶ Constitui. hic enim loquitur dominus jeremie prophete. dans eidem potestatem super gentes et regna. ¶ Ut evellas. vicia. ¶ Et plantes. id est dilectes virtutes. ¶ Luminare maius. ut. xcvj. di. duo. ¶ Inter lunam. quod cum terra sit septies maior luna. sol autem octies maior terra. sequitur ut pontificalis dignitas quinquagesies septies maior sit regali dignitate. ¶ Assurgant et etiam inclinent eis. ut. lxiij. di. c. valentinianus. ¶ Venerabilem. nam

et ſic venerabil' ſemper preſumitur. vt. ſ. de conſue. cum dilem. ¶ Nō diſtinguens. nec nos etiam diſtinguere debemus. vt. ij. q. v. conſulu iſſe. et. xxxij. q. i. q̄ ſi dormierit. et. xxxiij. q. ij. quos deus. et. ſ. de tranſla. c. inter corp. et ar. xxij. q. v. hoc videtur. ar. contra. ff. de teſta. in. l. quaeſitū ¶ Omittamus. dicit enim ſe omiſſum qd ſtatim inducit. et eſt quidā ſolos reſolucis qui dicitur preocupacō. pe. viij. q. i. moyſes. in fine. ¶ Qui dixit qui enim dixit omnia nichil excepit. vt. ſic. di. ſi romanorum. et. ff. de offi. p̄ſid. l. iij. io.

Per tuas. inter alios videlicet ſubditos. eis enim qui in maiori ordine cōſtituti ſunt tū non p̄feruntur. ut. ff. de al bo. ſcri. l. i. et. xv. di. c. p̄ſidentes. et ciā merito illis eſt deferendum. eciā aūt contrario ratio priuilegij eſt habenda. vt. ff. cum eo qui in alic. po. eſt. l. i. et ij. vnde eſt hic ar. p. exceptio epiſ qui ſunt in ſynodo ut ſedeant in meliori loco. nam ſicut dicitur qui primo ſunt ſcribenda oīs in albo nī q dignitates iudiciorum principis aſſecuti ſunt. vt. ff. de albo ſcriben. in. l. ſi. vnde ſi iſti eligātur ad preſidendum vel etiam ad onus. intelliguntur eis eligi ſuo priuilegio non obſtante recipiendo honorem et etiam onus recepiſſe intelliguntur. vt. j. de preben. in. c. ſignificatum. et. C. de teſti. in. l. nullum. et. C. de renuncia. ad ſupplicē. et. C. de poſtul. quiſquis. Sed nūquid epiſ poterit talem ſubditū deponere ꝓpter crimen. eſt ar. q ſic eo q dicit ab obediē cia minime abſoluūtur. quod tamen nō credo cum cauſam inſtructam remittere debeat ad dominum papam. vt ar. iij. q. vj. c. quiſquis. et. C. vbi ſenatores vel clariſ. l. iij. et j. de ſtatu regul. c. que. et op. ar. in. §. ij. iſte etiam nō dampnatur niſi ſeptem teſtibus. vt. ij. q. iiij. preſul. dicit etiam quidam q epiſ eos deponere pōt. io. ¶ Abſoluūtur. ſimile eſt. C. de vniſ. omni. iud. l. ſi. et q̄uis etiam nō ſint ab obediēcia abſolu

dicēte domino paſce oues meas. non diſtinguens inter has oues et alias vt alienum a ſuo demonſtraret diuili qui petrum et ſucceſſores ipſius magiſtros nō recognoſceret et paſtores ut illud tanq̄ notiſſimum omittamus qd dominus dixit ad petrum et in petro dixit ad ſucceſſores. Quodcumq; ligaueris ſuper terram erit ligatum et in celis &c. nichil excipiens qui qd cumq; &c. vtrum autē im patriarcham excellenciam ad bonum et vtile per literas noſtras duxerimus ymitādam. vtrum ſuggerimus tibi iuſta et honeſta tua celſitudo diſcernat cum non niſi ad vtilitatē eccleſie et terre ieroſol ſubſidiū nos te meminerimus mutaſſe ¶ Item epo florentin.

Per tuas literas nob et infra. poſtulaſti p ap. ſe. oraculum edoceri vtrum quis per ordinem ſb dyaconatus a pon. ro. ſuſceptum a debita tibi reuerencia ſubtrahatur. ad qd breuiter rn̄demus. q et ſi decens ſit vt illis q̄ tum conuenit a te inter alios tibi ſubditos deferatur quos benignitas apoſtolica collatione ipſius ordinis honorauit per eā tamē ab obediencia quam alias tibi debent minime abſoluentur. ¶ Item cōſtantinopol. patriarch.

Inter. iiij. et infra. petitionem tuaz qua eccleſias tibi ſubiacē poſtulabas. que p̄iuſq̄ conſtantinopol ciuitas caperetur cōſtantinopol patriarch minime reſpondebant dupliratione nō duximus admittendam ¶ Juris namq; racio poſtulat vt in eorum p̄iudicium quibus eedem eccleſie ſunt ſubiecte nichil ordinemus de ipſis cū nec citati ſint nec conuicti nec per contumaciaz ſe abſentent et infra ¶ Super obediencia vero quam ut tibi facere mus impendi ab arche pō et epiſ regni apeci ſimiliter poſtulaſti fere idē duximus reſpondendum et ip ſi aīt ante tuam exiſterint promotionem exempti qū videlicet conſtantinopol. eccleſia erat in obediens et rebellis et in eorum abſencia cōtra ſtatum ipſorum non debem? aliquid immutare. iuſticiam tamen non negabimus tibi cum eam duxeris poſtulandā ¶ Item

Quod ſr hijs et infra abbates et ſacerdotes dioceſiana tibi lege ſb iectos qui ad tuaz ſinodū venire cōtemnunt dūmō in ipſa ſinodo nō ducas aliquid ſtatuendum q cano nicis obuiet inſtitutis per cen. ec. ad ſinodum ipſam venire conpellas et debitā tibi obedienciam et reuerenciā exhibere ¶ Item ſancti ſtephani et ſancti procullī abbatibꝫ bonon.

Cum in eccleſijs ſancti victoris et ſancti iacobi de monte et infra nos igitur ad reformacionem earundem eccleſiarum diligenti ſolicitu dine intendētes vniuerſis canonicis de dimus in mandatis vt p̄ ori ſuo in hijs qui ad eum pertinent obedirent ¶ Cuz omnes quatuor dumtaxat

et quām aliis debet ſuis pact. tamē ad ſuperiores ordines ſine domini pape licencia non poſſūt promoueri. vt. ſ. de tempori. ord. cum in diſtribuend. et iſtud ſe ob reuerenciam maioris qui eis manū impoſuit. ut de con. di. ij. c. vltimo.

Inter quatuor p̄iudicium. nulli enim auferenda eſt poſſeſſio ante cauſe cognitionem. vt. xj. q. v. c. i. in fine. ar. xvj. q. vj. placuit. et. v. q. iiij. voluimus. et. j. vt lite pend. p totū. C. vnde vi. ſi quis in tantam ¶ Cum nec ſint citati. vnde nec etiam ſiſtia teneret cum citatio ad eum nō perueniret nec etiā fuit publice poſita. ut. ff. q ſente. ſine ap. reſcin. l. i. in. §. ex hoc edicto. ¶ Se abſentent ſi mil'. iij. q. ix. c. ij. per totum. ſ. de ſpō. ex parte. et. ſ. de cōſtō. eccl'a. nec enim tenet ſpeciem qd p̄cipit aliquid fieri abſente etiam altera parte et non per contumaciaz. vt. C. vnde vi. in. l. meminerit. et. C. ſi per vim vel alio modo poſſo. in. l. vltima. ¶ Inobediens. videtur tamen q iſtud licite potuiſſet petere. vt ar. ſ. de elec. q diligenda. et. ff. de bonis liber. in. l. ciaz. §. ſi deportatus.

Quod ſuper. dyoceſana. id quare vocentur abbates ad ſynodum contra illud qd legitur. xviij. di. epiſ. et. xviij. q. vltima in fine. Iſte abbates populū habētes tenentur venire ad ſynodum de quibus etiaz loquitur. xviij. q. ij. in. c. abbates. ſed tamen non habentes populum ad ſynodum venire nō tenentur niſi racionabil' cauſa ſubſit vt dicitur in illa palea. et. xviij. di. epiſ. vnde eſt. etiaz ſi non eſſent exempti cum nō habeant populum non tenerētur venire. ut. xviij. q. ij. q ſit neceſſarium. in fine de hoc aūt dictum eſt. ſ. de offi. ord. in. c. dilectus. ¶ Obedienciam. nam iudex ſiue p̄latus iuriſdiccionē ſuā defendere debet vel pōt pena ſui iudicio. vt. ff. ſi quis ius dicen non ob. l. i. io. no. ſuper dec. inter quatuor. in fine glo. nec ſint citati. nota q ille qui eſt in poſſeſſione obediencie conueniendus eſt et non ſubditus qui preſtat obedienciam. et ecōtra agit p eccleſijs atq; defendit ſuos ſubditos. vt. j. de reli. do. domi. cōſtitutus. et in. c. cum venerabil'. item nota q etiam omēs quos negocium tangit ſunt vocandi vt hic patet. qd tamen ſi nō fuerit factum non preiudicatur abſenti. niſi forte bene ſciuerit cauſam ſuam agi et tacuerit. vt. j. de re iud. q̄uis vbi de hoc. iohannes.

Cum in eccleſijs. corporaliter iuramentum. nota q regul' de inobediencia ſuſpectus cogi pōt iurare obedienciā. vt ar. ff. de iud. l. in omnibus. ar. contra. ſ. e. in. c. legebatur. ſi tamen ibidem fuit obediens hic non. ¶ Excōicacēnis ſnam. et ita prior ob inobedienciam pōt ſuū ſubditum

excõicare ſic etiam et electus in abbatem vt .ſ. de ſymo ſicut. ¶ Per ſcripturas autenticas videtur q etiam per ſcripturam alicuius crimen pbetur. et ita per cartam pōt puritum probari alicuius. ut ar. v. q. ſi. m. c. epiſamũ. quod ñ eſt verum. Item eſt hic ar. q prelatoꝝ literis creditur in preiudicium alioꝝ cuꝫ tamen vulc vea nõ credatur. ut. ſ. de pbac. qm contra. Item habes q litere prelatoꝝ dicuntur ſcripture autẽtice. ſic. ſ. de fide inſtrõ. c. ij. ꝛ ſ. c. cum dilectus. Juramento. nota q a periuro et ſuſpecto d̃ nouo recipitur cautio iuratoꝛia quod eſt otra illud. xxij. q v. paruuli. ꝛ etiam otra illud ſ. de preſumpa. litãs. ꝛ. ſ. de co habi. cleri. et muli. clericos. ſed tamen illud fit in maiorem ↄfuſionem eoꝝ ꝛ in maius obpbrium. ꝛ q etiam aliã cautionem non poſſunt pſtare cũ nichil habẽt. ¶ Excludatis. eoꝝ et pena inobedientium et nichi ominus ſunt excõicandi ꝛ etiam ab omnibꝫ euitandi vſ ad ſatiſfactionem. vt. ſ. de regul. et tranſe. ad reli. c. vltimo. Jo.

His que. manual obedientiam. hic enim patet q̃liter ſubditi obedientiam debent facere ſuo prelato ſine ſcriptura. vt. ſ. c. legebatur. ꝛ etiã ſine iuramento. ut. ſ. de iureiuran. nullus. ſic. ſ. de reſti. ſpol. olim. ꝛ quandoq etiam p iuramentum. ut in. c. nullus. niſi cenſet ſuſpecti. vt. ſ. e. c. primo. ¶ Pro ſcrutinio. ſic. ſ. d̃ capel. mo. in. c. dilectus. vbi de hoc. ¶ Pro bono pacis. ↄ videtur q de iure omnium vacãte eccleſia de prel tranſfertur pōtas ad capitulum. ſ tamen pro bono pacis dominus ppa iſtud ſibi ſpecialiter reſeruat cum tamẽ omnia alia libere capitul reſeruauit. ꝛ ita vacãte eccleſia capitulum pōt iudicare abſoluere et etiaꝫ excõicare. vt. ſ. de here. ad abolendam in. i. ſſẽ. et ſ. c. cum olim. ꝛ ar. xxv. di. in c. vltimo. ꝛ. vij. q. i. pontifices et. xxiiij. di. in nomine domini. ca enim que miniſterium conſecrationis deſiderant nõ poſſũt facere ymo vocabunt vicinos epõs cuꝫ cautel ſtudio vt in di cto. c. pontifices. prebendas tamẽ vel etiam dignitates vel etiaꝫ curam animaruꝫ que tm̃ pertinet ad platum. c. vacante. ec. non pōt oferre q nulq̃ inuenitur q vacante ſede. c. pōtas cõferendi beneficia ad capitulꝫ deuoluat. ſ. ne ſe. vac. c. ij. ar. contra id quod dictũ eſt videlicet q capitulum abſoluere valeãt. xj. q. iij. ſi epõs ante damnati. tamen verũ eſt illud q ſi excõicatus a prel. non ſit abſolutus q etiam ſucceſſor illum abſoluere pōt cum eidem ſuccedat in onere et honore. vt. ſ. de offi. ord. paſtoralis. ſ tamen non negatur q̃n etiam capitulum iſtũ abſoluere valeat etiã neceſſitate exigente ꝛ ita pꝑter animarum periculum iſtud pmittitur. vnde iſtd ſatis concedi pōt ar. iſtius. c. q capitul vacante ſede cum racõnabilis cauſa ſb eſt pōt excõicare ſubditos ſi quidem fuerint ↄtumaces ꝛ etiã inobedientes. Jo.

Dilecta ſue iuriſdictioni. ſic ↄ mulier iuriſdictionem habet. ar. ſ. de arbi. dilecti. ſ contra videtur q etiam mulier non poteſt iudicare. vt. xxxiij. q. v. mulieres. nec etiam ciuilibꝫ funguntur negocijs et etiam officijs. vt. C. de p cura. alienant. ꝛ. ff. de regul iuris. l. ij. ꝛ dicas q etiam abbatiſſa habet iuriſdictionem talem qualem nõ eñ ita plenariaꝫ ſicut vir habꝫ. vnde monachas

exceptis ſe obedire velle cõcorditer reſpondiſſẽt predicti. iiij. ſe contra priorem in ſuperbiam erigentes. licet de obedientia ſuo priori pſtanda preſtitiſſent corporaliter iuramentum tamẽ exhibita iuramẽti immemores ſuo priori per omnia reſtiterunt. et cum pro contumacia ſua nequiuiſſent ad debitam obedientiam reuocari. dictus vero prior in eos excomunicationis ſententiam promulgauit. cum ↄ prefati canonici ad ſe. ap. acceſſiſſent per ſcripturas autẽticas ex multorum teſtimonio prelatorum effecti de ipſorum contumacia certiores recepto ſm formã eccleſie ab eiſdem corporaliter iuramento ipſis ſeamꝰ beneficium abſolutiõis impendi precipiẽtes eis ſub debito iuramenti vt ad clauſtrum ſuum de quo exierãt redeuntes priori ſuo ſm deum deuote ac humiliter obedirent. ſeqꝫ. in. q. prefatos canonicos vt ad prioris ſui obedientiam reuertantur per cen. ec. conpellãtis. et ne de ſua contumacia poſſint gloriari cogatis eos ſi videritis expedire vt iuramentum qd̃ de parendo mandatis prioris ꝑ abſolutionis beneficio impetrando ſuperbe negauerũt humiliter preſtare procurent alioquin eos d̃ fratrũ conſorcio penitus excludatis. ¶ Honorius. iij. G. pſbitero card. ſancti laurencij

His q̃ in damaſco

Ex parte eccleſia ſancti laurencij in damaſco ex parte vna et capellanis ſibi ſbiectis ex altera ſuper ſcrutinio alijſqꝫ articulis diligenter auditis ſententiando decreuimus vt eadem capellarum preſbiteri et clerici et dyaconi card. q nũc ẽ in ipſa eccleſia ꝛ qui pro tempore fuerit manualem obedientiam reuerentiam ꝛ honorificentiam omnem exhibeant et ad eccleſiam ipſaꝫ pro ſcrutinio baptiſmo et capitulo celebrandis cõueniant temporibꝫ conſuetis correctioneꝫ ipſius card. recipientes humiliter et excomunicationis ꝛ interdicti vel ſuſpenſionis ſentẽciãs quas tulerit in eos et eccleſias eoruꝫ inuiolabiliter obſeruantes. qm̃ autem eccleſia ipſa cardinali vacabit capellani et clerici memorati eidem eccleſie reuerẽter exhibeant oia ſupradicta

ſuas poteſt ſuſpẽdere et clericos ſue iuriſdictioni ſubiectos quod tamen falſum eſt ſm q hic innuitur ſiquidem inobedientes fuerint habet enim adminiſtracõem tam temporalium q̃ etiam ſpiritualium. ar. ſ. de cõfirma. vtili vel inutili. cum dilecta. ꝛ. ſ. de hijs que fiunt a prelatis ſine con. c. ij. Item racõe ſue adminiſtracõis poſt ſuam ↄfirmationem poteſt cõferre eccleſias et eaꝫ beneficia atqꝫ cõſtituere clericos in ec. ſui monaſterij ſicut faciunt alij ↄſecrati et etiam confirmati. vt. ſ. d̃ e lec. noſti. et ſicut abbates. ut. ſ. d̃ hijs q̃ fiunt a prel ſine con. c. ea noſcitur. ſicut enim abbas de cõſenſu. c. repreſentat. vt ſ. dicte. c. ea noſcitur. eodem modo etiam nõ poteſt abbatiſſa excõmunicare vel etiam abſoluẽ. vt. ſ. de ſen. ex. de moniaſ. ꝛ pōt etiam dici q nec ab officio ſuſpendere vel etiam interdicere poteſt qm̃ iſta omnia ſpectant ad claues ec. vt. ſ. de epiſ. prel tanta. ꝛ non dicit etiam hic dominus papa q poſſit nam ſexui femineo nõ ſunt tradita claues eccleſie ſ tantũ viris regni celoꝝ. licet enim beatiſſima virgo maria excellẽcior ſit apoſtolis vniuerſis. non tamen illi ſ iſtis ſũt tradite claues regni celoꝝ. vt. ſ. de pe. ꝛ re miſ noua quedaꝫ. Item nec etiam poteſt moniaſ velare. vt. xx. q. ij. c. ſtatuimus. preterea mulier nõ debet talem poteſtatꝫ habere q non eſt facta ad ymaginem dei ſ tantum vir qui eſt ymago et gloria dei. et mulier debet ſubeſſe viro quare etiã ſi mulari vir ſit caput mulieris et non conuerſo. vt. xxxiij. q. v. hec ymago. ꝛ in. c. cum caput. ꝛ ideo q excõicare non poteſt dominus papa precipit q clerici ꝛ etiam moniales q̃ia ↄtempnũt ſuſpenſionem illius ↄpellantur per cenſuram ec. ad ſeruandum eius ſuſpenſionem ꝛ ſalubria eius mandata. ¶ Canonicas non enim dicit monach. loquitur enim ſm conſuetudinem theutonicoꝝ vbi ſunt canonice ſecul que nullam faciunt pꝛofeſſionem nec etiam renunciant ꝓprijs ymo quandoqꝫ ↄtrahunt matrimonium. ꝛ de talibꝫ poteſt intelligi. c. xij. q. vltima. in. c. vltimo. in fine. ¶ Salubria ſi quidem certum eſt q ſint ſalubria vel etiam ſi dubia ſit. vt. xj. q. iij. quid ergo. ꝛ. xxiij. q. i. quid culpatur. in fine. ſiquidem certum eſt mala eſſent non eſt obediendum. vt. xj. q. iij. non ſemper.

Dicti ſit. appellarunt. nam et in. c. ſi dominus. ꝛ. c. vlt. Jo. Eoꝝ intererat per tale enim iuramentum preiudicabatur eccleſie q̃ re eorum appellatio ſuit admiſſa. vt. ij. q. vj. non ſolent. ꝛ. ſ. de elec

ciam inter· ⁊ ſiquidem epũs per ſuum iuramentum nõ potuit obliga
re eccliam cum non tenuerit quo ad illa que preter formã canonicã
pretẽdebantur in eodem· ſic· j· de religi· domi· conſtitutus· ⁊ c· cum dile
ctus· nam delictum perſone· ⁊c· vt· xvj· q· vj· ſi epm· nec etiam condi
cc· in hoc potuit facere deteriorem· vt· j· de donac· fraternitatem· ſic· j·
de inſtõ· cum venis
ubi enĩ dicitur ꝙ iu
ramentum a prel' in
preiudicium eccleſie
ſiue dignitatẽ preſti
tum preiud· eccleſie·
ymo inuito prel' ac
etiam contradicente ca
pitulum eccleſia poſſit ꝓ
defenſione eccleſie cõ
tradicere et etiam re
petere quod preſtitũ
eſſet occaſione talis
iuramenti· vt· xij· q· ij·
non liceat· ⁊· j· de iu
reiura· ſicut jo· ❡ Fe
ceri tibi nolles· ſic· l·
di· in prin· vnde ver
ſus· quod tibi vis fi
eri michi fac quod ñ
tibi noli· ſic poteris in
terris viuere iure po
li· ❡ Forma canonica
quam tu habes· vt· j·
de iureiuran· ego· q
forma dominus ipſa
contentus eſt vt ibi
dem dicit· ſic ẽ mul
to forcius et alij de
bent illa contentus ẽe
ſic et· xxij· q· v· de for
ma· j forma enĩ in q
debet ſpecialiter inſe
ri iuramentum de fi
delitate et obediencia· vt· j· de priuil· an
tiqua· ❡ Obliuioni cõ
ſuetudinis ſic enĩ pa
tet ꝙ cõſuetudo non
habet locum in iſto
caſu cum talis cõſue
tudo ſit contra genera
lem cõſuetudinem
eccleſie· vt· c· di· con
tra morem· ſeruare e
nim debet morem a
liorum metropol' vt
ibidem dicit· ⁊ quia
etiam per vſurpatio
nem hec fiebat nõ
prodeſt cõſuetudo· vt
j· q· iij· quia cognoui
mus· ⁊· xvj· di· illis·
et· xxiiij· q· i· ſciſma·
et i q· i· c· nullus epi
ſcopus· et ex vſu· ſed
eſt ar· ex eo ꝙ dicit
nil amplius exigas
quod etiã ſua aucto
ritate põt denegare
quam etiam contra ge
neralem cõſuetudinẽ
aliorum metropolitanorum preſtitit· vt· x· q· iij· ꝙ cognouimus· licet enim
illud preſtiterit diu· vt· C· de agricol· ⁊ cen· litibus· in· l· xj· ⁊· j· de cenſi
peruenit· archieps enĩ non induat obligacõem ſicut nec tollit· vt· ff
de actio· ⁊ ob· in· l· obligacionum· in ẽ placet· ❡ Preteriti iuramenti
nota ꝙ iuramentum non extenditur ad ea que de iure non ſunt pre
ſtanda licet ſuper hijs iuretur· iuramentum enĩ non fuit inuentum
ſ· vt vinculum eſſet iniquitatis· j· de iureiuran· quãto· et· xxij· q· iiij· in
ter cetera· ymo ipſo iure ñ tenet iuramentũ q ad illos articulos qui

excepto ꝙ de correctione ex
communicatione et ſuſpenſi
one ipſorum pro bono pa
cis noſtre prouincie reſer
uamus· ❡ Item abbati ſan
cti michahelis abracanenſ
Dilecta filia [de voc.]
in xpõ abbatiſſa quedli
burgenſ tranſmiſſa nobiſ
peticione monſtrauit ꝙ cum
ipſa plerumqȝ canonicas ſu
as et clericos ſue iuriſdicti
ni ſubiectos propter inobe
diencias et culpas eorum e
os officio beneficioqȝ ſuſpẽ
dit hijdem conſili ex eo ꝙ e
adem abbatiſſa eos excom
municare non põt ſuſpenſi
onem huiuſmodi non obſeruãt
propter quod ipſorum exceſſus
remanent incorrecti· Quocirca· m͞. q· dictas canonicas
et clericos vt abbatiſſe pre
fate obedienciam et reuerẽ
ciam debitam impendentes
eius ſalubria monita et mã
data obſeruent eccleſiaſti
ca cen· compellas· ❡ Gregorius
ix· patriarche gradenſ
Dilecti filij archidiaca
co· et capitulum ca
ſtellanſ ſuam ad nos queri
moniam detulerant ꝙ cum a
caſtellanſ epõ exigeres iura
mẽtum preter formam ca
nonicam quã ceteri ſuffra
ganei ſuis metropol' cõſue
uerant preſtare hijdem cõ
ſpicientes ex hoc eccleſie ſu
e preiudicium generari ad
ſe· ap· appellarunt et infra·
❡ Cum ẽ nõ deceat alij fe
ciſſe quod ab alio fieri ti
bi nolles· M· q· forma con
tentus canonica quam nos
a coepis noſtris nob' imme
diate ſubiectis recipimus
nil amplius a caſtellanſ e
piſcopo obtentu alicuius
cõſuetudinis exigas preter
tu preteriti iuramenti ſciẽs
nos eundem epm ab huiuſmodi
iuramento quo ad alios ar
ticulos abſoluiſſe vel denũ
ciaſſe pocius non teneri·
❡ Item priori fratrum pre
dicatorum et archid' regineñ·
Cum olim cauſa que in
ter· Quocirca· m· q·
licet conuentus monaſterij
ſancti ſaluatoris meſanenſ
ſunt ipſo iure hac vice eli
gendi põtate priuatus· de
gracia tamen eligendi ſeu
poſtulãdi vice ipſis aucto
ritate n· liberam poteſtatem
mandantes eiſdem vt cum
eccleſia meſſanſ vacet ad p
ſens electionem ſuam con
firmandam put de iure fu
erit vel etiam infirmandam
preſentent capitulo meſſa
nenſ· ❡ Item archipreſbi
tero ſancte marie magdal'
Statuimus [de vrbe·]
vt preſbiteri primum
locum· dyaconi ſecundum
ſubdyaconi tercium· et ſic
de reliquis obtineant ordi
natum· etiam ſi poſterius

in forma iuramenti nõ conſenſit vt dicit hic in fine· iuramenta enĩ contra ca
nonica ſtatuta preſtita non tenent· vt· j· de foro cõpe· ſi diligenti in fine· ⁊ ꝙ
etiam iuramentum illud fuit preſtitum in damnum eccleſie· vnde nõ tenuit· vt
j· de iureiuran· ſicut· ij· item tu habes hic ꝙ iuramentum ꝓ parte tenet et pro
parte nõ tenet· ſic· xxij· q· iiij· inter cetera· item nota ar· ꝙ vtile non viciatur ꝑ
inutile· johannes.
Cum olim primati vt ꝙ
indignum elegerũt· vt
ſ· de elec· cum inutoñ· ⁊ in· c·
cum in cunctis· et in· c· congre
gato· ⁊ ſi tantũ de gracia re
ſtituitur eis electio vel etiam ꝙ
non elegerunt infra tempus·
vt· ſ· de elec· ne pro defectu.
❡ Preſentent capitul'· ſic enĩ pa
tet hic manifeſte ꝙ vacãte ec
cleſia põtas ſiue iuriſdictio epi
deuoluitur ad capitulum quã
doqȝ ſic· j· de heret· ad abolendã
in prin· et· ſ· c· hijs qui· tamẽ
multa ar· in cõtrarium habes
videlicet ꝙ vacante ſede põtas
epi nõ deuoluitur ad· c· j· ne
ſede vacan· illa· et· xxiiij· di· c·
preſbri· ſm jo· vt ibidem nota
tur· ⁊· lxxj· di· fraternitatẽ· vbi
dicitur ꝙ vacãte ec· collo bene
ficiorum non deuoluitur ad· c· ⁊
ꝙ etiam capitul' non põt alicui
donare licenciam tranſeũdi ad
aliam eccleſiã ſi ibidem eliga
tur ⁊ etiam hic dicitur ꝙ capi
tulum non põt cõfirmare in ab
batem vacante eccleſia que eſt
racio diuerſitatis huiuſmodi· racio
aũt diuerſitatis illa poteſt eſ
ſe ideo capitulum nõ poteſt a
licui dare licenciam tranſeũdi
ad aliam eccleſiam ꝙ ibidem
eſt quedam alienatio perſone
ſ cum ſine conſen· prel'· nõ po
teſt alienare ſede vacante· vt
xij· q· ij· in· c· ſi qua de rebus· ſed
tamen maior eſt alienatio per
ſone ꝙ rerum· vt· xij· q· ij· pre
cipimus· ⁊ ideo non poteſt do
nare licenciam tranſeundi ſed
tantum ꝑ confirmacõem de q
mencio nulla fit alienatio nec
etiã preiudicatur epõ futuro
et ſic ſequuntur predicta· c· que
ſignantur pro cõtrarijs ad il
lam decre· vnde dicas ꝙ capitu
lum non põt conferre beneficiã
que pertinent ad epm vacante
eccleſia· ꝙ omnes fructus et iu
ra epatus debet fideliter cuſto
diri ⁊ etiã reſeruari futuro ſuc
ceſſori· vt· xij· q· ij· ſ huius pla
citi· ⁊ in· c· non liceat· et· ſ· de
offi· ord· cum nos· ſ tamen col
latio epõrum inter bona epa
tus ⁊ fructus cõputatur ⁊ eti
am magnum fieret preiudicium
epõ ſucceſſori per talem colla
cõem et ideo non põt confer
re nec etiam diſtrahere tales
fructus ſicut nec alios· ⁊ de hoc dictum eſt· ſ· e· in· c· hijs q̃· et ꝙ etiam hic mi
nus dicitur ſuppletur ibidem et coram capitulo poterit obici electo quecũque e
tiam obici poſſet coram electo ⁊ ita capitulum cognoſcet tanquam epus de hijs que
obiciuntur contra electum et caſſabit electionem ſiquidem caſſanda fuerit aſt enĩ
non aſſumet capitulum iuriſdictionem epi· de hoc autem dixi· ſ· de offi· ord· c·
Statuimus· primũ locum· nam ſm dignitatem cuiuſ quiſ [j· de reſcrip·]
libet eſt honorandus in ſede· vt· ſ· de conſue· cum olim· et qui prior eſt in
eodem ordine vel etiã in dignitate ordinatus tam in loco ꝙ in ſubſcripcionibꝫ

de qua premiss. ut. xvj. di. in. c. fi. et. ff. de albo ſcribē. l. i. et. lxxiiij. di. epōs autem. ſic
ſ. e. ti. c. i. et. lxxv. di. in. c. ultimo. minores enim obſequiū maioribus debent preſta
re. ut. xcīij. di. a ſubd. et. C. de offi. rec. puin. l. i. ar. contra. xxiij. q. iiij. ſicut excel
lenciam ibi enim dicitur nō gradus eleganciores ſed vite. ut. xl. di. nōnulli ordine
ſed tamen ibidem loquitur quo ad virtutes ſine detrimento vite. ut. xl. di. c. fi.
¶ Volumus eſſe potiorem. ſic
enim videtur qꝫ in perceptione be
neficioꝝ ſit habenda racio per
ſonarum ſiue eciam dignitatū
ut plus percipiant qui in poci
oribus ordinibus ſunt cōſtituti.
et eciam meliora ſtipēdia con
ſtituūtur ſm dignitatem cuiuſ
ut. xij. q. ij. nobis. et. c. vulterra
ne. c. concesso. et. i. di. ius milita
re. et. i. q. ij. c. ultimo. et. lxxiiij.
di. conſuluit. et. lxxi. di. mira
mur. i. fi. et is gradus ceteros
antecedat quem labor pluſquam
et ſtipendia meliora fecerunt
antire. ut. C. de offi. magiſtri
officioꝝ. l. nemo. et eciam raci
o ſtipendiorū eſt habenda. ut
ff. de re mili. in. l. nō omnis. in
prin. et in aut. de defen. ciuita
in prin. in coll. iij. ubi eciā no
bilitatis racio habetur. ut ſ. pe
di. iiij. in domo. et. j. de pbē. c
multa. et eciā circa eos q̄ ſunt
in eccleſia ſimul. nam boneſtū
eſſet ut qui maiores ſunt plꝰ
perciperent et eciam digniores
ſm qꝫ dicunt iura priora. ſed ta
men circa iſtud plus cōſiderat
cōſuetudo uniuſcuiuſ eccleſie.
ut. ſ. de conſti. cum omnes. ſed
ſi autem nulla ſit conſuetudo
ſepius nam eccleſia de nouo
fundatur tunc enim videtur qꝫ
ſm locum et meritum cuiuſcū
donanda ſint ſtipendia. ſed tūc
videtur qꝫ ſit recurrendū ad
conſuetudinem vicinarum eccleſiarū
ſue prouincie. ut. j. de cenſi. ſuper
eo. tamen de iure cōmuni non
plus credo dandum maioribus
quam minoribus niſi conſuetudo
contrarium inducat. et ſm hoc ex
poni pōt priores. i. priorem ut
primo percipiant qui in maiori
parte ſunt cōſtituti. et hoc aūt
pōt ſeruari in eccleſijs in qui
bus non ſunt diſtincte preben
de. ubi enim ſunt diſtincte prebē
de tunc quilibet p ſuos reddi
tus et hic nō credo prebendas eſſe diſtinctas. ſed fructibus perceptis et collectis
cottidie forte quilibet ſuam porcionem percipit. ¶ Conſueta ſeruicia. nota qꝫ mi
nores ſeruicia debent maioribus facere. iſtud tamen intelligo circa ſeruicia exhi
benda in obſequijs diuinorum ut ſm qꝫ quilibet minor eſt in ordine faciat mi
nora ſeruicia ſm ordinem ſuū debita. ut traditur. xxiij. di. ſubd. et in. c. ſequen
ti. in quibus eciam oſtenditur quid ad officium cuiuſ pertineat alia vero ſeruicia
a extra diuinorum celebracionem eciam facere nō tenentur et que non ptinent
ad obſequia eccleſie reuerenciam tamen minores maioribus tenētur exhibere
ut minor aſſurgat maiori et cedat ei primū locum in ſedendo ac eciam in eū
do. ut. xcīij. di. a ſubd. niſi minori in ordine maior adminiſtratio ſit cōmiſſa. vn
de archipreſbr et preſbr archid reuerenciam debet racione adminiſtrationis et
eciam officij cōmiſſi ſibi. ut. xcv. di. perlectis. et. ſ. de offi. archid. ad hec. jn man
dato ſeu iudicio nemo tenetur alteri niſi ei qui habet adminiſtracōem vel eciā
iuriſdictionem ſup eo cui tenetur obedire in omnibus que ſpectant ad ſuū offi
cium et eius honeſtatem et eciam mandata ſalubria obſeruet. ut. ſ. e. dilecta.
et. ſ. de offi. archid. ad hec. et de offi. archipreſ. c. i. ij. et. iij. et. j. c. primo.
¶ Cum inferiorem. ut. xxi. di. in. c. inferior ſedes. nota ex iſto loco qꝫ inferi
or non pōt ſuperiorem ligare vel ſoluere. jtem qui pōt ligare et abſol
uere et econuerſo quicumqꝫ pōt ſoluere poteſt eciam ligare. ſic. ff. de re iud. l.
iij. primū recipit exceptionem. l. cum maior ſubiat ſe minori. ij. q. vij. in. ſ. nos

admittantur et qui maior
eſt ordine eciam ſi poſtea ſit
receptus in porcione recipi
enda eſſe volumus pocio
rem ac minores facere ſer
uicia conſueta. ¶ Jtem ar
epiſcopo colocen.

Cum inferior potiorē
abſoluere nequeat ul
ligare ſed potior inferiorē
liget regulariter et abſol
uat et ſatis abſonū videat
et abſurdū ut filius pota
tem habeat in parentē mi
ramur qꝫ cum tu in monā
ſterium de chur cōſtitutuꝫ
in firmnen archid tue dyo
ceſ eccleſiam erexeris cathe
dralem archid firmnenſis
in tantam prorupit temeri
tatis audaciam ut in epm
ibi conſecratum et eccleſiā
ſuam iuriſdictionem exer
cere preſumat et infra. Q.
q. prefato archid a cuius iu
riſd. dictū epm denūciamꝰ
exemptum id diſtricte ſtu
deas inhibere proviſo ut
ſi ex hoc archid firmnen le
dū iura i dyoc tua ubi ex
pedire videris abſqꝫ alieni
iuris preiudicio recompen
ſationem illi facias compete
tem. ¶ Jtem lemoricen. ar
dyac. et priori ſancte rade
gundis pictanen.

Similis doctrina ma
giſtri et infra. Q. q.
prelatorum burdegalen p
uincie in ea preſencium et
cathedralium capitulorū
eiuſdem necnon bituricen.
capituli ſup puiſione quā
inter bituricen. et burdega
len. archiepm in cauſa pri
macie duximus faciendam
requiratis aſſenſum. Quo
habito prouidenciam no
ſtram ſolempniter publice
tis. ſi qui vero cōſenſum
preſtare noluerint vos ſu
perſedentes publicationi p
dicte ſentencie diſtricte pre
cipiatis eiſdem ut perſona
liter ſi prelati fuerint vel ſi
alij p procuratores ydoneos
noſtro ſe cōſpectui repreſen
tent pſecuturi coram nob
ius ſi quod habere conten
dunt et ſatiſfacturi parti al
teri ſi ſuccubuerint in expē
ſis. ¶ Alex. iij. in con. lat.

ſi in cōpetenter. et. ff. de iuriſd. omni. iud. l. eſt receptum. ſecundum ve
rō recipit exceptionem. ſ. de offi. del. querentis. ubi enim quis pōt liga
re tamen poſt annū non pōt abſoluere. jtem tercium ſimiliter excep
cōem ut de con. di. iiij. ſanctum eſt. nam ibidem penitentes lapſus e
ciam pōt abſoluere tempore periculi qui tamen nō poteſt ligare. jtē
eſt hic ar. qꝫ ſi domi
nus papa mandet a
licui ut excōmunicet
aliquem qꝫ ipſe idem
pōt eum abſoluere.
nam excōicatio et ab
ſolutio pari cōdicio
ne cenſentur ut cui
vnum cōmittitur et re
liquum. ut de pe. di.
i. verbum. ſed tamen i
ſtud nō credo ſi ipſe
ſibi tanqꝫ executori cō
mittatur cum tamē
ad certum articulum
donatus ſit executor
ut ar. ſ. de offi. del.
ſuper queſtionum. ſ.
i et. ſ. fi. in. ſ. cum aūt
¶ In parentem. ſed
eciam econuerſo fili
us debet eſſe in pōta
te patris. ut. j. de cō
uerſi. inf. in. c. vnico.
et inſti. de patri. po.
ſ. ius autem. ar. con
tra. ſ. de renunci. ad
ſupplicationem. ubi e
nim minor maior p
eſt et eciam iuriſdicti
onem in cuꝫ habet p
mo pater debet ſuam
plem corrigere. ut. p
xiij. q. iiij. duo iſta
nomina. et. C. de emē
da ppin. l. vna. et. j. ſ.
ſen. ex. cum ex volun
tate. in. ſ. ultimo. et ſi
ſius eciam dum eſt
i pōtate patris nō po
teſt pro ſuis rebus a
gere. ut. C. de a. vel o.
exp. l. i. in. ſ. vlt. in fi.
¶ Cathedral. videtꝰ
de licencia domini pa
pe. ut. xvj. q. i. pcid
pimus. et. xxij. di. c. i
et. j. de excel. prel. ſi
cut vnire. et. j. ne ſede
vac. in. c. ultimo. vel
eciam auctoritas pprīa non potuiſſet. nam huiuſmodi mutaciones tranſl.
et cōſimil debēt fieri auctoritate domini pape. ut vij. q. i. mutaciones. j ſ
ar. contra. ſ. de offi. ord. quoniam. in. ſ. prohibemus. ſed iſtud fuit factū
ppter longam et latam prouinciam. vel eciam pptr diuerſitatem lin
guarum. ut. ſ. de offi. ord. qm̄ in pleriſ. et in. c. inter cetera. qd licet ex
auctor. iſtius canonis qm̄. ſimil. ſ. de tranſac. inter cetera. ¶ Exemptū
nam ſolus papa eximit epōs. ut. xvj. q. i. frater. ſed per iſtam exemptio
nem que fit ab archid. non intelligitur exemptus a iuriſdictione ar
chi. et ſic videtur qꝫ nō fuiſſet exemptus a iuriſdictione archid iuriſ
dictionem in eum haberet. ſed tamen iſtud erat inhoneſtum ut maior
ſubeſſet minori et eciam contra iura. xxj. di. inferior. et. xcīij. di. a ſub
d. ideo exemptus fuit omnino a iuriſdictione ipſius. ¶ Abſqꝫ iuris a
lienius preiudicio. et ſic patet qꝫ dominus pp non intendit aliqui per
ſuas litteras preiudicium facere vel irrogare. ſic. ſ. de cōſue. cum olim.
in fi. et. ſ. de offi. ord. licet. et. ſ. de vſurpa. c. ex tenore. et. ff. ne quid i
loco pu. l. ij. in. ſ. merito. et in. ſ. ſi quis a principe. et. ſ. de offi. del. ſi
¶ Similis. et c. bene dicit hu militer per eo. et. lxiij. di. in. ſ. nunc vero. ſo
limiſ. nam magiſter debet eſſe humilis et benignus. ut ſequitur
et eciam humiliter docere nō cum auſteritate et potius. ut. xlvj. di
hoc habet auſteritas immie increpatio nec correctionem recipit nec

saluerit. vt. gl. o. di. cum bellatis. et nimia seuicia preceptori culpe con putat. vt. ff. ad. l. acquil. in. l. preceptoris modica tamen et leuis cohercio seu eciam castigacio conceditur magistro ita vt excommunicationem nõ incurrat. j. de sen. ex. cum voluntate. et in. c. ex tenore. et. xxiij. q. v. circumcell. in fine nec eciam seuiendi audacia debet concedi nec eciam

pena diligencia omit tenda. vt dicitur in. c. circumcelliones. quia dum nimium seruatur hu militas regendi frangitur auctoritas. lxxxvi. di. quam necessitas. ¶ Burdeg. prouincie. Sed quare requiritur assensus istorum prelatorum. videtur enim quod assensus. c. burdeg. sufficiat in tali prouisione sicut ex alia parte sufficit consensus. c. bituricen. nam prelatus de consensu sui. c. pot litigare. vt. j. de procura. alia quidem potest eciam donare. vt j. de dona. pastoralis in fi. et. j. de his que fi. a prel. sine con. c. cum vos. pot eciam compositionem facere. vt j. de transac. contingit et. j. de deci. ex multi plici. dicas quod ideo re quiritur consensus pre latorum. quia cessabat ecclesiarum bur degal. prouincie. nam per illam prouisionem reseruatur ius bituricensi archiepo in burdeg. prouinciam vt posset visitare. vnde hec re spiciebat prel. et. c. nam tunc cum tenet prouincie cum accedit ad eorum ecclesias. vt j. de prel. cum ex offi cij. et. j. de censi. in. c. sopite. et ita eorum in tererat consentire vel contradicere nam quod omnes tangit ab omni bus debet approbari vt. j. de offi. archid. ad h. in fine. et. s. de

tempor. ord. si archiepiscopus. et. liiij. di. c. j. et eciam in concess. aque haustum sunt omnes vocandi qui ius habent. vt. ff. de aqua pluui. arcen. l. in concedendo. et ideo requiritur vt consenciant vel eciam dissenciant nam ex alia parte sufficit consensus. c. bitur. nam per illam prouisionem consulebatur bituricen. archiepiscopo. nec enim intererat aliquid prelatorum bituricen. prouincie de prouisione illa. ¶ Presendum. nota ar. quod presentes tantum sunt requirendi ad componendum et eodem modo ad litigandum sicut in alienacionibus faciendis. vt. x. q. ij. hoc ius. in. v. si autem. et ar vij. q. ij. factus. ¶ Sed quid esset si modica pars prelatorum est absens et eciam eodem modo capellanis nunquid sufficiat consensus illorum pau corum ad concedendum huic prouisioni vel eciam ad mouendum litem et videtur quod sic ar. illius. c. et. x. q. ij. hoc ius. sed quos dicimus esse presentes an illos tantum qui sunt in suis ecclesijs. an eciam illos qui sunt in prouincia quod videtur. vt. C. de presi. lon. tempo. in. l. vltima. vnde cre do quod eciam requirendi sunt dummodo in prouincia sint nam pro presentibus habentur. item credo quod eciam si minor pars. c. sit presens quod tamen ipsi debeant vocare alios qui sunt in prouincia siquidem commode vo cari possunt quousque saltem ibidem sit maior pars. c. si autem sint extra prouinciam aut eciam ita remoti quod non possunt commode vocari tunc enim presentes disponant de rebus ecclesie, nam tota potestas et vis vniuersi

De treuga et pace. Rubrica.

Treugas a quarta feria post occasum solis vsque ad secundam feriam in ortu solis. et ab aduentu domini usque ad octauas epiphanie et a. lxx. vsque ad octauas pasce ab omnibus inuiolabiliter obseruari precipimus. si quis autem treugas frangere presumpserit. et post terciam admonicionem si non satisfecerit. episcopus suus excommunicacionis sentenciam in eum dictet. et scriptam viciniis episcopis annunciet quorum nullus excommunicatum in communione recipiat. immo sceptam sentenciam quilibet confirmet. Si quis autem hoc violabiliter presumpserit ordinis sui periculo subiaceat. Et quoniam funiculus triplex difficile rumpitur. precipimus ut episcopi ad solum deum et ad salutem populi habentes respectum omni trepidacione seposita ad pacem firmiter tenendam mutuum sibi consilium et auxilium prebeant nec alicuius amore vel odio pretermittant quod si quis in hoc opere trepidus inuentus fuerit dampnum proprie dignitatis incurrat. ¶ Item.

Innouamus vt presbiteri monachi conuersi peregrini mercatores rustici euntes et redeuntes et in agricultura existentes et animalia quibus arant et semina portant ad agrum congrua securitate letentur. ¶ Ex concilio affrican.

De pactis.

Antigonus episcopus dixit et infra quam inita pacta suam obtineant firmitatem aut conuentus si se non cohibuerit. ecclesiasticam senciat disciplinam. vniuersi dixerunt pax seruetur. pacta custodiantur. ¶ Gregorius nonus.

Quoniam in conuencionibus nostris assensus expectatur ne in dubium veniant que geruntur. rati habicio eas debet pro securitate parcium solidare. ¶ Item

cias remaneat penes illos quorum talia sunt. vt. ff. quod cuiusque vniuer. sicut. ¶ Capituli per istam decre. probatur quod prel. sine con. c. non pot agere nec eciam componere secundum quod notatur. s. de episcopis. in. c. edocenti. et de procura. c. i. ar. eciam ad hoc s. e. dis. ¶ Resoluerint. nota quod ille cuius interest impedit prouisionem domini pape sicut eciam quis retardat execucionem sentencie. vt. j. de testi. veniens. et j. de re iud. cum sup controuersia. item nota ar. quod dominus papa non intendit aliquem precipitare per litteras suas. ¶ Personaliter. cum enim quis citatur quod ad causam veniat personaliter non sufficit tunc mittere procuratorem vt videtur h. si vero simpliciter citetur tunc enim mittere pot procuratorem vt hic. et C. de procura. in. l. si. in prin. et eciam ipse debet ire. vt. j. de do lo et contuma. c. cum dilecti. et C. de procu. in. l. vltima. sed cum personaliter quis citatur et ipse non pot ire vel eciam in alio casu. cum simpliciter citatur. siquidem causa sua sit ardua non compellitur mittere procuratorem. vt. C. de procu. in. l. fi. sed debet in vtroque casu nuncium destinare ad allegandas causas quare non possit venire. j. de procura. querelam. et ibidem dicitur de hoc illud eciam tu debes scire quod de legatus a sede ap. non pot iubere alterutram partem comparere personaliter coram se nisi de hoc mandatum habeat speciale. nisi causa sit criminalis. vel eciam pro veritate dicenda vel iuramento calumpnie faciendo vel iuris necessitas illud exigat. vt in decre. innoc. iiij. de iud. iuris esse ambiguum si papa illud facere pot. nam ipse non constringitur. l. vt patet h. ¶ Vel si alij vt sunt capitula que non nisi per procuratorem venire pos sunt. ¶ Expen. sic enim videtur per istam litteram quod victus victori semper condempnandus sit in expen. vt ar. j. de penis calumpniam. de ista materia ad plenum tractatur. j. de dol. et contuma. finem. sed tamen illud ideo dicit nam quasi fundata erat intencio actoris quasi per composicionem. et ideo si succumbant quasi calumpniose videantur istud fecisse nam tunc demum consueuit dici quod victus in prima causa condempnandus sit actori seu victori. et quasi ad terrorem hoc dicit dominus papa. vt siquidem de iure suo dubitaret non litigaret. et est ar. quod victus victori est in expen. condempnandus. jo.

¶ Treugas. treuga enim est securitas prestita tam rebus quam personis discordia nondum finita. ¶ Treugas frangere. nota ex hoc. c. quod treuga canonica est et non conuencionalis. nam si conuencionalis seruaretur semper nam fides eciam hosti seruanda est. vt. xxiij. q. i. noli estimare. ¶ Sed qualiter intelligitur quod dicitur de ista treuga. si enim intelligitur de iusto bello a tali nullo die cessandum eciam dominico die. vt. xxiij. q. vltima. si nulla. et. j. de re gul. iuris. quod non est licitum. si vero de bello iniusto illud nullo tempore est faciendum. so. pot intelligi de bello iusto. et licet nunquam sit cessandum a tali tamen minus vacandum est ei in hoc tempore quam in alio. vnde illud capitulum. si nulla intelligitur quando ineuitabilis manet necessitas. vel eciam pot intelligi de bellis iniustis. et dominus papa inspexit factum ipsum vt non semper darent operam bellis et eciam ob reuerenciam dierum tunc enim cessarent et nullo tempore fieri debent. sed tamen multominus ipso tempore sed tamen quod hic dicit non te net et episcopi qui non seruant istam constitucionem non dicuntur transgressores quia non fuit moribus vtencium approbata huiusmodi treuga. iiij. di. in istis legibus. et. viij. di. scriptum. ¶ Vicinis. ut. xi. q. iij. cum. ¶ Confirmet. i. obseruet. et ita ipso facto confirmat omnia alius nec confirmare neque eciam infirmare pot cum non habeat

imperium par in parem. vt. xxi. di. inferior. et in. c. denique. et etiam melius. ſ. de elec. innotuit. et ff. de ar. na. ingratitus. ¶ Periculi. i. excõicatõm ſubiaatur. vt. xxiij. q. iij. illi qui. vbi etiam hoc idem dicitur. ¶ Funiculus triplex. videlꝫ excõicatio ꝓprij epi. ſecundus eſt viciniorꝫ epõrum ꝯfirmatio. tercius cõ ciuium et auxilium eorũdem. et ideo q̃to fortior eſt tanto etiam difficilius rumpitur vt. C. comunia de ſucceſ. in aut. itaque. ff. de libera. k. in. l. iij. in fi.

¶ Mutuum. nota ꝙ plati tenentur mutuum auxiliũ p̄ſtare ſibi et conſiſ. vt. xxiij. di. c. p̄cipimus. et in. c. platum.

¶ Innouamus. ſ. quod iã ſtatutum erat. vt. xxiij. q. iij. ſi quis romipetas. et in. c. paterinarum. ¶ Exiſtẽtes. ſꝫ dum tãtum vacant agriculture habẽt priuilegiũ ſicut miliſ nõ currunt tempora dum eſt in miliſcia vt. C. quib9 nõ obeſt lon. tempo. preſ. in. l. fi. ſi tamen animalia ſemper habẽt vnde pignora nõ poſſunt dari. ut. C. que res pignori. ob poſ. in. l. pignorum.

¶ Hiſtigonus. pacta cuſtodiantur. reformata em̃ per pacta inita inter epõs qui admiuicem contendebant ꝺ iure prochiali. et ita eſt hic ar. ꝙ pacta legitima cuſtodiantur. vt. xx. q. i. in. c. puelle. i fine. et xxij. q. iiij. innocẽs et xviij. q. ij. c. eleutherius. pacta em̃ legittima que neqꝫ dolo malo neqꝫ etiam aduerſus. l. neqꝫ quib9 fraus alicui fiat facta ſunt ſeruabo ait pretor. ff. de pac. l. iuriſgentium. in. ſ. ait pretor. pactum vero qđ malo dolo initum eſt non valet. vt. j. de rerum permuta. cum vniuerſorum. C. de excep. et preſ. in. l. aduerſus. Item ſi etiam alteri ſit captioſum. vt. ff. de reſcinvendi. in. l. ſi id quod in fi. j. tẽ ſi ſit ꝯtra bonos mores. vt. C. de inutil. ſtipul. in. l. ex eo. Itẽ ꝙ etiam obſeruatum in detrimentum ſalutis eterne vergat non tenet. vt. j. e. pactiones. ꝯ ꝯ hoc. Item tu habes hic ꝙ ex nudo pacto orit actio licet ſit contra ꝯm. l. ff. de pac. iuriſgẽdum. ſ. vltimo. et in. l. mulier. in. ſ. igitur. nam talis mortaliter peccat recedendo a pacto. vt ar. xxij. q̃. i. p̄dicandum. nam inter ſimplicem loquelam et iuramentum nõ facit deus differẽciam. vt. xxij. q. v. iuramenti. dic de hoc

¶ Vocãs ratihabicio. i. ꝯfirmatio. et ita ſi pactum ab inicio non teneat tamen p ratihabiciõem fit validum ſuperioris. vt. j. ſi. ꝓprimo. in. c. i. eſt ergo ar. ꝙ ratihabitio retro trahitur et mandato ꝯparatur vt ar. j. de clandeſ. deſpon. c. ij. ſꝫ contra videtur. ff. de hijs qui notan. infam. in. l. quid ergo. ſꝫ tamẽ tu diſtigue. vtrũm talis ſit ꝙ ab inicio ꝯcedere potuit qui ratum habet et tunc mandato ꝯpatur alr non vt potes colligere ex fine illius. l. vt. ff. de offi. procon. in. l. obſeruare. et ff. de ſeruitu ruſti. predi. in. l. per fundum. et. j. de regul. iuris. in. c. ſignificatum. et in. c. cũ inter. ſꝫ tamen ita videtur regulare ut ratihabitio retro trahat et ꝯfirmet precedencia. vt. ff. de pignori. in. l. ſi fundus. in. ſ. ſi neſciente. et. j. de hijs que fi. a prel. ſine con. c. cũ vos tamẽ ratihabitio excepcões habet in filia que nubit tẽpore luctus poſtea patrem ratum habente. vt. ff. de hijs qui notan. infam. in. l. quid ergo. tamen iſtud fallit in pupillo vbi non valet ratihabitio tutoris niſi p̄ſens ſit in ipſo negocio vt inſti. de aucto. tutorũ. in. ſ. tutor. et. ff. de aucto. tuto. in. l. obligari. in. ſ. pupillus. tamen iſtud fallit in ſeruo. vt. ff. de acquiren. hered. ſi quis in. ſ. iuſſum vbi debet precedere iuſſus domini. ¶ Solidare. i. ꝯfirmare. et intellige cum cauſe cognitione. vt. j. de confirma. vtili vel inutil. c. j. et. ij. vbi de hoc. nam alr parum valeret confirmatiõ in forma communi.

Qualiter inſcar et infra ſtudioſe agendum ẽ vt ea que pmittuntur verbo opere cõpleatur. ¶ Alex. iij. exonienſ. et wygorniẽſ. epiſcopis.

Cum pridẽ ꝯ. clericꝰ procurator prioris et monachorum de acra. et P. clericꝰ pro cauſa que inter eos et predictuꝫ P. ac fratrem eius cuius vicẽ gerere ſe dicebat ſuper eccleſia et capella de. j. vertebatur ad noſtram preſenciam acceſſiſſent inter ſe non tamẽ nobis mediantibus cõuenerunt quod eidẽ P. pro expenſis quas fecerat tres marche argenti ſolueretur vt idem P. cederet liti et a monachorum infeſtacõne ceſſaret. Cuiqꝫ cõpoſicionẽ ipſam auc. ap. peterent cõfirmari. nos eam non duximus admittendaꝫ pro eo ꝙ videbatur prauam illicite pactionis ſpeciem continere et infra. ¶ Igitur ille nõſtris monitis acquieſcens et eidem liti pro ſe ac fratre ſuo renuncians auctentica inſtrumẽta que ſuper habebat in noſtris manibus reſignauit que nos priori et monachis deſtinãtes mandauimus vt eidẽ P. ac fratri eiꝰ i aliquo ſtuderent beneficio ꝓuidere de quo maius lucruꝫ valeãt ap. intercesſione percipere q̃ꝫ eis deberent ex illa pactione illicita peruenire. ¶ Ceteruꝫ quia prior et fratres acquieſcere noluerunt mãdamus quatenus moneatis eoſdem vt prefato P. ac fratri eius ꝯpetens beneficium oferant et aſſignent alioquin ſi vobis conſtiterit dictos clericos a pnominata eccleſia et capella abſqꝫ ordine iudiciario violenter eiectos ipas eidem reſtitui faciatis nõ obſtantibus literis noſtre cõfirmacionis quas predicti prior et monachi a nobis interpretaſſe noſcuntur. ¶ Item eborũ archiepiſcopo.

Accepimus ꝙ litere quedã eccleſie clericiſ

Qualiter ꝯpleantur. ſic. xlij. di. pſalmiſta. et illud que procedũt a labijs meis nõ faciam irrita. et eſt ar. ꝙ verba cum effectu ſunt intelligenda. vt. j. de cleri non reſiden. c. relatum. Item nõ ſufficit voluntas niſi ſequatur effectus. vt. j. de eo qui mit. in poſ. cau. rei ſer. c. j. ſic. j. de re iud. cum aliquib9. ar. contra. ſ. de biga. nuper. et c. a nobis.

¶ Cum pridem ſꝫ cõtendebat. iſte cũ q̃ cũ eſſet ꝯiuncta perſona etiam ſine mandato audiretur agẽs pro fratre. vt. ff. de procura. ſi et hec. et in. l. pompo9. in. ſ. fi. et C. e. ti. exigendi. et. ſꝫ de ſpõ. nõnulli. tamẽ cauere debet de rato. nam alr non obeſſ. vt. C. quib9 res iud. non obeſt. l. j. ¶ Liti cederet. iſta em̃ renunciatio nõ nocerat fratri licet eſſꝫ eius procurator et generale adminiſtracõem haberet. vt. ff. de pacta. in. l. mãdato generali. et C. e. ti. ſi procurator et de tranſac. tranſactiones. ¶ Non duximus. vt. j. e. ꝓprimo. ſtatuimus contra. ſꝫ. ibi enim ꝯpoſitio ſuper decimis facta licita eſt. vt j. de decim. in. c. ex multiplici. et in. c. nuper. hic autem ꝯtinebatur expreſſe ſponſa pecuniam recipiendo p re ſpirituali. quam renunciauit. Item ar. contra. j. de prebẽ. in. c. niſi eſſent. ibi enim nulla cõdicio aut pactio turpis ſiue cõpoſitio interuenit. ſed tamen iudices p bono pacis in quos cõpromiſſum fuit ſtatuerunt vt etiam ad tẽpus certa pecunia ſolueretur et ideo dominus pp̃ illam cõpoſ ex predicta cauſa toleraui. hic autẽ pactio turpis inter partes interuenit illicite pactionis. ¶ Nam ius ſpirituale pro pecunia fuit remiſſum. tamẽ quidam dicũt ꝙ illud pactũ bene valuiſſet ſiquidẽ auctoritas domini pape interueniſſet. vt. ar. ff. de hys qui notan. infa. furti. in. ſ. qui iuſſu. et dicunt ꝙ ob auctoritatẽ ſuperioris nõ purgatur ſimonia. ex quo aliquis ẽ ſimoniacus. ſi autem cũ ius habeo tibi pecuniã donauero meaꝫ vexacõneꝫ redimendo non peccõ. vt. ar. i. q. iij. queſitum. et. j. de ſimo. diſcectus. iuxta illud apoſtoli. redimentes tempus quoniã dies mali ſunt. ar. tamẽ eſt cõtra. j. de ſimo. mathe9. ſed tamẽ ibideꝫ fuit donata pecunia hys qui ius in eleccione habebãt. ſed tamẽ videtur ꝙ ſi cõpoſicõ eſſet per dominum papã ꝯfirmata q̃ eciã excuſati fuiſſent iſti fratres. nã dominus pp̃ habet plenitudinẽ poteſtatis et poteſt eciã ſupra ius diſpenſare. vt. j. de conceſ. prebẽ. ꝓpoſuit et eciã de eo qđ nõ ẽ ius facit aliquid ſiue ius. vt. iiij. q. vj. in. c. hoc quippe. Itẽ ipſe naturã rei mutat vt. C. de rei ux. acti. l. vna in prin. põt eciã dici ꝙ in hys que de ſui natura ſunt ſimoniaca in veteri teſtamento vt vendere ſacramenta et huiꝰ ſpiritual. ibi etem̃ non excuſat auctoritas domini pape. In hys vero qui per conſtitucõm eccleſie ſimoniã inducunt excuſaret auctoritate domini pape. nam ipſe poteſt in talib9 diſpenſare. et ex ſuperfluo. ¶ Reſignauit ad cautel. de hoc dictum ẽ. ſ. de ꝯſtit. ex parte

in § iii. quoniam. facta renunciatione ipso iure sunt irrita instrumenta vt C. de cond. ex l. dissolute. et j. e. ti. primo. c. i. et etiam aduersarius pōt eadem petere. vt C. de exhi. in l. vltima. Restitui facit ar. contra vii. q. i. quam periculosum. vbi tu hēs q esau nō potuit postea recipere qd semel desiit habere. tamen pōt dici q nō tenuit renunciatio cum tamen ipsi in eodem tempore spoliati essent vt ar. j. de resti. spol. sollicite. dicas tamen et melius q isti inplorauerūt beneficium principis et etiam de gratia restituunt. et etiam illa renunciatio tantam addicem habet annexam vide licet si monachi adi plerent quod mādatur dominus ppe. hec ē de renūci. sane. de hoc dictum fuit. s. de elec. cum inter. ¶ Sed pone q monachi iam prouidissent aliis eccle sias quod tunc fieret. ar. q non remouerentur instituti. vt. vii. q. i. c. os primo remouendi sūt et monachi tenē tur eis prouidere. ut vii. q. i. c. presenciam et. j. de preb. inter cetera.

Accepi. Temus nominas si. isto etiam improbat de iure ciuili nam nō possumus pacisci de hereditate alterius nisi de eius voluntate vt. C. de pac. in l. fi. ¶ Sacris canonibus. videtur quia prohibet successionem fieri in ecclesia dei. vt. viii. q. i. apostolica. vt. s. de fi. l. presi. ad extirpandas. et in. c. ex transmissa. et quasi per totum. Cum. Clericia paciscātur. nam pactum illud non valet quia est contra canones. j. de censi. c. prohibemus. et j. de pactis. auaricie. et etiam pactū turpe non valet. vt. j. e. pactiones. et etiam iuramentū super hoc prestitum nō tenet. vt. j. de censi. grauis. et. j. de iureiuran. tua nos. ¶ Pensiones. sed pone q facultates ec. sint augmentate nūquid enī pensio debet augmētari. ar. est hic q nō et. j. de censi. prohibemus. sed contra. j. de censi. quāto et. s. de consti. cum m. pōt tamen dici q etiam si diligentia clericorum bona sunt augmētata nō debet augeri pēsio ne etiam diligētia sua fit eis dānosa. vt. C. de allum. in l. vltima. si aūt aliunde bona essent augmētata tūc pōt et debet augeri pensio nam iusta causa subest vt augmentetur. ut ar. j. de censi. quāto de hoc dic. vt. j. de censi. c. prohibemus. ¶ Secularitate ec. que erit depō cum sine symonia. vt. i. q. i. et Clericis. pactū huius re prouintur. et in. c. erga symoniacos. Reprobamus pactum enī tale non nocet eccle quominus a quolibet possessore decimam petere possit. vt. ff. de pac. l. inter debitorem. et ff de misso. sicut vtiliter. Item ar. ad hoc. xvi. q. i. si quis laycus. et etiam

ſunt tali ſub tenore conceſ
ſe q poſt eorum obitum a
liis nominatum ſuccedant
verum quoniam hoc ini
quum eſt et ſacris canoni
bus inimicum et ideo non de
bet aliquatenus tollerari
m. q huiuſmodi ſucceſſio
nes tam deteſtabiles et ini
quas ap. ceſ. prohibeas et
omnio friuolas et vanas eſ
ſe decernas. ¶ Item cant. ar
epo et eius ſuffraganeis.
Cum clerici veſtre iu
riſdictionis ſicut ac
cepimus deſcendentibus ec
cleſiarum perſonis paciſcant
ex ipſis eccleſiis maiores
ſolito ſoluere penſiones. vt
facilius eaſdem poſſit eccle
ſias adipiſci. nos ad tam de
teſtabile vicium extirpan
dum. f. u. m. q. ne id attēp
tare preſumant. diſtrictius
prohibentes ſed ſi contra p
hibitionem veſtram veni
re preſumpſerint. ap. ceſ. e
os taliter adeptis eccleſiis
ſpoliatis aliaſ pro tante p
ſumpcionis exceſſu ſeueri
tate eccleſiaſtica. puniendos
eoſdem ¶ Innocencius ter
cius iii i con. generali.
Clerici ſicut accepimus
regulares clerici et ſe
culares interdum vel cum
domos locant vel feuda c
cedunt in preiudicium parro
chialium eccleſiarum pa
ctum adiciunt vt conducto
res et feudatarii decimas e
is ſoluant et apud eoſdem
eligant ſepulturam. ¶ Cum
autem id de auaricie radice
procedat pactum huiuſmo
di penitus reprobamus ſta
tuentes vt quicquid fuerit
occaſione huius pacti per
ceptum eccleſie parrochia
li reddatur. ¶ Greg. ix.
Pactiones facte a no
bis ut audiuimus p
quibuſdam ſpiritualibus
obtinendis cum in huiuſmo
di omnis pactio omniſque
conuentio debeat omnino ceſ
ſare nullius penitus ſunt mo
menti. quod etiam de aliis
dicendum eſt que obſerua
re vergunt in anime detri
mentum. nam et iuxta le
gittimas ſanctiones pactum
turpe vel rei turpis aut im
poſſibilis de iure vel de fac
to nullam obligationem in
ducit. ¶ Gregorius. ix. in
ter ſubditos et dominum abbati

De tranſactionibus Rubrica

Sicut graue et in
ſra. poſt ſalubrem
tranſactionem de con
trouerſia veſtra factam de
creuimus q omnia inſtru
menta vel quicquid aliud

istud patet ex eo quod in fine dicit. s. reddatur parrochiali eccle. ar. contra. ff de pac. in l. epistola. in § pactum. vbi enī dicit q tale pactū iustum est vt creditor qui possidet pignus etiam tributū soluat. vt dicitur in § pactū. nam et sine tali pacto semper est possessor conueniendus. si aūt contrarium fieret tūc quā tum ad ipsos paciscētes pactū valet sed tamen nō valet quātum ad dominū tributorum. nam pactū priuatorum formam iuris fiscal nō tollit vt dicit. l. predicta inter debitorem. et j. de foro compe. in. c. si diligenti. ¶ Reddatur. et ita etiam eccla pōt agere contra regulares et etiam contra seculares clericos vt eidem reddāt quod receperunt occasione talis pacti possit etiā agere cōtra possessores si vellet. vt ar. xii. q. ii. apostolicos. et. C. si tutor vel cura.

Pactiones. ci. j. l. iii. jo. no cessare. nam in spiritualibus omnis pactio et etiā ois modus cessare debet. vt. i. q. ii. in. c. quam pio. et. j. de symo. c. tua. et. c. i. preterea. et in. c. super eo. et. j. vt ec. be. in. c. vt nimnam huiusmodi pactiones symoniam induunt. vt. s. e. cū pd in tacite vel expresse. vt. xvi. q. vii in. c. per laycos. id est etiam si pactum huiusmoi vel iuramentum vergat in anime detrimentum vt hic dicit ut siquidē solus hominem nō possit spoliare inueniat sociū cum quo etiā paciscatur vt insimul id faciāt et etiā diuidant spolia. ut. xxii. q. iiii si ad peccatū. et j. c. mulier. bene enī fert opem qui adiuuat ad peccandum. ut. xiiii. q. vi in. c si res. tamē de iuramēto tu habes multa exempla. xxii. q. iiii si aliquid. et in. c. nō est seruādum. et in pluribus aliis. c. ibidem ¶ Legittimas. nam secundum l. turpe pactū nō tenet. ut. ff. de v. ob. in l. generaliter. nam turpe pactum dicitur siue rei turpis vtputa si quis promittit se facturum homicidium vel sacrilegium. vt. ff. de verbo ob in l. veluti. et insti. de inutili stipul. in § si. et in § qd turpi. ¶ Item pactū qd continet turpem cām nō tenet vtputa si ego paciscar ne furti agā vel etiam iniuriarū. vt. ff. de pac. si vnus. in § pacta. tamen secundum canones etiam turpes promissiones nō tenēt. vt. xxii. q. iiii. vnusquisque. et in. c. in malis promissis. et in. c. nō semper promissa. et in. c. diffinitio. et in. c. si ad peccatum. et j. c. mulier. et istud ē pactū rei turpis nam pactū turpe pōt dici qd fit de re turpi. vt in. c. si ad peccatū. item dicitur etiā pactū turpe qd fit de re sacra vel spūali. vt hic. et in omnibus que ex sui natura bona ac etiā licita sūt sed tamen per pactū viciata fiūt. item pactū quod ē de re cuius cōmerciū nō pōt propter rerum naturā hēri nullius est momenti. vt. ff. de regul. iuris impossibiliū. et. ff. de verbo. ob. si stipuler. et insti. de inutili stipul. circa prin. et generalit pactū qd contra l. et constituciones vel canones contra bonos mores fit nullius est momenti. vt. C. de pac. in l. pacta q. et. ff. so lu. matri. alia. § i. Item que contra senatus consult plebiscita decreta principum edicta. vt. ff. e. l. iurisgentium. in § prętor. sic enī et impossibilis preceptum nullū est sine sententia. vt. ff. que senten. sine app. resc. in l. paulus. ii. ¶ Rei turpis. nam talium nulla est obligatio. vt. ff. mand. in l. si remunerandi. in § rei turpis. Sicut. et j. g. licet postea reperiantur instrumenta nō tamen sūt restaurabil. vt. C. de transac. in l. sub pretextu. et. j. de re iud. inter monasterium

et in. c. ſuborta. ar. contra. C. de ins. ſicet ꝛ valet vt inſti. de inutili ſtipul. dici
pam. vnde ſup hoc ita notabis eſt em̄ peccio ꝯ tranſac ſpecial non obeſt in a
lijs ſpecial. vt C. e. l. age cum genimano. et melius. ff. de pac. in. l. ſi vnus in
§. in ſūma. ꝛ. l. ſi de certa re hic em̄ trāſactio generalis reſtringitur ad hoc ꝺ
quo generalit eſt actum vt. ff. e. q; cum tu. §. i. ꝛ. C. e. ſi de certa re. hec em̄ ge
neralis tranſactio non reſcindi
tur vt. C. e. ſub p̄texu. tamen
illud fallit in duobus caſibus. vt
ff. de pac. in. l. et eos fratres. ꝛ
ff. e. in. l. nō eſt ferendus. ¶ Itē
tranſactio in vno. c. non impe
dit aliorū p̄ſſum. vt. C. e. ti.
l. pe. hic em̄ generalis tranſa
ctio de iuris rigore tenet tamē
per replicacōnez doli reſcindi
tur vt. ff. de pac. in. l. tres fra
tres ꝛ. ff. ꝺ adminiſtra. tutorū
l. lucius. in. §. tutor. hic em̄ inde
finita vel ēcīā ſpecialis trans
actio in alijs ēcīā non obeſt q̄
in iudicium non ſunt deducta
vt. C. de iud. l. ergo. ¶ Nunc
habitorū nota. ar. nouiſſima
pacta dumtaxat valere. vt. C.
de pac. in. l. pacta. ꝛ. ff. e. ſi v
nus. in. §. pactus. ꝛ. ſ. de ſptis
ceterum. in fi. ¶ Obtineat. niſi
autē cum dolo talis tranſactio
ſit extorta nam tūc non vale
ret. vt. C. e. ſub p̄textu. ꝛ. ff. de
pac. emptor. in. §. lucius ¶ Do
minus. cum cauſe ꝯgnitione fa
cte vt. ſ. e. ti. c. ij. et in. c. p̄rim
¶ Ex hac veſtra auctorit. nota
q; ſi pactum vel ēcīam tranſa
ctio inualidū ſit tamen per cō
firmacōem domini pape ſuū
aſſumit vigorem vt hic dicit
et ar. ſ. in. ti. p̄rim. ſic em̄ ꝛ
ſentencia q̄ n̄ tenet p cōfirma
cōnez domini pape ex certa ſci
encia efficit valida vt. iij. q. vi
in. c. hoc quippe ¶ Itē dicit im
perator omnia noſtra facimus
quibus auctoritatem imparti
mur vt. C. de veteri. iure. enu
l. ꝛ. in. §. ſed nī ſic em̄ teſtamē
tum omniū teſtamentorū ſolē
pnitatem ſupare videtur. qꝺ
tamen cōſcienciā principis te
net vt. C. de teſta. ꝛ. oim io
¶ Statuimus ſup decimis
nota hic. ar. q; ēcīaz in
ſpiritualibus tranſactio inter
uenire poteſt. vt. l. iij. di. gene
ral. ꝛ. c. ex antiquis ꝛ. x. q. ij. in. c. caſellas in fine ꝛ. xx. iij. q. iiij. in. c. ſi ill ꝛ
j. de rerum pēr mut. a ad queſtiones. Sꝫ cōtra. i. q. ij. c. quampio. ꝛ. ſ. de pac
cū p̄dem. ꝛ in. c. pactiones. ꝛ. j. c. ꝯſtitutus ꝛ. j. de rerum pmu. ad queſtiōes
et. in. c. vltimo ꝛ. xvi. q. vij. in. c. decimas. ꝛ. xiij. q. ij. in eccleſiaſticis ꝛ. i. q. i.
placuit ꝛ. j. c. ſup eo. Sꝺo. in ſpiritual em̄ tranſactio p̄p̄e ſumpto vocabul n̄
poteſt interuenire vt videlicet aliquod temporal detur ēcīā pro ſpirituali nā
iſtud ſimoniacum eſſet ꝛ ſic intelliguntur omnia contraria hic ſignata. qꝺ
dicit p̄ſme duc ꝯcordande. j. de ſerui ordinato vbi em̄ pot. interuenire trāſ
actio. nam ibi non datur temporal pro ſpiritual. non ē verum. naꝫ licꝫ de ma
ne in ſeruitutem reuocetur tam̄ nihil donatur pro ordine nec ēcīam aliquod
ſpirituale emitur ſed tm̄ emitur libertas ꝛ ēcīā corporal ſuicium redimitur
vt tantum poſſit libere miniſtrare quod tamē bene licet. ut. xxxvi. q. i. de rapto
ribus. ſicut em̄ cum emitur terra ut ibidem edificetur eccl'a quod tamen licitū
eſt nam p̄pterea nō dicitur emi eccleſia vel ꝯmitti ſimonia. ut. in. c. caſell. nō
em̄ dicit ꝯtra hoc res eccl'e alienari ex apta cauſa captiuorū ſed tantū datur
pecunia recepta de rebus et vaſis eccleſie et redimuntur captiui illa em̄ non
dicitur tranſactio p̄p̄rie redēpcio captiuorū p̄mo ſpiritual eſt quodāmodo q̄
timetur ne anime captiuorū p̄eant et corrumpantur. ſ ēcīam amicabilis ꝯpo
ſitio interuenire pōt in ſpiritual ut hic dicit ꝛ. j. de deci. ex multiplici. c. nup
et in. c. dilecti et j. c. decetero et. c. ſuper eo in fine. ꝛ. j. c. veniens ¶ Perſonam

eſt q; partibus quocūmodo
vel ex temporis preſcripci
one ſeu aliter opem ꝺ lege
ſiue quocūmq; priuilegio
afferre poterat ſit vacuum
et omni virtute caſſatum
et ſola pactorū inter vos
nunc habitorū pagina va
lidum perpetuumq; robur
obtineat cui ſi qꝺ forte ex i
curia imperiali minus fir
mitatis incertuꝫ eſt vires
pleniſſime nocōnis ex hac
nr̄a auc. ſuſcipiat ¶ Alex.

Statuimus vt iij.
ſi ſuper decimis inter
vos et aliquam perſonam
eccleſiaſticam. p. aſſenſu e
piſcopi vel archiepi ſui cō
poſicio facta fuerit rata et i
concuſſa perſiſtat. ¶ Item
dulmeneñ. epiſcopo.

Contingit interdum
q; licet abbas vel p̄
or alicuius cōuentualis ec
cleſie cum eccleſiaſtica vel
ſeculari perſona ſuper hijs
de quibus inter eos cōtro
uerſia vertitur coram dele
gato vel ordinario iudice
tranſigat capitulum tam̄

eandem tranſactionem ni
titur reuocare. vn̄ q; nos
cōſulere voluiſti tibi. t. Re
ſpondemus q; ſi abbas vel
prior a capitulo ſuo de rati
habicione litteras habuit
tranſactionem quam fecit
ſi fuerit aliquot annis ſer
uata capitulum ac non
conſenſerit in eam non po
terit reuocare. ¶ Idem ab
bat et priori de ſtat. ſancti
euſebij.

Conſtitutus i preſen
cia noſtra. G. clericus
ſuā nobis aſſercione mon
ſtrauit q; cum inter ipſum
et. a. clericum ſuper capella
ꝺ ſtandford ꝯtrouſia emer
ſiſſet tandem per tranſacti
onē fuit ſopita et licet hic
inde fidꝫ preſtita firmata fu
iſſet. eam tamen prefatus. a
ſeruare recuſat quia ergo
huiuſmodi tranſactiones
ſpeciem continent ſimonie
mandamus quaten⁹ reuo
cata tranſactione in irriti
cauſam audiatis ꝛc. ¶ Io.

Dearoceñ. epiſcopo ꝯ
Decetero noueris q;

ex. q. ꝺ. cum laycı nō poſſint talit ꝯponere de ēcīā ex illo ſpiritu
ali quod eccleſijs debent aliquid retinere poſſūt cum laycis ſpiritu
alia ſine animarum periculo non liceat poſſidere. vt. j. de decimis p̄
hibemus. ꝛ. xvi. q. vij. decimas. ꝛ. j. de preſcrip. cauſam. ꝛ ſic videtur
q; cū laycis non pōt fieri ꝯpoſitio. vt mīn⁹ ſoluant niſi dominus p̄
auctoritatem preſta
ret. ut. j. de confirma
vtili. c. pe. cum ſalte
p̄ter vtilitatem ec
clēſie videretur ſieri. ſalte
de auctoritate epi
nam ſicut multum ꝯ
ſuluitur quandoq; ec
vt. j. ꝺ hijs que ſi. a
prel ſine con. c. cum
apoſtolici.
¶ Contingit de ra
tihabicōe. no
tā q; abbas conſtitu
tus ad agēdum ſim
pliciter ſine ſcīencia
ſui capituli non pōt
trāſigere ut. C. de tran
ſac. in. l. tranſactiōe
vnde procurator non
pōt trāſigere etiam
ſi haberet mandatū
general ad agendū
vt. ff. de procu. in. l.
mandato tamē vidē
tur q; licet abbas
vel quicumq; alius
prel nō poſſit tranſi
gere ſine mandato
ſpeciali ad hoc tam̄
pōt actionē exercere
vt. ff. qꝺ cuiuſ vniu.
l. vltima. ar. contra
ex p̄ſſum. ff. ꝺ iure
de lite. cum p̄tor. vbi
dicitur q; ille qui nō
poteſt alienare non
pōt rem in iudicium
deducere. de hoc dici
tur. j. de procu. c. j. ſi
tamē habeat abbas
de rato litteras prel nā
dantium procura capi
tulo ſuo continentes
ſimpliciter quicquid
ſuper tali negocio fe
cerit ratum habebit
pōt tranſigere ꝛ ſic
videtur differencia i
ter litteras procuratorias
et litteras ꝺ rato ut. j. de reſ. dem̄i in. c. conſtitutus. et. in. c. cum dil
vbi de hoc et hoc ēcīam idem videt et q; dicit litteras de rato tuc ex
pone ut ibi dꝫ dicitur expone. i. collegium ſeu procuratorium ꝯtinens
q; ēcīam abbas tranſigere poſſit ſuper queſtione de qua coram del' a
gebatur cum illa clauſula et quicquid ſup hijs per abbatem ſtatutū
fuerit. c. ratum et firmum hēe p̄miſit. nam al tranſactio facta nō va
let ut dictum eſt vel ēcīam abbas ſimpliciter mādatum ad tranſigē
dum tantum coram del' ꝛ ita capitulum nō poterit reuocare tranſa
ctionem ex eo q; non conſenſerit vel ēcīam tu dic ut in nota ſe. ¶ Ali
quot an hoc em̄ ideo dicit nam ſi tranſactio ſm formā iuris fiat tūc
poſt quadriennū non pōt reſcindi ante tamen bene poſſet dūmodo tam̄
eccleſia p̄baret ſe leſam vt. j. de in in. reſti. c. requiſiuit nam al non
pōt venire contra tranſactionem ēcīam ſtatim vt. C. ꝺ tranſac. q̄uis
et ſm hoc ſupple maxime nam idem ēcīaꝫ eſſet ſi non ſeruata fuiſſet
et hoc autem innuit l'ra que dicit capitulum ac ſi nō ꝯſenſerit in ea
nō poterit reuocare. q. d. non poterit eam reuocare tanq̄ nō conſen
ſerit nam ipſe conſenſit litteras de rato ꝯcedendo p̄mo potius ea ob
ſeruando ꝯſenſit ſiquidem abbas nullū mandatum habuit ad tran
ſigendum tamen ſtatim monachi debebant ꝯtradicere ꝛ deo eam
vlterius non poterant impugnare quaſi non ꝯſenſerint et qꝺ dicit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

aliquot annis ſeruata. ſ. maxime. nam idem eſt ac ſi eam ſemel non ſeruauerunt. vnde de iure cõmuni non põt reuocari ſ3 p in. reſtitutio nem ſi nõ fuit aliquot annis. i. quatuor ſeruata ⁊ iſta expoſitio pro batur. C. de tempo. reſti. in int. in. l. fi. vbi eſt tu habes q̃ omis reſti tutio tam maioris q̃ minoris infra quadriennium debet fieri. ⁊ iſtud eſt cõtra op. eorũ q̃ dicunt q̃ ſemper reſtitutio eſt dãda cũ ante quadrienniũ et poſt et etiam quã doq̃ ar. illius ad verbũ ſemp. j. de in in. reſti. c. i.

Q Onſtitutus. § de preſtita. i. iuramento quod iuramentum non fuit obligatorium nã ſuper re illicita et cõ tra. ſ. et canonica. ut C. de. l. non dubium et. xxij. q. iiij. inter cetera. ⁊ j. de iureiu. tã tus. ⁊ ſ. in. ii. p̃im e. vlt. ⁊. ff. de pac. iu riſgentiũ. in. § ſi et ſi quis. l. v. e generali ter q̃ pactum a iure cõmuni. ꝛc. v. l. etiam pone ꝑte nã eque puniunt tranſgreſſos fidei ſicut iuramenti. vt j. de fide iuſſo per uenit. ⁊ j. quod me tus cau. in. c. ad au res. iam nota ar. q̃ ſi nõ tenet principa le nec acceſſorium. ſic j. de foro cõpe. ſi diligẽti. et. j. de fide iuſſum. inter dilectos ar. cõtra q̃ tenet acceſſorium ſ3 nõ prims op. vt. j. de iur. iurã. debitores. ℭ Cauſa audiatur. ſed cum ſit tranſactio ſymonia ca quare nõ deponitur p̃mo cõtra iuramentum et fidem ſuã auditur dicis q̃ tantum de gratia auditur ad cauſam priſtinã na3 de iure debuit depelli cum ipſe cõfiteretur ſuum delictum atq̃ ſuam turpitudi nẽ vt. j. de dol. ⁊ cõ. cum ſuper. ⁊. j. de don. in. c. inter dil. ſed tamẽ vide tur obſtare huic nolenti obſeruare tranſactionem doli except. cum vt q̃ in culpa fuerit. vt. ff. de doli excep. l. apud celſum. in. § marcellus preterea in pari cauſa turpitudinis melior eſt cõdicio poſſidentis. vt. ff. de cõd. ob turpem cau. l. ob turpem. in. § porro. ſo. vt patet de iure ciui puniri debet iure fori ſ3 tamen iure poli auditur vt quod prauũ eſt corrigatur. vt. j. de re iud. latore. ⁊. c. cõſanguinei. ⁊. j. de collu. c. i. ⁊ cauſam ptinẽ diſpenſationi ne alter de dolo ſuo cõmodum alt vero damnũ ſentiret. ⁊ ideo non admitteretur illa exceptio doli. nam ali us in dolo remaneret et in ſymonia. vnde ꝓpter iſtam rationem etiam contra exceptionẽ doli nõ datur replicatio. vt in. § marcellus. et iſtã materia melius eſt explicata. j. de except. cum dilecti. quod aũt dicitur in iſto. c. locum habet cũ vna eccleſia agit cõtra aliam de ſubiectione vel aliquibus iuribus coram del. et cõpoſitio inde fiat.

D Elegato ad extraord. i. delegatum. ſic. iij. q. iij. § ſpacium. in. v. ei buntur. ℭ Non eſt iuri cõtraria. nam ſi eſſet cõtraria iuri nõ tole raretur. vt. ſ. de elec. in. c. ſacroſancta. et. ſ. de offi. del. ſi quado. ⁊ ar ſ. ti. p̃mo. accepimus. et in. c. cum clerici. et. ſ. de coll. audiuiꝰ. et ſ. de maior. ⁊ obe. in. c. dilecti. ſi autẽ cõſona ſit iuri tenet. vt. ſ. c. ſta tuimus. ⁊. j. c. ſuper eo in fine. et põt etiam intelligi quod dicitur ſ3 quãdo de cõniuẽtiõe ipſius iudicis ex ſuo officio ⁊ ſine aliqua pactio ne pactum factum fuit de iuſta cauſa interueniente. nam aliter ſymonia ca eſſet tranſactio. vt. j. de prebẽ. niſi eſſent. et talis cõpoſitio erit per ſonalis. nec etiam tranſit ad ſucceſſores illius qui ſoluit. vt. j. c. vlti mo. et in. c. preditto niſi eſſent. nam cenſualem eccleſiam nõ potuit

cum aliquis ad extraordi- narium iudicem literis im petratis cũ aduerſario ſuo cõponit poſtmodum in ec- cleſia de qua agitur ius ali quod habiturus ſi cõpoſiti o non eſt iuri contraria nõ eſt a loci epõ aliq̃tenꝰ reꝓ- banda. ſed cenſus abſq3 e piſcopali auc. et eccle cui preeſt ſup hoc pretextu ſo lutus vitã eius qui ſoluit non excedat. ℭ Idem ebor archiepõ et wigorni en e-

E X literis piſcope- ſtris accepimꝰ q̃ cum olim inter. R. et. A. cle ricos ſuper eccleſia de mini ſterio corã te frater archie piſcope qui iudex fueras de legatus auctoꝝ. G. qui tũc eidem. A. patrocinabatur i cauſa et teſtis ſcriptus fue- rat trãſactio iã facta fuiſſ3 poſtmodum idem. G. ſe mẽ

tiens clericũ cum nondum eſſet in clericũ tonſoratus ſup eadem eccleſia tacito d̃ tranſactione noſtras lite- ras impetrauit. cum autẽ idem. G. nõ inficiaretur ſe tranſactionem interfuiſſe et nondum fuiſſe tonſura tum cum literas ipſas ob- tinuit ei ſuper p̃dicta eccle- ſia ſilentium duximus im ponendum. ℭ Idem.

S Up eo q̃d queſiuiſti vtrum de eccleſiaſtico beneficio in litigium dedu- cto poſſit fieri tranſactio ta le damus reſponſũ q̃ tran ſigi ſr̃ ſac̃ re litigioſa nõ po- terit cum res ſacre vt poſſi deantur aliquo dato vel re tento ſiue promiſſo ſpeciẽ habere ſymonie credimus alias ſi gratis ⁊ amicabili ter inter ſe litigantes cõpo nãt ſacris canonibus neq̃q̃

cõſtituere. vt. j. de cenſi. ꝓhibemus niſi cum auctoritate epi facta fuerit vt dicit in fine vel etiam tu dic q̃ hoc quod in. c. iſto dicitur locum habet cum vna ec cleſia agit cõtra aliam pro ſubiectione vel aliquibus iuribus corã del. et quod dixit cuilibet cui preeſt hoc eſt impetrator. ⁊ ita hic agitur de proprietate. ℭ Preeſt videlicet impetrator.

E X literis patrocinaba- tur p hoc et eni iuri ſuo tacite renunciare videbatur q̃ eni ſcienter patrocinatur petẽ tem ſuam ſibi preiudicat vt ſ3 et. ff. de moſi. t. l. ſi. ſcis ſi ig noranter vt. ff. de rei vend. in offician. et. C. de rei vend. re tua et. C. de preſ. lon. tempo. nec petẽtem. ℭ Teſtis ſcriptus in inſtrumẽto tranſactionis et nõ in cauſa in qua patrocinabat nam et teſtis et etiam aduoca tus in eadẽ cauſa eſſe nõ debet ut. iij. q. vj. ſtatuend us. ℭ Sed queritur an ob hoc ſolummodo q̃ etiam teſtis inſcriptus fuit poſſit a pce repelli et videt q̃ non nam nõ ob hoc iuri ſuo renũciare intelligitur vt. ff. de pignora acti. gayus ſ3 ta men ibidem ignorabat quid cõtinebatur in inſtrõ quod ſig nauit gaius cum anulo ſuo ſe cus eni ſi auctoritatem preſti tit vt. ff. de pignori. in l. fideiꝰ ſor. in § pater. ℭ De tranſacti one. l. amicabili cõpoſitione vt ſ. e. c. p̃mo ⁊. c. ſtatuimus. et. j. e. c. p̃mo nam ſymonia cum eſſet ℭ Impetrauit cõtra eundem. R. contra quem fue rat aduocatus ℭ Non inficia retur ⁊ ita etiam ex cõfeſſiõe cõuincitur nam in iure cõfeſſꝰ pro cõuicto habetur vt. j. de cõ feſ. c. i. et. ſi. ⁊. C. e. ti. l. vic. nã ex duobus debuit iſte ſucũm bere nam preſtando auctorita tem iuri ſuo renunciauit et q̃ etiam mendacium dixit in im petrando et etiam veritatem o cultando meritõ ſ3 mendacium eidem imponitur ℭ Et nõ dũ fuiſſe tõſuratũ ſ3 licet poſtmodum tonſuram acceperit non tamen ided profuiſſet vt. ſ. de rpt cum adeo principium eni in talibus eſt conſiderandum vt. ſ. de elec. dudum. vbi de hoc ⁊. i. q. i. principatus et. j. de cohabi cleri. et. mulie. io.

S Uper eo tranſigi videlicet ſup re ſacra. ſiue etiam ſpirituali tranſactio non põt interuenire vt. ſ. c. cõſtitutus et. j. c. in. c. preterea. i. et. c. ex parte neq̃ pactio vt. ſ. de pac. in. c. pactiones et in. c. cum pridem ⁊ in duob. c. ſe. vt dictum eſt et. ſ. c. ſtatuimus vt detur temporal pro ſpiritual vt. j. de reru3 permu. c. fi. ſ3 ſi ſpirituale detur ꝓ ſpirituali aliunde tũc bene tenet ⁊ valet ta lis pmutatio ſiue tranſactio vt. j. de rerum pmu. ad queſtiones vt ſic tantu3 ſpirituale videtur vel etiã remittatur ſeu cõmittetur pro alia re ſpirituali ſ3 di ſtingue vtrum agatur ſup re ſpirituali que petatur tanq̃ beneficium an etiã tanq̃ ꝓprietas ſi aũt agatur ſup beneficio vt aliquis recipiatur ad beneficiu3 eccleſie vel etiam q̃tum ad prelatiõem tunc eni nulla interuenire põt tranſa ctio. ꝓpter ⁊ iſtud notauit cum dixit eccleſiaſtico beneficio et etiam in litigiũ deductõ nam ſymoniacum eſſet et quia etiam titulus nõ habetur ꝑ tranſacti õne ſed tantum per canonicam inſtitutiõem ut. j. de inſtõ. ex frequentib. et. ſ. de renunc. admonet ⁊. xvj. q. vij. nullus omnino. ar. ff. de decurio in. l. heren nius. ſi. vero res ſacra ſiue etiam ſpiritualis in litigium deducitur tanq̃ ꝓprie tas tunc eni bene põt interuenire tranſactio vtputa d ue eccleſie ſiue etiã d u o epi litigant ſup aliqua eccleſia vel etiam aliquib. nam eoꝝ alter eam di ſibi ſubiecta3 alter vero negat qui poſſidet ibi eni bene põt interuenire tran ſactio nam etiam et permutatio vt. j. de rerũ permu. ad queſtiones vt. ſ. vnus haberet vnam eccleſiam et etiam alter alia3 per tranſactionem vel etiam q̃ vnus cpẽ alia ſpiritual in vna eccleſia. perciperet et aliꝰ in alia nã iſtud totũ bene põt fieri per tranſactionem ſic etiam põt intelligi. ſ. c. in. c. ſtatuimus po tuit eni fieri diuiſio decimarum inter ptes tamen quedam ſunt in quib. non admittitur tranſactio vel etiam compoſitio vt. j. e. ti. in. c. vltimo vbi de hoc.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

Aliquo dato. nam transactio non procedit niſi aliquo donato vel etiam retento vel promiſſo vt hic dicit. et C. e. ti. tranſactio qui cum traſigit quaſi de re dubia et lite incerta neqȝ finita tranſigit. vt. ff. e. l. i. jdeo dixi de re dubia et lite incerta. nam credit ſe bonam cauſam habere alioquin ſi euidens calumpnia eſſet tunc enim non tenet tranſactio. vt. ff. de cond. indebi. in ſumma. in. l. ſi. Lite neqȝ finita quod tamen ideo dixi. nam ſi finita eſſet cauſa per ſententiam a qua non fuiſſet appellatum poſtea nō tenet tranſactio. vt. ff. de cond. indebi. in l. elegantē. in §. ſi poſt rem iudicatam. Symonie. vt. ſ. e. conſtituimus. et. j. e. preterea. i. et i. e. ſe. Amicabiliter. vt. ſ. e. ſtatuimus. et in. e. de cetero. et. j. e. in. e. primo. et. j. de deci. ex multiplici. et in. e. nuper. Canonibus. qui canones etiam prohibent illicitas pactiones in ſpiritualibus. vt. i. q. ij. quam pio. et. q. i. cos. et. q. iij. ſi quis prebendas cum ſuis decō. et. ſ. ti. primo. c. ſi.

Venies tam neceſſaria. quedam enim ſacramenta ſunt neceſſaria et quedam voluntaria. iſta diſtinctio ponitur. i. q. i. in §. ſed notandum. ſacramenta vero neceſſitatis ſunt iſta. baptiſmus. confirmatio. penitentia. vltima vnctio. corpus xpi et ideo dicuntur ſacramenta neceſſitatis. nam ſine iſtis non pōt homo ſaluari ſiquidem ex contemptu omittantur et haberi poſſunt. ſacramentum vero baptiſmi in neceſſitate a quocumqȝ pōt recipi dum tamen in forma eccleſie conferatur. vt. ſ. de ſumma tri. c. i. in fine. et de con. di. iiij. a quodam. et etiam penitentia conferri pōt a quocumqȝ in neceſſitate iuxta confitemini in alterutrum peccata veſtra et ſaluamini. ſacramenta vero voluntaria ſunt illa que omittere nō eſt peccatum que etiam dicuntur ſacramenta dignitatis. vt in §. ſi notandum eſt vt ſunt ordines qui etiam a dignioribus conferuntur. i. epiſ vel etiam qȝ nō niſi digni ad ordines ſunt aſſumendi nam ſine iſtis ſacramentis bene poſſunt ſaluari. jtem. infra. vt. xxij. q. iiij. in §. vltimo. i. ſi.

Tranſactionem. i. compoſitionem. vt. ſ. e. ſtatuimus. et. j. de deci. in. e. ex multiplici. vbi enim ſimiliter eſt compoſitio. Confirmatum. ſed nunquid confirmatio domini pape tranſactionem perſonalem facit realem vt ſic immutet eius ſubiectum tamen videtur qȝ ſic nam auctoritas principis facit quandoqȝ ex nudo pacto dari actionem. et etiam auctoritas. l. iſtud facit. vt. ff. de pac. l. legittima et qd etiam confirmatur datur. vt. ff. de verbo. ſig. in l. obuenire. et etiam princeps vnit duas res in vnam naturam. vt. C. cōia de l. l. ij. ar. contra. xij. di. preceptis. et. j. de confirma. vtili vel inutili. cum dilecti. et. e. ſi. vnde tu dicas qȝ iſta tranſactio ab inicio quantum ad intencionem tranſigencium fuit realis ſed iſte ſacerdos iſtud nō poterat facere ſua auctoritate nec etiam ſucceſſorem poterat obligare ſine auctoritate ſuperioris. ar. ſ. e. de cetero. et in. e. contingit. ſic etiam tu habes. j. de confirma. vtili l inutili in. e. pe. et ita etiam confirmatio domini pape facit realem tranſactionem que tamen quantum ad ipſas perſonas erat perſonalis dum tamen ex certa ſcientia iſtud faciat. nam pōt facere qȝ etiam illa que nulla eſt ſit aliqua. ut ar. xvj. q. i. e. ſi. et. j. de hijs que fi. a prel. ſine con. e. cum apoſtolica. et plus eſt etiam de nichilo aliquid facere quam de aliquo aliquid. vt ar. de con. di. ij. re vera. ar. C. de rei vx. act. l. vnica circa finē. Inter al. ſic autē. ff. de pac. ſi vnus. in §. ſi ex peciar. in fi. et ita pactum predeceſſoris non obligat ſucceſſorem. vt ar. ſ. de prec. ci. c. ij. ſic etiam confeſſio inter alias perſonas facta nō tenet nec etiam nocet. ut ij. q. v. interrogatum. et. j. de adul. ſignificaſti. Sed nunquid ille ſacerdos

dicimus obuiare. Idem abbati de ſtanphor et priori de febi.

Veniens itaqȝ ad apoſtolice ſedis clemenciam magiſter w. de fauilſis ſua nobis inſinuacione monſtrauit qȝ monachi maioris monaſterij terras in parochia ſancte marie de marcho excolunt et ab eadem eccleſia coloni eorum oia eccleſiaſtica tā neceſſaria quam voluntaria ſuſcipiunt ſacramenta et tamē eidē eccleſie decimas ſoluere contradicunt et inſra. arbitrantur autem ſe poſſe tueri cuiuſdam pretextu inter prefatos monachos tranſactionis et quemdā ſacerdotem memorati. w. predeceſſorem facte ut de duabus caruatis terre quas in dominio monachi tenēt terciam tātum partē decimarum exſoluant et inſra. mandamus quatenus niſi prefati monachi tranſactionem preſcriptam auc. ap. confirmatam eſſe docuerit cū aliter inter perſonas facta pocius quam inter eccleſias videatur ne pacta inter alios acta alijs obeſſe paciamur ipſos agricolas decimaciones ex quibuſlibet rebus prouenientes ex integro et earum quas illicite detinuerint inſtanter eſtimacionem reſtituere eidem eccleſie conpellatis. Lucius. iij. ozmien. epiſcopo

Preterea quādo inter laycos et viros religioſos de preſentacōne alicuius eccleſie queſtione ſuborta tranſigitur ita qȝ preſentacōnem laycus obtineat religioſi vero nouam l maiorem percipiant i eccleſia in qua prius nullam l minorem habere conſueuerant porcionem an huiuſmōdi tranſactio teneat quēſiuiſti. Cū igitur pactio ſymoniaca merito iudicatur. Reſpondemus qȝ de iure non tenet nec ex ea iuri religioſi ullū debet cōmodū obtinere. Celeſtin. iij.

Preterea quādo loco

poſſit reuocare talem tranſactionem antequam confirmetur per dominum papam cum ſit perſonalis ar. qȝ ſic. vt. xxxv. q. ij. quod quis. et in. c. quiſquis. et. j. de reb. eccleſie. non alie. c. ſi quis preſbiterorum. et credo tamen qȝ licet ſit tranſactio perſonalis ipſe tamen quādiu vixit eam non poterit reuocare ſicut nec monaſterium eam reuocare poſſit. vt. ſ. de deci. in. c. ex multiplici. niſi per in. reſtitucionem. l. ſi eccleſia eſſet leſa. vt. j. de in integrum reſti. c. i. Ipſos videlicet monachos. Ex integro. ſic. j. de deci. cum homines et in. c. tua nobis. job. Preterea tranſigitur auctoritate propria. Nulla ſimoniaca: etiam auctoritate ſuperioris non poſſit de nouo conſtitui eccleſia cenſualis nec etiam veteris cenſus augeri vt. j. de cenſi. prohibemus. et in. c. ſicientes. Symoniaca. ſ. cum non liceat tranſigere de re ſpirituali interueniente precio. vt dictum eſt. ſ. e. ſuper eo et in. c. conſtituimus. ſic. ſ. de pactis cum olim. et. j. e. in. c. proximo nam ius patronatus ius ſpirituale eſt. jo. Preterea exēpta cōtendendo in iure etiam qȝ non deberet ſubeſſe non tamen priuilegium intemprando. Confitentes ſimilem confeſſionem tu habes. j. de ex̄p. p. cum venerabilis. ſi tamen illa nō nocuit eis nam exēpciendo iſtud fecerunt. nam per iſtam confeſſionem fundata fuit intencio alterius partis. vnde poterant ſic reſpondere. olim enim fuit queſtio de ſubiectione ſed tamen illa fuit intencio alterius de tranſactione. i. amicabili compoſitione terminata. jo. Cenſum qui tamen licet eſſet recognitio debite ſubiectionis. vt. j. de cenſi. c. omnis anima. et ar. xvij. q. ij. c. clericus. nō tamen debuit ſic tranſigi. ymo videtur qȝ non poſſit eximi. ſicut nec epiſcopus pleno iure eximit aliquam eccleſiam. vt. j. de dona. paſtoralis. ſed ſi gratis vellet eccl'am ſibi ſubiectam non per tranſactionem eximere. nam bene poſſet remittere quicquid iuris in eadē habet retinendo ſibi certam penſionem annuatim ſoluendam maiori eccl'e vnde nō eſſet ſymonia. vt. j. de ref. domi. conſtitutus. ita tamen qȝ illi de cella deberent obedienciam et reuerēciam matrici domui. vt. j. de cenſi. cum venerabil. nam ſine capite non debent eſſe. nam in ſi nō poſſit maior eccleſia eos eximere. vt. xciij. di. nulla racione. Subiectione. nec enim hic poterat allegari preſcriptio quia contra ſubiectionem non currit preſcriptio. vt. j. de preſ. cum non liceat. et qȝ etiam malā fidem preſumebantur habere propter ſuam confeſſionem. Confeſſione videlicet in iure facta et coram iudice ſuo. vt. j. de iudi. in. c. at ſi clerici. et. ff. de interro. act. voluit. et ita confeſſio contra ſe facta preiudicat. vt. j. de confeſ. cum ſuper. et in. c. ſi. vbi de hoc. et nota qȝ per ſyndicum facta fuit confeſſio iſta quamuis hic dicit factum ex confeſſione nec enim ſi reuocauerunt confeſſionem. Iniquitatem. ſymoniacam. vt. ſ. e. in. c. proximo. et in. c. conſtitutus. et. ſ. de pac. cū pridem. et in. c. pactiones. job.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

quo tal' accessit q quedam cella eximi voluit a subiectione qua matrici domui tenebat et infra fratres illius celle se confitentes i iure illi domui quondam fuisse subiectos referebant questionem oli de hac subiectione fuisse motam et transactione sopitam eatenus ut quondam annuatim censum ecclesie matrici redderent essent a subiectione principalis domus exempti et infra prior et conuentus consequenter pro maiori ecclesia proponebant q de spirituali subiectione transigere non liceret. respondemus ergo q ex predicta fratrum confessione facta contra eos sententia debeat procedere presertim cum illa transactio licet nobis de illo q cella determinate reddere tenebatur cessare nequiuerit iniquitatem continuisse putetur. ¶ Honorius. iij. S. sancte praxedis presbitero card.

Ex parte tua et infra potueris ad componendum interponere partes tuas et interdum aliquid seueritati detrahere pro ut statu imperij et exercitu multitudine prouida deliberatione pensatis videris expedire exceptis innitrum casibus q compositionis seu dispensationis remedium non admittant utpote contugij sacramentum qd cum non solum apud latinos et grecos sed etiam apud fideles et infideles existat a seueritate canonica contra illud recedere non licebit In hijs vero super quibus ius non inuenitur expressum seruata procedas equitate semper in humaniorem partem declinando secundum q personas et causas et loca et tempora videris postulare. ¶ Ex concilio lat.

De postulando. Rubrica.

Clerici in subdiaconatu et supra in ordinibus q minoribus si stipendijs ecclesiasticis sustententur coram seculari iudice aduocati in

Ex parte casus. quidam greci fictitie recipiebant ord. sacros a non suis epis. quidam etiam celebrabant in ecclesijs interdictis ne quod volebant latinis epis obedire. item quidam alij greci ac latini ex piscopi dispensationes celebrabant in temporibus alicuius et decimas etiam ibidem percipiebant in eorum preiudicium et grauamen. item quidam papa greci vxores suas auctoritate propria dimittebant et alias illis viuentibus recipiebant. et quod alij abbates cum hominibus ecclesiarum detinebant et etiam in alijs quampluribus delinquebant et excedebant vt dicitur in integra. super istis autem excessibus quidam cardinalis legatus qui in illis partibus legationis officio fungebatur consuluit dominum papam qualiter contra istos agendum esset et ipse tunc. Sequitur. Capitulum. nedum. sic enim videtur prius debet accedere partes q ad iudicium veniat si potest. vt. q. ij. s. primates. et. s. e. di. studendum. et. s. iij. q. s. quis mem brorum. et. q. iij. s. il lic. et. j. de symonia. querelam. ¶ Seueritati. quandoque enim detrahendum est seueritati. et maiori bus malis sanandis caritas subueniat sinceritate vt l. di. vt constitueretur et dicitur etiam in illo decreto et vbi eadem saluti nihil obstabit humilitati postelo rem doctores aliquid addiderunt. ¶ De multitudine. nam quod peccatur a populo transire solet in fine iudicium vel multum. vt. i. q. vij. quotiens a populo. et. xx iij. q. iiij. non pot. et

s. de tempore ord. in. c. sane cum etiam multitudinem peccantium magis docendo q etiam iubendo agendum est seueritas enim exercenda est in peccatis paucorum. vt. iiij. di. transgressiones. et. j. de clerico ex mi. in. c. latores ¶ Coniugij sacramentum. sic enim patet q in matrimonio non habet appositio seu transactio locum vt etiam contra nihil aliquid statuitur cum statutum fit ab ipso et domino in paradiso. nam quos deus coniunxit homo non separet. vt. xxxij. di. deinde exponitur. et. s. de transl. inter. et. xxxij. q. ij. antiqua. et in c. quos deus. et causa matrimonialis non debet per arbitros tractari. vt. j. de resti. in int. causa. i s. s. etiam tantum per iudices discretos qui potestatem habeant iudiciandi. vt. j. de consang. et affini. in. c. ex litteris in fine nec etiam dispensatio locum habet vt hic dicitur. s. contra videtur nam circa matrimonium dispensatur. vt. xxx. q. iij. quedam lex. et. c. quidem scripsi. et. q. viij. de gradibus. dicis q in matrimonio circa gradus constitutione canonici dispensatio adhibetur iusta de causa vt simul remaneant in quo casu etiam loquuntur contraria. circa gradus autem lege diuina prohibitos. nam aliter matrimonia legitime contracta separarentur nulla dispensatio ab ecclesia adhibetur et de tali etiam dispensatione hic intelligitur nam vt patet in integra quidam vxores legitimas dimittebant et alias ducebant nam cum tali nulla dispensatio adhi

betur vt sic remaneant cum secundum de gradibus autem diuina lege prohibitis in habes. j. de resti. spol. c. litteras. hodie vero non de facili dispensaret ecclesia circa consanguinitatem cum vsque ad quartum gradum restricta sit copula coniugalis vt. j. de consan. et affin. non debet. ¶ Infideles. vt. xxvj. di. in. c. deinde exponitur. et. xx viij. q. i. per totum. s. tamen apud infideles non est ratum tamen quominus separari valeat altero coniugum ad fidem catholicam veniente in sua infidelitate reliquo remanente. vt. j. de diuor. c. quanto. et in. c. gaudemus. ¶ Equitate seruata. quam iudex semper debet pre oculis habere. vt. ff. de eo quod certo loco q si exprexim. in fine. et ita videtur ex eo quod dicit in quibus ius non inuenitur expressum procedas equitate. et. quod ius semper interpretando est equitati. item ad contra. C. de iud. placuit. sed tamen tu potes illud intelligere de equitate prescripta que debet rigori preferri nam et tunc solum seruanda est cum ius deficit. sicut dictum fuit de l. illa. ff. de aqua plu. arcen. l. in sum ma. in. s. item varijs. in fi. sicut dicitur de consuetudine que seruatur cum lex deficit. vt. j. di. consuetudo. et vbi autem ius non est scriptum tunc enim de simili ad simile est procedendum. ff. de. l. non possunt. et. j. de re iud. in causis. et. j. de statu regul. c. super quodam. in fine. et. c. recolentes. et. s. de iptis. inter cetera. et. s. de transl. inter corl. ¶ Humaniorem. nam semper determinatur esse pronior ad absoluendum q ad condemnandum. vt. ff. de acci. et obli. arrian. et. ff. de penis. in. l. respiciendum. et. j. de pba. ex litteris. et. xxvj. q. vij. tempora penitudinis. item pronior debetur esse ad misericordiam q ad rigorem quare enim melius est prestare causam pro misericordia q pretendere in clementiam. vt. lxxxvj. di. non satis. in fine per mediam causam. et melius est etiam pro veritate pati supplicium q pro adulatione beneficium. vt. xj. q. iij. nemo peritorum. item sententia que misericordiam vetat fugienda est. vt. l di. ponderet. et. xxvj. q. vltima. c. alligant vbi dicitur si dominus est largus cuius dispensator non debet esse tenax. vt. ix. di. sane. et. i. q. vij. exigit ¶ Personas et causas nam in omnibus penis inferendis considerantur ista quatuor principaliter. nam persona patientis est consideranda que sit q etiam aliter pcedi tur cum maioribus et aliter cum minoribus. vt. s. de offi. del. sane. et. c. pastoralis. et. xlv. di. cum beatus. et. xxxiij. q. i. qui contra pacem. et. j. de symo. per tuas. causa etiam est considerenda. vt. j. de voto et voti redempt. c. magne. in fine et. j. de accusa. cum dilectus. et. xxxij. q. vltima. in. c. oradit. et. ff. de furt. verum. et. xv. q. vj. c. i. in fi. et op. ar. vj. di. testamentum. et locus etiam consideratur multiduo ut ar. s. de ipe nonnulli. nam consuetudo loci debet attendi. ut. iiij. di. erit autem et lex. et. xxxj. di. c. ante triennium. et. c. aliter. et. j. de cleri. coniug. olim. et tempus etiam considera tur nam est tempus tacendi et tempus loquendi. vt. xxxvj. di. in. c. eccl. in quo statu sit propus loci ut hic dicit. nam in turbatione regni rigor iuris non potest seruari. item propter nouitatem gentis tempus considerantur vt. xxxv. q. iij. c. quod scripsi. et. j. de pe. et remis. etiam propter nouitatem fidei multa ibidem attenduntur et illud totum tu habes. xxx. di. sciendum. j. de homicid. sicut dignum. i. s. bc. vbi enim ista quatuor considerantur et quedam alia. jo.

Clerici stipend. videtur q a contrario sensu q si etiam stipendia non habeant q tunc possunt aduocare quod verum credo de maioribus causis. nam in criminalibus causis vbi agitur de pena sanguinis interest

non debent. vt. j. ne cleri. vel mo. secularibus negociis. se immisceant. xxiij. q. viij. in c. his a quibus. de hiis autem qui sunt in maioribus ordinibus constituti aliud est dicendum. nam illi etiam non pro secularibus non debent aduocare nam sine titulo si promoti sunt tunc enim episcopus debet eisdem prouidere. vt. j. de preben. non licet. et in c. si episcopus aliquem. et in c. cum secundum. de regul. autem planum est quod non debent aduocare. vt. j. e. in c. prime. nam in negociis secularibus non debent se immiscere. vt. j. ne cleri. vel mo. cum magno. vt. xvj. q. i. alia causa. et in c. monachi. et c. placuit. et de sacerdote tu hes j. e. in c. si. In negociis secularibus primo contrarium est clericis si se peritos forensium disceptacionum ostendere velint. vt. C. de epi. et cleri. in. l. repetita. et C. de testa. consulta. tamen pro miserabilibus personis bene possunt aduocare et etiam postulare. vt. j. e. c. vltimo. Jo.

Ex parte vel ecclesiastic. vt. xvj. q. i. in c. monachi et in c. preseruandum. et j. ne clericj vel monachi. non magno. nam et contrarium est talibus si velint videri periti forensium disceptationum. vt. C. de testa. consulta. et C. de epi. et cleri. in. l. repetita. jo. In parte. vt. xvj. q. i. monachi. non enim sufficit auctoritas et vtilitas monasterij nisi istud fiat de mandato abbatis propter bonum obedientie. vt ar. ff. de re mili. l. iij. § in bello. nec enim auditur eo pretextu quod est coniuncta persona nisi mandatum habeat. leges enim de hoc loquentes intelliguntur de factis priuatorum. vt. ff. de procura. sed et hec persone. et in. l. pompo. in fi. Jndicium nam similis extensio habetur per interpretacionem. vt. xviij. q. i. ydolatria. sicut enim nomen vendicionis ad alias alienationes extenditur. vt. ff. quibus modis pignus vel ypo sol. sicut in § venditionis. et verbum alienacionis ad omnes contractus extenditur per quos etiam dominium non transfertur. vt. j. de re. ec. alie. vel non. c. nulli liceat. sic enim et id quod dicitur de symo. extenditur per quos etiam dominium non ad alios. vt. xvj. q. vij. c. et hoc diximus. in. v. et arbitros ducunt verbum. etc. et sic et enim prohibitio d. l. audiendi de monachis et regul. extenditur ad prel. seculares. vt. j. ne cleri. vel mo. in. c. super specula. et regul. etiam equiparantur monachis nisi tantum quod regul. seruiunt laycis. vt. j. de statu regul. quod dei timorem. jo.

negociis secularibus fieri non presumant nisi propriam causam vel ecclesie sue fuerint prosecuti aut pro miserabilibus forte personis que proprias causas administrare non possunt

Innocencius tercius compostellan. archiepiscopo

Ex parte tua fuit propositum quod quidam canonici regulares non solum in ecclesiasticis verum etiam in forensibus causis presumat aduocacionis officium exercere. Cumque obiciatur eis quod non debent esse forensis vel ecclesiastici negocij susceptores vel executores etiam nisi forte id monasterij exposcat vtilitas abbate nichilominus impetrante ad suam proponunt insolenciam excusandam quod capitulum illud per quod predicta prohiberi videntur de monachis non de canonicis regularibus loquitur manifeste vnde contra. Respondemus quod idem iudicium de canonicis regularibus quod de monachis quantum ad predicta credimus obseruandum licet de monachis in canone specialiter fuit expressum

Gregorius nonus

Cum sacerdotis sit nulli nocere omnibus autem velle prodesse non nisi pro se ipso vel ecclesia sua vel si necessitas iminneat pro personis coniunctis aut miserabilibus sibi est licitum postulare et infra. Clericus autem qui contra ecclesiam a qua beneficium optinet pro extraneis aduocatus vel procurator esse presumit tamquam

Cum sacerdotis nocere ista verba supra sunt regul. quod dei timorem. jo. et illo canone. xiiij. q. v. denique. ad hoc enim tenetur quilibet xpianus. sed magis tenetur sacerdos qui debet velle prodesse omnibus vt ibidem dicitur et hic nam quisque prohibetur alij inferre quod sibi non vult fieri. vt. i. di. in prin. et. § de maiori. et obe. in c. dilecti filij. et est ar. quod nulli consulendum est cum alterius iniuria. vt. xxij. q. ij. primum. et. ff. de commo. mobi. in. l. nam natura. et. xj. q. iij. si non obediat. et. xcix. di. nullus. et non debet alteri per alterum iniqua condicio afferri. vt. ff. de regul. iuris. non debet. Item cauendum est ne pretextu nocentis innocentes puniantur. vt. C. de hiis qui latro. occul. l. ij. et sanius est nocentem impunitum relinqui quam innocentes condempnare. vt. ff. de penis. in. l. absentem. et pena etiam suos tenet actores. vt. j. de hiis que fiunt a maiori par. c. quesiuit. et. C. de penis sancimus. et sic enim patet quod etiam sacerdos non debet aduocare nec se negociis secularibus immiscere nisi propter causam miserabilium personarum. vt. lxxxviij. di. c. i. et in c. episcopus gubernationem. et per totum. Pro se ipso. sic ergo quedam sunt persone que pro se tantum et etiam pro quibusdam certis personis possunt postulare. vt. iij. q. vij. in § sunt autem. ubi enim tu habes que persone possunt postulare et que non. et pro quibus sic etiam facit sacerdos pro se et pro quibusdam alijs personis hic enunciatis postulare potest pro sua ecclesia et etiam pro coniunctis personis sed tamen non indistincte nisi tantum necessitas te instante vt puta quod non sunt ita potentes vel non possunt ita bonum aduocatum habere et sic quodammodo restringitur ad necessitatem quantum ad coniunctas personas. que autem sunt coniuncte persone dicitur. ff. de procura. § et hec persone. et. iij. q. vij. in § sunt autem. in. v. alienam. inter quas personas satis credo intelligendos confratres suos eiusdem ecclesie. et pro coniunctis personis possit etiam litteras impetrare sine mandato. vt. s. de rescri. nonnulli. et agere etiam. vt. ff. de procura. pomp. in fine. dum tamen non appareat contraria voluntas vt ibidem dicit et etiam pro personis miserabilibus de quibus tu habes. lxxxviij. di. per totum. et. lxxxviij. di. c. i. et in c. episcopus gubernationem. et etiam in pluribus alijs capitulis ibidem positis. Postulare. nam postulare est suum desiderium vel amici sui in iure apud eum qui iurisdictioni preest exponere vel etiam alterius desiderio contradicere. vt. iij. q. vij. in § sunt autem. et. ff. de postul. l. i. in § postulare. Contra ecclesiam clericus qui contra suam ecclesiam aduocat vel etiam est ingratus tunc enim tanquam ingratus beneficium ipsius amittere debet. ar. xv. q. i. q. vij. c. i. et. xc. vj. sed impera. iij. q. vij. nullus. sicut vassallus tenetur domino. vt. j. xij. q. v. de formam. que amittit feudum. vt in. l. feudorum quemadmodum amittatur feudum. et etiam milites tempore publici a qua aluntur ab eius necessitate bellorum defendant. vt. C. locati. militis. sed si autem beneficia habet in pluribus ecclesiis nunquam potest vni contra alteram prestare patrocinium non videtur in eo casu neutram iuuet vel etiam offendat. ar. istius. c. et. xxiij. q. v. cumque. sed si autem in vna ecclesia esset prel. et etiam in alia ecclesia simplex beneficium habuisset tunc enim satis videtur quod racione sue prelationis contra alteram stare possit. vt ar. ff. de in ius vocan. l. questum. et. iij. q. vij. l. § item si contra patrem sic etiam et ecclesie libertus si contra ipsam agat vel etiam testificetur tanquam ingratus in seruitutem reuocatur. vt. i. de ser. uis non ord. de famil. ecclesie. et. xij. q. ij. cetaua discussio. sic et donatio ob ingratitudinem reuocatur. vt ar. C. de reuo. dona. in. l. i. et fi. et in auct. de nupc. in § si mater. coll. iiij. i. auct. vt liberi decetero auctio non egre. annul. in § illud coll. vj. et ussum est vt ecclesia mundo non retineat fraudatorem quem suscepit extraneum vt. xij. q. iij. sacerdotes et etiam sua ecclesia mater eius est. vt. ij. q. vj. ad romanam. que ipsum domino per baptismum sociauit. j. de penis. c. ij. si tamen propter ingratitudinem pater filium suum in totum potest exheredare. vt. xij. q. vltima. in c. vltimo. et in auct. vt cum de app. cognos. in § causas. coll. viij. sed si contra aliquem de ecclesia in persona propria in causa que non tangeret ecclesiam postulauerit vel etiam procurator fuerit non punietur. vt. xij. q. ij. quod manumittuntur. sed si ecclesia eidem esset ingrata tunc tenetur contra ipsam aduocare possit nec eidem succederet ab intestato etiam si non haberet propinquos. vt. C. de inoffi. t. liberi. vbi etiam mater excluditur a successione filij ob ingratitudinem commissam erga filium.

Alia posituri. nam constabat eos nullum mandatum habere ad agendum quare non fuerunt admissi. vnde circa procuratorem actoris tu distingue vtrum certum sit procuratorem mandatum habere vel quod reus istud contestatur vel etiam si neget probet ipse

ingratus poteſt maxime ſi clericus ſit eiuſdem eccleſie beneficio huiuſmodi ſpoliari·

Gregorius maximo ſalon. epo. De procuratoribus

Alia quidem et infra. ſcripſiſſe te quibuſdam operimus ꝙ predictos viros tunc ad cauſam non miſeris. et ideo que cum ipſis facta ſunt ſubſiſtere non debere ſed et tho m. ſibi hoc a te dictum perhibuit ex qua re nec preſentium portitoribus iudicantimus eſſe credendum ne de ipſis hoc ſimiliter diceret. quia ergo cautiores ſſ nos eſſe premonuit inſtructam perſonam cum mandato legaliter facto preſbiterorum ſeu dyaconorum teſtiumque ſubſcriptionibus roboratam geſtiſque ex more in dicto tranſmitte vt quicquid cum ea actum fuit iure ſubſiſtat.

Alexander tercius.

Querelam A. clerici acceſpimus et infra. m. q. ſi vobis conſtiterit ꝙ wigorn. epiſcopus prefatum A. in reſtitutione expenſarum pro nulla alia rationabili cauſa condempnauerit niſi pro eo tantum ꝙ termino conſtituto ad eius preſentiam non acceſſit infirmitate detentus cum non poſſit quis cogi niſi voluerit in grauibus cauſis procuratorem conſtituere et ipſe ad probandum infirmitatem ſuam preſbiterum et dyaconum teſtimauerit eum abſolue

procurator per teſtes vel inſtrumenta et ſm hoc procurator non tenet ſatiſdare dominum rem ratam ha. ſicut enim nec debet ſatiſdare procurator preſentis et procurantis ſeu confirmantis vel etiam apud acta procurator factus. vt. C. de ſatiſdando. l. vna. an etiam certum ſit eum non habere mandatum aut dubitat vtrum habeat vel non habeat mandatum ſi aut certum eſt eum nullum mandatum habere repelliẽt vt ſ. et ſiquidem velit ſatiſdare non eſt audiendus. niſi ſit coniuncta perſona que admittitur ſine mandato cum ſatiſdatione cum non appareat de contraria voluntate. vt ff. de procura. in. l. pomponius. in § ſi. et. l. ſed hee perſone. tamen in caſibus admittitur contra domini voluntatem pro liberate. vt. ff. de liber cau. l. i. ij. et. iij. item pro defenſione condempnati. vt. ff. de ap. in. l. non tantum. vbi aut de mandato dubitat dicebat. p. ſemper eſſe in electione rei vtrum velit exigere probationem mandati vel etiam ſatiſdationem. l. diſtinguendo vtrum reus dicat procuratori non habes mandatum et tunc procurator tenetur mandatum probare. an dicat dubito an mandatum habeas et tunc eſt in optione procura. quod facere velit quod dicebat quod in arbitrio procura. e an velit mandatum probare vel etiam cauere de rato. nam cum quis tenetur ad alterum duorum. l. probare vel cauere preſtando quod voluerit liberatur. vt. ff. de iure do. l. plerumque. in § fi. et. C. de cond. indebi. l. ſi quis iſta ſatiſdatio eſt donanda cum dubitat de mandato. vt C. e. l. i. et. ff. vt in poſ. l. i. ſi is a quo. § i. item in actore vniuerſitatis. vt. ff. quod cuiuſ vniuerſita. item con. in § actor. item clerici inter coniunctas perſonas numerantur. vt ar. xij. q. ij. non liceat. item ꝙ licet procurator actoris non caueat de rato quando conſtat de mandato tamen cauere debet de defendendo. vt. C. de ſatiſda. l. vna. nam aliter eidem actio denegatur. vt. ff. e. ti. l. mutis. et in. l. diuus. in § pena. et de omnibus etiam que contra ipſum mouetur eum defendere debet. vt. ff. e. l. omnium. et in duabus. l. ſequentibus. Cautiores. nota ar. ad cautelam futurorum habendam. vt. xxiij di. in nomine et exempla precedentia nos cauere premonent in futurum. vt lxxiij. di. plurimos. in fine. et ar. ff. locati. ſi quid domum. § i. et. i. q. vij. conuenientibus. hic enim preſumitur de preteritis circa futura. ſic. j. de preſump. mandata. et in. c. ſcribam. Mandato nam et mandatum tria debet continere. ſ. nomen eius qui conſtituit procuratorem et etiam cauſam ad quam conſtituitur. item ꝙ ratum habebit quod cum eodem factum fuerit. vt. ff. e. ti. in. l. ſi procuratorem. Sed pone ꝙ de mandato dubitatur. nam ſi ſigillum forte incognitum eſt quod erit de eo. ſſſ. debet fieri fides. et ar. ff. quod cuiuſ vniu. item in § actor. et ff. de admini. tuto. in. l. vulgo. et. ff. de fide inſtru. a iud. et ar. ff. de publi. quicumque § ſi. Legaliter. ſequens litera exponit iſtud verbum legaliter. ex eo enim quod hic dicit et etiam ex eo quod legitur. j. de iud. cauſamque. que etiam colligitur euidenter ꝙ nec etiam prelatus ſine con. c. nec capitulum etiam ſine con. prel. iudicium poteſt exercere nec conueniri quia nec etiam alter eorum ſine reliquo alienare poteſt. vt. xij. q. ij. ſine exceptione nec etiam commutare neque donare vt ibidem dicitur. et. j. de dona. c. paſtoralis. et. j. de hijs que ſi. a prel. ſine con. c. p toti. et eodem modo etiam nec capitulum ſine con. prel. cum omnes vnum corpus intelligantur. vt. j. de hijs que ſi. a prel. ſine con. c. nouit. et preterea dicit lex quod non poteſt alienare non poteſt rem in iudicium deducere. vt. ff. de iur. delibe. l. i. ait pretor. tamen iſta regula fallit in quibus administratore legitimo negociorum queſtione puta tutore vel curatore. ſindico actore procuratore eccleſie re. nam in iſtis perſonis cauſarum exercitium permiſſum eſt alienatio vero minime. nam per iudicium quaſi alienatio fit in iudicio enim contrahitur ſicut in ſtipulatione. vt. ff. de pecul. licet. in § ſſ ſi filius. preterea ſi prelatus ſine con. c. poſſet agere vel conueniri et preiudicaret eccleſie factum prelati fraus poſſet fieri eccleſie et etiam preiudicium nam permitterent ſponte condempnarent prel. ſe conueniri et etiam facerent colluſionem ſſ contra videtur videlicet ꝙ ſolus prel. conuenire ac etiam conueniri poſſit. vt. ff. quod cuiuſ vniuer. l. ſi. vbi enim dicitur ꝙ vtilis actio adminiſtratori ciuitatis debetur. vt. ff. de cond. et demõ. l. municipibus. et. ff. ad municip. in. l. municipes. et. C. de iuri. ci lump. l. ij. in § hoc etiam. in fi. et. xij. q. ij. non liceat. et. j. de rebus ec. non alie. ſi quis preſbiterum. et. ſ. de ſpt. edocti. vbi de hoc. tamen quidam dicunt ꝙ prelatus ſine con. c. poteſt conuenire et conueniri pro iura predicta ego tamen dico contra ꝙ prel. ſine con. c. et capitulum ſine con. prel. neque agere poteſt nec etiam conueniri. tamen illud contra ꝙ ſi prel. vel etiam. c. agat ſine con. alterutrius et vellet cauere de rato debet audiri cum ſit legitimus adminiſtrator et debet negocia eccleſie procurare. vt. ſ. de ſpt. edocti. ſi vero conueniatur non debet audiri ſine con. c. niſi caueat de iudicato cum etiam quilibet alter poſſet ſe offerre defenſioni dum tamen velit cauere de iudicato ſoluendo et in ſuo periculo litem ſuſcipiat. et illa. e ſi quis preſbiterum. et in. c. non liceat. in caſu ſpeciali loquuntur videlicet cum agitur de reuocatione rei alienate indebite et male. nam per hoc conſulitur eccleſie nec etiam poteſt leui quod tamen bene poſſit contingere in alijs plenarie caſibus in quibus non agitur de reuocatione rei male alienate non obſtantibus legibus pro contrarijs aſſignatis. nam intelligi poſſunt videlicet vt competat actio adminiſtratori non tamen quantum ad hoc ut agere valeat niſi caueat de rato. vel etiam niſi habeat mandatum ſpeciale ad hoc. nam in rebus ec. non ſtabimus legibus ſſ canonibus ex quo de iure non poteſt conponere. ſiue etiam tranſigere ſine con. c. vt. ſ. de tranſac. contingit. nam eodem iure non poteſt agere vel etiam reſpondere ſine con. c. ar. ad hoc. ſ. de maiori. et obe. c. vlt.

Querelam expenſarum quas fecit aduerſarius veniendo ad diem illam. Pro nulla alia cauſa rationabili. ſi enim non fuiſſet infirmitate detentus vel etiam alia iuſta cauſa et rationabilis fuiſſet cauſa quare ergo cum pre ſe ſiſſet videlicet contumacia. vnde bene tenuiſſet condempnatio expenſarum. vt. j. de dolo et contumacia. cum dil. et. C. de iud. ſancimus. et. j. de app. reprehenſibilis. Sed nunquid reus ſi non venit in prima citatione condempnari debet in expen. hic videtur ꝙ ſic. nam propter infirmitatem tamen excuſatur et niſi aut hoc conſtiterit non reuocabitur ſententia. et ita poteſt quis condempnari in expen. pro contumacia prima. vt ar. ff. ſi quis in ius vocatus non ierit. l. i. in § i. et etiam actor condempnaretur ſi non veniret. vt. ff. de iud. cum quam temere. et in conſi. lugd. et. j. de dolo et contuma. actor. item actoris et rei equa eſt conditio. vt. ff. de regul. iuris non debet. dicunt quidam ꝙ ſi reus non veniat in prima citatione vel etiam in ſecunda non debet condempnari. nam non dicitur adhuc contumax niſi tunc demum poſt peremptorium. tamen dico ꝙ etiam pro prima et etiam pro ſecunda citatione puniri debet in expen. ſiquidem ad terciam citationem veniat ſi vero non veniat ad citationem peremptoriam tunc aliter punitur nam mittitur actor in poſ. rei pente vel etiam excommunicatur ſiquidem non poteſt miſſio fieri. vt. j. vt lite non conteſ. tue. et ſi reuertatur infra annum reſtituit omnes expen. factas ab eo tempore quo fuit contumax ſi non venit ad aliquam citationem nam et tunc ad omnes expenſas condempnabitur quas fecit aduerſarius veniendo ad primam citationem et ad ſecundam et terciam et ſic punitur prima contumacia et eodem modo dico etiam ꝙ puniri debet pro contumacia licet veniat ad ſecundam debes dicere ꝙ cum nullo modo venit non deberet condempnari niſi in expen. factis poſt terminum peremptorium quod tamen non eſt verum. Infirmitate detentus. nam et iuſta fuit cauſa non veniendi. vnde cauſa probata debet reuocari quicquid factum fuit contra abſentem. vt. ff. de iud. ſi pretor. et. j. de re iud. cum

bertoldus. ⁊ .ff. de re iud. l. queſitū. in §. i. quartana. tamē nō excuſat vt ibidē dicit. ⁊ ar. v. q. iij. c. ſi egrotans. ⁊ xviij. di. placuit. et. xciij. di. iuxta. quidam dicunt q̄ tenetur mittere ꝓcuratorem ex quo venire nō pōt ſi ita fuerit citatus vt veniat vel ꝑſonalem mittat. vt. j. de dolo et ꝯtuma. cū dilectus. ſꝫ iſtud ñ cre do ꝓpter citacōem iud. teneat mittere ꝓcuratorem ſi nō pōt venire et maxime cum in grauibus cauſis cogi quis ad hoc nō poſſit vt dicit h. ⁊ etiā uidetꝫ hoc eidem ñ po tuit auferre. nā beneficium iu ris nemini eſt auferendum ut xviij. di. de hijs et in aut. de nup. in §. hec quidem coll. iiij et ff. de re iud. l. iiij. in §. ſi qs condemnatꝰ. item iudex del. nō poteſt iubere alterutram ptem ꝯ parere corā ſe ꝑſonaliter niſi in delegacione iſtud cōtineatur niſi in certis caſibꝫ quos tu ha bes. j. de iud. iuris eē ambigū um et illa dec. dilcūꝰ non ꝯ dicit nam iſtud facit dominus pp. ex plenitudine poteſtatis et alia racō eſt q̄ ille in dec. cū dilectꝰ non allegauit nec oſtendebat nec etiam ꝓbauit iuſtam excuſacionem vnde ꝟ de buit ire ꝟ etiā ſufficientē mitte re et quia neutrū fecit ideo de ꝯtumacia cōdemnat et iſtud etiam ſcire dēs q̄ qui ad iudi ciū vocat poteſt indiſtincte in cauſis pecuniarijs ꝯſtituere ꝓ curatorē licet in citacōe iſtud non dicatur niſi tantū in duobꝫ caſibꝫ vtputa ſi dominꝰ iuſtior eſt q̄ ꝓcurator et ſi cauſa ſit vehemencior videlicet adminiſtracione vel etiam tutela vt .C. de ꝓcura. l. fi. et ideo non compellitur conſtituere procur. q̄ nec reciperetur ſi veniret vtputa ſi ageretur de ſua adminiſtracōe vel tutela ut. C. de ꝓcura. l. fi. et ideo non conſti tuit ꝓcura. vel etiam ſi eſſet ardua cauſa nec etiā ita cōdicit de illo ad hoc em̄ oſtendendum debet mittere excuſatorem ne ꝯtra eū ꝓcedat que ſentencia non reuocabit niſi demum cauſa ꝓbata cū maiori difficultate ſed tam̄ videt q̄ qs conpellatur ꝯſtituere ꝓcuratorem etiā in infirmitate decentꝰ ut. ff. de diuer. et tēpo. preſ. l. j. ⁊ ff. de mino. pap. et. l. exuli ibi enim ꝯpellitur qs agere indire cte nec etiā currit eidē ꝑſcripcō ſed tantū a iud. nō ꝯpellitur ſed etiā ille qui pōt agere ad hoc ut ñ currat eidē ꝑſcripcio ꝯſtituat ꝓcuratorē ad agendū ut ſi tem ꝯteſtetur ſed reꝰ non ꝯpellitur donāre ꝓcuratorē et ita non ꝯdicit. ille jtem ſignatur et aliud ꝯtra. ſ. de elec. bone. ⁊ j. de app. conſtitutus. vbi dicitur nam ſicut miſit nūcium ita mittere potuit ꝓcuratorem ſꝫ ibidem non ſuberat iuſta cauſa. nam ſemper tenetur quis ire vel mittere niſi ſit iuſte impeditus. ¶ In grauibus cauſis nam tūc debet mittere excuſatorem ad ſuū impedimen tum allegand. vt ꝯtingit hic. ¶ Secum abſolucte. videtur em̄ q̄ nō fuit abſol uendus nam nō appellat a ſentencia iudicantis acquieuiſſe videtur. ⁊ ſenten cia etiam interlocutoria a qua nō appellauit tranſit in rem iudicatam. vt. j. de app. ſignificauerunt. ⁊ j. de app. qd ad ꝯſultacōem. ſibi ergo imputandum videbatur q̄ non appellauit pōt dici q̄ iſte auditus fuit beneficio reſtitucōis nam iuſtam cām habuit abſencie qua etiam ꝓbata abſoluitur nam et ſentē cia reuocatur etiam diffinitiua iuſta cauſa abſencie ꝓbata. vt. j. de re iud. cum bertoldus. ꝑmō videtur q̄ non teneat ſentencia. vt. ff. de re iud. queſitum. etiam interlocutoria licet tranſeat in rem iudicatam a qua nō appellatur q̄ ad tum ad litigantes nō tamen quo ad iudicem quin poſſit eam reuocare cum viderit eam iniuſtam. vt. ff. de re iud. quod iuſſit. ꝑut notatur. j. de app. cum ¶ Ex inſinuacō. inhibitum vnde eo ipſo ſuo ceſſante. ⁊ ideo audit iſte. cibat literas. vt. j. in. c. ꝑxim. qd etiam indiſtincte potuit cum lis nō ſit conteſt. et res integra. vt. ff. e. ti. ante litem. ⁊ ar. ſ. de elec. in cauſis. nam et ꝯ poſitum quandocumq̄ etiam reuocari poteſt. vt. ff. depoſi. l. i. in §. ſi. et etiam ſciente aduerſario hoc fecit de hoc dicetur. j. c. mandato. ⁊ ita ſentencia lata cum falſo ꝓcuratore nulla fuit. vt. j. e. in c. ꝑximo. ¶ Ne cauſe cognicionem ſuſcipiat. i. ne ad ſuſcipiendum iudicium in re ſuis literis vteretur vt in antiqua continetur. ¶ Et ſuperſtit. clerici nota ar. q̄ dicto vnius teſtis eſt creden dum. vt ar. j. de teſti. in omni negocio. ⁊ viij. q. iij. talia. ⁊ xxviij. di. de ſira cuſane. ⁊ op. ar. q̄ vni teſti iuratō creditur. vt. ff. de dote pre. pomp. ⁊ ff. quē admodum. t. aperi. l. i. in §. vltimo. ⁊ ar. ff. de iureiuran. ſi duo. in. i. ſꝫ. ar. cō tra. iiij. q. iij. § item in criminali. in. v. vbi numerus. ⁊ j. de teſti. c. licet. et in. c. veniens. item ar. q̄ dictum iſtius archid. pro vno teſte accipitur. ⁊ ſic erant

ab eādem ſentēciā minime differatis. ¶ Clemens. iij.

Ex inſinuacōe archidyaconi ſag. accepimus q̄ cum inter ipſum et magiſtrum. G. ſup quadam prebenda lexoñ eccle ꝯtrouerſia mota fuiſſꝫ et in fra. licet ab eodem archid. ꝓcuratori ſuo duobꝫ clericis ꝑſentibus expſſe fuiſſꝫ inhibitū ne cauſe ꝯgnicionem ſuſciperet ipſe nichilominꝰ in cauſa ꝓcedēs ſentēciam ꝯtrariam reportauit Ceterū q̄ aſt̄ de ꝑdictis cliꝯ dꝫ obijſſe. in. q. ſi p ipſius archid. et ſupſtitis cliā iuramentum conſtiterit de premiſſis ſentencia contra eum lata nequāq̄ obſtante predicte prebende poſſeſſionem cum fructibus inde perceptis ſi eius reſtitucioni aliud canonicum nō obſiſtat auctoritate noſtra reſtitui faciatis eidem reſtitucione vero facto ſi archidyaconus ipſe ſuā inſtitucionem canonicam probare potuerit ipſam ratam ꝑmanere ap. poſt decernatis. ¶ Innoc. iij. cabuloñ ꝯ cathaloneñ. epiſcopis.

duo teſtes. vt. j. de teſti. c. in omni negō. ſꝫ dictum vnius nō debet eis ꝓdeſſe q̄ nullus teſtis ydoneus in ſua re intelligit. vt. iij. q. iij. i. § jtē in criminali. in. v. nullꝰ in re. pōt dici q̄ hoc erat ꝑſumptio ꝓ archid. et erat etiā reus vnde fauorabilior erat. vt. ff. de regul. iuris. in. l. fa uorabil. ⁊ ideo delatū fuit eid. iuramentū qd poterit fieri. vt. C. de re credi. ⁊ iureiur. i. ſo ne fidei. ⁊ ff. de iure iurā. l. admonēdi. et q̄ etiā ꝓ hoc modicū ꝑiudicabat actori cū eidem actio ſua ſalua ſit. vn̄ in talibꝫ nō re quirit ita plena ꝓba tio. vt ar. j. de re iud. cū bertoldꝰ. ⁊ j. de teſti. i. ne c. ex literis. ⁊ etiā in iquū eſſ vt p talem fraudē puniret vnd̄ merito debuit eid. iu ramentum deferri cū vno teſte. nā ſpecialis circūſtancijs ꝑſonarū et cauſe iudex quādoq̄ ſacramentū defer re pōt. quādoq̄ actori et quādoq̄ reo. vt. j. de iur iuri. c. ſi. ⁊ hic ē ta lis cā ⁊ etiā talis ꝑ ſona. et op. facit ad hoc. ff. de ſtiua. tu. le gitimo. ¶ Sententia cō tra eū lata nō obſtā te cū ſit lata cū falſo ꝓcu. ⁊ ideo nulla vt C. de ꝓcur. l. ij. ⁊ j. e. i c. ꝑx. ⁊ ſ. de ſpō. et ꝑte decani. ¶ Inſtitucōem can. ꝓbare ſi quare ꝯpel lit iſte titulū ꝓbare ſue poſſeſſionis. ꝯ illud. ij. q. iij. §. i. ⁊ C. de peti hered. l. cogi. ⁊ etiā actore nō ꝓbante reus eſt abſolu. vt. vj. q. vlt. i §. actor. ⁊ j. vt ec. bene. c. ve nrm. et. j. de cau. poſ. cum eccla. ⁊ ff. de ꝓbaci. l. ij. ⁊ C. de eden. l. qui accuſare. ⁊ C. de rei vend. l. res alie nas. dicūt quidam q̄ iſte archid. ꝯfidens de iure ſuo ſibi hic onus ꝓ bacōis aſſūpſit ſic. j. de teſti. ſpol. c. licet. et. xxij. q. ij. cauſa ta cauſa et ita nos volenti ꝓbare gerendus eſt. vt. ff. de ꝓba. circa. in §. i. ta men hanc non credo veram ſolutionem. vnde dicas q̄ iſte ideo tene tur ꝓbare canonicam inſtitucōem. nam cum eſſ archid. in illa eccleſi a de iure ꝯmuni illam prebendam cum archidyaconatu non potuit habere niſi probaret ſecum diſpenſatum. ut ar. op. c. di. contra mo rem. ⁊ ar. op. j. de deca. dudum. ⁊ etiam per eum qui poterit diſpen ſare. vt. j. de ſciſma. in. c. fraternitati. ⁊ j. de preben. poſtrema. ⁊ c. cū non ignores. ⁊ j. de conceſſi. prebende. literas. ⁊ c. cum noſtris. item quia in pluribus eccleſijs non poteſt eſſe intitulatus. vt. de elec. dudum. ij. ⁊ lxx. di. ſanctorum. vnde ꝓpter huiuſmodi preſumptionem debet oſtendere ſuam canonicam inſtitutionem. ꝑſumptio enim ꝯ fert onus ꝓbandi in reum quandoq̄. vt. C. de probacio. in. l. ſiue poſ ſidetis. ⁊ j. vt ec. bene. ve noſtrum. ſola enim poſſeſſio non ſufficit in beneficijs eccleſiaſticis niſi autem adſit canonica inſtitucio. vt. j. de in ſtitucio. in. c. ex frequentibꝫ. vnde debet habere literas ſue inſtitucionis. vt. ij. q. i. legum. ſicut etiam ſola poſſeſſio non facit aliquem canonicum ſed iuſta eleccio. vt. ff. de decurio. in. l. herennium. item preſcrip cio non prodeſt hic cum malam fidem habeat ex quo cum non ſit in ſtitutus legitime nam bona fides exigitur. vt. j. de preſ. ſi diligenti. et in. c. qm̄ omne. ſed tamen iſtud nūq̄ prodeſſet aduerſario niſi pri mo ius haberet. vt. ſ. de ſpōs. c. olim. alij dicunt q̄ ex quo eſt in poſ ſeſſione non conpellitur titulum probare ſue poſſeſſionis. C. de peti. hered. cogi. ſed iſta litera cōtradicit tamē poſſet ſuppleri maxime ſm hoc. vel ſic eo enim ipſo q̄ aduerſarius probat contra archidyaco num tunc ſatis intelligitur ꝓbare archidyaconus ſuam canonicam inſtitutionem. vt. C. qui non poſſunt miſi. ſuper ſtatuis. l. xij. tamen litera contradicit tamen quod prius dixi verius credo. ¶ Canonic. vtputa excommunicatio vel etiam pactum de non petendo reſtitucionem poſt ſentenciam factam vel rem iudicatam vel etiam iuram habuit ſentenciam latam cum falſo procuratore. johannes.

In noſtra pñcia tul
leñ. epc eſt cõqueſtus
q cum ad cauſam que int̃
ipſum et decanum tulleñ.
ſuper dilapidacione excom-
municacõe periurio ac qui
buſdam alijs vertebãtur
v. et. t. preſbiteros procu-
ratores inſtituens ipos ad
ſe. ap. duxit deſtinandos cũ
de ipſorum fide poſtmodũ
titubaſſent mãdatũ quod
eis dederat infra modicum
temporis ſpacium reuoca-
uit ſed ipſi licet mandati
reuocatorias lr̃as recepiſ-
ſent nichilominus in ne-
gocio proceſſerunt et pro
procuratoribus ſe gerẽtes
cum aduerſario iudiciũ ſũt
ingreſſi in eiuſdem preiu-
dicium cum eo ad pariſieñ.
arcĥ. et collegas ſuos nr̃as
literas impetrarũt et infra
Cumque predictus eps ad
probandum q falſi procu-
ratores fuerant ab ipſis iu
dicibus inducias poſtulaſ
ſet ipſi excepcionem oppo
ſitam inutilem et ſuperua
cuam reputantes ad proba
cionem ipſius dilacionem
concedere noluerunt prop
ter q ad ap. beneficium cõ
uolauit. Sed ibidem nich-
ilominus lite non conteſt. et
iuris ordine pretermiſſo
teſtes contra eum recipere
preſumpſerunt ipſũ a tul
leñ. eccleſia per ſentenciam
remouendo. Nos vero licz
nil fidẽ adhibere potuimus
q dicti iudices utpote iuris
literati prouidi et honeſti
taliter proceſſiſſent maxie
cum in ſua relatione quaz ad
noſtram preſenciam tranſ
mittere de hmõi excepcõe
nullam fecerint mencionez
quia tamen epc per viros
religioſos prouidos et ho
neſtos de quibus non eſt
veriſimile q ſue ſalutis ob
liti ac iuramenti religione
cõtempta falſum teſtimo-
nium tulerint nobis fecit
ſuper hijs que ſũt propoſita
plenam fidem attendentes
q falſi procuratoris excepcõ nõ
ſolum ante ſentenciam ve
rum eciam poſtea poteſt o-
bici utpote qua probata iu
dicium nullum et nullius
momenti controuerſie re-
putantur proceſſum ſup-
dictorum iudicum ſenten
cialiter duximus irritand.

¶ Idem bitteñ. epo.

In noſtra vertebantur. ſ. per inquiſicionem quam iſte decanus proſequebatur vel eciam per denunciacionẽ eiuſdem decani vel eciam excepcionem nam alias procurator non poſſz interuenire in crimine ut. v. q. iij. in criminali et. j. de accuſ. veniens. ¶ Procuratores inſtituens in ſimil et tunc melior eſt condicio poſſidentis ſiue occupantis ut. j. e. non iniuſte ubi de hoc. ¶ Titubaſſent. nam titubare dicit ſe qui ſuſpicionem habet ſuper eo ſuper quo contendi tur ar. C. de acquiren. poſ. nemo in fi. et. C. de cond. indebi. in. l. ei. et poteſt eciaz ſuſpectus remoueri ante litem conteſtatam ſi ue ſit ſuſpectus ſiue non ut ar. ſ. e. in. c. pn. et. ff. e. ti. ante ſi tem con. de h dixi. ſ. de ſpt. ex parte decani niſi ſit procurator conſtitutus in rem ſuaz et niſi eciam velit dare aliqua remocione et iſtud eſt verum poſt li. con. nam de facili nõ transfertur ab eo de mcauſa ut. ff. e. t. que omnia in fine ſ. plane. ¶ Reuocauit. et ideo non valuit qd cum eodem factum fuit ar. ſ. C. de ſatiſd. l. unica et ff. e. ſi procuratorem ubi dicitur q licet reuocetur procurator iudicium tamen qd cum eodem factum eſt ratum debet eſſe. Sed ille. l. intelligũtur cum vetitus ẽ procurator agere ignorante eciam aduerſario vel iudice in q caſu nichilominus valet qd idem quaſi procurator eciã poſtea fecit ut. ſ. e. mãdato ubi de h et. ſ. d ſpt. e. ex parte decani. Si autem ſciente aduerſario reuocatum eſt mandatum non valet iudicium poſt reuocacionem in q caſu intelligo q hic dicit et. ſ. e. c. pñ. ¶ Procuratores. ſic. j. de ſen. ex. in. c. ex litteris et. ſ. de offi. del. cum olim. ¶ Superuacuam et eciam inutil. cum in litteris commiſſionis contineatur eos fuiſſe procuratores patet q eorum procuracio fuit preſentata domino pape et q eciam reuocacio nõ peruenit ad eundem aduerſarium que eciaz ad ipſum vel eciam ad aduerſarium debet peruenire ut. j. e. mãdato potius q litteris de rato que ſemper iudici vel eciam aduerſario debet exhiberi ut. ff. rem ratam ha. l. ne ſatiſdõ. ut. ff. e. ſi procuratorem quare videbatur iudicibus q eciam calumnioſe opponerẽt iſtã excepcionem tamen iſtam racionem repellit nam probare volebat q eſſent procuratores falſi nam potuit eſſe q reuocacio peruenit ad aduerſarium et iſtud poterat bene probare qd ſufficit ut. j. e. mãdato vnde eius appellatio tenuit ſed videret q iſte lite debẽt valere ſaltem quo ad hoc ut procederent ſecundum veritatem negocij nam h fuit tal' falũ qd tamen ſi fuiſſz expreſſum nichilominus obtinuiſſz decanus litteras ut. ſ. de ſpt. ſuper litteris ſed tamen iſti falſi procu

ratores mandato reuocato idem iudicium ſunt ingreſſi cum aduerſario et h conſecuti ſunt litteras cum aduerſario impetrarunt et ideo nichil valuit qd fecerũt nam ſi non valuit ingreſſus iudicij nec eciam commiſſio ſup futuro proceſſu et quia iſtud in fraudem fecerunt et unius alterius odio non debuit pregrauari ut. C. de inoffi. teſ. ſi quis in ſuo ſic. j. de ſymo. nob et dignus eſt iniuria qui alieno vicio laborat ut. C. de naturaliſ. lib. in. l. anaſtaſiane ſic xvi. q. i. in. c. frater noſter. ¶ Viri fidem. ſic. ſ. de renuncia. in. c. ſuper hoc et. c. in preſencia ar. j. de preb. in. c. niſi eſſent. ¶ Fecerint mencionem nam iſtud faciebat preſumpcionez p̃ eis cum tamen nichil dixerint ſed iſtam preſumpcionez elidit probacio in contrarium et ẽ iſtud multum notabil' quia iudices in ſua relacõe debent mencionem facere de excepcionibus propoſitis et omnibus a lijs que racionabiliter proponũt ut. ar. j. de re iud. cum inter monaſterium. ¶ Per viros religioſos primo eciam per ſeipſum et unum teſtem poſſz iſtud probare ut. ſ. e. in. c. pñ. et. j. d iureiuran. in. c. vlt. in fi. et. C. de rebus cre. l. in bone fidei. ¶ Salutis obliti nam de nemine preſumendũ eſt q ſit immemor ſue ſalutis ut. i. q. vij. c. ſanccimus nam quilibet preſumitur bonus niſi probetur malus ut. ſ. de ſcrutinio. c. vno et. j. de preſumpc. dudũ. ¶ Falſi procuratoris nam quando dicitur falſus procurator dixi. ſ. de ſpt. ex parte decani et eciaz illa eſt excepcio falſi procuratoris et alia eſt excepcio procuratoria videlicet cum quis non põt eſſe procurator veluti miles et non poteſt eciam expom poſt litem conteſ. cum ſit dil. ut. ff. e. filius in. ſ. veteram et. C. e. ti. ita demum et hanc eciam poteſt omittere fideiuſſor ut. ff. manda. ſi fideiuſſor in. ſ. quedam. Item eſt eciam alia excepcio procuratoria non habere mandatum de qua hic dicitur naz plus eſt mandatum fuiſſe reuocatum quã nullum mãdatum habuiſſe ut. ſ. de ſpt. ex parte decani in fi. et iſtã eciaz poſt li. conteſ. põt opponi et iſtaz excepcionem non debet omittere fideiuſſor ut. ff. manda. inter cauſas in. ſ. mandato et talis excepcio poteſt opponi eciam poſt ſentenciam ut hic et. C. e. licet. ¶ Iudicium nullum ex eo tamen iudicio qd nullum eſt ſolutum non repetitur ut. ff. de iudi. de qua re in. ſ. ij. ¶ Nullius momenti nõ enim eſt iſtud ſpecial' in iſto caſu ſed idem eſt in omni excepcione per quam probatur totum nichil eſſe actum ut puta ſi a non ſuo iudice ut. xi. q. i. c. i. et penl'. et. C. ſi a non compe. iud. l. fi. ſic. j. de re iud. in. c. ad probandum et. j. de excep. in. c. excepcionum et ſi qd donetur ab eo qui non poteſt de iure donare ut. j. de iure pat. qd aũt et eciam ſi donetur eidem qui non eſt capax ut. j. de ele. ex. in. poſtulaſti et. ſ. de etate et quali. bone ſic. C. de inoffi. teſ. fratres. ¶ Irritand. i. irritum nunciand' irritat enim dominus papa hic factum iudicis altera parte abſente ut videtur nam non apparet utrum altera pars preſens fuerit et q eciam lite non con. et iſtud poteſt facere iudex ap. ut. j. de ap. in. c. ſepe ſed in locum peremptorium terminus eſt ſtatutus ad proſequendam ap. ut. C. de tempo. ap. in. l. fi. in. ſ. illud ſed illud eciam obtinet cum iam eſt lata ſentencia diffinitiua ut. ij. q. vi. ei qui appell. et op. ar. ſ. de renuncia. veniens ſic eciam et ubi agitur de ſuſcepcione. j. de re iud. cum olim ſed credo q altera pars fuerit preſens nam nunquam

proceditur contra absentem nisi citet tacite vel etiam expresse et perhibitur etiam ex hoc quod iudices negotium remiserunt ad papam et sic altera pars fuit presens in omnibus hijs que acta sunt coram papa vel contumaciter absens que forte procuravit relacionem fieri domino pape et quod autem dixit duximus irritandum .i. irritum esse ostendentes ut .j. ut lite non contest. accedens et istud etiam probat ista lra qua pro

T[ue ad] [bata xc jo.]

Penam legittimam nam secundum legem veterem puniebatur mulier conuicta de adulterio ad penam sanguinis ut .C. de adult. castigati et etiam secundum legem mosaicam lapidabatur ut .xxxiij. q. v. hoc ymago tamen hodie in monasterium detruditur ut .C. de adult. in aut. sed hodie et .j. de conuersi. coniug. gaudemus et potest vir uxorem conuictam de adulterio condemnatam retinere si vult et uxor virum ut dicitur in dicto autentico. ¶ Ad penam talionis olim intra .lx. dies utiles a tempore diuorcij uir poterat uxorem suam accusare iure mariti sine metu calumnie ut .C. de adult. quamvis adulterij et .l. iure mariti et .ff. de adul. cum in § si et l. mariti in § preterea hodie vero constante matrimonio eam potest accusare et tenetur eam inscribere ad penam talionis se obligando ut in aut. ut liceat matri et auie in § causas et in § quia vero plurimas in coll. viij. et hic. ¶ Et si forsan hic notat dubitacionem sed tamen tam est expressum veritatis sic .xxxiij. q. ij. admonere atque ea medium et de pe. di. i. c. quam obrem et .ff. de rei vend. item si in § i. ¶ Nomen adulterij. ¶ Locum in quo fuit commissum adulterium. ¶ Tempus .s. annum et mensem commissi criminis et cetera omnia que comprehenduntur in .l. ciuili quam tu habes ij. q. viij. in c. libellorum et .ff. de accus. l. ij. que continentur debeant in libello accusacionis notatur in istis versibus. Consule mense die coram pretore professus te referente. Reum crimen loca pone sodalem et licet hora dies non mensis preteceatur. ¶ Consequatur effectum quod est si separentur tamen potest teneri ad aliam penam videlicet ut perpetuo adhereat eidem quam carcere voluit ut .xxxiij. q. iiij. hoc ymago vel etiam ad aliam penam extraordinariam se obligabit ut .j. de accusa. in c. super hijs. item tu habes hic quod si quid una via prohibetur non debet altera via admitti ut .C. ne ma. ita ue. l. si. et .ff. de tu. et cura. l. sane et .ff. de condi. insti. que sub condicione in § si quis et .ff. de bonis lib. in .l. querit ar. contra iij. q. iij. in § seruus neque. ¶ Quasi mixta sicut consueuit dici de querela testamenti inofficiosi que est mixta inter ciuilem et criminalem ciuilis est nam qui eam proponit peticionem hereditatis proponit ut .ff. de inoffi. t. qui de inofficioso et in eodem etiam ad criminalem accedit nam si non venit die statuto non audietur postea ut .ff. de inoffi. t. papinianus § i. et ar. C. qui accusa. non pos. l. si eam. j. de ac

C[um] pro causa de mandato primo et si non interuenisset [causa. licet jo.] mandatarium possit tamen easdem petere que vtiliter in negocijs ecclesie expendidit ut .xij. q. iij. quicumque et .ff. de neg. ges. pomp. et .j. de fideius. quod quidam et .j. de depo. c. i. ¶ Et propter hoc ad sedem ap. sic .6. de elec. ut preterire nam et si aliter fuisset iturus ad curiam tunc non possit petere expen. factas nisi quatenus etiam plus expendisset ob longiorem moram ut .ff. de famil. hi. ex pte in pri

T[ue fraternitati et infra] Co.

D[e fraternitatis] t. R. quod si uir accusset uxorem de crimine adulterij coram iudice seculari ad penam legittimam infligendam quia tunc inscripcionis vinculum debet habere siue accipe se quod ad penam talionis astringere non per procuratorem sed per seipsum presentem omnino presencialiter accusare. Si vero uir accusare velit uxorem de adulterio coram ecclesiastico iudice vt ab eius cohabitacione discedat quod tunc et si forsan oporteat ipsum inscribere designet inscriptis nomen locum tempus et omnia que comprehendunt in lege ciuili ad talionem tamen non debet se aliquatenus obligare ne forte cum in probacione defecerit intencionis sue consequatur effectum sustineri potest si necessitas id postulauerit ut per procuratorem accuset quoniam huiusmodi accusacio et si non criminalis fiat non tamen est criminalis hoc quasi mixta inter ciuilem et criminalem quam quam in presencia principa

[l]ium personarum securius

Q[uum] [procedat] ¶ Item

Q[uum] pro causa que inter G. et F. garilonemium ecclesie archidia. vertebatur et infra diligenter. M. q. expensas archidiacono restitui faciatis si legittime fuerit probatum se de mandato capituli suscepisse predicta negocia promouenda et propter hoc ad sedem ap. accessisse. ¶ Item sco.

Q[uia] [laribus] [pisien.]

Q[uia] in causis que contra vos et pro vobis mouentur vestra vniuersalitas ad agendum et respondendum commode interesse non potest postulatis anobis vt procuratorem instituere super hoc de nostra vobis permissione liceret licet illud de iure communi hoc facere valeatis instituendi tamen procuratorem super hijs auctoritate presencium vobis concedimus facultatem. ¶ Honor.

H[onor.] iij. egitanen. epo

A[uditis] et intellectis que super delegatorum nostrorum processibus siue proposita processus eos et quecumque secuta sunt ex eis vel ob eos nos nouis irrita iudicasse

et .ff. de neg. g. l. si commune distinguitur tamen nam hec cum mandato siue tunc succubuit siue non potest tamen petere expen. ut .C. mand. l. etiam si autem egit sine mandato et succubuit non petet expen. ut .ff. iud. solu. l. iam tamen § in hac iste autem expense non excedunt modum probabilem ut .ff. de damp. infec. l. inter quos in § hi. et l. si in prin. sic .j. de eo qui mit. in pos. cau. rei sua. c. cum venissent in fi. et .j. de sequestra. c. i in fine jo.

Q[uia] uniuersi[tas]. Quum nota quod vniuersitas potest constituere procuratorem non obstante quod dicitur procuratorem qui de mandato domini negocia aliena administrat ut .ff. e. l. i sed vniuersitas loco domini habetur secundum leges procurator tantum constituitur a non domino ut .ff. e. l. i. tamen secundum canones non est dicta magis inuenitur dum tamen constet quod potestatem habeat agendi vel etiam defendendi ut .j. e. proto et etiam quod hic administrator dicitur procurator ut .i. q. ij. salutator sed illa fuit dubitacio nam scolares non videntur constituere vniuersitatem cum vniuersum sit non sit a principe constitutum ut .ff. quod cuiuscumque vniuersit. l. i. Item quod si vniuersitatis esset tunc syndicum vel actorem deberet constituere auct. epi ut C. de epi. et cle. l. omnes in § mediolanensis. Sed tamen dominus papa hic quod de iure communi illud licet et est illud verum quod etiam vniuersitas constituit procuratorem et per ipsum iurat ut .j. de iur. calum. cum causam sed procurator a vero domino constitutus non iurat de calum. sed dominus ut .C. de iura. calum. l. ij. in § sin autem et scol. possunt habere rectores siue consules suos ut .C. iuris. om. iud. l. fi. ¶ Concedimus.

A[uditis] [i. confessum esse ostendimus] quam iure omnium jo.

Causa vertebatur cum inter epm egitan. et epm colubri. super quibusdam decimis causa fuit commissa quibusdam iudicibus demum illi iud. subdelegauerunt causam quibusdam alijs qui tamen non seruauerunt formam sibi datam processus istorum iudicum fuerunt cassati ad dominum papam ad peticionem colubri. epi eos papa cassauit et quicquid etiam secutum est ex hijs sed postea quum archidiaconus papa cassauit processum nonne enim epus colubri. reuocauit procuratores vnde papa hic quod non obstat illa reuocacio quia iam erat in causa conclusum vnde nichil possit obicere ipsimet si pleniter nam per pena iste colubricen. epus negotium procurauit ad papam transferri ergo non sine contemptu domini pape et damno alterius istud fecit condemnat eum papa ad expen. facta s et faciendas donec ipse

etiam papa legitime comparebit. ¶ Processibus. qualiter autem processerunt non habemus hic sed tamen poni potest diversitas processuum per illam decre. s. de rescr. cum dilecta et s. de offi. dele. venerabili. ¶ Ex eis. vel etiam ob eas ut. C. de. l. non dubium et ita cessante principali cessat etiam accessorium ut. j. de fide instru. c. mercandis. et s. de elec. qualiter et. xvi. q. vij. c. et hoc scripsimus et. j. de sepultu. c. i. ¶ Ad illum. s. procuratorem vel etiam ad adversarium vel ad iudicem ut. j. e. mandato et sic enim revocatio ista pervenit ad iudicem et cum iam esset super processibus conclusum tunc enim non obstante tali revocatione potuit etiam sententia per hoc sententia ferri cum etiam procurator nihil poterit postea facere unde talis revocatio non impedivit sententiam ferri super hiis in quibus est in causa conclusum et ita quodammodo sententia fertur contra absentem sed tamen pro presente reputatur nam si presens esset tamen nihil obiicere posset et si quidem tempestive revocatio facta fuisset et etiam ostensa non fuisset nec iudici nec etiam adversario nihilominus valuisset quicquid fecisset usque ad ostensionem revocationis ut. j. e. mandato et C. de satisd. l. univer. et. ff. e. si procuratorem in fine sic etiam tenet quod sit audiendus donec intelligat suam iurisdictionem revocatam ut. j. de ap. si duobus et est ar. quod quandiu servus pro libero habetur eius sententia valet ut. iij. q. vij. i. sacerdotum et ar. ix. q. i. ordinationes et. ff. de offi. preto. in. l. si forte et. ff. mandati in. l. si mandassem ar. ff. si certum pe. eius qui in provinc. si autem revocatio tempestive adversario ostensa fuisset vel etiam iudici tunc enim quicquid fieret postea non valet et sic possunt intelligi. s. e. ex insinuatione et. e. in nostra ut ibidem dicitur. ¶ Non sine nostro contemptu sic. s. de postul. bone et. s. de offi. le. c. licet et. j. de ap. in. c. cum inmassi et. C. de rel. l. i. nam sic illuderetur superiori ut. ff. de suc. ed. edic. l. i. in § decretal. ¶ Pervenerunt. nam tunc quasi contumax fuit et etiam ex tunc incepit expectare sic. j. de sequestra. c. i. et. j. de dol. et contuma. cum dilecti in fine et istud in casu pro illius qui negotium ad curiam procuravit destinari sic etiam. j. de ap. in eo lac et in. c. reprehensibile. ¶ Facies et sic sententia condemnationis profertur antequam constet de futuris expen. unde signatur contra. ff. de usuf. l. i. in § i. ubi dicitur quod tractus temporis futuri non spectat ad iudicem. Solutio. istud enim iam constabat quod facturus erat expen. sed videtur quod sententia quantum ad futuras expensas non quia non continet in se certam quantitatem et etiam incerta sententia nulla est ut. C. de sen. que sine certa quan. profe. hec sententia tamen illud locum habet cum certa quantitas petitur iure actionis vel etiam speciei nam si ibidem sententia est incerta non

non obstantibus litteris quas de revocatione mandati procuratori suo colubrien. episcopus destinavit cum antequam ad illum littere huiusmodi pervenirent fuisset super eisdem processibus hinc inde conclusum. ¶ Ceterum memoratum colubrien. episcopum qui procuraverat totum negocium ad examen se. ap. advocari et postmodum mandatum factum procuratori non sine nostro contemptu et tuo dispendio revocavit condemnandum tibi duximus in expensis quas fecisti a tempore quo ad procuratorem ipsius revocatorie littere pervenerunt et facies etiam usque quo idem episcopus per se vel per procuratorem idoneum se nostro conspectui presentabit in principali negocio legitime processurus. ¶ Item G.

Petitio et R. can. mutinen. vestra nobis exhibita continebat quod cum mutin. episcopus in lumbardiam profecturus vos vicarios suos et procuratores constituerit generales vobis volentibus agere contra detentores bonorum episcopi mutin. illud quod illud agentibus respondere frequenter opponitur quod facere non potestis pro eo quod in instrumento vicarie sive procurationis huiusmodi non exprimitur quod episcopus ipse constituerit vos syndicos vel actores et infra. Nos igitur ex tenore ipsius instrumenti liquido cognoscentes quod intentio fuit ipsius episcopi dare vobis agendi vel respondendi pro ipso episcopo liberam potestatem exceptionem huiusmodi penitus improbamus. ¶ Greg. ix. no. ui. ubaldo

Accedens ad ap. se. et infra. Accedens ad ap. se. et infra M. q. B. nobilem mulierem que sub tua potestate tenetur plene restituas libertati facies ipsam mulierem ad claustrum de massa lucane dioc. secure perduci ut existens ibi libera procuratorem libere ordinare valeat qui suam coram nobis iustitiam prosequatur

paris actionem rei iud. sed tamen iste expense petuntur iudicis officio pro interesse ob contumaciam alterius partis et ideo bene condemnari potuit etiam ad expensas et factas et faciendas quas postea declarabit in suo iuramento et sic etiam ista condemnatio expensarum nulla taxatione premissa quod est contra. iij. q. iij. § quod fieri et. j. e. constitutus. et. j. quod me. cau. c. si. sed tamen illa taxatio poterit postea fieri quando iurabitur super expensis ut dicit § quod fieri. ¶ Petitio ge. quod fieri. j. o. Procuratores. licet fuissent generales procuratores non tamen poterant transigere ut. ff. e. mandato nec etiam possunt alienare nisi tantum fructus aut alia que de facili possunt corrumpi ut. ff. e. procurator totorum. Sed nunquid alter istorum posset agere vel etiam administrare sine reliquo et videtur quod sic nam in tutoribus et actoribus idem servatur ut videlicet alter eorum sine altero non possit administrare ut. ff. de negg. cum alicui et. ff. de administra. tu. l. decurio. in § i. et in. l. lucius § ij. et. ff. mand. l. creditor in § duobus credo tamen quod si in solidum sunt constituti unus eorum potest agere sine altero et etiam alia facere per que negocia occupaverit alias enim non potest unus eorum agere sine altero sed in tutoribus aliud sit benigne receptum ut dicunt ille. l. decreto. et. l. lucius. l. illa creditor in § duobus intelligit in eo casu cum utrique in solidum mandatum ut de hoc notatur. j. e. in § pe. in novella sic ergo. ¶ Syndicos vel actores secundum canones non videbatur ista dubitatio nam canon omnes in nomine procur. intelligit administratores ut. i. q. iij. salvator est enim nomen generale ut. s. e. quia in causis ubi universitas de iure communi constituit procuratorem. ¶ Intentio. sic enim patet quod quando verba generalia sive dubia proponuntur in huiusmodi instrumentis procurationis recurrendum est ad intentionem constituentis sic etiam et in privilegiis ut. j. de deci. ex multiplici et. s. de offi. ord. licet et in spe. ut. j. de arbi. exposita et. j. de restitu. spol. audita et. s. de offi. dele. in. c. super eo et etiam in beneficiis conferend. ut. j. de preb. c. super inordinata et in. c. ultimo et illa etiam est causa nam verba debent intentioni deservire non autem intentio verbis ut. j. de. v. sig. in hiis per verba enim exprimitur intentio ut. xxij. q. v. humane aures et. xxxviij. di. c. sedulo et. i. q. i. c. marchio. et. j. de. v. sig. intelligentia et in. c. preterea et de. c. di. iij. retulerunt et facit ad hoc. ff. de iud. si quis intentionem ambigua. ar. contra. ff. de pac. in. l. veteribus et. ff. de contrahen. empt. in. l. labeo et in. l. cum in. l. sed tamen omnia illa locum habent in contractibus in quibus venditor debet omnia aperte exprimere nam alias fit interpretatio contra eum et ita manifestum est quod non est considerandu forma verborum in huiusmodi constitutionibus. Sed quid est eis commissum et in quo officio quia istud nomen procuratoris est nomen generale ad qualibet administrationem et per sequentia que ponuntur in constitutione restringitur ad id etiam de quo agitur ut hic unde si dicerem ego do tibi potestatem agendi et defendendi in causa vel in causis quam vel quas habeo cum tali nam sufficiens est tale mandatum non obstante subtilitate legali que in hoc casu solummodo videtur imponere legem verbis et non rebus cum etiam ut potius contrarium faciendum. ¶ Accedens libera qui enim agit libertatem ut. C. comu. de l. l. ij. in fine debet habere ut libere confiteatur et quod in iudicio possit esse nam confessio per metum seu timorem extorta non preiudicat ut. xxi. q. ij. c. lotharius

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Tu ergo ſuper ſponſalibus que inter natam tuã et filium eiuſdem nobilis contracta proponuntur procuratorẽ ydoneũ ad preſẽciam noſtrã mittas qui ad agendum et reſpondendũ plenam habeat poteſtatẽ.

Item archiepiſcopo cant.

Dil. fil. mgr I. rector eccleſie ď anna tranſmiſſa nobis petitione monſtrauit q[uod] cum R. preſbitẽ contra ipſum cauſa ſtudij bonon. commorantẽm ſuper eadẽ eccleſia ad iudices noſtras litteras impetraſſet earum auc. a iudicib[us] ipſis eodem rectore citato procurator ipſius general[is] ad omnia eius tractanda negocia pro eo q[uod] competẽtem terminum infra quem rectorem ipſum conſuleret vtrum contendere deberet vel cedere queſtioni ſibi cõcedere denegabãt pro eodẽ noſtram audienciã appel-

et. ſpō. q. vi. c. i. et. xxxij. q. iiij. inter cetera in fine et precipue in matrimonio libertas omni modo eſt reſtituenda et ſocius etiam prudendus in quo nulla poſſit eſſe formido ut. xxxiij. q. ij. ſiue de coniugij et plena ſecuritate debet gaudere cuius animus eſt indagandus ne p[er] timore dicat ſibi placere q[uo]d aliter odit ut. j. de ſpon. c. cum locum nam q[uo]d quis non diligit facile contemnit ut. xx. q. iij. c. preſens clericus Item coactiones difficiles conſueuerunt exitus difficiles multociens et frequenter habere ut. j. de ſpon. requiſiuit. Sed qualiter agit hic p[ro] filio cum mater non habeat filium in poteſtate ut. j. de conuerſi. infid. c. ſi. hic autem agebatur de facto illius mulieris que contraxit cum illo nobili ſpon. nomine filij ſui citatus p[ro]miſſis inde ſi contraret per alterum eorum quominus matrimonium perficeretur q[uod] licet ut. C. de ſpon. l. ſi. tamen pena non poteſt apponi et ſi apponatur non poteſt peti ut in predicta. l. in fine et. j. de ſpon. gemma. ff. de. v. ob. ticia. l. ſi. Ad agendum et reſpondendum ſic ergo debet conſtitui procurator ad agendum datus ut poſſit etiam defendere et reſpondere aduerſario ſiue eum reconueniat nam aliter ſi non defendat denegabitur eidem actio ut. ff. e. mutua in. §. pena et etiam in expen. alteri parti tamquam contumax condemnabitur ut. j. e. conſtitutus in qua conſtitucione debet ſatiſdacionem exprimere per quam ipſe fideiuſſor ſui procuratoris exiſtat iudicatum ſolui ſub ypoteca rerum ſuarum ut inſti. de ſatiſd. §. ſi vero. Item q[uod] tempore ſentencie erit in iudicio aliter omnia dabit que in condemnacionem veniunt ut ibidem dicitur et ita plenam habet poteſtatem et eſt etiam notabile nam procurator non poſſet quandoque cauere iudicatum ſolui nam forſitan non habet ibidem amicos qui velint pro eodem fideiubere et ita contumax reputaretur ex quo ſic citatus eſt ut hic patet. Sed ſi autem iſtud fiat tunc ſufficiens eſt procurator et iſtud etiam locum habet in procuratore rei qui debet cauere ſemper iudicatum ſolui q[uo]d eſt tantum dicere ſoluere id in quo condemnatur Item q[uod] defendat reum et q[uod] dolum non omittat ut. ff. iud. ſolui. l. iudicatum et etiam in procuratore actoris idem eſt ſeruandum ſi reconuenatur. Sed numquid poſſunt iſti parentes litigare de matrimonio filiorum ut fieret ei preiudicium contra quem ſentenciaret pro matrimonio dico q[uod] ſic dum tamen filij conſenciant ad h[oc] et etiam ratum habeant facta parentum nam tunc etiam perinde habetur ac ſi ipſi iſtud fecerent nam per alios et precipue per parentes contrahitur matrimonium nam quandoque matrimonium contrahitur per intermediam perſonam ut. xxxij. q. ij. honorantur et. j. de conu. ex parte ſi vero non conſentirent filij factis parentum tunc non noceret ſentencia contra aliquẽ lata ibi enim non poteſt pater vel mater litigare filio inuito cum ibi ſolus conſenſus illorum de quorum coniunctione agitur ſit neceſſarius ut. xxvij. q. ij. ſufficiat nam et inuitis parentibus contrahere poſſunt nam quantum ad h[oc] non dicuntur eſſe in poteſtate ſuorum parentum Io. Dilectus filius eo videlicet citato ad ſuam eccleſiam per ſuum procura. ibi enim citari debet ut. j. de dol. et contuma. c. vltimo et in. c. cauſamque nam fuit ipſe bon. ut. j. de eo qui mit. in poſ. c. vlt. General[is] poteſt ergo quis conſtituere generalem procuratorem ad omnia vi delicet tam ad iudicia q[uam] etiam ad negocia ut hic dicit et. ſ. e. peticio tamẽ talis procurator non poteſt tranſigere nec etiam alienare de hoc autem dixi ſ. e. peticio primo quilibet tenetur dimittere procuratorem nam ſi non dimitteret contra eum procederetur abſentem ſi non defenderetur ut. ff. ex quib[us] cau. ma. Item ait et in. l. ſe. de h[oc] dixi. ſ. de offi. del. conſultacionibus. Vel cedere ad

lauit quocirca M. q. ſi ita eſt reuocato in irritum etc.

Idem epiſcopo lexouien.

Conſtitutus in preſencia noſtra H. priore ſagien. et T. layco dilectũ filium O. noſtrum ſubdiaconũ ſuper cauſa que inter ipſos ſuper quadam ſumma pecunie vertitur cõceſſimus auditorem et infra quia prior ſuper ipſa pecunia memoratus dictus T. eum ſibi ſue vxoris nomine teneri dicebat recepto libello illicenciatus receſſit quendam procuratorẽ dimittens ſolummõ ad agendum quẽ cum auditor ipſe per mandatum procuratorium ſibi datum ad defendendum priorem ſufficientem non viderit cũ ex h[oc] reputans contumacẽ ipſum prefatũ T. in vnã marcam ſterlingorum cõdemnauit taxatione prehibita in expenſis et infra Nos autẽ finem litibus imponere

hoc enim dantur induciae deliberatorie ut infra illas deliberet utrum cedat vel contendat ut. iij. q. iij. offeratur ſed iſte procurator non poterat per ſe deliberare utrum cederet vel etiam contenderet ſuper alterius facto unde conſulere debebat dominum principalem. ergo induciae tales debebant eſſe q[uod] poſſet eum requirere unde cum h[oc] facere denegarent iuſta fuit appellatio terminus enim conſtituendus eſt ſecundum locorum diſtanciam et tam perſonarum q[uam] negocij qualitatem ut. j. de ap. cum ſit romana et. ff. de iud. numquam et etiam ex h[oc] patet q[uod] huiuſmodi induciae deliberatorie ſunt arbitrarie nam debẽt moderari ſecundum locorum diſtanciam et qualitatem negocij et etiam perſonarum et licet dicatur. xx. dictum gaudeat induciis primo plus vel minus ſecundum q[uod] iudici expedire ut. j. ut lite non conteſ. quoniam frequenter in. §. ſi vero alie octo induciae utputa que dantur ad appellandum non ſunt arbitrarie nam ibidem videtur in- ſtitui officium habet ut. j. de re iud. q[uo]d ad conſultacionem et. ij. q. vi. biduum ut. e. t. et. q. e. c. anterior Item induciae que dantur condempnatis in cauſa pecuniaria non ſunt arbitrarie ut. ff. de re iud. l. iiij. in. §. ſi quis in ſi cauſa cognita et etiam iuſta de cauſa ut. ff. e. l. ij. tamen quidam ad ſuum arbitrium dant iſtas inducias vel ſecundum conſuetudinem loci.

Conſtitutus. ſue vxoris forte nomine ſue vxor recepit iſte obligacionem a priore mutuando eidem pecuniam nomine illius vxoris aut etiam pacto contractu per qua etiam ſine mandato agere poſſet in rebus ipſius ſine mandato preſtita caucione de rato. C. e. ti. in. l. maritus ſed ſi mandat maritus habeat non poteſt agere niſi quatenus in mandato continet ut ibidem dicitur in ſi. l. predicte ſic et nomine alterius quis recipit in ſolidum ſiue inueſtituram ut. j. de preb. accedens et etiam nomine alterius quis recipit vſuras q[uo]d tamen eſſe non debet ut. xlvi. di. c. ſicut non ſuo ſic etiam et nomine vxoris potuit ſibi obligare priorem per ſtipulacionem ſed non potuit vxori ſimpliciter dicendo ſic promittis vxori mee ſoluere tantam pecuniam q[uod] alteri per alterum nemo ſtipulari vel etiam paciſci poteſt ut inſti. de inutil. ſtipul. in. §. alteri et. ff. de inutil. ſtipul. in. l. ſtipulacio iſta. §. alteri nec etiam factum alterius quis et in dicta. l. ſtipulacio iſta in prin. Io. Sed ſi autem vxor agere velit pro tali obligacione nonne autem preferenda eſt ipſa viro et verum vir agere poſſet inuita vxore non nam utilis actio acquiſita vxori prefertur directe acquiſite marito nec etiam poteſt agere eadem inuita ut. ff. de procura. l. procurator ubi dicitur q[uod] ſi procurator meus ſtipulatus fuerit ſatiſdacionem iudicatum ſolui utilis actio michi datur nec enim poteſt meus procurator agere me inuito. Sufficientem ut. xi. q. iij. certe. ideo contumax reputatur q[uod] nullum ſufficientem reſponſalem dimiſit et iſte procurator noluit eum defendere q[uo]d ſi feciſſet non fuiſſet hic prior condemnatus. Ad agendum. ideo non valuit

cipientes et ab auditore p
facto factum esse cognoscit
approbantes M. q. pribus
conuocatis etc. ¶ Item

Mandato procuratoris
post lit. cont. a domi
no reuocato si hoc ignorā
te iudice uel aduersario factū
fuit iudicium quod item q̄si
procurator postmodum est
expertus ratum esse debet

Non iniuste ¶ Item
iudex processit qui
filium. f. in procuratorem
admisit quamuis ad futu
ras controuersias cōstitu
tum qui licet simul cū aliis

datus fuerit prius tamen
procuratoris officium oc
cupauit quod fieri nequiuisset
in procuratoribus diuersis
temporibus constitutis quo
niam dato posteriori prio
ris esset procuratio reuoca
ta potuit quamuis et debuit a
sententia in eo quod lata ex
titit contra ipsum nostram
audientiam appellare vel
si iusta causa excusabat eū
dem saltem domino cōtes
tari vt ad ap. beneficium
conuolaret licet ap. prose
qui non teneretur multus

¶ Item.

mandatum quia cum prior reus esset debuit procuratorem dimittere ad defendendum et non ad agendum nisi vellet reconuenire actore et ideo contumax reputatur quia non dimisit ydoneum qualiter autem quis dimittere debeat procuratorem sufficientem dictum est s. e. accedens et iste procurator noluit eum defendere quod si fecisset non fuisset prior contumatus sicut credo in ex
peri. ¶ Citatione. que semper debet p
mitti ante contuma
ciam ut. iij. q. iij.
offeratur in. s. quod si
est et etiam iuramē
to premisso ut. ij. q.
i. in primis et j. quo
me. cau. e. si. quod etiā
debuit hic pmitti et
sic nota quod super ex
peri potest sententia
ferri in absentem p
contumacia et istud quod
dixi probatur s. e. quere
lam tamen de expē
sis eius qui non ve
nit vel si venit et re
cedit sine licentia cō
demnatur etiam in
expēn. ¶ Finem ut. j.
de dol. et contuma. fi
nem et c. venerabil.
¶ Mandato jo.
procuratoris ī
mandato procurator
actoris dictum ē s
e. c. j. in mādato pr
ocuratoris debet con
tineri proprie nomen eius qui cōstituit procuratorem et nomen pro
curatoris et etiam in qua causa et quod ratum habebit quod cum eo a
ctum fuerit sicut in sfis de rato et coram quibus iudicibus et maxime
si sint del. nam coram ordinario non est multum necesse quod faciat
de eo mentionem ut ff. de procura. si procuratorem et iste sic mitti de
bent aduersario ut certus sit quibus releuatur procurator a satisda
tione de rato cum de mandato dubitat ut ibidem dicit de manda.
procuratoris rei omnino constare debet et si non ostendit mandat re
pellit nec etiam admittitur tanquam procurator etiam si dubitare
tur subaudi nisi vellet se offerre defensioni et siue quis mandatum
habeat siue non et etiam quantumcumque sit ydoneus procurator debet
prestare aliam cautionem videlicet iud. solui ut C. de satisda. l. v
na in § si. et ff. e. qui proprio in § qui alium et in l. minor in fi. et in
sti. de satisda. in § si autem et in § si vero. que clausula videlicet iu
dicatum solui tria continet s. quod reum defendat in causa et quod dolū
non omittat et quod soluat iudicatum et etiam hoc ipsum quod verbum
sonat ut ff. de iud. l. iudicat. et ista satisdatio debet interponi a do
mino quando presens dominus cōstituit procuratorem dum cōuenit et
si absens extra iudicium cōstituitur tunc cautionem pro suo pair. in
terponat per quem fideiussor existat sub ypotecca rerum suarum ut in
sti. de satisda. in § si vero nam alias ipse procurator debet interponere
cautionem predictam etiam quantumcumque sit locuples ut dictum ē
cautionem vero de rato non prestat procurator rei. s. rem ra. domi
num ha. cum etiam et si iste dominus ratum nō habeat ipse soluat
de sua bursa quod reuocare non potest dominus porro vbi etiam re
uocare dominus posset vel retractare quod actum est debet procurator
cautionem prestare rem ra. domin. ha. ut cum procurator cōuenitur
rei vend. vel cōmun. di. vel fam. hi. vel cōmuni diui. et in inte. resti.
postulanda et causa status cum seruus in libertatem proclamet cont.
pair. domini duplicem cautionem prestat procurator rei iud. solui
et rem ra. ha. ut ff. e. pomp. in § sed hiis et in. l. si defunctus in § vl
timo nam in isto iud. vtramque personam sustinet vicem duarum ut. j. de p
bat. ex litis et ff. e. non solum in § si status et in § est et casus et cū
tutor postulatur suspectus et ipse p procuratorem defenditur ut ff.
e. non solum in § vltimo et cautiones iste ante litem cōtes. prestari dēt
ut ff. e. pompon. § ratihabitionis. Item procur. vniuersit. siue collegij
cautionem de iudicato soluendo non prestat nam sustinet vicem v
niuersitatis et iurat de calumnia in animā propriam ut. j. de iura. ca
lum. in pertractando et c. se. et C. de iura. cal. l. ij. § ij. syndicus aūt qua

si domini intelliguntur sicut tutor ut ff. p emptore qui fund. ūm in § si tutor
et ff. rem ra. ha. l. actor nec enim tutor cauet de iud. sol. ut. C. de admini. tu.
l. vlt. in § defensionū sicut nec verus dominus illam prestaret ut insti. de sa
tisda. in § sed hodie et ideo quod de necessitate est istud officium ut s. e. quod sed
procuratoris officium est voluntarium nam nemo compellitur cōstituere pro
curatorem ut s. e. querelam nā
alias non est dāa inter procurato
rem et syndicum ¶ Reuocato.
Circa reuocationem huius no
tabis quod cum aliquis reuocat
mandatum factum procuratori
ad agendum vel defendendū
constituto aut reuocatio puē
nit ad procuratorem tm aut ad
aduersarium vel iudicem si
tantum ad pair. non preiu
dicat aduersario quia iudiciū
quod idem quasi pair. postmo
dum est expertus ratum eē de
bet ut hic et s. de tpe. ex pte
et ff. e. si procuratorem in fine.
et C. de satisda. l. vna et ante
iudiciū ceptum ut ff. iud. solui
l. si autem ad id etiam facit ff
de solut. l. qui hominem in §
si titium et in. l. si quis seruo.
et in. l. cum quis § i. et si pat
iusserit filio credi et postmod
ignorante creditore mutaue
rit voluntatem cessat senatus
consul. quod iniquū est spectan
dum ut ff. ad maced. si tamē
et si dicam qui voluerit cum s
uo meo cōtrahere periculo meo
contrahat possū mutare volū
tatem si certificauero creditorem
ut ff. quod iussu l. i. pmo. § sed et in fi. si vero reuocatio peruenit ad iud. vel ad ad
uersarium quicquid fit cum eo tanquā cum falso procuratore non valet ut hoc a cō
trario sensu et s. e. de tpe. ex pte postea non procedat iudex cum illo pair. ut s.
e. auditis et sic intelligitur quod dicit s. e. ex insinuatione et c. in nōa qui enim
vult reuocare procuratorem certificare debet iudicem vel aduersarium ut hoc di
cit sicut lr̄e de rato mittuntur iudici vel etiam aduersario ut ff. e. si procurato
rem et ff. rem ra. ha. nec satisdatio sic multo fortius lr̄e reuocatorie sed cum
dicit post litem cōtes. innuitur a sensu cōtrario quod etiam ante lit. cōtes. possit reuoca
tio fieri ignorante etiam iud. vel aduersario et quod non sit necesse significare iu
dici vel aduersario et sic videtur loqui dec. s. ex insinuatione et c. in nōa ex
lr̄a illarum dec. nunquam colligitur quod reuocatio ad iudicem peruenerit vel etiam ad
aduersariū et tamen reuocatur quod factū fuit p illos procuratores tamē ibidem
suppletur quod reuocatio peruenit ad aduersarium sic ergo supple hic maxime nam
idem penitus esset si ante litem cōtes. sic enim et multi possent decipi si sola reuo
catio procuratoris sufficeret si non denunciaretur iudici vel etiam aduersario
quādocumque enim fit reuocatio certificandus est iudex vel aduersarius alias ei
imputet sibi qui hic tacuit ar. s. ff. mand. l. si mandassem illud enim verum est
in negocijs vbi non decipitur venditor hic autem decipitur aduersarius et
ideo secus. Sed si reuocatio sit missa procuratori ante litem cōtes. et ipse istud oc
cultat tunc enim videtur quod procuratori sit imputand. quod eam non ostendit et sen
tentia quantum ad eum bene tenet sed nō quantū ad dominū quod se obtulit liti
aliene ar. ff. rem ra. ha. l. iij. in § falsus et ff. de iud. l. de qua re § ij. ff. de re iu
di. l. qui se obtulit et in. l. predicta si quis seruo in fine sed istud forsitan pos
set suum locum habere cum procurator est soluendo et alias non ar. dictarum dec.
ex insinuatione et c. in nōa vel dic quod tenet sententia et sibi imputet dominus
qui hoc non insinuauit iudici vel aduersario ut probat ista lr̄a. Item ex hac
lr̄a videtur etiam post litem cōtes. indifferenter reuocari posse absque cause cog
nitione et ideo s. ff. e. omnia post litem cōtes. non ē s. nam hoc locum habet quā
do procurator consentit si vero procurator nollet de hoc fieri causa cognita tamē
in causa non procedetur post reuocationem nisi tantū post causam cognitam et ta
men non debet audiri procurator qui sibi procurationem assumpsit nam eo ip
so est suspectus et ideo semper remouetur. ff. e. que omnia sed hoc dicit procura
tor ut sine nota suspicionis remoueatur ut in. l. predicta que omnia jo.
Non iniuste filium fami. nam filius fa. p parte etiam sine mandato ad
mittitur tam ad agendum quam ad defendendum prestita cautione primo
et si esset minor quod iustius est talem admittere quam absentem indefensum con
demnare. C. e. si exigendi. Item potest constitui procura. ad agendum et defē
dendum ut hic dicit et ff. e. filius fam. § ipse quoque vnde iudex iuste fecit qui
illum admisit nisi esset minor quod tunc non debuit eū admittere quod si decipiatur

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

potest restitui ⁊ ipse et eius fideiussores ut. ff. e. mino. nisi forte p patre ad eum defendendum ex benignitate non autem ex rigore ut in. l. exigendi in fi. ¶ Quo ad futuras nam ad presentes ⁊ etiam ad futuras lites bene datur procurator ⁊ in diem et sub conditione ⁊ etiam in perpetuum ut. ff. e. l. ij. et. iij. et ad vnam causam et ad plures ⁊ ad omnes ut. ff. e. l. i. et. s. e. mandato et. s. e. dilectus. Item ⁊ presens ⁊ absens donari potest ut. ff. e. l. i. in fine nec datur inuitus ut C. e. inuitus ⁊ debet etiam consentire expresse al' inuitus videtur. ff. e. filius fam. in. §. inuitus. Item quilibet qui non prohibetur donari potest procurator nam prohibitorum e istud edictum ut. ff. e. inuitus. §. licet etiam certus debet esse procurator ut. ff. e. l. ij. ¶ Alijs. sic ergo patet q etiam plures procuratores insimul donari possunt ut. ij. q. vi. in. §. forma in fi. ⁊ j. de testi. insup. ff. e. pluribus et. ff. de admi. tu. decreto. §. Sed nunquid ambo vel etiam si sunt plures simul agere debent vel etiam vnus sine altero ⁊ videtur q vnus sine altero agere possit ar. s. de offi. del. c. causam ⁊. ff. de re iud. duo dicis si plures sunt dati simul ⁊ insolidum potior est tunc conditio occupantis ut hic ⁊. ff. e. in. l. pluribus ⁊. ff. de l. i. l. si pluribus in fine ⁊. j. de ap. ut debitus et s. de rpt. capitulum sancte. ff. de admin. tu. decreto in fi. ⁊. ff. de. v. ob. l. si tidus ⁊ ar. ff. de duobus reis. l. ex duobus quandoque tamen ille dicitur occupare qui primo ad sententiam venit ut. ff. de pecul. si vero ⁊. ff. de noxal. si quis s si simul occurrunt ad litem declarare tunc enim iudex potest eligere magis ydoneum ne repugnantia inde contingat si quidem vnus eorum negaret et alius concederet ut. ff. de accus. in. l. si plures ⁊. ff. de admini. tu. in. l. decreto. in fi. Si vero non sint dati insolidum sed tantum simpliciter tunc neuter eorum potest agere vel etiam defendere sine reliquo et simul sunt admittendi sicut iudices qui dantur sine illa clausula qd si non omnes ⁊c. sed etiam idem videtur dum siue addatur insolidum siue non cum tractatus illius. l. si plures in. §. quamuis et in. l. decreto nichilominus remaneat et ideo non ponit in textu nisi insolidum nam aduersarius ab initio prouidebat sibi ut iudex magis ydoneum admittat. ¶ Diuersis ponit tenorem. l. ff. de procur. si quis cum procuratore. §. fi. ¶ Procuratorio in quo casu non est melior conditio occupantis eo qd nam datum secundum prior videtur reuocasse ut hic dicit et in. l. predicta si quis cum procur. in. §. vltimo nisi dando secundum procur. exprimat q priorem vult durare procur. ut. ff. de l. i. si pluribus sicut est in iudicibus nam prim rptum derogat primo ut. s. de rpt. eodem quandoque autem secundus iudex adiungitur priori ut s. de offi. del. eorum ad vnam autem litem plurium personarum et vnus procurator et etiam plures donari possunt ut. ff. e. si quis cum procuratore in. §. vnius quandoque tamen plures persone non possunt agere vel etiam expiri nisi per vnum defensorem siue etiam defendere ut ubi plures sunt fideiussores et nolunt eum defendere pro quo fideiusserunt iud. solui. ff. iud. solui. l. iam tamen in. §. si tamen et plures etiam heredes necesse habent dare procuratorem vnum ne actor incommodo afficiatur si defensio in plures personas diuidatur ut in. l. predicta iam tamen. §. si tamen et. ff. de exerci. ac. ne in plures idem etiam in redibitoria ut. ff. de edil. edi. qd si nolit in. §. si plures idem etiam est ubi ille qui agebat fam. her. vel comuni di. fin. reg. decessit pluribus heredibus relictis nam omnes vnum procur. donare possunt ut. ff. fam. her. si familia ⁊. ff. de procur. licet in fi. ¶ Contra ipsum bene dicit contra ipsum nam in persona procur. est semper formanda sententia nam al' non teneret ut. C. de sen. ⁊ interlo. om. iud. l. i. siue etiam ab initio siue post litem contes. procurator interuenit. C. e. nichil de h dixi. s. de elec. querelam et nota q iste. §. ponit tenorem illius. l. C. e. inuitus. ¶ Appellare. procurator ergo tenetur appellare sed tamen prosequi non tenetur appellationem qd si non fecerit imputatur eidem ut. ff. de negg. liberto. in. §. vltimo in fi. ⁊. ff. mand. in. l. si procuratorem vel saltem denunciare tenetur domino sententiam latam contra ipsum ut dominus appellet si noluit nam culpa ipsius amisit casum nec poterat diuinare vnde non imputatur ei ut. ff. mand. si fideiussor in. §. si tamen debitor ⁊ istud est verum cum dominus nescivit si vero sciuit tunc non debuit certiorari ut ar. ff. de acti. ep. ⁊ vend. l. i. in fi. vnde tunc sibi imputet q non appellauit ex quo sciebat vel etiam potest dici q tenetur appellare procur. vel domino denunciare q non distinguitur hic vtrum dominus istud sciat vel ignoret q se iudicatum al' mand. si tenebitur si alium faciat nisi

Consulti an constitutus ad impetrandum a comunitate aliqua procurator ab impetrando deberet excludi pro eo q maiores et iurati per quos eadem communitas regebatur tempore quo iniunctum fuit procurationis officium erant excommunicationis sententia innodati t. R. q nisi essent illi in litteris procurationis expressi vel alias eorum auc. procuratoris institutio facta fuisset aut sciens eos esse tales ipsa communitas vna cum eis constituisset eundem non est procurator huiusmodi repellendus. ¶ Greg. p. subdiac. ⁊ defensori sicilie

Placuit De sindico

Studij nostri esse debet a litigijs forensibus monachos submouere ita necesse est nra

iusta causa eum excusauerit dicat ita sequens utputa infirmitas inopia et tunc denunciet domino ut. j. de ap. c. vlt. vel etiam inopia sicut dicitur de fideiussore condemnato vltra verum debitum qui non potest propter inopiam appellare istud denunciare debet persone principali ut. ff. manda. si procuratorem. §. si ignorantes jo.

¶ Consulti immo et per h videbatur q procuratio non valet q maiores et iurati etiam p quos communitas regebatur erant excommunicati ipsi enim quasi caput vniuersitatis seu communitatis censentur ⁊ ipsi etiam iurant pro cius vniuersitatis ut C. de iura. cal. l. ij. §. etiam in fi. ⁊. ff. s. di. ⁊ decurio. l. municipibus ⁊. ff. ad municipa. l. municipes nam huius maioribus cura totius rei publice est comissa ut dicit illa. l. municipes vnde videtur q mstd procurationis non valet et sic etiam procurator ille debet repelli cum etiam ⁊ adores illius non recipientur. j. de testi. licet. ij. Sed quid dicis in petratori est excomunicatus qui impetrauit litteras pro non excomunicatis credentibus illum non esse excomunicatum vel credentibus nunquid valent tales littere ut p eas procedatur ⁊ videtur q sic nam non refert per quecumque preces sint oblate ut. C. de prec. impe. offe. l. vniuersis. Item mulier etiam admittitur ad impetrandum que al' ad iudicium p alio non admittitur ut. ff. de regul. iur. l. ij. ⁊ C. de procura. aliene quid dicunt q valent littere ⁊ ego credo q non valent q sunt impetrate ab excomunicato cuius procuratio non tenet ut. j. de proba. c. post cessionem licet ille ad litem datus esset ⁊ indignum est scripturam illius admitti cuius actor damnatur. j. de heri. c. fraternitatis nam ⁊ si sciuisses illum esse talem qui dedit litteras repulsus fuisses ergo tu deberes ipsum repellere cum suis instrumentis ut. j. de hereti. excomunicamus in. §. credentes. v. tabellio nam eadem ratio s. de rpt. super litteris sup hoc autem tu dicis q tales littere bene valent ac etiam tenent l procurator qui eas impetrauit fuisset repulsus ab impetrando si quidem vice cancellarius eum sciuisset excomunicatum aut principal' dominus eas nichilominus impetrauisset valerent eodem absoluto ut. j. de excep. c. pia considerat. de h tamen tenentia sine q ibidem notatur in glosa sed mirum sed videtur q littere impetrate ab excomunicato non valeant p hoc qd hic dicit si quidem maiores ⁊ etiam iurati essent excomunicati expresse in litteris procurationis eorum procurator ab impetrando repelli ⁊ ipsi idem etiam repellerent ergo multo fortius littere impetrate ab excomunicato non valent nam si ipse excomunicatus repellitur ab impetrando ⁊ littere etiam ab eodem impetrate sunt repellende istud tamen est ita intelligendum cum vice cancellarius vel etiam alius qui dedit litteras scit illos videlicet maiorem ⁊ iuratos esse excomunicatos nam tunc debet eorum procuratorem repellere ab impetrando q ⁊ ipsi repellentur ⁊ ita non licet per alium qd per se non licet eis ut. j. de testi. licet excomunicati vero prohibentur nec per se nec etiam p alium ad agendum nec ad impetrandum ut agant dicit admitti. Si vero vice cancellarius ignorat impetrantem excomunicatum nec contra eum excipiatur et sic obtinuerit litteras valebunt et poterit etiam agere per eas tunc demum cum fuerit absolutus. ¶ Expressim. expressio q nocet hic nam per h apparet q de eorum mandato constitutio fuit facta tanquam maiorum vnde non valet nam si maior de vniuersitate utputa administrator consul preses excomunicati sunt tunc communitas non potest agere nam quasi mortuus tunc habetur ut. xi. q. iij. nemo episcoporum et ita quasi vacare intelligitur vnde agere non potest ut. j. ne sede va. c. i. ij. et. iij. et id est si in procuratione non sint expressi dum tamen constet q eorum auct. sit constitutio facta ut hic dicit sed cum expressi sunt tunc constat et sic expressa nocent et non expressa non nocent ut. ff. de regul. iuris nec expressa et q eorum auctoritate factum est procurium factum est

conſeur nam et omnia nr̄a facimus quibꝰ auctoritatem impertimur ut·C·de veteri iure enu·l·i·§·ſed neqꝫ in fine· ¶ Auctoritate· ꝓcura toris imputa quia dicebatur in ꝓcuratione tal' cōmunitas fecit tī tum ſuum ꝓcuratorem ad impetrandum ⁊ maioꝛ ⁊ etiam curati ſuam interpoſuerūt auct· ¶ Sciens ⁊ ideo non imputatur quia non decebat eoſ ad hoc aſſociare ſic·ē· de elec·ſcriptum eſt in fine ⁊ e hic ar· ꝙ vnl' vidatur per mult' ar·ad h'§·di ſi ad ſacram ⁊·ē·de offi·del·ſup queſti· onum·§ ſi vero ⁊·iij q·ix·puta·⁊·ff·de e dil'·edic·cum ei⁹ ſic ⁊ vna ouis morbi· da toē gregem inſi· cit ut·xxiij·q·iij·reſe rante et·j·de ſta·re· gul' ea que·l·iſt' in fine ⁊·ē·de offi·del' cum ſup ar·ꝙ ꝙ nō nocet factū illoꝝ ut ē·de elec·illa ⁊·j·ō ele·ꝙ ſi ·miniſtri·c ſi celebrat ⁊·ē·de e lec·cū ventori·⁊·C de tranſac·ſi ex falſ ⁊·j·de re iud·cū·ꝰ et·A·ſed dico ꝙ va let conſtō ⁊ impet· do līarum ꝙ nō ſūt in cōſtitucione ex· preſſi vel etiam alij iſtud ignorabant il loſ eſſe tal' ſed cōmu ni voluntate omniū iſtud factum eſt nū· quid poterit tunc a· gere vniūſitas ſ col legium p ſyndicū aucte·illarum līaruꝫ obtentum ab illis ſ etiam ab alijs cōmu niter ſi ſi obicatur ꝙ maioꝛ videlicet ad· miniſtrator vel prel' et cū aliqui de ma ioribꝰ ſint excōicati et etiam iſtō ſit pa rus excipienſ ꝓba te ⁊ videtur ꝙ ſic poterit agere nam ſicut valet conſtō

prouiſione quemadmodū negocia eorum diſpoſicōi debeant et ordinare pro q̄ re tibi precipim⁹ qu aten⁹ cū fauſto loq̄ debeas cui ſi voluit cōſtituto ſalaio mō ſterij gn̄alit' debeas nego· cia cōmēdare expedi' ei puo incomō a ſtrepitu cāꝝ ſuo rū deſ eē quietos ¶ Alex·iij· oſtienſi epiſcopo et pri· ori ſancte marie ſaraguſ· ten̄. De hijs que vi metuſ ve cauſa fiunt

Per latum eſt ad au· dienciā nr̄aꝫ ꝙ cū quidam nobilis ⁊ potens M· vxorem ſuam ſuſpe· ctā haberꝫ milites ſui eius precepto eam ad quandaꝫ ſiluam ducentes eua gīna to gladio occidere volue· runt ſed tandem pietate ducti ſub tali cōdicione pe· percerunt eidem ꝙ in mōa ſterio de colobijs habitum ſuſciperet monachalem et infra eꝑi vero miſſi a uiro vt ei veluꝫ imponere et ꝙ iuuenis erat et filiuꝫ habe· bat paruulum mutacionē

ad impetranō ita etiam valere debet conſtitucio ſyndici ad agen dum dūmodo conſtō ſyndici ſimil' ſit conſtē in ꝓcur· ſed videt ꝙ hic non poſſit eē ꝙ in ſyndicatu exꝑimi debent maiores pſone et alij etiam ⁊ precipue prel'·adminiſtrator ut ſic appareat an ſint due partes vel etiam maior pars vniūſitat'·ut·ff· qō cuiuſqꝫ vni ūſi·l·plane ⁊ collegium etiam ſine prel' non cōuenit nec cōuenit j·de iuō·cauſam ſed iſtud non poteſt cōſtare niſi exprimātur nomi na in ipſa conſtitucione vnde ſatis poteſt dici ꝙ licet līe valeant p dicto modo tamen conſtitucio ſyndicatus non valet niſi illi abſol uantur nec eſt inconueniens hoc videlicet ꝙ conſtitucō predicto mo do ad impetrandum valeat nam ⁊ vnus ſolus vel etiam pauci de capitul' poſſunt impetrare līas ꝓ eccleſia vel conſtituere ꝓcurato rem ad hoc cum ſint auctentice vel etiam cōmunes pſone ut ar·ē·de ſiue ſubmouere ut·xvi·q·i·mona ſtē·nonnulli jo· bi ¶ Negocia commendare nota ꝙ iſtud nomē ſyndicus nomen grecum eſt vnde latine defenſor appellatur vnde ad certam cauſam agendam vel etiam defendendam eligitur ⁊·ff de mun·et hon·l·munerꝫ in·§·defenſores ⁊ etiam generalit' ad om nes cauſas tam preſentes ꝙ futuras ut hic ⁊·j·de iura·calump·l· impatores ⁊ conſtituitur ab vniū· vel collegio ſeu corpore ut·ff·

qō cuiuſqꝫ vniū·l·j·⁊ in·l·jtem eoꝝ in·§· ſi decurioēs jtem ſyndicus iſte ſi de mandato dubitetur debet cauere de rato ſi agat ⁊ pro ꝓcurator fungit' et etiam ex eiſdem cauſis mutari poteſt quibus ⁊ ꝓcurator ut in·l·predicta jtem eorum in·§·pſ·⁊ ſi·ſed tamen non cauet de iudicato ſoluendo cum d'ſe dat ut dictum eſt·ē·c·mandato·ff·rem ra·ha·nam actoꝛ quia tal' ſyndicus ſuſtinet pſonam vniū·ſeu col legij ſic etiam et tutor nō ca uet de iuō·ſol'·ſed tantum iu rō ſiſti·C·de admini·tu·l·ſan cimus in·§·defenſionem ⁊ iu rat iſte ſyndicus de calumnia in animam ꝓpriam ut j·de iu ra·cal' in principio ⁊·c·im peratoꝛ·jtem tutoꝛ et curatoꝛ iurant de cal'·ut·C·de iura ca lum·l·ij·jtem poteſt eē laycus ut videtur hic in fine nam ſer uos dei non oportet litigare ut·ij·q·vij·ſicut ſacerdotes et xi·q·i·te quidem ⁊ in·§·ex hiſ autem omnibꝰ in·ō·ſecularia iudicia ſi habuim⁹ contemptib' hiſ ſc·ue in auē·de ſan·epi·in §·aliud coll'·ix·⁊·j·de iura· calum·in ſi·ꝙ dictuꝫ eſt ſat' eſ ſet honeſtum nam quelibꝫ ec cleſiaſtica pſona debet habe re ꝓcuratorem bone fame ꝓ negō ec·ut·v·q·iij·qui eꝑi ti cet ꝯtrarium ſit hodie nam cleri ci et monachi poſſūt eſſe ſyn dici et tractare etiam vniūſi tates cauſaꝝ de ſtencia ſupe rioꝝ vel etiam vtilitates ec cleſiaꝝ ut·xvi·q·i·ſi vero et c·monachi ⁊ iura predicta ſo lummō loquunt' de honeſtate ſicut nos videmus qn̄qꝫ de fa cto ſeruari ⁊ debet conſtitui qn̄qꝫ ab eꝑo qn̄qꝫ a·c·pūt nō ē·de ſyē·c·docti· ¶ Incommodo i·pocius debent modicum in com modum ⁊ damnū ſuſtinē in eo qō dabunt ſyndico ⁊ cōſta re a litibꝰ ⁊ per alios litigia

tute ſue ſuſpectam haben· tes ſeorſum conuenerunt eandem que rem patefaci· ens ꝙ mortis timore mōa ſterium intrabat ⁊ propo ſuit ꝙ inde quandocumqꝫ poſſet exire· Sed alter e· piſcopoꝝ ut cūm tirannidi ſatiſfacere videretur mulie ri velum imponere ſimula uit tandem uiro de medio ſublato p̄dicta mulier de monaſterio exiens alium maritum accepit quos ca ſiſgornitanus eꝑus ad in ſtanciam ſororum vinculo excōmunicacōis aſtrinxit et infra· Ideo M·q·p̄dic· tam mulierem ⁊ uirum re cepto ſacramento ꝙ nr̄o debeant ſtare mandato ab excommunicacionis vincu lo abſoluatis deinde tam mulierem ꝙ̄ prioriſſam et moniales preſcripti mona ſterij ante veſtram preſen ciam conuocantes ſi legit time fuerit probatum non timore mortis predictam mulieres religionē intraſſe aut ꝙ fecit ratū poſtmodū

Perlatum exercere. ſuſpectam·ē·de adul terio ꝓpoſuit h' ergo valet profeſſio·xxxi·q·ij·c· lotharius ⁊·xxvi·di·c·de pace m et·vij·q·i·pontifices ⁊·ē·ō elec·cumana ꝙ·ē·ō conſi·cū M·vbi de hoc· Sed quid ſi n audet proteſtari·iſt'· non obeſt ut·C·de reb ec·l·generaliter in·§·ipſi ar·xxxiij·q·ij·c·non ſatis in prin·qō etiam intelligit' ſi contiet' h' iu dicio ¶ Velum·videlicet cōuerſionis quem velū cōſecracionis qō tantū virgi nibus conatur imponere non dꝫ ut·xx·q·i·deuotis ⁊·j·de regul' vidua ¶ Si mulauit·no·ꝙ vnl' ſimulacio pmittitur ut·xxij·q·ij·vtilem ⁊·ff·de noua·l· doli excepcio in fine ⁊·xxiij·q·ij·domin⁹ et·ff·de dol·l·i·in·§·labeo autē et xliij di·c·in mandatis et inſti·de acti·in·§·alie·et·xxiij·q·vltima·c·ut pridem jūꝫ ar·ō·xxvij·di·qō interrogaſti et·ff·de inſti·et iure·l·i·in·§·i·et·ij·q·i·certe· jtem·ff·de offi·preſiō·congruit in·§·vltimo et·C·de iure doti·l·in rebꝰ in fine· et·xxij·q·v·cauere et·C·de inceſt·nupci·l·ſi·in fine· Sed dolus fraus et ſimu lacio ſunt nomina reatus qui nunquā pmittitur a cān·nam q̄ peccat nō pec cat auct·legis ut·xxiij·q·v·qui peccat aliquādo tamen vulgari conſuetud· denominat actus legittimos et tunc permittuntur ut in p̄mis concō·xvi·q·ij in·§·hijs auct·et ſic ſimulacio bona quandoqꝫ bona eſt ut hic et permittitur quandoqꝫ mala ut ypocriſis·c·di·qō interrogaſti·c·certe et·c·cauete·ſimula cio etiam mali qn̄qꝫ bona eſt ut fuit ſimulacio dauid qui ſimulabat furoꝛeꝫ ut·c·vtilem et·c·domin⁹ et de·ꝯ·di·ij·accēſſerunt vbi enim dicitur ferebatur dauid in manibꝰ ſuis ſed manibꝰ ſuis nemo portat niſi ſicut ad man⁹ iocula torum qui leuant pedes ſeorſū et ponūt manus ad terram ꝑpus cū ſuis ma nibꝰ ferebatur ut de ꝯ·di·ij·accēſſerūt· ¶ Q̄ nr̄o·ſic·j·de ſen·ex·et tenoꝛe ſed tamen cōmunis forma eſt ꝙ iuret qui abſoluitur ſtare mandatis eccleſie ut

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

habuiſſe ipſam ad mona
ſterium redire et habitu3
depoſitum reſumere cen.
ec. compellatis. ¶ Item vi
gornien. epiſcopo.

Abbas ſancti eadmū
di a quo. R. preſena
um lator patrimonium ſuū
tenere dinoſcitur et mili-
tes et burgenſes ad domū
eius ſicut accepimus deſti-
nauit qui eum a domo ei9
ſicut accepimus et vniuer
ſa poſſeſſione expellerent.
niſi eccleſiam ſuam penit9
abiurarz qd cum idem. R.
taliter coact9 feciſſ3 abbas
alij conceſſit eccleſiam ſup
dictam vnde quia qui me
tu et vi ſiunt de iure debent
in irritum reuocari. M. q.
predicto. R. cum integri-
tate reſtituas vniuerſa. ¶
Clemens. iij.

Ad aures noſtras te
ſignificante peruenit
q electus quidam in ple-
banum cuiuſdam eccleſie
ad terrorem laycorum re-
nunciauit electioni que de
ipſo fuerat a clericis vno
excepto vnanimiter cele-
brata et infra. Tue igitur
diſ. preſentib9 innoteſcat

j. de ap. ad hec et. j. de ren. ex. cum deſideres ſed non multum refert quo cum iſtorum modorum iuret nam ſicut iurer ſtare mandato iudicis tutiſſe per illam formam non intelligitur aliud q per formam illam nec magis aſtringitur q ſuum mandatum debet eſſe ſecundum ius nec ad aliud extenditur q nec de alio intendit ut. j. de iuriur. veniens ⁊. c. quintaual. ¶ Timore mortis ſed qua ſic poteſt iſtud pbari cum ſit negatiua. ſhe. iſta ne gatiua includit in ſe affirmatiuam hanc videlicet ſponte religionem intrauit ſic. ś. de re nunc. c. ſuper hoc de iſta ne gatiua dictum eſt. ś. de elec. bone. ⁊ iſtam negatiuam de bent moniales pbare que muli erem illam impetebant ſed vi detur q potius iſta mulier de buit pbare q timore mortis intrauit nam ⁊ moniales fuerit in quaſi poſ. illius ſiue mona ſterium ⁊ etiam quaſi funda ta erat intencio monacharum per talem poſſeſſionem ⁊ co habitacionē ⁊ veli ſuſceptionem et mulier videtur allegare metum mortis ſed qui al legat illud etiam debet pbare ut. ff. qd me. cau. l. ſi eſt. ſhe. ve rum eſt hoc ſed q ſepe conſtat de preſtacione voluntatis ab inicio facta nam adhuc preſu mit nolle ut. xxxi. q. ij. lotha rius ⁊. ff. de l. iij. l. ſi quis in prin ⁊ qui voluntatem mu tatam allegat iſtud pbare debet ut hic ⁊. ff. de pba. in. l cum qui ⁊. C. de teſti. ſancim9 ⁊. C. de ap. precipimus in ſi. ⁊. ff. de l. iij. fideicomiſſa in. §. ſi rem ⁊. ff. de l. j. ſi michi. § interdum ſed tamen hic non videtur ex iſta lra q etiam conſtaret de preſtacione niſi per narracionem premiſſam ⁊ ideo aliter dicitur eo ipſo videlicet q mulier iſtud non pbat intelligunt moniales ſuam intencionē pbauiſſe preſumptiue ut. ff. de l. ij. cum pater cum de facto conſtaret ſicut non de forma facti ut. C. qui miſi. non poſ. in. l. ſuper ſeruis. l. xij. vel moniales ſpon te onus pbandi ſubire volebant vnde mos eis gerendo fuit ut. j. de reſti. ſpol. c. licet. ff. de pba. circa eum ⁊ talis metus bene excuſat videlicet timor mortis ⁊ metus ſtupri ⁊ timor ſeruicij ⁊ metus verberum. ff. e. iſti quidē ⁊. C. de tranſac. l. interpoſitas ⁊. j. e. c. pr. ⁊ que iuſto timore ſiunt reuocantur ut C. de re ce. m. l. generaliter ſed dic q vtraque pars debet de ſuo iure docere ſic. ś. de renunci. m. c. ſuper hijs ⁊. j. e. m. c. pr. ¶ Poſtmod. q. d. ſi enim con ſtaret de metu ab inicio ⁊ poſtea ſuū votum ratum habuit tenuit ſic. j. de re gul. c. ſignificatū ⁊ m. c. cum ut. vbi hēs qd etiam ab inicio roborabat nō tenebat etiam p ratihibicionem re pbatur ſic etiam ⁊ in matrimonio carnali ut j. de ſpon. ad id ⁊. j. de ſpon. impub. de illis in fine nota etiam ⁊ aliud q in fine hic colligitur manifeſte q aliquis vxoratus vel etiam aliqui9 vxor etiā iuuenis ſi viuente altero ſciente ac etiam conſentiente intret religionem pſi tendo vel timore aliquo etiam iuſto ut hic erat et poſtea ratum habeat vel in terim mortuo marito q in tantum teneat uotum q etiam ad ſeculum redirē non poſſit ⁊ ſi quidem redierit compelli debet ad monaſterium redire ⁊ ta men viuente marito non tenebit uotum qd etiam non poſſit vlterius ad ſe culum redire ⁊ quantum ad maritum quin poſſit eam reuocare ⁊ ar. ad idē j. de conu. coniug. ex parte ⁊. c. conſuluit ⁊. j. e. li. c. placet ⁊ in. c. quidam in ciuitate vbi de hoc. ¶ Poſtmod. i. poſt mortem viri tunc enim planum eſt q viuēte ⁊ durante viro metus mortis intelligitur durare q etiam ex eo colli gitur q ante mortem viri non fuit auſa exire vel dic q iſta mulier viri aſſē ſum habuit q patet in antiqua decre. q maritus duxit epos ad monaſteriū ut illi mulieri velum imponerent ⁊ ita mulier votu3 ſuū ſolemniſauit ſi au tem ſponte iſtud fecerit ⁊ poſtmodum tractu temporis ratum habuit tenuit votum ratihabicione ſequencium cum etiam in vtroque caſu uiri fui aſſenſum habuit ſed tamen in vtroque caſu ſtandum eſt illi iuri. j. de conuerſi. coniug. c. cau ſis et. c. ad apoſtolicam ſed intellige illas ſm q notatur in. c. uxoratus et. j. de co

Abbas feciſſ. nota q ſi quis p metum ... uerſi. coniug. in no. ſed pone. amiſſionis ſuarum rerum aliquid faciat vel etia3 iurat ſe facturum et illd adimpleat iuramentum poteſt repetere qd tali modo fecit vel abiurauit ut. ſ. di. c. pbros ⁊ intellige de talib9 reb9 ſine quib9 vita corporalis amittitur vel etiā patitur grauem iacturam ut. xxix. q. iij §. quiſquis ar. ś. xxxij. q. vij. c. omnes cauſaciones ſed non tangit hic nota ergo circa iſtam materiam q etia3 ea

que per metum vel timorem qui poſſit cadere in conſtantem virum ſiunt tenent et etiam obligatur etiam quis p hoc ſicut ſilr actua et etiam iuramentum ſuper hoc factum tenet dum tamen tale ſit fa ctum ſuper quo iuratur vel qd permittitur ſiue etiam traditur qd ſeruari valeat ſine interitu ſalutis eterne nam alr non teneret iura mentū ut. xxij. q. ij. ſi quid ⁊ ar. ś. de pac. l. pactiōes nā p nullo metu debet quis mortale peccatum operari ut. j. e. ſacris et potius de bet quis quelibet ma la pati q malo con ſentire ut. xxxij. q. v ita ne et ita tenent ea que p metū ſiunt et etiam iuramentū ut. j. e. ad audienciā et hoc ideo nam co acta voluntas ē ut xvi. q. i. merito ſed q h datur actio qd metus cau. et etiam pbato metu reſtitui tur ei p officium iu dicis qd donauit vel ꝑ didit vel abſoluitur ſi pmiſit ut. ff. e. l metum in §. ſed qd pretor nec enim re fert in iſto caſu quis metum fecit an is qui poſſidet vel ali us dummō pbet ſe per metum res amiſiſſe quia metus iuſtā in ſe habet ignorancie cauſam ut. ff. e. ſi cui ex cep. §. in h et poteſt agere tam contra poſſidentem q contra illum qui metum intulit ut. ff. e. pediuſ. in. i. ſhe. ſed ſi ab vno ſuum conſe quitur non poteſt contra alium agere ut in dicta. l. pedius in. §. ſi. in ſi ſic. ff. de dol. in. l. ſi plures et. ff. de eo per quem factum eſt. l. i in §. ſi plures. C. de cond. fur. l. i. ar. ś. ff. ad. l. acquil. item mela §. ſi plures ſed tamen illud eſt pena h autem eſt intereſſe et pena v nius non liberat alium ut in. l. item mela in §. ſi plures et eſt ve rum q ſubuenitur metum paſſo niſi culpa ſua inciderit in metum ut. ff. e. ſi mulier et. xxij. q. iiij. niteſ cetera ar. ś. j. de ſpon. veniens nam ibi dem culpa ſua incidit in metum et tamen nō tenet matrimoniū con tractum p metum ſolue iſtud. ś. per talem diſtinctionē tenēt ergo qui ſiunt p metum et ſubuenitur metum paſſo niſi ob culpam ſuā incidant in metum ab iſta doctrina ſeu generali excipiunt caſus in quib9 fallit etiam ſi culpa ſua incidit in metū non nocet ¶ Pri mo in cauſa matrimoniali quātumcumque niceius interueniat culpa ſua vel etiam ſine culpa matrimoniū contractū p metū non tenet nec e tiam obligatus eſt qui h facit etiam ſi iurat q matrimonia dēt eſſe libera nam inuite nupcie difficiles exitus conſueuerūt habē ut j. de ſpon. requiſiuit et. c. gemma et. C. de ſpon. l. ſi. in fine et vbi e tiam metus vel coactio interceſſit non poteſt dici conſenſus lib. ut j. de ſpon. cum locum ⁊ matrimoniū ſolo conſenſu ꝯtrahitur ut. xxvij q. ij. ſufficiat ſed dictum. c. inter cetera videtur dicere contrariū ſed non ꝯdicit q non interuenit ibi metus qui poſſit cadere in conſtā tem virum qui ſolus excuſat ut. ff. e. metū vel dicā pūt conſueuit exponi ſit matrimoniū firmū ⁊ ſtabile q illud verbū non ſic exponi tur pceptiue ſed conſultiue et ſic. c. illud inter cetera de conſ. tantum vel etiam metus non fuit pbatus. Item et dos pmiſſa p metū vel ſoluta non tenet q eſt acceſſoria ad matrimoniū ut. ff. e. ſi mulier in §. ſi dos vbi autem dicitur q ſi dos pmittat p metū non naſcit obligacio. item in rebus ec. eſt ſpeciale q non tenet tradicio vel p miſſio ſeu iuramentū factum p metum de reb9 ec. ut. xvi. q. vi. c. i. j. de iuriur. puenit. i. nam ⁊ ſi ſponte prel. ſen ec. traderet non tenet tradicio ſine ſolemnitate de qua tu habes. xij. q. ij. ſi in excepcione multoforcius non tenet tradicio facta de rebus ec. p metum nec e tiam iuramentū factum ſuper h quia ſi non teret pcipere nec ſuc ceſſorum ut. C. de l. non dubium et. j. de fo. compe. ſi diligenti. Itē et in voto q votum factum per metum non tenet ut. ś. c. perlatum nam votum eſt res conſilij ⁊ non pcepti et etiā liberi ē arbitrij

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in vouendo al. non eſt votum ut. xx. ij. q. i. integritas et. ſ. de voto
licet ⁊ voluntarium militem ſibi eligit ipſus coactum vero ſibi aſ
ſociat dyabolus ut. xv. q. i. non eſt. Item non tenet iuriſdictio per
metum extorta ut. ff. de iud. l. ij. i. ſſ. item auctoritas tutoris per
metum extorta nulla eſt ut. ff. de auc. tuto. l. i. in glo. in omnibus
autem alijs caſibus
tenent que per me
tum fiunt ut dictuz
eſt dum tamen ta-
lia ſint que ſine me-
ta ſalutis eterne ſer-
uari poſſint alij di-
cunt contra q ea q̄
fiunt per metum nō
tenent ipſo iure ar.
l. ff. e. l. i. ubi dicit p̄
tor q̄ metu factum ē
ratum non habebo.
Sed tamen illud
non eſt verum p̄mo
pocius contrarium
innuitur ex verb. ill.
quia qd nichil eſt
non poteſt ratū ha
beri o.

[A]D aures lap
ſorum nam ta
lis renunciacio nō
tenet eciam ſi ſpon-
te fieret quia non ē
in manu prel. facta
ut. ſ. de renunc. ad
monet ⁊. j. e. in. c.
pp. ⁊. ſ. de renunc.
qd in dubijs ubi de
hoc ut ar. xvij. q. i.
gonſaluus tamen ſi
ſponte renunciauiſ
ſet quantum ad ſe
bene teneret ſed qn-
tum ad ſuperiorem
non ut notatur in
dec. qd in dubijs
ar. ſ. de renunc. ſu-
per hoc. ¶ Iuramē-
to. ergo ſi iuramen
tum interueniſſ vel
eciam fides interpoſi
ta fuiſſ q eam ulte
rius non repeteret
non poteſt eam repe
tere iuramento vel
fide obſtante qd po
teſt ſeruari ſine inte
ritu ſalutis eterne

q renunciacō facta ad lap
ſorum terrorem niſi forte
iuramento vel fide interpoſi-
ta ſit confirmata non impe
dit quominus is qui re-
nunciauit eccleſie ad cui⁹
regimen prius erat elect⁹
preficiatur itez. ¶ Innoc.
iij. decano ⁊ ſubdecano lin.

[A]D audienciā [con.]
noſtram magiſtro
w. de chewelt ſignificante
peruenit q cum eccleſiam
de chewelt canonice fuiſſz ad
eptus et aliquam diu pa-
cifice poſſediſſet grauiſſimo
tandem reg. metu q eam
reſignaret iurare coactus
eam in eorum ad quos per
tinebat manibus reſigna
uit quia vero q̄ in metus
vel cauſa fiunt carere debēt
robore firmitatis. M. q. ſi e
undem ad reſignacōem faci
endam vobis cōſtiterit per
talem metum fuiſſe coactū
qui potuerit et debuerit ca
dere in conſtantem virum
non obſtante predicto iu-
ramento quo non ad re-
petendum ſed ad reſignan

ut. j. e. c. pp. cum dilectus ⁊. j. de uſur. ſi vero ⁊. xxij. q. iiij. ſi ali
quid ⁊. j. de reſti. ſpol. accepta ar. ꝯ. j. de reſti. ſpol. c. ij. ſ. de renū-
ci. cum int. p. ⁊. ſ. e. abbas. So. dicunt quidam q hic dicit ⁊ ec-
iam in ſimil. ſignatis uis cōmune eſt qd dicitur in contrarijs diſpē
ſacio eſt ſed tamen ex ſ̄ra non colligitur diſpenſacio in dec. illa. j.
de reſti. ſpol. c. ij. non contradicit nam in alio caſu loquitur quia
⁊ aliud eſt tradere ſeu repetere qd per metum tradidit vel eciam
renunciauit. ſ. in. c. pp. ⁊. j. e. pp. ⁊ eciam aliud eſt petere reſtitu
cionem eius quo fuit ſpoliatus ut dictum ē. ſ. de renunc. ſuper h
et illa dec. cum inter. p. non contradicit quia ibidem non agit ex
ſua prima inſtitucione ⁊ illa dec. abbas non contradicit quia ibi
dem iurauit ſolūmodo abrenunciare ⁊ renunciauit ſed tamen ñ
iurauit q non repeteret ſed hic dicit papa ſi iuramentū interueniſ
ſet in renunciacione q non reciperet illam prelacionem tunc cum
non poſſ preſſi illi eccleſie ppter iuramentum qd bene poteſt ſerua
ri ſine interitu ſalutis eterne ſed tamen non negatur quin preſſi
valeat metu pbato ſuperioris officium implorando ſecundū qd
fecit ille in dec. abbas ⁊ in conſimil. ⁊ ſic non contradicunt con
traria ſignata vnde verſus. Excuſare metus hoſ poſſe puta q ve
ſus ſtupri ſiue ſtatus verberis atq; necis. ut. ff. e. ego puto ⁊ in. l.

ne timore ⁊ in. l. iſti quidem. ſ. i. ij. ⁊. iij. Item metus fuit ſublatū ut. ſ. e. e.
[A]D audienciam ad quos naz al. non tenz reſignacio ut. ſ. de [pp. jo.]
renunc. admonet ⁊ in. c. qd in dubijs ⁊. ſ. e. e. pp. et ar. vi. q. iij. demq;
¶ Metus ue cauſa. olim autem dicebatur ita qd in metus ue cauſa geſtum ē
ratum non habebo uis enī fiebat inciendo ob neceſſitatez ꝯtiam ſpōtanee vo
luntati ſed tm̄ hodie uis men
cio detracta eſt iō videlicet nā
qd fit in atroci id quoz metu
aut fieri videt naz uis in ſe in
cludit metum ⁊ eſt eciā ſupe
rius ad metū. ff. e. l. iij. ⁊ dici
tur uis impetus maioris rei
cui eciam non poteſt reſiſti ut
ff. e. l. i. ⁊. ij. indicio compulſi
ua que inducit actionem qd
me. cau. ut in. l. pre. nō compul
ſiua nam illa inducit interdi
ctum vnde in de rebus immobil
tantū ⁊ de hijs que immobil
coherent nec eciā vi ablatiua
que inducit actionē in bonoꝝ
rap. circa mobil tantū ut. ff. d
ui ⁊ ui arma. l. i. in glo. ſi fund⁹
⁊ in ſ. ij. ⁊ inſti. ui. bo. rap. in
ſ. ſed nedum ſed nec eciā tur
batiua que inducit interdictum
uti poſ. et datur in rebus immo
bil. interdictum vtrobi. vide
licet cum duo ſe poſſidere con
tendūt nec eciam inquietatiua
que inducit interdictum qd ui
aut clam ut cū quis nō ſinit
alium uti re ſua quiete vel eci
am arare ſeu aliud facere vel
eciam qn̄ alter eo inuito vult
aliquid facere ſeu edificare in
ſuo vel iaz forte edificauit nec
enī diſtinguit in iſto interdicto
an iuſte vel iniuſte fecerit. ff.
qd ui aut clam. l. i. metus enī
eſt inſtantis vel futuri periculi
cā mentis trepidacio ut. ff. e. l.
i. ⁊ nota q licet nō ſit neceſ
ſariū periculum eē preſens tamē
exigitur metū eſſe preſentem
ſaltem p futuro pcul ⁊ ideo
non ſufficit cū ſuſpicari inferē
dam ut. ff. e. metū. i. ſſ. item
dicit metus q mentez tenet.
¶ Carere dz. quatenus iſtē inte
ligatur dicit. ſ. e. abbas. ¶
Reſignacionem nota q licet
metus interueniſſ in preacione
iuramenti vel alicui⁹ pmiſſio
nis ſi poſtmodū in reſignacōe

dum ſolummodo tenebat
prefatam eccleſiam ei reſti
tui faciatis. ¶ Item innoc. iij.

[Q]Acris eſt [eñ. arepo]
canonibus et infra
diſtinguimus aūt vtrū is
qui communicat cum ex-
communicatis inuitus ſit
per coactione attract⁹ aut
per metum inductus. In
primo caſu talem non cre-
dimus excommunicacōne
teneri cum magis pati q̄ a
gere conuincatur. In ſe-
cundo licet metus culpā at
tenuet quia tamen nō eaz
prorſus excludit cum pro
nullo metu ī debeat qſ mor-
tale peccatū incurrere excō-
cacōnis labe credimus in-
q̄nari ¶ Itez innoc. et a

[C]Um dil. [gath. epis]
fil. et infra quia con
ſtitit nobis de voto emiſſo
et pſtito iuramēto a cano-
nicis inſularum q regulaz
obſeruarent et tranſla
cionem ipſi⁹ eccleſie ad or-
dinem illorum nullaten⁹
impedirent. Cum vtrūq
ſeruatum non vergat in

vel eciam in ſolucōe non interfuerit metus qmaz ſponte poſtea reſignauit t
ſoluit non pōt repetere nā prima cā turpitudo vel uiolencie ē ſublata ppt vo
luntatez ſequētez ut. C. e. l. ij. et. ff. de cond. ob tur. cau. l. ſi ob turpem. ⁊. ſ. e.
platum in fine. ¶ Repetend ut. ſ. e. ad aures ar. ꝯ. vbi enī obſtat iuramentū
non eſt ꝯ q ibi iurauit q non repeteret ut ibid dictum ē h autem tm̄ iurau
renunciare ſed ñ iurauit q non repeteret ut ibid dictū eſt ¶ Reſignand ſed
quid ſi iuraſſ non repetere non dz audiri ſi repetez ut. C. ſi aduerſus vend. l. i
et. j. de uſur. ſi vero et. ſ. e. e. abbas papa vero ex ſuo officio mandauit il
lum reſtitui ad denunciacōem ſibi factā ut. j. de uſur. ad nraz et eciā ille idē
non obſtāte iuramēto poſſ id denunciare ꝑpe. j. de uſur. quēad. poſſ eciā in
petrare abſolucionē iuramenti ſicut fit in uſuris ut. j. de uſur. ex admiſtra
cionis ⁊ in h non videt facere dolū qui dolū et fraudē excludit ut. ff. de l. ij.
[Q]Acris coactioni videlicet abſolutā ut. xiv. [cum pm̄ glo. in ſi. jo.]
di. e. de iudeis et. l. di. in. c. pbros et. i. q. i. cōſtat cū tamē magis pati q̄
agere videat ut. vi. di. teſtm̄ ſicut nec valet teſtm̄ vbi teſtes deducunt inuiti
ut. ff. qui teſtā. fa. poſ. l. qui teſtamento in glo. ſi. et tutor ſi p vim detentus ſit
non valet qd agitur p̄mo dormienti cōparatur ut. ff. de auc. tuto. l. i. in ſi. ¶ Ex
cludit. minor enim cā eam excludit ut ar. xi. q. iij. que p̄decell. ⁊. c. ancilla
ſed tamē illud ē indultum a iur. et eis poſſum⁹ pticipare in hijs que ad ſa
lutem ptinent aiaꝝ illoꝝ n eē incurrit quis excōm licet aucez aliquādo talia

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

inciðenter ꝓponantur ut magis ꝑſuadeant ut .ſ. de ſen. ex. cum voluntate et in e. riſo nõ. Attenuet. hic enim metus attenuat peccatū .ij. q. i. in primis. ꝗn doqꝫ nullo modo excuſat ut de ꝯ. di. iiij. eos ꝛ. xv. q. iij. ſi quis metu. Inuiti Cum diſ. ipſius ec. non tamen potuerūt ꝯtrire ſic. xxxvij. q. i. ita ne jo. ſuam ec. ſubiicere ordini alt. ut etiam alij inconſulto epõ ꝯ. ut .ſ. de ex eſſ. prel. c. ſicut unire ſed tamen verum eſt ꝙ quantum ad epm ꝟ non potuit unde nullum preiudicium fit per hoc epo ſed tamen quantum ad ſe bene tenuit tal' tranſlatio et epũs ibidem iura ſua epal' habebit ſicut conſueuit ut .ſ. de reli. domi. ꝙ monaſteriū ſed non videtur ꝙ ipſi ſubiecerūt ec. ordini alt. ſed tantū ſeipſos pſonaliter obligauerūt ſe obſeruare regulam illoꝝ ꝛ bene potuerūt ꝑmittere non impedientrantſlationem ſue ec. faciendã ad ordĩ. alter. p illos ad quos pertinet ſed tamen ipſi p ſe ñ poſſūt iſtud facere ſed tantum per epm ꝺ conſenſu. c. Salutis. ꝛ ideo bene debet ſeruari ut .ſ. de uſur. ſi non ꝛ. xxij. q. iiij. ſi aliquid. Idem etiam ſi ſalutis corpal'. ut. xxij. q. iiij. ꝗ ſi. m. ꝟ. quiſquis ꝛ .ſ. ꝺ uſur. e. vem. Aperire. ſic. C. de in die. iudi. l. i. in ſi. ꝛ. C. ſi aduſus vend. l. i. ꝛ .ſ. de uſur. c. ſi non. Violencia. que autem fuit illa violencia nos ignoramus forte p aliqua verba intulerūt eis timorem ꝗ tamen non ſemper ſufficiunt ad iuſtum timorem ut. ff. qd me tus cau. l. metū ꝛ .ſ. qui cle. ut vo. in ſinuante vel forte minabantur eis ex̃cõem ꝟ ille timor non excuſat cum excõmũicacio fit medicinal'. ut. ij. q. i. multi. Mortis non ſolum in duobus iſtis ſed etiam in pluribus alijs caſibus excuſat metus ꝛ quandoqꝫ metus verborum ut ar. ij. di. fuerūt ꝛ. xxiij. ꝗ. viij. conuenior ꝛ. ff. de acqui. here. qui in aliena in ꝗ ſi. quandoqꝫ etiam metus rex ut .l. di. p̃bros ꝛ. ꝺ. c. abbas. Item ob metum libtatis non poſſūt exigere que bonerãde libtatis cauſa ſunt ſtipulata ut. ff. quarum re. actio non da. l. i. in ꝗ bonerande. Item quandoqꝫ etiã metus iudi. ut. ij. q. i. in pmis vel etiã alicui' potentis ut. C. e. ti. l. pe. ꝛ ſi. qñqꝫ etiam metus ſtatus vel honoris vel etiã ſui ipſius vel filioꝝ et metus ſtupri ut. ff. e. iſti quidem. Item qñqꝫ non tm̃ metus ſed tm̃ metus ſuſpicio excuſat ut. ff. loca habitatores in ꝗ ſi. et. ff. ad legẽ acquil'. ſi quis fumo ꝗ ſi. quandoqꝫ metus mortis cruciatus corpis tm̃ videt excuſare ut hic et. C. de tranſac. interpoſitas in ꝗ i. unde videtur relinquendũ iudicis arbitrio an verba l' mine vel potencia hominis ſit iuſta cauſa metus ut. ff. ex quib' cau. ma. l. iij. ꝛ ar. ff. e. non eſt. Item ſubuenit metu paſſo per iſtud edictum qd me. cau. tunc tm̃ quando metus cadit in conſtantem viꝝ ut. ff. e. metū ꝛ .ſ. de ſpon. veniens ſed tamẽ ubi quis minorem metū paſſus eſt videlicet impreſſionẽ ſiue in potencia tūc ſubuenitur eidem iudicis officio ut. ff. e. non eſt veriſimile ꝗ i. vel etiam ſubuenit p conſtitõem pretorã ut. C. e. l. pe. ꝛ vlt. vel p rñſa prudentum ſiue etiam p interpretacionẽ prudentū ut. ff. de itin. ꝛ extra. cogn. l. mediatis. Iudex vero non dicit alicui metū inferre ut. ff. e. l. iij. ſed iniuriam bene põt facere ut ibi ꝛ. ff. ad legẽ acquil'. queciẽ. in ꝗ ingratus ꝛ .ſ. de emp. ꝛ vend. c. vlt. ubi de h. Item nota ꝙ ſecundũ can. ſiue vi ſiue dolo ſeu metu quis ſtituat rei ſue ſubuenit eidẽ contra omnẽ poſſeſſorem ut. iij. q. i. redintegranda ꝛ q. ij. c. ij. ꝛ. ff. de inoffi. teſ. cum qui. i. ꝗ. tamẽ per ſuū ex̃m poteſt quis implorare iſtam reſtitucionẽ. Facultatem. ſic enĩ patet ꝙ licet dol' interueniat in huiõi ſpũalib' non tamen ſubuenit dolum paſſo licet enim dolus det cauſam contractui ut. xx. q. iij. conſtituit. Idem etiam ẽ in matrimonio ut .ſ. de ꝯuerſi. coniug. cum ex parte in e. veniens in fine ꝛ. e. ꝺuduũ qd eſt ꝯ id. ff. de dol. m. l. elegant in pn̄. Item tu habes hic ꝙ dolus non preponderat culpe qd ẽ contra illud. ff. ad legẽ acquil'. Item mela. in pn̄. Item nota ꝙ in ſpũal'.

diſpendium ſalutis eterne nolentes iuxtam periurijs aperire non obſtante vio lencia que proponebatur illata. Cum neqꝫ mortiſ me tum neqꝫ cruciatum corpo ris contineret et ideo nõ de buerat cadere in cõſtantes viros nec obſtante etiam dolo quo ſe proponebant fuiſſe ſeductos cum tal' do lus non tam ad circumue cionem predictorum alt. ꝙ ad fatuitatem eorum debe at retorqueri ſuper reſtitu cõne petita ſilencium eis duxi mus ſentencialiter imponẽ dum. Gregorius ix.

Uper eo vero ꝙ aduſarius veſter ſe conquerebatur a vobꝫ per vio lenciam ſpoliatum arbitra mini contra vos iniuſte fuiſſe proceſſum cum non niſi proprio iuramento cõ probauerit ſingula que amiſit. Verum poſtqꝫ de vio lencia per teſtes et de rebus amiſſis per ipſius conſtite rit ſacramentum potuit iu dex taxacõne ab ipſo facta pro perſonarum ac nego cij qualitate vos in eſti macione rerum amiſſarū iuramẽto aduerſarij decla rata racionabiliter condẽ nare. Alex. iij. alfan. epo

De in integrum reſtitucõe

Equiſiuit. t. f. qd agendū ſit de poſ ſeſſionibus laycal' ſub modico cenſu conceſſ Noueris itaqꝫ ꝙ ſi ec cleſia leſa eſt et manifeſte apparet detrimentum ipſi us cum epo eius condicio nem facere deteriorem nõ liceat et eccleſia tut' mino ris ſemper debeat illeſa ob ſeruari que in damnū ei'

non habet locū reſtitucio in int. ꝙ non videntur decepti qui meliorẽ vitam eligunt ar. ꝗ .ſ. in. ſi. pe. ex lris ſed illud eſt in fauorem matrimonij jo. Super eo p teſtes ſufficit eum ꝓbare p teſtes in iudicio violenciam ſibi illatã unde ſup iſtis rebꝫ amiſſis ſtabitur iuramento eius ſicut iſtud totū tu habes. C. unde ui. ſi ꝗn do totum tenorem illius. l. tu habes ꝟ et ſic intelſe qd ſurgit ex maleficio ꝓbatur p iuramentū ſic. ij. q. i. in primis. Item ſecus ẽ ſi ſurgit ex contractu nam ꝛ tunc p teſtes eſt ꝓbandum ut inſti. de. o. ob. in ꝗ non ſolum ꝛ. ff. de mi. ſi in empcione ꝛ. ff. ꝺ eden. l. argẽtarius in ꝗ ſi. Item qd dicit ꝟ non pñs ꝓpie ad interdictū vel ad actionem qd me. cau. ſufficit enĩ probare metū ſibi fuiſſe illatum quãvis nõ ab eo qui conuenit ꝛ metus fuit ſibi illatus ſed ad interdictū unde vi ſeu iu. bono. rap. unde .l. illa. vñ iſtud ſumptū eſt pomt. C. unde ui. ſi ꝗn do ꝛ ita facit ad illam partem tituli ꝺ bi dicit de hijs que vi. vẽ. preca. pertinent ad illam partem que dicit metus ue cau. et ſic in actione qd me. cau. ſufficit metū ꝓbare ſibi fuiſſe illatū quamuis autem non ab eo ꝗ conuenit ꝛ metus ſit illatus ut. ff. e. ſi cũ exep. C. in hac ſed que ſunt cũ quare in caſu iſtõ ſtatur iuramento eius qui vim paſſus eſt cum iuramentū non ſit deferendũ niſi aſſit bona preſumpcõ ut ꝙ unum bonū teſtem habꝫ ut. ꝺ. de ꝓcura. ex inſinuat. ꝛ .ſ. de iureiur. c. vlt. ꝛ. C. de re cre. l. in bone racio illa ꝑmo eſt ꝓpter difficultatem ꝓbandi ſingula utenſilia ꝛ huiõi minuta que de facili non poſſūt ꝓbari et ideo inductū eſt in fauorẽ ſpoliati et in odium violenti et ꝟ idem dicitur. ij. q. i. in pmis et preterea ideo ſtatur iuramento actoris ſup rebus amiſſis ꝙ optimam pſumpcionẽ videlicet violenciam ſibi illatam ab eodem qui conuenitur quã debet per teſtes ꝓbare ut hic dicit et in .l. predicta ſi quãdo et ſic autem iuramento ſtatur in exꝑeñ. reſtituendis nam et ibidẽ ſimiliter difficile eſſet iſtud ꝓbare ut. C. de iud. ſancimus. Amiſſis tempore violencie vel etiam damni dati ut in dicta .l. ſi quãdo et. c. in pmis. Taxacione. vltra quã taxacionem non iurabit ut in dicta .l. ſic q̃n ſic. ꝺ. de ꝓcura. conſtitutus et. iiij. q. iij. ꝗ ꝙ fieri non debꝫ et iuſtũ ꝗ tu habes. C. de diſ. in aut. qd fieri non debꝫ et in aut. de exhi. et intro ꝺ. re. ꝗ et qñ mox et ſecundũ ꝙ iuratum eſt deꝫ condemnare ut in .l. ſi quando et non minꝰ ut in aut. de iud. in ꝗ ꝯ coll. vi. Perſonarum perſona ergo eſt inſpicienda utrū ſit honeſta pauper uel diues ar. ex. ff. de ti. tu. l. ſimos et ar. ꝺ. de offi. del. ſane et. c. paſtoralis. i. ꝗ et. ij. q. vlt. quiſquis. Item ꝗlitas etiam negocij eſt conſiderandũ ſic .ſ. de ap. cum ſit romana et. ff. de iud. non nunꝗ .ſ. dum

Requiſiuit ſub modico cenſu. i. p modica pecunia diſtracta et ſic non ꝯ dicit lra ſequens cum dicit ad ius et ꝓprietatem conuenit redire ꝛc. et qd in fine dicit colonum .i. emptor emptores celẽt ꝯ ipſas poſſeſſiones vel etiam poteſt intelligi ꝙ verba ponantur ꝓ ꝛc ut de utroqꝫ contractu intelligatur ut ſiue eccleſia in ꝯdiu locauit ſi uir. c. vlt. in ſi. et .l. ſi quãdo. C. unde vi.

data conſtiterit ad ipſius
conuenit ius et proprietatem
redire prouidendum eſt tamen
ne ſi forte colom poſſeſſio-
nes illas expenſis ac labo-
re ſuo reddiderint melio-
res ſumptibus quos bona fide
fecerunt debeant defrauda
ri. Innoc. iij. ſancti grego-
rij et ſancti ſergij abbatibus.
Cum veniſſet ad ſe.
ap. electus et mona-
chi rothom. pro ſe ac mona
ſterio ſuo et magiſter. A.
pro epo veneten. cis ſancti
gregorij dyac. card. dedi-
mus auditorem coram quo idem
magiſter pro epi parte propo
ſuit quod cum monaſterium ro
thom. ſit ſitum in dyoc.
veneten. et eccleſie vene-
ten. ſit ſubiectum predictus
epus poſſeſſione ſubiectio
nis vſus eſt hactenus immo
cuiſſe ſed cum occaſione cu-
iuſdam electionis que ibi-
dem facta fuerat partes de
omnium conſenſu ad nam-
neten. epm et eius collegas
commiſſionis lras impetraſ-
ſent duo eorum ad mona-
ſterium acceſſerunt quorum
aduentum intruſus preſen-
ciens renunciauit electioni
huiuſmodi et ſe a monaſte-
rio abſentauit ſed iudices
auc. ap. monachis inhibe-

runt ut ſindicum vel pro-
curatorem eligerent qui in
cauſis monaſterij et con-
ſulte ageret et utiliter re-
ſponderet diſtrictius inhi
bentes eiſdem ne aliquem
eligerent in abbatem do-
nec plenius cognoſceretur de
iure quod epus ſe habere in e
lectione abbatis dicebat.
Monachi vero et ſi procura
torem ad mandatum iudi
cum elegiſſent abbatem ta
men contra inhibitionem
eorum eligere preſumpſerunt
cuius electionem epus petijt
infirmari et ſe ad poſſeſſio
nem reſtitui qua eum mo
nachi ſpoliarant. Deni-
que iudices diffinitiuam ſen-
tenciam protulerunt electio
nem caſſantes eandem quam
ſententiam dictus magi
ſter petijt confirmari ad hoc
reſponſum quod licet per procura
torem ex parte monachorum
fuiſſet propoſitum quod monaſteri
um ipſum ad ro. ec. nullo
medio pertineret dicti tamen
iudices contra eos procede
re nimis animoſe ceperunt
et infra. Nos ergo inſpectis
priuilegijs p. n. leon. greg.
et clemen. que monaſterium
illud ad ius et proprietatem
indicant ſe. ap. pertinere in
telligentes quod monaſterij

ſudatur utputa quod ad longum tempus rem aliquam locauit pro certa pen
ſione in qua leſa eſt eccleſia ſiue in contractu vendicionis. Detri-
mentum. l. magnum quia pro modica cauſa non donatur reſtitucio ut
ff. de min. l. ſcie cauſa iudicati. i. ſi. in fi. et ff. de reſti. in int. ſcio il
lud et. ſ. de re. ec. non alie. c. pl. Liceat ut. ſ. de donac. fratrum cauſam melius eſt enim
iura ec. intacta ſer
uari quam poſt cauſam
vulneratam remedi
um querere. C. in quibus cau. reſtitucio
in int. non eſt ne. l.
fi. Minoris. ſic. ſ
e. c. auditis ubi de hoc
et fungitur iure rei
publice ut. xxiij. q.
iiij. quod ergo et dic
iure minoris fācti ma
ioris et comparatur mino
ri nichil nam ſicut mi
nor poſtquam etas ſit
xxv. annum poteſt re
ſtitui uſque ad quadrie
nium de hijs in quibus
leſus fuit infra. xxv.
an. ita ſic et ec. tan
tum vſque ad quadrie
nium poteſt reſtitui
vbicumque leditur a
tempore leſionis com
putando et quod dicit
iſta regula quod ſemp
debet illeſa ſeruari
iſtud ſemp non notat
tempus circa eundem
contractum vel etiam
circa eandem leſionem
ut de eodem contra
ctu vel de eadem leſi
one in perpetuum et ſem
per poſſit ec. reſtitui
abſurdum ei videtur
illud quod etiam ſic ſem
per reſtitueretur et eſt
contra id quod legitur
C. de tempo. reſti. in
int. l. fi. ubi dicit quod
omnis reſtō infra quam
dtiennium debet termi
nari ſed ſic debet illud
intelligi ſemp. i. in
quocumque tempore ec.
leditur debet petere
reſtitucionem ſuper
illa leſione vſque ad
quadri. et ita ſi mil
leſies ec. lederet mil
leſies reſtitui poteſt
et ita ſemp eſt minor
quia ſemp reſtituitur
et reſtituetur quoad
durabit in hijs in
quibus leditur et ſic
reuera fungitur iure minoris et iſta eſt communis opi. alij direxerunt
ut ala. et g. naſo cum eo quod etiam in infinitum poſſit ec. reſtitui ſu
per eodem contractu in quo leſa eſt nec etiam currit eidem illud quadr
iennium ut ar. ſ. e. ex lris et inherent ſupſicient iſtius vbi et male
ſic tamen dicitur. Conſtiterit videlicet in iudo preſentibus partibus
ut. ſ. e. cum et lris vel etiam per contumaciam ut. ff. de min. in cauſe cogn
cauſa et in. l. etiam in contumo et. ſ. de re. ec. non alie. c. pl. et. C. ſi
aduerſus do. l. vna et. ff. de adop. in. l. nam ita et in auf. ut ſpon-
ſar. ar. ad hoc coll. ix. de hoc autem dictum eſt. s. de offi. iud. c. fi. Ad
ius. i. ad proprietatem. Redire. et ſic autem patet quod quando aliena
cionis fuit ut dixi in prin. et etiam alienacio tenuit unde auxilium
reſtitucionis neceſſarium fuit quod tunc demum cum aliqua actio in de-

ſuper eſt ut. ff. de min. in cauſe. ij. in prin. et. s. de offi. iud. c. ij. unde nota quod a
lienacio rei eccleſie facta fuit in caſu licito ſicut debet et traditur. x. q. ij. hoc ius
et. xij. q. ij. ſane. c. ſine excep. tunc tenet contractus et ſi quid in quantum illo non
tamen ſubuenit ei niſi per beneficium reſtitucionis ſi decepta eſſet ultra dimidium iu
ſti precij nam tunc iure communi iuuatur ut. ſ. de emp. et vend. cum dilecti et. c.
cum cauſa et. C. de reſcin. vend.
l. ij. ſi vero alienacio non ſit fa
cta modo predicto videlicet cum
cenſen. c. et melioracionibus inſpe
ctis tunc contractus nullus eſt
ipſo iure ut. xij. q. ij. ſine excep
cione et in. c. apoſtolicis et. c. alie
naciones et in dicta dec. cum
dilecti et etiam agit tunc iure
communi contra poſſeſſorem ar. C. de
ſacro ſan. ec. l. iubemus et. C. ſi
aduerſus do. l. ij. Defrauda
ri. ſicut enim ec. in damno non
debet morari ita nec in lucro.
et ex utraque parte debet reſti-
tucio fieri ut. C. de repu. l. vna
et. ff. de min. l. quod ſi minor in
principio reſtitucio et in. l. intra vtile
Cum veniſſet in fi. io.
poſſeſſione vel quaſi poſ-
quia incorporalia non poſſidentur
ſed quaſi poſſidentur ut. ff. de v
ſucap. ſequitur in gloſa ſi via. Sub
iectionis. et etiam poſſeſſione
iuris eligendi abbatem. Fa
cta. p monachos et ita ſpolia
uerat epm iure eligendi.
Duo. a quo eis committente vi
ces ſuas vel etiam ſe excuſan
te nam alias nichil feciſſent ut
s. de offi. dele. prudenciam in
fi. ſi. et. c. cum ei et in. c. cau
ſam matrimonij in antiqua ta
men monachorum allegabatur
Renunciauit. ſ. ante confirma
cionem nam ſufficit renuncia
cio eis facta qui elegerunt pro
curatorem ſiue ſindicum vacan
te ec. ut de facto ſine electione
preſ. agatur etiam contencio inter
epm et conuentum que etiam aliter
non poterat tractari et ad iſtam
cauſam tantum conſtituitur et non ad
alias que etiam tractari non poſ
ſent vacante ec. puta predi
cta. Inhibentes. non enim
videtur quod ipſi poterant inhi
bere cum et monachi eſſent i
poſſeſſione eligendi alium eli
gendo qui renunciauit et ſic
autem vſque ad ſententiam tu
endi erant in poſſeſſione ut. xvi.
q. iiij. nolumus et. xij. q. v. c. i. et
ſ. ut lite pen. per totum unde
propterea hic in fine non caſſat ele
ctionem factam poſt inhibicionem
illam ar. ad hoc. xi. q. i. quia res in
litigio. et. C. de proba. l. iij. ar. contra
ff. de peti. here. l. de inius. ubi prohibetur poſſeſſor aliquid diſtrahere de bonis
hereditarijs niſi preſtita caucione ſiue de reſtitucione ſed tamen iſtud ſoluitur
in fi. notabile quod maius ſed minime. Preſumpſerunt. ex hoc verbo videtur quod non pote
runt eligere poſt prohibicionem ſed licet non deberent facta tamen electione non
caſſabitur quouſque cognoſcatur de iure eligendi ut dicit in fi. Spoliarunt
et ius eligendi abbatem ad epm de cetero pertinere nam ad eum pertinebit ius
eligendi. Inſpectis. iſta inſpectio de iure debuit ſuſpendere confirmacionem
ſentencie late per epo ut ar. ſ. de teſti. veniens et. ſ. de re iud. cum ſuper. Pro
teſtatus. et ſic proteſtacio prodeſt ut. s. de elec. cumana et. s. de offi. ord. paſto
ralis in fi. et. s. de hijs que ui me. ue cau. fi. perlatum et. vij. q. i. pontifices ar. contra
s. de conſti. cum. M. de hoc dictum eſt. s. de elec. cumana et ſine iſta proteſtacio
ne admiſſi fuiſſent monachi p beneficium reſtitucionis vtique ſupple maxime.

¶ Damnum cum ad defendendum vocari debuimus ut. j. de confirma. vtil vel inutil. cum dilecta et dominus in iudicio semper est nominandus ut. j. ut lite non contest. qui fre. in § pl. et C. vbi in rem acti. l. ij. ¶ Restituimus ista restitutio ut quidam dicunt datur cum procurator non est soluendo contra eum ut. ff. mand. si procuratorem in prin. et ff. de dol. elegant in § si dolo hoc autem procurator non est soluendo li bertas enim et status monasterij non possunt estimari ut. ff. de reg. iu. l. sacra in § vlt. et hac enim causa quibus restituen dus esset nam ex quacunque iusta causa dicit pretor in int. resti tuam ut. ff. ex quibus cau. ma. io. l. i. al nunquam rescinderetur sententia propter dolum seu propter negligentiam procuratoris si do minus agat contra procuratorem si dolum commisit ut. C. de procura. in. l. si procurator in fi. et ipse de omni dol ac etiam culpa te netur domino ut. C. mand. a procuratore nec procurator obmittere debet exceptionem competen tem ex persona rei ut. ff. mand. idemque et in. l. si fideiussor in principio. iste et ita hoc videtur loqui non tantum de restitutione minoris sed etiam de restitutione maioris ex clausula generali si qua mi hi iusta causa ut dictum est et est autem dicta in integrum restitutionem que fit iure minoris nam illa datur iudicis officio deficiente actione ut. ff. de min. l. quod si minor § vltimo et s. de offi. iud. c. ij. et illam que fit iure maioris que et tunc habet actionem suo iure accedente iudicis officio et deficiente actione ut. ff. quod me. cau. l. metum § ex hoc edicto et § precedenti et ar. C. quod me. cau. in. l. si vi vel metu sed cer te illa. l. ff. de dol. elegant in § fi. et etiam illa. l. ff. mand. si procurator non restituit actio nem cum per negligentiam pro curator succubuit sed cum per do lum vnde si negligens fuit pro curator imputet sibi qui tali suum negocium commisit ut. ff. de min. l. cum mandato ar. ad hoc s. de offi. del. cum olim et. ff. de tributo procurator verumptamen et si procurator esset soluen do tamen satis videtur quod etiam fauore ecclesie in oppositione ha bet verum velit conuenire procuratorem vel ad rem velit restitui ut. C. si tutor vel cu ra. l. etiam cum procurator dolum committat sed non in casu isto quia non est soluen do. ¶ Electionem. sed nonne fuit facta ista electio post inhibitionem iudicis er go cassanda erat ut. j. de matrimo. contra. quia in t. ec. c. fi. et c. i. et ff. ne quid in lo. pu. l. fi. et. j. de no. ope. nunci. c. ij. et. j. de spon. impu. ad dissoluendum in fi. sed cer te ex eo quod isti in pos. erant alium eligendo lite pendente priuari non debent ut. viij q. iiij. nonne et. xvi. q. iiij. c. volumus sed ista solutio non videtur posse stare vn de mota controuersia patronus non debet presentare ut ar. j. de iure pa. ex literis er go eodem modo mota controuersia non debent eligere ex hoc enim sequeretur inconueniens quod si postea probaretur istos non habuisse ius eligendi cassanda esset eorum electio nam omnes fructus percepti post litem contes. restituendi sunt ut. C. de rei vend. l. certum et sic sequeretur quod electio facta ab eo qui credebatur ius habere cassan da esset quod esse non debet ut. s. de elec. querelam et. j. de iure pa. consultationibus ad hoc autem dicit jo. quod licite potest eligere qui est in quieta possessione licet autem super hoc eidem controuersia fiat ut. ff. de aqua coti. et estiua. l. pe. et vti omni iure suo usque ad finem cause ut. viij. q. iiij. nonne tamen contra videtur in isto ca su ut dicitur. j. de iure pa. ex literis vnde in tene ut dicitur ibi videlicet quod non debet eligere sed si eligat iudex tamen siue superior ad quem pertinet institutio non confirmabit electionem nec etiam cassabit controuersia pendente ex qua causa de pendet ut dicit dec. in fine sed jo dicit quod si de hoc fiat eidem controuersia verum

procurator et si eadem priui legia coram predictis iudi cibus exhibere omiserit ne gligenter ius tamen non tan tum quam nostrum fuerit pro testatus videlicet quod mona sterium ipsum ad ro. ec. nullo medio pertineret ne ipsius negligentia in dam num tam nostrum quam mo nasterij redundaret ad au dientiam monachos resti tuimus rothomagensem et infra electionem autem a mona chis sicut dicitur concordi ter factam pendente contro uersia ex qua pendet electio nec confirmandam duximus nec etiam infirmandam

¶ Item elien. et rofensi episcopis.

Auditis et intellectis cause meritis in questione que vertitur inter wigor. episcopum et abbatem de euesham super ecclesijs in ualle de euesham quas episcopus asseruit ad se diocesiana le ge spectare abbas autem eas esse ab eius iurisdictio ne prorsus exemptas cog nouimus euidenter eccle si

as illas per priuilegium ro. pon. non esse ab episcopali iurisdi ctione subtractas nisi for te vallis de euesham sit il le locus qui fuit a duobus regibus kenredo videlicet et offa libertati donatus et quam bone me. ¶ C. papa. pred. in libertati donauit sicut in ipsius priuilegio continetur Verum tanto tempore pro bantur per testes ab abbati bus de euesham pleno iure possesse vt videatur in eis ius episcopale legitime prescrip sisse nisi forte per tantum temporis wigor. ecclesia interim vacauisset ut tem pore vacationis subducto prescriptio minime sit comple ta et infra. Licet autem vtrim que sic in causa sit conclusum quia tamen vtraque pars necessariam ut asserit pro bationem omiserit nos at tendentes quod vtraque ecclesia fungitur iure minoris equi tate pensata vtramque resti tuimus contra reliquam ad probandam rationem o missam ne alterutra propter

possident tales ius non debet nunc eligere usque in finem ut ar. s. de causa pos. et pro. c. cum. M. in fine et ita episcopus videtur hic nam episcopus restitui petebat ad possessionem iuris eligendi et sic non possidebant monachi que re et ideo caute dicit dominus papa electionem nec confirmo nec infirmo i. donec cognoscatur ad quos ius pertineat eligendi et proprie quan tum ad possessionem et sic prima electio non est cassanda nisi pri us constitisset verum episcopus ius eligendi posse disse in tempore ele ctionis ita etiam nec alia que facta fuit post illam sic. j. de cau. pos. cum ec. hic autem agebat possessorio et petito. et etiam hoc similiter quod de iure e ligendi ut patet ex hoc supra versus prin. et ideo quandiu pen det questio iuris siue possessionis electio cassari vel etiam con firmari non debet.

¶ Auditis libertati. nota ar. quod reges donare possunt priuilegia libertatis ut ar. lxiij. di. in syno do. ¶ Sicut in priui legio enim con. continebatur quod ipse ex emerat illum locum a iu risdictione episcopi quem locum predicti reges donauerunt libertati et de valle et de eues ham in priuilegio men tio non fiebat et ita per priuilegium non pro batur quod ec. de vesham fuit exempta a iuris dictione episcopi et sic con tendendum est ad priui legium illorum regum et si ibidem contineatur quod isti reges val lem de euesham do nauerunt libertati tunc erit probata exemp tio et sic dubia pro batio non probat re ges enim donauerunt libertati illum locum quo ad temporalem iurisdictionem papa vero quo ad spiritualem. ¶ Sub ducto. deducendo ergo tempus vacationis de pres. ut. j. de pres. c. i. et c. de quarta et in c. auditis et c. cum nobis et etiam illud tem pus deducendum est quo solet succurri cuilibet qui leditur primum sic medium vltimum ne ut. C. de testa. mili. quod tempore et C. quibus non obest. lon. t. pres. l. prescriptione et. ff. ex quibus cau. maio. necnon in § si quis. ¶ Iure minoris. ec. enim fungitur iure minoris ut hic dicit et. s. e. c. i. item fungitur iure rei publice ut. xxij. q. iiij. quid ergo ut. i. di. ius publicum et. C. de sacro san. ec. ut inter diuinum hinc enim est quod ecclesiarum prelati comparantur tutoribus et curatoribus ut in aut. de ec. ti. § fi. in coll. ix. ar. ij. q. iij. quod ea. item fungitur iure im perij ut in aut. de non alie. aut per § sancimus in coll. ij. primo ma ior est imperio ut. xcvi. di. duo et. s. de maio. et obe. solite. sed tamen non fungitur iure pupilli nam contra pupillarem etatem non cur rit presumptio ut. C. de pres. xxx. an. sicut in rem sed in quibus casibus ec. comparatur minori dubitari consueuit dicunt quidam quod in omnibus ec. comparatur minori vnde ec. potest restitui contra prescriptionem sicut minor ut in aut. de hered. et fal. in § pupillus et. C. si aduersus vsu ca. l. vna. et. ff. de min. etiam ei et. C. si tutor vel cura. l. minoribus et C. de resti. mi. l. minoribus et in aut. de hered. et fal. in § pupillus quod

bene videtur expreſſa racione nam ꝛ vbicumq; leditur ec. ſiſtitui dʒ ſed tamen ante con pletam reſtitucionẽ non eſt leſa ꝑmo de iure dominum agere poteſt ſed tunc demũ completa preſcripcõe dicitur le ſa nam iure dominii ſi agat repellit preſcripcione ꝓbata ſed a tẽ pore leſionis .i. finita pſcripcione uſq; ad qdri. poteſt reſtitucõnem petere ut dicit .l. iſ: ſa .C. de tempo. re. in .l. ſi ꝛ ita poteſt peti reſtitucio cont̃ preſ. uſq; ad q̃drie. quãd dicant ꝙ cont̃ preſ. non datur ꝓ reſtõ. nam canones volunt preiudicari eccleſijs per preſ. ut .xvi. q. iij. placuit ꝛ .xvi. q. iij. uoluimus ꝑmo ſecũd iſ: los qui dicũt ꝙ cõt̃ preſ. donat reſtitu cõ ſequeretur ꝙ numq; preſ. cõtra ec. curret ſed tamẽ hinc facil eſt reſpondere ꝙ pſcripcio bene curret ec. ſed ſi enim petat reſtitui tunc bene au ditur ſicut minor audi ꝛit ſed reſtituitur ñ enim uideo quare ſit aliud in ec. ꝙ in minore niſi ꝙ non i uenia in iure canoni co ſcriptũ ꝙ ec. reſti tuatur contra preſ. ſed eadem racõe q̃ minores reſtituunt fauore imꝑfecte eta tis ut eciam fauore ec. inductum ſuit qd̃ ec. uicetur iure mi noris ſed ubi eſt ea dem racio ibi eciam debet eẽ idem ius ut ſ. de conſti. nam cõ cupiſc. ꝛ .e. tranſla to et .ſ. de tranſl. in ter corꝑ. tñ videtur verius ꝙ eciam con tra preſ. non deb reſtitucio ne iura lo quenda de preſ. in uanũ ſint ſtatuta et eciam dici poteſt ꝙ eciam poſt q̃drie. audiretur ſi quidem ꝓbaret ſe illo qua driennio iuſta de cau ſa impeditam fuiſſe ut ar. iij. q. v. c. i. ꝛ .j. de ap. ex racione ꝛ .ff. de min. ait pretor in .§. ſi. ꝛ .C. de tempo. ap. .§. ſi. ꝛ .l. ultima in .§. illud quidam ponũt ec cleſiam in ꝑmo anno minoris eam reſtituẽtes uſq; ad .xxix. ãnos ſicut minor alij eam reſtituunt uſq; ad .xxv. ponentes eam in .xxiij. an. ſed h nichil eſt nec eciam dʒ poni in aliquo anno ſed ad ſimili tud minoris facti maioris reſtituitur ec. uſq; ad quadrie. ſicut mi nor ut dictum eſt .ſ. e. c. i. ¶ Reſtituimus in iſtis enim preſ. que ſpe ctant ad ſtatum iudicũm ubi cumq; leditur ec. reſtituitur ut ſi con tumax condemnata eſt ut .ff. de min. .l. minor ꝛ ar. ſ. e. in c. xx. ꝛ eciam ſi non appellauit vel ſi dum agat ſeu conuenitur i aliquo cap ta eſt ut minor ut .ff. de min. ait pretor in .§. ſed ꝛ in iudicijs et .l. ſed ꝛ ſi ſiue in .§. item ſi ꝓuocauit ꝛ .j. e. c. ſi. vel eciam ſi omiſit al legacionẽ vel ea que faciunt ad inſtitucionẽ cauſe ut hic ꝛ .ff. de min. .l. minor .xxv. an. ꝛ .ſ. e. cozam item quicquid omiſit non ſolũ in damno ſed eciam in lucro ut .ff. de min. ait pretor in .§. ſi. ꝛ .l. ñ omnia item in confeſſione ut .ff. de conf. certum in .§. pl. item apt

huiuſmodi negligenciam graui iactura ledat. ¶ Idẽ priori ſancte marie ad car ceres et .I. canonico ſancte marie de mandria

Ex litteris abbatis de caluen. didicimus ꝙ cum de ramiſan. et cumol archipreſbiteri inter .J. urum et .T. mulierem ſen tenciam ex delegacõne nr̃a diuidum protuliſſẽt ꝛ ap. interpoſita cognicõem ſen tencie ipſi abbati et archpre ſbitero paduano duximus committendam quia pars mulieris ad peremptorium terminum non acceſſit ab bas ipſe cui alter coniudex iuces ſuas cõmiſerat alle gacionibus diligenter in ſpectis latam a iudicibꝫ ꝑ dictis ſentenciam cõfirma uit ſꝫ poſt .viij. dies pater puelle accedens ad ipſum intellecto ꝙ ſentenciam ꝓ tuliſſet firmauit ꝓprio iura mento ꝙ quidam ad eum et filiam eius accedẽs frau dulenter ſub ipſius abba tis nomine falſas eius lit teras preſentauit quibus mandabitur eidem vt quia iudex ad diem quam aſſig nauerat venire nõ poterat poſt .viij. dies a termino cõ ſtituto ipſius ſe conſpectui preſentaret et poſtmodum appellauit ad ſe. ap. et cã ſupplicauit licet autem de fraude taliter ꝑpetrata per huiuſmodi iuramentũ nõ conſtet in plenum in fauo rem tamen matrimonij de benignitate canonica cont̃ fraudem propoſitam ſuppli cacionem mulieris admiſi mus et ad audienciam reſti tuimus eam pro matrimo nio poſtulantem. Ideoq; .q. q. de cauſa prioris ap. ordine iudiciario cognoſcẽ tes confirmetis vel infirme tis ſicut iuſtum fuerit ſen tenciam a primis iudicibꝫ promulgatam ¶ Idem epo et .C. oſten.

Cum per litteris .C. pape ꝑ .ii. cum ex hijs qui ipſius temporibus geſta fuerint grauem hilerden. eccleſie intelleximus queſtionem per ſentenciam eugenij pape ſuper eccleſijs quibuſdam prolatam ſe leſam enormiter et olim et nunc eciam con querentis vnde cum idẽ .C. tpe anaſtaſij .ꝑ. ꝓximi

nouas defenſiones tunc apparentes vel nouiter eciam contingentes ut ar. .C. ſi ſepius reſtitucio poſtul. in .l. ſi. ꝛ .l. ſe. et .j. e. in. c. ultimo ſed in quibꝫ eciam eſt ꝙ ec. ſubuenitur ut .ſ. e. c. i. ubi de h. ¶ Contra reliquã. ſicut minor con tra minorem niſi cum pecuniam amiſit ut .ff. de min. .l. verum in .§. ultimo ꝛ ff. ex quibꝫ cau. maio. .l. ſi. ꝛ nota ꝙ reſtitucẽ in int. eſt reducere in eum ſtatum in quo erat ante leſionem ut ſ. e. c. i. ꝛ .C. de repudi. .l. vna ꝛ .C. de reſti in int. .l. poſtulaſti ꝛ .ff. de mino. .l. qd̃ ſi minor in .§. reſtitucio ꝛ generaliter eciã reſtituitur non ſolum cum de bonis diminuit ſed eciam cuius intereſt ec. tam litibꝫ q̃ eciam ſumptibꝫ non uexari ut .ff. de min. .l. minoribꝫ. ¶ Racionem amiſſam admiſſus cum fuit e piſcopus ad ꝓband vacacio nem ec. wigorñ. contra preſ. abbatis nam dicebat epus ꝙ in illo medio vacauerat ec. wigorñ. paſtore unde illud tempus vacans de medio ſb duci debebat abbas vero ad miſſus fuit ad ꝓband ꝙ eciam locus ille in quo ec. de q̃ bus erat contencio poſite erant erat locus qui dicitur vallis de eueſham jo. ¶ Ex litteris ſuis. nam cum nõ tenuiſſẽ ſentencia .ſ. de offi. del. cauſam matrimonij et c. cum ei. ¶ Confirmauit. hoc enim eſt ſpãl preuiſum in cau ſa ap. qd̃ eciam iudex altera parte abſente ꝓcedere poteſt ad confirmand ut infirmand pri mam ſentenciam eciã lite non conteſ. ut .C. de tempo. ap. .l. ul tima in .§. illud ꝛ .ij. q. vi. ap pellatore ꝛ .j. de ap. per tuas ꝛ .c. interpoſita ¶ Ad eum. vi deſicet ſi iſte ſoluendo fuiſſẽ ꝙ ipſum dumtaxat dareẽ accio mulieri ſed ꝙ in caſu iſto nõ poterat eẽ ſoluendo ideo fauo re matrimonij reſtituitur muli er ut .ff. de eo ꝑ quẽ fac. eſt .l. ultima ꝛ .ff. de dol. elegant in .§. ſi dolo ꝛ ſi quidem de iſta falſitate conſtitiſſẽ iure dominii audiretur ut ar. .ff. ſi menſor fal. mod. dixe. .l. iij. .§. i. ¶ Sup plicauit nam ſupplicare poteſt quilibet quãtumcumq; remota ſit appellacõ ut ar. ij. q. vi. an terior in .§. illud ꝛ .C. de preci. impera. offe. .l. ſi quis aduerſus nam ꝛ ſeruus ſupplicare poteſt ꝓ domino ſi dominus nolit ap pellare ut .ff. de ap. ſerui. ſed tamẽ in hoc differt appellacio a ſupplicacõe nã appellacione interpoſita nichil eſt innouand ſed pendẽte ſupplicacõe mandat ſentencia execucioni preſtita caucione ꝙ omnia reſtituat ſi quidem ſentencia fuerit retractãda ut .C. de preci. impe. offe. in auten. que ſupplicacõ ſic eciam in reſtitucione in int. quando ſuſpectus eſt qui petit reſtitui mandatur ſnĩa exe cucioni ſb conſimili caucione ut .j. e. ſuſcita. item ꝛ in h eciã differt ap. a ſuppli cacõe quia infra .x. dies appellat ſupplicari autem poteſt uſq; ad biennium qd̃ ẽ verum cum ſupplicacio por. ſuperiori ut .C. de ſen. pre. in .l. vna. ſi vero ſupplicacio porrigitur iudici tunc enim uſq; ad .x. dies iudex ut in auten. predicta que ſupplicacio. ¶ Ad plenũ. iſtud autem ideo dicit nam ſi ad plenum ꝓbauiſſet iſtam fraudem ꝛ cauſam abſencie fieret reſtõ de iure dominii ꝛ eſt ſimil. .j. de re iud. cum bertoldus ubi enim minus ſufficiẽs ꝓbacio ſufficiat ne ꝑiudicium ꝑri mo veritati eciam .ſ. de pactis. ex inſinuacione ꝛ .c. in ꝑncia et hoc ideo ꝙ abſens citatus tunc ꝑſumitur contumax ſi non venit ut .iij. q. ix. decernimus ꝛ .xv. di. c. ſi forte et .ff. de re iud. contumacia ſed tamẽ tal. preſumpcio poteſt eli di ꝑ aliam pſumpcionem ut .ff. de reſti. in int. .l. diuus. ꝛ inde eſt eciam ꝙ per

ſucceſſoris eiuſdem eug.
in minori adhuc officio cō
ſtitutus in partibꝫ hiſpa-
nie legacionis officio fun-
geretur ex delegacōe ipſiꝰ
cognoſcere cepit de contro
uerſia memorata cui eciam
alex. ſucceſſor ipſius ana-
ſtaſij officio legacionis de
nuo in partibus eiſdē fun
genti cauſam commiſit eā
dem ¶ Item quoque C. ad a-
picem ſummi pontificis p
motꝰ. G. ſancti angeli diac.
card. tunc ap. ſe. le. dictam
controuerſiam ſub eodem
tenore cōmiſit ut inſpectis
ylerden. priuil. auditis eciā
racionibus parcium nō ob-
ſtante ſentēcia memorata
diffinitiuam proferret ſen
tenciam eamque faceret ob-
ſeruari verum qm̄ p ipſius
legatum aut p alios qui-
bus ſub eodem tenore cau
ſa eadem commiſſa extiterit
licet teſtes producti ex pte
ylerden. epi recepti fuerint
mandatum ap. non extitit
ad impletum magiſter A.
canonicus ylerden. eccleſie
poſtulauit per officium nr̄am
dictam ſentenciam in me-
lius reformari et contra cā

reſtitui eccleſiam ylerden.
Nos igitur cum fratribus
noſtris et alijs deliberaui-
mus diligenter nonnullis
aſſerentibus quod cum predictꝰ
C. p. n. contra iam ſentenciā
cum uſus fuerit ylerden. ec
cleſie reſtitucionis benefici
um indulſiſſe cum ea non
obſtante duxerit negocium
committendum et nos ſup
plicacionem eiuſdem eccle
ſie admittere debeamus p̄-
ſertim cum ſentēcia ro. ſe.
non negat poſſe in melius
commutari cum autem ſubrep
tum aliquid fuerit aut ip
ſa pro cōſideracione ſtatuū
aut temporum ſeu graui-
um neceſſitatum diſpēſa-
tiue quicquam ordinare de-
cernit et ſecundum iura ciuilia prin
cipes eciam contra res bis
iudicatas in auditorio ſuo
examinari reſtitucionem in
integrum permiſerunt per
ſpeximus quorum ex data ſen
tencia in regiſtro dicti eu
genij pape reparatos quod p̄
mo menſe ſui pontificatus
fuerit ſentencia promulga
ta quando nō plene de me-
ritis ipſius cauſe liquebat in
ſtructꝰ illa nitens papua

preſumptam probacionē et minus plenam eludit preſumpcio ſtimacie unde p ſacramentum vnius poteſt probare ſe non ſtimaciam nam preſumpcio violenta eli- ditur p iuramentum ut. xxxv. q. iij. c. ex ſcordinaria et op. ar. j. qui matri. accuſ. poſ. cum in fine et ſic eciam pōt intelligi. iij. q. v. c. quiſquis in fi. tamē iſtud iuramentum non facit plenam probacionem ſed tantum fauere matrimonij admiſ ſa fuit mulier ad agendū nec enim audiretur mulier preceptu ſue ap. nam contumax preſumitur ſed p fraudem ſemiplene p- batam et eciam in fauorem matrimonij reſtituit. ¶ Reſti- tuimꝰ. nota ar. quod nullo tractu temporis tranſit ſentencia contra ma trimonium in rem iudicatam ut. j. de re iud. lator et in c. conſanguinei ſed ex hoc quod dicit reſtituimꝰ ſu mitur quidam contrarium ar. pro batur quod tranſit in rem iud. Vel in ſirmitatis. iſtud enim ha bet facere index ap. ut. ij. q. vi. in ſi. et iſtud locum hꝫ cum in cauſa ap. nichil noui ꝓponit et eciam vnicus eſt tantum ar ticulus ut hic erat nam alias iu dex ap. p parte poteſt ſenten ciam confirmare vel eciam infir mare ut. j. de teſta. raymundus et in. c. raynaldꝰ item ex eo e ciam quod dicit confirmare vel in firmare videtur quod execucio nō ſpectat ad eos de hoc enim dictum eſt. ſ. de offi. del. paſtoralis. §. preterea. ¶ Delegacione. ſ. ipſius anaſtaſij io.

Cum ex ſuis ſententia. nam p hoc videtur quod celeſtinus reſtituit ec. ylerd. ſed cum mul ta tempora fuerint elapſa a tempo re eugenij qui tulit ipſam ſen tenciam uſque ad tempꝰ cel. ſ. xlv. anni quomodo auditur ec. ylerd. ſuper reſtitucione et innoc. ſimiliter videtur eam ad mittere ad reſtitucionem petendam j. ubi dicit an data ſit reſtitucio vel donanda nam et ultra quadriennium donari debꝫ ut. C. de tempo. reſti. in int. l. fi. nec eciam ꝓpe tuatur p litis conteſt. ut. ff. de mi no. l. ponponiꝰ in fi. poteſt eciā dici quod reſtitucio fuit donata tempore anaſtaſij qui commiſit negocium celeſtino in minori officio conſtituto qui anaſta ſius fuit primꝰ ſucceſſor euge nij pape et quod cauſa non fuit terminata ſtetit p iudices vn de non imputandum actori ut. ij q. vi. anteriorum et. C. de tempo reſti. petende ſicut ſatis patet p multas commiſſiones unde eciam infra dicit an data ſit vel danda ſi vero donata ſit non debꝫ poſtea dari ut. C. ſi ſepius in int reſtō. l. fi. vel eciam ſi eſſet iam denegata non debꝫ iterum dari et. j. e. c. vlti. niſi ex cauſa ut ibidem dicitur ſed obicitur eugeniꝰ tulit ſentenciam primo menſe ſui a poſtolatus ut. j. ſequitur et magis iuxta. viij. an. et menſibus. iiij. et. xxi. diebꝰ Sed anaſtaſius ſucceſſit eugenio qui cauſam ſup hoc commiſit celeſtino tunc in minori officio conſtituto et eciam videtur quod reſtitucio donanda ſit poſt quadri ennium unde ex hoc trahunt quidam ar. quod reſtitucio ſemper danda ſit ut dictum ē ſ. e. c. j. quia hic videtur dari poſt quadrie. ſed tu potes reſpondere quod eciam ex eo quod hic dicit non conſtat quod anaſtaſius reſtitucionem donauerit ſed quod cauſam cō miſit ſup reſtōne an eſſet danda vel non ſed obſtat forcius factum celeſt. qui man dauit non obſtante ſentencia eugenij ſentenciam diffinitiuam ꝓferri ſup predi ctis ec. ſed hic fecit cel. pocius de gracia quam de iure quod patet quod reſtituenda eſt eccle ſia cauſa cognita et preſentibus partibus ut dicit. j. e. ff. de mi. in cauſis. §. in cau ſa unde ipſa noluit vel facto illius primo deliberauit decretiue preſentibus partibus. ſ. utrum ſit data vel danda et ideo non plene probatur p iſtam decre. quod reſtō da

ri debeat poſt quadriennium quod nec ipſa iſtud hic determinat. ¶ Reſtitui. vide licet poſt lapſum dicti curs. ¶ Teſtes. videlicet qui fuerunt producti ad probandum videlicet quod reſtō debeat dari et quod potius p iudicium et non per ec. ylerd. ſteterat quod eciam non fuit preſſum ut hic dicit ¶ Magiſter videlicet ad hoc mandatum hīs ſpal. ut. ff. de mi. il. ſtat et. j. e. c. eciam ¶ Per officium no ſtrum. iſtud enim ideo dicit quod tantum iud. officio et non ure actionis petitur iſti tucio ut. ff. de mi. l. quod ſi minor in. §. fi. et. ſ. de offi. iud. c. ij. ¶ Reſtitui ergo nō fuit reſtituta p cele ſtinum. ¶ Commit tendum. nam eo ipſo quod negocium commiſit prin cipalis videtur eciam commiſiſſe beneficium re ſtitucionis ſicut commitendo cauſam videtur com miſiſſe ap. ut. ſ. de offi. del. paſtoralis in §. preterea ſed tamen iſtud ignoratur que cauſa commiſſa fuiſſet an cauſa reſtitucionis an eciam cauſa illa videlicet verum danda eſſet vel non danda ut patet p ea que ſe quuntur ſed videtur quod illa an donanda fuiſſet reſtō ut in pre dicta nota p hoc proba tur quod ylerd. ec. pe tebat reſtitucionem coram domino innocē ¶ Sentenciam po nit tenorem illiꝰ c. xxxv. q. ix. ſentenciam et in. c. ordinatum ¶ Per miſerunt. ſed iſtud p taro eſt ut. ff. de mi nori. in. l. minor autem et in. l. integrum et C. ſi ſepius in int. re ſti. poſtul. l. i. et. ij. ¶ Inſtructus nota ar. quod in modico tem pore non pōt quis mul tum addiſcere ut ar. ſtorij. di. ſ. i. quia ne mo repente ſit ſum mus ut de pe. di. ij. §. hoc que de caritate ar. quod quisque enim inge nium ſupplet etatem vel tempus in bene ſtudentibus ſicut eciam indu ſtria ſupplet tempus ut. lxxvij. di. monachus nec enim ſufficit diu in ſcolis fuiſſe ſed tantum laudabiliter vixiſſe et bene ſtuduiſſe que rendum ē ut. xij. q. ij. gloria epi in fi. et ar. C. de hijs qui veni. eta. impe. l. ij. ¶ A parte ueſtra. p iſtam liam videtur quod pars oſcen. ec. pri uilegium ſuum falſauerat addendo aliquid vel diminuendo ut magis p ſe ſuum priuilegium faceret propter quod eugenius tulit ſentenciam contra ec. ylerd. primo eo ipſo quod aliquis iudicio lras falſas defert cauſam ſu am amittere ut. ſ. de reſt. cum olim nam iſtud non fecit eugenius papa credens dictum priuilegium eē verum cum tamē falſum eſſet ut dicit lra illa nitens papue ec. et hoc eciam patet quod hic priuilegium falſauerat quod poſtea ſuocatum eſt fuit reptum et integrum et eciam incorruptum in regiſtro ſimiliter autem falſitas habetur. j. de exap. cum venerabilis et ideo tale delictum non debꝫ obeē ec. ylerd. quominus ſaltem re ſtituatur ec. ro. beneficio vel eciam forte pars ec. ylerd. falſauerunt p uilegium oſcen. ec. et iſtud in iudicio conſtitit vel dominus ipſa

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ratione quod priuilegium Ur-
bani ſecundi a parte al-
tera productum fuerat ſub-
iectum falſitati cuius teno-
rem in regiſtro ipſius in-
uenimus incorruptum tā-
tem in hoc delibera cō noſtra
reſedit ut an data ſit reſti-
tucio an danda contra pre-
miſſam ſentenciam parti-
bus preſentibus decernat'
quia aſſercione merita cauſa-
rum panduntur quocirca
M. q. vſque ad feſtū ſancti
luce vel in perſonis prop-
rijs vel per ydoneum re-
ſponſalem noſtro vos cō-
ſpectui preſentetis quod dicta
ſentencia retractari non de-
beat ſi poteritis oſtenſuri
vel ſi forſitan exigēte iuſti-
cia fuerit retractanda ut p
uos vel per reſponſalez cū-
tem appareatis ſufficienter
inſtructi ut in principali
negocō canonice procedat'
pro certo ſcituri quod cū propter
multā locorum diſtanciā
nō poſſit ad nos ſine mag-
nis laboribus et expenſis
ſepius haberi recurſ' ſi ad
premiſſum terminum quez
vobis peremptorium aſ-
ſignamus iniuncta contē-

ſitis adimplere nos nichil
ominus in eo negocio quan-
tum de iure poterimus p
Pſci | cedem' ¶ Jte
ſtata ſup diuerſis ar-
ticulis inter burgeñ. epm
et cōuẽtum monaſteriū qſtio-
ne et infra. Nos intellectis
que vtraque pars proponit
corā nobis ſuper quatuor
articulis prenotatis mona-
ſterium omīſe iuſticia con-
demnamus exigente. Sen-
tencia vero lata procurator
monaſterij ad probandaz
preſcripcōem tam ſuper
quatuor articulis prenota-
tis quam etiam ſuper quibuſdā
decimis per tranſactionem
acquiſitis et infra. Reſtitu-
ciones in integrum nomīe
monaſterij poſtulau' quā
eidem duximus indulgēdā
et infra. Ne vero per exco-
gitatam maliciam ſicut ex
preſumpcionibus pluribꝫ
uidebatur effectum ſentē-
cie in dampnum epī contin-
geret impediri ne vero mo-
naſterium per execucionez
ſentencie propt' diuerſas
ſuſpiciones incurreret de-
mentū. Nos equitate pen-
ſata iure duxim' prouidēdū

ſentencia lata fuerat contra ec. hyler. et ideo dicit iſta mēt. et c. iſtis au-
tem videtur verius ſm hanc lrām a prin. lrā ſed in antiqua compi-
lacione dicebat ab altera pte productum et tunc ſecund. illam lrām
ſenſus planior eſt et ſm hunc ſenſum pars ec. hyler. ſuum priuil. fal-
ſauit et ideo quod eum fuit ſentenciat et melius eciam videt' ſm illaz
regul. deſidium p-
ſone et c. et ita con-
cordat cum illa dec-
cium venerabil' vn-
de non dz obeē ec.
hyler. deſidium iſti-
us qui priuilm fal-
ſauit quin ſaltem re-
ſtituatur iſto beneſi-
cio cum ec. hyler.
non fuit in culpa ¶
An danda. et ideo
iubet inquiri quod non
conſtabat verum ad-
miſſa fuiſſ ec. hyler
deñ. ad reſtitucionē
et preſentibz eciam
partibz hoc eſt facien-
dum vel eciam p cō-
tumaciam abſentibz
ut. ff. de min. in cau-
ſe in § i. et in auẽ. ut
ſpon. lar. in § ad hoc
coll. ij. et in auẽ. C.
ſi ſer. ad hē. abſti. in
auẽ. ſi omnes et de
hoc. s. e. c. i. et s. de
offi. ud. c. ij. ¶ In
medius. et per iſtam
lrām non conſtat quod
reſtō donata fuit p
mo modo apparebit
verum donata fue-
rit vel donanda ut
in illa lez al. ¶ Nō
obſtante ſnīa exige-
mij negocium ami-
ſit. ¶ Aſſerē. ut. C. ſi
per vim uel alio mo-
do. l. ſi. ar. s. de ma-
io. et obe. inter qua-
tuor. ¶ Oſtenſuri. ſi
quare iſti compellū-
tur iſtud pbare cuz
ille qui petit reſtitui
non admittitur niſi
doceat ſe leſum ut. ff
de iuriſ. nā poſtea
in § ſi maior. jtem ē
contra illud quod acto-
re non pbante re'
debz abſolui ut. vi.
q. v. § actor et. j. ut
ec. be. ut noſtrum
forte pſumpcio erat contra eos et ideo domin' papa noluit hoc ſic ni-
dicta de c. ut nām ſed non compellunt iſtud pbare niſi uoluerint.
ſed ſi altera pars uoluerit pbare quod ſit ſentencia retractanda ipſi 2-
trarium pbent ſi poterunt et iſta omnia ſunt facienda utraque par-
te preſente. ¶ Diſtanciam. ppter locoꝝ diſtanciam ut ſic parcatur
laboribz parcū et expēſ. prima uice poteſt ppom edictum pemp-
torium ut. xxiij. q. iij. de illicita et. ff. de iud. l. non nūquam et ne-
ceſſitate ingerente ut. j. de dil. c. i. ar. s. ff. de iud. ad pemptorium
multa enim ppter diſtanciam pmittuntur que al' phibent. unde
verſus. Non facit ergo paꝝ diſtancia longa viaꝝ. Prorogat in-
ducias aufert onus impedimentū. Cogit adire forum conſeruat
ius dominoꝝ. ¶ Pone exemplū prorogat inducias videlicet appel-
latori ut. j. de ap. cum ſit romana aufert onus videlicet tam ele-
cto quam electoribz ut. lxiij. di. cum longe impedimenẽ aufert domino
uolenti ſuum ſuum repetere monachum fidum ut. xvij. q. ij. c. ſi
quis inogenitus cogit adire forum nam ſi ſine licencia pris abſen-

ius ſiluis cauſam agere poteſt ut. ff. de iud. ſi longius conſuat ius dominoꝝ
in poſſeſſione turbata domino abſente ut. C. ſi p vim vel alio modo. l. i. vbi e-
ciam admittitur ad poſſeſſionem turbatam recuperand. ſeruus vel amic' naz
al' non admitteretur. ¶ De iure. ſed qualiter in iſto caſu perderet reſtitucio-
nis dacio dato quod pars citata non veniat nunquid poterit perdi ad reſtitucionem
recepcionem vel eciam ad ſen-
tenciam diffinitiuam ſuper ip-
ſa recepcione ſeu reſtōne et vi-
detur quod non nam lite 2teſ. in
iſto caſu faciend. eſt ut. s. de
offi. iud. c. ij. et. ff. de min. l. pō-
ponius in § ultimo ſed tamen
lite non 2teſ. non ſunt teſtes re-
cipiendi ut. j. ut lite non 2teſ.
p totum et iſtud eciam innuit
hic ex eo quod dicit quantum de
iure et c. cum eciam al' lite con-
teſ. citati debent ut ſi non ve-
nerint ad ſentenciam pceda
qualiter iſtud fieri debeat dictū
eſt. s. de offi. iud. c. ij. ſed vide-
tur quod quod eciam ad ſentenciam
pcedere valeat ut. ff. de min.
in cauſe § i. et. C. ſi ut ab hē.
ſe abſti. in auẽ. ſed omnes ſol
iſtius contrarij habetur. s. de
¶ Reſtitutā | iud. c. ij. jo
domeñ hic enim fertur
ſnīa contra monaſteriū ſancti
albini ſimil'. j. de cenſi. ſopite.
alibi autem in perſonām pcu-
ratoris ſiue ſindici ut. s. de ele-
ctio. querelam vbi de hoc et. j.
de cappell. mo. dilectus ſed ta-
men ec. non multū curat de il-
la ſolemnitate ſicut nec ſacit
diam inter pcura. et ſindicum
ex quo conſtat de poteſtate ē-
dita. s. de pcura. peticio dic 2-
demnatuz monaſteriū in cau-
ſa videlicet in perſonā pcura-
toris. ¶ Decimis. videlicz ſu-
per quibz erat concluſum in cau-
ſa ſimil'. s. e. audītis. ¶ Traſ-
actionem. i. amicabil' compoſi-
cionem ut. s. d tranſac. c. ij. et
j. de decl. ex multiplici ¶ Po-
ſtulauit. iſte ſiue pcurator cō-
ſtitutus ad cauſam et ſnīa la-
ta contra monaſteriū poſtu-
lauit reſtitui in intrgrum et
obtinuit ſed contra videtur di-
cere lex nam ſine mādato ſpe-
ciali non admittitur ad hoc p-
curator ut. ff. de min. illud in
§ ſi tal' et. j. e. c. px. poteſt au-
tem dici quod illa. l. locum habet
cum reſtō principalit' poſtula-
tur non per illū contra quem
fuit ſnīa lata ut tunc. i. quādo ſic agit' mandati ſpecial' exigatur ad hoc ſed
quādo incidenẽ reſtō ſicut hic here enim poſt ſnīam ad pbandam preſ. an-
te factam execucōem tunc enim intelligitur incidenter factū et ſuper quibuſdā
petebatur ante ſentenciam pcurator ad cauſam conſtitutus nam tūc bene po-
teſt reſtōem petere per eum qui domin' erat factus per lit' 2teſ. ſup quibuſdā
quod incontinenti poſt ſnīam ſup articul' aliquo incidenti ut. s. e. audītis nam et
omnia que ad cauſam inſtruendam faciunt ſibi omnia conceſſa intelligunẽ
ut. ar. ff. de pcura. in. l. ad rem legatam et iſtud eciam pbat p. l. ff. e. ti. in. l.
qui pprio in § jtem querit' jtem ar. ad hoc. s. e. audītis et ſimil'. C. e. ita demū
et. ff. an per alium cau. ap. exer. poſ. l. ij. ar. s. C. de ap. l. ſi actor et quia eciaz
hic non habet locum appellacio ideoque neceſſe fuit recurrere ad bnficium re-
ſtitucionis ſi enim potuiſſ appellare iure 2muni poterat pbare preſcrip. ſiue
aliam excep. videlicet pemptoriam ut. j. de fide inſtrō. cum jo. et. C. ſentencia. re-
ſcin. non poſ. l. ij. ¶ Effectum. ſentencie nam iſtud eſt regulare ut ſentencia
demandet execucōem videlicet non obſtante aliqua excepcione ut. ij. q. i. ſicut
niſi incontinenti pbetur excepcio ut. j. de teſti. veniens et. j. de teſti. ſpecial. c. licz

in fi. et etiam in quibuſdam caſibus qui notantur. xi. q. iij. cum apud. Item habet incontinenti quis velit ſuam exceptionem probare ſi tamen eſt preſumptio contra eum quod malicioſe excipiat primo ſententia demandabit executioni ut hic dictum eſt ſi quid autem velit proponere non in modum exceptionis ſed in modum accuſationis audietur ut. j. de ap. conſtitutus in fine et. j. de accuſ. accedens et. j. de accuſ. pre. c. poſt ceſſionem ſed hoc non dicitur ibidem quod primo deferatur in quibuſdam exceptionibus nec etiam dicebat quod aliud vellet proponere ut. C. ad. legem corneli. de fal. ſatis aperte et. C de edic. diui. adria. toll. l. ij. ¶ Detrimentum nam deſidium pro ne &c. ut. xvi. q. vi. ſi epiſcopum. ¶ Equitate penſata hic enim prefertur equitas rigori iuris ut C. de iud. l. placuit ſed tamen iſtud contingit propter preſumptionem ſed cum aliter de iure communi poſtulata reſtitutione in integrum omnia in ſuo ſtatu eſſe debent donec finita ſit reſtitutionis cauſa ut. C. de reſti. in int. poſtul. l. vna. ſicut etiam ap. interpoſita nihil eſt innouandum. ff. nil innouand. ap. pen. l. vna et. ij. q. vi. in. §. appellacio ſed gl. ſ. de tranſac. in c. vltimo. vbi dicitur vbi vero ius deficit tunc enim equitas eſt ſeruanda tamen preſcriptio contrarium ſoluit ¶ Cautionem iſtam eam eſt generaliter quod etiam vbicumque aliquid in dubio admittitur quod ſemper ille qui admittitur preſtabit cautionem ut. C. de l. ſi in fraudem et. C. de peti. hered. l. ſi. in. i. reſpon. et. ff. de rei vend. is a quo et in l. ſi. et. ff. ut le. vel fi. no. ca. l. poſtquam §. i. et. ff. de dam. infect. in. l. pretor. in prin. at. j. ut lite pen. et. ſancte marie item eſt hic arg. quod etiam cautio ſit preſtanda ab eo qui mit. in poſ. cauſa rei ſeruan. de fructibus reſti. dum tamen ipſe ſit ſuſpec. ut. j. de ſequeſtra. c. ij. jo.

¶ Coram primacia nam primacia et etiam patriarchatus vna tantum dignitas eſt licet eorum nomina ſint diuerſa ut ſcis. di. c. i. et. ij. ¶ Procuratori et ita ad vnam cauſam plures procuratores dari poſſunt de hoc autem dictum eſt. ſ. de proc. non iniuſte et. j. de teſtibus. c. inſuper ¶ Munimenta dicuntur munimenta quibus cauſa munitur et inſtruitur ut ſunt teſtes inſtrumenta et confeſſiones et etiam quilibet quid aliud quod adiuuet eum ¶ Dilatione denegando ipſam eis ut. j. parte. ¶ Speciali mandato nam in iſto caſu non videtur ſufficere mandatum generale procuratoris ſimpliciter conſtituti ad cauſam ut. ff. de mi. illud in. §. ſi tal. et etiam quidam alij caſus ſunt in quibus non ſufficit mandatum generale ut in cauſa tutoris ſuſpecti ut. ff. de procura. l. non ſolum in §. ultimo et alius quando quis relinquit duos procuratores communium rerum ſuarum tunc enim alter ab altero non poteſt exigere ſine mandato ſpeciali ut. ff. de procura. in. l. qui duos aliud eſt in iudicio de lib. exhi. ut. ff. de procura. l. pomp. in fi. quintus eſt tranſactione ut ff. de procura. et in alio caſu procurator non poteſt iuramentum deferre ſine mandato ſpeciali vel etiam recipere ut. ff. de iureiur. l. iuſiurand. §. procurator. item in acceptil. ut. ff. de acceptil. l. iij. de hoc dixi. ſ. e. in. c. pr. qualiter autem iſtud ſiium locum habeat in alio caſu exigitur mandatum ſpeciale ut. ſ. de ſpe. non nulli et in. c. ex parte decim ¶ Duximus et ita etiam hic conceditur aliquid vni via quod altera via denegatur. gl. ſ. de procura. in c. cum ſuis concord. ibidem in poſitus tamen illa intelliguntur de iure communi ut ſi de iure communi aliquid

uel ante omnia ſupradicta ſententia executioni mandet et infra. Volumus igitur nichilominus et mandamus ut ab ipſo epiſcopo recipi atis ydoneam cautionem quod ſi monaſterium in cauſa ipſa preualuerit vniuerſa que medio tempore ſententie ipſius occaſione epiſcopus percepit monaſterio reſtituat memorato ¶ Honorius. iij. archiepiſcopo calabritan.

Coram felicis memorie. J. pp. pre. n. lite inter archiepiſcopum toletan. et te frater archiepiſcope ſuper primacia ſolempniter conteſtata fuit peremptorius terminus aſſignatus et infra. ¶ Verum elapſo termino conſtituto poſt expectationem non modicam comparuerunt procuratores veſtri ſed quia non attulerant depoſitiones teſtium et alia munimenta dilationem cum inſtancia poſtularunt poſtquam vero inter eos inſ locuti fuimus ſuper dilatione petita tandem indulgeri eccleſie bracharen. dilationem propter inſtructionem cauſe per auxilium reſtitutionis in integrum poſtularunt exhibentes ſuper hoc ex parte veſtra ſpeciale mandatum. Nos autem uſque ad octauas penthecoſtes per reſtitutionis beneficium id vobis duximus indulgendum

¶ Gregorius. ix.

Conſtitutus in preſencia n. magiſter. w. pro ſe ac pro fratre ſuo. J. canonico peron. exhibita nobis petitione monſtrauit quod cum in minore conſtitutis etate ac eorum matre cuius ſucceſſores exiſtunt rebus humanis exempta quondam. G. pater ipſorum quaſdam poſſeſſiones vtrique communes quibuſdam vendidit pro quadam pecunie quantitate ac ut huiuſmodi vendicio robur firmitatis haberet emancipauit eoſdem et fecit eos contractui conſentire quare ſupplicauit ut vel vendicionem eandem mandaremus nunciari nullam vel cum adhuc exiſtant infra tempus ad optinendum in integrum beneficium reſtitutionis indultum et infra annum et diem a tempore contractus

eius via prohibetur eodem iure etiam debet prohiberi hic ſecus. ¶ Conſtitutus ac fratre et merito cum ſit coniuncta perſona ut. ſ. de ſpe. nonnulli et etiam ad agendum admittendus dum tamen non appareat contraria voluntas ut. ff. de procura. ſed hec perſona et in. l. pomp. in §. fi. ſed etiam in cauſa reſtitutionis non admittitur tal. ad agendum ſi conſtet de voluntate ipſius ut. ff. de in. noxa. pa. in. l. fi. ¶ Succeſſores nam et filius matri ſuccedit ab inteſtato ſiue ex teſtamento ut. C de bonis mater. l. i. pater vero in eius poteſtate eſt vſumfructum habet qui omnem diligentiam circa rei debet adhibere tamen alienare rem filij vel etiam donare non poteſt ut C. e. ti. l. i. et. ij. ¶ Vtrique videlicet patri et matri quia poſſeſſiones de communi pecunia emerunt ſic. j. de do. nac. inter vir. et vxorem ſignificauit. Sed contra videtur nam et quicquid vxor habet totum preſumitur eſſe de bonis mariti ut C. de donac. int. vi. et vxorem etiam ſi donis et. ff. de don. inter vir. et vx. l. quintus mucius illud eſt verum quando non conſtat unde ille res proceſſerunt ſed hic conſtat nam ut dixi de communi pecunia empte vel etiam vtrique communiter legate fuerunt et iſtud certum ¶ Quondam iſtud dicit nam dum filius eſt in poteſtate alienare vel aliter diſponere de rebus ſuis non poteſt nec agere etiam pro hijs nec etiam tunc tempus currit preſcrip. ut. C. de bonis ma. l. i. et. C. de an. excep. l. i. in §. ult. ideoque emancipauit eos ut conſentirent et ratam haberent vendicionem eandem quo ad partem matris in qua debebant ſuccedere matri ¶ Vendicionem quantum ad partem ſcilicet maternam quo ad primus eos contingebat de bonis maternis in alia parte quo ad partem patris petebat reſtitui ad ius offerendi precium et ſi vendicionem de bonis maternis teneret petebant ſimiliter reſtitui contra eam. ¶ Nullam quaſi animo refactam. xxv. annis et ſine debita ſolemnitate. ¶ Vel nullam videlicet ſi iuris ſolemnitas omiſſa fuiſſet ¶ Conſuetud. nam conſuetudo erat approbata illius loci videlicet quod ſi quis rem communem cum alio vel rem ſuam venderet extraneo ſeu alienaret magis remoto qui primior eſt iſti alienanti a tempore contractus vſque ad annum et diem poteſt offerre precium emptori quod ſoluit pro re illa et ille tenetur recipere et rem emptam reſtituere vnde iſti fratres emiſerunt reſtituere precium infra annum et diem pro re paterna offerentis alienata cum ipſi eſſent primiores et ad iſtud precium offerendum petebant ſe reſtitui ut rem proprio ſui haberent ¶ Solemnitas quia ſi curatorem habebant et eius auctoritas non interueniſſet

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ipſis tanquam ꝓximiori-
bus competeret ſuper alia
porcione ius offerēdi emp
toribus precium iuxta mu
nicipij peroñ conſuetudinē
per omnia approbatam ꝙ
hactenus omiſerūt digna
remur eis ſuper vtroqȝ cū
in hoc non modicū leſi no
ſcuntur et emptoribꝰ porcı
onis eiuſdem vel eorū ſuc
ceſſoribus precium ſint of
ferre parati per idem benefi
cium ſubuenire. ¶ Quocir
ca. q. ſi premiſſa inueneri-
tis veritate ſubnixa vel vē
dicionem predictam quo
ad partem ex ſucceſſione
materna ipſos contingen
tem nullam nunciare cure
tis ſi in ea debita iuris ſolē
nitas ſit omiſſa vel ſi for-
ſan interuenerit et eos le-
ſos eſſe conſtiterit ram ſu
per ea ꝗȝ ſuper reſidua porci
one dum tamē ꝙ offerūt
duxerunt faciendum auct.
n. in integrum reſtituere
ſtudeatis. ¶ Item

Cauſa reſtitucionis in
integrum coram iu-
dicibus ordinarijs ad mi-
niſtracionem habentibus
vel delegatis ab eis tracta
ri poterit et finiri ſiue h ip
ſis ſpecialiter delegatis de
mandatum fuerit ſiue cō-
miſſo eis negocio cōtingꝰ
incidere huiuſmodi queſti
onem delegati vero ab or-
dinarijs qui ad miniſtraci
onem nō habent ſed facul-
tatem tantummodo iudi
candi ſeu arbitri de hac
cauſa cognoſcere nequeūt
niſi coram eis mota fuerit
incidenter ¶ In matrimo-
niali quoqȝ liberali vel cri
minali cauſa cum maiores
exigant iudices ꝗ inquiſici
ones arbiter nequit aſſu
mi. ¶ Item

Beneficio reſti
tucionis in integrū
eccleſie tue in alio iudicio
denegato reſtitucō preterqȝ
ad appellacionem omiſſā
uidetur eidem eccleſie poſſe
negari niſi nouis defenſio
nibus ad huiuſmodi bene
ficium ſit admittenda.

¶ Alexander tercius.

tunc ipſo iure nulla fuit vendicio ſine conſenſu eius ut. C. de in in-
tegr. reſti. mi. l. ſi curatorem ꝛc. ſi decretū ſiue auctoritas pretoris
non interuenit non tenet vendicio aut aſſenſus ſubſequens nam tu-
tor vel curator alienare rem minoris ſine auct. pretoris non poteſt
ut. C. de pre. mi. ſine decre. non alie. l. i. ꝛ ij. ꝛc. l. minor ꝛ in. l. ſi q̄
dem ꝛ in pluribus a
lijs. l. ibidem contē
tis ſi vero iſti nul-
lum curatorem ha-
bebant ꝛ contraxe-
runt vel conſenſerūt
cum aucto. pretoris
vendōni facte a pre
obligantur tamen
ſi ſunt leſi reſtituun
tur ut in. l. predicta
ſi curatorem in fine
ꝛ ita ſi iuris ſolem
nitas eſt omiſſa nul
la fuit vendicio et ſic
nulla pronunciabitur
ſi fuit ſolemnitas ob
ſeruata ꝛ probauerit
ſe leſos reſtituuntur
tam contra vendici
onem contingentē
ipſos ex ſucceſſione
materna ꝗ eciam
ad ius offerendi p
cium in vendicione
paterna. ¶ Leſos eē
conſtiterit probabūt
ergo iſti ſe minores
ꝛ leſos al' non au-
dientur ut. ff. de iu
reiur. nam poſtea in
ꝗ. ſi minor quo pro
bato reſtituent tam
contra vendicionem
ꝗ ad ius offerēdi io
Cauſa habenti
bus ſicut eſt e
piſcopus poteſtas
et hmoi ꝛ eciam a
lij minores ordina
rij ꝯtenciōſam iuriſ
dicionem habentes
qui preſunt alicui v
niuerſitati qui admi
niſtracionem habent
cum iuriſdicione ut
ff. de poſtul. l. i. in ꝗ.
vltimo ꝛ. C. vbi et
apud quos. l. vlti.
ſi. q. i. de pſona ꝛ
ff. qd' cuiuſqȝ vniū. l. vltima ꝛ alij eciam minores ordinarij iuriſ
dicionem ꝯtenciōſam habentes. ¶ Del. ꝛ ſic delegati ab ordina
rijs cognoſcere poſſunt de cauſa reſtitucionis ſiue principaliter mā
detur eis ſiue incident contingit qo reſtitucōis ꝛ multoforciꝰ del'
a principe ſicut iſtud totum traditur. C. vbi ꝛ apud quos in int.
reſti. in. l. ſi. que ponit totum tenorē illius decr. ſed videtur ꝙ iſtō
non poſſit eſſe videlicet ꝙ ordinarius poſſit alij demandare exe
cucionem iſtam cum int. reſtō que cauſe cognicionem deſiderat ut
ff. de in int. reſti. l. i. ij. ꝛc. ꝯ. c. cum ex lītis ꝛc. ff. de min. in cauſe in ꝗ.
cauſa tamen ea que iud. officio cauſa cognita expediuntur alteri ñ
poſſunt demandari ut. ff. de offi. pcon. l. nec quicquam in ꝗ. vbi de
cretum. Sō. reſtituere in int. competit iure magiſtratus ꝛ tranſit co
gnicio reſtitucionis ſiue generaliter ſiue eciam ſpecialiter ꝯmittat
ut. C. vbi ꝛ apud quos. l. fi. ſed ea que competunt iure magiſtratus be
ne delegantur ut. ff. de offi. eius cui mand. eſt iuriſd. l. i. i. ꝗ. ſed
contra dicit. l. quia ea que magis ſunt imperij ꝗ iuriſdicionis ma
giſtratus non poteſt facere ſed reſtituere non permittitur magiſtratibꝰ
ut. ff. ad municip. ea que ergo multo minꝰ poſſunt delegare poteſt
ſic reſponderi omnia que ꝯpetunt iure magiſtratus non poſſūt delega
ri ſed non omnia que delegantur competunt ſpecialiter iure magiſtra
tus ut in iſto exemplo ꝛ in mero imperio cuius cognicio ſpecialiter deman
datur ſi ꝯtingat preſidem abeē ut in dicta. l. ff. de offi. eius cui manda. eſt iu
riſd. l. i. vel dic ꝙ poteſt delegari non cuilibet ſed tantū magiſtratū municipa
li tamē verius eſt ꝙ eciam hodie cognicio huiuſmodi poteſt delegari ut in
l. C. vbi ꝛ apud quos. l. vltima. ꝛ hic ꝛ lex ea que corrigitur. ¶ Delegatis.
videlicet ab ordinarijs. ¶ Iurisdiciō
habent ut illi qui dant a prin
cipe ad aliqua officia exercen
da utputa ut cognoſcat de
ap. vel eciam de ſentencijs ul'
de alijs queſtionibꝰ ſi qui uo
lunt ſe eorum iuriſdicioni ſb
icere poteſt cognoſcere de re
ſtitucione in int. ꝛ ō alijs cau
ſis tamen iſti neminem ꝯpelle
re poſſūt coram ſe litigare ꝛ
de talibꝰ poteſt intelligi. ff. de
iud. l. i. in. ꝯ. vel aliam iuriſdi
cionem ꝛ. C. de iud. rem non
nouam vel ut poſſint dare tu
tores ꝛ curatores ꝛ emanci
pare iſti enim dicunt ordina
rij ſeu adminiſtratores a tali
bus delegati ꝛ arbitri de re
ſtitucione non poſſunt cogno
ſcere principalit' ſi directe a
gatur de reſtitucione quoniā
nec talis iudex ſiue admini
ſtrator nam ſi eſſ ad h electꝰ
a ptibꝰ poſſ cauſam reſtituci
onis ꝯmittere ſed maiores tā
tum. ¶ Incident. principalit'
enim iſti non poſſunt cogno
ſcere de reſtitucione cum cau
ſa iſta maiores iudices requi
rat qui iſtud ex ſuo officio fa
ciant ſi autem inciderit qo re
ſtitucionis in negocio de quo
eſt ꝯpmiſſum vel qd' eſt alij
del'. ꝯmiſſū poſſūt tunc de reſti
tucione cognoſcere ſic. C. de
iud. quociens ꝛ. C. ō ord. iud
l. i. ibi enim iudex cognoſcit ō
cauſa ſtatus incidenter qui ta
men al' cognoſcere non valꝫ
hoc dicitur arbit' nūc facere ex
ꝯpmiſſū quia hmoi reſtitucō
non eſt alia cauſa ſeu negoci
um ab eodem de quo extitit ꝯ
ꝓmiſſū ſed tantum oritur ab
illo ꝛ eciam eidem coherens
eſt ō quo eſt ꝯpmiſſum utpu
ta ſi omiſit ſuam probacionem
tunc enim de h arbit' cogno
ſcere poteſt vel eciam de conſi
milibꝰ que incidunt in cauſa. ¶ Matrimoniali. cauſe enim matrimonial' per iudi
ces diſcretos debent tractari qui poteſtatem habeant iudicandi ut. j. de ꝯſang
nita. ꝛ affi. c. ex lītis ꝛ eſt eciam expreſſum. ō. de tranſac. c. vlti. vbi de h ptꝫ
cauſa criminal' ꝛ liberal' maiores iudices requirūt ut. ff. de arb. in. l. ſi diſting
in ꝗ. iul. ꝛ ꝗ. deliberati unde iſtud ō ſumptū eſt ut. ff. de hijs qui notan. infa.
m. l. quid ergo in ꝗ. ex ꝯpmiſſo vbi dicitur ꝙ ſnīa arbitri non infamat unde
dicitur ꝙ eciam ꝯpmitti poſſit de crimine ꝙ aūt dicit. l. illa quid ergo in ꝗ.
ex ꝯpmiſſo non intelligitur de famoſo delicto ſed tantū de illo ꝙ nullo modo
infamat ꝛ quia eciam non p omnia ſnīa eſt ut ibidem dicitur h vero ꝛ in. l.
illa non diſtinguentꝰ tamē intelligitur de famoſo delicto de quo arbit' nō po
teſt aſſumi item ar. ꝯ. j. de preſumpci. c. litteras ſed ibidem non fuit ſimpliciter
Beneficio videlicet dene arbiter ꝙ retinuit poteſtatem delegatam.
gato ut ſi quis petat reſtōnem in integrum ꝛ contra ipſum fuit ſnīa
lata denegando reſtōnem ſi iterū petat reſtōnem denegari debet tamē poterit
reſtitui contra ſnīam ad appelland' a qua ſnīa non appellauit ꝙ negata fu
it eidem reſtō ut hic dicit ꝛ. C. ſi ſepius in integrū reſtō poſtu. l. i. ¶ Nouis
tunc enim nouas defenſiones proponens iterū auditur ut. C. ſi ſepius in int. re
ſti. poſtu. l. ij. ꝛ iij. ꝛ eciam ex iſtis tribꝰ. l. ſumptū eſt ꝙ hic dicitur ſed qua
liter intellig' ꝙ dicit nouis defenſionibꝰ noue dicuntur defenſiones ſiue que
tunc erant tamen non fuerūt allegate ꝙ tunc erant occulte ſiue ꝙ poſtea

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

emeſſerunt. Sed tamen quidam intelligunt de omiſſis primis tantum q̄ ſi tunc non poſſunt denuo alie ſuperuenire q̄ credo verius ⁊ ita ꝓpter nouas defenſiones que tunc erant iterum admittitur ad beneficium reſtitucōis non obſtante q̄ in alio iudicio ſunt denegatum ſic eciam ex noua cauſa recuſatur iudex poſt litem cōteſ. ut. s. de offi. dele. inſinuante ſic ⁊. j. de excep. paſtoralis et iiij. q. iij. in ꝗ ſi quis teſtibus et que de nouo emergunt auxilio indigenti ut. ff. de interrogat. acti. de etate. in ꝗ ex cauſa principes vero eciam contra res bis iudicatas reſtitucōnē in ſuo auditorio admittūt ut ff. de min. l. minor autem magiſtratus ⁊ ar. s. e. cū ex litteris jtem videtur q̄ plurics reſtitucio dari poſſit ut. ff. de min. et non ſine in ꝗ reſtitutus vbi enim ſepius minor reſtituitur ad hereditatem adeundam. Sed poteſt dici q̄ iſtud ē ſpecial' in hereditate vel eciā ibi non fuit denegata ymo ſepe conceſſa fuit utputa per reſtitucionem in integrum que contra ſentenciam conceſſa fuit michi jterum fuit ſentencia contra me in principali jterum michi dabitur reſtitucio non contra primam ſentenciam ſed contra ſecundam q̄ tamen poteſt fieri niſi in caſu ut. C. de bo. q̄ li. l. ultima ꝗ ubi autem hec vero denegata fuit unde āmodo non auditur niſi noue defenſiones ⁊c. ⁊ eſt iſtud ſpecial' qḋ dicitur in ꝗ ubi autem ꝓpter verecundiam paternam et ne eciam leges ludubrioſe.

Ex quo. ſiant jo. eorundem ꝓrumpere. i. poſſeſſiones ſup quibus controuerſia verti ſperat in alias pſonas transferunt vel eciam ſe abſentant ut ſuperius patet nam maliciis hominū eſt obuiand' ſimil'. s. de ſpē. ſedes cum ſuis concord. ⁊ ff. de rei vend. in fundo. Appellauerint. nam tali appellacioni nullatenus eſt deferendum cum non niſi a manifeſto grauamine ſit appelland' ut. j. de ap. ut debitus. Verti. i. verti ſperatur nam al' ptineret ad titulum de litigioſ. Fecerint. videlicet transferendo ſeu eciam alienando rem in aliam pſonam cauſa iudicij transferendi vnde ex hoc edicto donatur actio tam contra alienant' q̄ contra emptorem ut quem voluerit conuenire poſſit ut. C. e. ti. l. vna contra alienantem datur actio in factum ad intereſſe. ff. e. l. i. ⁊ l. iij. in ꝗ opus. v. ex quibus. jtem contra emptorem donatur rei vend. ut hic in fine et C. e. ti. l. vna jtem non ſolum ad tranſlacionem dominij ptinet hoc edictum ſ eciam poſſeſſionis ut. ff. e. l. non ſolum. jtem nota q̄ tria ſunt neceſſaria ad hoc ut ex hoc edicto actio cōpetat videlicet q̄ ſit alienacio facta cauſa mutand' iudicij futuri et non eius q̄ iam ſit ut. ff. e. l. ex hoc edicto in ꝗ pretor ait futuri autem iudicij ideo dicitur nām ⁊ ſi ſiat alienacio rei litigioſe tunc cōmadit in hoc edictum de litig. ut. C. de litig. l. ultima ⁊ hoc dicitur fieri libello principi dato ⁊ eciam per eum inſinuato reo ut in aut. ibidem poſita. C. de litig. nam tunc enim res non poteſt alienari ſine pena litig. ut. C. de litigio. in. l. ultima ⁊. j. ut lite penden. eccleſia ſancte marie. jtem q̄ alienacō dolo fiat racione loci et pſone ut quia potenciorib' ⁊c. jtem ut duriorem aduerſarium conſtituat eciam alterius prouincie ⁊ q̄ in ea meſſit ut. ff. e. l. i. ij. ⁊. iij. et in. l. non ſolum in ꝗ hec actio et datur eciam ad intereſſe ut dixi officio iudicis quanti intereſt actoris et ſi quas forte expenſas fecerit vel eciam aliam incomoditatem paſſus ſit ut. ff. e. l. iij. in ꝗ opus in fi. ⁊ in. l. non ſolum in fi. jtem qui ex neceſſitate alienat hoc edicto non tenetur ut. ff. e. non ſolum in ꝗ ſi quis jtem ſi paratus ſit in ſe ſubire iudicium ac ſi poſſideret ut. ff. e. quia eciam in fi. jtem nota q̄ hic ſit prorogacio iuriſd. delegate de pſona ad pſonam eciā inuita altera parte vnde eſt contra illud q̄ tu habes. s. de offi. dele. c. p. ⁊. G. ubi dicitur q̄ iuriſdictio dele' non poteſt prorogari ad alias pſonas q̄ in ſcripto domini pape comprehendantur ſed iſtud eſt ſpecial' in odium eorum quia eciā

De alienatione iudicij mutandi cauſa facta. Rubrica.

Ex quorundam relacione audiuimus q̄ cum aliqui litteras commiſſionis a nobis impetrāt aduerſarij ut mādatum noſtrum eludant ātequam littere ad iudices perueniant vel eciam poſtea priuſquam citentur ab eis in vocem appellacionis ꝓrumpunt et infra. Nos ergo contra predictam calliditatem et verſuciam prouidere volentes. M. q. ſi aduerſarij eorum pro euacuando mādato noſtro taliter appellauerunt aut de poſſeſſione de qua controuerſia vertitur cōmutacionem fecerit vel ſe malicioſe duxerint abſentandos eos q̄ in poſſeſſione ſe ingeſſerunt appel. cogat' ſub uſo exami

ne iuris equitati parere.

Gregorius nonus. Ex parte ſcabinorum ypprē fuit ꝓpoſitum q̄ int laycos euiſdem loci queſtionibus emergentibus diriniendis per iudicium ſeculare quidam clerici ſibi dono vel precio ab aliquib' laycorum ipſorum cedi faciunt actiones ut aduerſarios ad eccleſiaſticum forum trahant et predam ex huiuſmodi cōmercio aſſequātur et infra. Cum ergo ceſſiōes et empcīōes litiū legitime ꝓhibeant ſanctiōes ita q̄ iactura cāe affiiciant illos q̄ ſibi potenciores pro cōmunī taliter aduocare preſumūt et ex eo eciā ſint odioſe q̄ ex fonte cupiditatis videtur ꝓcedere. M. q. clericos memoratos a preſumpcōne huiuſmodi p cē. ec. cōpeſcat'. Ex. 2. affri.

ibidem eis innutūs iſtud fit cum al' prorogacio de conſenſu parcium fiat ut. s. de offi. dele. in. c. de cauſis ⁊. ff. de iud. l. ij. in ꝗ ſi iudex de hoc dictum eſt. s. de offi. del. c. p. ⁊. g. ⁊ eſt eciam prorogacio iuriſ beneficio iſtius. i. dec. cum al' nō poſſint prorogari ſcripta ad pſonas que non continentur ibidem ut in. c. p. ⁊. g. Abſentando qualiscunq' tal' ſit ꝓcedendum dicit. s. de off. del. conſulta dominus et. j. ut lit. nō cōteſ. quoniam frequenter ꝗ ſin aliis jo.

Ex parte ſcabinorum hoc autem ſicut ad titulum per hoc enim mutat iud' per ea enim que ſciūtur ad titulū ſpectant ne liceat potencioribus et ad titulum mandati ⁊ ſic materia legum diuerſorum titulorum hic comprehenditur. jtē eſt hic ar. q̄ clerici poſſunt laycos conuenire in foro ec. eciam ſuper ciuilibus rebus. Jtem nota ar. ex iſta dec. q̄ clerici maiores quā layci reputantur ut. s. de maio. ⁊ obe. ſolite ⁊ eſt de conſuetud' iſtius loci q̄ clerici poſſint trahere ad forum ec. cum al' de iure iſto nequeant facere. Sanctiones ut. C. mand. l. pe. ⁊ ſi. in fine. jtem nota q̄ ceſſiones iſte quandoque tenent ⁊ quandoque non tenent ſi quidem ceſſio actōis in vltima voluntate ſiat tenet ceſſio ut. ff. de l. iij. l. nomen ⁊ in. l. actionem ⁊ in caſibus. C. manda. per diuerſas ⁊ in. l. anaſtaſiana niſi autem res vel actio legata ſit litigioſa ut. C. de litig. l. quoniam q̄ et in aut. nunc ſi heres ſed tamen legatarius poteſt adeſſe litine colludatur ut ibidem dicitur. Si autem ex pacto vel eciam inter viuos fiat ceſſio vel eciam donacio potenciori non tenet nec eciam agere poteſt ille ex ceſſione illa. ymo iactura cauſe tal' affiiciuntur qui iſtud faciunt ut hic dicit et. C. ne liceat poten. l. i. ⁊. ij. ſi vero ceſſio fiat non potenciori ſi quidem actio ſit dubitata. i. in iud. deducta non tenet talis ceſſio tamen non ꝓpter hoc amittitur actio ymo agit ille qui ceſſit tamen in caſibus tenet. C. de litig. l. ij. in fine et in. l. vltima ſi autem actio ſit indubitata. i. in iudicium nondum deducta tenet ut. C. de her. vel acti. vendi. per totum. Jtem diſtingue vtrum ſit ſimulata quia tunc nulla eſt ut. C. plus valere quod agi. per totum et dicitur ſimulata ſi quidem id actum eſt inter cedentem et illum cui ceſſio ſit ut emolumentum referatur ad ipſum cedentem ⁊ ſimulatur contrarium. ſ. ut fiat. i. q̄ ad eum debeat ptinere cui ſit ceſſio ſi vero dubium ſit vtrum ſit ſimulata vel eciam vera preſumitur q̄ actio ſit ſimulata ex eo q̄ q̄ pro parte donata ⁊ pro parte videt' vēdita ut. C. manda. l. vltima ⁊ in tali caſu non agit is cui ceditur ni tantum ad id qḋ donauit in ſuperfluo nec eciam is q̄ ceſſit nec is cui ceditur ut ibidem dicitur in ꝗ ſi quis. jtē preſumitur ſi modicum precium datur ⁊ id non agitur niſi ad id qḋ dedit et ex quantitate precij ſimulata pſumitur. Jtem ſi dubitatur vtrum ſit vera vel ſimulata pſumitur ſimulata in quo caſu loquit. C. mā da. in. l. pe. ⁊ exceptis eciam quibuſdam caſibus ibidem poſitis. Affiiciantur. ut. C. ne lice. poten. l. i. ⁊. ij. vbi dicit iactura cauſe mulctētur. i. affiiciantur p ſentenciam eſt intelligend' huiuſmodi autem ceſſiōes ſunt vicioſe quia de vicio cupiditatis procedunt ut hoc ⁊. C. ne liceat

po.l.vltima ꝛ nota ꝙ iste titulus de alie. mutan. iudicij intelligit de potenciorib' qui non sunt in aliqua dignitate seu administraciōe constituti sed iste titulus ne liceat po. patroci. litigatorib' intelligitur de potencioribꝰ qui sunt in dignitate seu in administraciōe constituti ꝛ eodem modo intelligitur. l. illa. C. qꝰ me. cau. fi. per impressionem ꝛ tn̄ in isto ti. interserit hauter naturam il lius ti. ne liceat po. et etiam de natura illius. c. mand. ut di citur in notula prima ¶ A presumpciōe. hu iusmodi sic enim pa tet ꝙ clericꝰ non debet in se recipere hm̄oi cessiones nam ꝛ si sit simulata cessio nō valet ut. C. manda. l. vltima ꝛ si etiam vera esset cessio vel eciam donacio inhibito rinus presumit in fraudem facta ꝛ etiā auaricie causa clerici enim ab istiusmodi ne gociis prohibentur ut. xxiij. q. iiij. clericꝰ ꝛ. c. canonum quia sic negociari iam fa cto clerico non licet. lxxxviij. di. fornicari

Sane. io. aut tres v nus enim ā tres sūt eligendi et non duo quia res sine exitu fere futu ra est propter natura lem hominū facilitatem ad dissenciendū ut. ff. de arbi. l. item si unus in. ꝟ. princi paliter tamen si cō promittatur in duos bene tenet arbitriū ꝛ si nō concordauerit cogendi sunt ut vel concordent vel terci am personā assumāt ut ibidem dicitur ꝛ s. de offi. dele. suspici onis in ꝟ ultimo ¶ Duorum. sufficit enim duorū sentencia pre sente tercio licet ille dissenciat eo vero ab sente non valet ut ff. c. si in tres nisi in compromisso fuerit expres sum ut duo sine ter cio procedant ut. ff. e non distinguemus ꝟ cum in plures sic obtinet in iudicijs ut. s. de offi. dele. prudenciam ꝛ de vtilitate etiam cauet in eodem ti. de offi. dele. c. uno jo.

¶ Non sine. ordinauit. i. institucionem confirmauit ad cautelā sup pleꝛ illum fecit postea prescripta ec. spoliari. ¶ Dolum ꝛ fraudem dantem causam contractui unde non tenuit ut. ff. de dol. m. l. eleganter secus autem esset si dolus incidit in contractu ut. ff. de acti. emp. ꝛ vend. iul. ꝟ si venditor ꝛ. s. de tenund. sane vbi dolose ille fuit inductus ut eorū misericordie se subiceret. ¶ Sacramentum. qꝰ interuenire in arbitrio siue in compromisso prohibetur ut. C. e. in aut.

Sane De arbitris et infra si autem ex conmuni placito episcoporum inter quos causa versatur arbitros elegerint á vnꝰ eligatur á tres ut si tres elegerint aut omnium sequantur sentēciam aut duorum ¶ Alex. tercius eboracen. archiepiscopo

Non sine multa necessitate nobis. A. presbiter proposuit ꝙ cum in eccl'ia sancti alfridi per manum R. archid. de suelle persone ipsiꝰ ecclesie capellanus institutus fuisset eodē R. mortuo. M. nepos eius qui sibi in ecclesia iā dicta successerat eundem presbiterum cappellanum ibidem ordinauit ꝛ infra. Cū autē idem presbiter extra prouinciam exulans de suo beneficio nō posset optinē iusticiā nec suam inopiam vlterius sustinere per dolum et fraudem ipsius. M. ab eo est sacramentum extortum vt arbitrium clericorum duorum exinde susciperet et seruaret qui iam dicto. M. fauentes predicto presbitero preceperunt vt. v. ab eodem marcas susciperet et toti cederet questioni quoniam igitur non decet aliquatenus sustinere vt quod preter arbitrati sunt debeat incorrectum relinqui. M. q. si se cognoueritis prefati clericos tam nequiter arbitratos dictum presbiterum ab obseruācia iuramēti auctoritate nostra prorsus absoluas vel si arbitrium ipsum noueris equitate submixum ad obseruacionem ipsius vtramque partem ap. re. conpellas

Peruenit ad ¶ Item nos ꝙ cum. G. de cal. sororem. w. clerici duxisset in vxorem idem. w. fidei interposicione firmauit ꝙ. v. sol. sterlingorum annuatim daret eidem vnde cum super eisdē v. sol. inter ipsos controuersia mota fuisset in quatuor conpromisere personas q̄ taliter arbitrate fuerāt ꝙ idem. G. decimas quas in parrochia de cal. prefatꝰ. w. habere dinoscitur pro v. precaxatis sol. perciperet annuatim vnde quoniam huiusmodi arbitrium ecclesie posset in posterum per inconsultam existere. M. q. si ita inueneris prenominatum. G. diligenter conmoneas et ec. dis. cōpellas vt prelibatas decimas liberas omnino dimittat nec sibi huiusmodi occasiōe aliquod vlterius vendicare presumat clericum vero moneas vt cum eodem. G. amicabiliter studeat conuenire ¶ Innoc. iij. cancellario et mgr̄o loth canonicꝰ pisien.

decernimus ex quo tamen interuenit obseruandū est dum tamen arbitrium sit actum sit ut hic in fine ꝛ. j. e. cum tempore. ¶ Fauentes. ꝛ ita per gracia sunt arbitrati unde huic competebat excepcio doli si ageret ex illo arbitrio ut. C. e. arbitrorum non obstante ipso iuramento quoniam iuramentum ad hoc non extenditur nisi tantum ad ea que legitime arbitrant nam al' illicitū esset ꝛ iō non seruand. ut. j. de iniur. c. quintauallis. ¶ Q uinque marcis. ꝛ sic continebat symoniā s. de pac. cum pridem ꝛ. s. de transac. preterea ꝛ. c. ij. ꝛ. c. constitutus ꝛ ideo arbitrium non valuit nec etiam pena si apposita fuisset committeretur si nō staretur tali iniquo arbitrio ut. ff. e. non distinguemꝰ ꝛ in ꝟ cum quidam. ¶ Cognouerint. i. confessi fuerint coram archiepo ꝛ ita creditur istis in iure in eo ꝙ male fecerunt ut ar. s. de elec. cum dilecti ar. tamen contra. j. de testi. sicut sed istud videtur admitti propter inopiam probacionū quoniam forte non poterat constare per alios ut in decre. cum dilecti ar. tamen s. j. de testi. sicut sed tamen istud videtur admitti propter inopiam probacio. ar. s. C. de here. l. pe. ¶ Absoluas. ꝛ etiam ipsum absolutum testificas ꝛ pōt expoṅi absoluas i. absolutum esse ostendas nā iuramentum non extenditur ad istum casum ut dictum est ꝛ ita etiam retractatur arbitrium auc. superioris ut. j. in c. proximo sed isti non fuerunt veri arbitri sed mali etiam cōpositores seu arbitratores ꝛ ideo eorum dictum est ad arbitrium boni viri corrigend. ut. ff. pro socio si societatem ac autem sentencie arbitri statur ut. ff. e. diem sed in isto casu nō valet talis sentencia propter symoniam jo.

Peruenit decimas. i. fructus decimarum ¶ Existere istud arbitrium in posterum posset eē dampnosum ec. ꝙ occasione illius arbitrij iste. G. vellet decimas illas post decessum illius clerici retinere ꝛ ita ec. preiudicaret quare ꝛ si non de iure tamen de facto dampnū sustineret ꝛ compelleret etiam cum illo litigare ꝛ facere expen. nam interest ec. ne sumptibus vexetur ut. ff. de mi. l. minoribus. xxv. annis. ¶ Vendicare. occasione illius arbitrij nichil potest vendicare ab ec. vel etiam decimas illas sancte quia non licuit illi clerico condonem ec. facere deteriorem ut. j. de donaci. fraternitas. nec etiam alienare potuit rem ec. in dampnum eius ut. xij. q. ij. sine excepcione et ita ipso iure non tenuit arbitrium sic ergo tantum ipsum factum respicit reuocacio istius arbitrij.

¶ Dilecti super vsuar. quid sit vsus tu habes insti. de vsu ꝛ habitac. in principio ¶ Regimam. nota ar. ꝙ de rebus ec. bene potest in laycum compromitti ut. j. e. per tuas ar. s. j. e. contingit vbi dicitur de ista materia. ¶ Remote. verum est ꝙ femine a ciuilibus officijs sunt remote ut. iij. q. vij. in ꝟ tria. et xxxiij. q. v. ꝟ mulierem ꝛ. ff. de regul. iur. l. ij. nisi princeps eisdem sciencter delegauerit causam ut. ij. q. v. mennam ꝛ. xxxiij. q. iiij. si quos ꝛ. xij. q. ij. cum te

deuotiſſimam ar. ff. de re iud. l. quidam tamen in veteri lege mulieres popu
lum iudicabant ut. xv. q. iij. § i. Item tutelam gerere poſſunt ſi renuncient velle
ſecundis nupcijs ut in auf. de his que ab inteſta. deferun. in § ex his coll.
ix. Item aſſumitur patriciis a domino papa ut. j. de confirma. utili vel inutil. cum
dilecta. ¶ Prolacione. nulla pena ſimil. C. e. l. ſi. ¶ Conſuetudo. et ita ē ar.
quod conſuetudo iuriſdictionem
dat et etiam derogat iuri ſcrip
to ut ar. ſ. de conſue. ex litis et
C. de emancipa. l. i. et ſi. et. C. que
ſit longa conſue. l. ij. et. xi. di.
in his et. j. de fo. compe. cum
contingat ubi de h. In con
promiſſo. ſic ergo viri religioſi
poſſunt petere penam conuencio
nalem. xxv. q. ij. que cumque et
xij. q. ij. epus qui mancip.
xxiij. di. quamque et. xxi. q. v. ſi
quis ar. contra. j. de dol. et contuma
cia. c. i. et. j. de penis ſuam et
xij. q. ij. fraternitas. Sed dicas
quod penam a lege permiſſam pe
tere poſſunt ut. xvi. q. i. ſtatui
mus et. i. q. ultima quociens.
et in. l. ſancimus in ſi. et. x. q.
ultima in. c. ultimo et ſatis vi
detur quod poſſint petere penam
pro iura priora niſi auaricie cau
ſa extorqueant ut. j. de ſpmo.
nemo vel dic et melius quod eci
am ſi pena apponitur in loco
intereſſe poteſt eciam tunc pe
tere penam quanti ſua inter
eſt ut. ff. de acti. emp. et vend.
l. predia ſed ſi pena apponatur
loco contumacie tunc pot pena
peti et res ut. ff. de coll. bono
l. ij. in § ſi cum duobus et. ff. de
tabul. ex. locum in § condemna
cio ſi autem apponitur in frau
dem uſurarum non poteſt peti ut
j. de acti. emp. et ven. c. ad no
ſtram et. ff. de acti. emp. et ven
di. ul. in § idem pomponius et
ita iſti compellendi ſunt per pe
nam ſtare arbitrio vel eciam
per res depoſitas ut cas do
narent victori ut. ff. e. litiga
tores in § quod ergo ſiue ſit pe
na fuerit promiſſa a parte par
ti ſiue ipſi arbitrio quod tunc mi
chi compellit cedere actionem
quod quod mei cauſa fit meum eſt
ut. ff. de eden. pretor § i. et ſi con
tempt. aliquis ſit aliquid eius
perueniſſet ut. ff. de proſ. verb.
l. gratuitam § ſi. Sed nunquid
pena ſcepta poteſt peti ut ſte
tur ſentencie ar. quod non. ff. e. l.
ij. et. C. e. l. i. et. ij. quod contrari
as interpretat actiones et ideo
non auditur ut. ſ. de elec. cum
inter. ſi. et. C. de furtis. l. i. et
j. de ap. ſollicitudine et i auf.
de iud. in § quia vero coll. vi. ubi iſtud expreſſe dicitur et iſtud eſt verum niſi
in compromiſſo ſit dictum quod pena ſoluta ſtetur arbitrio ut. ff. de tranſac. in. l.
pe. et. C. de tranſac. in. l. cum proponas et. xxv. q. ij. quecumque ubi de h. et. xij. q.
¶ Cum tempore mag. ex hoc enim videtur quod l. ij. epus qui mancipium.
ord. iudex poſſit eſſe arbit. ut ar. ſ. de elec. cauſamque et in auf. ut diffe
iud. in § ſi vero conting. coll. ix. item et del. ut. j. de preſumpci. c. licet et. j. de
preben. niſi et. j. e. cum olim lex tamen videtur contradicere ut. ff. e. ſed et ſi
in ſeruum § ij. et. iij. q. vij. § tria ſed tamen iſtud ſolum prohibet lex quod ordina
rius non poteſt iudicare ut partes in ſe compromittant ut. ff. de iud. et cum. l. pre
tor. ¶ Fide. hinc et inde donata ſic. j. e. ex parte et. C. e. l. ne in arbitris ſi ar
bit. non debet iurare ut. C. e. in auf. decernimus ſecundum quoſdam tamen verius eſt
quod nec eciam partes contra legem ut. ſ. e. c. ij. ubi de hoc. ¶ Obſeruand vi

Dil. fil. abbas et con
uentus de ſtraden. ciſt
cien. ordinis ſua nobis que
rela monſtrarunt quod cum
inter eos ex vna parte ac
hoſpitalarios ex altera ſu
per vſuario cuiuſdam ne
moris queſtio verteretur in
regnum francorum fuit
conpromiſſum vtrimque cau
ſe meritis intellectis arbitrium
duxit per diffinitiuam ſen
tenciam promulgendam et
infra quamuis autem ſecundum
regula iuris ciuilis femine
a publicis officijs ſint remo
te et alibi dicatur quod licet
ſumme opinionis exiſtant
ſi arbitrium in ſe ſuſcepe
rint vel ſi patrone inter li
bertos ſuos interpoſuerint
audienciam ab omni ſunt
iudiciali examine vel or
dine ſeparande et ex earum
prolacione nulla pena ad
uerſus earum contempto
res nulla quod excepcio pacti
habeatur quia tamen iuxta
conſuetudinem approbatam
que pro lege ſeruatur in par
tibus gallicanis femine pre
cellentes in ſubiectos ſuos
ordinariam iuriſdictionem
habere noſcuntur. M. q.
hoſpitalarios vt arbitrium
ipſum preſertim cum eorum
fuerit preſencia et conſilio

deliceret metu pene ſi quidem apposita fuerit ut. ſ. e. in. c. pp. vel eci
am metu iuramenti ut. xxij. q. i. omne quod et. vi. q. iiij. quod tunc ſemel
idem eciam eſt et ſi neutrum predictorum interueniſſet ſi quidem partes ar
bitrio conſenſiſſent vel eciam verbo infra. x. dies non contradixiſ
ſent. C. e. cum antea. ¶ Excepcio capitulis nota quod arbitrium pro
parte tenet et eciam
pro parte non tenet
ſic. j. de preben. cum
dilectus et in. c. niſi
et. ij. q. vij. in § ſi que
ex pluribus licet au
tem videatur quod ſen
tencia arbitri pro par
te vale debeat et pro
parte non ut. ff. de
arbi. quod tamen in pri
ci. ſed eciam illud ob
tinet cum ſimul de
pluribus debuit ſen
tenciam ferre et non
tulit de omnibus ſed
in vno capitulo non
poteſt tenere pro par
te ut. ff. famil. herc.
in hoc iudicio ſic et
ſentencia pro parte te
net et pro parte non
tenet primo corrigit
j. de teſta. raynucius
et. c. raynaldus
conſequens ut ar. ff. de
lib. cau. ſi vſufructus
et. l. i. et. ij. ¶ Liber
tas nec eciam arbit
hic poterat interueni
nam et in cauſa libe
rali non poteſt arbi
ter interuenire ut. ff.
e. non diſtinguemus
in § de liberali. et. ſ.
de in int. reſti. cauſa
reſtitucionis in fine
ſed contra. j. de priul.
cum olim in ſi. ſi ta
men quantum ad ſe
bene potuit renun
ciare priuilegio lib
ertatis et non quan
tum ad papam ſimil.
j. de re iud. ſuborta
et. j. de don. inter vir.
alijs autem priuil.
bene poſſit renuncia
re ut. j. de priuil. cum
de terra et. c. accedens
¶ Cum tribus
dil. cauſat aut
reuiuendo coram ar
bitris ut hic dicit j. e.
in criminalibus non
habet locum recon
uencio ut. iij. q. ix. c.
i. quia non relacione

roboratum ſicut promiſe
latum eſt et ab vtraque par
te ſponte receptum obſer
uent per penam in conpro
miſſo ſtatutam ap. poſt. o
pellatis. ¶ Item abbati et
conuentui de pigania.
Cum tempore. C. pp.
prec. n. et infra. Sup
controuerſijs que inter te
et merseburgen. epiſcopum
et quoſdam tuos mona
chos vertebatur de promi
ſiſti arbitrium archiepi
ſcopi merseburgen. ſerua
turum et infra quia legit
time conſtitit quod fide hinc
inde data conpromiſſum
eſt in archiepiſcopum memora
tum nos arbitrium ab ip
ſo prolatum decreuimus ob
ſeruandum illud dumtaxat
exceptis capellis que contra
libertatem ipſius monaſte
rij et duarum capellarum
eiuſdem in arbitrio ſunt ex
preſſa cum et ſi ſponte vo
lueris de iure tamen nequi
ueris ſine licencia ro. pon.
renunciare priuil. vel indul
gencijs libertatis qui monaſte
rium illud indicant ad ius et
proprietatem ro. ec. pertinere.
¶ Idem epiſcopo ſancti an
dree et abbati de bechot
Cum dil. fil. et infra
vtrum coram arbitris

criminis ſed tantum innocencia reus purgat ut. ff. de publi. iud.
is qui item in cauſa ſpoliacionis ut. j. de reſti. ſpol. ex conqueſtione
et melius. j. de ord. cogni. ſup ſpoliacione ubi eſt iſtud expreſſum
item in omni momentanea poſſeſſione ut. C. qui legit. perſo. in. l. ſi.
item in ſpol. facta eccleſijs et eciam eccleſiaſticis iuris ut. ar. j. de
iure patro. relatum § ad hoc et iſtud eciam eſt expreſſum. ff. de iud. l. ij.
§ item ſed et ſi. ¶ De his tantum. vel eciam eis coherentibus ſine
quibus cauſa non poteſt comode expediri unde bene dicam ſtatue
re ſolucioni faciende ut. ff. e. ſi cum dies in § ſi. et in. l. quid tamen
in § ſolucioni et in. l. celſus item poteſt cognoſcere de cauſa reſtitu
cionis int. quando incidit in negocio de quo eſt compromiſſum ut. ſ. de
in int. reſti. c. reſtitucionis. Sed nunquid poteſt cognoſcere ſup

recōuencioni sit loc⁹ postu
lasti p se. ap. edoceri. Nos
tibi respondemus q licet
in iudicio conueniente va
leat reconuenire is qui co-
ram iudice conuenitur co
ram arbitris tamen recon
uenire non potest cum ar-
bitri iudicare non valeant
nisi de hijs tantum sup q-
bus in eos extiterit cōpro-
missum. Item rectori et
fratribus hospital' s̄cti

Quia barchi lucan.
olim super eligendo
in hospitali vestro rectore
et fratribus inter vos et p
orem sancti barchi lucan.
coram iudicibus delegatis
questio verteret et vtraq
pars in eos compromitteret
ipsorum arbitrium se pro
miserit seruaturam sup p
lato ab ipsis arbitro vtriq
dubitacio est exorta quam
petistis per se. ap. declarari
Nos igit publico instru-
mento arbitrium continen
te diligenter inspecto cog
nouimus q sm formam
arbitrij prior sancti barchi
lucanen. tenetur habere cō
silium cū familia hospital'
eiusdem et tractare cū ea
de inueniendo rectore. ppt
qd dicimus q nisi prior sr
inueniendo rectore tracta
uerit cum famili hospital'
et ipsi⁹ consilium requisi-
erit non habet potestatem
eligendi rectorem et si alio
modo eum elegerit eius e-
lectio haberi debet irrita et
inanis verum habito sup
h cū familia cōsilio tractatu
prior libere potest rectorem
eligere dumtaxat ydoneum
siue cōcordet siue discordet
familia cum ipso super in
uencione rectoris. Idem in

Contingit. con. gnal'
interdum q cū actō
et infra ad hoc generalit
prohibemus ne super rebus
spiritualibus cōpromitta
tur in laycū q nō decet ut
layc⁹ in talib⁹ arbitret.

Jo. pisan. arepo.
Per tuas lras intima
sti q cū sup execucōe arbi-
trij q inter hospitalarios
sancti iohannis et pleban.
de piscia sr hospitali s̄cti
albani latum erat a nob
vt litteras recepisses et in
fra pleban⁹ proposuit q
ad causam tractandā pro
curatori dedit generale mā
datum non tamen q man
dauit vt sn spirituali mā-
dato compromittere poss
vel transigere sup eo et p-
terea procurator iam dict⁹
de assensu canonicorum suorum

peticione dupli ut. ff. ad legem aquil. l. inde veracius in § pt. et vi
detur q sic nam sequitur ex delicto in arbitrio cōpmisso sed in con
tractum est ar. q non cognoscit super pena cōtumacie ut. ff. e. in. l.
quid tamen in § vltimo tamen arbitria sunt redacta ad similitud
iudiciorum ut. ff. e. l. j. circa instanciam nota q arbitria stricta via in
cedunt nichil enim
extra cōpmissum ar
biter facere potest
ut. ff. e. in. l. non di
stinguem⁹ in § fi. nā
id solum venit in ar
bitrium de quo di
ctum est ut veniat
ut. ff. e. si cum dies in
§ plenum saluo cō
qd dicitur in prīci
pio l. sed tamen in
iudicium bone fidei
veniunt omnia que
expresse non ꝓhiben
tur ut. j. de causa pos
sessionis. et. ff. de iud.
solemus. Item arbit
non potest punire cō
tumaciam litigato
ris nec etiam teste
cogere potest ut. ff.
e. quid tamen in §
fi. nisi in casu quem
casum ui habes. s. d
offi. del. suspicionis
et istud est verum q
non potest punire cō
tumaciam in cōpmis
so nisi istud actū sit
ut. ff. e. iud. l. ij. in §
vltimo sed h. ff. e. l.
non ex omnibus q
tamen intelligit sm
illam. ff. de iud. nam
arbit. nullam iurisdi
cionem hz nisi illam
que sibi datur a parti
bus. ff. de re iud. p
tor. Item arbiter n
potest pronunciare in
si vtraq parte pre
sente nisi autem isto
inter litigatores cō
uenerit ut. ff. e. diem
in § si quis litigato
rum. Item non pōt
citare partes nisi tā
tum ad illum locum
in quo factum est cō
pmissum ut. ff. e. si
cum dies in § si ar
bit. Item arbiter n
potest delegare ar
bitrium ut. ff. e. in
cōpmissis. et. l. non
distinguem⁹ in § q
situm. Item satisda
cio non prestatur coram arbitro nam sufficit pene cōpmissio ut in
aut. de litigi. ad excludendas in fi. coll. viij. Item in arbitrio non
potest mora purgari vbi dies est ab homine prefixus ut. ff. e. cel
sus scens in iud. ut. C. de fideius. sancimus et. ff. si quis cauc. et si
post tres. Item sentencia arbitri non infamat ut. ff. de hijs qui no
tan. infa. l. quid ergo in § in cōpmisso et hoc ideo quia non potest
cognoscere de crimine qd infamat ut. ff. e. non distinguem⁹ in §
ult. et. s. de in int. resti. causa in fi. in istis omnibus discrepant arbi
tria a iud. Item et in alio ut si partes renunciant appellacioni et
pactum faciunt de non recedendo ab arbitrio nichilomin⁹ recede
re possunt ut. C. e. in. l. pt. secus autem circa iudicia ut. C. de tempo.
ap. l. vltima in fi. et etiam in quibusdam cōueniunt nam vtriusq

interrumpitur prescripcio ut. C. e. l. pt. in § fi. Item quantum ad iura ci. ut. C.
Cum olim ꝓmittentes sic. s. e. cum de uita cal' l. i. et. ij. § sed quia io.
tempore vbi de hoc. Discordet. p interpretacionem istius arbitrij pos
sumus interptari illud decretum. lxiij. di. obeuntib⁹ plerisq enim tenetur q's
querere consilium non tamen tenetur illud sequi. j. de regul. licet. C. de iure
emphi. l. fi. ff. de administra
tu. quidam decedens in § pap
et. ff. vbi pupill. edu. l. i. Item
et secund istam interpretacionē
videtur intelligenda illa dec.
s. de elec. cum in veteri. vbi de
hoc primo videtur q sit superflu
um petere consilium q quis n
tenetur sequi ut ar. C. de pro
ba. ad ꝓbacionem sed certe po
test esse q tal' consil' sit vtile.
nam potest mouere priorē ad
aliquid concedendū q forsitā
per se non fecisset ut ar. xxxi. di
nicena et. ff. e. j. Item si vn⁹ § fi.
at est lex et incipit si in trecē
et q etiam a pluribus queritur
facilius inuenitur ut. xx. di. de
quibus et. C. de fideicomiss. l. fi.
in fi. et ar. ad h. lxiij. di. extra
conscienciam et diligens inqui
sicio est in elect. faciendā ut. s.
de elec. cum terra et in. c. meb
est et cōsilio habito deliberet
vtrum expediat eidem sequi cō
silium vel non ut. ff. mand. l. ij
in fine et preterea sufficit eci
am q ita scriptum est ut. ff. q
et a quib⁹ manu. l. fi. l. ꝓspex
it et. vi. q. iij. scriptum est in
lege et. j. de presc. ad audiend
am et quia illud arbitrium fu
it a partib⁹ approbatum et ideo
seruandum io.
Contingit spūal'. sic enī
patet q de rebus spūa
lib⁹ in laycum non potest con
ꝓmitti eciam incidenter layc⁹
enim de talibus non potest
cognoscere ut ar. j. qui fil' sint
legitimi latore et etiam layci
negocia ecclesiastica non dñt
tractare ut. j. de iud. decernē
mus et de vmūsa ec. male in
dicit qui querit consiliū lay-
corum ut. xi. q. i. placuit sed cō
tra. ij. q. vij. nos et. xvi. q. i.
plures et. xxxij. di. c. ij. in §
verum et. ij. q. v. § mennam nā
et infamem cōpmittitur ut. ij.
q. vij. § tria in fi. vnde dicas q
in laycum de rebus mere ci
uilibus quibus nullū spūal'
est adnexum bene potest in
laycum cōpmitti ar. istius. c.
cum tantum ꝓhibeat de spiri
tual' de temporal' pmittit ar.
qd de vno conceditur de alteō
ꝓhibetur ut. xxv. di. qualis et. j. e. exposita. Ubi vero cōpmittatur in laycum
de rebus spūal' non tenet arbitrium ut hic sed si cōpmittatur in clericum et
laycum auct. tamen superioris tunc videtur q valeat tum quia et simpliciter
in laycum tum etiam q auct. superioris ut. j. e. in. c. pt. nam al' auct. ꝓpria n
poss istud facere et etiam maius dignum trahit ad se minus dignū ut sic
res pocius q pereat valeat ut. j. de con. ec. ul. at. qd in dubijs et. j. de. v. sig.
abbas sed tantum in laycum cōpmitti etiam auct. epi non potest sicut credo ni
si tantum auct. domini pape ut. xxxij. di. § verum et. ij. q. v. c. mennam et in
c. nosti. nam epus causam spiritualem non poss cōmittere layco cum ius tale
non cadat in laycum ut. xvi. di. bene quidem et ar. s. de elec. sacro sancta et. c.
massana vnde dico q etiam laycus de rebus spūalib⁹ nullo modo potest iu
dicare nec principaliter nec etiam incident et q tantum psonis ecclesiastic.

cauſa ſpiritual' ſit ɔmittenda eſt ar. ē. de off. del. cum ſꝫ conſulente ⁊ in. c. ſi

Per tuas mandatum bene allegabat nam licet | per queſtion. v. qđ ſi mandatum generale habeat tamen non poteſt tranſigere ſiue ɔponere. ut. ff. de procu. mandato ⁊ C. de tranſac. l. tranſactiones ſi autem clauſula de rato fuerit appoſita tunc enim videtur ꝙ male tranſigere poſſit al' non ꝙ adiectio illius clauſule aliqđ operatur ut ar. ff. de uſur. ſi ſti pulatus ⁊. j. de reſ. domi. cum dil. ⁊ videtur expreſſum. ē. de tranſac. contingit ſed videtur obſtare. ff. manda. l. creditor in ꝗ. ſi. dic de hoc ut notatur ē. c. dilectus ⁊ dixi. ē. de tranſ ac. in glo. que incipit nota in fi. De aſſenſu. unde non va luit qđ factum eſt per eum ſi conſenſum canonicoꝝ nõ ha buit ut. ē. de procu. c. i. ⁊ ca pitulum etiam ſine conſenſu prel. non poteſt agere ut. j. de iud. cauſamꝗ de iſta materia dictum eſt. ē. de ſpē. edocerı et ē. de procu. c. i. Fines man dati unde non valuit ꝙ etiaꝫ ultra fecit ut. ē. de offi. del. cum olim idem etiam eſſꝫ ⁊ ſi nul lum mandatum habuiſſꝫ p' ꝙ ratum habuit ꝙ eoꝝ nomi ne fecit ut. ff. de iud. licet veꝝ ideoꝗ arbitrium dꝫ executio ni mandari ut hic dicit qđ di citur hic colligitur ex tribus. l ſi enim arbitrium a partibus approbatur vel etiam ſilentio x dieꝝ ex eo ꝙ actio detur et ex ceptio ut. C. e. cum antea ſi vero arbitrium non fuit receptum et pena fuit appoſita tunc agi tur ad penam ut. C. e. l. i. ⁊ ita per penam ad ſeruandum arbitrium quis compellit' ut ē. e. dilecti. ſi vero nulla pena ſtatuta fuit ſed tantũ ſimplici ter promiſerunt ſe ſtare arbi trio tunc poteſt agi ad intereſ ſe ⁊ iſtud ultimum colligitur ff. e. diem ꝗ. ultimo ⁊. ff. ſi qs in ius vo. non ierit. l. ſi. unde iſte procurator tenetur ſecundũ iſtam diſtinctionem ad penã vel etiam ad intereſſe cum ip ſe ſapſum ⁊ ſuo iuramento pſonaliter obligauit licꝫ mã datum non habeat ad h ſed qualiter agitur ꝯ procuratoreꝫ cum ipſe non intenderit ſe ob ligare nec etiam aduerſarij intendebant eum ſibi obliga re ſed ideo ɔuenitur ꝙ obtu lit ſe defenſioni aliene cum ñ haberet mandatum ſufficiẽs ad hoc. ff. de procu. in. l. plau cius. ⁊ hec pars aduerſa non intenderet eum ſibi obligare tamen obligatur nam ſepe extra id qđ agitur naſcitur obligatio ut. ff. commoda. in. l. ſi is qui in fine. Auctoritate ⁊ ita auctoritate ſupioris poteſt in clericum ⁊ laycum ɔpmitti de rebus ſpũal. de hoc dictum eſt. ē. e. in. c. px. Item videtur hic ꝙ iudex del. mãdabit ſenten tiam arbitri executioni et ſi ipſe nollet procedere tunc iudex del' procedere poteſt et arbitrium complere et non ordinarius ut. C. de iud. l. ſi. et ar. ꝯ. j. de fo. ɔ peten. ſi quis contra ſed iſtud eſt veꝝ quando del. donatur vel ad exequendũ arbitrium vel etiam ad compellendũ arbitrium ꝙ al' ordinarius debet compel

non fuerat inſtitut' ⁊ ideo dicebat arbitrium non ua lere preſertim cum procura tor fines mandati exceſſe rit et arbitrium fuerit per vnum clericũ et duos lay cos promulgatuꝫ licet ip ſi de aſſenſu ianuen. archi epiſcopi cui cauſa commiſ ſa fuerat arbitrium protu liſſent et infra. Sup quo f. t. R. ꝙ ſi ex parte pleba ni arbitrium receptum fue rit indiſtincte ratum habe ri debet ac p hoc iuxta mã dati tenorem ap. executiõi mandari ſi vero receptuꝫ non fuerit refert vtrum fu erit vel non de obſeruando ipſum ſtatuta pena et qui daꝫ ſi pena fuerit appoſita agi poteſt ad penaꝫ ac ſi nl' la ſtatuta fuerit ſꝫ ſimplicit ter fuit ꝙ ſtaretur ſentẽtie cõpromiſſum procurator ad intereſſe poteſt conue niri qui iuramẽto ſuo ſe ipſum perſonaliter non ec cleſiam poterat obligare qđ autem a duobus layciſ et vno clerico dicitur eſſe latum nequaꝗ obuiare uidetur cũ auctoritate dicti archiepiſcopi factũ ſit cui cauſa de qua dicitur cõpro miſſum fuerat delegata

Honorius tercius arcpo

Ex parte dimiſſe | lere arbitriũ ut procedat ut. ff. e. l. iij. ꝗ. ait pretor. ſo. lent ꝙ non eſt nouum nec etiam reprehenſibil' ut. viij. q. i. non eſt no uum ⁊. xxiij. c. ultimo. Preſtita fide de qua tu habes. ē. e. cum tempore ta men ſecund. l. non debent iurare ſed penam poſſint apponere ptes ut in aut.

de iud. in ꝗ. quia vero coll. vi. C. e. dũt decenimus. Curaſti ⁊ bene nam pendente electione illius ſuperſtitis non eſt alia electio facien da ut. ē. de elec. conſideramus ⁊ iſta electio primo debuit reproba ri ꝙ fieret tranſitus ad ſecunda ut. j. de conceſ. preb. poſt electionẽ in fi. ⁊. ē. de elec. auditis ubi de h. Allegauit ⁊ male ut decla rant ſequentia nam debuit de iſta ele ctione conſtare ut dictuꝫ eſt in prima nota. Sed moue tur forte ꝙ dicit. l. ꝙ mortuo altero et litigatoribꝫ qui de derat fideiuſſores in dicto ſiſti. pretor nõ debet eum iubere ã modo exhibere ut. ff. q ſatiſda. cogũ. l. ſi de eſſerit ⁊ ſententia lata poſt mortem li tigatoris non valet ut. ff. de re iud. l. ſententiã in ꝗ. ſi. ⁊ l. ſeſed iſtud non ẽ verum generalit' p mo ſententia debet ferri poſt mortẽ ſal tem ꝑter acceſſoria ut. ff. de rei vend. vt. ꝙ ⁊ mortuo ꝗ ap pellauit neceſſe eſt heredibꝫ cauſam fi nire. C. ſi pẽden. ap. mor'. int. l. i. ⁊ qua ſi per totum ita etiã et hic neceſſaria eſt ſententia quantum ad canonicos qui ꝗ ſi heredes ſunt quo ad ius eligendi ſi ꝗ dem alterius electio caſſatur ⁊ etiaꝫ ꝗn tum ad aliaꝫ electũ ut ſciatur vtruꝫ ſua electio ſit canonica p mortem alterius tũc non perdit iſte ius ſuum eligendi nec etiam acquirit ſi qđ prius non habebat ius ideoꝗ iudex cau ſam debuit finẽ an tequam tercius ele geretur ut de omni bus iſtis conſtaret ſed tamen illa vide bat melior allega tio ꝙ non perdidit vlterius ꝙ cum ipſe cognoſceret tanꝗ arbit' ex ɔpromiſſo et ɔpromiſſum finiat morte litigator' ut dicit ⁊. ff. e. l. diem pferre ꝗ. i ⁊. l. ſi interpellatur vlterius non de beat cognoſcere ſed licet ſic finit' cõpromiſſum per mortem alteri' tamen bene poteſt procedere cum ſit iudex ordinarius ſuo iure ꝑ̃ rationem que redditur inferius ⁊. e. in ipſa lra nec etiam ut delega arbit' cognoſcebat. j. de preben. miſi nam de cauſa matrimonij nõ poteſt in arbitrium ɔpmitti. ē. de tranſac. c. ſi. de reſti. in int. c. pi. in fi. ⁊ hic etiam de mat. ſpũali agitur vel etiam arbit' poſt mortẽ alterius litigatorum non perderet niſi in eum ius ɔpmitteretur a ſucceſſoribꝫ per. l. iam pdictas. Arbitrium. i. ɔpmiſſum ut. ff. e. diem. ꝗ. i. Cognoſcere. ut ordinarius put dix. al' ſi non fuiſſet ordina. non poſſꝫ cognoſcere ut dictum eſt ⁊ ſic tu habes ꝙ ordi narium poteſt ɔpmitti ut. ē. e. cum tempore ubi de hoc io.

Ex parte colonienſ. tua noſtris eſt auri bus intimatum ꝙ cum va cante prepoſitura ſancti cun berti in colonia canonici e iuſdem eccleſie vota ſua diuiſerũt in duos uidelicꝫ S. de iuliaco et C. de lum bardia et infra Cũqꝫ poſt modum tractaretur ſuper electione huiuſmodi et p tes eſſent in tua preſentia conſtitute in te tamuꝫ ſup h fide preſtita compromit tere curauerunt qui cauſe meritis diligentẽ inſpectis ad ferendam diffinitiuã ſententiam diem ipſis con ſentientibꝰ prefixiſti In terim vero pfato S. ab unã parte electo ſublato de me dio ſupradictis canonicis inhibere curaſti ne tua pẽ dente ſententia procederet ad electionem aliam facien dam quorum quidam h. canonicum colon. nichilo min' elegerunt die igitur quo proferri ſententia de buit in tua preſentia par tibus conſtitutis dict' h. allegauit ꝙ procedere ulte rius nõ deberes quaꝑpter edoceri a nobis humiliter poſtulaſti tibi breuiter rñ' ꝙ licet arbitriuꝫ ſit finituꝫ per mortem ipſi' S. tamẽ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

de prime electionis meritis
debuiſti cognoſcere prius
q̃ꝫ proceſſus fieret ad ſecū
dam nam ſi dictus .C. ſup
ſtes in electione ius habet
ſecundam conſtat penitus
non valere. ¶ Item electo
et abbati ſancti zenonis.

Expoſita nobis feltren̄
et bal. n̄. electi petitio
continebat q̄ cum cauſam
que inter anteceſſorem ſu
um ex parte vna et ciues
treuiſinos ex altera ſuper
diſtrictu et alijs rebus ver
tebatur per ſententiaꝫ epi
hoſtien. tunc ſe. ap. le. fu
erit terminata et infra tan
dem ſuper quibuſdā diſco
dijs que hincinde moueban
tur exorte in ducem vene
torum tanq̃ꝫ in arbitrum
cum parte altera compro
miſit et infra licet autem
eidem duci literas noſtras
miſerimus vt ad conponē
duꝫ inter partes laborare
deberet cum tamen inten
tionis noſtre non fuerit in
mutare ſententiam ipſaꝫ
aut ſopitas per eam queri
monias ſuſcitare. M. q. p̄
fatis litteris non obſtanti
bus quicquid per pſeno
minati ducis arbitrium cō
tra ipſius legati ſententiaꝫ
inueneritis eſſe factum in
irritū reuocetis et diſtricti
us inhibentes ne vlterius
in compromiſſo procedat
eundem ad reſtitutionem
obſidiuꝫ occaſione ipſius
compromiſſi ſibi datorum
vt ipſius arbitrium ſerua
retur per cen. ec. compellatis.

¶ Gregorius nonus deca
no et magiſtro .P. canoñ.
ſancti .P. attrabat. dyoc.

Innotuit nobis. vẽ
layco cõquerente q̄
cum .O. laycus ipſum ſup
quadaꝫ ſumma pecunie co
ram iudicibus auctoritate
ap. conueniſſet tandem fu
it a partibus in duos arbi
tros compromiſſum ſic ta
men q̄ ſi illi duo adinui
cem diſcordarent tercium
adderent iudices nominati
retenta penes ſe compellen
di partes ad obſeruanduꝫ
arbitrium p predictos ar
bitros promulgand' nichil
ominus poteſtate. Cumq̃ꝫ
tercius arbit' a iudicibus pre
dictis elect' cū altero duo
rum ipſum parti alteri cō
dempnaſſet. Idem ex eo ſen
tiens a ſepedictis iudicibus
ſe grauari q̄ ipſum ad ob
ſeruationeꝫ huiuſmodi ar
bitri compellabant noſtrã
audientiam appellauit ſed
ipſi ap. contempta excõis

Expoſita ex eiſſ ex hoc enim patet q̄ non fuit compromiſſum
factum ſuper hijs que in ſententia non continebant ſed tant
ſuper diſcordijs que poſtea orte fuerunt. Compromiſit. ſ. qui con
tra ſententiam veniens iniquum arbitrium promulgauit et ſic in
laycum compromitti poteſt de rebus ciuil. ut hic dicit ſed tamen n̄
de ſpūal. ut. ſ. e. c.
contigit vbi de hoc.
Sed qualiter potu
it in ducem compro
mitti de hijs ſuper
quibus ſententia la
ta erat nā tranſactio
ſeu compoſitio debet
fieri de re dubia et
lite incerta ut. ff. de
tranſac. l. i. ſed cum
res erat incerta hic
per ſententiam a q̄
non fuit appellatum
vel ſupplicatum etiā
non poterat tranſi
gi ſeu compromitti. C. de
tranſac. ſi cauſa et
ff. de tranſac. etiam
poſt rem et. ff. de cō
di. indebi. elegant
in ſ. ſi poſt ad quid
ergo fuit hic comp
miſſum de re certa
iſta dubitatio ſol
uitur in lrã quia n̄
fuit compromiſſū ad
hoc ut ſententia mu
taretur ſed tantum
ut illi illo duce me
diante deſiſterent ab
iniurijs quas facie
bant cōtra illos ut
i. ſequitur. ¶ Inten
tionis nam ſemper
eſt recurrendum ad
intentionem ſcriben
tis ut hic dicit et. ſ.
de priui. peti. et. ſ.
de offi. ord. licet et
ſ. de aucto. et vſu pal
lij ex tuaꝫ et. i. de p
ben. cum cauſam et
in. c. vltimo naꝫ eius
eſt interpretari cuius
eſt condere ut. i. de
ſen. ex. inter alia et
xi. q. i. in ſ. ex hijs et
C. de. l. in. l. vltima.
¶ Reuocetis. ymo
videtur q̄ tal' arbi
trium non ſit reuo
candū ſiue ſit equū
ſiue iniquum ut. ff.
de arbi. diem in ſ.
ſtari ergo ſiue dux
fuerit arbitrator ſeu
amicabil' cõpoſitor
non tamen eſt ſtandum iniquo arbitrio ſed reducendum ē ad ar
bitrium boni uiri ut. ff. p ſocio ſi ſocietatem in. ſ. arbitrium ymo et
ſi uitaſſ debet reuocari ut. i. de uſur. quintauall' et. ff. de ritu nup.
l. quamq̃ꝫ et. ff. de operi. liber. ſi libertus ſiue etiam arbit' fuerit et
eodem modo non eſt ſtandum iniquo arbitrio ut. ſ. e. c. i. et. ij. et p
terea inde reuocatur quia latum erat contra ſententiam directam ſi
tamen non fuerat ſuper hoc compromiſſum ut ſententia reuocaretur
per arbitrium ſecundū q̄ in lrã dicitur et etiam arbitrium non ex
tenditur niſi ad ea tantum de quibus eſt cogitatum et etiam expreſ
ſum in compromiſſo ut. ſ. e. cum dilecti vbi de hoc. ¶ Obſidum. ſic. i.
de uſur. ex tuo et. xxiij. q. vlti. ut pridem et. ff. qui teſta. facere poſ
obſides ſed contra dicunt. l. q̄ homines liberi non poſſunt obligari
ut. C. que res pig. poſ. ob. qui filios et. i. de pignori. latori. Sō. obſides
bene poſſunt dari ut dicunt vita primo inducta nec etiam dicuntur obligari
in loco pignoris ſed tenentur ut fiat qd̄ conuenit inter partes et ita cum ſolu
tum ſit arbitrium ymo reuocatum debent obſides reſtitui quia ſublato princi
capli et acceſ. ut. i. de fide inſtrō. inter dil. et. i. de fo. compten. ſi diligenti cū
Iuſtino ſ. ſuis coerciō. io
uit. poteſtate ſic ergo cō
promittitur in iudicem delega
tum retenta poteſtate delega
ta ut. i. de pact. niſi et. i. de p
ſump. lrãs et tunc iudex poteſt
vti delegata poteſtate ſiue iu
riſdictione ſi expedierit et etiā
poteſtate arbitraria ut in dec̄
niſi ſed hic non poterat retine
re iſtius arbitrij executionē
niſi tantum per iuriſdictionis
prorogationem de conſenſu pa
ta. que hic interuenit hic nō va
luit compromiſſum de incerta per
ſona aſſumenda ſic non pote
rat executio fieri ſicut intende
rant prorogare iuriſdictionem
delegatam de vno negocio
ad aliud negocium. Allegati
ut. ff. e. item ſi vnus ſ. ſi in du
os nam compromiſſum de incer
ta perſona non ualet ut ibi d̄
dicit quia in aſſumenda illa
tercia perſona iſti iudices por
terint diſſentire et ſic res ſine
exitu futura eſt. ar. q. i. e. c. pz
ſic etiam iudex debet eē certuſ
debet nam alias non valet
compromiſſio facta. ut. ſ. de rpt
ad hec. ſic etiam et procurator
debet certus eſſe ut. ff. de pro
cu. l. ij. ſic et curator incertus
non poteſt donari ut. ff. de te
ſta. tutel. in. l. tutor incertus.
l. duo ſunt ticij et inſti. de l. in
ſ. tutor et ideo cum ab initio
non tenuerit compromiſſum licet
fuerint concordes tamē poſt
modum in aſſumenda tercia
perſona non tenuit arbitriuꝫ
et ſic nec ſententia excommunica
tionis ob hoc lata et ſic ē ar.
ſi non tenet principal' nec ac
ceſſorium ut. i. de fo. compe. ſi
diligenti et de fide inſtrō. in
dil'. et. C. de. l. non dubiuꝫ. itē
ar. qd̄ non tenet ab initio nō
conualeſcit poſtea ut. ff. de re
gul' iur. qd̄ ab initio et. xvi. q.
iij. in ſ. pſ. m. v. qd̄ ſi priuat'
item nota hic ar. q̄ ſi res ad
eum ſtatum peruenit a quo
potuit initium habere non va
let hic autem non valuit cō
miſſum q̄ tercius arbiter erat
incertus ſed manifeſte contra
dicit. i. de ap. cum ſpeciali vbi
autem dicitur q̄ duo arbitri ſunt eligendi et ſi non poſſunt concordare aſſu
mant tercium et ſic tercius arbiter eſt incertus qualiter reſponderi poteſt di
ci q̄ illud eſt in cauſa recuſationis ſpecial'. q̄ iſti arbitri non dicunt veri arbi
tri ymo quaſi naturam iudic' capiunt q̄ iuriſdictionem videntur hēe ut. ar.
ſ. de offi. del. ſuſpicionis vel dic q̄ non eſt ɔ̄trarium ibi enī ſtatuit ius q̄ duo
arbitri eligant a partibus eligantur qui de cauſa ſuſpicionis cognoſcant et ſi
illi duo non concordent tunc ipſi arbitri eligant tercium ut. ſ. de offi. del'.
ſuſpicionis ſed partes non eligunt illos ut ſi diſcordes fuerint eligant terci
um ſed ſi ſimpliciter nulla mentione de tercio habita ius oſtendit ibi quid
facere debent partes et quid poſtea ipſi arbitri cum in ſi. non potuerunt con
cordare q̄ hic dicit tantum reſpicit factum ipſum ut ſi tercius incertus eli
gatur non tenet compromiſſum ut hic factum fuit ſi vero dictum fuiſſ hic q̄

tulerunt ſentenciam in eū- dem. Iⁿᵗᵉʳ ro. q. Ꝙ ſi ita eſt cum legali ſit prouiſione ſtatutum ut compromiſſū de incerta perſona in arbi- trum aſſumenda non te- neat dictam excommunicacio nis ſentenciam denunciētis penitus eſſe nullam. Jo abbatiſſe et conuentui io-

Cum a nobis ⸗ trerī et infra. Ex parte ve ſtra fuit ꝓpoſitum ꝙ olim inter vos et ſenonē. archiepm queſtione ſuborta ſup eo ꝙ idem archieps aſſerens mo naſterium veſtrum metro politico iure ſibi ſubeſſe ꝓ curaciones et res alias exi- gebat a vobis tandem in R. ſancti angeli dyac. card. tunc ap. ſe. le. a partibus concorditer compromiſſo et ꝓmiſſo ſub certa pena ꝙ arbitrio ſeu ordinacio- ni euiſdem vel duorū me- diatorum quos idem ſuper h deputarz preceſe pareret Magiſter. P. cappellanus noſter ⁊ J. arch. ſenonē. me diatores ab eodem ſuper h deputatis legato ordinan do et diffiniendo cauſam huiuſmodi terminarunt. Nos igitur ꝙ per mediato res dictos ſuper h actum eſt auc. ap. confirmamus.

Compromiſſum non extenditur in compromittentis heredes ſi de ipſis non caueatur ibi dem. Ex conc. africano

Explicit liber primus. Incipit liber ſecundus. De iudiciis.

Cum a nobis compromiſſio et ſic de re ſpirituali poteſt in perſonā ec. compromitti qd eſt verū ut. s. e. contingit. Sub certa. ut. s. e. dilecti cui tantum metu pene ſtabitur ut ibidem ⁊. C. e. l. i. ⁊ ſic autem religioſi poſ ſunt exigere penam qualiter autem ⁊ quando iſtd ſieret dicitur. s. e. dilecti Mediatorē. ſic videtur ꝙ etiam incertus arbiter poſſit aſſumi quia hic non fuit expreſſum de mediatori- bus iſtis unde ſignatur contra s. e. in c. pr. ⁊. ff. e. item ſi unꝰ ꝙ ſi in duos. So. dic ꝙ car- dinalis non fuit aſſumptus ut verus arbiter nec etiam il li mediatores īmo potiꝰ fue runt amicabiľ compoſitores qui de plano ⁊ etiam ſine or dine iudiciario ⁊ etiam ſine a liqua cognicōe concordarēt et iſtud patet ex verbis illis arbitrio ſeu ordinacioni ⁊ et iam ex eo qd dicit inferiꝰ or dinando ac etiam diffiniendo unde qd dictum fuerit per le- gatum ſiue per ipſos quos ad hoc mediatores elegit te- net vel etiam ſi fuerint arbi- tri tamen adhuc ceſſant contra ria quia hic non fuit compro miſſum factum d incerta per ſona ſed partes dederunt po- teſtatem legato ut ipſe elige ret arbitros ſiue mediatores et ipſe certos elegit ⁊ iſtud non eſt contra illa iura ſupe rius conſignata ⁊ ideo domi nus papa confirmat ordina cionem illorum quia nec car dinal' poterat diſcordare ſed in ſuperiori dec. bene poterat diſcordare cum duo eſſent et ita non contradicit Jo

Compromiſſū hec iſtd fuit ſumptum ex. l. illa ff. e. dieni ꝙ i. et in. l. ſi impel latur in ꝙ ſi ab altera ſecus eſt in iudicijs nam iudicium transfertur ad heredes quamuis de here dibus non fiat mencio ut. C. de iuris. cal. auc. ſi principal ⁊ hoc id nam arbitria ſunt ſtricti iuris compromiſſum non extenditur niſi ad ea tantum de quibus in compromiſſo cauetur expreſſe ut. s. e. cum dilecti ⁊. ff. e. non diſtinguemꝰ in ꝙ de officio. nec etiam ad alias perſonas ut in. l. predictis ſic e- tiam pactum perſo- nal' non extendit quātꝰ ad heredes ut ff. de pactis. item in duobus in ꝙ per- ſonale ⁊ in. l. uir- genciam in ꝙ pacto rum ⁊ ſi tantum al terius partis mencio fiat nichilominꝰ mor te ſoluit compromiſ ſum unde ex utriꝰ parte debet fieri men cio heredum nam al non tranſit ad here des ut dicit. l. pre dicta ſi int in ꝙ ſi ab altera unde melius dicitur in compromit tencium heredes ⁊ ita ſoluitur compro miſſum per mortem alterius compromit tentis ut. s. e. ex par te et per mortem al terius arbitrorū ut s. de offi. del. c. uno Johan.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf